

**DRŽAVNI ZBOR
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Sejni zapisi

13. seja

**(25., 26., 27., 28., 29. januar
in 12. februar 2010)**

**Dokumentacijsko-knjižnični oddelek
Ljubljana, 2010**

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

13. seja

(25., 26., 27., 28., 29. januar
in 2. februar 2010)

Sejo so vodili dr. Pavel Gantar, predsednik Državnega zbora, mag. Vasja Klavora, Miran Potrč in France Cukjati, podpredsedniki Državnega zbora.

Seja se je pričela ob 14.00.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje. Pričenjam 13. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednja poslanka in poslanci: Darja Lavtižar Bebler, Vili Trofenik, Anton Anderlič, Roberto Battelli, Franco Juri in Janez Ribič.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade in generalnega sekretarja Vlade k 1. točki dnevnega reda, predstavnik Vlade k vsem točkam dnevnega reda, predstavnik Državnega sveta k 27., 28., 29. in 30. točki dnevnega reda ter ministra za okolje in prostor Karla Viktorja Erjavca k predlogu predsednika Vlade za razrešitev ministra za okolje in prostor. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na določitev dnevnega reda 13. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje 15. 1. 2010. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik točke z dnevnega reda nisem prejel. Prehajamo na obravnavo predloga za širitev dnevnega reda. Državnemu zboru predlagam, da dnevni red seje razširi z obravnavo predloga za razrešitev ministra za okolje in prostor Karla Viktorja Erjavca, EPA 859/5. Predlog ste prejeli z dopisom, z dne 20. 1. 2010.

Želi besedo predstavnik Vlade? (Ne.) Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? (Ne želijo.) Zaključujem razpravo o predlogu širitve. Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite svoje glasovalne naprave. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 72 poslank in poslancev. Za je glasovalo 51, proti nihče.

(Za je glasovalo 51.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet. Zbor bo to zadevo obravnaval kot 38.a točko dnevnega reda v torek, 26. 1. 2010.

Prehajamo na določitev dnevnega reda. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga sprejeli s sklicem ter s sprejeto dopolnitvijo. Glasujemo. Glasovanje

teče. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 13. seje Državnega zbora določen.

Prekinjam sejo Državnega zbora, ki jo bomo z vprašanji poslank in poslancev nadaljevali ob 15. uri.

Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 14.03 in se je nadaljevala ob 15.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi! Poslanke in poslanci!

Nadaljujemo s prekinjeno 13. sejo Državnega zbora.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.** V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovnem roku prejel pisne prijave 39 poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen na podlagi dogovora z vodji poslanskih skupin v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena in 247. členom Poslovnika Državnega zbora.

Na prva tri vprašanja poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade. Vsak poslanec ima za postavitev vprašanja na voljo tri minute. Predsednik Vlade, ministrice in ministri in generalni sekretar Vlade odgovorijo na vprašanje v največ petih minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo pet minut za odgovore. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade, ministrice, ministra ali generalnega sekretarja Vlade. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednik Vlade, ministrica, minister ali generalni sekretar Vlade v 30-ih dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko so se za danes opravičili naslednji ministri: dr. Igor Lukšič, minister za šolstvo in šport od 18. ure dalje; Aleš Zalar, minister za pravosodje; Samuel Žbogar, minister za zunanje zadeve; dr. Boštjan Žekš, minister brez resorja, odgovoren za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah

ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, ter dr. Patrick Vlačič, minister za promet, od 17. ure dalje.

Na klop ste prejeli pregled poslanskih vprašanj in pobud, na katera v poslovnem letu ni bilo odgovorjeno. Prehajamo na postavitev poslanskih vprašanj.

Kot rečeno, na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik Vlade Borut Pahor. Poslansko vprašanje mu bo najprej postavil Jože Tanko, Slovenska demokratska stranka. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Vsem lep pozdrav. Spoštovani predsednik Vlade!

Po rezultatih sta slovenska ekonomija in družbeni standard lansko leto padla preko vseh razumnih meja. Nihče, ne doma in ne v tujini, nam ni napovedal takega padca. Nasprotno. Vsi so nas ocenili skoraj kot edino državo, ki je kriza ne bo oplazila. Zgodilo se je drugače. Kriza nas je prizadela bolj kot kogarkoli v evroobmočju. Dejali ste, da se nam je zgodil prosti pad gospodarske rasti, kar pomeni, da Vlada ni storila ravno veliko. 22. marca lani ste na kongresu Socialnih demokratov napovedali za konec leta večje, skoraj zgodovinske reforme. Ni jih. Cvetka Založnik Oražem, vodja poslancev Zares, se je novembra lani na konvenciji Zares javno vprašala, rekoč, kdaj bomo že dobili kakšen zakon iz koalicijske pogodbe. Torej je zavedanje, da zadeve ne potekajo dobro, sploh pa ne po načrtu, tudi v koaliciji.

20. januarja letos smo izključno zaradi zamude Vlade, ki že dlje časa prestavlja roke za predložitev izhodne strategije, na izredni seji obravnavali tudi tretji paket protikriznih ukrepov SDS. Tudi te je strokovna in druga javnost pohvalila. Delimo pa razočaranje z mnogimi, ker ste po uvodnem nagovoru odšli iz dvorane in niste več sodelovali pri razpravi pri temeljnem vprašanju tega časa. Čeprav Vlada sploh še ni pripravila predlogov, ker se vaši ministri še vedno ustvarjalno prepirajo, tako pravite, istočasno izjavljate, da nekatere naše ukrepe že izvajate. Dejali ste tudi, da ima konsenzualna politika večjo moč kot avtoritativni vzorci, vendar v nasprotju s preteklim mandatom takšnega pristopa ni. Čeprav smo predstavili že tretji paket ukrepov, niste SDS še niti enkrat povabili k pogovorom za doseg političnega, predvsem pa vsebinskega konsenza. Praksa v prejšnjem mandatu je bila drugačna.

Sprašujem vas:

Ali menite, da bo vaša ministrska ekipa glede na vsebinska in politična nesoglasja sploh sposobna pripraviti učinkovite ukrepe za pospešen izhod iz krize in doseči širši konsenz?

Pravočasni ukrepi to tako ali tako ne bodo več in karkoli bo, bo na tem področju pozno. Vprašanje, če bo učinkovito.

Potem me zanima:

Kako bo v praksi potekal konsenzualni pristop in katere konkretne ukrepe iz našega zadnjega predloga že izvajate?

Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade, gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Dober dan! Gospod predsednik, spoštovani zbor, gospod poslanec!

Diskusijo o izstopni strategiji sem bil dolžan v slovensko javnost prinesiti jaz kot član Evropskega sveta, ki je ocenil, da se krizne razmere umirjajo dovolj, da morajo začeti vlade razmišljati o tako imenovanih izstopnih strategijah. Pri čemer je kasneje na srečo od Ecofina, to je bilo v začetku jeseni letos, prišlo do opozorila tem istim vladam, da naj pri pripravi izstopnih strategij ne hitijo preveč, ker so morda napovedi o koncu krize - recesija je sicer za nami, kriza pa ne-preuranjene in je potrebno počakati z omejitvami fiskalnih in drugih ukrepanj, ki so jih vlade sprejele. Tudi naša. Kljub temu je slovenska vlada sprejela odločitev, da pripravi izstopno strategijo in smo med državami pri pripravi najdlje.

Ta izstopna strategija se bo začela uveljavljati v četrtek, ko bo Ministrstvo za finance pripravilo program stabilnosti, ki ga bomo poslali Evropski komisiji. Program stabilnosti je tudi sicer osnova, temelj te izstopne strategije. Prav tako smo se odločili, da sprejmemo predlog zakona o minimalni plači in spremembe zakona o dohodnini, potem pa, računajoč na podporo in razumevanje vseh socialnih partnerjev, tudi sindikatov, čeprav smo šli sedaj njim na roko, da pohitimo z zakonom o minimalni plači, usklajujemo druge strukture ukrepe, ki jih bo Vlada sprejela v februarju. Če se opozicija ne bi odločila, da skliče izredno sejo o izstopni strategiji, mi smo sodelovali v polni sestavi, potem, kot sem najavil, bi jo lahko pričakovali v februarju, in ta diskusija tudi bo. Izstopno strategijo je treba pripraviti kar se da skrbno in načrtno in kar je problem slovenske politike, ne samo te vlade, ampak tudi vlade v preteklosti, je sposobnost uresničevanja svojih lastnih sklepov. Naj ne bo tukaj nobenih prevelikih razočaranj prehitro. Državni zbor bo, če bo hotel prevzeti nase to odgovornost, smel in mogel podpreti Vlado pri nekaterih ukrepih, ki bodo bistveni za prihodnost te države, ne samo za prihodnost, ki zadeva čas tega mandata, in boste imeli vso razpoložljivo možnost, da pokažete svoj pogum in odločenost, da storimo nekaj premikov, ki bodo Slovenijo pripeljali nad povprečje Evropske unije. Jaz sem zelo redko kritiziral prejšnjo vlado zaradi kakšnih stvari, ki bi bile po mojem lahko storjene boljše, ker iz svoje lastne izkušnje vem, da ni mogoče biti perfekten. Vendar vam lahko rečem, da je izstopna strategija, tako kot je pripravljena, ena boljših, ko jih primerjamo z državami, ki

jih pripravljajo, da je vsekakor pravočasna, in da nikoli nisem zamujal nobenega roka, ker sem povedal, da bo približno v 90 dneh ta pred Državnim zborom, in to sem rekel decembra. Treba je temeljito premisliti ukrepe. Meni ni težko danes še enkrat povedati, ker je z nami minister Miklavčič, ko sprašujete o konsenzualni politiki, naj to naveden kot primer - mislim, da je bil minister tudi v vaši poslanski skupini z zakonom o zdravstveni dejavnosti - bolj kot se pogovarjamo o tem, da bi dosegli nek dogovor socialnih partnerjev in političnih strank, torej sodelovanje z opozicijo velja tudi v tem konkretnem primeru, pa ta ni edini, ugotavljamo, da težje pridemo do rešitev, ki bi na koncu predstavile konsistentno celoto. Pa je tudi že zakon o zavarovanju pripravljen za diskusijo. 10 mesecev je sedaj tega, kar skuša minister Miklavčič enega ključnih ukrepov, to je reformo zdravstva, pripraviti, pa ugotavljamo, da je kopica nerešenih vprašanj. In moje navodilo ministru je, pohitimo, presekajmo nekatere dileme, tako kot mislimo, da je na ravni Vlade in stroke prav, in potem v diskusiji v parlamentu izmerimo, ali imamo politično podporo ali ne. Tako bo tudi z drugimi ukrepi na tem področju. Slovenija je sicer doživela hud upad BDP in gospodarske aktivnosti, ampak deloma so tudi ti ljudje, ki so ocenili ta fenomen, sami povedali, Slovenija ni bila pripravljena na tako šok krizo, kot jo je doletela. Ni bila pripravljena strukturno. In zdaj mi menjamo strukturo samo. To je težko in računamo na vašo pomoč pri tem.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora, gospod Tanko? Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za odgovor, spoštovani predsednik. Če pravilno razumem, je izhodna strategija kljub vsemu skupen projekt. To ni ne projekt Vlade ne posamičnega ministra, to ni ne projekt koalicije, pač pa je skupen projekt. Dejstvo je, da je minister Miklavčič prišel z enim izmed ukrepov, ki niso bili dodelani in za katere niti v koaliciji nimate soglasja. Pravzaprav me zanima, ker gre pri izhodni strategiji za sklop, za sistem ukrepov, kdaj bomo prišli do tega sistema ukrepov, ampak na tak način, da boste vi prišli in predložili te ukrepe poslanskim skupinam v Državnem zboru ter o njih opravili razpravo. Tega pristopa, tega koncepta tudi ni.

Zagotavljam vam, da po vaših izjavah Vlada krepko zamuja, ker tudi sami pozivate, da je treba delo pospešiti, da ima Vlada težave tudi s črpanjem sredstev, ker Gasparijeva ekipa pravzaprav že leto dni zadržuje črpanje evropskih sredstev na tem področju. Dejstvo je, da ukrepi ne delujejo, ker tudi kreditni krč ne popušča in ga rešujejo tuje banke, da se vsaj na tem področju nekaj dogaja. Eden izmed ukrepov te strategije je tudi prodaja državnega premoženja. V najtežjih okoliščinah, v najslabših okoliščinah se je ta vlada pripravila na prodajo državne srebrnine in tako naprej.

Gre za cel sklop ukrepov, ki jih ni in za katere bomo najbrž težko prišli do soglasja, če niti vemo, kakšni ti ukrepi so in kdaj bodo - jih ni.

In glede na to, da se ministri ukvarjajo z mnogimi stvarmi, me pravzaprav zanima:

Kaj boste storili, recimo, z ministri, ki so zadolženi za to izhodno strategijo, za ukrepe, pa ti ukrepi zamujajo? .

Jutri bomo razreševali ministra Erjavca, ki s temi ukrepi nima ničesar, ostali ministri, ki preprečujejo črpanje sredstev in tako naprej, pa še vedno opravljajo svoje delo.

In me pravzaprav zanima: V kateri ligi ali s katerimi državami tekmuje v tem času? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade, gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Najprej, da ne bi obveljalo to, kar pravite vi. Ni res.

Ko smo prevzeli Vlado, je bila uspešnost črpanja evropskih sredstev slaba. In je bila Slovenija neto dolžnica. Danes je Slovenija neto prejemnica, saldo je 155 milijonov plusa. Je kakšen nesporazum glede teh podatkov?! Upam, da ne.

Drugič. Ukrepi, ki so bili sprejeti, so bili plod socialnega dialoga in ta je lansko leto zdržal. Jaz sem povedal, da se je lansko leto Vlada, tudi zavoljo moje naklonjenosti takšni odločitvi, bržkone odločila, da stori vse, kar je mogoče, da obdrži socialno povezanost države, da bi lahko na začetku tega leta in, tega pol leta je zdaj res odločilno, šli v ukrepe, ki bodo povečali konkurenčnost. V sredo se dobimo s strateškim gospodarskim svetom, konec tedna s slovenskimi bankirji. So problemi, ki jih poskušamo odpravljati. In niso vse rešitve, ki smo jih dali, obrodile pričakovanih sadov. Toda nobena vlada v Evropi za enkrat ni dala recepta za rešitev te krize. In tudi naša ga nima. Se pa, mislim, da dovolj spretno, dovolj hitro in tudi, kolikor je mogoče, konsenzualno trudimo za to, da bi zdaj v tem najbolj občutljivem času, ne glede na to, da prihaja tudi do stvari, ki jih nobena vlada nima rada, trudimo, da bi našo pozornost osredotočali na ključno stvar tega časa. In to je na potrebne spremembe za to, da bi Slovenija dolgoročno finančno vzdržno postala konkurenčna in zaradi tega tudi socialno solidarna. Ministri se trudijo po svojih najboljših močeh. Jaz bom jutri predlagal razrešitev enega od ministrov, ker je pač tako predlagalo Računsko sodišče, ampak ta razprava bo opravljena jutri. Kot vidim, na veliko zadovoljstvo kolegov v opoziciji... ../Oglašanje iz klopi./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani! Mir v zadnjih klopih!

BORUT PAHOR: Vlada pa se bo normalno posvečala stvarjem, ki jih je dolžna storiti. In bržkone vas to moti - da stvari, ki naj bi vsako vlado vrgle z osi, ker bi se ukvarjala sama s sabo, te vlade pač ne vrže z osi. Dela naprej in dela tisto, kar je treba. Tako so vaše skrbi za vlado malo preveč, kako bi rekel, malo prevelike. Znamo poskrbeti zase, ker vemo, za kaj je treba... .. /Opozorilni znak za konec razprave./... .. skrbeti, ker imamo odgovornost, da vodimo to državo. Brez skrbi, vse rešitve za probleme, ki jih omenjate, bodo počasi prišli pred ta Državni zbor in se boste o njih odločali.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Prosim, proceduralno, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani!

Ne glede na to, da na večino vprašanj ni bilo odgovorov, so bili nekateri odgovori, ki ste jih dali, tudi pravzaprav netočni. Govorimo, ali govorite o tem, da Slovenija ni bila pripravljena. Kljub temu pa je bila v prejšnjem obdobju, v prejšnjem mandatu med najbolj uspešnimi državami v evroobmočju, z najvišjo gospodarsko rastjo, z najvišjo rastjo blaginje in standarda. Leto dni je bilo potrebno, da smo najslabši. Za toliko, kolikor smo prej prehitevali, sedaj zaostajamo. Kar zadeva črpanje evropskih sredstev, spoštovani predsednik, so bili ključni napor narejeni v prejšnjem mandatu. Vsi temeljni razpisi, na osnovi katerih lahko črpate, so bili narejeni v prejšnjem mandatu. To, kar bi vi lahko storili lansko leto, izvedli razpis za kohezijska sredstva za občine za več kot 200 milijonov evrov, ga niste izpeljali. Kljub vsem pritiskom in naporom. In najbrž je zaradi tega tudi odstopila ministrica. Z ukrepi so tako ali tako velike težave, ker zamujamo, zato smo si nabrali zelo velik zaostanek za evropskimi državami v gospodarski rasti. Premagujemo jih samo na področju rasti nezaposlenosti. Te razmere bo izredno težko kratkoročno popraviti. Dejali ste, da ste vse ukrepe uskladili z ekonomsko socialnim svetom. Pa to ne drži, ker ste 1. oktobra vložili interventni zakon, ki takrat, ko je bil vložen, ni bil usklajen, ste ga popravili kasneje. Kolegu Černaču ste na septembrski seji dejali, da boste storili še enkrat poizkus, še en napor za sodelovanje pri ukrepih in reformah z opozicijo. Niti do takrat niste storili nobenega napora, niti po tistem, pa smo pripravili že tri pakete ukrepov za reševanje gospodarske krize. Niti enkrat ni prišlo do komunikacije med...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Cenjeni kolega Tanko, ne polemizirati, ker vam predsednik Vlade ne more več odgovarjati. Prosim za proceduralni predlog.

JOŽE TANKO: Bom dal tudi predlog. Potem na Celjskem sejmu je bila napoved za boljšo zakonodajo za mala podjetja, predvsem s

poudarkom na poenostavitvi sistema za obračunavanje prispevkov in plačevanja davkov. Trikrat smo predlagali tak zakon, trikrat je padel. Vlada ga ni vložila. Tega napora ni bilo narejenega. Pa je bila to javna zaveza, javna napoved na otvoritvi sejma v Celju in tako naprej. Govorimo o tem, da je cilj gospodarska stabilnost, makroekonomska stabilnost in rast. Pa ne rastemo, dodatno pa se samo še pospešeno zadolžujemo. Da ni učinkovitosti vidite tudi iz vprašanj, ki jih postavljajo koalicijski partnerji. Gospa Cveta Zalokar Oražem je javno vprašala.../Opozorilni znak za konec razprave./

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Tanko, proceduralen predlog, prosim.

JOŽE TANKO: In zato predlagam, spoštovani predsednik, da o odgovoru predsednika Vlade na moje vprašanje opravimo temeljito razpravo. Upam, da boste koalicijski partnerji to podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca Jožeta Tanka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 26. januarja 2010, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo postavil Franc Pukšič, Slovenska ljudska stranka.

FRANC PUKŠIČ: Spoštovani predsednik Vlade, gospod Borut Pahor! Težko je zastaviti vprašanje, saj je dejanje gospe državne sekretarke Andreje Jerina nezaslišano in v nebo vpijoče, ko je v teh krizni časih s telefonskim pozivom 23. oktobra lani preprečila povračilo iz evropskega proračuna v višini 296 milijonov evrov, istočasno pa tako rekoč vse leto blokirala 5. javni razpis iz operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov v višini skoraj 300 milijonov evrov.

Za to trditev imamo poslanke in poslanci dokaz - pismo med ministrom Križaničem, Gasparijem, Gjerkešem in državnim sekretarjem Genorinom, ki je, žal, še vedno interno zaupne narave.

Zato vas sprašujem: Kdaj boste SVLR-ju naročili 5. javni razpis za celotno finančno obdobje, torej 2010-2013, saj iz napovedi ministra izhaja, da bo ostanek iz prejšnjih razpisov, okrog 90 milijonov evrov, ki so na razpolago za leto 2013, zadržal?

Sprašujem vas: Za koga? Ali morda samo za ljubljanskega župana, ki mu tako rekoč postrežete pri vsaki njegovi zahtevi?

Če bi SVLR razpisala celotno vsoto 300 milijonov evrov, bi s tem ne le ohranila, tudi odprla okoli 10 tisoč novih delovnih mest v celotni državi. Žal imam občutek, da se trudite doseči, da bo Slovenija dosegla maksimum vaših

napovedi, torej 130 tisoč brezposelnih. Predsednik Vlade, ne zaradi krize, ampak zaradi političnih igravic in nesposobnosti posameznikov v tej vladi!

Ne morem verjeti, da lahko v tej vladi nekdo zavestno škoduje slovenski državi, s tem povzroči celo odstop ministrice in državo očrni v Bruslju. Zgodi se pa ničesar. Še vedno je gospa na svojem položaju. Minister Gaspari pa ob vsem tem molči kot grob. Gospa Jerina je škodovala Sloveniji v Bruslju, in to zgolj zaradi razočaranja nad vami, gospod predsednik, ker ji menda niste uredili obljubljenе službe v institucijah Evropske unije. Na to mesto menda odhaja za politično plačilo gospod Milan M. Cvikl. Odgovorni ste tudi zato, ker niste ukrepali proti državni sekretarki, ki je posegla na področje pristojnosti SVRL na lastno pest ali pa mogoče po naročilu ministra Gasparija. Dopuščam pa tudi možnost, da Vlada ni odstavila državne sekretarke zaradi tega, ker je realizirala kakšen tajni dogovor med ministri vaše vlade, ki imajo zelo različne statuse, vi pa različne kriterije do njihovega dela in laži, ki jih tolerirate. Zaradi tega in mnogih drugih dejanj v vaši vladi vladata precejšen nered in zmeda, kar v javnosti vzbuja veliko negotovost, pa ne o usodi vaše vlade, ampak o usodi naše države. Za Slovenke in Slovence pa je nastopilo odločilno obdobje, ko bodo takšni ministrski ravsi, Križanič, Golobič, Gaspari, Kresal, Erjavec, povzročili antirazvoj naše države za veliko let naprej.

Gospod predsednik, prosim, da v Državnem zboru odgovarjate izključno v slovenskem jeziku. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade, gospod Borut Pahor. Do sedaj je vedno govoril v slovenskem jeziku in tako pričakujem tudi v prihodnje.

BORUT PAHOR: No, bojim se, da me tudi v slovenščini ne boste razumeli, ampak se bom potrudil po svojih najboljših močeh.

Naj na začetku najprej pojasnim, zakaj je prišlo do zamika pri objavi 5. javnega razpisa. Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko je v letih 2007 in 2008 objavila štiri javne razpise za razvoj regij, za prednostno usmeritev. Regionalni razvojni programi, za obdobje 2007/2013, in za razvojne prioritete z nazivom Razvoj regij. Po opravljeni reviziji izvajanja omenjenih razpisov je Računsko sodišče podalo mnenje s pridržkom. Ugotovljeno je bilo kar nekaj nepravilnosti: da so bili v razpisu navedeni splošni in posebni pogoji za dodelitev sredstev, da ni bilo jasno, katera merila bodo upoštevana pri izbiri posameznih operacij, v razpisni dokumentaciji SVLR tedaj ni navedla meril in uporabe le-teh. To je pomenilo kršitev uredbe o izvajanju postopkov pri uporabi sredstev Evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007/2013. Podobne ugotovitve kot Računsko sodišče Republike Slovenije je ugotovilo tudi Ministrstvo za

finance, Urad za nadzor proračuna. Ugotovil je, da javni razpisi in razpisna dokumentacija niso vsebovali dovolj natančno opredeljenih meril za izbor operacij, prav tako pa je ministrstvo priporočilo določene izboljšave, ki jih SVLR pri pripravi novega instrumenta upošteva.

SVLR tako razpisa, o katerem sprašujete, ni mogla objaviti na podlagi enakih pogojev, kot je bila to praksa pri prvih štirih tovrstnih razpisih v prejšnjih mandatih. Pripraviti je morala nove rešitve in nove ukrepe, usklajene z Evropsko komisijo. V decembru lanskega leta je tako že bila sprejeta nova uredba o dodeljevanju regionalnih spodbud. Rezultat teh aktivnosti bo v kratkem izvedba novega instrumenta, javnega poziva, ki omogoča popolno skladnost z vsemi nacionalnimi in evropskimi predpisi, ki urejajo koriščenje sredstev Evropske skupnosti v Republiki Slovenije.

Spoštovani kolega poslanec! Upam, da govorim dovolj razumljivo. Služba Vlade za lokalno samoupravo bo tako 29. januarja letos, torej konec tega tedna, objavila javni poziv za predložitev vlog za sofinanciranje operacij iz naslova Prednostne usmeritve, regionalni razvojni programi in razvojne prioritete razvoja regij.

O neprecenljivi škodi, ki jo omenjate zaradi zamude pri razpisu, ni mogoče govoriti. Razpis za pripravo izvedbenih načrtov regijskih razvojnih programov za obdobje 2010/2012 je bil objavljen junija 2009, tako da so lahko regije in znotraj njih občine pristopile k pripravi in izboru projektov, ki jih bodo vključile v izvedeni načrt, ki je podlaga za izvedbo javnega poziva. Hkrati so občine tudi seznanjene z dejstvom, da bodo lahko upravičene stroške pri pripravi dokumentacije in pripravljalnih del v zvezi z izbranimi projekti uveljavljale za nazaj, vse od 1. 1. leta 2009. Nepovratna sredstva, v višini dodatnih 203 milijone evrov, se bodo s tem razpisom dodelila za sofinanciranje operacij, vključenih v izvedbene načrte regionalnih razvojnih programov in potrjenih s strani sveta regij na naslednjih področjih: ekonomska in izobraževalna infrastruktura, okoljska infrastruktura, razvoj urbanih naselij, javna infrastruktura na območjih s posebnimi varnostnimi režimi in v turističnih območjih ter socialna infrastruktura. Še enkrat naj povem, ob tem, ko smo z Evropsko komisijo uskladili pogoje razpisa, smo tudi bistveno izboljšali črpanje evropskih sredstev .../Opozorilni znak za konec razprave./... proračuna Evropske unije, še enkrat, ko je Slovenija v letu 2009 prvič v tej finančni perspektivi ustvarila neto presežek sredstev, naj bom zdaj natančnejši, točno v višini 156 milijonov evrov.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Pukšič, želite dopolnitev odgovora predsednika Vlade? Prosim.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Gospod predsednik, naj vas ne skrbi, če vas bom jaz razumel ali ne. Naj vas skrbi, ali vas razume

100 tisoč tistih, ki so brez delovnih mest, in tistih, ki živijo na robu sociale. To naj bo vaša skrb.

Kar se tiče gospe Jerina, pa naslednje. Gospa je bila v SVLR-ju v službi. Tam je pripravljala vse za štiri razpise, ne vem, dva ali koliko že, kako dolgo je bila. Potem je šla na Računsko sodišče. Računsko sodišče je ugotovilo, da tisto, kar je v prejšnji službi delala, ni delala v skladu z zakonodajo. In potem je šla za državno sekretarko k ministru Gaspariju, kjer pa ste takoj po prevzemu Vlade, decembra 2008, že naredili program, kako iz SVLR-ja prenesti vse operative programe k ministru Gaspariju.

Na koncu se je ugotovilo, da nič od tega, kar ste navajali, pravzaprav ni narobe. Gospod predsednik Vlade, narobe je pa naslednje. Pozitivni učinki, o katerih govorite pri vračanju iz Bruslja - res je. Vendar Vlada, prejšnja vlada je v roku enega leta, leta 2007 je končala s pogajanjem z Evropsko skupnostjo, do takrat, ko ga je predala oblasti, je naredila štiri razpise. In je razpisala približno milijardo in pol .../Opozorilni znak za konec razprave./...

Gospod predsednik, povejte danes tukaj v Državnem zboru, ne samo razpisala, tudi podpisala pogodbe za projekte, za koliko je vaša vlada v letu 2009, v enem letu, razpisala sredstev? Kot veste, za 4,2 milijarde evrov, ki jih imamo na razpolago do obdobja 2013, bi morali danes imeti vsaj 3 milijarde že tako imenovanih podpisanih pogodb. Povejte, koliko jih imamo?

Sprašujem vas: Kaj boste naredili .../Opozorilni znak za konec razprave./... z razvojnim programom železniške infrastrukture, na kateri imate 400 milijonov evrov?

Ali boste Evropsko komisijo zaprosili, da to spremeni na kakšen drug program? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi predsednik Vlade Borut Pahor odgovoriti?

BORUT PAHOR: Kolega poslanec je postavil nekaj enakih vprašanj. Bom poskušal....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Samo na tisto, na kar se nanaša prošnja za dopolnitev odgovora. Na dodatna vprašanja v zvezi z železnicami vam ni treba odgovarjati.

BORUT PAHOR: Dejstvo je, da je pri izvajanju štirih razpisov za razvoj regij v letih 2007 in 2008 prišlo do nezakonitosti, ki so jih ugotovile za to pristojne institucije. Zato denar iz Evropske unije za te namene ni prišel. Ta vlada je z veliko truda uspela z Evropsko komisijo najti rešitev, ki je omogočila, da je konec leta 2009 Evropska komisija začela s povračili sredstev. Finančni tok je stekel šele konec leta 2009, namesto da bi stekel že leta 2007. Naj vam povem, da smo vložili v to, da zmanjšujemo ovire, ki Sloveniji povzročajo

težava pri črpanju evropskih sredstev, in jih poskušamo odpravljati po svojih najboljših močeh. Morate vedeti, da je pri Evropski komisiji licencirana procedura. Mi ne moremo tvegati, da bi sedaj v teh kritičnih časih to proceduro bistveno spremenili, ker bi to terjalo novo licenco. Trudimo se znotraj ustaljenih okvirov čim bolj uspešno črpati evropska sredstva. To veste vi kot poslanec in kot župan. In pri tem prihaja tudi do nekaterih problemov. Moramo biti previdni, da ne bi šli v kakšne programe, za voljo katerih nazaj Evropska komisija denarja ne bo dala. Te odgovornosti si jaz ne želim prevzeti, tudi nihče drug ne. In kdaj pa kdaj se dvakrat preveri kakšna odločitev. To terja tudi nekaj časa, ampak moramo biti previdni, ker gre za velika sredstva, kot ste na koncu omenili. Mislím, da smo uspeli narediti pri črpanju evropskih sredstev preboj. In ker je že statistično nemogoče, da Vlada v enem letu in dveh mesecih svojega mandata ne bi uspela delati nič dobrega, vsaj kakšno stvar, ki je evidentno napredek, zberite toliko moči in poguma in recite, o.k., to pa je napredek. Se opravičujem, če kakšna beseda ni bila slovenska.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite proceduralno? Prosim, gospod Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Gospod predsednik enostavno ni res to, kar ste rekli. Gospa Jerinova je na...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Cenjeni kolega Pukišč, proceduralni predlog, brez polemik s predsednikom Vlade, on ne more več odgovarjati...

FRANC PUKŠIČ: Me lahko pustite pri miru ti dve minuti, ki jih imam na razpolago. Seveda bom povedal proceduralni predlog...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, da se držite proceduralnega predloga...

FRANC PUKŠIČ: ... da bi naredili razpravo o vprašanju, ki sem ga postavil predsedniku Vlade.

Vendar moram povedati popolnoma jasno, da odgovor s strani predsednika Vlade ni točen. Gospod predsednik Vlade preberite si pismo. Rekel sem vam, da poslanke in poslanci imamo pismo kot materialni dokaz. Dokazano je, da je 23. oktobra bilo z Evropsko skupnostjo vse pojasnjeno, nič ni bilo narobe. Vendar takrat, ko je bilo vse pojasnjeno, ko so se ministri s tem strinjali, je državna sekretarka vzela telefon in poklicala v Bruselj in rekla, "tisto, kar so vam ministri povedali, ne velja, ni točno, mi vam bomo poslali nekaj drugega". Gospod predsednik, to je škandal! To je škandal, ki se je povzročil v Vladi. Pravite, nekaj dobrega. Ja. Prosili smo takorekoč celo leto...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Pukšič, prosim, resne polemike, prosim!

FRANC PUKŠIČ: ...ko ni bilo razpisa, 5. razpisa, da vendarle ta razpis sedaj naredite do konca. Na sredi področja smo. Do 2013, ne do 2012. Za koga "šparate" 90 milijonov evrov? Za koga "šparate" ostanke? Kdaj boste naredili ta razpis? Vendarle občine potem morajo narediti od projektov do izvedb itd. In predsednik, jaz predlagam, da naredimo razmejitev prilivov, ki so prišli do leta 2004, za obdobje 2004/2006 in za vse tri operativne programe iz kohezijskega programa, to je za tisti 4,2 milijardi, in predvsem tisto, koliko razpisov ste naredili, da poveste v Državnem zboru, do kdaj boste spravili vse kohezijske programe na razpise.

Zato predlagam, da o tem naredimo v Državnem zboru razpravo, ker bo to izključno evidentno koristilo tej državi. Denar v Bruslju je. Prejšnja vlada se je izpogajala od 5,1 milijarde, 3 milijarde plačamo, torej 2 milijardi plusa, pozitivne, in seveda to le v primeru, če bomo imeli programe. Programi so, ampak če bo prišlo do razpisov, da bodo lahko se ta sredstva koristila, drugače pa tega ne bo. Če pa vidite, da kje ne gre, pa predlagajte Evropski komisiji, da jih preusmeri na tiste projekte, na tiste operativne programe, katere lahko izkoristimo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca Franca Pukšiča, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 16. januarja 2010, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo postavil Zmago Jelinčič Plemeniti, Slovenska nacionalna stranka. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa in lep pozdrav vsem skupaj! Gospa Zorica Trstenjak je v časopisnem členu 27. 11. 2009 izjavila tudi, da se arbitražna ne mudi, da se zadeva lahko ureja počasi in da je bil podpis arbitražnega sporazuma velika neumnost s pravnega in državnega stališča. Seveda je gospa Trstenjakova utemeljila svoje razmisleke na nečem drugem. Verjetno tudi morda na kakšni takšni knjigi "Der kroatische Ustascha-Staat 41/45", ki je bila objavljena v Stuttgartu 1964. leta in je bila takrat prepovedana pod komunistično vlado, kjer je notri tudi zemljevid, kje je slovensko nacionalno ozemlje. Ravno tako je verjetno utemeljila svoje razmisleke tudi na knjigi "Croatian Struggle for Freedom and Statehood", ki je izšla ravno tako v tujini, v Argentini leta 1955 v ustaški emigraciji, kjer je tudi narisan, vendar drugačen zemljevid Hrvaške. V enem primeru je naš bivši režim prepovedal to knjigo zaradi tega, ker je bilo prikazano, kje je slovensko nacionalno ozemlje, kar je bilo

potem prepovedano govoriti, drugič pa zaradi tega, ker je šlo za ustaško propagando. In vendar je v njej marsikatera resnica. Teh resnic se slovenska vlada noče zavedati. In ti plačani tako imenovani mednarodni neodvisni strokovnjaki seveda delajo tako, kot zahteva Vlada. In ker gospa Zorica Trstenjak ni trobila v vladni rog, sem izvedel, da naj bi jo najprej osebno okarali, da bom zelo nežno povedal, potem pa naj bi se zgodilo nekaj, kar me zanima, koliko drži. Naročili naj bi ministru za pravosodje gospodu Alešu Zalarju, da je v petek, dne 18.12.2009, ob pogovoru s predsednikom Sodišča evropskih skupnosti, Grkom Vassiliosom Skourisom, na podlagi vašega ukaza zahteval, da se odpokliče generalna pravobranilka Sodišča evropskih skupnosti v Luksemburgu prof. Verica Trstenjak. Moji grški prijatelji so me poklicali in so me vprašali, za kakšno državo pa gre, ali smo se vrnili nazaj v komunistično diktaturo, da bo predsednik določal, kdo sme biti in kdo ne sme biti v tem sodišču in opravljati dolžnosti.

Zato me res zanima, kaj je na tem. Ne samo zaradi mene, tudi zaradi tega, da bom lahko svojim kolegom v mednarodnih skupnostih in organizacijah v Evropi povedal, kaj je na stvari.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade Borut Pahor, za odgovor.

BORUT PAHOR: To, kar pravite, ni res. Nikoli, ne da bi se spomnil, nisem nikogar zaradi drugačnega mnenja od mojega politično sankcioniral. Kaj šele, da bi zaradi mnenja, ki ga ima spoštovana gospa vso pravico javno izreči, pozval njenega delodajalca, predsednika Računskega sodišča, da jo razreši s položaja. Ali bi, kolega Jelinčič, verjeli, da bi bil pripravljen storiti kaj takega? Res je, da sva se z gospo srečala, po naključju, in da sva na njeno pobudo odprla to razpravo, kjer sem ji povedal, da se z njenimi stališči ne strinjam. Nekdo, ki izreka kritike na moj račun, pa bo ja sposoben sprejeti tudi kritike z moje strani na svoj račun. To je sestavni del neke demokratične politične kulture. Toda da bi zaradi različnega stališča, ki ga imava, terjal sankcije, celo tako daleč, da bi nekdo, ki dela na Evropskem računskem sodišču, izgubil službo zaradi tega - to mi ne pride na kraj pameti. Kako je mogoče, da pride na kraj pameti koga drugega?! Torej, to, kar pravite, ni res.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora predsednika Vlade?
Prosim, gospo Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Gospod predsednik! Vaš odgovor mi je torej povedal, da je, kot kaže, to delal gospod Zalar na lastno pest. Namreč, mene so grški prijatelji vprašali, kaj se gremo v tej državi.

Kako si dovolimo, da se gremo kakšne takšne zadeve, ko je pravzaprav tudi nemogoče, da bi kakšna država zahtevala, da se kogarkoli odpokliče s Sodišča evropskih skupnosti. In ravno gospo Trstenjakovo, ki razmišlja drugače in ki je profesorica doktorica prava, medtem ko imamo tam enega gospoda, ki se predstavlja za profesorja, pa ni profesor, in enega doktorja, ki se predstavlja tam za doktorja, pa ni doktor. Obenem pa imate vi tukaj celo vrsto nekih mednarodnih pravnih strokovnjakov, ki delajo tako, kot enostavno vi rečete. Kontrola medijev je praktično popolna, včasih vam uide kakšen takšne članek, in potem je seveda ogenj v strehi. Vedno se najdejo neki lizuni, ki trobijo v isti rog, kot je rog slovenske vlade, ki pa trobi napačno. Dejstvo je, da so tukaj zraven celo razni Šmidovniki, cela vrsta FDV-jevcev, ki so zdaj na lepem postali blazni strokovnjaki za mednarodno vprašanje, celo biologi so zdaj strokovnjaki za mednarodna vprašanja. Mislim, da je to grozljivo. In na tak način se iti mednarodno in državno politiko, je zelo slabo.

Mislim, da je skrajni čas, da naredite rez takšnim razmišljanjem in začnete utemeljevati vaše odločitve in razumevanje na osnovi zgodovinskih dejstev, ki pa vam jih ti veliki pravni strokovnjaki, ki so nekoč trobili v rog Komunistične partije Jugoslavije, danes trobijo v vašega, čez tri leta bodo trobili v enega drugega, /Opozorilni znak za konec razprave./ pač ne bodo mogli povedati.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, predsednik Vlade, Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Ena stvar se mi zdi pomembna, čeprav ni nujno, da imamo tudi glede tega isto stališče. Slovenska vlada ima predsednika, ki ne sankcionira tistega, ki razmišlja drugače. Vem, da o stališču, ali je arbitražni sporazum za Slovenijo primeren ali ne, različna mnenja. In do njega ima pravico tudi prof. Trstenjaka. In jaz imam pravico, da ga zagovarjam, ker verjamem, da je dober za naše nacionalne koristi.

Vi ste govorili o tem, da medijsko nadzorujemo prostor, če prav razumem. Prosim, da smo glede tega odkriti. Če se to dogaja, bodo najbolj iskreno in pošteno povedali novinarji in uredniki sami. Ali je to res ali ne? Če je tako, se bodo oglasili in to rekli. Jaz ne izvajam na uredništva in na novinarje nobenih pritiskov. Svoboda medijev sem vedno štel kot ogelni steber demokracije in tudi kolikor je moč, v moji pisarni skrbim za to, da bi svoboda tiska bila kolikor je mogoče močna, ne glede na to, koliko stvari, pravih ali nepravih, resničnih ali neresničnih slišim tudi o samem sebi. Zdi se mi vedno pomembneje, da to prenesem, ker kdor ne prenese vročine, naj ne gre v kuhinjo, ker to sodi k mojemu poslanstvu. Zame se zdi svoboda medijev, torej nobena politična kontrola, bolj pomembna od tega, ali to zdaj prispeva k uspehu vladne politike ali ne. Samo dejstvo, da

imamo svobodo medijev, svobodo tiska, je uspeh nekega časa, v katerem imamo odgovornost za oblast ta hip mi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite proceduralno, gospod Jelinčič? Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. No, zagovarjati je eno, izsiljevati je drugo. Kar se pa tiče svobode medijev in svobode tiska v Sloveniji, pa vidimo, da so nas na mednarodnih lestvicah uvrstili bistveno nižje kot pred letom dni in še bolj bistveno nižje kot pred dvema letoma in verjetno še pada ta lestvica, po kateri gremo vedno nižje. In jaz sem že postavil poslansko vprašanje oziroma Slovenska nacionalna stranka o svobodi medijev in o pritiskih na medije, kajti novinarji so se mi pritoževali, kako smejo, kaj smejo in česa ne smejo. In zaradi tega jaz mislim, da ko govorite, da je treba novinarjem verjeti, jaz sem jim verjel, zato sem postavil poslansko vprašanje. Vi govorite nekaj drugega. Verjetno bodo novinarji povedali čez čas, kako je bilo danes, pa pred mesecem, pa čez nekaj mesecev. Vendar pa jaz mislim, da je zadeva preveč žgoča, da bi jo lahko pustili kar tako, da bi šla mimo in zato v skladu z 246. členom Poslovnika predlagam, da Državni zbor glasuje o tem, da opravimo o tem celotnem sklopu razpravo, kajti ni edini primer pritiska na določenega človeka na določenem delovnem mestu. Tudi v akademskih sferah, ko naj bi se na nekoga pritiskalo, kako naj piše, ali pa ga prosilo, kako naj piše, s tem, da bo potem že poplačan in poravnán njegov račun. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Proceduralno potem takoj, ko bom prebral ugotovitev.

O predlogu poslanca Zmaga Jelinčiča Plemenitega, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 26. januarja 2010, v okviru glasovanj.

Proceduralno, gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsednik, upam, da me ne boste ustavili. Ko gospod predsednik Vlade pravi, da nikakor ne vplivajo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod Jerovšek prvi opomin....

JOŽEF JEROVŠEK: ... Golobiča v Delu uvrstili med kandidate....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod Jerovšek. Moram vam vzeti besedo. Hvala lepa.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade Borutu Pahorju bo postavil mag. Borut Sajovic, Liberalna demokracija Slovenije.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Državni zbor, ta država, ministrice in ministri, ne nazadnje pa tudi vsi, ki nas poslušajo, gledajo, predvsem tisti na balkonu in pa doma pred sprejemniki, si zaslužijo tudi kakšno pozitivno pobudo, pozitivno novico.

Naša iz Poslanskega kluba Liberalne demokracije se nanaša na zaščiteno območje parka Škocjanske jame, edini spomenik v Sloveniji, ki je uvrščen na Unescovo dediščino. Da je to nekaj posebnega, nam zagotovo priča tudi podatek, da je na vsem širnem svetu samo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani! Nadaljujte gospod Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik. Da so na vsem širnem svetu samo trije podzemski objekti uvrščeni na Unescovo dediščino in zato najbrž ni slučaj, da med 7.000 izjemnimi podzemnimi objekti, ki jih imamo Slovenke in Slovenci, da ta zasluži posebno mesto in obravnavo. Takole piše Albin Debevc, direktor Parka Škocjanske jame: "Narava je kot največji arhitekt sveta na koščku Slovenije, imenovanem Kras, pustila enkratne, čudovite vzorce površinskega in podzemnega sveta, ki so bili zaradi svoje izjemne lepote, velikosti, raznolikosti vpisani v seznam svetovne dediščine." Pretekli teden smo poslanke in poslanci, najbrž tudi Vlada, dobili pismo Slovenske akademije znanosti in umetnosti, kjer Državni zbor opozarja in prosi za nadaljnjo zaščito tega enkratnega spomenika, ki je uvrščen na seznam svetovne dediščine, kajti grozi nevarnost, če bi se stanje oslabšalo, da bi bile Škocjanske jame lahko izbrisane s seznama dediščine predvsem zaradi neusklajenih in neustreznih posegov, zlasti v matični občini Divača. To za Slovenijo zagotovo ne bi bilo dobro.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije se zavedamo občutljivosti tega izredno lepega, pomembnega območja. Vemo, da vam je pri srcu, da ga dobro poznate in da boste storili vse, da se ga zaščiti. Naj takoj tudi nalijemo čistega vina - mi podpiramo razvoj občine Divača, tako kot vseh posameznih kraških občin, vendar pa smo mnenja, da je treba, kar se tiče infrastrukturnih posegov v ta specifičen, občutljiv teren, imeti neko enotno državno strategijo, ki ne bo zajemala le posameznih občin in posameznih parkov, pač pa celoten kraški teren.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade, gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Spoštovani gospod poslanec! Pozdravljam pobude civilne družbe in Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki opozarjajo, tako kot ste sami to storili v svojem nastopu,

da je treba pri načrtovanju prostorskih ureditev, tako državnega kot lokalnega pomena, slediti načelom trajnostnega prostorskega razvoja, ki ob upoštevanju razvojnega in varstvenega vidika prostorskega načrtovanja lahko zagotavljajo optimalne rešitve za določen prostor. Dejstvo je, da so tako na širšem območju Krasa kot tudi v neposredni okolici parka Škocjanske jame načrtovani številni posegi na ravni občine in države, ki vsak zase morda niso problematični, vsi skupaj pa lahko predstavljajo potencialno ogrožanje tega prostora. Obveščen sem, da se nekateri od predvidenih posegov že izvajajo, nekateri posegi so vključeni v prostorske akte, o nekaterih pa obstajajo šele idejne zasnove. Predlagatelji oziroma nosilci predvidenih posegov so tako na lokalni kot državni ravni. V okviru zakonodaje s področja prostorskega načrtovanja imajo Vlada in pristojna ministrstva na voljo vrsto zakonskih instrumentov, s katerimi lahko uveljavljajo javni interes s področja urejanja prostora. Od konca leta 2007 imamo tudi strategijo za varstvo kulturne dediščine in naravnih vrednot v Republiki Sloveniji, ki vse resorje, še posebej pa Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za okolje in prostor, zavezuje k usklajenemu in aktivnemu prizadevanju za njeno uveljavitev. Na občutljivem območju, kot je širše območje Krasa, je zagotovo smiselna skupna, enotna strategija poseganja v prostor, ki bi služila kot vodilo za konkretne prostorske odločitve vseh občin na tem območju. Razvojne načrte tako na državni, kot tudi na lokalni ravni bi bilo kot sami opozarjate, jaz sem vam za opozorilo hvaležen, treba proučiti z vidika celostnega pristopa in omejevanja negativnih vplivov na širšem območju Krasa, preveriti njihovo trajnostno spremenljivost in jih po potrebi oziroma možnostih drugače umestiti v prostor. Kot sem seznanjen, Ministrstvo za okolje že pripravlja vladno gradivo, v katerem bodo predlagali zavezujoče sklepe za različne resorje in če bo potrebno, bo to prišlo tudi pred Državni zbor.

Ker sta mi ostali na voljo, če mi dovolite, še dve minuti in ker ste uvodoma spregovorili nekaj, kar mi omogoča, da na to odgovorim, mi dovolite reči sledeče.

Rekli ste uvodoma, da so nekako dovoljene tudi dobre novice v politiki. Glejte, jaz mislim, da smo vsi skupaj, kot politika z različnimi odgovornostmi, mi kot Vlada, z veliko večjimi odgovornostmi, kot vi, ki ste v opoziciji, pač politična elita te države, ki v najbolj občutljivem času, po osamosvojitvi odloča o naši skupni usodi. Jaz nikoli nisem trdil, da ta ekipa dela brez napake in brez kakšnega časovnega zamika, zamude in tako naprej. Bi pa rad zagotovil, da poskušamo delati v skupno dobro. Nimamo nobenih partikularnih, posebnih ali drugih interesov, ki nas bi vodili pri našem ministrskem delu ali mene pri delu predsednika Vlade. Poskušamo ustvariti atmosfero, v kateri bo sodelovanje, kot je včeraj rekel novoimenovani nadškof, prevladalo nad sebičnim ravnanjem posameznika. Jaz upam, da referiranje v tem smislu

ni napačno. Gre za pomemben del civilne družbe, ki ji je treba dati svojo pozornost.

Tisto, kar hočem reči, je, da je Vlada po svojih močeh na to sodelovanje in na krepitev te atmosfere, da bomo videli, v vsem, kar počnemo, tudi kaj dobrega, tako pri vas, ko kritizirate nas, kot pri nas, ko poskušamo ravnati za interese te države, da bo to sem in tja počasi prevladalo. Če bomo in kolikor bomo uspeli vzpostaviti eno pozitivno atmosfero v tej državi, kjer bo malo več zaupanja, malo več spoštovanja, malo več posluha za tiste, ki mislijo drugače, ki jih ne bomo nujno diskvalificirali zaradi tega, potem imamo mi skupaj kot politična elita priložnost, da zares zavrtimo kolo razvoja te naše države bistveno naprej in se uvrstimo v vrh razvitega sveta. To sodelovanje je z naše strani iskreno. Upam, da bomo v tem letu, v letu 2010, naredili ta odločilen premik. Vsekakor se strinjam z vami, na eni in drugi strani. To leto je odločilno leto.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite predlog za dopolnitev odgovora? Nekaj tega je bilo že povedano. Prosim, gospod mag. Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Spoštovani gospod predsednik Vlade! Moram reči, da sem zagotovo tako kot večina Slovencev in Slovencev zadovoljen z vašim odgovorom, da se boste za ta prečudovit zaščiten konec Slovenije, slovenskega Krasa, skušaj z Ministrstvom za okolje in prostor še posebej zavzeli. Gre pa res za specifično mesto, kjer na prometno strateški legi in pa na drugi strani je bila ravno na tem mestu naravna dediščina izjemno bogata, zato seveda javnosti in pa vam za razumevanje predstavljam kar 18 projektov, ki so se želeli zgoditi ravno na tem koščku. Jaz sem prepričan, da večino od njih lahko skrbno, previdno, vestno umestimo v prostor, vendar o tem se bo treba velikokrat pogovarjati in dogovarjati, kajti prepričan sem, da je Unescova dediščina Škocjanske jame eno samo mesto. Prostor za zgodbe, kot so pa letališče Gabrk, obrtna cona, območje storitvenih proizvodnih dejavnosti, golf igrišče, razne tovarniške deponije, pa so seveda lahko na številnih drugih lokacijah v Sloveniji, ki z naravovarstvenega, kulturnega pa tudi narodnozgodovinskega vidika niso tako pomembne, predvsem pa bomo zagotovo, ker je tukaj celoten ministrski zbor, kot država, kot poslanci, še posebej previdni, ko bomo v ta prostor umeščali na eni strani enega od plinovodov, naftovod, del avtoceste in pa tudi prepotreben železniški tir. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade, gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Škocjanske jame so med drugim tudi prvovrstna turistična atrakcija. To omenjam zato, ker smo se odločili po

zadnjem posvetu s predstavniki turističnega gospodarstva, da spomladi organiziramo posebno tematsko temo o razvoju turizma v Sloveniji, da ugotovimo, ali imamo eno filozofijo turizma, kakšno turistično destinacijo - Slovenijo pravzaprav želimo ponujati na svetovnem turističnem zemljevidu, da vsa ministrstva pripravijo ukrepe, ki so potrebni, da imamo eno konsistentno strategijo ukrepov in da tudi turizem, ki ga danes moramo videti kot zeleni turizem, vsekakor, umestimo v ta koncept trajnostnega razvoja. Zato sem vesel vašega vprašanja. Na vse te stvari je treba pogledati s celovitega vidika. Mi torej nadaljujemo neko dobro prakso, ki jo je uvedla prejšnja vlada, to so obiski regij. Uvajamo novo prakso, to so tematske seje Vlade. Upam, da se bo ta o turizmu posrečila do te mere, da bomo prihodek iz turizma v bruto domačem proizvodu bistveno povečali v prihodnjih letih. Zdaj smo tudi glede tega v nekem prelomnem položaju. In omenjanje Škocjanskih jam kot bisera, takih biserov je pa v Sloveniji vsepovsod, je umestno s tega vidika, da se spomnimo kaj pravzaprav želimo z naravno dediščino, ki nam ni dana, ampak nam je samo sposojena od naših otrok.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prehajamo na odgovore na poslanska vprašanja, postavljena na 11., 12. seji zbora. Minister za šolstvo in šport dr. Igor Lukšič bo odgovoril na vprašanje Zvonka Laha v zvezi s sofinanciranjem investicij na področju osnovnošolskega izobraževanja in predšolske vzgoje. Prosim, minister Lukšič.

DR. IGOR LUKŠIČ: Predsednik, predsedujoči, cenjeni poslanec, poslanke, kolegi poslanci. Najprej opravičilo za odsotnost. S kolegom poslancem sva bila tudi večkrat v stiku ustno. Dobil je tudi pisni odgovor, ampak vendarle procedura zahteva tudi ustni odgovor.

Še za časa ministrovanja kolega Zvera se je ministrstvo odločilo, da gre v razpis po starem zakonu. Zakon o financiranju občin 1.a je bil sprejet 10. 6. 2008, v veljavo je vstopil 24. 6. 2008. Torej to je bil čas, ko je bil razpis na Ministrstvu za šolstvo pred objavo in takrat se je bilo treba odločiti, ali v razpis po starem zakonu ali po novem zakonu. Torej razpis je bil opravljen po starem zakonu še za časa ministra Zvera. Tisti, ki so bili sprejeti v razpis, so seveda bili sprejeti po prejšnjih pogojih, da ni bilo treba ponavljati razpisa.

Zakonski okvir, ki določa obseg sofinanciranja na področju predšolske vzgoje in osnovne šole, je finančno nevzdržen in neizvedljiv, na kar Ministrstvo za šolstvo opozarja že od jeseni 2008. Tudi na tem zboru sem opozarjal na ta problem. Razpisni izbor je bil takrat opravljen korektno, z merili razpisa, in ga je mogoče izvesti, upošteva enakost vseh izbranih projektov. Zato spreminjanje obravnave za posamezne projekte ni sprejemljivo. Edina alternativa bi bila

razbremenitev celotnega razpisa, kar bi prineslo nepotrebne posledice za vse tiste, ki bodo investicijo izvedli tudi s sredstvi, ki so manjša od predvidenih po zakonu o financiranju občin.

Drugo vprašanje pa je bilo: Zakaj ministrstvo ni izvedlo razpisa v letu 2009 in ali bosta v letu 2010 izvedena oba razpisa, torej za osnovne šole in predšolsko vzgojo?

Ministrstvo za šolstvo bo v letu 2010 izvedlo le en razpis, s prioritetenim kriterijem za sofinanciranje investicij na področju predšolske vzgoje. Število že izbranih na tem razpisu leta 2008, pred volitvami 2008, torej število že izbranih in sofinanciranih projektov s področja investicij osnovne šole ne dovoljuje novih projektov ob začetnem obsegu proračuna in na podlagi obstoječega programa sofinanciranja. Preusmeritev sredstev na področje sofinanciranja predšolske vzgoje ne omogoča razpisa za sofinanciranje investicij v osnovne šole do leta 2011. To je tudi razlog, da razpisa v letu 2009 ni bilo. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Izvolite.

ZVONKO LAH: Hvala lepa, gospod minister. Tematika investicij v predšolsko vzgojo in osnovno šolo je zelo pereča. Strinjali se boste verjetno tudi sami. Na pisno poslansko vprašanje sem dobil konec oktobra odgovor, vendar nisem bil zadovoljen z njim, ker tudi podatki, ki so tukaj notri, ne kažejo na skorajšnjo rešitev problematike na tem področju. Vendar ne bom o številkah, ker imam premalo časa. Povedal bi to, da vaš program, ki temelji na osnovi razpisa, imate sicer stanje tako, kakršno je, na osnovi razpisa. Na ministrstvu pa nimate pregleda nad stanjem potreb, ki jih imajo občine. Vse občine se ne javljajo na razpise, čeprav imajo potrebe. Zakaj? Zato, ker imajo večje potrebe na drugih področjih in tudi večje sofinanciranje investicij na drugih področjih, ki so bolj pomembna. Zato občine ne pripravljajo projektov. Vaša vizija pa je, da naj bi bilo otroško varstvo, vključenost otrok 100% in tudi zastonj. Če bo tako sofinanciranje s strani Ministrstva za šolstvo in šport, kot ga imate sedaj, mislim da bo še manj investicij in ne bo porabe, otroci pa bodo ostali zunaj vrtcev. V lanskem letu naj bi bilo rojenih 4 tisoč več otrok kot prejšnja leta in ti otroci bodo potrkali na vrata vrtcev. Rešitev, izgovarjati se .../Znak za konec razprave./..., da ni denarja, ni prava. Poleg tega ste pa sami zavajali določene občine s kriteriji, kakšni morajo biti, in potem denarja ni bilo od nikoder, ne morejo ne občine, ne ministrstvo... .../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod minister, izvolite.

DR. IGOR LUKŠIČ: Hvala. Hvala tudi za to nadaljevanje diskusije. Ena od prioritet, mojih osebno in na ministrstvu,

je tudi urejanje na področju vrtcev. Na prejšnji seji nisem mogel odgovarjati na to vprašanje, ker sem bil na obisku na Dunaju. Mesto Dunaj je dalo v letošnjem letu dodatnih več kot 100 milijonov evrov za vrtce. Jaz sem si ogledal tudi en njihov vrtec, ki je zgrajen skupaj z osnovno šolo, njihov vrtec stane na glavo otroka 800 evrov. Pri nas je povprečje 433. Standard je zelo visok. Temu primerno je standard vzgojne, varstvene in izobraževalne dejavnosti v vrtcih zelo visok. To govorim zato, ker se je mesto Dunaj za ta ukrep odločilo v času krize. Gre za vprašanje prioritete in se strinjam z vsemi tistimi, ki mislite, da dajemo za osnovne šole in vrtce z državne ravni premalo. Se strinjam, dajemo premalo, zlasti dajemo premalo zato, da bi čim prej realizirali cilj, ki sem ga tudi tukaj v Državnem zboru večkrat zagovarjal, pa tudi javno, da bi čim prej najbolj obremenjeno generacijo, torej mlade ljudi, ki imajo majhne otroke, ki si urejajo stanovanjski problem in ki imajo po pravilu tudi službe za določen čas, da bi te mlade ljudi najbolj razbremenili. Torej to se strinja.

Glede pregleda. Služba za investicije dela pregled potreb po vrtcih in o stanju vrtcev in osnovnih šol po celi Sloveniji. Jaz sem prepričan, da bodo to naredili v dveh do treh mesecih, so že prekoračili roke, ki so si jih sami zadali in ki so jih dobili od ministra. Vendar je zopet problem, ker imamo težave z zaposlenimi ljudmi oziroma s temi, ki niso zaposleni, pa bi lahko pomagali pri tej nalogi. Ta zadeva bo narejena. In se mi zdi, da pravilno ugotavljate, da bi to država že morala narediti.

Naslednja zadeva je razpis. Mislim, da je nezaslišano, da so se, recimo, tako kot v primeru nekaterih občin, javili na razpis leta 1999, še vedno so v igri, in do danes ta šola še ni zgrajena. Zakaj? Zaradi tega, ker dovoljujemo, da se prijavljajo na razpis vsi tisti, ki imajo želje, ne pa tisti, ki že imajo, recimo, gradbeno dovoljenje. In zato imamo potem problem tudi v proračunu in tako naprej. To stanje poskušamo sanirati in hvala vam za podporo.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Lah, imate proceduralni predlog? Prosim.

ZVONKO LAH: Hvala lepa. Vašega odgovora sem vesel. Čeprav nisem bil vesel na prejšnji seji, ko niste odgovarjali na to vprašanje, sem pa vesel, da ste bili medtem na Dunaju in ste si ogledali, kako zunaj zgleda, da bi po njihovem zgledu tudi mi lahko šli, saj bo treba enkrat nameniti sredstva za to, pa kjerkoli že bo treba od nekje vzeti. Mi smo tudi predlagali, da bi v dogovoru o povprečnini, ki še ni sklenjen, poskušali prerazporediti sredstva za učinkovito rabo energije, ker vsi ti objekti morajo biti zgrajeni v skladu s pravilnikom in po tem pravilniku mora biti taka gradnja. Zato bi prosil, da v skladu s temi dogovori tudi nadaljujemo s temi aktivnostmi,

ker glede na način, kot se je Ministrstvo za gospodarstvo lotilo črpanja teh sredstev, mislim, da ne bodo koristno porabljeni. Pa tudi sami ste rekli, kako v Avstriji razmišljajo o tem, da je v času krize treba stimulirati gradbeništvo in graditi javne objekte, ker tako ni dela in da se nekaj koristnega pač naredi. Zato bi prosil, da se skupaj s SVLR in Ministrstvom za finance podpiše ta dogovor in določena sredstva prerazporedijo na MSS ter se s tem pospeši tudi gradnja osnovnih šol in vrtcev.

Glede na to, da je problematika tako pereča, pa bi predlagal, da se v skladu z 246.a členom Poslovnika opravi širša razprava o tej problematiki, ki bo, mislim, pripomogla ne samo našim, ampak tudi vašim prizadevanjem.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

O predlogu poslanca gospoda Zvonka Laha, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za kulturo in šport na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri v torek, 26. januarja, v okviru glasovanj.

Minister za okolje in prostor gospod Karl Viktor Erjavec bo odgovarjal na vprašanja Rada Likarja v zvezi s Stanovanjskim skladom Republike Slovenije.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za besedo.

Vprašanje se je nanašalo na to, zakaj so se stroški poslovanja Stanovanjskega sklada povečali zlasti na postavki plač. Lahko povem, da za izplačilo plač in drugih izdatkov zaposlenih ter prispevkov delodajalca za socialno varnost je bilo za leto 2009 predvidenih 1,22 milijonov evrov. Povečanje je izključno iz naslova odprave plačnih nesorazmerij in uskladitve višine plač z veljavno zakonodajo. Pričakovan odhodek v letu 2009 je bil v višini 1,28 milijonov evrov. V letu 2008, kot veste, je bila sprejeta reforma plačnega sistema, ki je predvidevala uskladitev in odpravo plačnih nesorazmerij uslužbencev. Z upoštevanjem zakonskih določil in predpisov so se sredstva za izplačilo plač, drugih izdatkov in prispevkov povečala v zakonsko določenih obsegih. Za stroške poslovanja je bilo v letu 2009 načrtovano 5,2 milijona evrov, z rebalansom je ocenjeno povečanje potrebnih sredstev na 5,4 milijone evrov. Res je, da dejavnost Stanovanjskega sklada v letu 2009 ni bila takšna, kot smo jo pričakovali, res pa je tudi, da v naslednjem letu oziroma v letošnjem letu 2010 se odpira vrsta novih projektov, ki bodo zahtevali še poseben in dodaten angažma uslužbencev republiškega stanovanjskega sklada. Gre za to, da začnemo z aktivnostmi za sososko Brdo, gre za prvo fazo - 400 stanovanj, potem druga faza predvideva 200 stanovanj, potem smo pred tem, da tudi začnemo s projekti izgradnje študentskih stanovanj, tako da v letu 2010 bodo aktivnosti stanovanjskega sklada v skladu z našimi plani in programi.

V zvezi s tem poslanskim vprašanjem lahko samo to rečem, da je to povečanje posledica nove plačne reforme in pa posledica odprave nesorazmerij pri javnih uslužbencih.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želite še dopolnilni odgovor? Izvolite, gospod Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala lepa. Lep pozdrav ministru in ostalim kolegicam poslankam in poslancem!

Moje vprašanje se je nanašalo predvsem v tem smislu, da so prihodki v rebalansu prihodkov skladov za 81,5% višji od načrtovanih, se pravi so se povečali na 23,8 milijona evrov, stanovanjska posojila pa so se zmanjšala za 98% na samo 0,9 milijona evrov. Sredstva za neprofitna stanovanja so se znižala za 37% na vsega 4,78 milijonov evrov, sredstva za stanovanja za trg pa kar za 76,3%. Stroški poslovanja sklada pa so se zvišali za 3,8% in, kot rečeno, stroški plač za 4,9%. Za povečanje stroškov plač smo slišali utemeljitev gospoda ministra, vendar me pa vseeno zanima: Zakaj je pravzaprav prišlo do tako drastično zmanjšanega obsega poslovanja? Kaj je vzrok temu, čeprav so seveda plače zaradi znanih vzrokov ostale iste? Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister, izvolite.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za vprašanje. Moram povedati, da je kreditna sposobnost prebivalstva izjemno padla, zato imamo tudi probleme, ne samo v tem smislu, da se ljudje ne odločajo več za nakup stanovanj in s tem tudi za stanovanjska posojila, ampak še nekaj hujšega se nam dogaja. Tudi tisti, ki so že sklenili posojilne oziroma stanovanjske pogodbe za nakup stanovanj, odpovedujejo pogodbe, kar pomeni, da so plačilno nesposobni, ker se dogajajo situacije, ko oba člana družine sta plačilno nesposobna ker sta na primer izgubila službo. Dodaten zaplet je, ker imamo v teh stanovanjskih pogodbah določeno, da če ne pride do realizacije pogodbe, da ostane ara stanovanjskemu skladu. Ta ara pa lahko znaša tudi 10, 15, 20 tisoč evrov. In v bistvu je ta denar za tistega, ki prekine, odpove pogodbo, izgubljen. Zato smo mi takoj v nadzornem svetu republiškega stanovanjskega sklada iskali rešitve, kako bi preprečili takšno situacijo.

In ponujamo dve možnosti. Prva je, da na primer se tista ara šteje kot najemnina za tistega, ki je želel to stanovanje kupiti, nima pa sredstev, da bi plačeval posojilo, da se mu v tem času pač ta ara prizna v obliki najemnine. Da mu pa nudimo tudi možnost, da če se mu finančna situacija izboljša, da postane zopet kreditno sposoben, pa lahko zopet pretvorimo to pogodbo v posojilno stanovanjsko pogodbo in odplačuje do konca vse te obroke in postane lastnik tega stanovanja. Prejeli smo mnogo pisem o tem, da so kreditno nesposobni, plačilno

nesposobni in, da bo beda še hujša, izgubili bi tudi tisto aro, tiste prihranke, ki so jih dali pri sklenitvi takšne pogodbe. Sicer pa moram povedati, da je ta trg v hudem krču, da ima stanovanjski sklad 300 stanovanj praznih, na primer Jesenice, Kranj, da ne naštevam vseh mest, razen v Ljubljani. In tukaj smo pa že v dogovorih z občinami, da bi ta stanovanja preko njihovega občinskega razpisa ponudili kot neprofitna stanovanja, to se pravi z neprofitno najemnino. In vse to ne pomeni, da naši ljudje.../Znak za konec razprave./... v stanovanjskem skladu ne delajo, ampak imajo druge zadolžitve s temi pogodbami, ki jih odpovedujejo, potem s temi pogovori z občinskimi strukturami za najem neprofitnega .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Minister za okolje in prostor gospod Karl Viktor Erjavec bo odgovarjal na vprašanje gospoda Mirana Györeka v zvezi z izgradnjo plinskih terminalov v Tržaškem zalivu. Izvolite, prosim.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Zahvaljujem se poslancu za vprašanje. Veste, da se s problematiko plinskih terminalov Slovenija že nekaj časa ukvarja. Vlada Republike Slovenije je že v letu 2007 posredovala odklonilno stališče do izgradnje plinskih terminalov v Tržaškem zalivu in pa tudi v Žavljah. Moram reči, da mi smo imeli več pogovorov na tehnični ravni in tudi na ministrski ravni v zvezi z umestitvijo teh dveh plinskih terminalov. Gre za enega, ki bo na obali v Žavljah in eden, ki je "off shore", to se pravi sredi Tržaškega zaliva. Slovenija je tudi opravila eno študijo z najbolj eminentnimi institucijami, kot so Nacionalni inštitut za biologijo, Fakulteta za kemijo, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Inštitut Jožef Štefan, kjer so pregledali vse te zadeve in ugotavljajo, da je umestitev teh dveh plinovodov neustrezna, da ima čezmejne negativne okoljske vplive. Na podlagi tega smo na tehnični ravni zahtevali celotno dokumentacijo, veste, da je bil en zaplet, ker nam niso posredovali tiste dokumentacije, ki je najbolj bistvena, gre za tako imenovano ISPRO kjer italijanski inštitut za presojo vplivov na okolje ugotavlja, kaj bi pomenila umestitev takšnih plinskih terminalov. Po sestanku, ki sem ga imel z ministrico, se mi zdi novembra lansko leto, smo tudi potem kmalu prejeli še to dodatno dokumentacijo, to je 1500 strani debela dokumentacija. Vendar ne glede na to, mi ocenjujemo, da ta projekt ima negativne čezmejne okoljske vplive. Zato smo mi tudi že angažirali skupino pravnikov, ki pripravlja vse potrebno za to, da bomo uporabili vsa potrebna pravna sredstva, da bomo uveljavili slovenska stališča.

Naj povem v zvezi z "off shore" terminalom, to je tisti, ki je sredi Tržaškega zaliva predviden, ta celo posega v slovensko teritorialno območje. Tam je predviden varnostni pas 1.400 metrov po zakonodaji in ta pas sega tudi v naše

teritorialno območje. Ministrstvo za zunanje zadeve je takoj dalo protestno noto. Ocenjujemo, da je povsem nesprejemljiv.

Glede težav v zvezi s postopkom čezmejne presoje in sprejema končne odločitve za Žavlje, pa smo v obširnem pismu seznanili tudi Evropsko komisijo ter predlagali trilateralni sestanek. To se pravi komisija, Slovenija in Italija, in sicer v izogib, da bi vložili tožbo pred pristojnim sodiščem. Lahko povem, da je na našo pobudo Evropska komisija tudi določila sestanek na tehnični ravni. To se pravi: Republika Slovenija, Republika Italija in komisija, in sicer za 26. 1. 2010. Tukaj je Slovenija zelo aktivna. Ministrici za okolje sem tudi, ko je bila na obisku v Sloveniji, zelo jasno povedal, da mi tega projekta ne podpiramo, ker smo prepričani, da povzroča negativne čezmejne okoljske vplive. Povedal sem ji, da bomo uporabili vsa pravna sredstva, da preprečimo umestitev in izgradnjo tega projekta. Moram reči, da je treba imeti dobre argumente, dobre dokaze. Mislím, da naše institucije, ki sem jih omenil, so dale prave argumente, da bomo lahko tudi uspešni, če bo prišlo do tožbe pred pristojnim Evropskim sodiščem.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Györek želite dopolnilni odgovor? Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospo minister, moram povedati, da ste me kar malce presenetili, da sem še kar zadovoljen z vašim odgovorom, saj ste v bistvu odgovorili na vprašanje, ki sem ga zastavil.

Kljub temu bi pa želel vseeno izpostaviti še nekaj v zvezi s strokovnimi platmi. Kot ste rekli, da ste že pridobili ta mnenja pri Nacionalnem inštitutu za biologijo, pri Morski-biološki postaji Piran in da vse izkazujejo negativne čezmejne vplive, kar je tudi največji problem.

Zanima me: Ali ste tudi seznanjeni z eventualnimi novimi tehnologijami, ki bi v pogajanjih oziroma pogovorih lahko prišle kot argument? Mislím na tehnologijo LNG SMART Vaporization process, ki obstaja in izključuje terminale na morju in tudi tehnologija zaprtih sistemov je izključena, ker se izkorišča toplota zraka in ima zato bistveno manj škodljiv vpliv na morje. Pri tem je sporna tako lokacija kot tudi uporabljena tehnologija. Nesporne so pa nevarnosti oziroma posledice za okolje, kot sem že takrat v prvem delu navedel, okoljska degradacija in tako naprej, da ne naštevam ponovno, in pa vsa ogrožanja za tradicionalno dejavnost: turizem, ribištvo in tako naprej.

Zato bi vas vseeno še povprašal v nadaljevanju: Kakšne so verjetnosti uspešnega razpleta? Kakšen je oziroma neuspešnega razpleta, vaš občutek, ker v nasprotnem bomo morali seveda tudi nadaljevati z akcijami v tej smeri? Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, prosim.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Ključen argument je, ali obstajajo čezmejni negativni okoljski vplivi, ne glede na tehnologijo. Če to obstaja, je lahko najboljša tehnologija, ampak če so ti vplivi, ki škodijo naravi, škodijo zdravju, potem tukaj mi ne moramo na to pristati. To je tisto, kar je ključno. In na podlagi analiz naših institucij, tehnologija, ki je tam predvidena, ima negativne čezmejne okoljske vplive na našo naravo, na stanje našega morja in pa tudi na zdravje ljudi. Za nas je glavni cilj, da ni teh negativnih vplivov. Vendar glede na moje poznavanje, ker sem se pustil podučiti strokovnjakom, pravijo, da že sama lokacija je tako neprimerna, da je verjetno težko tudi z najbolj sodobno tehnologijo zagotoviti, da ne bi bilo negativnih čezmejnih vplivov. Zlasti to velja za ta "off-shore" terminal, ki celo posega na varnostno območje naših teritorialnih voda, kar je povsem nespremenljivo. Kakšna bo usoda, težko napovedujem, to je tudi odvisno, kako bo Italija ravnala, vendar očitno se Evropska komisija zaveda, da tukaj gre za resen okoljski problem, saj sicer ne bi sklicala tega sestanka na tehnični ravni. Mi želimo to rešiti na nek miren, poravnalen način, jaz mislim, da ima Italija še kakšne druge možnosti, kakšne druge lokacije. In upam, da se bo našel tukaj nek sporazum. Če ne, bomo verjetno primorani uporabiti pravna sredstva, res pa je, da o tem odloča Vlada Republike Slovenije. Res pa je tudi, da smo mi angažirali najboljše pravnike, ki pripravljajo vso potrebno argumentacijo, ker zelo neodgovorno bi pa bilo, da bi slovenska vlada sprejela sklep, da se vloži tožba, bi vložili na Evropsko sodišče tožbo in potem bi izgubili takšno tožbo. Tega si ne smemo privoščiti, zato je treba to pravno izjemno natančno pripraviti in tudi zelo natančno argumentirati, kateri so tisti vplivi, ki imajo za posledico negativne okoljske čezmejne vplive.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Izvolite, gospod Miran Györek, želite proceduralni predlog?

MIRAN GYÖREK: Seveda, gospod podpredsednik. Očitno se vsi zavedamo teže problema oziroma odprtega vprašanja. Jaz mislim, da v skladu s Poslovníkom, če katero vprašanje oziroma pobuda zasluži obravnavo v Državnem zboru, je verjetno ta pobuda oziroma vprašanje. Predvsem pa glede na to, da obstaja utemeljen sum, da se vladi dogovarjata tajno, za zaprtimi vrati, in je interes kapitala dosegel tisto mejo uničujoče blaznosti, ki ji nihče ne verjame, da je sploh možna, to je totalna ekološka katastrofa, če bi prišlo do tega.

Da ne naštevam drugih verjetnosti, da bo do tega prišlo, kajti vse kaže v tej smeri, da so zadeve dogovorjene, da se tukaj dejansko, če tako v žargonu povem, "farba" narod, umirja javnost in razburjenje, zadeve pa verjetno ne bo možno preprečiti. Zato bi vseeno v skladu s Poslovníkom Državnega

zboru predlagal, da se kolegice in kolegi odločite, ne glede na koalicijske ali opozicijske pripadnosti, da to zadevo temeljito predelamo v tej hiši in da damo tudi potem navodila za naprej, da se prepreči takšna katastrofa. Hvala za razumevanje.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. O predlogu poslanca gospoda Mirana Györeka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za okolje in prostor na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 26. januarja 2010, v okviru glasovanj.

Minister za okolje in prostor gospod Karl Viktor Erjavec bo odgovarjal na vprašanja gospe Renate Brunskole v zvezi z upoštevanjem določil pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb. Izvolite, gospod minister.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Evo, ponovno sem na svojem mestu. Mikrofon dela. Moram vseeno odreagirati. Moram reči, da se tajno nihče ne pogaja v imenu Vlade, tudi ne jaz. Povedal sem vam zelo natančno, da glavni ključni argument je, če so negativni čezmejni okoljski vplivi, ne bo tam projekta oziroma bomo uporabili vsa pravna sredstva. In take insinuacije zavračam.

Kar se tiče vprašanja poslanke Renate Brunskole, ga bom prebral, ker gre za bolj tehnično vprašanje. Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja ureja tri najvitalnejše javne službe lokalnega pomena. Izvajalec javne službe bo pripravil predlog nove cene le v primeru, če bodo za to podani realni razlogi oziroma če se bodo spremenili pogoji delovanja javne službe. Vsekakor pa izvajalec javne službe ne bo mogel uveljaviti nove cene brez soglasja lokalne skupnosti oziroma brez dokazila o tem, da izpolnjuje vse zahtevane okoljske cilje pri izvajanju javne službe. Glavni poudarek pri izpolnjevanju določil novega pravilnika je v tem, da mora biti cena po novem pravilniku oblikovana tako, da so v ceni zajeti vsi potrebni stroški za izvajanje posamične javne službe in so hkrati z izvajanjem javne službe izpolnjene zahteve iz podanih okoljskih ciljev. Pomembna novost pri oblikovanju cen po novem pravilniku je tudi ta, da se cena oblikuje na tako imenovani fikсни del, ki predstavlja stroške amortizacije, in variabilni del, ki predstavlja stroške izvajanja javne službe. Zbrana sredstva iz naslova amortizacije so prihodek proračuna občine in so namenjena izključno za obnovo infrastrukture. Ta sredstva bodo v bodoče predstavljala pomemben finančni vir občinam za redno in investicijsko vzdrževanje komunalne infrastrukture. Sedanje stanje na področju obračunavanja amortizacije v večini občin ni urejeno na predpisan način. Še več, obstoječe cene velikokrat ne pokrivajo stroška amortizacije in se na ta način komunalna infrastruktura ne

obnavlja oziroma se v večini primerov siromaši, kar z vidika dobrega gospodarja ni dobro.

Uveljavljanje cen po novem pravilniku že poteka. Največ problemov beležimo pri pomanjkljivo pripravljenih vlogah, zlasti v tistem delu, ki se nanaša na doseganje okoljskih ciljev. Izvajalci javnih služb se srečujejo s pomanjkljivimi evidencami in katastri infrastrukture ter neustreznimi organizacijskimi oblikami javne službe. Ministrstvo pri obravnavi vlog in izdaji pozitivnih strokovnih mnenj s strokovnimi nasveti pomaga občinam ter izvajalcem javnih služb, poleg tega pa sproti odpravlja morebitne administrativne ovire. Dejstvo je, da se z uveljavitvijo novega pravilnika o oblikovanju cen vzpostavlja bolj pregleden sistem delovanja javnih služb s področja varstva okolja. Glede na določbe pravilnika morajo občine v enoletnem prehodnem obdobju uskladiti odloke o izvajanju javnih služb z državnimi predpisi. Ministrstvo ocenjuje, da z uveljavitvijo pravilnika ne bo prihajalo do nekontroliranega dviga cen komunalnih storitev. Pričakujemo, da bodo občine in izvajalci javnih služb v naslednjem letu uredili vse potrebne evidence in podatke za ustrezno spremljanje delovanja javnih služb varstva okolja.

Moram reči, da so mi ta odgovor pripravile strokovne službe, sam se nisem poglobljal, ker imam mnogo drugih problemov. Ne glede na to, pa vam bom, če mi boste postavili kakšno dodatno vprašanje, poskušal po svojih najboljših močeh odgovoriti.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospa Brunskole, izvolite.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa za vaš odgovor, gospod minister. Bistvo tega pravilnika, ki je z 31. julijem lansko leto stopil v veljavo, je tudi v tem, da določa način obračunavanja omrežnine, to je najemnine za infrastrukturne objekte, kar pa na drugi strani pomeni, da bodo občine v letu 2010 zaračunavale javnim podjetjem to omrežnino na podlagi amortizacijskih stopenj, predpisanih v tem pravilniku. Te pa so višje od stopenj, ki so jih javna podjetja uporabljala pri obračunu amortizacije za sredstva upravljanja. Bistvo je v tem, da bo to predstavljalo veliko breme za občinske proračune, ker bomo občine zainteresirane, da bomo na nek način financirale oziroma subvencionirale 50% storitve gospodarske javne službe varstva okolja predvsem zato, da ne bodo povečevale komunale cen te javne službe. Tista gospodinjstva, ki porabijo več pitne vode, bodo plačevala relativno manj, kot tista, ki dejansko porabijo manj pitne vode. In glede na današnje razmere gospodarske krize, so se marsikateremu prebivalcu zmanjšali dejanski prihodki ali pa so brezposelni, zato gre tukaj za resnično problematično

situacijo in razmere, in je ta pravilnik morebiti bil preuranjen. Mogoče bi morali podaljšati to prehodno obdobje.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Zahvaljujem se za vaše sugestije. To bom prenesel strokovnim službam. Tudi sam ocenjujem, da je enoletni rok morda prekratek, čeprav vemo, da kakšne institucije želijo, da zadeve rešimo v še krajšem roku.

Bi pa tudi morda to vašo sugestijo glede tega, kakšne so amortizacijske stopnje; rekli ste, da so precej višje kot so bile prej; da se še enkrat pregleda, če se na da še tukaj narediti neka korekcija glede na gospodarsko in finančno krizo.

Te sugestije bom še danes prenesel ustrezni službi na ministrstvu.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo gospod Gregor Golobič bo odgovarjal na vprašanje gospoda Lászlá Göncza v zvezi s problematiko zagotavljanja kvalitetnega širokopasovnega interneta.

Izvolite, prosim.

GREGOR GOLOBIČ: Najprej hvala lepa za vprašanje. Predsedujoči, poslanke in poslanci!

V vprašanju je bil posebej izpostavljen problem, tu v parlamentu, skozi poslanska vprašanja smo ga že nekajkrat naslovili, tudi poslanec Göncz je to storil v prejšnjem letu, dostopnosti do kvalitetnega širokopasovnega omrežja oziroma internetnih povezav. Mnogi deli Slovenije namreč nimajo možnosti izkoriščati te tehnologije, kar povečuje njihovo zaostalost oziroma zmanjšuje možnosti za dohitevanje drugih delov.

Res je, da je Ministrstvo za visoko šolstvo znanost in tehnologijo od oktobra meseca lani, ko se je implementirala novela zakona o državni upravi, pristojno tudi za področje elektronskih komunikacij. Zavedamo se tega problema in po svojim močeh tudi skrbimo, da bi čim prej premaknili stvari in zmanjšali digitalni razkorak, tako imenovani, dolgoročno pa ga popolnoma odpravili. To je naša ambicija.

Nedavno sta Evropski parlament in Svet Evropske unije sprejele nov zakonodajni paket na področju elektronskih komunikacij, ki državam članicam naroča oziroma omogoča, jih usposablja za to, da bi bolj elastično določale prenosne hitrosti dostopa do interneta in s tem bodo prispevale k temu, da bodo širokopasovne storitve lažje dostopne večjemu številu ljudi. V Sloveniji razmišljamo v okviru ministrstva o konceptu širokopasovnih storitev kot univerzalnih storitev. To pomeni storitve, ki so in morajo biti - in država mora tu storiti vse - dostopne praktično na vsem njenem ozemlju. Za

to si posebej prizadevamo, to imamo v načrtu. Mimogrede, koraki v tej smeri so tudi v načrtu, v programu dela prihodnje trojke, torej predsedujoče držav Evropske unije. V Sloveniji je v tej zvezi zelo pomemben tudi pospešek, ki smo ga dali v tem zadnjem obdobju, v prehodu na digitalizacijo radiodifuzije, kajti s tem se bo sprostil frekvenčni prostor, ki bo lahko v nadaljevanju uporaben za širokopasovne storitve. Ne bo treba do vsake lokacije iti po zemlji, ampak bo izkoriščen tudi radiofrekvenčni spekter. To nove tehnologije omogočajo in to je priložnost, da v Sloveniji, kjer je zahtevna konfiguracija, da ta cilj univerzalnosti te storitve dosežemo.

Konkretni ukrep v Sloveniji, ki je doslej veljal in se bo izvajal tudi v prihodnje, o njem tudi sprašujete, se nanaša na razpise, sofinancirane z Evropskega sklada za regionalni razvoj. Tu so namenjena znatna sredstva. Posebej je tukaj targetirano področje tako imenovanih belih lis, torej področij, kjer v Sloveniji ni širokopasovnega dostopa in tudi ni izražen s strani podjetij, telekomunikacijskih podjetij, komercialni interes, da bi v doglednem času, v razumnem roku tam zgradila takšno omrežje. Tukaj je strukturni denar prava, intervencija. Razpis je bil napovedan v lanskem letu in pospešeno ga pripravljamo tudi za izvedbo v letošnjem letu, predvidoma v prihodnjih dveh mesecih, pri čemer je bilo za nas zelo pomembno, da pred tem zaradi težav, ki so se pojavljale v predhodnem obdobju pri prejšnjih razpisih, spremenimo zakon o elektronskih komunikacijah, to je na predlog Vlade Državni zbor konec lanskega leta storil. Zakon velja. Tam je sedaj določeno, da se podjetja, ki so v preteklosti očitno, o tem je spraševal poslanec Zorn v enem izmed poslanskih vprašanj, fiktivno izražala komercialni interes za gradnjo širokopasovnega omrežja na določenem področju in na ta način to področje izključilo iz spiska tako imenovanih belih lis, čeprav so želele predvsem preprečiti promocijo konkurence in niso imele realnega interesa graditi tega omrežja. Zdaj novi zakon to onemogoča oziroma sankcionira in zdaj bomo ta razpis lahko tudi korektnije opravili. Omenil bi še, da je v preteklosti, posebej v Pomurju bilo skozi projekt postavitve javnih e-točk zgrajenih 43 javnih e-točk. E-točke omogočajo širokopasovni dostop do interneta, približno pol milijona evrov sredstev je bilo angažiranih v ta namen. Bodo pa, kot sem omenil, ključni koraki narejeni ../Znak za konec razprave./... pripravi.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Göncz, želite dopolnilni odgovor?

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister! Zadovoljen sem predvsem s tistim delom odgovora, če bo tudi dejansko tako, da bo v naslednjih dveh mesecih razpis izpeljan, da bo šel razpis v javnost.

Postavljam pa še dve vprašanji. Omenili ste, da Vlada oziroma ministrstvo stremi za tem, da bo v popolni meri odpravilo vse tiste težave, ki na celotnem območju Slovenije nastopajo v zvezi s tem.

Ali imate predviden tudi časovni rok za to, vsaj približnega?

In predvsem drugi del vprašanja je zelo aktualen, saj sem tudi zaradi tega postavil poslansko vprašanje, ker na tistih območjih, ki so demografsko ogrožena, je to vprašanje še posebej pereče in tudi, če želite, interdisciplinarno. V zvezi s tem je povezano marsikatero drugo vprašanje, tudi ostajanje inteligence in strokovnega kadra na določenem območju. Glede tega je v Pomurju še vedno alarmantno stanje, pa ne samo v Pomurju, tudi na marsikaterem drugem območju v Republiki Sloveniji.

Zato sprašujem: Ali bo ta razpis do neke mere obziren tudi do nekih specifik, ker samo izpostavljanje komercialnega interesa, kljub temu, da boste tudi druge tehnike poskušali uvajati, še vedno ne bo zadostno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, prosim.

GREGOR GOLOBIČ: Hvala lepa. Zelo nehvaležno bi bilo napovedati, katero leto natanko bi lahko računali v Sloveniji na širokopasovno storitev kot univerzalno storitev. To so si nekatere redke države Evropske unije zastavile za cilj, ki ga še niso realizirale. Očitno pa izhajajo ti njihovi napor iz enakih skrbi, ki jih navajate tudi vi in so zelo na mestu. Gre za vprašanje enakomerne poseljenosti oziroma ohranjanja življenja na podeželju. Gre za, pravico do zagotavljanja enakih možnosti, ki jih imajo za razvoj mladi in tudi starejši v vseh okoljih. Gre za infrastrukturo, ki jo potrebuje gospodarstvo, da lahko izvaja svojo dejavnost in vse druge javne storitve, ki so vezane danes na to hrbtenico. Tako da to uživa v naših očeh tudi visoko prioriteto. Slovenija mora pripraviti v kratkem novo strategijo razvoja telekomunikacij in znotraj te strategije bo to imelo, vsaj ministrstvo bo predlagalo, zelo visoko prioriteto. Se pravi, čim prej zagotoviti dodatna sredstva - veste, da ta evropska sredstva niso neomejena, da bodo s tem razpisom verjetno vsa izčrpana. In kot ste pravilno ugotovili, ne bodo uspela povsod razrešiti problema, ki obstaja. Od tega mesta, ki ga bo v nacionalnem programu tudi Državni zbor dodelil temu področju, da torej tam, kjer ni komercialnega interesa, predvsem na območju podeželja, država z dodatnimi sredstvi intervenira in z uporabo novih tehnologij, ki prihajajo so zelo sveže pravzaprav in omogočajo, da torej dosegamo zadostne hitrosti, ne samo po optiki, ampak tudi, če lahko tako rečem, po zraku, da z angažiranjem teh tehnologij obvladamo strošek, ki ga predstavlja sicer taka investicija. To bo na koncu breme države, da to izpelje, zagotovi vire, v nacionalnem programu

bo potrebno opredeliti tako vire, korake, kot tudi te roke, vsekakor pa v naših očeh je to zelo visoka prioriteta. Tudi razpis, ki bo letos izveden, bo te parametre vključeval v največji možni meri.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, gospod Gregor Golobič bo odgovarjal na vprašanje gospoda Milenka Ziherla v zvezi z mladimi raziskovalci. Izvolite.

GREGOR GOLOBIČ: Hvala lepa. Hvala za vprašanje. Razumel sem to vprašanje oziroma strokovne službe ministrstva, da se nanaša na mlade raziskovalce, ki jih razpisuje Agencija za raziskovanje Republike Slovenije. Obstaja tudi kategorija mladih raziskovalcev v gospodarstvu. Ker ta termin ni bil uporabljen, pravzaprav ni odgovor sledil v tem smislu, predpostavljam, da ti drugi, ki jih razpisuje Tehnološka agencija Republike Slovenije, sledijo enaki logiki. Mlade raziskovalce financira omenjena agencija raziskovanje, na podlagi posebnega pravilnika o usposabljanju in financiranju mladih raziskovalcev v raziskovalnih organizacijah. Ta je praviloma vsako leto do 1. decembra izveden oziroma so sklenjene pogodbe med izvajalci in mladimi raziskovalci. Tam so določene medsebojne pravice in obveznosti. Po eni strani je to določena obveznost agencije, da spremlja in nadzoruje izvajanje programa usposabljanja v vseh fazah. Po drugi strani pa tudi obveznosti izvajalca, med drugim, da je izvajalec dolžan obveščati agencijo o vseh spremembah, ki bi vplivale lahko na potek usposabljanja in na morebitno nedoseganje ali spremembo namena po pogodbi. Prav tako mora izvajalec poročati o usposabljanju v rokih, ki so v pogodbi navedeni in mora tudi podajati sprotna letna poročila in tudi zaključno poročilo. Med drugim je določeno v tej pogodbi, da bo izvajalec, ki sprejme mladega raziskovalca v redno delovno razmerje, temu raziskovalcu omogočil delovne pogoje za raziskovalno delo na projektih ali programih raziskovalne skupine ter pogoje za podiplomski študij in mladega raziskovalca razbremenil del, ki niso v funkciji njegovega raziskovalnega usposabljanja. Iz tega sledi, da bi primeri, iz katerih verjetno izhaja vaše vprašanje, predstavljali tudi kršitev takšne pogodbe. Nadzor temelji na poročilih, ki ga izvaja ARS, torej temelji na poročilih in obvestilih izvajalca, pa tudi samega mladega raziskovalca. Skrbnik pogodbe je zadolžen za ta nadzor, v posebnih primerih, doslej agencija poroča, da jih ni bilo, pa lahko ustanovi tudi posebno komisijo. Ob tem velja omeniti, da tisti raziskovalci, ki delujejo v visokošolskih organizacijah, imajo tudi v kolektivni pogodbi za raziskovalno dejavnost določeno, da morajo opravljati tudi pedagoško delo, vendar je to omejeno. Največ dve pedagoški uri dnevno oziroma osem pedagoških ur tedensko in podobno velja tudi za delo na ustreznih raziskovalnih organizacijah. Na ta način so določene

obveznosti med financerjem, med izvajalcem, med mladim raziskovalcem. Na ta način se izvaja nadzor. Doslej je agencija predvsem odgovarjala na vprašanja, ki so s tem povezana. Konkretnih primerov, ki bi presegali nivo pojasnila strokovnih služb tako mlademu raziskovalcu kot delodajalcu, pa doslej, pravijo, niso imeli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Milenko Zihlerl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Sam sem z odgovorom samo delno zadovoljen, ker to, kaj se pričakuje oziroma kako naj bi zadeva potekala se čisto v redu sliši. Vendar ravno v tem času, ko je bilo objavljeno v medijih to moje vprašanje in ko smo o zadevi dlje razpravljali, se je vsulo s terena cel kup vprašanj. To osnovno vprašanje je vsekakor izhajalo iz dejstva, ki se ga je dalo zaslediti na terenu, to je, da je mladi raziskovalec predvsem preveč časa vpet v vse drugo, torej v birokratske zadeve, predvsem bi se temu reklo manj priljubljena opravila svojih že uveljavljenih predpostavljanih in starejših kolegov. Osnovna raziskovalna naloga trpi in mladi raziskovalec se nekako ne počuti doma v takem okolju in razmišlja, da se bo čim prej zaposlil po možnosti v tujini.

Zato bi bilo eno od podvprašanj vsekakor sledljivost, koliko jih je šlo skozi ta program, koliko jih je iskalo zaposlitev v tujini. Na novo se je vsulo še cel kup vprašanj. Nekateri opozarjajo na razpise, ki so izvedeni včasih zelo po domače, kjer morda nekdo, ki ima boljše reference, ne pride skozi in izpade. Poleg tega je bilo opozorjeno, da obstajajo tudi zelo zahtevne naloge in podaljšanje je omejeno. Recimo, primer raziskave na izvornih celicah, tri leta je malo časa, vendar se ni dalo podaljšati.

Vprašanj je veliko in bo morda še prilika .../Izključen mikrofona./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, prosim.

GREGOR GOLOBIČ: Hvala. Jaz sem vam hvaležen za to dopolnilo. Seznanil bom predstavnike upravnega odbora Agencije za raziskovalno dejavnost, ki v komunikaciji z njo pravzaprav predstavljajo most med ministrstvom in agencijo, ki, kot veste, po Zakonu o javnih agencijah deluje samostojno. Je pa ministrstvo tisto, ki je dolžno usmerjati v smislu usmeritev dela v najširšem pomenu tudi delo agencije. In to je eno področje, na katerega opozarjate, ki je relevantno, tudi ti podatki o sledljivosti, tudi o tem, ali so te dodatne obveznosti morda tiste, ki povzročajo v posamičnih primerih, da v roku ni dokončan ta program mladega raziskovalca, ki se načeloma naj konča z doktoratom. Težje bo verjetno s podatkom, ker bo ta odvisen od prostovoljnosti teh ljudi o iskanju alternativnih možnosti v tujini, vendar tudi takšno anketo, ki

bi dala podatke, je mogoče izvesti, tako da se strinjam z vami, da bi bilo smiselno, ne neposredni nadzor, ampak statistične vrste nadzor, ki bi dal vpogled v dogajanje in tudi narekoval neko drugo ukrepanje izvesti. Vsi konkretni primeri, ki bi pa s tem v zvezi bili primer, vreden obravnave, pa morda je priložnost tudi vašega poslanskega vprašanja, da vse, ki razpolagajo s podatki, da se kršijo te pogodbe, da jih naslovijo na neko pristojno institucijo, tudi Državni zbor na konec koncev, ministrstvo, agencijo, da se raziščejo in se tudi ukrepa proti kršiteljem. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, gospod dr. Milan Pogačnik bo odgovarjal na vprašanje gospoda Mira Petka v zvezi s koncesijami za izkoriščanje gozdov. Izvolite.

DR. MILAN POGAČNIK: Hvala za besedo. Gorska hribovita območja so nedvomno zelo pomembna za Slovenijo, saj smo tretji v Evropi, z Avstrijo in Finsko, s 54% glede površine gorskih hribovitih območij. Seveda je to tudi zelo pomembno področje, ker je predmet intenzivnega zaraščanja, ne samo gozda. In mi imamo po katastru 870.000 hektarjev kmetijskih zemljišč, od tega pa jih je v rabi samo 500.000. 370.000 nekako je v tem območju. To se pravi, da gre za zelo pomembno vprašanje, zato se Slovenija intenzivno združuje pri reševanju teh vprašanj tudi z drugimi gorskimi, hribovitimi državami. Imamo posebno skupno, Francija, Avstrija, Italija severna Nemčija, kjer skušamo nekako najti prave vsebine za ta področja.

Glede vašega konkretnega vprašanja pa bi dejal, da je bil leta 2007 sprejet zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdovih. In ta zakon je omogočil tudi fizičnim osebam, ki so kmetje v skladu s predpisi, ki urejajo promet s kmetijskimi zemljišči in aktivno gospodarijo na kmetiji, v gorskih in hribovitih območjih, da uveljavljajo tudi prednostno pravico pri podelitvi koncesije za izkoriščanje gozdov v Republiki Sloveniji. Sedaj je to samo prvi del. Potem je pa treba pripraviti program ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu. To pa lahko pripravimo samo na osnovi posamičnih programov ohranjanja kmetije, ki ga morajo pripraviti zainteresirani kmetovalci. Zaradi tega je bilo treba najprej, in tega smo se lotili takoj, izdelati eno posebno študijo glede preverbe metodologije, ker ta metodologija ni obstajala po sprejetju novele zakona. S to študijo so bili analizirani geografski kazalci, socialno-demografski kazalci, kmetijsko-ekonomski kazalci in gozdarsko-ekonomski kazalci. Na osnovi te ekspertize je bil izdelan poseben pravilnik, ki ga je izdelala posebna delovna skupina, sestavljena predvsem iz strokovnjakov, ki se ukvarjajo z delom na tem področju. Gre za pravilnik, ki natančneje opredeljuje pogoje, ki jih mora izpolnjevati fizična oseba, ki želi uveljaviti prednostno pravico pri podelitvi koncesije. Delo je

bilo zelo zahtevno, ker je bilo zelo veliko usklajevanja, še posebej, ker smo želeli pripraviti tak pravilnik, ki bi zmanjšal administrativno obremenitev. In zato je potekalo skoraj štirimesečno intenzivno medresorsko usklajevanje. Pravilnik je bil sprejet v decembru 2009, objavljen je bil tudi v Uradnem listu. Na osnovi tega sprejetega pravilnika ima sedaj minister za kmetijstvo osnovo, da pripravi javni poziv za pripravo posamičnih programov za ohranjanje kmetij. Javni poziv mora biti odprt tri mesece in potem na osnovi prispetih vlog in prispetih programov bo pripravljen potem celovit program ohranjanja in pa možnosti izrabe na tem področju in prioritete na področju podelitev koncesij. Računamo, da bo ves postopek trajal tam nekje do septembra 2010 in da bomo potem lahko po medresorskem usklajevanju to v novembru sprejeli na Vladi.

Na podlagi tako sprejetega programa bodo lahko fizične osebe, ki so kmetje, v skladu s predpisi, ki urejajo promet s kmetijskimi zemljišči, in aktivno gospodarijo na kmetijah v gorskem, hribovitem svetu, lahko uveljavile prednostno pravico pri podelitvi koncesij. Samo to je, žal, samo orodje, ki smo pa dobili. Kot veste, so bile leta 1996 podeljene koncesije za 20 let in ta rok se izteče leta 2016 in šele takrat se bo lahko z vso močjo uveljavila ta prednostna pravica kmetov, ki gospodarijo v gorskem in hribovitem svetu.

Ravno zaradi tega je zelo pomembno, da sprejmemo ustrezna orodja in da to izvedemo. Eden izmed takih je zakonov o Skladu kmetijskih zemljišč, drugi je pa zakon o kmetijskih zemljiščih, ki ga boste prejeli kmalu, mislim, da že naslednji mesec, v parlament, ki bo pa seveda povečal odgovornost imetnikov gozdov in kmetijskih zemljišč v primeru, da z njimi ne gospodarijo oziroma da jih ne uporabljajo v namen, kateremu so taka zemljišča namenjena. Potem bo nekako možen tudi odvzem teh zemljišč in gozdov in se jih da v uporabo skladu, sklad jih pa podeli tistim, ki želijo z njimi gospodariti in seveda s tem tudi večajo svojo kmetijsko in gozdno posest. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Petek, izvolite.

MIRO PETEK: Hvala lepa, gospod minister, za vaš odgovor. Srčno upam, da bo zadeva res zaživela tako, kot ste rekli. Nekateri koroški kmetje, teh je na Koroškem po nekaterih ocenah okrog 30, ki so brez gozda in gozd nujno potrebujejo, se tega že veselijo. Res pa je to, kar ste tudi sami omenili, da bo verjetno eden od problemov v samih koncesionarjih, ki jim je podeljena koncesija za 20 let in s tem na nek način tudi velik ekonomski privilegij, s tem tudi ekonomska in družbena moč. Že danes so veliki problemi pri samem odkupu gozdnih površin in mnogi kmetje bi lažje prepričali svoje naslednike, če bi lahko svojo gozdno posest razširili in bi verjetno ti kraji ob meji, te visokogorske kmetije bile bolj poseljene.

Sam bom omenil en primer iz Koroške, primer Ivana Rožanca, ki je lastnik gozda pod Peco in je že leta 2004 vložil prošnjo za odkup gozdne parcele velikosti osemnajstih hektarjev, da bi imel lažji dostop do svojih gozdnih površin v Podpeci. Zanimivo je to, da gozd, ki bi ga rad kupil, je bil nekoč v lasti njegovega rodu in v času socializma oziroma komunizma je imel takrat na voljo le dve možnosti, ali mu gozd vzamejo ali pa, da ga odproda po zelo nizki ceni. On je vložil že več predlogov oziroma prošenj za odkup, vendar do tega v preteklosti ni prišlo. Ko pa je v lanskem letu Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov že odobril odprodajo te parcele, pa je vmes stopil koncesionar in v tem primeru bi vas zaprosil za pisni odgovor, če mi ga lahko posredujete.

Ustno pa vas sprašujem: Ali so koncesionarji na tem območju res nekakšna država v državi in da lahko preprečijo danes prav vse? Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Izvolite, gospod minister - če mislite, gre za dopolnitev odgovora. Izvolite.

DR. MILAN POGAČNIK: Gre za dopolnitev - ja, vsekakor. Vsekakor bi se strinjal s tem, da je ta podelitev koncesij za 20 let nedvomno pravno zelo obremenjujoča, ampak taka je bila odločitev. Ko smo preverjali, kako bi bilo mogoče to spremeniti v krajšem času, smo ugotovili, da bi bila sredstva, ki bi bila potrebna za odškodnine, tako velike, da preprosto si tega ne moremo privoščiti. Tako bo treba nekako potrpeti do leta 2016 na nov razpis za koncesije.

Istočasno pa želimo, kot sem rekel, z dopolnitvijo zakona o skladu in zakona o kmetijskih zemljiščih zagotavljati tudi pravičnejšo odškodnino za uporabo teh zemljišč in gozdov. So pa seveda na razpolago druge oblike in v primerih, ko je sklenjena pogodba o koncesiji, je koncesionar tisti, ki se lahko ali pa se ne odreče tovrstni koncesiji. V tem primeru bi rekel, da gre za majhno površino, ki bi, če sem prav razumel, omogočila temu kmetovalcu dostop do drugih površin. V takih primerih nekako skuša Sklad, čeprav je Sklad seveda pod pristojnostjo Državnega zbora, še vedno ne pod pristojnostjo ministrstva, tako da lahko zgolj razlagam prakso, skuša pač tudi doseči določene izboljšave na tem področju oziroma skuša omogočati tovrstne pristope. Za Slovenijo je res zelo pomembno, da ohranimo kmetovanje in prisotnost primarnih proizvajalcev na tem gorskem, hribovitem svetu. Zaradi tega smo šli, recimo, letos tudi v intenzivno popravo programa za razvoj podeželja in tudi nekatere krizne ukrepe smo uvedli, ki omogočajo nekako olajšanje pogojev gospodarjenja na teh območjih, pa tudi ponovno uporabo teh površin za nekatere druge oblike paše in živinoreje, predvsem sonaravnih in ekstenzivnih oblikah. Skratka, mislim, da bomo morali ta območja veliko bolj uporabljati in jim posvečati večjo pozornost, tudi Evropa tako počne, medtem ko je bilo v preteklosti več ali manj vsa

pozornost namenjena nižinskim intenzivnim kmetijam. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Petek, izvolite.

MIRO PETEK: Še enkrat, hvala lepa. Tudi vam, gospod minister, hvala za ta dopolnili del odgovora. Vendar kljub vsemu v skladu z 246. členom Poslovnika Državnega zbora predlagam razpravo o odgovoru ministra, kajti očitno je, da pri uresničevanju zakona o gozdovih in prednostni podelitvi koncesij gorskim in hribovskim kmetijam predstavljajo veliko oviro sami koncesionarji. Kot je rekel minister, koncesije so podeljene za nerazumno obdobje 20-ih let in v tem obdobju, ko je bila podeljena koncesija leta 1996, pa do danes se je v tej državi veliko spremenilo in tudi koncesionarji niso več tisto, kar so bili leta 1996, prešli so v delniške družbe, d.o.o.-je, povsem so se lastniško spremenili.

Mislím, da bi bilo dobro, če se bi v Državnem zboru pogovorili o tem, koliko se koncesionarji držijo koncesijskih pogodb, in na drugi strani, koliko se država drži teh pogodb, ki jo je sklenila leta 1996. Nekateri danes tudi trdijo, da se je v teh letih posekalo znatno več lesa, kot pa je bilo plačanih koncesijskih dajatev, in tudi o tem bi se lahko pogovorili na seji Državnega zbora.

Zato bi tudi predlagal, da se na prihodnji seji seznanimo z vsebino koncesijskih pogodb, saj gre konec koncev za gozdove, ki so v državni oziroma javni lasti, in smo do teh in podobnih odgovorov v Državnem zboru tudi upravičeni. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. O vašem predlogu, gospod Petek, da bi razpravljali o odgovoru gospoda ministra, bomo odločali jutri v okviru glasovanja.

Ker minister brez resorja, odgovoren za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, dr. Boštjan Žekš ni prisoten, bo na poslanski vprašanji Sama Bevka in Srečka Prijatelja odgovarjal na naslednji seji.

Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev postavljena za to sejo. Gospa Alenka Jeraj bo postavila poslansko vprašanje ministru za zdravje. Izvolite.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Lep pozdrav!

V sredstvih javnega obveščanja smo pred časom prebrali, da je Zavod za zdravstveno varstvo Koper opozoril na neustrezno kakovost vode iz vodomatov. Na omenjena opozorila ste takrat sporočili oziroma vsaj v prvi izjavi, da bodo uvedene sankcije proti Zavodu za zdravstveno varstvo Koper, proti direktorju zavoda dr. Milanu Kreku in proti mikrobiologu dr. Gorazdu Pretnarju. Zame je bila to absolutno pretirana reakcija. Namesto da bi se vprašali, kaj je narobe s sistemom

oziroma kaj delajo vaše službe, inšpektorji, katerih osnovna naloga je nadzor, ste prst uperili v tistega, ki je nekaj odkril. Kasneje ste svoje izjave omilili, stopili korak nazaj in sprejeli dr. Kreka.

V zvezi s tem me zanima: Kakšni ukrepi so predvideni v zvezi z omenjenim raziskovalnim delom? Ali boste sprejeli kakšne sankcije proti že omenjenima? Oziroma: Ali nameravate - ker je bilo tudi kasneje povedano, da predpisi določajo, kolikokrat in na kakšen način se te stvari nadzorujejo - spremeniti predpise oziroma zakonodajo, ki ureja to področje?

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Miklavčič, minister za zdravje, izvolite.

BORUT MIKLAVČIČ: Če bi z enim stavkom odgovoril na osnovno vprašanje, kakšni ukrepi so predvideni v zvezi z omenjenim raziskovalnim delom, s katerim je bila ugotovljena neustreznost kakovosti vode v vodomatih: ne bom sprejel nobenih ukrepov.

Zdaj bom pa najprej prebral izjavo direktorja (podpisano, lahko vam jo tudi izročim): "Direktor Zdravstvenega zavoda Koper Milan Krek izjavljam, da v primeru problema z vodomati minister za zdravje ni komuniciral z Zavodom za zdravstveno varstvo Koper v nobeni obliki, ki bi preprečevala ali omejevala raziskovalno delo. Je pa od mene kot direktorja Zavoda za zdravstveno varstvo Koper zahteval, da posredujem dobljene podatke vzorčenja vode iz vodomatov." Ta njegova izjava je tukaj.

Zdaj pa nekaj pojasnil, spoštovana gospa Jerajeva, v zvezi z vašim vprašanjem. Ko sem to novico prebral v časopisu, mislim, da sem bil najbolj zaskrbljen od vseh, kaj se dogaja. In vsak minister bi bil seveda ob taki novici izjemno zaskrbljen.

Glede navedbe, da sem preko javnih medijev sporočil, da bodo uvedene sankcije proti direktorju in dr. Gorazdu Pretnarju, poudarjam, da nisem nikoli sporočil, da bodo sankcije uvedene proti obema zaradi raziskave, ki sta jo predstavila medijem, temveč zaradi njunega postopanja. Kajti Zavod za zdravstveno varstvo koper, če je to ugotovil, bi moral po določilih zakona nemudoma o tem obvesti inšpekcijo. Kajti, inšpekcija je tisti organ, ki lahko ukrepa, medtem ko Zavod za zdravstveno varstvo Koper nima možnosti ukrepanja. Torej, če bi bila ta voda nevarna za zdravje ljudi, bi morali pred tiskovno konferenco o tem nemudoma obvestiti zdravstveno inšpekcijo, ki bi odstranila te vodomate. In tu je bila v samem postopku narejena napaka, na katero sem, kot zaskrbljen za zdravje ljudi, opozoril.

Sam sem nemudoma ukrepal, da sem v pomoč poklical strokovnjake, kajti nisem strokovnjak za kvaliteto vode in za to so tukaj službe. Tu imam stališče Instituta za varovanje zdravja in Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor, enega je

podpisala direktorica Marija Seljak in Zora Levačič. Mariborski zavod je poznan kot uspešen in ima dovolj referenc na tem področju. Ne bom prebral celega pisma, ampak samo zaključno oceno, se pravi oba zavoda in strokovnjaki teh dveh zavodov: "Nesporna je ugotovitev, da je voda na preiskovanih vodomatih, glede na rezultate izvedenih analiz, upoštevajoč pravni red za naravne mineralne vode in izvirske vode, skladna z določili pravilnika o naravni mineralni vodi, izvirski vodi in namizni vodi in mikrobiološko ustrezna. V preiskovanih vzorcih ni bila ugotovljena prisotnost patogenih mikroorganizmov in upoštevajoč določila uredbe Evropske skupnosti številka ta in ta Evropskega parlamenta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje ustanove Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane, z vsemi spremembami, ne predstavlja tveganja za zdravje ljudi." Ko pa smo s predstavniki imeli razgovore, smo ocenili, da bi nekatere pravilnike, ki zadevajo tovrstne vodomate, morali dopolniti, da bi še povečali varnost te vode. In jaz sem imenoval .../Opozorilni znak za konec razprave./ ...danes s sklepom komisijo, ki bo to dopolnila, in v tej komisiji so vsi strokovnjaki, vključujoč tudi Zavod za zdravstveno varstvo Koper.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa Alenka Jeraj, izvolite.

ALENKA JERAJ: No, tudi sama sem bila zaskrbljena ob tem, tako kot vi, ob rezultatih, ampak se potem sprašujem, če ne bi slučajno pač nek mikrobiolog iz Kopra šel zadevo preiskati in narediti analiz, najbrž bi še naprej, tudi v parlamentu, pili vodo iz vodomatov, ki so se izkazali kot mikrobiološko neustrezni oziroma ne vem, kako naj se čisto pravilno strokovno izrazim. Ampak jaz se ob tem bojim, da potem naša inšpekcija in tisti, ki bi morali izvajati nadzor, tega ne izvajajo v redu, če lahko do takih rezultatov pride. V zvezi s tem so me predvsem zanimali vaši ukrepi.

Sedaj se pač lahko pravilnik spremeni, pa ugotovimo, da ne bomo dvakrat letno, ali koliko je sedaj določeno, tega pregledovali, ampak štirikrat, recimo. Ne vem, neke analize in neki nadzori se pa verjetno izvajajo tudi dvakrat letno in najbrž je nekaj narobe, če se ob teh pregledih to ni ugotovilo.

Zato me zanima! Je potem inšpekcija svoje delo opravljala dobro? Ampak to potem verjetno pomeni, da ga še kje ne opravlja dobro oziroma lahko pridemo do takih rezultatov, ker se bo nek raziskovalec sam odločil nekaj preiskati, za kar bi morale poskrbeti državne inštitucije, nadzorne inštitucije kot je inšpekcije.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želite dopolnilni odgovor, gospod minister?

BORUT MIKLAVČIČ: V Državnem zboru pijete vodo, ki ne predstavlja tveganja za zdravje ljudi. To sta mi podpisali dve najuglednejši strokovni instituciji, najuglednejši kar jih ta država ima. Če s tem nismo zadovoljni, lahko pokličemo še koga iz tujine, da bi to naredil.

Mislím, da sem bil v svojih razlagah jasen: inšpekcija opravlja svoje delo. Moram vam pa povedati, spoštovana poslanka, v Sloveniji imamo 15.000 vodomatov. Mi bomo pri tistih, ki polnijo te vodomate, še zaostri- li nadzor. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa Jerajeva, izvolite.

ALENKA JERAJ: Skladno s poslovníkom predlagam, da o odgovoru ministra opravimo razpravo. Če je res temu tako, ne vem, zakaj so potem vodomate odstranili v Državnem zboru. Meni je normalno, da ne bomo vseh 15.000 pregledali, saj se nikoli tako ne izvaja nadzora, da pregledamo vse od A do Ž, ampak se pač pogleda nek vzorec oziroma pripravi vzorec in se pregleda samo določene vodomate in se potem ugotovi, kako je s to zadevo. Predlagam, da opravimo širšo razpravo na to temo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. O vašem predlogu, da opravimo razpravo o odgovoru ministra Miklavčiča, bomo odločali jutri v okviru glasovanj.

Gospod Miran Györek bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi. Se opravičujem, da vas moram nadlegovati že drugič danes, gospod minister, ampak tudi tokrat pričakujem eksaktne točne odgovore, kot jih ponavadi tudi dajete. Sprašujem vas:

Kaj namerava resorno ministrstvo storiti na področju urejanja in zavarovanja najrazličnejših regijskih odlagališč komunalnih odpadkov?

V Prekmurju namreč prihaja do absurdnega stanja na odlagališču komunalnih odpadkov, saj se tam nezaščitenó in nenadzorovano skladiščijo azbestni odpadki, hkrati pa iz omenjenega odlagališča nekontrolirano uhaja plin in tudi izcedne tekočine. Gre namreč za odlagališče komunalnih odpadkov v Puconcih, kjer v 24 urah z deponije izhajajo ogromne količine plina. Po nekíh ocenah, več ali manj strokovnih ocenah, gre za energetske protivrednost 3 tisoč litrov nafte. Tako prihaja do ogromne gospodarske škode. Ministrstvo za okolje in prostor je bilo že o tem opozorjeno s strani civilne iniciative krajanov iz Puconcev in takratni

minister dr. Janez Podobnik je obljubil aktivnosti za izrabo tega plina, vendar do sedaj še nihče ni naredil nič. Na odlagališču neprekinjeno gori bakla, kar tudi zagotovo vpliva na podnebne razmere in seveda izguba denarja na eni strani tudi. Po drugi strani pa Ministrstvo za okolje in prostor in država iščeta obnovljive vire, med njimi biocentrale na kmetijske pridelke, ki bi jih lahko uporabili za hrano. Vsekakor bi Fran Milčinski kaj takega vključil tudi v svoja književna dela, med Butalce, če bi to takrat obstajalo. In me res zanima: Kaj se namerava na tem področju narediti?

Še posebej pa: Kaj namerava narediti Ministrstvo za okolje in prostor? Na odlagališču v Puconcih je namreč skladiščeno kar čez 100 ton azbestnih plošč, ki jih namerava država z upravljavcem dati v novo telo deponije. Tukajšnjemu prebivalstvu pa je bilo rečeno, da jih samo začasno skladiščijo na dvorišču Serupa. Sami ste bili tam, v tem Serupu, sami ste seznanjeni s situacijo in verjetno so vam tudi oni dali kakšna navodila. Prosim za odgovor. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister Erjavec, izvolite.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Poslancu se zahvaljujem že za drugo poslansko vprašanje. Danes je bil precej slikovit glede Butalcev, ampak upam, da nismo vsi v tem krogu.

Kar se tiče vašega vprašanja, naj povem, da glede zahtev za obratovanje odlagališč je Republika Slovenija z uredbo odlaganja odpadkov na odlagališča v celoti implementirala direktivo Sveta o odlaganju odpadkov na odlagališčih in uredba tudi določa mejne vrednosti emisij snovi v okolje zaradi odlaganja odpadkov. V zvezi s tem konkretnim primerom, gre za odlagališče Puconci, naj povem, da smo mi napotili inšpekcijo za okolje in da je bil zadnji inšpekcijski pregled 10. 9. 2009 in da takrat ni bilo ugotovljenih nobenih nepravilnosti s področij, na katere se nanaša vaše poslansko vprašanje.

Naj povem, da na tem odlagališču trenutno poteka gradnja druge faze CERO Puconci, ki zajema med drugim tudi gradnjo novega odlagalnega polja. Na platoju ob čistilni napravi se res začasno skladišči 1400 ton - ne 100 ton, ampak 1400 ton - azbestnih odpadkov, ki se pa skladiščijo v skladu z določbo 10. člena uredbe o ravnanju z odpadki. Povedal sem, da ta uredba je pripravljena na podlagi direktive sveta. Računam, da so te direktive usklajene z najvišjimi standardi.

V letu 2009 so bili na odlagališču na novo grajeni določeni vodi za zajemanje odlagališčnega plina. Odlagališčni plin se sežiga na bakli na odlagališču, meritve emisije odlagališčnega plina se izvajajo, neskladnosti pri pregledu, ki je tekel 10. 9. 2009, niso bile ugotovljene.

Ne glede na to, glede na to, da ste postavili poslansko vprašanje, bomo mi to šteli, kot da ste podali prijavo neustreznega ravnanja in bomo ponovno inšpekcijo napotili, da

še enkrat opravi ponoven pregled in da bo v primeru ugotovljenih nepravilnosti oziroma neskladnosti v skladu z uredbo o odlaganju odpadkov pač inšpekcija ustrezno ukrepala. Po zagotovilih, ki jih imam, naj bi tam potekalo vse v skladu s predpisi. Ampak ne glede na to, bomo vaše poslansko vprašanje imeli za prijavo neustreznega ravnanja in upam, da pri naslednjem poslanskem vprašanju, da boste dobili tudi ustrezne odgovore, kaj se dogaja v tem času na tem odlagališču. 10. 9. sem pa povedal, kakšno je poročilo inšpekcije za okolje.

PODPREDEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod minister. Gospod Györek, izvolite.

MIRAN GYÖREK: Hvala, gospod minister. Se strinjam z vami. Zelo lepo, me veseli, da bo prišlo do naknadnega pregleda, kajti drugače ne razumem, zakaj se krajani tako vznemirjajo ali pa morda tudi ne verjamejo vsem tem inšpekcijskim pregledom. Tukaj gre tudi za neke podatke, toliko vam v informacijo, za to drugo polje, kjer se nameravajo te omenjene količine, pravite čez 1000 ton azbesta, deponirati. Pravite, da je to tudi vse zakonito, da je to v skladu z uredbami - v redu. Stara deponija ima zelo slabo podlago in že voda, ta je vprašljiva, stara deponija, in voda pronica v podtalnico. Analize pred pol leta namreč, to je bilo lansko leto poleti, so pokazale nenormalno količino vrednosti PH, čez 12% tudi vsebnosti težki kovin in da ne naštevam drugih škodljivih elementov. Skratka, podtalnica na pucenskem območju je zelo zastrupljena, kot na splošno v pomurski regiji, kjer imamo najslabšo vodo v celi Sloveniji.

Kdo je odgovoren, da se z zaskrbljujočimi podatki tako neodgovorno ravna? Deponija je polna, nanjo pa se nalagajo nenormalne količine smeti iz vsega Pomurja. Menda je pristojnim inšpekcijskim službam prepovedano, da bi posegle v te anomalije. Nikogar ni, ki bi posredoval in ukrenil. Ministrstvo za okolje in prostor menda vso to svinjarijo gleda, ne da bi posredovalo. Če pride do hujših posledic, ali bo kdo v državi nosil odgovornost za to?

Se pravi, tukaj je zopet nekaj takšnih stvari, ki jih vi dejansko negirate na podlagi tistih poročil oziroma inšpekcijskih pregledov. Se pravi, nekdo tukaj laže, nekdo se pretvarja, nekaj tukaj "ne štima". Zato bi vas prosil za dodaten odgovor.../Znak za konec razprave./..

PODPRESEDNİK MIRAN POTRČ: Gospod minister, želite dopolniti odgovor? Izvolite.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Spoštovani poslanec, upam, da vi ne mislite, da lažem. Povedal sem tisto, kar je inšpekcija posredovala. Moram reči, da imam zaupanje v to inšpekcijo, da v svojem dosedanjem delu na Ministrstvu za okolje pod novim

vodstvom - veste, da je prišlo do zamenjave na vrhu - nisem zasledil, da bi me kdaj nepravilno informirali. Verjamem to, kar ste rekli, da prebivalci menijo, da so te meritve morda netočne. Zato mislim, da je prav, da inšpekcija pride še enkrat pregledat, morda bi bilo dobro, da sodeluje tudi kakšen predstavnik nezadovoljne javnosti, da vidi, kako ti postopki tečejo, in se morda na takšen način poveča tudi zaupanje v delo inšpekcij. Tako pričakujem veliko od tega pregleda, kjer bomo videli, da stvari stojijo tako, kot veleva naša zakonodaja, to se pravi Uredba o odlaganju odpadkov.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Györek, izvolite.

MIRAN GYÖREK: Z ozirom na to, da ne gre tukaj samo za eno odlagališče oziroma eno deponijo, da je to vseslovenski problem, kot slišim, tudi na Gorenjskem in Dolenjskem, obstajajo veliki problemi, mislim, da bi v skladu s Poslovníkom bilo vredno in tudi si zasluži ta tema podrobno analizo v Državnem zboru, ne glede na to kakšni bodo rezultati vaših ukrepanj naprej. Gospod minister verjamem, da tudi s kakšnim inšpekcijskim pregledom problematika ne bo rešena, ker je potreben sistematičen pristop do starih deponij in do načrtovanja novih deponij.

Če smo pa že pri tem, bi vas pa samo informiral še z enim drugim problemom, ki tudi gre v isti regiji, skoraj v istem kraju....

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Györek, samo poslovniški predlog imate lahko.

MIRAN GYÖREK: Dobro, se opravičujem.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Lepo prosim, ne širiti vprašanja.

MIRAN GYÖREK: Razumem, gospod podpredsednik. Se pravi, predlagam v skladu s 246. členom Poslovníka, če se ne motim, da se opravi širša razprava na to temo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. O odgovoru ministra Erjavca na vaše vprašanje bo Državni zbor sklepal jutri v okviru glasovanj.

Gospod Marijan Križman bo postavil poslansko vprašanje ministru za zdravje.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Pozdravljeni, kolegice in kolegi, poslanke in poslanci, spoštovana ministrica in ministri! Vprašanje bom postavil gospodu ministru za zdravje, in sicer naslednje.

Spoštovani gospod minister, bolnišnica Izola je dolga leta rakrana našega zdravstva in okolja, v katerem deluje, saj

se že vrsto let otepa z dolgovi, neporavnanimi računi in zaradi pomanjkanja denarja je tudi pomanjkljivo vzdrževana, kar gotovo vpliva na delo osebja in počutje pacientov, ki obiskujejo ambulate, in tiste, ki ležijo na oddelkih. Strokovno pa niha in je na nekaterih področjih visoko strokovna, na drugih pa subjekt spotike in kritik njenih uporabnikov. Umeščenost bolnišnice Izola v prostor je pravzaprav odlična, če vemo, da imamo Primorci v regiji pet bolnišnic, ki kar kličejo po strokovnem sodelovanju in dopolnjevanju na področju medicinske stroke ter drugih področjih, povezanih z zdravstvom. Čezmejno povezovanje in tesnejše sodelovanje z bolnišnico na Catinari v bližnjem Trstu bi bilo prav gotovo v obojestransko korist. Veliko črnila je bilo prelitega in veliko ministrov si je podalo kljuko, vendar problemi ostajajo. Resnici na ljubo, nekaj poskusov sanacije smo videli, a odločno premalo in zgolj začasno ter vsečno.

Gospod minister, ker ste znani kot odločen in zelo kreativen človek, vam zastavljam konkretno vprašanje: Kako ste si na Ministrstvu za zdravje Republike Slovenije zastavili vsebinsko in tehnično reševanje bolnišnice v Izoli? Kaj dejansko boste naredili in kakšne načrte ima ministrstvo glede racionalizacije ter povezovanja primorskih občin? Za vaš odgovor se vam zahvaljujem.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister Miklavčič, izvolite.

BORUT MIKLAVČIČ: Odgovor na vaše vprašanje, spoštovani poslanec, sem poskušal razdeliti na pet področij: prvo, kadrovska sanacija, sanacija tekočega poslovanja, energetska učinkovitost, program urgentnih centrov in povezovanje primorskih bolnišnic. V upravljanje Splošne bolnišnice Izola se je v okviru svojih pristojnosti vključilo tudi Ministrstvo za zdravje, ki je v začetku leta 2009 imenovalo nov Svet bolnišnice. Kadrovska sanacija posloводства izolske bolnišnice je bila povezana s procesom pokrivanja nepokritih izgub iz preteklih let. Poznano vam je, da je direktorico bolnišnice sodišče razrešilo s sodno odločbo. V marcu leta 2009 je prevzelo vodenje bolnišnice novo vodstvo. Tudi tu je z imenovanjem tega vodstva bilo v lokalnem okolju kar nekaj težav.

Splošna bolnišnica Izola je izkazovala v zadnjih desetih letih visoko akumulirano izgubo, ki je po izkazih za leto 2008 znašala 10,4 milijona evrov, kar je predstavljalo 36% celotnega prihodka bolnišnice in 13% skupnih izgub vseh slovenskih bolnišnic. Posledica nepokrite izgube iz preteklih let je bila v tej bolnišnici nelikvidnost, nezmožnost poravnavanja zapadlih obveznosti ter visoki stroški financiranja zaradi zamudnih obresti in tožb upnikov, ne samo do bolnišnice, tudi do ustanovitelja, torej države. Negativni

vpliv pa se je odražal na celotno poslovanje in procese v bolnišnici.

Ministrstvo za zdravje je v začetku preteklega leta predlagalo Vladi, da kot ustanoviteljica bolnišnic zagotovi za poplačilo zapadlih obveznosti treh bolnišnic 7,2 milijona evrov. Od tega 3,4 ali skoraj polovico za pokrivanje izgub iz preteklih let za bolnico Izola. Pogoji za predlagani transfer iz državnega proračuna je bil, da direktor odgovarja za pravilnost izkazanih podatkov, da mora v primeru nepravilnosti v postopkih revizije poslovanja vrniti sredstva po vladnem sklepu in je direktor razrešen. Sredstva v višini 3,4 milijonov evrov so bila bolnišnici Izola nakazana v avgustu 2009, in sicer na osnovi predložene dokumentacije o zapadlih obveznosti ter višini, pogojih in načinu njihove poravnave. V Izoli smo opravili tudi upravni nadzor nad trošenjem sredstev, ki so šla iz proračuna. Direktor je dal pisno izjavo in prevzel odgovornost, da bolnišnica za leto 2009 ne bo izkazala izgube v tekočem poslovanju.

Poslovanje bolnišnice je bilo vrsto let povezano z odsotnostjo kompetentnega vodenja in upravljanja. To se kaže v vseh vidikih delovanja, od organizacije, prilagajanja obsega dejavnosti, virom, evidentiranja prisotnosti, opravljenega dela, urejenosti, premoženjskega stanja in finančnem poslovanju. V kreditnih pogodbah so imeli dogovorjene obresti za neplačane račune med 8 in 12%, v teh razmerjih. Šlo je v primerjavi z drugimi za resnično neracionalno poslovanje. Po zaključku poslovanja za leto 2009 bolnišnica v teh dneh ocenjuje, da bo poslovanje pozitivno, kakovost tega rezultata je v odpravi generatorjev izgube iz preteklih let, odpravi kritičnih postavk v finančnem načrtu in pokritju izgube, ki smo jo naredili iz proračuna.

Kar zadeva tretjo točko, energetska učinkovitost, je v okviru javnega razpisa za evropska sredstva pripravila izolska bolnišnica že prijavo za ta energetska sredstva, tako da bi lahko kandidirala na javnem razpisu za obnovo fasade, zamenjavo oken in vrat, toplotne izolacije in saniranje strehe, sanacijo ogrevanja, sistema vgradne kogeneracije in sanacije sistema klimatizacije .../Opozorilni znak za konec razprave./..., kar bi omogočalo tudi manjše stroške. Prav tako je bolnišnica v programu urgentnih centrov in kar zadeva vaš predlog za povezovanje primorskih bolnišnic .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister. Hvala lepa za odgovor. Gospod Križman, izvolite.

MARIJAN KRIŽMAN: Spoštovani gospod podpredsednik. Izkoristil bi to možnost in poprosil, da mi minister za zdravstvo, ki je vsebinsko zelo zadovoljivo odgovoril, dokončal svoj odgovor. Dodatnih vprašanj pa ne bom postavljajal.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Želite, da dopolni svoj odgovor. Gospod minister, želite?

BORUT MIKLAVČIČ: Se opravičujem. Nisem povsem končal. V Sloveniji je v programu devet urgentnih centrov v slovenskih bolnišnicah. Eden od teh devetih urgentnih centrov je tudi za bolnišnico Izola, načrti se pripravljajo in tudi tukaj je v Vladi dogovor, da se urgentni centri poleg lastnih sredstev financirajo iz evropskih sredstev, programi se delajo za celotno področje Slovenije. Na strokovnem, organizacijskem in drugih področjih Ministrstvo za zdravje podpira in zasleduje povezovanje zdravstvenih zavodov pri vseh procesih racionalizacije delovanja bolnišnic, delitve dela in strokovne usmerjenosti v določena področja. Tudi v predlogu novega zakona predvidevamo oblike povezav med zdravstvenimi zavodi znotraj države in seveda, kar je racionalno, tudi preko meje. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Dr. Peter Verlič je najavil poslansko vprašanje ministru za promet, ki je odsoten. Boste vprašali? Izvolite, gospod Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Prosil bi, da bi mi minister za promet odgovoril na naslednji seji, ker ga danes ni.

Vprašanje, ki ga zastavljam, se pa dotika pobrane cestnine za avtoceste v letu 2009. Namreč, ministra za promet sprašujem:

Koliko je bilo pobrane cestnine: posebej za tovorna vozila in po posameznih kategorijah tovornih vozi ter za osebna vozila glede na število prodanih vinjet po posameznih vrstah, od tedenskih, mesečnih, polletnih in letnih - glede na to, da se je vmes spremenil tudi sistem cestninjenja.

Kot tisto dodatno vprašanje ali podvprašanje me zanima:

Kakšen je bil delež pobrane cestnine, ki so jih predstavljala tuja tovorna in osebna vozila v razmerju do domačih?

Ta odgovor bo zelo zanimiv tudi z vidika, da je bila sama sprememba vinjetnega režima utemeljena ravno z diskriminatornim odnosom, ki naj bi jih obstoječi sistem vinjet, ki je bil prej, se pravi polletne in letne, predstavljali v odnosu do tujcev in kar je zmotilo Evropsko komisijo, predvsem takratnega komisarja za promet, da je potem pravzaprav ves čas nekako pritiskal na Slovenijo, Vlada in minister za promet pa sta popustila. Ta del odgovora bi bil zelo pomemben. S tem bi pravzaprav dobili odgovor na to, kakšno je razmerje med domačimi in tujimi uporabniki avtocest in koliko smo prispevali domači in tuji in da vidimo, kdo je v resnici diskriminiran in kdo nosi težo podražitve vinjet, ki jih čutimo ravno sedaj, ko je treba kupiti za 73% dražjo vinjeto.

V pričakovanju tega odgovora sem prepričan, da se bo potem to tudi potrdilo, da smo domači kupci vinjet tisti, ki smo diskriminirani. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Verlič. Na vaše vprašanje vam bo ustno odgovoril minister za promet na naslednji seji.

Poslanec Jakob Presečnik bo postavil poslansko vprašanje ministru za gospodarstvo.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani ministrice in ministri, spoštovani gospod minister dr. Lahovnik. Sprašujem vas:

Kako razmišljate glede reševanja prihajajočega izredno težavnega stanja v gradbeništvu in z njim povezanimi dejavnostmi?

Če malo obrazložim zadevo, bi rekel naslednje, da so se v preteklem obdobju izredno pospešene graditve avtocestnega križa in tudi nekaterih drugih infrastrukturnih ter drugih projektov slovenska gradbena podjetja tem zahtevam ustrezno odzvala in ustrezno tudi tehnološko prilagodila. V tem hitrem tempu izgradnje slovenske infrastrukture je poleg največjih slovenskih gradbenih podjetij v projekte bilo vključenih tudi nešteto večjih ali manjših podizvajalcev, obrtnikov, samostojnih podjetnikov in tako dalje ter vsa prostorska in inženirska projektantska stroka. Avtocestni križ je bolj kot ne zgrajen, drugih večjih infrastrukturnih investicij pa v tem trenutku ni na vidiku. Močno zaostajajo priprave na izgradnjo preostalih razvojnih osi, ravno tako ni projektov na področju železnic, tudi bolj kot ne zasebna gradnja stanovanjskih in poslovnih objektov je v tej situaciji popolnoma zamrla. Pri tem moram poudariti, da ne gre samo za zamude pri pripravi projektov v tem mandatu, pač pa se prepočasna priprava vleče že od prej. Pa vendar ugotavljam, da so priprave sedaj izgubile vso intenzivnost.

Spoštovani gospod minister, zanima me: Kaj boste storili, da boste zagotovili Sloveniji še kako potrebne infrastrukturne projekte, ki bodo širši slovenski gradbeni dejavnosti, od načrtovalske do izvajalske, zagotovili možnosti in priložnosti za nadaljnje delo in izkoriščanje njihovih predvsem človeških in tehnoloških potencialov? V času te težke gospodarske krize ni treba namreč posebej poudarjati, da od teh državnih infrastrukturnih projektov in drugih projektov ni odvisna samo peščica slovenskih največjih gradbenih podjetij - mimogrede, z nekaj deset tisoč zaposlenimi - pač pa je posredno od teh projektov odvisnih tudi na desetine in tisoče drugih delovnih mest. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Minister za gospodarstvo dr. Matej Lahovnik, izvolite.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Spoštovani gospod poslanec! Res, da ta problematika, o kateri me sprašujete, sodi delno ali pa predvsem v resor Ministrstva za promet, predvsem ko govorimo o izgradnji cest ter železnic, oziroma Ministrstva za okolje in prostor, pa vendar vprašanje dejansko posega ali pa se dotika tudi področja gospodarstva v smislu učinkov na gospodarsko rast. Zato lahko odgovorim, da se sam zelo strinjam z vami, da je prenehanje nekaterih projektov problem. Zato tudi na Ministrstvu za gospodarstvo pospešeno pripravljamo nekatere projekte, kjer ima država bodisi večinske ali ključne deleže v državnih podjetjih in ki so tako imenovana infrastrukturna podjetja. Tudi na ta način lahko poskušamo oživljati gospodarsko aktivnost. Med temi ukrepi gre predvsem za področje energetike, za katerega sem resorni minister, kjer pričakujemo, da bodo Eles in elektrodistribucijska podjetja investirala okrog 200 milijonov evrov svojih sredstev, ki so jim na razpolago oziroma z zadolževanjem.

Poleg tega pričakujemo, da bomo 70 milijonov evrov v letu 2010 investirali v obnovljive vire energije. Pričakujemo, da bomo dodatno spodbujali učinkovito rabo energije na način, da bomo 20 tisoč gospodinjstvom, kar je pravzaprav za eno že kar veliko slovensko mesto, subvencionirali zamenjave oken, vrat, fasad, streh s tistih, ki energetske niso učinkovite z energetske bolj učinkovitimi. Vse to ima pomembne učinke.

Poleg tega seveda računamo tudi, naj povem, da bo prišlo do nadaljnje gradnje oziroma do izgradnje nekaterih energetske objektov. Gre predvsem za gradnjo hidroelektrarne Krško in pa začetek gradnje, hidroelektrarne Brežice na spodnji Savi. Pričakujemo, da se bo začela gradnja, in takšen je načrt, odlagališča za nizko in srednjeradioaktivne odpadke, kjer je nekako okvirna proračunska vrednost 150 milijonov evrov. Tako smo teh infrastrukturnih projektov precej identificirali in jih tudi pospešeno pripravljamo.

Ko govorimo pa na splošno o krizi v gradbeništvu, pa je dejstvo, da so se nekatera podjetja znaša v krizi, tudi zato, ker imajo po drugi strani v svojih bilancah zelo velik delež neprodanih stanovanj. Ko pogledamo cene stanovanj v ostalih delih Slovenije, vidimo, da vsaj pri prodaji novih stanovanj so se cene ponekod že kar precej znižale, v Ljubljani pa tega učinka praktično ni. In seveda, zame je to po eni strani problem, ker je dejstvo, da je ta nepremičninski balon še vedno zelo napihnjen, in ob tem, da imamo krizo nekaterih velikih gradbenih podjetij, imamo dejstvo, da imajo ta podjetja v svojih bilancah še vedno stanovanja, ovrednotena med 3 tisoč in 4 tisoč ali celo 5, 6 tisoč evrov za kvadratni meter. In jih ne prodajo po znižanih cenah. Če pogledamo cene nepremičnin v Ljubljani, novoprodanih nepremičnin, boste videli, da se opazno niso znižale tako kot v tujini, za 40 ali 50%. V zvezi s tem, ko se pojavlja pogosto vprašanje, lahko povem moje osebno stališče. Sam mislim, da ena izmed možnosti

je, da država oziroma stanovanjski sklad to odkupi, ampak ne po tekočih, tržnih cenah, ampak po bistveno nižji ceni z nekim diskontom, recimo 30, 40% glede na cene, kot so bile na trgu. Se pravi, z zelo visokim popustom, in se na ta način lahko te nepremičnine potem dajo stanovanjskemu skladu za neprofitne najemnine ali karkoli drugega.

Ampak sam osebno, ko govorimo o stanovanjih, ne podpiram, da bi država po obstoječih zelo visokih napihnjenih tržnih cenah odkupovala ta stanovanja, ker bi s tem, bom rekel, prelivali ta sredstva v ta podjetja, ki očitno sama niso, vsaj nekatera, pripravljena narediti procesov prestrukturiranja. Tukaj priložnost je, ampak odkup samo po zelo visoki diskontni ceni.

Pri infrastrukturnih projektih pa, kot sem dejal, se zelo strinjam z vami; nekatera sem navedel, ki smo jih odprli in pospešili. Mislím, da je to eden izmed načinov, da se na ta način oživi gospodarska aktivnost.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Presečnik, izvolite.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, še enkrat. Jaz sem zadovoljen z odgovorom, ki mi ga je dal gospod minister. Očitno se oba strinjava, da problem je velik. Problem nakazujejo predvsem ljudje, ki se spoznajo na makroekonomijo, da bo v letošnjem letu eden od največjih problemov ravno na področju gradbeništva; tudi zaradi odloženih kreditov, ki jih imajo gradbene firme in tako dalje. Mnogo teh razlogov ste navedli v odgovoru tudi vi. Zato apeliram na to, da Vlada razmišlja tudi o razreševanju problematike v, po moji oceni, izredno pomembni panogi, kot je gradbeništvo, tudi z ustreznimi ukrepi, s katerimi bi pospešili tudi prodajo teh, ki ste jih omenili, torej neprodanih zalog, če se na ta način izrazim, in s pospešitvijo priprave projektov na različnih področjih, vseh infrastrukturnih. Jaz pod infrastrukturo seveda ne mislim tako kot vi, ne samo prometne infrastrukture, ampak mnogo drugih, to je vodarska, to je energetska, to je prometna in še katera. Mnoge države, tudi druge, predvsem velike, Nemčija, Združene države Amerike, so ob tej krizi šle ravno s temi ukrepi pospešene izgradnje infrastruktur različnih kategorij. To vzemite kot pobudo, zato sem tudi vam postavil vprašanje. Če bi šel postavljati vprašanje direktno za prometno infrastrukturo, vem, da je treba drugemu...
.../Opozorilni znam za konec razprave./... postaviti.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želite dopolniti odgovor? Ne, hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak bo postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in ministru za okolje in prostor.

Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Moje vprašanje, kot že rečeno, je nekako naslovljeno na dva ministra in sicer na ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter na ministra za okolje in prostor.

Nanaša pa se na naslednje. 15. 9. 2008 je prejšnja vlada sprejela oziroma začela postopke za državne prostorske načrte za avtocesto, to je za cesto v okviru tretje razvojne osi od Velenja do obstoječe avtoceste Ljubljana-Celja-Maribor. V tem času sam ugotavljam, kot tudi krajani, da prihaja med tema dvema ministrstvoma do nekaterih zapletov, do nekaterih težav. Sam bom odnos do tega tudi razložil, predvsem pa tisto, kar je problematično - da se nič ne dogaja. Poglejte, ta cestni odsek je za gospodarstvo, ne samo Koroške, tudi za gospodarstvo Velenja izjemnega izjemnega pomena. Mi vemo, da v Velenju obstaja Gorenje Velenje in še marsikaj, kar seveda draži tudi izdelke ob tako slabi cesti, kot je zdaj. Pa vendarle, ob tem času je bilo narejenih nekaj planov, F1, F2, F3, F4, F5 in F6. Krajani, ki so ob teh trasah, so me zaprosili pravzaprav, da skušam tudi javno od obeh ministrov dobiti odgovore na nekatera vprašanja. Mislím, da so ljudje do tega seveda tudi upravičeni. Človek bi pričakoval, da bo nekako zmagala razumna varianta, pa vendarle, po podatkih, ki jih imam, vse bolj zmagujejo lobiji in ne razumne variante, ki bi upoštevale denar, ki bi upoštevale sredstva, ki bi upoštevale širše interese ljudi, ne samo dveh, treh ljudi iz vladne koalicije.

In zato, minister za kmetijstvo, sprašujem:

Ali drži podatek, ali imam pravi podatek, da Ministrstvo za kmetijstvo kar ostro nasprotuje varianti F2? Namreč, varianta F2 gre skozi najboljša hmeljišča v Savinjski dolini. Če to drži, se bom ministru zahvalil za njegovo držo in bom v nadaljevanju prosil odgovor okoljskega ministra, ki pa menda forsira povsem drugo varianto, ki je dražja, škodljiva in še kaj. O tem pa v dopolnitvi vprašanja. Mogoče, če bi najprej kmetijski minister.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Dr. Milan Pogačnik minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, izvolite.

DR. MILAN POGAČNIK: Spoštovani gospod poslanec! Ministrstvo za kmetijstvo se tudi v tem, tako kot v drugih primerih, bori za očuvanje najboljših kmetijskih zemljišč. Tako se je 12. 3. 2009 ponovno opredelilo in ugotovilo nesprejemljivost navezave predlagane trase ceste na obstoječo avtocesto Ljubljana-Maribor pri naselju Šentrupert. Vsekakor menimo, da je boljša varianta navezava na Arjo vas, ker bi se s tem popolnoma izognili posegu v strnjeno območje najboljših kmetijskih zemljišč, predvsem v občini Braslovče, ki so v aktivni kmetijski obdelavi. Tam je tudi namakalni sistem...

/nerazumljivo/, poleg tega pa se ob tej trasi ne predvideva samo avtocesta, predvidevajo se tudi nove poslovne cone. Vendar Ministrstvo za kmetijstvo sodeluje v okviru državnega poslovnega načrta kot nosilec urejanja ter podaja smernice in mnenja v postopku presoje vplivov na okolje. Tako smo v konkretnem primeru sprejemanja državnega prostorskega načrta izdali smernice in njihovo dopolnitev ter tudi pojasnilo že omenjeni civilni iniciativi Braslovče; to je pač naša naloga, vse ostalo je pa v okviru MOP-a. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Minister za okolje in prostor ni navzoč, da bi lahko dal odgovor. Gospod Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Ne vem, zakaj je pobegnil oziroma zakaj ga ni tu, čeprav je najavljen. Zato bom nanizal nekaj argumentov, gospod minister za kmetijstvo, ki govorijo vam v prid, in v imenu vseh teh ljudi, ki živijo ob tej trasi, izrekam tudi vso podporo vašim prizadevanjem, da bi tako tudi ostalo.

Namreč, pogledajte, govoriva torej o cesti Velenje-Braslovče, pri Šentrupertu navezava na obstoječo avtocesto. Ta gre skozi najboljša kmetijska zemljišča. Hkrati pri Velenju zahteva gradnjo velikega predora. To pomeni, da je bistveno dražja od ceste F-6, ki pa gre dejansko po današnji trasi Velenje-Arja vas oziroma ob današnji trasi. Ta cesta je dražja, ne zahteva posega v kmetijska zemljišča in povezuje industrijska središča. Namreč, Celje, Velenje, Žalec so vendarle neka industrijsko-gospodarska središča, ki jih povezuje, kar jih prejšnja F-1 oziroma F-2 sploh ni povezovala. In še zadnja zadeva, ki jo je treba pri tem povedati, je predvsem to, da je ta varianta F-6 cenejša. Gre za to, da okvirni izračun kaže 164 milijonov, da je prometno bolj učinkovita, prihrani zemljišča in povezuje gospodarska središča.

Občutek imam - gospod minister za okolje se je vrnil -, da na vas pritiskajo lobiji. Mogoče je danes glede na jutrišnjo razpravo v Državnem zboru priložnost, da jih tudi razkrijete. Zdi se mi, da gre za vprašanje dveh, treh zelo vplivnih ljudi vladajoče koalicije, ki zanemarjajo to, da je boljša varianta F6, ampak zagovarjajo varianto F2, torej smer Braslovče, preprosto zato, da bodo pač prej v Ljubljani. .../Znak za konec razprave./... Tisto staro cesto, ki bi jo obnovili, bo pa tako ali tako treba obnoviti nekoč verjetno. Prosim. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister Erjavec, izvolite.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za vprašanje. Spoštovani poslanec, dr. Vinko Gorenak. Povsem razumem vaš političen interes, da

naj pač trasa teče tam preko Celja, to se pravi F6 varianto zagovarjate. Stroka pravi, da je F2 najbolj ustrezna. Moram reči, da kot minister za okolje nikdar ne pritiskam na stroko, čeprav je minister politična funkcija, ampak je treba pač upoštevati stroko. Iz vseh variant, ki je stroka izdelala, pregledala, so pač ugotovili, da je F2 najbolj primerna. Od mene ne pričakovati, da bom karkoli na to vplival. Verjetno tudi ne bom več imel možnosti v prihodnje, vplivati. Kar vam pa lahko zagotovo rečem, je pa to, da nihče ne pritiska name, ne tako ne drugače. Sem eden redkih ministrov, na katerega se ne da pritiskati. Mogoče je tudi to razlog, da imam vedno veliko težav, veliko afer itd.

Tako predlagam, da to pač prepustimo stroki. Stroka je tista, ki ve, kaj je najbolje za to državo. Tako nimam kaj dodati. Je pa to odvisno pač, če bi živeli bližje Ljubljani, bi bili za F2, ker pa živite bližje Celju, ste pa za varianto F6.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa, ne bom polemiziral, ker mi to poslovnik onemogoča. Ampak zgolj ugotovitev. Sam personalno ali pa ljudje, ki so mene izvolili, od ceste F1 ali pa F6 nimajo nič, ker jaz sem nazadnje tam bil pred mnogimi meseci, tako da, zagotovo ne. Vendar tisto, kar bode v oči, je dejstvo, da je zadeva bistveno dražja in vse ostale zadeve, ki sem jih naštel.

V vsakem primeru prosim, da jutri glasujemo o tem, da bi opravili širšo razpravo, ker še vedno mislim, da gre za vprašanje lobijev, ki jih ne zanima denar, ampak jih zanimajo osebni interesi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. O vašem predlogu, gospod Gorenak, da Državni zbor opravi razpravo o odgovoru ministra gospoda Erjavca, bomo odločali jutri ob 20 uri, približno, v času glasovanj. Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Jerovšek, ki želi postaviti poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve in ministru za promet in zveze, ki je odsoten. Izvolite, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Minister je bil prej prisoten. Večina vprašanja je naslovljena bolj na prometnega ministra, ampak upam, da bom dobil odgovor.

Spoštovana gospa ministrica. Prejšnji teden se je zgodil izredni dogodek, nesreča v predoru Trojane. To se vedno dogaja in tega ne moremo izključiti. Promet je bil štiri dni preusmerjen na vzporedno magistralno cesto Celje-Ljubljana.

Moje vprašanje se nanaša na organizacijo in ureditev te preusmeritve s strani Darsa in nadzora prometa s strani policije. Ko smo se vozniki znašli v kolonah in ure dolgo

čakali, je bilo enotno mnenje, da v teh institucijah ob takih slučajih ne uporabljajo logike. Zato sprašujem:

Zakaj je bil promet z avtoceste preusmerjen na Vranskem in ne 8 kilometrov pozneje na Trojanah? Tam ni bilo nobene ovire na avtocesti, kar bi takoj zmanjšalo čas čakanja. Znano je namreč, prometno in fizikalno, da krajša zožitev pomeni krajši čas čakanja, hkrati bi se vozniki lahko razporedili; eni bi šli na Trojanah ven, eni na Vranskem pa čez Tuhinj, potem bi šli s Trojan eni na Izlake in v Moravče in tako naprej in bi se izognili zastojem. Nobene logike ni za takšno ureditev! Torej, cijazili smo se od Vranskega do Blagovice. Drugo ozko grlo je bil enokolonski vstop na avtocesto v Blagovici. Dars in policija bi morala zagotoviti in takoj organizirati dvokolonski uvoz na avtocesto na Blagovici. To je izvedljivo. Sedaj pa je bila kolona počasi vozečih od Trojan oziroma od Vranskega, ker tam ni "požiralo" na avtocesto. Ne vem, kako ne uredijo dvokolonskega vstopa, da bi se to razbremenilo. To je izvedljivo tudi in je treba promet nadzirati.

Gospa ministrica, vi ste skoraj vsak dan na razglasitvah, družabnega in rumenega tiska. Tisoče tistih, ki se morajo dnevno voziti na delo v Ljubljano, pa bi si želelo, da bi se seznanili z rešitvami v prometu, ki povzročajo strašanske, vendar nepotrebne zastoje. Trdim, da je bilo nepotrebna tako neorganizirana organizacija prometa in nadzor, to bi se dalo bistveno drugače organizirati. Ne vem, zakaj se takšne enormne škode, ki se s tem dosegaajo, dovoljujejo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa Katarina Kresal, ministrica za notranje zadeve, izvolite.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsedujoči. Spoštovani poslanec, hvala za vaše vprašanje.

Kot veste, je cesta od včeraj že odprta in vseh teh neprijetnih dogodkov, ki motijo prav vsakega voznika, ki se znajde na cesti, ni več. Upam, da vam bom lahko, glede na to, da kolega Vlačiča ni, odgovorila na bistvena vprašanja. Mogoče vam bo on kasneje dodal še kakšno z vidika prometne varnosti.

Policija izvršuje določene obveznosti, nadzira stanje in ureja prevoznost cest, tudi v primeru nesreč. V prometni nesreči, ki se je zgodila 20. januarja, je bil zaprt predor Trojan, nesreča je bila kar huda, zato je bilo to zaradi varnosti ljudi, premoženja potrebno. Torej, popolna zapora prometa. Družba za avtoceste je po tem obvestilu postavila ustrezno prometno signalizacijo. Zaradi požara in gostega dima, ki občutno zmanjša vidljivost na delu avtoceste v neposredni bližini, predora je bila avtocesta v času intervencije v obe smeri popolnoma zaprta. Celoten promet je bil tako preusmerjen na vzporedno regionalno cesto, ki je na tej relaciji edini mogoče obvoz. Zaradi spremenjene prometne signalizacije ter večje gostote prometa je na vzporedni

regionalni cesti prihajalo do zgostitve prometa in občasnih zastojev, vendar je promet kljub temu potekal varno. Verjetno se določenim zastojem ob takšnih izrednih dogodkih ne moremo izogniti. Policija je zelo hitro odreagirala na nesrečo in postavila ustrezne patrulje. 8 policijskih patrulj je urejalo pretočnost prometa in upoštevanje prometne signalizacije. Prva patrulja je bila na kraju nesreče že ob 15.28. uri, vse ostale pa so se postopoma vključile vse tja do 16.25. ure, še 15 minut zatem je bil aktiviran tudi helikopter letalske policijske enote, ki je skrbel za to, da promet teče kolikor toliko pretočno in je nadziral iz zraka, kaj se dogaja. Upravljavcu ceste Darsu je glede na dane okoliščine, ki so se spreminjale, tudi predlagal postavitev dodatne prometne signalizacije. Avtocesta je bila v smeri proti Celju še istega dne za ves promet odprta ob 16.53. uri, pri čemer je promet potekal tekoče. V času obvozov, dokler so trajali, seveda ni se vse odprlo takoj, so bile na vseh obvoznih relacijah prisotne tri policijske patrulje, ki so prednostno nadzorovale spoštovanje predpisov in prometnih pravil, kadar je prišlo do težav ali zastojev. Takrat so tudi intenzivno in aktivno urejale promet. Prepričana sem, da je policija v tem primeru naredila vse, kar je lahko. Kot pa je rekel pred mano minister Erjavec, se ne morem vtikati v strokovno presojo tega, kar so strokovne službe, kar policija je, ocenile, kje tečejo obvozi, kako se usmerja promet. Kot minister jim seveda dajem za to vso pristojnost in zaupam njihovi presoji. Kot rečeno, pa danes teh problemov na cestah ni več. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Jožef Jerovšek, izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Na ključno bi pa lahko tudi notranja ministrica odgovorila: Zakaj je bila avtocesta med Vranskim in Trojanam zaprta, ko ni bilo nobene ovire? Zakaj so si privoščili že osem kilometrov prej obvezni izvoz z avtoceste? In gospa ministrica - žal se je minister Vlačič izognil -, moram reči, da ko sem izstopil iz avta pa sem čakal tam na Vranskem, so številni vozniki rekli, reci ministru Vlačiču, naj posodi modro luč s svojega službenega avtomobila.

Ali v državi kdo misli na gospodarsko škodo v takšnih slučajih? Ljudje so ure in ure zamujali na delo, Slovenija je centralizirana in se na tisoče ljudi vozi v Ljubljano. Tu so bili rešilni avtomobili v kolonah, bolniki, dializni, rakavi, ki hodijo na sevanje, in vse to poruši v bolnicah vrstni red. Ljudje niso postreženi na državnih uradih, ker ljudje niso prišli pravočasno v službo. Enormna škoda! In da se organizirati! In pogledjte, mora se uporabljati logika, v vašem ministrstvu in na DARS-u. Mora! Neupravičena je takšna brezbržnost, jaz ne rečem, da ni bilo za varnost poskrbljeno, samo poleg varnosti je treba poskrbeti tudi za neko racionalnost, za možni dostop, razmisliti, po katerih poteh

okoli lahko ljudje pridejo pravočasno, kako se bo promet boljše razdelil in kako zmanjšati zastoje. To ni bilo storjeno! S številnimi sem se pogovarjal, ko sem čakal, in s številnimi tudi tehnično izobraženimi, vsi se strinjajo, da se tukaj absolutno nič ne naredi in izgleda, da si lahko vsak ureja promet po svoje.

Vidim na Kongresnem trgu danes so razširili blokado že skoraj do na Wolfovo ulico. Ali si lahko z Jankovičem povezane osebe dovolijo to, kje je promet zaprt pa to? Izgleda, da je popolna anarhija v tej državi. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Želite dopolniti odgovor? Izvolite, gospa ministrica.

KATARINA KRESAL: Spoštovani poslanec, verjamem, da vas je celotna zadeva razburila, je pa tudi res, da sem jaz ministrica za notranje zadeve, ne za promet in tudi ne vodja Družbe za avtoceste, ki je poskrbela za ustrezno signalizacijo.

Kot rečeno, ne vem, mogoče prej nisem bila dovolj glasna, se oproščam imam malo slabši glas danes... Policija je skrbela za varnost na cestah v skladu s prometno signalizacijo, kot je bila postavljena. V temu času je naredila maksimalno, kot je lahko, angažirala je vse patrulje, ki jih je lahko, tudi policijski helikopter. Nadzorovala, da v tistih pogojih, ki so bili, žal, pač takšni, kot so bili, dobro opravila svoje delo.

In kot rečeno, zaupam strokovnosti presoje in izvedbe njihovega dela. In kot rečeno, kakšnih večjih oziroma sploh nobenih varnostnih dogodkov se v tem času ni zgodilo, ne morem pa odgovarjati za odločitve Darsa ali kogarkoli drugega, ki ureja promet z drugega vidika, ne z varnostnega. Ampak, vseeno hvala za vsa opozorila.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Jerovšek, izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Naj povem, da pričakujem odgovor ministra Vlačiča na ta vprašanja, ker drugače se bo takšna anarhija ponavljala tudi naprej ob drugih podobnih primerih. Mi vemo, da ti primeri se zgodijo in prosim - ali bo odgovarjal drugič ali naj odgovori pisno, kajti prej je bil tu, zdaj ga ni. Torej, ta brezbržnost moti številne ljudi, tisoče ljudi je vpletenih v to. Ne bom pa predlagal razširitve, ker to ni ravno centralni problem Slovenije, ampak tangira pa številne ljudi in tu je bila organizacija tega obvoza izjemno slabo narejena - nedomiselnost, slabo, lahko bi bilo 80% manj zastojev, če bi se mislilo in morata pri tem sodelovati upravljavec prometa - Dars, ki je ključen in seveda Policija, da zagotovi varnost in neko dežurstvo.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Jerovšek.

Ministra Vlačiča bomo opozorili, da na manjkajoči del odgovora na vaše vprašanje odgovori pisno.

Hvala lepa.

Poslanec Dejan Levanič bo postavil poslansko vprašanje ministrici za kulturo.

Izvolite.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovana ministrica.

Ministrstvo za kulturo je v avgustu 2009 objavilo drugi javni razpis za razvojne investicije v javno kulturno infrastrukturo. Po objavi rezultatov konec decembra 2009 so se s strani neizbranih vlagateljev ponekod pojavili številni dvomi o korektnosti, o pravilnosti dela strokovne komisije. Naj naveden en konkreten primer za Mestno občino Ptuj, kar nekaj je tudi takšnih primerov bilo drugod, ki je dobilo s strani ministrstva obrazložitve, da je razpisna dokumentacija neskladna s peto alinejo točke 5.2. Torej, gre za posebne pogoje za prijavo razpisne dokumentacije. To je CBA analiza, ki pa v tem primeru ni bila izdelana. In dejstvo je, da je ta analiza za posebne projekte potrebna, kadar gre za prijavo projektov nad en milijon evrov, projekti, ki pa so pod tem zneskom, torej manj kot milijon evrov, pa te analize ne potrebujejo. In ravno v tem primeru, torej v primeru Mestne občine Ptuj, je bil projekt vreden manj kot en milijon evrov, pa je kljub temu s strani komisije bila zahtevana takšna analiza, ki pa po nekaterih pravilih, vsaj kot je meni znano, ne bi bila potrebna.

Zato v smeri razjasnitve tega problema, mogoče problema sploh ni, ampak nekatere stvari se na prvi pogled zdijo nelogične in glede na pomembnost takšnih razpisov, ki predvsem prinašajo nek razvoj za lokalno okolje in predvsem razvoj v kulturni smeri, se pravi v razvoj tistih projektov, ki so nekega vitalnega pomena za razvoj kulturne dejavnosti v lokalnem okolju, bi bilo dobro, da se to mogoče razčisti ali pa vsaj, da poveste: Kako komentirate te očitke o pristranskosti komisije oziroma če ste ali nameravate katere ukrepe sprejeti v tej smeri, da bi se te stvari odpravile oziroma kakorkoli če je prišlo do teh nepravilnosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa Majda Širca, ministrica za kulturo, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala lepa. Seveda imam nekoliko težav na odgovoru na poslansko vprašanje, ki se dotika razpisa, ki še ni zaključen. To se pravi, tolmačenje posamičnega primera, tudi tega, ki ga navajate za primer Ptuj, je težavno oziroma vam ga bo in ga bo tudi ostalim, prijaviteljem pa sploh, tolmačila komisija, ko bo obravnavala vse prispеле pritožbe.

In priznam, pritožb ni malo in povem tudi, zakaj. Povem predvsem, da se pojavljajo, vi ste dejali dvomi v ta razpis. Moram interpretirati, da v veliki meri so ti dvomi, ki so razpršeni po občinah, ki niso bile uspešne, večkrat rezultat tudi dejstva, da je krožnik napol prazen, žlic, ki bi pa zajemale iz njega, pa ogromno. Ta razpis, ki, mimogrede, je bil pripravljen zelo skrbno, vsaj prijavitelji so imeli možnost sodelovati na številnih delavnicah, tudi v luči dejstva, da lanskoletni, ki je bil vreden skoraj pol manj, samo 6 milijonov ali 5,5, medtem ko je letošnji 10, ima ogromno interesentov, medtem ko možnosti malo. Prijavilo se je več kot 60 subjektov, občin, s projekti, ki so, kot so mi poročali tisti, ki so sodelovali v komisiji, celo dobri in zelo dobri in celo v večini možni realizacije, ker je v preteklosti bilo povsem drugače. Problem je pa zelo zelo velik. V luči dejstva, da je v preteklosti bilo celotnemu kulturnemu ministrstvu za ta dva razpisa, to se pravi, za razpis za vlaganje v razvoj občin z infrastrukturo, ki je v občinski lasti, in za razpis za infrastrukturo, kjer je dediščinski, spomeniški del v lasti občin, samo 67 milijonov evrov za 5 let, za obdobje 2007-2013.

Mi imamo na področju kulture ubogih 67 milijonov in ta razpis, ki pravite, da vzbuja dvom, njegove rešitve - seveda, saj samo pet, šest projektov lahko pride v okvir 10 milijonov znotraj vsote, ki sega 67 milijonov in vemo, da na področju kulturne dediščine niso projekti za 500.000 evrov, ampak so več. In ta razpis še čaka in kaj bo šele potem, ko so sedaj se občine pripravile, ker tega razpisa za vlaganje za razvoj na področju kulturne dediščine za infrastrukturo, ki je v lasti občin, sploh še ni bilo v preteklosti. Ga ni bilo. Skratka, razumite, da je res ta krožnik, ta skleda zelo uboga. Ne razumem tistega dne, ko se je v preteklosti, mislim, da je bilo to leto 2006, v enem popoldnevu dogovorilo, da se razreže kolač za evropska sredstva - saj razumemo, da govorimo o evropskih sredstvih - na milijardah kmetijstvo, toliko in toliko je promet, toliko in toliko sociale itn., in 67 milijonov kultura. In to kultura, ki ima dediščino, in to je tisti segment infrastrukture, ki je težko iz integralnega proračuna napolniti, kaj pa šele s strani občin. Vemo, da kulturni tolar je v preteklosti in še sedaj nekaj postoril, ampak tam so razmerja težja, 50:50, medtem ko evropska sredstva so lahko v 80:20 oziroma 85:15.

Zato, ko bo ta razpis zaključen in ko bodo odgovori tudi glede Ptujca, ker ne vem, kako komisija deluje. Komisija je stvarna, točke nabira, sešteva, tako kot so razpisni pogoji, brezosebno in brezvrednostno ali pa lobistično, kar razumem, da mogoče ima tudi občutek kdo, da je tako šlo. Ampak mi bomo poskušali delati nekaj drugega: preusmerjati nekatere projekte na kmetijstvo, kjer je tudi za razvoj podeželskih, kulturno-dediščinskih središč; na regionalni razvoj, razvojni, na ta, o katerem smo danes poslušali pri odgovoru predsednika Vlade,

kjer je pa 203 milijonov, kjer se bodo pa morali sami župani oziroma regije dogovoriti, kaj je prioriteto in kaj ni, pa tudi drugam. .../Znak za konec razprave./... Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa ministrica. Gospod Robert Hrovat bo postavil poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve ter ministru za promet, ki je najavil svojo odsotnost po 17. uri. To pojasnilo velja tudi za gospoda Jerovška.

Gospod Hrovat, izvolite.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa. Ja, res je. Vprašanje je pravzaprav namenjeno ministru Vlačiču, v večini. Seveda tudi gospa ministrica Kresalova mi bo lahko odgovorila na nekaj mojih zadev.

Upam, da mi bo odgovorjeno tudi ustno na naslednji seji, ampak o tem nekoliko kasneje.

Dejstvo je, da požari v cestnih predorih veljajo za ene najnevarnejših požarov sploh. Razlog je v razvoju samega požara, negativnih posledicah in iz preteklih slabih izkušenj s podobnimi požari. No, in v predoru Trojane je 20.1.2010 prišlo do vžiga tovornega vozila po trku z drugim tovornim polpriklopnikom. Že glede na obseg posledic požara v tako kratkem času lahko govorimo o enem največjih požarov v evropskih predorih sploh. V najhujših požarih do sedaj je bil obseg požara podoben. Razlika je le v tem, da je bil ta požar izredno hitro pogašen. Slovenska gasilska stroka obravnava tak požar kot najhujši možni scenarij. Koncept posredovanj v slovenskih cestnih predorih je predvidel tudi take scenarije in v zadnjih letih se je zato načrtno začel graditi sistem opremljanja, odzivanja in predvsem usposabljanja za dvocevne in enocevne predore. Koncept so slovenski gasilski strokovnjaki začeli graditi predvsem na hitrem odzivu operativnih enot. Glede na to, da v svetu takrat še ni bilo ustreznih informacij, je ves koncept posredovanj v predorih v Sloveniji plod domačega znanja. Ne nazadnje so se naredili tudi načrti odzivanja, česar posledica je bila tudi dežurna gasilska ekipa na Vranskem. Rezultat je bil, da je sistem ob skoraj najhujšem scenariju deloval uspešno in preprečil človeške žrtve ter ogromno ekonomsko škodo, ki bi že ob majhnih napakah v konceptu šle v desetine milijonov evrov neposredno in posredno še toliko več.

Ker vem, da je gospod minister Vlačič dodobra seznanjen s konceptom tovrstnega reševanja, in ker želim biti prepričan, da je seznanjen tudi s pogoji, v katerih bivajo in delujejo poklicni gasilci, zadolženi za posredovanje v navedenih kritičnih primerih, ga prosim, seveda pisno ali ustno, za oceno posredovanja.

Predvsem pa me zanima: Kdaj bodo gasilci, ki imajo svoj domicil na Vranskem - govorim o poklicnih gasilcih iz Domžal in Celja -, deležni primerne obravnave in se jim bodo

zagotovili ustrezni pogoji za opravljanje izredno pomembnega dela za varnost vseh, ki se vozimo po slovenskih cestah?

Sam sem si njihove prostore in pogoje za delo ogledal in predlagam, da to stori tudi on. Prepričan sem, da bo ocenil, da si glede na zadnji prispevek v trojanskem predoru in ob predpostavki, da so preprečili večmilijonsko škodo, zaslužijo ustrežnejše pogoje za delo.

Tudi gospo ministrico sprašujem, glede na to, da gre tudi za varnost v prometu: Kako ocenjujete opravljeno delo gasilskih, policijskih in reševalnih enot pri tem požaru? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa Katarina Kresal, ministrica za notranje zadeve.

KATARINA KRESAL: Spoštovani poslanec, upam, da vam bom lahko odgovorila vsaj na del vašega vprašanja - gre za pomembno vprašanje.

Načrt zaščite in reševanja ob množičnih nesrečah na avtocesti za zahodno Štajersko, ki se uporablja tudi ob vseh drugih nesrečah na avtocesti, določa koncept zaščite in reševanja ter vse subjekte, ki pri tem sodelujejo. Na podlagi regijskega načrta zaščite in reševanja v cestnih predorih ter na podlagi ocen ogroženosti predorov ima policija izdelan poseben opomnik dejavnosti ob večjih nesrečah v predorih. Aktivnosti policije so podrobno opredeljene, od varovanja življenja ljudi, premoženja ter vzdrževanja javnega reda na območju nesreče, do obveščanja delovanja zvez, aktiviranja sil, koordiniranja nalog in poročanja. Poročilo o izvedeni intervenciji vseh interventnih služb izdelava Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje pri Ministrstvu za obrambo.

Kot ministrica za notranje zadeve zato ne morem ocenjevati, vsaj ne uradno ocenjevati, dela gasilske in reševalne službe, lahko pa povem, kakšno je mnenje policije, ki je pri tem sodelovala. Po podatkih policije je bil reakcijski čas, v času od dogodka do obvestila in končnega prihoda na kraj nesreče kratek, in sicer približno 7 minut. Delo intervencijskih ekip, vključno z upravljavcem ceste, pa je ves čas potekalo usklajeno in učinkovito.

Torej, ocena policije je, da so gasilci in reševalne službe svoje delo opravili odlično. Moja ocena kot ministrice pa je, da je tudi policija svoje delo opravila odlično in, da ni prišlo še do kakšnih širših varnostnih problemov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Hrovat izvolite. Samo toliko, da povem, da ne bi bilo dvoma. Vaše vprašanje bo posredovano gospodu ministru za promet z zahtevo, da vam pisno na njega odgovori tako, da bo lahko vso vprašanje potem kompletno obravnavano. Izvolite, imate besedo.

ROBERT HROVAT: Hvala. Sicer me nekoliko žalosti, da pač minister je ravno takrat, ko sva z gospodom Jerovškom postavljala vprašanje v zvezi s tem, odšel, ampak ne glede na to, vem, da se je opravičil. Ampak dejstvo je, da me pravzaprav zanima, ali bo minister Vlačič, ki je pravzaprav odgovoren za Dars ali nadzira Dars in je odgovoren za posredovanja ali pa za varnost v tunelih, če bo gasilce poklicne gasilske enote ABC Vransko, ki jo sestavljajo poklicni gasilci iz Domžal in Celja in so prvi posredovali pri požaru v predoru in s svojim znanjem ter pogumom izvedli intervencijo, ki bo še dolgo odmevala v strokovnih krogih po svetu, poudarjam - po svetu, ker to je primerljiva nesreča - ustrezno nagradilo.

Nič manjša zahvala seveda ne gre tudi vsem tistim, ki so sodelovali v tej nesreči oziroma pri posredovanju ob tej nesreči in mislim, da je prav, da se jih omeni. Tukaj so sodelovali Center požarne varnosti Domžale, Poklicna enota Celje, prostovoljna gasilska društva Trojane, Blagovica, Lukovica, Prevoje, Domžale-mesto, Gasilsko društvo Vir in seveda operativci nadzornega centra Dars, policija, kot sem že prej omenil, in pa seveda reševalci. Mislim, da je vsak od sodelujočih prispeval svoj delež k celoti, to pa izjemno uspešna izvedena operacija.

Seveda zdaj v zaključku še to. Upam, da bo minister na naslednji seji odgovoril tudi to oziroma če mi bo pisno posredoval. Sprašujem ga: Ali mogoče razmišlja o nakupu dodatnega intervencijskega vozila za posredovanje v predorih? Kajti analiza kaže, da je le-teh na tem območju premalo in za tovrstna posredovanja. Seveda, jaz pričakujem, .../Opozorilni znak za konec razprave./... da bo minister v teh odgovorih zelo eksakten in da si bo pogoje, v katerih poklicni gasilci na Vranskem delajo tudi ogledal. Niso vredni človeka, kaj šele gasilca, ki so tako na tak... .../Izklop mikrofona./...

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora, čeprav ni bilo vprašanje naslovljeno na vas, gospa ministrica? (Ne.) Hvala lepa.

Poslansko vprašanje ministrici za kulturo bo postavil gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovane ministrice, spoštovani minister!

Lep pozdrav vsem skupaj. Malo nas je, ki vztrajamo še, ampak spoštovana ministrica, v rokah imam redni javni projektni razpis za sofinanciranje programskih vsebin medijev za leto 2009. Ta razpis ste spreminjali, prvotnega pa preklicali. In v spremenjeni obliki dodali pri drugi točki drugo alinejo, ki pravi, da pravne in fizične osebe, ki so registrirane za produkcijo radiovizualnih del oziroma radijskih programov, prav tako smejo kandidirati na razpisnem natečaju, ki je velik 2 milijona 200 evrov. Seveda bi bilo to

vse v redu, če bi temu ustrezno popravili tudi druge člene razpisa, pa tega niste storili. V točki 5.2.2. se namreč govori, da na dan objave razpisa v Uradnem listu Republike Slovenije vpisani v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije morajo biti razpisani vsi tisti, ki se javljajo na ta razpis. To prav gotovo pravne in fizične osebe, ki so registrirane za produkcijo, niso. In tako smo prišli do tega, da so kar nekaj osebam, ki so kandidirale na razpis, štirim, podelili na 100 tisoče evrov neupravičenih sredstev. Komisija, ki je merila ustreznost ali neustreznost je v bistvu napisala poročilo na en list papirja - zelo sramotno za taka sredstva, da dobimo zgolj tak tekst-, med obrazložitvami pa je zaslediti tudi to, "projekt bolj ali manj ustreza vsem razpisnim merilom." Kaj je to "bolj ali manj", jaz ne vem, ampak če je to obrazložitev, gre za Radio Ognjišče.

Skratka, spoštovana ministrica, sprašujem vas: Ali boste pretehtali pravno vzdržnost tega, kar ste tudi realizirali in zahtevali ponoven razpis, vračilo sredstev? Če ne, potem bo delo za kolegico, ki je pravkar končala svoje delo, ministrico za notranje zadeve. Bomo pač podali kazensko prijavo.

Drugo, kar me zanima v zvezi s prodajo, da s porabo teh javnih sredstev je regionalna RTV postaja Koper, ki še danes prejema velika sredstva. Italijanski program snema programske vsebine tudi za potrebe hrvaške italijanske manjšine - z našim denarjem! - in ta vsebina še vedno nima slovenskih podnapisov. V prejšnjem mandatu sem večkrat izpostavil to vprašanje in nevdržno je, da moramo vsi v Sloveniji gledati italijanski program brez slovenskih podnapisov. Sem tudi za to, da se .../Znak za konec razprave./... slovenski program se ustrezno podnaslovi z italijanskimi podnapisi. Mislite to urediti? Tudi tukaj v bistvu gre za velik denar in razlike v plačah novinarjev. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa ministrica Majda Širca.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Gospod Prijatelj, dvome ki ste jih nakazali, da naj ne bi bil razpis v skladu s pravili in z zakoni, na ministrstvu ne samo da jih nismo opazili, ampak nam jih tudi nihče ni postavljajal. Tu gre za razpis za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin tiskanih medijev, elektronskih medijev, radijskih programov, televizijskih programov, pa tudi elektronskih programov in seveda vsi, ki imajo dolžnost in ki so kandidirali na teh razpisih, morajo biti vpisani v razvid zaradi tega, ker je to program medijev in razpis je v ta namen. Predpostavljam, da je komisija seveda to preverjala in nihče ni poročal, da kateri od medijev ni bil vpisan.

Poudarjam pa še enkrat, da gre za programe, za sofinanciranje programov posameznih medijev, programskih vsebin, in da ne gre za sredstva, kjer bi se financiralo

prijavitelje oziroma izdajatelje medijev. Je pa res, da ko bo ta razpis zaključen oziroma ko bodo oddana vsa poročila, ima ministrstvo oziroma sektor za medije direktorat za medije navodilo, da nedvoumno in jasno in brezprizivno pregleda vsa poročila in primerja račune, ki so bili podani oziroma jih bodo ali pa so jih že podali, s tem, kar so dejansko porabili. Ne gre samo za kontrolo nad vsebinami, ali so bile izvedene ali niso bile, temveč tudi za porabo sredstev, ker pač nam vseskozi tako rekoč za vogalom sporočajo, da denar ni namenjen vedno tistim programom, ki so na razpisu dobili tudi pomoč.

Poročilo, ki ga navajate, da je skrajno skopo navedeno, vsaj moj spisec odločbe je bistveno širši kot ena stran, je pa tudi res, da vsak projekt, ki je dobil tokrat sredstva v letošnjem letu, skladno z Zakonom o medijih in skladno z dodelitvijo sredstev, ki pomenijo 3% od prispevka, ki se ga v preteklem letu nabere za RTV naročnino oziroma za RTV prispevek. Skratka, vsak ta projekt mora imeti obrazložitev; in ga ima. Sedaj, komu je mogoče vseč, komu ni, ampak ga ima. Za razliko od preteklosti, ko so se ocene delale, to je namreč ugotovilo Računsko sodišče, ko nam je močno oporekalo - ne nam ampak, mojim predhodnikom -izvajanje teh razpisov, da so se takšne ocene, ker vemo, da razpisi morajo imeti mnenje strokovnih komisij in tudi, za kaj so se nekateri projekti uvrstili tako, kot so se, so bili neki papirčki puščeni s predpisi kar tako, zaradi česar, kot pravim, nas Računsko sodišče še zmeraj preganja, kar veste tudi sami, ko prisostvujete Komisiji za nadzor izvajanja proračuna.

Skratka, tokrat si je komisija, ki je delala skoraj celo poletje in ki se je tudi seveda zelo, zelo spopadala z rešitvami, meritvami, kako bi uravnoteženo, po regijskem in drugem ključu, čim bolje pokrila ta razpis, potrudila, da je dajala tudi obrazložitve.

Kot pravim, mi se bomo potrudili, da bodo tisti, ki so na razpisih uspevali, dali tudi ministrstvu jasne obrazložitve, kako so ta sredstva porabili. Konec koncev je potrebna evalvacija zato, da se lahko še naprej sploh sofinancira medije, evalvacija, ki pomeni razrez, analizo učinkov tovrstnega razpisa, v katerega marsikdo dvomi, če ne drugi tudi Računsko sodišče.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa ministrica. Gospod Prijatelj, izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Z vsem dolžnim spoštovanjem spoštovana ministrica, niste mi odgovorili nič.

Lepo sem vam povedal, da ste vi prvotni razpis v aprilu preklicali, ga dopolnili z drugo točko v poglavju dva, "upravičeni prijavitelji za razpis so" in ste dodali pravne in fizične osebe. Če pogledamo pod točko pet v razpisnih pogojih, kjer so pogoji navedeni takšni, kot morajo biti za razpise, bi morali biti vsi, ki so se prijavili, na dan objave razpisa v

Uradnem listu vpisani v bistvu kot v razvid medijev. To se ni zgodilo in tako so neupravičeno dobili sredstva vsi, strinjam se, tudi jaz imam kopijo, ki je kopija enaka izvorniku, ki je v bistvu priloga poročilu. Neupravičeno so dobili sredstva vsi, ki so pod zaporedno številko 31, 32, 33 in pod zaporedno številko 51. Če nočete tega preveriti, prav, bomo pač podali zahtevo, da se to naredi po uradni poti preko organa javnega pregona.

Vprašal sem vas, kaj je s Slovenci, ki posiljeno gledamo italijanski program brez podnaslavljanja s slovenskimi podnapisi. Namreč, vsi plačujemo tudi naročnino RTV. Prosil bi vas, da poskrbite, da bomo enaki pred zakonom. Če gledam manjšinski program, bi želel, kadar slišim italijanski tekst, videti tudi slovenske podnapise, in obratno, da se razumemo. Če se to ne bo zgodilo, potem gre za nezakonito porabo javnih sredstev.

In, spoštovana ministrica, vprašal sem vas: Zakaj dovoljujete, da italijanska RTV, regionalna televizijska postaja Koper snema oddaje za potrebe njihovih manjšincev na Hrvaškem z našim denarjem. To sem vprašal že prejšnjega ministra... /opozorilni znak za konec/, kar ni zanikar. Prosim, da mi odgovorite.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Želite dopolniti odgovor, gospa ministrica? Izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Pri opozorilu o neskladnosti razpisa bomo pogledali, ker ste pač prvi, ki nas opozarjate, da bi bilo karkoli spornega. Zagotovo bi bilo pa bolj umestno, da bi se ta opozorila preverjala že prej, ker vemo, da je bil razpis razpisan pred dobrim letom in da je tako rekoč potekel. Ni pa drugačen kot prejšnja leta, čeprav, priznajmo, bi si želeli, da bi bil, vendar smo ujeti v zakon, ki tak razpis tudi omogoča. Vprašanje je, ali ga bo še v prihodnje, glede na to, da se pri medijski zakonodaji ustvarjajo drugačni razmisleki, ali je smiselno na ta način sofinancirati medije, ko gre za pogoje, ki marsikomu, vsaj strokovni javnosti, niso ljubi. Zato so tudi predlagali drugačne rešitve. O tem in tudi o podvprašanju, ki se nanaša na sofinanciranje podnapisov znotraj koprskega programa - mimogrede, prej ste se zmotili, ta ne more na razpisu, o katerem smo prej govorili, kandidirati zaradi tega, ker nima pogojev. No, vas pač popravljam, glede na to, da sedaj boste vsaj lahko rekli, da vam nisem odgovorila ničesar. Tudi to vprašanje se lahko drugače definira, ker ga res ponavljate že več let, v novi zakonodaji in nedvomno boste imeli priložnost tako sedaj kot ste jo imeli tudi v preteklosti. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Srečko Prijatelj, izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Spoštovana ministrica! Lahko mi odgovorite tako, kot želite, in ste s tem tudi sami zadovoljni. Jaz ne morem biti.

Vrsta regionalnih televizijskih postaj na Primorskem ni dobilo niti enega evra zaradi tako "šlampastega" delitvenega procesa. Tu lahko omenjam....

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Srečko Prijatelj, samo trenutek, dajte prosim proceduralni predlog in ne na novo odpirat vprašanja. Ministrica opozarja, da trditve niso točne, odgovarjati pa ne more. Lepo prosim, v okviru tistega, o čemer ste govorili, ne nove probleme odpirati. Izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Sponka TV ni dobila nič, Vi-Tel ni dobil nič, Primorka zelo malo, lahko bi našteval še naprej. Rekel bi to, če ste vi zadovoljni s tem, kar se dogaja na vašem področju, potem je v redu. Mnogi niso. Tudi programske vsebine ne bodo mogle biti take, kot so bile, zato ker je to privilegij posameznikov, ki ste jih določili vi.

Želel bi to povedati. Dokler mi vsi v Republiki Sloveniji plačujemo naročnino za RTV, potem imamo pravico gledati programe v slovenskem jeziku. In to, kar ste mi odgovorili, je mala nesramnost, zato bom zahteval, skladno s poslovníkom, da se o tem opravi razprava v Državnem zboru, kajti mislim, da kot Slovenec imam pravico gledati manjšinski program s slovenskimi podnapisi. Če to zmoremo za madžarski program, bi zbrali lahko toliko tudi načelnosti, da bi najprej italijanski manjšini prepovedali snemanje oddaj za potrebe hrvaške italijanske manjšine z našim denarjem.

In drugo, da opremijo vse oddaje s slovenskimi podnapisi. To je vaša dolžnost, ker ste zaprisegli v Državnem zboru. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. O vašem predlogu, da se odloči o zahtevi, da se opravi razprava o odgovoru ministrice Majde Širca na vaše poslansko vprašanje, bomo odločali jutri, v okviru glasovanj.

Gospod Rudolf Petan je želel postaviti poslansko vprašanje upravičenemu odsotnemu ministru za zunanje zadeve. Boste postavili vprašanje? Izvolite, gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, ministra, ki še vztrajata. Glede na to, da ministra ni, pričakujem, da bom dobil ustni odgovor na naslednji seji. Upam, da bo to prej kot v šestih mesecih, kot je bil zadnji primer.

Moje vprašanje je sledeče. Bolj malo je znano, da Združene države Amerike že več kot pol leta, kmalu bo eno leto, nimajo svojega veleposlanika v Sloveniji. Res je, da je ravno pred enim letom prišlo do menjave predsednika v Združenih državah in takrat se tudi zamenja administracija in

veleposlaniki in podobne službe. Vendar pa Združene države Amerika imajo svojega veleposlanika v Zagrebu. Tudi za njih je veljalo, da je prišlo do menjave generacije ali administracije. V času, ko Slovenija mora drugim državam pojasnjevati svoja stališča v zvezi z arbitražnim sporazumom za Hrvaško, Hrvaška ima v Zagrebu ustreznega sogovornika. To se pravi, ustrezen nivo, Slovenija pa ne. Prepričan sem, da je to hendikep za Slovenijo.

Zato sprašujem ministra za zunanje zadeve: Ali zaradi takšnega stanja Slovenija ni v podrejenem položaju v primerjavi s Hrvaško. In: Kako opravlja Ministrstvo za zunanje zadeve, to se pravi Vlada, komuniciranje na ustrezen nivoju z Združenimi državami Amerike glede na to, da nimamo veleposlanika v Ljubljani?

Da cela zadeva ni tako nedolžna, bi omenil v zvezi z našo zunanjo politiko, da je tudi dejstvo, daje Švedska najavila, da bo zaprla svoje veleposlaništvo v Ljubljani. Švedska ni katera koli država. Je država, ki je končala predsedovanje Evropski uniji v decembru, poleg tega pa je treba tudi povedati, da Slovenija ni katera koli država, ker je tudi Slovenija že predsedovala, pred dvema letoma je začela predsedovanje Evropski uniji. To se pravi, dve državi, ki sta bili praktično v paketu za predsedovanje. Ker gre za Švedsko, ki bo ukinila veleposlaništvo v Ljubljani, bi mogoče lahko v tem času menili, da gre za varčevanje. Vendar istočasno je Švedska najavila, da bo odprla deset novih veleposlaništev: na Kosovu, v Gruziji, Moldaviji, Albaniji, Maliju, Burkini Faso, Liberiji, Boliviji, Ruandi in Kambodži. Seveda je to zopet vprašanje za ministra: Kako komentira, da so se nas razvite države začele izogibati? Ne bom omenjal, kako. Mislím, da je to zaskrbljujoče in pričakujem odgovor na naslednji seji.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Petan. Odgovor boste dobil ustno na naslednji seji. Gospod Gvido Kres bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor. Izvolite.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministra, spoštovane kolegice in kolegi. Imam vprašanje za spoštovanega ministra gospoda Karla Erjavca, ki se glasi: Zakaj je Ministrstvo za okolje in prostor pri pregledovanju vlog in odobravanju vlog z naslova projektov čiščenja odpadnih voda, ki se sofinancirajo iz kohezijskega sklada Evropske unije, spremenilo kriterije, med katerimi je najpomembnejši ta, da se agromelioracije, ki so manjše od 2.000 populacijskih enot, brišejo iz upravičenosti stroškov financiranja?

Spoštovani minister. Dosedanja praksa Ministrstva za okolje in prostor je bila in tudi sedanje uradno stališče Službe Vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj pa je bilo, da se sistemi zaokrožujejo v celoti. S takšno spremembo se povzročajo dodatni stroški pri spreminjanju vlog, da ne

govorimo o bistveno višjih stroških lokalnih skupnosti za tisti del naselij, ki naj bi po takšni razlagi izpadli iz upravičenosti sofinanciranja projektov. Hkrati pa se zamikajo tudi roki za pridobitev odobritve posameznih projektov in zmanjšuje učinkovitost črpanja evropskih sredstev na tem področju. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Karl Viktor Erjavec, minister za okolje in prostor, izvolite.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala. Poslancu se zahvaljujem za vprašanje.

Področje, na katerega se nanaša vprašanje, sodi v prednostno usmeritev odvajanja in čiščenja odpadnih komunalnih voda v okviru operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture. Gre za obdobje od leta 2007 do leta 2012. Veste, da je za to področje namenjenih 600 milijonov, tako za okoljsko infrastrukturo kot za prometno infrastrukturo. Operativni program je bil izdelan že v letu 2007. Tam so bili določeni tudi rezultati in učinki ter razmejitve med projekti kohezijskega sklada in projekti, ki se sofinancirajo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj; ta je bil sprejet tudi na Vladi ter posredovan Evropski komisiji, ki spremlja izvajanje vseh teh okoljskih projektov, ki se financirajo iz kohezijskega sklada. Prednostna usmeritev tega programa izhaja iz državnega operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda, ki ga je sprejela Vlada v letu 2004. Operativni program predstavlja odpravo razlik zaradi vstopa Slovenije v Evropsko unijo, zato moramo v skladu s pridružitveno pogodbo izvesti vse zaostale investicije do leta 2015. Direktiva št. 91/271 in predpristopna pogodba zahtevata, da morajo biti vse aglomeracije, ki imajo obremenitev večjo od 2.000 populacijskih enot, do konca leta 2015 opremljene s kanalizacijo, ki se zaključi s čistilno napravo. V Sloveniji imamo 159 takih aglomeracij. Ker se kanalizacijski sistemi in čistilne naprave v aglomeracijah sofinancirajo tudi iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, je vrednostna razmejitev - gre za merila za izbor operacij v operativnem programu razvoja okolja in prometne infrastrukture za leto 2007. Med tema dvema skladoma je določena obremenitev aglomeracije v populacijskih enotah, in sicer 2.000 populacijskih enot. S sredstvi kohezijskega sklada se sofinancirajo kanalizacijski sistemi in čistilne naprave v aglomeracijah z obremenitvijo nad 2.000 populacijskih enot. Sprememba kriterijev za izbor projektov, rezultatov in učinkov ali druge spremembe operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture se lahko izvedejo le ob soglasju organa upravljanja, to se pravi Službe Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, ter ob potrditvi na Evropski komisiji.

Moram povedati, da do danes še ni bila izvedena nobena sprememba operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture v delu okolja, zato ministrstvo za okolje še vedno izvaja projekte, ki se sofinancirajo iz kohezijskega sklada na osnovi operativnega programa razvoja okoljske in pa prometne infrastrukture iz leta 2007.

Tako, kar se tega tiče, ni nobene spremembe.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Mag. Majda Potrata je želela vprašati ministra za šolstvo in šport, ki je odsoten. Boste kljub temu postavili vprašanje? Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala, gospod podpredsednik, za besedo. Seveda vem, da je minister odsoten, vprašanje mu pa vendarle želim postaviti in pričakujem tudi ustni odgovor. Zdi se mi namreč, da si to vprašanje, ki ga bom zastavila, zasluži širšo pozornost.

Podnebne spremembe, okoljski problemi, naravne ujme, trajnostni razvoj zavezujejo države in posameznike k občutljivemu in odgovornemu odnosu do narave. Glede na to, koliko časa posameznik preživi v šoli in v kateri dobi se oblikuje njegov temeljni odnos do sveta, je silno pomembno vprašanje, ali je slovenska šola in ravnanje s prostorom takšno, da lahko za slovensko šolo trdimo, da je tudi nosilka bivalne kulture in tudi ustreznega odnosa do okolja.

Če samo pogledamo minulo leto, modularni vrtci, koliko različnih odzivov so pri posameznikih sprožili, kako se odzivamo na nove arhitekturne rešitve v zvezi z novogradnjami ali pa z adaptacijami šol; od pomislekov glede izbire barv, do tega, kako so šole postavljene, umeščene v prostor, vse to, kot rečeno, vzbuja različna vprašanja. Da ne govorimo o tem, kako tehtamo tudi finančne obremenitve, kadar gre za novo gradnje, ki so zgrajene v skladu z načeli trajnostnega razvoja.

Pred kratkim je bila odprta razstava z naslovom Sodobna arhitektura šol, ki je v slovenskem prostoru spodbudila razpravo o šolskem prostoru tudi z vidika arhitekture. Ta razstava je povezana s konferenco, ki jo je organiziralo med drugimi tudi Ministrstvo za šolstvo in šport. In prav zaradi tega, ker gre za neko širše vprašanje, sprašujem ministra za šolstvo in šport dr. Igorja Lukšiča:

Kakšen pomen Ministrstvo za šolstvo in šport pripisuje arhitekturni zasnovi šol in pomenu le-te za vzgojno izobraževalni proces? Kajti, dejstvo je, da se s spremembami vsebine in načina poučevanja spreminjajo tudi arhitekturne zasnove šol. Vprašanje pa je, kako vsebina lahko izkoristi nove arhitekturne rešitve.

Ministru se zahvaljujem za pripravljenost, da mi bo odgovoril na naslednji seji. hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Odgovor na vaše vprašanje boste dobili ustno na naslednji seji.

Gospod Aleksander Zorn bo postavil poslansko vprašanje ministru za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa. Spoštovani gospod minister. Sprašujem vas o razlogih za pripravo novih izhodišč za razpis novega mednarodnega arhitekturnega natečaja za izgradnjo nove stavbe Narodne in univerzitetne knjižnice ob dejstvih, ki izkazujejo, da je bila v letu 2008 sklenjena pogodba za izdelavo in novelizacijo projektne dokumentacije, potrebne za pridobitev gradbenega dovoljenja. Enostavno povedano, bilo je vse pripravljeno za prvo fazo gradnje. Ampak dovolite še nekaj uvodnih besed.

Ne bom navajal števil, dokumentov, faktov, ker sem jih včeraj bral več ur in so komaj obvladljivi. Vendar pa se vleče med njimi nit, to je brezbržnost, nezainteresiranost politična, družbena, finančna nedisciplina, strahotno počasno pridobivanje zemljišč, nedelavnost služb, ki so bile v to vključene in tako naprej. Projekt presega vse vlade, od osamosvojitve dalje in še pred njo. Torej, ne posega v iskanje krivcev med opozicijo in koalicijo, tako da smo tukaj lahko povsem enostavni pri nastavitvah tega problema. Vendar je treba povedati, da je kljub temu v preteklem mandatu projekt doživel oživitve, bil je nekaj časa tako rekoč mrtev, in je bil pripeljal tako daleč, da bi se lahko gradnja prve faze začela, saj je navsezadnje tudi porevizijsko poročilo Računskega sodišča ugotovilo, da so popravljalni ukrepi večinoma popravljani, razen enega, mnogi pa so popravljani. Se pravi, projekt je nastajal tako rekoč 22 let. Pripeljan je do faze, ko bi se lahko začelo graditi in vi ste ga ustavili.

Ali se zavedate, kaj ste s tem storili, ker boste morali pristopiti k novemu projektu?

Sprašujem vas: Ali ste izračunali, v kolikem času nameravate priti z novim razpisom do te faze, do kakršne je prišlo v prejšnjem mandatu prejšnje vlada, ko bi se lahko začelo graditi?

Ali se zavedate in imate izračunano, kdaj bo potem dokončan projekt NUK3? Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim minister, Gregor Golobič. Prosim.

GREGOR GOLOBIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani gospod poslanec, poslanke, poslanci!

Projekt izgradnje novega objekta Narodne univerzitetne knjižnice, kot je bilo tudi vprašanje postavljeno, poteka že več kot dve desetletji. V resnici je to neka nezamisljiva doba za pripravo nekega projekta, ki se v fizični ravni kaže v gorah dokumentacije in na drugi strani v neki, recimo temu, gradbeni jami, trenutno zasuti, iz razlogov varstva

arheologije. Ampak nič več od tega. Povzemati v teh kratkih minutah vse, kar se je dogajalo v tem obdobju, bi bilo nemogoče, je pa javno dostopno.

S tem projektom se je ukvarjalo tudi Računsko sodišče. Vi ste omenili del izsledkov. Med drugimi je v tem poročilu iz konca februarja leta 2008 podalo Računsko sodišče tudi mnenje, da naročnik ne zagotavlja pogojev za uspešno in učinkovito izvedbo projekta. Res je, da je v obdobju, ki ga omenjate, prišlo do nekega dodatnega zagona, vendar v smislu dodatnega zagona izpeljave projekta, ki je bil med tem že problematiziran z večih vidikov. In dilema na ministrstvu, s katerim smo bili soočeni, je bila vendarle pred nadaljevanjem naslednjih korakov, tudi nastajanje novih stroškov, ob dejstvu, da so bila sredstva, ki so bila iz strukturnih skladov namenjena temu projektu, medtem angažirana praktično v celoti na projekte izgradnje Medicinske fakultete v Mariboru in projektu izgradnje Politehnik, torej Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo in Fakulteta za računalništvo Univerze v Ljubljani, nam je omogočilo ta razmislek, tehten razmislek o vseh vidikih.

V aprilu se je 41 priznanih slovenskih arhitektov na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo obrnilo s pismom, v katerem so izrazili mnenje, da bi se NUK 2 ne smel graditi po skoraj dvajset let starih načrtih in so podprli razmišljanja, že dlje časa prisotna v javnosti, več let, o razpisu mednarodnega novega arhitekturnega načrtovanja, ki bo tudi prinesel rešitev, ki bi bila mestu in naciji pravzaprav v ponos.

V juniju 2009 sta na mojo pobudo dva ugledna mednarodna strokovnjaka, dr. Kenneth Frampton, profesor teorije in zgodovine arhitekture na Univerzi Columbia v New Yorku, in profesor Luis Fernandez-Galiano v okviru Tehnične Univerze v Madridu napisala oceno, kaj menita o izvedbi oziroma nadaljevanju tega projekta. Oba sta odsvetovala izvedbo projekta po obstoječi rešitvi in predlagala revizijo programske naloge ter razpis novega natečaja.

Po reviziji programske naloge je bilo veliko govora tudi v številnih posvetih, ki so jih strokovne službe ministrstva vodile s predstavniki Narodne univerzitetne knjižnice, z novo direktorico, Centralno tehnične knjižnice Univerze v Ljubljani, Ministrstvo za kulturo je tudi pomemben dejavnik pri teh ustanovah.

Skupen zaključek vseh teh srečanj je bil dvom v aktualnost veljavnih programskih izhodišč ob upoštevanju tako dolgega poteka priprave projekta in dejstva, da smo v obdobju teh dvajsetih let zabeležili strahoten razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologij, tudi prehoda na digitalizacijo, kar vse neposredno vpliva na drugačen uporabniški in tehnološki vidik organizacije sodobnih knjižnic. Premislek o tej programski nalogi in korenita racionalizacija projekta je smiselna tudi v okoliščinah, ko je treba razmišljati o

zagotovitvi virov, ki omogočajo digitalizacijo projekta, o izkoriščanju prostorskih možnosti na tem zemljišču, izpostavljena je bila tudi dilema, ali sodita v ta sklop Osrednja humanistična knjižnica, CTK. Vse to so bile teme, ki so jih predstavniki knjižnice izpostavili.

Na podlagi tega je Vlada na predlog ministrstva sprejela sklep, ki ste ga omenili. Načrtujemo, v temu sklepu v obrazložitvi je napisano, da bi lahko ob pospešenem delu na definiciji novih programskih izhodišč gradnjo za izvedbo razpisa in definiranje programske naloge in izvedbo razpisa končali do leta 2011.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim za dopolnitev odgovora.

Prosim, gospod Aleksander Zorn.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa.

Gospod minister, povedali ste stvari, ki jih poznam, kljub temu pa vendarle niste odgovorili na bistveno vprašanje. Projekt boste najbrž začeli iz ničle, se pravi od začetka.

Koliko več bo to stalo, kot če bi ga nadaljevali od tam, do kamor je bil vendarle pripeljan?

Druga stvar, projekt je bil večkrat posodobljen, nazadnje, mislim, 2007 leta in nikakor ne drži, da je popolnoma zastarel.

In tretja stvar, gospod minister, ali se zavedate, da ste vstopili v živi pesek slovenske finančne in še drugačne nediscipline, zastranitev, težav, gradbenih lobijev, arhitekturnih lobijev, natečajev, korekcij natečajev, pritožb in vsega tega, kar bo projekt oddaljilo od nas in ga pustilo za nami. Se pravi, da to tudi slučajno ne bo končano v tem vašem mandatu, ampak ga puščate naslednjim mandatom.

Ali ste izračunali, gospod minister, ali se to splača ali pa ste zavestno predstavili nekaj, kar je finančno komaj obvladljivo?

Po svoje razumem, to je nekakšen gradbeni in načrtni arhitekturni in finančni Avgijev hlev. Najbolje ga je končati tako, da ga ukinemo oziroma napeljemo reko ven, kljub temu pa začenjate iz ničle.

Ali se vam zdi to zares primerno?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospod minister Golobič.

GREGOR GOLOBIČ: Hvala lepa.

V mnogo čem bi se pridružil vašem razmišljanju. Vprašali ste, ali sem preračunal ali se splača. Zdaj, ni bilo jasno, ali v finančnem ali v političnem smislu. V politiki razmišljajo pogosto v tem drugem smislu. Ampak, kot ste že ugotovili, jaz za ta drugi razmislek nisem posebej talentiran in me ti razmisleki ne ganejo, tako da nimam težav pri hoji po

živem pesku, tudi na tem teritoriju se jih ne izogibam. Pravzaprav se mi zdi ta logika, to pristajanje na to, da preveč politično tvegaš, če postaviš temeljno vprašanje in rečeš Avgijevelem hlevu Avgijev hlev, da je to tisto, kar je proizvedlo to 20-letno agonijo, v kateri je bilo vsem več ali manj iz leta v leto bolj jasno, da se projekt ne bo dobro končal. Je naredil ali pa ni naredil, občasno tudi z nekimi koraki povzročal dodatne stroške. Zame je bila ključna presoja arhitekturne in knjižnične stroke, zato sem vam navedel kdo vsi so bili reference, to ni bila odločitev preko noči, ni bila osebna odločitev ministra. Osebna odločitev ministra je bila ta problem nasloviti z vso resnostjo, odgovornostjo, ker s tem objektom bo ta nacija in ta Ljubljana živela naslednjih 100 let, ko bo zgrajen, jaz verjamem, da bo, to ni odlaganje, to ni zavrnitev potrebe ali kakorkoli, zmanjševanje potrebe po tem, da tak objekt Slovenija pridobi, ampak želja, da se zgodi na maksimalno korekten in kvaliteten način. Morda je to iluzija, videli bomo, verjamem, da se bo tu trlo veliko interesov, skrb tudi Državnega zbora za transparentnost pri vseh teh postopkih in za premislek o tem je hvalevredno, tudi vaše vprašanje je v tem smislu povsem na mestu.

Sredstev ni bilo porabljenih malo doslej, to je res, vendar večina je bila porabljena za obnovo starega objekta NUK-a, za najem objektov na Leskovškovi, ki so nadomestna lokacija, depoji NUK-a, za pridobitev zemljišč za arheološko urejanje. To vse ostane v poštev tudi za naprej. Del stroškov je v tem smislu nepovratno izgubljen, to je razumljivo, vendar ali nadaljevati po napačni poti in izgubiti tukaj nekaj časa ali se vrniti na izhodišče, vendar ne na ničlo, nismo na ničli, ampak na neko izhodišče v smislu programskih izhodišč, je neko razumno tveganje in razumna odločitev, morda v Sloveniji bolj redko po njej posežemo. Tu je Vlada prisluhnila argumentom, jaz pa tudi mislim, da bom z argumenti, ki sem vam jih navedel in ki so me vodili pri tem razmisleku, s to odločitvijo lahko prestal vse morebitne prihodne presoje.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Rado Likar bo postavil poslansko vprašanje ministrici za javno upravo ter generalnemu sekretarju Vlade.

Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljeni, ministrica in ministri. Spoštovane kolegice in kolegi.

Po informacijah iz medijev se je protikorupcijska komisija lani preselila v nove poslovne prostore in poleg tega zaposlila 13 novozaposlenih uslužbencev. Zaradi tega so se lani stroški delovanja te komisije povečali na kar 1,05 milijonov evrov, kar je za 51% več v primerjavi z letom 2008, ko je delovanje te komisije stalo slabih 694 tisoč evrov. Na

novi lokaciji ima tako Kosova komisija na voljo 1172 kvadratnih metrov pisarniških prostorov, kar znese 49 kvadratnih metrov prostora na vsakega zaposlenega. To lahko primerjamo že z manjšim dvosobnim stanovanjem. Poleg tega je treba povedati, da je bila lani, po informacijah, ustanovljena skupina šestih ministrov; nimam informacij, če le-ta deluje; vodila naj bi jo ministrica za javno upravo gospa Irma Pavlinič Krebs, in ki naj bi po njenih besedah poiskala prihranke na področju materialnih stroškov in tudi na področju stroškov dela.

Ministrico za javno upravo in generalnega sekretarja Vlade Republike Slovenije zato sprašujem:

Kako komentirata tovrstni prispevek Vlade Republike Slovenije k varčevanju državnih neodvisnih organov, saj bi bilo po našem mnenju primerno, da bi se tudi oni lahko prilagodili tej težki gospodarski situaciji v državi, kateri smo priča že vse od začetka leta 2008.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, ministrica za javno upravo Irma Pavlinič Krebs.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Predsednik, hvala lepa.

Spoštovani gospod poslanec, - drži, Vlada Republike Slovenije je pod mojim vodstvom v sodelovanju z resornimi ministri, odgovornimi za delovanje ministrstev, ki pokrivajo javne službe oblikovala delovno skupino, v kateri smo pripravili poti varčevalnih ukrepov za zmanjšanje javnofinančnih odhodkov. To nam je v letu 2009 in 2010 v pomembnem delu tudi uspelo, seveda v obsegu naših ministrstev. Tam smo pristojni in tam smo prihranke v obeh letih v pomembnem delu tudi dosegli s skupnim enotnim pristopom. Kako pa je ravnala Vlada v odnosu, kot ste sami prav lepo povedali, neodvisnih državnih organov, pa vam lahko povem s tremi usmeritvami. Spoštovali smo neodvisnost državnih organov, torej smo dovolili, da so pripravili svoje finančne načrte, upoštevaje svoj status, svoje potrebe po normalnem delu. Ministrstvo za finance je pač tisto, ki je tudi okvire varčevanja predstavilo neodvisnim državnim organom, in v pomembnem delu so se državni organi z varčevalnim ukrepom, ki smo jih vpeljali na resornih ministrstvih, tudi pridružili. Nenazadnje ne gre pozabiti, da je skupni varčevalni ukrep, ki je zadel tudi neodvisne državne organe, funkcionarje varuhinje človekovih pravic, pooblaščenke za dostop do informacij javnega značaja, protikorupcijske komisije doletel interventen zakon o znižanju plač, kot vse ostale funkcionarje, za 4% v letu 2009. V kratkem boste poslanci in poslanke dobili na mizo predlog za podaljšanje veljavnosti tega zakona, kajti ocenjujemo, da tudi v letu 2010 velja oceniti ta ukrep na politiki plač v javnem sektorju, kot še vedno ustrezen zaradi zmanjševanja javnofinančnih odhodkov. Vlada tako v načrte

samostojnih državnih organov, kot so jih predlagali, ni nasilno posegala. To pač štejem za tisto raven politične kulture, ki jo moramo zasledovati, da lahko seveda tem organom rečemo še naprej neodvisni. Poudarjam pa, da so priporočila na področju sredstev, ki so jih načrtovali, vzeli zelo resno. Drži pa tudi, da je protikorupcijska komisija zaradi ravnanj bivše vlade, ki jih tukaj ne želim ponavljati, so pa vsa rezultirala v zmanjševanju proračunskih sredstev. O intervenciji Vlade - to se vidi iz obstoječih proračunov, tega ni treba prebrati v medijih - seveda pripeljala stanje v protikorupcijski komisiji do stopnje, ko je aktualno vlado pričakalo opozorilo OECD, opozorilo Sveta Evrope in mednarodnih institucij, ki so opozorile, da posegi v materialni položaj, v nedovoljeno zaposlovanje, zapolnjevanje sistemiziranih delovnih med neodvisnih državnih organov ne pomeni korektnega ravnanja aktualnih oblasti do tega prepomembnega neodvisnega državnega organa v boju proti korupciji. Ta vlada je zaradi tega seveda programu dela protikorupcijske komisije, ki, kot ste lepo povedali, pomeni povečanje števila zaposlenih in v nadaljevanju iskanje ustreznih poslovnih prostorov za tako razširjen obseg delov nalog oziroma zasedene kapacitete potrebnih uslužbencev, je ta program protikorupcijske komisije aktualna vlada sprejela zaradi vseh mednarodnih priporočil, da to, kar se je v preteklosti počelo, pomeni nedopustno ravnanje.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora ministrice?

Gospod Likar.

RADO LIKAR: Hvala lepa ministrici za ta odgovor.

Vendar neodvisnost teh organov, kot je protikorupcijska komisija, bi bilo verjetno, po mojem mnenju, bolj v smeri delovanja komisije kot neodvisne inštitucije, ne pa toliko, kar se tiče omejevanja materialnih stroškov, to so stroški dela in ostalih materialnih stroškov. Kajti, ta poraba te protikorupcijske komisije kot samostojnega in neodvisnega organa je višja prav zaradi selitve na novo lokacijo, za katero je treba mesečno plačati dobrih 28.000 evrov najemnine za, kot rečeno, 1.172 kvadratnih metrov pisarniških prostorov, kar je precej razkošno, če primerjamo najemnino z Rotondo na Dunajski, ki je menda ena najdražjih lokacij v Ljubljani, in je cena 17,50 evra na kvadratni meter. Do maja lani namreč teh stroškov protikorupcijska komisija ni imela, saj so bili prostori, ki jih sedaj uporablja Ministrstvo za javno upravo, In še to, v državni lasti: med trinajstimi novo zaposlenimi ni niti enega funkcionarja. Sprašujem vas, ali je res potrebno za te razmere nerazumno razsipno trošenje davkoplačevalskega denarja. Ali obstaja možnost bolj racionalnega obnašanja uslužbencev oziroma vodilnih v državnih organih? Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, ministrica Irma Pavlinič Krebs.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Spoštovani gospod poslanec. Kot veste si državni organi pri iskanju prostorov, pomembnih za njihovo delo, na podlagi obstoječe ureditve pomagajo sami. Lahko vas seznanim z dopisom, ki ga je Ministrstvu za javno upravo kot odgovor vrnilo Komisiji za preprečevanje korupcije 7. januarja 2009, in sicer Zaprošilo za pomoč pri pridobitvi ustreznih poslovnih prostorov. "Z dopisom z dne 22. decembra 2008 ste Ministrstvo za javno upravo seznanili s prostorsko problematiko, s katero se soočate zaradi predvidene kadrovske okrepitve Komisije za preprečevanje korupcije. Število zaposlenih naj bi se z 11 povečalo na 40. Za takšno število zaposlenih pa prostori, v katerih komisija trenutno deluje, ne zadoščajo, zato ste Ministrstvo za javno upravo zaprosil za pomoč pri iskanju primernih prostorov. Izhodišče za", to mi odgovarjamo, "za določanje velikosti in opremljenosti poslovnih prostorov, ki jih uporabljajo organi državne uprave, predstavlja dokument Merila za ureditev poslovnih prostorov za potrebe državne uprave, ki jih je potrdila Vlada Republike Slovenije v juniju 2007. V skladu z merili bi komisija za 41 zaposlenih potrebovala cca 900 kvadratnih metrov poslovnih prostorov. Površina, v kateri so zajeti delovni, spremljajoči in pomožni prostori brez tehničnih in komunikacijskih površin. Žal Ministrstvo za javno upravo v tem trenutku ne razpolaga s prostori takšne velikosti, ki bi jih lahko namenilo za delovanje vaše komisije..." in tako naprej.

Skratka, posamezni proračunski uporabniki, med njimi tudi Komisija za preprečevanje korupcije, je v tistem trenutku bila v funkciji, da sama poišče ustrezne, torej v skladu z merili, kot smo jo napotili, poslovne prostore. Te je potem očitno našla. Državni zbor je proračun Komisije za preprečevanje korupcije potrdil in, kot še enkrat poudarjam, gre za neodvisen državni organ. S strani mednarodnih organizacij je bila aktualna vlada opozorjena, da poseganja v neodvisnost z odtegotvanjem materialnih sposobnosti za delo neodvisnih državnih organov pomeni nedopustne posege, ki jih aktualne vlade ne smejo prakticirati. In še enkrat, aktualna vlada v primerih teh institucij ne bo ravnala po vzorcu prejšnje vlade.../Znak za konec razprave./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, mir v dvorani! Gospod Pojbič, mir v dvorani! Gospod Likar, proceduralno želite? Prosim.

RADO LIKAR: Hvala, gospod predsednik.

Menim, da je tovrstna problematika, se pravi negospodarno trošenje države ob pogojih gospodarske in finančne krize, ki ima, kot rečeno, precejšnje finančne posledice. Pomembno pa je

tudi z vidika negativnega sporočila, ki ga državljanke in državljanom daje Vlada s takšnim početjem. Zato v skladu z 246.a členom Poslovnika predlagam, da Državni zbor glasuje o tem, da se o tej problematiki opravi širša razprava na eni od prihodnjih sej Državnega zbora. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca Rada Likarja, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice za javno upravo na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 26. januarja 2010, v okviru glasovanj.

Ivan Grill bo postavil poslansko vprašanje ministru za zdravje.

Prosim.

IVAN GRILL: Najlepša hvala za besedo.

Spoštovani gospod minister. Že kar nekaj mesecev smo priča številnim nepravilnostim, verjetno tudi nezakolitostim, pri poslovanju Ljubljanskih lekarn, in to skoraj zagotovo tudi v povezavi z Mestno občino Ljubljana. V želji po dobičku na račun bolnih ljudi, kajti javni zavod nima prvenstvene naloge ustvarjanja dobička, se očitno poslužujejo številnih nepravilnosti, protizakolitosti in seveda potem ustvarjeni dobiček usmerjajo povsem drugam, kot bi bilo treba. Priča smo, da Ljubljanske lekarne izvajajo velike pritiske na svoje zaposlene, izvršujejo mobing - priča, da je temu res tako, je tudi pismo ena od zaposlenih, ki je sicer anonimno. Jaz sem dobil tudi še nekaj drugih, sicer tudi anonimnih informacij, da to tudi drži. Verjamem, da ste tudi vi s to vsebino seznanjeni, bila je tudi že v medijih. Kar pa nas lahko vse skupaj posebej skrbi je tudi to, da se poslužuje nezakolitosti, predvsem na področju prodaje zdravil. Galenske proizvode, ki so namenjeni predvsem kot neka dopolnila pri sami oskrbi z zdravili in katere po zakonodaji lahko izvajajo lekarne, je več kot očitno, to trdi tudi Agencija za zdravila, se Ljubljanske lekarne poslužujejo v bistvu prekupčevanja oziroma preprodaje zdravil, ki so izdelana na industrijski način na Poljskem. Tukaj jih prepakirajo, jih potem še celo dražje kot jih kupujejo ali kot so na Poljskem primerljiva ali enaka zdravila, jih tukaj dražje prodajajo, seveda v drugačnih škatlicah in zaposleni imajo nalogo, da morajo prioriteto distribuirati ta zdravila.

To je zaskrbljujoče iz dveh naslovov. Prvi je ta, da je to protizakolito, drugo je pa to, da ima posledica tako agresivne prodaje lahko velik vpliv predvsem na preveliko porabo zdravil.

Zato vas, spoštovani gospod minister, sprašujem:

Ali ste v zvezi s temi nepravilnostmi že kakorkoli ukrepali? Kako gledate vi kot minister in seveda tudi kot Vlada ali pa ministrstvo na te nepravilnosti?

Predvsem pa me zanima:

Kakšne ukrepe, v skladu s svojimi pristojnostmi ali pa tistim, kar lahko naredite, boste sprejeli, da se bodo te nepravilnosti odpravile, .../Znak za konec razprave./... da bomo zaščitili naš trg z zdravili, predvsem pa, da bomo preprečili, da ne bodo naši ljudje prekomerno uživali zdravil, in da se prekine s pritiskom, mobingom, ki je v Ljubljanskih lekarnah prisoten. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, minister za zdravje Borut Miklavčič.

BORUT MIKLAVČIČ: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanec!

Ukreпали smo že, je kratek enostaven odgovor.

Glede vaših navedb, ki se navezujejo na prodajo zdravil, ki nimajo dovoljenja za promet, pojasnujem, da je v skladu s predpisi, ki urejajo področje zdravil, v Republiki Sloveniji pristojni organ za zdravila Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke. Izvaja aktivnosti v okviru svojih pristojnosti, katerih namen je varovanje javnega zdravja. Lahko vas obvestim, da je bil sprejet sklep, ne samo za Lekarno Ljubljana, tudi za nekatere druge, da se morajo omenjena zdravila umakniti iz trga. Skladno s tem zakonom tudi ni več dovoljena prodaja preko spleta.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora ministra?

Prosim, gospod Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Sem prav vesel, da je do tega sklepa, seveda, tudi prišlo. Vendar pogledajte, spoštovani gospod minister, očitno je v našem pravnem sistemu ali pa v zakonu, ki to področje ureja, očitno neka praznina ali pa niso zadeve povsem natančno dorečene, kajti tudi v razpravah, predvsem predstavnikov Lekarne Ljubljana, je bilo večkrat zaslediti, da ravnajo zakonito, v skladu z zakonodajo. Očitno seveda temu ni tako, zato bi mogoče veljalo razmišljati in vas s tem tudi sprašujem:

Ali ne bi tukaj veljalo narediti en poizkus ali pa napor s strani vašega ministrstva, da se z neko spremembo, ki sem prepričan, da ni tako hudo velik zalogaj, da se vsa ta zakonodaja seveda tudi dopolni in pa popravi?

Kajti nedopustno je, da je lahko na podlagi ene take pravne praznine moč naš pravni sistem pa predvsem naše bolnike, naše paciente na tako, lahko rečem, neetičen način tudi zlorabljeni, pa da s tem spremenjenim zakonom, v bistvu, ki bi ta sistem ali pa to področje urejal, preprečimo v bodoče. Jaz se strinjam s tistim odgovorom, ki ste mi ga na pisno vprašanje že navedli, da imate v načrtu Vlade, da se bo v naslednjem letu šlo v neko celovito spremembo tega zakona,

ampak, glejte, en tak krajši popravek zakona, mislim, da bi lahko do takrat marsikatero zadevo uredil. Vas pa sprašujem:

Ali bi veljalo o tem razmisliti oziroma ali boste razmislili o tem?

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, gospod minister.

BORUT MIKLAVČIČ: Jaz se zahvaljujem za sugestijo.

Mi na tem delamo, vendar so že zdaj veljavni predpisi onemogočali, da je agencija sprejela ukrep, kot sem vam ga povedal. Problem je večji in širši. V tem trenutku samo še to pojasnilo, največji vik in krik na nepravilnosti je vzdignila konkurenca, ki ima drugo zdravilo, ki je pa bistveno dražje. Mi smo stalno v razpravah o tem, o formiranju cen zdravil in o farmacevtski industriji in njihovih cenah. Delamo pa na tem in se zahvaljujem tudi za vašo pobudo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, gospod Grill, proceduralno.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Spoštovani gospod predsednik, jaz bi predlagal, da v skladu s Poslovníkom na to vprašanje vseeno opravimo splošno razpravo, kjer bi se resnično na ta konstruktiven način osvetlilo vse te nepravilnosti, ki jih pač lahko zasledimo v medijih o poslovanju Ljubljanskih lekarn. In nenazadnje, da se tukaj mogoče tudi poišče neka rešitev, ki bo lahko v pomoč ali če se bo tako ministrstvo lahko odločilo, da gre v popravek tega obstoječa zakona. Predvsem pa mislim, da se bo lahko dobilo tukaj marsikakšen koristen odgovor, če se bo šlo v neko celovito pripravo zakona o lekarništvu, ki naj bi bil potem v obravnavi v naslednjem letu. Mislim, da bi bila taka razprava v pomoč. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca Ivana Grilla, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za zdravje na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, 26. januarja 2010, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve bo postavila mag. Andreja Rihter. Prosim.

MAG. ANDREJA RIHTER: Hvala lepa, predsednik. Dober večer želim. Spoštovana ministrica, ministri, kolegice in kolegi!

Spoštovani minister Svetlik, nič novega ne bom povedala, podobno sem spraševala že pred kakšnim letom. Ampak v mojo pisarno v Celju je za tem prišlo še veliko število posameznikov, ki so prejemniki nadomestila iz invalidskega zavarovanja. Verjetno bo potrebno ugotoviti, zakaj je tako

veliko število teh posameznikov, mislim, da jih je sedaj že okoli 50 do 60, samo na območju Celja, tistih, ki želijo spregovoriti. Lahko rečem, da mnogi tudi ne želijo spregovoriti, kajti priti na dan s plačilnim listom 230, 240 evrov - 270 evrov ni bilo na nobenem plačilnem listu - je hudo in vsi imajo zadrego spregovoriti o tem. Vsi opozarjajo na problem usklajevanja omenjenega nadomestila, saj se je le-to včasih usklajevalo na enak način kot pokojnine, vendar po sprejetju Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom tega ni več. Usklajevanje zaostaja tudi za rastjo življenjskih stroškov in pomembno dejstvo ob tem je, da veliki večini prejemnikov nadomestila predstavljajo edini dohodek, ki pa je v nekaterih primerih resnično tako nizek, da je ogrožena ustrezna socialna varnost.

Lansko leto ste mi na to vprašanje odgovorili kar na dveh straneh, zato me v času, ko se pripravlja reforma, zanimajo konkretni koraki, ki bodo, če bodo, na tem področju tudi narejeni.

Upam, da mi boste povedali kaj novega. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, minister dr. Ivan Svetlik.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa, gospod predsednik.

Gospa poslanka, lahko vam povem kaj novega. In sicer to, da kratkoročno, to pa pomeni v naslednjih tednih ali mesecih, problem usklajevanja še ne bo rešen na drugačen način, kot je bil doslej, bo pa v naslednjih tednih ali nekaj mesecih danih v obravnavo več zakonov, ki urejajo področje socialnega skrbstva, če bomo uspeli proceduro odločanja pripeljati ustrezno do konca. Upamo, da bodo vsi ti zakoni tekom tega leta sprejeti in tudi implementirani oziroma bodo začeli delovati takoj po sprejetju oziroma najkasneje na začetku prihodnjega leta. To so: zakon o upravičenosti iz javnih sredstev, zakon o socialnovarstvenih prejemkih, zakon o socialnovarstveni dejavnosti, zakon o dolgotrajni oskrbi, zakon o osebni asistenci in pokojninski zakon, če naštejemo najpomembnejše. Prinesli bodo številne novosti. Med drugim ciljajo ti zakoni na: večjo socialno pravičnost pri razdeljevanju javnih sredstev med državljane, ki so upravičeni do posameznih prejemkov, zmanjšanje revščine v posameznih kategorijah in tudi dolgoročno vzdržnost tega sistema. Bolj konkretno odgovorjeno, ker ste odprli to vprašanje, šlo bo tudi za to, da bomo preuredili posamezne socialne transferje, spremenili, predvsem dvignili višino najnižjih, in v posameznih primerih določili tudi način poznejšega usklajevanja.

Ko navajate ta konkreten primer, naj povem, da je z zakonom o socialnovarstvenih prejemkih in zakonom o upravičenosti iz javnih sredstev, kot sta zdaj načrtovana, predvideno, da bi tistim, ki bodo in so trajno nesposobni za

pridobitno dejavnost, v precejšnji meri dvignili njihove minimalne prejemke, tako da si bodo lahko na tej podlagi zagotovili dostojno preživljanje. Mi smo prav v ta namen tudi dali narediti izračune življenjskih stroškov, da bi lahko potem tudi te transfere ustrezno prilagodili. Se povsem strinjam, da za posamezne prejemnike je danes, še posebej, če so odvisni zgolj od teh prejemkov, ta pomoč prenizka, da bi lahko z njo preživeli.

Stvari tečejo in javnost oziroma tudi telesa odločanja bodo informirana v podrobnosti s temi predlogi v zelo kratkem času. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Miro Petek bo postavil poslansko vprašanje ministru za zdravje. Prosim.

MIRO PETEK: Hvala za besedo spoštovani predsednik.

Ob pojavu nove gripe je Slovenija naročila 800 tisoč odmerkov cepiva. 180 tisoč odmerkov je že v Sloveniji, v času razglašene pandemije pa se je cepilo le nekaj več kot 102 tisoč Slovencev, ali kakšno desetino pričakovanega. Prejšnji teden je sicer prišlo do dogovora, da bomo prejeli 30% manj cepiva, torej 560 tisoč odmerkov. Bistveni deli pogodbe z GlaxoSmithKline, ki se nanaša na nakup cepiva, javnosti še vedno niso znani, čeprav bi morali biti znani finančni pogoji, dinamika plačil, cena za posamezno enoto, saj gre konec koncev za državna sredstva, za porabo iz javnih sredstev, kar ugotavlja tudi informacijska pooblaščenka.

Skupščina sveta Evrope je zahtevala tudi hitro preiskavo s sumom, da bi lahko farmacevtska industrija bila tista, ki je pomagala pri razglasitvi pandemije s strani svetovne zdravstvene organizacije. Gospod Wolfgang Wodarg, priznani epidemiolog in hkrati predsednik Odbora za zdravstvo skupščine Sveta Evrope sumi, da je pri zelo dvomljivi razglasitvi pandemije šlo za prirejanje dokazov in je to dejanje označil kot največji zdravstveni škandal tega stoletja. Gospod Wolfgang Wodarg ni kdor si ga bodi in če je farmacevtska industrija na Svetu pripravljena narediti vse, da bi pripomogla k sumljivi razglasitvi pandemije Svetovne zdravstvene organizacije, potem je več ali manj jasno, da je za te velike farmacevtske korporacije le še mala malica dogovarjanja s posamezno državo, da jih prepričajo, kje bodo kupili cepivo, kakšno cepivo in za kolikšno ceno. In očitno se je to dogajalo tudi v Sloveniji.

Zato ministra sprašujem:

Kdo se v imenu Republike Slovenije pogaja s farmacevtskimi podjetji in na kakšnih osnovah je nastala ocena, da se bo v Sloveniji cepilo milijon in več prebivalcev?

Zanima me tudi:

Ali ste uvedli kakšno preiskavo, zakaj je nastala takšna zmota in očitno za državo in javne finance tudi škodljiva pogodba?

Razlika med naročenim in cepljenim je namreč enormno velika. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, minister za zdravje Borut Miklavčič.

BORUT MIKLAVČIČ: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanec. Vaše ugotovitve in naštevanja so poznana iz sredstev obveščanja in ene splošne široke razprave v Evropi. Slovenija in naše ministrstvo je ukrepalo enako kot druge evropske države. Ministrstvo za zdravje je odločitev o količini pandemskega cepiva za slovensko prebivalstvo sprejela na podlagi priporočil strokovnjakov Inštituta za varovanje zdravja, Klinike za infekcijske bolezni in vročinska stanja, Javne agencije za zdravila in medicinske pripomočke, Zdravstvene inšpekcijske, Medicinske fakultete, Komisije za medicinsko etnična vprašanja. In sam osebno sem opravil veliko razgovorov okoli tega.

Moram vam povedati situacijo, ki je bila v juniju in juliju, ko se je gripa pojavljala, ko smo imeli prve primere v Sloveniji, če se boste spomnili maturantov iz Grčije, ko je vladala panika. On samo vesel sem, da je Slovenija imela cepivo, da so se ljudje lahko zaščitili in da je gripa ponehala ali ni dosegla takega obsega, kot ga je bila.

Prvi strokovnjaki in mednarodna agencija je napovedovala dva potrebna odmerka za cepljenje. Naknadno, ko smo mi imeli že podpisano prvo pogodbo, smo izvedeli od strokovnjakov, da bo dovolj en odmerek cepiva. To je bil razlog, da kljub sklepu Vlade in rezerviranimi sredstvi z drugim dobaviteljem pogodbe podpisali nismo. Slovenija je sklenila pogodbo z GlaxoSmithKline za 800.000 primerkov tega cepiva, računajoč, da sta potrebna dva, potem je bil potreben eden. To, kar ste vi povedali, je bilo, da sem se v prejšnjem tednu v pogajanjih dogovoril za 30% zmanjšanje. Danes je, tako kot sem obveščen, nisem pa videl besedila, v celoti Italija objavila to pogodbo. Moram povedati, ko smo se pogajali z dobaviteljem, ni bilo možnosti pogajanja o ceni, bila je pa možnost pogajanja o rokih plačila. Mislím, bom videl še vse dokumente, da se je Slovenija izpogajala za boljše roke plačila kot druge evropske države. Med prvimi smo se izpogajali za njižjo dobavo, pa še vedno, gospod poslanec Petek, moram povedati, da me zelo skrbi. V Sloveniji smo imeli veliko mrtvih. Mi smo imeli s testi potrjeno 1831 primerov gripe in včeraj smo imeli zadnji smrtni primer. In danes imamo pacientko, ki je v zelo resnem stanju, okužena z virusom H1N1. In vsak dan imamo približno od 8 do 12 pacientov v slovenskih bolnišnicah, ki so okuženi z virusom gripe H1N1, še vedno, vsak dan. Tako, da je tukaj, prosim za razumevanje, seveda ena velika odgovornost na Ministrstvu za zdravje, imeti cepivo ali ne imeti cepiva. In če pred dvema mesecema ne bi imeli cepiva, bi bilo, če smem kaj reči, vaše vprašanje do Ministrstva za zdravje veliko trše

in bolj očitajoče. V tem trenutku sem vesel, da je vaše vprašanje bolj informativno. Meni strokovnjaki zagotavljajo, da drugi val gripe še lahko pride. Sem vesel, z zdravili in s cepivi je Slovenija pripravljena, če bi še do česa prišlo, da lahko cepimo. Meni je žal, da so se ljudje zaradi mnogih vesti in nezaupanja tako slabo odločali, da bi se preventivno zaščitili. Imeli bi manj smrtnih primerov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora ministru? Gospod Petek, prosim.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Hvala tudi ministru za ta del odgovora. Mislím, da ni toliko dilema imeti ali ne imeti to cepivo. Mislím, da je večja dilema vprašanje, imeti cepivo, toda koliko? Ker ta razkorak med naročanjem cepiva in dejstvom, koliko ljudi se je v Sloveniji cepilo proti gripi, je enormno velik. V tem se zagotovo z menoj tudi strinjate. Seveda to pa še ni vse. Proti gripi je bilo nabavljeno tudi zdravilo Tamiflu in še nekatera druga zdravila kot so Relenza, oseltamivir prašek, ki so ga, in ta zdravila so v novembru dobile le tiste lekarne, ki so v sistemu javnega zdravstva oziroma, ki dežurajo. Pred 14 dnevi pa ste pričeli iz skladišč Zavoda Republike Slovenije za blagovne rezerve dostavljati ta zdravila vsem lekarnam, ne da bi te lekarne ta zdravila tudi naročila, ker jih enostavno ne potrebujejo. Teh lekarn o tem tudi niste obvestili. Pred vrata so jim dostavili ta zdravila. Zato ministra sprašujem:

Kdo je naložil, da so se pričela dobavljati ta zdravila tudi tistim lekarnam, ki jih niso naročila, brez posebnih dopisov in brez posebnih navodil?

Zanima me:

Kolikšne količine prej naštetih zdravil proti gripi ima Slovenija v blagovnih rezervah in koliko jih je bilo porabljenih?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, gospod minister Borut Miklavčič.

BORUT MIKLAVČIČ: Gospoda poslanca bom razočaral. Ne znam odgovoriti na vaše vprašanje, Vem samo to, da vsa zdravila, Temiflu, Relenza, so v blagovnih rezervah. Vlada Republike Slovenije, na kateri vedno sodelujem, ni odločala o sprostitvi teh rezerv. Nimam tega podatka, da bi prišla zdravila v lekarne. Ni točna vaša informacija, da so samo nekatere lekarne, vse lekarne so javne, mi nimamo drugačnih kot javnih lekarn. Jaz se vam opravičujem gospod Petek, na vaše vprašanje vam bom v naslednjih dveh dneh pisno odgovoril, ker moram povprašati. Tega podatka o dobavah nimam. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, proceduralno gospod Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa. V skladu z določili Poslovniki Državnega zbora predlagam razpravo o odgovoru ministra za zdravje na zastavljeno poslansko vprašanje. Kot je sam minister rekel, na določen del vprašanja ni mogel dati odgovora in tudi v interesu države in v interesu ljudi je, da se okoli tega vprašanja v Državnem zboru temeljito pogovorimo. Kajti, v javnosti obstaja tudi sum, da ni šlo toliko za nesposobnosti slovenskih zdravstvenih oblasti, ampak da se je zaradi tega velikega disproporca lahko kdo pri tem tudi okoristil. Dobro bi bilo tudi izvedeti, kako bo Republika Slovenija sodelovala pri tej raziskavi o precej dvomljivi razglasitvi pandemije s strani Svetovne zdravstvene organizacije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca Mira Petka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za zdravje na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 26. januarja 2010, v okviru glasovanj.

Marijan Pojbič bo postavil poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani gospod minister, spoštovani predsednik. V koalicijski pogodbi je zapisano: Osnovni cilj koalicijskih partnerjev na področju zaposlovanja je krepitev trga dela z rastjo zaposlenih. Ker se brezposelnost zelo hitro povečuje in ker sedanja vlada veliko govori o ukrepih za reševanje te situacije, vendar teh ukrepov ni in ni, smo v Slovenski demokratični stranki in tudi jaz kot podpredsednik Odbora za delo, družino in socialne zadeve zelo zaskrbljeni.

Kako bo v prihodnje z reševanjem te problematike oziroma ali Vlada in ministrstvo to problematiko jemlje dovolj resno in predvsem dovolj odgovorno?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani.

MARIJAN POJBIČ: Iz dosedanjih ukrepov, ki jih je sprejela Vlada na tem področju, temu ni možno pritrditi. Brezposelnost iz dneva v dan skokovito narašča. Približuje se kritični meji 100 tisoč. Ukrepi, ki so bili sprejeti na tem področju, ki jih je predlagala Vlada, so kratkoročnega namena. Bojim se, da ti ukrepi ne bodo dosegli cilja, ki je bil na tem področju zastavljen.

Gospod minister, vi ste nas že konec leta 2008 zelo negativno presenetil, ko ste dejal, citiram: "Če bo število brezposelnih približno 16 tisoč več kot zdaj, to ne bo katastrofa." In potrdil se je star pregovor, ki pravi, da sit ne razume lačnega. Seveda, gospod minister, tako vi kot celotna ta vlada nikoli ne bo mogla razumeti, kaj je biti brezposeln, kaj je živeti s 500 evri, ker enostavno je

vseskozi obešena na državne jasli. Ali ste delali kaj ali čisto nič, vaša plača je mesečno prišla na vaš račun. Pa ne trdim, gospod minister, da vi niste bili zelo priden delavec na vašem področju.

Prav tako moram povedati, da sem zelo zaskrbljen, prav tako nad vašo izjavo, ko ste dejal, da, če bomo dosegli številko 100 tisoč brezposelnih, ni tragedija, ker smo jih toliko že imeli. Jaz mislim, da je to nedopustna izjava. Gospod minister, jaz moram povedati, da je vsako izgubljeno delovno mesto in vsaka brezposelnost tragedija. Tragedija vsakega posameznika, družine in povzročča velikanske družinske travme. Zato vas gospod minister sprašujem:

Kakšne dodatne ukrepe boste predlagali za zajezitev nadaljnjega naraščanja brezposelnosti?

Kdaj boste to storili?

Ali boste v predlogih upoštevali tudi katerega iz sklopov predlogov, ki jih je podala Slovenska demokratska stranka? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ivan Svetlik. Prosim.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod poslanec. Navajate nekaj trditev, svojih, ki jih ne bom dodatno komentiral, pa tudi nekaj trditev, ki ne držijo povsem.

Rast brezposelnosti je bila, zelo hitro se pa umirja. Mi pričakujemo seveda to umirjeno rast brezposelnosti še tudi v tem letu. Hkrati pa moram povedati, da je kot rezultat obrata v gospodarskih gibanjih pričakovana tudi rast zaposlovanja; to dvoje se ne izključuje. K temu naj dodam, da smo že v prejšnjem letu, ko je bilo izrazito krizno leto, beležili približno 14% rast zaposlovanja brezposelnih v primerjavi z letom 2008. Kar pomeni, da se je toliko več ljudi, ki so bili registrirani na Zavodu za zaposlovanje, tudi zaposlilo. Ali konkretno, zaposlilo se jih je, tistih, ki so bili registrirani, okrog 48.500, kar pomeni, da se je dotok v brezposelnosti sicer povečal, se je pa hkrati povečal tudi odtok nazaj v zaposlitev, kar lahko interpretiramo tudi kot posledico strukturnih prilagajanj, ki jih želimo doseči, da se preselijo delovna mesta in delavci v tiste panoge, kjer so možnosti produktivnega dela večje. S tem v zvezi lahko tudi povem, da smo ravno iz tega razloga za leto 2010, pa tudi za prihodnje leto, bistveno povečali sredstva za ta namen, za politiko zaposlovanja, tako za denarna nadomestila kot za ukrepe aktivne politike zaposlovanja. Letos pričakujemo, da bomo vključili okrog 80 tisoč brezposelnih v te programe, ki jih ponujamo. Zlasti je tu poudarek na usposabljanju, ki tudi omogoča potem prehode nazaj v zaposlitev. Je pa hkrati treba poudariti, da država sama, ne ministrstvo in ne politika zaposlovanja, niso kreatorji novih delovnih mest, da je to odvisno od gospodarskih gibanj, kar oba dobro veva, v določeni

meri pa tudi od državnih služb, vendar so te tu minornega pomena.

Na drugi del vašega vprašanja o tem, koliko bomo upoštevali dane predloge, lahko rečem, da smo te predloge, ki jih je dala SDS, natančno proučili. Številni predlogi so skladni z aktivnostmi, ki tečejo, pa tudi s tistimi, ki so v pripravi. Včasih se zdi, da so preveč podobni. Celotno, da bi težko verjeli, da jih nismo gledali drug od drugega.

Konkretno pa lahko komentiram predloge s področja zaposlovanja, ki so bili dani. Med njimi, recimo, to, da se strinjamo, da je treba narediti analizo izvajanja interventnih zakonov. Počakajmo na podatke iz leta 2009, potem je ta analiza mogoča. Je pa res, da stalno spremljamo učinke teh zakonov in imamo tudi stalno podatke, če jih želite preveriti, koliko je vključenih, kako prihaja do izrabe teh sredstev, pa tudi inšpekcija deluje, ki potem nadzira ta program. Povišanje višine nadomestil za brezposelnost je z vidika oblikovanja varne prožnosti tudi smiselno. Tudi to je eden od predlogov in ta bo upoštevan pri novem zakonu o trgu dela. Podaljšanje trajanja nadomestil za brezposelnost sodimo, da ni smiselno, ker imamo že zdaj primerljivo trajanje tega prejemanja v primerjavi z drugimi državami. Druge države so to podaljševale v času krize, smo pa zdaj na primerljivi ravni. Ugotavljamo tudi, da se veliko ljudi zaposli tik pred iztekom pravice do nadomestila, tako da je treba upoštevati te učinke. Smiselno je povečati vključenost brezposelnih in zaposlenih v programe izobraževanja in usposabljanja v času krize tako, kot ta predlog gre. Tudi moram reči, da so bile vključitve v te programe večje in da se tudi v nadalje povečujejo. Nadalje, Vlada razpolaga že z analizami trga dela, mi mislimo, da kakšnih novih analitičnih služb ne potrebujemo. Tu imamo službe Zavoda za zaposlovanje, imamo Umar, ki stalno spremlja dogajanje na trgu dela, smo pa seveda nekoliko skeptični glede možnosti in točnosti napovedovanja potreb, zlasti v turbulentnih in kriznih časih doslej še nismo dobili dobre metodologije, ki bi to omogočala. Toliko zaenkrat.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora ministra, gospod Pojbič? Prosim.

MARIJAN POJBIČ: Gospod minister, jaz sem seveda povsem prepričan, da ta vlada in ne bom rekel, da vi enako razmišljate, ampak v tej vladi ste sestavni del te vlade, ki govorite veliko o tej socialni državi, imate po moji oceni problem v osnovnem razumevanju pojma socialne države. Jaz sem prepričan, da če mislite, da je možno in torej razumevate socialno državo na tak način, da je socialna država tista, ki brezposelnim izplačuje te socialne transfere, socialno pomoč in tako naprej, popolnoma narobe. Jaz sem prepričan in v Slovenski demokratični stranki razumem socialno državo popolnoma drugače.

Jaz sem prepričan, da je razumevanje socialne države pravilno na na način, ki zagotavlja svojim državljanom in državljanom delo in seveda primerno plačilo za opravljeno delo, da jim ta plača zagotavlja normalno življenjsko eksistenco. Potem ti ljudje socialne pomoči ne bi potrebovali. Vi ste sami prej uvodoma povedali, da ni vse odvisno od Ministrstva za delo, družino, seveda ni. Tukaj je izjemno pomembno kako funkcionira Vlada, kakšne ukrepa Vlada na celotnem področju sprejema in na podlagi tega bi potem lahko razumeli, da Vlada želi socialno državo razumeti na tak način, da zagotavlja pogoje za to, da lahko državljanke in državljanji opravljajo delo, torej, da imajo delo in na tak način zagotavljajo svojo življenjsko eksistenco.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Torej prosim ministra za delo, družino in socialne zadeve, dr. Ivan Svetlik.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa za to dodatno vprašanje. Poimenovanje socialne države je zelo različno. Ravno v teh dneh smo praznovali neko obletnico slavnega Bismarcka, ki je socialno državo vpeljal v Nemčiji, mi smo tega veliko kopirali. Jaz tega ne bi ponavljal, ampak glede na to, kar ste vprašali, bi vam vendarle rad posredoval dve dopolnilni informaciji. Prvo, gre za vprašanje zagotavljanja dela in pravice do dela. Tukaj bomo morali rešiti kar trd oreh, streti trd oreh, ravno v tem smislu, ker je bila pri nas pravica do dela sedaj poimenovana kot pravica do zaposlitve pri točno določenem delodajalcu, da ne rečem, na točno določenem delovnem mestu, kar seveda povzroča tudi veliko stopnjo neprožnosti. In tudi vaši predlogi gredo v smeri povečevanja prožnosti zaposlovanja, ki ji bomo mi tudi resno proučili in dali v predloge nove zakonodaje, da bi to pravico do dela potem ravno zaradi večje prožnosti lažje uveljavljali, kot trenutno.

Kar zadeva pa plačila, pa kot lahko sledite našim aktivnostim, bo Vlada predvidoma ta teden sprejela Predlog zakona o minimalni plači, ki zagotavlja dostojno plačilo za delo vsem zaposlenim. To je tudi naša odgovornost. Seveda pa naša odgovornost in naša pristojnost ni, da bi se vmešavali v plače v realnem sektorju, ki segajo preko te ravni. Tukaj se o tem sporazumevata obe strani, delodajalska in delodajalska, in bosta sami poskrbeli za to, da bodo te plače temu ustrezno primerne. Vsekakor pa bomo skladno z mednarodnimi in domačimi obveznostmi, ki smo jih sprejeli, poskrbeli, da bo minimalna plača na ustrezni višini. In to je tisto, kar tudi socialna država mora zagotoviti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite proceduralno gospod Pojbič? Prosim.

MARIJAN POJBIČ: Gospod minister, oba sva ugotovila nekaj zelo pomembnega, da je treba izjemno kvalitetno delati prav na področju gospodarstva, gospodarske politike. Ta politika je tista, ki lahko na področju sociale zagotovi tisto osnovno kvalitetno življenjsko eksistenco vsem državljanom in državljanom. Tudi osebno sem prepričan in prav tako smo v Slovenski demokratični stranki prepričani, da je treba storiti bistveno več na področju oživljanja gospodarstva. Če želimo zajeziti nadaljnjo naraščanje brezposelnosti, moramo ustvariti pogoje boljše gospodarske klime, ki bo imela za posledico odpiranje novih delovnih mest z višjo dodano vrednostjo, znižanje davkov, davčne olajšave, spodbujanje samozaposlenosti ter ukrepe za pospešitev realizacije velikih nacionalnih projektov, razvojne osi, ki bi lahko bistveno pospešili rast gradbenega in predelovalnega sektorja. Ravno zaradi tega smo v Slovenski demokratični stranki predlagali cel kup ukrepov, ki bi zagotovo na tem področju lahko prispevali tisto, kar v predlogih sedanje vlade manjka. Mi se zavedamo in želimo tej vladi pomagati. Zavedamo se v Slovenski demokratični stranki, da smo skupaj na isti ladji. Nas zanimajo Slovenke in Slovenci, nas zanimajo tisti brezposelni, ki jih je sedajle že 100 tisoč. Ko bodo nehali delovati ti ukrepi, kratkoročni, o katerih ste vi govorili, in jaz, se bojim, da bo prišlo na Zavoda za zaposlovanje nadaljnjih 30 do 40 tisoč brezposelnih. To pa ima lahko velikanske posledice in katastrofalne posledice za prihodnost te države. Sami veste, vsi skupaj razumemo in vemo, kako te stari tečejo, lahko pride do velikanske luknje v pokojninski blagajni, v zdravstveni blagajni, velikanski proračunski primanjkljaj, velikanska zunanja zadolžitve, vse skupaj s takšnim številom brezposelnih, lahko povzroči špiralo, o kateri je treba razmišljati. Špirala pa lahko ima za posledico zlom javnih financ. In to bi bilo za to državno izjemno izjemno katastrofalno. In jaz upam in verjamem, da se ta vlada, vsi ministri v tej vladi tega zavedate...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Pojbič, proceduralni predlog, da vam ne bo zmanjkalo časa, potem ne bo nič.

MARIJAN POJBIČ: Gospod predsednik, bom predlagal. Predlagam, da torej o tem vprašanju opravimo širšo razpravo v Državnem zboru. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Dobro. O predlogu poslanca Marijana Pojbiča, naj Državni zbor na naslednji seji opravi o odgovoru ministra za delo, družino in socialne zadeve, na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 26. januarja 2010, v okviru glasovanj.

Mag. Štefan Tisel bo postavil poslansko vprašanje Ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Prosim.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Lepo pozdravljeni! Spoštovani gospod predsednik. Gospa ministrica, gospoda ministra, kolegica poslanka, poslanci. Kmetijske subvencije za območja z omejenimi možnostmi za kmetovanje, so namenjene ohranjanju proizvodnje in kulturne krajine na območjih, ki so opredeljena kot območja s posebnimi omejitvami. V Sloveniji imamo teh območij kar 86,3%. Evropska unija ima 2237 kvadratnih metrov obdelovalnih površin na prebivalca, medtem ko je v Sloveniji teh površin le 880 kvadratnih metrov na prebivalca. Zato je še kako pomembno, da ljudem omogočamo, da se še ukvarjajo s kmetovanjem. Kmetijske subvencije, ki jih država daje z natančno določenim namenom, pospeševati in razvijati kmetijstvo ter ohranjati podeželje, so nezaščitene pred rubežem na denarna sredstva. Če Zakon o izvršbi in zavarovanju v 102. členu omejuje izvršbe na plačo, pokojnino, nadomestilo plače in različne odškodnine, pa vsekakor pozablja na subvencije, ki, v grobem, kmetu, ki se preživlja izključno s kmetijstvom, marsikdaj predstavlja velik del zagotovljenega vira dohodka, kakor zaposlenemu plača. S strani države pa je subvencija sredstvo, ki naj bi zagotavljalo izpolnjevanje ciljev in strategij kmetijske politike. Zato sprašujem ministra, gospoda dr. Milana Pogačnika:

Zakaj torej ti cilji in strategije za zaščito kmetijskih subvencij pred rubežem na denarna sredstva vsaj do določenega zneska niso zaščiteni? Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Milan Pogačnik.

DR. MILAN POGAČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik. Hvala lepa, gospod poslanec, za vprašanje. Gospe in gospodje! Banke izvajajo rubež po sklepih o izvršbi, kot je bilo ugotovljeno, na podlagi dveh zakonov, Zakona o izvršbi in zavarovanju ter Zakona o davčnem postopku. Kot je navedeno v 102. členu Zakona o izvršbi, ni nobene omejitve glede kmetijskih subvencij, tam so plače, pokojnine, nadomestila plače in podobno. Torej, v tem primeru izvršbe niso izvzete za plačila subvencij, ki jih izplačuje Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja. Zakon o davčnem postopku pa omenja v 159. členu, da se izvršba ne izvrši za nepovratna denarna sredstva in denarna sredstva na podlagi ugodnih posojil, pa tudi drugih državnih pomoči po zakonu, vendar to ne velja za določene dejavnosti in s tem v zvezi tudi za opravljanje osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti. Torej, ta sredstva so izvzeta iz izvršbe zgolj, kolikor so pridobljena kot državna pomoč, ne pa, če je to pridobljeno kot subvencija za opravljanje osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti. Moram tudi povedati, da je sistem izplačevanja subvencij v okviru Evropske unije izjemno strog in da so vse številnejše "kontrolne". Ravno v letošnjem letu se srečujemo z velikim številom "kontrol" zaradi končanega petletnega obdobja vstopa v shemo kmetijskih subvencij. In so

ugotovljene kar številne napake, ki jih skušamo intenzivno odpravljati. Bile so pa nekatere storjene tudi zaradi slabih odločitev v preteklosti, tudi zaradi tega, ker se je želelo na nek način preveč pomagati pri pridobivanju subvencij in olajševati določene pogoje. Mislím, da bomo imeli s tem še kar precej težav. Ravno zdaj popravljamo celoten sistem GERK zaradi napak, ki so bile narejene v preteklosti, in to bo zajelo kar okoli 40 tisoč kmetij.

Torej, država članica pri tem ni suverena glede izvzema izvršbe, kadar gre za sredstva skupne kmetijske politike, temveč mora v določeni meri slediti tudi predpisom Evropske unije. Vendar menimo, da je vaše razmišljanje zanimivo, ker v nekaterih primerih, ko kmetovalci dobijo ne samo subvencije za razvoj dejavnosti, ampak ko dobivajo, recimo, sredstva za investicije, morajo biti ta sredstva namensko porabljena. In v teh primerih so ta sredstva nakazana potem, ko kmetovalec izvrši plačilo, in ko je ugotovljeno, da je postopek nabave in plačila končan, se mu to nakaže na transakcijski račun. Banke pa v veliki meri posežejo in stopijo ravno na transakcijski račun. In ker se tudi na MKGP borimo za čim boljši dohodkovni položaj pri izvajanju ukrepov kmetijske politike, moramo reči, da smo na tem področju najbolj uspešni pri črpanju evropskih sredstev, saj počrpamo kar 96% vseh razpoložljivih sredstev, ta pa je, kot sem rekel, sistem strok. In zaradi tega obstajajo določene razlike, saj so nekatera sredstva, kot sem rekel, namenjena izravnani dohodka zaradi naravnih omejitev, druga pa zaradi plačila nadstandardnih storitev, povezanih z izvajanjem javnih dobrin. Ravno na tem področju javnih dobrin, kot je recimo ekološko kmetovanje, kot je, kot ste že omenili, področje z omejenimi dejavniki, mislim, da bi bilo, in to bomo na ministrstvu naredili, da bomo podali pobudo za proučitev vprašanja, ki ste ga odprli, pristojnim ministrstvom. Pristojni ministrstvi sta Ministrstvo za finance in Ministrstvo za pravosodje.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora mag. Tisel, prosim.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Hvala lepa, gospod minister, za skoraj izčrpen odgovor.

Torej, vseeno pa bi dal pobudo za spremembo tega 102. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju, kajti izhajam iz konkretnih primerov, s Kozjanskega, kjer je hribovje in kjer so majhne kmetije, visoko ležeče in s težavnim obdelovanjem, pa vendarle nekateri ljudje še vztrajajo tu in so mi nekako dali to pobudo. Kajti, veliko takšnih majhnih kmetov je nezaposlenih in jim lahko kmetijska subvencija v prvi vrsti pomeni sredstvo za preživetje, vsaj začasno - cele kmetije in družine, in obstoja možnost, da ostanejo v teh predelih. Torej, sprememba tega 102. člena bi pomenila, da bi v primeru

rubeža malemu kmetu, ki mu kmetovanje predstavlja osrednji finančni vir, ne bila zarubljena denarna sredstva. Kljub temu, da kmetu subvencija po Zakonu o socialnem varstvu predstavlja dohodek, se moramo zavedati, da so skoraj v celoti namenjene nadaljnjim investicijam in nakupom sredstev za kmetovanje, s čimer se potem preživlja in ohranja celotna družina. Če ponazorim s praktičnim primerom: kmetovalec, ki se na majhni visoko ležeči kmetiji preživlja z obdelovanjem zemlje in integrirano pridelavo, je brez zaposlitve, majhna kmetija in slaba letina pa mu preživetja potem ne omogoča. Torej, kot sem dal pobudo in je bila tudi že skoraj sprejeta, tako da bomo šli v tej smeri, da bi vendarle spremenili 102. člen Zakona o izvršbi in zavarovanju in bi kmetijske subvencije lahko bile do določene vsote zavarovane pred rubežem. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, minister, želite še kaj pojasniti? Hvala lepa. Anton Colarič bo postavil poslansko vprašanje ministrici za kulturo.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa. Gospod predsednik, ministrica, ministra, kolegice, kolegi!

68 let mineva od bitke v Dražgošah, ki je pomenila svetel žarek v naši zgodovini. 34 let mineva od postavitve mogočnega spomenika, ki pa sedaj nemilosrdno propada.

Sprašujem ministrico za kulturo:

Kdaj se bo ta spomenik obnovil, glede na to, da je to spomenik državnega pomena?

Poznam prizadevanja že več let. Že več kot 20 let hodim na proslave v Dražgoše. Leta in leta se že govori o tej obnovi, vendar mislim, da nam spomenik ne sme biti v sramoto, ampak ponos in mislim, da ga je treba čim prej obnoviti skupaj z občino.

Sprašujem ministrico:

Kaj se dela na področju obnove spomenika?

Ali ga bomo lahko drugo leto na proslavi, v januarju 2011, že videli obnovljenega?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, ministrica za kulturo Majda Širca Ravnikar.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Lahko bi ga. Nobene ovire ni, da ga ne bi videli, kajti vsem nam je znano, da je spomenik v Dražgošah uvrščen na z zakonom predpisan predlog, ki ga poznamo pod imenom "kulturni tolar", ki je bil v Državnem zboru. Nominalno poimensko poimenovani so projekti notri, ki zavezujejo državo, da sodeluje pri sofinanciranju obnove ne samo kulturne dediščine, knjižnic in tako naprej, ampak tudi spomenikov.

Spomenik v Dražgošah je bil pred osmimi leti razglašen za spomenik državnega pomena in lastnica tega spomenika je občina, občina Železniki, ki bi morala skrbeti in lahko bi, če ne bi, ne vem, zaradi katerih razlogov se ne odzvala na poziv,

ki je bil skladno Zakona o kulturnem tolarju možen in objavljen.

V Železnikih se niso odzvali na ta poziv oziroma so se odzvali zelo zelo pozno, tako da niso bili uvrščeni na listo intervencij v letu 2009. Zato danes občino opozarjam, da lahko to naredi v letošnjem letu, kajti poziv je ponovno objavljen. Do 1. februarja je na razpolago za odziv in tam čaka 62 oziroma, skoraj 63 tisoč evrov, ki bi lahko pomagali iz zagate, ki ni majhna, kajti spomenik dejansko propada. Ni potreben le majhnih posegov, le nekih rekonstrukcij, ampak morebiti večjih posegov in zna biti, seveda, da tudi to ne bo dovolj denarja. Ampak kot vsi veste, ker zakon o "kulturnem tolarju" je bil sprejet, tukaj v Državnem zboru potrjen, pomeni, da polovico sredstev za investicije ali katerekoli druge programe mora prispevati občina, polovico pa država. Tudi sama bi bila vesela, če bi se ta obnova zgodila, da se ne bi, eni pravimo sramota, eni pa nedoslednost, vlekla še naprej. Je pa tudi res, da ni samo Ministrstvo za kulturo znotraj prepoznavnega pomena državnega značaja tisto, ki lahko sodeluje pri tovrstni sanaciji, ampak tudi Ministrstvo za delo, družino, ki je konec koncev resorno ministrstvo za skrbstvo nad spomeniki. Lahko participira tudi tam na razpisih. Ampak, ker je strokovna služba Ministrstva za kulturo že v preteklosti prepoznala pomembnost sanacije tega spomenika, tako kot drugih, ga je uvrstila na seznam, ki je, kot pravim, zapisan v zakonu in je treba zgolj dovolj organizacije občine Železniki, kajti treba je pripraviti dokumentacijo, treba je pripraviti projekte, treba je pripraviti specifikacije in se potem javiti na poziv, ne pa ga zamuditi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Poslansko vprašanje ministru za finance bo postavil Milenko Zihlerl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem, ki še vztrajate, gospe ministrici in obema ministroma.

V zadnjem času smo lahko upravičeno zaskrbljeni nad skokovitim zadolževanjem naše države. Zaskrbljeni zaradi tega, ker je dolg v preteklih letih sicer naraščal, sicer po neki znosni krivulji, uporabljen je bil za projekte, ki bodo pričeli sredstva vračati po drugih kanalih. V bistvu lahko tudi upravičeno računamo, da se bo tisti dolg izpred let vrnil. Zaskrbljuje pa skokovit porast dolga med koncem leta 2008 in do septembra 2009. Kajti takrat je šlo za dvig za kar za 12,6% BDP in rast dolga je dosegla take višine, da v bistvu, sicer še ne dosegamo povprečja Evropske unije, vendar je pri nas majhno, zaprto gospodarstvo, zato se bomo pač še težje spopadli z vračanjem tega dolga.

Zaskrbljuje tudi to, da je dolg namenjen predvsem krpanju proračunskih lukenj oziroma da prihaja do vedno večjih razhajanj med prihodki in odhodki proračuna in zato se država

vedno znova in znova dodatno zadolžuje. In seveda, vprašanje je:

Koliko časa bo ta trend še trajal?

Kje bi bila tista mejna vrednost za zadolženosti, ki bi bila za slovensko gospodarstvo še znosna?

Kateri so predvideni ukrepi, da bi se ta trend zmanjšal?

Kot že rečeno, so lahko s to zadolženostjo države ogroženi tudi nekateri dolgoročni cilji. Opozorilo s strani Evropske unije je že prišlo in na ta opozorila bo treba dati določene odgovore.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim minister za finance, dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Torej Slovenijo je lani iz oktobra na november zadela izjemno globoka gospodarska depresija. Globoka je bila deloma zato, ker smo malo odprto gospodarstvo, občutljivo na razmere na svetovnih trgih. Deloma pa zato, ker smo se prej izjemno izpostavili na svetovnih kapitalskih trgih. Mi smo povečali bruto dolg iz 15 milijard na 39. V tem obdobju smo ustvarjali velik zunanjetrgovinski primanjkljaj, ga financirali z zadolževanje. En del akumuliranega kapitala so potem naša podjetja, finančne institucije plasirale naprej. Po tem obdobju, ob upadu povpraševanja, ob padcu medsebojnega zaupanja in psihološki krizi, bi se lahko zgodilo, tako kot se je že zgodilo prenekateri mali državi, na primer Tajska je tak eklatanten primer pa potem Argentina in tako naprej, da bi začele banke pritiskati na gospodarstvo, da se vidi, da pospešeno vrača dolgove. Končen rezultat bi bil gospodarska depresija neslutnih razsežnosti. Se pravi, padec življenjskega standarda, razsulo medsebojnih odnosov. To si zdaj lahko kar na nekaterih primerih pogledate. Prof. Krugman, ameriški nobelovec, temu pravi moč povratne zanke. Povratna zanka, reakcija gospodarstva, pretirana reakcija gospodarstva na ta negativni impulz povzročil potem samouničevanje gospodarstva, če ekonomska politika ne reagira. Tej reakciji ekonomske politike pravimo ekonomika depresije. Znana je bila že iz velike gospodarske depresije in podobne ukrepe smo izvajali tudi mi. Mi smo enostavno šli na kapitalski trg. Na začetku je bilo možno predvsem s kratkoročnimi inštrumenti, nekaj več bom prebral. Denar, ki smo ga preko zakladnice prodajali poslovnim bankam, te so ga deponirale v Evropski centralni banki, pripeljale nazaj, zamenjale za dodatne evre in potem se je ponudba kapitala vrtela v prvih mesecih. Takrat smo tudi zagotovili večini gospodarstva samo reprogramme v nekam krajšem obdobju. Pol leta, eno leto in nekatere afere, ki se tu po tem hodniku odsevajo, so rezultat tega, da nismo zagotovili stabilnega dolgoročnejšega financiranja. To smo zagotovili šele z izdajo obveznic. Prva je bila marca in potem je steklo

naprej, potem pa tudi z garantnimi shemami, ki so zmanjšale tveganje bank.

Pri garantnih shemah, mislim, da bomo mi dali poročilo parlamentu, da bo lahko ocenil, smo imeli več problemov. Prvič, otroške bolezni, te so se raztegnile še čez celo poletje, ker so ene banke neresno nastopale na avkcijah, zdaj pa te sheme vsaj podjetja - podjetja tečejo normalno pa tudi banke - banke na evropskem in svetovnem trgu teče normalno. Pri fizičnih osebah je povpraševanje manjše. Iz preprostega razloga, ker banke nekaterim brezposelnim oziroma ljudem, ki so izgubili vir denarja, enostavno za leto dni prolongirajo kredite, ne da bi morali vstopati v ta razmerje, ki smo jih mi želeli z državno garancijo vzpostaviti za prehodno obdobje. Tako, da je tu povpraševanje nekoliko manjše, ga pa še vedno vzdržujemo in gradimo tudi naprej.

Če sedaj preberem nekaj podatkov, ki jih je poslanec želel. Se pravi tako. Prve ocene dolga za leto 2009 kažejo na to, da se je dolg državnega proračuna povečal za 3,9 milijarde evrov. Primanjkljaj bo 1,7, pomeni, da precej več tega naloženega v banke, plasiranega in bo z dodatnim dohodkom prišlo nazaj. To predstavlja povečanje za 10,9% BDP-ja. Ocenjeno stanje dolga državnega proračuna konec leta 2009 naj bi znašalo 11 milijard evrov oziroma 30,9% BDP. Pri tem je pomembno omeniti, da je velik del povečanja dolga iz leta 2009 nastal tudi zaradi predfinanciranja državnega proračuna v letu 2010 v višini 1,4 milijarde evra. To je tisto, kar smo plasirali v banke in bomo sedaj počasi črpali nazaj in se ne bo trebna dodatno zadolževati. Del tega predfinanciranja je bilo izvedeno z izdajo 12 mesečnih zakladnih menic in sicer 8 milijarde evrov ter del z izdajo 15 letne obveznice. Pomembno pri tem je tudi, da je bila večina kupnin z izdajami v letu 2009 naložena v slovenske banke kot depoziti z različnim rokom. Na tak način je državni proračun omogočil bankam, da se delež depozitov v bilancah ni zmanjšal in so bile pripravljene na potencialno poglobitev finančnega delovanja in spopad s finančno krizo. Ta se je konec leta 2009 začela postopno umikati, kar se kaže tudi na kapitalstskih trgih. Sanacijo pričakujemo na način, da se bodo ob gospodarski rasti, se bodo povečevali javnofinančni prilivi..../Opozorilni znak za konec razprave./ pa bomo blokirali rast izdatkov, tako da bo kot delež BDP-ja javni dolg zopet upadel v obdobju konjunktore. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora ministru? Prosim, gospod Zihlerl.

MILENKO ZIHERL: Vsekakor hvala lepa. Ker je to obširna tema sproža potem še dodatna vprašanja....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Samo dopolnitev, dodatnih vprašanj ne več postavljati...

MILENKO ZIHERL: Dopolnilna vprašanja, seveda. Ker zadolženost, kot sem že rekel, lahko ogroža dolgoročne projekte. Vključevanje Slovenije v OECD je predvideno za maj 2010. Kako bomo šli s tako visoko zadolženostjo skozi? Ali so kakšne ovire, ker je znano, da nas je prehitel Čile in Izrael iz tega paketa držav s katerimi smo skupaj?

Druga stvar, ki je zaskrbljujoča je, da večina tega dolga pri naših domačih bankah. Tukaj sta dva vidika. Prvi vidik je, ali so bili ti kreditni aranžmaji take narave, da zunaj nismo dobili kredita. Drug vidik je pa vsekakor, da potem domačim bankam zmanjkuje denarja za investiranje za prenovo slovenske industrije. Sam bi si seveda želel oziroma meni bi bila logična zadolžitev take visoke številke, če bi postavljali neko novo Krko, novo proizvodnjo za Clio 4 v Revozu, da končno malim in srednjim podjetjem, kot so Bioseparata, Hermes Softlab v Škofji Loki in tako naprej, da gre za taka podjetja.

Na koncu pa še, verjetno ste slišali, da se je v EU za Portugalsko, Irsko, Grčijo in Španijo uporabil sinonim PIGS, ker so to njihove začetna kratice. In še en S, slovnično ne bo pravilno, je pa zelo nevarno, da Slovenijo prištejejo v to skupino.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite še kaj pojasniti, dodatno odgovoriti? Prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Spoštovani poslanec, cela vrsta stvari je bila odprtih. Mislim, da je pomembno, da naš dolg tudi na vrhuncu ukrepov za zmanjševanje pritiska recesije na naše gospodarstvo ostane pod 50%. Gibal se bo med 30 in 40% BDP-ja, potem pa bo z rastjo BDP-ja začel upadati proti tistim 25 in tu OECD zanesljivo nima prigovora. Mislim, da je OECD ocenjevala naše protikrizne ukrepe, mislim, da jih je ocenjevala kot moderne, kar ni nenavadno, ker smo jih izvajali po navodilih Evropske komisije in skupaj z razvitimi državami, ki so se lahko spopadle s krizo. Mi smo bili del tega sveta. Recimo Madžarska, ki je razprodala vse svoje gospodarske tigre, si tega ni mogla več privoščiti. To je bil udarec za njihov standard, za njihovo samopodobo in tako naprej. Mi smo nastopili z ekspanzivno fiskalno politiko, to v učbenikih predvidevajo, zdaj z gospodarsko rastjo, ko se bodo privatne investicije, privatno povpraševanje in povpraševanje za izvoz povečalo, takrat bomo pa šli v restriktivno fiskalno politiko, ki jo trenutno načrtujemo tako, da bomo držali raven izdatkov. Skupina kriznih ministrov se je odločila, da bistvenih povečanj davkov naj ne bi bilo. Mi bomo poskušali ob teh davčnih stopnjah vzdržati in vrniti fiskalno ravnotežje nazaj v staro stanje. Z gospodarsko rastjo se bo pa potem delež dolga v BDP-ju zmanjšal, tudi če ne bo dolg popadel, časoma pa v presežku, ki ga bomo ustvarjali glede na ukrepe razvojne politike, ki jih intenzivno izvajamo, mislim, da

prvič v slovenski zgodovini na tako modern način, bomo pa prilive toliko povečali, da bomo imeli tudi presežek, primerljiv z nekaterimi malimi uspešnimi državami kot je bila pred krizo recimo Finska, morda Avstrija in podobno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Bogdan Barovič bo postavil poslansko vprašanje ministru za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Prosim, gospod Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala, gospod predsednik. Spoštovani!

K vprašanju me je spodbudilo naslednje dejstvo. Govorim o študentki, ki je rojena v mesecu marcu in je v letošnjem šolskem letu absolventka medicinske fakultete, redna in vestna in pridna študentka. Ker pa bo letos marca dopolnila 26 let in ker obiskuje medicinsko fakulteto, katere študij ne traja samo šest let, ampak plus eno leto absolventskega staža, bo na osnovi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, na osnovi Zakona o dohodnini in na osnovi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu prikrašanja za, po oceni, 4.000 evrov. Ne gre samo za to, da bo ta študentka, ki je redno doštudirala, ki je redno študirala in vestno delala, prikrašana. Takšno dejstvo pokaže neenakost med študenti in ta neenakost se bo najbrž še povečala in povzročila obilico težav tudi z novelo Zakona o zdravstvenem zavarovanju, ki ponovno omejuje oziroma daje pravice do dopolnjenega 26. leta starosti. Res je, da je prav, da se postavi neka meja, ko morajo tisti, ki se odpravljajo na študij ta študij, dokončati, res pa je tudi, da so zakoni, ki so pisani, neživljenjski zaradi tega, ker ne upoštevajo, da imamo različne študije, ki trajalo različno in da ti zakoni postavljajo tudi različne možnosti oziroma morali bi postavljati različne možnosti, pa jih ne. Gre pravzaprav za to, da je zakon tisti, ki piše življenje in ne obratno, da bi bilo življenje tisto, ki bi pisalo zakone. Mislím, da to ni osamljen primer, takšnih primerov bo veliko. Še najbolj žalostno v vsej tej zgodbi pa je, da mnogi študentje znajo to s pridom izkoristiti, poiskati luknje v zakonodaji, in se fiktivno vpisujejo na druge fakultete. Skratka, da bi vse to preprečili, sprašujem ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo:

Ali resorno ministrstvo že pripravlja ali bo pripravilo ali poskušalo pripraviti ustrezne spremembe zakonskih določil, da bodo pravice študentov glede na dolžino študija, glede na mesec rojstva, ki je ne nazadnje pomemben, in glede na vse okoliščine enake?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič.

GREGOR GOLOBIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Poslanke in poslanci! Gospa Vesna Vrečar je napisala ti dve pismi. Obe sem

si prebral in, žal, šele v tej fazi, ko ste naslovili vprašanje name - prej je bilo to vprašanje naslovljeno na več drugih naslovov, v čemer ni nič slabega, ampak, kot pravim, sam sem se s to vsebino seznanil že zdaj. Gospa je zelo argumentirano in dobro ponazorila situacijo, v kateri se je znašla in v kateri se ni znašla samo ona. Zavedam se tudi, da tudi če bi ta hip šli v zakonodajne spremembe, to na njen primer ne bi več moglo vplivati. In toliko bolj je hvalevreden njen napor, da je odprla to vprašanje, ki je pomembno, da bi drugi, ki bi se znašli v podobni situaciji, ne imeli takšnih težav in neprijetnih izkušenj, te izkušnje neenakopravnosti, na katero opozarjate in s katero se strinjam, da ni pravična, da ni primerna in da kaže na anomalije v sistemu. Tudi priporočilo, ki so ji ga dali, naj se vpiše fiktivno na nek drug študij, pa bo rešila svoj problem, kar je zavrnila, kaže, da sistem kot tak ni korekten.

Zakoni, ki ste jih omenili, ki jih je ona izpostavila v svojih pismih kot problematične - zato ste tudi vprašanja naslavljali na druge naslove -, seveda niso zakoni v pristojnosti resorja za visoko šolstvo. Zakon o visokem šolstvu na nobeni točki ne definira starosti ali vzpostavlja korelacije med pravicami iz statusa študenta in starostjo študenta. Ko gre za posamezne pravice, jih urejajo področni zakoni. Ministrstvo za visoko šolstvo ima dve takšni pravici, če lahko tako rečem, pod svojim resorjem, subvencioniranje prevoza in subvencioniranje nastanitve. In tam starostnih omejitev ni. So pa v zakonih, ki ste jih omenili, dohodninskem in predvsem zdravstvenem. Slednji povzroča težave pri študentih, ki dopolnijo 26. leto starosti in izgubijo zdravstveno zavarovanje, kar je bila tema, ki je bila nekajkrat s strani Študentske organizacije Slovenije odprta na Svetu za študentska vprašanja. Bila je dana pobuda, sam sem jo podprl, da bi po skrajšanem postopku Ministrstvo za zdravje še pred sistemskim zakonom vrnilo prejšnjo ureditev, ki te meje ni imela. V prejšnjem mandatu je v nekem trenutku Vlada predlagala to spremembo in je postavila to mejo na 26 let. Obljubili so, da bodo na posebni delovni skupini, Ministrstvo za zdravstvo, posebni delovni skupini Sveta za študentska vprašanja pri Vladi, ki jo vodi Ministrstvo za zdravstvo, vključeni so pa tudi predstavniki ŠOS-a, ponovno proučili to pobudo. To smo se na zadnji seji pogovarjali. Ampak to je en delček. Cel problem, ta in problemi, ki s temi fiktivnimi vpisi, drugimi anomalijami, ki so tu omenjeni, bo treba nasloviti za neko sistemsko spremembo na področju visokega šolstva kot takega. Tisto, kar tukaj intervenira in kar očitno povzroča ali pa bi v vsakem primeru povzročalo velike težave, je popolna odsotnost možnosti uveljavljanja koncepta vseživljenjskega izobraževanja tudi v visokošolskih sistemih. To je resen koncept, koncept ki se uveljavlja v svetu, tudi v Sloveniji bomo morali odločneje vstopiti na to pot in na nek način zagotoviti vsakemu državljanu in državljanke, da bo pri

katerikoli starosti že se bo odločil, da gre v proces visokošolskega izobraževanja, da uživa takrat, enkrat v življenju enake pravice kot vsi drugi študentje. O takšnih spremembah in mnogih drugih, ki zadevajo sam sistem visokega šolstva, na ministrstvu razmišljamo. Ko bo uveljavljen, bo morala temu slediti tudi področna zakonodaja, ki je tu omenjena. Te starostne meje bodo morale pasti in jaz sem na posvetu z rektorji, dekani vseh zasebnih in javnih fakultet ter direktorji institutov po novem letu na delovnem posvetu v dolgi razpravi nanizal vrsto problemov, ki jih sedanji sistem prinaša, od nevdržnosti, ko gre za financiranje do sistemskih anomalij, ena od teh je tukaj omenjena, ki mečejo slabo luč na slovensko visoko šolstvo in ne prispevajo k njegovi transparentnosti, pravičnosti, enakim možnostim dostopa do znanja in vsega drugega kar je pomembno. Tako da, ta problem bomo poskušali nasloviti skozi to vprašanje. Ko govorimo pa o zdravstvenem zavarovanju, v tem delu pa poskušamo že zdaj z neko hitrejšo novelo rešiti ta problem za študente, ki ta hip trpijo to enakopravnost.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora ministra? Gospod Barovič, prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa. Jaz sem z odgovorom zadovoljen. Očitno je pač dva ali trikratni poziv padel na tla. Namreč gospod minister, prav imate, to je vprašanje ministra za finance, to je vprašanje zdravstvenega ministra, ki naj bi reševal pereče vprašanje, ampak posledice najbrž še vedno nosite vi, ker študentje se obračajo pač na pristojno ministrstvo in imajo to pravico. In mi smo želeli s tem pismom opozoriti, da je treba na vseh teh ministrstvih uskladiti tisto, kar je skupni problem. Mogoče samo še nasvet, priporočilo, opomba tista, ki jo je gospa, govorim o gospe, ampak ta je verjetno mislila, imela v glavah tudi druge študente in študentke, ki verjetno doživljajo enako usodo, da bi se dikcija, da ji prenehajo pravice iz stavka "dopolnjeno 26.", spremenila "s študijskim letom, v katerem dopolniš". Mogoče je potrebna samo ena dikcija, ena vsebinska sprememba, s katero bi v treh krovnih zakonih lahko vsebino izboljšali. Vsekakor pa je, glede na to, da s prenehanjem pravic študentom pri tem letu, ne glede, tudi če so doštudirali, da je danes zelo težko dobiti službo, zaposlitev, pa je seveda vsaka takšna dikcija, ki vsaj za nekaj mesecev tem študentom pomaga, dobrodošla. In to je bil naš namen.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi minister dodatno komentirati, odgovoriti.

GREGOR GOLOBIČ: Čisto na kratko.

Saj pravim, mi smo odprti za tovrstne pobude, žal se v tem primeru gospa ni obrnila na nas, da bi dobila odgovore, naša razmišljanja, ampak nič hudega. Tema je relevantna in na mestu. Odpira širša vprašanja. Mimogrede, to mesto seveda ni namenjeno reklamiranju znanja, znanosti, literature. Jutri bo Znanje žanje, tam se to dogaja, ampak na primer, zdaj je tudi prevedena knjiga Prebojniki Malcoma Gladwella, ki točno pove kako te na videz pravične ideje o neki koledarski meji povzročajo dramatične družbene učinke. In ta amandma, ki je tu predlagan, seveda naslavlja točno ta problem. Seveda pa vsaka ta novela je novela. Vi veste kaj pomeni odpreti Zakon o dohodnini tu v Državnem zboru, vi veste, da je to ena hujših stvari, ki si jo vsakokratni minister za finance v nočnih morah predstavlja. Jaz bom to pobudo tudi na Svetu za študentska vprašanja prenesel naprej. V vsakem primeru pa, kot sem rekel, v spremenjenem sistemu bo treba te meje, ki so izhajale iz neke naivne ideje, da se da tako vplivati na dolžino študija, jaz mislim, da je bila predvsem to intenca, da so se izkazale kot popolnoma nefunkcionalne v tej smeri, povzročajo težave. Kdor se želi tem omejitvam izogniti, je ubral pot, ki so jo svetovali tudi tej gospe in jo je pač iz načelnih razlogov zavrnila, torej z nekimi fiktivnimi vpisi in drugim ohranjanjem statusa. To bo treba sistemsko premisliti in urediti, da takšne zvižaje ne bodo nikomur niti sugerirane, niti potrebne.

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Danijel Krivec bo postavil poslansko vprašanje ministru za gospodarstvo.

Prosim.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Lep pozdrav ministrom.

Spoštovani minister za gospodarstvo dr. Matej Lahovnik. Igralniško podjetje HIT je v zadnjem času zašlo v težave tako kot ostalo gospodarstvo. Razlogi so, v tem se strinjamo, večplastni - od svetovne gospodarske in finančne krize, zmanjšanja kupne moči obmejnega prostora, povečanje konkurence v Italiji in tudi v drugih državah na katere mejimo in tudi načrtovana gradnja večjih turistično-igralniških kompleksov v naši bližini. Ne nazadnje tudi napačne odločitve v preteklosti in v pohodu spletno igralništvo. V dosedanjih izjavah vodilnih v podjetju, se je kot ukrep, ki lahko dolgoročno zagotovi večjo stabilnost in izhod iz krize, omenjalo tudi vlaganje v turizem, kot predpogoj za pridobivanje gostov iz širšega mednarodnega prostora, večdnevni gostov igralnic in destinaciji. V zadnjem času pa se po informacijah, ki prihajajo iz samega podjetja HIT, odpušča in prerazporeja praktično ves kader, ki je bil zadolžen za izvajanje razvoja turizma znotraj skupine HIT. Država Slovenija je skozi Sod in

Kad večinska lastnica HIT-a, zato vas gospod minister sprašujem:

Kako lahko država podpira tako politiko, saj je ta v nasprotju z igralniško zakonodajo, ki med drugim določa, da je igralništvo tudi v funkciji podpore in razvoja turizma?

Ne nazadnje so ti ukrepi tudi v strategijah, in tudi v tej izhodni strategiji, ki se pripravlja, ki govori o razvoju turizma, kot eni od panog, ki ima pozitivno rast tudi v času gospodarske krize. Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim minister za gospodarstvo dr. Matej Lahovnik.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Spoštovani gospod poslanec, Danijel Krivec.

Načeloma spada problematika igralništva v področje Ministrstva za finance, kjer sta tudi obe družbi, Kad in Sod, ampak dejansko sprašujete o področju turizma, ki spada v resor Ministrstva za gospodarstvo. Moram reči, da je vprašanje zelo relevantno, ker se pogostokrat pojavlja očitek, da se ta sredstva, ki se zbirajo iz tega naslova, predvsem koncesijskih dajatev, ne trošijo namensko. Moram pa reči, da Zakon o igrah na srečo v svojem 74. členu določa namenskost porabe koncesijskih dajatev od posebnih iger na srečo. Po odbitku po 2,2% sredstev za sofinanciranje invalidskih oziroma humanitarnih ter športnih organizacij, se ta sredstva v polovičnem deležu usmerjajo v državni proračun za razvoj in promocijo turizma. Druga polovica pa se nameni lokalnim skupnostim v zaokroženih turističnih območjih za ureditev prebivalstvu prijaznega okolja in za turistično infrastrukturo. Naj poudarim, da s tega vidika Zakon o igrah na srečo torej določa namenskost porabe koncesijske dajatve in ne poslovne politike igralnic. Tako, da praviloma to po naši oceni ni v nasprotju z zakonom o igrah na srečo, ta problem, na katerega opozarjate. Je pa res nekaj drugega. Da je zelo pomembno in da se igralnice oziroma da se družba kot je HIT zaveda tudi pomena vlaganja v turizem, da to ni samo, bom rekel, poenostavljeno igralni salon, ampak da mora vlagati v razvoj turistične destinacije. Jaz sem na začetku, ko je bila uprava imenovana, izrazil svoje pričakovanje, da pričakujem, da se bodo tega v celoti zavedali in da bodo ohranili turizem kot eno izmed prioriteten dejavnosti družbe HIT, tako v smislu vlaganja v infrastrukturo, kot tudi razvoja vseh drugih vzporednih dejavnosti igralništva. Namreč, logika je, da se mora tržiti turistična destinacija kot celota in seveda gostom ponuditi čim več. Moram reči, da Ministrstvo za gospodarstvo nima svojih predstavnikov v nadzornem svetu družbe HIT, niti kogarkoli iz ministrstva, ker, kot sem dejal Kad in Sod tudi sicer ne spadata v resor Ministrstva za gospodarstvo, kljub temu pa se na tej točki lahko strinjam z vami, kot sem dejal, da turizem mora ostati ena izmed prioriteten dejavnosti te

družbe. Težko ocenjujem poslovno politiko, ker tudi nimam konkretnih podatkov. Ker, kot sem dejal, če bi imeli svoje predstavnike notri, bi lažje ocenjevali. V vsakem primeru pa, kot sem dejal, se mora sicer koncesijska dajatev, ki je zbrana po Zakonu o igrah na srečo, seveda namensko usmerjati. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Darko Menih bo postavil vprašanje ministru za šolstvo in šport, ki je odsoten. Mi boste potem povedali, ali želite ustni ali pisni odgovor.

DARKO MENIH: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbrani, lep pozdrav. Kljub temu, da ni ministra, bom postavil vprašanje in bi prosil, če bi na naslednji seji dal odgovor.

Zelo pohvalno je, da se v osnovne šole v šolskem letu 2010-2011 med številne izbirne predmete uvaja nov enoletni izbirni predmet varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Vsi se zavedamo teoretične in praktične pomembnosti vsebine tega predmeta. Z ozaveščanjem ljudi je treba pričeti že zgodaj in osnovnošolska populacija je najprimernejša za takšne aktivnosti.

Gospoda ministra dr. Igorja Lukšiča sprašujem:

Kdo bo lahko poučeval ta izbirni predmet?

V kolikor bo ta predmet poučeval zunanji sodelavec me zanima, kakšno izobrazbo bo moral imeti in kakšno pedagoško usposobljenost? Učni načrti so pripravljani in potrjeni.

Kako pa je s pripravo učbenikov?

Hvala lepa za odgovor.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Minister bo ustno odgovoril na naslednji seji.

Silven Majhenič bo postavil vprašanje ministrici za notranje zadeve. Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo gospod predsedujoči. Spoštovana ministrica. Vse več je prometnih nesreč, kjer so povzročitelji alkoholizirani vozniki, vendar ukrepi, ki so bili v veljavi do zdaj, niso prinesli zelenega uspeha. Vožnja pod vplivom alkohola je prekršek, vendar bi bilo prav, da bi se zakonodaja spremenila in bi se tovrstni prekršek obravnaval kot kaznivo dejanje ter bi ga bilo treba tako tudi obravnavati, ker gre za zavestno oziroma naklepno dejanje, posledice tovrstnih dejanj pa so več kot očitne.

Za kaznivo dejanje je predpisana zakonodaja, ki predpisuje tudi kazen zavora. Še posebej, ko gre za naklepna dejanja, kamor lahko štejemo tudi vožnjo pod vplivom alkohola in nedovoljenih substanc. Nisem strokovnjak, da bi ocenjeval od koliko zaužitega alkohola postane voznik nevaren prometu, vendar sem mnenja, da je potrebno to mejo precizirati, vse ostalo pa mora biti primer pregona po uradni dolžnosti in tudi

sankcionirano. Nisem zagovornik odvzema voznškega dovoljenja ter ponovnega opravljanja voznškega izpita, saj se je to do zdaj dokazala kot neuspešno. Sem pa za to, da se izreče vozniku ukrep zdravljenja. V času zdravljenja pa ima prepoved opravljanja vožnje z vozili. Enako bi moralo veljati za uživalce drog, za katere velja v družbi, da so bolniki in vedno več jih je, ki enako kot alkoholiki, po lastni volji in zavestno odločili za uživanje nedovoljenih substanc.

Ministrico zato sprašujem:

Kako ste si zastavili umiritev in vzpostavitev reda na področju varnosti v cestnem prometu? Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim gospa ministrica za notranje zadeve Katarina Kresal.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsednik, poslanke, poslanci, spoštovani poslanec, hvala za vaše vprašanje. Varnost v prometu, cestnem prometu je za Ministrstvo za notranje zadeve prioriteta, zato se posebej osredotočamo na preventivne akcije in letos smo opozarjali na posledice, ki jih lahko povzroči vožnja pod vplivom alkohola. Policija je posebej zaostрила nadzor nad alkoholiziranimi vozniki v času praznikov in z rezultati smo lahko zadovoljni. K tem aktivnostim smo pritegnili tudi druga ministrstva pa tudi predstavnike civilne družbe. Skupaj z ministrstvi za pravosodje, promet in zdravje, smo se lotili tudi dodatnih ukrepov, predvsem uvedbe še hujših sankcij za voznike, ki vozijo pod vplivom alkohola in tiste, ki vozijo prehitro.

Policija bo na podlagi sprememb predpisov, ki so predvideni že za letošnje leto, takšne voznike strožje obravnavala, saj jim bo voznško dovoljenje lahko odvzela od enega do dveh let po izvršitvi odločbe. Če pa bo v času prepovedi vožnje posameznik zopet vinjen sedel za volan, se bo to lahko obravnavalo kot kaznivo dejanje. Predviden pa je tudi zaseg motornega vozila. V tem primeru bo šlo za povratnika, zato bo takšno početje avtomatično obravnavano kot kaznivo dejanje, ki bo imelo prednostno obravnavo tudi na sodišču. Predvidene so tudi večje globe in prepoved vožnje motornega vozila za voznike začetnike, poklicne voznike, učitelje vožnje in spremljevalce, če ti storijo prekrške kot so: vožnje pod vplivom alkohola, drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo voznikovo sposobnost za vožnjo. Višja globa s sprejemom kazenskih točk je predvidena tudi za vožnjo v nasprotno smer na avtocesti ali cesti rezervirani za motorna vozila, z dvema ali več prometnimi pasovi. Po uveljavitvi sprememb bo ponovna pridobitev voznškega dovoljenja mogoče le v izpitnih centrih, ki bodo imenovani s strani pristojnega ministra in ob predložitvi zdravniškega potrdila, ki ga bo kandidat pridobil pred komisijo, ki bo imenovana s strani ministra, pristojnega za zdravje. Med ukrepi je treba izpostaviti tudi okrepljen nadzor

nad delom avtošol in nad upravljanjem tehničnih pregledov. Te nadzore opravlja Inšpektorat za notranje zadeve, sodelujejo pa tudi policisti iz specializirane enote za nadzor prometa. Vsi ti sistemski ukrepi so že pripravljene in so vneseni v program Vlade za leto 2010. Ta petek začnemo z javno razpravo s strokovno javnostjo in pričakujem, da bomo s predlogi zakonov v prvi polovici letošnjega leta opravili vso proceduro na vladi in z njimi prišli v Državni zbor. Poleg tega je policija že ob koncu lanskega leta opravila analizo kritičnih točk na avtocestah, pri čemer je posebno pozornost namenila signalizaciji. Kot so me obvestili iz Ministrstva za promet, so na podlagi priporočil policije že postavili dodatno prometno signalizacijo. Tako je bilo postavljenih dodatnih 57 prometnih znakov, večinoma za prepovedan promet v eno smer in 32 osvetilnih tabel za napačno smer vožnje. Posebno pozornost pa smo namenili tudi spremembi načina dela na področju nadzora cestnega prometa. Direktorji policijskih uprav in komandirji policijskih postaj bodo v prihodnje odgovorni za oblikovanje prometno-varnostne politike nadzora cestnega prometa na svojem območju. Po domače povedano, reševanje bo šlo direktno v probleme tam, kjer nastajajo, ne več toliko v statistiko. Testno je bil tak način dela uveden v začetku tega leta na Policijski upravi Celje. Prvi rezultati spremenjenega načina dela so dosegli pozitiven odziv tako med policisti kot tudi med udeleženci v cestnem prometu. Torej, na področju varnost v cestnem prometu smo na Ministrstvu za notranje zadeve zelo aktivni in tudi predlogi, ki smo jih oblikovali, ne ostajajo zgolj na nivoju idej, temveč so že v resnem in realnem postopku realizacije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora ministrice?

Prosim, gospod Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Poglejte, upravne in denarne kazni niso prinesle nobenega izboljšanja v cestnem prometu, kar je zaskrbljujoče. Alkoholiziranost in droga med vozniki sta porazna. Temu primerne so pa prometne nesreče, ki se končajo s smrtnim izidom ali pa s trajno invalidnostjo udeležencev v prometu. Vse več krivcev za hude prometne nesreče je med tovornjakarji. Tranzicija je povečana, nevestni vozniki tovornjakov vse bolj ogrožajo ostale udeležencev v prometu. Izkazalo se je, da tudi ti vozniki niso imuni na uživanje alkohola in jemanja nedovoljenih substanc, zato bi bilo prav, da se v tej smeri ukrepa hitro in učinkovito. Nesreča, ki se je zgodila v predoru, nam mora dati misliti, da v tej smeri ni bilo narejeno vse. V juliju 2009 sem ministrico opozoril na določene nepravilnosti v tovornem prometu in predlagal določene spremembe, vendar me takrat ministrica ni jemala resno. Danes pa se soočamo z nesrečami, kakršna se je zgodila v Trojanskem predoru. Zato sprašujem ministrico:

Ali boste tokrat pripravljene spremeniti mnenje in boste ukrepali v prid vseh udeležencev v prometu, kar se tiče tovarnega prometa?

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim ministrica, za odgovor. Čeprav je šla dopolnitev vprašanja preko tega in je to že dodatno vprašanje, tako da ministrica sama odloči, ali bo širokogrudno odgovorila tudi na dodatno vprašanje.

KATARINA KRESAL: Hvala lepa, predsednik.

Gre za pomembno vprašanje in na Ministrstvu za notranje zadeve zelo resno jemljemo vsako opozorilo, kako bi lahko izboljšali stanje varnosti na cestah. Zato mogoče še nekaj dodatnih pojasnil.

Varnost v cestnem prometu je proces, v katerem je nemogoče le z enkratno aktivnostjo enega od ministrstev doseči dolgoročne rezultate. To lahko dosežemo le z ukrepi širšega pomena, kot so prometno-tehnični, medicinski, vzgojno-izobraževalni, preventivni ukrepi, ki pa niso zgolj v pristojnosti Ministrstva za notranje zadeve oziroma policije. Da pa je vse, kar smo delali prejšnje leto, obrodilo sadove, in to dobre sadove, kažejo tudi statistični podatki, iz katerih izhaja, da je bilo število žrtev, ki so v prometnih nesrečah izgubile življenje, v lanskem letu prvič manjše od številke 200, in sicer, 171, kar je kar za 43 manj kot v letu poprej. Tako smo po številu mrtvih z repa evropske lestvice v letu 2009 prišli na sredino lestvice. Kot sem omenila, z rezultati za leto 2009 smo lahko zadovoljni, kar pa, jasno, ne pomeni, da bomo kar odnehali in ne bi iskali še kakšnih dodatnih ukrepov, ki bodo še izboljšali to stanje. Takšno dodatno izboljšanje pričakujemo s strožjimi ukrepi za alkoholizirane voznike, kot sem že povedala, pa z ustanovitvijo nove Agencije za varnost v cestnem prometu in z novimi štirimi zakoni: zakona o voznikih, zakonom o vozilih, zakonom o javnih cestah in zakonom o pravilih cestnega prometa. Ti zakoni bodo na novo in dosledno uredili vse probleme, ki se pojavljajo v zvezi s cestnim prometom. Agencija za varnost prometa, ki bo tudi zaživela v tem letu, naj bi na enem mestu združevala vse systemske ukrepe za zagotavljanje boljše varnosti cestnega prometa in doseganje zastavljenih ciljev iz nacionalnega programa varnosti v cestnem prometu. In v sklopu teh ukrepov bodo zagotovo obdelani vsi pomisleki, spoštovani poslanec, ki ste nam jih že naslovili in jih nisem ne spregledala ne preslišala, ampak bodo obravnavani na tistem mestu, kamor sodijo, torej v nekih strokovnih ekipah, ki bodo lahko našle prave ukrepe za to. Kot rečeno, bo prva javna predstavitev in razprava o predlaganih spremembah cestne zakonodaje že ta petek. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Mag. Majda Potrata bo postavila vprašanje ministru za šolstvo in šport, ki je odsoten.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica in vsi, ki ste še tukaj!

Želim zastaviti ustno vprašanje ministru za šolstvo in šport in pričakujem tudi ustni odgovor na naslednji seji. Tema mojega vprašanja pa je glasbeno izobraževanje v glasbenih šolah na slovenskem.

Kar nekaj vprašanj se je v preteklosti ukvarjalo z glasbenim izobraževanjem in to ni presenetljivo glede na to, kakšen pomen ima glasba v človekovem življenju in kako se je mogoče o glasbi poučevati po dveh tirih: v okviru redne glasbene vzgoje v obvezni osnovni šoli pa tudi v vzporednem sistemu glasbenih šol. Predvsem dostopnost javnih glasbenih šol in mreža le-teh je bila v preteklosti marsikdaj pod lupo presoje, no, zdaj je z novelo Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja položaj javne glasbene šole takrat, kadar jo vpis v zasebno šolo ogroža, zavarovan s to novelo, tako da bi po tej plati lahko rekli, da minister uresničuje napovedano skrb za glasbeno šolstvo, za katerega je rekel, da bo to prioriteto vprašanje, eno od prioritete Ministrstva za šolstvo in šport. Obstajajo pa tudi nekatere druge dileme v zvezi z glasbenim izobraževanjem in glasbenimi šolami, ki bolj zadevajo kadrovska vprašanja, vprašanja inštrumentov pa tudi predmetnika. Tu se pogosto slišijo vprašanja povezana s tem, kako je glede na umetniške dosežke in na popularnost zborovskega petja mogoče, da zbor ni v programu glasbenih šol kot posebna oblika muziciranja, kako je z možnostjo orkestrov, dodatnega inštrumentalnega pouka in podobnih zadev.

Zaradi vseh teh razlogov, ki sem jih nakazala, na ministra za šolstvo in šport dr. Igorja Lukšiča, naslavljam vprašanje:

Kaj bi v zvezi z ukrepi Ministrstva za šolstvo in šport bilo mogoče reči, glede na račun zagotavljanja kakovostnega delovanja javnih glasbenih šol v minulem šolskem letu oziroma koledarskem letu, pa tudi kakšni so načrti za prihodnje?

Pričakujem, kot rečeno, ustni odgovor. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Alenka Jeraj bo postavila poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve.

Prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Lep pozdrav.

Gospa ministrica, sprašujem vas, ker smo ped časom lahko prebrali, da bomo kupili novo specialno vozilo z vodnim topom:

Zakaj ga potrebujemo?

Namreč, koliko vem, en tak vodni top že imamo - in me zanima:

Kolikokrat do sedaj je bil uporabljen in za kakšen namen?

Ker sem tudi sama v Odboru za notranje zadeve, se ne spominjam, da bi o tem kaj veliko na odboru govorili oziroma smo v zvezi z dodatno opremo, ki naj bi jo potrebovali naši policisti, govorili predvsem o neprebojnih jopičih in nekaterih zadevah, o tem pa dejansko ne. V zvezi s tem me zanima tudi:

Koliko taka zadeva stane?

Ali je bil objavljen kakšen razpis?

Že imate kakšne ponudbe?

Iz katere proračunske postavke nameravate zagotoviti sredstva za nakup?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ministrica za notranje zadeve, Katarina Kresal. Prosim.

KATARINA KRESAL: Spoštovana poslanka! Hvala za vaše vprašanje. Vodni top, sliši se precej grozno. Ampak tako se sliši tudi pištola, puška, avtomatsko orožje, lisice, palica in tako naprej. To niso lepe stvari, so pa nujne za delo policije. Policija je represivni organ in zato uporablja tudi prisilna sredstva. Katera prisilna sredstva lahko uporablja, zelo natančno določa zakon o policiji in med njimi je tudi vodni top. Dolžnost Ministrstva za notranje zadeve pa je, da policiji zagotovi z zakonom predvideno opremo za strokovno in varno opravljanje njenega dela.

Vodni top predstavlja standardno opremo policije in ima ga prav vsaka evropska policija. Slovenska policija ima trenutno eno vozilo z vodnim topim, ki je že od leta 1987 vključeno v proces usposabljanja policistov, pa tudi varovanja vseh večjih varnostnih dogodkov, kjer je pričakovati nasilno vedenje posameznikov ali skupin in hujše kršitve javnega reda in miru. Odločitev o nakupu novega specialnega vozila temelji na ugotovitvah uporabnikov tega vozila, torej policije, ki že več let opozarja na zastarelost in dotrajanost ter pogoste okvare vozila. Vozilo tako ne izpolnjuje sodobnih tehničnih standardov, težave so z rednim vzdrževanjem in ažurnostjo popravil zaradi pomanjkanja rezervnih delov. Obstoječi vodni top je torej že postal nevaren tako za ljudi kot za policiste, ki z njim upravljajo.

Pobuda in začetek postopka nabave sega v mesec februar 2009, postopek še ni dokončan. Izvedeno je bilo javno naročilo. Pridobljenih je bilo več ponudb. Opravljena je bila izbira najcenejšega ponudnika. Gotovo pa ste seznanjeni s tem, da je državna revizijska komisija razveljavila zaradi domnevne napake v postopku in zadeva gre v ponovna pogajanja. Tako da postopek še ni zaključen, zato tudi ne morem dati podatka o tem, kakšna bo cena za nov vodni top.

Pripadniki posebne policijske enote se udeležujejo usposabljanj evropskih specializiranih enot za vzdrževanje in vzpostavljanje javnega reda in miru. Vse enote se urijo tudi za uporabo vodnega topa. Primerov, ko lahko pride do njegove uporabe, smo v zadnjih nekaj letih po svetu videli veliko, k sreči nobenega v Sloveniji. Tako smo videli v Franciji, Nemčiji, Grčiji, še marsikje drugje, kako so se protesti razvili v uničevanje premoženja in ogrožanja varnosti ljudi. Dolžnost policije je, da takšno ogrožanje in uničevanje prepreči ter tudi zavaruje tiste ljudi, ki izvajajo mirne demonstracije. Ob tem je seveda povsem jasno, da vodni top ni namenjen razganjanju delavskih protestov, s katerimi delavci legitimno in zakonito opozarjajo na svoj slab socialen položaj, na nepravilno plačilo, ki ga dobijo za svoje delo. Takšne trdite so, žal, nekritično prihajale predvsem iz ust opozicije, in so demagoške in so neodgovorne.

Vodni top kot prisilno sredstvo, ki ga policija zakonito upravlja, je namenjen preprečevanju kaosa in uničevanju vse povprek, kar pa se vsaj teoretično lahko zgodi kjerkoli, tudi v Sloveniji. Upamo, da se ne bo, do danes se še ni. Ker pa upanje za vodenje odgovorne varnostne politike ne zadošča, bi bilo skrajno neodgovorno, če vodstvo ministrstva policiji ne bi zagotovilo, da je na takšen potencialen primer ustrezno pripravljena, in to ob vsakem času. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora gospa Jeraj? Prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala za odgovore.

V nadaljevanju me potem zanima kaj bomo s tem obstoječim naredili.

Kaj nameravate narediti s tem, kar ta trenutek imamo? Ne samo iz vrst opozicije oziroma še najmanj iz naših vrst ste lahko slišali, ali je to namenjeno delavskim demonstracijam. Mnogi se o tem sprašujejo, ne samo v opoziciji.

Zanima me, če so dejansko ocene nekih varnostnih razmer. Dobro, to, kar ste povedali, je pač neko splošno, lahko se zgodi kadarkoli, kjerkoli, ampak potem bi morali najbrž še kaj drugega nabaviti, ker se lahko tudi kakšen teroristični napad zgodi, pa kupujemo ravno vozilo, specializirano z vodnim topom. In tudi razprava, kot sem rekla, nas na Odboru za notranjo politiko s tem niste seznanili, ko smo se pogovarjali o nakupu opreme opremljanju slovenske policije. Pač pa se je stvar pojavila v javnosti po tem, ko so bile napovedana kakšna združevanja in kaj podobnega. Verjetno je bilo pričakovano, da bodo taki komentarji, če nameravamo to kupiti za delavske demonstracije.

Zanima me: Ali je ocena varnostnih razmer ta trenutek taka, da to potrebujemo?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim ministrica, Katarina Kresal, želite odgovoriti?

KATARINA KRESAL: Hvala lepa. Torej še enkrat bi poudarila, gre za osnovna delovna sredstva, ki jih policija v svojih vrstah mora imeti in, hvala bogu, če jih nikoli ne bo uporabila. Za primer, imamo 5.600 policistov, ki dnevno nosijo orožje, pištolo, najmanj. V lanskem letu je bila uporabljena pištola zgolj enkrat. Policija mora imeti določena sredstva, v primeru, da se nekaj zgodi. In če se nič ne zgodi, smo lahko samo zadovoljni. To pa ne izkazuje, da bi bil tak nakup neprimeren, nepotreben. Po tej logiki policisti tudi pištol ne bi rabili, ne bi rabili palic, ne bi rabili nič, pa, žal, so represivni organ in to potrebujejo. In stari vodni top je iz leta 1987. To je staro kot zemlja.

In kaj se bo z njim zgodilo? Ja, po mojem bo šel v pokoj. Nisem spraševala kolegov, ampak drugega, kot da ga popolnoma amortiziranega spravijo nekam v kot in ga ne uporabljajo več, si sploh ne predstavljam, da bi bilo možno narediti. In ker minimalno en vodni top policija mora imeti, ga bomo pač nabavili. Ker je to nekaj popolnoma normalnega, tako kot nabava pištol, nabava pušk, nabava metkov in še česa drugega. Jasno, da nismo tega posebej obešali na velik zvon. Tudi v sredstvih, ki so bila namenjena, recimo za osebno opremo, smo samo letos namenili 5 milijonov evrov, posebno opremo policistov, naslednje leto je kar 10 milijonov evrov namenjenih za take namene, torej za konkretno opremo, za varnost, za boljše delo policistov, je to znesek, ki ne izstopa. Mogoče, če bi vedeli, da je to nekaj, kar je posebnega zanimanja v parlamentu, bi jaz to posebej izpostavila. In nimam kaj pretiranega skrivati, glede na to, da so vsi postopki tekli javno, transparentno, da je šlo za javni razpis, za javno zbiranje ponudb, da zadeva teče že od februarja, očitno je v tem trenutku postala zanimiva. Ne gre pa za to, da bi zaradi tega, ker smo v krizi, pričakovali, da se bo zgodilo nekaj tako velikega, da rabimo top. Ne. Gre za to, da ga policija mora imeti, ali danes ali pa čez dve leti. Upajmo, da se ne bo nikoli zgodilo, da bi ga morali uporabiti, tako kot je s starim topom. Ampak, kot rečeno, upanje včasih ni dovolj za delo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Anton Colarič bo postavil poslanske vprašanje ministru za pravosodje, ki je odsoten. Prosim gospod Colarič.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Ministrici, kolegici, kolegi! Bom kar kratek, ker pač ministra ni. V javnosti je bilo mogoče zaslediti, da naj bi v zadnjem času na okrožnih državnih tožilstvih potekali pregledi vseh zadev, ki se nanašajo na določeno fizično osebo, natančneje na Zorana Jankoviča, župana Mestne občine Ljubljana.

Ti pregledi naj bi bili naročeni s strani Vrhovnega državnega tožilstva.

Zanima me: Ali te informacije držijo? In če je tako, me zanima:

Za kakšne vrste nadzora gre, kakšne so zakonske podlage za take preglede in od kdaj se na tožilstvih izvajajo pregledi zadev, ki se nanašajo le na določeno osebo?

Prosil bi za pisni odgovor v skladu s poslovniškimi roki. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Dr. Peter Verlič bo postavil vprašanje ministru za zunanje zadeve, ki je prav tako odsoten. Prosim.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Gospod predsednik, pričakujem odgovor ministra za zunanje zadeve na naslednji seji.

Moram reči, da sem najprej okleval, ali vprašanje postaviti ministru za promet ali pa ministru za zunanje zadeve. Vendar pa se mi zdi, da vprašanje, ki je postalo zelo aktualno, torej ta nevarnost, da bi prometni koridorji obšli Slovenijo, počasi že presega okvire Ministrstva za promet, in mislim, da je treba tudi ministra za zunanje zadeve vprašati to, kar je bil moj namen danes.

Zanima me:

Ali kot minister za zunanje zadeve podpirate že sprejeti sporazum o čezmejnem poteku šestega prednostnega koridorja med Italijo in pa Slovenijo?

To je ta koridor, ki je bil sprejet kot eden izmed tridesetih prednostnih projektov v okviru evropske komisije in ki poteka od Benetk preko Trsta, Divače, Ljubljane in naprej proti Budimpešti in znotraj katerega je tudi ta čezmejni projekt Trst, Divača, Koper in pa Divača.

Zaskrbela me je tudi navedba v medijih, da je predstavnik Ministrstva za zunanje zadeve gospod Vojko Vovk, tako pišejo mediji, oster kritik tega dogovora, ki je bil sprejet med Italijo, Slovenijo in pa tudi ob dogovoru Evropske komisije, čeprav so v mešani delovni slovensko-italijanski komisiji ves čas sodelovali tudi predstavniki Ministrstva za zunanje zadeve. Ministra za zunanje zadeve zato sprašujem: Ali so take navedbe enega izmed visokih predstavnikov, ki je tudi, kot sem zasledil, kandidat za veleposlanika v Republiki Hrvaški, potem tudi uradno kritično stališče Ministrstva za zunanje zadeve do tega sporazuma?

In s tem v povezavi še: Kakšna bo torej tudi politika do Hrvaške v zvezi s potekom prometnih koridorjev? Ali Republika Hrvaška ne izraža morda tako kot Italija in Avstrija tudi interesa, da bi železniški koridorji mimo Slovenije, na škodo Slovenije šli na relaciji Zagreb-Maribor-Reka?

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Dr. Vinko Gorenak bo postavil poslansko vprašanje ministru za pravosodje, ki je odsoten.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Bom kar prebral.

Minister za pravosodje je 20. marca na 8. nujni seji, ko smo obravnavali Zakon o odvetništvu oziroma tisto ustavno pobudo, s katero je naša referendumsko pobuda šla na Ustavno sodišče, povedal naslednje: "Ta predlog je nastal v okviru mešane delovne skupine. Rešitve, ki jih bomo obravnavali, so bile posredovane v mnenje drugim pristojnim organom, zlasti je tu pomembno sodelovanje varuhinje človekovih pravic, ki je v svojih letnih poročilih večkrat zapored opozarjala na nekatere pomanjkljivosti ureditve odvetništva, zlasti ko gre v ureditvi odvetništva za vprašanje disciplinskega režima." V nadaljevanju je povedal še naslednje: "Četrta novost je disciplinski režim. Tu smo posegli v dosedanjo ureditev v toliko, da so zlasti upoštevana priporočila varuhinje človekovih pravic, in dali tudi med drugim varuhu človekovih pravic določeno vlogo v zvezi s pobudo za uvedbo disciplinskega postopka zoper odvetnika, hkrati pa tudi okrepili pristojnosti predsednika Vrhovnega sodišča in ministra za pravosodje v določenih primerih, ko bi ocenila, da je treba nadaljevati z disciplinskim postopkom." V nadaljevanju še tisto, kar je najpomembnejše iz tega njegovega citiranja, še naprej citiram torej njega: "Tega smo se na ministrstvu dobro zavedali. Ko smo imeli letos pogovor z varuhinjo človekovih pravic ob obravnavi njenega letnega poročila za področje pravosodja, smo obravnavali tudi to vprašanje. Na sestanku z varuhinjo človekovih pravic smo se dogovorili, da bo ministrstvo v prvo njeno verzijo vključilo tudi njene pripombe. Poudarjam, kot je bilo besedilo pripravljeno, smo to besedilo posredovali varuhinji v mnenje, z izrecnim vprašanjem, ali se ji zdi taka ureditev ustrezna. Njen odgovor je bil "da". S tem je minister za pravosodje utemeljeval sprejetje Zakona o odvetništvu kot tudi potrebnost ustavne presoje naše pobude. Ob obravnavi poročila varuhinje človekovih pravic, pa sem ji, bom rekel, tako malo očitajoče rekel, kako je lahko to spregledala, kako tega ni videla. Z dokumentom, ki ga imam pred seboj, mi je dokazala, da se je minister Zalar zlagal. Zato od njega pričakujem ustrezen odgovor, in to na naslednji seji. Poudarjam, minister ni govoril resnice.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ivan Grill bo postavil poslansko vprašanje ministrici za kulturo, prosim.

IVAN GRILL: Najlepša hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik! Spoštovana gospa ministrica!

Ne glede na to, da je to danes sicer zadnje vprašanje po vrsti, mislim pa, da po pomembnosti je ravno tako zelo zelo pomembno. Lokalni mediji, pa naj si bodo to televizija, radio, časopisi, revije, so zagotovo izredno pomemben segment obveščanja naše javnosti, naših ljudi, predvsem na podeželju, v manjših krajih. Nacionalni mediji zagotovo ne posvečajo toliko za takšne ljudi pomembnih pozornosti, tako na področju informiranja kot tudi do drugih vsebin.

In zato se predvsem na teh področjih soočamo v zadnjih letih, v zadnjem obdobju s pomanjkanjem sredstev za tovrstne medije in se soočajo z velikimi težavami predvsem zato, ker nekateri, ki imajo poseben status, ne morejo tudi komercialno tržiti svojih medijev. Zato so tukaj velike težave, še posebno pa imajo poseben pomen mediji oziroma tukaj govorim konkretno o televizijah, ki imajo poseben status regionalnega pomena. S svojo sliko, besedo pomembno prispevajo k obveščanju, tudi pri zagotavljanju številnih izobraževalnih vsebin, kulturnih vsebin. In glede na to, da so bili že do zdaj velikokrat soočeni s finančnimi stiskami, težavami, še posebej, ker sistemsko ni urejeno, tudi skozi razpise. Vemo, da skozi razpise je bilo ravno takšnim medijem zagotovljenega bistveno manj denarja, kot bi ga po svojem statusu zaslužili, pa se zdaj soočajo z novimi težavami, ki bodo zagotovo pomenile velike težave pri zagotavljanju njihovega nadaljnjega delovanja. To je prehod na digitalno televizijo, kajti tudi Slovenija se je odločila, kar je seveda tudi prav, da preidemo na novo obliko oddajanja, to je z digitalnim signalom. In v letošnjem letu so te televizije, so tri, ki imajo takšen status, že dobile tudi dovoljenje, da tako delujejo, kar pa je seveda povezano z dodatnimi finančnimi sredstvi. Po mojih informacijah je to za vsako televizijo približno skorajda 100 tisoč evrov dodatnih stroškov na leto.

Zato me, spoštovana ministrica, zanima: Ali se s tem vprašanjem sooča tudi vaše ministrstvo oziroma vi?

Ali boste na kakršenkoli način skušali, sistemski način, urediti neko dodatno financiranje, kajti takšne televizije so za naš prostor posebnega pomena, posebne pozornosti in ne nazadnje tudi ljudje pričakujejo, da bodo imeli tudi v naprej takšne televizije v svojem okolju, da jim poročajo?

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, ministrica za kulturo, Majda Širca.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Zdaj smo že v dokaj intimnem vzdušju, tako da si dovolim najprej kratek komentar na vaše iztočnice. Vsi mediji so pomembni, ne rečem, da so samo orodje, orožje, in velika odgovornost je na njih. Družbena odgovornost je na njih, ne glede na to, ali so lokalnega ali nacionalnega pomena.

To se strinjava o pomembnosti.

Tisti, ki imajo poseben status, kot jih določa Zakon o medijih, to se pravi posebnega pomena, nepridobitnega, na lokalnem, regionalnem nivoju, pa tudi študentski mediji, pravite, da imajo še posebej velike stiske, ker ne morejo toliko tržiti, ker imajo poseben pomen, kar pomeni, da se jih pri oglaševanju resda vendarle nekoliko omeji, kar je prav, ker je distinkcija med komercialnim in tistim, ki ima poseben pomen, upravičena. Ampak prav zaradi njihovega posebnega pomena so imeli od nekdanj možnost pridobitve dodatnih sredstev iz države, seveda zelo, zelo jasno artikuliran, na kakšen način, pa s spremembo zadnje novele zakona o medijih, ki govori o tem, da tovrstne programe, tako imenovane programe nepridobitnega pomena, država sofinancira v višini 3% kolikor znaša zbrani prispevek iz prejšnjega leta. To je okoli 2 milijona in pol evrov. In ta sredstva se razdelijo za njihove programe, torej za elektronske, tiskane in vse ostale nepridobitne medije. To pomeni, da se jim pomoč daje. Kako bo v bodoče, ko, pravilno ugotavljate, prehajamo, no, zdaj vemo že vsi, iz analognega na digitalni sistem?

Tukaj je prvo vprašanje, kako bo vsakemu gospodinjstvu, ker bo moralo spremeniti, če ima starejši sprejemnik, bo moralo dokupiti tisto zadevo, ki bo to spremembo omogočala. Tudi tukaj bo nastalo najbrž vprašanje, ali bodo socialno šibki pri tem mogoče pridobili kakšno pomoč, kot se je zgodilo v nekaterih drugih državah.

Ampak vaše vprašanje ne gre v to smer, vaše vprašanje je, kako bodo potem v bodoče na teh tako imenovanih multipleksih s ceno, ki bo nastala, za katero pravite, da gre v sto tisoče evrov, zdržali oziroma na kakšen način bo država kompenzirala te njihove stiske.

Njihove stiske ne bodo po drugi strani tako velike, ker bodo dostopni v večjem etru, krogu, širini, govorimo o elektronskih medijih, ker bodo imeli močnejše predvajanje, ne bodo omejeni na lokalno okolje, regionalno okolje.

Zato so se vsaj tri regijske televizije že potrudile, da so vstopile na tisti multipleks, ki ga je razpisalo Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, ker vemo, da to spada v njihovo področje in da tudi zakon, ki je bil potrjen v Državnem zboru, mislim, da leta 2007, Zakon o digitalni radiodifuziji, ureja na nek način ta prehod.

Seveda ne odgovarja pa na vprašanje, ki ga vi postavljate in deloma bo moralo na to vprašanje odgovoriti tudi naše ministrstvo znotraj sprememb zakonodaje s področja medijev oziroma novega medijskega zakona. Težko vam povem zdaj detajle, na kakšen način bi se, ker je vendarle tema vredna proučevanja, še vedno, tudi v luči različnih rezultatov in tudi naporov, ki jih vlagajo tovrstni mediji oziroma programi, da bi detektirali, kaj bo najboljša inačica. Ampak poudariti velja, da bodo bistveno v drugačni situaciji, ker bodo zajemali širši prostor, kot ga zajemajo sedaj, in ga tudi bolje lahko izkoristili.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora ministrice? Prosim, gospod Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa, za posredovane informacije. Poglejte, gospa ministrica, ravno tukaj je težava pri teh medijih, ne glede na to, da jim bo ta nova tehnologija omogočala večjo gledanost ali pa širšo gledanost, glede na njihovo omejitvev, da ne smejo reklamirati, da ne morejo imeti toliko teh komercialnih vsebin, jim v bistvu ne nazadnje to ne bo nič koristilo, ker so omejeni drugje. Zato pravilno tudi sami ugotavljate in sam pričakujem, tudi v naslednjih mesecih bom to resnično spremljal, ali se bodo skušale tukaj poiskati neke rešitve, ker je potrebno, da se pač, glede na to, da gremo v korak s časom, da se Ministrstvo za kulturo, ki je prvo med odgovornimi, tukaj na sistemski način potrudi poiskati neke dodatne vire financiranja. Tisto, kar pa pravite, kar se tiče uporabnikov, je pa individualna odločitev, to bo pa verjetno kakšno drugo ministrstvo, ki bo poiskalo možnost dodatnega subvencioniranja.

Z vašim odgovorom sem deloma sicer zadovoljen, ker prepoznavate problem, nakazujete vaš interes, da se bo šlo v iskanje teh rešitev. Če ne bo v nekem doglednem času nakazana neka rešitev, bom pa ponovno z vprašanjem ali pa še na kakšen drug način opozoril na ta problem, ki je za našo javnost izredno ključnega pomena. Tudi tisto, ko ugotavljate, da je vsak medij pomemben, se strinjam se tem. Vendar so lokalni mediji še posebej pomembni, ker nacionalni ali drugi mediji, širši, ne poročajo ali ne dajejo tistih vsebin, ki so za lokalno prebivalstvo, predvsem na ruralnem področju, izrednega pomena. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite še odgovoriti, bile so predvsem pobude? Ni nujno, ker ni bilo zahteve za dodatni odgovor.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Pravilno ugotavljate. Mislim, da se bomo zagotovo, če ne drugje, na koncu srečali s temi odgovori znotraj obravnave medijske zakonodaje. Poudariti velja pa zgolj to, da distinkcija med programi nepridobitnega značaja in komercialnimi pri oglaševanju, to se pravi pri izplenu tistih sredstev, ki bi morebiti prinesla tudi sredstva za plačilo tovrstnega pretvarjanja v eter, niso tako veliki. Zdi se mi zelo pomembno, da bi mogoče bi bolj razmislili, ali jih ne bi omejili tudi drugje, kajti konec koncev direktiva, ki je pred nami, je na nek način zelo uslišala neko tako razmišljanje, da je Svet sestavljen iz trgovanja in da je to trgovanje znotraj pretoka medijskih informacij še zelo zelo pomembno. Vemo, da je finančno zelo pomembno. Vprašanje pa je, ali je pomembno tudi za nas kot poslušalke, poslušalce, gledalke in gledalce. Zagotovo pa je v lokalnih sredinah tudi

oglaševanje zelo specifično, se pravi bolj fokusirano na tisti prostor in zaradi tega ima pravzaprav tudi drugačno poslanstvo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predsedniku Vlade, ministricam, ministrom, generalnemu sekretarju Vlade se zahvaljujem za podane odgovore.

S tem smo prekinili to točko dnevnega reda, ker bomo še o njej glasovali. Hvala lepa.

Za danes smo končali, jutri nadaljujemo. Opozarjam, da jutri ob 9. uri Znanje žanje, veže se na veselje.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 25. JANUARJA 2010 OB 21.36 IN SE JE NADALJEVALA 26. JANUARJA 2010 OB 10.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje, pričenjam nadaljevanje 13. seje Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednja poslanka in poslanci: Darja Lavtižar Bebler, Anton Anderlič, Janez Ribič, Vili Trofenik, mag. Anton Rop in Milenko Zihlerl. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU NA VODNEM, ENERGETSKEM, TRANSPORTNEM PODROČJU IN NA PODROČJU POŠTNIH STORITEV**. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Preden dam besedo predstavnici Vlade, bi želel še opozoriti, da imate na mizi pregled amandmajev z dne 25. 10. in objavljen popravek enega amandmaja. Zato vas obveščam, da boste do razprave o amandmajih dobili na mizo nov pregled, čistopis amandmajev. Toliko v informacijo.

Sedaj pa, kot sem že omenil, besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev zakona. Besedo ima mag. Helena Kamnar, državna sekretarka Ministrstva za finance.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani poslanci, spoštovane poslanke. Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju. V nadaljevanju bomo obravnavali še njegov dvojček, zakon o javnem naročanju na energetske, vodnem področju in PTT storitvah. Zato mi dovolite, da uvod podam kar k obema zakonoma skupaj, ker so rešitve, ki jih implementiramo v enem in drugem zakonu, popolnoma identične.

Ključna točka sprememb v obeh zakonih je implementacija dela direktive o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja. Gre za implementacijo samo dela direktive, drug del direktive bo implementiran v zakonu o reviziji postopkov javnega naročanja, ki ga Vlada pripravlja na novo, ker je treba tako veliko sprememb, da s samimi spremembami in

dopolnitvami v tem zakonu ne moremo opraviti svoje naloge. Poleg teh rešitve, ki jih prinaša sama direktiva, je v zakonu zajeto še nekaj drugih vprašanj in dovolite, da vam jih na kratko predstavim.

Prva najpomembnejša rešitev je rešitev, ki se nanaša na tako imenovana naročila male vrednosti, in sicer spreminjamo postopke oddajanja naročil male vrednosti, pri čemer se predlaga sprememba pragov za blago in storitve z 10.000 na 20.000 evrov, in pri gradnjah z 20.000 na 40.000 evrov. Ukinja se dosedanji postopek zbiranja treh ponudb in se predvideva objava na portalu tudi v primeru teh javnih naročil. Vlada je lansko leto tovrstno ravnanje že ob obstoječi zakonodaji uresničila in rezultati so bili dobri, zato mislimo, da bo ta rešitev pomenila pomembno izboljšanje sistema, zlasti z vidika odpiranja konkurence in zniževanja cen.

Drugo vprašanje, ki je pomembno in na katerega ste se večkrat v Državnem zboru že ozrli ter zahtevali rešitve, je rešitev, ki posega v plačilno disciplino med glavnim izvajalcem in podizvajalcem v postopkih javnega naročanja. V obstoječo zakonodajo vnašamo obveznost, da se razmerje med glavnim izvajalcem in podizvajalcem jasno uredi, tako v smislu vrste posla, ki ga bo podizvajalec izvajal, rokov plačil, rokov izvedbe kot same vrste nalog oziroma del, ki jih bo kdo izvršil. Hkrati pa se zahteva tudi tako imenovana asignacijska pogodba. To je pogodba, na katero pristaneta obe stranki oziroma je to tripartitna pogodba med naročnikom, glavnim izvajalcem in podizvajalcem, po kateri bo naročnik lahko plačal podizvajalcu direktno, brez da bi prišlo do vmesnega člana in morebitnih kasnejših kasnitev. Na to določbo je bilo v razpravi na Odboru za finance kar nekaj pripomb. Vse smo še enkrat proučili, vendar pri najboljši volji, in kljub omejitvam, ki jih postavlja tudi obligacijski zakon, boljše rešitve nismo našli. Zato menimo, da bi ta rešitev lahko bila ustrezna.

Podrobneje urejamo seznam ponudnikov z negativnimi referencami, ki temeljijo na lažnih izjavah, pri čemer je pomembna vloga Državne revizijske komisije, ki vodi postopek prekrška. Ko je postopek prekrška zaključen, se takšno osebo uvrsti na ta spisek.

Prihaja do razširitve kazenskih določb in najpogostejših napak. Uvajamo pa še nekatere druge zadeve, ki naredijo postopek bolj jasen in odpravljajo na nekaterih točkah dosedanjo podnormiranost.

Mislím, da je zakon takšne narave, da bo v prihodnosti izboljšal postopke javnega naročanja, zato predlagam, da ga poslanci podprete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. besedo dajem članici Renati Brunskole za predstavitev poročila odbora. Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni, gospa državna sekretarka! Kolegice poslanke, kolegi poslanci! Odbor za finance in monetarno politiko je predlog zakona obravnaval na 13. seji, 14. januarja. Odboru sta bili posredovani naslednji gradivi: Mnenje Zakonodajno-pravne službe s pripombami k posameznim členom, večino teh pripomb pa je upoštevanih v vloženi amandmajih treh koalicijskih poslanskih skupin ter mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ter Komisije Državnega sveta za državno ureditev, ki predlog zakona podpirata. K predloženemu zakonu so amandmaje vložile poslanske skupine Socialnih demokratov, Zares in Liberalna demokracija Slovenije ter Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Kot dodatno gradivo so bile odboru posredovani še pisni predlogi omenjenih treh koalicijskih poslanskih skupin ter predlogi poslanca Bogdana Čepiča za amandmaje odbora. V dodatni predstavitvi mnenja Zakonodajno-pravne službe je njena predstavnic opozorila, da vloženi amandmaji treh koalicijskih poslanskih skupin v pretežni meri sledijo pripombam službe, kot neupoštevane je pa izrecno omenila pripombe k 19., 26. in 29. členu. Te pripombe se nanašajo na opozorilo o nejasnosti prostovoljnega obvestila za predhodno transparentnost in na uvedbo novih pravil neposrednega plačevanja podizvajalcev, ki terjajo dodatno proučitev pravnih posledic tako predlaganih rešitev.

V razpravi je odbor v okviru obravnave 18. člena in amandmaja Poslanske skupine SDS k temu členu sprejel svoj amandma k temu členu. Gre za vprašanje fiksnega minimalnega razmerja med ceno in ostalimi merili 60:40, ki se s predlaganim zakonom povsem odpravlja, ker se je po navedbah predlagatelja zakona v praksi večkrat izkazalo za problematično, saj daje večji pomen ceni kot kakovosti. Po mnenju večine članov odbora pa so slovenske razmere na tem področju pač specifične in povzročajo določene težave, zaradi česar presoje razmerja med merili ni primerno popolnoma prepustiti naročniku. Podan je bil predlog za amandma odbora, s katerim se ohrani veljavna ureditev glede fiksnega razmerja, ki pa naj bi se v nadaljnji obravnavi proučila in morebiti amandmajske spremenila, tudi morda v smeri, da se predvidi določitev različnih minimalnih vrednosti ponderjev za različna področja s podzakonskim predpisom. V okviru obravnave 57. člena in amandmaja treh koalicijskih poslanskih skupin k temu členu, ki se nanaša na ureditev ničnosti pogodb v primeru podanega utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja, je odbor upošteval opozorilo glede protiustavnosti tako predlagane rešitve. V razpravi je bil podan predlog za amandma odbora, s katerim bi se ničnost pogodb opredelila v skladu s sedaj veljavno določbo zadnje alineje 110. člena.

Odbor je v nadaljevanju ob upoštevanju pisnih predlogov za amandmaje odbora in predloga za amandma odbora, ustno podanega v razpravi, oblikoval in sprejel svoje amandmaje k

6., 10., 18., 25., 37., 57., 58. in 64. členu. Odbor je sprejel amandmaje poslanskih skupin Socialnih demokratov, Zares - Nova politika in Liberalne demokracije Slovenije. Ni sprejel amandmajev Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Sprejeti amandmaji so vključeni v dopolnjeni predlog zakona, ki je sestavni del poročila odbora.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi. V Slovenski nacionalni stranki pozdravljamo in podpiramo predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o javnem naročanju, tako tistega, o katerem bomo govorili v naslednji točki, kot tega, ki govori o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštne storitev. Dejansko gre za odpravo pomanjkljivosti. Gre za racionalizacijo postopkov javnih naročil, gre za zmanjševanje administrativnih stroškov, gre za skrajšanje rokov v postopkih javnih naročil in gre za povečanje preglednosti.

Kar nekaj pomembnih sprememb je pomembnih predvsem za tiste, ki so se ali se srečujejo kot naročniki ali pa izvajalci v procesu javnega naročanja. V Slovenski nacionalni stranki predvsem pozdravljamo tako imenovano uvedbo tako imenovane protikorupcijske klavzule, ki bo uvrstila ponudnike, ki so podali neresnične izjave, v evidenco ponudnikov z negativnimi referencami. To je, po naši presoji, najmočnejši argument in najpomembnejši element predloga tega zakona o spremembah in dopolnitvah zakona. Tudi ostali so pomembni, toda ravno ta je tisti, ki bo najbrž lahko naredil največ reda na tem področju.

Glede na nedisciplino in na vse lumparije, ki so se dogajale med izvajalci in podizvajalci, izvajalci so imeli sklenjene pogodbe z naročnikom, podizvajalci pa so bili izbrani kar tako in počez in mimogrede. Ne nazadnje je bilo največ problemov, celo naročnik jih je imel, ko izvajalec svojih podizvajalcev ni plačeval iz takšnih ali drugačnih razlogov. Predlog tega zakona daje krasno možnost, da lahko naročnik ob soglasju in dogovoru z izvajalcem neposredno poravnava opravljena dela podizvajalcem. Poleg tega je dobra rešitev tudi ta, da izvajalec že v sami ponudbi točno navede, kdo bo njegov podizvajalec in kaj bo ta podizvajalec počel.

Res pa je bilo, da smo se na matičnem delovnem telesu največ pogovarjali o kriterijih, ali naj bo pri izbiri kriterijev tako, kot je bilo, torej, da bi bil najmočnejši in najpomembnejši kriterij cena, ali naj bi se ravnali po evropskih navodilih, direktivah, ki poudarjajo, da je bolj pomembna od cene kvaliteta - kaj pravzaprav storiti v tem primeru glede na specifičen slovenski trg? V enem ali drugem

primeru se mnogi, ki se znajdejo med čermi in ki znajo poiskati luknje v zakonu, bodo okoriščali - po mnenju Slovenske nacionalne stranke - in izkoriščali te luknje v vsakem primeru, če bomo imeli ceno kot najmočnejši element pri izbiri ali pa če je ne bomo imeli. Enako lahko storijo izbrani tudi, če bo kvaliteta glavno merilo, ker jamčiti kvaliteto z garancijskimi roki, potem pa iščeš te ljudi, težko zahtevaš izpolnitev garancijskih pogojev; skratka, lumparij je vsepovsod veliko. Tako bo obe vsebini, se nam zdi oziroma smo prepričani, reševala protikorupcijska klavzula. Tudi v tem zakonu ne moremo spreminjati ničesar, kar se dogaja nepravilnega, ničesar ne moremo spreminjati, če ne bomo spremenili zavesti in naročnikov in izvajalcev.

Skratka, veliko novosti je v tem zakonu, ki so zelo pomembne, in veseli smo, da je Vlada naredila enkrat ta zakon. Tudi na matičnem delovnem telesu je bilo čutiti, da tu ni političnih prepričev, temveč so na tem področju predvsem strokovna mnenja in iskanja najboljših rešitev.

V Slovenski nacionalni stranki bomo podprli predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o javnem naročanju na omenjenih področjih.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Pozdrav gospe sekretarki in sodelavkama!

Seveda, javno naročanje je pomembna in v tem času, v katerem živimo, obravnave potrebna tema. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo obema rešitvama v tem in naslednjem zakonu v celoti pritrdili.

Ker živimo v času krize in recesije, je zagotovo še kako na mestu pogovor, razprava in odločitev o tem, kako bomo z denarnimi sredstvi, ki jih imamo na razpolago, naredili največ.

Javno naročanje je vedno bilo in bo področje najrazličnejših interesov, pa tudi zaradi kompleksnosti področja zagotovo predmet različnih strokovnih tolmačenj. Javno naročanje mora biti že po svoji naravi močno regulirano, preprosteje povedano, da so pravila igre, po katerih želimo v državi z najmanjšim vložkom sredstev narediti največ, že vnaprej točno in precizno določena. Treba je opozoriti, da je Slovenija majhna država, zato tudi majhen trg, in da so se na tem področju izoblikovale močne mreže, lobiji, ki na najrazličnejše načine želijo uveljaviti svoje interese in vplivati na določene segmente javnega naročanja. Da je javno naročanje zelo pomembna tema, priča že sam podatek, da se letno odda javnih naročil v vrednosti preko, poudarjam, preko 1,5 milijarde evrov in gre za neverjetno velik denar. Zato se nam zdi prav, da razmišljamo o tem zakonu tako: vsak zakon ima

svoje prednosti, tudi svoje pomanjkljivosti ter slabosti in nič drugače ni pri tem zakonu; je pa naloga Vlade kot predlagateljice in nas, Državnega zbora kot zakonodajalca, da zakonodajo posodabljam. In ko se pokaže, da je na tem področju treba kaj dodati, kaj postoriti, kaj izboljšati, to tudi storimo. In danes s tema dvema zakonoma delamo v dobro Slovenije, našega proračuna, prav to.

Tako pričujoči predlog sprememb in dopolnitev zakona o javnem naročanju, prinaša nove rešitve, za nas predvsem pomembno na naslednjih področjih. Ureja se finančna disciplina odnosov do podizvajalcev. Redefinirajo se razmerja med ceno in kvaliteto predmeta naročila. Moram reči, da v poslanskem klubu ne moremo reči, kaj je pomembnejše ali cena ali kvaliteta. Želimo sestaviti tak zakon, v katerem bomo dosegli oboje, tako da bomo na koncu plačali tako ceno kot tudi kvaliteten izdelek. Vedno, kadar govorimo o zmanjšanju birokratskih ovir, je na mestu racionalizacija postopkov. Ta zakon in naslednji odgovarjata tudi na to vprašanje. Uvajamo oziroma posodabljam tako imenovano črno listo. Na tej črni listi, moram reči, da se je v Sloveniji znašlo relativno malo podjetij. To seveda ni krivda države, to je krivda vseh tistih, ki se v tej državi ukvarjamo z javnim naročanjem, da takrat, kadar vidimo, da nekdo s podatki, ki niso resnični, niso popolni, ga seveda zavrnamo, obenem pa s predlogom za na črno listo storimo tudi to, da bi težavo, ki jo je povzročil v eni investiciji, nekdo, ki je nevosten, neposloven, ponovil lahko na nekem drugem naročilu v drugem času in na drugem kraju. Seveda tudi druge, pomembne rešitve, ki še jasneje opredeljujejo prekinitev postopkov in zavrnitev vseh ponudb, uvedba pravnega pouka in tako naprej.

Posebno pozorni pa smo bili v poslanskem klubu do rešitev, ki se nanašajo na plačilo podizvajalcev. Leto v katerem živimo, bo poleg drugih težav zagotovo zaznamovala tudi težava na področju gradbenega sektorja in tukaj skušamo doseči, da bodo tisti, ki svoje delo pošteno in kvalitetno opravijo, za svoje delo tudi pošteno nagrajeni, predvsem, kar je pa pomembno, v razumnem roku. Kajti, ravno plačilna nedisciplina, zamude pri plačilih so ena od tistih področij, ki slovenskim obrtnikom, podjetnikom na področju gradbeništva ali pa ostalih storitev, povzročajo največ težav in zato so vse te rešitve poleg večje preglednosti, javnostmi transparentnosti in smotrnosti porabe davkoplačevalskega denarja tudi pomemben protikrizni ukrep. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Bogdan Čepič. Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav državni sekretar in s sodelavci!

Predstavitev stališča Poslanske skupine Socialnih demokratov bom povedal za obe točki dnevnega reda, saj se vsebina spremembe, tako Zakona o javnem naročanju na vodnem energetske, transportnem področju in področju poštne storitev kot Zakona o javnem naročanju pravzaprav dopolnjujeta. Državna sekretarka je rekla, da sta pravzaprav oba zakona v nekem sorodstvu.

Pri obeh zakonih se spremembe nanašajo tako na sistemska vprašanja kot na postopkovne izboljšave ter na spremembe s katerimi bi nacionalno zakonodajo prilagodili evropski zakonodaji na področju javnih naročil, in to na vseh področjih. Zato so spremembe obeh zakonov tudi slične. Oddaja del preko javnih naročil je pomemben generator gospodarske rasti, saj znaša delež javnih naročil v Sloveniji cca 13% BDP-ja in je primerljiv z deležem, ki ga predstavlja trg evropskih javnih naročil v BDP-ju Evropske unije, to je približno 16%. Seveda je ta delež povezan z gospodarsko močjo posamezne države in tudi z razvojno naravnostjo posameznih ekonomij. Ocenjujemo, da je zaradi tega pomembno, da se odpravijo pomanjkljivosti zakonodaje, ki so se pokazale v praksi javnega naročanja in da se racionalizirajo postopki oddaje javnih naročil. Sedanje spremembe obeh zakonov o javnem naročanju se nanašajo predvsem na zmanjšanje administrativnih stroškov, skrajšanje rokov v postopkih javnih naročil, povečanje transparentnosti v postopkih javnega naročanja in dostopnost malih in srednjih podjetij do trga javnih naročil.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo rešitev ključnih sistemskih sprememb ureditve finančne discipline, tako v postopkih javnih naročil kot tudi kasneje, ko se javno naročilo izvaja in je treba zaščititi predvsem podizvajalce, ki prevzemajo velik del odgovornosti za kvalitetno izvedbo javnega naročila, skupaj s prevzemnikom dela.

V Zakonu o izvrševanju proračuna za leti 2010 in 2011 smo zapisali in se tudi obvezali, da bomo tako investicijska dela kot tudi plačilo blaga in storitev, ki se plačujejo iz javnih financ, izvrševali v roku 30 dni. Pomembno določilo, ki postavlja popolnoma druge finančne okvirje za vzpostavitev finančne discipline sploh, pa se nam zdi tudi izjemno pomembno, če ne ključno določilo, ki je zapisano v dopolnitvi zakona o javnem naročanju, da mora izvajalec takrat, ko nastopa s podizvajalci, le-te v ponudbi navesti. To je sicer že bilo do zdaj, a novo je to, da mora navesti podatke o delu naročila, ki ga bo izvedel podizvajalec in kot obvezno sestavina pogodbe med naročnikom in izvajalcem pa je tudi pooblastilo ponudnika in soglasje podizvajalca, na podlagi katerega lahko naročnik opravljena in prevzeta dela oziroma dobave plača neposredno podizvajalcu. Poleg zgoraj omenjenega pooblastila in soglasja mora pogodba o izvedbi javnega naročila vsebovati tudi vrednost celotnega javnega naročila in rok veljavnosti pogodbe. Kršitve navedenih zahtev so v

predlogu zakona določene kot prekršek. Z namenom ureditve finančne discipline v javnih naročilih, ki se izvajajo s podizvajalci, se predvideva tudi priprava ustrezne podzakonske zakonodaje. To pa bo v veliki meri zaščitilo predvsem manjše podizvajalce, ki so na koncu ostali brez plačila, ker izvajalec ni želel izplačati ali pa se je zakalkuliral na razpisu in tako pustil v negotovosti predvsem podizvajalce. Spomnimo se samo primera gradnje oziroma adaptacije osnovne šole v Majšperku, kjer po mojih podatkih še danes podizvajalci niso bili poplačani za opravljeno delo, in verjetno bi lahko našli še kakšen primer gradnje avtocest in še kaj. To sicer ne zmanjšuje administriranja, v veliki meri pa zaščiti male izvajalce in podizvajalce in varuje finančno disciplino na tem področju. Zmanjševanje administrativnih ovir je na drugih področjih, ki jih ta zakon prav tako uvaja.

Precej razprave je povzročilo tudi določilo v postopku javnega naročanja, ki govori o ponudbah, temelječih samo na ceni in na ceni in drugih merilih, kot so kakovost, življenjski cikel, storitev oziroma gradnje, tehnične prednosti, estetske in funkcionalne lastnosti, roki dobave, servisiranje in podobno, kot ekonomsko najugodnejše ponudbe. Doslej veljavni zakon je v primeru ekonomsko najugodnejše ponudbe določal, da mora biti delež cene ne glede na vrsto in vrednost ostalih meril najmanj 60%. Ta zahteva po minimalnem razmerju med ceno in ostalimi merili se v praksi večkrat izkazala za problematično, saj daje ceni večji pomen kot kakovosti, s čimer se slovenska zakonodaja odmika od evropskega pravnega reda, ki te omejitve ne pozna. Zakon to anomalijo odpravlja, določitev meril in ponderjev in s tem povezano odgovornost pa prenaša na naročnika. Same spremembe obeh zakonov ne odpravljajo vseh pomanjkljivosti, ki jih je zaznati pri izvajanju javnih naročil v praksi. Sedanje spremembe že spreminjajo skoraj tretjino obsega zakona, zato bi bilo treba po mnenju Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora z vidika nomotehničnih smernic ali zakon spremeniti ali poseči po oblikovanju novega zakona.

Zaradi vsega navedenega bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o javnem naročanju na vodnem, energetskem in transportnem področju in zakona o javnem naročanju, ki ga bomo obravnavali pri naslednji točki, skupaj z amandmaji, ki so jih predlagale koalicijske stranke.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav državni sekretarki s sodelavko. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev je zelo obsežen, saj

predlagatelj s predlagano novelo spreminja več kot tretjino obsega osnovnega zakona, kar je sicer tudi meja in na kar je tudi opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba. V Poslanski skupini SDS sicer zakon podpiramo, imamo pa določene pripombe, ki jih bom v nadaljevanju navedel.

Ena od ključnih sistemskih sprememb je ureditev finančne discipline v postopkih javnih naročil, kjer ponudnik nastopa s podizvajalci. Ponudnik mora tako v svoji ponudbi navesti ne le podizvajalca, s katerim bo nastopal pri izvedbi predmetnega naročila, temveč tudi podatke o delu naročila, ki ga bo izvedel podizvajalec. Pooblastilo ponudnika in soglasje podizvajalca, na podlagi katerih lahko naročnik opravi in plača prevzeta dela oziroma dobave neposredno podizvajalcu, je obvezna sestavina pogodba med naročnikom in izbranim ponudnikom v primeru, ko v postopku ponudnik nastopa s podizvajalcem. V postopku javnega naročanja odločanje o ponudbah temelji na ceni ali na ceni in drugih merilih, kot so kakovost, življenjski cikel izdelka, storitve oziroma gradnje, tehnične prednosti, estetske in funkcionalne lastnosti, rok dobave in podobno. Doslej veljavni zakon je v primeru ekonomsko najugodnejše ponudbe določal, da mora biti delež cene, ne glede na vrsto in vrednost ostalih meril, najmanj 60%. Ta rešitev po našem mnenju ni slaba in ne vidimo nikakršne potrebe po spreminjanju te določbe, saj se je tudi v praksi pokazalo, da je to dobra rešitev.

Z novelo zakona se uvaja tudi institut odstopa od pogodbe, le-ta naročniku omogoča, da pod oddaji javnega naročila odstopi od podpisa pogodbe iz razlogov, da predmeta javnega naročila ne potrebuje več ali, da nima več zagotovljenih sredstev zanj. Odstop od pogodbe v primeru, da naročnik zanj nima zagotovljenih sredstev, je po našem mnenju nerazumljiv, saj mora naročnik sredstva prej okvirno opredeliti v proračunu in so torej sredstva zanj zagotovljena. Tako je bilo tudi stališče Zakonodajno-pravne službe in sprejeto tudi na Odboru za finance.

Predlog zakona na novo uvaja tudi kazenske določbe za ponudnika, kazenske določbe za naročnika pa razširja. Zakon zahteva, da se iz postopkov oddaje javnih naročil izloči ponudnik, ki je v ponudbi predložil neresnične izjave ali dokazila in ga je Državna revizijska komisija oglobila zaradi navedenega prekrška. Takega ponudnika Ministrstvo za finance uvrsti v evidenco ponudnikov z negativnimi referencami, ki jo objavi na svoji spletni strani, naročniki pa ga morajo za dobo treh oziroma petih letih, odvisno od predmeta naročila, izključiti iz nadaljnjih postopkov javnega naročanja. Zoper uvrstitvev ponudnikov v evidenco ponudnikov z negativnimi referencami ni mogoče uveljavljati pravnega varstva.

V zakonu se uvaja tudi izraz "postopek oddaje naročila male vrednosti" namesto do sedaj veljavnega izraza "postopek zbiranja ponudb", s čimer se bo lažje razlikovalo med postopkom javnega naročila nižjih vrednosti, kar so blagovne

storitve do 40 tisoč oziroma gradnje do 80 tisoč evrov, in postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi, ki je primerljiv z evropskim odprtim postopkom.

Kot rečeno, bomo v Poslanski skupini SDS zakon podprli, prav tako tudi Zakon o javnem naročanju, ki sledi pod 2. točko. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Pripravljene spremembe Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštne storitev poskušajo odpraviti pomanjkljivosti zakonodaje, ki so se pokazale v praksi, in racionalizirati postopke oddaje javnih naročil. Spremembe naj bi se nanašale predvsem na zmanjšanje administrativnih stroškov, skrajšanje rokov v postopkih javnih naročil, povečanje transparentnosti v postopkih javnega naročanja in dostopnost malih in srednjih podjetij do trga javnih naročil.

Prednost zakona je tudi uskladitev z Direktivo Evropske skupnosti glede izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil. Čeprav navedena direktiva ureja področje pravnega varstva v postopkih oddaje javnih naročil, je nekatere rešitve smiselno vključiti v materialna zakona na področju javnega naročanja.

Sistem javnega naročanja temelji na načelih, ki izhajajo iz Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, to je na načelu prostega pretoka blaga in storitev ter svobode ustanavljanja, na načelu gospodarnosti, načelu učinkovitosti in uspešnosti, načelu zagotavljanja konkurence med ponudniki, načelu enakopravne obravnave ponudnikov, načelu proporcionalnosti in načelu transparentnosti. Ta načela pa so na nek način kontradiktorna, kar izhaja tudi iz pomislekov pri kršitvah tega zakona. Kje in kdaj je prava meja pri določenih rešitvah, je teoretično težko ugotoviti. Za rešitve, ki so pred nami, lahko rečemo, da je njihov namen vsekakor dober, vendar ali je njihova mera prava, bo pokazala praksa.

Vprašanj in pomislekov imamo v Slovenski ljudski stranki kar nekaj. Ena od ključnih sistemskih sprememb tega zakona naj bi bila ureditev finančne discipline v postopkih javnih naročil, kjer ponudnik nastopa s podizvajalci. Kot obvezna sestavina pogodbe med naročnikom in izbranim ponudnikom, ki v javnem naročilu nastopa s podizvajalcem, se določata pooblastilo ponudnika in soglasje podizvajalca, na podlagi katerih lahko naročnik opravljena in prevzeta dela oziroma dobave plača neposredno podizvajalcu. Sliši se super in fino, kot se temu reče, a porajajo se mnoga vprašanja.

Prvič, menimo, da se za reševanje plačilne nediscipline potrebni predvsem sistemski ukrepi, ki bi reševali problem splošno in generalno.

Kaj pa plačilna disciplina vseh ostalih subjektov v Republiki Sloveniji? Bo pravzaprav ostala nerešena? Ali je prav, da v tem primeru breme reševanje problema prenašamo na naročnika javnega naročila? Kako bo v praksi izgledala takšna pogodba, ki bo morala vsebovati vse zahtevane podatke v zvezi s podizvajalci? Koliko bo to zakompliciralo postopke in vplivalo na njihovo ekonomičnost in učinkovitost? Upam, da imamo, da imate odgovore na ta vprašanja, kajti pri prihodnji razpravi bi jih prav gotovo radi slišali.

Z zakonom se namesto izraza "postopek izbiranja ponudb" uvaja izraz "postopek oddaje naročila male vrednosti" in predvideva objavo obvestila o javnem naročilu na portalu javnih naročil. S tem naj bi bila zagotovljena večja transparentnost in konkurenčnost malim in srednjim podjetjem, pa se s tem omogoča dostop do trga javnih naročil ter zmanjšanje možnosti korupcije in klientalizma na področju javnega naročanja. Vse lepo in prav, tudi mi si tega želimo. Koliko pa bo to vplivalo na učinkovitost in ekonomičnost postopka? Želimo si, da bo seveda vplivalo in zato tudi rešitev podpiramo.

Doslej veljavni zakon je v primeru ekonomsko najugodnejše ponudbe določal, da mora biti delež, cene ne glede na vrsto in vrednost ostalih meril, najmanj 60%. Po besedah predlagatelja zakon to anomalijo odpravlja, določitev meril in ponderjev ter s tem povezano odgovornost pa prepušča naročniku samemu. Ta rešitev se vsaj nam zdi sporna. Kdo bo sedaj zagotavljal, da bo v takšnih postopkih cena sploh, če ne vsaj, pravično merilo.

Kljub vsem tem trem glavnim pomislekom bomo v poslanski skupini predlog zakona podprli, saj kljub dvomom o večji gospodarnosti in učinkovitosti podpiramo njegov namen. To je zagotavljanje večje konkurence med ponudniki ter večje transparentnosti javnih naročil. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil Franc Jurša. Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav predstavnicam ministrstva. Kolegice in kolegi.

Pred nami sta dva zakona, ki urejata javno naročilo in več ali manj gre za identično materijo, razen določenih specifik tega zakona, ki je ravnokar na programu dnevnega reda. Spremembe in dopolnitve obeh zakonov zahtevajo sistemske popravke veljavne ureditve, uvajajo postopkovne izboljšave, neke novosti na teh dveh področjih pa je predlaganje zaradi prilaganja našega pravnega reda evropski zakonodaji. Dejstvo je, da je področje javnih naročil izredno pomembno področje,

ki ga ne gre podcenjevati zlasti med drugim tudi zaradi tega, ker gre za porabo javno finančnih sredstev. Sistem javnega naročanja - splošno bo javno naročanje na vodnem, energetskem, transportnem področju, na področju poštних storitev s predlaganimi rešitvami normirano v največji možni meri, tako da bo javno naročanje učinkovitejše, racionalnejše s postopkovnega vidika kot tudi z vidika gospodarnosti, bolj transparentno in bolj konkurenčno ter tako dosegljivo tudi malim in srednjim podjetjem, kar je danes za njihov obstoj in položaj izrednega pomena. Ocenili smo, da je ureditev vprašanja finančne discipline ustrezna in menimo, da se bo stanje na tem področju bistveno izboljšalo v korist podizvajalcem, ki so v pretežni meri mala podjetja in obrtniki.

Zelo pozitivno je tudi prizadevanja za gospodarnejše ravnanje z javnofinančnimi sredstvi v postopkih javnega naročanja. Dejstvo pa je, da bo treba mnogo postoriti še na področju nadzora nad izvajanjem področnih zakonov in s tem za racionalno porabo teh sredstev. Upravičeno je tudi pričakovati, da se bodo tako naročniki kot ponudniki v postopkih obnašali bolj odgovorno, saj bodo predlagane rešitve to od njih tudi terjale in v izogib ostrim sankcijam in posledično pri ponudnikih, izgub poslov zaradi uvrstitve na tako imenovano črno listo in prepovedi sodelovanja v postopkih javnih naročil za določeno dobo. Če v ponudbi ni bil korekten, pošten, bodo morale biti določbe z zakonom tudi dosledno spoštovane.

V Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da sta predlagana zakona primerna za potrditev, ker v vsebini predlaganih sprememb in dopolnitev sledita tako opozorilom strokovnih služb kakor tudi namenom in ciljem, ki jih je predlagatelj želel doseči. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev, ki ste jih dobili, kot ste že prej omenili, danes na klopo torej z dne 26. 1. 2010.

V razpravo dajem 2. člen in amandma poslanskih skupin SD, Zares, LDS in DeSUS ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati o dveh amandmajih k 2. členu? Prosim, gospod Likar, izvolite. Če bo treba, bomo potem odprli še prijavo. Izvolite.

RADO LIKAR: Hvala lepa. V Poslanski skupini SDS predlagamo amandma k 2. členu, in sicer tako, da se 28. točka spremeni tako, da se glasi: "Postopek oddaje naročil malih vrednosti je poenostavljen postopek javnega naročanja, v katerem naročnik pozove k oddaji ponudbe vsaj tri ponudnike oziroma z namenom pridobitve ponudb na portalu javnih naročil objavi namero o

oddaji javnega naročila," Postopki zbiranja ponudb oziroma tako imenovana naročila male vrednosti, to je do 40 tisoč evrov za storitve oziroma nabavo blaga in do 80 tisoč evrov za gradnje, se po veljavni ureditvi večinoma uporabljajo takrat, ko naročnik želi hitro izbrati kvalitetnega in zanesljivega ponudnika, s katerim je že imel pozitivne izkušnje. In takšna naročila večinoma pridobivajo mala podjetja, katerim pa je to glavni vir prihodka. Zato z amandmajem predlagamo, da se ta možnost ohrani. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Samo trenutek gospod Černač. Če sem prav razumel, ste vi rekli, pri drugemu amandmaju, se pravi poslanske skupine k 2. členu, 28. točka se spremeni tako, da se glasi - tukaj imamo amandma, ki piše, "30. točka se spremeni tako, da se glasi". Ali je to kakšen nesporazum? Prosim ja, gospod Likar.

RADO LIKAR: To je Zakon o javnem naročanju, 28. člen...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: A ja. Da vemo, Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem in poštnem področju.

RADO LIKAR: Tako ja.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ampak tukaj piše 30. točka. Dajmo to prosim, vmes razčistite. Jaz bom dal besedo kar gospodu Černaču. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Lep pozdrav vsem prisotnim! Torej, v tem členu naj bi se z definicijo podizvajalca rešila ta problematika, ki nastaja v postopku javnega naročanja oziroma pri plačilih oziroma neplačilih glavnega izvajalca podizvajalcem. Žal je treba povedati, da tudi ta poizkus, ki ga je storila koalicija, ne bo rodil sadov. Zgodilo se bo to, da bodo v večini primerov izvajalci imeli v tem primeru enega podizvajalca, in s tem bo zakonski določbi zadoščeno, ta podizvajalec pa potem več s tem zakonom ne bo tangiran. In tisto, kar je bil namen zakona, da bi se uredila plačilna nedisciplina navzdol, žal s to novelo ne bo izpolnjeno oziroma doseženo. Res je, da je to problematika, ki je ni mogoče urediti na enostaven način, vendar pa, ko se zakon preureja, bi bilo prav, da se temu posveti več pozornosti in se uredi tako, da bo potem imel tudi učinek v praksi.

V tem konkretnem primeru se bojim, da tega učinka ne bo in da bo praksa pokazala skozi iznajdljivost, da bo ta določba ostala mrtva črka na papirju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Če ne želi, razpravo zaključujem o obeh amandmajih k 2. členu.

Prehajamo na razpravo o 6. členu in amandmaju Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati o amandmaju Poslanske skupine SDS k 6. členu? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 18. člen in amandma poslanskih skupin SD, Zares, LDS in DeSUS. Želi kdo razpravljati? Prosim, proceduralno, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Prosil bi, spoštovani predsednik, da bi se najprej razčistilo, ali je ta amandma sploh mogoče obravnavati. Kajti to, kar govori ta amandma, da naj bi se zapisalo v šestem odstavku 49. člena, piše tudi v sedmem odstavku tega člena. Nemogoče je dvakrat isto besedilo pisati v dveh različnih odstavkih. Po mojem mnenju je amandma koalicijskih poslanskih skupin k 18. členu iz tega razloga brezpredmeten.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. S strani Zakonodajno-pravne službe in služb, ki spremljajo pripravo amandmajev in zakonov, nisem bil obveščen, da bi bilo karkoli narobe, zato amandma ostaja v razpravi.

Nadaljujemo razpravo. Želi kdo o tem razpravljati? Prosim, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Ta amandma govori o tem, da se odstavek, ki pravi, da "je treba pri vrednotenju ekonomsko najugodnejše ponudbe v določenem odstotku upoštevati merilo cene," nadomesti z besedilom, da "mora naročnik merila oblikovati tako, da sta ponudnik, ki je dal ponudbo za vse sklope, in ponudnik, ki je dal ponudbo za en sklop ali del sklopov, v enakovrednem položaju." To isto piše v sedmem odstavku tega istega člena. Kako je formalnopravno mogoče odločati o amandmaju, ki ponavlja besedilo enega odstavka prej? Nemogoče. In o tem amandmaju formalnopravno ni mogoče odločati. Sedaj, ker je obstal v razpravi, je pa treba povedati, da gre za bistven amandma, od katerega je tudi odvisna podpora ali nepodpora temu zakonu. S tem določilom se namreč črta vrednotenje merila cena pri ekonomsko najugodnejši ponudbi. V skladu z določbami zakona se lahko namreč naročnik odloči, da bo pri izbiri ponudb upošteval ali merilo najnižja cena ali ekonomsko najugodnejša ponudba. In v tem slednjem veljavni zakon določa, kar je lahko vrednoteno v okviru ekonomsko najugodnejše ponudbe: ustrezne rešitve, reference, specifika itn., vendar pa mora biti v takem primeru cena vrednotena vsaj z določenim odstotkom, 40 oziroma 60% je to razmerje, ki ga določa zakon. Če bo ta amandma sprejet, tako kot je predlagan, bomo prvič imeli šesti in sedmi odstavek, ki se bosta glasila enako. In drugič, s tem bo črtana določba, ki je sedaj pri vrednotenju ekonomsko najugodnejše ponudbe določala, koliko mora v tem okviru znašati merilo cena. Tega po novem več ne bo. Da bom razumljen, o čem govorim.

Sedaj Slovenske železnice, sicer ne vem zakaj, ker imajo ogromno visoko usposobljenih strokovnjakov in Pahorjeva vlada je govorila, da zunanjih svetovalnih pogodb več ne bo, da bodo te storitve opravljali ljudje, ki so zaposleni v teh institucijah, izbira tako imenovanega svetovalca za svetovanje pri sanaciji Slovenskih železnic. Ponudbe so, kot beremo, najnižja okrog pol milijona evrov in najvišja okrog 2 milijona pa pol evrov. Če bo sprejet ta amandma, ki ga predlagate, bo formalnopravno lahko izbrana najdražja ponudba. Formalnopravno korektno, nihče ne bo smel nikogar vprašati, zakaj je bilo temu tako, ker merilo cena v skladu s tem amandmajem, ki ga predlagate, ne bo imelo, če se bo naročnik tako odločil, nobene teže več. To je zelo nevarno polje. Polje, ki odpira na eni strani možnosti za koruptivna in klientelistična dejanja in ravno zakonodajalec je tisti, ki bi moral z ustrezno oblikovano zakonodajo možnosti za taka ravnanja preprečevati, ne pa jih spodbujati. In tukaj na tej točki se s tako oblikovano spremembo zakona ta ravnanja spodbujajo. Zakaj? Nobenega razloga za to ni, nobene pametne utemeljitve ni, da se spreminja odstavek, ki govori o vrednotenju ekonomsko najugodnejše ponudbe, v okviru katere je treba upoštevati merilo cene v določenem odstotku pri tem vrednotenju.

Edini pameten odgovor na to je, da boste lahko izbirali svetovalce, take in drugačne konzultante po cenah, kjer vrednost sploh ne bo pomembna. Vi boste lahko izbrali svetovalca za 10 milijonov evrov, nekdo drug bo isto storitev ponudil za pol milijona evrov in nihče vas ne bo niti smel vprašati, zakaj ste tako storili, ker po tej spremembi zakona to več ne bo mogoče, ker bo to stvar naročnika. Tako kot se bo pač on odločil, tako bo naredil. Če se bo odločil, da je merilo cena nič v tem vrednotenju ali pa 1% pa bo samo eden odstotek merilo cena, vse ostalo bodo pa vsi ostali kriteriji, za katere vemo, da jih lahko vsak subjektivno uporablja tako, kot želi, tako kot Računsko sodišče subjektivno uporablja člen zakona in poslovnika, po katerem lahko v enem primeru ugotovi, da gre za hujšo kršitev obveznosti dobrega poslovanja, v drugem primeru pa, da gre samo za kršitev obveznosti dobrega poslovanja - brez meril! V enem primeru se zahteva na podlagi zakona razrešitev odgovorne osebe, pri čemer zakon ne govori, kdo je ta odgovorna oseba, ponovno je tukaj subjektivni kriterij, v enem primeru je lahko to minister, v drugem primeru je pa direktor sklada, v tretjem pa nihče, če je tista oseba na pravilni politični listi. In tukaj gre za nekaj podobnega, s tem da gre seveda tukaj tudi za davkoplačevalska sredstva, za denar vseh davkoplačevalcev, s katerim je treba gospodarno ravnati. Ta novela oziroma ta amandma omogoča, da se bo odločalo tako, kot se bo posamezen naročnik v konkretnem primeru odločil.

To je popolnoma nepotrebna sprememba. Najbolj elegantno bi bilo, da se tega amandmaja sploh ne obravnava, ker je

formalnopravno nekorekten, sporen. Mi v bistvu bomo odločali o tem, da se šesti odstavek glasi enako kot sedmi odstavek, seveda bo s tem, če se boste tako odločili, črtana tudi bistvena določba tega člena, ki govori o razmerju cena in ostali kriteriji pri izbiri ekonomsko najugodnejše ponudbe. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Samo informacijo. Vmes smo preverili trditev, da je formalno nekorektno vložen amandma. Ugotovili smo, da ni, da je torej formalno korektno vložen. Koalicija želi s tem amandmajem želi vzpostaviti stanje v zakonu, določitev določbe takšne, kot so bile pred amandmajem na matičnem delovnem telesu. Prosim, gospod Černač. Želite razpravljati? Proceduralno. Saj imate čas za razpravo, lahko razpravljate tudi o teh zadevah. Izvolite, imate besedo. Želite striktno, eksplicitno proceduralno? Proceduralno, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: O proceduri bom razpravljajal, ker to, kar ste povedali, ni odgovor na moje vprašanje. Jaz bi vas prosil, da dobimo pisno stališče Zakonodajno-pravne službe, kaj se bo zgodilo, če bo ta amandma sprejet, in bi prosil, da je to stališče na mizi, preden zaključimo razpravo o amandmajih pri tej točki dnevnega reda. Ker če bomo ta amandma sprejeli, bomo v 49. členu zakona imeli šesti in sedmi odstavek, ki se bosta glasila enako. Kajti s to spremembo, ki jo predlaga vladajoča koalicija, se predlaga sprememba šestega odstavka, ne pa tudi sprememba sedmega odstavka, ki je bil na matičnem delovnem telesu sprejet in ki je dopolnil tekst veljavnega zakona, pri čemer je ohranil besedo v šestem odstavku, ki govori o tem razmerju cene pri ekonomsko najugodnejši ponudbi. In bi prosil, da dobimo mnenje, kaj se bo zgodilo, če bo ta amandma sprejet. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ja, seveda, temu predlogu bo ugodeno in pred glasovanjem boste dobili mnenje ustreznih služb Državnega zbora. Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Prosim, gospod Černač, proceduralno? Vsebinsko, gospod Černač, nato mag. Žerjav. Prosim, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Glejte, gre za eno bistvenih sprememb zakona, zato bi vseeno prosil, da danes na tej seji Državnega zbora s strani predlagatelja, s strani državne sekretarke Ministrstva za finance izvemo, kaj je razlog tej spremembi zakona. Kajti tisto, kar smo slišali na Odboru za finance, niso bili argumenti. Rad bi danes slišal, kaj je argument temu, da se to merilo spreminja. To, da je v Evropi praksa, da tega ni, ni argument. Marsikaj je v Evropi praksa, pa se Slovenija po tej praksi ne zgleduje. Marsikaj je v Evropi vrednota in norma, pa Slovenija tem vrednotam in normam ne sledi. Treba se je tudi

zavedati, da je praksa s področja javnega naročanja v državah Evropske unije bistveno daljša kot v Sloveniji, da se je v Sloveniji ta praska šele pred časom uveljavila in da je treba tudi z regulatornimi mehanizmi to prakso pazljivo usmerjati.

Zaradi tega me zanima, kaj je resnična potreba, da se to spreminja, še posebej zaradi tega, ker so tudi posamezni člani Odbora za finance od strani vladajoče koalicije naš predlog na odboru podprli - predlog, ki je to razmejitev, kot jo imamo sedaj, v zakonu ohranil. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Najprej bom dal besedo še mag. Radovanu Žerjavu, potem pa dobi besedo državna sekretarka. Prosim, mag. Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Najlepša hvala za besedo. Po moji oceni rešitev, ki je predlagana, torej, da umikamo to merilo, ni dobra in je to pravzaprav korak nazaj.

Sam razumem predlog zakona kot dobronameren. Torej, namen zakonodajalca je zagotovo, da se na tem področju naredi korak naprej, da naredimo več reda, ampak s to rešitvijo - ne vem... Zagotovo želimo vsi skupaj skozi ta zakon, prvič, povečati konkurenčnost ponudb dobaviteljev, izvajalcev in tako naprej. Po moji oceni, kot drugič, zagotoviti tudi naročniku neko večjo moč, da se bo lahko nasproti "svojim poslovnim partnerjem", da jih tako v narekovaju imenujem, lažje boril, da bo imel neko zakonodajno podporo. To, da umikamo ceno kot eno od najpomembnejših meril pri odločanju o najprimernejši ponudbi, pa se nam zdi res nerazumno. Sprašujemo se, ali je to merilo, ki je bilo do sedaj vključeno v zakonu o javnem naročanju, v enem in drugem, ali je to merilo kadarkoli in kjerkoli bilo razlog, da naročnik ni mogel izbrati najboljšega, najbolj kakovostnega, najcenejšega in, ne vem še kakšnega vse "naj" izvajalca, ponudnika storitev in tako naprej.

Menim, da moramo tudi skozi to določilo - torej, da to merilo ostane - na nek način zaščititi naročnika, da ne bo prišlo do zlorab, namernih ali nenamernih. V tem primeru ne bom omenjal nekaterih afer, ki so še danes v zraku, od Patrie naprej in še katera druga, ob dejstvu, da če bi bilo to merilo izbrisano. Ne želimo, da bo jutri, ko bo ta zakon sprejet in tudi naslednji, da bo kakšno javno naročilo sporno tako ali drugače, ker bomo vsi po vrsti pametni in modri, ali je ta cena, ali je bilo upoštevanje cene pravilno, ali je bila cena dovolj upoštevana pri vseh merilih, ki so bili upoštevani za izbiro najboljšega ponudnika. Menim, da neko minimalno merilo na tem področju mora biti, da se o ceni moramo pogovarjati, da ne more biti kar prepuščeno samemu sebi. Teoretično je mogoče, da cena sploh ne bo upoštevana pri kakršnemkoli javnem naročilu. Skratka, menim, da tega ne smemo dovoliti, ker je to korak nazaj, kot sem dejal.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Helena Kamnar državna sekretarka na Ministrstvu za finance.

Prosim.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa za besedo.

Torej, razlog, zakaj Vlada v svoji spremembi zakona predlaga ukinitev fiksiranega razmerja med ceno in drugimi merili, je predvsem ta, ker želi odpreti to določilo zakona tudi drugim merilom in s tem slediti smernicam Evropske komisije, ki pravijo, naj bi kakovost pri izbiri javnih naročil oziroma izbiri ponudnikov igrala bolj pomembno vlogo. Poleg tega Vlada pripravlja oziroma ima že pripravljeno uredbo, ki naj bi v sistem javnega naročanja vnašala vidik "zelenih" javnih naročil. Če želimo med merila za izbor posameznega ponudnika vnesti tudi okoljska merila, potem zna biti 60% utež pri ceni ovira za primerno uveljavljanje različnih meril, ker bo preprosto zmanjkalo prostora v obsegu 100% za posamezna druga merila.

Naj vam postrežem z nekaj podatki. V tem trenutku pri javnih naročilih velja cena kot izključno merilo izbora v 77%. Prepričani smo, da se to merilo ne bo pomembno spremenilo in tudi izbor se ne bo pomembno spremenil, se pa vendar odpira možnost, da prihaja do izraza tudi kriterij kakovosti, življenjskega cikla izdelka, tehnične specifikacije, kot tiste stvari, ki so v tem trenutku zelo zanemarjene, zlasti pri nekaterih vrstah javnega naročanja. Cena ostaja merilo in še vedno lahko predstavlja tudi 100% merilo, še vedno lahko predstavlja 60% merilo, kot je v zakonu določeno, pa vendarle v posameznih primerih bo mogoče ravnati tudi drugače, ker so drugi elementi oziroma druga merila bolj pomembna od trenutne cene. Samo to je bil namen Vlade pri predlagani rešitvi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Ja, potem tega ni treba spreminjati, ker vse te namene, o katerih ste govorili, lahko zdaj dosegate v okviru veljavnega zakona. Veljavni zakon zelo jasno določa, da na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe z uporabo različnih meril lahko naročnik odda naročilo, pri čemer upošteva kakovost, ceno, tehnične prednosti, okoljske lastnosti, ki ste jih omenjali, estetske, funkcionalne, stroške poslovanja, stroškovne učinkovitosti, poprodajne storitve in tehnične pomoči, datum dobave, rok za dobavo oziroma dokončanje izdelka. Vse je navedeno, pri čemer je pa seveda limitirano, koliko v takem primeru mora znašati najmanj cena. In ni res, da je razmerje fiksirano. Določa samo, koliko mora v tem primeru cena, merilo je cena, znašati najmanj. In v vseh ostalih primerih je to 60%, na področju intelektualnih

storitev celo 40%. Se pravi, da je vse to mogoče dosežati v okviru veljavnega zakona.

S spremembo, ko se ta razmerja odpravljajo, bo pa merilo cena lahko 1%, 2, 3, 5, 10, 50, 100. Eden izmed naročnikov bo izbral isto storitev pod enakimi pogoji, ob upoštevanju merila cene 5% ponderja, nekdo pa ob upoštevanju 90% ponderja. In bosta dva naročnika v tej državi isto storitev, isti izdelek dobila za bistveno različno ceno. To ni v redu. Predvsem pa ni v redu ta določba zaradi tega, ker odpira pot koruptivno-klientelističnim dejanjem. In če se želijo ta dejanja preprečevati, jih je treba izvorno preprečevati v zakonih, ne potem preko razno raznih korupcijskih komisij. Ta pot je napačna. Jaz ne rečem, da Slovenija ne bo čez pet let, deset let, na taki točki, da tega več ne bo treba pisati v zakone. Ampak trenutno žal tam še nismo in zaradi tega je ta amandma škodljiv, je slab in ne olajšuje položaja naročnikom. Otežuje jim ga. In jaz vam povem, da se bo večina naročnikov ravno zaradi tega raje odločala za merilo najnižja cena. Ravno zaradi tega, da ne bodo pod udarom takih ali drugačnih špekulacij. In ravno nasprotno boste dosegli. Zaradi tega menim, da tega amandmaja ni dobro sprejeti. Veljavna ureditev je ustrezna in omogoča doseganje vseh tistih učinkov, ki ste jih navajali malo prej v tej obrazložitvi, ker je vse to v zakonu zapisano. Je pa dan skozi to nek okvir, preko katerega ni mogoče iti ravno zaradi tega, da je na eni strani v zaščiti naročnikov in na drugi strani, da tudi po tej vsebinski plati ne napotuje k drugačnim ravnanjem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Prosim, mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa. Da, strinjam se z vami, gospa državna sekretarka. Lahko je 100%, lahko je 80, lahko pa je tudi 20 ali pa nič, teoretično. Razlog, da v tem primeru, ko imamo neko merilo za ceno, ali naj bo 60, tako kot je sedaj trenutno, in želimo umakniti, ali pa tako, kot je bil predlog s strani SDS, da bi naj bil 40, da potem ni prostora za neka druga merila, to pa "se mi zdi res bosa". Sami zelo dobro veste, znotraj posameznega javnega naročila lahko skozi različne pogoje, ki si jih naročnik izbere in jih zapiše jasno in preudarno, zapišemo karkoli hočemo. Tudi v primeru zelenih naročil. Če želimo zeleno naročilo, ga bomo znotraj javnega naročila in vse dokumentacije in pogojev, ki so znotraj te dokumentacije ustrezno tudi opredelili. In to ne pomeni, da lahko na ceno kar tako lepo pozabimo. Pa ne želimo, samo 40%, najmanj, naj bo merilo cena. Mislim, da je dovolj prostora za vsa ostala merila, ki jih dajemo na razpolago naročniku, da si jih bo izbral. Vse ostalo se lahko na dolgo in na široko opredeli skozi razpisno dokumentacijo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne želi. Zato zaključujem razpravo o amandmaju k 18. členu.

V razpravo dajem 50. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati o tem amandmaju? Gospod Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala lepa. V tem 50. členu predlagamo v Poslanski skupini SDS, da se številka 30 nadomesti z 10 in številka 100.000 s 30.000. Tu v 50. členu se pojavi nov odstavek, ki sicer govori o vrednosti nagrad podeljene posamezniku, ki ne sme presegati 30.000 evrov. Vrednost nagrade, podeljene gospodarskemu subjektu, pa ne sme presegati vrednost 100.000 evrov.

Najprej se pojavlja vprašanje, od kod ta kriterij za te nagrade. Zakaj prav ta predlagana višina v tem predlogu zakona? V poslanski skupini mislimo, da se te nagrade poleg tako ali tako že dobljenega plačila za opravljeno delo še te nagrade in v taki višini, zato predlagamo, če že so te nagrade, da so v nižjem znesku. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o tem amandmaju in 50. členu? Ugotavljam, da ne želi. Zato zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 38.A točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predstavnica Vlade je predlog zakona obrazložila že pri točki 10, zato dajem besedo članici Odbora za finance in monetarno politiko Renati Brunskole. Ta odbor je seveda kot matično delovno telo obravnaval ta predlog zakona. Prosim, Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Še enkrat lepo pozdravljeni! Ker je bilo že prej povedano bistvo sprememb oziroma predloga o spremembi in dopolnitvi Zakona o javnem naročanju oziroma tudi prejšnjega zakona, tudi sama sedaj ne bi na dolgo govorila o tem, o čemer je razpravljal tudi Odbor za finance in monetarno politiko. Morebiti bi samo želela poudariti, da je odbor pozornost namenil tudi določbi 28. člena, kjer je bil v razpravi podan tudi predlog za dodatno zakonsko opredelitev pojma podizvajalec. Ker obravnavana vprašanja terjajo dodatno proučitev, odbor sicer ni oblikoval konkretnega predloga, na podlagi katerega bi sprejel svoj amandma k 28. členu. V okviru razprave o 54. členu in o vložnem amandmaju treh koalicijskih poslanskih skupin je bilo v razpravi zaradi ustavno opredeljene domneve nedolžnosti opozorjeno na protiustavnost

tako predlagane rešitve. Tudi predstavnica Zakonodajno-pravne službe je opozorila na nesprejemljivost predlaganega amandmaja, zato je odbor sprejel svoj amandma k 54. členu. V okviru razprave o posameznih členih je predstavnica Zakonodajno-pravne službe opozorila na 2. člen in 36. člen, saj z amandmaji treh koalicijskih poslanskih skupin ni bilo v celoti upoštevano mnenje Zakonodajno-pravne službe. Vprašanja terjajo dodatno proučitev in morebitno ustrezno nadgraditev določb 2. in 36. člena v fazi druge obravnave predloga zakona na seji Državnega zbora.

Naj pa še tudi poudarim, v razpravi o posameznih predlaganih rešitvah so razpravljavci največ pozornosti namenili določbam 21. člena in vložnemu amandmaju poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k temu členu. V razpravi je večina članov odbora izrazila mnenje, da so slovenske razmere na tem področju specifične in povzročajo določene težave, zaradi česar presoje razmerja med merili ni primerno popolnoma prepustiti naročniku, ker bo to ponovno povzročilo probleme, ki so že obstajali pred uvedbo veljavnega zakona. Izraženo je bilo tudi nasprotno mnenje, da to razmerje morda ne zagotavlja nujno zaščite naročnika, lahko pa spodbuja dampinške cene, če naročniki izbirajo ponudnike z najnižjo ceno.

Na podlagi razprave je odbor sprejel svoj amandma k 21. členu. Odbor je oblikoval in sprejel svoje amandmaje k 5., 6., 11., 21., 25., 36., 54., 56. in 62. členu. Odbor je sprejel vložene amandmaje Poslanske skupine Socialnih demokratov, Zares in LDS, razen amandmaja k 21. členu, ki je bil umaknjen, k 36. členu in 54. členu pa je bilo mnenje, da je brezpredmeten. Sprejel je tudi amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 36. členu, ni pa sprejel njihovega amandmaja k 54. členu. Glede na sprejete amandmaje je tudi pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, ki je bil tudi sestavni del tega poročila in ga imamo tudi v gradivu k seji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsednik, za besedo. Še enkrat prijazen pozdrav vsem in pa uspešno nadaljevanje delovnega dne, ki smo ga začeli, vidim, dobro, konstruktivno, povezovalno, v iskanju najboljše optimalne rešitve tudi za javno naročanje v tej državi.

Tudi temu zakonu v tem delu bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije dali vso podporo, kajti kot je bilo že obrazloženo in predhodno obravnavano, področje javnih naročil urejajo trije pomembni zakoni, med njimi dva materialna, in sicer Zakon o javnem naročanju in predhodno

obravnavani Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in na področju poštne storitve. Tretji zakon, to je pa Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja, pa ureja pravno varnost ponudnikov v postopkih oddaje javnih naročil. Ker gre pri dveh materialnih zakonih za sistemsko podobna zakona in z zakonom predlagane vsebinsko enake rešitve, bomo podobno kot predhodno obravnavani zakon o javnem naročanju na vodnem, energetske in transportnem področju in področju poštne storitve ter trenutno obravnavani zakon zagotovo v celoti podprli. Še enkrat je treba s tega mesta poudariti, da se zavzemamo za predlagane rešitve predvsem z zagotovitvijo finančne discipline v odnosu do podizvajalcev. To se nam zdi pomembno. Na eni strani se zavedamo, da je to treba urediti, tveganje je več administracije, administrativne obremenitve, tukaj se bomo zavzemali, da je tega čim manj, da ne bomo otežili dela ponudnikom ter na tak način omejevali konkurence. Dejstvo je tudi, da veliko izvajalcev svoje obveznosti do podizvajalcev redno poravnava, zato je pri tem razmišljanju in ureditvi te problematike treba imeti v mislih tudi to, da le-ti ne bi bili dodatno obremenjeni. Ampak sistemsko je vedno težko zagotoviti tako selektivno obravnavo. Vsekakor pa je vsebovana rešitev prvi pravi korak k temu, da bodo podizvajalci zaščiteni, saj mora biti država v prvi vrsti tista, ki bo zagotavljala, da so obveznosti do dejanskih izvajalcev vedno redno poravnane, še posebej pa v tem recesijskem času. Naslednja pomembna zadeva je uvedba evidence ponudnikov z negativnimi referencami. Pomembna zadeva je tudi racionalizacija postopka in zmanjšanje stroškov v zvezi s preveritvijo ponudbe ter s tem povezanim ugotavljanjem sposobnosti ponudnikov in jasnejša opredelitev prekinitve postopka in zavrnitev vseh neustreznih ponudb.

Ker je časa še nekaj, se je treba dotakniti tudi tistega, o čemer smo že nekaj govorili, to je problematika razmerja med ceno in ostalimi merili, saj tudi Vlada kot predlagateljica navaja, da se je to v praksi in realnem življenju marsikdaj že pokazalo za problematično, saj se daje ceni večji pomen, prednost pred kakovostjo. Mi se zavzemamo za realen kompromis med ceno in kakovostjo, zato zakonski predlog to omejitev, ki se nanaša samo na ceno, odpravlja, in sicer z dikcijo, da mora naročnik sam merila oblikovati tako, da sta ponudnik, ki je oddal ponudbo za vse sklope, in ponudnik, ki je oddal ponudbo za en sklop ali samo del sklopov, v enakopravnem položaju. Ravno ta enakopravna obravnavo pa je eden tistih ključnih elementov, ki zagotavlja racionalno porabo javnega denarja. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije zato glede na odprtost te dikcije opozarjamo, da je implementacijo teh določb v praksi nujno budno spremljati zaradi preprečitve morebitnega preferiranja določenih ponudnikov.

In na koncu še enkrat poudarjamo, da se nam zdijo posodobitve tako imenovanih črni list na mestu, saj je to tudi ena pomembnih varovalk, da postopki niso dodatno

administrativno obremenjeni, da zaradi neutemeljenih pritožb ne izgubljam več časa in da se tisti, ki se prijavi, prijavi s čistimi in dobrimi nameni za državo, z najmanjšo porabo sredstev narediti kar največ. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala lepa še enkrat za besedo, gospod predsednik. Ker sta zakona z vsebinskega vidika popolnoma enaka, je stališče naše poslanske skupine enako kot pri prvem zakonu. Imamo pripombo na 21. člen zakona, podobno kot pri prejšnjem zakonu tudi v tem ne vidimo razloga, da se stanje, kakršno je veljalo s sedanjo ureditvijo zakona, odpravlja. In kot je bilo danes že poudarjeno, se postavlja vprašanje, če bo amandma SD-ja sprejet, ali bomo imeli člen z dvema odstavkoma, ki bosta enaka. Pojavlja se tudi vprašanje, ali je smiselno in zakaj se cena, ki je eno od meril, odpravlja. Cena je eno od meril, ki niso tako abstraktna, vsa ostala so bolj abstraktna, in vedno se lahko pojavlja dvom o objektivnem odločanju pri tem.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Alojz Potočnik.

Prosim.

ALOJZIJ POTOČNIK: Spoštovani predsednik, predstavniki Vlade, kolegi.

Danes Državni zbor poleg novele zakona o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev obravnava tudi novelo zakona o javnem naročanju, ki ju je Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Rešitve v obeh predlogih novel zakonov, kot ste že ugotovili, so identične. Predloga implementirata evropsko direktivo v slovenski pravni red in urejata nekatera vprašanja o javnem naročanju, ki naj bi privedla do večje preglednosti, poenostavljata administrativne postopke, hkrati pa rešujeta tudi vprašanje, ki se nanaša na plačilno nedisciplino. Z amandmaji odbora se na predlog koalicije v zakonsko besedilo vnašajo še nekatere spremembe na področju zahtevanih znanj za izvajanja javnega naročanja, na ta način pa bi se lahko izboljšala kakovost prav tega. Sicer novela prevzema določbe evropske direktive in si prizadeva za učinkovitost ter preglednost javnega naročanja. Ponovno se vrača postopek oddaje naročila male vrednosti. Ta naročila mora naročnik objaviti na portalu javnih naročil, s tem bo malim in srednjim podjetjem omogočen dostop do javnih naročil in zagotovljena večja preglednost. Med ključnimi rešitvami je Vlada predlagala

tudi ukinitev razmerja med ceno in drugimi kriteriji pri izboru izvajalca javnega naročila. Moram reči, da smo poslanci koalicije, tudi v Poslanski skupini Zares, pri tem izrazili pomisleke o smiselnosti črtanja tega razmerja. Javna naročila pri gradnji infrastrukture so velik problem, kar izkazujejo številna povečanja prvotnih oziroma dogovorjenih cen z aneksi, zato je treba izoblikovati ustrezne rešitve za zaščito naročnika. V postopku javnega naročanja razvrstitev ponudb temelji na ceni, tako imenovano merilo "najnižja cena", ali na ceni in drugih merilih, kot so kakovost, življenjski cikel izdelka, storitve oziroma gradnje, tehnične prednosti, estetske in funkcionalne lastnosti, rok dobave in podobno ter merilo tako imenovane ekonomsko najugodnejše ponudbe. Zakon o javnem naročanju določa razmerje med ceno in ostalimi merili. V primeru ekonomsko najugodnejše ponudbe, ko se poleg cene upoštevajo tudi druga merila, mora biti delež cene ne glede na vrsto in vrednost ostalih meril najmanj 60%, v primeru, da so predmet javnega naročanja intelektualne storitve, pa 40%. Ta zahteva po navedenem razmerju naj bi po mnenju Vlade bila problematična, saj daje ceni večji pomen kot kakovosti. Po drugi strani pa dosedanja praksa pretirano ni kazala na to, da bi bili naročniki pri izboru izvajalcev zaradi razmerja med ceno in drugimi kriteriji bistveno omejeni. Bilo pa bi smiselno, da se neko razmerje vendar ohrani.

Posebej bi izpostavil dejstvo, da se z namenom ureditve plačilne nediscipline v postopkih javnega naročanja uvaja neposredna plačila podizvajalcem, tako imenovana assignacija. S tem se sicer naročniku nalaga dodatno delo, zlasti v povezavi s spremljanjem plačil, vendar ta ukrep na drugi strani pomeni zagotavljanje plačil podizvajalcem v razumnih rokih. O omenjeni rešitvi je bilo na odboru veliko polemik, ker niso bili vsi prepričani, ali bo učinkovala ali pa samo brez učinka zapletla postopke. Kljub vsemu v Poslanski skupini Zares uvedbo neposrednih plačil podizvajalcem za izboljšanje položaja malih in srednjih podjetij podpiramo, saj pretežni del slovenskega gospodarstva predstavljajo ravno mala in srednja podjetja. Mala podjetja in obrtniki običajno sicer niso sposobni sami izvesti javnega naročila, zato se na trg javnih naročil vključujejo posredno, preko glavnih izvajalcev. Neplačilo opravljenih del ali zamik plačila je lahko za takšen gospodarski subjekt, zlasti v času gospodarske krize, usoden. Sicer pa po naši oceni predlagane in sprejete rešitve v noveli zakona predstavljajo napredek in pričakujemo, da se bodo v praksi že kmalu po sprejetju pokazale pozitivne spremembe. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za besedo. Pred nami je zakon, ki uvaja skoraj popolnoma identične spremembe, kot predhodni zakon, o katerem smo že opravili razpravo. Zato so tudi naši pomisleki in razmišljanja popolnoma oziroma skoraj popolnoma enaki. Da se ne bom preveč ponavljam, naj izpostavim samo bistveno.

Ključni pomisleki, ki jih imamo, izhajajo iz razmerij med zagotavljanjem enih in drugih načel, na katerih temelji sistem javnega naročanja. Rešitve, ki so pred nami, po večini zasledujejo prave cilje in namene, vendar pa se sprašujemo, ali so razmerja med načeli, ki se kažejo v konkretnih rešitvah, prava. Teh odgovorov, žal, nimamo in verjamemo, da jih bosta prinesla čas in praksa.

Urejanje plačilne discipline. Kot rečeno, ideja je zagotovo prava, vendar menimo, da bi se Vlada problema morala lotiti na bolj sistemski način, sistematično. S to rešitvijo rešujemo le en segment problema, in sicer podizvajalce, ki delajo za tiste glavne izvajalce, ki so posel pridobili preko javnih naročil. Kaj pa vsi ostali upniki? Si ta problem ne zasluži celovite rešitve? Najbrž da, glede na plačilno nedisciplino, ki jo imamo v državi. Menimo, da v tem primeru gre za neke vrste obhod ali obvoz in da dajemo potuho tistim problematičnim, ki so sedaj izigravali plačilno disciplino, seveda na račun naročnikov, ki niso bili problematični, so vedno bili redni plačniki, in bodo sedaj reševali tudi še vse podizvajalce. Zagotovo je to lahko rešitev, ampak ne sistematična. Podpiramo, kot rečeno, rešitev, ki vsaj teoretično zagotavlja večjo transparentnost in konkurenčnost. Malim in srednjim podjetjem pa omogoča dostop do trga javnih naročil ter zmanjšuje možnost korupcije in klientalizma na področju javnega naročanja. Ali bodo te prednosti odtehtale dodatno administrativno delo in dodatne postopke, ki se jih na ta način vpeljuje, bomo videli tekom časa.

Ponovno ne morem mimo spremembe doslej veljavne rešitve v primeru ekonomsko najugodnejše ponudbe, ki določa, da mora biti delež cene, ne glede vrsto in vrednost ostalih meril, najmanj 60%. Mogoče je rešitev res preveč toga in bi bilo treba spremeniti zakonsko predpisano višino merila cene, vendar se z rešitvijo, ki določitev meril in ponderjev, ter s tem povezano odgovornost, popolnoma prepušča naročniku, žal, ne strinjamo. Ta rešitev se nam zdi sporna. Predlagatelj v tem primeru očitno izhaja iz dobronamernosti naročnika. Vendar če bi bil to temeljni princip, potem pravil glede javnega naročanja sploh najbrž ne bi potrebovali. Podpiramo rešitev, da se iz postopkov oddaje javnih naročil izloči ponudnik, ki je k ponudbi predložil neresnične izjave ali dokazila in ga je državna revizijska komisija oglobila zaradi navedenega prekrška, tako imenovano protikorupcijsko klavzulo oziroma uvrstitev ponudnikov, ki so podali neresnično izjavo v evidenco ponudnikov z negativnimi referencami. Podpiramo tudi sistemske rešitve glede instituta neveljavnosti pogodb, in

sicer ničnost in izpodbojnost. Predvsem za primere, kot so sklenitev pogodbe v nasprotju z odločitvami Državne revizijske komisije, sklenitev pogodbe brez predhodno izvedenega postopka javnega naročanja in, ko je podan utemeljen sum, da je pri sklepanju pogodbe, izvedbe le-teh ali v zvezi z njo prišlo do posameznih koruptivnih kaznivih dejanj.

V Poslanski skupini SLS bomo predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil Franc Jurša. Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo. Še enkrat prav lep pozdrav! Naša poslanska skupina se je pri presoji točke dnevnega reda pri stališču do Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na vodnem energetskem in transportnem področju in področju poštnih storitev opredelila tudi za podporo te novele. Kot je bilo že povedano, se s predlaganimi novostmi na področju javnih naročil v Poslanski skupini DeSUS strinjamo, ker je predlagatelj sledil potrebam po odpravi anomalij, ki se v postopkih javnih naročil pogosto dogajajo tudi zaradi podnormiranosti veljavne ureditve. Pričakujemo, da bodo predlagane izboljšane rešitve prispevale k učinkovitejšemu javnemu naročanju tudi zaradi tega, ker bo večji pomen kot doslej dan kakovosti predmeta javnega naročila pri oblikovanju meril za izbiro ponudbe. Vsi dobro vemo, da se na podlagi dolgih rokov, upošteva je ekonomsko najboljše ponudbe v danem razmerju cene proti ostalim merilom, to je zlasti kakovosti in življenjski cikel izdelka, načelo gospodarnosti ni uresničilo. Poleg tega pa bo odprto tudi uvajanje socialnih in okoljskih vidikov v javno naročanje. Ker se z novelo uvaja nov institut, prekinitev postopka, to je odstop od pogodbe, ki naročniku omogoča, da po oddaji javnega naročila odstopi od podpisa pogodbe iz razlogov, da predmeta javnega naročanja ne potrebuje več ali da nima več zagotovljenih sredstev zanj, je pomembno, da je v takih primerih zelo natančno določeno tudi pravno varstvo ponudnika. Bistveno v zvezi s tem pa je tudi to, da je ta institut v obeh področnih zakonih poenoten.

Glede na navedeno smo se v Poslanski skupini DeSUS odločili, da podpiramo tudi ta predlog.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Bogdan Barovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Še enkrat, hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Pravzaprav sta po vsebini in namenu identična zakona, zato je stališče Slovenske nacionalne stranke o Predlogu

zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju enako kot prej. Podpiramo ga, ker ima intenco in željo, predvsem v prvi vrsti narediti red in v drugi vrsti seveda tisto, kar je nujno zlo, usklajevanje z evropsko zakonodajo. Glede na to, da je bilo veliko prej povedanega, pa je še vedno ostala kakšna malenkost, na katero bi rad opozorili predvsem pripravljavce zakona. Glede na to, da so se začela odpirati neka vprašanja, ki jih ta zakon rešuje, bili smo pri vprašanih malih naročil, kako odpreti možnost tistim, ki povprašujejo, ali trije ponudniki ali ne. Ob tem se odpira še eno vprašanje, v katerem vidimo mi nekaj težav v Slovenski nacionalni stranki, prav z naročili najnižjih vrednosti, ki so omejene 40 tisoč za blago oziroma 80 tisoč za gradnjo. Ampak tudi tukaj so vsi zelo iznajdljivi, tako naročniki kot izvajalci sklenejo pogodbo za, recimo, gradbena dela v vrednosti 80 tisoč evrov in potem z aneksi pridejo na realno ceno, ki pa je 120 tisoč bila prej in so jo skrili. Tudi to je ena od tistih stvari, na katere je bilo že opozorjeno, da je najbrž že res treba vprašanje plačilnih nedisciplin in pa takšnih nelegalnih transakcij urediti sistemsko v vseh zakonih.

Za konec pa še enkrat. Večno bo ostalo odprto vprašanje, kako oblikovati merila, na osnovi katerih bo naročnik izbral izvajalca. Še enkrat pravim, da v Slovenski nacionalni stranki vemo, da je to težko. Ali zdaj pustiti ceno kot najmočnejši element, na osnovi katerega bomo najugodnejšega ali najboljšega izvajalca sprejeli, ali pa upoštevati v celoti evropske direktive, želje, da naj bi bila kakovost tista, ki določa najboljšega izvajalca. V obeh primerih bodo ljudje našli krive poti, da bodo prišli skozi na tak ali drugačen način.

Ob tem bi želeli v Slovenski nacionalni stranki opozoriti, da so javna naročila ekonomska kategorija in ne pravna kategorija. Zakaj pravim "pravna"? Zato, ker so javna naročila pri nas verjetno bolj pravna kategorija, ker se v največji meri z njimi ukvarjajo pravniki, sodniki, ker je preveč odprtih možnosti, da se čisto vsak lahko pritoži na čisto vse, seveda pa zaradi tega trpijo roki in kvaliteta izdelave. Mislím, da je prav, da bi skozi ta zakon uveljavili to pomembno ekonomsko kategorijo javnega naročanja in jo tudi upoštevali. Oba primera, ali naj bo kakovost ali cena tista, ki določa najboljšega izvajalca, pa bo, še enkrat poudarjam, po mnenju Slovenske nacionalne stranke najbolje rešila tako imenovana protikorupcijska klavzula. Ali pa predlagamo, če je moč kakorkoli vnesti element, s katerim se na že določen in dogovorjen posel da neka meja, zakonsko določena meja, ki dovoljuje anekse v neki določeni višini. To pomeni, da bi v takem primeru argument, da je 60% naročila cena, vzdržal in bi bila cena tisti glavni element, ko bi izbirali najugodnejšega ponudnika. Če pa bi imeli varovalko, s katero bi rekli, na dogovorjeno ceno je dovoljeno zgolj in samo, govorim na pamet,

5% aneksov, ob predvidevanju, da se karkoli zgodi, potem ne bi bilo nobenih sporov več. Tudi to je eden od predlogov za pomoč pri rešitvi tega problema, s katerim se bomo pri obravnavi amandmajev srečali.

Slovenska nacionalna stranka podpira Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju, ker stremi k boljšemu urejanju teh vsebin in dejansko prihaja do odločitve, da je javno naročanje zgolj in samo ekonomska kategorija.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 26. 1. 2010, to se pravi danes.

V razpravo dajem 2. člen ter amandma poslanskih skupin: SD, Zares, DeSUS in LDS ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati?

Prosim, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: V bistvu se zakona podvajata, tako da se postavlja vprašanje, ali ne bi bilo možno te materije urediti na pregleden način v enem zakonu. Ampak ne glede na to, ambicija tega člena, ki ga je treba brati v povezavi z 28. členom sprememb, je bila, da uredi plačilno nedisciplino glavnih izvajalcev proti podizvajalcem. Vprašanje, če se da to urejati v Zakonu o javnem naročanju. Verjetno ne.

Tudi s tem, kar je zdaj tukaj predlagano in s tem tolmačenjem, koga se šteje za podizvajalca, tega ne bo mogoče urediti. To je po moje vendar vsem jasno. In izgubljam čas in si delati iluzije, da bo s to spremembo, ki se zdaj predlaga, pa problem neplačevanja podizvajalcem urejen - mislim, da je smešno. Glede na to, kakor je zdaj ta zakon napisan, je seveda nemogoče pričakovati, da se bodo šli ponudniki to birokracijo, ki jo od njih zakon zahteva. Nekdo, ki ima 100 podizvajalcev in dobaviteljev ne bo niti pod razno teh 100 podizvajalcev in dobaviteljev ob oddaji ponudbe priglasil, ker bi to pomenilo, da morajo biti vsi zavedeni v pogodbi, vse fakture predložene naročniku in tako naprej. Kaj se bo zgodilo? Zgodilo se bo to, da bo večina glavnih izvajalcev imela enega podizvajalca. Enega! In ta bo seveda delal potem z vsemi ostalimi naprej, problem te plačilne nediscipline pa bo ostal v enaki meri kot do zdaj. Niti za en odstotek se ne bo spremenil. Tako je ves ta napor in vse te obljube, ki se dajejo tudi javnosti, da bo ta sprememba zakona kaj uredila, so brezpredmetne in bi se bilo res treba vprašati - zakaj, če že prihaja neka močna novela zakona, se te stvari ne pogledajo na tak način, da bodo imele v praksi potem tudi konkretne učinke, da bodo na eni strani razbremenile naročnike silne birokracije, preprečile možnosti takšnih ali drugačnih klientelistično-koruptivnih povezav in na tretji strani omogočale, da se bo ta trg

izvajanja storitev in vsega ostalega dejansko čim bolj liberaliziral in odprl za vse. To so tisti glavni cilji, ki jih je treba zasledovati. Žal mislim, da tudi s tem poizkusom, ki je bil tukaj v dobri veri narejen, tega ne bo mogoče doseči in bo tu treba to področje plačilne nediscipline verjetno urediti z drugimi mehanizmi.

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Vili Rezman.

Prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Vsi predlagatelji, ki predlagajo amandmaje, predlagajo to v prepričanju, da izboljšujejo tekst zakona. Ali jim pri tem zmeraj uspe ali ne, je drugo vprašanje. Jaz sam imam tudi nekaj pomislekov. Večino sicer podpiram, podpiram oba zakona, prejšnjega in tega, ki ga imamo sedaj v obravnavi, se mi pa kar neposredno pojavlja vprašanje, ali pri tej silni želji, kako bi izboljšali našo zakonodajo, tudi po nareku direktiv, morebiti le ne preveč reglementiramo tako na drobno, da bodo ta javna naročila za mnoge postala, zlasti za tiste, ki nimajo velikih ekip, velikih štabov, ki se predvsem ali samo s tem ukvarjajo, veliko breme, ki ga bodo težko zmogli. In morebiti ne naredili pri tem tudi več slabosti, kot bi bilo potrebno. Ampak v osnovi, kot pravim, jaz oba zakona podpiram.

V zvezi z amandmaji pa si dovolim tudi malo premisliti, in sicer najprej v zvezi s prvim amandmajem, ki ga predlagajo koalicijske stranke, ki se v glavnem sklicujejo, tako jaz to razumem, na dobre izkušnje Vlade iz bližnje preteklosti, ko je objavljala na portalu in se je na ta način povečala konkurenčnost ali pa vsaj izbira tistih, ki so ponudniki. Ampak s tem se je povečala razen možnosti izbire tudi možnost, da so se ponujali vse počez tudi takšni, ki so očitno prihajali s podcenjenimi ponudbami, z dampinškimi cenami, in so bili pripravljene ponuditi svoje storitve ali delo za kakršnokoli ceno, ker pač niso imeli nobene tovrstne omejitve. Tu se zdi, da je morebiti nekolikan preveč ohlapno, če ne upoštevamo tega, kar predlagajo z drugim amandmajem predlagatelji. Upoštevati je treba še možnost, ki smo jo doslej poznali, da smo vabili ponudnike, tiste, ki so bili preizkušeni, tiste, ki niso prihajali za vsako ceno, in tiste, ki jim tako kot pač tudi v Inženirski zbornici in GIZ-z geodetov menijo, je treba dati neko prednost, ko so manjša in srednja podjetja, pa so pri teh javnih naročilih šibkejša v svoji kompetitivnosti. Jaz bom podprl ta amandmajski predlog, ki ga je koalicija vložila, ocenjujem pa, da ni dobro, da smo kar zavrnil predlog SDS v tem, da bi bilo možno ovirati ponudbe, pa tudi tisti predlog, ki govori o nekem absolutnem znesku, ki bi veljal kot merilo za izbor ponudb. Menim, da ta

zavrnitev ni bila dobra. Sicer pa, kot pravim, bom podprl ta koalicijski amandma pa tudi zakon.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Bogdan Barovič. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa. Jaz mislim, da je prav, da se o predlaganem zakonu, glede na to, da ima intenco marsikaj izboljšati, pogovarjamo. Bolj se pogovarjamo, dejansko več je možnih resnic kot tudi o vsebini, s katero se v načelu v Slovenski nacionalni stranki strinjamo. Torej neposredno plačilo, ob soglasju, podizvajalcem, ker je dober namer, ker rešuje finančno disciplino. To govorim namreč zaradi tega, ker je treba pa vseeno poudariti, da je dejansko treba finančno disciplino urejati sistemsko. Tudi pri teh primerih bi radi opozorili Vlado, da lahko pride do številnih manipulacij in številnih pravnih sporov, tako da je dejansko ob tem, kar so kolegi povedali, pravzaprav ta rešitev lahko tudi dvorezni meč. Najbolj čisto bi bilo, da je to posel med naročnikom in izvajalcem, in tudi finančni tokovi naj tečejo med tema dvema. To bi bilo najbolj pošteno. Ampak ker je nepoštenost že na strani izvajalca, po eni strani do naročnika in po drugi strani do podizvajalca, je v tem zakonu dana ta rešitev, ki jo pa v Slovenski nacionalni stranki ne bi radi odrekli potencialnim podizvajalcem, pod pogojem seveda, da posli tečejo čisto.

Kar pa se drugega amandmaja SDS-a tiče, pa ga jaz tudi dejansko razumem kot eno alternativo, ki osnovni predlog, da se postopek oddaje naročil male vrednosti z namenom pridobitve ponudb objavi na portalu javnih naročil. To je seveda čisto v redu in pošteno in pomeni, da se lahko prijavi kdorkoli, nič pa ne bi bilo narobe, če bi pustili tudi dosedanjo možnost, ker jaz jo razumem kot alternativno, postopek oddaje naročil male vrednosti je poenostavljen postopek javnega naročanja, v katerem naročnik, mogoče bi bila boljša dikcija, da lahko pozove k oddaji ponudbe vsaj tri ponudnike oziroma objavi na portalu za možnost oddaje javnega naročila. Jaz, razen če narobe razumem, nič spornega ne vidim v tej možnosti, obojestranski možni rešitve. Če pa ta amandma izključuje predlog, ki je v predlogu zakona o spremembi zakona, pa seveda v Slovenski nacionalni stranki tega drugega amandmaja, če izključuje eno ali drugo, pa ne bomo mogli podpreti tega amandmaja.

In nazadnje, kot je bilo že povedano, drži tisto, o čemer danes nihče ni spregovoril, ampak sedaj pa res že, glede na to, da smo člani odborov, še to opozorilo. Tako število spremenjenih členov v Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju kot tudi število amandmajev, ki se na ta predlog zakona še pojavljajo, ponovno, mislim, da že petič ali šestič, nas je Zakonodajno-pravna služba obvestila, da se v vseh teh zakonih spreminja več kot

tretjina vseh členov, kar je pogoj za vprašanje oziroma je že bolj pogoj za to, da se oblikuje nov zakon. Predlog, ki ga je dal kolega z moje leve strani, je na mestu. Mogoče v prihodnosti ne popravke in ne predloge zakona o spremembah zakonov, ampak v najkrajšem možnem času je treba narediti zakon o javnem naročanju: močan, kvaliteten zakon v tej smeri, ki bo zajel oba.

Amandmaje k 2. členu bomo, če dejansko gre za alternativno izbiro, za dve možnosti: in podprli. Če pa gre za ali ali, pa drugega amandmaja k 2. členu ne bomo mogli podpreti.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Źeli še kdo razpravljati o amandmajih k 2. členu? Ugotavljam, da ne. Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 5. člen ter amandma poslanske skupine SDS. Źeli kdo razpravljati? (Ne Źeli.) Zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 21. člen ter amandma Poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS. Źeli kdo razpravljati? Gospod Černač, prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Ponovno razpravljamo o tej spremembi, ki je identična kot pri prejšnjem zakonu. O tem, da se črta razmerje merila, cena v primeru ekonomsko najugodnejše ponudbe. Zanimivo je poslušati o tem amandmaju, ki ga predlagajo poslanske skupine iz Pahorjeve koalicije, ob tem, da so nekateri v stališču nakazali, da to ni dobro, kar se tukaj predlaga. Jaz moram reči, tega ne razumem. Še bolj pa ne razumem tega ob dejstvu, da je en del poslancev, članov Pahorjeve koalicije, na odboru podprl rešitev, ki je kontra tej, ki se sedaj z amandmajem predlaga. To je eno čudno, dvolično ravnanje, ki se je na neki način ponovilo nekajkrat na Odboru za finance - kjer nekaj izglasujemo, potem pridemo v Državni zbor, poslušamo, kako se nekateri s tem, kar je bilo izglasovano, strinjate, in vidimo amandmaje z vaše strani, ki govorijo v kontra smeri. Glede tega člena in glede vrednotenja pri ekonomsko najugodnejši ponudbi danes žal ni bilo slišati nekih argumentov, ki bi pritrjevali, da je potrebno ta del iz zakona črtati, nobenih argumentov. Ne le s strani opozicije, tudi s strani vladajoče koalicije je bilo slišati kar nekaj pomislekov, da se to stori. In res ne vem, zakaj se pri tem amandmaju vztraja, ker je očitno spoznano, da ni dober in ne bo nič dobrega prinesel. Dobili bomo to, da bo nekdo za enako storitev lahko nekoga izbral za milijon evrov, drugi pa za enako storitev nekoga za 20 milijonov evrov. In vse bo formalnoppravno korektno. In če bo to naredil nekdo, ki je na politični opciji opozicije, bo dobil na glavo tožilstvo, Kosa in ne vem koga še vse. Če bo pa to naredil nekdo, ki je na politični opciji vladajoče koalicije, se ne bo zgodilo nič. To se ustvarja s to spremembo: nered, zmeda. In to ni dobro.

Glede dampinških cen - ta določba nima nobene povezave z dampinškimi cenami. V sedaj veljavnem zakonu - in to se ne spreminja - ohranjamo merilo najnižje cene. Če se naročnik odloči za izbiro izvajalca, dobavitelja in ne vem koga na podlagi merila najnižje cene, bo to merilo uporabil in mora biti skrben in pazljiv, da ne bo izbral nekoga, ki bo ponujal dampinško ceno. Vendar mu že sedanji zakon omogoča, da takega ponudnika izloči in mu ga ni treba naprej obravnavati.

Merilo ekonomsko najugodnejše ponudbe pa govori o nečem drugem. In razmerje, ki je sedaj postavljeno v zakonu, ne preprečuje, da se vsa ostala merila poleg cene še lahko uporabijo za izbiro kvalitetnega ponudnika. Že na odboru sem povedal, da je normalno, da je pri nekem projektantu pri iskanju nekih projektantskih rešitev mnogo več vredno, da so te rešitve ustrezne, kot pa samo cena tega izdelka. Vendar je že po sedanjem zakonu mogoče na podlagi teh meril, ki so v zakonu določena, izbrati nekoga, ki ponuja 9 milijonov evrov, namesto nekoga, ki ponuja 4 milijone evrov, ker ponuja boljše rešitve, ki bodo potem v izvedbi tega projekta prihranile na desetine milijonov evrov. In je normalno, da se tako dela in tako ravna, ni pa dobro, da se že skozi zakon spodbujajo neka ravnanja, ki so lahko dvomljiva in niso dobra. Za to ni popolnoma nobene potrebe. Ta določba je škodljiva, še enkrat povem, za naročnike, za izvajalce, za pravni red, za vse. Zato predlagam, da ta amandma umaknete. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Preden nadaljujemo, vas obveščam, da v Državnem zboru gostimo slovaškega ministra za obrambo, njegovo ekselenco Jaroslava Baška. Ministra in člane delegacije, ki so se nam pridružili na galeriji, prisrčno pozdravljam in jim želim uspešen obisk v Republiki Sloveniji! Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 21. členu? (Ne želi.) Zaključujem razpravo o amandmaju k 21. členu.

V razpravo dajem amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 36. členu. Želi kdo razpravljati? Prosim, gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Še enkrat hvala lepa.

Jaz mislim, da je ta amandma formalnopravno problematičen. Mislim, da že obstaja mnenje Zakonodajno-pravne službe, ker je bilo nekaj podobnega že obravnavano na seji Odbora za finance, ki govori o tem, da takšne določbe pravnoformalno ni mogoče uzakoniti. Ta določba namreč govori, da po sprejemu odločitve o oddaji javnega naročila lahko naročnik do sklenitve pogodbe odstopi od izvedbe iz razlogov, da predmeta javnega naročila ne potrebuje več ali da zanj nima zagotovljenih sredstev. Po sprejemu odločitve, do podpisa pogodbe - kakšna pravna varnost je potem v tej državi za ponudnike, ki se, mi govorimo o javnih naročilih v celoti, mi govorimo o javnih naročilih, ki so lahko vredna več 10

milijonov evrov, kjer se mora naročnik za to, da se prijavi, na ustrezen način pripraviti, mora zbrati, ne samo goro dokumentacije, tudi pridobiti ustrezne garancije, v posameznih primerih narediti vsebinske in tehnične predpriprave, ki nekaj, in to ne malo, stanejo. In potem je ta naročnik izbran. Dobi obvestilo o tem, da je izbran na kar se v nedorečenem roku, ker tega zakon ne določa, izvajalec dobi obvestilo da je izbran, naročnik odloči, da z njim pogodbe ne bo sklenil, zaradi tega, ker zdaj pa kar naenkrat tega ne potrebuje več. Ja, zakaj pa je šel potem v javno naročilo, saj ga mora imeti nekje opredeljenega, v nekih razvojnih programih, za to mora imeti zagotovljena sredstva v svojem finančnem načrtu? In če ugotovi, da nima več denarja oziroma da tega ne potrebuje več, gladko malo ugotovi, na podlagi soglasja Vlade oziroma nadzornega organa, če ne gre za Vlado, da tega ne rabi več ali pa da nima denarja in lahko odstopi od tega. To je nemogoča določba, tudi mislim, da je pravnosistemske zmotna, zato bi bilo nujno, preden sploh o takšnem amandmaju odločamo, dobiti pisno mnenje Zakonodajno-pravne službe, kaj je s tem. Ali lahko na tak način sistemsko zrušimo neko določbo v zakonu, ki je drugače v celoti verjetno konsistentna? Mislim pa, da to ne gradi pravne varnosti in da omogoča takšna in drugačna špekulativna dejanja, ki za nobenega niso dobra.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Mene Zakonodajno-pravna služba ni obvestila, da bi bilo s tem amandmajem karkoli narobe, jih bom pa ponovno opozoril na te vaše pripombe in vas tudi obvestil o njihovem stališču, če bo kakorkoli drugačno.

Prosim, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Saj nisem govoril o amandmaju, gospod predsednik. Govoril sem, da smo to določbo, ta predlog Vlade na odboru spremenili.

Odbor je sprejel amandma na to določbo in je to določbo spremenil. In se sedaj ponovno vrača nazaj v obliki amandmaja Pahorjeve koalicije. O tem sem govoril. In mislim, da v celoti ta določba ni dobra.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Potem sva govorila o isti stvari, namreč o amandmaju, ki je sedaj v obravnavi. Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 36. členu? (Ne želi.) Zato zaključujem razpravo.

In v razpravo dajem 46. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati o tem? Gospod Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala lepa. Jaz bi ob tej priložnosti, sedaj ko obravnavamo ta zadnji zakon, vprašal gospo državno sekretarko, za kakšne nagrade gre in zakaj so predlagane ravno v tej višini. Mi prelagamo nižje nagrade. Hvala.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa za besedo. Glede na vprašanje. Gre za nagrade v primeru javnih natečajev. Javni natečaji se ponavadi izvajajo pri večjih projektih, predvsem so to večji gradbeni projekti ali pa kakšne kompleksne rešitve, ki vsebujejo gradnjo in še kakšne druge zadeve zraven. V takih primerih je predvidena nagrada za tistega, katerega rešitev zmaga oziroma včasih tudi za drugo in tretjo najboljšo rešitev, kaskadno, tako da je zmagovalec nagrajen z največjo nagrado, druga dva ponudnika pa z manjšo nagrado. Namen teh nagrad je, da se na nek način povrnejo stroški, ki jih ima ponudnik s pripravo takšnega projekta. Glede na to, da gre za večje projekte, je tukaj vloženega zelo veliko dela in ta nagrada nekako povrne vložene stroške. V primeru, da bi bile te nagrade precej znižane, obstaja velika nevarnost, da se dobri projektanti, ker tukaj gre največkrat za projektantske zadeve, ne bi prijavljali na natečaje in bi na ta način zmanjšali kakovost končne ponudbe in tudi kakovost posameznih rešitev. Zaradi tega Vlada meni, da so vrednosti, kot so predlagane, primerne in zagotavljajo dovolj kakovostnih rešitev v primeru zahtevnejših natečajev. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? (Ne.)

Zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 38.a točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O INFRASTRUKTURI ZA PROSTORSKE INFORMACIJE, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA**.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Ugotavljam, da predstavnik Vlade prihaja.

Dva sta bila prijavljena, da podata mnenje Vlade - minister za okolje in prostor in državni sekretar. Žal ne morem reči, da lahko vi prevzamete to funkcijo.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za okolje in prostor kot matično delovno telo.

Besedo dajem predsednici Bredi Pečan za predstavitev poročila odbora.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Odbor za okolje in prostor je obravnaval Predlog zakona o infrastrukturi za prostorske informacije na svoji 13. seji 14. januarja letos in je pred obravnavo poslušal uvodno dopolnilno obrazložitev, ki jo je podal na odboru tukaj sicer prisotni generalni direktor Geodetske uprave Republike Slovenije gospod Alojz Seliškar, ki je povedal, da se predloženim zakonom v

slovenski pravni red prenaša direktiva o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti.

Predlog zakona določa pravne okvire za vzpostavitev in delovanje prostorsko podatkovne infrastrukture v Republiki Sloveniji, kot sestavnega dela evropske infrastrukture. Z zakonom se uvajajo ukrepi za zagotavljanje konsistentnih zbirk prostorskih podatkov in popolnost vpisov teh zbirk za medsebojno povezljivost prostorskih podatkov iz različnih zbirk ter kompatibilnost infrastrukture za iskanje, dostop in uporabo prostorskih podatkov.

Predlog zakona določa tudi pogoje za uporabo podatkov in zagotovitev učinkovite skupne uporabe prostorskih podatkov in storitev, v zvezi s prostorskimi podatki med javnimi organi. Za zagotovitev učinkovitega izvajanja zakona pa je predvidena vzpostavitev nacionalne točke za stike, naloge te točke bo izvajalo ministrstvo, pristojno za geodetsko dejavnost oziroma samo po sebi razumljivo, Geodetska uprava Republike Slovenije. Zakonodajno-pravna služba je opozorila oziroma dala pripombe k 14. in 18. členu. Pri prvem glede jasnejše določitve pogojev za povezavo z državnim komunikacijskim omrežjem in pri 18. glede konkretizacije izvedbenih pravil. Na osnovi tega so tudi poslanske skupine Socialnih demokratov, Zares in DeSUS ter Poslanski klub LDS vložile amandmaja k tema dvema členoma. Tudi Državni svet je v svojem mnenju podprl ta zakon, sprejel pa je sklep, da naj Vlada in Služba Vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj proučita pobudo, da bi se operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 dopolnil tako, da bi bila zagotovljena sredstva tudi za sofinanciranje prostorske izgradnje podatkov infrastrukture tudi iz sredstev Evropske unije. Vlada se je na to tudi odzvala in rekla, dala mnenje, da ne glede na to, da sredstev za izvedbo zakona samega v proračunih za leto 2010 in 2011 niso predvidena, ker pač zakon še ni bil sprejet ob sprejemanju proračunov, da bo z ustrezno prerazporeditvijo zagotovila potrebna sredstva.

Odbor je v okviru druge obravnave predloga zakona opravil razpravo in glasovanje o posameznih členih in vloženi amandmajih in kot rečeno glasoval tudi o obeh amandmajih štirih koalicijskih poslanskih skupin ter sprejel oba amandmaja. Po opravljeni razpravi o posameznih členih je glasoval še o vseh členih predloga zakona in jih sprejel.

Glede na sprejeta amandmaja je bil pripravljen dopolnjeni predlog zakona o infrastrukturi za prostorske informacije, v katerega sta vključena sprejeta amandmaja. Dopolnjeni predlog zakona imamo zdaj na klopih.

Prepričana sem, da bo ta zakon, tudi lahko pospešil pripravo in sprejemanje mnogih prostorskih, planskih in izvedbenih aktov, kjer je zaradi pomanjkanja povezanih podatkov o prostorski infrastrukturi pravzaprav tudi eden od razlogov za počasne postopke.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima gospa Silva Črnugelj, v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Lepo pozdravljeni direktor, kolegi in kolegice!

Silovit razvoj telekomunikacij in informacijske tehnologije je tudi v slovenski državni upravi spodbudil željo po hitrejšem prehodu iz klasičnega na elektronsko poslovanje. Ta želja se je v preteklosti tudi na nekaterih področjih uresničila, na drugih so le močno prisotna hotenja. V Republiki Sloveniji so potrebe po kakovostnih in enostavno dosegljivih prostorskih podatkih za namene izvajanja javnih nalog in za podporo poslovnim procesom v zasebnem sektorju že dolgo znana in prisotna. Posamezni sektorji javne uprave so vzpostavili digitalne prostorske podatke za območje cele države ter zagotovili njihovo dostopnost uporabnikom na različnih standardnih načinih. Vendar se pa nekaterih podatkovnih podatkov o prostoru ne vodi in obratno. Enake podatke zbira in vodi več različnih subjektov. Nemalokrat smo bili priče pomanjkanju dokumentacije o zbirkah prostorskih podatkov, obstoječi opisi zbirk podatkov pa na žalost pogosto niso bili popolni in to je imelo tudi vpliv na sprejemanje različnih prostorskih aktov. Posamezne podatkovne zbirke pogosto ni mogoče povezati z drugo podatkovno zbirko. Infrastrukture za iskanje, dostop in uporabo prostorskih podatkov delujejo med seboj ločeno, pogosto pa onemogočajo oziroma zavirajo souporabo obstoječih prostorskih podatkov, tudi iz institucionalnih in pravnih ovir, eno izmed teh pravnih ovir bo tudi ta danes predlagani zakon poskušal na en način uskladiti skladno s proporcionalnostjo in sorazmernostjo. Na področju posredovanja okoljskih in prostorskih podatkov v tem trenutku ni mogoče govoriti o enotnih politiki ali skupni zakonski podlagi. Zato pa je pred nami v prvem branju zakonska rešitev, ki bo implementirala v slovensko zakonodajo določbe direktive iz PHARE, ki temelji na infrastrukturah za prostorske informacije, ki jih usposablja in upravljajo države članice. Predlagane rešitve Zakona o infrastrukturi za postopke informacij uvajajo na področje dostopa do prostorskih informacij na čelo dostopnosti prostorskih informacij in storitev na enem mestu in skladno z načelom sorazmernosti, ki izhaja iz iste direktive, zagotavlja večjo učinkovitost, medsebojno usklajenost, kvaliteten in lažji dostop do evidentiranih podatkov v prostoru s sredstvi informacijsko-komunikacijske tehnologije ter razvijanja novih storitev posredovanja podatkov. V poslanski skupini menimo, da kljub ohlapno določenim rokom iz direktive 2, 5 in 7 let, izredno zahtevnim zahtevam, ki določa, bo težko slediti, pa vendar to zahteva nenehno spreminjanje in spremljanje,

poročanje in korigiranje tega izredno zahtevnega področja, ki po svoji naravi zahteva intenzivno usklajevanje in korigiranje različnih področij. Skladno z okviri, ki so potrebni za doseganje ciljev, ki temeljijo na tem zakonu o infrastrukturi, najbolj pomembno je izpostaviti, da se v državi in Republiki Sloveniji vzpostavlja infrastruktura za prostorske informacije, določajo se splošna pravila za vodenje in delovanje te infrastrukture in omogoča in zagotavlja konsistentnost zbirk prostorskih podatkov, popolnost podatkov oziroma zbiranje in vodenje enotnih prostorskih podatkov na več mestih in na različnih prostorih. Zakon ne določa zahteve po zbiranju novih podatkov, kar je zelo pomembno, saj je množica teh podatkov že prisotna, vendar ta zakon le pripomore k urejanju in dostopnosti. Zakon določa in definira, kaj je to zbirka podatkovnih baz in podatkov, razvršča podatke v skupine in jih podrobno navede ter jih izredno jasno definira, omrežne storitve definira, omejitve javnega dostopa v 16. členu in jasno definira, da je pregledovanje in iskanje brezplačno, kar bodo še posebej pohvalili in bodo hvaležni vsi tisti, ki se ukvarjajo s prostorskim načrtovanjem in ki so vrsto let pač bili odvisni od vrste baz podatkov in neuskklajenosti med njimi. Verjamem, da bodo tudi kreativni ustvarjalci in raziskovalci ter arhitekti, ki željno pričakujejo sodelovanje na evropskem prostoru, pozdravili ta zakon. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Lah v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ZVONKO LAH: Spoštovane kolegice in kolegi, gospod podpredsednik.

Prav bi bilo, da bi danes tudi predstavniki MOP-a, tisti, ki so bili najavljeni, razložili oziroma bili tukaj pri razpravi o tem zakonu.

Rad bi popravil tudi mojo predhodnico, da imamo danes drugo obravnavo, ne prvo. Verjetno je to pomota, ker je prebrala stališča predlagatelja iz prve obravnave. Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije temelji na direktivi Evropske skupnosti o vzpostavitvi infrastrukture o prostorskih informacij. Evropska skupnost je to uredbo sprejela 14. marca 2007. Namen direktive je zagotovitev potrebe za doseganje ciljev okoljske politike Evropske skupnosti. Cilj okoljske politike Evropske skupnosti je doseči visoko raven varstva okolja. Vse informacije, vključno s prostorskimi informacijami, morajo biti v pomoč pri oblikovanju politik in dejavnosti, ki lahko neposredno in posredno vplivajo na okolje. Direktiva določa ukrepe za usklajevanje informacij med različnimi ponudniki in uporabniki. Na osnovi zahteve Evropske skupnosti moramo tudi v Sloveniji sistematično urediti in vzpostaviti infrastrukturo za prostorske informacije. Te informacije, zbrane na enem mestu, bodo zelo koristne tudi

domačim uporabnikom. Vlada mora po sprejemu zakona čim prej sprejeti operativni program in vzpostaviti informacijski sistem. To nalogo bo prevzelo Ministrstvo za okolje in prostor oziroma Geodetska uprava na tem ministrstvu. Mogoče bi bilo le prav, da direktor Geodetske uprave, ki je tukaj prisoten, poda obrazložitev, kako se bodo lotili teh nalog iz tega zakona. Sicer pa Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke podpira ta zakon.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franci Kek v imenu poslanske skupine Zares.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Spoštovani!

S predloženim zakonom se v slovenski pravni red prenaša Direktiva o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti. Predlog zakona določa pravne okvire za vzpostavitev in delovanje prostorske podatkovne infrastrukture v Republiki Sloveniji kot sestavnega dela evropske infrastrukture. Z zakonom se uvajajo ukrepi za zagotavljanje konsistentnih zbirk prostorskih podatkov in popolnost opisov teh zbirk za medsebojno povezljivost prostorskih podatkov iz različnih zbirk, ter kompatibilnost infrastrukture za iskanje, dostop in uporabo prostorskih podatkov.

Predlog zakona določa tudi pogoje za uporabo podatkov in zagotovitev učinkovite skupne uporabe zbirk prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki med javnimi organi. Za zagotovitev učinkovitega izvajanja zakona pa je predvidena vzpostavitev nacionalne točke za stike. Naloga te točke bo izvajalo ministrstvo pristojno za geodetsko dejavnost.

Posamezni sektorji javne uprave so že vzpostavili digitalne prostorske podatke za območje cele države, ter zagotovili njihovo dostopnost uporabnikom na različne standardizirane načine. Zanje lahko ugotovimo, da so nekateri med njimi kakovostni in ažurni, nekateri pa niso popolni. Nekaterih podatkov o prostoru se ne vodi, in obratno, enake podatke zbira in vodi več različnih subjektov. Priča smo pomanjkanju dokumentacije o zbirkah prostorskih podatkov. Obstoječi opisi zbirk podatkov pa pogosto niso popolni. Posamezne podatkovne zbirke pogosto ni mogoče povezati z drugo podatkovno zbirko, ker infrastrukture za iskanje, dostop in uporabo prostorskih podatkov delujejo med seboj ločeno, pogosto pa onemogočajo oziroma zavirajo vso uporabo obstoječih prostorskih podatkov, tudi institucionalne, finančne in pravne ovire. Zato predlog zakona podpiramo, pri tem pa bi radi opozorili na predlog Državnega sveta, ki predlaga Vladi in službi Vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, da proučita pobudo, da se operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 dopolni tako, da bi

se iz sredstev evropskih skladov poleg operacije vzpostavitve gospodarske javne infrastrukture sofinancirala tudi izgradnja prostorske podatkovne infrastrukture, temu ustrezno pa naj se nadgradijo javni razpisi za pridobitev evropskih sredstev.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine SLS.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke bo podprla Predlog zakona o infrastrukturi za prostorske informacije, saj menimo, da gre bolj ali manj za tehnični zakon, ki v naš pravni res prenaša zahteve evropske direktive. Omenjena direktiva je bila sprejeta z namenom pravne ureditve sistema prostorskih informacij v smislu evropske okoljske politike, zato je skrajni čas, da tudi v Sloveniji sprejmemo pravno podlago za dostop do prostorskih podatkov in z njimi povezanih storitev na enem mestu. Pomemben napredek bo, ko se bo uredila tudi medsebojna usklajenost in poenotenje zbirk prostorskih podatkov, saj je trenutno to področje precej nedorečeno. Pri tem pa naj poudarim, da se v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke strinjamo z opozorili Državnega sveta glede ocenjenih sredstev v višini 350 tisoč evrov, ki jih boste morali nekako zagotoviti v okviru razpoložljivih sredstev, če zares hočete realizirati projekt. V proračunih 2010 in 2011 namreč ta sredstva niso predvidena.

Torej, kot sem že povedal, Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke bo predlagani zakon podprla, upamo pa, da se bodo zadeve na tem področju dejansko začele urejati in da ne bomo ostali zgolj pri pravnih podlagah. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša v imenu Poslanske skupine DeSUS.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Še enkrat, lep pozdrav.

Predlog Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije daje pravno podlago za dostop do prostorskih podatkov in z njimi povezanih storitev na enem mestu ter medsebojno usklajenost in poenotenje zbirk prostorskih podatkov in z njimi povezanih storitev. S predlaganimi zakonskimi rešitvami se v slovenski pravni red prenašajo zahteve Direktive 2007/2 Evropske skupnosti o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti, ki jo je Evropska unija hotela z namenom pravne ureditve področja infrastrukture za prostorske informacije, zaradi doseganja cilja Evropske okoljske politike. Čeprav je rok za prenos navedene direktive potekel 15. maja 2009, je do sedaj le devetim članicam Evropske unije uspelo zahteve prenesti v svoje nacionalne

pravne rede. Pri tem pa lahko ugotovimo, da Slovenija roka za pripravo iz uredbe Komisije številka 1205/2008 z dne 3. 12. 2008 o izvajanju omenjene namenjene direktive glede metapodatkov, še ni zamudila. Direktiva, ki ji sledi predlog zakona, določa pravne okvire za vzpostavitev in delovanje evropske prostorsko podatkovne infrastrukture, ki jo sestavljajo infrastrukture za prostorske informacije posameznih držav članic skupnosti. Namen evropske infrastrukture za prostorske informacije je predvsem podpreti oblikovanje, izvajanje, spremljanje in vrednotenje politik skupnosti, povezanih s prostorom in okoljem.

Predlog zakona torej ureja vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje infrastrukture za prostorske informacije v Republiki Sloveniji kot sestavnega člena evropske infrastrukture za prostorske informacije. Predlog določa naloge v zvezi s vzpostavitvijo in delovanjem metapodatkovnega sistema omrežja za storitve, za dostop do podatkov in njihovo uporabo, koordinacijo, vzpostavljanje infrastrukture za prostorske informacije ter uporabo infrastrukture za prostorske informacije, nalaga posameznim javnim organom, pristojnim za vzpostavitev vodenja in uporabo prostorskih podatkov ter storitev, ki morajo biti zagotovljeni kot sestavni del slovenske in s tem tudi evropske infrastrukture za prostorske informacije.

Kot infrastruktura za prostorske informacije so v zakonu določeni metapodatki, zbirka prostorskih podatkov in storitve v zvezi s prostorskimi podatki, omrežne storitve in tehnologije, dogovori o souporabi, dostopu in uporabi zbirk prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki ter mehanizmi in procesi za usklajevanje in spremljanje postopanja po tem zakonu. Predlog zakona se uporablja za zbirke prostorskih podatkov in z njimi povezane storitve, ki se nanašajo na območje Republike Slovenije in so v elektronski obliki, so v pristojnosti javnega organa ali tretje osebe, če so zbirke določene z zakonom in se nanašajo na eno ali več tem iz tega zakona. Za zbirke, ki jih vodijo lokalne samoupravne skupnosti, se ta zakon uporablja samo, če so zbirke določene z zakonom. Seznam zbirk prostorskih podatkov objavi na svoji spletni strani ministrstvo, pristojno za okolje.

Predlog zakona zavezuje upravljavce zbirk prostorskih podatkov, da zagotovijo zbirke in storitve, ki so vključene v seznam zbirk prostorskih podatkov, in sicer tako, da pri tem zagotovijo enotno označevanje prostorskih objektov, razmerje med prostorskimi objekti in informacije o časovni dimenziji podatkov in druge podrobnosti.

S tem predlogom zakona se evidence ne bodo uredile same po sebi, zato bo odgovornost za njihovo popolnost še vedno ostala na upravljavcih posameznih prostorskih podatkov. Ta predlog je eden prvih korakov na poti do zelenega stanja, torej, popolne evidence prostorskih podatkov. Da pa bomo imeli

vse informacijske rešitve, ki so potrebne za dostop do teh podatkov oziroma njihovo povezavo, zagotovljene na enem mestu, ta zakon uvaja enotne mrežne storitve. Hkrati pa predlog zakona uvaja tudi nacionalno točko za stike, ki bo omogočila implementacijo zakona in kasnejšo implementacijo podzakonskih pravil, ki jih je sprejela EU.

V Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo predlog zakona kot dobro podlago za vzpostavitev popolnih evidenc s prostorskimi podatki, zato ga bomo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Silven Majhenič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani prisotni.

Zakon določa dejansko prostorsko podatkovno infrastrukturo, da bi zagotovili enotne podatke, ki naj bi bili dosegljivi na enem mestu za potrebe okolja in ostalo. Zakon uvaja direktivo EU v slovenski pravni red. Uvaja se nekaj ukrepov, da bi prišli do stanja, ko se bo na enem mestu zbiralo podatke o že obstoječi izbiri. Skratka, gre za enotne omrežne storitve, ki se bodo posodobile do te mere, da se ne bodo podvajale in bodo omogočale dostop tudi drugim uporabnikom.

Zakon bo implementiran postopno v skladu s posameznimi uvedbenimi pravili, ki jih narekuje zakon o EU, seveda, v skladu s posameznimi operativnimi programi Vlade, ki bo zavezala pristojne organe ter zagotovila sredstva za uvedbo tega zakona. Direktivo je do sedaj v EU sprejelo le 9 članic, kar pomeni, da ni treba hiteti. Tako kot pri vsakem sprejetju zakona ostajajo določeni dvomi, vendar namen zakona, da v Sloveniji poenostavi dosegljivost do prostorskih podatkov za namene izvajanja javnih nalog in v podporo poslovnim procesom, nas prepriča v Slovenski nacionalni stranki, da bomo zakon podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Miran Jerič v imenu Poslanskega kluba LDS.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik Državnega zbora. Minister za okolje in prostor, spoštovani generalni direktor Geodetske uprave Republike Slovenije. Kolegi poslanci.

Dejstvo je, da so danes podatki o našem prostoru razdrobljeni. Zbirke podatkov praviloma slabo povezljive in nemalokrat neažurne in tudi nepopolne. Celo več. Nekaterih podatkov v prostoru v Sloveniji ne vodimo in obratno, enake podatke zbira ali vodi več različnih subjektov. Skratka, za marsikateri namen in za marsikaterega uporabnika so sedanji podatki o prostoru slabo uporabni. Spomnimo se samo, kakšni so

bili pred leti podatki o nepremičninah, kaj vse je bilo treba postoriti za vzpostavitev nove javne zbirke podatkov o nepremičninah in kakšni so postopki rednega vodenja in vzdrževanja treh nepremičninskih evidenc, to je katastra stavb, zemljiškega katastra in pa registra nepremičnin. Kot dober primer prakse na tem področju pa v Liberalni demokraciji Slovenije izpostavljam dogovor o racionalizaciji poslovanja pri izmenjavi podatkov med zemljiško knjigo ter zemljiškim katastrom in katastrom stavb, ki sta ga lansko poletje sklenila Vrhovno sodišče Republike Slovenije in pa Geodetska uprava Republike Slovenije. Takšnih dobrih praks potrebujemo na tem področju še kar nekaj. Zakon, ki ga danes obravnavamo, v naš pravni red prenaša Direktivo o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski uniji iz leta 2007. S tem, da ureja vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje infrastrukture za prostorske informacije v Sloveniji kot sestavnega člana evropske infrastrukture za prostorske informacije. Kot infrastruktura za prostorske informacije so v predlogu zakona določeni metapodatki, zbirke prostorskih podatkov in storitve v zvezi s prostorskimi podatki, omrežne storitve in pa tehnologije, dogovori o souporabi, dostopi in uporabi zbirk prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki ter mehanizmi in procesi za usklajevanje in izvajanje aktivnosti, ki jih določa zakon. Prostorska podatkovna infrastruktura bo tako morala zagotavljati tako popolne, ažurne, enotne podatke, ki bodo morali biti dosegljivi na enem mestu, predvsem za doseganje ciljev okoljske politike Slovenije in Evropske unije ter tudi za vse druge, lahko rečemo tudi klasične potrebe. Tudi iz obravnavanega, sicer tehnično a strokovno nomotehnično in terminološko izredno zahtevnega izvedbenega zakona izhaja, da je cilj okoljske politike Evropske unije doseči visoko raven varstva okolja. Implementacija obravnavanega zakona mora omogočiti infrastrukturo, torej enega izmed temeljev za oblikovanje politik in dejavnosti, ki lahko neposredno ali posredno vplivajo tako na okolje oziroma drugih politik v Sloveniji in drugje v Evropski uniji. Skratka, implementacija obravnavanega zakona mora zagotoviti kakovostne in enostavno dosegljive prostorske podatke za namene izvajanja javnih nalog in tudi za podporo poslovanje zasebnega sektorja. In kot pravi generalni direktor Geodetske uprave Republike Slovenije, s tem zakonom se evidence in baze podatkov ne bodo, se ne bodo uredile same po sebi ter da odgovornost za popolnost evidenc, za popolnost prostorskih podatkov, še vedno ostaja na posameznih upravljavcih posameznih prostorskih podatkov. Zakon prinaša predvsem ukrepe, z izvedbo katerih bomo dosegli zahtevano, mi pa upamo, da tudi zeleno stanje na področju prostorskih podatkov. Pravo delo se torej s sprejetjem tega zakona predvsem za upravljavce zbirk prostorskih podatkov ter tudi za številne uporabnike v javni upravi, nevladnih organizacijah in v zasebnem sektorju šele začne. V Liberalni

demokraciji Slovenije bomo predlog zakona podprli, hkrati pa vsem upravljavcem zbirk prostorskih podatkov in uporabnikom želimo uspešno delo pri vzpostavljanju tega novega sistema prostorskih podatkov ter uspešno medsebojno sodelovanje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o dopolnjenem predlogu zakona bomo opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 38.a točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **36. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O JAVNI PREDSTAVITVI PREDLOGA ZAKONA O TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložil Odbor za okolje in prostor. Besedo dajem predstavnici predlagatelja sklepa in predsednici odbora gospe Bredi Pečan za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

Izvolite.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo gospod podpredsednik.

Naj dopolnilno predstavitev predlaganega sklepa, ki smo ga oblikovali in sprejeli na Odboru za okolje in prostor na naši 13. seji 14. januarja, začnem nekoliko drugače. 6 dni je tega, to je bilo 20. januarja, ko smo Slovenci obhajali 90. obletnico nastanka 1. naravovarstvenega programa na našem ozemlju. Odsek za varstvo prirode in prirodnih spomenikov muzejskega društva za Slovenijo je na ta dan predložil pokrajinski vladi za Slovenijo spomenico, v kateri je utemeljil izjemnost narave v Sloveniji v evropskem merilu ter smiselnost in potrebnost njenega ohranjanja. Varstvene cilje so strnili v štiri zahteve, podkrepljene s konkretnimi primeri, obrazložitvami in predlogi. Nekaj zahtev iz spomenice se je tudi uresničilo, tako na primer za današnji dan lahko rečemo najbolj pomembno, to je pogodbeno zavarovanje doline Triglavskih jezer, leta 1924, kar predstavlja zametek Triglavskega narodnega parka in zavarovanje rastlinskih in živalskih vrst ter jam. Tako bomo tudi čez štiri leta praznovali 90. letnico prvih začetkov edinega narodnega parka v Sloveniji, Triglavskega narodnega parka, ki tudi sodi med najstarejše narodne parke v Evropi. Tudi sodobnejša zgodovina zakonskega varovanja Triglavskega narodnega parka ima, tokrat malo sarkastično povedano, že kar dolgo brado, saj je veljavni Zakon o Triglavskem narodnem parku star že 29 let ter zagotovo ni več usklajen s sedaj veljavnim redom v Sloveniji in ne ustreza več zastavljenim ciljem, zaradi česar ga je treba posodobiti. Tudi nastajanje tega zakona, ki ga bomo v roku kakšnih 90 dni obravnavali tudi v Državnem zboru, je staro že skoraj 15 let. Kmalu po osamosvojitvi se je pokazala potreba

po novem zakonu, vendar je bilo najprej treba sprejeti sistemski zakon, Zakon o ohranjanju narave, ki je bil sprejet leta 1999, takoj po tem je Ministrstvo za okolje in prostor pričelo z aktivnostmi za pripravo novega Zakona o Triglavskem narodnem parku in po sprejemu manjše novele leta 2001 je pričela z delom tudi posebna strokovna skupina, katere naloga je bila priprava testnega Zakona o Narodnem parku. Rešitve, ki jih je ta skupina pripravila, so bile deloma zajete v Predlogu Zakona o Triglavskem parku ZTPN1, ki ga je leta 2003 vložila v parlamentarni postopek skupina poslancev s prvopodpisanim Dušanom Vučkom. Žal, ta zakon ni bil sprejet. Bili sta pa opravljene dve javni obravnavi v obdobju do leta 2004 in v mandatu 2004-2008 je predlagateljstvo zakona v skladu s Poslovníkom prevzel poslanec Jožef Školč. Ta predlog je Državni zbor maja 2008 sicer zavrnil, ker je Vlada v postopek vložila novi predlog zakona o Triglavskem narodnem parku. Pa tudi ta ni imel sreče, sprejet ni bil in zakonodajni postopek se je zaključil v skladu s 154. členom Poslovníka. Rešitve o Predlogu zakona o Triglavskem narodnem parku so bile pripravljene na podlagi najširšega možnega konsenza, ki ga je bilo v danem trenutku mogoče zagotoviti. V strokovni komisiji, ki je pripravljala novi zakon, so bili združeni predstavniki Koalicije nevladnih organizacij za Triglavski narodni park, predstavniki nekaterih lokalnih skupnosti o narodnem parku, predstavniki zainteresiranih resorjev, Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Javnega zavoda Triglavski narodni park in nekateri vidni predstavniki zainteresirane javnosti. Strokovna komisija je delovala kar dve leti, vendar, kot rečeno, ni uspela, da bi zakon prišel do sprejema.

Sedaj smo po sedmih letih pred ponovno javno obravnavo, ki jo seveda razpiše Državni zbor, ker je v skladu z drugim odstavkom 55. člena Zakona o ohranjanju narave predlagatelj tega zakona. Naj opozorim, da smo poslanke in poslanci v zadnjih dneh prejeli vrsto opozoril in zahtev nevladnih organizacij in tudi Koalicije nevladnih organizacij za Triglavski narodni park, ki nas pozivajo, da zaustavimo zakonodajni postopek Zakona o Triglavskem narodnem parku češ, da je popolnoma neprimeren, ker prvo območje ne obsega treh četrtin celotnega parka, da predvidena stopnja varovanja ne dosega mednarodno določenih meril in podobno. Dejstvo je, da bo javna obravnava trajala več kot 60 dni, da bo vsem deležnikov v državi dana možnost, da bodo predlagali spremembe zakona, ki pa morajo biti sprejemljive za večino, zlasti prebivalcev območja Triglavskega narodnega parka, ob upoštevanju nacionalnega in tudi širših interesov ohranjanja bogastva, biotske raznovrstnosti našega Alpskega sveta.

Odbor za okolje in prostor je predlagani sklep sprejel soglasno, poslankam in poslancem pa predlagam, da se nam pri tem pridružijo, ko bomo glasovali o sklepu.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja.

Gospod Karl Erjavec, minister za okolje in prostor, prosim.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci!

Triglavski narodni park je edini narodni park v Sloveniji, glede na svojo zgodovino pa sodi tudi med najstarejše narodne parke v Evropi. V narodnem parku je bilo doslej odkritih čez 6.000 različnih vrst živih bitij. Celotno območje narodnega parka je uvrščeno tudi v Naturo 2000. Človek, ki je v alpskem prostoru navzoč več tisoč let, je s svojo prisotnostjo in tradicionalnimi dejavnostmi, fužinarstvom, oglarstvom, gozdarstvom in pašništvom, pomembno preoblikoval gorsko krajino. Kulturna dediščina je v narodnem parku zlasti etnološka, njeno bogastvo in raznolikost ima izjemno vrednost. Značilne stavbe ljudske arhitekture dokazujejo ustvarjalnost neznanih mojstrov, ki so s svojim delom oblikovali tipično podobo kulturne krajine narodnega parka.

Prvi napor za ustanovitev narodnega parka na območju Julijskih Alp segajo že v davno leto 1908, ko je bil podan prvi predlog za zavarovanje doline Triglavskih jezer. Leta 1961 je prišlo do zavarovanja doline Triglavskih jezer z delom Komarče in slapom Savico. Šele s sedaj veljavnim Zakonom o Triglavskem narodnem parku, ki je bil sprejet leta 1981, je bilo območje Julijskih Alp razglašeno za naravno znamenitost. Uresničil je več desetletne zahteve, da se pretežni del Julijskih Alp zavaruje kot narodni park. Varstveni režimi v narodnem parku veljajo že več kot 25 let in se ves ta čas niso spremenili, kar je vodilo tudi v številne nelogičnosti, ki so tudi posledica spremenjenih družbenih in ekonomskih razmer. Določbe starega zakona iz leta 1981 ne ustrezajo več kriterijem varstvenih kategorij Svetovne zveze za varstvo narave, po drugi strani pa tudi ne opredeljujejo dovolj dobro razvojne vloge narodnega parka.

V Sloveniji potekajo aktivnosti za spremembo veljavnega zakona že skoraj 15 let. Leta 2003 je vložila v parlamentarni postopek skupina poslancev Državnega zbora prvi predlog novega zakona o Triglavskem narodnem parku. O vložnem predlogu zakona sta bili opravljene dve javni obravnavi, vendar do sprejema zakona v času trajanja mandata Državnega zbora, to se pravi v mandatu 2000-2004, ni prišlo. V novem mandatu Državnega zbora za obdobje 2004-2008 je bil zakon ponovno predložen v obravnavo, vendar pa tudi takrat Predlog zakona o Triglavskem narodnem parku ni bil sprejet. Rešitve v Predlogu zakona o Triglavskem narodnem parku so pripravljene na podlagi najširšega možnega konsenza, ki ga je bilo mogoče v tem trenutku doseči. Gre za konsenz med možnostmi razvoja in varstvom in varovanjem tega območja. Predlagane zakonske

rešitve so po našem mnenju še sprejemljiv kompromis med strokovnimi in naravovarstvenimi izhodišči in potrebami razvoja lokalnega prebivalstva, ob upoštevanju načela trajnostnega razvoja. Te rešitve so tudi nadgrajene z nekaj manjšimi spremembami na področju določitev nosilcev razvojnih nalog v narodnem parku pri sestavi sveta javnega zavoda in tudi njegovega sedeža, zagotavljanju nadzora nad usklajenostjo razvojnih projektov, s cilji narodnega parka in še nekaj manjšimi spremembami redakcijske narave.

Že predsednica Odbora za okolje in prostor je povedala, da bo v dvomesečni javni obravnavi o vsebini predloga zakona še dovolj možnosti za razpravo in bodo predlagane rešitve gotovo ponoven predmet obravnave javnosti, ko se bodo ponovno soočili vsi interesi, tako javni kot zasebni, državni in lokalni in strokovni in laični. Zato predlagam Državnemu zboru, da predlog zakona podpre in omogoči dvomesečno javno obravnavo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima gospod Danijel Krivec, v imenu Poslanke skupine Slovenske demokratske stranke.

DANIJEL KRIVEC: Spoštovani podpredsednik, spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Triglavski narodni park spada med najstarejše evropske parke. Prvo zavarovanje sega že v leto 1924. Je tudi narodni park v Sloveniji in zato velja za simbol slovenstva. Njegovi cilji so varovanje narave in ohranjanje kulturne krajine, ohranitev izjemnih naravnih in kulturnih vrednot, varstvo avtohtonih, redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, naravnih ekosistemov. Prav tako pa skrbi za ustrezen razvoj v parku v smeri trajnostnega razvoja tradicionalnih gospodarskih panog, predvsem kmetijstva, gozdarstva in turizma, ter izpolnjevanje ustreznih materialnih in drugih pogojev za življenje in delo tukajšnjega prebivalstva. Po drugi strani pa park zagotavlja doživljanje parka na različne načine. Usmerjene z informacijskimi središči, informacijskimi točkami, informacijskimi tablam, parkovnimi potmi, vodenimi izletmi, biološkimi delavnicami in tako naprej. Zagotavlja tudi raziskovanje skozi delo na različnih področjih v okviru projektnih nalog. Vsi ti pridobljeni podatki in rezultati se uporabljajo za pripravo strokovnih podlag in usmeritev za nadaljnjo delo. Poleg tega opravlja park tudi vzgojno in izobraževalno delo, pripravo publikacij, načrtovano komuniciranje z javnostjo, oblikovanje in izvajanje različnih izobraževalnih programov in vse drugo. Park pa opravlja svoje poslanstvo tudi kot upravljavec. Strokovno in izvajalsko podpira odločitve o varovanju narave ter razvoju parka in odpira prostor za delo med različnimi interesnimi skupinami in dejavnostmi na zavarovanem območju. Primerno upravljanje

omogoča uresničevanje ciljev parka in je zgled za upravljanje in primerno ravnanje na drugih zavarovanih območjih in tudi zunaj njih. Pomemben del naloge je tudi sodelovanje pri pripravi novega predloga zakona o Triglavskem narodnem parku oziroma sodelovanje v proceduri sprejemanja nove zakonodaje. Obstoječi zakon o Triglavskem narodnem parku, sprejet leta 1981, ne omogoča več kvalitetnega izvajanja vseh naštetih nalog, saj je v veliki meri v neskladju z ostalo zakonodajo, ki ureja različna področja. V neskladju je tudi z direktivami iz področja varovanja in razvoja v parkovnih območjih, ki niso vključena v obstoječi zakon. Vlada je v zakonodajni postopek posredovala Predlog zakona o Triglavskem narodnem parku. Besedilo novega zakona je primerno za obravnavo v Državnem zboru. V skladu z Zakonom o ohranjanju narave je Državni zbor kot ustanovitelj narodnega parka dolžan pred sprejemom akta o zavarovanju seznaniti javnost z vsebino novega zakona. Javna predstavitev se opravi z javno obravnavo in javno razgrnitvijo z ustrezno besedilno in kartografsko dokumentacijo. Javna predstavitev in razgrnitev se mora opraviti v lokalnih skupnostih, ki jih zakon obravnava. Verjamem, da bomo po opravljenem predhodnem postopku in pridobljenih pripombah in dopolnitvah lažje in bolj kvalitetno obravnavali predlagani zakon v proceduri v Državnem zboru.

Želja vseh nas je, da dobimo kvaliteten in operativen zakon, usklajen z vsemi uporabniki. Zato bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlog sklepa o javni predstavitvi zakona o Triglavskem narodnem parku podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franco Juri v imenu Poslanske skupine Zares.

FRANCO JURII: Hvala gospod predsedujoči. Kolegi in kolegice.

Poslanska skupina Zares podpira sklep, predlog sklepa o javni predstavitvi predloga zakona o Triglavskem narodnem parku, edinem narodnem parku v Sloveniji.

Zakon je izjemnega pomena in ga bo treba obravnavati tudi s primerno pozornostjo in strokovnostjo. Prav zaradi tega menimo, da bo nujno treba upoštevati tudi ocene in kritike, ki prihajajo s strani strokovne in zainteresirane javnosti. Javna predstavitev in posledična javna razprava, ki je zakonska zaveza, sta pa predvsem nujna tudi z namenom, da se krepí ozaveščanje javnosti, stroke in politike o pomenu ne le Triglavskega narodnega parka, temveč celotne naravno kulturne dediščine v Sloveniji, ki je sproti podvržena pritiskom, vse večjim pritiskom ne vselej skladnega in trajnostnega razvoja. Zato pričakujemo, da bo zgled te javne razgrnitve in javen razprave in tudi ustreznega zakona o Triglavskem narodnem parku utiral pot tudi podobnim pristopom in zakonskim rešitvam za druge bisere naše naravne dediščine, na primer za Park

Škocjanskih jam, ali za vse bolj ogrožena mokrišča, na primer solin ob naši obali.

Poslanska skupina Zares bo ta sklep podprla.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine SLS.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo sklep, da se Predlog zakona o Triglavskem narodnem parku daje v javno predstavitev in upamo, da se bo v sklopu te predstavitve pridobilo predvsem mnenja tistih, ki so v Triglavskem narodnem parku življenjsko povezani. Medtem ko so svoja mnenja že podale razne nevladne organizacije in ekološka gibanja, ki v veliki večini takšnemu predlogu zakona nasprotujejo, pa se poslanci Slovenske ljudske stranke zavedamo, da je težko najti pravo ravnovesje med varovanjem narave in potrebami tam živečih prebivalcev. Nenazadnje je treba poskrbeti tudi zato, da se z zakonskimi rešitvami ne ovira razvoja lokalnih skupnosti, seveda ob hkratni skrbi za naravo. Zato bomo predlagan zakon v okviru poslanske skupine oziroma Slovenske ljudske stranke dobro proučili, da bomo lahko kasneje predlagali tudi morebitne spremembe in izboljšave.

V SLS se namreč zavzemamo za sonaravno urejanje prostora, ki predstavlja usklajeno ravnanje z živo in neživo naravo, naravnimi dobrinami ter narodovo dediščino v prostoru. Menimo, da smo na lepote Slovenije lahko upravičeno ponosni in zato podpiramo vso naravno kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo. Zavarovana območja je po našem mnenju treba uskladiti z evropskimi usmeritvami. Tista območja, ki so okoljsko občutljiva, pa je treba še posebej varovati. Od zakona o Triglavskem narodnem parku, ki nastaja že zelo dolgo pričakujemo, da bo poleg prilagoditve družbeno političnim razmeram prinesel tudi posodobitev in nadgradnjo pravnih rešitev ter določitev nadzornih in varstvenih režimov, ki bodo hkrati varovali naravne vrednote in ohranjali biotsko raznovrstnost.

Kot sem že omenil, bomo še posebej pozorni na to, ali predlog zakona zagotavlja oziroma dopušča razvojne možnosti in trajnosti razvoj prebivalcev, ki živijo v parku te omogoča obiskovalcem parka uživanje naravnih in kulturnih vrednot, seveda ob hkratni skrbi za živo in neživo naravo v parku. Prepričani smo, da se vse to da združiti v primernih in uresničljivih zakonskih rešitvah, ki bodo zagotovile pravno ravnovesje med potrebami prebivalcev in skrbjo za naravno okolje Triglavskega narodnega parka in v njem živečih živali in rastlin.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo torej podprli predlagani sklep. Nadejamo pa se korektne in široke javne predstavitve ter dobre in argumentirane javne razprave ter na koncu seveda tudi upoštevanja predlog ljudstva, predvsem prebivalcev tega območja, ki sami najbolj poznajo razmere v okviru Triglavskega narodnega parka in so tako lahko pomemben vir informacij za realne in konkretne rešitve v zakonu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Anton Urh, v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Novelo Zakona o Triglavskem narodnem parku smo v naši državi, še posebej pa prebivalci na področju Triglavskega narodnega parka, nestrpno pričakovali. Vsak s svojimi pričakovanji, strahovi in seveda interesi, kaj bo novela prinesla. Eni bi šli radi v korak z razvojem turizma, drugi bi radi ohranili nedotaknjeno naravo itn. Zavedati se moramo, da bi bilo kakršnokoli besedilo nekomu škodljivo, pomanjkljivo, drugim pa kvalitetno, strokovno in podobno. Skratka, nemogoče je pripraviti takšno besedilo zakona, ki bi odgovarjalo vsem zainteresiranim skupinam. Vsekakor pa je nujno, da tako obsežen in po vsebini izjemno pomemben zakon uskladimo z vsemi zainteresiranimi, pa naj bodo to naravovarstvene organizacije, lokalno prebivalstvo, strokovna in laična javnost, pristojne službe. Zato v Poslanski skupini DeSUS podpiramo predlog sklepa, da se opravi javna predstavitev Predloga zakona o Triglavskem narodnem parku. V dvomesečni javni obravnavi o vsebini predloga zakona, ki jo bo vodil Državni zbor, kot ustanovitelj zavarovanega območja, bodo predlagane rešitve ponovno predmet obravnavane javnosti, da se bodo lahko soočili vsi interesi, tako javni kot zasebni, državni in lokalni, strokovni in laični. Sam predlog zakona v Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo kot še sprejemljiv kompromis med strokovnimi naravovarstvenimi izhodišči in potrebami razvoja lokalnega prebivalstva, ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja. Ocenjujemo, da je tudi v tem predlogu ohranjen prvotni namen zakona o Triglavskem narodnem parku, in sicer ohranitev izjemnih naravnih in kulturnih vrednot, narave v vseh njenih prepoznanih kvalitetah, ohranitev in razvoj kulturne krajine, zagotovitev z naravnimi danostmi in vrednotami usklajen nadaljnji razvoj kmetijstva in gozdarstva ter razvoj in materialni ter drugi delovni pogoji za življenje in delo prebivalcev v osrednjem delu Julijskih Alp ter omogočanje uživanja naravnih in kulturnih vrednot in rekreacije v naravi.

Ker je bil narodni park ustanovljen že leta 1981, je treba urediti njegovo varstvo in upravljanje tako, da bo

narodni park območje, kjer bo aktivno varstvo narave prvenstveno ohranjalo vse naravovarstvene kvalitete tega območja. Istočasno pa mora zagotavljati varstvo kulturne dediščine in ohranjati kakovostno krajino ob hkratnem omogočanju in pospeševanju trajnostnega razvoja lokalnega prebivalstva. Prav tako mora omogočiti obiskovanje in doživljanje kvalitetnega območja. Narodni park je tudi območje izjemnih kakovosti krajine, ki jim je treba posvetiti posebno pozornost, in glede na to, da krajina v Sloveniji nima systemskega varstva, ustrezno urediti.

V narodnem parku je veliko enot kulturne dediščine in kulturnih spomenikov, ki potrebujejo posebno pozornost in je treba zato z zakonom urediti posebno skrb za njihovo ohranitev, skladno s sistemom varstva kulturne dediščine v slovenskem pravnem redu. Tisti, ki živimo na območju Triglavskega narodnega parka, še posebej pozorno spremljamo pripravo zakona, od katerega bodo v prihodnosti v veliki meri odvisna naša življenja. Želimo si, da bi imeli dovolj možnosti za soodločanje o prihodnosti Triglavskega narodnega parka in posledično tudi kvalitetno življenje. Obenem upamo, da bo predlog zakona zavezoval predstavnike Javnega zavoda Triglavski narodni park, da v resnici tesno sodelujejo z lokalnimi skupnostmi ter da se bo prisluhnilo nam, ki živimo na tem območju in se v vsakdanjem življenju srečujemo z omejitvami, ki jih prinaša status narodnega parka, ne pa tistim, ki se gredo občasne naravovarstvenike in diktirajo svojo voljo, kako naj živimo in delamo v narodnem parku, medtem ko sami živijo sredi Ljubljane in si tudi pod razno ne predstavljajo, kako zgleda naše življenje v Triglavskem narodnem parku.

Naj na koncu še enkrat ponovim, da bomo poslanci Poslanske skupine DeSUS podprli Predlog sklepa o javni predstavitvi Predloga zakona o Triglavskem narodnem parku.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Silven Majhenič, v imenu Poslanske skupine SNS.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani prisotni!

Triglavski narodni park sodi v najboljše ohranjene predele visokogorja v Sloveniji. Verjamem, da vsi vemo, zakaj smo občutljivi do te prečudovite narave, ki sodi med najstarejše in najlepše narodne parke v Evropi. Obdržal se je v vsej svoji lepoti stoletja, tudi po zaslugi tam živečih ljudi, ki so imeli vedno prijazen odnos do narave in čut za sobivanje narave. Ker je tega prijaznega odnosa do narave čedalje manj in pohlep prišlekov čedalje večji, je treba napisati zakon, ki bo porok, da se bo okolje obdržalo v takšni kondiciji, v kakršni je danes, še stoletja.

Triglavski park je bil zavarovan z zakonom iz leta 1981, ki pa z zdajšnjim pravnim redom ni usklajen in ne ustreza pričakovanim ciljem. Vsi so se ves čas zavedali, da je treba zakon novelirati, vendar se je čakalo na sprejetje systemskega zakona o ohranjanju narave, ki je bil sprejet v letu 1999. Dve leti zatem je bil zakon noveliran z manjšimi popravki, vendar korenite preнове ni bil deležen. Noveliran je bil le do te mere, da bi preprečeval poseg v naravo, kar pa se je izkazalo kot slabo, saj so nekateri izbranci kljub zakonu zaobšli predpise in uresničili lastne cilje. Kljub naporom skupine poslancev, da bi zakon doživel temeljito prenovu do leta 2004, do tega ni prišlo. Tudi kasneje med leti 2004 in 2008 zakon ni ugledal pričakovanega cilja, ampak je bil v Državnem zboru zavržen. Kot vidimo, ste hoteli sprejeti popravljen zakon, kar dve različni opciji, ki sta bili na Vladi od leta 2000 do 2008, pa nobeni ni uspelo. Sedaj se zgodovina ponavlja. Rešitve, ki jih je pripravila posebna prehodna komisija, v katero so bili vključeni vsi možni strokovnjaki iz raznih področij, vsa možna ministrstva z vsem razpoložljivim strokovnim potencialom, vidni predstavniki zainteresirane javnosti lokalne skupnosti, predstavnike koalicije nevladnih organizacij, pa še bi lahko našteval. Zakon se je pripravil na osnovi strokovnih gradiv, ki jih je pripravila strokovna komisija, vendarle ne dovolj dobro, saj ne zadostuje, da bi šel takšen, kot je bil zasnovan, v razpravo. Očitno je, da so to zopet drugi časi, kajti vsi napor, ki so bili vloženi pa tudi denarja je bilo premalo, tako da se bo sedaj zgodba ponovila. Ne verjamem, da bodo zaključki dosti drugačni, bodo le od druge politične opcije.

V Slovenski nacionalni stranki upamo, da bo toliko politične modrosti in se bo ta zakon končno izoblikoval ter prišel na mizo poslancev dodelan in sprejemljiv za vse. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa spoštovani predsedujoči za besedo. Pozdrav ministru gospodu Erjavcu.

Jaz moram reči, da smo v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije te točke in pa tega zakona veseli. Kajti po letu 1981 je seveda že čas, ker so se zadeve v življenju precej spremenile, da končno postavimo piko na i in pa zakon uredimo tako, kot se za podobne parke doma in pa v svetu danes spodobi. Zagotovo je zakon, o katerem ne more govoriti in pa odločati samo politika. Gre za zakon, ki mora biti v interesu in koristi vseh Slovencev in Slovenk, še kako je pa treba paziti pri tem zakonu, da bo seveda omogočal dostojno življenje, preživetje in pa tudi razvoj domačinom, ki so v raju pod Triglavom doma. Zato v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije javno razpravo, ki bo omogočala, da

soočimo, združimo najrazličnejša mnenja, predloge in pa iz njih izberemo najboljši kompromis, tudi podpiramo in jaz sem prepričan, da zakon, ki je že sedaj dobra podlaga za nadaljnje odločanje, v času javne razprave v naslednjih mesecih še dogradimo, nadgradimo in pa izboljšamo, tako, da bomo na zgodbo in pa na rešitve, ki jih prinaša, res lahko Slovenke in pa Slovenci ponosni.

Zagotovo naš edini narodni park potrebuje novo zakonsko ureditev, kajti po tridesetih letih ne ustreza več ne družbenim ne naravovarstvenim okoliščinam. Novi zakon je resda nastajal skoraj 15 let, trikrat je bil že v parlamentarni proceduri, tudi z nesprejemljivimi rešitvami. Vedno znova se pri sprejemanju in pa pri obravnavi sproži kratek stik, na eni strani med interesi države na drugi strani strokovnih služb, lokalne skupnosti in pa naravovarstvenikov in pa nevladnih organizacij. Sedaj smo v stanju, da je čimprejšnji sprejem zakona nujen, kajti vsako nadaljnjo odlašanje ali pa vztrajanje pri rešitvah, ki jih je že zdavnaj povozil čas, nam seveda napredka in razvoja ne omogoča. Mislimo pa, ker je v javnosti večkrat slišati, da s tem zakonom v resnici ni nihče prav zadovoljen, da je pa to dober kompromis, na katerem zgodbo lahko gradimo. Kajti obstoječi predlog zakona po našem mnenju predstavlja sprejemljiv kompromis med interesi lokalnih prebivalcev, občin in pa med varstvenimi zahtevami in pa trajnostnih razvojev.

Pomembno je prisluhniti tudi sporočilom nevladnih organizacij iz področja okolja in naravovarstva, ki so svoja kritična stališča do predloga zakona izpostavile tudi v pismu, ki je bilo poslano v javnost ter tudi naslovljeno na poslance in Državni zbor. Je pa v isti sapi treba povedati tudi drugo. Da nikakor ne želimo, da območje Triglavskega narodnega parka postane nek rezervat, v katerega bi obiskovalci od doma in po svetu hodili občudovati, kaj se tam dogaja in pa godi. Poleg naravnih vrednot, ki so tam izjemne, so seveda ključni za razvoj in uspešno nadgradnjo te zgodbe prav domačini. Če ne bi bilo lokalnega prebivalstva, če ne bi bilo kmetovanja, Triglavski narodni park ne bi bil v tako dobrem stanju, kot je sedaj, in ga lahko seveda ščitimo.

Gre seveda pohvaliti tudi v predlogu zakona omenjanje kulturno dediščino parka. Prav se nam zdi, da se povečajo pristojnosti upravi parka, ki je doslej velikokrat imela zvezane roke in pa nepravne pristojnosti. Lokalne skupnosti bodo prav gotovo zato tudi pritrdile večji možnosti črpanja razvojnih sredstev in tudi sodelovanje s civilno družbo je bolje opredeljeno in postavljeno - ne kot pravica, ne kot dolžnost, pač pa kot obveznost. To kar bo dalo možnost, da se določene dileme in težave, ki se bodo sčasoma zagotovo pojavile, urejajo sproti. Moram pa na tem mestu omeniti nekaj dilem, ki bodo zagotovo razjasnjene ravno v okviru javne predstavitve v Državnem zboru. Na primer, ena od teh je, da se park deli v tri varstvena območja, pri tem pa je spreminjanje

meje drugega območja nekoliko nejasno, kajti to drugo območje lahko prehaja tako v prvo območje kot pa v tretjem območje parka, seveda zaščita znotraj teh območij pa je precej različna.

Nekaj težav vidimo tudi z razmejitvijo prvega in drugega območja. In strokovnih pojasnil, zakaj je ta razmejitev narejena tako, kot je sedaj predstavljena v predlogu zakona, nam ne daje vseh odgovorov. Nerazumljivo je, zakaj so, recimo, iz prvega varstvenega območja izvzeti vsi zatrepi alpskih dolin, kar pomeni veliko fragmentacijo osrednjega območja. Členitev prostora pa je ena od najhujših groženj naravnim habitatom ter ohranjanju tu izredno pestre biotske raznovrstnosti.

Iz obrazložitve zakona izhaja tudi, da je v prvem varstvenem območju le 37,5% območja. Če temu pridamo še drugo območje, dobimo skupaj 74,5%, kar v praksi računsko in matematično pomeni, da nam zmanjka pol odstotka, da bi dosegli načrtovanih 75% osrednjega območja, kar po mednarodni klasifikaciji pomeni narodni park.

Po našem mnenju predlog zakona tudi ne rešuje v celoti problematike obstoječih črnih gradenj, kajti manjkajo namreč točne določene konkretne usmeritve za preprečevanje novih črnih gradenj, predvsem pa obveznosti za rušenje tistih črnih gradenj, ki doslej niso bile legalizirane oziroma smo se trudili, da bi jih legalizirali v skladu z zakonodajo. Mnenje smo, da bi v prehodnih določbah lahko zapisali tudi roke, do kdaj bodo te legalizacije ali pa, nasprotno, rušitve izvedene in da se bo vzpostavilo legalno stanje, podobno kot imajo lokalne skupnosti v Triglavskem narodnem parku prednost pri spodbujanju in sofinanciranju, o tem govori 11. člen zakona, bi morale imeti nelegalne gradnje v Triglavskem narodnem parku neko prednost ali pa neko obravnavo, da tisto, kar se legalizira, da legaliziramo, kar pa seveda v park ne sodi in ga kvari, da odstranimo na čim manj škodljiv in pa boleč način.

Posebno pozornost bi po našem mnenju bilo treba posvetiti tudi Bohinjskemu jezeru, ki je kot naravna vrednota državnega pomena in kot pomembno slovensko turistično območje z veliko različnimi interesi in željami po razvoju, da bi se to uredilo z državnim prostorskim načrtom, podobno kot v tej državi urejamo smučišča, ta prostorski načrt pa bi vključeval Bohinjsko jezero z obalo, od Ribčevega laza pa do Ukanca, vključno z vikend območji, še posebej za to, ker Ukanc sedaj iz osrednjega območja parka prehaja v tretje območje TNP-ja.

V zakonu pogrešamo pa tudi obveznost za sanacijo vseh objektov v visokogorju, ki onesnažujejo vodo. To so, recimo, planinske kočje, objekti na planinah, posebej pa je treba poudariti, da je v predlogu zakona dan velik poudarek trajnostnemu razvoju in tako posledično razvojnim možnostim, ljudem, ki živijo in so domačini na območju parka.

Precej razprave bo zagotovo deležna tudi umestitev velikih objektov športno-rekreacijskega namena, kot so biatlonski center na Pokljuki, planinške skakalnice z vso svojo zgodovino in perspektivo in pa tudi smučarski center Vogel. Moram reči, da nam je splet okoliščin najbrž olajšal delo. Na Pokljuki smo v letošnjem letu uspeli zgraditi, odpreti in predati namenu vzoren biatlonski center, ki je vzoren, moderen objekt, hkrati pa tistega parka, ki je okrog njega, v ničemer ne poslabšuje in pa kvari. Tisti, ki ste si ogledali rešitve, lahko vidite, da je seveda javna razsvetljava tam urejana tako, kot je treba, da imajo svojo čistilno napravo, recikliranje vode, da se kuri in ogreva na biomaso, ki se seveda prideluje v pokljuških gozdovih. Mislím, da ravno s tem biatlonskim centrom dobivamo nek dober model, kako bi bilo potrebno urediti tudi Planico, kako bi bilo treba urediti tudi Vogel kot smučarski center, obenem pa jasno in glasno povedati, da imamo v območju TNP-ja te tri velike pomembne objekte nacionalnega pomena in da naprej za 4., 5. ali 6., kot razmišljajo nekateri, ki se bojijo razvoja, da o tem ne razmišljamo in da, ko se enkrat meja tega objekta takega poligona neha, okolje naprej ostane neokrnjeno, tako kot smo ga od svojih predhodnikov imeli že predhodna stoletja.

Moram reči, da verjetno takega parka brez ljudi in življenja ni in ne bo, tako kot dobrega zakona ne bo brez široke javne razprave, kateri v pomoč pri iskanju najboljših rešitev v Poslanskemu klubu Liberalne demokracije Slovenije pritrjujemo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima še gospa Breda Pečan v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kratka bom. Poslanska skupina Socialnih demokratov podpira sklep o tem, da se začne javna obravnava Predloga zakona o Triglavskem narodnem parku, v skladu ne le Zakonom o ohranjanju narave, ampak tudi z Aarhuška konvencija, ker daje s tem široko možnost sodelovanja pri oblikovanju, dokončnem oblikovanju zakona, najširšemu možnemu številu deležnikov. Samo želimo si lahko, da bo ta javna obravnava pripeljala do takega zakona, ki bo nekako uskladil interese prebivalcev in države, ne države v smislu Vlade in Ministrstva za okolje in prostor, ampak države kot skupnosti vseh nas, Slovenk in Slovencev, ki želimo, da bi imeli narodni park urejen tako in tudi upravljan tako, da bo zagotovil, prvo kar je, ohranjanje biotske raznovrstnosti, ki je dejansko nekaj izjemnega v celotnem evropskem prostoru, istočasno pa tudi, da bo ta biotska raznovrstnost ostala tudi našim potomcem in zanamcem. Zato seveda lahko razumemo pripombe in skrbi koalicije nevladnih organizacij za Triglavski narodni park in se v marsikateri njihovi pripombi pridružujemo njihovemu stališču, vendar pa

zagotovo ne bi bilo smotrno, da bi, tako kot je koalicija nevladnih organizacij predlagala, da bi zakonodajni postopek o Triglavskem narodnem parku popolnoma zaustavili in se vrnili na začetek, ampak izkoristimo čas, ki nam je dan na razpolago in ga popravimo, spremenimo, dopolnimo tako, da bo zadostil izhodiščem, ki jih postavlja mednarodna skupnost do narodnih parkov, istočasno pa tudi seveda, da bodo prebivalci imeli interes, da se bo območje Triglavskega narodnega parka ne le ohranjalo, ampak da bo tudi iz dneva v dan bogatejše, oni pa bodo s tem tudi sami ne samo premagali muke in težave življenja v narodnem parku, ampak da bodo od tega tudi kaj imeli in da bodo zaradi tega kvečjemu bolj bogato, predvsem pa živeli v okolju, ki si ga več ali manj želimo danes že vsi. Zato, seveda, bo Poslanska skupina Socialnih demokratov ta sklep podprla. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo predstavitev. stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu sklepa v celoti. Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti. Ga ni. Gospod Bogdan Barovič. Gospod Miran Györek, gospod mag. Borut Sajovic, gospod Srečko Prijatelj, gospod Silven Majhenič, gospod Danijel Krivec - se odpovedujete, Morda želi besedo še predstavnik Vlade? Ne. Predlagatelj? (Ne.) Zaključujem razpravo. Ugotavljam, da k predlogu sklepa ni bilo vloženih amandmajev. Zbor bo o predlogu sklepa v skladu s časovnim potekom zbora odločal danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 38.A točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi poslanci. Prehajamo na **38.A TOČKO DNEVNEGA REDA - PREDLOG ZA RAZREŠITEV MINISTRA ZA OKOLJE IN PROSTOR KARLA VIKTORJA ERJAVCA**. Gospod Godec, želite proceduralno? Prosim.

JOŠKO GODEC: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani minister, spoštovani predsednik Vlade. Na podlagi prvega odstavka 74. člena pravilnika Državnega zbora Poslanska skupina DeSUS predlaga, da se razprava in odločanje o 38.A točki dnevnega reda 13. redne seje Državnega zbora, to je Predloga za razrešitev ministra za okolje in prostor Karla Viktorja Erjavca preloži na eno izmed naslednjih sej Državnega zbora.

Kot razlog navajam dvoumna ustavno sporna določila Zakona o Računskem sodišču, ki so bila podlaga za ukrepanje tako predsednika Računskega sodišča kot nadalje predsednika Vlade Republike Slovenije. Zaradi teh ustavno spornih določil in v izogib nadaljnjim morebitnim nezakonitim postopanjem predstavnikov državnih organov bo skupina poslancev Državnega zbora, katere podpise imamo že zbrane oziroma minister za okolje in prostor, Karl Viktor Erjavec, ki mu v pravnem interesu je, da se ta morebitna neustavnost odpravi, vložila

na Ustavno sodišče pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti spornih določb Zakona o Računskem sodišču.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala. Vodja Poslanske skupine DeSUS gospod Godec je v skladu s 74. členom predlagal, da se ta točka, da se razprava in odločanje - ali odločanje o tej zadevi preloži na eno izmed naslednjih sej. Seveda je takšen predlog poslovniško mogoč in dopusten. V zvezi s tem v skladu s 64. členom, desetim odstavkom, lahko do tega predloga zavzame stališča Vlada, če ni predlagateljica te zadeve, se pravi Vlada, in poslanske skupine.

Želijo poslanske skupine - želi Vlada zavzeti stališče do tega predloga? Želijo poslanske skupine?

Najprej gospod Jože Tanko, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

Prosim? Poglejte, bom jaz vodil sejo, ne skrbite, vsi vodje poslanskih skupin bodo dobili priložnost za obrazložitve. Gospod Tanko se je javil, prosim, če želite predstaviti svoje stališče k temu.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik.

Mislím, da bi bilo korektno, da bi odprli krog, da bi se poslanske skupine - tiste, ki pač želijo - prijavile k argumentiranju, k obrazložitvi svoje obrazložitve. Mislím, da ta postopek, ki ste ga zdaj ubrali, ni korekten, ker čakajo, kdo bo kaj povedal.

Mi bomo predlog Poslanske skupine DeSUS podprli, zato ker menimo, da je argumentacija predloga, ki ga je dal predsednik Vlade pravzaprav oprta na razloge, ki v celoti ne stojijo. Da je senca dvoma o tej odločitvi Računskega sodišča, da je bila senca dvoma tudi pri predsedniku Vlade, kažejo tudi njegove izjave, ko je javno povedal, da se nagiba k temu, da bi ta člen v Zakonu o Računskem sodišču, ki je podlaga za tak poziv predsedniku Vlade, dal v ustavno presojo. Žal se predsednik Vlade za ta postopek ni odločil, čeprav menimo, da bi bil zelo korekten in utemeljen. Ker pa predsednik Vlade te svoje javne možne napovedi ni izkoristil, predlagam, da damo priložnost tudi tistim, ki izkazuje v tem postopku pravni interes, to pa so tudi poslanci Državnega zbora, da se točka prekine, zato to podpiramo, in da se vmes da ta pobuda, odloča o pobudi, da o tej točki oziroma o tej zahtevi odloča tudi Ustavno sodišče in presodi, ali je poziv Računskega sodišča predsedniku Vlade skladen z ustavo ali ne.

Jaz sicer vem, da ima predsednik Vlade tudi druge možnosti, da ukrepa, vendar predsednik Vlade se je v svoji argumentaciji za razrešitev oprl v celoti na odločitev Računskega sodišča, za katero pa tudi sam izraža, javno izraža pomisleke, da so ustavnopravno korektne, da so skladne z ustavo.

Predlagam, da proceduralni predlog Poslanske skupine DeSUS podpremo, da se .../Opozorilni znak za konec razprave./... opravi presoja ustavnosti tega člena Zakona o Računskem sodišču in da potem na eni od naslednjih sej, takrat ko bo ta senca dvoma odpravljena, potem tudi nadaljujemo s postopkom razrešitve na tej pravni podlagi ali pa si bo predsednik Vlade Republike Slovenije, gospod Pahor, poiskal drugo pravno podlago, da se bo rešil neljubega koalicijskega partnerja, neljubega v .../Opozorilni znak za konec razprave./... svoji ministrski ekipi.

Predlagam, da podprete ta predlog. Naša poslanska skupina ga bo podprla.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kakšna poslanska skupina? Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke, gospod Zmago Jelinčič Plemeniti. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. V Poslanski skupini SNS bomo nasprotovali predlogu, ki ga je vložila Poslanska skupina DeSUS. Mi sodimo, da je treba zadevo čim prej rešiti, in tudi, ko sem govoril pred desetimi dnevi z gospodom Erjavcem, je on soglašal s tem, da je treba čim prej opraviti to in da se ga razreši. V redu! In mi vztrajamo na teh izhodiščih tudi danes. Mislim, da konec koncev je treba to zadevo urediti, pa če skupina DeSUS nima pravega kandidata, mislim, da je gospod Zanoškar kar primeren kandidat. Kajti, če prevzame ministrsko mesto, lahko od premierja zahteva, da v zameno uredi dokumentacijo za gradnjo avtoceste na Koroško, do Slovenj Gradca, do Dravograda in potem reče, če v šestih mesecih, gospod premier, ne boste začeli z deli, pa odstopam in takrat potem lahko gospod Zanoškar odstopi. S tem bi naredil nekaj dobrega za Koroško in za Slovenijo sploh. Ne mislim tistega, da bi čez šest mesecev odstopil, ampak mogoče bi pa začeli delati cesto.

Skratka, mislim, da je smiselno, da se podpre ta razrešitev gospoda Erjavca, da se zadev ne prenaša. In kot mi je znano, se je včeraj gospod Erjavec pogovarjal s premierjem kar dolgo, kakšnega konsenza nista našla, navkljub temu da so bile tudi s strani premierja dane zanimive in mamljive ponudbe za kogarkoli, razen, kot kaže, za gospoda Erjavca. Zato mislim, da ni smiselno, da prelagamo to točko dnevnega reda in Slovenska nacionalna stranka bo glasovala proti predlogu, da se prenese razprava na eno od drugih sej. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod Jakob Presečnik v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik. Torej, glede na to, da v poslanski skupini menimo, da je predsednik Vlade predvsem izkoristil poziv Računskega sodišča in predlagal razrešitev ministra Karla Erjavca, razlogi so pa verjetno

drugje oziroma tudi drugje, ampak glede na to, da so sami ti razlogi napisani v obrazložitvi predloga, pa da ne bo padla niti senca dvoma v takšen predlog, v dejanje, ki ga bo predvidoma storil Državni zbor oziroma izglasoval razrešitev ministra, ravno iz tega razloga bomo podprli predlog Poslanske skupine DeSUS. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kakšna poslanska skupina obrazložiti svoj predlog? Želi še predlagatelj, dodatno, predsednik Vlade? Ne želi nobeden. Zato prehajamo na odločanje, torej glasujemo o predlogu poslanske skupine DeSUS, da se 38.a točka razprava in odločanje o tej zadevi k tej točki preloži na eno od naslednjih sej. Glasujemo.

Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 42.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da proceduralni predlog ni bil sprejet.

Prosim, gospod Godec, proceduralno.

JOŠKO GODEC: Poslanska skupina DeSUS na podlagi drugega odstavka 73. člena Poslovnika Državnega zbora zahteva prekinitev 38.a točke dnevnega reda 18. redne seje Državnega zbora, in sicer zaradi posvetovanja v poslanski skupini. Ker gre za delikatno zahtevo, predlagamo, da se seja prekine za 45 minut.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Vaši prošnji, vašemu predlogu je ugodeno. Sejo bomo nadaljevali ob 14.15. Prosim? Brez odločanja! Prosim? On je zahteval odmor in ta odmor - brez odločanja. "Posamezna poslanska skupina lahko zahteva takšno prekinitev samo enkrat pri posamezni točki dnevnega reda. Taka prekinitev sme trajati največ 45 minut, razen če Državni zbor na obrazložen predlog vodje poslanske skupine odloči drugače." Vsaka poslanska skupina ima pri eni točki pravico do pavze, ponavadi jo izkoristijo pred glasovanjem. Poslanska skupina DeSUS je to želela takoj in to seveda jim po poslovniku moram ugoditi. Sejo nadaljujejo ob 14.15. Hvala.

(Seja je bila prekinjena ob 13.29 in se je nadaljevala ob 14.15.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi poslanci, nadaljujemo **38.a točko dnevnega reda.**

Uvodoma naj povem, da sem mogoče vendarle malo prehitro ugodil vodji poslanske skupine, kajti predlog za prekinitev se ponavadi da po 33. členu, drugem odstavku, pred odločanjem. Sam sem ocenil, da poslanska skupina takšno prekinitev potrebuje in da zato bi se lahko štelo, da bi bila lahko ta prekinitev dana tudi po 73. členu in prvem odstavku Poslovnika Državnega zbora.

Nadaljujemo prekinjeno točko. Predsednik Vlade Republike Slovenije Boruta Pahor je Državnemu zboru dne 19. januarja 2010 predlagal, da Karla Viktorja Erjavca razreši s funkcije ministra za okolje in prostor.

Besedo dajem predsedniku Vlade Borutu Pahorju za dodatno obrazložitev predloga.

Prosim.

BORUT PAHOR: Dober dan, spoštovani gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani!

BORUT PAHOR: Dovolite mi, da na kratko, kakšno minuto bi rad pridržal morda za konec te razprave, utemeljim svoj predlog za razrešitev ministra za okolje in prostor.

Najprej, da ne bo nesporazumov. Opravljam vlogo predsednika vlade, zahtevno politično vlogo v času, ko se Slovenija po svojih najboljših močeh, upam, koliko to uspeva Vladi ob pomoči vseh ostalih, poskuša povleči iz krize kot zmagovalka. Za to potrebuje kohezivno vlado, vlado, ki se ne ukvarja sama s seboj, ampak se ukvarja s problemi te države. To je bistvo! Da bi lahko še naprej tako delali, kot smo delali do zdaj, da se torej lahko v popolnosti osredotočamo na probleme te države in jih rešujemo, da se ne ukvarjamo s stvarmi, ki odvrtačajo pozornost ministrov, ali celotnega ministrskega zbora, ali celotnega političnega zbora od teh vprašanj, je prav, da se presodi, ko pride do odprtih vprašanj, ki povzročajo takšne napetosti, kaj je prav in kaj ne. V tem smislu sem, potem ko sem dobil poziv Računskega sodišča, sklenil, da ga vzamem kot referenco za razrešitev okoljskega ministra.

Pri tem naj povem naslednje. Mogoče ne bo nezanimivo. Ko je Računsko sodišče leta 2007 pozvalo predsednika Vlade Janeza Janšo, da razreši okoljskega ministra, je predsednik DeSUS-a Karl Erjavec od premierja Janeza Janše pričakoval, da bo v zvezi s pozivom Računskega sodišča, naj zaradi nepravilnosti na Ministrstvu za okolje razreši ministra Janeza Podobnika, spoštoval ustavo in zakon. In kolega in prijatelj Karl Erjavec je bil takrat minister in pravnik in je minister in pravnik tudi dve leti kasneje. In kot je rekel: "To bi bilo pomembno z vidika pravne prakse in utrjevanja pravne države." To niso moje besede. To so beseda mojega kolega oziroma ministra Erjavca. To pravim zato, ker sem menil, da je bila najina skupna presoja, da je prav, če se spoštuje poziv Računskega sodišča, pri čemer sem sam, kot je omenil to tudi kolega Tanko, izrazil pomisleke, ali je sam poziv sam po sebi dovolj, da predsednik Vlade, ne da bi sam presodil ali ne, pozove Državni zbor, da razmisli o njegovem predlogu za razrešitev. Jaz sem seveda o tem vprašal pravno službo Vlade, dobil odgovor, da neskladnosti zakona z ustavo ni, da je mogoče

tolmačiti, da ima predsednik vlade neko diskrecijo, da presodi, ali spoštuje poziv Računskega sodišča ali ne. Toda, zdaj moram tukaj brez dlake na jeziku povedati, da bi ob vsem, kar se je zgodilo v tem času, moje, bom rekel apriorno zavračanje ali pa poizkus utemeljevanja, da je na Ministrstvu za okolje vse v redu, potem ko me je Računsko sodišče pozvalo k temu, da razrešim Karla Erjavca, da v javnosti to ne bi bilo kredibilno sprejeto. V javnosti, ki pričakuje, da se ukvarjamo z našimi problemi naše družbe, naše države, ne pa s problemi naše politične kariere. In tako sem se odločil, da v tej precej zagonetni situaciji pustim druge razloge, ki bi jih lahko kdo drug navajal za razrešitev ministra Erjavca, in se oslonil na poziv Računskega sodišča, ki ugotavlja nepravilnosti, ki niso bile odpravljene na Ministrstvu za okolje in prostor, vedoč, da se utegne kdo odločiti, da bo na Ustavnem sodišču zahteval tudi presojo, ali je ta zakon v skladu z ustavo ali ne. Torej, naslanjajoč se na mnenje pravne službe, ki jo imam, sem se odločil, da lahko brez kakšnega velikega suma, da ravnam v nasprotju z ustavo, spoštujem Zakon o Računskem sodišču in sprejem poziv za razrešitev ministra Erjavce.

Nekaj se je govorilo tukaj o dveh stvareh, o katerih bi rad pred koncem povedal nekaj poudarkov. Najprej o sodelovanju med menoj in ministrom Erjavcem. Ko sem sklepal koalicijo, sem vedel, da je to minister iz prejšnje vlade. Vendar do ministra Karla Erjavca gojim veliko spoštovanje, osebno in politično. Precej časa sem potreboval, da sem v tistem času z njim sklenil dogovor o sodelovanju. In minister Erjavce bo verjetno povedal, da ko so prihajali problemi, ki so zadevali okoljski prostor, na dnevni red najinega pogovora, sem vedno z veliko potrpežljivostjo in naklonjenostjo gledal, kako bo kot minister ta problem poskušal reševati.

Torej, toliko o najinem odnosu. In izražam tu kot predsednik Vlade neko upanje, da bo kot predsednik stranke DeSUS moj dober sodelavec tudi naprej v koaliciji, da bomo lahko vlado vodili tako, kot smo si zamislili, skozi težke, surove, zahtevne čase, a vendar dovolj uspešno, da bomo lahko z zadoščenjem končali skupaj ta mandat.

Vloga Računskega sodišča in gospoda Šoltesa - mislim, da je treba to takoj razčistiti. Torej, jaz nikoli nisem vabil ljudi, ki opravljajo funkcije, ki so po mojem politično nedotakljive, če tako želite, da kakorkoli z mano izmenjajo mnenja, če menijo, da so pri tem pod kakršnimkoli pritiskom. Vedno, če boste vprašali kogarkoli, od generalne državne tožilke do varuhov, uradov ali drugih podobnih institucij, vedno vprašam, ali ta klic razumete kot poseg v vašo strokovno avtonomijo. In če mi zagotovijo, da ne, se ta klic opravi naprej. V tem primeru pa sploh ni šlo za moj klic, ampak sem prejel vabilo gospoda Šoltesa, da pride do mene. In jaz sem to vabilo sprejel - zakaj pa ne? Tudi zadnjič, ko je bil pri meni predsednik Urada za varstvo konkurence - zakaj bi odbil

njegova vabila? Pride, se pogovoriva, ne vplivam pa na njihove odločitve. In prosim, da to veste in upoštevate to, kar sem zdaj rekel, da se ne bi to nadaljevalo še naprej. Jaz nisem vplival na to odločitev, sprejeli so jo drugi in so zanjo tudi odgovorni. Tu je Zakon o Računskem sodišču, ki daje možnost predsedniku Računskega sodišča, da pozove predsednika Vlade. Morda je treba pogledati Zakon o Računskem sodišču bolj kot ustavnost tega zakona z vidika ustavnopravne kolizije. Kje je raven odgovornosti, do katere lahko predsednik sodišča pozove? Ker drugače, gospe in gospodje, bomo vedno - pazite! - v koliziji, tako kot je bil prejšnji predsednik Vlade, ali v neprijetni situaciji, ko bo predsednik Vlade, če sem lahko zelo jasen in odkrit, moral sam presojudati, ali je minister neko strokovno delo opravil dobro ali ne. Kako naj predsednik Vlade 18 področij pozna tako dobro, da na koncu sam presodi, ali ima Računsko sodišče prav ali ne. Računsko sodišče je vendar nek instrument pravne države. In če bi ga ignoriral, bi bile name naslovljene upravičene kritike, da po vseh drugih in tudi po tem pozivu nisem pripravljen prisluhniti nekaterim stvarim, ki so predmet kritike. In potem sem se tako odločil. Pri čemer je treba nekaj stvari, očitno, še naprej razčistiti, mislim pa, da sem - sedaj uporabljajoč ves svoj razpoložljivi čas - povedal vse, kar je bilo treba. Z ministrom Erjavcem sva sodelovala dobro. Okolje je izjemno zahteven resor, mislim, da bolj kot politika poslej potrebuje tudi strokovnjaka.

Pričakujem, da bom z ministrom Erjavcem, ki bo odslej predsednik DeSUS-a, sodeloval dobro tudi kot kolega v koaliciji, da bo lahko ta vlada dobro opravljala naloge, ki so pred njo. Oprl sem se na odločitev Računskega sodišča, meneč, da je prav, da se institucijo pravne države "par excellence" spoštuje. Če bomo menili, da je ta poziv, ki je zapisan v tem zakonu, preveč, potem predlagam morda, da Državni zbor razmisli o spremembi zakona. Prosim Državni zbor, da upošteva moj predlog in da potem čim prej imenujemo novega ministra ali ministrico za okolje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo dajem ministru za okolje in prostor Karlu Viktorju Erjavcu. Prosim.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Spoštovane poslanke, poslanci. Spoštovani predsednik Državnega zbora. Spoštovani predsednik Vlade.

Res je, dobro sva sodelovala in tudi računam v prihodnje, da bomo dobro sodelovali, saj politika ne sme izključevati, pa politika mora združevati zato, da delamo za blagostanje ljudi. Predlog za mojo razrešitev je podan na pobudo poziva Računskega sodišča, za katerega je predsednik Vlade v tem trenutku povedal, da je to institucija pravne države "par excellence". Jaz sem tudi ves čas razumel, da Računsko sodišče dejansko takšna institucija pravne države "par excellence" in se bom vrnil na obdobje prejšnje vlade, ko je takšen poziv bil dan prejšnjemu ministru za okolje, gospodu Janezu Podobniku.

In takrat sem rekel, dejansko drži vsaka beseda, da bi bilo prav, da predsednik vlade, takratne Vlade, Janez Janša, sproži postopek v Državni zbor in da Državni zbor ugotovi, ali so kršitve, ki jih je storil minister Podobnik, takšne narave, da terjajo politično odgovornost, in hkrati, da se tudi Državni zbor odloči o tem, ali je Računsko sodišče res organ pravne države "par excellence", ali morda ne prestopa svoje meje, ali morda ne tolmači Zakona o Računskem sodišču preširoko in se postavlja v položaj mandatarja, v položaj predsednika Vlade, kot organ pravne države, kot "sui generis" organ, ki je nad predsednikom Vlade. Takrat glede gospoda Podobnika sem bil mnenja ravno zato, da bi utrdili pravno državo, da bi utrdili tudi načelo ustavnosti in zakonitosti. Da se gre v to proceduro in da Državni zbor ugotovi, kje so meje pristojnosti Računskega sodišča. 5. januarja, ko sva imela tiskovno konferenco - predsednik Vlade, ti dobro veš, da sva se hitro dogovorila, hitro šla na tiskovno konferenco - in povedala, da naj gre predlog za razrešitev v Državni zbor in da bomo preverili, ali je potrebna ustavna presoja glede vloge Računskega sodišča. Meni je žal, danes, da ta drugi korak ni bil storjen s tvoje strani. Ker takrat in danes bi razumel, da si eden od varuhov pravne države. Tudi pričakujem od predsednika Državnega zbora, da bo varuh pravne države. In pričakujem tudi od vas, poslank in poslancev, da ste varuhi pravne države. Ne verjamem, da lahko oporekamo mnenju, ki ga je dal visoki, ugledni, nekdanji ustavni sodnik dr. Ude. Bil je devet let ustavni sodnik v obdobju 1993 do 2002.

Najeti sem moral najboljše pravnike, ne samo v tej zadevi Računskega sodišča, tega poziva, ki je ustavno sporen, ampak tudi zaradi obtožnega predloga pred okrajnim sodiščem, kjer naj bi me sodil sodnik posameznik - po navadi se na okrajnem sodišču razsoja o gostilniških pretepih, takih marginalnih kaznivih dejanjih. Od te afere Patria, ki se mi jo ves čas očita, nazadnje ostane samo neresno delo v službi, in še v tej zadevi še nisem v kazenskem postopku! Ker sodnik še ni preizkusil obtoženega predloga, kjer je zagrožena najvišja kazen enega leta. Že takrat je bilo nenavadno, da sem bil v tujini en teden in da je ta obtožni predlog šel ven v javnost. Verjetno je to storil eden od pravosodnih organov. Ne bi rad obtožil državnega tožilstva, tudi ne okrajnega sodišča, ampak nenavadno pa je, da je to šlo v javnosti. Nenavadno je, da končni izplen v zadevi Karl Erjavec in Patria, kjer se mi je očitalo tri leta, da sem prejel podkupnine, da sem koruptiven, da na koncu posebna tožilska skupina za organiziran kriminal, najbolj usposobljena tožilska skupina, ugotovi neresno delo, domnevno neresno delo v službi.

Potem se je zgodila naslednja zadeva. Že takrat sem napovedal, da ta obtožni predlog je samo prvi korak, da bodo sledili še naslednji koraki, in dejansko so se zgodili: nezakonito prodajo kapitalskega deleža. Pri tem imam pa tožbo župana iz Kočevja, kjer toži, da moramo prodati kapitalski

delež. Takrat sem obsojal notarko, ki je bila zadolžena za notarski zapis in ki je oseba javnega zaupanja, da ni dobro opravila svojega dela. Verjemite, pri stotih in dvestotih podpisih na dan nisem šel preverjati tega konkretnega postopka, ker sem bil mnenja, če je notarka, da so zagotovo opravili proceduro tako, kot se šika. In dejansko, potem ko sem zopet svoje kolege prosil, pravnike, žal imam kolege, moje vrstnike, petdesetletnike, ki so zaskrbljeni, kaj se dogaja v tej državi, ki so zaskrbljeni za pravno državo. So rekli; "Karl, dovoli, da pregledamo zadevo!" In kaj so ugotovili? Prodaja je bila zakonita. Enako ugotavlja notarka. Zaradi tega sem se ji mogel javno opravičiti, da nisem bil deležen civilne tožbe z odškodninskim zahtevkom. Nekateri so se smejali, ko sem rekel, da morda bi bil celo socialno ogrožen. Jaz ne vem, kakšen odškodninski zahtevek bi bil. Jaz sem ji naredil hudo škodo, ko sem podvomil v njeno profesionalnost, hkrati pa tudi mi je bila zagrožena ovadba oziroma zasebna kazenska tožba zaradi obrekovanja. In potem se zgodi naslednji dan Računsko sodišče, ki pač poziva k moji razrešitvi. Nenavadno je pa to, da že v mesecu decembru sem dobival opozorila tudi s strani predsednika Vlade, da naj dobro pregledam vse revizije, da so informacije, da se nekaj dogaja in da naj pregledam zadeve. Pregledal sem, ampak žal, naša revizorka ni ničesar sumljivega našla in sem bil v dobri veri, da ne bo nobenega postopka s strani Računskega sodišča. Seveda, tudi na kraj pameti mi ni prišlo na misel, da bi lahko odgovarjal za zadeve iz obdobja 2005/2007 in da moram - ne v roku treh mesecev, ampak v roku enega meseca - rešiti tisto, kar nismo bili sposobni rešiti v 20 letih. Kot veste, mi smo dali odzivno poročilo 11. novembra, tudi predlagali uredbe, pa je Računsko sodišče reklo, da niso dobre. Ampak jaz kot minister, kot politik, nimam pravice, da se vtikom v stroko. Stroka mora povedati. In če se stroka ne more dogovoriti, jaz ne morem drugega, kot da počakam in naredim vse, kar je v moji moči, da stroka čim prej najde ustrezne rešitve. Tako je bilo 11. novembra podano odzivno poročilo in že v prvi polovici meseca decembra se je že razpredalo o tem, da bo verjetno poziv za mojo razrešitev.

Pri tem me tudi moti, da imamo različne kriterije. Predsednik Vlade, ti si govoril o novih pravnih standardih. Jaz sem prvi za nove pravne standarde, ker to, kar se dogaja, to niso pravni standardi! Zlasti ne za pravno državo, za neko državo, v kateri se spoštuje ustavnost in zakonitost. To me spominja na nekaj povsem drugega. In ti dobro veš, da so revizorji bili tudi pri kakšnem drugem ministru ali ministrici in da so napovedali poziv za razrešitev, ampak ni bil izveden. To boste sami lahko ugotovili, zakaj, kako in na kakšen način.

Vendar, če se vrnem na ta poziv Računskega sodišča. Danes poslanke in poslanci ter predsednik Državnega zbora, ki je prvi varuh ustavnosti in zakonitosti v tem visokem zboru, v tem hramu, kjer ste izvoljeni od ljudstva, ki pričakuje, da boste spoštovali ustavnost, zakonitost. Kjer ljudje

pričakujejo od vas, da boste varovali pravno državo. Ali ste sposobni ta postopek nadaljevati? Ali ste sposobni danes glasovati o tem, ko eden najjemenentnejših profesorjev, ki me je učil ustavno pravo, dr. Lojze Ude, ki je bil devet let ustavni sodnik, vidi neustavnost, vidi ustavno sporen postopek? Lahko vam tudi povem, v čem je sporen. V zvezi z določbo tretjega odstavka 1. člena Zakona o Računskem sodišču, ki izrecno izključuje kakršnokoli sodno varstvo proti aktom Računskega sodišča. To je v nasprotju s 23. členom Ustave. Potem naslednja točka, kjer je ustavna spornost: v zvezi z določbo 1. točke drugega odstavka 12. člena Zakona o Računskem sodišču, ki daje predsedniku Računskega sodišča pristojnost, da popolnoma arbitrarno določa program dela Računskega sodišča in s tem tudi revidiranje. Kaj želi povedati nekdanji ustavni sodnik: da program dela sprejema predsednik Računskega sodišča, niti ne Senat Računskega sodišča! In opredelitve v Zakonu o Računskem sodišču so samo politične, kjer zakon pravi, da pet predlogov daje Državni zbor, dva opozicija, dva pristojni organi in komisije ter enega koalicija - povsem političen kriterij. In zakon daje predsedniku Računskega sodišča podlage za politizacijo. Mislím, da ni naključje, da sem najprej obravnavan kot minister za okolje in prostor in se zahteva moja razrešitev, potem ko se izve, da bi lahko bil kandidat za ministra za okolje naš poslanec Matjaž Zanoškar - ali je to naključje? Ali je to naključje? Pa čeprav je bila revizija že zdavnaj prej opravljena. Toda zakaj ravno ta trenutek priti s tem, da je bilo mnenje s pridržkom? Da ne govorim glede podžupana, gospoda Urha, kaj se v občini Bohinjska dogaja. So to res samo naključja?

Tudi v zvezi z določbami petega, šestega in 1. točke enajstega odstavka 29. člena, ki ne predpisuje nobenih kriterijev za opredelitev hujše kršitve obveznosti dobrega poslovanja in s tem z izdajo poziva za razrešitev odgovorne osebe. Te kriterije določi po prosti presoji predsednik Računskega sodišča. Mislím, da gre za tako ustavno sporne zadeve, da če Državni zbor gre na glasovanje brez ustavne presoje tega, mislím, da ste poteptali načelo ustavnosti in zakonitosti, načela pravne države. Ne gre za to, da se jaz borim za ministrsko mesto, da ne bi bil napačno razumljen. Na ministrstvu se lahko pridete prepričati, so škatle že vse pripravljene. Jaz sem svoje delo opravljal vestno, pošteno. Ti veš, predsednik Vlade, da ni bilo težav z menoj, pa vsi so napovedovali, ne vzemi Karla Erjavca v vlado, ker boš imel hude težave, ves čas te bo spotikal. In veš, da smo pokrivali tudi druge ministre; veš, da so bile interpelacije in smo korektno podprli to koalicijo, ker koalicija je partnerstvo, koalicija je družina. Mi smo tam zato, da zagotovimo ljudem blagostanje. Moram ti tudi povedati, leta 2008 septembra, ti tudi dobro veš, da nisem silil v vlado, da je bila tudi ena od možnosti, da ne bom član vlade, vendar si ti vztrajal, da želiš vse štiri predsednike oziroma ostale tri partnerje

koalicije v vladi, zato da bomo lažje usklajevali, da bomo lažje delali. Tako res ne razumem, zakaj ta razrešitev, sploh ne vem, kaj je podlaga. Obtožni predlog, ker nisem v kazenskem postopku? Nezakonita prodaja, ki se je izkazala za zakonito? Ustavno sporen poziv Računskega sodišča? Bi pa razumel, če bi mi rekel: "Poslušaj Karel, ne zaupam ti, ne moreva sodelovati in izkoriščam svojo možnost kot mandatar, da te razrešim." To bi bilo pošteno do mene, pošteno tudi do moje družine tudi do moje mame, ki žal čaka na operacijo in ne ve, ali bi sploh šla, ker vidi, kaj se dogaja v zadnjem mesecu, kaj mediji počnejo z menoj. Bom na tej točki zaključil.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Samo pojasnilo, ker sem bil pač naslovljen. Pravni temelj za predlog razrešitve, ki smo jo dobili v Državni zbor, je 13. člen Zakona o Vladi in Ustava 112. člen, ne Zakon o Računskem sodišču. Če bi dobili, recimo, predlog, da naj se odloči o pozivu Računskega sodišča, takšnega predloga Vlade seveda ne bi obravnavali. Besedo dajem predstavnikom poslanske skupin. Besedo ima Cvetka Zalokar Oražem v imenu Poslanske skupine Zares. Prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani predsednik Vlade, minister, kolegi in kolegice. V Poslanski skupini Zares bomo predlog za razrešitev ministra za okolje in prostor Karla Viktorja Erjavca podprli. Najprej naj pojasnim še nekaj zadev.

Želim povedati, da v poslanski skupini nismo podprli predloga, da bi se ta točka prekinila, saj bi po naši oceni to pomenilo, da bi slabo, anarhično stanje, ki je že v tem trenutku na Ministrstvu za okolje in prostor in ki bi nastalo tudi ob takšni situaciji, kot je bila predlagana, samo še poslabšalo zadeve. Problemi in težave na Ministrstvu za okolje in prostor se kopičijo, zato upamo in pričakujemo, da bomo v Državnem zboru v najkrajšem možnem času, ki ga omogočajo procedure, imenovali novega ministra ali ministrico za to področje, za katerega si želimo, da bi bila to strokovna in kompetentna oseba z organizacijskimi znanji in tudi z afiniteto do področja, ki ga bo pokrivala oziroma ga bo pokrival. Naj pri tem povem, da je obrazložitev, ki jo je podal tako v pisni obliki kot danes tudi v ustni predsednik Vlade gospod Borut Pahor, po naši oceni takšna, da zasluži resen razmislek. Ob tem želim povedati, da zlasti zadnji odstavek, kjer predsednik Vlade pravi, da ocenjuje, da so dejanski učinki sprejetih ukrepov Ministrstva za okolje in prostor na področju zbiranja in ravnanja z zbranimi komunalnimi odpadki nezadostni, želim povedati, da smo lahko v medijih prebrali, da so posledice in škoda, ki nastaja oziroma bo nastala zaradi nesprejetih ukrepov oziroma zaradi izostanka ukrepov na tem področju, da je ta škoda, ki naj bi bila za proračun, uporabnike in izvajalce gospodarskih javnih služb, ocenjena na približno 53 milijonov tolarjev. Prav tako pa se

nam zdi na nek način podcenjujoče, da se tako pomembno področje, kot je okolje in prostor, na nek način tudi z izjavami, ki smo jim bili priča v zadnjem obdobju, podcenjuje. Seveda slabo delo pri tem in izostanek ukrepov, ki jih je zahtevalo Računsko sodišče, pomeni kar velik problem v tej državi; problem, ki vsak dan zadeva številne lokalne skupnosti, ki iz enega konca Slovenije na drugega vozijo odpadke, ker ni rešen problem v zadostni meri. Pri tem menimo, da nikakor ni primerno vizavi tega podcenjevanje problemov, ki jih je na ta način Računsko sodišče izpostavilo. Prepričani pa smo, da bomo danes, ko bomo podprli to razrešitev, ravnali odgovorno in tudi zakonito in tudi, če odgovorim ministru Erjavcu, da bomo še vedno ostali varuhi pravne države.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. V imenu Poslanske skupine SLS bo stališče predstavil Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod predsednik Vlade, gospod minister!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se ne bomo opredeljevali do razloga, ki ga je predsednik Vlade Republike Slovenije navedel za razrešitev ministra za okolje in prostor, ker je ta najverjetneje le kulisa. Pravzaprav se nam zdi, da je predsednik Vlade zgolj izkoristil poziv Računskega sodišča in pri tem prikril dejanske razloge za predlagano razrešitev ministra.

Prav tako nas ne zanimajo koalicijske zdrahe, trgovanje, razprtije, zamere in izsiljevanja. Politične igrice, s katerimi se je ta koalicija ukvarjala na začetku mandata in s katerimi se Vlada in vsa slovenska javnost ukvarja že ves začetek novega leta, pa so kratkomalo presegle vse meje dobrega okusa. Smo norčavi cirkus ali parlament? Ste vi neka resna, odgovorna vlada ali ste eksperiment združljivosti? Kako dolgo se še nameravate ukvarjati sami s seboj, reševanje gospodarske krize pa puščati v ozadju?

Da ne bo pomote, v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da ima predsednik Vlade vso pravico in tudi dolžnost, da si postavi ekipo ljudi, ki jim zaupa, v katerih sposobnosti verjame in za katere je prepričan, da delajo dobro. Vso pravico ima za vsakega svojega ministra oziroma ministrico predlagati razrešitev brez posebej utemeljenih razlogov in na to mesto predlagati novo, sposobno osebo. A obenem menimo, da mora to storiti hitro in utemeljeno, namesto da obremenjuje dneve in tedne vso politiko in vse državljane. To mora Vlada storiti brez političnega mešetarjenja raznoraznih posameznikov in institucij in se potem nemudoma posvetiti ukvarjanju s problemi celotne države, ne le same sebe.

Od ministra, ki je med drugim pred kratkim dejal, "vsak fant razume, če ga punca ne mara več," pa bi pričakovali, da

bi tudi sam razumel situacijo in enostavno ter preprosto sam odstopil, glede na to, da ga premier očitno ne mara več.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo tudi, da je v tej vladi kar nekaj ministrov, ki bi jih bilo morda treba zamenjati. Hkrati pa se zavedamo, da bi se morala Vlada popolnoma posvetiti reševanju gospodarske krize in napredku, ki se nam bojda v tem letu obeta. V Poslanski skupini SLS smo prepričani, da uspeh in napredek ne bosta padla z neba, kaj šele, da bi ga rodile zgolj kadrovske menjave. Nadejamo se, da se bo danes ta farsa končala. Kakršnokoli rešitev ste že poiskali za izhod iz te koalicijske krize, upamo, da bo rešitev dobra tudi za vse Slovenke in Slovence. Kajti, medtem ko se nekateri posmehujejo svoji morebitni socialni ogroženosti, jo nekateri dejansko vsakodnevno doživljajo in še kako občutijo na lastni koži. In to so problemi, s katerimi bi se morala ukvarjati slovenska vlada. In ne vem, kolikokrat bomo še morali v Slovenski ljudski stranki ponoviti: ukvarjajte se s težavami, ki že več kot leto pestijo našo državo, s propadajočimi podjetji, naraščajočo brezposelnostjo, brezupom vse več ljudi, z brezizhodnostjo trenutnega položaja, iz katerega, dvomim, da nas lahko rešijo izstopna ali izhodna strategija, kakor ji pač rečete po trenutnem navdihu, niti program stabilnosti, niti kakršenkoli drug ukrep, ker ste preprosto predolgo čakali.

Zatorej, presekajmo danes tale gordijski voz, nato pa, spoštovana Vlada in koalicija, ukvarjajte se z resničnimi problemi in ne le z navideznimi, ki so vam v preteklih mesecih postali tako ljub izgovor za izogibanjem konkretnim protikriznim ukrepom.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil Anton Urh. Prosim.

ANTON URH: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani predsednik Vlade, spoštovani gospod minister. Spoštovane poslanke in poslanci.

V Poslanski skupini DeSUS seveda ne bomo podprli predloga za razrešitev okoljskega ministra gospoda Karla Erjavca.

Gre za dodatno preišljeni in načrtovani proces likvidacije Karla Erjavca ne le kot ministra, ampak kot predsednika stranke DeSUS in celo kot človeka. Gre za politični konstrukt ne samo ministra za okolje in prostor, temveč tudi za diskreditacijo politične stranke DeSUS, njenih članov, poslancev, ki sodijo v kvoto Poslanske skupine DeSUS. Celó več, diskreditacija je prešla meje nekega, če sploh lahko rečemo, normalnega političnega obračunavanja. Prešla je celo na ožje družinske člane dotičnih, konkretno na otroke poslancev Poslanske skupine DeSUS, ki v nikakršni meri niso in

niti nimajo namena biti politično angažirani v slovenskem ali drugem političnem okolju.

Že sam scenarij napadov na Karla Erjavca je šolski primer nekdanje enopartijske politike, v kateri je veljalo pravilo - najprej diskreditacija, nato likvidacija. Ne morem mimo dogodkov, ki so se z neverjetno naglico dogajali eden za drugim z velikim medijskim pompom okoli našega predsednika. En oziroma trije dnevi so bili potrebni za njegov medijski in politični linč, podan predlog Računskega sodišča, v istem dnevu odrekanje podpore našemu ministru Erjavcu s strani koalicijskih partnerjev SD, LDS in Zares. In naslednji dan že poziv za novega ministra. Vse to daje slutiti, poslanci DeSUS-a pa smo prepričani, da gre za dobro pripravljen scenarij, ki je namenjen zgolj in izključno politični likvidaciji in eliminaciji Karla Erjavca. Prepričani smo namreč, da če z razrešitvijo v Državnem zboru ne bi uspeli, bi s pomočjo Računskega sodišča in slovenskih medijev, ki so, po naši oceni, orožje v rokah vladajoče strukture, iskali in iskali nove in nove razloge proti ministru Erjavcu. Ne glede na to, ali so bile te obtožbe argumentirane ali ne, in ne glede na to, ali so bile pravno utemeljene ali ne. Izjemno močno pa nas moti sam poziv Računskega sodišča za razrešitev. Sam način njihovega dela spominja na svinčene čase, ko so sodišča sodila po hitrem postopku, brez možnosti ugovora prizadetega, v tem primeru ministra za okolje in prostor.

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani.

ANTON URH: Obsodba Računskega sodišča brez možnosti obrambe oziroma poštenega sojenja, zaslišanja in zagovarjanja obtoženega dokazuje mojo trditev o diskreditaciji in likvidaciji, pa smo bili poslanci DeSUS-a prepričani, da v Sloveniji od leta 1991 veljajo demokratične norme in ne enopartijsko enoumje in hitra sodišča. Zanimivo je vprašanje, zakaj se Računsko sodišče in tudi Komisija za preprečevanje korupcije ne lotita tako učinkovito, predvsem pa tako hitro spornih ravnanj v primeru lastninjenja družbenega premoženja, pozneje državnega premoženja - odgovora, pa naj še tako tuhtam, ne najdem.

Tako iz vsega navedenega sledi jasen povzetek. Karl Erjavec je moteč in za našo koalicijo nesprejemljiv. Stanka DeSUS je moteča in nesprejemljiva. Poslanci DeSUS-a smo moteči in nesprejemljivi za to koalicijo. Mogoče nam je pa sedaj jasno, zakaj se je že od samega nastopa tega mandata vseskozi govorilo zgolj o koalicijskem trojčku in včasih je bilo slišati še dodatno o DeSUS-u.

Izjemno podel in nizkoten način, zagotovo! Razloge za tako početje poznate tisti, ki svojo energijo vlagate v odstranitev Karla Erjavca, in s tem, to ni nobenega dvoma, se odvrta pozornost od bolj aktualnih in življenjskih problemov gospodarske krize. Ali pa celo odvrta pozornost od

problematike razrešitve kakšnega bolj problematičnega ministra, ki ima oporo predsednika Vlade in ostalih predsednikov koalicijskih partnerjev. Prepričani smo tudi, da se na marsikaterem področju, ki jih pokrivajo posamezna ministrstva, dogajajo anomalije takšne vrste, ki so zagotovo zrelejše za odstranitev oziroma za objektivno odgovornost osebe, ki takšen resor vodi. Ampak, ne! Vsi ostali so nedotakljivi, ker so bili pošteni, pravični in vzorni. Kakšna farsa! Vprašajmo Slovenke in Slovence, zakaj že 19 let ne verjamejo nobenemu slovenskemu politiku več, ampak to je druga zgodba, ki ne bo nikoli medijsko tako razbobnana, kot je linčanje našega predsednika stranke DeSUS-a gospoda Erjavca.

Koalicijski partnerji, moj poziv je, da presodite utemeljenost oziroma neutemeljenost teh obtožb in da se odločite na podlagi tega. Spomnim pa naj vas, da ste na podlagi koalicijske pogodbe moralno, etično in politično zavezani, da svojega kolega, svojega koalicijskega partnerja, celo več, gre za predsednika koalicijske stranke, zaščitite. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Lep dober dan vsem skupaj!

V naši poslanski skupini bomo podprli zamenjavo gospoda Karla Erjavca. Mogoče razlogi, ki jih je navedel predsednik Vlade niso ravno ustrezni, zagotovo bi lahko našel boljše, bolj utemeljene, hujše, predvsem takšne, ki bi pokazale česar gospod Erjavca ni storil ali pa kar je storil narobe. Vendar je, upam, to le začetek čistke v tej vladi. Še marsikateri minister bo moral oditi in upam, da je gospod Erjavca prvi v vrsti tistih domin, ki bodo padale kasneje.

V naši poslanski skupini smo prepričani, da gospod Erjavca ne sodi na Ministrstvo za okolje in prostor, ki je žal nekako odrinjeno na stran, pa vendar je to eno od bolj pomembnih ministrstev. Zavedati se je potrebno, da so vse vlade od leta 1992 dalje pravzaprav postavljale za ministre za okolje ljudi, katere niso vedeli, kam jih postaviti. In ko so bila vsa ostala ministrstva razprodana, so postavili tistega, ki je pač moral biti minister, na Ministrstvo za okolje. Zato imamo na tem ministrstvu tudi takšno razsulo. Zato imamo popolno sesutje sistema na Ministrstvu za okolje in prostor. In to sesutje se je začelo leta 1992 in se je nadaljevalo do danes. Gospod Erjavca bi moral narediti kakšne ostre reze in spremeniti in popraviti kakšne zadeve, pa jih ni. Tudi določene zadeve, ki bi jih moral ščititi, kot je recimo državni interes, tega ni počel. Če se obrnem samo na vprašanje peskokopa Pšičina pri Ormožu. Namesto da bi praktično na trasi delovišča kopali pesek, so ga raje vozili iz 50 kilometrov oddaljenega peskokopa, kar pomeni, da je država morala plačati

tisti pesek tam, potem pa prevoz 50 kilometrov sem, pa 50 kilometrov prazen kamion nazaj, pa obremenjevati okolje in vse mogoče stvari. Glede na to, da gre tukaj za eklatantno oškodovanje državnega premoženja oziroma škodo na račun proračuna, se človek vpraša, zakaj je to storil. In vendar tega ni spremenil, navkljub temu, da je minister Lahovnik nekajkrat poskušal dopovedati, da država izgublja ogromno denarja in da nekemu teče ta denar v privatne žepe. To je eden od primerov. Pa še dosti jih je.

Še enkrat, mi bomo to podprli in pričakujemo od bodočega ministra, ki upam, da ga bomo v kratkem kmalu dobili, pa naj bo to gospod Zanoškar ali kdo drug, upam, da bo delal bolje in drugače. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Vsem skupaj še enkrat prijazen pozdrav. Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo. Pozdrav predsedniku Vlade in pa ministru, gospodu Erjavcu!

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije bomo predlog za razrešitev ministra za okolje in prostor Karla Erjavca podprli. Predsednik Vlade ima ...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani, prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: ...odgovornost in pa dolžnost izbrati ministre in če to presodi, ima pravico tudi predlagati zamenjavo. Ocenjujemo, da je odločitev predsednika Vlade, da predlaga razrešitev ministra Erjavca, pravilna. Menjava ministra gospoda Erjavca je stvar politične higiene in kulture, da nosilci politične oblasti prevzamejo odgovornost za svoje napake. Zoper ministra je posebna skupina tožilcev vložila obtožni predlog in je zato v kazenskem postopku zaradi netransparentnega nakupa osemkolesnikov patria. Ni naključno, niti nepomembno, da v tej državi ne moreš kandidirati za nobeno od pomembnejših funkcij v Sloveniji, če si v kazenskem postopku. Ne moreš biti policist, sodnik, tožilec, direktor podjetja, član nadzornega sveta. Ali menimo, da minister si pa potemtakem lahko? Ne. Tudi minister ne moreš biti, in to ni stvar pravne, ampak predvsem politične odgovornosti.

Poleg tega ministra Erjavca bremeni odprodaja državnega premoženja brez sklepa Vlade in poziv Računskega sodišča predsedniku Vlade k ministrovu razrešitvi zaradi nereševanja problema slovenskih odpadkov. Vse to so po našem mnenju razlogi, da gospod Karl Erjavca ne more več opravljati dela v Vladi Republike Slovenije. Je pa razrešitev ministra zagotovo politična odločitev v prvi vrsti predsednika Vlade, ki predlaga, in potem Državnega zbora, ki o tem dokončno odloči.

Politična kultura in higiena, zaradi katerih danes odločamo o razrešitvi ministra Erjavca, ne more biti predmet ustavnopravne presoje, zato ne vidimo nikakršnih razlogov, da bi sodišče lahko odredilo začasno zadržanje razrešitve oziroma da bi bila naša odločitev odvisna kakor koli od odločitve Ustavnega sodišča. Kot država smo zaradi krize v težki situaciji. Odgovorno in koristno za državljane in državljanke, upokojenke, upokojenice, delavke, delavce in študente je zato, da se popolnoma posvečamo predvsem problemom, kot so gospodarska rast, zaposlovanje, zdravstvena reforma, energetska politika in odnos do okolja. Ne smemo pa dopustiti, da zaradi interesa dela politike postane to drugorazredna tema, kot prvovrstna tema pa je vsiljeno ukvarjanje slovenske politike s samo seboj. Minister Erjavec, predsednik Vlade in celotna koalicija smo se znašli v situaciji, ko standardi, ki jim v koaliciji sledimo, dopuščajo zgolj eno samo možnost. Želeli bi si, da bi tem standardom sledili z več politične zrelosti in dali interese države pred interese posameznika. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Bojan Kontič. Prosim.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa. Predsednik Državnega zbora, predsednik Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

112. člen Ustave Republike Slovenije določa, da ministre imenuje in razrešuje Državni zbor na predlog predsednika Vlade. V skladu z Zakonom o Računskem sodišču mora mnenje o poslovanju, ki ga poda Računsko sodišče, spoštovati vsak državni organ, organ lokalne skupnosti in uporabnik javnih sredstev, na čigar poslovanje se mnenje Računskega sodišča nanaša. 29. člen Zakona o računskem sodišču pa v svojem 11. odstavku določa, če je podana huda kršitev obveznosti dobrega poslovanja ali v primeru kršitve osmega in devetega odstavka 27. člena tega zakona, Računsko sodišče izda tudi poziv za razrešitev odgovorne osebe.

V nadaljevanju tega istega zakona je tudi določeno, da mora v primeru te ugotovitve navesti osebo ali več oseb, ki naj bi bile razrešene. Poziv za njihovo razrešitev izda organu, za katerega oceni, da lahko izvede ali začne postopek razrešitve. Predsednik Vlade ocenjuje, ponavljam, gre za predlog predsednika Vlade. Predsednik Vlade torej ocenjuje, da so dejanski učinki sprejetih ukrepov Ministrstva za okolje in prostor na področju zbiranja in ravnanja z zbranimi komunalnimi odpadki nezadostni. Ker gre za področje, ki ima neposreden vpliv na zdravje državljanek in državljanov Republike Slovenije, zato predlaga, torej predsednik Vlade predlaga, da se razreši Karl Viktor Erjavec, ministra za okolje in prostor.

Glede na navedeno in glede na pristojnosti v zvezi s tem, bo poslanska skupina sledila predlogu predsednika Vlade in podprla razrešitev ministra za okolje in prostor. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Jože Tanko. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Morda ste v koaliciji spoznali, da je revolucija začela delovati. Bi pa ob tem opozoril, da ima predsednik Vlade šibko podporo svojih ministrov za ta predlog, ki ga je predložil. Pravzaprav tu sedi sam in zagovarja predlog, ki je v tistem delu obrazložitve, ki bi moral biti ali takšen, kot je pravna podlaga, usklajen, je pa povsem drugačen. Obrazložitev s predlogom ni skladna.

Prej smo že v proceduralnem delu povedali, da je temelj za razrešitev, na katerega se je oprl predsednik Vlade, neprimeren, je sporen, tudi po njegovem lastnem prepričanju, to je povedal tudi na tiskovni konferenci in večkrat v svojih izjavah javno, je tak, da si zasluži presojo na Ustavnem sodišču. In je tudi napovedoval, da se bo najverjetneje tudi odločil za tak postopek. No, do tega ni prišlo in tu je treba ugotoviti, da je ta predlog pravzaprav predlog tistih koalicijskih partnerjev, ki imajo svoj sedež v Domžalah. Tam se oblikujejo pomembne odločitve, tam se uskladijo pomembne odločitve in od tam prihajajo na Vlado predlogi, ki jih potem tako ali drugače predsednik Vlade tudi izvede.

Tu bi rad tudi opozoril, da je predsednik Vlade dejal, da nima izbire za tak predlog, ki ga bo dal Vladi. Predlog Računskega sodišča, poziv Računskega sodišča je tak, da nima izbire. Pa zagotovo ima predsednik Vlade vsaj dve možnosti. Ena je ta, da predlaga na osnovi tega poziva razrešitev Državnemu zboru. In to je uporabil. Druga pa je, da pisno argumentira, zakaj nečesa ali pa tega poziva ne bo upošteval. To možnost je predsednik Vlade zagotovo imel. Če se je malo poglobil skupaj s svojimi svetovalci v kabinetu, ki jih ima zagotovo na razpolago, in to najbrž kvalitetne ljudi, je do tega spoznanja tudi prišel. In najbrž bi lahko tudi ugotovil, da v tem kratkem času, ki ga je dalo Računsko sodišče ministru Erjavcu za ureditev problema, še posebej, ker gre za urejanje problema, ki je neposredno povezan s pristojnostmi občin, potem bi le morali upoštevati, da so tako kratki roki v teh postopkih neizvedljivi. Če s katerikoli ukrepom posegaš v pristojnost občin, potem moramo imeti tudi lokalne skupnosti najmanj 30-dnevni rok, da se o predlagani materiji izjasnijo, uskladijo. Tudi nekateri pravniki, bom dejal, ne naši, ne iz opozicijskih vrst, ampak ustavni pravniki, tudi drugi pravniki, ki sodijo svetovnonazorsko, v koalicijo, kot so recimo dr. Ude, dr. Bugarič, so dajali, da ima predsednik Vlade izbiro, da ima predsednik Vlade možnost, pa je ni

pojasnil. Navsezadnje je to pojasnil tudi predsednik računskega sodišča dr. Igor Šoltes, pa tudi temu pozivu ni predsednik Vlade prisluhnil. Je pa tudi pri odločitvah Računskega sodišča določene stvari treba ravnati z določeno rezervo. Ne vem sicer, za kolikšna sredstva je šlo v tem primeru, na katerega je presojalo Računsko sodišče, morda za deset, dvajset milijonov evrov, morda za pet milijonov evrov taks in teh podobnih zadev. In to je najbrž bistveno manj, če to ocenjujemo, da se nek ukrep ni izvedel, kot dvesto milijonov evrov, ki jih recimo minister Gaspari blokira z javnim razpisom, ki ga služba Vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ne izvede. Desetkrat zagotovo razlika v korist tistega, ki tega ukrepa ni izvedel, se pravi ministra Gasparija in njegove državne sekretarke. Pa ni nikakršnega poziva, nikakršne ugotovitve, nobene presoje.

Sam sem bil tudi župan, tudi sam sem imel revizijo Računskega sodišča za celoten proračun občine Ribnica, vse investicije, vse plače. Dobili so mi samo tri napake pri takrat, mislim, da sedemnajstih zaposlenih pri plačah v celotnem proračunu, za nekaj drobiža glede samo na plače. Za nekaj drobiža, pa sem dobil mnenje s pridržkom. Če bi dobil recimo takrat takšno mnenje, kot ga je dobil ljubljanski župan Jankovič, najbrž ne bi preživel, ne strokovno, ne tako ne drugače.

Rad bi ob tem opozoril, ker se malo razumem na te zadeve, da tudi presoje Računskega sodišča niso tako neoporečne, tako nedvoumne, ampak so najbrž preveč podvržene predvsem osebnemu pogledu tistega, ki na koncu podpiše končno revizijsko poročilo in tudi zahteva ukrepe. Ponekod se to spregleda, ponekod se to razume, ponekod se pa ne razume nič. In na osnovi takšnih pozivov tudi pride do teh predlogov.

Sicer ne vem, koliko imate v koalicijski pogodbi zapisano, da sme biti komunalnih odpadkov na prebivalca, vendar iz obrazložitve predsednika Vlade je nedvoumno, da je v Republiki Sloveniji teh odpadkov 70 kilogramov manj, kot je povprečje Evropske unije. Res pa je, da se morda na nepravi način ti komunalni odpadki ne pobirajo, ne sortirajo, ne predelujejo, da se tudi ne uporabijo ponovno za nadaljnjo proizvodnjo in tako naprej. Vendar ta problem, kar zadeva urejanje okolja, kar zadeva urejanje komunalnih odpadkov, traja toliko časa, kolikor imamo to ministrstvo. Od takrat, ko je bil predsednik Državnega zbora minister za okolje in naprej. In vse te rešitve, ki so, najbrž zadevajo tudi predpristopni proces, ker so se takrat določene stvari izpogajale, in so ministri, ki so takrat sodelovali, najbrž tudi nerealno določene roke ocenjevali, določene postopke, določene stroške in tako naprej. To je področje, ki je bilo izredno zapostavljeno. Žal, ker tudi to področje poznam, bil sem župan od leta 1995 kar nekaj časa, dva mandata, in vem, koliko se je na teh področjih delalo takrat, ko so bili

nekateri, ki bodo danes glasovali o razrešitvi, tudi ministri za okolje. Poznamo te stvari.

Ob tem bi rad tudi povedal, da se z ministrom Erjavcem pravzaprav ukvarja ta koalicija že cel mandat. Intenzivno ste k temu pristopili decembra in januarja. Pravzaprav imamo že kar trinajst, štirinajst mesecev tega mencanja, na kakšen način bi storili ta napovedan korak. In glede na to, v kakšnih razmerah se nahajamo, je to najbrž tisti prvi ukrep izhodne strategije iz neke situacije, pravzaprav nujen korak, da se razbijejo vsi ti problemi, ki so vezani na izhodno strategijo.

Verjetno je eden temeljnih razlogov, da se je treba gospoda Erjavca znebiti, zadeva Patria. Zadeva, ki se je v prejšnjem mandatu zgodila samo zaradi tega, ker je bil gospod Erjavec kot minister za obrambo tisti, ki ni realiziral pisma o nameri, ki ga je podpisala Ropova vlada, v kateri ste bili tisti, ki boste danes odločali o usodi ministra Erjavca, pravzaprav koalicijski partnerji. Vi ste takrat dali politično soglasje, politično podporo, da se je mimo Zakona o javnih naročilih podpisalo pismo o nameri s Sistemsko tehniko, z Viator & Vektorjem in gospodom Pavčkom. Ta projekt je takrat znašal približno 300 milijonov evrov, s tem da zgodba ni bila limitirana, ni bila določena, podobno kot pri zgodbi s šestkolesniki, kjer se je skozi razna dodatna dela, popravila, take in drugačne zgodbe zadeva dogradila do neslutnih zneskov.

Danes je ta koalicija pravzaprav ista, ki je takrat pripomogla, da se je to pismo o nameri realiziralo. Vendar jaz se ne spomnim, da bi takrat gospod Borut Pahor, gospod B.P., niti kdorkoli iz prejšnje koalicije izrekel karkoli proti takemu pristopu temu pismu o nameri in tako naprej. Nihče. Rop je takrat, ali kasneje po dogovoru s sedanjim predsednikom Vlade celo prestopil v njegovo poslansko skupino. In glede tega ni bilo nobenih zadržkov, nobenih pomislekov, čeprav je potekalo vse mimo zakona o javnih naročilih in kako drugače. To, da ta posel ni bil korektno realiziran, ne tistih 6X6, ne nadaljevanje te zgodbe z 8X8, je ugotovila tudi preiskovalna komisija v prejšnjem mandatu. Tudi to. Vendar očitno je, da največji politični poraženec ne bodo tisti, ki so na tak neustrezen način, nezakonit način zastavili projekt osemkolesnikov, ko se je praktično ves dogovor realiziral v mesecu ali dveh, od priprave ponudbe, obsega pogodb in tako naprej, ne da bi karkoli bilo narejenega v projektne delu na tem področju, ampak pač tisti, ki tega ni izpeljal tako, kot je bilo pričakovano. To pa je bil minister za obrambo v Janševi vladi. Tu gre očitno najbrž v pomembnem delu tudi za maščevanje tistih, ki niso prinesli primerne zadovoljstva in satisfakcije pri realizaciji tega projekta, za tiste, ki so to tudi takrat podpisali.

V prejšnjem mandatu smo tudi velikokrat slišali, da če bo kakršenkoli sum, kakršnakoli senca dvoma v poštenost tega posla, da se bo pojavil kakršnekoli sum korupcije, in to je

najbrž očitno sedanji generalni sekretar Vlade več kot dobro vedel, je bilo rečeno, da bo takoj v najkrajšem možnem času ta pogodba tudi odpovedana. Vendar, kot rečeno, po letu dni se ni zgodilo popolnoma nič. Tudi predsednik protikorupcijske komisije potem, ko je dobil nekaj hladnih tušev doma in v tujini, je na nek čudežen način umolknil, kajti te njegove napovedi o postopkih, o korupciji pri nekaterih, ki opravljajo politične funkcije, se pač do sedaj še v ničemer niso potrdile in tudi postopki ne tečejo tako, kot je bilo povedano.

Da gre za neljubega ministra vladne koalicije kaže tudi to, da potem, ko ti argumenti v zvezi s Patrio niso stali, so prišle obtožbe o nevestnem delu. Koalicije je v hipu pozabila na vse tiste druge zadeve, vse tiste druge obremenitve proti ministru za okolje. Prišla je zgodba o nevestnem delu in tudi danes mo tu slišali zelo pomembno argumentacijo. Vendar kot slišimo, postopek še ne teče. Presoja, ali bo ta kazenski postopek dejansko stekel, še ni izvršena. Se pravi, da se poskuša pravzaprav argumentirati ustreznost odločitve predsednika Vlade z nekimi zadevami, ki so še vedno v fazi, lahko rečem, obrekovanja. Je pa dejansko res, da se je potem zgodilo nekaj, kar daje na nek način slutiti, da je bilo dogovorjeno, da so bili seznanjeni mnogi o tem, kaj se bo predlagalo, tudi to je že bilo danes rečeno. In dejansko se je potem poiskal nek argument, neka odločitev Računskega sodišča, ki se je uporabila kot temeljni argument, da se je dejansko pristopilo k postopku za razrešitev koalicij, najbrž neljubega predsednika stranke in pa tudi ministra.

Jaz vem, da je okolje težak resor, da je okolje zahteven resor, vendar se tudi najbrž ne strinjam, da je gospod Karl Erjavec edini, ki bo plačal za neuspeh podnebnega dogovora v Kopenhagenu. Tukaj pa bi pravzaprav dodal še, da je ta postopek, ki ga je predlagal gospod predsednik Vlade, postopek razrešitve, nek izhod v sili te vladne koalicije. Kajti vse tisto, kar naj bi se dogajalo, kar naj bi Slovenijo naredilo uspešno, močno, prodorno, vse tisto se v tem mandatu ni zgodilo. Če smo v prejšnjem mandatu s slabo Janševo vlado uspeli prehitevati Evropsko unijo za 3% točke in smo istočasno tudi uspeli zmanjšati javni dolg za nekaj krepkih odstotkov, da smo uspeli tudi narediti marsikaj na področju blaginje, se je zgodba v tem mandatu pravzaprav obrnila povsem v nasprotno smer. Danes imamo ekipo, ki jo vodi gospod Pahor, ekipo, ki bi znala mnoge stvari storiti še bolje, kot so bile prej storjene. Pa vendar je naš zaostanek v enem letu za Evropsko unijo nerazumljivo velik. Namesto da bi nadgradili uspehe prejšnjega mandata in zmanjševali zaostanek za povprečjem Evropske unije, je naš voz leta 2009, leta 2010 krenil v povsem nasprotno smer.

Ni potrebno, da govorimo, kaj veliko o tem, da smo imeli protikrizne rebalanse, da smo imeli protikrizne svežnje ukrepov. Ničesar od tega v tem letu, v lanskem letu in tudi letos še ni prišlo. Ničesar. Ne uresničujejo se zaveze

koalicijskega sporazuma, vodja Poslanske skupine Zaresa je novembra meseca na konvenciji svoje stranke javno izjavila, kdaj bomo že dobili kakšen zakon iz koalicijskega sporazuma. Tega očitno ni, ker ta problem so zaznali tudi v drugi največji koalicijski stranki, v Zaresu. Ni tega. Vendar zato, ker takih ukrepov ni, najbrž ne bo nihče v koaliciji sankcioniran. Protikrizna skupina ministrov, eminentnih ministrov, najboljših, kar najbrž jih je slovenska vlada kadarkoli imela, se ustvarjalno prepira, išče rešitve, se spopada. Enkrat izhodna strategija protikrizni paket predolg, enkrat je prekratek, enkrat ni usklajen na eni točki, drugič na drugi točki. Mi bi reformni paket po besedah predsednika Vlade morali dobiti že 20. marca, ki .../Nerazumljivo./... 20. marca tega leta. Vendar tega reformnega zgodovinskega paketa še ni in zato ne odgovarja nihče. Za to ne prevzema nihče odgovornosti. Ko pa na drugi strani v Poslanski skupini SDS predlagamo ukrepe, trikrat smo jih predlagali, že obsežne ukrepe, pa se vsi skrijejo za neko zadevo, da bo Vlada pripravila nek celovit pregled, nek celovit nabor ukrepov, sistematičen, tak, ki ne bo poviševal javnofinančnega primanjkljaja pa smo v tem mandatu, v mandatu te Vlade v enem letu sprejemali samo take ukrepe, tudi proračune, rebalanse in tako naprej, ki so povečevali izključno javnofinančni primanjkljaj na 5%.

Z neke malenkosti ali celo s pozitivnega oziroma s presežka smo javnofinančni primanjkljaj povečali v negativno smer. Istočasno pa kljub temu, da je bila napoved na Celjskem sejmu septembra meseca, da bo Vlada pripravila vsaj za malo gospodarstvo ukrepe, ki jim bodo olajšali plačevanje prispevkov, plačevanje davkov, plačevanje drugih obveznosti, teh ukrepov ni. Ni jih! Pa bi šlo v marsikaterem primeru samo za poenostavitev načina plačila, morda samo za to, da bi plačali z eno položnico in ne s tremi, petimi, devetimi, enajstimi, kot se to zdaj plačuje. Za polovico teh položnic so bančne provizije višje od zneska nakazila, v primeru, če gre za povprečno plačo. Tega ne protikrizna skupina, ne posebna delovna skupina, ne Vlada ne nihče ni bil sposoben v tem času pripraviti. Mislim, da smo trikrat ali štirikrat predlagali ta zakon, s katerim bi vsaj ta del poenostavili, pa nikoli, prav nikoli ni bilo nobene podpore v koaliciji, da bi ta zakon izpeljali skozi postopek do konca.

Po drugi strani pa imamo v tej Vladi ministre, ki svojega dela ne opravljajo, ki zlorablajo svoje funkcije, ki pritiskajo na delo neodvisnih institucij, recimo, na Agencijo za trg vrednostnih papirjev, pritiskajo na člane nadzornih svetov, kako naj glasujejo. Ki hočejo vplivati na to, kakšna naj bo sestava komisij za zagovore doktoratov in tako naprej. Vendar tu ni problema. Vse to je pač pokrito z nekimi odločitvami, političnimi odločitvami. In proti tem ministrom, ki zlorablajo svojo funkcijo, ni ukrepov. Istočasno pa ne predlagajo tistega, kar bi morali. Imamo primere, ko ministri

posegajo v neodvisno sodstvo, v tožilsko sfero. Ko se je velik del pravne stroke opredelil do tega, da gre za nedovoljen poseg. Pa nič. Imamo primer ministrice za notranje zadeve, ko postavlja nacionalni preiskovalni urad, ki ga je sicer treba postaviti in mu ne nasprotujemo, ga podpiramo, vendar za to nima pravne podlage - zakon ni sprejet. Ta ista ministrica krši Zakon o parlamentarni preiskavi, ker eni od preiskovalnih komisij, kar lahko preberete v vseh medijih, noče dati podatkov. Pa tudi to ni zadosten razlog, da bi predsednik Vlade storil odločilen korak in predlagal nekaj na tem področju. Ni tega koraka. Imamo primer ministra, ki je bil zaloten, da se je zlagal, da se je javnosti zlagal in predsednik republike je za njega zastavil besedo. Dajmo gospodu še drugo priložnost. Na svoj rojstni dan pred nekaj dnevi je v tej dvorani Državnega zbora še dvakrat povedal, dal izjavo, trditve, ki niso stale. Dokazljivo z dokumenti, da trditve ne držijo. Pa se tudi ni nič zgodilo in tudi predsednik Vlade v tem primeru ne razmišlja o ničemer in o nobenem koraku.

Jaz bi predlagal oziroma pričakoval, ne predlagal, pričakoval, da tudi predsednik Vlade, ki ima zanimivo kratico, BP, bi imel do vseh na nek način enake vatlje, do vse svoje ministrske ekipe, da bi presojal dejansko o tem, ali delajo zakonito ali ne delajo zakonito, da bi si tudi v tem primeru morda s pomočjo mediatorja, gospoda Zalarja, kot slišimo, je bil tudi v tem primeru aktiviran, ko je šlo za koordinacijo dogovora med predsednikom Vlade in predsednikom Računskega sodišča, da bi tudi on mogoče na tem področju kaj skušal storiti, pomagati, da bi dobili na mizo rešitve, predloge kadrovskih rešitev, ki bi pa dejansko pomagale, da bi Vlada delovala na bolj pravni podlagi, da bi ministri izvajali tisto, kar jim nalaga zakon o Vladi, Ustava, tudi Poslovnik Državnega zbora, tudi področni zakoni in tako naprej. Vendar tu se soočamo z neko dvoiličnostjo, za nekatere veljajo nekateri kriteriji, nekatera merila, za druge pač ne. Jaz mislim, da je treba tudi na tem področju storiti nekaj konkretnega.

Predsednik Vlade je najbrž tudi seznanjen, da ima podobno slabo oceno odzivnega poročila tudi ministrica Širca, in to za dva primera: za delitev sredstev pri medijskem skladu in pri filmskem skladu. Dva primera ugotovljenih hudih kršitev obveznosti v odzivnem poročilu. Zanimivo, da predsednik Računskega sodišča tu ni predlagal nič. Ampak to še ne pomeni, da predsednik Vlade ne more predlagati nič. Predsednik Vlade lahko uporabi določbo zakona o Vladi, lahko se upre na ustavno podlago in predlaga nek ukrep. In mislim, da bi bilo prav, da bi na tem področju tudi storil kakšen korak.

Se pravi, ministrov, ki nevestno delujejo, ki ne opravljajo svojega dela, je v tej Vladi dovolj. Tudi generalni sekretar Vlade je med njimi, ampak ta gospod bo

najbrž nagrajen za to, da bo sodeloval na Evropskem računskem sodišču in tako naprej.

V poslanski skupini bomo ta predlog predsednika Vlade ta, lahko rečemo, protikrizni predlog prepustili vladni koaliciji, da sama elegantno odloči o svojem predlogu in da tudi na ta način pove o svojih prioritetah in pokaže svoj pravi obraz. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo dajem poslankam in poslancem, vendar se je najprej javil predsednik Vlade Borut Pahor. Prosim.

BORUT PAHOR: Ne bom se oglašal pogosto, ker pa je bilo v nastopih poslanskih skupin izrečenih nekaj stališč, čutim potrebo, da kakšne stvari pojasnim, kakšne stvari pa dodatno informiram.

Najprej naj povem, da sem zelo zadovoljen spričo svoje odločitve, kako sem utemeljil predlog za razrešitev sodelavca ministra Karla Erjavca. Videl sem skušnjave mnogih, kako bi radi diskutirali o stvareh, ki jih nisem želel dati v predlog za razrešitev. Tukaj naj takoj povem naslednje. Ko se je v predvolilni kampanji zelo veliko govorilo o sumu kaznivih dejanj posameznikov, sem vedno rekel, da, prvič, Vlada tukaj v našem pravu princip nedolžnosti, če se ne dokaže kaj nasprotnega, da osebno menim, da se nihče od politikov ni okoriščal, to je bilo moje osebno stališče, tudi nikoli nisem osebno mislil, da se je minister Erjavec okoristil, zato tudi nisem imel nikoli težav, ko sem poskušal predsednika stranke DeSUS prepričati, da bi sodeloval v koaliciji. To moje prepričanje je bilo zelo iskreno, mislil sem, da je dobro, da sodeluje in mislim, da je načelno tudi dobro bilo, pri čemer je nekaj res, moram to priznati, in to sva si s predsednikom takrat tudi odkrito povedala. Res je, da je okolje dostikrat žrtev pri razdelitvi ministrskih položajev in da pridejo tja ljudje, ki so premalo strokovno usposobljeni za tako izjemno težek posel, kot je Ministrstvo za okolje. In če in ko se bo Državni zbor odločil, da razreši ministra Erjavca, predlagam, da mi poslanska skupina DeSUS in potem vsi skupaj poiščemo nekoga, ki bo imel strokovne kompetence, vizijo in se bo hotel popolnoma predati tej nalogi.

Drugič. Pri Patrii je bilo veliko diskusije. Jaz sem bil prav gotovo največkrat od vseh vprašan s strani medijev, ali je vložitev obtožnega predloga razlog, da se predsednik Vlade odloči, da predlaga Državnemu zboru za razrešitev. In videli ste, da nisem hitel s svojo odločitvijo. Ne samo še vedno zaradi različnih razlogov, ali je minister Erjavec sploh v kazenskem postopku ali ne. Tudi tukaj so različne razlage. Ampak postavilo se je vprašanje nekega standarda, ali minister, tudi zanj kot za vsakega državljana velja presunkcija nedolžnosti, ampak ali kot minister, ki se znajde z obtožnim predlogom v rokah, lahko še avtoritativno vodi

svoje delo naprej. In pazite, tega obtožnega predloga ni dala Vlada ali neka stranka, to je dalo državno tožilstvo. In kot ste videli, se takrat, tudi po posvetu s Karlom Erjavcem, bila sva skupaj v Kopenhagnu, nisem odločil za neko prehitro odločitev. Je bilo treba tehtati, da ne bi nekemu storili krivice, ali da bi tehtali, kaj je prav in kaj ne. Tudi ko je šlo za obtožbo, da je šlo za nezakonito prodajo deleža - včasih je treba pogledati, ali je to res ali ni res. In se je izkazalo, da je šlo v primeru ravnanja ministra za zakonito ravnanje. In bi se zaletel, če bi ravnal kako drugače.

Neko pričakovanje tukaj nekaterih, da sem jaz ves čas iskal neke razloge za to, da bi se rešil sodelovanja z ministrom Erjavcem - to ni res. Ves čas sem iskal razloge za to, da je Vlada, to pa priznam, bolj kot koalicija, ampak da je Vlada delala kolikor je bilo mogoče kot tim, ki mora iti skozi hude preizkušnje.

In tukaj smo zdaj pri drugi točki, ki bi jo želel v repliki povedati. Znova je gospod Tanko omenjal, kako ta vlada - ali neuspešno ali prepozno ali neučinkovito reagira na krizo. V vašem zadnjem paketu predlogov, za tako imenovano izhodno strategijo, ste dodatno obremenili proračun za izračunanih 1.530 milijonov evrov. 60 pa bi jih privarčevali..../Oglašanje iz klopi./ Boste dali vaše podatke. Mi smo izračunali tako, ker vi vaših niste priložili zraven...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani, prosim!

BORUT PAHOR: Ampak ker smo tukaj mi vedno priča kritiki, da ta vlada ne dela ,drugega kot povečuje primanjkljaj, to se pa, prosim, dogaja v vseh evropskih državah, in Slovenija ni v ničemer drugačna, tudi mi smo mogli s fiskalnimi ukrepi reševati krizno leto, ki mu ni podobnega po letu 1945. In brez zamere, spoštovana gospoda, že v letu 2008, ko je konjunktura ugašala in se je bližala recesija, ste imeli v zadnjem kvartalu porazne rezultate.

Lepo vas prosim, jaz vas nič ne obtožujem, ampak prosim tudi vi bodite korektni v obtožbah te vlade, kaj je zagrešila in česa ni.

Moram tukaj reči, če se je v prejšnjem mandatu, dragi minister Erjavec, pokazalo, da je bila odločitev Računskega sodišča sporna z ustavnopravnega vidika, kot praviš, si bil minister v prejšnji vladi, si bil minister v tej vladi, zakaj nismo potem tega vprašanja, če se ti je zdelo, dali naprej pravočasno, preden bi šli odločat ad personam, ampak bi odločali ad rem. Zakaj dve leti se nič ni zgodilo? In smo se znašli v tej situaciji. In jaz sem v tej situaciji presodil, da je Računsko sodišče navedlo razloge, ki utemeljujejo to mojo odločitev, ki je danes pred vami. In tukaj ni drugih ministrov zato, ker sem jih prosil, da opravljajo svoje delo, ker imamo druge naloge za narediti. Vidim, da sem in tja, kako

bi rekel, to nasmeje kolege na moji desni strani. Pač ministri opravljajo svoje delo, upam, da vestno. Če bo kdo kdaj dokazal, da nevestno, bom jaz moral kot predsednik vlade reagirati.

Prav gotovo je, in s tem zaključujem ta moj nastop, da bom kot predsednik Vlade storil v tem letu vse, da izkoristim priložnost, ki mi jo to leto za Slovenijo ponuja. Samo še enkrat vam povem, ne glede, to sedaj nima neposredne diskusije z razrešitvijo. Mislim, da bomo uspeli, če bomo priznali tudi tisto, kar je dobro, in jaz sem bil pripravljen, in še enkrat povem, priznati marsikaj, kar je ministru Erjavcu uspelo, in je zaradi tega imel mojo podporo. In sem povedal, zakaj sem se na koncu odločil za ta korak. Zato, da bi lahko Vlada in slovenska politika šla naprej za reševanjem stvari, ki so usodne za blaginjo naših ljudi. In sem se odločil, glede argumentacije, mislim da, to je sedaj pokazala razprava, dobro. Tudi druge ministre pozivam, ko slišim kakšno stvar, da je ali prepočasna, da to storijo, ali sem opozorjen, da popravijo. Tako bom počel tudi naprej. Tako kot mene drugi opozarjajo, vi ne nazadnje, ker vam odgovarjam, in poskušam te kritike sprejeti in jih kolikor je mogoče upoštevati. Ker, kot sem že večkrat rekel, nihče od nas ni popoln. Da bi pa šlo tukaj za kakšno koordinacijo, to vam moram pa še enkrat jasno povedati, da za to ni šlo. Za državno tožilko ali z državnim tožilstvom se za obtožni predlog nismo dogovorili, z Računskim sodiščem se za njihov poziv nismo odločili, to so bile njihove suverene odločitve. Prosim, da tega ne ponavljate naprej, ker to ni res. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Proceduralno, gospod Joško Godec.

JOŠKO GODEC: Spoštovani gospod predsednik parlamenta, moram vas spomniti, da mi niste dali možnosti predstavitve stališča po končani 45-minutni prekinitvi. Tri minute mi pripadajo, da povem, zakaj sem zaprosil za odmor. Tako piše v drugem odstavku 73. člena Poslovnika: "Predstavitev stališča sme trajati največ tri minute." In medtem, ko govorim, so že tri minute. Razumem gospoda predsednika Vlade, ki pravi, da to avtonomno zastopa, in tudi razumem njegov predlog. Morate pa razumeti tudi naš predlog, zakaj smo zaprosili za odmor - ker imamo zbranih 35 podpisov za pobudo za začetek postopka ocene ustavnosti oziroma zakonitosti. Enostavno moram še enkrat povedati, da je to zbrano in pripravljeno. Pa tudi v tretjem odstavku 73. člena Poslovnika pravi, da se lahko ta postopek zaključi tako, da se da na glasovanje in da se presodi, ali je to pravilno ali ne. Zato mislim, da je vse te stvari treba do konca pretehtati in potem iti v nadaljnjo razpravo. Nikakor si nisem hotel vzeti ali uzurpirati kakšne pravice, vendar mi to pripada, zato prosim, da skladno s tem odločamo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod Godec. Najprej, drugi odstavek 73. člena pravi, da "... /nerazumljivo/ lahko predstavnik poslanske skupine..." Torej, predstavniki poslanske skupine se običajno, če želijo to narediti, javijo, da bi predstavili svoje stališče.

Kar pa zadeva vložitev pobude za oceno ustavnosti Zakona o Računskem sodišču, ki jo je podpisalo, če sem pravilno razumel, kot ste me obvestili tudi na hodniku, 30 poslank in poslancev, pa je treba reči, da ta postopek nima neposredne povezave z obravnavo predloga predsednika Vlade za razrešitev ministra Erjavca, ker ta pravna podlaga, na osnovi katere je predsednik Vlade poslal predlog za razrešitev, temelji na 13. členu Zakona o Vladi in 112. členu Ustave Republike Slovenije. V tem smislu, kot je bilo danes že rečeno, poziv Računskega sodišča sicer lahko tvori celoto ali del utemeljitve za ta predlog in, kot je bilo rečeno, je predsednik Vlade lahko takšen poziv sprejel ali pa tudi ne. In v tem primeru bi moral Računskemu sodišču obrazložiti, zakaj temu pozivu, da predlaga razrešitev, ne bo sledil. Poziv, tako meni samo Računsko sodišče v odgovoru prejšnjemu predsedniku Vlade Janezu Janši, ne pomeni pravne dolžnosti Vlade, da odgovorno osebo tudi razreši oziroma predlaga razrešitev. V tem smislu imamo tu predlog razrešitve na podlagi 13. člena Zakona o Vladi in o njem razpravljamo. Tako da bomo s tem nadaljevali.

K besedi se je javil minister Karl Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za besedo. Očitno predlog za razrešitev ni na podlagi poziva Računskega sodišča. Očitno gre predlog po tvoji avtonomni pravici, ker predsednik Vlade lahko postavlja ministre in jih tudi razreši.

Jaz sem razumel, da je predmet moje razrešitve poziv Računskega sodišča. To drži. In sprašujem Državni zbor in predsednika Državnega zbora, ki je varuh ustavnosti in zakonitosti, ki je varuh pravne države, ali boste dopustili, da se v Državnem zboru nadaljuje postopek, ki je ustavno sporen. Povedal sem, da ugledni pravniki, ustavni sodniki ugotavljajo, da je kršena moja pravica do pritožbe. To je ustavna pravica, 23. člen. Ta poziv je šel brez možnosti, da bi lahko jaz karkoli rekel na ta poziv. In tisti, ki ste pravniki, zelo dobro veste, da ima vsakdo v tej državi po ustavi pravico do pravnega sredstva. In to je prva kršitev v zvezi s tem, kar je Računsko sodišče naredilo. Protiustavnost določbe o izključitvi vsakega sodnega varstva. To je tretji odstavek 1. člena Zakona o Računskem sodišču, kar je v nasprotju s 23. členom Ustave. Posledice aktov Računskega sodišča so za revidiranega, to se pravi za odgovorno osebo v teh organih in organizacijah, hude. Meni pritiče danes razrešitev, ne da bi imel možnost se braniti. Ustavno sodišče je doslej že v nekaterih primerih zavzelo stališče, da je treba zagotoviti sodno varstvo proti odločbam, s katerimi sodišča in drugi državni organi, to je tudi Računsko sodišče,

odločajo o pravicah, dolžnostih in pravnih interesih posameznih in fizičnih oseb. Iz tega stališča je mogoče sklepati, da po mnenju Ustavnega sodišča popolna izključitev sodnega varstva z vidika ustave ni dopustna. Meni preti popolna izključitev sodnega varstva, kar je v neskladju z ustavo.

In vas sprašujem, predsednik Državnega zbora: Ali boste varovali ustavnost in zakonitost v Državnem zboru? Boste dopustili, da postopek, ki se je začel ustavno sporno s strani Računskega sodišča in se nadaljeval preko predloga predsednika Vlade, ki je sicer na skupni tiskovni konferenci, oprostite, požrl besedo...

BORUT PAHOR: Ne, ne, nisem.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Si, si. Boš lahko pogledal posnetek, ko si povedal, da sva se dogovorila, da gremo v predlog za razrešitev, vendar hkrati bo dana tudi ustavna presoja. Ustavna presoja pa zato, da vidimo, ali ne krši morda Računsko sodišče...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani.

KARL VIKTOR ERJAVEC: ... temeljnih ustavnih načel. V tem primeru se to dogaja. Saj ni problem, vi mene lahko danes razrešite. Vendar se morate zavedati, da imam kot posameznik možnost dati ustavno presojo in da jo bom tudi vložil. Ampak sprašujem se za kredibilnost Državnega zbora in tudi za kredibilnost predsednika Državnega zbora, ki je varuh ustavnosti in zakonitosti Državnega zbora. Ali boste odstopil tisti moment, ko bo Ustavno sodišče ugotovilo, da je bil postopek neustaven?

Glejte, danes ne gre za to ali zamenjujemo ministra za okolje. Jaz sem povedal, jaz imam škatle pospravljene. In tudi povedal sem, da bom odstopil, vendar ne želim na takšen način, ko se mi nalagajo neke neutemeljene nepravilnosti. V enem mesecu naj bi jaz razrešil probleme, ki jih 20 let ni rešila ta država in tudi ne vi, predsednik Državnega zbora, saj ste vmes bili tudi minister za okolje in prostor. In tukaj gre za pomembno vprašanje, ali gremo v erozijo pravne države. Saj meni je vseeno, kako boste odločili, ampak vedite, če bom danes razrešen, bo ustavna presoja. In ne glede na to, kako bo Ustavno sodišče odločilo. Če lahko za arbitražni sporazum zahtevamo ustavno presojo, zakaj pa ne bi tukaj, ko gre za evidenten primer, da postopek ni v skladu z ustavo? Zakaj se tega bojite? Zakaj se ne postavite v vlogo varuha pravne države? Saj je, ja, Slovenija pravna država, kjer spoštujemo načela ustavnosti in zakonitosti! Ali smo nekaj drugega? In vam povem, ta postopek, tudi če bom razrešen, v 60-ih dneh bom dal ustavno presojo. In verjemite, da verjamem dr. Udetu, 9 let je bil ustavni sodnik. In vsak študent prava v prvem

letniku ve, da ima vsakdo možnost pritožbe. Preko upravnega spora, Vrhovnega sodišča...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani!

KARL VIKTOR ERJAVEC: ...gospod Jelinčič. Gre za to, ali boste vi tudi varovali ustavnost in zakonitost.../oglašanje iz kopi./.. No, upam, računam na vas. Hočem pa povedati, ne glede na odločitev Ustavnega sodišča, k sreči, da je Slovenija tudi članica Sveta Evrope, članica EU, veste, da imamo v Strasbourgu sodišče, kjer se varujejo temeljne človekove pravice. In jaz sem prepričan, da s tem pozivom Računskega sodišča so kršene temeljne človekove pravice. In upam, če bodo res tako visoko standardi, me zanima, koliko ministrov bo še ostalo v tej vladi. Ali bo sploh še kdo kandidiral za ministra pri tako visokem pravnem standardu? Za enkrat hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Moram reči, nekoliko nenavadno, se je gospod minister obrnil tudi name. Še enkrat opozarjam, da mi ne razpravljamo in ne bomo odločali o pozivu Računskega sodišča, da se razreši minister Erjavec, ampak o predlogu predsednika Vlade za razrešitev na osnovi Zakona o vladi in na osnovi 112. člena Ustave. Implikacije tega so povsem jasne in nimajo nobene neposredne zveze z Zakonom o Računskem sodišču in z njihovimi ureditvami v tem zakonu.

Javil se je predsednik Vlade Borut Pahor. Samo trenutek, predsednik, prej replika gospod Tanko, potem predsednik Vlade Borut Pahor. In potem, boste dobili, je bila, prosim, sem spremljal zelo natančno, gospa Cvetka Zalokar Oražem, jaz vodim sejo. Replika, Jože Tanko najprej. Proceduralni predlog. Prosim. Razprava je bila, in sicer predsednika Vlade. Prosim. Proceduralno.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Spoštovani predsednik!

Tukaj mislim, da bi se bilo treba dogovoriti, ali teče postopek razrešitve gospoda Karla Erjavca dejansko na osnovi 13. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije in 112. člena Ustave ali pa teče na zahtevo, na poziv Računskega sodišča. Če teče zahteva za razrešitev predsednika Vlad za razrešitev gospoda Erjavca na osnovi 13. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije, potem bi bilo treba v celoti spremeniti obrazložitev. V celoti.

V tem primeru predsednik ne potrebuje nobene obrazložitve in bi lahko gospoda ministra Karla Erjavca razrešil iz političnih razlogov...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Tanko, vi razpravljate o predlogu, nimate proceduralnega predloga. Prosim, da se umirite.

JOŽE TANKO: Proceduralni predlog imam. To se pravi, da je treba zamenjati obrazložitev. V primeru, če pa obrazložitev stoji, ki je v celoti oprta na poziv Računskega sodišča, je pa treba spremeniti napovedni stavek oziroma glavo te zahteve za razrešitev.

Jaz predlagam, da se predsednik Vlade odloči o eni varianti, to se pravi, na podlagi 13. člena Zakona o vladi, in to napiše z enim stavkom, razrešujemo gospoda Erjavca iz političnih razlogov. Ali pa popravi zgoraj napoved in bi napisali, da na podlagi tega in tega člena zakona o Ustavnem sodišču predlaga to in to. In potem stoji obrazložitev.

Predlagam, spoštovani predsednik Vlade, glede na to, da ste tukaj, da imate tudi izkušnje iz parlamentarnega dela, to lahko sicer na tej seji tudi ustno, tako da to zadevo uskladimo, da odstranimo te sence dvoma, ki enostavno...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Tanko, predlagate proceduralni predlog lahko samo predsedujočemu Državnega zbora, ne predsedniku Vlade. Prosim, zaključite. To je diskusija, zlorabili ste to obliko intervencije in prosim, da zaključite s tem. Prosim.

JOŽE TANKO: Ja, pogledajte, če boste vi namesto mene povedali polovico stvari, in to drugače, kot sem jih jaz predlagal, potem ne moremo tega proceduralnega predloga sploh oblikovati. Predlagam, da zahtevo uskladimo z obrazložitvijo, se pravi, da se popravi spodaj utemeljitev, ali pa obrnemo, da napovedni stavek, razloge, pravni temelj popravimo, da bo ta obrazložitev ustrezna. To je vse, kar predlagam. In potem bodo razprave lahko tekle na osnovi .../Opozorilni znak za konec./... političnih odločitev in politične preference predsednika Vlade ali pa na osnovi poziva Računskega sodišča, kar je dejanski razlog za ta postopek, in to izpeljava. Toliko o tem proceduralnem delu. Imam pa še repliko na gospoda... /Izklop mikrofona./

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Proceduralno, Cvetka Zalokar Oražem. Ste vi tudi želeli proceduralno, gospod? /Oglašanje v dvorani./ Proceduralno, Cvetka Zalokar Oražem, prosim. /Oglašanje v dvorani./ (Se odpoveduje.) Replika, Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. Namreč, mislim, da glede na nesposobnost vladnih služb, ki ne znajo urediti teh zadev, bi bilo res smiselno, da se spremeni ta napovedni stavek v skladu s 13. členom Zakona o Vladi in da se zadeva izpelje tako, kot smo že imeli v prejšnjem mandatu, ko je gospod Janša...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: To ni replika na predhodnega govornika...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: O, seveda, seveda je! Seveda! Je, je. Ker je predhodni govorec zelo na široko razlagal in je tudi mene apostrofiral, zato - prosim.

Takrat, ko je gospod Janša menjal gospoda Drobniča, ga je enostavno zamenjal. In ko je predsednik - takrat je vodil Državni zbor, ne vem, mislim, da gospod Klavora, nisem siguren, ampak takrat je bilo rečeno, da do izvolitve drugega ministra vodi delo ministrstva še vedno gospod Drobnič. Pa je gospod Janša takoj rekel: "Ne!" in ga je nadomestil gospod Vizjak. Mislim, da bi bilo treba tako narediti. In to pričakujemo od predsednika Vlade. Če se bomo pa tu pregovarjali in se vlekli za besede gor in dol, je pa ta državni zbor vedno večja farsa in cirkus.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod Tanko, nobenega razloga nimate za repliko, ker niste bili imenovani. Zato bom dal besedo predsedniku Vlade Borutu Pahorju. Ste bili imenovani? Torej, potem replika... Aja, vi ste rekli, da govorite njemu, kajne, gospod predsednik? Dobro. Jože Tanko, replika.

JOŽE TANKO: Ja, zagotovo. Zaključek prejšnjega mandata - polovico zadnjega kvartala je bila nova vlada. /Oglašanje v dvorani./ Je bila!

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani!

JOŽE TANKO: 20. novembra 2008 smo dobili novo vlado, štirinajst dni prej, kot je bila prejšnja, recimo, v prejšnjem mandatu. In vse obešati na nekoga, je problem, gospod predsednik Vlade. Stvari držijo, so preverljive. Tudi zaključni račun ste predlagali v tem mandatu. Toda drugo, kar je pomembnejše, saj je to manj pomembna zadeva.

Mi smo dejansko predlagali paket ukrepov in v tem paketu ukrepov smo predlagali tudi veliko rešitev, med drugimi tudi sidro, da ne more iti javna poraba preko določenega dela BDP-ja. Drži! In to sidro je vezano na uspešnost delovanja Vlade, bistveno drugačno sidro kot vladno, ki je od tega popolnoma neodvisno, ker predpisuje samo maksimalno višino porabe in ni vezano na nobeden rezultat, noben učinek poslovanja države in gospodarstva kot takšnega. Ukrepe, ki smo jih predlagali, na eni strani prinašajo spodbude in dejansko neke olajšave gospodarstvu, posledično nekaj manj prihodka v državni proračun skozi davke in ostale stvari, vendar istočasno omogočajo, če se bodo koristile tudi povečanje gospodarske rasti, gospodarske dinamike, vključitev drugih subjektov za dodatno zaposlovanje, ker se bodo mnogi odločali za s.p.-je in ne bodo prejemniki subvencij oziroma državnih pomoči. Ti ukrepi, ki jih predlagamo, imajo tako bremena kot prihodke in zato saldo teh naših ukrepov ni milijarda in pol evrov minusa,

ni milijardo in pol evra minusa, kot je gospod predsednik Vlade povedal, ampak je ta efekt drugačen in je za državo mnogo znosnejši, ker v primerih, ko predlaga Vlada rešitve, se na drugi strani samo dela na teh finančnih bremenih, subvencijah, pomočeh in nadomestilih, ne pa tudi na ustvarjanju, na prihodkovnem delu. Naši ukrepi so takšni, da se vrtijo.

Ukrepi, ki jih predlaga Vlada ali pa ki jih je predlagala Vlada, recimo, pri trošarinah, so takšni, da so trošarine dvignili, pa zaradi tega ni nič bistveno več prilivov v državi proračun, zato ker je pa porabnikov, tranzitnikov, tistih, ki uporabljajo gorivo, je manj.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Tanko, se vam ne zdi, da greste že malo preko same replike?

JOŽE TANKO: Govorim o razlogih k utemeljitvi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Neposredna poprava, prosim vas. Čeprav je čas poslanske skupine SDS. Prosim.

JOŽE TANKO: ...in tako naprej. Skratka, teh ukrepov je veliko, podobno je pri cestninah. Podražiti vinjete za 100% ne pomenijo....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Tanko, vi ste že prekoračil čas za repliko. Hvala lepa. Predsednik Vlade Borut Pahor, prosim.

BORUT PAHOR: Tukaj sem bil naprošen za neko uslugo in jaz sem jo že storil. Dajmo pogledati natančno, kaj piše. Spoštovani predsednik Državnega zbora na podlagi 112. člena Ustave Republike Slovenije in 13. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije predlagam tako in tako. Vse kar ste želeli, ste že dobili, to je prva stvar. In predsednik Vlade ima vso pravico, da obrazloži to, kar meni, da je utemeljitev njegove odločitve na podlagi členov, ki ste jih želeli imeti uvodoma. To je prva stvar. Druga stvar, dajmo se dogovoriti za fer pristop. Jaz ne pravim, da je bilo vse do 21. novembra lani oziroma leta 2008, ko je naša vlada prevzela odgovornost za vodenje država, slabo, ampak prosim, tudi vi ne vztrajajte pri tem, da je bilo vse po 21. novembru leta 2008 slabo. Ker, dragi moji prijatelji, oktobra 2008 je v Združenih državah prišlo do propada Lehman Brothers banke, ki je povzročila zrušenje bančnega in potem finančnega trga v vsem zahodnem svetu, finančno in gospodarsko krizo, ki je pomenila največje krčenje svetovnega gospodarstva po drugi svetovni vojni. Lansko leto je bilo torej nekaj posebnega, vas lepo prosim. Fiskalno pravilo, ki ga vi omenjate, smo ga mi uvedli in rekel sem zadnjič, ko smo o tem diskutirali, več je teh fiskalnih pravil, ampak mi smo prva vlada, ki ga je uvedla.

In tretjič. Tukaj, moj prijatelj in minister Karl Erjavec morda skuša prevaliti preveliko moralno in politično breme na Državni zbor. Če je pred dvema letoma pričakoval od predsednika vlade Janše, da razreši gospoda Podobnika iz istih razlogov, kot to jaz pričakujem sedaj od Državnega zbora, in je takrat, kar je doslej spretno skrival, menil, da moramo razčistiti, ali za to sploh obstojijo ustavni pogoji ali ne, potem bi od ministra v prejšnji vladi in v moji vladi pričakoval, da me na to opozori in da sprožimo postopek ustavne presoje, preden pride stvar "ad persona", dokler je še vedno stvar "ad rem". In tega ni naredil. Zato počasi glede moralnih in političnih bremen tega visokega doma!

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima končno prvi razpravljavec v tej vrsti, gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala za besedo, gospod predsednik. Gospod predsednik Vlade, pozdravljeni - ministra trenutno ni - kolegi in kolegice. Seveda tisti, ki nas danes opazujejo, si postavljajo tudi vprašanje, kaj se v tej deželi dogaja. Kaj je to? "Reality show" oziroma, recimo, temu resnično dogajanje. Dejstvo je, da danes se ne nahajamo na sodišču, da to ni sodišče. Nikomur ne sodimo in nihče ni obtožen. Mi se nahajamo v Državnem zboru. In odločitev, ki bo padla danes po tej razpravi, bo eminentno politična odločitev. Mi smo poslanci in poslanke in mi bomo danes odgovarjali oziroma se odločali o predlogu predsednika Vlade. To je bilo danes pojasnjeno, rečeno, tukaj ni nobenega dvoma. To tudi ni obračunavanje znotraj koalicije, kajti menimo, da DeSUS, in še posebej poslanska skupina DeSUS, deluje korektno v koaliciji in z njimi imamo ne samo prijateljske, ampak tudi dobre koalicijske in partnerske odnose. In smo prepričani, da današnja razprava teh odnosov ne bo načela.

Dejstvo je, da razpravljamo o politični razrešitvi ministra na podlagi nekaterih dejstev. Ta dejstva so znana, in jih ne bom tukaj ponavljam. Sam ocenjujem, da nikoli ne moremo ocenjevati človeka, ministra, politika s perspektive, ki je črno-bela, in tudi gospoda ministra Erjavca ne bi ocenjeval na tak način. Jaz cenim, recimo, njegovo prizadevanje in njegovo pokončno držo pri nekaterih ključnih vprašanjih, na primer: pri vprašanju plinskega terminala, kjer je deloval po pričakovanih civilne družbe in zainteresirane javnosti, imam pa tudi velike pomisleke glede ravnanja in neukrepanja Ministrstva za okolje v primeru nepravilnosti ali celo nezakonitosti pri odlagališčih, pri deponijah, pri delovanju z gradbenimi materiali, na primer v Kopru, o katerem smo tudi večkrat opozarjali in smo postavljali tudi poslanska vprašanja. Ampak, mimo tega, zo so vsebine o katerih se pogovarjamo, ali je bil ta minister učinkovit ali ne. Ponavljam, črno-belih odgovorov pri tem ni. Torej, obstaja - kaj? Obstaja tudi in predvsem politična presoja. In po tistem,

kar se je dogajalo v zadnjih dneh, po vseh izrečenih besedah in po tej nekompatibilnosti, ki je bila danes tukaj zelo očitna - trenutno nimamo ne predsednika Vlade v tem Državnem zboru, pa ministra končno imamo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Predsednik Vlade ima makedonskega gosta, bo prišel takoj.

FRANCO JURI: V redu, v redu.

Ampak, glede na to, da je danes zelo sproščena razprava, da je šlo tudi za zanimiv dialektični dialog med ministrom in predsednikom, si bom tudi jaz dovolil malo bolj sproščenega stila. In dejstvo je, da mi danes tukaj odločamo o politični odločitvi in da je bila ta odločitev formulirana na jasn način s strani predsednika Vlade. Zdaj, ali si kdo od nas predstavlja, da bi njegovemu predlogu rekli ne in bi - zato da ostane gospod Erjavec na svojem mestu - v bistvu izglasovali nezaupnico predsedniku Vlade? To je fantastična politika, mislim to ne obstaja. To ne more biti res. Mi moramo ohraniti določeno mero zaupanja v odgovornost predsednika Vlade in za to zaupanje seveda menimo, da obstajajo tudi nekatera utemeljena dejstva.

Gospod minister, niti jaz niti drugi ne nameravamo obtoževati, celo prej, ko vas ni bilo, sem priznal, da je v vašem delu veliko dobrih plati, in se zavedam, da ste opravili delo, vsaj pri nekaterih poglavjih, ki so za nas zelo pomembna, vestno in korektno.

Pri drugih stvareh sem kritičen. Ampak ne glede na to, danes razpravljamo o odločitvi, ki temelji na nekaterih dejstvih. Ta dejstva prihajajo tudi iz Računskega sodišča. Sam se ne čutim tako pristojnega, da bi relativiziral ocene takega organa, kot je Računsko sodišče. To si je dovolil kolega Tanko. Seveda, za njega, ki je bil pred leti župan neke občine, je bila ocena Računskega sodišča marginalna zadeva, se je nanašala, ga citiram, "na nekaj drobiža". Veste, ko se o tem pogovarjamo, moramo biti zelo natančni. Gospod Tanko je pozabil povedati, da se je takrat ta drobiž v bistvu nanašal na prekoračitve občinskega predračuna, in to neutemeljene, ki jih je zaznalo Računsko sodišče in ki so znašali kar 54 milijonov SIT, prevedeno v evre je to 226 tisoč 589 evrov. Gospodje iz opozicije, ali je to drobiž? Ali bomo mi to pojasnili delavkam in delavcem, da gre samo za drobiž? Omenil je tri plače, ne, šlo je za 33 postavk proračuna! To je revizija Računskega sodišča, zato predlagam malo več odgovornosti s strani predstavnikov opozicije, ko ocenjujejo delo Računskega sodišča. Mi to odgovornost imamo in ne moremo mimo nekaterih ocen. Koliko je predlog za razrešitev ministra politična ocena Računskega sodišča, o tem ne bom sodil. Ampak dejstvo je, da se to ne dogaja prvič, da se je dogajalo tudi v prejšnji vladi in to minister dobro ve. Jaz bi želel in mislim, da bi bilo s strani ministra Erjavca bistveno bolj

pokončno in korektno, če bi ob spoznavanju nekompatibilnosti, ki je zdaj jasna, med vami in predsednikom Vlade, da bi sam odstopil. Na vašem mestu bi to naredil. To sem tudi naredil kot državni sekretar v podobnih okoliščinah, ko nisem mogel več komunicirati s svojim nadrejenim, enostavno sem mu napisal pismo in sem odstopil, pa se tega nisem veselil, ampak mislim, da je bila edina, edina korektna odločitev. Zato, gospod minister, danes, to, kar smo danes poslušali, seveda bi bilo vredno in utemeljeno, če bi se nahajali na sodišču. Osebo mislim, da ste vi pošten človek, jaz nimam nobenega dvoma, dokler ne bodo predloženi kakšni dokazi - če bodo kdaj - ampak jaz nimam dvoma o tem, ali ste vi pošteni ali nepošteni, za mene ste pošteni. Ampak, vprašanje razrešitve ni vprašanje moraliziranja, in tega ste si danes dovolili preveč in ste preseгли tisto mejo korektnega odnosa do Državnega zbora, ko ste pozvali poslance in ste nam naložili na našo vest odločanje, ki bi bilo drugačno v drugih okoliščinah; ampak mi smo danes v parlamentu in mi danes odločamo o predlogu premierja, predsednika Vlade. Mislim, da se tega zavedamo vsi. In zato to vztrajanje. Ne morem razumeti, kako bi vi lahko ostali še minister v Vladi po vseh tistih debatah, ki ste jih imeli, celo danes tukaj z vašim prijateljem predsednikom Vlade, ta dvoboj, ki je lahko zabaven za marsikoga, ki nas sedaj opazuje, je s političnega vidika nekaj specifičnega. Od danes naprej nič ne bo, kot je bilo, in tega se zavedamo vsi; spremenile so se politične okoliščine! In lepo prosim, dajte to razumeti, ne da bi zaradi tega potonila celotna ladja.

Mislim, da z DeSUS-m lahko delujemo še korektno naprej, nastop kolega iz DeSUS-a je bil trd, ampak jaz razumem tudi v bistvu ogorčenje nad poskusom vpletanja vseh predstavnikov DEMOS-a in celo družinskih članov in bi izrazil celo svojo solidarnost v zvezi s temi neupravičenimi napadi. Mi, ki smo v politiki, jih poznamo, smo vedno pripravljeni na te nizke udarce, ampak to danes naj ne bi vplivalo na treznost naše razprave. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Besedo ima minister za okolje in prostor, gospod Karl Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za besedo. In tudi sem zelo vesel, da se nam je pridružil predsednik Vlade. Poglejte, midva sva imela večkrat pogovore v zadnjem času, tudi na tiskovni konferenci, ko smo se odločali, kaj storiti glede na poziv Računskega sodišča, sva se dogovorila - in to lahko potrdiš - da gremo s predlogom za razrešitev in da bomo tudi preučili, če je potrebna ustavna presoja. Gre za to, da meni kot ministru Računsko sodišče nalaga politično odgovornost, da nisem bil kos nekaterim nalogam in da je treba zaradi tega mene razrešiti v Državnem zboru. Postavljalo se je vprašanje, ali ima Računsko sodišče to moč in pristojnost in ali je to v skladu z ustavo. Zdaj ugotavljam, da ni to razlog moje

razrešitve, pač pa je razlog 112. člen Ustave in 13. člen Zakona o vladi. Gre za politične razloge, zakaj ne morem delovati v tej vladi, in jaz te politične razloge sprejemam. Žal mi je le, predsednik Vlade, ker sva se veliko pogovarjala, celo bila skupaj na Danskem, ko je bila ta konferenca, nisi takrat rekel: "Karl, poslušaj, so politični razlogi, Patria, nezakonitosti..." /Oglašanje v dvorani./ Ne, ampak tu gre za razloge Računskega sodišča. In jaz napadam poziv Računskega sodišča, ki je ustavno sporen. Vendar, kot razumem danes iz te razprave, ne gre več za očitke s strani Računskega sodišča, temveč gre za politično vsebino moje razrešitve iz političnih razlogov. Škoda, da mi nisi tega povedal že na Danskem ali pa prej, da bi se pomenila kot dva možakarja. In bi sprejel to, da pač ne moreš z menoj sodelovati, da je preveč stvari, ki te motijo, in bi to razumel, saj sem razumen človek. Tudi verjemite, da biti minister za okolje in sploh minister v Vladi v tej težki situaciji - moraš biti malce mazohista. Ker za tako nizko plačo in za tako visoko odgovornost te mora dejansko voditi neko poslanstvo. Meni je žal. In če je temu tako, če mi ti zdajle potrdiš, da so politični razlogi, ne to, da je Računsko sodišče ugotovilo, da nisem pravočasno ukrepal v zvezi z ločevanjem komunalnih odpadkov, da gre praktično za neke politične razloge, za katere je zelo lepo povedal poslanec Juri, poslanec Zaresa, da se že danes vidi, da sva pač nekompatibilna. In jaz to sprejemam. In če je temu tako, bom v naslednjem trenutku odstopil s te funkcije in bom lepo, elegantno, kot sva se pogovarjala, da morava najti elegantno rešitev, tudi zapustil to ministrsko mesto. Ampak, če so res politični razlogi, ne pa to, da sem en mesec bil žrtev raznih očitkov, da sem v kazenskem postopku, poslušal sem poslanca LDS, gospoda Sajovica, sicer svojega prijatelja - ne razumem, ali ni poslušal mojega uvoda, da še naprej govori, da je bila nezakonita prodaja kapitalskega deleža, da še naprej govori, da sem v kazenskem postopku. Mislim, da je to nekorektno. In, predsednik Vlade, če boš rekel, da so politični razlogi tisti, ki te vodijo, morda tudi ta današnja razprava, ki morda tudi kaže, da sva nekompatibilna, bom v naslednjem koraku odstopil. Ti boš vstal, povedal, se usedel, jaz bom vstal, odstopil in odšel.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Jaz bi samo rekel, da sem prej opozoril eksplicitno, da je pravni temelj predloga za razrešitev Zakon o Vladi in ustava. Ta znameniti 38. oziroma 13. člen zakona o Vladi in 112. člen Ustave pravni temelj. Jaz o razlogih nisem govoril, o vsebini razloga nisem nikakor govoril, gospod minister Erjavec.

Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Mogoče proceduralno....

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim. Želite proceduralno? Prosim proceduralno, gospod Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Torej, predlagam, če je mogoče, ne vem, dajmo 10 ali 15 minut vzeti si odmora, pa naj se predsednik Vlade in minister zmenita, kaj pravzaprav danes tukaj počnemo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala. Temu predlogu ne bom ugodil. Mislim, da bomo vsi priča temu.

Mag. Radovan Žerjav ima razpravo, če želi razpravljati? Ne želi.

Matjaž Zanoškar je naslednji na vrsti.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani predsednik Vlade, spoštovani minister, kolegice in kolegi. Danes je dan, za katerega bi lahko rekel, da je precej nesrečen, nesrečen za Poslansko skupino DeSUS, nesrečen za gospoda Erjavca, ministra za prostor in okolje in pa tudi predsednika stranke, da je verjetno tudi manj srečen za vse koalicijske kolege in za stranke, ki sestavljajo koalicijo. Če ste morda verjeli v to, da se ob razpravi o razrešitvi gospoda Erjavca ne bo vnela vroča razprava tudi s strani poslancev DeSUS-a, potem ste se motili. Ravno tako bi pričakovali, če bi šlo za predlog razrešitve gospe Katarine Kresal ali pa za gospoda Golobiča. Prav tako bi se verjetno oglašali vi, zagovarjali vaše mnenje in ga poskušali prezentirati na najboljši način. Vedno govorimo o tem, da je DeSUS trden člen koalicije. To smo vedno dokazovali, spoštovani predsednik Vlade, takrat ko smo vsi v en glas potrjevali predloge stranke, predloge amandmajev vas, spoštovani kolegi v koaliciji, in to je bilo tisto, kar je potrjevalo našo trdnost v koaliciji. Vedno smo bili lojalni in naklonjeni, konstruktivno naklonjeni k oblikovanju vseh naprednih in razvojnih projektov in razvojnih zamisli, ki si jih je zamislila ta vlada. Vendar po vsem tem in po tem predlogu, za katerega danes pravzaprav šele izvemo, kje je tisti glavni razlog, torej ne gre za Računsko sodišče, pač pa gre za odločitev gospoda predsednika, ker ne nazadnje po 13. členu vlade ima diskrecijsko pravico in tudi privilegij moči, privilegij odločanja, da se odloči na tak način, kar tudi moramo spoštovati. Torej, ne gre za kaj drugega kot za to, da se dva človeka, ki se sicer naslavljata s "prijateljem" dogovorita, da ne moreta skupaj delati in potem sledi predlog za razrešitev in verjetno tudi razrešitev ministra za okolje in prostor.

Ni tako preprosto, saj ne gre samo za ministra za okolje in prostor, obenem gre tudi za predsednika stranke DeSUS, in če smo si, kolegice in kolegi, v koalicijskem sporazumu zapisali, da je dobro in da mora biti predsednik stranke, tako kot je, bodisi v parlamentu bodisi v Vladi, potem si

postavljamo vprašanje, kaj bo z razrešitvijo gospoda Erjavca - ne kot ministra, pač pa kot predsednika DeSUS-a, ki je bil zdaj ta vez med stranko, med poslansko skupino in Vlado pri oblikovanju programa, ki je vsekakor z naše strani, in zainteresirane strani, tisti, ki deluje za upokoјence, ki deluje za delavce, ki deluje za socialno ogrožene, ki deluje za tiste, ki so danes na robu eksistence. Z izstopom oziroma izločitvijo gospoda Erjavca iz Vlade potem nastane neka vrzel, na kakšen način si zamišljate - in mi si pravzaprav ne moremo zamišljati - zapolnitev te vrzeli v tem smislu, da se bo koalicijski sporazum, v katerega smo vnesli te elementarne vsebine, ki jih DeSUS zastopa, lahko implementiral in realiziral. Na kakšen način, če nimamo konkretnega stika z delom Vlade, če nimamo vpliva na oblikovanje strategije, ki je eksplicitno določena za populacijske skupine, ki jih naša stranka pokriva? To je tisto elementarno vprašanje, ki nas moti in je zelo bistveno in pomembno za nas, ki smo še vedno v koaliciji. Vendar, pri takšnih potezah, tako kot je bilo povedano, nikoli več ne bo tako, kot je bilo. Pri takšnih potezah, se verjetno tudi ta trden člen koalicije, kot je Poslanska skupina DeSUS in je stranka DeSUS, počasi mehča. In verjetno, da od tega trenutka naprej ni bianco sporazuma za vse odločitve oziroma za vse predloge, ki bodo prihajali v parlament. Tega se morate zavedati.

In verjetno ste vi, spoštovani predsednik Vlade, verjetno ste računali na to, da z odpiranjem tega vprašanje, se odpira tudi en spektakel političnih vprašanj in političnega zaostrovanja, in verjetno da bo vse skupaj tudi na koncu vsega tega dogajanja od nas terjalo zelo zelo eksaktno redefinicijo odnosov, ki jih imamo v koaliciji. Vem, da mogoče ni primerno, da načelno je to vprašanje v zvezi z DeSUS-om in v zvezi s pozicijo DeSUS-a v koaliciji, vem, da so verjetno prostori, kjer bi se lahko o tem bolje in drugače pogovorili, da v ta prostor sodijo tista vprašanja, ki so jih tudi kolegi na moji levi strani, torej iz SDS-a danes začeli postavljati. To se pravi, gre za program izhoda iz krize, gre za sveženj ukrepov, ki bodo pripomogli naši državi in k blaginji naši ljudi. Verjetno je tisto bolj kvalitetno in bolj potrebno, da se danes razpravlja o tem. Vendar, danes je na programu in na dnevnem redu razrešitev gospoda Erjavca. In zato je, oprostite, če sem moral, moral sem, tudi nekatere stvari osvetliti s tega zornega kota.

Danes je skoraj tako, kot da bi bili v areni; ljudstvo v areni je sestavljeno iz opozicijskih strank, so navdušene, ko gledajo gladiatorje v areni, gladiatorji smo pa mi, iz koalicijskih strank. Upam, da bo ta stvar dobila neko zmerno vsebino in zmeren zaključek. Predvsem pa želimo, da se tudi po tem dejanju, kakršnokoli že bo, usedemo in se pogovorimo in si nalijemo čistega vina. Zato, da v prihodnje ne bi prihajalo do takih, za nas zelo preuranjenih in nepremišljenih potez. Jaz sem prepričan, tudi takrat, ko je v vas privrela odločitev, da

podate predlog za razrešitev gospoda Erjavca, takrat je bilo na podlagi revizije Računskega sodišča, je bilo še mnogo mnogo pravnih aktov, ki bi jih lahko izkoristili; od obnove postopka Računskega sodišča do še kakšnih drugih, kar bi lahko mogoče bolj osvetlilo situacijo in osvetlilo njegovo krivdo pri vsem tem. In mogoče vplivalo na to, da danes ne bi imeli na dnevnem redu razrešnice za gospoda Erjavca.

Še enkrat povem; ne gre toliko za problem razrešitve ministra za prostor in okolje, gre za problem funkcij, ki jih opravlja: torej predsednika stranke Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Za besedo je zaprosil predsednik Vlade, Borut Pahor. Prosim.

BORUT PAHOR: Dolžnost, ki jo opravljam, dolžnost predsednika Vlade je v teh zahtevnih okoliščinah pretežka, da bi me pri mojih stremljenjih vodile kakšne druge smernice, kot to, da poskušam za seboj pustiti nekaj dobrega.

Pri tem moram vedeti, in 20 let mojih političnih izkušenj mi daje dovolj dobro podlago za to, da je zdaj, ta hip najpomembnejše, da Vlada opravlja svoje delo. V četrtek bo na svoji seji sprejela program stabilnosti, predlog zakona o minimalni plači, predlog sprememb zakona o dohodnini in celo vrsto drugih odločitev, ki gredo v smer priprave dokončne izstopne strategije, ki bo predmet diskusije v Državnem zboru v februarju ali najkasneje v začetku marca. Gre za obsežne ukrepe, ki bodo tukaj pred vami, da jih boste sprejeli ali zavrnili.

Prihodnost Slovenije ni toliko odvisna od tega, ali bo ostal na tem položaju minister Erjavec ali ne, ampak ali bo Državni zbor sprejel nekatere ključne ukrepe, ki prihajajo ta hip pred parlament ali ne. In takrat se bo pokazalo, kakšno imamo večino. In jaz ne želim biti niti en dan več predsednik vlade, če nimam politične večine, ki bo pogumno, odločno šla naprej z nekaterimi stvarmi, ki so pomembne za rešitev te krize. Me nič ne zanima, ali bo ali ne bo neka koalicija funkcionirala samo zato, da bomo še nekaj dni v sobah predsednika vlade. Tam sem od jutra do večera vse dni, tako da glede tega nimam kakšnega, kako bi rekel, hrepenenja, da bi bil samo uro dlje, kot je treba. Se pravi, samo, kot je rekel minister Erjavec, to delo, samo, če veš, zakaj zdaj ta hip opravljaš, je v bistvu neko zadoščenje, da ga opravljaš. Zato pravim: z vso politično odgovornost sem v skladu z 112. členom Ustave in 13. členom Zakona o Vladi predlagal, da se danes opravi razrešitev ministra Erjavca, vas, kot koalicijskega partnerja - upam, da bom s predsednikom stranke sodeloval naprej, ne glede na to, na ta iskreni dialog tukaj med nama - in naj vas to nikar ne čudi, vem, da morda tega niste bili navajeni v prejšnji koaliciji, zdaj pa smo, se je treba pogovarjati iskreno in odprto. Tako je vse na svojem mestu.

Državni zbor bo odločil, ali se strinja z mojim predlogom ali ne, in potem se bo pokazalo, ali so politične večine na voljo za to, da se sprejmejo ukrepi, ki so pomembni za prihodnost v državi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa. Rad bi povedal, da danes sedim tu na osnovi 112. člena Ustave, kot je bilo povedano, in zamera gor, zamera dol, me popolnoma nič ne briga, kakšni so elementi koalicijske pogodbe, kaj je v njej zapisano ali ne, ker nisem kot poslanec Slovenske nacionalne stranke v koaliciji. Drugič. 112. člen je zelo jasen. Ministre imenuje in razrešuje Državni zbor na predlog predsednika Vlade. Danes smo predlog prejeli za razrešitev. In predno povem svoje stališče, bom pošteno opozoril predsednika Vlade: minister Erjavec je minister Pahorjeve vlade in njegova odgovornost je tudi odgovornost Pahorjeve vlade. Minister Erjavec odgovarja danes kot minister Pahorjeve vlade, pomeni, da bo enako odgovornost jutri ali pa še večjo imela Pahorjeva vlada. Ker ima predsednik Vlado pravico imenovati in razrešiti ministre - s kakšnimi razlogi je, seveda, njegov problem, ne moj - in ker sem kot poslanec v Državnem zboru imenoval na njegov predlog ministra za ministra za okolje in prostor, bom tudi tokrat upošteval predlog predsednika Vlade za razrešitev in bom temu predlogu ustregel. Vse ostalo, kolegice in kolegi, iz osebne higiene pustimo predsedniku Vlade, ki je odgovoren za delo svojih ministrov v dogovoru z ministrom, katerega odgovornost je enaka odgovornosti Pahorjeve vlade. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Proceduralno Joško Godec.

JOŠKO GODEC: Spoštovani gospod predsednik parlamenta. Moj predlog je, da bi se v Poslanski skupini DeSUS posvetovali glede novega predloga. Prosil bi za 15-minutno prekinitev, če je mogoče, skladno s poslovnikom.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Žal ni mogoče, ker ste to že izkoristili. Žal vam te možnosti poslovnik ne daje več. Jaz sem že prej, kako bi rekel, šel po robu poslovnika. Sedaj bi pa "padel", zanesljivo bi to prekršil, čeprav lahko rečem to, da v skladu s 73. členom predsedujoči lahko med sejo prekine delo Državnega zbora in določi, kdaj se bo nadaljevalo. To možnost jaz kot predsednik imam. Mislím, da je poslanska skupina v položaju, kateri nikoli nobeni poslanski skupini tega ne bi želel, to iskreno rečem. Zato bom kljub vsemu, upoštevajoč to možnost, ki jo meni kot predsedujočemu daje prvi odstavek 73. člena, to uporabil in dajem 15 odmora pavze, in sicer do 16.55. Ob 16.55 nadaljujemo z delom zbora.

(Seja je bila prekinjena ob 16.37 in se je nadaljevala ob 16.55.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi poslanci.

Nadaljujemo prekinjeno sejo Državnega zbora. Sejo sem prekinil na osnovi prvega odstavka 73. člena, vendar le na pobudo vodje Poslanske skupine DeSUS.

Želi vodja sporočiti obrazložitev v zvezi s tem?

JOŠKO GODEC: Spoštovani gospod predsednik, hvala lepa za teh naših 15 minut.

Proučili smo našo politično situacijo znotraj koalicije, prišlo je do nekih novih momentov in bomo pač zdržali do konca te razprave, če se ne bo minister Karl Erjavec drugače odločil. To pa je čisto v njegovi lastni presoji.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Eva Irgl, prosim.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo. Spoštovani minister za okolje in prostor, poslanke in poslanci.

Najprej moram reči, da je zelo zanimivo, če pogledamo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani.

EVA IRGL: ...listo današnjih razpravljavcev, vidimo, da praktično nobenega razpravljavca iz Poslanske skupine Socialnih demokratov danes ni prijavljenega k tej razpravi, kar je izjemno pomenljivo. To seveda kaže na to, da očitno nimajo dovolj trdnih argumentov, zakaj je danes pravzaprav treba razpravljati o odstavitvi gospoda Karla Erjavca. In zanimivo je tudi to, da je...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani.

EVA IRGL: ...predsednik Vlade približno 14 dni nazaj dejal, da bi bilo dobro, da je v tem parlamentu diskusija o ministrovih zamenjavi, ampak danes prav njegovi poslanci o tem ne želijo govoriti in razpravljati.

Tisto, kar bi v tem trenutku najprej želela povedati, je to, da čeprav sem bila prijavljena k razpravi, najprej nisem želela govoriti, ampak kasneje sem se vendar odločila, da spregovorim, predvsem zaradi začetnih besed predsednika Vlade, ki so po mojem mnenju izjemno dvolična in kažejo tudi na veliko sprenevedanja glede odstavljanja in neodstavljanja ministrov.

Naj za začetek predstavim neko zadevo, ki je bila včeraj objavljena v časopisu Delo. Gre za anketo, ki je, po mojem

mnenju, izjemno zanimiva in kaže, kako pravzaprav tukaj, v tej državi delujejo mediji, ki so popolnoma povezani, "zlizani" z levico in vladno koalicijo. Naj povem, da je bila včeraj v Delu...

Jaz bi samo prosila, gospod predsednik, če lahko malce utišate poslanke in poslanke...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Lahko jih pozovem, da ohranijo mir v dvorani. Utišati jih osebno ne bom mogel, ampak res prosim za mir v dvorani.

Prosim, nadaljujte.

EVA IRGL: Najlepša hvala.

Dokler jih ni bilo je bil mir, tako da...

Poglejte v včerajšnjem Delu je bila objavljena anketa, kjer je bilo anketirancem postavljeno naslednje vprašanje: "Katerega od ministrov v tej vladi bi bilo treba zamenjati po mnenju anketirancev?" Seveda, s tem vprašanjem ni popolnoma nič narobe. Korektno, pravilno, in hvala bogu, da obstajajo takšne ankete in da jih na Delu delajo.

Vendar zanimivo je nekaj drugega. Ponujena so bila, se pravi, sugerirana so bila imena anketirancem samo štiri ministrska imena. To so: minister Erjavec, minister Križanič, minister Miklavčič in minister Zalar. Zelo zanimivo! Ni pa bilo sugerirano eno ime, ki pa se drugače v javnosti pojavlja največkrat kot minister za odstrel. To je seveda minister Gregor Golobič. Njegovo ime pa ni bilo sugerirano v tej anketi. Zanimivo! Zares zanimivo, gospa Cvetka Zalokar Oražem! Gospod Golobič ni bil sugeriran, njegovo ime ni bilo sugerirano. Je bilo pa potem postavljeno vprašanje; poleg tega so anketirance še vprašali, ali bi bilo po njihovem treba zamenjati še katerega drugega ministra. So vprašali. In edini, ki ga je omenilo večje število anketirancev, se pravi, brez sugeriranja in brez sugestije, je bil minister Gregor Golobič. Potemtakem bi po tej anketi izgledalo, če bi bilo sugerirano tudi ime ministra Golobiča, potem bi mogoče minister Golobič bil celo pred Erjavcem, pa pred Križaničem, pa pred Miklavčičem, pa pred Zalarjem. Zelo zanimivo! Ampak, seveda tega imena včeraj v anketi ni bilo sugeriranega. Gre torej za neke vrste vsiljevanje mnenja, da morajo nekateri pač oditi, tudi če mnenje ljudi ni takšno, in da morajo ostati tisti, za katere je politika določila, da morajo ostati, pa čeprav ljudje menijo drugače. In to po vseh forumih, po vseh raziskavah. Ampak, gospoda Golobiča ne ščiti pred lastnimi napakami ne ščitijo samo izdelovalci anket pri nas, ki sugerirajo, kakšna naj bo anketa. Gospoda Golobiča ščitijo pred lastnimi napakami tako predsednik države kot predsednik Vlade. Nihče se ne distancira od njegovih napak, še celo povedo, da je neka laž samo napaka, ki jo je treba pogledati z druge plati, treba je ministru dati še dodatno možnost. Sedaj, ko se je drugič izmotaval in ni vedel pravih podatkov -

čeprav jaz dvomim v to, da ni bil s tem seznanjen, ker menim, da minister, ki ima tako dolgo politično pot in kariero, verjetno že ve, da je treba kakšne stvari vendarle pregledati tudi za nazaj. Se pravi, predsednik države še vedno vztraja na tem, da je to pač samo napaka. In predsednik Vlade tudi. Zanimivo je bilo tudi, da so pri nas, v tej državi izrazita dvojna merila. Takrat, ko je izbruhnila afera Patria, katere del je danes tudi minister Erjavec, ki se mu seveda iz vse te kolobocije, ko mu je bilo ne vem kaj vse očitano, se očita samo to, da ni vestno opravljal svojega dela. Toda takrat, ko je izbruhnila afera Patria in ko je bil nekdanji predsednik Vlade obtožen, da je jemal podkupnino, takrat je predsednik države dejal, da je na preizkušnji pravna država. Pa ni bilo nič dokazanega. Potem, ko se je zgodila afera Ultra, ko je bilo izrecno dokazano, da je prišlo do namernega zatajevanja ministra deleža v Ultri, je bilo pa rečeno...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolegica Irglova, sicer vem, da me boste obdolžili, da ščitim ministra Golobiča, vendar prosim...

EVA IRGL: Tega smo že vajeni...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: To sem pripravljen sprejeti. Pravite, da ste vajeni takih obtožb predsednika Državnega zbora, verjamem, ampak res bi vas prosil, da se po tem ekskurzu vendarle vrnete na temo, ki je danes v središču...

EVA IRGL: Saj to je zelo povezano s temo in ministrom Erjavcem.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne bi se strinjal z vami, vendar o tem ne bova polemizirala. Prosim, da se vrnete na temo...

EVA IRGL: To vem, da se ne boste strinjali...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... ki je predmet današnje točke dnevnega reda. Bomo pa imeli verjetno točke na temo ministra Golobiča na rednih ali izrednih sejah še večkrat. Tako da, prosim, imeli boste priložnost.

EVA IRGL: Jaz se vam zahvaljujem za to, ampak vendar je treba narediti neko primerjavo tudi z ostalimi ministri. Ne vem, zakaj ne, saj vendar živimo v svobodni državi, kjer, upam, da zaenkrat še lahko govorimo.

Torej, ko se je zgodila afera Ultra, je predsednik države v zvezi z ministrom Golobičem dejal, da gre samo za napako. In tu gre seveda za očitna dvojna merila, ki pa očitno držijo skupaj to koalicijo. In me pravzaprav čudi, kako da je DeSUS še vedno v tej koaliciji. To me resno čudi. In tudi sami

govorijo, da imajo resne težave. Ne vem, zakaj potem še vedno vztrajajo v tej koaliciji.

Ko danes razpravljamo o tem vprašanju, sem dobila občutek, glede na razprave, da se je bolj pomembno v tem trenutku ukvarjati z ministrom Erjavcem kot pa s strategijo izhoda iz gospodarske krize. Bolj je pomembno, da se nezaželenega ministra, ki mu tudi, recimo, v aferi Patria ni bilo ničesar dokazanega, oblati in odstavi. To je bolj pomembno kot pa reševanje neke socialne stiske posameznikov. Pa da ne bo kdo mislil, da v tem trenutku ščitim gospoda ministra Erjavca. Ne! Prepričana sem, da vsak minister dela napake in tudi gospod Erjavec jih, zagotovo, tako kot vsak poslanec, vsak se lahko moti in vsak dela tudi napake. Vendar se ne strinjam z načinom, ki je bil tu usklajeno uprizorjen z namensko likvidacijo gospoda Erjavca s strani vladajoče koalicije. To je tisto, kar me moti. Se pravi, način, kako je prišlo do tega, da se je odstavilo oziroma se bo odstavilo, očitno, ministra Erjavca. Gospod predsednik Vlade, vi ste večkrat povedali, da ste to storili zaradi Računskega sodišča, ker je Računsko sodišče tako dejalo, pa mislim, da temu v nekaterih elementih še sami čisto ne verjamete, ker sem prepričana, da je tu šlo še za kakšna druga ozadja. Je pa res, da vam je dogovor z gospodom Šoltesom prišel, seveda, še kako prav. Predvsem zato, da se ohrani vaša lepo podobo spravljalivega človeka in, tako kot ste vi dejali, prijatelja gospodu Karlu Erjavcu.

Tisto, kar me je mogoče - samo še to glede na to, da sem že malo preveč časa porabila - kar se je najhuje zdelo meni osebno v vaši predstavitvi na začetku za odstranitev ministra: po eni strani ste ga hvalili, na drugi strani pa ste mu pač porivali nož v hrbet. S prijatelji se pač tako ne dela - glede na to, da ste ga večkrat omenili za prijatelja.

Torej, meni osebno ne gre za to, da bi ščitila gospoda Erjavca, ampak za to, da se takšen način v Državnem zboru pač ne uporablja, takšen način likvidacije enega človeka, ko gre pa za nekatere druge, ki bi si pa morda po nekem mnenju bolj zaslužili odstavitev, se jih pa štiti na vseh nivojih zato, ker je pač politika takšna, kot je, in lobiji izjemno močni. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prijavil se je gospod minister Erjavec. Proceduralno, gospod Kek. Proceduralni predlogi imajo prednost.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Spoštovani gospod predsednik. Bilo je precej govora o sugeriranju, zato bi prosil, da sugerirate nekaterim govornikom, da je bila seja o gospodu Golobiču 20. januarja, na kateri je bilo jasno ugotovljeno, da so bili vsi krediti Ultre na podlagi dokumenta NLB s podpisom predsednika in člana uprave ustrezno zavarovani in dani brez kakršnih koli vplivov ministra Golobiča, dani na način, kot se

dajejo primerljivim podjetjem. In to smo ugotovili na prejšnji seji, kar pomeni, da smo osem mesecev poslušali zavajanje, vi bi uporabili besednjak lagali - z vaše strani. O tem smo razpravljali prejšnji teden.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. To ni bil pravi proceduralni predlog, ampak vseeno. Besedo ima besedo minister za okolje in prostor, Karl Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za besedo. Očitno sem razrešen oziroma je ta predlog za razrešitev na podlagi 112. člena Ustave in 13. člena Zakona o Vladi, ki daje seveda predsedniku Vlade oziroma mandatarju možnost, da postavlja ministre in tudi razrešuje.

Moram reči, da do tega trenutka oziroma do izpred ene ure sem bil prepričan, da je predlog za razrešitev na podlagi poziva Računskega sodišča. Sedaj razumem, da gre za politične razloge in to spoštujem. Zaradi tega povem tudi Državnemu zboru, da mi je bilo v zadovoljstvo sodelovati z vami. Imel sem vedno veliko poslanskih vprašanj, po sedem, osem, tako da je bilo to druženje zanimivo. Tudi nekaj izkušenj sem dobil iz tega, ne glede na to, da sem v bistvu 10 let v vladi, najprej kot državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje, kjer smo imeli tudi težke ure s sodnimi zaostanki, z notarji, ki očitno sedaj bolje opravljajo svoje delo, saj so me v eni zadevi rešili.

Zahvaljujem se tudi predsedniku Vlade za sodelovanje, vidim, da je ta razprava zanj mučna. Ne bi želel, da bi še naprej trpel, mislim, da je še dve uri in 42 minut in še nekaj sekund. Predsednika Vlade bom glede na to, da ima res večje probleme kot pa to, kdo naj zaseda, kdo naj dela na Ministrstvu za okolje, vemo, v kakšni situaciji je država, vemo, da potrebujemo močno koalicijsko, če želimo biti kos vsem stvarem, ki nas še čakajo, od pokojninske reforme, zdravstvene reforme, izhodne strategije iz krize, to so težki projekti. Meni je žal, da koalicijska ni delovala kot družina, partnersko, da dejansko je ves čas bil ta prizvok, da gre za trojček plus DeSUS kot zadnji vagon v tej koalicijski. Ampak, ne glede na to, oznanjam, da odstopam z mesta ministra za okolje in prostor. Morda se vidimo kdaj drugič.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ker je torej Karl Viktor Erjavec napovedal odstop s funkcije ministra za okolje in prostor, ni več formalnih pogojev za nadaljevanje obravnave predloga predsednika Vlade za razrešitev ministra. S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali, ko bom v skladu z 271. členom Poslovnika Državnega zbora dobil pisno obvestilo predsednika Vlade o odstopu ministra. Prekinjam tudi 13. sejo zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali čez 30 minut, ob 17.40 uri.

Prosim, gospod Jerovšek, ni več mogoče proceduralnih predlogov zdaj dajati, seja je prekinjena, nadaljevali jo bomo ob 17.40. Ni mogoče zdaj dajati proceduralnih predlogov, k temu ni mogoče dati proceduralnih predlogov, gospod Jerovšek.

(Seja je bila prekinjena ob 17.12 in se je nadaljevala ob 17.40.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Prehajamo na glasovanja zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje svojih glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno **10. točko dnevnega reda - druga obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev, redni postopek.**

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, LDS in DeSUS k 2. členu. Prosim za mir in pozornost v dvorani! Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 3.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. členu. Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 37.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 37.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 6. členu. Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 40.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, LDS in DeSUS k 18. členu. Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 40, proti 18.

(Za je glasovalo 40.) (Proti 18.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 50. členu. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 43.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih.

S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ugotavljam, da sta bila k predlogu zakona sprejeta dva amandmaja, in sicer, k 2. in 18. členu. Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil na naslednji seji Državnega zbora.

Na podlagi tretjega odstavka 137. člena Poslovnika Državnega zbora predlagam, da sprejme naslednji sklep: Predlog zakona za tretjo obravnavo pripravi Vlada. Glasujemo, glasovanje teče. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 11. točko dnevnega reda**, to je z **drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju, v okviru rednega postopka.**

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmajih.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin: SD, Zares, DeSUS in LDS k 2. členu. Glasujemo, glasovanje teče. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti nihče.

(Za je glasovalo 66.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. členu. Glasujemo, glasovanje teče. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 24, proti 40.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin: SD, Zares, DeSUS in LDS k 21. členu. Glasujemo, glasovanje teče. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 22.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin: SD, Zares, DeSUS in LDS k 36. členu. Glasujemo, glasovanje teče. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 18.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 18.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 46. členu. Glasujemo, glasovanje teče. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 42.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 42.)

Vračamo se k amandmaju Poslanske skupine SDS k 5. členu. /Se zgodi!/ Torej, odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 5. členu. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 43.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

S tem smo zaključili, če se strinjate, odločanje o amandmajih.

S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil na naslednji seji.

Na podlagi 137. člena Poslovnika Državnega zbora predlagam Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: Predlog

zakona za tretjo obravnavo pripravi Vlada. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **8. točko dnevnega reda - tretja obravnava Predloga zakona o infrastrukturi za prostorske informacije, redni postopek.**

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **36. točko dnevnega reda - obravnava Predloga sklepa o javni predstavitvi Predloga zakona o Triglavskem narodnem parku.**

Ker amandmaji k predlogu sklepa niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu sklepa. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na **prekinjeno 1. točko dnevnega reda - vprašanja poslank in poslancev.** V skladu s predlogom poslanca Jožeta Tanka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Jožeta Tanka v zvezi z učinkovitostjo Vlade. Prosim mir v dvorani. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Jože Tanko. Prosim. Prosim za posluš in za mir v dvorani. Težko je delati, ker prihaja hrup z vseh strani. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Še posebej težko je, recimo, v takem nemiru, predvsem opoziciji.

Spoštovanemu predsedniku Vlade sem zastavil vprašanje glede priprave ukrepov in glede konsenzualnega sodelovanja poslanskih skupin v Državnem zboru in parlamentarnih strank pri pripravi ukrepov za izhod iz težke gospodarske situacije, v kateri se je znašla Republika Slovenija v letu 2009 in pa tudi na začetku letošnjega leta. Žal ugotavljamo, da ni ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za mir v dvorani. Prosim.

JOŽE TANKO: ... dobri pogoji, dobre podlage, ki jih je pustila prejšnja Vlada, tudi niso bili upoštevani in sprejeti

predlogi, ki jih je v tem prehodnem obdobju pripravila tudi vlada, prejšnja vlada v odhajanju, in kar je še huje, tudi v letu 2008 ni bilo nobenih ustreznih protikriznih ukrepov. Oba rebalansa, ki sta bila predložena, sta bila koncipirana na napačnih makroekonomskih predpostavkah. Zaradi tega je bilo na strani odhodkov bistveno višja poraba, kot so to dovoljevali prihodki, in bistveno se je povečal javnofinančni primanjkljaj.

Slovenska demokratska stranka je predložila v aprilu in tudi letos dodatno še dva paketa protikriznih ukrepov, vendar ne prvega ne drugega, žal, vladna koalicija ni ustrezno obravnavala. Mnenja pa smo, da so ti ukrepi bili taki, da jim je vredno prisluhniti, da jih je vredno obravnavati in da so potrebni tudi za izhod iz gospodarske krize, predvsem zaradi tega, ker so posvečeni tistemu delu slovenske družbe, ki ustvarja dodatno vrednost, ki ustvarja novo vrednost, to pa je gospodarstvo.

Tudi kot slišimo, naj bi Vlada v četrtek sprejela izhodno strategijo, nek dokument, ki naj bi prinesel nekatere ukrepe za izhod iz gospodarske krize, vendar žal tudi tega predloga Vlada ni usklajevala s poslanskimi skupinami. In žal tudi marsikdo ne ve, kakšne ukrepe prinaša ta vladni predlog. Tudi mnenja nekaterih ekonomistov so, recimo, nazadnje dr. Štiblerja, da bi bilo smiselno tako SDS paket kot vladni predlog obravnavati skupaj na isti seji in narediti neko sintezo ukrepov.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani.

JOŽE TANKO: Predsednik Vlade žal v tem svojem odgovoru ni odgovoril na nič, tudi ni dal nobenega jasnega signala za konsenzualno politiko in zato predlagam, da skladno z /Znak za konec razprave./ neodgovorjenim tudi podprete predlog za .../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev v lastnem, svojem imenu, Zvonko Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Tudi sam bom podprl razpravo o tem vprašanju. Dodatno zaradi tistega, kar sem danes slišal od premierja. Premier se še vedno ne zaveda, da je za situacijo, v kateri je sedaj Slovenija, odgovorna njegova vlada. Še vedno meni, da je za to situacijo odgovorna prejšnja vlada. Danes smo slišali, da je v zadnji četrtini leta 2008 propadla Lehman Brothers banka. Slovenija zaradi tega ni utrpela kakih posledic, jih je sicer Banka Slovenije zaradi neustrezne poteze njegovega ministra Gasparija takrat, ko je bil guverner banke, ki je te obveznice kupil in je tako Slovenije prikrajšana za kakih 40 milijonov evrov, ampak sam premier je še marca letos oziroma lansko leto 2009 v tem Državnem zboru govoril o tem, kako bo Slovenija v letu 2009 beležila 0,6% gospodarsko rast. On je

bil tisti, ki je marca predlagal rebalans ob tej predpostavki. Tako bi bilo dobro, da opravimo to razpravo, da premierja Pahorja spomnimo na to, kaj je naloga Vlade in kaj mora Vlada početi, da tudi soočimo s tistimi kazalci, ki jih je očitno že pozabil, in da mu še enkrat predočimo 300, 400 strani težko brošuro, ki jo je prejel ob predaji poslov s strani prejšnje vlade, kjer so ti kazalci, ki so bili prejeti, zelo natančno popisani po vseh elementih.

Dodaten razlog, da opravimo to razpravo je tudi v tem, da je danes minister Erjavec s svojim odstopom postavil zelo visoke standarde Pahorjevi vladi. Ta ekipa lahko začne delati bolje, če bodo na podlagi teh visokih standardov nemudoma odstopili vsaj še trije ministri. Če se bo to zgodilo, bi potem v okviru razprave o neodgovoru predsednika Vlade lahko predlagali tudi kakšne konkretne ukrepe, ki bi jih mogoče povzela nova osvežena, kvalitetna ekipa, da Slovenija ne bo, tako kot se napoveduje Grčiji, kajti v tem okviru se Slovenija trenutno nahaja, čez nekaj mesecev oziroma let bankrotirala. Hvala lepa.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa. Tudi sam sem mnenja, da bi bilo treba podpreti ta predlog, da se o tem odgovoru gospoda Pahorja opravi tukaj široka razprava. Kajti, ne nazadnje iz njegovih odgovorov na zelo konkretna vprašanja ni bilo zaznati nič konkretnega. Nobenega konkretnega odgovora ni dal. Bilo je veliko leporečenja, konkretnega pa ni bilo. Mogoče je lahko še najbolj konkreten njegov odgovor, verjetno se mu je zareklo, ampak jaz verjamem, da so to zaznali tudi drugi, vsaj mi smo, ko je delal, ko je gospod Tanko izrazil skrb za delo Vlade, ko je izrekel: "Znamo poskrbeti zase, vemo kaj, je treba narediti." To verjamemo. Očitno je skrb Vlade predvsem, da skrbi za sebe, za svoje privilegije, posameznih ministrov in tudi poslancev.

Drugo, kar je zelo zaskrbljujoče, je tudi današnji naslov v častniku Finance, da Slovenija v letu 2009 konec oktobra dosega najvišji zunanji dolg, ki presega 40 milijard evrov bruto, neto 10. Pomeni, da vsa tista leporečenja, ki jih ves čas poslušamo s strani Vlade, predsednika Vlade, tudi s strani koalicije, ne držijo. Vedno bolj se poglobljamo v krizo. Nimate odgovora na vprašanja.

Mislím, da bi bila taka razprava predvsem v pomoč in korist tako gospodu Pahorju, ministrom in pa tudi vsem koalicijskim poslancem. Mislím, da bi se lahko marsikakšen predlog, ki ga bomo mi navedli, upošteval, pa bo vsem skupaj v Sloveniji veliko veliko lažje. Verjemite nam, da nam ne gre za nek populizem, kajti do volitev je dve leti in pol, če ne tri, in prav je, da stopimo skupaj. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. V svojem imenu bo obrazložil glas gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Smiselno je poslušati več glasov, kajti več glav več ve, vsaj tako so nekoč govorili na Slovenskem. Danes bi to lahko spremenili, pa bi rekli: samo neke glave vse vedo, čeprav so prazne. Tako nekako bi lahko aplicirali te slovenske pregovore na današnji čas. Pa vendar mislim, da je smiselno, da tudi koalicija posluša opozicijo, kaj ima povedati. Konec koncev smo v istem čolnu, plujemo v isto smer in bojim se, da plujemo vedno bolj proti nekim slapovom, ki so vsaj tako visoki kot Niagarski in ne želim, da bi padli tja dol čez. Vendar vse kaže, da bomo padli, kajti Vlada noče poslušati nikogar, dela po svoje, dela slabo, dela nekonsistentno, ne zna delati ali pa noče delati, česar se bojim. Vendar zelo uspešna pa je Vlada pri nekaterih zadevah, ki se tičejo njih samih. Obrambe določenih ministrov, zagovarjanje določenih finančnih lukenj, metanje denarja skozi okno, plačevanje določenim mestnim županom, zato ker so jim nekoč pomagali pri volitvah, in podobno. Skratka, to se dogaja v naši Sloveniji in mislim, da je smiselno, da si natočimo čistega vina, da se pogovorimo, da si povemo v obraz, kaj gre, predvsem pa, da upoštevamo dobre ideje, ki jih ima zagotovo tudi opozicija in ne samo koalicija. Koalicija kaže, da nima dobrih idej, da nima dobrih načrtov, bojim se pa, da tudi nima dobrih namenov. Mi bomo ta predlog gospoda Tanka podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Želi še kdo obrazložiti glas? Vidim, da je več prijav. Odpiram čas za prijavo. Besedo ima gospod Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Vsekakor bi bilo za Slovenijo zelo dobro, da bi se danes podprlo ta predlog za razpravo, kajti ključen dogodek v tej smeri je bil storjen malo prej. Namreč, kaj se bo spremenilo zaradi odstopa gospoda Erjavca, gledano z vidika gospodarske uspešnosti Slovenije? Odgovor je: popolnoma nič se ne bo zgodilo, ker v resnici slovenski problem ni bil delovanje tega ministra, ni bilo delovanje tega ministrstva, ampak slovenski problem je delovanje te koalicije kot celote. Namreč, če povemo preprosto.

Najprej iz kroga ljudi, ki so očitno blizu predsednici LDS-a, zdrsi v javnost informacija, da ima predsednik druge koaliicijske stranke, konkretno gospod Golobič, nekje eno "kaselc" firmo v tujini. In potem je seveda pribit na križ. Upravičeno, ker se je javno zalagal. Nato iz krog blizu gospoda Golobiča zdrsi v javnost informacija, da je gospa Kresalova preko svoje mame vpletena v neko afero, ki ima elemente morda celo korupcije, zanesljivo je vprašljiva z vidika varovanja človekovih pravic in osebnih podatkov, lahko gre tudi za nepotizem. Skratka, spet druga afera in spet se

vsi ukvarjajo s tem. Danes je bil pa tudi v minulih tednih, gospod Erjavec. S slovenskim gospodarstvom, z vzpostavljanjem okvira za oživitev slovenskega gospodarstva se pa ukvarja opozicija, medtem ko koalicija zavrača njene predloge. Zato, gospe in gospodje, se ne gre čuditi, če smo iz presežka znanja, iz presežka razvoja, ki je bil daleč nad evropskim povprečjem /opozorilni znak za konec/, zdaj zdrsnili v nazadovanje, ki je mnogo hujše, kot je v kateremkoli evropskem povprečju, po kateremkoli gospodarskem kazalcu, ki ga vzamemo. In ko govorite o istem čolnu, iz rumene rakete... /Izklop mikrofona./

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Grims, lahko pričakujem, kako boste glasovali, povedali pa tega niste, ker vam je zmanjkalo časa.

Gospod Andrej Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Mislim, da je glede na odgovor predsednika Vlade treba opraviti razpravo in jo bom tudi podprl. Zakaj? Namreč, očitno, ne samo v gradivu Vlade, tudi predsednik Vlade ne razume predloga, ki ga je vložila SDS kot tretji paket protikriznih ukrepov. Ko je navedel, da je finančna posledica tega paketa kar milijarda 500 milijonov evrov, seveda ni mogel iz okvira neke zelo enostavne statične finančne presoje tega ukrepa. Namreč, upošteval je neke izračune, ki so napačni. Zato bom danes, kot je bilo že ob predstavitvi tretjega paketa ukrepov predstavljeno s strani predlagateljev, povedal še enkrat: da so ukrepi namenjeni razbremenitvi gospodarstva in ustvarjanju novih delovnih mest, da je njihova teža približno 360 milijonov evrov in da izračun Vlade ne upošteva sledečih posrednih učinkov. Namreč, vsako delovno mesto pomeni, da dobimo novega davkoplačevalca, ki poravnava dohodnino in plačuje prispevke za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, in da ni treba namesto njega, ker je brezposeln, plačevati s strani države oziroma občine. Izračun Ministrstva za finance ne upošteva, da ta brezposelni, ki dobi delovno mesto, več ne stane socialnih transferjev in raznih aktivnih politik zaposlovanja.

In, spoštovani, če razbremenimo gospodarstvo, gospodarstvo lahko tudi več plačuje davkov. Zadnja davčna reforma leta 2007 je to dokazala, ko smo znižali davke, smo pa pobrali več davka. Kajti, če več gospodarskih subjektov plačuje, če so gospodarski subjekti več ustvarjali zaradi razbremenitve, lahko tudi več plačujejo. Torej, ta statična ocena Vlade je napačna in spoštovani predsednik Vlade jo je navajal. Zato menim, da je prav, da pojasnimo te številke še enkrat in morebiti še stokrat.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Glasujemo o predlogu sklepa, da bo Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade

Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Jožeta Tanka v zvezi z učinkovitostjo dela Vlade.

Gospod Tanko, bi bili tako ljubeznivi in bi se prijavili, ko gledam po dvorani, ne pa potem ko berem predlog sklepa?!

Kdo se je še prijavil?

Gospod Tanko, dajem vam besedo, samo res vas vljudno prosim - prijavite se, ko se odpre čas za prijavo, ne pa potem, ko že berem predlog sklepa.

Izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

No, ko je zaključen krog, lahko ponovno vprašate, če se bo še kdo prijavil, pa bi bilo v redu.

Spoštovani. Predsednik Vlade je dejal, da je kriza priložnost za napredovanje, za tekmo, za to, da smo boljši kot drugi. Žal ugotavljam, da smo leta 2009 to priložnost zapravili, da smo začeli krepko zaostajati za drugimi in da slabo kaže tudi v letu 2010. Tudi start v letošnjem letu je izredno slab, predvsem zato, ker se ne dogaja ničesar, praktično tistih konkretnih dogovorov in zakonov, ki bi morali pognati gospodarski razvoj, ni. Kolegica Zalokarjeva je sama ugotovila, da se koalicijski sporazum ne realizira in da teh zavez, ki jih prinaša, ki jih zahteva koalicijski sporazum, ni, in tudi zakonov o tem. Da zadeve res stojijo, kaže tudi to, da se ne uresničujejo izjave predsednika Vlade, ki je dejal, že enkrat v začetku prejšnjega leta, da bo do konca lanskega leta predložen paket reformnih ukrepov, tak, ki bo imel neko zgodovinsko težo - pa tega ni. Napovedal je cel kup ukrepov, predvsem za razbremenitev malega gospodarstva - pa tudi teh ukrepov ni. In mislim, da je več kot potrebno, da o teh zadevah, ki jih ni, in so bile napovedane, opravimo razpravo v Državnem zboru, jih primerjamo, ugotovimo, kaj je tukaj, in opravimo razpravo tudi o tistem, kar so predlagali, morda, drugi, pa stoji in je najbrž dobro.

Mislim, da je neodgovorno, da takšne razprave v Državnem zboru, kjer je mesto za usklajevanje pogledov... ../Opozorilni znak za konec razprave./... ..ukrepov, sprejemanje zakonov tu razprave ne opravimo. Zavračanje takšnega predloga pač pomeni, da se koalicija, z Vlado na čelu, s predsednikom Vlade te razprave izredno boji.

Predlog bom podprl.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Glasovali boste za vaš predlog najbrž?!

Hvala lepa.

Gospa Cveta Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa.

Predloga za razpravo ne bom podprla, ker se mi zdi, da če se ne motim, smo mi o tem govorili v sredo, 20. tega meseca,

celo popoldne. Tu so bili malodane vsi ministri Vlade in kdor je takrat poslušal to razpravo, je lahko slišal, da se ukrepi pripravljajo. To smo slišali tudi danes. Dobili ste tudi jasna zagotovila, kaj se bo zgodilo že v tem tednu oziroma termine, kako se bo dogajalo tudi naprej. Mislim, da je enostavno nenavadno, smešno, da se pravzaprav neprestano, kot ne vem kje, kjer se nihče ne posluša, govorijo ene in iste stvari.

In sem vesela, da sem že tretjič v zadnjih dneh imenovana za to, da oziroma omenjena, češ da sem v mesecu novembru povedala nekaj v zvezi s predlaganimi ukrepi. Jaz sem vesela, da se me na ta način dela popularno, ampak od novembra do danes se je marsikaj zgodilo. Moram reči, da v tem trenutku menim, da se dogaja in da se dogajajo pomembne stvari. Nenazadnje, mi smo v sredo popoldne poslušali vsi vaše predloge. Moram reči, da so vaši predlogi v nekaterih točkah popolnoma v redu, in sem prepričana, da bodo marsikatere stvari tudi upoštevane, vendar pa je vendarle treba tudi tisto, kar ste vi predlagali in je v vašem predlogu šibko, izračuni, vplivi na druge stvari, vendarle je treba to premisliti. Zelo lahkotno je predlagati na tak način kot ste vi, vendar ne upoštevati vseh posledic in ne upoštevati celotne javnofinančne situacije. Zadeva ni preprosta in ne prikazujete je tako lahkotno, cela Evropa ima težave s tem in pri nas ni nič drugače. Drugače pa mislim, da res tudi vi nimate vseh odgovorov in končno to priznajte.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Lahko dam predlog sklepa na glasovanje? Glasovali bomo o predlogu sklepa, da se opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade na poslansko vprašanje gospoda Jožeta Tanka v zvezi z učinkovitostjo Vlade. Glasujemo. Navzočih je 74. Za je glasovalo 33, proti 40.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 40.)

Predlog sklepa ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Franca Pukšiča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Franca Pukšiča v zvezi s koriščenjem EU sredstev. Gospod Franc Pukšič, izvolite. V imenu poslanske ali v svojem imenu? V imenu poslanske skupine gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi. Ne samo včeraj, ampak že nekaj časa v Slovenski ljudski stranki opozarjamo, da vlada Boruta Pahorja na vseh treh operativnih programih, ki jih je izpogajala prejšnja vlada za obdobje 2007-2013 do približno druge polovice 2007 in v tem času tudi naredila do konca svojega mandata, to pomeni do oktobra 2008, razpisov za 1,5 milijarde - pa ne samo razpisov, tudi podpisanih pogodb in zahtevkov za povračilo - se to, žal, ni zgodilo v teku celotnega leta oziroma še nekaj več Pahorjeve vlade.

Kot dobro veste, smo izpogajali 2 milijardi evrov plusa, pri čemer v evropskega plačamo 3, dobimo nazaj 5,1. Od tega je 0,9 milijarde približno za kmetijstvo, 4,2 pa za kohezijsko politiko, ki je razdeljena na tri različne operativne programe. Moje vprašanje je bilo:

Prvič. Zakaj "za boga milega" je vendar predsednik Vlade bil vseskozi tiho in dopuščal, da je državna sekretarka Andreja Jerina posredovala po ministrskem pismu, ki je šlo iz Slovenije v Bruselj, v zvezi s povračili 296 milijonov evrov v slovenski proračun?

In drugič. Zakaj vendar v lanskem letu ni prišlo do tako imenovanega petega javnega razpisa?

Namreč, minister Žagar je v enem letu po pogajanjih razpisal štiri razpise, kjer je bilo razpisanih 300 milijonov evrov. Sedaj pa v enem drugem letu ni bilo niti enega razpisa! Predsednik Vlade na to ni odgovoril - zvezi s posredovanjem Andreje Jerine - in še manj, niti z enim stavkom ni odgovoril, zakaj ta peti razpis, ki bo sedaj 29. januarja, ne bo zajel obdobja 2010-2013. Namreč, ta peti razpis bo zadržal 90 milijonov, ki pripada na eno leto in vse ostanke, ki so za regionalne razvojne projekte ostali v prvih štirih razpisih. Enostavno ni nobene logike oziroma povzročil bo veliko težav, ker bo marsikatera od občin ostala brez določenih sredstev. Zato bo Slovenska ljudska stranka predlog za razpravo tu v Državnem zboru podprla.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Černač, izvolite. V svojem imenu? Ali v imenu poslanske skupine? (V svojem.) V lastnem imenu gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Predlog za to razpravo bom podprl. V letu 2009 sem prejšnji ministrici Ploštajnerjevi postavil poslansko vprašanje. Odgovorila mi je, da bo ta peti razpis objavljen do 30. junija. To se ni zgodilo. Vprašanje sem ponovno postavil. Odgovor je bil do 30. 9. Tudi to se ni zgodilo. No, potem smo bili v javnosti soočeni s temi pisanji in smo izvedeli, za kaj je pravzaprav šlo in zaradi česar je pravzaprav ministrica odstopila. Ne zaradi zdravstvenih razlogov, ampak zaradi tega, ker je bila enostavno s strani drugega ministra blokirana pri tem, da bi lahko razpisala sredstva, ki so v Evropi na voljo. Gre za 300 milijonov evrov sredstev, ki bi jih lahko občine v letu 2009 koristile za pomembne projekte. 2.800 otrok je ostalo septembra po besedah ministra Lukšiča v Sloveniji pred vrati vtcev. In iz tega razpisa bi se lahko vrtci gradili. To je Pahorjeva vlada prepredila. Kje je tukaj nevestno delo v službi in kdo bo in kdaj ovaden zaradi tega? Nihče, zaradi tega, ker tisti ministri, ki na teh stolih sedijo imajo pravo politično pokrivalo. Minister Erjavec ga seveda ni imel, zaradi tega se mu je zgodila ovadba za nevestno delo v službi. To je Slovenija danes. In to je pravna država v Sloveniji. 300 milijonov evrov sredstev, ki bodo razpisani v petek, niti ne

300 milijonov evrov, bo mogoče koristiti šele takrat, ko bodo imeli prijavitelji pravnomočna gradbena dovoljenja. V prejšnjem obdobju temu ni bilo tako. Vsi štirje razpisi so bili izvedeni drugače. V vmesnem času se je pridobivala dokumentacija in tako je bil prihranjen čas, čas ni šel v izgubo, da so se lahko projekti nemoteno odvijali. Narobe. Slabo. Škandalozno. Škandal pa je, da lahko nek minister v Vladi blokira nekaj, kar je za Slovence dobro, in zaradi tega bi moral odstopiti. Tega ni storil. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. V lastnem imenu bo glas obrazložil gospod Zmago Jelinčič.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. Glede na to, da vemo in da smo že vedeli, kako bo glasovala koalicija, ki ne bo sprejela tega predloga, je pravzaprav Slovenska nacionalna stranka že 7. januarja letošnjega leta vložila kazensko ovadbo proti gospe Jerini, in sicer zaradi suma storitve kaznivega dejanja zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic po 257. členu Kazenskega zakonika. Dejstvo je, da smo prepričani, da 256 milijonov je ogromen denar in četudi se ta sedanja vlada na to požvižga, je to šok, ki ga Slovenija ne bo zlahka prenesla.

Mislím, da zadeva je zrela za kazenski pregon. Zagotovo pa bo gospa Jerina povedala še kakšno ozadje, kajti verjetno tega, po mojem mnenju vsaj, ni tega naredila kar tako iz lastnega, recimo, maščevanja, kot smo slišali včeraj, ampak mislim, da je dobila kje kakšen namig, vsaj namig, če že ne "komando", da naj to naredi. Tako bomo lahko zasliševali tudi gospode ministre in še koga. Vendar, kot kaže, ne tukaj v Državnem zboru. Jaz bom podprl in mi bomo sicer ta sklep podprli, pa vendar sklep ne bo sprejet. Koalicija ščiti svoje ministre, ne glede na to, kako slabo delajo. Ščiti svoje ljudi, tudi če so ovadeni kaznivih dejanj, čeprav nekateri pravijo, dokler niso obsojeni, so nedolžni, kar seveda velja za tiste, ki so v koaliciji. Za tiste, ki so v opoziciji, to ne velja. Pa mogoče kdaj drugič, ko bo več časa, tudi o bolj konkretnem primeru.

Skratka, mi bomo to podprli, ampak četudi ne bomo tukaj razpravljali, zadeva je predana Okrožnemu državnemu tožilstvu v Ljubljani dne 7. januarja letošnjega leta. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Gospod Franc Pukšič v lastnem imenu.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Predsednik Vlade je na moje poslansko vprašanje odgovarjal tudi v tem smislu, češ da do razpisa ni prišlo zaradi tega, ker prvi štirje niso bili v skladu s predpisi. Torej sem mu tudi povedal, da to ni bilo res. Ko sem prebral tu stavek, da je to bilo celo usklajeno z revizijskim oddelkom v Evropski komisiji in je Evropska

komisija dala pozitivno soglasje k vsem štirim razpisom, se je izkazalo, da so tisti, ki so predsedniku Vlade pripravljali odgovor, enostavno lagali. Namreč, izgleda, da v tej vladni koaliciji za ta pregovor "če lažeš, tudi kradeš," pravijo sedaj "laži, kradi in ti je lažje". To je sedaj neka nova paradigma tudi zaradi tega, da je napačno interpretiral in da to ni res, kar je rekel, ker je Evropska komisija potrdila, da to ni res, da so bili vsi štirje razpisi v skladu z zakonodajo narejeni, da je na to imela samo pomisleke tista, ki je razpise tudi pripravljala - Andreja Jerina - prej na SVRL-ju, potem kot računsko sodnica in sedaj kot zainteresirana pri Gaspariju, da ta sredstva odpeljejo na drug resor.

Zato je nujno, da naredimo to razpravo tudi zaradi tega, da naredimo presek, kaj je narejeno, in da v Državnem zboru ugotovimo, kateri operativni programi se ne bodo dali realizirati do konca 2013 in da vendarle naredi tudi tisti šesti razpis še za tistih 90 milijonov, ki ostaja na tem operativnem programu.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Lahko glasujemo? Glasujemo o predlogu gospoda poslanca Franca Pukšiča, da bo zbor odločal o predlogu sklepa, da na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Franca Pukšiča v zvezi s koriščenjem evropskih sredstev. Glasujemo. Se opravičujemo, ponovno popravljam. Prehajamo na glasovanje. Dajem znak za začetek glasovanja. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 42.

(Za je glasovalo 31) (Proti 42.)

Predlog sklepa ni sprejet.

Prehajamo na tretji predlog poslanca Zmaga Jelinčiča Plemenitega, da bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Zmaga Jelinčiča Plemenitega v zvezi z izjavo generalne pravobranilke sodišča Evropskih skupnosti v Luksemburgu prof. dr. Verice Trstenjak. V svojem imenu, gospod Jelinčič? V lastnem imenu gospod Jelinčič. Želi kdo prej v imenu poslanske skupine? Ne. Izvolite, gospod Jelinčič.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. V tej razpravi bi pravzaprav morali govoriti širše, ne le o gospe Verici Trstenjak, ampak o tem, kako premier in ta vlada posega v javne medije in kako določata, kaj bo objavljeno in kaj ne bo objavljeno. Celó tako obskurne televizije, kot je Vest.si, so že pod "komando" in pod pregledom gospoda Pahorja in njegovih piarovcev, ki dovoljujejo: ta izjava pri določenem kompleksu se objavi, ta se pa ne oziroma ti ljudje, ki govorijo nam v prid, se bodo objavljale, izjave ostalih, ki govorijo drugače, se ne bodo objavljale. To je nevzdržno, Slovenija tone v nekakšno medijsko prisilo, ki je do zdaj nismo poznali.

Navkljub temu da se je v prejšnjem mandatu slišalo, da ni medijske svobode, so mednarodne institucije ugotovile - mednarodne institucije, ne vladne, slovenske - da je zdaj medijska svoboda bistveno, bistveno nižja, kot je bila kdajkoli. V Sloveniji raven demokratičnosti pada, svoboda medijev in izjav in govorov se krči in pričakujemo lahko, da bodo v kratkem določeni stavki enostavno prepovedani, da se jih prepove, razen hvala našega ljubega predsednika Vlade in tistih, ki so okoli njega.

Zato sodim, da je nujno treba o tej zadevi govoriti, naliti čistega vina in predvsem, da bodo ljudje slišali in videli tudi tisto, česar jim ne omogočajo slovenski mediji zaradi cenzure.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Jelinčič, veste pa, da tudi, če izglasujemo vaš predlog, bo mogoča razprava o odgovoru Vlade na izjavo generalne pravobranilke Sodišča Evropskih skupnosti v Luksemburgu, prof. dr. Verice Trstenjak, tako kot ste vi zahtevali. Želi še kdo? Dajem predlog, ki sem ga ravnokar v imenu gospoda Jelinčiča prebral, na glasovanje.

Odpiram glasovanje. Navzočih je 71 poslank in poslancev. Za je glasovalo 27 poslank in poslancev, proti 44.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 44.)

Predlog ni sprejet.

Prehajamo na razpravo in glasovanje o predlogu poslanca Zvonka Laha, da bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za šolstvo in šport dr. Igorja Lukšiča na poslansko vprašanje Zvonka Laha v zvezi s sofinanciranimi investicijami na področju osnovnošolskega izobraževanja in predšolske vzgoje.

Gospod Lah, izvolite, v imenu svojem? Želi kdo v imenu poslanske skupine? (Ne.) Gospod Lah, v lastnem imenu. Izvolite.

ZVONKO LAH: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Vprašanje sem gospodu Lukšiču postavil že novembra, vendar ga dvakrat ni bilo. Sam je včeraj povedal, da je na prejšnji seji bil na Dunaju in si je pogledal, kako Avstrijci rešujejo problematiko predšolske vzgoje in koliko so v sosednji Avstriji namenili več denarja za investicije v javne ustanove, da s tem pomagajo rešiti to finančno krizo.

Sam se je strinjal, da imajo bistveno premalo denarja - glede na to, da je bistveno več otrok rojenih, kot je bilo pred leti - in da nekateri projekti, ki so bili na razpis prijavljeni in odobreni že leta 1999, še do sedaj niso zgrajeni. Zato mislim, ker imajo na ministrstvu za prihodnjih nekaj let samo 1,7 milijona evrov za 17 projektov - to je skoraj nič. Mislim, da je problematika tako pereča, da bi bilo treba tukaj opraviti širšo razpravo o tej problematiki, ker

drugače bomo čez nekaj let ali pa že naslednje leto zašli kar v hude težave na tem področju.

Minister je pred nekaj sejami izjavil, da je to stvar občin, ne pa države, mislim pa, da to ni res. Če država naloži določene naloge občinam, mora po ustavi zagotoviti tudi finančna sredstva. V tem primeru temu ni tako in če se to ne bo spremenilo, bodo morale občine se pač tudi odpovedati .../Opozorilni znak za konec razprave./... ustanoviteljstvu teh javnih zavodov. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. V lastnem imenu bo glas obrazložil gospod Černač. Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Tudi sam bom podprl to razpravo. Predvsem zaradi tega, ker mislim, da bi bilo nujno v tej razpravi dati neke usmeritve ministrstvu. Občine so dejansko prepuščene samim sebi in lastni iznajdljivosti oziroma v večini primerov zadolževanju, da lahko zagotavljajo osnovne pogoje za osnovnošolsko in vrtčevsko izobraževanje, ker virov ni. Milijon 700 tisoč evrov na državni ravni je drobiž. Ob tem pa v samem proračunu ministrstva sredstva obstajajo. Spomnite se samo ene škandalozne informacije iz decembra meseca lani, ko je nek uradnik na ministrstvu, zato da postavka ni ostala neizčrpana, v relativno kratkem času izpeljal postopek za nabavo neke opreme laptopi in fotoaparati za vse šole v Sloveniji, s katero si nimajo kaj pomagati, v višini 3 milijone evrov. 3 milijone evrov za nepotrebno opremo! S tem denarjem bi se zgradila vsaj ena sodobna šola, prepotrebna šola, da ne govorimo o tem, da glede na število otrok, ki so ostali pred vrtci septembra lani, je treba zgraditi v Sloveniji 40 vrtcev ali pa spremeniti zakonodajo na tak način, da bo mogoče širše uveljavljati koncesionirano dejavnost predšolskega varstva. Nič se ne zgodi. Smo statični, sredstva se "frčkajo" po nepotrebem za nepotrebne programe, sredstva, ki so v proračunu in se jih ne nameni za tisto, kar je nujno potrebno. Mnogo sredstev bi bilo mogoče pridobiti iz naslova okoljevarstva, iz naslova sanacije stavb, toplotne sanacije stavb, seveda z ustrezno prerazporeditvijo v okviru tistega, s čimer ministrstvo razpolaga. In mislim, da bi bila nujna ta razprava o tem vprašanju, ker je v interesu predvsem tistih, zaradi katerih sedimo v Državnem zboru. Saj ministrstvo ni samo sebi namen in birokratom/Znak za konec razprave./..., ki tam sedijo. Namen ministrstva in uradnikov je, da naredijo čim več s sredstvi in resursi, ki jih imajo na voljo, ne pa, da zadnji trenutek "sfrčkajo" tisti denar, ki bi sicer ostal neporabljen. Zato bom to razpravo podprl.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Želi še kdo obrazložiti svoj glas? Ne.

Prehajamo na glasovanje o predlogu sklepa, da bo Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za

šolstvo in šport dr. Igorja Lukšiča na poslansko vprašanje Zvonka Laha v zvezi s sofinanciranimi investicijami na področju osnovnošolskega izobraževanja in predšolske vzgoje. Glasujemo. Navzočih je 67, za je glasovalo 27, proti 39.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 39.)

Predlog ni sprejet.

Prehajamo na predlog poslanca Mirana Györeka, da naj zbor odloči o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za okolje in prostor Karla Viktorja Erjavca na poslansko vprašanje Mirana Györeka v zvezi z izgradnjo plinskih terminalov v Tržaškem zalivu. V zvezi s tem in še dvema predlogoma - gre za odgovor gospoda ministra, ki je danes dal odstop, vendar odstop še ni v Državnem zboru sprejet, zato predlagam, da to glasovanje opravimo, razen, če gospod Györek misli, da glasovanje ni potrebno. Gospod Györek, izvolite.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Glede na to, da je danes bil razplet dogodkov malce nepričakovan, je pa res, da je gospod minister še zmeraj minister, torej je moje vprašanje še zmeraj relevantno. In ker gre za izjemno pereč problem, se pravi plinski terminali v Tržaškem zalivu, mislim, da si takšen problem zasluži pozornost v Državnem zboru.

Predvsem to, kar sem danes sedaj skoraj že bivšemu ministru povedal, da obstaja utemeljen sum, da se vladi tajno, za zaprtimi vrati dogovarjata in je interes kapitala dosegel tisto mejo uničujoče blaznosti, za katero nihče ne verjame, da je sploh mogoča. To je totalna katastrofa v Tržaškem zalivu.

In zato vsem tistim, vsem nam, ki bomo tiho in ne bomo sprejeli te pobude, da o tej zadevi pravočasno, če je sploh še pravi čas, razpravljamo in poskušamo to prepreči, lahko rečem, da kot ovčke sledijo vladarjem današnje politike, tako v Sloveniji kot Italiji, in da Evropska unija dejansko ne upošteva naših nacionalnih interesov, ampak sledi svoji zgrešeni energetske politiki.

Včasih se sprašujem, ali je sploh smiselno podajati pobude in vprašanja opozicijskih poslancev, ker, kot vidimo, praksa kaže na to, da gredo v prazno, da niso nikoli sprejeta. Ampak, v tem primeru pa bi prosil kolegice in kolege, da zadevo vzamejo skrajno resno in se odločijo v prid mojemu predlogu, kajti ko bo prepozno, vam bo še žal.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

Svoj glas želi obrazložiti gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.

Naj spomnim na nekaj dejstev. Predlog, ki ga je podal moj poslanski kolega, zasluži razpravo v Državnem zboru, kajti sam minister je obljubil, da bo imenoval posebno skupino tožilcev, ki bo izvršila sodni pregon zaradi poneverbe listin, ki jih je

Italija predložila Evropi pri pridobitvi in odobritvi tega kredita. To se ni zgodilo oziroma niti mi poslanci, niti državljani, niti državljanke nismo dobili povratne informacije. Ker gre za izjemno občutljivo področje ekološkega ogrožanja, bo tudi varnost državljanek in državljanov v Republiki Sloveniji manjša, če pride do realizacije tega projekta. Seznaniti vas moram tudi s tem, da je Klub primorskih poslancev o tem razpravljal. Mi smo enotnega mnenja, da to ne sodi v ta kraj, vsaj mislim tako. Tisti, ki smo bili tam, smo to voljo nedvomno tudi izrazili.

Povedati želim to, da če danes ne boste podprli te razprave v Državnem zboru, na nek način vršite izdajo nacionalnih interesov. Slovenija ne želi tega plinskega terminala v Tržaškem zalivu, niti si ne želimo na tak način - mi, ki živimo tam - zmanjšati kvalitet življenja. Kaj bo to pomenilo za Primorke in Primorce, lahko presodite sami, kajti tudi vodna flora in favna bosta popolnoma uničeni. Da ne govorim, kakšen izziv bo to, mogoče, za kakšno teroristično organizacijo, ki bo hotela narediti lep ognjemet v tem delu Slovenije.

Torej, pritisnite "za"!

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik.

V celoti se strinjam z vsebinami, ki jih je predstavil kolega Györek. Vendar ne bom glasoval "za", ker smo nedavno o tem razpravljali in smo sprejeli celo resolucijo, ki nalaga Vladi to, kar pravzaprav predlagajo kolegi iz Slovenske nacionalne stranke. Torej, zaveza, ki je prišla iz Državnega zbora, je zelo jasna. In - to je res - vsi pričakujemo, da se bo Vlada ravnala po tistih zavezah in da bo o tem tudi Državnemu zboru poročala. Zato se mi tokrat ne zdi smiselno, da bi ponovili razpravo, ki je bila v Državnem zboru nedavno. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Želi še kdo razpravljati? (Ne.)

Na glasovanje dajem predlog sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za okolje in prostor Karla Viktorja Erjavca na poslansko vprašanje Mirana Györeka v zvezi z izgradnjo plinskih terminalov v Tržaškem zalivu. Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 24 poslank in poslancev, proti 42.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da predlog sklepa ni sprejet.

Prehajamo na razpravo v zvezi s predlogom poslanca Mirana Petka, da zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Milana Pogačnika v zvezi s koncesijami za izkoriščanje gozdov.

Gospod Petek, v svojem imenu?

MIRO PETEK: Ja, tako je, v svojem imenu.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: V svojem imenu. Samo vprašam. Kdo želi besedo v imenu poslanske skupine? (Nihče.) Gospod Petek, izvolite.

MIRO PETEK: Hvala lepa.

Dobri dve leti in pol je od novelacije Zakona o gozdovih, ki gorskim in hribovskim kmetijam ter gorskim in hribovskim kmetom omogoča prednostno podelitev koncesij za gospodarjenje v državnih gozdovih. V teh dveh letih noben kmet ni bil deležen te ugodnosti, ki je predvidena v zakonu. Minister je tudi podrobno razložil, kje so ovire. V ministrovem odgovoru smo tudi zaznali, da je bila leta 1996 storjena precejšnja napaka, da je prišlo do podelitve koncesij gozdnim gospodarstvom kar za 20 let, to je do leta 2016. In to je tudi ena od tistih temeljnih ovir, da ni mogoče uresničevati tega zakona. Seveda so koncesionarji, velika gozdna gospodarstva v Sloveniji, nekakšna država v državi in brez njihovega soglasja se ne more na tem področju narediti nič.

Zato mislim, da bi bilo dobro, da bi odprli razpravo okoli tega problema, da bi se seznanili s pogodbami, ki jih je sklenila država oziroma Sklad z gozdnimi gospodarstvi, saj nekateri trdijo, da se v slovenskih gozdovih, koncesijskih gozdovih veliko več seka, kot je na to plačanih koncesijskih dajatev. Mislim, da ni nobenega razloga, da ne bi te razprave podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Želi še kdo besedo? Ne. Glasujemo o predlogu sklepa, da bo Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Milana Pogačnika na poslansko vprašanje Mira Petka v zvezi s koncesijami za izkoriščanje gozdov. Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 38.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 38.)

Predlog sklepa ni sprejet.

Prehajamo na predlog poslanke Alenke Jeraj, da naj zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za zdravje Boruta Miklavčiča v zvezi s poseganjem v svobodo raziskovalnega dela. Želi kdo v imenu poslanske skupine? Ne. Gospa Jerajeva, izvolite.

ALENKA JERAJ: Hvala lepa. Ministra sem spraševala, kaj bo storil glede na opozorila, ki jih je podal mikrobiolog dr. Gorazd Pretranar v zvezi z vodomati oziroma mikrobiološko neustreznostjo vode v vodomatih. Minister je odgovoril, da ne bo ukrepal proti raziskovalcu, v tem primeru mikrobiologu,

ampak da se ne strinja z načinom postopanja, torej na način, kako je bila javnost oziroma kdorkoli o tem obveščen.

Namreč, povedal je, da je inšpekcija tisti organ, ki lahko ukrepa, medtem ko Zavod za zdravstveno varstvo Koper nobene možnosti ukrepanja nima. Dr. Pretnar je preko tiskovne konference, po mojem mnenju, obvestil korektno vse. Minister sicer meni, da bi moral pred tiskovno konferenco o tem nemudoma obvestiti zdravstveno inšpekcijo. Sama mislim, da je bilo obvestilo korektno, kajti s tem je bila obveščena tudi javnost.

Zakaj mislim, da bi morali opraviti razpravo v zvezi z odgovorom ministra? Minister je povedal, da bi morala biti obveščena inšpekcija, zraven nam je pa tudi povedal, da Inštitut za varovanje zdravja in Zavod za zdravstveno varstvo Maribor ugotavljata...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Kolegice in kolegi, prosim dovolite, da gospa Jerajeva pove do konca.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Kolegice in kolegi, prosim, dovolite, da gospa Jeraj pove do konca.

ALENKA JERAJ: ... da je z vodo v vodomatih vse v redu. Upam si domnevati, da če bi bila obveščena ta dva organa, ki lahko edino ukrepata, bi dr. Pretnarju odgovorila, da imajo oni pač drugačne podatke, da je voda ustrezna in da ni nobenih težav. Posledično tudi ne bi bili odstranjeni vodomati, minister ne bi ukrepal in naredil nič, ker bi pač ugotovil, da je od uradnih institucij dobil odgovor, da je z vodo vse v redu.

Jaz pa mislim, da bi morali se o tem pogovoriti in se vprašati oziroma ugotoviti, ali zdravstveni inšpektorji opravljajo svoje delo korektno in tako kot vsi državljanke in državljani, ki jih plačujemo, zaslužimo ali ne.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ne vidim več predloga za obrazložitev glasu. Zato dajem na glasovanje predlog sklepa, da bo Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za zdravje Boruta Miklavčiča na poslansko vprašanje Alenke Jeraj v zvezi s poseganjem v svobodo raziskovalnega dela. Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 39.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 39.)

Predlog sklepa ni sprejet.

V razpravo in odločanje dajem predlog poslanca Mirana Györeka, da bo zbor na naslednjem zasedanju odločal o odgovoru ministra za okolje in prostor Karla Viktorja Erjavca na poslansko vprašanje v zvezi z urejanjem in zavarovanjem regijskih odlagališč komunalnih odpadkov. V svojem imenu, gospod Györek? Izvolite. Kdo v poslanskem? (Ne.) Izvolite, gospod Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo. O smiselnosti teh pobud in vprašanj zopet ne bom govoril. Zopet gre za problem nacionalnega pomena. Jaz sem sicer kot primer navedel konkretno odlagališče smeti oziroma deponijo v Prekmurju v Puconcih. Ampak pri tem me je sam, sedaj že skoraj bivši minister, popravil. Gre za ogromne količine azbestnih plošč, salonitnih plošč, ki so skladiščene protizakonito, brez nadzora. Gre za onesnaževanje do skrajnih meja podtalnice. Sicer sedaj bivši minister pravi, da analize kažejo drugače, ampak temu ne bo tako. Neodvisne analize kažejo popolnoma druge vrednosti in zato je utemeljen sum, da se to dogaja, da gre za falsificiranje vrednosti onesnaževanja - ne samo v Prekmurju, ampak verjetno tudi širom Slovenije po drugih deponijah. Mislím, da ta problematika zasluži širšo obravnavo. Nekdo bo rekel, deponije, smeti, pa kante za smeti; videli smo, še minister je bil "ustreljen" tudi zaradi tega čeprav ne samo zaradi tega. Se pravi, gre za širši problem in prosim kolegice in kolege, da zadevo vzamejo resno in podprejo mojo pobudo, da se opravi širša obravnavo v Državnem zboru. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ne vidim več interesa za obrazložitev glasu.

Dajem na glasovanje predlog sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za okolje in prostor Karla Viktorja Erjavca na poslansko vprašanje Mirana Györeka glede urejanja in zavarovanja regijskih odlagališč komunalnih odpadkov. Glasujemo. Navzočih je 70, za je glasovalo 28, proti 41.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 41.)

Predlog sklepa ni sprejet.

Prehajamo na razpravo in glasovanje o predlogu dr. Vinka Gorenaka, da bo zbor na naslednjem zasedanju opravil razpravo o odgovoru ministra za okolje in prostor Karla Viktorja Erjavca na poslansko vprašanje v zvezi s prostorskim umeščanjem tretje razvojne osi odseka od Velenja do priključka na obstoječo avtocesto Ljubljana-Maribor. Ne vidim interesa za obrazlago glasu, torej o tem predlogu glasujemo. Navzočih je 69, za je glasovalo 27, proti 41.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 41.)

Predlog ni sprejet.

Prehajamo na predlog poslanca Srečka Prijatelja, da bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za kulturo Majde Širca na poslansko vprašanje Srečka Prijatelja glede delitve sredstev medijem. V imenu poslanske skupine? Gospod Srečko Prijatelj, izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.

Za kaj gre? Namreč v aprilu 2009 je bil redni javni projektni razpis za sofinanciranje programskih vsebin za javne medije. Ta razpis je bil kasneje umaknjen in ministrica je ali

ministrstvo je dodalo k 2. točki, ki navaja upravičene predlagatelje na razpis, tudi pravne fizične osebe. Seveda so pa pozabili v nadaljevanju razpisne pogoje popraviti v točki 5, ki pa razpisuje pogoje za pridobitev teh sredstev. Tako so na koncu prišli do neupravičenih sredstev, kot je razvidno s seznama podeljenih sredstev, kar štirje neupravičeni kandidati. Gre za sredstva v višini 150 tisoč evrov, skupen razpis pa je bil "težak" 2 milijona 200 tisoč evrov.

Ko sem vprašal ministrico, zakaj ne ponovi tega razpisa ali zakaj noče priznati te napake, je povedala, da je komisija podala poročilo. Če beremo poročilo komisije, je ta napisala svoje poročilo na en list A4 formata in obrazložitve so približno take: projekti bolj ali manj ustrezajo vsem razpisnim pogojem. Zelo smešno namreč! Ministrico sem v nadaljevanju vprašal tudi, zakaj tolerira nezakonito porabo RTV naročnine, kajti vemo, da vsi, ki gledamo televizijo, to tudi plačamo. Na regionalni televizijski postaji RTV Ljubljana, regionalni program Koper, lahko gledamo italijanski program samo v italijanščini. Niti toliko ne zmoremo, da bi dali slovenske podnapise. Ta ista skupina novinarjev snema oddaje za potrebe manjšine, živeče na Hrvaškem, tudi oddaje v hrvaščini, z našim denarjem, ker Hrvati ne dajo niti ene kune. S tem se ministrica strinja.

V sklopu tega sem predlagal, da se opravi širša razprava v Državnem zboru, kajti nedopustno je, da smo izpostavljeni: prvič, potujčevanju manjšine, za kar po našem mnenju gre, in bi želel, kadar gledam nacionalni program regionalnega programa RTV Koper, če je že govorjenje predstavljeno v italijanščini, podnapise v slovenščini, in obratno, seveda, kadar je slovenski program, podnapise v italijanščini. Mislím, da je tako prav. Če pogledamo madžarske programe, na primer Mostovi - Hidak, je ta praksa redna.

Tako da, če je kaj poštenja v vas, boste to razpravo podprli. Tudi iz vrst Socialnih demokratov so bile pripombe na razpis in tudi oni sami so imeli vprašanje za ministrico, ki so jo vprašali, zakaj tako po domače deli milijone, sicer na nekih drugih razpisih. Niso dobili zadovoljivega odgovora, kot tudi sam ne. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Želi še kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine? Gospod Grill, v svojem imenu? Želi še kdo v imenu poslanske skupine? (Ne.) Gospod Grill, v svojem imenu, izvolite.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Ta predlog bom podprl, kajti tudi sam nisem razbral pravega odgovora na to vprašanje, ki je več kot upravičeno. Tudi sam sem postavil ministrici Širca vprašanje v zvezi z razpisom, na katerega je bilo veliko pripomb, kritike, predvsem tistih, ki so se prijavili, pa so bili neupravičeno izločeni. Tudi sama je dala nekako vsem nam razumeti, da so

bili številni politični pritiski takrat, ko se je ta razpis izvajal. In na podlagi tega so dobili sredstva tisti, ki do njih v bistvu sploh niso upravičeni. In tudi na moje včerajšnje vprašanje, kjer sem jo ravno tako povprašal, ali želi in razmišlja, da se zagotavljajo neka dodatna sredstva predvsem tistim medijem oziroma televizijam, tukaj imam v mislih tri televizije posebnega regionalnega pomena, ki so prišle na oddajanje v digitalni obliki televizijskega signala, ki bodo imele vsako leto približno 100 tisoč evrov dodatnih stroškov, da se tudi tem zagotovijo sredstva, da bodo sploh lahko delovala. Kajti, po eni strani zakonodaja takšne medije omejuje, da ne morejo oddajati komercialnih programov, po drugi strani pa jih ministrstvo seveda "drži na špagi" z omejevanjem sredstev in deli sredstva tistim, ki so politično lojalni tej vladi in ministrstvu, kar zagotovo ni dobro.

Zato bi bila takšna razprava tukaj koristna, predvsem pa v pomoč tistim medijem, ki so potrebni te pomoči, da se bo v naslednjem oziroma tem letu ta sredstva delilo bistveno bolj transparentno in upravičeno.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Želi še kdo obrazložiti glas? Ne.

Na glasovanje dajem predlog, da bo Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za kulturo Majde Širca na poslansko vprašanje Srečka Prijatelja glede delitve sredstev medijem. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 42.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 42.)

Predlog sklepa ni sprejet.

V razpravo dajem predlog gospoda poslanca Rada Likarja, da bo Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za javno upravo Irme Pavlinič Krebs na vprašanje v zvezi z varčevanjem državnih organov.

Želi kdo v imenu poslanske skupine?

Gospod Rado Likar, izvolite.

RADO LIKAR: hvala za besedo.

Kosova protikorupcijska komisija se je lani preselila v nove poslovne prostore, poleg tega pa zaposlila še 13 novih uslužbencev. S tem so se stroški za njeno delovanje povečali za kar 51% v primerjavi z letom 2008.

Predlagam, da glasujemo o tem, da se opravi širša razprava v Državnem zboru o tej problematiki negospodarnega trošenja države v času finančne in gospodarske krize, kot je primer najema poslovnih prostorov Kosove protikorupcijske komisije, ki stane davkoplačevalce mesečno kar cca 30 tisoč; s tem, da se cena za kvadratni meter najema znaša precej več, kot znašajo najemnine za najdražje lokacije v Ljubljani, in ob dejstvu, da se je izselila iz poslovnih prostorov v lasti države, za katere pa ji ni bilo treba plačevati nič. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Želi še kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine? Ne. V osebni imenu? Ne. Dajem na glasovanje predlog sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za javno upravo Irme Pavlinič Krebs na poslansko vprašanje Rada Likarja v zvezi z varčevanjem državnih organov. Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 42.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 42.)

Predlog sklepa ni sprejet.

Dajem v razpravo predlog poslanca Ivana Grilla, da bo zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za zdravje Boruta Miklavčiča v zvezi s poslovanjem Lekarne Ljubljana. V imenu poslanske skupine, gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Najlepša hvala. V zadnjem mesecu dni smo pričali številnim člankom skorajda v vseh medijih, ki obravnavajo poslovanje ljubljanskih lekarn. Tukaj so nepravilnosti tako z odvzemanjem koncesije zasebni lekarni, ki je bila sicer odvzeta s strani Mestne občine Ljubljana, ampak vse to je v povezavi predvsem s poslovanjem ljubljanskih lekarn in z željo, da ustvarjajo dobiček na račun bolnih ljudi. Jaz sem postavil poslansko vprašanje gospodu Miklavčiču, ali se zaveda, da je poslovanje teh lekarn nezakonito, da dajejo na trg zdravila, ki nimajo dovoljenja, da v bistvu preprodajajo zdravila, ki so delana na Poljskem, in da je več kot očitno, s tem se strinja tudi Agencija za zdravila, da je to protizakonito in tudi v nasprotju z vsemi lekarniškimi standardi. Posebno pa je lahko to škodljivo tudi za bolnike, kajti takšen način prodaje, trženja, kot ga izvajajo ljubljanske lekarne, povečuje uporabo in pa tudi porabo zdravil, kar ima zagotovo negativne učinke na organizem.

Minister Miklavčič se je strinjal s tem, da je to protizakonito, vendar da je to stvar pristojnih institucij, da bi ukrepale. Sam menim, da temu ni tako, zato bi bilo prav, da se o vseh teh nepravilnostih, ki jih je iz dneva v dan več v javnosti tudi odkrili, da se o tem razpravlja v Državnem zboru, da proučimo, kakšne pravne praznine ima obstoječa zakonodaja, da do teh nepravilnosti ne bo več prihajalo, da se gre v spremembo obstoječe zakonodaje, predvsem pa glede na napoved, da se bo Zakon o lekarniški dejavnosti spreminjal v letu 2011, da se na takšne pomanjkljivosti tudi opozori, da ne bi prihajalo do takšnih anomalij.

Ponovno želim poudariti, da prodaja zdravil na takšen način, kjer se zavaja predvsem bolnih ljudi, ki v upanju, da jim bodo zdravila prispevala k boljšemu zdravju - da je to neetično, škodljivo, predvsem pa, da se potem ti dobički, ki jih bilo kar za 19 milijonov evrov, ki so jih ustvarile ljubljanske lekarne, jih seveda potem posredovala Mestni občini Novo mesto in zopet, spoštovana koalicijska, je Računsko sodišče ugotovilo, da so bila porabljena na netransparenten

način. To pomeni, da so poniknila kdo ve kam, pa ni na to nobenega odziva. Tukaj se ponovno vidi dvoličnost tako Vlade kot koalicije in tudi Mestne občine Ljubljana. Dajmo o teh zadevah tukaj odkrito spregovoriti, pa da potem vidimo, kaj lahko naredimo v korist naših pacientov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Želi še kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine? Ne. V lastnem imenu? Ne. Dajem na glasovanje predlog poslanca Ivana Grilla, da bo zbor na naslednjem zasedanju opravil razpravo o odgovoru ministra za zdravje Boruta Miklavčiča v zvezi s poslovanjem Lekarne Ljubljana. Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 38.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 38.)

Predlog sklepa ni sprejet.

V razpravo dajem predlog poslanca Mira Petka, da bo zbor na naslednjem zasedanju odločal o odgovoru ministra za zdravje Boruta Miklavčiča v zvezi z nakupom cepiva proti novi gripi. V imenu poslanske skupine? Še kdo v imenu poslanske? Ne. V svojem imenu, gospod Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Ob pojavu nove gripe je Slovenija reagirala razmeroma hitro, ne pa ravno primerno, predvsem pa ne gospodarno. Naročili smo 800.000 doz cepiva, cepljenih pa je bilo vsega okoli 100.000 oziroma 102.000 Slovencev, veliko več pa teh cepljen tudi ne bo. Torej, gre za razmerje 8:1. Če upoštevamo spremembo pogodbe, ki jo je dosegel minister, da se ti odmerki zmanjšajo za 30%, še vseeno ostanemo pri številki 560.000 odmerkov. In razmerje je 5:1; skratka, gre za veliko nesorazmerje, za disproporc naročenega in porabljenega cepiva. Pogodba z GSK še vedno ni javna, tu je še veliko neznank. Na drugi strani pa smo včeraj slišali, da so v Italiji že objavili pogodbo z Novartisom in italijanska javnost je bila glede tega zelo presenečena.

Na drugi strani ne vemo, na kakšnih ocenah je temeljilo naročanje tolikšne količine cepiva in očitno so imele tu glavno besedo farmacevtske tovarne, ne pa država Slovenija, ki je to naročala. Na drugi strani imamo primer Skupščine Sveta Evrope, ki je zahtevala preiskavo okrog dejstva, da je farmacevtska industrija očitno odločilno vplivala tudi k razglasitvi pandemije. Zato mislim, da bi bilo dobro, da bi o tem opravili razpravo, predvsem pa bi bilo zdravo, če bi o tem v tem Državnem zboru tudi opravili razpravo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod Petek. Želi še kdo obrazložiti svoj glas? Gospod Žnidaršič, izvolite.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lepa hvala. Tega predloga za to razpravo ne bom podprl. Zadeva se obrača v napačno smer zaradi tega, ker je minister poskrbel, da je bil slovenski državljani zaščiten pred gripo, če bi to želel. Odpovedali so državljani,

ki se niso želeli zaščititi, zato je ostalo cepivo. Ne se smejeti, ker je resna zadeva. Po drugi strani pa je vse kazalo, da bo epidemija bistveno širša, da se bo razmahnila. Sprašujem vas, kaj bi storili, če bi prišlo do širše epidemije, da bi zbolelo, denimo, 200 ali 300.000 ljudi, umrlo pa bi jih okrog 5.000 - v primeru, če se ne bi cepili, in če takrat mi ne bi imeli dovolj cepiva za možno zaščito. Menim, da je bilo ravnanje pravilno, čeprav drago. Gospodarno bi pa bilo, veste, če ne bi nič kupili cepiva, pa bi pač našteli mrtvih potem, če bi prišlo do epidemije. Ta zadeva ni enostavna in zaradi tega je bolje, da je to stalo nekaj milijonov kot pa, da bi umrli ljudje, če bi se epidemija razmahnila. Nihče pa ni vedel, kaj z njo bo, mi smo imeli pravico verjeti Svetovni zdravstveni organizaciji, ki je napovedala pandemijo, pomeni, tudi naglo se je pri nas začelo, k sreči ustavilo. Bolje, da je bil strošek, pa nismo imeli mrtvih, kot da cepiva ne bi bilo, pa bi nam ljudje in sodržavljanji umirali, ker ne bi imeli možnosti zaščite. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi še kdo? Gospod Ivan Grill, izvolite.

IVAN GRILL: Hvala lepa. Tudi sam tudi menim, da ne bi bilo narobe, da to razpravo opravimo. Količina nabavljenega cepiva je sicer, zdaj ugotavljamo, bila prevelika, vendar sam se strinjam s tem, da ni bilo moč napovedati, v kakšnem obsegu bo ta epidemija oziroma pandemija bila prisotna tudi v Sloveniji.

Ampak problem tiči v drugem grmu oziroma zajec tiči v drugem grmu. Zakaj pa je toliko cepiva ostalo? Zato, ker so takrat, ko se je začelo cepljenje v Sloveniji, imelo možnost, da cepijo samo določeni izbranci, samo določeni zavodi, ki so v bistvu imeli na ta račun tudi privilegiran položaj, da so lahko zaračunavali ceno same storitve. Pomeni, da so lahko na ta račun samo posamezni zdravstveni zavodi bili upravičeni do dodatnih sredstev, vsi tisti, ki bi pa to ravno tako lahko opravljali, pa te priložnosti seveda tudi niso imeli. Prepričan sem, če bi se lahko cepili vsi tisti zavodi, ki so strokovno usposobljeni, bi bilo bistveno več ljudi tudi pripravljenih, da se tudi cepijo, pa mogoče ne bi bilo ne nazadnje tudi toliko obolelih v Sloveniji, kot jih je bilo. Ne nazadnje nimamo tega podatka, kajti marsikdo, ki je zbolel za tem, pa ker niso delali testov, se o tem niti ne ve.

Hvala bogu, da ni bilo več obolelih oziroma več smrtnih žrtev, vendar lahko pa je iz te razprave moč potegniti kakšen poduk, da v takšnih primerih bi bilo treba ravnati povsem drugače, kot se je v temu konkretnemu. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Dajem na glasovanje predlog sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za zdravje

Boruta Miklavčiča na poslansko vprašanje Mira Petka v zvezi z nakupom cepiva proti novi gripi.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev. Za je glasovalo 21 poslank in poslancev, proti 43.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 43.)

Predlog ni sprejet.

In na koncu dajem v razpravo še predlog poslanca Marijana Pojbiča, da bo zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivana Svetnika v zvezi z naraščajočo brezposelnostjo. Ne želi nihče obrazložiti svoj glas? Dajem predlog na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev. Za je glasovalo 23 poslank in poslancev, proti 41.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 41.)

Predlog ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda, prekinjam 13. sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9.00 uri. Hvala lepa in lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 26. JANUARJA 2010 OB 19.10 IN SE JE NADALJEVALA 27. JANUARJA OB 9.00.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Pričenjam nadaljevanje 13. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednja poslanka in poslanci: Darja Lavtižar Bebler, Anton Anderlič, Janez Ribič, mag. Anton Rop in Milenko Zihherl.

Vse prisotne lepo pozdravljam! Spoštovani minister, cenjene kolegice in kolegi poslanci, spoštovani gostje, državljanke in državljani! Generalna skupščina Združenih narodov je 27. januar razglasila za dan spomina na holokavst. Zato mi dovolite, da ob tej priložnosti spregovorim nekaj besed.

Na današnji dan leta 1945 je ruska armada vkorakala in osvobodila največje zloglasno koncentracijsko taborišče Auschwitz-Birkenau, ki še danes predstavlja prizorišče neizrekljivega zla in groze ter simbol nacističnega zatiranja, mučenja in preganjanja predvsem pripadnikov judovske skupnosti, pa tudi vseh drugačnih, manj vrednih in obsojenih na dokončno izničenje. 65 let po koncu druge svetovne vojne holokavst in njegove strašljive razsežnosti počasi in postopoma, žal, drsijo iz spomina človeštva. Vse manj je živih prič nacističnih grozot, vseh tistih, ki so preživeli to neizmerno preizkušnjo druge svetovne vojne, in vse, kar je ta vojna tragičnega s seboj prinesla.

Kljub grozi in obnemelosti, ki jo je doživel svet ob soočenju z nacističnim uničevalnim strojem, se danes še vedno ali pa znova srečujemo s posamičnimi, a zato nič manj zaskrbljujočimi primeri antisemitizma. Priče smo različnim pojavnim oblikam ksenofobije in nestrpnosti, ki se obnavljata

in krepita tudi na podlagi novih etnocentrističnih in nacionalističnih ideologij. Za njihov pojav in krepitev je v zaostrenih gospodarskih in socialnih razmerah še posebej veliko priložnosti.

Vse to terjaja od nas ohranitev spomina in zavesti o minulih grozotah. Po eni strani smo postavljeni pred izziv, kako ohraniti spomin na te pretekle dogodke, po drugi strani pa se soočamo z večnim vprašanjem, kako izpolniti tolikokrat prelomljeno obljubo, da se kaj tako strašnega ne sme nikoli več ponoviti. Na žalost se pod krinko mnogoterih izgovorov in opravičil ter v imenu nekakšnih velikih idej nedolžnemu prebivalstvu na različnih koncih sveta še vedno povzroča neizmerno gorje.

Spoštovani! Skrb za ohranitev spomina ter zavestna izbira sožitja je naša skupna moralna dolžnost in naše zagotovilo za boljši jutri. Zaradi vseh žrtev, predvsem pa zaradi prihodnosti človeštva ne smejo grozodejstva holokavsta nikoli utoniti v pozabo, kajti kot je že leta 1905 zapisal pisatelj in filozof George Santayana: "Tisti, ki se ne spominja zgodovine, bo obsojen, da jo še enkrat doživi." V spomin na žrtve holokavsta vas prosim za minuto molka. /Minuta molka./ Hvala lepa.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O NADZORU IZVOZA BLAGA Z DVOJNO RABO, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

Besedo ima dr. Matej Lahovnik, minister za gospodarstvo.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Spoštovane poslanke, poslanci!

Slovenije je vzpostavila sistem nadzora nad blagom z dvojno rabo z Zakonom o izvozu blaga z dvojno rabo že leta 2000. Z vstopom v Evropsko unijo ga je zamenjal Zakon o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo, pri čemer je Ministrstvo za gospodarstvo bilo določeno kot pristojni organ za izdajo dovoljenj. Postavljene so bile tudi kazenske določbe za prekrške. Na podlagi zakona je Vlada Republike Slovenije imenovala tudi ustrezno medresorsko komisijo za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo za učinkovito izvajanje.

Ta zakon se zdaj spreminja, pri čemer so razlogi za spremembe, da smo na ravni EU soočeni z novo uredbo Sveta, ki širi režim skupnosti iz nadzora nad izvozom blaga tudi na posredniške storitve in pa tranzit tega blaga. Velja od 27. 8. 2009 in je neposredno zavezujoča. Zato je nujno potrebna določitev pristojnih nacionalnih organov in ustreznih sankcij v primeru rešitev. Seveda vzpostavljamo konkreten nadzor nad zagotavljanjem tehnične pomoči na podlagi skupnega ukrepa Sveta, ki ga omenja že obstoječi zakon. Vzpostavljamo ponovno pristojnost enega samega organa za izdajo dovoljenj za blago z

dvojno rabo. Dodaja se izdaja potrdila o dostavi blaga skladno z mednarodnimi izvoznimi režimi za blago z dvojno rabo za lažji in bolj kredibilen uvoz tega blaga za naša podjetja.

V zakonodajnem postopku smo prejeli mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora s pripombami k posameznim členom, ki so nomotehnične narave in v ta namen so tudi vloženi amandmaji. Naj povem, kar se mi zdi sicer zelo pomembno, da izvajanje zakona temelji na izdaji dovoljenja na podlagi predhodnega mnenja medresorske komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo in nadzor s strani carinskih organov. Dovoljenja na podlagi strokovnih mnenj komisije so varovalo, da Slovenija ne bo prispevala k širjenju orožja za množično uničevanje. Hkrati pa bo tako omogočala dolgoročno mednarodno poslovanje s svojim podjetjem z blagom, ki ima visoko dodano vrednost. Naj poudarim, da smo zavezani imeti sistem nadzora nad blagom z dvojno rabo, ki nam ga kot državi nalaga Evropska unija. Kot sem povedal že na začetku, z učinkovitim sistemom lahko omogočimo našim podjetjem varen izvoz blaga z dvojno rabo, ki brez dovoljenja ni možen. S tem prispevamo, da so konkurenčna in tako posredno ohranjajo ali celo pridobivajo delo in delovna mesta v dejavnosti, kot sem dejal, z relativno visoko dodano vrednostjo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku Matjažu Hanu za predstavitev poročila odbora.

MATJAŽ HAN: hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi.

Odbor za gospodarstvo je 13. 1. 2010 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, na podlagi katerega so poslanske skupine SD, Zares, DeSUS in LDS vložile amandmaje ter z njimi upoštevale pretežni del pripomb Zakonodajno-pravne službe. Ministrstvo za gospodarstvo pa je odboru v posebnem dopisu pojasnilo razloge za neupoštevanje ostalih pripomb.

Seja je potekala tako, da je uvodoma državna sekretarka gospa Radićeva na kratko predstavila temeljne razloge za sprejetje predložene novele zakona ter zlasti njene poglobitve rešitve. Poudarila pa je tudi, da Vlada amandmaje poslanskih skupin koalicije podpira, ker so nomotehnične narave in prispevajo k izboljšavi zakonskega besedila.

Člani odbora v okviru razprave o posameznih členih o konkretnih vsebinskih rešitvah predloga zakona niso podrobneje razpravljali, saj gre po njihovem mnenju za dokaj tehnični zakon. So pa opozorili na neka vprašanja, ki se odpirajo ob njegovi obravnavi, pa tudi na splošno pripombo Zakonodajno-pravne službe. Zakonodajno-pravna namreč opozarja, da so bila

pri pripravi zakonskega predloga kršena priporočila nomotehničnih smernic, ki jih je izdala Službe Vlade za zakonodajo. S predlogom zakona se spreminja vse člene veljavnega zakona. Glede na smernice pa bi bilo ustrežneje napisati nov zakon oziroma pripraviti nov zakon.

Predstavnica Vlade je poudarila, da se je Vlada za novelo odločila zato, ker se z njo sam koncept obstoječega zakona v bistvu ne spreminja. Dodaja pa še, da so nekatere novosti, ki bodo posegle v 5% vsebine zakona.

Člani so temu pojasnilu prisluhnili ter poudarili, da kaže predlog zakona kljub vsemu podpreti, saj bi bilo zavlačevanje glede na zamudo pri njegovem sprejemanju, nesmotrno. Opozorili so, da, čeprav gre na prvi pogled za dokaj preprost in tehnični zakon, se za njimi skriva skrb zbujajoča vsebina. Njegov namen je izvajati nadzor nad blagom, katerega dvojna raba je omogočena tudi za različna nevarna dejanja, na primer tudi za terorizem, zato bi bila pri sprejemanju predložene novele zelo koristna in dobrodošla informacija o dosedanjem izvajanju zakona. S sprejetjem predloga zakona bo za izdajanje dovoljenj pristojen en sam organ. To je Ministrstvo za gospodarstvo, s čimer Ministrstvo za zdravje, Urad za kemikalije, izgublja svojo dosedanjo vlogo na tem področju. Člani so se tudi spraševali, ali je takšna rešitev ustrezna ter ali bo pri novi ureditvi tudi Urad za kemikalije vključen v izvajanje nadzora.

V zvezi z izpostavljenimi vprašanji so bili na strani predlagatelja podana ustrezna pojasnila, obljubljeno pa je bilo še, da bo do seje Državnega zbora odboru posredovana kratka informacija o dosedanjem izvajanju zakona, kar se tudi je dejansko zgodilo. Odbor je po končani razpravi sprejel vse amandmaje poslanskih skupin Zares, SD, DeSUS in LDS. V skladu s tem pa je bilo pripravljeno tudi besedo dopolnjenega predloga zakona, ki je sestavni del tega poročila oziroma poročila odbora. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče poslanske skupine SLS bo predstavil Franc Bogovič.

Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Dober dan. Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi. Spoštovani minister.

S predlagano spremembo zakona se ureja izvajanje uredbe 428/2009; Sprememba zakona ureja tudi nekatera druga pomembna vprašanja s področja nadzora izvoza blaga z dvojno rabo, ki na ravni Evropske unije niso urejena s predpisi, ki bi bili neposredno zavezujoči za države članice, ali pa njihovo ureditev na ravni države priporoča mednarodni izvozni režimi, katerih podpisnica je tudi Slovenija, in prispevajo k boljšemu gospodarskemu sodelovanju med državami. O čem pravzaprav govorimo? Izraz blago z dvojno rabo pomeni blago, programsko

opremo in tehnologijo, ki se lahko uporablja v civilne in tudi vojaške namene, vključuje pa tudi vse blago in storitve, ki se lahko uporabijo v zvezi z razvojem, proizvodnjo, rokovanjem, upravljanjem, vzdrževanjem, skladiščenjem, odkrivanjem, identifikacijo in širjenjem kemičnega biološkega ali jedrskega orožja ali drugih eksplozivnih jedrskih naprav ali za razvoj, proizvodnjo, vzdrževanje in skladiščenje izstrelkov, sposobnih nositi tako orožje. V predlogu zakona je kot novost določeno eno samo pristojno ministrstvo za izdajo vseh dovoljenj s tega področja. Določene so sankcije za kršitev določb zakona, opredeljena je tehnična pomoč, na katero se izvaja nadzor, določena je izdaja potrdila o dostavi blaga z dvojno rabo ter črtane vse določbe zakona, ki se podvajajo z Uredbo 428/2009 ali niso v skladu z njo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo tak predlog zakona podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil Vasja Klavora. Prosim.

MAG. VASJA KLAVORA: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Poslanska skupina, naša poslanska skupina je prispevala k svoje glasove k sprejemu predlagane novele Zakona o nadzoru izvoza blaga za dvojno rabo, saj smo predlagane rešitve ocenili kot sprejemljive. Gre namreč za implementacijo uredbe Sveta Evropske skupnosti o vzpostavitvi režima skupnosti za nadzor izvoza, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo ter za prilagoditev osnovnega zakona v smeri izvajanja te uredbe v smislu določitve pristojnega organa ter sankcij za kršitve. Gre torej za posebno vrsto blaga, ki mora biti pri izvozu iz Evropske skupnosti še posebej učinkovito nadzorovano, in sicer za blago, programsko opremo in tehnologijo, ki se lahko uporablja v civilne in tudi vojaške namene, vključuje pa tudi vse blago in storitve, ki se lahko uporabijo v zvezi z razvojem, proizvodnjo, rokovanjem, upravljanjem, vzdrževanjem, skladiščenjem, odkrivanjem, identifikacijo ali širjenje kemičnega, biološkega ali jedrskega orožja ali drugih eksplozivnih jedrskih naprav ali z razvojem, proizvodnjo, vzdrževanjem ali skladiščenjem izdelkov sposobnih nositi takšno orožje. Ker gre torej za posebno vrsto blaga, je treba izpostaviti skupen sistem nadzora izvoza blaga, predvsem v smislu neširjenja orožja. Tudi osnovni pogoj za prosti pretok tega blaga znotraj Evropske skupnosti so skupni sistem nadzora in usklajene politike za izvajanje in spremljanje v vseh državah članicah, zato je slednje treba vključiti tudi v naš zakon, ki ureja to področje.

Poslanci naše poslanske skupine se zavedamo, da so pravila in smernice skupnosti, ki smo se ji pridružili, tudi del naše zakonodaje, po kateri se moramo ravnati in jo upoštevati, zato podpiramo predlagano novelo Zakona o nadzoru

izvoza blaga z dvojno rabo. Skladno s tem bomo tako tudi glasovali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Bogdan Barovič.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep dober dan vsem zbranim, tudi zgoraj.

Na kratko, Slovenija je članica treh mednarodnih izvoznih režimov. Zaprošila je za članstvo še v četrtem. Slovenija mora kot članica Evropske unije izvajati uredbe Sveta, sprejete znotraj prvega stebra Evropske unije, s pristopom mednarodnim izvoznim režimo, ki veljajo za blago z dvojno rabo, pa se je Slovenija zavezala, da bo te smernice tudi upoštevala, zato današnji zakon. Ta je pomemben, ker gre za nadzor nad posredniškimi posli v zvezi z dvojno rabo in pa nadzor nad tranzitom tovrstnega prometa. Tovrstni promet pa je snov, ki je lahko zdravilo ali pa orožje za množično uničevanje.

Odločitev, ki je nastala na medresorskem usklajevanju, da se vsebina tega zakona prenese z Ministrstva za zdravje na Ministrstvo za gospodarstvo, je najbrž že usklajena, gospod minister, tudi z zdravstvom. V zakonu sicer glede razlogov piše samo, da se pač vsebine ni dobro izvajalo v času, ko je bilo zanjo pristojno Ministrstvo za zdravje. In sem prepričan, da je prav, da je zdaj Ministrstvo za gospodarstvo tisto, ki o tej vsebini govori.

Naj še povem, da je to zelo pomemben zakon tudi zaradi tega, ker morajo na podlagi njega igrati pomembno vlogo tudi obveščevalne službe. Skratka, gre za zakon, ki ureja posredniške posle, trgovino z blagom z dvojno rabo, ki je, še enkrat ponavljam, lahko življenje ali pa smrt.

V Slovenski nacionalni stranki bomo zakon, ki ga danes obravnavamo po skrajšanem postopku, podprli.

Na koncu pa bi vseeno ponovno opozoril - sicer sem za ta zakon dobil obrazložitev, da v primerih, ko se spreminjajo skoraj vsi člani zakona, ko je na vse spremenjene člene zakona dan amandma, skorajda na vsak člen, v tem primeru sicer zaradi nomotehničnih težav, tudi v prid Vladi, da bo lažje delala, priporočamo, da se pišejo novi zakoni. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Spoštovani gospod minister, predsednik Državnega zbora, kolegice in kolegi! Lepo pozdravljene tudi obiskovalke in obiskovalci na balkonu dvorane Državnega zbora!

Kot izhaja iz Direktive Evropske unije o vzpostavitvi režima skupnosti za nadzor izvora, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo, mora Republika Slovenija zaradi širitve režima nadzora tega blaga določiti pristojne organe in ustrezne sankcije ob morebitnih kršitvah. Prav tako moramo z zakonom določiti nadzor nad zagotavljanjem tehnične pomoči, kar leta 2000 ni bilo storjeno.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo pa poleg določil, ki izhajajo iz evropske direktive, ureja tudi druga področja, ki jih direktiva posebej ne specificira.

Poleg tega pa predlog zakona usklajuje slovensko zakonodajo z evropsko in prinaša tudi poenostavitve na področju administrativnih ovir, in sicer se vzpostavi enoten pristop do gospodarskih subjektov, tako da se pristojnost za izdajo vseh dovoljenj dodeli Ministrstvu za gospodarstvo.

Kot že omenjeno, se v zakonu interpretira tudi nadzor nad izvajanjem tehnične pomoči v zvezi z nekaterimi vrstami vojaške uporabe. Tako se uvajajo novosti na področju določitve sankcij za kršitve določb in določitve izdajanja potrdil o dostavi blaga z dvojno rabo.

Ker gre za zakon, ki usklajujejo slovensko zakonodajo z evropskim pravnim redom in ker prinaša smiselne poenostavitve in rešitve, bomo predlog sprememb zakona v Poslanskem klubu Liberalnih demokratov Slovenije tudi podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Matjaž Han.

Prosim.

MATJAŽ HAN: Še enkrat lepo pozdravljeni, seveda tudi gostje na balkonu.

Predlog novele zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo je sicer na prvi pogled zakon, ki posega zgolj ali pa v zelo ozek krog izvoznih izdelkov, vendar pa je razlog za sprejetje takega zakona zelo zelo pomemben.

Kot je bilo poudarjeno že na samem Odboru za gospodarstvo in tudi kot je poudaril minister za gospodarstvo gospod Lahovnik, segajo aplikacije vse do državne varnosti in zato je sprejem predlaganih sprememb zakona, če želite, tudi nujno potreben.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da je s sprejetimi amandmaji koalicije na Odboru za gospodarstvo in dodatnimi pojasnili Vlade na mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora zakon primeren za prenos evropske regulativ. Kot takega ga bomo sprejeli in podprli in s tem, verjamem, tudi pripomogli k boljši in varni Evropi in tudi nenazadnje svetu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Marjan Bezjak.

Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljeni, gospod minister, poslanke in poslanci! Spoštovani gostje!

V Sloveniji je bil prvi zakon o izvajanju blaga z dvojno rabo sprejet leta 2000, veljal je do vstopa v EU, ko ga je leta 2004 nadomestil Zakon o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo, ki se je uporabljal poleg Uredbe 1334/2000/ES. Pod pojmom blago z dvojno rabo smatramo blago, programsko opremo, tehnologijo, ki se lahko uporablja v civilne in tudi vojaške namene, vključujoč pa tudi vse blago in storitve, ki se lahko uporabljajo v zvezi z razvojem, proizvodnjo, rokovanjem, upravljanjem, vzdrževanjem, skladiščenjem, odkrivanjem, identifikacijo ali širjenjem kemičnega biološkega ali jedrskega orožja ali drugo eksplozivno jedrsko napravo ali z razvojem, proizvodnjo, vzdrževanjem ali skladiščenjem izstrelkov, sposobnih nositi takšno orožje. Po navedbah predlagatelja s predlagano novelo zakon ureja izvajanje Uredbe 428/2009/ES. Sprememba zakona ureja tudi nekatera druga pomembna vprašanja s področja nadzora izvoza blaga z dvojno rabo, ki na ravni EU niso urejena s predpisi, ki bi bili neposredno zavezujoči za države članice.

V Poslanski skupini SDS ocenjujemo, da ta novela zakona ne omejuje svobodnega gospodarstva ali raziskovalno dejavnost, temveč prispeva k temu, da blago z dvojno rabo ne bo zlorabljeno v vojaške oziroma teroristične namene, zato bomo v Poslanski skupini SDS novelo zakona podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlog zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 19. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DRŽAVNEM SVETU V OKVIRU SKRAJŠANEGA POSTOPKA**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje na 5. seji 29. 5. 2009 in na prvem nadaljevanju 6. seje 1. 7. 2009 ni sprejel členov predloga zakona, zato je na 14. seji 13. 1. 2010 predlagal Državnemu zboru, da se seznanijo z ugotovitvijo, da je obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Državnem svetu na matičnem delovnem telesu končana. V skladu s Poslovníkom dajem besedo predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč.

Besedo ima Zmago Jelinčič Plemeniti v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

ZMAGO JELINČIČ PLEENITI: Lep pozdrav vsem skupaj.

Zanimivo je, da danes glasujemo o zakonu, ki ga pravzaprav ni. Zakon o Državnem svetu ni bil na matičnem odboru izglasovan kot členi, to se pravi govorimo v prazno. Konce koncev tudi Državni svet je nekaj, kjer se govori v prazno, pravzaprav gre za neko prostočasno dejavnost, kjer gospodje posedajo, ne naredijo nič in vendar zahtevajo da njihov predsednik Državnega sveta dobi plačano delovno mesto in to v 64. plačnem razredu, kar znese na mesec točno 5.585,17 evrov, zato da ne dela nič in zato si hoče Državni svet tukajle dobiti soglasje Državnega zbora. Državni svet bi bilo treba ukiniti. Državni svet je slepo črevo slovenskega parlamentarizma in nima kaj delati v naši ureditvi. Gospodje iz Državnega sveta hodijo po svetu in se predstavljajo kot senatorji, kot predstavniki drugega doma slovenskega parlamenta. In vendar imamo Slovenci v Ustavi zapisano, da imamo enodomni sistem. Mi imamo samo en Državni zbor. Še ta Državni zbor ne vemo, kako bi ga imenovali in v angleškem prevodu še vedno govorimo o skupščini, kar je še en idiotizem od mnogih idiotizmov v tej državi. Bedastoče se množijo in nabirajo ena na drugo in namesto, da bi popravili zadeve, jih nalagamo na kup in izgledamo v svetu vedno bolj bedasti. Žal slovenski volivci tega še niso spregledali, da bi enkrat dali klofuto večini gospodov, ki sedijo na Vladi in ki sedijo na službah, kjer nič ne delajo in se lepo debelijo in k temu debeljenju so si gospodje v Državnem svetu hoteli odrezati velik del in velik kos kruha. Pri tej uzurpaciji oblasti, ki se jo gre Državni svet, seveda mu pomaga tudi Ustavno sodišče. O tej uzurpaciji zakonodajne oblasti, ki si jo Ustavno sodišče jemlje in si jo vedno bolj širi, bomo govorili na novinarski konferenci v ponedeljek. Takrat upam, da bodo novinarji prisluhnili, seveda če jim bo Vlada dovolila, da prisluhnejo in če bo koalicija dovolila, da smejo novinarji napisati tudi kaj drugega, ne le samohvale in pa božanje vladnih uradnikov, premiera, ministrov in podobno. Mislím, da smo že dostikrat govorili o Državnem svetu in smiselno bi bilo, da Državni svet ukinemo. Ogromno bi "prišparali". In, da bom rekel tako, kot bi rekel kdo iz DeSUS-a, ki samo govorijo, pa ne naredijo nič, dejstvo je, da bi tisti denar, ki gre za Državni svet, bistveno boljše porabili, če bi dali upokojujencem kakšen evro več k pokojnini. Ampak tega ne bodo naredili. Pripravlja se pokojninska reforma, ki bo ljudi še bolj stisnila, ampak seveda - DeSUS bo skrbel za upokojujence. Ne bodo sicer imeli tisoč evrov pokojnini, kot je bilo obljubljenó, ampak mogoče 170 evrov, kot je obljubljenó. Tako da, te zadeve je treba urediti in urejati na razne načine, predvsem pa na te načine, da ne dovolimo, da bi si nekateri na račun celotne države basali svoje žepe z denarjem davkoplačevalcev. To ni dopustno,

to je navadna svinjarija, ampak na svinjarije smo v državi že navajeni in na žalost ljudje kar nekako pogoltnejo te zadeve in so enostavno tiho in nič ne rečejo na to. Jaz čakam, da bodo ljudje kdaj kaj rekli pa morda kakšnega potegnili za rokav, pa mu: "Ti gospod, kaj pa je s teboj? Kdaj boš pa uredil te zadeve? Kdaj boš poklical na odgovornost tiste, ki so pokradli milijone in milijone in stotine milijonov evrov, pa nikomur nič?". Skratka, takšnih zakonov ne rabimo, Državnega sveta ne rabimo, pa še marsičesa drugega ne rabimo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Seveda bi želel opozoriti, da gre za zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Državnem svetu in ne za politično stranko DeSUS. To bi rad posebej opozoril.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Milan Gumzar. Prosim.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni.

Predlog zakona, ki je danes pred nami je posledica odločbe Ustavnega sodišča z dne 4. 10. 2007, ki uvaja poklicno opravljanje funkcije predsednika Državnega sveta. Z ugotovitveno odločbo Ustavnega sodišča je bilo odločeno, da je nepoklicno opravljanje te funkcije v neskladju z Ustavo. Danes je 27. 1. 2010 in še vedno nismo izpolnili odločbe Ustavnega sodišča. Je pravzaprav skrajni čas, da te zadeve uredimo. Največja opozicijska stranka je sicer večkrat jasno povedala, da se ji trenutna gospodarska in finančna situacija ne zdi primerna za urejanje tega vprašanja. V Poslanskem klubu Liberalnih demokratov smo prepričani, da je spoštovanje odločbe Ustavnega sodišča nujno, v kateremkoli času. Poleg tega pa smo prepričani, da uzakonjenje poklicne funkcije predsednika Državnega sveta ne bo poglobilo ne gospodarske in ne finančne krize v državi. Če primerjamo Državni svet Republike Slovenije s podobnimi institucijami v Evropi ugotovimo, da nobeden drug dom v Evropi nima ne poklicnega predsednika, izjemo predstavlja res Slovenski Državni svet, kar kaže na nesmiselno slovensko pravno ureditev. Ker v Poslanskem klubu Liberalnih demokratov menimo, da je treba odločbo Ustavnega sodišča spoštovati, bomo Predlog zakona o spremembi dopolnitve Zakona v Državnem svetu podprli, seveda tako dolgo tudi podpiramo Državni svet, dokler ne bomo tega drugače z zakonom uredili.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Miran Potrč.

Prosim.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem.

Danes Državni zbor ne more storiti drugega kot ugotoviti, da je Zakonodajni postopek Zakona o Državnem svetu, ki naj bi uredil vprašanje plače predsednika Državnega sveta končan in da bo o tem vprašanju treba ponovno tako ali drugače govoriti kdaj drugič. Ali bo treba ali ne, bo odvisno od večinske dvotretjinske volje v Državnem zboru, ker je Zakonodajno-pravna služba ugotovila, da bi naj Zakon o Državnem svetu, zaradi tega tudi v tistih določbah, ki ne zadevajo volitev, ker se vprašanje urejanja volitev določa z dvotretjinsko večino, cel zakon sprejemala in spreminjala po tem postopku. Dvotretjinske večina pa doslej za ureditev tega vprašanja v Državnem zboru ni bilo, ker je opozicija, najkrajše povedano, nasprotovala možnosti, da bi se funkcija predsednika Državnega sveta opravljala poklicno, ne glede na to, da je tako odločilo Ustavno sodišče.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo odločbo Ustavnega sodišča spoštovali in podpirali predlog, ki ga je pripravila Vlada, pri tem bi pa radi povedali naslednje. Položaj Državnega sveta je uredila Ustava, ki smo jo sprejeli konec leta 1991, to je ustavna kategorija, o kateri ima lahko vsak svoje mnenje, vendar smo do Državnega sveta mnogokrat neobjektivni, ker kadar nam politično odgovarja, smo veseli, da je Državni svet zahteval presojo z vetom, kadar nam to politično ne odgovarja pravimo, da Državni svet dela zgago v odnosih in da Državni zbor ne more odločati. Kadar nam to odgovarja menimo, da je prav, da Državni svet uveljavi svojo pristojnost in zahteva referendum ali ustavno presojo o posameznem vprašanju, kadar nam politično to ne odgovarja, smo proti temu. Hočem tudi reči, da je položaj Državnega sveta politično zelo ambivalenten in da ni korektno o njem govoriti kot o slepem črevesu, to je ustavna kategorija, za katero je Ustavno sodišče presodilo, da bi zaradi učinkovitega upravljanja funkcij morale imeti tudi profesionalnega predsednika. Govoriti o tem, da bo zaradi tega propadla ali blagostanje imela država, je po mojem nekorektno in netočno. Mi se bomo v Državnem zboru morali enkrat s potrebno večino dogovoriti tudi, ali spoštujemo odločitve Ustavnega sodišča na tej točki ali ne, ali doseči potrebno dvotretjinsko večino za spremembo položaja in pristojnosti Državnega sveta. Dokler bodo pa ureditve takšne, kot jih danes imamo, in odločitve Ustavnega sodišča kakršne imamo, bi bilo smotrno, da temu sledimo, ne pa da tudi na tej, po mojem prepričanju, ne zelo pomembni točki kažemo, kako Državni zbor ni pripravljen spoštovati odločitev Ustavnega sodišča in s tem prispevati k uveljavljanju pravne države. Danes bomo sprejeli na znanje, da tega zakona ni in eno od vprašanj, ki niso zelo pomembna, kažejo pa na raven odločanja v Državnem zboru, pustili za naslednji čas. Hvala.

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil mag. Branko Grims.

Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovan, tudi v imenu Slovenske demokratske stranke vsem prav lep pozdrav!

Danes je tema glede na dejstvo, da zakona v bistvu niti ni, predvsem Državni svet in ustavnopravni položaj in ustavnopravni red v naši državi. Dejstvo je, da je Državni svet, ki je bil plod enega precej nesrečnega kompromisa in to se je potem samo še stopnjevalo, glede na sicer šibke pristojnosti, ki mu jih daje Ustava s sprejemanjem zakonodaje, ker je bil takrat pač prvi predsednik Državnega sveta izbran ravno tako, da je bil to tisti človek, ki je v prejšnjem totalitarnem režimu delal težave takratnemu predsedniku skupščine in potem je ta poskrbel, da je vsa zakonodaja stisnila Državni svet še bolj, kot je sicer določala sama ustava. Tudi danes nekateri, ki so ravnokar zagovarjali Državni svet, so bili v resnici sami predlagatelji rešitev, ki so dodatno omejevale pristojnosti v posameznem obdobju ali pa pravice, ki jih lahko uresničuje tudi v Državnem zboru. Recimo, zadnji žebelj v krsto je bila zagotovo odločitev, da se o vetih v Državnem zboru niti ne razpravlja več, ampak se samo predstavi stališče in potem se gre na glasovanje in konec. To seveda pove o tem, kako se spet z razliko med besedami in dejanji resno jemlje to telo. Tisto, kar je treba zelo jasno povedati je, da tak, kot je, ne opravičuje svojega obstoja, da je pač ena nesrečna institucija, ne samo zaradi preslabo postavljenih pristojnosti, ampak tudi zato, ker tisti, ki so v njem, pravzaprav dostikrat ne vedo, kaj bi storili. Želeli bi kaj koristnega narediti, pa teh pristojnosti nimajo. To se pravi, to bo treba urediti in v SDS predlagamo ustrezne rešitve, ki smo jih že predstavili. Gre za ustavne spremembe za novo republiko, in z njimi nameravamo preoblikovati tudi celoten slovenski parlament, tako da bo bolj učinkovit in da bo deloval kar najbolj racionalno in ekonomično in seveda polno izpolnjeval vse demokratične pristojnosti v korist državljanek in državljanov. V tem trenutku je uzakonitev tovrstne rešitve, kot je bila sicer predlagana - na zahtevo Ustavnega sodišča, zagotovo izredno težko podpreti glede na izjemno slabo stanje, ki sta povzročila neznanje in nestrokovnost obstoječe koalicije pri vodenju države. Težave v katerih smo, dolge vrste ljudi pred zavodi za zaposlovanje, tukaj pa naj bi se uzakonila neka posebna, izjemno dobro plačana funkcija, ki v praksi ne predstavlja pravno problema, saj je ta stvar urejena že na osnovi odločbe Ustavnega sodišča, neposredno z drugimi pravnimi sredstvi. Tako, da ta zakon v nobenem primeru niti ni bil potreben. Je pa v tem trenutku zagotovo vsakomur očitno, da bi bilo dobro prevetrili slovenski ustavni red in oceniti, katere institucije opravičujejo svoj obstoj. Če se odloči, da

tako institucijo res rabimo, potem ji je treba dati pristojnosti, sicer pa je take institucije treba ukiniti. In ker veliko ljudi včasih tudi nekoliko krivično udriha predvsem po Državnem svetu, je treba opozoriti, da je še kar nekaj stvari, ki bi jih veljalo pogledati od blizu, ker so izjemno drage, pa bi se človek vprašal, ali res potrebujemo tako velik aparat, pa točno tiste institucije, glede na učinek, ki včasih za državo niti ni pozitiven. Kvečjemu kakšen madež v tujini pade na Slovenijo zaradi ravnanja teh institucij. Ko ste vsi govorili o Državnem svetu, naj opozorim še na kakšno Kosovo komisijo pa na prenapihnjen Urad predsednika države, pa na Urad bivšega predsednika države, ki stane še pa še denarja itn., itn. Skratka, so stvari, ki bi jih veljalo res vzeti pod drobnogled in seveda uskladiti temeljno in osnovno načelo, zaradi katerega bi verjetno v politiki morali te stvari resno obravnavati, to pa je načelo, da je treba čim bolj varčno ravnati in spoštovati davkoplačevalci, spoštovati državljanke in državljane kot tistega, ki ima oblast, ki je nam zgolj dana v njeno uresničevanje. In njihova korist je tisto, čemur bi morali slediti v prvi vrsti, po eni strani racionalnost po drugi strani učinkovitost.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa gospod Grims.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Vito Rožej.

Prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala za besedo gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

O Državnem svetu imamo seveda lahko različna mnenja. Jaz sicer nisem čisto prepričan, da je tema današnje točke dnevnega reda prav ustavni status celega Državnega sveta, zato tudi ne mislim nasprotovati mnenjem izrečenih tukaj s strani nesporne parlamentarne avtoritete, kar se tiče "bedastoč", idiotizmov in kraje družbenega premoženja. Dejstvo pa seveda je, da odločba Ustavnega sodišča iz 4. oktobra leta 2007 uvaja to poklicno opravljanje funkcije predsednika Državnega sveta in v šestmesečnem roku bi Državni zbor to neskladje moral odpraviti. Dve noveli sta bili že vloženi, žal nista bili sprejeti. Tudi tokratna je na odboru bila potrjena s premajhno nekvalificirano večino. Skratka, Poslanska skupina SDS se je glasovanja zadržala, češ da je glede na gospodarsko situacijo, kot je bilo omenjeno, neprimerno uvajati še eno plačano funkcijo. Treba je seveda reči, da, dobro, ni sicer prvič, da se zanemarja odločbe Ustavnega sodišča, treba pa je seveda vedeti, da predsednik Državnega sveta tudi sedaj te svoje funkcije ne opravlja prostovoljno, brezplačno in živi, denimo od svojega hobija vzrejanja psov ali pa kaj podobnega. Stroški seveda s to funkcijo že sedaj so. Je pa tudi na simbolni ravni pomembno ali opravlja to funkcijo poklicno ali pa nepoklicno. Po razlagi Zakonodajno-pravne službe naj bi bila potrebna

dvotretjinska večina vseh glasov, kar ni bilo sprejeto, kot sem že omenil. Zakon je potem romal na Komisijo za poslovnik, ki je sprejela razlago, da je bila, glede na potek dogodkov, druga obravnava predloga na seji delovnega telesa zaključena. Ob tem nam danes seveda ne ostane nič drugega, kot da zaključimo ta zakonodajni postopek in upamo, da bo mogoče naslednjič pot zakonodajnega predloga bolj uspešna.

Ob tem je treba izpostaviti vprašanje zahtevane večine za sprejetje tega zakona. Ker, ko je Državni zbor leta 2005 na svoji seji 14. julija sprejemal Zakon o Državnem svetu, ki je ukinjal poklicno funkcijo predsednika Državnega sveta, je za sprejetje tistega sklepa zadostovala navadna večina. 55 poslancev je takrat glasovalo za to, zdaj pa bi, ko bi ponovno to pravico po odločbi Ustavnega sodišča želeli uvesti, morala biti za to potrebna dvotretjinska večina. Torej, vprašanje te dvotretjinske večine se nam zdi problematično in ga bo najbrž treba razčistiti, kot mogoče na željo marsikoga tudi kakšno drugo določbo naše ustave. Dejstvo je, da je osnovni status Državnega sveta ustavna "materija", za spreminjanje katere je potrebna dvotretjinska večina. Nismo pa popolnoma prepričani, da je vprašanje profesionalne ali neprofesionalne funkcije predsednika Državnega sveta tudi ustavna "materija"; tu bo kakšna odločitev potrebna. Če se bomo res lotevali tako korenitih ustavnih sprememb, kot je, recimo, predgovornik povedal, pa bo treba pod drobnogled vzeti prenapihnenost še marsikoga in marsičesa. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Guido Kres.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke izražamo nezadovoljstvo nad tem, da je bila na matičnem delovnem telesu druga obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Državnem svetu končana na tak način. Veliko je namreč že bilo razprav o potrebnosti in smiselnosti Državnega sveta. Tudi o vlogi in nalogah predsednika Državnega sveta je bilo že veliko povedanega. Vsi pa se zavedamo, da o odločbi Ustavnega sodišča ne moremo zgolj polemizirati, ampak jo je treba spoštovati in izpolniti. Ustavno sodišče je torej odločilo, da je nepoklicno opravljanje funkcije predsednika Državnega sveta v neskladju z ustavo. Kar pomeni, da je treba status predsednika Državnega sveta urediti ustrezno dejanskemu delu in nalogam predsednika v zvezi z opravljanjem te funkcije. Seveda podpiramo tudi morebitno preoblikovanje Državnega sveta v modernejše telo. Toda ne vidimo smisla, da bi se z urejanjem statusa predsednika spet odlašalo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke torej menimo, da je treba Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah

Zakona o Državnem svetu čim prej ponovno vložiti in ga tudi podpreti z dvotretjinsko večino, da se ne bomo nenehno ukvarjali z enimi in istimi zadevami. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. decembra 2009 Državni zbor ugotavlja, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **TRETJO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SPLOŠNEM UPRAVNEM POSTOPKU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima Irma Pavlinič Krebs, ministrica za javno upravo.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Spoštovani gospod predsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovani, spoštovane, prav lep pozdrav.

V tretji obravnavi je pred Državnim zborom Predlog novele Zakona o splošnem upravnem postopku. Predlagamo, da novelo sprejmete, kajti urejamo tri pomembna področja, po naši oceni, na pomembno boljši način, kot je Zakon o splošnem upravnem postopku ta vprašanja urejal do sedaj.

S predlagano novelo se v prvem sklopu sprememb določajo ukrepi upravne inšpekcije, ki pri nadzoru izvajanja Zakona o splošnem upravnem postopku in posebnih postopkov ugotovi kršitve. Obstoječa ureditev namreč ne omogoča učinkovite vzpostavitev zakonitega stanja, kar je dejansko temeljni namen inšpekcijskega nadzora, niti takrat, kadar gre za najhujša prikrajšanja javnega interesa oziroma pravic in pravnih koristi strank. Sankcije, ki jih bodo lahko na podlagi novele izrekli inšpektorju, gredo v prvi smeri v smislu preventivnega ravnanja, in sicer se bo odredilo uradniku ponovno upravljanje izpita in možno bo uvesti disciplinski postopek, v katerem se v nadaljevanju ugotavljala uradnikova sposobnost za upravljanje in vodenje upravnih postopkov. Odredila se bo lahko prepoved odločanja v upravnem postopku, če oseba ne bo imela ustreznega strokovnega izpita. Dati ovadbo in prijaviti kaznivo dejanje bo dolžnost inšpektorja, ko bo zaznal te znake pri ravnanju uradne osebe. Pomemben ukrep, ki ga bo imel inšpektor, pa bo tudi v odnosu do nosilcev javnih pooblastil, kadar le-ti vodijo upravne postopke po pooblastilu, da v kolikor bodo te postopke vodili nevestno, malomarno bo inšpektor lahko predlagal pristojnemu organu, da bo začel s postopkom odvzema javnega pooblastila.

Drugi sklop sprememb se nanaša na bolj ustrezno ureditev vročanja z javnim naznanilom, ki predvideva danes, da se javno objavil celoten dokument na oglasni deski in na enotnem državnem portalu E-uprava. Ocenili smo, da se z namenom

ustreznega vročanja lahko zadosti temu zgolj na način, da se objavi sporočilo. S tem bomo v pomembnem delu dejansko zavarovali osebne podatke in zasebnost strank v upravnih postopkih, kajti ni treba, da se objavi cel dokument za ustrezno elektronsko vročanje.

In tretji sklop sprememb, za katerega ocenjujemo, da je smiseln. Dopolnjujemo dejansko zakon s pravico osebe, ki bo sklenila delovno razmerje za uradniško delovno mesto v državni upravi. Dajemo možnost, da se sklene to delovno razmerje, ob izpolnjevanju seveda vseh pogojev, brez da bi oseba imela, ko kandidira za uradniško delovno mesto, že opravljen strokovni izpit iz upravnega postopka. Le tega bo morala oseba opraviti v roku treh mesecev po nastopu delovnega mesta, torej uradniškega delovnega mesta. Tukaj pač dajemo priložnost, v kolikor bi želeli posamezniki iz gospodarske sfere, iz drugih področij dela vstopiti v državno službo, da se jim tukaj odprejo vrata. Vsekakor pa se strokovno usposobljenost v nadaljevanju ugotovi z ustreznim izpitom iz upravnega postopka, ki ga bo morala oseba opraviti v treh mesecih. V kolikor ga ne bi, ji seveda preneha tako prej sklenjeno delovno razmerje.

Zaradi teh pomembnih novosti, spoštovane poslanke in poslanci, predlagam, da v tretji obravnavi novelo Zakona o upravnem postopku sprejmete. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije bo predstavil Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku prenaša tri pomembne sklope sprememb.

Prvič. Pri vročanju z javnim naznanilom se opušča ureditev, da organ ob neuspeli vročitvi z javnim naznanilom objavi celoten dokument na oglasni deski organa in na državnem portalu E-uprava, kar se nadomešča z objavo sporočila o vročanju z javnim naznanilom. Dodajajo se pristojnosti za ukrepanje upravne inšpekcije, ki nadzira izvajanje Zakona po splošnem upravnem postopku in drugih zakonih, ki urejajo posebne upravne postopke. Poleg zakona tako določa, da se nadzor upravne inšpekcije lahko izvaja neposredno pri nadziranem organu, lahko pa se zgolj na podlagi poslanih dokumentov, kar je gospodarnejše. Ob ugotovljenih kršitvah bo inšpektor lahko odredil, da se nezakonitost odpravi v roku, ki ga bo sam določil. Pri kršitvi, ki povzroči občutno prikrajšanje javnega interesa ali pravic oziroma pravic koristi strank in tudi pri drugih ponavljajočih se kršitvah, katerih odpravo je predhodno odredil, bo lahko z upravno odločbo določil, da se uradna oseba udeleži ponovnega

usposabljanja za vodenje in odločanje v upravnem postopku. Kadar uradna oseba ne bo izpolnjevala pogojev za opravljanje dejanj v upravnem postopku, ki so predpisani glede strokovne izobrazbe, strokovnega izpita in pooblastila, mu prepovedal nadaljnji postopek. Upravni inšpektor bo lahko tudi predlagal uvedbo disciplinskega postopka, naznanil kaznivo dejanje ali predlagal začetek postopka za odvzem javnega pooblastila nosilcem, kadar ti niso sposobni izvajati poverjenih javnih pooblastil ali jih izvajajo nestrokovno.

V Poslanskem klubu Liberalnih demokratov menimo, da našete rešitve pomenijo državljankam in državljanom prijaznejšo in učinkovitejšo upravo, zato Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku tudi podpiramo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Miran Potrč.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod predsednik.

Predlagana novela Zakona o splošnem upravnem postopku na novo ureja področje vročanja z javnim naznanilom. Upravni inšpekciji se dodajajo pristojnosti za ukrepanje. Na kadrovske področju pa se omogoča kandidiranje širšemu krogu kandidatov. Sporočilo o javnem vročanju z javnim naznanilom bo odslej naprej opremljeno le s podatki, ki so nujno potrebni, da naslovnik ali druga oseba, ki naslovnika pozna, lahko ugotovi, da mu organ želi vročiti dokument in ne bodo več potrebni vsi papirji, ki bi se morali razglašati na oglasni deski. S to rešitvijo bodo osebni podatki in s tem zasebnost naslovnika varovani, hkrati pa bo lahko ugotovil, da mu želi upravni organ vročiti določeno odločbo. Upravni inšpekciji se omogoča učinkovitejši nadzor nad izvajanje Zakona o splošnem upravnem postopku in drugih zakonov, ki urejajo posebne upravne postopke. Pomembno pri tem je, da zakon ni usmerjen k represiji, ampak je poudarek predvsem na preprečevalnem ukrepanju, ki naj zagotovi pravilno in zakonito uporabo procesnega prava. In končno pri iskanju kadrov za delovna mesta, vodenje in odločanje v upravnem postopku, bo z opravljanjem strokovnih izpitov narekovan kvalitetnejši zbor, prav tako pa se odpira tudi možnost širšemu izboru in naboru kandidatov.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da predlagane spremembe ščitijo zasebnost naslovnika, da bodo pripomogle h kvalitetnejšemu in učinkovitejšemu delovanju inšpekcijskih služb in bomo zato predlog zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil dr. Vinko Gorenak.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Pred nami je tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku. Zakon je predložila, kot vemo, Vlada Republike Slovenije. Vlada predlaga spremembe veljavne ureditve vročanja z javnim naznanilom, s katerim pušča ureditev, da organ ob neuspeli vročitvi z javnim naznanilom objavi celoten dokument. To se zaradi varstva osebnih podatkov in zasebnosti nadomešča z javno objavo sporočila o vročanju z javnim naznanilom. Sporočilo o vročanju z javnim naznanilom bo moralo biti opremljeno le s podatki, ki so nujno potrebni za to, da naslovnik ali druge osebe, ki ga poznajo, lahko sporočijo, da mu organ želi vročiti dokument. Obenem se predlaga sprememba v okviru opravljanja strokovnih izpitov, s katero naj bi se omogočilo kvalitetnejši izbor kandidatov za delovna mesta, na katerih se opravljajo dejanja, vodenja in odločanje o upravnem postopku, in seveda njihovo enakopravnejšo obravnavo. S tem se ne posega v veljavno ureditev pogoja za vodenje odločanja o upravnem postopku. S predlagano rešitvijo se izjemoma izenačuje kandidate za delovna mesta, na katerih se vodi in odloča o upravnih zadevah, s kandidati za delovna mesta, kjer jim posebni predpisi omogočajo možnost opraviti strokovni izpit v določenem obdobju po sklenitvi delovnega razmerja. V bistvenem delu pa Vlada Republike Slovenije predlaga rešitev, ki odstopa od cilja veljavnega zakona, in sicer na področju upravne inšpekcije vrača upravno inšpekcijo v obdobje precej birokratskega delovanja. V Poslanski skupini SDS menimo, da so te predlagane spremembe na področju upravne inšpekcije neprimerne. Treba je poudariti, da upravna inšpekcija ni klasična inšpekcija in v primeru ugotovljenih nepravilnosti ne pridejo v poštev klasični ukrepi. Za nepravilnosti odgovarjajo predstojniki organov javne uprave, to so ministri, predstojniki vladnih služb, drugih organov in tudi župani. Gre za vrh javne uprave, v primeru nepravilnosti mora ukrepati minister za javno upravo, po potrebi pa tudi Vlada Republike Slovenije, še posebej, če se nepravilnosti dogajajo na ministrstvih. Zato bi bilo primerneje pustiti v veljavi obstoječo ureditev in znotraj tega modela morda izvesti kakšne izboljšav.

V poslanski skupini SDS menimo, da sta popravka glede vročanja in strokovnega izpita primerna in ustrezna. Ne strinjamo se pa s predlagano rešitvijo o delu odstopa od ciljev veljavnega zakona, in sicer na področju upravne inšpekcije, ker vrača upravno inšpekcijo v obdobje njenega še bolj birokratskega delovanja, ker je v skladu z naravo mnogih ukrepov, ki jih uvaja ta oblast. Vlada ni izkoristila priložnosti, da bi zakon v vseh delih spremenila v pozitivno smer, zato se bomo v Poslanski skupini SDS vzdržali pri tem glasovanju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Gvido Kres.

Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani gospod predsednik, spoštovana ministrica, kolegi in kolegice!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da mora biti slovenska državna uprava racionalna in učinkovita. Državo upravo vidimo kot največje slovensko podjetje z ogromnim potencialom, ki ga je treba voditi s sodobnimi menedžerskimi orodji in nenehno spodbujati k smotrnejši porabi finančnih virov, na drugi strani pa ga razvijati v učinkovitega, uspešnega in pravičnega partnerja državljanom in gospodarstvu. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo že v dosedanji obravnavi zakona povedali svoje mnenje, da so predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o splošnem upravnem postopku koristne.

Prva sprememba je koristna z vidika varovanja osebnih podatkov, menimo, da je prav, da se uredi vročanje z javnim naznanilom na način, da so bolj zavarovani osebni podatki in zasebnost posameznika. Predvsem pa se nam zdi koristna sprememba oziroma dopolnitev, da bo upravna inšpekcija imela večja pooblastila. Če želimo učinkovito upravno inšpekcijo, ji moramo dati pooblastila in če želimo učinkovite uradnike, moramo imeti učinkovito inšpekcijo s predpisanimi sankcijami. Sicer bi bilo najlepše, če do kršitev sploh ne bi prihajalo, vendar temu žal ni tako, ampak je prevečkrat tako, da se nesposobnost določenih uradnikov kaže celo v ponavljajočih se kršitvah. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se zavedamo, da je upravni postopek izjemno pomemben, saj se v njem odloča o pravicah, obveznostih in dolžnostih strank v odnosu do države. Zato menimo tudi, da je prav, da se za kršitve predpišejo sankcije, ne pa, da se nalaga odpravo nepravilnosti in podobno, kar se v praksi potem ne izvede. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Silven Majhenič.

Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani predsednik, gospa ministrica.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke podpiramo novelo Zakona o splošnem upravnem postopku. Po našem mnenju je popolnoma smiselna predlagana ureditev, ki določa, da mora oseba opraviti strokovni izpit iz upravnega postopka najkasneje v treh mesecih od sklenitve delovnega razmerja za delo na mestu, kjer je strokovni izpit iz upravnega postopka

določen kot pogoj za zasedbo delovnega mesta. Po dosedanji ureditvi se je namreč od kandidata pričakovalo, da strokovni izpit iz upravnega postopka opravi predhodno, torej še pred vložitvijo prošnje za zasedbo delovnega mesta, saj se je v nasprotnem primeru štelo, da ne izpolnjuje razpisnih pogojev.

Nadaljnja sprememba zakona služi varstvu osebnih podatkov vpletenih strank. Tako se po novem pri vročanju z javnim naznanilom ne bo več objavljalo celotnega dokumenta, ampak le sporočilo o vročanju z javnim naznanilom.

Nazadnje je predmetna novela podrobneje urejala pristojnosti inšpekcije, ki nadzira izvajanje tega in ostalih zakonov, ki urejajo upravne postopke. Veseli nas, da je Vlada končno prišla do spoznanja pomembnosti izvajanja učinkovite nadzorne funkcije organov, ki so za to pristojni. Po navedbah predlagatelja namreč sprememba temelji na spoznanju, da veljavna ureditev ne omogoča učinkovitega nadzora in vzpostavitve zakonitega stanja, saj predvideva le splošno pooblastilo, da upravni inšpektor lahko predlaga predstojniku nadziranega organa v določenem roku izvesti ukrepe oziroma odpraviti ugotovljene nepravilnosti. Zato predmetna novela Zakona o splošnem upravnem postopku ta splošna pooblastila konkretizira. Ohranja se splošno pooblastilo, da upravni inšpektor odredi odpravo ugotovljenih nezakonnosti in zato določi rok. Ob najhujših kršitvah pravil upravnega procesnega prava, katerih posledica je očitno prikrajšanje javnega interesa, ali pravic oziroma pravnih koristi strank, pa tudi od drugih ponavljajočih se kršitvah, na katere je inšpektor že predhodno opozarjal in odrejal njihovo odpravo, so predvideni dodatni ukrepi. V teh primerih je upravnemu inšpektorju dana pristojnost, da uradno osebo, ki je storila ugotovljene nezakonnosti napoti na ponovno usposabljanje za vodenje in odločanje v upravnem postopku ter da predlaga predstojniku uvedbo disciplinskega postopka, v katerem se ugotavlja sposobnost za opravljanje delovnih nalog. Zaradi ugotovljenih kršitev, ko dejanja v upravnem postopku opravlja oseba, ki za to ne izpolnjuje predpisanih pogojev, se določa ukrep izrekanja prepovedi nadaljnjega vodenja ali odločanja. Poleg omenjenih ukrepov je inšpektor pristojen, da ob ugotovitvi zakonskih znakov kaznivega dejanja, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti, to naznani pristojnemu organu oziroma vloži kazensko ovadbo. Če so kršitve procesnih pravil povezane z izvajanja javnih pooblastil in kažejo, da so ta izvedena nestrokovno, nevestno ali malomarno, se lahko predlaga uvedba postopka za odvzem javnih pooblastil izvajalcu. Takšen predlog, ki ga organ odločanja o odvzemu pooblastil ni zavezujoč bo upravni inšpektor uporabil, če bi ugotovil, da upravna naloge, za katero je bilo pooblastilo podeljeno, niso opravljene oziroma so kljub opozorilu opravljene nestrokovno, nevestno ali malomarno in to vpliva na javni interes na konkretnem upravnem področju. Kot sem že

povedal, v Slovenski nacionalni stranki novelo zakona podpiramo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev. Besedo ima mag. Franc Žnidaršič.

Prosim, gospod Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Hvala lepa.

V okviru obravnave tega zakona želim povedati, da sledi napovedanim ciljem v uvodu in prinaša že naštetih tri izboljšave, pri katerih je zelo pomembna tista, da lahko kršilci znotraj upravnega postopka, ki opravljajo to delo, doživijo ustrezne sankcije in na ta način bolj zaščitijo pravice posameznika in tudi javni interes znotraj svojega dela in postopkov. Prav gotovo je širitev kroga tistih, ki se lahko prijavijo na določena delovna mesta, pomembna. Tako bodo lahko kandidati kandidirali za določeno delo v okviru razpisa brez opravljenega izpita o upravnem postopku, ki ga je seveda, potem vendarle treba opraviti znotraj treh mesecev, na ta način bo izbor širši in zasedba delovnih mest lahko kvalitetnejša.

Iz navedenih razlogov seveda vključno z vročanjem obvestil, ki je poenostavljeno do te mere, da je skrženo na najnujnejše podatke, je dosežen namen. Želim zakon seveda podpreti, ker mislim, da je dober in prinaša korist za vse nas. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še besedo predlagateljica, Vlada? Ne želi. Hvala lepa. Zaključujem razpravo o predlogu zakona v celoti. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Zbor bo o predlogu zakona v skladu z časovnim potekom seje zbora odločal danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 19. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O REGISTRACIJI ISTOSPOLNE PARTNERSKE SKUPNOSTI V OKVIRU SKRAJŠANEGA POSTOPKA**. Predlog zakona je v obravnavo Zboru predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da Predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Besedo dajem predsednici odbora, dr. Andreji Črnak Meglič, za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

Prosim.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Spoštovani gospod predsednik, gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Odbor za delo, družino in socialne zadeve ter invalide je na 12. seji obravnaval Predlog Zakona o spremembah zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, ki jo je Državnemu zboru predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

Kolegij predsednika je sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, zato odbor je predlog zakona obravnaval na podlagi 142. člena Poslovnika.

Pri delu odbora so sodelovali: predstavnik predlagatelja Robert Hrovat, minister za delo, družino in socialne zadeve, predstavniki Zakonodajno-pravne službe, Državnega sveta, Mirovnega inštituta, društva Legebitra ter Civilne iniciative "za družino in pravice otrok."

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Vlade, mnenje Državnega sveta, v poslovniškem roku pa kvalificirani predlagatelji niso predložili amandmajev.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani!

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Predstavnik predlagateljev Robert Hrovat je v uvodni obrazložitvi poudaril, da s predlogom zakona predlagatelji sledijo odpravi neskladja 22. člena Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, ugotovljenega z odločbo Ustavnega sodišča. Poudaril je, da predlagatelji želijo, da se v skladu s to odločbo ustrezno uredi vprašanje dedovanja partnerjev v istospolni partnerski skupnosti.

Minister za delo, družino in socialne zadeve se je strinjal, da predlagatelji poskušajo s tem predlogom zakona odpraviti ugotovljeno neskladje, vendar je v proceduri vladni predlog družinskega zakonika, kjer je predlagana celovita reforma družinskega prava s sistemsko ureditvijo položaja istospolnih partnerskih skupnosti.

Predstavnik Državnega sveta pa je povedal, da Državni svet predloga zakona ne podpira, saj se strinja z mnenjem Vlade, da je s predlogom celovita reforma družinskega prava sistemsko uredila tudi položaj istospolnih partnerskih skupnosti.

V razpravi so zagovorniki predloga zakona poudarjali predvsem, da predlagatelji sledijo odločbi Ustavnega sodišča, ki se v primeru nesprejetja tega predloga zakona ne bo spoštovalo. Glede na to, da se predvideva dolga procedura za sprejetje družinskega zakonika, verjetno tudi referendum, bo to pomenilo še daljši čas nespoštovanja odločbe Ustavnega sodišča, ki določa, da je treba ugotovljeno neskladje odpraviti v šestih mesecih. Zato so menili, da je sprejetje tega predloga zakona potrebno, četudi samo za čas, dokler ne bo sprejeti družinski zakonik.

Drugi razpravljavci pa so poudarjali, da je Ustavno sodišče naložilo Državnemu zboru, da mora ugotovljeno neskladje odpraviti v roku šestih mesecev, vendar določilo tudi, da do odprave tega neskladja ta dedovanje med partnerjema registrirane istospolne partnerske skupnosti veljajo enaka pravila kot veljajo za dedovanje med zakoncema po Zakonu o dedovanju, torej, da te skupnosti v tem vmesnem obdobju niso prikrajšane. Ustavnost je bila namreč presojena zgolj z enega zornega kota, še vedno pa ni urejena cela vrsta drugih razmerij, ki jih je ustrezno uredil Predlog družinskega zakonika, na sistemski in celovit način.

Po končani razpravi je odbor s tremi glasovi "za" in tremi glasovi "proti" sprejel sklep, da Predlog zakona o spremembi Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja zakona, Francetu Cukjatiju, za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa.

FRANCE CUKJATI: Hvala, gospod predsednik. Lep pozdrav!

Ustavno sodišče je res julija lani reklo, da je dedovanje med istospolnima partnerjema treba urediti enako, kot velja za dedovanje med zakoncema, in postavilo rok šestih mesecev. V obrazložitvi je zapisalo: "O diskriminacijski obravnavi govorimo takrat, kadar država na podlagi osebnih okoliščin različno obravnava posameznike v enakih situacijah." In dalje: "Registrirana partnerska skupnost je razmerje, ki je po vsebini podobno zakonski zvezi ali zunajzakonski skupnosti. Tudi za to skupnost je bistvena značilnost stabilna povezanost dveh oseb, ki sta si blizu, si medsebojno pomagata in se podpirata," tako Ustavno sodišče.

S predlogom spremembe tega zakona kot predlagatelji sledimo zahtevi Ustavnega sodišča. Gre za naš drugi poskus, ker ste prvega v koaliciji zavrnil in ga niste podprli niti v smislu podpore amandmajem Slovenske ljudske stranke, ki je sledila pripombam Zakonodajno-pravne službe. Te pripombe pa smo sedaj vgradili v ta naš drugi predlog, kar v novem mnenju priznava tudi Zakonodajno-pravna služba. Prejšnji predlog je koalicija zavrnila s pripombo, da bo tudi dedovanje urejal

Družinski zakonik, ki bo do potankosti izenačil zakonsko zvezo z istospolno partnersko skupnostjo. Da se to ne bi ponovilo oziroma ponovno dogodilo, opozarjajo na naslednja dejstva. Države Evropske unije, ki imajo zakonsko urejeno istospolno partnersko skupnost - te so navedene v obrazložitvi, in sicer, Nemčija, Švedska, Francija, pa tudi druge -, ne enačijo te istospolne partnerske skupnosti z zakonsko zvezo oziroma družino, razen Nizozemske, in urejajo dedovanje različno kot je zahteva Ustavnega sodišča. Ne vem, če so te države v nasprotju z mednarodnimi pravili in

dokumenti, ki jih zagovarja varovanje človekovih pravic. Pa vendar, mi želimo slediti Ustavnemu sodišču in enako določiti postopke dedovanja v istospolni partnerski skupnosti kot veljajo v zakonski zvezi. Ustavno sodišče ne govori o enakosti, ampak o podobnosti med istospolno partnersko skupnostjo in zakonsko zvezo. In ponovno poudarjamo, res sta ti dve skupnosti podobni, in sicer podobni v odnosu med partnerjema. Odnos med partnerjema je podoben odnosu med zakoncema. Vendar je tukaj bistvena razlika in ni nobene podobnosti družine, zakonske zveze istospolno partnersko skupnostjo v neki drugi bistveni stvari, to pa je usmerjenost v spočetje, rojstvo otroka in ustvarjanje biološko-naravne družine. Zaradi tega mislim, da ne smemo iti v korak naprej, kot ga predvidevate v družinskem zakoniku. Če položaja, tako pravi Ustavno sodišče, citiram: "Če položaja, ki ju primerjamo, v bistvenem nista enaka, ne moremo govoriti o neustavni diskriminaciji." In stanje, ki je sedaj uzakonjeno v Sloveniji, torej ne predstavlja diskriminacije, če so istospolni partnerji obravnavani v nekem drugem zakonu kot v Družinskem zakoniku. Opozarjamo tudi na to, da niti na februarski seji ni predvidena prva obravnava družinskega zakonika. In če bo sprejet ta Družinski zakonik, potem seveda bo Zakon o istospolni partnerski skupnosti, kot je predlagano sedaj v družinskem zakoniku ugasnil in ne bo nobene težave. Če pa ne bo sprejet, za kar obstaja realna možnost, potem se bo pa neustavno stanje, na katerega je opozorilo Ustavno sodišče, nadaljevalo bogve do kam. Zaradi tega predlagam, da zavrnete predlog delovnega telesa in vrnimo ta predlog v nadaljnji postopek.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavnici Vlade za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa. Besedo ima Anja Kopač Mrak, državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani poslanci in poslanke!

Vlada je 7. 1. v letošnjem letu sprejela mnenje o Predlogu zakona o spremembah zakon o registraciji istospolne partnerske skupnosti, ki ga je v Državni zbor predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. Predlagatelju v tokratnem poizkusu, če se tako izrazim, predlagajo spremembo 8. in 22. člena ter 23. člena Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, s čemer naj bi se, kot je bilo že večkrat poudarjeno, odpravila ugotovljena neustavnost v obstoječem zakonu.

Vlada predloga zakona ne podpira, saj namerava s celovito reformo družinskega prava sistemsko urediti tudi položaj istospolnih partnerskih skupnosti, upošteva ugotovitev Ustavnega sodišča, da razlikovanje v pravni ureditvi obeh

skupnosti, vključno s pravnimi posledicami teh skupnosti, ne temelji na neki stvarni, neosebni razlikovalni okoliščini, temveč na spolni usmerjenosti, kar pa je nedopustno z vidika ustavne ureditve Republike Slovenije. Vlada v predlogu družinskega zakonika predlaga, da se takšna skupnost v vseh elementih izenači z zakonsko zvezo. Predlagamo, da je tudi priznavanje pravnih posledic zunajzakonske skupnosti oziroma življenjske skupnosti dveh oseb istega spola, ki nista sklenili zakonske zveze, pa ni razlogov, zaradi katerih bi bila zakonska zveza med njima neveljavna.

S predlagano spremembo 22. člena Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti bi se pravni položaj istospolnih partnerskih skupnosti uredil le parcialno, ne pa celovito, kot to namerava Vlada s predlogom družinskega zakonika. Pri tem predlogu bo namreč v celoti upoštevano stališče Ustavnega sodišča, da razlikovanje na podlagi spolne usmerjenosti kot osebne okoliščine ni dovoljeno. Poleg tega Vlada meni, da je predlog vloženega zakona o spremembah Zakona o registraciji istospolne skupnosti kljub drugemu poskusu še vedno nejasen v 2. členu. Sprejem predlagane ureditve pa bi povzročil, zaradi svoje nejasnosti, notranjo nekonsistentnost zakona in v bistvu ne bi celovito odpravil ugotovljene ustavne neskladnosti. To je bila tudi ugotovitev pravne službe Državnega zbora.

Naše mnenje je, da je treba podpreti predlog matičnega delovnega telesa in počakati, da pride v Državni zbor predlog družinskega zakonika, ki bo to urejal na celovit način. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima mag. Majda Potrata v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka, poslanke in poslanci!

Predlagani zakon o spremembah Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti je praktično ponovitev zakona s podobno vsebino, ki so ga isti predlagatelji vložili 26. oktobra in ga je Državni zbor zavrnil kot neprimerne. Predlog zakona ima pravzaprav samo eno vsebinsko rešitev, to je dedovanje med partnerjema v registrirani istospolni partnerski skupnosti, ureja pa to na enak način, kot je to urejeno za zakonce v zakonski zvezi oziroma partnerje v dlje časa trajajoči skupnosti moškega in ženske. Na to se nanaša tudi pripomba Zakonodajno-pravne službe, ki meni, da predlagana dopolnitev 8. člena, ki ob zakonski skupnosti vpeljuje tudi zunajzakonsko skupnost, odveč. In če bi o tem razpravljali bi morali to zadevo popraviti.

Predlagani zakon po navedbah predlagateljev izvršuje odločbo Ustavnega sodišča, ki je ugotovilo, da je 22. člen

Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, ki ureja dedovanje, v neskladju z Ustavo. Ko navajamo to dejstvo, je treba povedati, da je bil presojan s stališča skladnosti z Ustavo samo 22. člen. In da do odprave neskladja obstaja vendarle možnost urejanja dedovanja med partnerjema v registrirani istospolni partnerski skupnosti po enakih pravilih kot za zakonce v zakonski zvezi. Torej, ni pravne praznine.

Pa vendarle velja pojasniti, zakaj poslanke in poslanci Socialnih demokratov predlagane novele zakona ne bomo podprli, čeprav se predlagatelji sklicujejo ravno na izvrševanje odločbe Ustavnega sodišča. Menimo namreč, da je bilo hote ali nehote spregledano eno temeljnih sporočil odločbe Ustavnega sodišča. To je namreč sporočilo, da je nedopustno kakršnokoli razlikovanje ali diskriminacija na podlagi spolne usmerjenosti in prav zato pri urejanju teh vprašanj, ki so povezana z zakonom o istospolni partnerski skupnosti, gre. Socialni demokrati zagovarjamo izenačitev vseh razmerij med dvema odraslima osebama. Te zadeve, ta razmerja so v predlaganem družinskem zakoniku ustrezno urejana, zato svojo energijo in svoje soglasje dajemo k predlaganemu družinskemu zakoniku. Naj spomnim na to, da Poslanska skupina Socialnih demokratov že doslej ni izrekala brezprizivne, da tako rečem, podpore Zakonu o registraciji istospolne partnerske skupnosti zaradi tega, ker je imela v preteklosti pripravljen Predlog zakona o istospolni partnerski skupnosti, ki je bolje urejal razmerje med istospolnimi, kot je to urejeno v veljavnem zakonu o registraciji istospolne partnerske skupnosti.

Menimo torej, da je, glede na to, da je pred nami Družinski zakonik, ki ustrezno definira zakonsko zvezo in družino, nesmiselno popravljati nekaj, s čimer v izhodišču v polni meri ne soglašamo in kar je nesprejemljivo tudi za tiste, ki bi nameravali tako istospolno skupnost registrirati; to je namreč tudi eden od temeljnih očitkov.

Menimo torej, da je vredno podpreti predlagani sklep delovnega telesa, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Robert Hrovat.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Predlog sprememb Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti sledi odločbi Ustavnega sodišča, ki je 2. julija 2009 ugotovilo, da je po 33. členu Ustave pravica do dedovanja človekova pravica. 14. člen Ustave pa prepoveduje diskriminacijo pri zagotavljanju človekovih pravic glede na posameznikove osebne okoliščine, med katere sodi tudi istospolna usmerjenost. No, in iz tega sledi, da mora biti

medsebojno dedovanje istospolnih partnerjev podobno urejeno kot dedovanje med zakoncema. Torej, svojo odločbo Ustavno sodišče utemeljuje z oceno, da je registrirana partnerska skupnost razmerje, ki je po vsebini podobno, poudarjam, podobno zakonski skupnosti, ker je tudi za to skupnost značilna stabilna povezanost dveh oseb, ki sta si blizu, se medsebojno spoštujeta, si zaupata, si pomagata in se podpirata.

Predlagatelj Zakona o istospolni partnerski skupnosti, torej še v prejšnjem mandatu, je sicer imel namen premoženjske razmere istospolnih partnerjev v celoti urediti, podobno, kot to velja za zakonsko zvezo, a pri urejanju dedovanja ni bil dovolj pozoren na vse sicer zares redke specifičnosti dedovanja. Zato sedaj predlagamo spremembo zakona, ki te pomanjkljivosti ureja na način, kot to zahteva odločba Ustavnega sodišča.

Dejstvo je, da ima redkokatera država v svetu to zadevo urejeno v Družinskem zakoniku, kot je ambicija naše Vlade. In, torej, v Sloveniji bomo to urejali v Družinskem zakoniku. V Slovenski demokratični stranki se nam to ne zdi primerno. Če pogledamo prakse drugih držav, vidimo, da imajo zakone, ki zadeve glede dedovanja urejajo v posebnih zakonih. Dobivamo občutek oziroma se sprašujemo, kaj pravzaprav koalicijska in Vlada želi s tem, ko zavrača ta predlog, ki ga predlagamo v Slovenski demokratični stranki. Občutek imamo, da želite za vsako ceno umestiti zahtevo Ustavnega sodišča v Družinski zakonik zato, da se boste potem, ko bo, ker glede na stvari, ki so zapisane v Družinskem zakoniku, ne dvomimo, da bo prišlo do zahteve za razpis referendum, lahko v koalicijski sklicevali na odločbo Ustavnega sodišča, ki nas zavezuje, da moramo to zadevo urediti in se bo za vsako ceno skušalo preprečiti referendum. Govorim seveda o prihajajočem družinskem zakoniku, ki ureja tudi možnost posvojitve otrok istospolnim parom, kar pa je za Slovensko demokratično stranko nedopustno. Torej dejstvo je, da ta zakon oziroma ta predlog zakona sledi odločbi Ustavnega sodišča. Če ste menili oziroma menite, da ta zakon ni popoln, ste imeli oziroma imate danes možnost, da sprejmemo amandmaje oziroma da spustite zakon v nadaljnjo obravnavo, predlagate izboljšave, uredimo in ga na koncu uredimo podobno kot je pač v Evropi praksa. Vztrajanje koalicijske pri zavrnitvi predloga zakona, ki ga predlagamo v Slovenski demokratični stranki, je zato za nas nerazumljivo. Zakon sledi odločbi Ustavnega sodišča. Upoštevali smo vse pripombe Zakonodajno-pravne službe. Zakon je primerljiv z zakoni v Evropski uniji in upoštevana so tudi stališča nevladnih organizacij. Torej, izpolnjeni so prav vsi pogoji za sprejem. Ne, pravzaprav ena zadeva pa ne "štima". Predlagatelj je Slovenska demokratična stranka in ne Vlada oziroma koalicijska. Na to pa smo že navajeni, zato nas s svojo odločitvijo, da ne boste podprli predloga zakona, pravzaprav niste presenetili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Še enkrat lep pozdrav vsem!

Slovenska demokratska stranka je že drugič v tem mandatu vložila Predlog novele Zakona o registraciji istospolne partnerske zveze, s katero želi odpraviti neskladje 22. člena zakona, ki je bilo ugotovljeno z odločbo Ustavnega sodišča. In treba je priznati, da je drugi poizkus boljši kot prvi, vsaj zdi se tako. Šlo naj bi skratka za ureditev pravnega položaja istospolnih partnerskih skupnosti na področju dedovanja.

V Poslanski skupini Zares pa vseeno poudarjamo, da predlog zakona parcialno uresničuje odločbo Ustavnega sodišča, ker predlagatelji nimajo ali pa, kar je mogoče še slabše, ne želijo imeti celovitega pogleda na istospolno partnersko skupnost.

Celovit pristop k uresničevanju odločbe je po našem mnenju zajet v Predlogu družinskega zakonika, ki ga je Vlada že posredovala v parlamentarno proceduro Državnemu zboru, kar predlagatelji te pričujoče novele tudi dobro vedo. In v njem, v Družinskem zakoniku, gre za celovito ureditev družinskega prava, kamor po našem mnenju sodi tudi istospolna partnerska skupnost. Iz ustave izhajajoče dejstvo pač je, da je kakršnokoli razlikovanje na podlagi spolne usmerjenosti nedovoljeno. Zato se nam tudi uvajanje takšne, recimo, segregacijske zakonodaje za - in tu se razlikujemo - podobno, isto oziroma enako področje zdi na tem ustavno nedopustnem razlikovanju neprimerno. To, katero je tisto področje, ki ga zakonodaja mora urejati, kje so meje podobnosti in kdaj nastane enakost, se seveda v tem pogledu razlikujemo tudi na drugem področju. Ob predstavitvi mnenja predlagatelja je bilo zame nedopustno tudi enačenje zakonske zveze z družino. To seveda nima samo po sebi nobene zveze. Vsi tu ste zadosti stari, da sami veste, kako na svet prihajajo otroci. Tako da kot naslednji razlog iz te palete argumentov pričakujem dejstvo, da bom, na primer, tu slišal, da imajo pa štorklje navodilo, da samo poročenim parom dostavljajo otroke. Temu seveda ni tako, stvari so drugačne. Tu se glede podobnosti in enakosti ne strinjamo.

Naše mnenje, skratka, je, da sodi tudi ureditev istospolnih partnerskih zvez v Družinski zakonik, ker je to tako podobna "materija", da sodi v isto oziroma enako zakonodajo. Dejstvo, ki tudi govori temu v prid, je, da je Ustavno sodišče samo povedalo, da do odprave ugotovljenega neskladja za dedovanje med partnerjema registrirane istospolne skupnosti veljajo enaka pravila - "enaka pravila" je zapisalo Ustavno sodišče -, kot veljajo za dedovanje med zakoncema po Zakonu o dedovanju. Torej, tudi če Ustavno sodišče ocenjuje, da je odnos podoben, meni, da morajo veljati enaka pravila. In

to je tisto. Imamo še kakšne druge primere zakonodaje, ki podobna razmerja urejajo v istem zakonu, ker menijo, da je podobnost tolikšna, da velja enako zakonodajo uporabljati za njihovo urejanje.

Skratka, že omenjeno dejstvo nas potrjuje tudi v prepričanju, da bodo tudi ob nesprejetju tega zakona pravice tu prizadetih zaradi izrecne odločbe Ustavnega sodišča spoštovane. Torej, do neustavnosti trenutno ne prihaja niti s tega vidika. Celovitost ureditve, kot rečeno, pa bo uredila vsebina prihajajočega družinskega zakonika.

Zaradi vsega navedenega bomo v Poslanski skupini Zares potrdili sklep matičnega delovnega telesa, da Predlog zakona o spremembah Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Ob vsem navedenem bi ponovno pozval, da v duhu varovanja ustavnosti, če je to res iskreno, v prihodnje skupaj podpremo družinski zakonik, ki brez dvoma v celoti sledi spremembah v naši družbi.

Za družinski zakonik velja ne le podobno, ampak enako kot za Slovensko katoliško cerkev, ni se ga treba bati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana, gospa državna sekretarka. Kolegice in kolegi.

Poslanci Slovenske ljudske stranke podpiramo predlog zakona, ki ga imamo danes v obravnavi, saj sledi odločbi Ustavnega sodišča. Namen predlagateljev je, da uredimo zakon v skladu z odločbo Ustavnega sodišča, saj so v tokratnem predlogu dopolnjeni tako 8. kot 22., in 23. člen. Torej celovito usklajen zakon z ustavno odločbo, čeprav Vlada, ki zakon zavrača, in poslanci koalicije očitno mislijo drugače. S sprejetjem in spremembo tega zakona bi odpadla potreba, da bi vsebino zajeto v ustavni odločbi urejali v Družinskem zakoniku, saj istospolna skupnost po našem mnenju ne spada vanj, sploh pa ne predlagane rešitve. Ustavno sodišče namreč ugotavlja, da so si skupnosti podobne v vsebinskem smislu in ne v dejanskem, razveljavilo je le 22. člen Zakon o registraciji istospolne partnerske zveze. Gotovo je, da se skupnosti razlikujeta v bistveni sestavini. Zakonska zveza in družina je namenjena predvsem skrbi za skupne otroke, pri tem se bistveno razlikuje od istospolne skupnosti, ker je, zaradi narave skupnosti, dejstvo, da skupnih otrok ne more biti. Ne strinjamo se z obrazložitvijo Vlade, ki napačno interpretira odločbo Ustavnega sodišča v tem delu tako, v Družinskem zakoniku kot tudi v obrazložitvi mnenja k temu zakonu, in napačno enači te skupnosti z zakonsko zvezo tudi dejansko, ne samo pri urejanju pravnih vprašanj, za kar je Ustavno sodišče uporabilo primerjavo. Ohranitev instituta zakonske zveze kot

skupnosti moža in žene je skladno z najstrožjim standardom varovanja človekovih pravic doma in v svetu. Pravica do zakonske zveze je v Ustavi Republike Slovenije jezikovno in sistematično urejena primerljivo kot v Konvenciji Sveta Evrope o varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin in zato ni ne dejanskih, ne pravnih razlogov, da bi to spreminjali. Glede na to, da že vseskozi poudarjamo, da je treba urediti nekatera premoženjsko-pravna vprašanja istospolnih skupnosti, bomo te spremembe podprli oziroma glasovali proti predlogu sklepa odbora. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil mag. Vasja Klavora.

Prosim.

MAG. VASJA KLAVORA: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci.

Naša poslanska skupina je že na 12. redni seji Državnega zbora zavrnila takratno novelo istega zakona, ker ta ni bila zadostno pripravljena v smeri celovite odprave neskladja z odločbami Ustavnega sodišča, ter tudi glede na dejstvo, da bo bodoči družinski zakonik celovito urejal položaj istospolne partnerske skupnosti.

Predlagatelj je danes v obravnavani noveli sicer sledil vsebinskih opozorilom, ki jih je na prejšnjo novelo dala Zakonodajno-pravna služba in pomanjkljivost, ki je bila glavni razlog za zavrnitev predloga, odpravlja. Naša poslanska skupina bo kljub temu podprla sklep matičnega delovnega telesa o neprimernosti zakona za nadaljnjo obravnavo, ker ocenjujemo, da je smiselno počakati na zakonik, ki bo istospolno partnersko skupnost in iz nje izhajajoča razmerja tudi kompleksno uredil.

Iz predloga družinskega zakonika izhaja izenačitev zakonske zveze oseb istega spola z zakonsko zvezo oseb različnega spola v vseh pravnih posledicah, tako po tem zakonu kot tudi v pravnih posledicah na ostalih pravnih področjih, ki zadevajo zakonsko zvezo. Takšna ureditev sledi ugotovitvam Ustavnega sodišča, da razlikovanje v pravni ureditvi obeh skupnosti vključno s pravnimi posledicami teh skupnosti ne sme temeljiti na spolni usmerjenosti posameznika. Torej, bo potemtakem tudi vprašanje dedovanja istospolnih partnerjev urejeno tako, da bodo istospolni partnerji, ki bodo v uradni zakonski zvezi na področju dedovanja izenačeni z zakonci, če lahko rečem, iz tako imenovanih klasičnih zvez.

Na podlagi uveljavitve oziroma natančneje uporabe družinskega zakonika, ki je predvidena za 1. maj 2011, bo tudi Zakon o registraciji istospolne partnerske skupnosti s tem datumom prenehal veljati. Ker je Ustavno sodišče v svoji odločbi poleg ugotovitve neustavnosti zakona obenem določilo tudi način izvršitve odločbe, in sicer da se do odprave

ugotovljenega neskladja z dedovanjem med partnerjema registrirane istospolne partnerske skupnosti veljajo enaka pravila, kot veljajo za dedovanje med zakoncema po Zakonu o dedovanju, lahko torej zaključim, da bo položaj istospolnih partnerjev glede vprašanja dedovanja tudi v tem vmesnem času, dokler družinski zakonik ne bo sprejet in uporaben, ustrezno rešen tudi, če se predlog obravnavane novele zavrne.

Glede na navedeno se poslanci naše poslanske skupine strinjamo s predlaganim sklepom matičnega delovnega telesa. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Srečko Prijatelj.

Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice, kolegi!

Razlogi za sprejem tega zakona so seveda pravne narave in prvi in temeljni cilj predlagane novele Zakona o registraciji istospolnih partnerskih zvez je ureditev pravnega položaja teh zvez. In na tem področju se spreminja 22. člen in ni možno reči, da ne gre za to, da te partnerske zveze, seveda ne bi bile enake pred zakonom. Namreč gre za to, da 22. člen obstoječega zakona o istospolnih partnerskih skupnostih opredeljuje dedovanje za partnerje in določa, da ima v primeru smrti partnerja preživeli partner pravico do dedovanja po deležu skupnega premoženja po tem zakonu. Nadalje določa, da v primeru, če ima zapustnik otroke, deduje premoženje preživeli partner in zapustnikovi otroci po enakih delih in v primeru, če zapustnik nima otrok, deduje preživeli partner celoten delež. Jaz tukaj ne vidim nobene, bom rekel, take stvari, ki bi lahko matičnemu delovnemu telesu narekovala sprejem takega sklepa. Zakon, ki ga predlagajo predlagatelji, je povsem primeren in bo v Slovenski nacionalni stranki doživel popolno podporo.

Celovita reforma družinskega prava narekuje seveda nov zakon. Jaz se strinjam s tem, da bo v Državni zbor, ko bo in če bo, prišel ta zakon. Ne strinjamo se pa v Slovenski nacionalni stranki s tem, da bo ta zakon urejal tudi to področje, kajti to ni družina, preprosto povedano, to ni družina. In tudi taka skupnost po našem mnenju ne more posvajati otrok. Naredili boste novo krivico. Novo krivico tem otrokom, ki bodo v najbolj občutljivi fazi odraščanja tudi zaničevani in seveda tudi v osnovnih šolah, vrtcih prezirani. Na nek način lahko doživljate to, če se postavite v položaj opazovalca, pa boste videli, kaj bo ta otrok moral prestajati. Jaz sem že pri prejšnjih obravnavah povedal, da verjetno v Državnem zboru ni nikogar, ki bi želel imeti tako opredeljenega otroka, se pravi, da bi domov pripeljal partnerja istega spola, ampak to se tudi dogaja in mi v

Slovenski nacionalni stranki nismo proti takim zvezi. Jaz sem mogoče včasih bil narobe razumljen in celo zaradi tega danes na Mednarodnem sodišču v Strasbourgu, v bistvu me te gospe in gospodje preganjajo, ker sem si dovolil to, kar sem malo prej povedal, povedati v prejšnjem mandatu v Državnem zboru. Meni je tako prva instanca sodišča, kakor tudi druga in Vrhovno sodišče določilo, da imam prav.

Tukaj gre v bistvu za to, da moramo najbolj nezaščiten skupino, to so otroci, zaščititi na največji možen način. In poglejte, če se boste izgovarjali zaradi vsečnosti, to pa je moda danes, biti drugačen, zaradi tega, da boste vsečni, seveda boste urejali to področje tudi na tak način, da boste dovoljevali, da istospolne partnerske zveze pravnomočno posvojijo otroka, boste naredili eno veliko krivico, ki jo ne bomo mogli popraviti.

Predlagatelj je govori o evropski primerljivosti v Nemčiji, Franciji itn. Seveda, obravnavajo tam zvezo dveh istospolnih partnerjev kot zvezo, ki je pravno-formalna in veljavna, vendar še zdaleč ne s takimi pravicami kot želimo tukaj na nek način uzakoniti te zadeve. Jaz sem globoko prepričan tudi v to, da Vlada želi na tem področju biti vsečna zaradi tega, ker dejansko je teh, da rečem, zvez, kar nekaj in je tukaj tudi "računica". Razumem tudi to, razumem, v redu, je "računica". Je "računica" pri izbrisanih, je "računica" pri Ciganih, je "računica" tudi pri teh, oprostite, pri Romih, tudi pri teh skupinah. V redu. Ampak, poglejte, razlikovanje in diskriminacijo boste naredili tisti trenutek, ko boste v nek zakon, ki ne sme imeti tovrstne problematike opredeljene, torej v družinski zakonik, boste urejali in tlačali v to področje, boste naredili veliko krivico.

Jaz mislim, da je novela zakona primerna za nadaljnjo obravnavo in v Slovenski nacionalni stranki bomo ta zakon tudi v celoti podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Milan Gumzar.

Prosim.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

Pri predlogu zakona predlagatelji ponovno, že drugič, poskušajo rešiti ureditev vprašanja dedovanja istospolnih partnerskih skupnosti, na kar je opozorilo Ustavno sodišče. Pri svojem drugem poizkusu so predlagatelji, to je treba priznati, pripravili boljši predlog, saj so se v predlogu zakonske novele lotili tudi spremembe prvega odstavka 8. člena veljavnega zakona. Le tega so v prvem predlogu izpustili, na kar jih je opozorilo tako Zakonodajno-pravna služba kot tudi Vlada. Ob tem pa je treba opozoriti, da predlagatelji še vedno ne razumejo ali nočejo razumeti, da iz obrazložitve odločbe Ustavnega sodišča izhaja, da gre v primeru razlikovanja pri

spolni usmerjenosti za širšo vsebino, ki pa ji ne sledijo ne prejšnji in ne novi predlogi spremembe zakona. Povedano drugače, izhodiščni problemi, razlikovanje kot tako, pri čemer to razlikovanje ne temelji na stvarni razlikovni okoliščini, pač pa na spolni usmerjenosti. Predlagatelj naj bi sledil odpravi neskladja 22. člena Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, ugotovljenega z odločbo Ustavnega sodišča, ki določa 6-mesečni rok za odpravo neskladij ter da do odprave za istospolne skupnosti veljajo enaka pravila, kot veljajo za dedovanje med zakoncem po Zakonu o dedovanju. Predlagatelj ponovno želi odpraviti razlike. V primeru, če zapustnik nima otrok deduje preživeli istospolni partner celotni delež na skupnem premoženju medtem ko zakonec v drugem dednem redu deduje le polovico zapuščine, drugo polovico pa dedujejo zapustnikovi starši ali na podlagi stopnje pravice njuni potomci. Zakonec, če zapustnik nima otrok, deduje vso zapuščino le v primeru, da sta oba zapustnikova starša umrla pred zapustnikom in nista zapustila nobenega potomca. Istospolni partner drugače kot zakonec ne more dedovati posebnega premoženja svojega partnerja, istospolni partner drugače kot zakonec ne spada v krog nujnih dedičev in ni upravičen do zakonskega. V predlaganem lahko priznamo vztrajnost, a v Poslanskem klubu Liberalnih demokratov bomo podprli celovito reševanje enakopravne obravnave različnih oblik življenjskih skupnosti tako, da bo to področje sistemsko urejeno v družinskem zakoniku, česar pa predlagatelj verjetno ne želi. Zato bomo ponovno podprli sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

V Poslanskem klubu Liberalnih demokratov namreč še vedno menimo, da gre za takšna vprašanja, ki jih ni mogoče ali jih ni najbolje urejati ločeno ali parcialno. S tem se lahko povzroči neskladje oziroma različno urejanje istih vprašanj v različnih zakonih. Zato v Poslanskem klubu Liberalnih demokratov podpiramo odločitev Vlade, da je treba istospolne partnerske skupnosti obravnavati kot del družinskega prava in še kot tako ne ureja v družinskem zakoniku, ki je že v parlamentarni proceduri.

S takšno pravno ureditvijo se bo sledilo tudi odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije in odpravilo ugotovljeno neskladje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 19. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je **PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O REPREZENTATIVNOSTI SINDIKATOV, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslance s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 27 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Besedo dajem predstavniku predlagateljev predloga zakona mag. Branku Grimsu za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani! V imenu SDS vsem prav lep pozdrav!

In ker smo danes že veliko govorili o Državnem svetu, naj začnem z dvema izjavama, ki jih je dal predstavnik delojemalcev gospod Dušan Semolič, ki je mimogrede tudi predsednik največjega sindikata oziroma sindikalne centrale v Sloveniji na seji pristojnega odbora Državnega sveta, ko se je obravnavalo ta predlog zakona. Povedal je namreč dve dejstvi, ki sta izjemno zanimivi in lahko postavita to razpravo v drugačno luč od tiste, v kateri je potekala v preteklem obdobju.

Dušan Semolič kot predstavnik delojemalcev je namreč povedal dvoje. Prvič, da je socialni dialog kot vrednota v minulem mandatu potekal bistveno bolje in, citiram, "bistveno bolj tekoče" kot poteka sedaj. In drugo, kar je povedal. Poudaril je, da je dobro, da se je ta tema, ki jo odpira ta zakon, odprla, in da se o njej lahko odkrito spregovori. Če to primerjamo z ravnanjem največje sindikalne centrale ob prejšnji obravnavi tega zakona pred nekaj meseci, ko je samo dan po obravnavi v tem Državnem zboru bil poslan v parlament dopis z vsebino, da bodo preučili, da ukinejo še tisto možnost, da se proti plačilu pridobi vsaj nekatere podatke o poslovanju sindikata s strani Ajpesa. Pa veste, da je bil to glavni izgovor, s katerim je vladajoča koalicija takrat zavrnila ta predlog zakona. Seveda je očitno, kako velika sprememba v stališčih sindikata je, če primerjate ti dve dejstvi.

Zakaj je prišlo do te spremembe? Očitno je, da se sindikati zavedajo stiske, v kateri se je znašlo slovensko gospodarstvo in slovenski delavec in z njim posredno tudi sindikati. Uresničuje se jugoslovanski scenarij. Vlada in vladajoča koalicija drvita v jugoslovanski scenarij z norim zadolževanjem. V enem samem letu se je zadolžilo vsakega davkoplačevalca toliko, da skupna vsota znaša 6,3 milijarde evrov v enem samem letu - govorim samo o tistem, za čemer stoji proračun, se pravi garancija države in neposredno zadolževanje - 6,3 milijarde evrov je pa 12,6 milijard nekdanjih mark, v katerih smo bili vsi navajeni računati. In spomnil bi vas, da je to več kot polovica dolga nekdanje Jugoslavije, ki ga je ta koalicija pridelala v enem samem letu, in sindikati dobro vedo, da bo nekdo to moral plačati.

Z vidika ekonomistov bi rekli, to bo plačalo, prej ali slej, slovensko gospodarstvo, nekdo bo to noro požrtijo plačal. Z vidika sindikatov bo seveda to plačal slovenski delavec in oni kot njihov reprezentant se zavedajo, kaj to v praksi pomeni. Na neki način je to še toliko bolj tragično, če se zavedamo, da v tem trenutku še vedno narašča število brezposelnih za razliko od mnogih zahodnih držav, ki imajo sicer sredinske ali desnosredinske vlade, kjer zaposlenost narašča in je celo napoved s strani predsednika Vlade, ko je s 60 tisoč nezaposlenih prišlo v enem letu število nezaposlenih na okoli 100 tisoč, da bo čez leto dni 120 tisoč nezaposlenih in da bo to velik dosežek te Vlade. Lepo vas prosim! Jasno je, da so potem tudi sindikati v stiski in da se oni zavedajo, da bo treba ravnati drugače. Na ta način, če bo prišlo do streznitve, bo seveda potem odpadel tudi vsak potreben ukrep ali pa ravnanje, ki je, na neki način bo malo komično, ko se namesto, da bi se zahtevala delovna mesta, Sindikati izberejo in zaplešejo pač na balkanske takte, da pa zapoje Internacionalo. Ja, dobro jutro?! Kdo pa je na oblasti? Potem bi morali imeti transparent, ali dajte delovna mesta ali pa pokajte. Seveda, če hoče Sindikat uresničevati v takih razmerah politiko, potem mora imeti polno zaupanje svojih članov. Polno zaupanje svojih članov pa lahko izpostavi samo na ta način, da je njihovo poslovanje transparentno in vsak trenutek, seveda, lahko vsak od članov ali pa potencialnih članov vidi, kako to v praksi poteka. Na ta način odpadejo, potem vsi dvomi o tem, kam se preliva denar od sindikalnih članarin. Slišali smo namige, da naj bi se iz tega celo preko hranilnic in posojil potem lastnikom financirali odkupi. To bo potem...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod Grims. Čas se je iztekkel.

MAG. BRANKO GRIMS: ..zaupanje delavcev v Sindikate in s tem način omogočilo, da se ohrani socialni dialog kot vrednota.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Grims, ste v rdečih številkah, prosim, če prekinete. Hvala lepa.

Besedo dajem predstavnici Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Besedo ima Anja Kopač Mrak, državna sekretarka Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo. Še enkrat, lep pozdrav, gospod predsednik in vsi poslanci in poslanke.

Pred nami je ponovno podoben predlog o dopolnitvi Zakona o reprezentativnosti Sindikatov, kot ga je ista poslanska skupina vložila že septembra lani in v zvezi s katerim je bila v Državnem zboru Republike Slovenije že v oktobru leta 2009 opravljena obsežna razprava, pri čemer na koncu takratni predlog ni bil podprt. Sedanji predlog skupine poslank in

poslancev je po vsebini skoraj enak prejšnjemu in se nanaša na obvezno javno objavo letnih poročil Sindikatov preko Ajpesa s tem, da je dopolnjen v delu, ki se nanaša na zagotavljanje sredstev za javno objavo letnih poročil. Vlada Republike Slovenije tudi temu nekoliko dopolnjenemu zakonskemu predlogu ostro nasprotuje. V zvezi z ugotovitvijo predlagateljev, da so Sindikati pravne osebe zasebnega prava, ki morajo po Zakon o računovodstvu in po Zakonu o državni statistiki Ajpes vsako leto predložiti letno poročilo, je treba opozoriti, da ta obveznost ne velja za vse Sindikate.

Zakon o reprezentativnosti Sindikata namreč določa, da sindikat postane pravna oseba z dnem izdaje odločbe o hrambi statuta, na podlagi katere se sindikat tudi vpiše v evidenco statutov sindikatov, kar pa nikakor ni pogoj za obstoj sindikata. Odločba daje sindikatu le možnost, da posluje v pravnem prometu in da lahko odpre svoj račun, k čemur pa ni zavezan. Delovanje, financiranje in poslovanje sindikatov je povsem prepuščeno njihovim notranjim pravilom igre in transparentnost je stvar njihovih notranjih pravil. Upoštevajoč mednarodne dokumente tudi ne sme biti zakonsko omejeno. Že splošna deklaracija človekovih pravic opredeljuje sindikalno svobodo kot temeljno človekovo pravico. Tudi Mednarodni akt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah ter spremenjena evropska socialna listina Sveta Evrope določa svobodo sindikalnega organiziranja in prepoved kakršnegakoli ravnanja in vmešavanja države, ki bi omejeval delovanje sindikatov. Upoštevajoč mednarodne določbe Ustava Republike Slovenije v 76. členu določa, da je ustanavljanje in delovanje sindikatov ter včlanjevanje vanje svobodno, s čimer je zagotovljena sindikalna svoboda in ne omogoča državi v poseganje njihovo delovanje.

Glede očitkov zaprtosti poročil o premoženju in poslovanju sindikata je treba pojasniti, da mora Ajpes po zakonu predložiti podatke vsakomur, ki to zahteva, torej, če kdo želi, lahko pridobi te podatke. Torej, tudi v kolikor delavci ne uspejo znotraj sindikata zagotoviti transparentnost, imajo še vedno možnost, da to storijo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine SDS bo predstavil gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi.

V Slovenski demokratični stranki ponovno vlagamo v proceduro zakona o reprezentativnosti sindikatov, tokrat malo dopolnjen. Upamo, da tokrat ne bomo deležni tako ostrih puščic in obtožb. Dovolite, da še enkrat obrazložim, kaj sploh predlagamo in kaj sploh hočemo.

Želimo samo transparentnost delovanja in da ima tudi vsak član sindikata v vsakem trenutku brez vplačila vpogled v delo inštitucije, katere član je. Sedaj imajo brezplačen vpogled samo funkcionarji sindikata. To pa je mogoče doseči samo tako, da so letna poročila javno objavljena. V poročilih pa, kot veste, so bilance stanja, izkazi prihodkov, odhodkov, pojasnila k tem izkazom, poslovna poročila in podobno. Omenjena zahteva je razumljiva tudi zaradi povrnitve zaupanja v sindikate, tudi zaradi naših zgodovinskih posebnosti, nenazadnje je dvome o uporabi povečala ugotovitev, da sindikati posedujejo tudi delnice. Nič hudega, vendar se takoj pojavi množica vprašanj, čigave delnice in koliko, zakaj ravno te, kdo je o tem odločal. Tako pač je, če bilance sindikatov ali kogarkoli drugega niso javne. In nenazadnje se po klasični teoriji sindikalno članarino uporablja tudi za nadomestila plač delavcev v primeru stavke; seveda tega pri nas še ni bilo.

Naj še enkrat povem, da s tem zakonom nikomur ničesar ne omejujemo. Vladajoča koalicija je naš prejšnji predlog zavrnila s prozorno argumentacijo, da v samostojnost sindikatov ne smemo posegati, ker so osebe zasebnega prava. To drži, vendar pa je res tudi nekaj drugega, kar skupaj tvori celoto: z Zakonom o reprezentativnosti sindikatov je država sindikatom podelila javno pooblastilo, da se sindikati pogajajo z državo v imenu delavcev. To je seveda boniteta, dodana vrednost, ki poveča privlačnost takšnega sindikata, torej poveča tudi moč in učinkovitejše zastopanje delavcev. Torej, država je sindikatom podelila status reprezentativnosti in moč, torej pravice, zakon pa ne omenja več dolžnosti. To je anomalija, ker tem institucijam ni treba več dokazovati, da pogoje reprezentativnosti še vedno izpolnjujejo in predvsem, da poročajo javnosti o svojem delu. Zadnji dogodki so pokazali, da bi bilo še kako prav, če bi ti podatki bili javni, da bi te podatke predvsem dobili člani brez plačila. To je anomalija, da član neke institucije, v tem primeru sindikata, ki za članstvo plačuje članarino, dobi podatke o gospodarjenju svoje organizacije proti plačilu. To se pravi, plačaj, če hočeš dobiti podatke o tem, kako posluje tisti, ki mu plačuješ članarino. To je malce čudno.

Poudarjam, da v Slovenski demokratični stranki nihče ne trdi, da se manipulira s sredstvi in da se sindikalna članarina več kot pol milijona slovenskih delavcev porablja nenamensko, vendar letna poročila sindikatov, ki po nekaterih informacijah iz medijev segajo v desetine milijonov evrov, niso javna, zato se pojavljajo vprašanja in dvomi, ali so upravičeni ali ne; o tem ne bi sodili. Zato v Slovenski demokratični stranki predlagamo spremembo zakona, da bodo bilance sindikatov poslej javne, torej transparentne za vsakega državljan, brez dodatnega plačila za vpogled. Če je vse v redu, ni treba skrivati ničesar in se po nepotrebnem dela škoda. Transparentnost dela in zaposlovanja bi zagotovila

povrnitev zaupanja v sindikate. Mislim, da je to pravi trenutek, ko je ravno to potrebno.

V Slovenski demokratični stranki ponovno trdimo, da nikomur ne jemljemo nobenih pravic in se ne vtikamo v nikogaršnje delo ter samostojnost. Želimo samo transparentnost poslovanja in zaradi tega želimo, da so bilance sindikatov javne, se pravi, odprte, da so javne. Zato menimo, da je takšen zakon primeren za nadaljevanje postopka. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Že drugič v tem mandatu Slovenska demokratična stranka želi spreminjati Zakon o reprezentativnosti sindikatov. Sicer smo v Državnem zboru že v prejšnji obravnavi izrazili nestrinjanje z vsebino in je bil zakon zavržen. Predlagatelji navajajo, da je cilj novele, ki sledi načelu javnosti, da se določi obveznost javnega razkritja podatkov o poslovanju in premoženju sindikatov oziroma njihovih letnih poročil, kar naj bi bil pogoj za njihovo uspešno delovanje in doseganje ciljev. Zakon pa poleg tega vključuje tudi ureditev plačila nadomestila za javno objavo letnih poročil, za katera naj bi podrobnejša pravila pripravilo pristojno ministrstvo.

Glede na to, da v Poslanski skupini Zares že prejšnjega predloga zakona nismo podprli, tega ne bomo naredili niti danes, saj se vsebina bistveno ni spremenila. Ne vem, če bo kaj pomagalo, ampak bom vseeno poudaril pogloblitve razloge, ki botrujejo naši odločitvi.

Predlagatelji poudarjajo, kot je bilo že rečeno, da so sindikati pravne osebe zasebnega prava, ki morajo po Zakonu o računovodstvu in Zakonu o državni statistiki Ajpes-u vsako leto predložiti letno poročilo, ki je sestavljeno iz bilance, izkaza prihodkov in odhodkov, pojasnil k izkazu in poslovnega poročila. Ob tem trdijo, da v skladu z zakonodajo ta poročila niso javno objavljena in to naj bi bilo glavno vodilo pri pripravi novele. Vlada je pojasnila, da omenjena obveznost ne velja za vse sindikate. Zakon o reprezentativnosti sindikatov namreč ne zavezuje sindikatov, da morajo imeti svoje lastno poslovanje. Tako niso vsi sindikati zavezani k predložitvi letnih poročil. Zakon torej daje zgolj pravno podlago za pridobitev lastnosti pravne osebe sindikata in mu s tem omogoči, da posluje v pravnem prometu, medtem ko je samo delovanje, financiranje in poslovanje sindikatov prepuščeno, pač, notranjim pravilom in ni zakonsko določeno.

Taka ureditev izhaja iz ustavne odločbe o zagotavljanju uresničevanja sindikalne svobode, katerega temelj so tudi mednarodni dokumenti. Ob tem je treba opozoriti, da so, kot izhaja iz Zakona o računovodstvu, poslovne knjige javne listine, te pa so vir podatkov za letno poročilo. Isti zakon določa, da mora Ajpes vsakemu, ki to želi, omogočiti vpogled v

letna poročila sindikatov, kar pomeni, da se lahko vsak interesent seznanil s podatki o poslovanju sindikatov in višino njihovega premoženja, če mu že to znotraj sindikata ne uspe.

Razlogi za sprejetje novele, skratka, po naši oceni niso utemeljeni, zato je kot ustrezne podlage za nadaljevanje zakonodajnega postopka ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Še enkrat lep pozdrav vsem prisotnim. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo predlog o dopolnitvi zakona podprli, ker podpiramo javno objavo podatkov o premoženju in poslovanju sindikatov. Tokratni predlog ureja tudi ureditev plačila nadomestila za javno objavo letnih poročil, kar v predlogu iz meseca maja preteklega leta ni bilo urejeno oziroma predlagano.

Sindikati sodijo med pravne osebe zasebnega prava, zato poročila, ki so jih sindikati sicer dolžni letno oddajati Agenciji za javnopravne evidence in storitve, po sedaj veljavni zakonodaji niso javna. Res pa je tudi, da Zakon o računovodstvu v 51. členu tudi določa, da mora Ajpes, ki je pri nas organizacija, pooblaščen za obdelovanje in objavljanje podatkov, dati na razpolago podatke iz letnih poročil pravnih oseb vsakomur, ki to zahteva, ter mu proti nadomestilu dejanskih stroškov izdati tudi prepis zahtevanih podatkov. Zato po mnenju Slovenske ljudske stranke ni zadržkov, da bi podatke objavili tudi javno in bi bili dosegljivi brez posebnega zahtevka pri Ajpesu. Vlogo in pomen sindikatov bi lahko primerjali glede na ureditev financiranja in poslovanja kar z vlogo političnih strank, za katere je predpisano transparentno poslovanje. Svoboda združevanja v sindikate in njihovo neodvisno delovanje zagotovo nista odvisna od tajnosti finančnega poslovanja. Zato se ne moremo strinjati z mnenjem Vlade, da bi s tem zakonom kršili ustavne določbe in določbe Evropske socialne listine Sveta Evrope. Ravno obratno, takšna javna objava dokumentov o premoženju in poslovanju sindikatov bi vplivala na večjo informiranost članov teh sindikatov, in posledično vplivala na bolj neodvisno, predvsem pa na aktivnejše delo sindikatov, predvsem pa sindikalnih central, ki bi zaradi te javnosti verjetno že davno zahtevali nov socialni pakt in ne nazadnje tudi minimalno plačo, kar je trenutno v Sloveniji največji problem.

Če zaključim. Bolj pregledno poslovanje sindikatov bi zagotovo vplivalo na njihovo boljšo aktivnost, zato bomo poslanci Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi. Dovolite mi, da predstavim stališča Poslanske skupine DeSUS glede Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o reprezentativnosti sindikatov.

Že na 10. redni seji Državnega zbora smo obravnavali približno tak predlog, ki ga imamo danes na mizah. Že takrat se je Poslanska skupina DeSUS negativno opredelila do tega predloga. Zavrnen je bil zato, ker nam je večini poslancev jasno, da tisto, kar predlagatelj s predlogom želi doseči, to je javnost podatkov o poslovanju in premoženju sindikatov, že sedaj omogoča na podlagi Zakona o državni statistiki in Zakona o računovodstvu. Slednji v svojih določbah določa, da so pravne osebe zasebnega prava dolžne Ajpesu vsako leto predložiti letna poročila. Ta zakon tudi določa, da ima prav vsakdo možnost vpogleda v te listine in se torej lahko sleherni državljan, tudi če ni član sindikata, seznanil s podatki o poslovanju sindikatov in njihovim premoženjem. In tukaj smo že na tisti točki, ko lahko pričnemo z razpravo o skladnosti takšne ureditve z mednarodnimi pravnimi akti, kot je Konvencija Mednarodne organizacije dela številka 87, Evropska konvencija o človekovih pravicah, Evropska socialna listina, Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah. Vsi ti akti so po svoji vsebini glede načela svobode izbiranja in združevanja sindikatov ter njihove izključne pravice do avtonomnega delovanja povsem enotni in zelo jasni. Posebej na to vprašanje napeljuje stališče Odbora za svobodo združevanja pri Mednarodni organizaciji dela, ki poudarja, naj nadzor javnih institucij nad finančnim poslovanjem sindikatov ne presega obveznosti predložitve periodičnih poročil, pri čemer pa predložitve le-teh ne pomeni njihove javne objave. Le-to pa predlagatelji v svojem predlogu dopolnitve zakona o reprezentativnosti sindikatov želijo doseči. No, želi se še doseči to diskriminacijo sindikatov napram drugim pravnim osebam zasebnega prava, za katere javna objava poročil ni in ne bo obvezna, čeprav bi bilo morda dobro, da bi bila predvsem za tiste, ki se financirajo tudi iz denarja vseh davkoplačevalcev ne zgolj iz njihovih lastnih sredstev, ki jih pridobivajo na podlagi članarin.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je predlog neutemeljen, ker čezmerno posega v avtonomijo delovanja prostovoljnih organizacij, ki se ne financirajo iz proračuna. Neutemeljen je zaradi tega, ker tako govorijo mednarodni pravni akti in praksa drugih držav; neutemeljen je zato, ker spodkopava verodostojnost sindikatov in zbuja dvome in zaupanje v njihove člane in njihova združenja, kamor so stopili prostovoljno in v katerih si družno prizadevajo za

svoje legitimne in zaslužene pravice. Torej, to je dovolj razlogov, na podlagi katerih poslanci Poslanske skupine DeSUS tega predloga ne bomo podprli.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine SNS bo predstavil gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa za besedo in še enkrat lepo pozdravljeni.

Skrajni čas je, da odpremo tisto Pandorino skrinjico, ki se ji reče sindikati v Sloveniji. Gospodje se lepo debelijo na račun delavce, ki jim ne zagotavljajo ničesar. Prav ničesar se ne zgodi s sindikati, razen da enkrat na leto organizirajo shod na cesti in seveda tam porabijo ogromno denarja za to, da kupijo sendvič in kakšno pijačo. Verjetno gre za to milijone in milijone, kajti milijone evrov zaslužijo sindikati. Semoličeve sindikat naj bi imel 200 tisoč članov, tako pravi on sam. Glede na to, da je sindikalna članarina 1% od plače in da je povprečna plača 1000 evrov - za lažje računanje na mesec -, znese to 10 evrov na osebo na mesec. To je na nivoju meseca dva milijona evrov. In ker ima leto 12 mesecev je to 24 milijonov evrov denarja, za katerega niti ne vemo, kam je šel, kje je, kdo ga ima. Če vzamemo uboge delavke v Muri, plačevale so med 7 in 15 evri članarine mesečne. Kje je denar nihče ne ve, kje je Mura, tudi nihče ne ve. Dejstvo pa je, da se vsak sindikat "zliže" z Vlado in to je tudi razlog, zakaj Vlada ne podpira tega vloženega zakona. Seveda, izgubila bo kontrolo nad ogromnim številom delavcev, ki jo zdaj zagotavlja preko sindikalnih voditeljev. Sindikalni voditelji so pa tako ali tako svete krave, ki so nedotakljivi, vodstvo sindikatov je nedotakljivo, kajti, če se ne motim, iste obraze gledamo že od leta 1992 dalje in če vzamemo samo gospoda Semoliča, ki je rekel, da ne namerava odstopiti, zgleda, da jih bomo gledali do njihove smrti. Pa se vprašam, od kod se hranijo ti nenasitni sindikati - seveda iz članarine delavcev! In kaj naredijo za delavce? Nič. Povejte mi en sam primer v Sloveniji, ko je sindikalna organizacija vložila tožbo proti kakšnemu tajkunu. Ni niti enega primera! Povejte mi en sam primer tožbe za zaščito ustavne pravice do dela ob zaprtju dobrih podjetij, kot recimo Droga, Kolinska, MIP in tako naprej! Niti ene tožbe! Kaj bi človek pomislil? Da so se sindikati "zlizali s temi tajkuni skupaj z Vlado, da bodo polnili lastne žepe. Čisto nič drugega ne more biti za vsem skupaj. In zdaj je treba skočiti pokonci in prepovedati, da bi kdorkoli smel vpogledati v te finančne transakcije, ki jih gospodje delajo, z desetini milijonov evrov. Seveda, plače imajo tam te vodje okoli 8 tisoč evrov in ko je naša poslanska skupina te podatke dobila in dala našim medijem podatke, nihče ni ničesar objavil! Seveda ne, ker že Vlada poskrbela, da se

ne bo objavljajo, tako kot se ne dobi odgovora na poslansko vprašanje, ki ga je naša poslanska skupina vložila na Vlado 12. oktobra 2009, pa se Vladi "frka" za vse skupaj. Kajti luštno je imeti polne žepe denarja, delavce pa "klinc gleda", naj "pocrkajo", saj nimamo nobene koristi od njih. Tako misli Vlada, tako mislijo Sindikati. In, potem si gospodje z debelimi plačami jemljejo še nagrade iz tako imenovanega stavkovnega sklada, tam ven si jemljejo potne stroške, kredite si dajejo brezobrestne in nihče tega ne kontrolira. Skratka, denar gre sem in tja in nikomur nič. Razni objekti, nepremičnine, ki jih imajo, kaj jaz vem, na Pokljuki, v Bohinju, so seveda dosegljive samo za vodstvo sindikatov. Navaden sindikalist si ne more privoščiti, da bi šel na počitnice v Bohinj, ker tam je samo za gospode iz sindikata. To je pa obraz naše demokracije. Obraz Slovenske demokracije, ki je umazan do konca! Do konca. Seveda, da se Vlada ne bo strinjala s tem, ker ima od tega koristi, kajti Vlada, če bo zakon sprejet, bo izgubila vzvod, na osnovi katerega stiska sindikate, če ne boste delali z nami, če ne boste pomagali, da se zadeva pelje tako, kot mi rečemo, bomo pa povedali, koliko denarja "pokurite" pa kam gre denar. Jasno, takega vzvoda nihče noče, izgubiti.

Zakaj je bilo v začetku v Združenih državah Amerike sindikalno gibanje v rokah mafije? Iz teh istih razlogov in zato tudi Vlada noče tega spremeniti!

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil gospod Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni.

Ponovno imamo v obravnavi Predlog o dopolnitvi Zakona o reprezentativnosti sindikatov, ki ga predlaga ista poslanska skupina in ki je bil že enkrat zavržen v Državnem zboru. Edina sprememba v primerjavi s prejšnjo dopolnitvijo predloga zakona je v tem, da predlagatelji tokrat poleg javne objave letnih poročil sindikatov preko Ajpes-a, predlagajo tudi ureditev plačila nadomestila za objavo in določajo, da minister za delo predpiše podrobnejše pravilo o načinu predložitve in javne objave letnih poročil.

V Poslanskem klubu Liberalnih demokratov tudi tokrat ne bomo podprli predloga. Razlogi za to pa so ostali nespremenjeni, in sicer: drži, da sodijo sindikati med pravne osebe zasebnega prava in moramo v veljavni zakonodaji Ajpes-u predložiti letno poročilo. Napačna pa je trditev, da poročila niso javna oziroma nedostopna javnosti, kajti vir za letna poročila so poslovne knjige, ki so javne listine, sestavljene so iz bilance stanja, izkaza prihodkov in odhodkov in tako dalje. Če povzamem, Ajpes mora prav vsakemu, ki izrazi željo, pa naj gre za članico ali člana sindikata ali katerokoli državljanko ali državljana, omogočiti vpogled v letna poročila sindikatov. To določa že obstoječa zakonska ureditev, kar

pomeni, da je glavni cilj predloga, torej načelo javnosti, že uresničeno. Tako se ob tem lahko vprašamo, kaj je pravzaprav interes predlagateljev.

Poleg tega so predlagatelji spregledali še dve podrobnosti. Prvič, da nobena zakonska določba ne zavezuje vseh sindikatov, da morajo imeti svoje lastno poslovanje, kar pomeni, da niso vsi zavezani k predložitvi letnih poročil. Zakon resda daje pravno podlago za pridobitev lastnosti pravne osebe, a po drugi strani je samo delovanje, financiranje in poslovanje sindikatov prepuščeno njihovim notranjim pravilom in ni z zakonom določeno. In drugič, da je takšna ureditev zapisana z namenom, in sicer v skladu z ustavo, ki določa svobodo delovanja sindikatov, kot tudi z mednarodnimi dokumenti, od Splošne deklaracije človekovih pravic do Evropske socialne listine Sveta Evrope, ki zavezuje Slovenijo kot demokratično državo in kot kredibilno ter odgovorno članico mednarodnih organizacij. Vsa ta določila in mednarodni dokumenti opredeljujejo sindikalno svobodo, ki je značilna tudi v tem, da država načelno ne sme omejevati sindikatov v njihovem delovanju oziroma da bi delovala na način, ki bi omejeval svobodo delavcev do ustanavljanja organizacij za varstvo njihovih ekonomskih in socialnih interesov.

Na podlagi navedenega v Poslanskem klubu predloga zakona ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Bojan Kontič.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka (trenutno je ni), kolegice in kolegi!

V obravnavi imamo Predlog sprememb Zakona o reprezentativnosti sindikatov, ki smo ga enkrat že obravnavali in tudi zavrnil; upam, da bo tako tudi tokrat.

Bistvenih razlik med prvim predlogom in tem predlogom danes pravzaprav ni. Bistvo tudi tokratnega predloga je javnost premoženja in poslovanja sindikatov, tako pravijo predlagatelji. Letna poročila sindikatov naj se javno objavijo, to je njihova zahteva. Ker je namen predlagatelja enak, vsebina pa se bistveno ne razlikuje, naj v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ponovim ugotovitve in naša stališča, ki sem jih predstavil že pred meseci.

Vsekakor naj pri tem povem, da to ni zakon, ki bi reševal Slovenijo pred krizo. In ko nam očitata, da se ne ukvarjamo dovolj s krizo, je to vsekakor vaš dober prispevek k temu. Iz tega predloga je mogoče ugotoviti, da je predlagatelju popolnoma neznan namen in cilj zakona o reprezentativnosti sindikatov. Namen zakona namreč ni urejanje način delovanja sindikatov v Republiki Sloveniji, temveč določa način pridobitve lastnosti pravne osebe in pridobitve lastnostni reprezentativnosti - to je zakon, v katerega posegate.

Obveznost predložitve letnega poročila in njegova objava v omenjenem zakonu nimata nobene zveze niti s pridobitvijo lastnosti pravne osebe niti s pridobitvijo reprezentativnosti. Lastnost pravne osebe sindikata, sindikat namreč pridobi z izdajo odločbe o hrambi statuta ali drugega temeljnega akta, to je namreč pogoj za doseg lastnosti pravne osebe. Kot pogoj reprezentativnosti pa zakon določa demokratično delovanje in uresničevanje svobode včlanjevanja v sindikate, uresničevanje članskih pravic in hkrati obveznosti, neprekinjenost delovanja najmanj zadnjih šest mesecev, neodvisnost od državnih organov in delodajalcev - to posebej poudarjam, neodvisnost od državnih organov in delodajalcev - financiranje pretežno iz članarine in drugih lastnih virov in določeno število članov v skladu z zakonom. Ocene o sindikatih so lahko in tudi so različne, vendar pri tem ne gre spregledati dejstva, da je tudi po ustavi ustanavljanje in delovanje sindikatov ter včlanjevanje vanje povsem svobodno. Država se ne sme vmešati v delovanje sindikatov. Pravico do svobodnega ustanavljanja sindikatov pomeni tudi pravico, da sindikati sami sprejemajo svoja pravila delovanja in da svobodno izbirajo tudi svoje predstavnike. To seveda pomeni, da se delavci svobodno odločajo, ali se bodo včlanili v sindikat, kako bodo organizirali sindikat, kako bodo delovali in tudi, kako bodo opravljali s svojim premoženjem.

Veliko besed je bilo v preteklosti porabljenih v zvezi s premoženjem. Toda bil je dosežen sporazum, še enkrat naj vas spomnim. Dosežen je bil sporazum o razdelitvi premoženja, kjer je bilo premoženje, ki ga je prejela posamezna sindikalna centrala, tudi jasno in javno podpisano. Članice in člani sindikata organizirajo tudi nadzor, to funkcijo opravljajo nadzorni odbori znotraj posameznega sindikata. Njihova naloga je nadzor nad poslovanjem sindikata in upravljanjem s premoženjem. Članice in člani sindikata izvolijo oziroma imenujejo sestave teh nadzornih odborov, ki o svojih ugotovitvah poročajo organom sindikata - in še enkrat, kar je bistveno, članstvo v sindikatu ni obvezno, je svoboda posameznika, je svoboda zaposlenega, da se odloči po lastni presoji. Tem posameznikom, članicam in članom je vodstvo dolžno transparentno predstavljati svoje delovanje in poslovanje - torej, svojim članicam in članom tudi opravljanje s premoženjem, ne pa kar vsem, tudi tistim, ki niso člani. To bi bilo smiselno in zakonsko obvezno, če bi se financirali iz državnega proračuna, pa se ne, kot je meni znano, niti v najmanjšem deležu. Pred meseci sem vas seznanil s primerjavami v Evropski uniji, pa naj ponovim, ker se v tem zboru slabo poslušamo.

Če se sprehodim po državah, lahko ugotovim; sosednja Avstrija - ni zakonske obveznosti, da morajo sindikati javno objavljati finančna poročila. Belgija - ni zakonske obveznosti. Češka - ni zakonske obveznosti. Estonija, tam so sicer julija 2008 sprejeli in je v veljavi stopil spremenjeni

Zakon o neprofitnih organizacijah, ki sindikatom nalaga, da morajo od leta 2010 naprej javno objavljati finančna poročila. Grčija - ni zakonske obveznosti. Irska - javno objavljeni podatki se nanašajo samo na število članov sindikata, ki sofinancirajo delavsko stranko; znesek vse prihodkov v enem letu je znesek odhodkov ter končno stanje na računu. Italija - ni zakonske obveznosti. Madžarska - ni zakonske obveznosti. Nemčija - ni zakonske obveznosti. Da, ne naštevam naprej, da se ne ponavljam. V veliki večini držav ni zakonske obveznosti, ni tega, kar vi zahtevate s tem predlogom.

Res je težko najti argument za predlog, ki ga danes imamo na mizi. Ne le, da bi bil sprejete danes obravnavanega predloga poseg v avtonomijo sindikata, ki je zagotovljena z Ustavo Republike Slovenije. Bilo bi v nasprotju z mednarodnimi dokumenti. Naj omenim le Konvencijo Mednarodne organizacije dela številka 87 o sindikalnih svoboščinah in varstvu sindikalnih pravic. Pri tem velja opozoriti, da je že sedaj veljavna ureditev lahko sporna, kajti omenjena konvencija v paragrafu 490 javno določa, da nadzor javnih institucij nad finančnim poslovanjem sindikatov ne sme presegati obveznosti predložitve periodičnih poročil. Kot sem že omenil, izhaja iz citiranega paragrafa jasna obveznost, da nadzor javnih institucij nad finančnim poslovanjem sindikatov ne sme presegati obveznosti predložitve periodičnih poročil. Zakon o računovodstvu pa v določbi tretjega odstavka 51. člena določa, da mora organizacija, ki je pooblaščen za obdelovanje in objavljanje podatkov, podatke iz predloženih letnih poročil dati na razpolago vsakomur, ki to zahteva, proti nadomestilu dejanskih stroškov pa mu mora izdati tudi predpis zahtevanih podatkov. Iz navedenega je tako moč razbrati, da mora Ajpes vsakemu, ki to želi, omogočiti vpogled v letna poročila sindikatov. Navedeno pomeni, da ima vsakdo dostop do podatkov o poslovanju sindikatov in njihovega premoženja. Tudi to dejstvo dokazuje, da skrb za javnost podatkov o sindikalnem poslovanju ni pravi motiv predlagateljev današnjih sprememb zakona. Upoštevajoč prej navedeno pa se utemeljeno postavlja vprašanje, ali tudi sedanja ureditev skladna s Konvencijo Mednarodne organizacije dela, številka 87, kot sem prej že omenil. Kljub temu da se zavedam, da je stavke, da so stavka, njihove izvedbe različno urejene in da ima tako imenovani strokovni sklad različen pomen, je le-ta povsod po svetu največja skrivnost sindikata.

Ne morem mimo ugotovitve, da so sindikati izpostavljeni pritisku na podlagi ocen, da so naklonjeni koaliciji in nenaklonjeni opoziciji. To sicer danes še težje argumentirate kot v času prvega predloga. Kajti, tako kot so sindikati v preteklem letu izvajali pritiske na vladne odločitve, jih v preteklem mandatu vsaj v prvem letu delovanje Vlade vsekakor niso. In to si moramo priznati. In protesti se nadaljujejo tudi letos. Razumevanje Vlade za stisko najslabše plačanih delavcev, v mislih imam odločitve o višini minimalne plače, pa

se že odraža v bojkotu socialnega dialoga s strani delodajalcev.

Glede na čas in razmere, v katerih živimo, so verjetno ti protesti neizogibni. Bom pa z zanimanjem spremljal, če bo morda kakšen sindikat, tako kot pred leti, s plakati na jumbo panojih podprl prizadevanja sedanje Vlade. Toliko o sindikatih in političnih povezavah.

Morda pa so sindikati moteči zaradi konkurence pri pozivanju ljudi na ulice. Vendar naj poudarim, da je bistvena razlika, če to storijo sindikati ali pa politična stranka oziroma njen predsednik, ki ima v demokratični ureditvi drugačne možnosti. Tudi če so, če ste v tem primeru v opoziciji, imate možnost v parlamentu predstaviti svoja stališča in boljše predloge. Uspešnost pa se ne preverja na ulici, ampak na volitvah.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov svobodo socialnega združevanja vidimo kot eno najpomembnejših pridobitev boja za delavske pravice. Na sindikate ne gledamo kot na enega ključnih partnerjev, kot le na enega ključnih partnerjev v socialnem dialogu. V tem dialogu sindikati zastopajo šibkejšo stran in zato delujejo po načelu solidarnosti. Članarino plačujejo vsi člani, da jo porabijo za pomoč tistemu članu, ki pomoč potrebuje. To je solidarnost znotraj sindikatov. Iz solidarnosti in številčnosti sindikati črpajo svojo moč.

Socialni demokrati in sindikati se o stališčih včasih tudi ne strinjamo. To je moč videti v reakcijah sindikatov, pa tudi včasih v napovedih Vlade o posameznih ukrepih. Je pa to seveda povsem odvisno od vsebine, ki jo obravnavamo, vendar pa ne glede na razlike v stališčih, zagovarjamo avtonomnost in neodvisnost sindikatov. Poslanska skupina Socialnih demokratov predlagane spremembe zakona o reprezentativnosti sindikatov ne bo podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo s predstavitev stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Predlagatelj, izvolite. Gospod Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Samo nekaj kratkih pojasnil zaradi lažje razprave naprej. Kar se tiče težav s socialnim dialogom tudi potem, ko smo se pogovarjali na seji Državnega sveta v prisotnosti gospoda Semoliča in predstavnikov delodajalcev, kjer ključni problem ni bil pomanjkanje volje predstavnikov delodajalcev, to se pravi podjetnikov, za socialni dialog, ampak dejstvo, da nekatere vladne institucije ne spoštujejo niti tistega, kar piše o socialnem dialogu v pravnih aktih države Slovenije. Med ostalim sem že na prejšnji seji opozoril na primer, kako je bilo pri preoblikovanju elektrogospodarstva Slovenije, kjer je v zakonu predvidena obveznost, da se sestane ustrezno telo - torej gre za institucionaliziran socialni dialog, v katerem so tudi predstavniki sindikatov,

predstavniki zaposlenih - preden pride do preoblikovanja, ker se seveda odloča tudi o usodah konkretnih ljudi, o zaposlenih. Pa se tega ni storilo več mesecev, do takrat, ko sem pred časom postavil kot poslanec vprašanje. In glej čudo! Potem pa je v štirinajstih dneh tisti, gre za državnega sekretarja, ki je na čelu tega, vendarle sklical ta sestanek, tako da je vsaj nek začetek socialnega dialoga bil vzpostavljen. Zelo zanimivo! In zaradi tega, kadar govorite, da te stvari ne tečejo, najprej pometite pred lastnim pragom in ne kažite na druge.

Drugače pa opozorilo: v Sloveniji je ustava, kar se tiče pravic zaposlenih, pravic sindikatov, izjemno dobro opredeljena. Vendar bi vas spomnil, da je prav zaradi tega, ker je stavka v Sloveniji tudi ustavna kategorija, tudi položaj sindikatov nekoliko drugačen. Če je stavka zakonita, je seveda ne plačuje sindikat. Sindikat pa ima zato v slovenskem ustavnopravnem redu, ne samo zaradi načel ustave, ampak še bolj zaradi zakonodaje, pa tudi pravne prakse, ki se je uveljavila z razvojem politične kulture v Sloveniji, izjemno pomembno vlogo: uresničuje tudi določen javni interes, uresničuje tudi določena javna pooblastila v širšem pomenu te besede, ker sodeluje v institucionaliziranem javnem dialogu. Zaradi tega je še kako upravičeno, da se potem tudi pričakuje od sindikata, da stori vse, da se ta vrednota ohrani, kar pomeni tudi večjo transparentnost njegovega poslovanja. Prej je bilo govora o evropskih normah. Seveda, vendar večina sindikatov v tistem delu, ko ne gre za ne vem kakšne skrivnosti, svoje poslovanje v vseh državah bolj ali manj javno objavlja. Pri nas pa ne samo, da ima navaden državljani, kot je prej nekdo zmotno rekel, težave, ko želi dobiti karkoli v zvezi s poslovanjem sindikata, tudi če ocenjuje, ali bi se včlanil ali ne, konec koncev je že tu nek interes, ki je očitno pravni interes, utemeljen, ampak so mi celo nižji sindikalni funkcionarji na območju Gorenjske povedali primere, ko iz velikih sindikalnih central niso mogli pridobiti podatkov o poslovanju sindikata. In jim je bilo rečeno, "ne, ne, to pa ni za vas, tu ima pa dostop samo tisto najvišje vodstvo in nihče drug ne sme niti vpogledati v to." Pa gre za sindikalnega člana in celo funkcionarja, ki vodi sindikat v nekem manjšem podjetju! Ja, pa lepo vas prosim, no! Potem je nekaj očitno zelo narobe. In potem se ne čuditi, če se znižuje ugled sindikatov, zaupanje v sindikate in če se postavljajo raznorazne teze, ki so morda resnične, najbrž pa ne, ne vem, ampak nekaj tega smo tudi maloprej slišali v eni od razprav. Potem tudi ne sme nikogar presenečati, če je tudi informacijska pooblaščenka, gospe in gospodje, Nataša Pirc Musar, v Državnem zboru izjavila naslednje: "Tukaj lahko sedaj jasno in glasno dam tudi podporo za javnost razpolaganja s premoženjem sindikatov. To je stvar, kjer, moram reči, nismo dobili pretirano veliko vprašanj, nekaj pa že, na to temo, tudi sindikati so pač pravne osebe zasebnega prava. Ko boste

poslanci ugotovili, da je javni interes tako močan, naj se zgodi preglednost poslovanja sindikatov, in jaz jo lahko zagovarjam, levica, tudi vam, če boste to hoteli. In tu lahko javno in glasno podprem pobudo, da naj se nekaj naredi na področju transparentnosti poslovanja sindikatov v Republiki Sloveniji." To je citat iz magnetograma izjave informacijske pooblaščenke ob obravnavi poročila v Državnem zboru.

Gre torej za problem, pred katerim nima smisla bežati. Je pa seveda to problem, ki osvetljuje način, kako se lotevate tudi vprašanja, kdo je kdo in s kom je kdo povezan. Kajti, dejstvo je, da je v Sloveniji nenavadno stanje tudi zaradi tega, ker ima tisti, ki zase pač trdijo, da predstavljajo levico, praktično vse povezave z nosilci kapitala. In zaradi tega nastane čudna situacija, iz katere potem izvirajo, poleg seveda vladne politike in zadolževanja, o katerem sem govoril, tudi stiske sindikatov, ki se jih sindikati vse bolj zavedajo. In zaradi tega je ta razprava legitimna, smiselna, kot je celo poudaril sam Semolič, in zaradi tega bi bilo dobro sprejeti ukrepe, ki jih predlagamo. Uzakoniti, vsaj okvirno, da je pač poslovanje sindikatov javno in transparentno. S tem povečuje stopnja zaupanja in s tem se stori največji možen korak, da se ohrani kvaliteta, ki je v Sloveniji zagotovo ena od temeljev ustavne ureditve in tudi vrednot, ki so ohranjene ves čas od osamosvojitve naprej. To je pa tudi vrednota socialnega dialoga.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Še enkrat lep pozdrav kolegice in kolegi.

Kot že večkrat poudarjeno, pred seboj imamo praktično nespremenjen predlog zakona, ki smo ga pred nekaj meseci zavrnil. Zato bi bilo težko pričakovati, da bom v svoji predstavitvi nanizala bistveno drugačne argumente, kot sem jih nanizala že tedaj.

Zaradi sistematičnosti bi povzela svoje argumente v štirih točkah. Najprej seveda tisto, kar je ključno; torej, kaj je Zakon o reprezentativnosti sindikatov. To je statusni zakon, zakon, ki izključno določa način pridobitve lastnosti pravne osebe in pridobitev lastnosti reprezentativnosti. Regulacijo v zvezi s tem, da imajo sindikati pravico do lastnega reguliranja delovanja, določa že 76. člen Ustave. Torej, če bi določila, ki jih predlagajo predlagatelji novele zakona, vključili v obstoječi zakon, bi bilo najmanj, kar bi se storilo, da bi pravzaprav prišlo do tega, da bi se presegel namen zakona, ki ga imamo pred sabo.

Največ polemike poteka okrog razkritja podatkov sindikalnih organizacij. Tako kot vse ostale osebe civilnega prava imajo sindikati na podlagi Zakona o računovodstvu dolžnost, da predlagajo letna poročila Ajpes-u. In vsakdo, ki

želi pridobiti te podatke, če je željan tega tako zelo, z minimalnim nadomestilom te podatke lahko tudi pridobi. Mislim, da teh 8 do 10 evrov pravzaprav nikomur ne predstavlja velikega bremena, v kolikor izraža resen dvom v to, da so podatki oziroma delovanje njegove organizacije neustrezni. To velja, kot smo rekli, za sindikate in vse ostale osebe civilnega prava.

Sindikati so prostovoljna organizacija, v katere se lahko včlani tista oseba, ki to želi, in prostovoljno lahko tudi izstopi, če zaupanja v vodstvo sindikata ne izraža več. Odgovornost sindikatov je seveda predvsem odgovornost do njihovih članov, da se ravnaajo v skladu s pravili, ki jih sami sprejemajo na svojih letih skupščinah oziroma na ostalih organih. Pravica do svobodnega ustanavljanja sindikatov pomeni pravico, da Sindikati določajo to, kar njim najbolj ustreza. Če država želi temeljiteje poseči v to samoregulacijo, bo to pomenilo kršitev cele vrste mednarodnih dokumentov, ki so jih moji kolegi že citirali, najmanj pa kršitev Konvencije ILO številka 87, ki govori o sindikalnih svoboščinah in varstvu pravic sindikatov.

Zakaj tako velika želja, da se sindikate postavi v drugačen položaj kot 22 tisoč društev, približno 500 verskih organizacij in ostale osebe civilnega prava? Za vse te pravzaprav veljajo enake pravice in če bi zahtevali različno regulacijo teh pravic, bi bilo to v nasprotju z drugim odstavkom 15. člena Ustave Republike Slovenije. Mislim, ta želja po regulaciji oziroma poseganju v civilno družbo ne more biti lastna demokratičnim družbam.

Torej, kaj je resnični namen predlagateljev zakona, ki se zagotovo ne skriva za skrbjo za nebogljeno zaslepljeno sindikalno članstvo. Je na nek način, če parafraziram naslov: Kdo se boji Virginie Wolf, kdo se boji močnih sindikatov? Vsekakor iz predloga zakona, ki ga imamo pred seboj ne razberem interesa za to nebogljeno članstvo. V imenu koga že se sprašujejo in predlagajo spremembe zakona predlagatelji?

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vili Trofenik. Ne bo razpravljajal. Gospod Anton Urh. Ne bo razpravljajal. Gospod Srečko Prijatelj, izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovane gospe in gospodje.

Sindikati so pravne osebe in so zastopniki delavstva. Če izhajam iz tega, potem se moram vprašati, v kolikih primerih je pa to bilo res tako, kot sedaj jaz navajam. Zapijali so velike gigante in seveda uspešna podjetja, delavci so ostali na cesti, članarine tudi verjetno niso razdelili nazaj delavcem, je pa res, da v bistvu tudi nobeden sindikat od mnogih sindikatov v Sloveniji ni vložil tožbe zoper kakšnega tajkuna, da bi zagotovil tem ljudem, ki so ostali dobesedno na cesti, pravico do dela, ki je ustavna pravica.

Izhajam s tega stališča, da delavci, kot najbolj izkoriščeni danes, ker jih pač ta družba izkorišča tako, kot jih, zaslužijo boljšo pravno zaščito. In če so sindikati po zakonu zastopniki delavstva, potem imajo delavci pravico videti, koliko je varnost delo dobro in koliko je velika ta sindikalna moč, ki se izraža v stavkovnem skladu in tudi daje neko socialno sigurnost tem delavcem, ne da je to vse skupaj zamegljeno, zavito v celofan in je to dostopno samo nekaterim. Spomnil bi na stavko v Angliji, ko je železna lady točno vedela, koliko denarja imajo sindikati. In točno do tistega dneva jih je držala, da jih je zlomila. In to v tem primeru ve tudi Vlada, delavci pa seveda ne vedo, v kaj se spuščajo takrat, ko jih posamezni liderji vodijo na barikade.

Jaz sem zagovornik delavskega gibanja in vedno sem tudi udeležen, če se le da, na teh masovnih zborih. Ampak, za primerjavo vam bom povedal to: ena kava je stala leta 1991 50 tolarjev oziroma 70 tolarjev, danes je 1,20. Da ne govorim o vseh drugih zadevah, ki so se drastično podražile v košarici življenjskih stroškov, ki je narasla na 300% od tistega obdobja seveda. Sindikati bi morali biti tukaj zaščitniki socialnih pravic in danes, če bi imeli dobre sindikate, tako kot jih imajo v drugih državah, ko so v sindikatih eminentni pravniki, tudi vladni pravniki, kar tekmujejo sindikati z Vlado in drugimi ustanovami, kateri bo imel boljši pravni suport, potem bi danes bil socialni položaj delavcev malo drugačen. Tudi delitev dobička bi bila 100% zagotovljena, kot danes ni. Danes je ta pravica samo za nekatere, za tiste, ki si lahko izplačajo tudi milijonske nagrade.

Če govorimo o tem zakonu danes. Seveda je prav, da vzpostavimo transparentnost, preglednost in da zagotovimo v bistvu vsakemu, ki želi, ki tudi plačuje, da vidi, koliko je tukaj zbranega, ali se ta denar smotrno porablja ali pa gre, kot je že moj predsednik prej povedal, za nekatere druge dobrine posameznikov.

Na tem področju bi pričakoval, da bi tudi bila večja fluktuacija kadrov, pa ni, ampak na to ne moremo vplivati, da bi se zamenjali tudi ti voditelji, da bi dobili bolj kvalitetno delo v sindikatu in da bi Vlada dobila bolj resnega partnerja, kajti po zakonu so reprezentativni sindikati tudi partner Vladi. In Vlada se mora z reprezentativnimi sindikati pogovarjati. Kako se danes pogovarjamo, vidimo. S figo v žepu, pod mizo in tako naprej. Sramota je, da se pogovarjamo danes, ali bo minimalna plača za delavca 600 evrov. To je sramota. Minimalna plača danes, manj kot 600 evrov, bi morala biti 1200 evrov, če bi lahko govorili o dostojnem življenju! Seveda, tega sindikati ne urejajo. Niti eden od reprezentativnih sindikatov se ni spustil v to, ali so menedžerji upravičeno dobili izplačane nagrade, ali se v bistvu lahko podjetje obnaša tako, če je v minusu, če ima negativno bilanco, da izplača vodstvu zaslugo za dobro delo, ki ga ni.

Sindikati niti v enem nadzornem svetu do danes nadzornim organom niso prigovarjali, pa vemo, da vsi, ki sedijo v nadzornih odborih, odgovarjajo s svojim osebnim premoženjem za slabo delo v podjetju ali pa za v bistvu goljufivo delo. In sindikati kot zastopniki delavstva bi morali prvi ugovarjati, pritiskati na nadzorne organe in od njih terjati tudi v bistvu odgovornost. Koržetov sklad pogledjte! Pa da ne govorim, kolikokrat smo prodajali Elan! Nekateri ljudje so enormno bogati na tem področju, ker so grabili tako imenovano premoženje in ga spravljali v privatne portfelje. Sindikati so pri tem molčali. Tukaj lahko mile volje omenim tudi, seveda, brez problemov omenim tudi Istrabenz, gospoda Bavčarja, pa Šrota, pa vse te znane zgodbe, ki so poznane v Sloveniji. Sindikati pri tem niso reagirali niti enkrat. Droga kot dobro podjetje v Kopru danes ni več slovensko podjetje. Kolinsko smo tudi zaprli. Ali so sindikati reagirali na to? Ljudje so šli na cesto. Tobačne tovarne ni več. Ali so sindikati reagirali na to? Zlatorog, Henkel, Istrabenz ni več Istrabenz, je OMW in še bi lahko našteval. Litostroja že zdavnaj ni več. Sindikati pri tem niso reagirali ustrezno. Zato, ker je seveda zaščitnica njihovih interesov, v mnogih primerih tudi Vlada. Delavci so upravičeni do tega, da izvedo, kje je njihov denar, kako se porablja in seveda, kam gre ta denar. Dostikrat tudi ponikne.

Sindikati imajo ogromno nepremičninskega stanja in lastnino, tako imenovano bivšo družbeno lastnino, ki jo skrbno čuvajo zase. Delavcem to ni dostopno v uvid. Lahko pa rečemo, da je zakonu zadoščeno in da gredo lahko pogledat na Ajpes. Ampak delavci se na tak način ne znajdejo. Bi bilo pa prav, da vidijo, kako so močni tudi sami in kakšno socialno varnost imajo v svojih strokovnih skladih. Če to Vlada ve, bi morali tudi delavci imeti dostop - vsak dan, vsak trenutek. Zato to podpiramo.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Miran Jerič. (Ne bo razpravljajal.) Gospod Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Lep pozdrav vsem navzočim. Se bomo preselili v čas 26. februar 1993, ko je bil sprejet osnovni zakon o reprezentativnosti sindikatov. Zakaj omenjam? Bil sem na teh debatah, bil sem kot sindikalist v novih sindikatih. Ko so se te debate vršile že leta 1991, 1992, je bilo sploh vprašanje, ali sploh lahko sprejmemo zakon, ki bi reguliral delovanje sindikatov. Teza starih, nekdanjih in novih sindikatov je bila ta, da države ne sme v ničesar posegati. Eden od predlogov, se spomnim, iz tega časa je bil, da bi se ta zakon imenoval zakon o hrambi statutov. Da v njem ne bi smelo pravzaprav nič. Da je to tako področje, kamor noben politični faktor ne sme posegati, tudi trenutna oblast, najmanj pa z regulativo, ki bi omejevala avtonomijo sindikatov. Dobili smo zakon s 14 členi. Tudi to kaže na to vzdušje. To, kar so sindikati želeli, da

čim manj reguliramo to delovanje. Dobili smo zakon s tremi poglavji oziroma dve poglavji: Pridobitev lastnosti pravne osebe in Pridobitev lastnosti reprezentativnosti. Ugotovili smo, da vprašanje lastnosti pravne osebe mora biti regulirano in da tudi vsak sindikat, ki je sicer pogajalec tako v odnosu do delodajalcev kot do države, ne more biti vsak pogajalec v tej množici sindikatov. Imamo minorne sindikate, majhne, velike, in je treba določiti, kdo je tisti reprezentativni sindikat, ki je kvalificiran sogovornik. Več kot tega v bistvu nismo zapisali in to je tudi pravo izhodišče.

Napaka pri teh spremembah je - čeprav razujem predlagatelja, da je imel določene iskrene namene, da se pravzaprav preprečijo zlorabe -, da bi morala biti intencija za spremembo tega zakona, ki je neke vrste sindikalna ustava, ki se ne spreminja skozi leta, razen nekaj bolj redakcijskih popravkov leta 2000, v tem, da bi lahko bili le sindikati edini kvalificirani subjekt, ki bi prišel z nekim novim predlogom, da je treba karkoli spremeniti, ne pa iz neke stranke, ne s strani drugih subjektov. Če se je že želelo ta zakon vložiti, bi bilo treba že prej pridobiti soglasje reprezentativnih sindikatov. In bi bil vesel, če bi oni vložili ta predlog; ne vem, koliko podpore ima danes ta predlog sprememb.

Zakaj tudi sam menim, da gre za poseg v avtonomijo tako občutljivega področja, kljub pozitivnim namenom, kot pravim, da se določene zlorabe, ki so se zagotovo dogajale v teh letih, preprečijo. Ta poseg države bi bil morda upravičen v tistih prvih letih, vendar ne na točki regulacije delovanja sindikatov, ki mora biti avtonomno - to zadeva tudi poslovanje in upravljanje s premoženjem -, ko je šlo za vprašanje delitve bivšega našega - jaz pravim "našega", ker sem bil tudi že v prejšnjem režimu sindikalist, sicer v neki manjši organizaciji - skupnega premoženja. Spomnim se tudi leta 1992, ko so bila prva pogajanja v koordinaciji sindikatov, kjer se je razpravljalo, kako bi tisto skupno premoženje, ki so ga nekako podedovali Svobodni sindikati Slovenije, razdelili med nove subjekte. Ti pogovori so bili mučni in se dejansko niso nikamor premaknili. Narobe je bilo, da je pravzaprav s tem premoženjem razpolagal samo en sindikat, saj bi se moralo proporcionalno razdeliti tudi med nove subjekte; končno je šlo za skupno lastnino. Vemo, da smo bili v prejšnjem sistemu nekako vsi člani sindikata že avtomatično in smo vsi plačevali članarino. Ti pogovori se niso nikamor premaknili in sem celo jaz takrat Francetu Tomšiču predlagal na tej koordinaciji, tudi sam sem dal predlog, da tukaj bi pa morala takrat poseči država in to premoženje primerno razdeliti. To bi bilo mogoče edini upravičen poseg v tistem času, kajti to se je izkazalo, ta ocena tudi opravičena, saj minila so kar leta, desetletje, da se je končno začelo na tej točki premikati. Brez premoženja pa, seveda, ne moreš učinkovito delovati. S tem bom tudi tako zaključil to svojo razpravo.

Če bi bil ta poseg države takrat upravičen, danes niso utemeljeni, upravičeni. Kot sem že dvakrat povedal, pa bom tretjič rekel, upravičenim pomislekom, da je vse, kar se dogaja v sindikatu, kar se dogaja s premoženjem, kar se z upravljanjem, da je vse korektno, vendar dlje od mednarodnih konvencij, ki pravzaprav predpisujejo le izdajo periodičnih letnih poročil, dlje od tukaj država pravzaprav ne more iti. Članstvo pa naj seveda razmisli, članstvo bi moralo biti aktivno ne samo, ko se pozove na nek javni poziv, in se odzove in gre demonstrirati, ampak da je aktivno tudi v organih stranke, predvsem v nadzornih odborih in na tem mestu razčiščuje stvari. Nič ni narobe, da tudi novinarji kaj o tem napišejo. To je včasih pozitivna spodbuda, da se tudi članstvo prebudi in da pokliče na odgovornost svoje predstavnike, da preverijo bilance. Če se dogaja, da vodstvo sindikata skriva poročila pred svojim članstvom, je to nekaj zelo narobe, če so ti primeri. Tukaj naj se vodi bitka.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsedujoči. Očitno smo nekaj posebnega kot država. Si ne predstavljam drugih evropskih parlamentov, kjer bi si neka politična stranka oziroma Vlada drznila predlagati nekaj podobnega, kot je ta zakon, ne da bi takoj, isti dan verjetno ulice zasedle množice delavk in delavcev in paralizirali državo. Če bi si to drznil gospod Sarkozy ali gospod Berlusconi, verjetno bi bil odgovor bliskovit. Pri nas je to utečena praksa - vtikanje političnih strank in politikov tudi v sfere, ki ne pripadajo naši pristojnosti, ki pomenijo dejansko življenje civilne družbe, predvsem pa delavske civilne družbe v tem primeru, je postalo nekaj običajnega, običajna, normalna praksa. In ni slučajno, da se to odvija med dvema strankama, ki sta v konkurenčnem odnosu do sindikatov. Prva, tista, ki je predlagala ta zakon, je stranka, ki bi želela, da vse umazane posle opravi ta vlada zato, da bi morda naslednja vlada, ki bi jo vodili oni, imela, pač, lažje možnosti obvladovanja družbe in delavstva. In nekoliko cinično zveni, da ta predlog prihaja prav iz stranke, ki je pred dnevi, prejšnji teden, predstavila program izhoda iz krize, ki predvideva bistveno zmanjšanje vseh sredstev, ki gredo tudi in ki so pomembna za socialne transfere, za ohranitev minimalne socialne države in tudi za ohranitev minimalnih delavskih pravic. Seveda neoliberalni model, ki nam ga stalno ponujajo kolegi SDS-a in ki temelji samo na zmanjševanju davkov, na zmanjševanju, znižanju javnih sredstev in plač, taka vizija potrebuje šibak sindikat oziroma ga ne potrebuje. Sindikati v tem trenutku so nebodigatreba za marsikoga, za mnoge delodajalce, za mnoge vlade, za mnoge stranke. To je normalno. Kjerkoli je možnost omejiti vpliv sindikata, se teh omejitev politiki poslužujejo, ker je potem

vse lažje. Potem se pogovarjajo samo z enim socialnim partnerjem, to so delodajalci s kapitalom, ni treba se pogajati z delavci in sindikati. Torej, njihova računica je jasna: poslabšati položaj sindikalnih central, ki v tem trenutku zastopajo množice delavcev in so že večkrat dokazali, da so edine organizacije civilne družbe, ki imajo tako mobilizacijsko moč; torej ohromiti njihovo sposobnost zato, da bi svoje recepte, neoliberalne recepte, ki niso socialni, ki služijo predvsem enosmerno, kapitalu, ne pa delavcem, da bi se seveda ti recepti lahko odvijali nemoteno. Ampak tako ni. Družba je zapleten sistem, kjer so socialni partnerji večkrat konkurenčni, so v dialektičnem odnosu in je treba vse tudi upoštevati. Zato imamo sindikate in zato se nam ne dogaja - in upam, da se nam ne bo zgodila - Grčija, kjer, ko ni dobrega dialoga med vlado, sindikati in delodajalci, pride do pojavov anarhije. In v Grčiji se dogaja prav to. Sedaj, ali je kdo od nas zainteresirani za to, da bi sindikati izgubili avtonomijo, izgubili pogajalsko moč, ki jo imajo in prepustili ulico stihiji, verjetno nekdo je za to zainteresiran. Druga stranka, ki danes žali sindikate in ki se večkrat sklicuje na ljudstvo, na delavce, v bistvu pa bi želela zajahati tega tigra nezadovoljstva in tega ne more početi, ker danes tega tigra ni, ampak so sindikalne organizacije, s katerimi se je treba pogajati, katerim je treba prisluhniti, tako kot je vlada prisluhnila pri najbolj perečem vprašanju, vprašanju minimalne plače. Jaz sem vesel, da se je vlada odzvala na tak način. Seveda to ni dovolj, je treba to odločitev implementirati; implementirati na tak način, da to ne bo pomenilo zmanjšanja delovnih mest oziroma slabšanja gospodarske situacije države. To je mogoče samo v stalnem sprotnem dialogu s sindikati.

Poizkus diskvalificiranja kriminalizacije nekaterih sindikalnih volitev, je neka stalnica. Mi smo slišali od predsednika največje opozicijske stranke že žalitev na račun nekaterih sindikalnih vodstev. Govoril je o vladnih lakajih. Ampak to ni govorica, s katero lahko razvijamo eno normalno demokratično, socialno dialektiko v tej državi. Sindikati niso lakaji te vlade in to so, mislim da, večkrat dokazali. In če bi bili samo odvetniki vladnih interesov in interesov naših izhodnih reform, bi danes pristali na tako ingerenco v sindikalno sfero. Bi rekli: "Ja, pa dajmo se združiti na sestankih, kjer eni zastopamo vlado, drugi opozicijo, nimamo nobene levice, ki bi se zavzela za delavce, dajmo to izkoristiti in dajmo zmanjšati vlogo sindikatov." Ne, gospodje. Hvala, ne! Jaz na tako igro ne bom pristal, pa tudi naša skupina na tako igro ne bo pristala, zavedajoč se, da je dialog in dialektika s sindikati zelo zapleten proces in da ni nujno, da se s sindikati vedno v celoti strinjamo. Ampak dejstvo je, da so oni izraz neke težnje, pričakovanj, ki so legitimna, saj so to pričakovanja tistih, ki nimajo 5.000 evrov na mesec. Prej je nekdo govoril o 8.000 evrov plače

sindikalnih voditeljev. To je spet ena laž. Plače gospoda Semoliča in drugih sindikalistov so bile javno objavljene in niso takšne, kot jih nekateri tako pavšalno prikazujejo. In to je ta način diskvalificiranja subjektov, ki se danes, mimogrede, ne morejo niti zagovarjati v parlamentu. Zato se mi zdi ta razprava precej neokusna, ker se operira z imeni, se napada, žali se nekatere sindikaliste, ne da bi imeli tu priložnost na to odgovarjati. Pa ne želim in ne želimo biti mi odvetniki sindikatov, kajti te pristojnosti nimamo. Sindikati so avtonomna civilnodružbena sfera. Zastopajo delavce, ki se prostovoljno združujejo v sindikatih in prostovoljno sprejemajo statute in se upravljajo. To je pravica avtonomije, ki je, kot je bilo rečeno, ena temeljnih človekovih pravic - sindikalna pravica, pravica samoorganiziranja, zato da se branijo pred skušnjavami in zahtevami kapitala ali politike; politike, ki je v bistvu najbolj servilna do tistih sfer, ki obvladujejo družbo in ki niso zainteresirane za močno pogajalsko pozicijo sindikatov.

Sindikatoev je kar nekaj. Jasno je, da se cilja samo na pomembnejše sindikalne centrale. Pri takih predlogih se pozablja na tiste sindikate, ki pa služijo eni politični opciji, medtem ko je težko reči, da naj večja sindikalna centrala služi kaki politični opciji. Če bi bilo to res, ne bi imeli na Prešernovem trgu toliko nezadovoljnih delavcev pred kratkim. Medtem ko nekateri sindikati dejansko delujejo zelo podobno ameriškim modelom, kot jih je nekdo opisal. Recimo, Slovenske železnice. Komu služi tisti sindikat, delavcem Slovenskih železnic? Ne! Poglejte, koliko jih je na čakalju zdaj, koliko šikaniranja se tam dogaja! In nimajo možnosti se braniti, ker ti sindikati so bili vedno izpostava ene politične stranke in enih zelo specifičnih interesov. Seveda se ščitijo med seboj in ne bodo dovolili, da bi pravi sindikalizem predrl v njihov fevd. To so tiste skrajne situacije, s katerimi bi se morali ukvarjati, ampak ne kot politiki kot predstavniki družbe. Dajte se angažirati gospodje iz opozicije, ampak vaš cilj je edino zmanjševati in slabšati avtonomnost največjih sindikalnih central, tistih, ki se res lahko kompetentno pogajajo z delodajalci in z državo.

Mislím, da ta Vlada kljub vsem težavam, ki jih ima tudi v odnosu do sindikatov, je dolžna sindikatom prisluhniti, brez tega dialoga ne bo izhoda iz krize. Vprašanje ni, kako zadovoljiti podjetnike, podjetja, menedžerje, in se mi zdi, da vsi predlogi, ki prihajajo s te, desne polovice, so namenjeni le - temu. Ključno vprašanje je, kako zadovoljiti delavce, kako omogočiti, da bosta delavka in delavec zadovoljna, motivirana. Zato so debate o udeležbi na dobičku, zato so debate o socialnem, odgovornem gospodarstvu, tudi o kooperativah, ki so izredno učinkovita v drugih državah in niso nujno vezana na marksistične modele, ampak izhajajo iz stare evropske socialne tradicije, tudi krščanske tradicije, in delujejo kot edini gospodarski sistemi, ki v tem trenutku

kljubujejo krizi bistveno boljše kot liberalni modeli. Od Baske, od kooperative Mondragona, do finskih kooperativ, do francoskih kooperativ. Žal mi ne premoremo premisleka o spremembi paradigme, o spremembi modela. Mi se še vedno bojimo, da je solidarnost komunistična kategorija, pa ni tako. Solidarnost je nujna. Prav v sindikatih ta razprava poteka, v politiki žal ne. Poglejte si, malo spletne strani glavnih sindikalnih central, pogledajte si kako delujejo v navezavi z evropskim sindikalnim gibanjem in tam, mislim, da mi politiki bi se lahko marsikaj naučili. Veliko je za spoznati prav na njihovi spletnih straneh. In preko njihovih spletnih straneh se povežete z vso evropsko sindikalno mrežo in boste videli, kaj to pomeni, v času krize. V času krize je to edino jamstvo za to, da ta kriza ne preraste v kaos, v kaotične razmere. In če nekdo želi odstraniti sindikate ali jih podrediti politike, slišali smo celo namen kolege poslanca oziroma njegovo željo po spremembi sindikalnih voditeljev. Nekdo bi želel, da se voditelji zamenjajo. Lepo prosim, kdo smo mi, da izrazimo take želje! To prepustimo delavcem in delavkam, tistim, ki imajo 600, 700, 500 evrov na mesec. Poslanci, bolje da se ne vtikamo v te posle, ker iz tega bo sama škoda. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Grims, izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani. Če nekoga, ki pač sodeluje na oblasti, očitno v njegovem govoru ne vodi razumevanje enega temeljnega spoznanja, da je najbolj kvalitetna socialna pravičnost, najbolj kvalitetna socialna stabilnost, najbolj kvalitetna socialna pravica sama po sebi delo in delovno mesto in da je odpiranje delovnih mest, tisto, kar je najbolj socialno pravično in najbolj v interesu države in da je to temelj programa SDS, potem bi ga vljudno prosil, naj tega vsaj ne interpretira, ker tako nerazumevanje tega dejstva je nekaj, kar bi nas moralo vse skrbeti.

Ampak še nekaj, gospe in gospodje. Če o, citiram, "transparentnosti kapitala, pravičnem pobiranju davkov in solidarnosti" govori predstavnik stranke, ki ima v samem vodstvu perfekten primer bega in skrivanja kapitala v tujini in vsi vemo, da se o sedežu nekega podjetja tudi določeni davki plačujejo - kje je pa potem ta solidarnost, o kateri je govoril. Potem boste pa, upam, se strinjali, da je to vsaj neverodostojno, če sem pa čisto iskren, osebno, je pa tudi pošteno smešno.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Franco Juri, razumeli smo vsi, da se na vas nanaša. Izvolite.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsedujoči. Ko ni argumentov, se gospod Grims zateka v stalno lajno laži, ki jih SDS širi v zvezi z drugo temo, ki nima nobene zveze s to temo.

Mimogrede, tam je nekaj 200, več kot 200 zaposlenih, ki delajo in niso na cesti. Ampak o tem ne bom razpravljaj, ker to ni moja tema. Mi govorimo o sindikalni avtonomiji, o sindikalnih pravicah, ki jih vi, žal, stalno skušate slabšati. Ampak vsaj s tem zakonom vam ne bo uspelo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. V drugo se srečujemo s predlogom zakona, ki po naslovu napoveduje poseg v zakon, ki bi kakorkoli se dotikal reprezentativnosti sindikatov. Sicer sem prepričana, glede na predlagani sklep in stališča poslanskih skupin, da bomo zakon zavrnil, da bo po ustavljeni praksi poslanske skupine SDS, ta zakon prišel v Državni zbor še v tretje pa verjetno še kdaj, čeprav je predlog zakona zelo borov, kar zadeva cilje, namene, obrazložitev in še kaj. Ne bom ponavljala za svojimi kolegi in kolegicami vse tiste argumente, ki govorijo o tem, da kako ne moremo politiki posegati v organiziranost pravne osebe zasebnega prava, kar sindikati so. Se pa distanciram od vseh insinucij, ki so bile izrečene danes v okviru razprave o kriminalizaciji poslovanja sindikatov, o tako rečeno nenamenskosti uporabe sredstev, ker imajo člani sindikatov pravico preverjati porabo sredstev znotraj sindikatov in ti so tudi edini, ki imajo pravico imenovati in zamenjevati vodstvo sindikatov. Za to so določila, so določeni postopki.

Pa pogledjmo, kaj ta zakon prinaša. Rekla sem, da je zelo borov. V uvodnem delu pravi, da se dopolnitev zakona, ki jo predlagajo predlagatelji, nanaša samo na oddajo letnih poročil sindikatov oziroma na njihovo javno objavo prek AJPES. Ta zadeva, da zahtevajo javno objavo letnih poročil, se potem ponavlja še pri ciljih, pri poglavitni rešitvi in še v obrazložitvi in v členu, ki ga predlagajo. Zatrjujejo, da zakon nima finančnih posledic za državni proračun, to je res, ampak v predlaganem členu nalagajo plačilo stroškov za objavo letnih poročil pri Ajpes, da morajo to opraviti sindikati, to je direktno vključevanje ali poseganje v pravico, kako naj sindikati razpolagajo s svojimi sredstvi, kar je z mojega vidika nedopustno. Dobro pogledjmo: tu je tudi rečeno, da ni prikazal ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti ureditve pravu EU zaradi tega, ker tega ni mogoče definirati s pravnim redom Evropske unije. Ali si ne bi ti spoštovani predlagatelji, ki nas radi poučujejo o zakonskih dikcijah, o ustavnosti in vsem drugem, morebiti vendarle vprašali, zakaj nekaterih reči v zakonodaji Evropske unije in v direktivah ni. Morebiti so pa dobili zdaj že kakšno pojasnilo o tem iz razprav, da so to pač stvari, ki jih urejajo sindikati sami po svojih notranjih ureditvah. Ampak, pogledjte, jaz mislim, da je vsaj za tiste, ki delujemo v političnem prostoru in ki se radi sklicujemo na socialni dialog, pač pričakovati, da bi vedeli,

po kašnih principih eden od deležnikov socialnega dialoga deluje. In soglašam s tistim sociologom in s tistimi političnimi analitikami, ki menijo, da je v zaostrenih gospodarskih razmerah možnost kakovostnega in hitrega socialnega dogovarjanja veliko težje dosegljiva, kot je bila morebiti kdaj prej. Zato se hvaliti, kako so se v prejšnjem času, recimo, v prejšnjem mandatu lahko pohvalili s kakovostnim socialnim dialogom, je zame za lase privlečena zaradi tega, ker sem nekaj tega tudi spremljala. Ne nazadnje tudi spremljala ob Predlogu zakona o spremembi Zakona o minimalni plači. Leta 2006 je Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide pa potem tudi Državni zbor sprejemal Zakon o minimalni plači. Na videz je šlo za dvig minimalne plače. Realna vrednost minimalne plače pa se je v letu 2007 znižala. Ne bom pozabila tudi predstavnikov sindikatov, ki so nas, opozicijske poslanke in poslance prepričevali, naj podpremo njihove zahteve in njihove izračune, ki so za posamezne kategorije zaposlenih celo ugotavljali, da jim je dvig minimalne plače prinesel slabše učinke kot poprejšnja minimalna plača. Toliko glede kakovosti socialnega dialoga in glede tega, kaj bi pravzaprav naj bila skrb sindikatov.

Ni se mogoče čuditi, zakaj takega predloga zakona ni mogoče podpreti. Samo želela bi si, da ne bi tudi v tretje prišel tak predlog, hkrati seveda tudi z zahtevo za splošno obravnavo, tako kot se to vedno dogaja, ker se potem v resnici lahko vprašujem, ali čas, ki ga za zakonske predloge, ki ne prinašajo ustreznih rešitev - in je to bilo že ugotovljeno, da ne prinašajo ustreznih rešitev -, ni stran vržen čas in kako potem sprejemati in verjeti nenehnemu zagotavljanju, kako bi želela opozicija biti vključena, dejavno vključena v iskanje izhoda iz obstoječe gospodarske krize. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima gospod Marijan Križman.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala, gospod podpredsednik. Svoboda delovanja sindikatov, ki izhajajo iz ustavne določbe, temelji na mednarodnih dokumentih, ki zavezujejo tudi Republiko Slovenijo, kot temeljno človekovo pravico opredeljuje sindikalno svobodo, splošna deklaracija človekovih pravic v Organizaciji združenih narodov in tako dalje in tako dalje, o čemer je že kolegica pred menoj govorila.

Ampak, nedavno tega se spomnim sindikalnih zaupnikov in delavcev v Luki Koper, ki so bili vključeni v sindikat žerjavistov in so kot taki takrat preprečili nadaljevanje uničevanja tega velikega državnega podjetja, ki tudi "nese zlata jajca". Hvala bogu, da so ti sindikati takrat bili taki, kot so, in upam in prepričan sem, da so tudi danes, neodvisni in od nikogar, da so ustavili človeka, ki ga je postavil tam SDS in ga potem, ko so izgubili volitve, celo postavil za ministra za promet v senci in tega človeka je sindikat žerjavistov odstavil kot nekoga, ki je delal veliko škodo.

Take sindikate potrebujemo povsod. Sindikate, ki skrbijo za delavce, ki skrbijo za blaginjo države, in take sindikate v tej državi tudi imamo. Nikoli ne bom pristal na to, da bomo svobodne sindikate, svobodne po svoji naravi delovanja, klicali na odgovornost, vrgli seme zla in rekli, imajo visoke plače in tisti, ki ima v teh sindikatih 400 ali 500 evrov plače, prej ali slej na pritisk stranke SDS bo začel razmišljati, "ma čakaj, tile kar naprej v Državnem zboru govorijo, da sindikalisti bogatijo, da so naši šefi bogati. Kaj se tukaj pravzaprav dogaja?" In ta načrt, da bo tudi v tretje prišel ta zakon pred parlament, se bo prav gotovo udejanjil, ker mogoče ni ravno cilj nekoga zdaj v tem trenutku zrušiti, ampak vnesti seme zla, ustvariti popolno zmedo, onesposobiti sindikate in poklicati ljudi na ulice, tako kot je vaš predsednik Janez Janša takrat po televiziji povedal: "Spomladi se vidimo na volitvah." Verjetno je to cilj.

Ampak dragi gospodje, kje je vaša iskrenost, ko govorite, da vi želite pomagati poziciji in državo, državni voz, kot to radi rečete, izvleči iz aktualne situacije? Ta zakon, ki ga drugič predlagate, dokazuje popolno nasprotje, kar govorite. Kot so že pred menoj povedali, ampak mislim, da je treba stokrat povedati, tako kot vi stokrat eno in isto govorite in vztrajate in trmasto vztrajate in upam, da vam to ne bo uspelo, tako jaz mislim, da je pravilno vam stokrat povedati: ne rušite sistema, ki deluje! Če želite pomagati Vladi, potem pomagajte tam, kjer lahko in tudi ko lahko. Sindikat, ki je ustanovljen, organiziran, popolnoma svobodno in v njemu ljudje delujejo, s tem da plačajo članarino, postanejo člani, imajo pravice vpogleda v dokumente, vpogleda v finančno stanje, vpogled v poslovanje, glasujejo, se udeležujejo sestankov, pripravljajo akcije, ko poskušajo v določenih podjetjih urediti stvari, da bi se čim manj ljudi znašlo na cestah. V tem, ko se, žal, množi nezaposlenost in ko ima ta država - in ne samo naša, tudi marsikatera druga evropska država - velike probleme z recesijo, beri: nezaposlenost in manjša proizvodnja, se vi spravite na to, da bi še sindikate uničili. Ali vi veste, kaj počnete? Mislim, da ne. Mislim, da gre to za edinstveni cilj ustvariti zmedo, nemir, prepir, vnesti seme zla in, kot sem rekel, spomladi na ulico povedati resnico, kako je ta Vlada slaba in je treba čim prej na volitve, ker ne morete preboleti, da ste izgubili volitve. Vendar to, kar je rekel Franco Juri, da boste vi mogoče vodili naslednjo vlado - ne boste! Enostavno in preprosto, ker poskušate uničiti vse tisto, kar je dobro! In sindikati, katerikoli so zaradi mene, od železnic, ali od avtobusov, ali ne vem kateri, svobodni in malo manj svobodni, toliko so svobodni, kolikor oni hočejo, in o njihovi svobodi ni treba govoriti v parlamentu. Mi kot politika lahko samo podpremo njihovo dejavnost in v upanju, da bodo s svojo dejavnostjo ohranili čim več delovnih mest in da bodo z delodajalci dosegali dobre pogodbe in dobra izhodišča

za zaposlene, tam, kjer so problemi, in problemi so skoraj žal povsod.

Ponujana roka je lažna, ponujena roka je blef, ponujeno roko bi sprejeli takrat, ko bi bila iskrena. Ta zakon dokazuje ravno nasprotno. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar. Ne bo razpravljajal. Besedo ima mag. Franc Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lepa hvala, gospod podpredsednik.

Moram reči, da je bilo vse tisto, kar sem želel povedati z namenom, da argumentiram zavračanje tega zakona že povedano, zato samo to povem, da tega zakona, ki hoče tako rekoč rušiti sedanjo ureditev sindikatov, ne morem podpreti. Gre v resnici za preusmerjanje pozornosti in za politizacijo, ki nima mesta v tem prostoru, in zaradi tega mojega glasa ta zakon ne dobi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Silven Majhenič, imate besedo. Izvolite.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala, gospod podpredsednik.

Gre za pravne osebe zasebnega prava, ki so dolžne vsako leto predložiti letno poročilo, ki je sestavljeno iz bilance stanja, izkazila prihodkov in odhodkov, ki pa se morajo predložiti najkasneje do februarja v tekočem letu za nazaj. Do sedaj ti podatki niso bili javni, kar je narobe, ker je smisel tega zakona ravno v tem, da je poslovanje sindikatov javno in transparentno. Sindikati se financirajo iz članarin delavcev, ki se soočajo z nizkimi plačami z vse manj pravicami. Postali so le pogodbeni delovna sila in poslovni strošek, kot jih obravnavajo aktualni lastniki firm. Sindikati prikrivajo podatke o premoženju, tako da je nezaupanje do njih s strani delavcev toliko večje, saj razpolagajo z njihovim denarjem, ki bi naj bi imel vse prej drugi namen kot pa bogatenje sindikatov. Seveda se ta bogatenja izražajo še najbolj, kot poročajo mediji, med funkcionarji, ki kraljujejo že desetletja kot dosmrtni predstavniki sindikatov. Zagotovo se tu lahko vsi vprašamo, ali imajo ti ljudje trajni mandat in so, ne glede na očitane jim nepravilnosti, nedotakljivi.

Vse bolj se ugotavlja, da so sindikati podaljšana roka države, ki ne izpolnjuje pričakovanega s strani delavcev. Zato je tudi prav, da se zakon podpre ter prepreči možnosti špekulacij z delavci in denarjem ter da se umakne senca dvoma v tiste sindikate, ki pa delajo dobro, transparentno, v duhu izboljšav za delavce. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Franc Bogovič ne bo razpravljajal. Gospod Dušan Kumer? Ne. Bogdan Barovič ne more, ker ni več časa v Slovenski nacionalni stranki. Mag. Borut Sajovic ne bo razpravljajala. Franci Kek se odpoveduje razpravi.

Breda Pečan ne bo razpravljala. Guido Kres ne bo razpravljala. Joško Godec ne bo razpravljala. Tadej Slapnik se odpoveduje razpravi. Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Če bi človek oziroma če bi nekdo bral magnetogram te seje, pa bi ne vedel točke dnevnega reda in ne poznal zakonskega besedila in bi poslušal predvsem koalicijske poslance, bi imel občutek, da se tukaj dogaja nekaj nenavadnega. Nenavadnega zato, ker je govora približno tako, kot da ukinjamo sindikate. Resnica je pa popolnoma obratna. Naj grem po vrstnem redu.

Poglejte, sindikati so vendarle izšli iz tako imenovanih družbenopolitičnih organizacij, ki so bile del nekdanjega sistema. Res je, da so mnoge sindikalne centrale nastale po letu 1990, a vendar tista glavna pa ostaja pravzaprav še vedno enaka, kot je bila, ni kakšnih posebnih sprememb. Tisto, kar mi predlagamo - je kaj? Predlagamo samo eno stvar; to je javnost njihovega premoženja. Kdo ustvarja njihovo premoženje? To premoženje lahko ustvarjajo samo tisti, ki so njihovi člani in nihče drug. In naš predlog je, da ne samo člani, ampak da so podatki o njihovem premoženju javno objavljeni. Kaj se je razkrilo v Gorenju, kaj se je razkrilo v Muri? Zlasti v Gorenju - to, da so sindikati lastniki velikega premoženja in da tisti, ki pravzaprav so člani sindikata, za to sploh ne vedo. In naš predlog je samo eden - da ne bo pomote, za javnost - koaliciji tako ali tako ni pomoči pri teh zadevah, da postane to premoženje javno, in ničesar drugega.

Naj vas spomnim na eno zadevo. V letošnjem letu je veliko govora oziroma v lanskem letu je bilo kar veliko govora o stečajnih nagradah. Res je, predsednik ali predsedujoči, da ne govorimo o stečajnih upraviteljih, ampak dovolite mi, da potegnem vzporednico. V lanskem letu se ne bi pogovarjali o nagradah stečajnim upraviteljem, če ne bi postale te javne. Lepo bi bilo izplačanih 5 milijonov evrov, v letu 2009, teh denarnih nagrad in nihče za to pravzaprav ne bi niti vedel. Ker pa smo naredili premoženje, torej, ker smo naredili stečajne nagrade v času vlade Janeza Janše transparentne in javne, smo o tem lahko govorili. Ne samo to! Preko seje Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje, preko poročanja medijev - treba je zelo jasno reči, da smo do teh podatkov prišli preko njih oziroma so nas opozorili - je bilo izplačanih manj kot milijon evrov.

Torej, 4 milijone evrov je bilo prihranjenega denarja. Razlog - javna objav podatkov. Torej, danes ne gre za kakršenkoli napad na sindikate, ne gre za kakršnokoli utišanje sindikatov, tega si lahko želi koalicija, ne opozicija. Saj, konec koncev da imate mir pred sindikati je vaš interes in ne interes opozicije. Kakorkoli primerjati materijo, ki jo danes obravnavamo, z nekimi demonstracijami na ulicah in tako naprej, je neodgovorno, je žaljivo in je hudo zavajajoče. Tisto, kar je bilo z naše strani rečeno oziroma s strani

predsednika stranke Janeza Janše, je pravzaprav v okviru zakona, kar smo počeli tudi leta 2004. konec koncev tudi takrat smo na enem glavnih ljubljanskih trgov zborovali ob veliki množici ljudi in to ni bilo nič posebnega. Torej, zakaj bi to primerjali s tem zakonom in zakaj bi ta zakon povezovali z javnimi zborovanji? Za to ni razloga. Se pa bojim, da je razlog tega kakšen vodni top, ker se nekdo pač tega boji, pa ni razlogov. Nimate nobenega razloga za bojazen, bojite se lahko za oblast in nič drugega, nobenih nasilnih stvari ni nihče napovedoval.

Naj vas še enkrat spomnim. Ob obravnavi informacijske pooblaščenke - in gospodu Kontiču kot vodji glavne koalicijske skupine seveda priporočam, da to prebere, ko je tako vehementno zagovarjal stvari okrog netransparentnosti premoženja sindikatov, naj še enkrat povem: informacijska pooblaščenka je tako na levo kot desno v Odboru za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje pokazala, kako se strinja z nekaterimi predlogi tako koalicije kot opozicije. Relativno nepristranska je bila, je treba povedati. In zelo jasno je poudarila, da zakon, ki ga danes obravnavamo, izjemno podpira. Ampak, to se seveda ne sliši v koaliciji, zato še enkrat prosim gospoda Kontiča, da to prebere, da bo videl, da je to res.

Cinizem prve vrste, pa vendarle kljub temu je bil izgovorjen danes v tej dvorani na temo tega zakona. Govoriti o tem, da bo ta vlada morala opraviti umazane posle in tako dalje - jaz se lahko celo strinjam, saj tako dela samo umazane posle in tu in tam še kaj drugega. Namreč, to lahko tudi utemeljim: stečajni upravitelji, odvetniki, izbrisani in tako dalje; skrbi za lobije, tiste, ki potem ustvarjajo tudi Slovenke leta. Prvovrstni cinizem pa je bil izrečen s strani nekoga, malo sem že pozabil koga, da je to premoženje sindikata danes javno dostopno. Namreč, plačaš 8 ali 10 evrov, kar tako ali tako ni noben denar, je bilo rečeno, in dobiš vse te podatke. Poglejte, 8 do 10 evrov je dnevno premoženje za prehrano štirih članov družine, ki ima 400 evrov plače. Ti ljudje plačujejo članarino sindikatu in ti ljudje naj danes plačajo še 8 do 10 evrov ali se odpovedo - krat 3 - je dvanajstim obrokom prehrane, ker tako ali tako nimajo nič, zato da bodo lahko pogledali, kakšno je premoženje. Ne, ni res. Mi naredimo to premoženje javno. To je cilj tega zakona in ničesar drugega. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi.

Najprej bi želel jasno opozoriti stranke v koaliciji, da v svojih nastopih tukaj, v Državnem zboru, to me moti že kar nekaj časa, vseeno naredite tukaj pa tam kakšno razliko med

strankami v opoziciji. V opoziciji smo tri samostojne in neodvisne politične stranke, ki jih ne veže nobena pogodba in nobeden sporazum in opozicija vsekakor ne poziva ulice, torej ljudi na ulice, vsaj Slovenska ljudska stranka ne. Prosim, da smo tukaj korektni in menimo, da se taki problemi ne rešujejo na ulicah, ampak tukaj, v tej dvorani.

Kar se pa tiče tega zakona, pa preprosto ne razumem, zakaj takšen upor proti transparentnosti poslovanja sindikatov. V čem je pravzaprav sploh problem? Zakaj člani sindikata - torej delavke in delavci, tako kot ste dejali, tisti, ki zaslužijo 400 do 450 evrov in od teh 450 evrov namenijo tudi s težkim srcem in zelo težko za članarino sindikata - ne bi smeli vedeti, kam gre denar od njihove članarine? Ali ne gre morda tudi za ure tenisa vodstvo teh sindikatov? Koga se s tem ščiti oziroma kaj se želi skriti? Svoboda združevanja v sindikatih in njihovo neodvisno delovanje zagotovo nista odvisna od tajnosti finančnega poslovanja - ali pač? Zato se ne morem strinjati z mnenjem Vlade kot tudi ne mnenjem mnogih kolegic in kolegov, da bi s tem zakonom kršili ustavne določbe Evropske socialne listine Sveta Evrope ali pa da bi kakorkoli kršili sindikalne svoboščine. Lepo vas prosim! Ne bi se sam želel seveda vmešavati v notranje zadeve Sindikatov, ker tudi nikoli sam nisem bil član Sindikata, ker, žal, kot inženir ali kot nekdo s fakultetno izobrazbo nikoli v sindikatu niti nisem imel svojega zagovornika. Tudi zaradi tega je morda status visoko izobraženih kadrov v Sloveniji ali, če hočete, tistega najbolj kreativnega kadra v Sloveniji takšen, kot je. Ker se, žal, sindikati prvenstveno ukvarjajo predvsem, in prav je tako, ampak morali bi se za tudi katere druge delavce.

Pa vendarle so primeri, kot jih je navedel gospod Grims, so primeri. Tudi k meni so prišli sindikalni zaupniki ali zastopniki, kakorkoli jih imenujemo, in so mi dejali, da pač ne morejo priti do podatkov, ne morejo priti do podatkov o poslovanju. Žalostno. Ali ni žalostno? Očitno mi to v Državnem zboru podpiramo.

Zanimiv bi bil tudi odgovor na vprašanje, žal ga ni tukaj, kolega Jurija, zakaj se jutri po obravnavi tega zakona ne bodo zbrale delavke in delavci na slovenskih ulicah. Najbrž bi dobili različne odgovore. Jaz imam svoj odgovor, zakaj ne; ker bi si najbrž želeli, da se ta transparentnost uvede, da bi vedeli, za kaj gre.

Nekdo je rekel sistem: deluje. Ne, sistem, po moji oceni, ne deluje, ne na Slovenskih železnicah, če hočete, in ni deloval tudi lani v primeru Gorenja, v primeru Mure, v primeru Preventa in tako naprej, ko so sindikati preprosto odpovedali, totalno odpovedali.

Post festum, seveda, danes oziroma v teh dneh rešujejo svojo kožo z zgodbo o minimalni plači, ki je absolutno potrebna in nujna, da se uredi, da ne bi morda kateri od

veljakov zaradi neaktivne politike v prejšnjem letu slučajno padel.

Menim, da če se moramo poslanci praktično popolnoma sleči pred javnostjo, ko gre za razkrivanje svoje lastnine, ne bom rekel sleči do spodnjega perila, bi bilo najbrž tudi pošteno in prav, da bi svoje poslovanje sindikati razkrili tudi slovenski javnosti. In s tem ne kratimo nikomur ničesar, še najmanj pa sindikatom. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Franc Jurša. (Ne bo razpravljajal.) Gospa Cvetka Zalokar Oražem. (Ne bo razpravljala.) Gospod Rudolf Petan, izvolite.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani! Ne bi se vračal v zgodovino, ker nekaj o tem sem že povedal. Bi pa to našo vsebino tega zakona predstavil v malo drugačni luči.

Sindikati imajo približno 500 tisoč članov in vsi plačujejo članarino. Če bi vsak plača samo en evro na mesec, se na leto nabere 6 milijonov evrov. To pa je veliko premoženje. To ni neka majhna vsota, gre za kar velik denar. Kako velik je, dovolite, da vam dam primer. Spomnili se boste enega leta nazaj, ko Pomurka ni imela 30 tisoč evrov, da bi lahko njihov hladilni sistem deloval. In jih ni mogla dobiti niti od Vlade. Nič ne trdim, da bi Vlada to morala dati, ampak samo spomnim naj vas. Teh 30 tisoč evrov, ki so bili vzrok, da se je potem vse, kar je bilo v hladilnici, začelo kvariti, pomeni, da člani sindikata delajo dan in pol za 30 tisoč evrov. Firma, ki ima 300 delavcev, pa bi teh 30 tisoč evrov zaslužila v petih mesecih. In sem prepričan, če bi delavci vedeli, da bi lahko samo za petmesečno sindikalno članarino dobili tistih 30 tisoč evrov, ki bi rešili njihove zaloge, da bi to zahtevali. Ampak, seveda, ker niso imeli podatkov, tega niti niso vedeli, se niti spomnili niso. S tem denarjem, milijonom evrov na leto, nekdo gospodari. Pač nekdo gospodari, zato je tudi imenovan, v to je izvoljen, za to ima vsa pooblastila. Nič hudega, vendar gre za milijonske zneske. In tu se lahko vprašamo, kako se s tem gospodari, kam gre denar in podobno.

Sedaj dovolite, da se sam vprašam in na vas naslovim to vprašanje, kaj mi, predlagatelji, hočemo s tem zakonom. Kaj hočemo? Ali komu kaj omejujemo? Nikjer v zakonu tega ne piše. In tega niti ne mislimo. Mi samo želimo, da bi se javnost in člani zavedali, za kakšen denar gre, ko se tisti majhni denarci zberejo skupaj. Kakšna reka to nastane! Dejal sem, če bi vsak plačal na mesec samo en evro, je šest milijonov evrov letno. Stvari so še malo drugačne. Vem, da tudi sindikati imajo svoje stroške in podobno, nihče ničesar ne očita, vsaj predlagatelji tega ne očitajo, in to sem tudi povedal v imenu poslanske skupine.

Ampak tukaj nekaj "ne štima". Če člani, ki plačujejo članarino, želijo, izvedeti, kako se gospodari s tem denarjem, če želijo videti bilanco, morajo iti na Ajpes, ne v firmo ali pa na svoj sindikat, na Ajpes, plačati neki znesek, jaz ne vem, koliko je, ali je 8, 10 evro, za to da dobijo vpogled. Upam, da ga lahko dobijo. O tem ne bom razpravljaj. Recimo, da to "štima". Ampak, zakaj? Poglejte, ko zaposleni, ko delavec plača članarino, mu jo avtomatsko odtegnejo od plače; mu ni treba, sindikat ne gre na AJPES, pa reče, tam bomo pa zdaj vzeli tisti evro na mesec, ampak mu jo od plače odtegnejo. Pravilno, enostavno. Vendar, zakaj mora sedaj delavec iti na AJPES in plačati, zato da bo ugotovil, kako se gospodari s tem denarjem, ki ga tudi sam prispeva? En majhen delež prispeva. Zakaj je to potrebno? Ne vem, sprašujem se, kaj bo sedaj manj pri sindikatih, če bo ta bilanca javna? Kaj je pri tem omejujoče, glede na to, da smo slišali predstavnico Vlade, da jih omejujemo, da se jih ne sme omejevati? Kaj je tukaj omejujoče, če je podatek javen? Kaj je tukaj ovirajoče za njihovo delo? Jaz ne vidim ničesar.

Še nekaj bi rekel. Gospe in gospodje, mi ne kličemo na ulice, ko ta zakon predlagamo, mi to rešujemo tukaj, v parlamentu; parlament ni ulica. Tukaj želimo rešiti, ampak zaradi tega, ker se to skriva, ker veste, da kar je skrito, tisto je neki "bavbav", tam je vse mogoče, se tudi dogaja, ne vem, če lahko rečem ta izraz "ulica", zaradi tega, ker se podatki niso javno predstavili in seveda gre za to, kako se gospodari z denarjem. Tukaj smo vsi ljudje občutljivi. Tisti, ki ga imajo nekoliko več, in tisti, ki ga imajo nekoliko manj. Pri denarju smo vsi občutljivi, saj tudi slovenski pregovor pravi, da pri denarju se vse neha, se tudi prijateljstvo neha. In to drži. Naj vas samo spomnim, ko so bili tisti neprijetni dogodki v Muri in verjetno nobeden ni pri tem bil dobre volje, je bilo kar naenkrat presenečenje, ko se je ugotovilo, da imajo sindikati delnice Mure, lastnega podjetja. Nič hudega! Ampak, to je bilo presenečenje, zato ker se podatki v bilancah, kam se daje ta sindikalni denar - pač skrivajo, mogoče ta izraz ni pravi, ampak so prikriti javnosti. Moraš plačati, če hočeš videti bilanco. To je bilo presenečenje. Ja, zakaj pa je treba, da je to presenečenje? Saj to navsezadnje ni nič hudega! Ampak tako je bilo. Mura v nekem obdobju reševanja je zahtevala ali želela 5 milijonov evrov od Vlade, da pač neko zadevo zapeljejo, pa jih ni mogla dobiti. Ugotovili pa smo, da če vsak delavec plača na mesec 1 evro, na leto znese 6 milijonov. To samo pomeni, da s sindikalno članarino bi tisti denar lahko zbrali, to je na hitro. Ne mislim, da bi se to dalo narediti, ampak hočem vam povedati, za kakšen denar gre. Ko firme iščejo za preživetje neko vsoto denarja, ni denarja. Prepričan sem, da bi mogoče samo s sindikalno članarino lahko - kajti, nekaj mora biti tudi jasno, in tudi to sem povedal v imenu poslanske skupine, ko sem obrazlagal ta predlog, da v tujini, kjer imajo že to

dolgo časa urejeno, se ta denar od članarin uporablja tudi za primer štrajkov in podobno. To se pravi, tudi za reševanje firme. V Sloveniji se ta primer še ni zgodil. Zato je treba javnost podatkov, da se ve, kam ta denar gre. Recimo, v Nemčiji ali v Angliji, če je štrajk, natanko vemo, da od tega denarja se bodo financirali, zato ker delodajalec ne bo plačal štrajka. Pri nas tega ni in zato je prav, da so ti podatki javni. Še enkrat povem, kot sem v imenu poslanske skupine: nihče v SDS ne obtožuje sindikatov, da negospodarno delajo. Zakaj je potem treba skrivati? Enostavno to, je nerazumljivo! In še manj je razumljivo, da smo ob tem predlagatelji dolžni tako ostrih, ne vem, bodic, tudi zmerjanja - popolnoma nepotrebno! Če je vse v redu, in jaz sem prepričan, da je, zakaj ne bi bili podatki javni.

Tako kot je omenil kolega Gorenak, tudi nagrade stečajnih upraviteljev so bile tajne. Kaj je sedaj to? No, tam so pa bile takšne zadeve, ki jih nihče ne odobrava. Bile so neke astronomske vsote. Spravili smo se na menedžerje, da imajo prevelike plače in morajo skrbeti za delo in za plače vsak mesec za delavce, pa imajo vsi prevelike plače po mnenju nekaterih. Stečajni upravitelji, ki pa, ne vem, pri nas delajo, kot delajo, ne bom razpravljajal o njihovem delu, jim ni treba skrbeti za plače, pa si delijo 10, 20, 100, 200, 300.000 evrov in tudi sodišča jim potrdijo čez noč! Tudi to je bilo ugotovljeno - to pa mislim, da lahko rečem - da je bilo tam nekaj nezakonitega ali mimo reda. Zato je potrebno, da so ti podatki o sindikalni članarini javni.

Še enkrat poudarjam, nič ne omejujemo, nič ne oviramo koga pri delu, samo objavi naj tisto, ki se tako ali tako naredi pri sindikatih - bilanco. Bilanco naredijo. Zakaj je ne objavijo? Kaj je tu ovirajoče? Nič.

Dovolite mi, da še enkrat preberem tisto, kar mnogi že veste, vsi še ne, kaj se je dogajalo na Odboru za notranjo politiko, drugo nadaljevanje 7. seje, 3. decembra, ko je pooblaščenka gospa Nataša Pirc Musar rekla: "Morda še ena stvar. Tukaj lahko sedaj jasno in glasno morda dam tudi podporo, ki ste jo dali vi iz vaše stranke za javnost razpolaganja s premoženjem sindikatov." To je stvar, za katero nismo dobili pretirano veliko vprašanj, nekaj pa že na to temo. Tudi sindikati so pravne osebe zasebnega prava. Če in ko boste poslanci ugotovili, da je javni interes tako močan, da naj se zgodi preglednost poslovanja sindikatov, in jaz jo lahko zagovarjam, levica, tudi vam, če boste hoteli, in tukaj lahko javno in glasno podprem pobudo, da naj se nekaj naredi na področju transparentnosti poslovanja sindikatov v Republiki Sloveniji. To se pravi, da ne drži, kar vi pravite, da morajo biti podatki skriti in se sklicujemo na ne vem kakšne evropske in svetovne in konvencije Združenih narodov, da kako to mora biti tajno. Ni res. Tudi pooblaščenka je rekla, da to ni potrebno. Tudi ona je rekla da ni potrebno. In še enkrat poudarjam: s tem, ko bomo objavili bilanco, ne bomo nikogar

prav v ničemer ovirali, ali pa spreminjali, ali pa zahtevali, da mora drugače delati. Lahko dela popolnoma tako, samo tisto, kaj naredi in naredi tudi bilanco, naj javno objavi. Čisto nič drugega ne zahtevamo. Seveda podpiram, da gre ta zakon v nadaljevanje postopka. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Vito Rožej. Ga ni. Gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hval lepa za besedo. Vsem prav lep pozdrav. No, ta zakon spremembi zakona o sindikatih, s katerim bi omogočili, da bi sindikalno premoženje postalo javno, res ni zakon iz paketa protikriznih ukrepov, tako kot je bilo prej na začetku povedano v stališču ene izmed poslanskih skupin. Če bi mi ocenili, da bi ta zakon tak bil, potem bi ga predlagali v tistem paketu in bi takrat lahko tudi razpravljali o teh protikriznih zadevah, seveda če bi koalicija omogočila, da bi bilo dovolj časa na razpolago tako za predlagatelja točke kot za razpravljavce. Vendar to je zakon, ki je po našem mnenju potreben predvsem zato, ker je javnost najboljše orodje, da neke stvari potekajo zakonito, da se neke stvari dogajajo odgovorno. Mi nimamo nobenih težav z javnostjo premoženja, ne svojega in tudi ne tistega, ki se pač v teh javnih institucijah ustvarja, in tudi ne tistega, ki ga nekdo pridobi na osnovi neke vrste javnega pooblastila pri izvajanju javnega pooblastila! Če bi bilance sindikatov bile javne, če bi bile transparentne, če bi bile pregledne, če bi bile javno dostopne, to ne bi v ničemer vplivalo ali na poslabšanje kvalitete izvajanja bitke za delavske pravice, za izboljšanje položaja delavcev. V ničemer, kvečjemu obratno. Če bi to bilo javno, potem bi se najbrž sindikalni voditelji na nek drug način postavili v bitko za sindikalne pravice, za boljši položaj delavcev, za zaščito delavcev in podobno. Ampak ker pač to ni javno, ker postaja in ostaja del premoženja in poslovanja sindikatov dostopno samo tistim posvečenim, tega pač ni treba izvajati na tak način.

Zato smo doživeli v marsikateri pomembni slovenski firmi z dobro blagovno znamko, da so ljudje mimo sindikata vzeli pravice v svoje roke in se sami borili za svoje pravice. Sami. Tudi ni potrebe, da bi bila skrivnost, kje imajo vodstva sindikatov razpršeno svoje fizično premoženje, ne samo finančno premoženje, tudi fizično. Kje so letovišča, kje so počitniške hišice? Morda to ne bi bila nobena skrivnost, če bi koga povprašali, kje in kdo so tisti, ki uporabljajo te objekte. Prav zaradi tega mislim, če hočemo dvigovati raven preglednosti v slovenski družbi, če hočemo dvigniti zaupanje v tiste, katerih delo mora biti po zakonu javno, kot v tiste, ki izvajajo javna pooblastila, da bi bilo prav, da bi bilo njihovo poslovanje po zakonu javno. In ne bi smelo biti nobene ovire, da takega zakona, take novele, kot je sedaj predlagana, ne bi podprli. Ne bi smelo biti nobene ovire, če je interes

iskren, da so stvari pregledne in da so stvari dostopne. Vendar mnogi, kot opažam v teh razpravah, nimate iskrenega interesa, da bi bile stvari pregledne, prezentne, dostopne, da bi vedeli, koliko je tega premoženja, kje je to premoženje, kako se s tem premoženjem upravlja. Iz teh razprav je očitno, da tega interesa ni. Žal, vidim, da tudi ne pomagajo priporočila tistih institucij, ki so v tej državi pravzaprav namenjene temu, da odločajo o tem, kaj je in kaj je potrebno, da je javno, kaj je smiselno, da je javno in kaj ni. Informacijska pooblaščenka je že taka institucija, kot je dejal včeraj predsednik Vlade, lahko je to institucija "par excellence" v teh primerih. Pa vendar se tega "par excellence" mnenja, ki je bilo izraženo v Državnem zboru na odboru za notranjo politiko, ne upošteva, se ga ignorira. Se gre mimo njega. Morda bi se bilo treba vprašati, da kakšno "par excellence" institucijo tudi potem ker se takih mnenj ne upošteva, kam postavimo, v nek drug položaj ali drugače z njo operiramo.

Škoda je, ker se tako eksplicitno, očitno javno izraženo mnenje ne upošteva. Tudi včeraj smo dobili neko odločbo informacijske pooblaščenke, s katero je odločila, da je Vlada neupravičeno odločila, da nek dokument, ki nima popolnoma nič v sebi, ima oznako stopnje zaupnosti, pa ni bilo uslišano, ni bilo sprejeto. Ko smo predlagali, da bi prekinili toliko časa razpravo v tisti točki dnevnega reda, da bi dobili odločbo informacijske pooblaščenke. Ni bilo interesa. In sprašujem se, kako bomo ravnali sedaj, ko je tak sklep, taka odločba prišla. .../Opozorilni znak za konec razprave./... V teh primerih, ko gre za javnost tega premoženja, se nam lahko zgodi zelo podobno. Lahko se nam zgodi zelo podobno. Slej ko prej bo treba nekaj na tem področju storiti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Bojan Kontič.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Jaz sem sicer v uvodu, v mnenju poslanske skupine in opredelitvi poslanske skupine do tega predloga povedal takšna stališča, kot sem jih. Očitanje o iskrenosti nas, ki zavračamo poskuse o političnem poseganju v delovanje sindikatov, kot vprašljive, je seveda dobrodošlo, če kdo iskreno misli, da lahko s tem zakonom prispeva k temu, da bodo sindikati močnejši, da bodo bolj svobodni, da bodo zato še tisti, ki danes niso člani sindikata vstopali v sindikat in podobno.

Seveda namen predlagateljev zakona ni ta. Namen predlagateljev zakona je, da se Državni zbor že drugič v pol leta ukvarja z zakonom, ki verjetno v sebi nosi velik prispevek k izhodu Slovenije iz krize, v kateri se nahaja. Hkrati v isti sapi poudarjate, da ukrepov ni, da se Državni zbor ukvarja z vsem drugim, samo s tem ne, da Vlada zamuja, da delavci izgubljajo delovna mesta. Predlagate pa zakone, ki

niti približno ne pomagajo k temu, da bi se Državni zbor ukvarjal z zadevami, ki so v tem trenutku pomembnejše.

Še enkrat vam povem, sedaj tudi osebno, da poseg v ta zakon kaže na popolno nepoznavanje zakona o reprezentativnosti sindikatov. Zakon o reprezentativnosti sindikatov govori o lastnosti pravne osebe, o njeni pridobitvi, govori o pridobitvi lastnosti reprezentativnosti. Organiziranost sindikata pa prepušča sindikatu. Sindikat se organizira tako, kot želijo članice in člani. Nihče teh članic in članov ne sili, da so člani sindikata. Vsi tisti, ki so v sindikatu, so verjetno v njem zaradi tega, ker čutijo potrebno po tem, da se združujejo tudi v ključni točki namena združevanja, to je prizadevanju za delavske pravice, za pravice, ki nekako izhajajo tudi iz dela.

In ko govorimo, da je včlanjevanje v sindikate svobodno, to pomeni, da tudi ti, ki so včlanjeni v sindikate, sprejemajo statut, se odločajo kako bodo delovali, določajo strukturo organiziranosti. In znotraj te organiziranosti imajo tudi nadzor med poslovanjem svojega sindikata. In članice in člani sindikata vsekakor imajo pravico za vpogled v poslovanje svojega sindikata, v katerega so včlanjeni prostovoljno. In če z njim niso zadovoljni, imajo več možnosti. Ena izmed njih, tista skrajna, je, da niso več člani organizacije, s katero niso zadovoljni.

Še enkrat povem. V Socialnih demokratih stavimo na socialni dialog, kljub vsem pomislekom, ki jih imate in vse pripombam in vsem razlogom, zakaj je socialni dialog takšen, kot je. Sindikati v tem socialnem dialogu zastopajo šibkejšo stran, šibkejši člen v teh pogajanjih, zato si želimo močne avtonomne sindikati. In ko govorite včasih tudi o političnih pripadnosti ali povezanosti, vas še enkrat opozarjam, da ste pri tem zelo previdni in, kot je že en kolega pred mano dejal, vzamete metlo in pometete pred svojim pragom, verjemite mi, da imate kar nekaj dela s tem. In glede na to, da smo svoja stališča povedali že dvakrat, glede na to, kar se dogaja, upravičeno pričakujem, da bomo morali čez nekaj mesecev povedati še tretjič. Jaz namreč upam, da ta zakon danes ne bo sprejet, tako kot ni bil prvič, in da bomo na ta način zagotovili avtonomnost in svobodo delovanja sindikata. In kot sem v uvodu dejal, morda je pa le nekaj iskrenosti tudi v tem delu, ko govorimo o konkurenčnosti, ne samo povezanosti, to je v tistem delu, ko želimo ljudi na ulice, ampak ko to počne sindikat, spoštovane kolegice in kolegi, je to povsem nekaj drugega, kot pa je to takrat, ko to počne predsednik najmočnejše opozicijske stranke v parlamentu. Morda se pa bojite te konkurenčnosti in želite sindikate izpostaviti predvsem pritiskom in jim nekako odvzeti to možnost, ki jo dejansko imajo, izprazniti prostor, ki ga želite zasesti vi. Tako si razlagam napoved vašega predsednika.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima še predlagatelj, gospod mag. Branko Grims. Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Najprej nekaj odgovorov, ker so izredno zabavni in sem prepričan, da jih bodo tudi mediji z veseljem objavili. Prvo. štirikrat danes se je s strani SD-ja, tudi zdaj čisto na koncu, pojavilo norčevanje na račun tistega preprostega poziva k srečanju na ulicah in trgih s strani gospoda Janeza Janše.

Glede na to, da ima ta stranka, in to je prvi fenomen, o katerem ne bom govoril, očitno nek zdravstven fenomen, to je amnezijo, bi vas spomnil, kdo je prvi izrekel ta stavek. Lahko preverite, bil je izrečen po televiziji, sem ga videl na lastne oči. Točno ta stavek, poziv k srečanju na trgih in ulicah slovenskih mest, je izrekel gospod Borut Pahor spomladi leta 2008 oziroma konec zime 2008, takrat ko je pozval k tem srečanjem, ki ste jih imeli kot volilno kampanjo, pred uradno volilno kampanjo na slovenskih ulicah in trgih. In ne boste verjeli, takrat ste točko isti, ki danes brijete norca iz teh besed, to pozdravili, pogledjte, stranka prihaja k ljudem. Ko točno isti stavek, do pičice isti stavek izreče gospoda Janez Janša, se pa isti ljudje delate norca. Po eni strani amnezija, po drugi strani, boste priznali, politična kultura na psu.

No, pojdimo naprej. Slovenija ne more preboleti - ste se spet poskušali norčevati oziroma, da Slovenska demokratska stranka - ne more preboleti poraza na volitvah. Joj, spet malo amnezije! Namreč poraz na volitvah, zadnjih volitvah je doživela SD, kajti zmagovalka evropskih volitev, ki so bile splošne, tajne, periodične volitve, torej demokratične volitve, je bila SDS. Sedaj se bo to tudi formalno videlo, ker bo imela SDS največ poslank oziroma poslancev iz Slovenije v Evropskem parlamentu med vsemi slovenskimi strankami, kar bo za Slovenijo dobro, gre za tudi krepitev evropske ljudske stranke, ki je najmočnejša politična sila v Evropskem parlamentu in bo tudi stvari postavila na pravo mesto. Če kdo česa ne more preboleti, res malo delujete bolehno po vseh anketah, ampak to v resnici ni problem, ker strogo strankarski pogled ni tak problem sam po sebi, problem je, kaj to pomeni za Slovenijo. In gospe in gospodje, Slovenija pa res ne more preboleti, da ste se s tisto volilno prevaro ponovno zavihteli na volitvah na oblast...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod mag. Grims...

MAG. BRANKO GRIMS: Samo odgovarjam...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Ne, ali lahko prosim povem svoje mnenje. Gospod mag. Brims...

MAG. BRANKO GRIMS: Če ste dovolili osnovne besede...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod mag. Grims, prosim, če mi dovolite besedo kot predsedujočemu.

MAG. BRANKO GRIMS: ...so bile sedajle izrečene, rano...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Lahko povem kot predsedujoči svojo besedo?

MAG. BRANKO GRIMS: Prosim.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Nekoliko ste res zašli, moram opomniti, pa govorili karkoli, ampak ne govorite o naslovu tega, o čemer razpravljamo. In naj še enkrat preberem, gre za Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o reprezentativnosti sindikatov. Prosim, če se omejite na to temo. Hvala.

MAG. BRANKO GRIMS: Bom prišel do bistva zgodbe, gospod predsedujoči. Poglejte, v čem je problem. Slovenija ne more preboleti, da ste se zavihteli ponovno na oblast, preden so se prekinile tiste vaše tesne vezi, stkanjo, zraslo s kapitalom. Ta zraslost politične tranzicijske levice s kapitalom je pa sociološki fenomen, slovenski, ki mimogrede ni samo slovenski, ampak velja za celoten vzhodni blok. Ampak problem tega je namreč tudi v tem, da je ta dvojnost v odnosu do sindikatov in do zaposlenih, ki se je izkazala tudi danes pri vašem zavračanju tega zakona. In v tem, gospod predsedujoči - zato sem ta uvod naredil - je jedro zgodbe. Popolnoma razumem, da zavračate to, da bi se poslovanje sindikatov naredilo transparentno. Zanimivo pa je, ko sem imel priložnost tudi z gospodom Semoličem v Državnem svetu govoriti, da ima on veliko manj pomislekov o tem, da se na nek način ta problem uredi, kot jih imate vi v tem trenutku. In mi je tudi jasno, zakaj - zaradi te vaše vtkanosti, zraslosti, prestreljenosti s slovenskimi tajkuni oziroma s kapitalom. In potem imate po eni strani polna usta sindikatov in pozitivnega odnosa do sindikatov, sindikalizma, nastopate kot njihovi branitelji, po drugi strani pa v dejanjih, v konkretnih odločitvah branite interese kapitala. In to se potem vidi tudi na simbolni ravni, zato ker je, recimo, tudi nekaj členov v ustavi, ki govorijo o socialni, sindikatih, med njimi je tudi 67. člen, ki izrecno določa, da mora biti lastnina urejena z zakonom tako glede pridobivanja in uživanja, da je poleg gospodarske in ekološke zagotovljena tudi njena socialna funkcija. In avtor te določbe, tisti, ki je vztrajal, da je to prišlo v slovensko ustavo, je dr. Jože Pučnik. Zato me ne preseneča, da zdaj SD pelje akcijo, da bi se ime dr. Jožeta Pučnika umaknilo z največjega slovenskega letališča. Jasno je, da je tajkunom to trn v peti. In za to v resnici gre, na simbolni ravni, ampak še kako relevantno za problem, ki ga danes obravnavamo.

Tisto, kar je bilo precej nerodno tudi z vaše strani, je, ko ste nekajkrat rekli, "SD se distancira od insinujacij o

poslovanju sindikatov." Ja, zakaj so bile pa te insinuacije - niso bile z naše strani, neka druga stranka jih je res nekaj izrekla - sploh izrečene. Zakaj so se lahko pojavile tudi v medijih, saj jih tista stranka iz medijev tudi povzela. Koliko medijem zaupate, je pa drugo vprašanje. Pojavile so se zato, ker pač to poslovanje ni bilo transparentno. In to bremeni odnos delavstva do sindikatov, po drugi strani dela sindikate šibkejše, ker jim ljudje obračajo hrbet, zaposleni jim obračajo hrbet, to je jasno, to je dokazljivo, in po drugi strani so tudi manj verodostojen, manj močan partner v pogajanjih z Vlado. Morda je pa to v resnici vaš cilj in zato temu tako vehementno nasprotujete, mnogo bolj kot sindikati sami. Še enkrat to povem, gospod Semolič je na seji Državnega sveta sam izjavil, da se mu zdi tema relevantna, da je pomembno, da je dobro, da se je odprla. In je tudi poudaril, da je v prejšnjem mandatu potekal socialni dialog bolje in bistveno bolj tekoče, kot poteka v tem mandatu. Navedel sem tisti primer, ko je šlo za vprašanje preoblikovanja elektrogospodarstva, kjer je dokazljivo, da zaradi vladnega neinteresa ni prišlo do uresničevanja celo institucionaliziranega socialnega dialoga, tistega, ki izhaja iz obstoječe pravne ureditve. In kaj naj rečem?! Bog nas varuj takšnih varuhov sindikatov, kot ste v takšnem primeru vi, ko je tako očitna razlika med besedami in dejanji. In zato še enkrat poudarjam, mene ne preseneča, da v tem trenutku tako nasprotujete temu zakonu.

Norčevanje iz tega zakona, češ, ja, kaj pa to prispeva k izhodu iz gospodarske krize. Ohranitev socialnega dialoga, ki je vrednota, ki je tudi deloma institucionalizirana v slovenski pravni ureditvi, je v javnem interesu, je v interesu večje kvalitete življenja, gospe in gospodje. In tudi v času krize, in še posebej v času krize, če želite. In je zato neskončno bolj tudi v smislu pozitivnega izhoda iz krize, ohranitve kvalitete življenja, kot pa je bilo recimo vaše večdnevno in včeraj, ure in ure mučno ukvarjanje z razreševanjem gospoda Erjavca. To je pa res nekaj, kar ni čisto nič pripomoglo - ne k razreševanju krize in ne k višanju kvalitete življenja. Ampak tako pač funkcionirate, medtem ko zapirate oči pred problemom, ki je tukaj in je transparenten.

Ko govorimo o tem zakonu, je treba poudariti, da v Sloveniji ima sindikat posebno vlogo. Je, še enkrat povem, institucionalizirana, izhaja celo iz nekaterih členov ustave in je urejena tudi v zakonodaji. In zato v širšem pomenu besede sindikat sodeluje ne samo pri uresničevanju javnega interesa, ampak tudi izvaja stvari, ki so v javnem interesu. In zaradi tega je zagotovo legalno in legitimno, da bi se uredila dolžnost, da se predstavi tisto osnovno poslovanje javnosti v zakonu. S strani zakonodajalca je ta pravica zagotovo prezentna. Tudi ne bi bili evropski unikum, daleč od tega, kot ste nekateri govorili. Pet evropskih držav ima to izrecno urejeno v svojih zakonodajah kot dolžnost sindikatov.

To se pravi, tukaj ni enotne evropske ureditve. V večini ostalih držav, kjer to v zakonu ni izrecno urejeno, je pa to princip, ki ga sindikat sam spoštuje. Kako pa je s tem v Sloveniji, ste pa potrdili tudi sami v razpravah in ste samo potrdili tisto, kar smo postavili v SDS v izhodišče. So primeri, ko celo sindikalni funkcionarji na nižjem nivoju, recimo vodje sindikata v nekem manjšem podjetju, ne morejo priti do podatkov, kam gre v resnici njihov denar. Kje pa je tu transparentnost poslovanja? Znotraj sindikata ne more dobiti tega. Tu je nekaj narobe. In potem se ne čuditi, če se znižuje raven zaupanja in če se potem pojavijo tovrstne insinuacije, od katerih se, kot ste rekli, hočete distancirati.

Za transparentnost gre. Saj vsi poznamo tisti rek: Čisti računi, dobri prijatelji. Zaposlen, če plačuje sindikatu članarino, zagotovo hoče vedeti, kaj se potem s tem dogaja. In če nekdo razmišlja o tem, ali je smiselno, da se včlani v sindikat, in najbrž bi bilo v javnem interesu, že zaradi teh pravic in dolžnosti, ki so urejene v slovenskem pravnem redu, da sindikati obstajajo, da so močni, bi seveda tudi njim moralo biti dostopno vsaj neko temeljno sporočilo o tem, kako in kaj se dogaja z denarjem, ki ga dobi sindikat s strani teh članarin.

Primerjati to z ureditvijo v nekaterih drugih državah, kjer vsi sindikati v celoti plačujejo vse stavke, je nesmiselno, sem že prej to poudaril, ker v Sloveniji je stavka ustavna kategorija. Pravica do stavke je ustavna kategorija. Je sploh ni pravično omejevati, glede na nekatere člene Ustave, razen izjemoma, ko gre za tiste institucije, ki morajo delovati, da družba lahko normalno deluje, ampak to je res izjema, da družba lahko normalno deluje. Ampak to je res izjema od izjeme. Tam ne plača sindikat take stavke. Stavka, ki poteka skladno z obstoječo zakonodajo, vsi vemo, gre na stroške delodajalca, ne pa sindikata. Delavci imajo ravno tako pravico do povrnitve plače.

Iz tega razloga je to, kar predlagamo, še toliko bolj upravičeno. In tega tudi potem ni mogoče primerjati neposredno z drugimi ureditvami v primerljivih državah.

Socialni dialog sam po sebi, ne glede na to, da je na nasprotni strani sedajle bilo kar nekaj smeha, ko sem to omenil, je kvaliteta, ki je v Sloveniji obstajala, je kvaliteta, ki se je ohranila ne glede na oblast, in je kvaliteta, ki se je okrepila, to z vso odgovornostjo trdim, v času, ko je Slovenijo vodila prva demokratična izvoljena vlada in ko je vodil oblast Demos, pod vodstvom dr. Jožeta Pučnika. Ni slučaj, da so v slovenski ustavi v več členih omenjene socialna funkcija lastnine, vloga sindikatov, pravica do sindikalnega združevanja. To so bile zahteve, ki jih je dr. Jože Pučnik do konca in dosledno zagovarjal. To vam lahko povem iz prve roke, ker sem pač sodeloval v tisti skupini, ki je nekatere te pripombe tudi pripravila in upoštevala. In to,

kar sem prej prebral, o socialni funkciji lastnine, kar verjamem, da je trn v peti obstoječim slovenskim tajkunom, je prav predlagal in pri njej do konca vztrajal dr. Jože Pučnik osebno, ker je to povzel po izkušnjah iz Nemčije, ki pozna podobno rešitev tudi v svoji ustavi. Zaradi tega je tudi to en razlog za ustrezen odnos do njega, tako mimogrede.

Pa da se vrnem nazaj na vprašanje sindikatov. Vprašanje, ki se je pojavilo kot nek retoričen namig, je bilo tudi: Kako pa je s svobodo včlanjevanja v sindikate? Poglejte, govorimo o zakonu, za katerega ste sami rekli, da je statusni, opredeljuje pravico do tega, pod katerimi pogoji pridobi nek sindikat pravico statusa, da je reprezentativni sindikat. In popolnoma normalno, tudi pravno brežhibno, če želite, je, da se potem v takem zakonu opredelijo tudi pravice in dolžnosti, ki izvirajo iz tega statusa. To ni v ničemer v nasprotju s to rešitvijo. In kot zanimivost. Ko je Vlada zavrnila ta naš predlog, sedaj že v drugo, je izrecno zapisala, da se Vlada nemo strinja s trditvijo predlagatelja, da predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun. Citiram: "Za pripravo oziroma prilagoditev ustrezne aplikacije in izvedbo javne objave bi Ajpes namreč potreboval določena proračunska sredstva." Lepo vas prosim, to gre za popolnoma zanemarljiva sredstva z vidika javnih financ. Gre za podatke, ki se itak zbirajo, ki se itak obdelujejo, gre torej samo za to, da se to priredi in v ustrezni obliki prezentira javnosti. Lahko konec koncev se naredi nekaj javno tudi z objavo na spletni strani, kar je stroškovno potem resnično popolnoma zanemarljivo. Pa se temu posebej da kot ključen argument prostor na koncu vladnega sporočila. Ista vlada, gospe in gospodje, je v zakon o izbrisanih sedajle zapisala, za primerjavo, da nima finančnih posledic za javni proračun. Pa bo treba izdajati odločbe, speljati postopkovne odločbe na upravni ravni na več instancah, ko bo treba sodne postopke imeti, ko bo treba izplačevati odškodnine, ki jih tudi sam predlagatelj na koncu, to se pravi, predstavnik ministrstva ni več na seji upal povsem izključiti. In za povrh vsega to posega še v druge pravice nekaterih drugih blagajn, ki se ravno tako financirajo iz javnih sredstev za nazaj, kjer lahko tista sredstva še bistveno presegajo vse možne odškodnine. Skratka, orjaška sredstva, in Vlada mrtvohladno zapiše, "nima finančnih posledic". Ko pa mi samo predlagamo, da nekaj, kar se itak zbira in obdeluje, naredi javnosti dostopno, pa to zavrne ta ista vlada z iznenada izjemnim občutkom, da to pa ima posledice za javne finance. Pa lepo vas prosim!

Toliko z naše strani.

Dovolite pa, da za konec izrazim res še pričakovanje. Zdaj je Državni zbor to obravnaval dvakrat. Obravnaval je temo, ki je pomembna, ki se dotika ne samo vprašanja sindikatov, ampak tudi in predvsem vprašanja vrednot, ker je socialni dialog vrednota, na kateri je zgrajen del slovenske politične kulture in ustavne in pravne ureditve. In gre za to,

da se to ohrani. Če se bo nadaljeval sedanji proces razkroja, zaupanja v sindikate zaradi različnih insinuacij, ki so morda nekatere utemeljene, morda nekatere niso, o tem pač lahko sodi samo nekdo, ki ima dejansko vpogled v podatke, potem bo to slabo za celotno državo, ker bodo sindikati šibkejši, ne bodo polno opravljali svoje funkcije in zaradi tega se lahko zgodi, da bo za določene sloje ali v končni fazi celo za vse znižana kakovost življenja. O tem se v resnici danes pogovarjamo in zaradi tega je ta tema še kako relevantna. Še posebej zaradi težkih gospodarskih okoliščin, v katere nas je porinila nestrokovnost sedanje koalicije. Nekaj časa se lahko še nadaljuje ta zgodba, da se z uresničevanjem jugoscenarija, ko se v enem letu za več kot polovico celotnega jugoslovanskega nekdanjega dolga na novo zadolži to ubogo državo in njene državljanke in državljane, to kar je storila ta sedanja vladajoča koalicija, ampak, prej ali slej bo račun za to balkansko krčmo prišel in plačevalo ga bo slovensko gospodarstvo, plačevalo ga bo slovensko delavstvo. In takrat bomo potrebovali tudi močne sindikate, da bodo branili interese zaposlenih, da bodo ohranili kakovost življenja, da bodo ohranili pravice zaposlenih in da bodo ohranili tiste vrednote, na katerih je ta država bila zgrajena in v katerih je v pozitivni smeri odstopala od, če želite, tudi mnogih drugih držav Evropske skupnosti. Zaradi tega bi pričakovali podporo s strani tistih, ki govorite o socialni demokraciji. Zaradi tega bi pričakovali podporo tistih, ki govorite o tem, da ste na strani sindikatov. Dejansko pa s tem, ko onemogočate transparentnost njihovega poslovanja, kot na nek način bolj nasprotujete tej transparentnosti kot sindikati sami, zagovarjate interes kapitala. To je v resnici jedro te zgodbe. Zaradi tega, ker je pač tukaj nepredstavlljivo prepleteno samo jedro vašega obstoja in delovanja z interesi kapitala. In zaradi tega v resnici sedanjim vladajočim sploh ni v interesu, da imajo močne in odločne sindikate. Njim je v interesu, da se naredi kakšna predstava, ko se zapleše na takte internacionale ali pa bandjere rose, da pa se seveda slučajno ne pojavijo kakšni transparenti, "dajte nam delovna mesta" ali pa "pokajte", kajti to bi bilo ključno sporočilo in take sindikate rabimo. In rabimo sindikate, ki bodo skrbeli za to, da bo prišlo do uresničevanja temeljne socialne pravice. To pa je pravica do dela, do delovnega mesta. Nič drugega ne daje take kvalitete življenja in tudi take kvalitete prebivanja vsem prebivalcem Slovenije, se pravi vsem Slovenkam in Slovencem, državljanke in državljanom, prebivalkam in prebivalcem, kot so to kvalitetna, dobra delovna mesta, ki omogočajo, da se zažene ekonomija v polni meri, da se živi in da se socialne pravice pridobivajo iz delovnega mesta, ne pa iz miloščine za nezaposlene, kot to poteka sedaj, z nekim norim zadolževanjem, za katerega bo račun prišel. In ko bo ta račun prišel, nas bo vse strašno bolela glava. Ne pozabimo, da je neka skupnost, ki smo ji pripadali, ob izstavitvi tega

računa doživela svoj nepreklicni konec. Zagotovo si Slovenija zasluži, da z njo ravnamo odgovorno in ohranimo po eni strani kvaliteto življenja in po drugi strani vrednote tudi naslednjim generacijam. To pa je tudi poziv vladajoči koaliciji, da se neha z nadaljevanjem jugoslovanskega scenarija in da nehate zapravljati denar že bodočih generacij.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Vsi prijavljeni, ki ste želeli besedo, ste dobili besedo. In ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, vas sprašujem, ali želi še kdo še na podlagi prvega odstavka 71. člena razpravljati. Vidim veliko dvignjenih rok, zato bom odprl prijavo. Prijava teče. Prijavljenih je 8 razpravljavcev. Da bomo zelo točni, ima vsak od razpravljavcev na voljo 2 minuti in 30 sekund.

Izvolite, gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, predsedujoči. Bomo vsi krati, moramo biti predvsem jedrnati.

Gospod Grims je podal eno takšno razpravo, ki nas ni prepričala. Ni prepričala ne nas, ne sindikatov, ne delavcev ne delavk, verjetno, kajti jasno je, da namen njihovega predloga predvsem to, da se omeji avtonomija sindikatov. In nekaj očitno v vseh teh razpravah predlagateljem ni bilo jasno. To, da ne govorimo o javnem denarju. Govorimo o sindikalnem denarju. Nimamo opravka z eno državno institucijo, kjer je prav, da zahtevamo to, kar predlagatelji zahtevajo. Ampak govorimo o članarini, ki jo delavci sami in prostovoljno plačujejo sindikatu. In znotraj tega imajo pravilnike, imajo statute in se upravljajo samostojno, brez vtikanja gospoda Grimsa. Jaz razumem, da bi on želel držati roko nad družbo, državo, nad delavci. Ampak tega se ne da, gospod Grims. Sprijaznite se s tem! Smo v demokraciji. Demokracija predvideva tudi samostojnost sindikatov. Smo v socialni državi in sindikat ima pravico delovati brez vašega vmešavanja. Vi niste pristojni za to. In razumem vašo željo, da prisilite to vlado da opravi neko umazano delo, ki bi potem služilo v prihodnosti morda vam. Ampak tega ta vlada ne bo storila, vsaj ta koalicija tega ne bo sprejela. Vi bi uničili sindikate, bi uničili levičarje, vse tiste, ki so za vas nepotrebni. Ampak se ne da, veste, še vedno živimo v demokraciji.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo. Spoštovani!

Veliko je bilo povedanega, nekatere stvari so kot bob ob steno, ampak primerjalna ali simbolna predstavitev je bistveno bolj učinkovita, se bolj prime, je bolj razumljiva in marsikdo potem tudi spremeni mnenje. In bom s tega zornega kota izkoristil ti dve minuti.

Enkrat sem že povedal, da je v Sloveniji približno 500 tisoč članov organiziranih preko sindikatov. In če vsak plačuje 1 evro na mesec, je to na leto 6 milijonov. To ni majhen znesek. In kaj želimo predlagatelji s to spremembo zakona? Nič drugega kot to, da se javno predstavi, kako se s temi 6 milijoni gospodarji, kako se jih porabi in da tisti, ki plačajo teh 6 milijonov, vedo, ne da bi jim bilo treba plačati, imajo uvid v to porabo. S tem nikogar in nič ne omejujemo, nikomur in nobenemu ne kratimo nobene pravice, celo dajemo pravice, nikogar pri tem nič ne oviramo. In še posebej bi rad poudaril, da nad nobenim ne držimo roke. Ravno obratno. Mi bi želeli, da bi se te roke odmaknile, mi ne želimo nad sindikati držati roke, prav tako pa menimo, da je prav, da tudi drugi ne držijo roke nad njimi. Tudi vi nimate pravice, da držite roko nad sindikati. In za to gre. In vaši argumenti, so zaradi tega na trhlih nogah, če sploh lahko rečemo, da je to argument. Mi želimo s to spremembo zakona, da tisti, ki plačujejo članarino, da lahko vidijo bilanco gospodarjenja s temi milijoni in da jim za to ni treba plačati. Delavci, ki so člani sindikata, pa članarino plačujejo zato, da bi jih sindikati zastopali napram delodajalcu. Pa kdorkoli je to. Čisto vseeno, ali je to država ali so to samostojni podjetniki ali kdorkoli drug. In delavci pričakujejo, da bo to njihovo zastopanje učinkovito. Zato želimo, da je gospodarjenje s temi sredstvi transparentno .../Opozorilni znak za konec razprave./... pregledno.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

RUDOLF PETAN: Takoj bom zaključil.

O tem koga smo prepričali, pa bi bilo zanimivo opraviti kakšno neodvisno raziskavo javnega mnenja, in prepričan sem, da bi člani sindikata prav gotovo rekli, ..

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, gospod...

RUDOLF PETAN: ...da so za javnost.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: ...Petan.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsedujoči!

Uvodoma moram povedati, da to, kar sem danes poslušal v parlamentu, razprave določenih kolegov poslank in poslancev iz koalicije, so šle preko vsake mere dobrega okusa. Povedati vam moram, da od teh polovica jih sploh ni prebrala zakona, praktično je polovico svoje razprave zapravila za popolno demagogijo, popolno zavajanje in veliko laži. Med njimi tudi gospod iz Zaresa, ki se mi tako simpatično smeji, ki govori popolne oslarije, kar je danes govoril v parlamentu. Boljše da si gre prebrat zakon in prebere, kaj v tem zakonu piše.

Dragi gospodje in gospe, prav zaradi tega se mi zdi izjemno pomembno, da ponovno poudarim za vso slovensko javnost in povem, kaj je cilj in intenca tega predlaganega zakona. Cilj in intenca tega zakona je, da tisti, ki ustvarjajo sindikalno premoženje, to so delavci, člani tega sindikata, vedo, kaj se z njihovim premoženjem dogaja in kako njihova vodstva razpolagajo s tem ustvarjenim premoženjem. To je intenca predlaganega zakona.

V tem zakonu nikjer ni napisano, nikjer z besedo omenjeno, da Slovenska demokratska stranka želi razpustiti sindikate, da dela in se trudi na vsak način razvrednotiti in uničiti sindikate v tej Sloveniji. To je največji absurd, ki sem ga lahko v tem parlamentu slišal. In to od takih ljudi, ki so bili publicisti in ne vem kaj še. In ti ljudje bi radi demagoško razlagali v tem parlamentu, kaj je intenca tega zakona. Se pravi, pomeni nekaj, da želijo zavajati slovensko javnost. To je najslabše, kar lahko počenjajo poslanci v Državnem zboru. To ni njihova naloga in ne njihova dolžnost in nima nobene povezave s tem zakonskim predlogom.

Ti dragi kolegi so omenjali probleme v zaposlovanju, brezposelne delavce in tako naprej. Niso pa povedali, da je ravno ta vlada, ki je sedaj na oblasti, naredila vse za to, da gre državi strogo in zelo zelo jasno po vseh parametrih, makro in mikro, v brezno, kjer je majhna možnost, da se bo lahko iz tega izvlekla. Ne bi rajši vi, kolegice in kolegi iz poslanskih skupin SD, Zaresa in LDS-a, skrbeli za to, da ne bi ta država drvela v to dno, da ljudje ne bodo živeli od 450 evrov plače, temveč da se bodo sindikati brigali za to, da delavci ne bi, če bi bili pravi sindikati, imeli 450 evrov, ampak da bi imeli 700 ali 800 evrov. To je naloga sindikata.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa gospod Pojbič. Besedo ima gospa mag. Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Danes je bilo res mogoče slišati marsikaj, v večini tistega, kar ne sodi pod naslov zakona o reprezentativnosti sindikatov. Ampak ker nas kolegi iz SDS-a tako radi poučujejo o pravu, naj opozorim na to, da ima njihov predlog zakona, ki obsega vsega en člen, po moje dve temeljni napaki. Na eno sem že opozorila, to je, da zakon nalaga sindikatom, ki so pravne osebe zasebnega prava, kaj morajo iz svojih sredstev plačevati. Drugo pa je, da imajo v tem istem členu v tretjem odstavku natanko zapisano, od kdaj morajo biti letna poročila sindikatov javna. Nenavadna zadeva.

Tisto, kar zadeva pa stališče informacijske pooblaščenke o javni dostopnosti podatkov, je pa treba videti v kontekstu in prebrati vse. Ko je kolega poslanec Petan citiral iz magnetograma, je prebral, ne vem, ali se mu je to zgodilo po namernem ali kako, tisti del, kjer je pooblaščenka rekla, če in ko bo javni interes tako močan, da naj bodo ti podatki

javni, je pa mogoče to tudi uresničiti. Veliko govora je bilo o tem, s čim bi se morali sindikati ukvarjati. Kar milo se mi je storilo, ko je bilo povedano, da ni solidarnost bistvena za sindikate. Ampak ravno na solidarnosti dejavnost sindikatov temelji in da bi morali sindikati zagovarjati pravico do dela. Ja, v nekih prejšnjih časih smo imeli pravico do dela celo v Ustavi zapisano, pa smo s tistimi časi opravili. Sama sem bila nekoč članica sindikata, in to tudi tistega, ki je združeval visoko izobražene, zanimivo pa je, da imajo o sindikatih največ povedati tisti, ki za sebe pravijo, da nikoli niso bili člani sindikata. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Silva Črnugelj. Prosim.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo. Naj najprej zelo jasno povem, da zagotovo ne bom podprla predloga zakona o reprezentativnosti sindikatov iz več razlogov. Skoraj da je težko reči, da je ta predlog zakona, zakon. Kljub temu, da se to že ponavlja drugič, ampak mislim, da je iz razprave bilo dosti jasno povedano, zakaj in kako, ker dejansko ne gre za neke nove dodatne pravice delavca in svobodo delovanja sindikatov, ampak dejansko za eden zelo droben segment.

Ne bom podprla, ker so se tudi na našo poslansko skupino, in ne samo na našo, ampak tudi na druge, oglasili reprezentativni sindikati, da tega zakona ne podpirajo. To, kar je bilo lažno izjavljeno, da največji sindikat in tudi gospod Semolič ta zakon podpira. Ni res. In to je laž in tudi Svobodni sindikati tega zakona ne podpirajo. Ne bom dovolila, da se na ta način tako manipulira. Ta zakon je za mene pač tak kot je. Zakaj je tako napisan in zakaj se opozicija, ki bi lahko šla z vsemi možnimi idejami, ki jih je do sedaj že realizirala, zakaj se recimo ni lotila tega, kako in na kakšen način okrepiti sindikate, ker vemo, da sindikati so močni in varujejo pravice delavcev samo takrat, ko so združeni, ko so močni in ko skupaj nastopajo. Tudi to bi recimo bilo, če bi dejansko bili za neke delavske pravice, za to, da se te delavske pravice na artikuliran način skozi socialni dialog, skozi artikuliranje javnega interesa tudi uresničijo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Zanimivo je, kako nekateri v tej razpravi, ki sem jo imela priložnost poslušati kar nekaj ur, utemeljujejo svoj predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o reprezentativnosti sindikatov na način, ki nikakor ni lasten njihovemu siceršnjemu ravnanju, ne samo v preteklem letu, pač pa v preteklih letih. Od ljudi, ki so kapitalu dali možnost, da ima mnogo nižjo davčno stopnjo pri davku od prihodkov

pravnih oseb, od ljudi, ki so najbolj premožnim oziroma ljudem z najvišjimi dohodki znižali stopnjo obdavčitve, dohodnino, od ljudi, ki so omogočili, da kapital nima obveznosti, da vključi delavce v delitev dobička, zdaj naenkrat slišimo, da so oni tisti, ki ščitijo pravice delavcev, da so oni tisti, ki dajejo delavcem možnost, da bi uveljavljali svoje pravice. Od teh naenkrat slišimo, kako je njihova težnja in želja vedno bila, da bi bila minimalna plača 500, 600, 700, 800 evrov. Kar naenkrat, čudno in prečudno, slišimo izjave, češ, "narod, zbudi se, mi smo vaši zaščitniki, mi smo vaši skrbniki." In to na tak način, da bi morali sindikati objaviti svoje poslovanje v preteklih poslovnih letih. Moram reči, če bi to orodje omogočilo delovnim množicam v Sloveniji, da bi lahko bolje živele in bile bolj enakopravne napram kapitalu, potem bi takoj glasovala za tak zakon. Vendar, na žalost, tak način seveda ni pot do tega, da bi lahko delavci uveljavljali svoje pravice.

Zato seveda takega zakona ne bom podprla, ker je vse skupaj ena sama farsa in sprenevedanje.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Jaz soglašam zaradi tega, ker nam nekateri očitajte, da s tem zakonom uničujemo sindikat in da jih kličemo na odgovornost. Iz tega predloga, da se javno objavijo podatki o premoženju in poslovanju sindikatov, ne vidim, da bi na ta način uničevali sindikate. Če so stvari v redu in je vse tako, kot naj bi bilo in kot delavci, člani sindikatov, pričakujejo od svojega vodstva, potem verjetno ni nobenega problema te stvari javno objaviti, tako kot so mnogi drugi podatki lahko javno objavljeni.

In pred časom smo izvedeli, da je Vzajemna recimo donirala sindikatom. Najbrž zaposlene zanima, kaj so za to dobili oni oziroma kaj se je vodstvo dogovorilo z Vzajemno in kaj Vzajemna zaradi tega od sindikatov pričakuje. To je en primer, pa je takšnih mnogo več. In zato lahko upravičeno dvomimo in se sprašujemo, kam se dejansko ta denar namenja. In zelo pilatovsko si Vlada umije roke, če reče: "Saj vsak lahko dobi te podatke". Seveda, ampak mora iti na AJPEŠ in zaprositi za podatke, ker ugotovi posamezni delavec, da mu njegov sindikalni zaupnik ali kdorkoli že ne posreduje teh podatkov. In tudi mi imamo kontakte s sindikalisti in s člani sindikatov, vodstvi in nekje so dejansko težave, samo ožje vodstvo ve o plačah vodstvenih delavcev sindikatov in podobno. Do vseh tistih navadnih članov, ki plačujejo samo članarino, mnogo stvari niti ne pride niti ni v poročilih, ki jih podajajo na sejah in podobno. Zato se mi zdijo izrazi, da uničujemo sindikate, ker jim predlagamo, da objavijo javne podatke o premoženju in svojem poslovanju, prehudo. Citirano

je bilo že, kaj je povedala informacijska pooblaščenka. Moja kolegica gospa Majda Potrata je citirala en del, ampak ona je na tej isti seji izjavila tudi to: "In tukaj lahko javno in glasno podprem pobudo, da naj se nekaj naredi na področju transparentnosti poslovanja sindikatov v Sloveniji."

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Predlog zakona, da se naredi poslovanje sindikatov bolj transparentno in deloma javno, je legalen in legitimen, saj sindikati delujejo v javnem interesu in v najširšem pomenu te besede tudi uresničujejo javni interes. Spomnil bi vas, da je socialni dialog zapisan tudi v nekaterih pravnih aktih, izhaja iz same slovenske Ustave in je vsaj deloma institucionaliziran v slovenskem pravnem redu. Iz tega razloga je treba opozoriti predvsem na dejstvo, da se situacija spreminja, da se v sindikatih krepi spoznanje, da bo zapitek veseljačenja v balkanski krčmi, ki ga izvaja vladajoča koalicija in v katerem je v letu dni zadolžila Slovenijo več kot za polovico tistega, kot je bila celotna Jugoslavija zadolžena in je razpadla zaradi tega, samo v letu dni, da bo ta zapitek treba plačati in da ga bo plačalo slovensko gospodarstvo in slovenski zaposleni.

In prvi način, da se jim pomaga, da se okrepi zaupanje v sindikate, je, da se danes potrdi ta zakon, ki je v javnem interesu in je tudi v interesu ohranitve socialnega dialoga kot vrednote. Politika naj bi vedno temeljila na vrednotah. To uči vsak politološki učbenik. In želel bi si, da se večkrat to dejstvo spoštuje tudi v Državnem zboru. Socialni dialog je vrednota, ki je vgrajena v samo ustavo in je bil tudi udejanjen v preteklosti, žal, celo po besedah samega gospoda Semoliča, predsednika največje sindikalne centrale, mnogo uspešneje v socialnem dialogu v prejšnjem kot v sedanjem mandatu, ko se veliko govori o socialnem dialogu in socialni pravičnosti, v praksi pa se skrbi predvsem za interese kapitala Slovenijo pa zadolžuje, da bi se premostile te socialne stiske. Iz tega razloga tudi upam, da ne bodo novinarji pisali samo o tistih aferah, ki jih stalno vladajoča koalicija lansira v javnost in iz katerih se razbere samo biološki fenomen Slovenije, da je pri nas kot rdeče barve, ampak da bo pisala tudi o teh stvareh, o problematiki vrednot, o problematiki zadolževanja, o problematiki prihodnosti Slovenije vseh Slovenk in Slovencev, slovenskih državljanek in državljanov, kajti za njih gre.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 19. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNI RABI SLOVENŠČINE V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospa Majda Širca, ministrica za kulturo, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Spoštovani, lepo pozdravljeni! Pri Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javni rabi slovenščine, ki smo ga vložili zato, da bi s spremembami odpravili neurejenost iz preteklosti. Odpravljamo dediščino predhodnikov, ki so leta 2007, namesto da bi posegli v sam zakon, zakon o javni rabi slovenščine, raje sprejeli pravilnik o izvajanju dveh členov tega zakona. Odločitev je najbrž bila zato, ker je pravzaprav občutljiva tema, ampak kakorkoli že. Obstaja nevarnost, da bi ta nekonsistentnost pristala na sodišču Evropskih skupnosti, zato je treba spremeniti zakon s pripravljenimi dopolnili.

Novela govori o tem, da mora biti javno oglaševanje izdelkov v slovenščini, alternativna možnost, tista, ki jo preberete oziroma je v potrošniku lahko razumljivem jeziku, pa daje možnost pojasnil tudi v tujih jezikih. Na matičnem odboru smo oziroma ste prisluhnili mnenju Zakonodajno-pravne službe in izboljšali 2. in 3. člen. S podporo amandmajev so spremembe nekako bolj zbližale dikcijo, ki jo poznamo iz Zakona o varstvu potrošnikov, ki ureja sorodni problem. Ne gre za drugačno vsebino s tem posegom, ampak za boljše besedilo oziroma za smiselno izboljšavo, za boljši vrstni red besedila.

Na splošni obravnavi v Državnem zboru ste novelo večinsko podprli. Rada bi dodala še eno osebno videnje na ta predlog zakona. Predlog zakona, za katerega sem dobila pobudo, da naj se da na vladni delovni koledar, če tako rečem, je podal nekdanji predstojnik sektorja za slovenski jezik gospod Dular, preden je šel v pokoj. Pripravljen je bil že v lanskem letu, sektor za slovenski jezik je predlog zakona pripravil, ampak zaradi številnih dvomov in zaradi želje po odpravi vseh dvomov smo opravili številne pogovore ali bi morebiti ta sprememba zakona koga ranila ali bi morebiti prinesla kakšno napačno razumevanje brambe slovenskega jezika v naši državi. Rekli smo, ali gremo z njim naprej, ali čakamo morebiti, da se bo Evropsko sodišče obregnilo ob kakšno težavo, ki bi zaradi take neurejenosti, ker pravilnik ureja nekaj, kar ne zakon, lahko zgodilo in če bi se kdo morebiti na sodišče obrnil. Po pogovorih, ki so bili zelo številni na Ministrstvu za kulturo, za katere smo si vzeli precej časa, je bilo nedvoumno jasno, da je sprememba potrebna. Da pa ne bi bilo nobenih dvomov tudi tukaj v Državnem zboru, je obrazložitev k zakonu zelo obsežna, zelo natančna in bi, bi se kdo se ukvarjal s tem členom ali

katerikoli drugim členom, imel že v obrazložitvi dovolj materiala, da bi se eventualno sanirale kakšno vprašanje.

Kakorkoli že, predlagam, da v nadaljnji razpravi upoštevate dejstvo, da imamo že Zakon o varstvu potrošnikov, da imamo tam že sprejet pravilnik, da imamo pravilnik, ki ga je moj predhodnik leta 2007 sprejel, da pa ni posegel v zakon, in je treba postoriti to, kar v preteklosti ni bilo.

In kot sem razumela iz izčrpane razprave na seji Odbora za kulturo Državnega zbora, boste to tudi s senzibilnostjo storili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino kot matično delovno telo. Besedo dajem predsednici, gospe mag. Majdi Potrata, za predstavitev poročila odbora.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavci, poslanke in poslanci!

Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino je na 13. seji 13. januarja letos obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javni rabi slovenščine, ki ga je v obravnavo po rednem postopku predložila Vlada Republike Slovenije.

O predlogu zakona je bila opravljena splošna razprava in na 11. seji 19. novembra 2009 je bil sprejet sklep, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo.

Zakonodajno-pravna služba je dala pripombe k 1., 2. in 3. členu.

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je v svojem mnenju predlog zakona podprla. Menila je, naj ostane v noveli zakona jasno zapisano, da je za javno oglaševanje izdelkov slovenščina na prvem mestu in da je določilo "potrošniku zlahka razumljiv jezik" le različica, ki daje gospodarskim subjektom možnost, da jo uporabijo kot alternativo. Izrazila pa je tudi pomisleke o slepem izvrševanju parcialnih sklepov posameznih institucij Evropske skupnosti. Ustno mnenje je na seji odbora predstavil dr. Zoltan Jan.

Amandmaje so vložile štiri poslanske skupine koalicijskih strank k 2. in 3. členu.

Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino je v skladu s 126. in 131. členom Poslovnika opravil razpravo in glasovanje o posameznih členih predloga zakona in vloženi amandmajih. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, predstavnik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, predstavnica Oddelka za slovenistiko na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, predstojnik Centra za slovenščino kot drugi tuji jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Predstavnica predlagatelja ministrica Majda Širca je uvodoma podala dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Povedala je, da se Zakon o javni rabi slovenščine spreminja

zato, ker je Evropska komisija menila, da določbi 15. in 23. člena, ki za označevanje in javno oglaševanje izdelkov na območju Republike Slovenije predpisujeta slovenščino, nista v skladu z 28. členom pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti oziroma s številnimi sodbami sodišč Evropskih skupnosti. Z novelo se bosta določbi dopolnili tako, da se dopustita označevanje in javno oglaševanje v slovenščini oziroma v potrošniku zlahka razumljivem jeziku.

Predstavniki Zakonodajno-pravne službe je povzel mnenje Zakonodajno-pravne službe in povedal, da je večina njihovih pripomb upoštevana v vloženi amandmajih koalicije.

V okviru razprave o posameznih členih so članice in člani odbora ter drugi vabljeni največ pozornosti namenili predvsem problematiki v zvezi z izvzetostjo jezika pri umetnostnih besedilih in verskih obredih ter opravljenih in možnosti oglaševanja, označevanja ter predstavljanja izdelkov in storitev poleg slovenskega tudi v drugih potrošniku zlahka razumljivih jezikih.

Pri razpravi o besedilih o prodajnih izdelkih in storitvah so nekateri prisotni opozorili, da so navodila za uporabo izdelkov, ki jih ureja 15. člen, in oglaševanje, ki ga ureja 23. člen veljavnega zakona, dva različna segmenta dejavnosti, ki ju novela izenačuje. Zanimal pa jih je tudi pomen veznika "oziroma" v besedni zvezi "slovenščine oziroma potrošniku zlahka razumljiv jezik". Eden od članov odbora je tudi predlagal amandma odbora, s katerim bi se za besedila o prodajnih izdelkih uporabljala izključno slovenščina, vendar ga je, zaradi pojasnil o njegovi pravni nevezdržnosti predlagatelj umaknil. S strani predstavnika Zakonodajno-pravne službe je bilo namreč pojasnjeno, da zakonodaja Evropske unije ne dopušča določitve samo enega jezika za označevanje izdelkov.

Predstavnica Vlade je pojasnila, da je Evropska komisija zahtevala zamenjavo, po njenem mnenju preveč restriktivnih določb. Naj omenim, da je bila razprava dolga, ampak po končani razpravi sta bila sprejeta amandmaja k 2. in 3. členu.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval o vseh členih predloga zakona, in pripravil dopolnjen predlog zakona v katerega sta vključena tudi oba sprejeta amandmaja. Predlog zakona je pred vami.

Odbor predlaga, da ga Državni zbor sprejme. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Ker je zbor na 11. seji 19. 11. 2009 opravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Glasovanje o dopolnjenem predlogu zakona bomo opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 19. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O JAVNEM SKLADU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KULTURNE DEJAVNOSTI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 27 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospa Majda Širca, ministrica za kulturo. Izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Druga točka s področja kulture danes, Zakon o Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Temeljni razlog za vložitev zakona je uskladitev delovanja Javnega sklada. RS za kulturne dejavnosti z novim Zakonom o Javnih skladih iz leta 2008, ki določa, da je treba v dvehletnem prehodnem obdobju urediti to problematiko bodisi tako, da sklad nadaljuje, ampak pod drugačnimi pogoji, bodisi tako, da se statusno preoblikuje. Mi smo se odločili za nadaljevanje zaradi tega, ker sklad že sedaj deluje zelo dobro in tudi menimo, da ta statusna oblika, ta okvir, je pravilna in v danih pogojih oziroma ponudbah statusnih oblik tudi primerna. Namen sklada za kulturne dejavnosti, kot veste, je izvajanje nacionalnega kulturnega programa na področju ljubiteljske dejavnosti in sklad v skladu z Zakonom o uresničevanju javnega interesa na področju kulture izvaja razpise, pozive za sofinanciranje kulturnih programov in projektov, izvaja založniške programe, izobraževalne, ki podpirajo ustvarjalo delo in seveda še druge naloge ter nagrajuje vrhunske dosežke na področju ljubiteljske kulture. Glede na namen in na naloge, ki jih sklad že opravlja, in zagotovo, kot rečeno, menimo da jih dobro, predlog zakona ohranja statusno obliko javnega sklada. Uvaja pa izjemo glede zagotavljanja namenskega premoženja oziroma kapitala tako, da JSKD, če povzamem, namenskega premoženja oziroma kapitala, ki bi bil njegov lastni, ni treba zagotavljati, s čimer sledimo naravi in načinu njegovega dela. To je bil namreč tisti pogoj v Zakonu o javnih skladih iz leta 2008.

Pri pripravi predloga zakona smo upoštevali načelo ohranitve načina delovanja sklada, ki se je razvijal vse od njegove ustanovitve. Poleg osrednje službe zakon ohranja območne izpostave, ki vemo, da jih je 59. Te pa se med seboj lahko združujejo in povezujejo v programske koordinacije. S tem se ustvarja oziroma se je že ustvarila kulturna mreža, ki omogoča enakomeren in skladen regionalni razvoj ter izenačuje pogoje za izvajanje ljubiteljske dejavnosti. Mrežna organiziranost območij in izpostav sklada je močna, je močno razvejana in je tudi dobra spodbuda in omogoča policentrični razvoj kulture na celotnem območju Republike Slovenije in še širše, na območju celotnega slovenskega kulturnega prostora.

Sam predlog zakona določa tudi namen delovanja, organizacijo, financiranje in nadzor nad samim JSKD-jem, nekoliko celo razširja vsebino njegovih delovnih pristojnosti, saj smo v preteklem letu preložili oziroma preusmerili sofinanciranje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti različnih narodnosti v Republiki Sloveniji. In v ta namen je Ministrstvo za kulturo že prenesla dodatna sredstva iz svojih postavk na Javni sklad. Pomemben del dejavnosti izpostav sklada predstavlja tudi pomoč pri pripravi lokalnih kulturnih programov. Podpora kulturnih programom lokalnih skupnosti ter strokovna pomoč pri upravljanju in vzdrževanju javne kulturne infrastrukture. Sicer bo pa sklad še naprej deloval tako, da bo imel naslednje organe: nadzorni svet, direktorja oziroma direktorico in strokovno programske komisije ter druge strokovne organe in komisije, ki pomagajo pri presojanju razporeditve finančnih pomoči, ki pomenijo znotraj 4,5 milijona evrov sredstev, za delovanje celega Javnega sklada približno čez milijon sredstev. V nadaljevanju vam bomo z veseljem pojasnili še druge spremembe, ki utrjujejo ta predlog zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Franco Juri v imenu Poslanske skupine Zares.

FRANCO JURI: Gospod predsedujoči, gospa ministrica s sodelavci, poslanke in poslanci!

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti od svoje ustanovitve leta 1996 omogoča delovanje in razvoj pomembne kulturne mreže v Sloveniji in tudi v zamejstvu. Kot tak je pomemben dejavnik pri podpori delovanja predvsem prostočasnih kulturnih dejavnosti. 95 območnih izpostav Sklada s kulturnim posredništvom omogoča dostop do pomembnejših kulturno-umetniških dosežkov tudi zunaj večjih urbanih središč, saj so v marsikaterem okolju, predvsem zunaj urbanih središč, edini ponudnik in posrednik kulturnih dogodkov. Kot ustanova, ki strokovno, organizacijsko in finančno podpira več kot 4 tisoč kulturnih društev, skupin, njihovih zvez v Sloveniji in slovenska društva, ki delujejo v sosednjih državah, se je od ustanovitve razvila v eno najučinkovitejših kulturnih mrež pod okriljem Javnega sklada. In pod tem okriljem nastaja več tisoč kulturnih dogodkov, tako na občinski, regionalni kot tudi državni ravni.

Za vse kulturne dejavnosti Javnega sklada (film, folklor, gledališče, glasba, likovna dejavnost, ples) pripravlja tudi različna usposabljanja. Tako so na področju filma prav v okviru seminarjev svojo pot začeli avtorji, kot so: Janez Burger, Andrej Žumbergar, Jure Moškon, Samo Rugelj, Vojko Anzeljc, Miha Čelar, Janez Lapajne, Petra Seliškar in mnogi drugi. V Skladu redno izhaja več revij in publikacij, imajo specializirano knjižnico za vse umetniške zvrsti, je

ustanovni član in koordinator Evropske mreže za aktivno sodelovanje v kulturnih dejavnostih, AMATEO, s sedežem v Ljubljani, ki povezuje večino evropskih organizacij za društveno kulturo. S to mrežo so dobile socialno-kulturne organizacije reprezentativno telo, ki zastopa interese ljubiteljskih kulturnih organizacij po Evropi in njihovo vključevanje v evropske kulturne programe, spodbuja izmenjavo informacij in sodelovanje med kulturnimi ustvarjalci iz evropskih in tretjih držav. Članstvo v mreži in panožnih asociacijah omogoča skladu uveljavljanje slovenskih kulturnih dosežkov, kot tudi iskanje možnosti za približevanje najpomembnejših tujih stvaritev slovenski publiki. Prepričani smo, da vsi delimo mnenje, da je pomen Sklada na ljubiteljskem kulturnem področju neprecenljive vrednosti, zato je predlagani predlog zakona, ki bo predstavljal ustrezno pravno podlago za njegovo nemoteno delovanje tudi v prihodnje še toliko bolj dobrodošel in pomemben.

Z novim zakonom Ministrstvo za kulturo sledi osnovnemu cilju, da tudi v bodoče omogoči nemoteno in zakonito delovanje sklada, tako na podlagi novega zakona o javnih skladih, kot tudi na podlagi lastnega zakona. Sklad bo tako še naprej deloval kot javni Sklad za spodbujanje razvoja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in ustvarjalnosti na kulturnem področju ter za izvajanje drugih dejavnosti, določenih z nacionalnim programom za kulturo in programi določeni s tem zakonom. Način delovanja sklada se v vseh pogledih ohranja, skladu pa kot izjema v slovenskem prostoru ni treba zagotavljati premoženja, ki bi bil njegova last, kar je sicer nujno, glede na naravo in način dela javnega sklada. Na Ministrstvu za kulturo so na predlog javnega sklada ustrezno rešili večkrat izkazano pravno praznino, zlasti v primeru, ko je posamezna občina želela, da izpostava sklada zanjo izvaja naloge in je bila v ta namen pripravljena tudi ponuditi prostore in kritje dela stroškov, pa za sklenitev pogodbe ni imela zakonske podlage. Tako se zgolj uzakonja mnogim znana praksa, ki v marsičem pripomore k učinkovitejšemu in bolj strokovnemu opravljanju nalog občin na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti.

Zakon je po našem mnenju dobro pripravljen. Usklajen tako z Javnim skladom Republike Slovenije za ljubiteljske dejavnosti, kot tudi z občinami, zato smo v Poslanski skupini Zares mnenja, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Pukšič v imenu Slovenske ljudske stranke.

FRANC PUKŠIČ: Lep pozdrav, kolegice in kolegi, gospod podpredsednik, ministrica s sodelavkami in sodelavci.

Predlog zakona o Javnem skladu za kulturo nadomešča doslej veljavni zakon o Javnem skladu Republike Slovenije za ljubiteljsko kulturno, dejavnosti, ki je v pretežnem delu nehalA veljati z uveljavitvijo zakona o javnem skladu. V predlogu zakona ste zapisali: Zakon določa namen, delovanje, organizacijo, nadzor sklada in financiranje. S sprejetjem predlaganega zakona se zagotavlja tako podlaga za njegovo zakonito in nadaljnje delovanje. Sklad bo še naprej deloval kot javni sklad.

Ko sem prebral ta namen in pri tem namenu izpostavil tudi financiranje, smo v Državni zbor, tako kot verjamem, da tudi vi na ministrstvu, dobili dopis iz Skupnosti občin Slovenije z 8. decembra 2009, kjer so na tretji strani v drugem odstavku zapisali: "Popolnoma nasprotujemo ureditvi, ki jo predvideva tretji odstavek 15. člena predloga zakona." Žal smo takšne prakse s strani aktualne vlade in tudi Ministrstva za kulturo vajeni, saj nam v obravnavo predloži zakon, ki občinam ponovno nalaga vrsto obveznosti za katere niso predvidena dodatna finančna sredstva. In v tem 15. členu tretji odstavek, so tri takšne dejavnosti, in sicer: prvič - zagotavljanje brezplačnih prostorov za delo območnih izpostav sklada in njihovo vzdrževanje, drugič - sredstva za kritje materialnih stroškov povezanih s prostori območnih izpostav in tretjič - dodatna oprema za delovanje območnih izpostav sklada in vzdrževanje te opreme.

Spoštovani predlagatelji, nekako ste pri predlogu zakona ponovno pozabili na drugi odstavek v 140. členu Ustave Republike Slovenije, da lahko država z zakonom prenese na občine opravljanje posameznih nalog, če seveda ob tem zagotovi tudi dodatna sredstva. In prav na opozorilo skupnosti občin Slovenije in seveda tudi naše, o v 15. členu v tretjem odstavku, to ni narejeno.

V Slovenski ljudski stranki smo prepričani, da bi predlagatelji morali upoštevati, da bo država sama financirala sklade oziroma javne sklade, ki jih ustanavlja. Seveda pa v primeru, da bo sklad opravljal določene naloge tudi za lokalne skupnosti pa se seveda te medsebojne obveznosti določijo enostavno s pogodbo med skladom in med lokalno skupnostjo.

V Slovenski ljudski stranki bomo predloženi zakon podprli, vendar še posebej poudarjamo in izpostavljamo potrebo po natančni določitvi tega tretjega odstavka 15. člena predloga zakona, ki je po našem prepričanju v nasprotju s 140. členom, drugim odstavkom, Ustave Republike Slovenije, ker pač nalaga lokalnim skupnostim financiranje državnega sklada. Te pravice enostavno država nima, da bi ustanavljala, lokalna skupnost pa plačevala. Pričakujemo v nadaljnji razpravi, da boste to uredili v skladu s 140. členom Ustave Republike Slovenije. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar v imenu Poslanske skupine DeSUS.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo. Spoštovani predsedujoči, spoštovana gospa ministrica s sodelavci, kolegice in kolegi.

Dovolite, da predstavim stališče Poslanske skupine DeSUS o Predlogu zakona o Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Država je za izvajanje nalog nacionalnega kulturnega programa za področje kulturnih društev leta 1996 ustanovila Sklad Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti. Od leta 2000 dalje se ta sklad imenuje Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. S Skladom je bila postavljena pomembna kulturna mreža, ki pokriva celotno ozemlje Slovenije, sega pa tudi v zamejstvo in mednarodni prostor. Poslanstvo Sklada se uresničuje skozi strokovno, organizacijsko in finančno podporo kulturnim dejavnostim. S svojim delovanjem si Sklad prizadeva povečati dostopnost kulturnih dobrin, kakovosti kulturnega udejstvovanja v celotnem kulturnem prostoru Slovenije. Tukaj igra pomembno vlogo postavljena mreža, kar 59 območnih izpostav službe Sklada, ki s kulturnim posredništvom omogočajo dostop do pomembnejših kulturnoumetniških dosežkov tudi zunaj večjih urbanih središč. Tako Sklad preko omenjenih izpostav zagotavlja strokovno organizacijsko pomoč ljubiteljskim in kulturnim društvom, posameznikom in občinam. Seveda ima sklad tudi svoje organe, direktorje, nadzorni svet.

Poleg teh pa še 14 strokovnih programskih komisij za različna področja, ki imajo funkcijo svetovalnih organov pri izvedbi javnih razpisov in pozivov za sofinanciranje ter pripravo programov Sklada na nacionalni ravni. Podlaga za delovanje Sklada se v Zakon o Skladu Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti, ki ji v pretežni meri ne velja več zaradi uveljavite Zakona o javnih skladih. Ker bo dvoletno prehodno obdobje za uskladitev delovanja Sklada določeno v Zakonu o javnih skladih kmalu poteklo, je čas, da se status le tega uredi, zato da bo zagotovljena zakonitost in nemotenost delovanja. Predlagatelj ugotavlja, da je najprimernejši način ureditve pravno-organizacijske oblike Sklada dosedanje, torej da deluje kot javni sklad na podlagi splošnih določb, ki ureja Javne sklade in posebnega zakona, ki urejajo javni sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je odločitev predlagatelja, da upošteva načela ohranitve načina delovanja sklada, ki se je razvijal vse od njegove ustanovitve, pravilna, in da daje dobro podlago, za razvoj ljubiteljske kulturne dejavnosti v Sloveniji. Ker predlagan zakon v osnovi ne odstopa od sedanje ureditve in načeloma ne vsebuje večjih sprememb, ki bi bile za Poslansko skupino DeSUS sporne, glede na vsebino upravnih podlag, na kateri deluje Sklad danes, smo mnenja, da v Poslanski skupini DeSUS ta Predlog zakona o

Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti v celoti podpremo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Miran Györek v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi, spoštovani predstavnik ministrstva!

Osnovni cilji predlagatelja zakona naj bi bili zakonito in nemoteno delovanje Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti kot javnega sklada na podlagi določb Zakona o javnih skladih, zagotavljanje trajnih možnosti za razvoj kulturnih dejavnosti, skladno z javnim interesom in nacionalnim programom za kulturo. Nadalje, spodbujanje razvoja ljubiteljske kulture in kulturne dejavnosti itn. Sklad naj bi izvajal strokovne naloge v skladu z javnim interesom na vseh področjih kulturnih dejavnosti na vsem slovenskem etničnem prostoru, namen izboljšanja dostopnosti do kulturnih dobrin in spodbujanja medkulturnega dialoga. Gre tudi za strokovno-administrativno in tehnično pomoč ljubiteljskim kulturnim društvom in tudi za pomoč pri izvajanju kulturnih prireditev in pripravi kulturnih programov. Vse prav in lepo in utemeljeno, smiselno. Pri utemeljevanju predloga pa predlagatelj podaja nekaj primerjalnih ureditev v drugih pravnih sistemih na Madžarskem, Češkem, v Romuniji, Hrvaški. Ne vemo sicer, po kakšnem ključu se primerjava izvaja prav s temi navedenimi pravnimi sistemi, ki se tudi sicer precej razlikujejo po organizaciji, financiranju ciljnih na silnih področjih. Tako recimo madžarski institut za kulturo ali češki informacijski in svetovalni center za kulturo. Prej bi pričakovali o navedbo primerljivosti s kakšno drugo evropsko državo, recimo, z Avstrijo ali Nemčijo, kjer so tovrstna področja sistemsko učinkovito in drugače rešena in organizirana in v veliki meri decentralizirana po deželah, medtem ko pri nas peljemo vso zadevo prav v nasprotno smer glede pristojnosti in odločanja. Tako so čisto namesto pripombe in sugestije nekaterih občin, ki ocenjujejo nekatera določila kot neprimerna na primer v 15. členu, to je določbe o financiranju. Na mestu so tudi pripombe glede pristojnosti območnih enot Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, ko gre za izbiro programa in projektov s področja ljubiteljski dejavnosti za območja posameznih občin. In prav pri določbah o financiranju imamo v Slovenski nacionalni stranki pripombe in vprašanja. Na eni strani zatrjuje predlagatelj, da zakon ne bo imel finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva. Na drugi strani pa določa v 15. členu način pridobivanja sredstev oziroma financiranje Sklada iz različnih virov med drugim tudi iz sredstev državnega proračuna, iz sredstva proračuna samoupravnih lokalnih skupnosti, to je zadeva, ki je na nek

način sporna v skladu z določbami iz zakona, ki določa javni interes za kulturo. Torej, iz virov sredstev, na katere imajo pripombe nekatere občine. Skratka, trditve, da zakon ne bo imel finančnih posledic za državni proračun ne bodo držale. Razen, če predlagatelj pričakuje, da bodo Sklad financirale samoupravne lokalne skupnosti, kar je pa vsekakor neprimerno in za lokalne skupnosti nesprejemljivo.

Odpira se nam tudi vrsta vprašanj v zvezi s pridobivanjem lastnih prihodkov od vstopnin, prijavnin, kotizacij, prodaje publikacij, itd., kjer zadeve niso izrecno urejene oziroma določene glede davčnih obveznosti. V nadaljevanju tega 15. člena o financiranju predlagatelj navaja ustanoviteljeve v obveznosti zagotavljanja sredstev za sofinanciranje programov in projektov Sklada, za transferje na podlagi javnih pozivov in javnih razpisov, kritje stroškov delovanja Sklada, materialne stroške in tudi sredstva za izplačilo plač zaposlenih in drugih materialnih stroškov zaposlenih, izplačila sejin, drugi stroškov članov Nadzornega sveta, strokovno programskih komisij in tako naprej. Ko gre za zaposlene v skladu nam je jasno, zakaj je predlagatelj zbral za primerljivost prav določene pravne sisteme v prav določenih državah, kot je na primer na Češkem državni informacijski svetovalni center za kulturo. Tam je namreč zaposlenih kar 60 uslužbencev. V Slovenski nacionalni stranki nas zanima: Kakšno kvoto dodatnih novih birokratov načrtuje predlagatelj, torej Ministrstvo za kulturo? Ali to pomeni dodatne obremenitve za slovenske davkoplačevalce, dodatne obremenitve za že tako obubožano slovensko gospodarstvo?

V Slovenski nacionalni stranki striktno nasprotujemo vsakemu nepotrebemu razraščanju državne birokracije. Samo na Ministrstvu za kulturo imate zaposlenih krepko čez 200 oseb, torej kar petkrat več kot leta 1993. Ne bomo se sedaj spuščali v oceno smotrnosti in učinkovitosti njihovih delovnih mest, čeprav bomo prej ali slej morali obdelati tudi to zadevo. Bi pa radi kljub temu predlagali, da načrtujete ustrezne prerazporeditve oziroma racionalizacijo zaposlovanja birokracije, razen če imate, gospa ministrica, kakšne kompenzacijske obveznosti iz naslova zaposlovanja in ste jih dolžni izpolniti. Vprašanje je hipotetično, dokaj na mestu, če upoštevamo splošno žalostno prakso tudi v drugih ministrskih resorjih. Skratka, glede na navedeno in na naše utemeljitve in obrazložitve v Slovenski nacionalni stranki Predloga zakona ne bomo podprli. Menimo, da ni primeren, ni dovolj obdelan za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ljubo Germič v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovan gospa ministrica s sodelavci, sodelavkami. Kolegice in kolegi.

Kot je bilo danes tukaj že rečeno s strani gospe ministrice, je temeljni vzrok za predlog tega zakona v formalnih razlogih, to je uskladitvi z Zakonom o javnih skladih iz leta 2008. Seveda pa je za nas v Liberalni demokraciji ob tem formalnem razlogu tudi zelo pomembna vsebina, ki jo ta predlog zakona tudi ureja. Po vsebini je dosedanje delovanje Javnega sklada za kulturne dejavnosti, tudi po mnenju strokovnjakov, zainteresirane javnosti in izkušenj, ki so nam jih posredovale lokalne skupnosti, potekalo dobro. Zato se v poslanskem klubu strinjamo, da kar je dobro, je dobro obdržati, ob spremembah in dopolnitvah pa je vedno dobro premisliti tudi o nadgradnji in novih možnostih. V Poslanskem klubu LDS podpiramo predlog zakona, saj ureja ljubiteljsko kulturno dejavnost na slovenskem, ki ima dolgoletno tradicijo. Je ena izmed trdnih temeljev nacionalne kulturne identitete in Slovence, tudi tiste, ki so zaradi zgodovinskih okoliščin ostali izven meja matične domovine, povezuje v enoten kulturni prostor. Tako podpiramo namen Sklada za kulturne dejavnosti, ki pomeni izvajanje nacionalnega kulturnega programa kot temeljnega strateškega dokumenta slovenske kulturne politike glede ljubiteljske kulturne dejavnosti, in sicer tako, da na celotnem področju Slovenije ter v zamejstvu in širšem mednarodnem prostoru v kar največji meri omogoča ustvarjalnost ter kakovostno rast in razcvet vseh področij ljubiteljskega kulturnega življenja. S svojimi 59. območnimi izpostavami in programskimi koordinacijami izpolnjuje naloge spodbujanja razvoja ljubiteljske kulturne dejavnosti in ustvarjalnosti tako, da zagotavlja strokovno organizacijsko pomoč ljubiteljskim in kulturnim društvom, njihovim zvezam, posameznikom in samoupravnim lokalnim skupnostim, pretok informacij med njimi in dostopnost kakovostnih kulturnih dobrin v celotnem slovenskem kulturnem prostoru. Po našem mnenju je zelo pomembno, da racionalna mrežna organiziranost Javnega sklada omogoča, da je strokovna organizacijska in finančna podpora kulturnim dejavnostim pod enakimi pogoji dostopna po vsej Sloveniji, prireditve pa obenem slehernemu društvu omogočajo predstavitev, primerjavo in vrednotenje dosežkov po enotnih strokovnih kriterijih. Posebno je potrebno izpostaviti, da predstavlja pomoč pri pripravi lokalnih kulturnih programov, pri upravljanju in vzdrževanju javne kulturne infrastrukture podporo kulturnim programom lokalnim skupnostim, zlasti na področju prireditev razstavne dejavnosti in kinematografije, saj je zunaj večjih urbanih središč Sklad pogosto edini ponudnik oziroma posrednik kulturnih dogodkov. S tem Sklad neposredno spodbuja dvig kakovosti ljubiteljskih kulturnih programov.

V primerjavi z dosedanjo zakonsko ureditvijo pa nov predlog zakona prinaša tudi nekatere novosti. Tako določba 15. člena prinaša novost, ki po našem mnenju ustrezno zapolnjuje pravno praznino, ki se je pokazala pri izvajanju sedaj veljavnega zakona. Ponuja namreč možnost, da Sklad na podlagi medsebojne pogodbe v imenu občine ali zanjo izvaja naloge iz njene izvirne pristojnosti, samoupravna lokalna skupnost pa v Sklad v ta namen zagotavlja sredstva in opremo ter brezplačne prostore za izvajanje teh programov. Pri tem opozarjamo, da naj zapisano besedilo odstrani kakršnekoli dvome oziroma skrbi lokalnih skupnosti, da bi želela država svoje dolžnosti prelagati na lokalne skupnosti. Zgoditi bi se moralo, lahko tudi nasprotno. Država naj pomaga občinam, ki zaradi omenjenih kadrovskih in drugih možnosti ne morejo kakovostno izvajati svojih izvirnih pristojnosti. Dana mora biti možnost, ne obveza, da če občine to želijo, lahko s Skladom sklenejo pogodbo, da to delo opravi zanje. Takšno rešitev v Poslanskem klubu LDS podpiramo, saj nekatere občine že danes zagotavljajo Skladu sredstva in brezplačne prostore za izvajanje nalog iz pristojnosti občin. Tudi sofinanciranje programov Sklada je na ravni nekaterih lokalnih skupnosti že dogovorjeno na osnovi letnih pogodb, kjer so opredeljene programske naloge, ki jih Sklad izvaja izključno za potrebe lokalnih skupnosti. S tem bi predlagana zakonska ureditev uredila že obstoječo dobro prakso in ponudila možnost in torej ne obvezo partnerstva med občinam in Skladom, ki bi po našem mnenju pripomogla k učinkovitejšemu in bolj strokovnemu odpravljanju nalog občin na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti.

Za LDS je sprejemljivo, da je v zakonu zapisana izjema, da se za Sklad za kulturne dejavnosti določbe zakona o skladih v povezavi s potrebnim namenskim premoženjem kapitala in insolventnosti ne uporablja. Nadalje se strinjamo z razširitvijo delovnih pristojnosti Sklada, ki bi po našem mnenju pripomogla k medkulturnemu dialogu v praksi. Med nalogami Sklada je tako zapisana tudi razširitev njegovih dejavnosti na sofinanciranje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti različnih narodnosti v Republiki Sloveniji, ki se financirajo iz nepovratnih sredstev proračuna Republike Slovenije.

Če povzamem. Predlog zakona, ki ga danes obravnavamo, ohranja dobre rešitve pri zagotavljanju mrežne organizacije ljubiteljske kulturne dejavnosti iz obstoječe zakonodaje in ji dodaja nove rešitve, ki so se za primerne pokazale že v praksi. Njegov sprejem bo omogočil uresničitev enega najpomembnejših ciljev veljavnega nacionalnega programa za kulturo. To je spodbujanje ustrezne razporejenosti kulturnih žarišč po vsem slovenskem prostoru. Iz vsega navedenega bomo mi zakon podprli za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod László Göncz, poslanec narodne skupnosti.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavci.

Glede na bogato tradicijo ljubiteljske kulturne dejavnosti na območju Republike Slovenije in tudi na širšem geografskem območju pozdravljamo namero predlagatelja zakona, da se z novim besedilom zakona omogoči ustreznejše, zakonito in nemoteno delovanje Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti.

Pomembno je, da se je pri pripravi zakona upoštevalo načelo ohranitve načina delovanja Sklada, ki se je razvijal vse od njegove ustanovitve. Predlagatelj zakona poudarja, da je namen Sklada izvajanja nacionalnega kulturnega programa kot temeljnega strateškega dokumenta slovenske kulturne politike glede ljubiteljske dejavnosti. Ker je tudi pri delovanju avtohtonih narodnih skupnosti ljubiteljska dejavnost pomembna oblika programa, ki veliko prispeva k ohranjanju narodne identitete in razvoja maternega jezika, pomembna je pa tudi v priključevanju manjšin v širši kulturni prostor in tvori pomembno obliko povezovanja med večinskim narodom in manjšino, je novi zakon pomemben tudi za narodne skupnosti. Zato je Komisija za narodni skupnosti kot zainteresirano delovno telo že razpravljala o besedilu predloga zakona. Z vidika narodnih skupnosti je pomembno, da Javni sklad, kot je to bila praksa tudi v preteklem obdobju, zagotavlja pri določenih projektih strokovno podporo, administrativno in tehnično pomoč ljubiteljskim kulturnim društvom in skupinam. Pomembno je, da osnovni tako imenovani posebni kulturni program italijanske, madžarske narodne skupnosti ter programi romske skupnosti, ki izhajajo iz posebnih ustavnih pravic in so osnova na področju ohranjanja in razvoja narodne identitete, tudi v bodoče predstavljajo celoto o vsebini, katere, kot je to v predlogu tega zakona precizno predvideno, torej prinašajo predloge odločitev manjšine same, dokončno odločitev pa na osnovi usklajevanja z njimi sprejme pristojno ministrstvo oziroma Državni zbor. Da bi pa ohranili in tudi popestrili strokovno sodelovanje z Javnim skladom za kulturne dejavnosti ter njegovimi območnimi izpostavami ter sodelovanje pri nekaterih kulturnih programih skupnega pomena, predlagamo, da se 4. člen predloga zakona dopolni tako, da omenjeno sodelovanje z avtohtonimi narodnimi skupnostmi ter z romsko skupnostjo na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti zagotovi. Želimo predlagati dopolnitev v smislu da se doda ena nova alineja, šesta alineja k omenjenemu 4. členu, ki bi se naj glasila: "Sodeluje z avtohtono italijansko in madžarsko narodno skupnostjo ter romsko skupnostjo na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti." Predlog, tudi v tem primeru ne pogojuje dodatnega obremenjevanja državnega proračuna.

S takšnim predlogom se strinjajo organizacije narodnih skupnosti in tudi strokovnjaki v okviru Javnega sklada, kakor tudi člani Komisije za narodni skupnosti Državnega zbora. Zato upam, da bo z našim konkretnim predlogom soglašal tudi predlagatelj zakona in bo dobil podporo na matičnem odboru. Sicer pa predlog zakona bova podprla. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa mag. Majda Potrata, v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavci, poslanke in poslanci! Naj uvodoma omenim, da bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla predlog sklepa, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo. Tudi če ne bi bilo splošne obravnave, bi Socialni demokrati zakon podprli zaradi tega, ker smo obveščeni o tem, da je zakon usklajen med tistimi, ki jim je v glavnem namenjen. To pa so številna kulturna društva po Sloveniji, nad katerimi za organizacijsko, informacijsko in programsko podporo skrbi Javni sklad za ljubiteljsko kulturno dejavnost, kot se je do sedaj to imenovalo. Povedano je že bilo, da Vlada želi s predlaganim zakonom nadomestiti Zakon o skladu Republike Slovenije za ljubiteljske, kulturne dejavnosti, in da je Zakon o javnih skladih, ki je bil leta 2008 noveliran, določil rok, v katerem se mora Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, če hoče nadaljevati svoje delo, ustrezno preoblikovati. Ko smo na Odboru za kulturo, šolstvo, šport in mladino februarja lani razpravljali o položaju ljubiteljske kulture v Sloveniji, je bila v razmislek dana ali ponujana še neka druga možnost organizacijske strukture, to je agencija, ampak sedaj kot vidimo, je pred nami zakon, ki govori o Javnem skladu za kulturne dejavnosti. Težavo je namreč predstavljal tisti del, ki govori tudi o zagotavljanju namenskega premoženja in kapitala. Zdaj je v 2. členu, v tretjem odstavku, dopuščena izjema glede na Zakon o javnih skladih, ki seveda dopušča, da ni treba za ta javni sklad uporabljati tistega dela Zakona o javnih skladih, ki ureja vprašanja o namenskem premoženju, kapitalu in insolventnosti.

Glede na to, da se temeljno delo, vsebinska področja, organizacija, obseg zaposlenih, ki je bil po mnenju nekaterih tudi problematiziran, ne spreminja, menimo, da je tudi v tem osnovnem namenu, ki zagotavlja delovanje mreži 59. izpostav in s katerimi je pokrit celoten slovenski prostor, mogoče podpreti kot ustrezno rešitev. Gre torej za to, da v vsebinskem in oblikovnem pogledu ni posegov v delovanje Sklada.

Navedeni so v zakonu tudi predlogi organov Sklada. Tudi tukaj je mogoče vsaj pri enem od njih ugotoviti, da gre za

zmanjšanje števila, z dosedanjih devetih se število članov nadzornega sveta zmanjšuje na sedem.

Prav pa se nam zdi, da ravno v okviru tega dobiva posebno veljavo tudi najstarejša krovna organizacija na področju ljubiteljske dejavnosti, to je Zveza kulturnih društev. Omogočena je tudi ustanovitev oziroma oblikovanje strokovnih programskih skupin. Definiran je način poslovanja sklada. Definiran je nadzor nad delovanjem Sklada. Vsa druga, ne tako bistvena vprašanja, vse podrobnosti pa bodo urejene z aktom o ustanovitvi Sklada.

Na že omenjeni seji Odbora za kulturo, šolstvo, šport in mladino je bilo poudarjeno, da tej najstarejši krovni organizaciji ni omogočeno neodvisno delovanje, kajti Računsko sodišče je ugotovilo, da Zveza kulturnih društev ne more biti partner lokalnih skupnosti pri financiranju kulturnih društev. Občine morajo za to vlogo dotiranja angažirati sklad in zato razumem, da imajo lokalne skupnosti glede 15. člena zakona nekatere pomisleke, ampak pred razpravo o tem zakonu smo bili obveščeni, pa tudi javnost je bila o tem obveščena, mislim, da 20. januarja, da je pripravljen predlog amandmaja na 15. člen, ki bo vse te nesporazume ali nesprejemljive rešitve odpravil in tako tudi za Skupnost občin Slovenije, ki je na Odbor in na druge poslanske skupine naslovila svoje pripombe, odpade ta pripomba. Verjetno bo zaradi tega zakon tudi sprejemljivejši. Sicer pa smo v tistem času, ki je bil na voljo lokalnim skupnostim, dobili nemalo pripomb, tako da je videti, da je tudi tisto, kar je sindikat Glosa imel povedati glede predloga zakona, sedaj odpravljeno, da nesporazumov, kot rečeno, glede tega ni več in da bo zakon lahko dobil podporo.

Sedaj pa mi dovolite, da vendarle povem še nekaj besed v zvezi s tem, zakaj pravzaprav Socialni demokrati predlog zakona tudi podpiramo. Predvsem zaradi tega, ker ne posega bistveno v stanje stvari, da tako rečem, kajti za nami je že izkušnja, ko je država za izvajanje svojih nalog na področju delovanja kulturnih društev iz aparata prejšnje zveze kulturnih organizacij ustanovila Javni sklad za kulturne dejavnosti, ki opravlja zelo koristno vlogo strokovne podpore društveni kulturi. Je pa za nekaj časa zavel zelo neugoden veter, na začetku 90-ih let in kazalo je, da se ne bo mogoče izogniti številnim težavam v delovanju kulturnih društev. Zato menimo, da ni treba korenito posegati, zavedamo se tudi, da ni mogoče vračati stanja v prvotno obliko, kot je to bilo. Zato se nam zdi prav, da, če je že bilo v ustanovitvenem aktu Skladu naloženo podpiranje mreže kulturnih društev, njihovih lokalnih zvez ter Zveze kulturnih društev Slovenije, naj to poteka tudi vnaprej. Kajti, kulturna društva so že poldrugo stoletje nepogrešljiv del slovenske kulturne krajine in delujejo povsod, kjer živijo Slovenci, in so vselej odprta možnost tudi za druge kulture, ki soobstajajo v slovenskem prostoru. Iz njih so v preteklosti izšle mnoge poklicne kulturne ustanove, vendar se dejavnost kulturnih društev

zaradi tega ni pretrgala in tudi se ni zmanjšala potreba po avtonomnem organiziranju ljudi za ustvarjalno delovanje v kulturnih društvih. Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2008-2011 podobno kot prva resolucija navaja, katera so načela kulturne politike, vendar menimo, da v preambuli ravno med načeli kulturne politike ni upoštevana dejanska vloga razvejane mreže kulturnih društev. Ta pa so najširši okvir žive, nepoklicne in ljudske kulture, ki se na eni strani opira na tradicijo oziroma kulturno izročilo, na drugi strani pa je odprta za ustvarjalna iskanja, ki jih poklicne kulturne ustanove marsikdaj ne sprejemajo. Cele zvrsti kulturne ustvarjalnosti, s katerimi se Slovenija uvršča v svetovni vrh, na primer zborovstvo, godbeništvo, sodobni ples, folklor in tako naprej, so domala v celoti prepuščene kulturnim društvom. Zveze kulturnih društev skupaj z Javnim skladom za kulturne dejavnosti edine skrbijo za redne predstavitve ustvarjalnosti otroških oziroma šolskih skupin. Zato je mogoče reči, da brez kulturnih društev ni mogoče celovito uresničevati evropske kulturne konvencije in drugih zavez in priporočil glede spoštovanja osnovnih človekovih pravic v kulturi.

Zakon o uresničevanju javnega interesa v kulturi je v 80. členu sicer nepopolna, ampak opredeli kulturna društva. Treba pa je povedati, da je šele ta novela, ki je bila nedavno tega sprejeta, omogočila kulturnim društvom dostopnejši status društva v javnem interesu, čeprav po nacionalnem programu o kulturni dejavnosti kulturna društva ta javni interes opravljajo. Določeno jim je bilo namreč, da morajo izpolnjevati posebne zahteve, če si hočejo pridobiti status društva v javnem interesu in največ problemov, zvezanih s tem, da niso mogla kulturna društva uveljaviti tega statusa, je bilo zvezanih z odvzeto pravico do opravljanja kulturnih domov, ki so jih sama zgradila, marsikdaj pa se je v lokalnih okoljih tudi dogajalo, da so novonastale dvorane, namenjene predvsem športni dejavnosti, bile manj primerne ali pa celo nedostopne za izvajanje kulturne dejavnosti. Gre namreč za to, da občine zelo različno rešujejo vprašanje kulturne infrastrukture, enako kot zelo različno tudi dotirajo kulturna društva v okoljih, pri čemer ni mogoče preprosto reči, da so lokalne skupnosti v oddaljenejših krajih in manjše lokalne skupnosti v financiranju kulturnih društev manj naklonjene, kot v večjih središčih.

Gre torej za to, da vidimo ob tem zakonu možnosti, da se ob ohranitvi sedanjega stanja marsikaj tudi izboljša, zato bomo na tej načelni ravni predlog zakona podprli. Menimo pa, da bi morebitne pripombe ali izboljšave lahko opravili tudi še na matičnem delovnem telesu in kasneje v obravnavi na Državnem zboru. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Aleksander Zorn bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa. Spoštovana ministrica, kolegi, gospod predsednik, spoštovana ministrica.

Kolegi, pred nami je splošna razprava o Predlogu zakona o Javnem skladi Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, s katerim Vlada Republike Slovenije predlaga rešitve, ki bi mu omogočile zakonito in nemoteno delovanje.

Bistven poudarek zakona je v tem, da zagotavlja trajno možnost za razvoj kulturne dejavnosti tako, da bi se skladno z javnim interesom in nacionalnim programom za kulturo nadaljevalo spodbujanje razvoja ljubiteljske kulturne dejavnosti in kulturne ustvarjalnosti na celotnem slovenskem etničnem prostoru. In seveda tudi izobraževanje na kulturnem področju. Ob predlogu zakona ne moremo mimo dejstva, da ima ljubiteljska kulturna dejavnost dolgo tradicijo in da je povezovalni dejavnik ohranjanje nacionalne kulturne identitete v Sloveniji, v zamejstvu in po svetu. Tako je tudi spodbujevalni dejavnik za izražanje kulture najširši javnosti.

V okviru vsebine predloga zakona se velja dotakniti delovanja Sklada. Predlog zakona upošteva načelo ohranitve načina delovanja Sklada, ki se je razvijal od vse svoje ustanovitve od leta 1996 dalje. Z njim se je vzpostavila kulturna mreža, ki pokriva celotni slovenski kulturni prostor in vzpostavlja širok dostop do kulture številnim uporabnikom. Vloga Sklada je še posebej pomembna zaradi dostopnosti do kulture, ker je z 59 izpostavami v ožjih okoljih in 10 regijskih koordinacij edini ponudnik ter posrednih kulturnih dogodkov.

V zvezi s predlogom zakona pa se velja dotakniti in spregovoriti tudi o financiranju Sklada. To je tisti 15. člen, o katerem so govorili skoraj vsi moji predhodni sogovorniki. V 15. členu je namreč predlagana rešitev, kjer se postavlja vprašanje skladnosti z Ustavo Republike Slovenije. Po našem mnenju. 15. člen Zakona ureja zagotavljanje sredstev Javnemu skladi Republike Slovenije za kulturne dejavnosti s strani samoupravnih lokalnih skupnosti. Ta določba predstavlja dodatne finančne obveznosti in posega v samostojnost in avtonomijo samoupravnih lokalnih skupnosti, pri čemer ne zagotavlja ustreznih finančnih sredstev za opravljanje teh nalog. Navedeno je v nasprotju z določbo 138. člena in drugega odstavka 140. člena Ustave Republike Slovenije.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da so določene rešitve zakona ustrezne in se z njimi strinjamo. Predlagamo pa, da se rešitve, ki urejajo financiranje Sklada in posegajo v samostojnost ter avtonomijo samoupravnih lokalnih skupnosti, spremenijo in dopolnijo tako, da bodo skladne z Ustavo Republike Slovenije in pozitivno zakonodajo. To se da urediti z dodatnimi amandmaji, bodisi na delovnem telesu bodisi tukaj.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo podprli sklep, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Besedo ima mag. Andreja Rihter.

MAG. ANDREJA RIHTER: Hvala lepa. Prav lep pozdrav, spoštovana ministrica, spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi!

Naj najprej povem, da bom podprla zakon in njegovi obravnavi podrobno sledila na odboru, ko se bomo pogovarjali o teh zadržkih nekaterih poslanskih skupin, iz katerih slišim, da bi lahko prišlo do problema financiranja. Sama te bojzani nimam, saj sledim rednim dogovarjanjem in strokovnim usklajevanjem. In sem zelo vesela, da se je Skupnost občin ravno o tem uspela pogovoriti in profesionalno dogovoriti, da ne bo prišlo do nobenih dodatnih obremenitev. Me pa žalosti, da ko razpravljamo v tem hramu demokracije, velikokrat govorimo, kako je kultura tista glavna bit, kako je nenazadnje toliko in toliko tisoč društev v slovenskem prostoru tistih, ki delajo našo državo prepoznavno, kako je slovenski jezik tisti, ki ga moramo krepiti in varovati, in tako dalje. Ko pa to povežemo s financiranjem, ostanemo z vsem tem v ozadju in dobivamo v ospredje druge prioritete, posebej ko govorimo o lokalnih skupnostih. Sama bi si želela, da bi župani odkrito spregovorili, ko govorimo o obremenitvah. Vemo, da smo imeli pred leti, 10 let bo sedaj, velik ustavni spor ravno zaradi prenosa financiranja določenih obveznosti na lokalne skupnosti, ker tega soglasja niso dale. Mislila sem si, da je deset let dovolj, da bi država, če si to želi in dovoli ali celo razmišlja o tem, lahko lokalne skupnosti zaradi tega, ker je njihova ustavna pristojnost prav tako negovati in skrbeti za širitev kulturne dejavnosti, malce zadolžila, da bi redno razmišljale o tem, da je v proračunih treba vsaj za njihova društva, njihove ljudi, njihov prosti čas, njihovo družabnost in življenje poskrbeti in to celo nadgraditi. Potem ne bi sprožili ustavnega spora, tako pa je, na žalost, do te razprave prišlo.

Zelo me veseli in podpiram tudi zaradi tega, ker gre za bistveno spremembo v tistem delu zakona, ki ga je treba uskladiti z ostalo splošno zakonodajo. Predlagatelj posega, seveda, v delovanje Sklada, ne toliko vsebinsko niti oblikovno, kajti Sklad dela odlično. Odlično in to lahko prepoznamo iz poročila, iz številkih in nenazadnje tudi iz rezultatov, ki jih vsa naša društva dosegajo na mednarodnem in slovenskem prostoru. In naj mogoče tistim, ki ste pa, poslanskim skupinam, ki se na začetku pa vse zmešali, na njivi imamo, vsaj vsak pridelovalec ima urejeno njivo, pa ve, kaj sadi. In ko ste govorili o nekih dodatnih obremenitvah

proračuna, pa o nekih strašni številkah zaposlenih na Ministrstvu za kulturo, ki le pogledali za kaj gre in pogledali, da Ministrstvo za kulturo ima tudi organe v sestavi, da ima tudi nekatere nacionalne zavode, ki spadajo pod kadrovsko strukturo in številčno v njihovo pristojnost. In bi se včasih pogledali, da ko sprejmemo zakonodajo, pade kakšen del te zakonodaje tudi v pristojnost Ministrstva za kulturo, ki mora prav tako nenazadnje izvajati tisto zakonodajo, ki jo mi tukaj sprejemamo. Je že tako, da je kultura ena zelo lepa stvar, ki se ji posvetimo takrat, ko imamo čas. Da je zelo velikokrat tista, za katero ne bi odšteli nič, in da se bliža kulturni praznik in me zelo zelo, ne bom rekla skrbi, ampak sem pa radovedna, koliko si bodo lokalne skupnosti privoščile, v narekovajih, in nagradile tiste kulturne ustvarjalce, ki bodo nastopali na tem kulturnem prazniku. Kajti mislim, da je splošna praksa, če je kulturnik, in posebej tudi, če je z lokalnega okolja, pač tisti, ki za svojo dobro voljo in svoj ponos ali ugled nastopa in zato dobi plačilo, ki se mu reče: "Hvala lepa, zelo odlično je bilo, pridite tudi naslednje leto." Zato naj rečem, da je predlog zakona, moram reči, posebej po zadnjem usklajevanju s skupnostjo občin dobro pripravljen, na dobri proti, saj ima njihovo popotnico in s tem seveda nobene bojazni, da ne bi kakšna občina slučajno morala dati kakšen tolar obvezno k proračunu za nenazadnje, še enkrat ponavljam, njihova društva, njihove ustvarjalce in njihove kulturnike. To se ne bo zgodilo. To je zagotovilo Ministrstvo za kulturo, ki se je uspelo s skupnostjo občin dogovoriti, in temu bomo verjetno tudi poslanci sledili in podprli, ko bomo dobili tovrstni predlog na pristojnem matičnem odboru. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K besedi se je javila ministrica, gospa Majda Širca.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Današnja razprava, ki se je nakazala v predstavitvi stališč poslanskih skupin, gre v smer tako rekoč druge obravnave. Kajti pri usklajevanju tega predloga zakona je ministrstvo postorilo tisto, kar nekateri še ne veste, sploh pa gospod poslanec Pukšič, ki je tudi župan, in zato naj prisluhne v tem trenutku, da nekaj, kar bi lahko prebral že na spletnih straneh skupnosti občin, SOS-a, ki izjavlja, da se strinja z bolj jasno zapisanim 15. členom, ki ne spreminja vsebine, ampak očitno ni bil dovolj razumljiv, zato smo ga pripravili za bodočo obravnavo najbrž skozi amandmajsko obliko, ki pravi, da se v ničemer ne spreminja praksa ali pa skruni integriteta proračunov občin, ki bi se konec koncev lahko mogoče še bolj identificirale znotraj dejavnosti, ki se ji pravi ljubiteljska kultura. Vračam se k izrazu ljubiteljska kultura, ki je bil danes malokrat uporabljen. Zakaj? Zaradi tega, ker je pravi, ker pokriva tisto, kar pomeni ljubiti in to, kar se znotraj društev, znotraj pobud, znotraj dejavnosti,

ki pokriva široko, nekoč smo ji rekli pogosteje amatersko, drugič ljubiteljsko, tretjič drugače umetnost, je dejansko povezano z ljubeznijo in manj s tem, s čemer se danes ukvarjamo, s proračunom. Z ljubeznijo, ki je ohranjalo to dejavnost živo, ki je, kot ste sami predstavili v stališčih poslanskih skupin, še več preusmerjalo nek velik potencial ljubiteljev kulture k temu, da so postali profesionalci in da so danes nosilci velikih ne samo priznanj, ampak naših zadovoljstev in prepoznanih dosežkov znotraj kulturne dejavnosti. Gledam naravnost v gospoda Baroviča, kajti njegov kolega je dejal, da poslanska skupina ne bo podprla predloga zakona, gledam ga, ker je ljubitelj, ker ga gledamo v dvorani z ljubiteljsko dejavnostjo skozi likovno izražanje in gledam ga zato, ker sem pred par dnevi bila v njegovi občini, kjer briljantno funkcionira ljubiteljska dejavnost, ne samo skozi delovanje društev znotraj Trboveljskega doma in doma svobode, ki ima pravo ime za prave dejavnosti, ki svobodno delujejo v bistvu z močnejšim tempom kot v Cankarjevem Domu v Ljubljani, pa naj gospod Rotovnik razume moj kontekst izvajanja in tudi v okviru delovanja Doma svobode. Govorim zato, ker ne gre z nove birokrate, ne gre za mešati pojme, ko govorimo o ljubezni, z birokrati. Ne povečujejo se, pa bi bilo dobro, da bi se v trenutku, ko govorimo, da je zaposlenost šibka v tej državi, ampak ko govorim o kulturi, se vprašanje brezposelnosti ali pa dviga zaposljivosti ne postavlja v prvi plan zaradi tega, ker gre na račun proračuna. Ampak v kulturi je na spisku, temu birokratskemu v naših proračunih zgolj dobrih 4 tisoč umetnikov. 5 tisoč je policistov v tej državi. V tem kontekstu ni za pričakovati večjih sprememb, ki bi šle v breme novih težav, s katerimi se srečuje država, ampak bi bilo dobro, da bi se ta proračun vendarle bolj poznal, kajti ta ljubiteljska društva, ki jih vsi dobro poznate, ta dejavnost je včasih srečna 1000 evrov, bolj kot kakšen drug zavod, ki ni zadovoljen, če jih dobi 100 tisoč! In jih zna povezovati, ker jih dela s srcem, jih dela ob dejavnostih, ne dela kot inertno početje, ampak jih dela kot zavest, da je treba širiti neka sporočila, druženje, povezovanje in seveda moč, priznam, mnogokrat vse preveč zapostavljenih lokalnih miljejev. In zato so pomembna in živa, in zato se meni tudi zdi prav, sedanji direktor temu tudi pritrjuje, da se vsaj deloma povečujejo sredstva za program, kajti velik del teh 4,5 milijonske vrednosti, ki je vezana na celoten proračun sklada, z določenimi prispevki občin, ki niso nezamerljivi, seveda vendarle ta del se vsako leto plemeniti za določene odstotke in tudi skozi tako imenovani tolar, ki pomeni pomemben prispevek milijon 300, 400 tisoč na leto do leta 2013, ko velja, in verjamem, da se bo to v bodoče, upam, prelevilo v neko samoumevno državno financiranje, ki je potrebno in ni potratno, ampak je bogato.

To, kar sem hotela v tem prispevku povedati, je zgolj ne skrbeti za 15. člen. SOS pravi, da je v redu, že sporoča na

svojih spletnih straneh, tudi Zveza občin je seznanjena s tem zakonom. In tudi z njimi smo dosegli soglasje, da je vse usklajeno. Tudi z Glosa, ko je spoznala, da ne gre za javni zavod, ampak za sklad, ki ne more imeti svojih predstavnikov v svetu, ker to ni svet javnega zavoda, ampak je nadzorni svet, ki deluje po drugačnih pravilih in tudi drugačnih postopkih.

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Vito Rožej. Ga ni.

Gospod Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavci!

Najprej to, kar je predstavnik naše poslanske skupine kolega Pukšič ne problematiziral, ampak samo opozoril na neke sklepe združenj občin in glede na to, da je prva obravnava, smo s tem želeli samo opozoriti na to, da je treba v skladu z zakonodajo neke stvari tudi pripraviti, kot je treba, za kar je še čas v nadaljnji razpravi, da so tudi dikcije takšne, da ne bodo povzročale kakršnihkoli nejasnosti v slovenskem prostoru. To je bolj kot pojasnilo glede na vašo razpravo, gospa ministrica.

Sicer pa zdaj, ko razpravljam kot posameznik, kot poslanec, bi pa rekel to, da imam z javnim skladom kulturnih dejavnosti kar nekaj opravka v mnogih letih in kar nekaj prakse. Kar dolgo obdobje sem bil tudi član sveta območne skupnosti, od koder prihajam in se na nekaterih področjih, kar intenzivno ukvarjam s to ljubiteljsko kulturo, zato bom povedal tudi nekaj iz svoje prakse.

Najprej naj povem, da podpiram ta zakon in da ga je treba nujno sprejeti v nadaljnji razpravi in postopkih, da ne bi slučajno prišlo do tega, da se vse to delovanje, ki ga poganja tudi sklad na področju kulture po vsej naši Sloveniji, da ne bi bilo kakorkoli prekinjeno. Zagotovo sem eden od tistih, ki sem za to še posebej zainteresiran. Moram reči, da v nekaterih okoljih, mi smo, če rečem tako, včasih je bilo nekaj čez 60 občin, zdaj jih je okrog 210 in je tudi ta sklad oziroma kultura ena od tistih dejavnosti, ki je mnogokrat izredno velik povezovalac posameznih območij. In to je seveda pozitivno. Jaz tudi v našem okolju, od koder prihajam, se vedno zavzemam in podpiram tiste dejavnosti, ki so povezovalne med posameznimi občinami, oziroma ki neko subregijo ali neko zaokroženo področje povezujejo na takšen ali drugačen način med seboj. V tem primeru je zagotovo javni sklad eden tistih, seveda s svetom območne izpostave, tistih, ki so gonilna sila ne samo pri praznovanju kulturnega praznika ali dnevu ali tednu ali mesecu, mi imamo konkretno mesec kulture, ker je to tisti čas, ker so resnično kulturne institucije, kulturna društva, društva na področju kulture, ki se vnaprej

pripravljajo na to ni delujejo z roko v roki in tudi nekaj v tem mesecu od sebe dajo.

Pa ne samo v tem mesecu, v bistvu je priprava na mesec kulture tudi priprava na celo leto in dogajanje v celem letu na področju kulturnih dejavnosti. Tudi priznanja in nagrade, ki so predvidene, so mnogokrat edina priznanja - če izvzamemo občinska priznanja in občinske nagrade -, ki jih dobijo aktivni posamezniki, ki za svoje delo niso nikoli plačani in jim je to dejansko edino plačilo, edino priznanje, ki ga na neki javni prireditvi, kar je še posebej pomembno, dobijo.

Če grem zdaj na ta državni nivo, na nadzorni odbor ali nadzorni svet, ki šteje po tem predlogu, mislim, da sem pravilno prebral, sedem članov. Sestava mi je všeč, priznam pa, da bo težko doseči vse te kriterije, pokriti vsa področja dela sklada, pokriti finance, pokriti pravne zadeve in pokriti regijsko sestavo ter zastopanost različnih kulturnih dejavnosti s področja delovanja sklada. To bo težko doseči, ampak na nek način bo morala Vlada tudi to razrešiti.

Da ne bom vsega časa porabil, saj bo mogoče še kdo od kolegov razpravljajal. Moram reči, da mi je všeč tudi to, da se delovanje vseh institucij sklada nadaljuje, da ne prihaja do tega, da bi se kar naenkrat s prenehanjem veljavnosti ali začetkom veljavnosti novega zakona prekinilo sodelovanje institucij, ki so do zdaj delovale, temveč gre to naprej in se na terenu, kot sem zadevo prebral, udejanjanje novega zakona sploh ne bi smelo poznati. Tak občutek imam, verjetno se ne motim, toliko že znam zakone brati, ker jih že kar nekaj časa tudi prebiram. Zdi se mi pomembno, da bo ta zveznost dosežena, predvsem na podeželju, kjer ni visoke kulture, kjer ni visoko profesionalnih kulturnih institucij, da bodo tudi tam delovala kulturna društva, pri čemer to, da niso profesionalna, še ne pomeni, da so po kvaliteti slaba. Na področju ljubiteljske kulture imamo ustvarjalce na izredno kvalitetnem nivoju. Sploh pa me veseli, da ste zagotovili, da se bodo bolj jasno definirali tisti člani, na katere je predstavnik naše poslanske skupine opozoril oziroma je prebral opozorila skupnosti občin. Mislim, da popolnoma, sploh z moje strani, ni nobenega razloga, da bi ne podprl v tej prvi obravnavi. Če bo pa treba še kaj popraviti, bomo pa to naredili pri nadaljnjih razpravah. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Zanoškar. (Ga ni.) Gospod Barovič, izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala. Res je, da je Delavski dom Trbovlje aktiven vsaj v tolikšni meri kot Cankarjev dom. Res je, da so številne dejavnosti v tem kulturnem domu bogatejše kot marsikje drugje. Res je, da bomo po zaslugi novega direktorja javnega zavoda Delavski dom Trbovlje v pogovorih z ministrico in njenimi sodelavci dobili veliko pomoči, ker imajo posluš. Ampak veste, gospa ministrica, to nima popolnoma nobene zveze

z zakonom, še manj pa z javnim skladom. Sedaj vam bom razložil zakaj in seveda tudi poslanski kolegici z moje desne, gledano v vaši smeri.

Ravno danes smo imeli v občini Trbovlje razpis - in potem se bom vrnil na 15. člen - ki smo ga objavili vsem ljubiteljskim kulturnim ustanovam, naj se nanj prijavijo. Ko so se prijavili, je občina Trbovlje iz lastnih sredstev oziroma bo, lani pa je, iz lastnih sredstev proračuna je vzela 40.000 evrov in jih je razdelila tem društvom. Tem ljubiteljskim društvom, ki jih je mnogo in na nekatere smo v Zasavju in Trbovljah še najbolj ponosni, od slavčkov, da ne naštevam še koga, do gledališč in tako naprej. Občina poleg tega zastonj daje prostore, občina govori, zastonj jim daje prostore za vaje. Ko se skregajo z zborovodjo in iščejo novega, pridejo k županu na občino in prosijo, da bi radi nekega, ampak ta je vrhunsko izobražen in je iz Ljubljane ali iz Celja in bo nekaj stal. In da občina tisti denar. Poleg tega da občina še 7.500 evrov za izpostavo javnega sklada, ki stanuje v tem delavskem domu za materialne stroške, za pisarno in kolikor vem, sem videl od vsega tega dve predstavi. Še enkrat povem. Občina, proračun občine Trbovlje čez 50.000, tudi zato imam rad kulturo, ker sem ves čas zraven, damo lastnega denarja, sami, sami organiziramo prireditve ob kulturnem prazniku. Ne samo, da jo sami organiziramo, ne samo, da jo finančno poravnamo iz lastnih sredstev tistemu, ki bo nastopil, ne samo, da občina plača celo scenarij, če je zunanji sodelavec, vse pošteno plačamo. Tudi če so ljubitelji, vemo, da so imeli stroške, občina. Zato jaz ne bom spraševal, ker nimam časa, kaj je bilo narobe z zakonom o skladu Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti, ki je bil, in je delo javnega sklada bil kot akt o ustanovitvi javnega sklada. Prav. Zdaj bo sprejet nov zakon, Zakon o Javnem Skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Kot vsak zakon, ima ta zakon vse svoje elemente, in vsi ti elementi, vsi ti členi so zavezujoči, ko zakon začne veljati. Med temi je tudi 15. člen, ki bo zavezujoč, če bo zakon začel veljati, ki natančno opredeli, da bom konkreten, da ne bom govoril čisto tja v tri dni, na pamet, da sklad pridobiva sredstva iz državnega proračuna, proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti, Evropske unije in potem naprej določa v tretjem odstavku, določa, govori, ne domneva, določa, kaj bo moral kdo dati in mi bomo morali to spoštovati. In tukaj piše, da bo samoupravna lokalna skupnost, v tem primeru občina Trbovlje, da bo lažje predstavljivo, da bo zagotavljala sredstva za sofinanciranje programov in projektov, ki jih izvajajo območne izpostave. Tukaj se vprašam, ali sem jaz dolžan kar denar prinesiti tistemu, ki vodi izpostavo, in reči: "Zdaj pa za ta denar mi nekaj naredi na kulturi." Ali bo on prišel k meni pa bo rekel: "Jaz sem predstavnik javnega sklada in ponujam vam to pa to, stane pa toliko in toliko." Ni mi jasno, ker jaz tega še nisem doživel. Ni mi jasno. Naprej.

Brezplačne prostore za delo, to že tako delamo. Sredstva za kritje materialnih stroškov, to že tako delamo, sredstva za plače dodatno zaposlenih in dodatno opremo za delovanje in tako naprej. To bo zavezujoče zame. Ne glede na rezultat dela. Ko bo zakon veljal, jaz moram to dati. Prav tako bi moralo biti zavezujoče vse tisto, kar piše v tem zakonu, kaj pa je javni sklad, govorim v celoti, in območna enota dolžna storiti za nas: koordinirati, organizirati in voditi ljubiteljske dejavnosti. Žal iz prakse na manjši enoti, ne vem, kako je na centrali, drugje, lahko, da je to zelo lepo in kvalitetno jaz rešujem prostorske probleme pevskega društva, ki ni zadovoljen, kjer so mažoretke ob 16. uri v enem prostoru, ker bi oni radi ob 16. uri vadili, ne morejo ob 18. uri. Bogdan Barovič, župan, ne sklad. Jaz sem tisti, ki organiziram in pomagam pridobiti, novega dirigenta ali pa malo bolj izobraženega dirigenta, če je malo večji koncert, vsaj za nekaj časa - ne sklad. Vse to dela občina s svojimi sredstvi preko, hvala bogu, direktorja v delavskem domu in tukaj jaz tega sklada do zdaj nisem videl nikjer. Ker pa sprejemamo, gospa ministrica, zakon, in pravim, da zakon je svet, zakone je treba spoštovati, sem res v skrbeh.

In postavljam še enkrat, osnovno vprašanje: ali bom jaz, kot župan ali pa lokalna skupnost šel do sklada in mu ponudil denar, on mi bo za ta denar nekaj dal, ali mi bo sklad ponudil program, pa bom rekel sklad, po zakonu sem dolžan, koliko imate kulturnih društev ljubiteljskih, vam jih bom jaz pomagal zorganizirati, jaz vam bom zorganiziral prostore, urnike vam bom jaz naredil, predstavo, bom jaz naredil, scenarij za kulturno prireditev bom jaz naredil. Jaz tega filma, oprostite, tudi, če imam, pa imam območno izpostavo sklada v Trbovljah, jaz tega filma še v življenju nisem videl. Samo sanjam ga lahko. In od tod so bili različni pogledi in so nas hoteli podučiti, kako naj mi gledamo na ljubiteljsko kulturno dejavnost. Mi zelo dobro gledamo in za njo damo vse. Danes smo delali maksimalne denarje, strgamo, ampak ljubiteljske kulturne dejavnosti zraven ni bilo nikjer. Razen tisto, da bo dobila 7500 ali pa 8000 evrov, da ima prostore, da ima materialne stroške pokrite, pa da bom mogoče videl dve predstavi ali pa zdaj bo mogoče tri, ker, češ, si kritiziral. To je pa realna slika. In jaz sem za to, če bo ta zakon res kaj naredil na tem področju. Samo dokler jaz tega doživel ne bom, ne morem na vrat, na nos reči, o to je pa "fajn". Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Jerič. (Ga ni.) Gospod Bevk. Izvolite.

SAMO BEVK: Hvala za besedo. Gospod podpredsednik, spoštovani zbor! Danes imamo prvo obravnavo Predloga zakona o javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, ki ga je v proceduro poslala vlada, pripravilo pa Ministrstvo za kulturo. Temeljni namen zakona je ohraniti kontinuiteto dela javnega

sklada, ki z mrežo 59 izpostav pokriva celotni slovenski prostor ter skrbi za organizacijsko, informacijsko in programsko podporo ljubiteljskim kulturnim društvom in skupinam. Predlagatelj ne posega v delovanje sklada, niti vsebinsko niti oblikovno. Edina sprememba, ki je sicer usklajena s partnerji, je prenos obravnave programov manjšin in sredstev zanje. Kot smo zapisali v resolucijo o nacionalnem programu za kulturo 2008 do 2011, je ljubiteljska dejavnost pomembna zlasti z vidika ohranjanja nacionalne kulturne identitete v državi, zamejstvu in po svetu. To je dejavnost, ki povezuje kar največ Slovencev preko vsakršnih meja, hkrati pa najširše plasti prebivalstva spodbuja in jim omogoča izražanje kulturnih potreb. Ljubiteljska kulturna dejavnost ima na slovenskem zelo dolgo tradicijo. Če pogledamo na področje amaterske gledališče dejavnosti, so bili prvi amaterski igralci, ki so igrali v slovenskem jeziku, študentje jezuitskega kolegija, in to že v sredini 17. stoletja, kot to navaja Slovenska enciklopedija. Morda pa ima primat idrijska rudarska godbena pihala, ki jo navaja Valvasor v Slavi Vojvodine Kranjske in jo datira na 15. september 1686. Drugi kronisti pa navajajo celo datum 1665, kar jo seveda uvršča na prvo mesto med najstarejšimi godbami v Evropi in aktivno živi in deluje tudi danes. Kulturna ljubiteljska dejavnost se organizirano širi po letu 1848, še posebej v okviru čitalniškega gibanja, ki je po letu 1860 dokončno uveljavilo množično ljubiteljsko dejavnost. Nadaljevalo pa se je s samostojnimi prosvetnimi društvi ali kulturno dejavnostjo društev, ki so imela drugo osnovno dejavnost, kot so na primer orli, sokoli, gasilska in stanovska društva vzajemnosti in svobode. Po drugi svetovni bojni se je uveljavila predvsem Zveza kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije, ki je bila organizirana v vseh občinah. Z letom 1990 se razmere v programskem smislu za ljubiteljske organizacije niso bistveno spremenile. Začelo pa se je obdobje statusne neurejenosti in zato negotovosti, saj se je porušil sistem financiranja kulturne dejavnosti skozi kulturne skupnosti. Reforma lokalne samouprave je namreč ogrozila delovanje v obstoječi mreži 60 zvez kulturnih organizacij, zato je država konec leta 1995 sprejela zakon o skladu Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti, da bi z njim zagotovila skladen in uravnotežen kulturni razvoj na celotnem ozemlju Republike Slovenije. Danes je pri nas okoli 4.000 društev, v katere je vključenih več kot 100.000 ljudi, ki letno organizirajo in ponudijo 17.000 prireditev ter dodatnih 2.000 s pomočjo sklada. Za primerjavo, leta 1885 smo imeli 1.269 društev s prav tako 100.000 člani. Leta 1996 pa 1.024 društev z okoli 50.000 člani. Porast gre predvsem po letu 1996 zaradi ustanavljanja društev v novo nastalih občinah, dodatnih registracij kulturnih skupin, ki so pred tem delovale neformalno, ter ugodnosti, ki jih je prinesel zakon o društvih.

Funkcije ljubiteljskih kulturnih dejavnosti so večplastne. Pomenijo predvsem kakovostno preživljanje prostega časa, kulturno ustvarjalnost in poustvarjalnost, kulturno vzgojo in izobraževanje ter široko dostopnost kulturnih vrednot. Osrednja krovna organizacija ljubiteljskih kulturnih društev je Zveza kulturnih društev Slovenije z mrežo 66 lokalnih zvez, z okoli 2.900 registriranimi kulturnimi društvi in 4.500 produkcijskimi enotami. Prav zaradi zavedanja o pomenu ljubiteljske kulturne dejavnosti smo že leta 1998 v zakonu o kulturnem tolarju uvrstili tudi program za ohranjanje dosežene stopnje razvoja ljubiteljske kulture in izenačevanja razvojnih standardov po lokalnih skupnostih, ki je razdeljena na štiri stebre: na financiranje opreme in prostorov, na informatiko, na mladinske kulturne centre ter na področje kulturne dejavnosti izseljencev in zdomcev.

Zakon se je začel izvajati oziroma uresničevati leta 1999, bil pa je še dvakrat podaljšan. Sredstva za ljubiteljsko kulturo se v državnem proračunu tudi nominalno povečujejo. Leta 2008 je bila realizacija 4 milijone 73 tisoč evrov, od tega iz naslova kulturnega tolarja oziroma po novem evra, 350 tisoč evrov. Leta 2009 z rebalansom proračuna pa 5 milijonov 26 tisoč evrov, od tega na podlagi Zakona o kulturnem tolarju oziroma evru milijon 132 tisoč evrov, kar je bilo prvič po sprejetju tega zakona, da je bila v proračunu zajeta celotna zakonsko predvidena vsota. V proračunih za leti 2010 in 2011 pa za financiranje programov ljubiteljske kulture iz javnega sklada in iz naslova Zakona o kulturnem tolarju namenimo v letu 2010 5 milijonov 234 tisoč evrov, v letu 2011 pa 5 milijonov 84 tisoč evrov. Se pravi, da se v primerjavi z letom 2008, kjer je svoje delo zaključila prejšnja vlada, sredstva v naslednjih letih kar bistveno povečujejo. Tako bomo v letu 2010 iz naslova kulturnega tolarja tej dejavnosti namenili 832 tisoč evrov, v letu 2011 pa več kot 800 tisoč evrov.

Zato sem kot predlagatelj Zakona o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe Republike Slovenije v kulturi vesel, da so se tudi zaradi sprejetja tega zakona v letu 2008 lahko povečala sredstva za ljubiteljsko kulturo v obdobju od leta 2009 naprej. Veljavnost tega zakona se bo iztekla v letu 2013 in upam, da se bodo tudi na podlagi tega zakona sredstva za ljubiteljsko kulturo zagotavljala tudi v bodoče.

Ker se zavedam pomena ljubiteljske kulture, bom zakon seveda podprl.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Spoštovana ministrica!

Seveda podpiram ta zakon. In če sem prej govoril v imenu poslanske skupine, bom zdaj govoril nekoliko bolj neposredno tudi iz dejstva, da se na delovanje javnega sklada za kulturne

dejavnosti in tudi še posebej javnega sklada za ljubiteljske dejavnosti sliši veliko pritožb, pa ne pritožb na strukturiranost, na organizacijo, temveč na vsebinsko vodenje ljubiteljske kulture po Sloveniji. Mi imamo okoli Ljubljane veliko drugih regij. In žal, dokler ne bomo regionalizirali Slovenije, se zavedamo, da bo določeno vodenje teh dejavnosti in financiranje teh dejavnosti ostala centralistična. Slovenija je za enkrat centralistična država. Torej potrebujemo regionalizacijo, potrebujemo tudi regionalizacijo funkcioniranja tega sklada. Največ pritožb je na račun vplivov iz Ljubljane takrat, ko nekatera društva skušajo izražati kulturne vsebine, ki so vezane na določen prostor. Jaz prihajam iz slovenske Istre in tam sem kot poslanec doživel ogromno kritik in jih želim posredovati vam, čeprav seveda gospa ministrica, niste vi krivi, ampak posredovati zato, da bi preprečili nadaljnje poenotenje kulturnih govoric preko financiranja te ali tiste dejavnosti. Bom zelo konkreten. V Istri obstaja veliko število kulturnih društev, ki se ukvarjajo z ljudsko kulturo, z ljudsko glasbo, z ljudskimi nošami, s petjem, zborovskim petjem. In seveda se držijo nekaterih tipičnih vzorcev, kulturnih vzorcev mešanega območja, ker je težko določiti, kaj je pravzaprav slovensko, kaj je italijansko in kaj je hrvaško.

V istrski glasbeni in siceršnji tradicionalni kulturi so kulturni vzorci zelo zapleteni in tako prepleteni. Dogaja se, recimo, da pride predstavnik sklada in soli pamet ali poučuje nekoga, da bi morali igrati ali se oblačiti na nek določen stereotipski način, ki odgovarja nekaterim akademskim kriterijem v Ljubljani, kar ustvarja veliko nejevoljo. In to se je dogajalo. Ljudje, ki delujejo v teh društvih, začutijo te vplive kot vplive nekakšnih kulturnih politikomisarjev. Ta kritika, ki jo zdaj posredujem, je dobronamerna, in upam, da jo boste upoštevali takrat, ko bo šlo za podporo tem društvom, kjer so vzorci multikulture tako prisotni. In je treba ljudem, ki pojejo ali igrajo določene instrumente, zaupati avtohtonost in kompetenco, pristojnost za to, da izražajo neko ljudsko kulturo. To razumite dobronamerno, saj posredujem te pritožbe ravno zato, ker branim ta zakon in branim delovanje javnega sklada. Mislím, da je v tem trenutku prepotreben in koristen, vendar pod pogojem, da bodo upoštrevane vse te senzibilnosti, ki so posebne zlasti na periferiji Slovenije, zlasti v bolj oddaljenih krajih, kjer bi ljudje radi negovali svojo kulturo. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Györek. (Ga ni.) Gospod Rezman, izvolite, imate besedo.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

V uvodu smo slišali nekaj zelo naklonjenih besed na podlagi izkušenj, ki jih je opisala ministrica v zvezi s skladom za ljubiteljske kulturne dejavnosti. K temu bi dodal

samo svoje strinjanje. Nisem prvi danes v vrsti, cela vrsta jih je, in tudi kakšna pripomba, kritična in upravičena, ne more tega splošnega vtisa poslabšati.

Sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti je v letih svojega obstoja resnično ogromno postoril, tako kar zadeva širitve podpore tem društvom, tako v horizontalni ravni kot tudi, kar se tiče vertikalne selekcije. Prispeval je mnogo k temu, da se je tisto, kar se je na lokalni ravni dobrega dogajalo, lahko promoviralo tudi do stopnje odličnosti in do medkulturnega, mednarodnega in drugega sodelovanja. Kar se tega tiče, tisti, ki imamo izkušnje z delovanjem tega sklada, nimamo nobene zadrege pri tem, da bi tega predloga zakona, kakršen je pred nami, generalno ne podprli.

V uvodu je bilo povedano tudi, da ta predlog zakona nima ambicije kaj posebej spreminjati, kar se tiče financiranja. Nič več sredstev ne bo, tudi najbrž manj ne, saj to ni odvisno od tega zakona. Povedano je bilo, da takorekoč po vsebini ne prinaša nič posebej novega. Ni nobene bojazni, da bi se kaj dramatično spreminjalo v smislu podpore delovanja kulturnim društvom. In povedano je bilo, da pravzaprav gre, če malce poenostavim, samo zato, da se skladu to dobro delo iz preteklosti omogoči na ta način, da se uskladi z zakonodajo, ki ga je zatekla med njenim delovanjem pred dobrim letom dni. V zvezi s tem vsa podpora tudi z moje strani.

Rad bi pa, ker se zdi, da se je nekaj stvari vendarle mešalo, še enkrat nekaj zelo jasno povedal. Mi imamo na ravni lokalnih skupnosti številna društva, ki funkcionirajo. Nekoč so ta društva bila povezana v ZKO-je. Tega danes ni več. Če bi morebiti to zgodovino potegnili nazaj, bi bilo bolj jasno, kaj se je pravzaprav vmes dogajalo. In te ZKO-je, ki so ugasnili, so nadomestile druge asociacije, v katera so se društva povezovala. In enačiti sklad s tem je, po moje, popolna zmota. Sklad je v principu državna pomoč delu tem organizacijam, ki so že poprej funkcionirale in ki bodo tudi kasneje. Vprašanje je samo, kaj bi jim manjkalo, če sklada ne bi bilo. Ta sklad ni dodatna finančna in druga obremenitev. Ta sklad je pomoč, ki tudi ni oktoirana z nobenim zakonom. Dopušča se kot možnost, saj nekateri so to mimogrede tudi že omenjali danes v diskusiji. To pomoč je najbrž treba izkoristiti, kolikor se najbolj da. Če bi odšteli funkcioniranje sklada in če bi pristali samo na tistem in naredili seštevek vsega tega, kar pač dajejo lokalne skupnosti društvom, bi ugotovili, da bi brez sklada bili z manjšimi sredstvi. Manj podpore za ljubiteljsko kulturo bi bilo. Zato mogoče ni najbolj upravičeno kazati s prstom na sklad kot na nekega potrošnika, ki se zajeda v občinske proračune, ampak je treba gledati kot na nekoga, ki nam pri tem pomaga, da naša društva pač lahko funkcionirajo.

Naj ponovim. Sklad, po moji sodbi, ni nobena prisila, je neka možnost, ki jo mnoge občine in lokalne skupnosti sicer s pridom tudi sprejmejo. Zadrega nastane med lokalnimi

skupnostmi zato, ker pa se v območje izpostave povezuje več občin in večina stroškov običajno pade na eno samo, kjer je tudi sedež. In tukaj ni prave porazdelitve. Morda je to tema za nadaljnje diskusije, ko bo zakon v proceduri.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Hvala lepa. Zakon o skladu za delovanje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti bom podprl. Ne samo zato, ker to terja zakon o skladih, katerega rok dveh let se izteka, da je treba te stvari urediti. Gre predvsem za plemeniti namen, ki naj omogoči ohraniti dosežen nivo ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, pa tudi nadaljnji razvoj le teh. Na nivoju naše občine, skupnosti, lokalne skupnosti lahko rečem, da stvari delujejo zelo dobro. Ni kulturnega dogodka, kjer ne bi sodeloval sklad in skoraj ni organizacije kulturnega dogodka v okviru sklada, kjer ne bi sodelovala občina. Prav tako sklad zelo podpira novoustanovljena društva pri svojem delovanju na tem področju, prav tako pa podpira tudi tista društva, ki so delovala že zdavnaj prej, preden je bil ustanovljen ta sklad. Zato mislim, da je ta pomislek glede financiranja določenih obveznosti s strani občine, vsaj za naše področje, nesmiseln. Menim, da zakon pravzaprav uzakonja to kar je že rešeno na nivoju občin. Če kje ni, je to prej izjema, kot pa je pravilo. In mislim, da ni tragika, če to piše v tem zakonu, ne glede na tisto določbo v ustavi, ki pravi, da ne sme država naložiti občinam ničesar, kar ne bi posebej financirala. Bo posebej financirala in pomagala vsem občinam tam, kjer ne bodo mogle same pokriti tistega nivoja kulturnih dejavnosti, ki ga lokalna skupnost želi za vsako ceno ohraniti, pa verjetno sami ne bodo mogli izbrati dovolj sredstev ne za prostor ne za človeka, ki bi to počel. Mislim, da je zaradi tega na nivoju države tisti del proračunskih sredstev tudi eden izmed virov, da se to zagotovi, in da bi postopoma, če ne zelo kmalu zagotovili sinhrono delovanje vseh nivojev na področju delovanja sklada in na ta način omogočili, da ohranimo in naprej razvijamo ljubiteljske kulturne dejavnosti na nivoju občin. Sam iz našega okolja lahko rečem, da je teh dogodkov in tega tako veliko, da je priraslo ljudem k srcu, če bi to stvar zaustavili ali nehali delati, bi nastala praznina, ki bi hudo motila in bi jo ljudje težko sprejeli. Zato je seveda treba ta zakon podpreti in sam bom tudi prispeval svoj glas. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Bogovič. Izvolite.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav! Spoštovani podpredsednik, spoštovana ministrica, direktor sklada, sodelavke! Tudi sam naj v uvodu povem, da bom vsekakor ta predlog zakona podprl. Poznam tudi delovanje sklada na lokalnem nivoju, delovanje

sklada v celoti in delim mnenje tistih kolegov, ki so poudarili, da je bil sklad leta 1995 dobra vest, ko se je v Sloveniji vzpostavila lokalna samouprava na drugačen način, kot je bila v preteklosti. In tudi tistim dam prav, ki so dejali, da je bilo mogoče v začetku kar nekaj neznank predvsem v razdelitvi pristojnosti med skladom, zvezo kulturnimi društvi in podobnimi zadevami. V teh 15 letih se je zelo skristaliziralo poslanstvo enih in drugih. V okolju, iz katerega prihajam, se pravi iz občine Krško, lahko mirno rečem, da danes tako sklad, zveza kulturnih društev, občina s svojimi sodelavci in društva na splošno zelo dobro sodelujejo med seboj in da se je v teh letih na nek način tudi razdelila pristojnost, dejavnost, interesna sfera posameznih teh akterjev, in na tem področju danes resnično ni prav nobenih težav. Težava, ki se nam pojavlja, je to, da se je podobno, kot je bila na nek način miselnost v 90-ih letih, da bo v času kapitalizma vse plačljivo in da bo propad društvenih dejavnosti, se je zgodilo ravno obratno, podobno je v gasilstvu, podobno je tudi v kulturni dejavnosti, da je dejansko rast števila društev in, kar je v zadnjih letih zelo zaznati, tudi rast kvalitete dejavnosti. Danes, če na lokalnem nivoju imamo kakšen problem, imamo največkrat takrat, ko se kulturniki med seboj merijo, kaj je še ljubiteljsko, kaj je že nek prehod v nek višji nivo. In to so tiste sladke težave, ki pa niso tako sladke takrat, ko občinska sredstva, ki jih namenimo kulturi, delimo in potem poslušamo različna stališča, ki so prav upravičena. Jaz mislim, da največji problem, ki ga imamo v tem trenutku na področju kulture, je to, da dejansko je ta dejavnost v velikem razmahu, ampak to je sladek problem in s tem ni nobenih težav. Tega kar je bilo s strani občine, tudi naše, dano, se zavedamo in tudi v preteklosti je bilo tako. Takšna ureditev, kot je bila v preteklosti, da smo tiste občine, ki smo prostor ponudile brezplačno, tudi dobile izpostavo, na nek način uzakonjujemo. In v tem delu je pa, mislim, da prav, da občine, kakor tudi skupnost opozorimo na neke stare navade, ki so bile, da so počasi prihajale kakšne nove obveznosti na občine. V tem primeru ni šlo za neko novonastalo obveznost, zato jaz mislim, da je vsekakor prav, da se v Državnem zboru podpre .../Opozorilni znak za konec razprave./... ta zakon in da se tudi omogoči še naprej kvalitetno delovanje ljubiteljske kulture v Sloveniji, ki je tudi temelj slovenstva, kakor radi rečemo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Prijatelj. (Ga ni.) Gospod Sajovic, izvolite.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani gospod predsedujoči. Pozdrav ministrici in pa sodelavcem! Jaz vas moram pohvaliti in reči, da ste pripravil dober zakon, ki je odlična podlaga za to, da se sodelovanje, kadar med občino in javnim skladom že obstaja, še izboljša, še nadgradi. Za tiste,

ki pa te dobre prakse, ki se v devetinpetsdesetih slovenskih izpostavah obnese, še ne poznajo, pa mogoče izziv. Vesel sem, da se je razčistila tudi ta dilema, kar se tiče financiranja, da so tudi naše stanovske občinske zveze spoznale, da je to nekaj, kar vodi naprej, da je odločitev prostovoljna, da nikogar v nič ne silimo.

Jaz moram reči, da sem vesel, ker prihajam iz mesta, ki ima 16.000 prebivalcev in naš pihalni amaterski ljubiteljski orkester v dvorano privabi 1.000 obiskovalcev. Ne boste verjeli, vsak šestnajsti občan se njihovega tradicionalnega prednovoletnega koncerta udeleži. Tudi moram reči, ker obiščem veliko prireditev, tudi v Ljubljani v Cankarjevem domu, kjer je seveda lepo vse urejeno, protokoli brezhibni, da je pa duše, energije in pa tudi zadovoljstva v kakšnem vaškem podeželskem domu marsikdaj pa še več. Imamo kulturno društvo, ki letos praznuje 90. letnico obstoja. In jaz moram reči, dvakrat, trikrat na leto nas presenetijo s čudovitimi premierami, prav tako pa poudarjam in razglašam dobro prakso, da kadar imamo občine najodmevnejše kulturne prireditve ob občinskih praznikih in drugih, da je tam najbolje ljudem iz domače občine prikazali tisto, kar najboljšega domača kultura premore. Obisk publike je vedno zagotovljen. Ljudje hočejo videti ljudi, ki jih poznajo, in se veselijo tudi kot publika zadovoljstva, ki so jim ga pripravili njihovi otroci, vnuki, starši ali pa še kdo. Zato moram reči, da sem te zakonske pobude, ki uzakonja neko stanje, vesel in jaz sem prepričan, da te težke čase, v katerih sredstev za kulturo, tako kot za številne druge stvari, manjka, da pa s tem, ko bomo izkoristili prostovoljstvo, ravno ta manko finančnih sredstev nadomestimo, da tistih, ki na tem prireditve hodimo, ki tam uživamo, da za noben umetniški občutek ne prikrajšamo. Ker gre tu še za prostovoljstvo, bi nadaljeval tudi z mislijo, ki jo je izrekla že gospa ministrica, da prostovoljna ljubiteljska kultura vsak evro dvakrat, trikrat obrne in z nizkoprorračunskimi prireditvami dobesedno dela čudeže. In ker je 8. februar kulturni praznik, Prešeren je že davno nazaj zapisal, "slep je, kdor se s petjam vkvarja, Kranjec moj mu osle kaže", jaz pa sem prepričan, da s tem zakonom, s to pobudo dokazujemo ravno nasprotno, da so pevci, v oklepaju beri, kulturniki, v tej družbi zaželen, spoštovan in enakovreden sogovornik.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Jurša. (Ga ni.)

Gospod Pukšič. (Ga ni.)

Gospod Petan, izvolite, imate besedo.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Gospa ministrica, predstavniki vlade, kolegice in kolegi!

Ljubiteljska kultura v Sloveniji ima bogato tradicijo in tudi dolgo tradicijo, je pa pomembna, ker neguje ljudsko izročilo in ohranja tudi narodno identiteto. In v zadnjem času pa še nekaj drugega. Gre za druženje ljudi, ki so v tem času, ko služba ne traja več od 6. do 14. ali od 7. do 15., ampak tudi cel dan in potem tudi, če so vaje v kulturnem društvu, te nekako sprostijo, nekako pozabiš na tisto celodnevno skrb in stres, tako da dobiva tudi določeno socialno vlogo. Ta javni sklad za, ki se bo po novem, imenoval Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti je pomemben, ne glede na to, kako se bo imenoval, nudi kulturnim društvom tudi določeno strokovno podporo, še posebej na določenih prireditvah, regijskih tekmovanjih, kjer so tudi ocenjevalci in tako nekako tudi dvigujejo kvaliteto. Kar pa se mi zdi posebej pomembno v današnji centralizirani Sloveniji, pa je to, da ima javni sklad tudi območne izpostave. In rekel bi, hvala bogu, da se pred leti, ki je bila neka težnja, da bi se skrčilo število izpostav ali da bi se ukinile, da do tega takrat ni prišlo. To mislim, da lahko danes skupaj ugotovimo, da smo takrat ravnali pravilno, da je bila odločitev takšna, da ta mreža teh izpostav na terenu ostane. Ne nazadnje treba je vedeti, da v Sloveniji je preko 4 tisoč društev, kar lepo število teh je kulturnih. In če ima vsako društvo samo enega člana, kar seveda ni res, jih je več, potem je tu 4 tisoč ljudi, ki se ljubiteljsko ukvarjajo s kulturo. To pa pomeni, da ne pričakujejo samo, kaj mu bo dala občina ali država, ampak tudi sami člani nekaj primaknejo. Če nič drugega vsaj prevoze opravijo zastoj, pa za to ne zahtevajo nobene kilometrine. Pa še to, kar sem prej omenil, druženje je in ne nazadnje ljudje ne nergajo, da so dobili premalo plačano, kar je danes ena od značilnosti.

Res pa je, da so kulturna društva zaznala ali smo zaznali tisti, ki delamo tudi v teh društvih določene težave. Ena od teh so tudi prispevki za avtorske pravice, ki jih zahteva SAZAS. Ne nazadnje o tem smo tudi v našem parlamentu govorili pred 14 dnevi v okviru zakona, ki smo ga vložili v Slovenski demokratični stranki. Žal ni dobil podpore, je pa res, da smo opravili razpravo, pri kateri nas je kar nekaj ugotovilo, da je nekaj tam narobe in da kulturna ljubiteljska društva ne bi smela biti obremenjena s tem prispevkom o avtorskih pravicah - vsaj v določenih primerih, ko gre za dobrodne prireditve ali za določene proslave, ko se ne pobira vstopnina in še kaj bi se našlo. Jaz upam, da bomo ta zakon pričakali s strani Vlade in izkoriščam to priložnost, gospa ministrica, da vas opomnim na to, ker je bilo rečeno, da bo ministrstvo pripravilo svoj zakon. Mi pričakujemo, da se bo stvar rešila celovito. Jaz ne bi zdaj razpravljaj, ali to drži ali so poslanski kolegi s strani koalicije zakon zavrnil s tem argumentom. Vsekakor na tem področju bo potrebno nekaj storiti - mi smo pripravljeni pomagati, lahko služi ta naš predlog zakona kot neka osnova. Mi si seveda nismo takrat domišljali, da je to edina možna

rešitev, da je najboljša rešitev. Mi smo nakazali problem. Ker ni normalno, da eno ljubiteljsko, recimo pevsko društvo, povem iz svojega primera, ker je na proslavi, recimo Dneva žena, predstavilo nekaj pesmi, SAZAS pošlje tolikšen, toliko kot znaša prispevek občine za to društvo za celo leto. To ni normalno. In tukaj bi bilo treba nekaj narediti. Je pa tudi res, da pevska društva ne morejo ali pa tudi druga društva ne morejo izvajati dela, ki so stara več kot 70 let, za katere ne bi bilo treba plačevati prispevka. To ni normalno in tudi za avtorje ni spodbudno, da novih del ne bi izvajali.

Prav gotovo pa je vsak zakon potreben novelacije, prilagoditve. In tako je tudi v tem primeru. Čas gre naprej, zato lahko samo povem, da jaz podpiram ta predlog zakona v prvi obravnavi, da gre v nadaljevanje. To pa ne pomeni, da pripombe, ki bodo prišle z naše strani, pa tudi z drugih, radi rečemo strokovne javnosti in tukaj bi lahko rekli ljubiteljske javnosti, da bi se to upoštevalo in vpletlo v ta zakon, da bi bile rešitve potem za vse sprejemljive.

Na koncu bi pa dejal, da tako kot vsi podpiramo ta javni sklad s široko razvejanim omrežjem na terenu, to zahteva tudi finančna sredstva, da bi, bom kar naslovil na ministrico, bila uspešna pri tem, da bi pridobila tudi sredstva, mi verjetno bomo podprli, tu ne bo težav in da bi ta ljubiteljska kultura v Sloveniji lahko živela še naprej in da bi ohranila to dobro razvejano mrežo na terenu. Ni vse v Ljubljani ali v kakšnem drugem velikem centru, tudi na terenu se dogaja marsikaj. Mogoče je tam stvar še bolj ljubiteljska, se ne zahtevajo računi, da bo seveda to tudi podprto z ustreznimi financami. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite besedo gospa ministrica? Izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Samo odgovor k predlogu oziroma vprašanju gospoda poslanca, ki so vezana na vprašanja avtorskih pravic, ki, kot vemo, so obvezujoča in ne izbirajo, ali gre za ljubiteljsko umetnost ali za, recimo temu, profesionalno umetnost.

To vprašanje je vroče. Sami ste ga imeli na meniju kar nekaj časa. Sama sem z njim seznanjena in že v teh prostorih nekoč opozarjala na njih. In v določenem oziru dejansko poudarila, da bi prav Ministrstvo za kulturo moralo biti tisti branik, ki bi skrbelo za avtorja, prej kot mogoče kdo drug, ki v luči postavljanja ministrstev skrbi za druge interese. Ampak v razmislek, kdo pripravlja ta zakon, vedno ga pripravi Vlada. Če se bo pa tako odločilo, Vlada ne kot eno ministrstvo, hočem reči kot povezovalno sodelovanje različnih resorjev in pri pripravi in reševanju in zatikanju teh vprašanj, ki imajo deloma že odgovore smo na Ministrstvu za kulturo pozorni in kooperativni. Res nismo naredili tega, o čemer je Vlada enkrat razpravljala, da bi se Urad za avtorske pravice in

intelektualno lastnino preselil na Ministrstvo za kulturo, ker bi to pomenilo neka vprašanja, kaj potem s skrbstvom intelektualne lastnine, ki pa vendarle je vezano bolj na industrijo. Zato imamo zavezo z Ministrstvom za gospodarstvo, kjer domuje urad, da sodelujemo. Tudi sam direktor pravi, da ima analizo detektiranih vprašanj, ki so prav za ta segment zelo pereča. Vemo pa, da so tudi drugi segmenti vprašljivi in vprašanje je, če je dovolj, da se v okviru možnega, sedaj danega, to se pravi pogajanja s SAZAS-om lahko odpravijo anomalije, katerem smo vsi priča. In je zato zakonska sprememba seveda potrebna.

Kar se tiče sredstev. Zaradi tega, ker se rado presliši, pa ne tukaj v tej dvorani, raje drugje, kljub temu, da ne živimo v časih, ki so bleščeči, se pa v proračunu tako za leto 2009 kot leto 2010 ni izkazalo drastično zmanjševanje ali padec sredstev za področje kulture. Mi smo jih zvišali, kar pomembno povečali, na področju ljubiteljske kulture je bil recimo proračun v letu 2008 približno 3 milijone 760 tisoč, medtem ko je v letošnjem letu 4 milijone 400 tisoč. In mislim, da je pomembno podariti, da je prav, da je v času, ko si klestimo na vsakem vogalu ali pri, kakšen bi rekel, kavah, pri plačah, pri zaposlitvah, in še kje drugje, vsi po vrsti sredstva, da se na kulturi ne zmanjšuje proračun, kar je zelo zelo pomembno za osebno izkaznico tega naroda. In to rada povem, še posebej naglas pred 8. februarjem, ker vem, da se ti podatki včasih prehitro, tako ali drugače, namenoma ali tudi ne, pozabljajo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Urh. (Se odpoveduje.) Gospa Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Rada bi še nekaj svojih misli povedala v splošni razpravi k temu zakonu. Zame podpora zakonu sploh ni vprašljiva, ker ne govorimo o tem, javni sklad za kulturne dejavnosti da ali ne, ampak ga samo prilagajamo zakonskim podlagam, ki narekujejo po zakonu o javnih skladih iz leta 2008, da je treba izpolnjevati nekatere pogoje za to, da je lahko organizacijska struktura javnega sklada vzpostavljena. Omenila sem že, da je sedaj tukaj pač izvzetek napravljen in lahko deluje tudi javni sklad za kulturne dejavnosti na način, kakor je v zakonu predlagano. In tudi nimam nobenih težav z razmejevanjem med javnim skladom za kulturne dejavnosti in kulturnimi društvi. Ampak tisto, kar je treba povedati, je, da brez produkcije tudi javnega sklada za kulturne dejavnosti ne potrebujemo. In zato se meni zdi bistvenega pomena, da takrat, ko govorimo o kulturni dejavnosti, to posebej poudarjamo, to sožitje, sobivanje med javnim skladom in med kulturnimi društvi. Zato je bilo treba takrat, ko smo na Odboru za kulturo, šolstvo, šport in mladino razpravljali o položaju ljubiteljske kulture v Sloveniji, odpraviti spodrseljaj, ki je bil storjen na

nacionalnem svetu za kulturo, ki takrat, ko je razpravljajal o teh vprašanih kulturnih društev kot subjektov, avtonomnih kulturnih subjektov ni povabil k sodelovanju.

Omenila sem že zahtevo oziroma pripombo Računskega sodišča, da kulturno društvo ne more biti neposreden sogovornik pri financiranju lokalnih skupnosti. Nekaj malega izkušenj imam tudi s temi razmerji med kulturnimi društvi, javnim in lokalno skupnostjo, ko smo razporejali sredstva. In tudi tu, se mi zdi, ne smemo razpravljati s tega stališča, da imamo kje kulturni dejavnosti naklonjenega župana, drugod pa ne, kker je financiranje občin tudi skozi primerno porabo zvezana z zagotavljanjem temeljne človekove pravice do kulture, ki jo ima vsak, ne glede na to kje živi. Temeljno vprašanje pa se vzpostavi, koliko tej temeljni pravici po uresničevanju kulturne identitete, kulturne ustvarjalnosti in pravice do kulture v posameznih okoljih sledijo. Jaz posebej mislim, da ni bistveno sedaj samo to, ali smo iz mesta ali smo iz neke manjše občine. Izkušnje iz Maribora, da bom čisto konkretna, če gledate koliko Maribor daje na posameznega prebivalca za kulturo, pa koliko daje, recimo, bom čisto konkretna, občina Starše, potem gre to v prid občini Starše. Pa je izračunano na posameznika glede na velikost občine. Zavedam se izrednega pomena javnega sklada za kulturne dejavnosti ravno pri zagotavljanju te razpršenosti in delovanja zunaj mestnih območij. Pri tem moram tudi povedati, da je pa zelo pomembno, da poleg tega, kar lahko pokrijemo z izrazom tradicionalna kultura ali ljudska kultura, gojimo tudi vse tisto, kar Slovenija kot država tudi premore. To so pa urbana središča. In da nismo pri odnosu do kulture preveč plen lastnega odnos ali lastnih preferenc, ampak da ravno v območju ljubiteljske kulture pustimo cveteti sto cvetov. In se zavedamo tudi, da so lahko umetniški dosežki teh kulturnih društev zelo različni, zato se mi zdi tako zelo pomembno, da smo razprli možnosti za pridobivanje statusa društva v javnem interesu. Tisto, kar pa z javnim interesom in s kulturo nima nič skupnega, pa tudi ni treba, da bi bilo iz javnih sredstev posebej financirano. Tisto se naj uresničuje prek drugih možnosti pridobivanja sredstev. Meni se zdi posebej pomembno tudi to povedati, pravite, koliko je teh društev, čez 4000 kulturnih društev je v Sloveniji, čez 100 tisoč ljudi deluje v društvih. Ljubiteljska so zgolj po članstvu, po tistih, ki nastopajo, da tako rečem, in ne bi bila tako uspešna, če z njimi ne bi delovali usposobljeni, visoko izobraženi strokovnjaki. In tu ima spet javni sklad za ljubiteljske dejavnosti neprecenljivo vlogo, da skrbi za izobraževanje, za strokovno podporo in za doizobraževanje, tam kjer ni mogoče računati na ustrezno formalno izobrazbo po izobraževalni vertikali, kot v Sloveniji obstaja. Treba pa je vedeti, da so kulturna društva sama po sebi tako ste citirali gospod direktor na seji odbora, pripravila približno 17 tisoč različnih prireditev, javni sklad je pa temu dodal še 2 tisoč.

In javni sklad je lahko tudi posrednik profesionalnih prireditelj. Tako si jaz ne znam predstavljati brez dobrega sožitja teh dveh organizacijskih oblik, pri čemer je meni kot zagovornici kulture, kot temeljne človekove pravice, posebej pomembna ravno ta mreža nevladnih kulturnih društev in zagotavljanje, da nevladnost, to se pravi obliko organiziranja civilne družbe, tudi zadržimo, ker je to tisto bogastvo, ki ga iz zgodovine imamo. Zato bi težko pristala na to, če bi začutila, da se tudi zdaj možnosti za delovanje nevladnega sektorja kakorkoli zožujejo. No, gospod direktor javnega sklada je takrat na seji odbora tudi omenil težave s SAZAS-m, saj te zaznavamo že dolgo časa, vprašanje je kdo je SAZAS-u lahko kompetenten sogovornik, koga SAZAS pripoznava za sogovornika in tako naprej. Tako, da ne odkrivamo zdaj nečesa novega, problem poznamo, smo ga tudi postavljali, ga tudi odpirali, je tudi zveza kulturnih društev iskala možnost in ponujala možnost kako bi se dalo ta problem razrešiti. Moram pa povedati, da žal kljub dobri volji tistega predloga, ki ga je posredoval SDS ni bilo mogoče podpreti in je bilo to takrat ob zakonu dovolj jasno povedano, iz katerih razlogov tistemu ni mogoče slediti.

Jaz zdaj pričakujem, da ne bomo samo ohranjali in konzervirali obstoječega stanja, ampak da bodo stvari šle v prihodnje v pravo smer, kar pomeni, da bomo sledili trendu, ki ga je nakazal moj poslanski kolega Samo Bevk, da se bodo sredstva za kulturo povečevala v integralnem proračunu, da se bodo pa znotraj tega povečevala tudi sredstva za ljubiteljsko kulturo. Če gledam podatke za leto 2008 in če ne razpravljam o vseh ničlah tisočih, ampak grem samo tako in rečem, če je v proračunu bilo za ljubiteljsko kulturo namenjenih sredstev, ki jih lahko označim s številko 4, je bilo pa za vso kulturo dano na voljo sredstev, ki jih označim s številko 178, potem se vidi, če to preračunate, približno 2,3% je za ljubiteljsko kulturo. Če pa razmišljamo ravno s stališča tistih, ki zadnje čase intenzivno razmišljajo o tem, v katero smer naj bi šel razvoj družbe v prihodnje, da naj bi šel v smer zagotavljanja večje kakovosti življenja, razvoja, ne pa samo gospodarske rasti, potem zagovarjam in vidim kot nujno tudi povečevanje sredstev v teh segmentih, ker ravno ti zagotavljajo ustvarjalnost, inovativnost, kakovost življenja, ker ravno ti ne nazadnje včasih, ko menimo, da bo na neposrednem delovnem mestu preživeti delovni čas se skrajševal in bo človek imel vse več časa za svoje pristočasne dejavnosti, je kulturna dejavnost po mojem ena od najboljših možnih izbir.

Zaradi vsega tega zakon podpiram. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi predstavnica Vlade, gospa ministrica besedo?

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Jaz se v imenu sodelavk in sodelavcev zahvaljujem za razmišljanja, ki ste jih podali ob tem predlogu zakona.

Še naprej lobiram za vašo pomoč pri bodisi rebalansih, proračunih in tako naprej. Vendarle ta segment je pomemben. Ta segment ne sme biti ogrožen, ta segment s svojimi dosedanjimi odrezki v proračunu ne ogroža tistih razmišljanj, ki morebiti govorijo, da se kriza zajeda prav tukaj na napačne načine. In ta segmentni strošek, kot smo mnogokrat v preteklosti slišali, ko se je neprevidno govorilo včasih, mogoče se še kje, o kulturi kot strošku. Pomembno je, da ste bili do sedaj pri sprejemanju proračuna podporniki, njegovega večanja, da se tako ta proračun različno veje in ima različne tudi nove postavke v tem smislu, da se umetnost in kultura vse bolj plastificira in se ljubiteljska kultura tudi ne bo več razumela, kar se je še včeraj kot nek dejavnik točno določenih ljubiteljskih dejavnosti, ki se loči recimo od urbane ali pa mestne kulture.

Moram poudariti še en segment, ki je zelo prepleten s samo ljubiteljsko dejavnostjo, in to je z dejavnostjo organizacij civilne družbe, ki smo jih v letošnjem letu prepoznali kot bistveno bolj resne sogovornike in jim v veliki meri povečali sredstva za svoje programsko štiriletno, enoletno in tudi drugo delovanje. Mislim, da z dodatki in s tistim že sedaj dogovorjenim predlogom drugega odstavka 15. člena, kot je bil usklajen že do danes, bo ta zakon lahko nadaljeval brez večjih ovir v prihodnje. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker pa čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika še kdo razpravljati? Odpiram prijavo. Gospod Posedel, izvolite, 5 minut.

ALOJZ (LOJZE) POSEDEL: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Lep pozdrav gospa ministrica, predsednik, direktor sklada! Redko je v tej dvorani slišati toliko pozitivnega razpravljanja, kot je bilo ob tem predlogu zakona. S katere koli strani je bil razpravljavec, je v bistvu pozdravil dober zakon, ki ga bomo, sem prepričan, sprejeli in pa po drugi strani tudi pokazal tisto kvaliteto, ki se dejansko odvija na terenu ki jo še bolj poznajo tisti ali poznamo tisti, ki pri tem tudi aktivno sodelujemo v dvojni funkciji kot župani. Zato s tega mesta tudi zahvala javnemu skladu za opravljeno delo, za pomoč želel bi pri tem nadaljnjem delu opozoriti na tisto, da je kvaliteta dela odvisna od ljudi, ki so na skladu, je zelo pomemben činitelj, ali se potem lažje poveže z lokalno skupnostjo z društvi ali pa opravlja samo svoje poslanstvo. Takšni primeri so in tudi zahvala za dobro reševanje tam, kjer je to potrebno.

Tisto, kar bi pa želel izpostaviti in zakaj sem se pravzaprav tudi javil, pa je to, da ne bi izgledalo, kot da je samo eden opozoril na ta problem SAZAS-a. Na to opozarjamo tudi poslanci koalicije in tudi apeliramo na gospo ministrico, da vemo, da zakon pripravlja Ministrstvo za gospodarstvo, pa vendar je Vlada tista, ki ga mora v najkrajšem času predložiti. Takšna je bila tudi dana obljuba pri obravnavi predloga, ki ga je vložila SDS, in je prav, da se tega dejstva zaveda tako ministrica za kulturo in da aktivno pri tem sodeluje. Ker to, kar se dogaja, je dejansko ubijanje na obroke vseh društev, ne samo kulturnih, tudi gasilskih, turističnih in vseh ostalih.

Tudi v tem trenutku se pridružujem temu, da se ta problematika reši v korist te bogate kulturne dejavnosti, ki je predvsem na deželi oziroma izven urbanih središč še tako bolj bogata in zato tudi tako dragocena. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. S tem zaključujem razpravo o predlogu sklepa. Da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 19. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O OSNOVNI ŠOLI**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona, je skupina 21 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja predloga zakona, Aleksandru Zornu, za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Izvolite, gospod Zorn.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni vsi! Mednarodna primerjava v razmerju učenec - učitelj organizacije za razvoj in napredek kaže, da je Slovenija po številu učencev in učiteljev v osnovni šoli na sredini primerjanih držav članic OECD in pridruženih članic, pri čemer je v zadnjem triletju razmerje boljše kot v prvem triletju. Manjše število učencev na učitelja dokazano omogoča večjo individualizacijo in je v prid bolj učinkovitemu poučevanju v oddelkih, kjer poteka inkluzija otrok s posebnimi potrebami.

Bistvenega pomena je tudi dejstvo, da je prvo triletje v osnovni šoli izjemno pomembno, kar zadeva bralno pismenost. Ob večjem številu ur pouka slovenščine v devetletni osnovni šoli je rezultat na področju bralne pismenosti učencev v osemletni in devetletni osnovni šoli enak. Učni načrt slovenščine v devetletni osnovni šoli vsebuje poleg opismenjevanja še mnogo dodatnih ciljev s področja komuniciranja in socializacije.

Ker želimo ohraniti spodbudne trende in dvigniti raven pismenosti v primerjavi z razvitejšimi državami, predlagamo vključevanje dodatnega učitelja razrednega pouka v drugi in tretji razred v polovici ur predmetnika. Verjamemo, da bo izobraževanje na ta način prispevalo k dvigu BDP, saj je BDP razvitejših držav pozitivno povezan s stopnjo bralne pismenosti državljanov. Ker bosta pri polovici ur v prvem triletju poučevala hkrati dva učitelja, bo omogočena večja individualizacija in personalizacija pouka, kar pomeni, da bo vsak otrok v oddelku deležen večje pozornosti, opazovanja svojega napredka in svetovanja. Vsak otrok bo dobil več povratnih informacij o svojem znanju in bo lahko izboljševal svoje kompetence. Zlasti to velja za kompetence bralne pismenosti, ki je temelj znanja in napredka pri vseh predmetih. Tako bodo učenci negovali razumevanje pri slovenščini, madžarščini in italijanščini na narodnostno mešanih območjih, kakor tudi pri drugih predmetih v prvem triletju, matematiki, okoljski vzgoji ter vzgojnih predmetih. Večja individualizacija torej predstavlja intenzivnejše in bolj poglobljeno delo s posameznikom, kar je pogoj za kakovostnejše znanje učencev ter višanje bralne pismenosti tako v materinem kot v tujem jeziku, povečanje števila učencev z večjo uspešnostjo na vseh šolskih področjih.

Splošno znano dejstvo je, da ustrezno zgodnje poučevanje tujega jezika omogoča učencem lažje pridobivanje kompetence sporazumevanja v tujem jeziku v procesu učenja kot tudi v odrasli dobi. V okviru EU hitro narašča število držav, ki uvajajo zgodnje učenje tujega jezika na začetku osnovnega šolanja, v Španiji ter Belgiji celo že pri treh letih.

Uvedba novih zaposlitev, ki bi vključevala dodatnega učitelja v polovici ur pouka in še učitelja tujega jezika dve uri tedensko, bi zahtevala v letu 2011 okoli 5 milijonov evrov, v letu 2012 okoli 20,3 milijona evrov in v letu 2013 okoli 30 milijonov evrov ter 31 milijonov evrov letno od leta 2014 dalje. Zakon v svojem osnovnem namenu zagotavljanja kakovosti predstavlja tudi pomemben protikrizni ukrep, saj zagotavlja zaposlitev večjemu številu učiteljev, ki bi zaradi manjšega vpisa učencev v šoli postali tehnološki viški. Znanje tujih jezikov, dokazano izboljšuje konkurenčne prednosti državljanov pri iskanju zaposlitve, kar prispeva k večji in kakovostnejši zaposlenosti ter blaginji države.

Zato predlagamo, da potrdite, da je naš predlog primeren za nadaljnjo obravnavo.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo dajem predstavnici Vlade za uvodno obrazložitev mnenja.

Gospa Alenka Kovšca, imate besedo.

ALENKA KOVŠCA: Dober dan, lepo pozdravljeni spoštovani poslanci in predsedujoči.

Vlada Republike Slovenije na predlagani predlog sprememb zakona podaja naslednje mnenje.

Z uvedbo devetletke so vstopili v osnovno šolo 6-letni otroci, ki so bili do takrat vključeni v pripravo na šolo, ki je potekala v vrtcih. Zakon o osnovni šoli določa, da je polovico ur pouka ob učitelju razrednega pouka prisoten vzgojitelj predšolskih otrok, ki v okviru predšolske vzgoje opravlja vzgojno dejavnost. Prisotnost vzgojitelja ob učitelju v 1. razredu je namenjena zagotavljanju lažjega prehoda iz vrtca v šolo.

Predlagatelj v ciljih, načelih in poglobitvenih rešitvah predloga zakona navaja, da bo v primeru hkratnega poučevanja dveh učiteljev v 2. in 3. razredu omogočena večja individualizacija in diferenciacija pouka, učenec pa bo tudi izboljševal tudi svoje kompetence, zlasti na področju bralne pismenosti, pri čemer predlagatelj navaja povzetke rezultatov mednarodne raziskave bralne pismenosti PIRLS 2006. S tem v zvezi je treba pojasniti, da neposredna povezanost med dosežki učencev v mednarodnih raziskavah in večji številom strokovnih delavcev, ni prepoznavna. Iz podatkov mednarodnih raziskav, kot so TIMSS, PISA in drugi, je razvidna pravzaprav obratna povezava. V mestnih okoljih so praviloma večje šole z večjim številom učencev v oddelkih, kljub temu pa so v mestnih okoljih dosežki učencev v povprečju višji, kot so podeželskih okoljih, kjer na posameznega učitelja pride praviloma manjše število učencev.

Predlagatelj ne predvideva večjih finančnih posledic za državni proračun, saj meni, da bo zaradi zmanjšane števila vpisanih otrok 625 zaposlitev manj v petih letih. Predlog zakona po predlagateljevi navedbi pomeni tudi pomemben protikrizni ukrep, saj naj bi zagotavljal zaposlitev velikemu številu učiteljev, ki bi zaradi manjšega števila učencev postali tehnološki viški. Na osnovi demografskih podatkov predvidevamo, da bo v šolskem letu 2014/2015 v osnovno šolo vključenih 165 tisoč 370 otrok, ki bodo po zdaj veljavnih normativih razporejeni v 8700 oddelkih, to pomeni 286 oddelkov več, kot je trenutno, in ne manj, kot navaja predlagatelj. Uvedba drugega učitelja v 2. in 3. razredu bi pomenila dodatno zaposlitev 900 učiteljev.

Za ta namen bi bilo treba v državnem proračunu zagotoviti po oceni dodatnih več kot 26 milijonov evrov na letni ravni. Navedenih sredstev ni mogoče zagotoviti z domnevnim zmanjševanjem števila oddelkov, kot navaja predlagatelj. Prav tako bi bilo v primeru uvedbe pouka tujega jezika v obsegu dveh ur tedensko v prvem obdobju osnovne šole na predlagani način ob izpeljavi v vseh treh razredih treba iz državnega proračuna zagotoviti še dodatnih 8 milijonov evrov letno.

Če bi se uveljavil predlog zakona, bi bilo treba poseči tudi v predmetnik, saj v veljavnem predmetniku osnovne šole v

prvem obdobju ni pouka tujega jezika. Prav tako pa tudi ni učnega načrta za tuji jezik v prvem, drugem in tretjem razredu niti usklajenih učnih načrtov za nadaljnje razrede.

V tem trenutku poteka projekt na Zavodu Republike Slovenije za šolstvo, s katerim želimo pridobiti podlage za sistemsko ureditev učenja tujih jezikov od predšolske vzgoje do univerzitetne ravni. Sistemska ureditev mora upoštevati zaporednost in kontinuiteto po celi vertikali. V tem pogledu podpiramo, da v prihodnje poiščemo sistemske rešitve.

Predlagane dopolnitve Zakona o osnovni šoli vplivajo tudi na druge segmente izvajanja programov osnovne šole, na primer, tedensko obveznost učencev po obveznem programu, izvedbo programov osnovne šole na narodno mešanih območjih, izvedbo prilagojenih izobraževalnih programov in tako dalje.

Na podlagi zgoraj navedenega zaključujemo, da predlagane dopolnitve Zakona o osnovni šoli sistemsko niso sprejemljive, saj so parcialne in nekonsistentne ter ne urejajo sistema osnovnošolskega izobraževanja celostno.

Na podlagi navedenega Vlada nasprotuje predlogu zakona in meni, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Guido Kres bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana sekretarka, spoštovane kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo prepričani, da bi bilo treba v tej dvorani in tudi na strokovnih nivojih širše spregovoriti o kvaliteti slovenskega osnovnošolskega izobraževanja in tudi o tem, ali so točne navedbe posameznih strokovnjakov, ki opozarjajo, da je projekt devetletne osnovne šole popolnoma zgrešen, ali povedano drugače, podpiramo vse pristope, s katerimi bomo v Sloveniji prispevali k dvigu pismenosti, saj smo prepričani, da je bruto družbeni proizvod razvitejših držav pozitivno povezan s stopnjo bralne pismenosti.

Če primerjamo osemletno in devetletno osnovno šolo, je pri učencih od prvega do četrtega razreda devetletne šole število ur slovenskega jezika za 350 ur večje, kot je v osemletki do zaključka tretjega razreda. Zanimivo je, da je rezultat na področju bralne pismenosti učencev v osemletni in devetletni osnovni šoli enak. Res je, da je v primerih hkratnega poučevanja dveh učiteljev v prvem obdobju omogočena višja individualizacija in diferenciacija pouka, vendar smo v Slovenski ljudski stranki prepričani, da so težave tudi druge. Zato menimo, da bi bilo dobro o kvaliteti slovenskega osnovnošolskega izobraževanja spregovoriti širše. Z zaposlitvijo dodatnega učitelja se povečajo tudi že sedaj zelo visoki stroški slovenskega osnovnošolskega izobraževanja. Vsekakor pa podpiramo, da se uvede poučevanje tujega jezika

tudi v prvem triletju osnovnošolskega izobraževanja, vendar je treba način poučevanja natančneje definirati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Mag. Vasja Klavora bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev. Prosim.

MAG. VASJA KLAVORA: Spoštovani, gospod podpredsednik! Spoštovana gospa državna sekretarka, spoštovane poslanke, poslanci!

Predlagatelj novele želi osnovni zakon spremeniti tako, da uvaja v prvo triletje osnovnega šolanja tuji jezik, ter predlaga razširitev že obstoječe prakse hkratnega poučevanja učitelja razrednega pouka in vzgojitelja predšolskih otrok v prvem razredu še na drugi in tretji razred osnovne šole s to razliko, da bi v drugem in tretjem razredu namesto vzgojitelja poučeval lahko še drugi učitelj razrednega pouka. Lep predlog, toda podatki in na njih izpeljane ocene glede zaposlovanja, ki jih navaja predlagatelj, se bistveno razlikujejo od tistih, ki jih je podalo Ministrstvo za šolstvo in šport, zato tudi ocenjene finančne posledice predloga niso podane pravilno oziroma niso primerljive z dejanskim stanjem in s podatki, s katerimi razpolaga ministrstvo. Tudi izsledki raziskav in na njih temelječi argumenti predlagatelja in ministrstva v prid povečevanju individualizacije in s tem zvišanju kakovosti izobraževanja se med seboj po bistvu sporočila precej razlikujejo.

Strinjamo se, da zgodnje poučevanje tujega jezika igra zelo pomembno vlogo v pridobivanju kompetenc sporazumevanja v tujem jeziku, v procesu učenja in kasneje v odrasli dobi. Tudi raziskave pokažejo, da so otroci ob ustreznem pristopu v predšolskem in zgodnjem šolskem obdobju najbolj dojemljivi za učljivost tujih jezikov. Ker pa gre hkrati za zelo občutljivo človeško obdobje, bi uvajanje novih dodatnih predmetov ob zdajšnjem predmetniku in učnem načrtu lahko povzročilo prehudo obremenjenost učencev, kar bi prineslo ravno nasprotno učinke od zelenih. Zato menimo, da je nujno treba systemska ureditev učenja tujih jezikov, za kar pa v tem trenutku še ni podlage, saj projekt pridobivanja le-teh še teče. Treba bi bilo opraviti korenit poseg v predmetnik in učni načrt za tuji jezik v prvih treh razredih ter uskladiti učne načrte za nadaljnje razrede. V naši poslanski skupini smatramo, da predlagane spremembe ne vključujejo celostnega pristopa k obstoječemu osnovnošolskemu izobraževalnemu sistemu. Prav tako menimo, da predlagane rešitve ne bi prinesle nekih večjih koristi za učence zato ne podpiramo tega predloga. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Miran Györek bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

V Slovenski nacionalni stranki menimo, da so predlagane dopolnitve Zakona o osnovni šoli smiselne, utemeljene in nujne. V razlogih za sprejem dopolnitve zakona predlagatelj razumno utemeljuje nekatere potrebe, kot na primer manjše število učencev na učitelja, namen omogočanja večje individualizacije se pravi učinkovitejšega poučevanja predvsem v prvih nekaj razredih osnovne šole. Večja individualizacija bo vsekakor zagotovila intenzivnejše in bolj poglobljeno delo s posameznimi učenci in posledično njihovo boljše znanje in bralno in pismenost v maternem jeziku in tudi tujem jeziku.

Bistvena dopolnitev zakona, torej uvajanje zgodnega učenja tujega jezika v prvi, drugi in tretji razred osnovne šole je utemeljena z vseh vidikov. Daje se možnost dveh ur tujega jezika tedensko, ki bi jih opravljali učitelji tujih jezikov z ustrezno poklicno kvalifikacijo in didaktičnimi znanji za delo in vključevanje otrok takšne starosti ali pa tudi po možnosti učitelji razrednega pouka, ki zadostno obvladajo tuji jezik in bi lahko z ustreznim dodatnim izpopolnjevanjem izvajali poučevanje tujega jezika na tej stopnji, se pravi začetno uvajanje učenja tujega jezika in seznanjanje s prvinami tujega jezika.

Tudi hkratno poučevanje dveh učiteljev v prvem triletju bo zagotovilo večjo individualizacijo in večje posvečanje pozornosti posameznem učencem, predvsem tistim, ki potrebujejo iz takšnih in drugačnih razlogov več pozornosti, intenzivnejše spremljanje njihovega napredka, več svetovanja in tako naprej. Nujnost tovrstnih dopolnitev in sprememb potrjujejo tudi opravljene mednarodne primerjave, kjer so razmerja med številom učencev na učitelja ugodnejša.

Če se vrnem nazaj na področje uvajanja tujih jezikov v prvih treh razredih. Vsem nam je jasno, da je zgodnje učenje tujega jezika lažje in učinkovitejše za učence, seveda pa zahteva ustrezno strokovno usposobljenost učiteljev. Mnoge evropske države so že zdavnaj uvedle takšen sistem in ga uspešno prakticirajo. Škoda je edino, da zakon ne vsebuje predlogov tudi izbire tujih jezikov, kajti tudi znotraj celotnega sklopa svetovnih tujih jezikov obstajajo manj ali bolj smiselne in za prihodnje smotrne izbire. Hočem reči, da je treba razmisliti tudi o tem, da se ne bo preferiral zopet samo angleški jezik in bi bilo pametno dati na izbiro tudi možnost za izbiro ruskega jezika, ko se na primer v Avstriji in Nemčiji ponovno pospešeno uveljavlja in vključuje v osnovnošolske programe, in to ne slučajno, temveč iz utemeljenih razlogov in na podlagi dobro pripravljenih študij o bodočih potrebnih znanjih tujih jezikov. Prav tako je smiselno v ožjem izboru upoštevati tudi kakšen drug svetovni tuji jezik, na primer španski, francoski ali še kakšen drug. Slovenci smo žal vse preveč nagnjeni marsikdaj k nepotrebni eksperimentiranju, in če se izrazim metaforično, odkrivanju

tople vode, namesto, da bi vzeli v roke kakšno študijo, ki jo je opravil že kdo drug, in ugotovitve, ki nam ustrezajo, umestimo v lastni sistem ali pa jih tudi po potrebi prilagodimo našim potrebam in specifičnosti našega okolja, kulture, zgodovinskih posebnosti in ne nazadnje tudi potrebam gospodarstva, turizma itn. Morda bodo kakšna odprta vprašanja v primeru sprejetja teh dopolnitev zakona urejano naknadno z ustreznimi podzakonskimi akti, uredbami in podobno. Želim pa ob tej priložnosti omeniti, da v Slovenski nacionalni stranki predlagamo, da se razmisli o ponovnem uvajanju latinščine, seveda kot fakultativni predmet v zaključnem razredu, in to v nekaterih šolah, v regijskih centrih, v vsakem primeru pa dati to možnost v srednjih šolah oziroma gimnazijah.

Kar se tiče ocene finančnih posledic za državni proračun, moramo potrditi in sprejeti utemeljitve predlagatelja, čeprav sedaj slišim od predstavnika Vlade popolnoma druge navedbe. Zdi se mi močno pretirani ti visoki zneski, če upoštevamo, da bi lahko tudi znotraj samih prerazporeditev učiteljskega kadra znotraj šole vzeli to tudi v račun. Da pa bi to stalo, kot sem slišal, 20, 30 milijonov evrov, se mi pa zdi vseeno malo preveč. Smo pa v Slovenski nacionalni stranki zaskrbljeni zaradi zmanjšanja števila vpisanih otrok v slovenske osnovne šole in trend upadanja do leta 2014, kot sem obveščen. Nekaj boljša nataliteta v letu 2008 še ne pomeni rešitve nevarnosti takih negativnih trendov, vendar je to tema razgovora za kdaj drugič in kje drugje.

Če povzamem. V Slovenski nacionalni stranki takšne predloge sprememb in dopolnitev pozdravljamo in sprejemamo. Istočasno pa dajemo v razmislek predstavnikom Ministrstva za šolstvo tudi naše sugestije glede sistematičnega uvajanja tujih jezikov v osnovnošolski sistem izobraževanja. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Ljubo Germič bo predstavil stališča Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

LJUBO GERMIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi! V Liberalni demokraciji Slovenije smo se vedno zavedali zelo pomembne odgovornosti do sprememb na področju izobraževanja. Zato so se nam vsi predlogi, ki gredo v smeri razmisleka o dograjevanju šolskega prostora v Sloveniji, vedno zdeli izredno pomembni in jih tudi, tako kot tega, podpiramo, hkrati pa vedno pri tem kritično premislimo, v katero smer gredo predlogi oziroma ali so predlogi, ki jih nekdo predstavi, utemeljeni.

Najprej bi želel komentirati dejstvo, ki ga predlagatelj tega zakona tudi navaja, da smo v letih, ko se izvaja ta mednarodna raziskava, ki govori in ocenjuje bralno pismenost, da lahko ocenimo naš šolski sistem kot enega izmed zelo dobrih. Kajti napredek v letih, ko so bile izvedene te raziskave, kaže na to, da smo pri tem zelo uspešni. Rezultati

kažejo, da je Slovenija najuspešnejša ali med najuspešnejšimi državami, ki imajo te velike napredke na tem področju. Pri tem je treba opozoriti, da je Slovenija imela zelo nizko štartno osnovo in zato je bila tudi odgovornost za to, da ustvarimo ustrezne ukrepe toliko večja.

Ko pa ocenjujemo predlog, ki ga poslanci poslanska skupine SDS namenjajo za izboljšanje tega področja pa je seveda treba na začetku ugotoviti, da gre za parcialni pristop. Gre za pristop, ki ga ne odobravamo, kajti prepričani smo, da je po 15 letih uvedbe celovite šolske reforme potreben čas, ko je treba narediti celovito analizo in pogledati ta vertikalni sistem v celoti in pripraviti celovitejše ukrepe izboljšave. Zato v tej luči predloga zakona skupine poslancev ne predlagamo, saj menimo, da je predlog parcialen, kar utemeljujemo s tem, da se pravzaprav dodajanje polovice učitelja v drugi in tretji razred devetletke, uvaja brez neke temeljite strokovne podlage. Ali je to edini problem ali je to najpomembnejši problem predlagatelj tega predloga ne pokaže. Mi vemo, da obstajajo določene korelacije, ki pa kažejo tudi to, da ni nujno, da je samo razmerje število učencev in učitelja tisto merilo, ki je pogoj za slabše rezultate. Vemo, da obstajajo korelacije, kjer so rezultati bistveno večji v urbanih središčih, kjer je tudi splošna izobrazbena struktura bistveno višja in iz tega pričakovanja staršev tudi bistveno več vneme za pridobivanje novih znanj. Korelacija v odnosu do tega, da je mogoče velikost oddelkov v ruralnih področjih manjša, kar pomeni razmerje učenec - učitelj ugodnejše, ki pa kaže potem slabše rezultate na teh testih, pravzaprav govori o nepremišljenem predlogu tega predloga. In seveda ponoven argument za to, da je treba devetletko pogledati v celoti, jo evalvirati in pripraviti strokovne podlage za odločitve.

Drugi očitek temu predlogu so finančne posledice. Že danes smo tukaj slišali stališče Vlade, ki je pravzaprav z upoštevanjem demografskih značilnosti, ki jih iz predlagateljevega predloga ni možno videti, pravzaprav pokazalo bistveno drugačno sliko finančnih posledic, kar pomeni, da je predlagatelj na tej finančni oceni bil zelo skromen, če uporabim to besedo. Hkrati pa bi želel opozoriti na dejstvo, ki ga tudi navajamo, ki ga je možno razbrati iz obrazložitve k temu zakonu, to je vzročno povezavo BDP in stopnje bralne pismenosti na podlagi virov OECD. Tukaj je zanimivo reči tole, da je SDS pravzaprav do tega spoznanja prišel zelo pozno. Do tega spoznanja ni prišel takrat, ko je bil na vladi. Podatki, ki jih je možno pridobiti s podatkov Statističnega urada Republike Slovenije kažejo, da je pravzaprav trend izdatkov za formalno izobraževanje v Sloveniji od leta 2005 do 2007 pravzaprav bil v kar precejšnjem upadu, če samo ocenimo skupne stroške iz te tabele. V letu 2005 je bil 5,68% bruto domačega proizvoda, medtem ko v letu 2007 5,21%. Mi smo opozarjali že v prejšnjem mandatu, da se delež za izobraževanje v bruto družbenem

proizvodu zmanjšuje. Seveda pa smo opozarjali tudi na to, da nekateri ukrepi, ki so bili uvedeni v prejšnjem mandatu, so bili prav tako parcialni in se niso predvidele vse posledice in vsi učinki določenih sprememb.

Tretji očitak je nedomišljenost. Pojavi se vprašanje o uvajanju obveznega tujega jezika. Mislím, da ni nikogar, ki bi temu predlogu nasprotoval iz nekega načelnega razloga, kajti trend in globalizacija kažeta na to, da je znanje tujih jezikov potrebno in zagotavljanje konkurenčne prednosti je tudi s tem močno povezano. Ampak gre ponovno za ukrep, ki bi se naj uvedel zelo na hitro, brez nekih strokovnih podlag, pri čemer seveda predlagatelj ne opredeli, na kakšen način izpeljati pravzaprav vse, kar je potrebno. Slišali smo, potrebna bo sprememba predmetnika, učnih načrtov, povezave prve triade z nadaljevanjem študija, kar samo govori o tem, da Vlada stopa po pravi poti, ko izvaja projekt za sistemsko učenje tujih jezikov v celotni vertikali, ki pa mora biti tudi strokovno domišljeno.

Če zaključim. Liberalna demokracija poudarja in podpira tiste predloge za razpravo o organizaciji in izboljšavi šolskega prostora, seveda pa opozarja na takšne predloge, ki niso domišljeni in bi lahko pripeljali celo do negativnih trendov, če bi bili uvedeni.

Zato tega predloga zakona ne bomo podprli, kajti kot celota ne dosega tega, kar bi mogoče predlagatelj želel doseči. Mislím pa, da je čas in potreba, da bo minister prišel tudi pred Državni zbor s celovito analizo šolskega sistema, torej devetletke, in na podlagi celovite študije prišel tudi s predlogi sprememb, ki bi jih bilo treba na šolskem polju tudi sprejeti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila mag. Majda Potrata. Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka, poslanke in poslanci! Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke v tem mandatu že drugič predlaga spremembo oziroma v tem primeru samo dopolnitev zakona o osnovni šoli. Upravičeno bi si zastavili vprašanje, zakaj dvakrat spreminjati zakon, ki ga je v dobršni meri imela možnost utemeljevati, spreminjati celo prejšnje mandatno obdobje. Prejšnja novela se je lotevala zamenjave izraza "standardi znanja" z izrazom "pričakovani rezultati znanja" in je bila to na videz samo lepotna sprememba, v resnici bi pa s to spremembo dali zakonsko podlago za vpeljavo novih učnih načrtov, kar je ostalo neopravljeno iz prejšnjega mandata. Drugačno naravo ima ta novela, ki je pred nami. In zanimivost je, da naj bi njena veljavnost segla šele v leto 2012, to pa zaradi tega, ker finančne posledice zakona, ki jih ta novela prinaša, niso uresničljive s predlaganim proračunom

za leti 2010 in 2011 in se je moral čas uveljavitve zakona postaviti ali premakniti v prihodnost. To je prva težava tega zakona, da ta trenutek, ko po zagotovilih vseh v tej državi bi se morali vsi ukvarjati z iskanjem izhodov iz gospodarske krize, razpravljamo o predlogu zakona, ki naj bi začel veljati leta 2012. Katero leto bo to, kaj se bo takrat zgodilo, pa tudi vemo.

Imamo pa pri tem Socialni demokrati še en zadržek. Vlada je napovedala novo belo knjigo o izobraževanju. Osnova za takšno belo knjigo morajo biti številne analize o stanju v slovenskem šolstvu in predvidevanja, v katero smer naj slovensko šolstvo krene, da bodo doseženi temeljni cilji po moje sleherne moderne družbe, da bi bila kakovost znanja v okviru obveznega izobraževanja čim večja in ustrezní temelj za nadaljevanje izobraževanja tudi na srednješolski ravni in kasneje še na vseh stopnjah, seveda ob znanem dejstvu, da zagovarjamo vseživljenjsko učenje. In tukaj bi si človek lahko zastavil tudi vprašanje, kako je mogoče tako zelo diametralno nasprotno stališče od tistega, ki je bilo vpeljevano v prejšnje mandatu, ko je bilo velikokrat rečeno, da je naš šolski sistem predrag, da je število učencev na učitelja potrebno zvišati, ker se podatki OECD-ja kažejo kot tisti, da je iz bruto domačega proizvoda strošek za izobraževanje v Sloveniji višji, kot je v nekaterih drugih državah. To je tudi iz tega primerjalnega pregleda, ki ga dajejo predlagatelji zakona mogoče videti. Štiri izbrane države, ki so tukaj, seveda kažejo, koliko posamična država namenja izobraževanju, hkrati pa tudi, kolikšno je razmerje med odraslimi in otroki v razredu.

In če se samo pri dveh primerih ustavim, recimo, pri Republiki Avstriji in Veliki Britaniji, potem ni mogoče kar tako enostavno izpeljati sklepa, da je boljši rezultat ob preverjanju bralne pismenosti mogoče povezovati z manjšim številom učencev na učitelja. V Avstriji je namreč 13,6 učenca na učitelja, pa so učenci dosegli 538 točk. V Veliki Britaniji je 19,4 učenca na učitelja, pa je rezultat celo za eno točko višji. Da bi lahko tak sklep izpeljali, bi morali imeti pred sabo celotno raziskavo, enako kot bi morali imeti, zato da bi lahko povezovali rezultate učencev iz Slovenije, pred sabo celotno analizo raziskave, vse parametre, kajti iz zdajšnjega besedila uvodnega dela zakona bi lahko potegnili napačen sklep, da devetletka v ničemer ne pomeni izboljšane izobraževanja v primerjavi s poprejšnjo osemletko. To pa je že prehiter sklep, po moje, premalo parametrov za to, da bi lahko brez poglobljene študije in poznavanja vseh drugih podatkov kar tako, počez, prišli do takega sklepa.

Predlog zakona se loteva pravzaprav samo dveh temeljnih vprašanj: eno je vpeljava drugega učitelja v drugem in tretjem letu prvega triletja in drugo je vprašanje možnosti zgodnjega učenja tujega jezika v prvem triletju. Če se predlagatelji s prvim še kolikor toliko ukvarjajo, se z vprašanjem koristi od

zgodnjega učenja tujega jezika ne ukvarjajo kaj dosti. Socialni demokrati pa jemljemo vsako spremembo v izobraževalnem sistemu kot pomembno novost, ki mora biti proučena z različnih vidikov. Zato podpiramo utemeljitev iz predloga ali mnenja Vlade, da že poteka poskusen projekt in analiza kaj vse bi bilo treba storiti za vpeljavo zgodnjega učenja tujega jezika, da bi bila zagotovljena tudi vertikalna v izobraževanju tujega jezika.

Naj ne nazadnje opozorim tudi na to, da stroka meni, da kar avtomatičen prehod učitelja tujega jezika, ki je na predmetni stopnji usposobljen za poučevanje otrok neke specifične starosti, brez dodatnega izobraževanja in usposabljanja za otroke v starosti 6, 7 in 8 let ni možen, ampak da je treba to usposabljanje opraviti. In kako si potem razlagati nedavno tega mnenje enega od poslancev SDS-a, da je v proračunu zagotovljenih preveč sredstev za izobraževanje učiteljev in da od tega izobraževanja učiteljev samo nekatere institucije služijo denar, koristi pa od tega ni nobene. Zgodnje učenje tujega jezika - da, a potem ko bomo natanko vedeli, kaj zgodnje učenje tujega jezika pomeni za tedensko obremenitev učencev, posebej poudarjam - učencev, kaj to pomeni za izobraževalno vertikalno v tujih jezikih za večino šol in kako se bo to potem nadaljevalo tudi z vpeljavo prvega in drugega tujega jezika, kot obveznega izbirnega predmeta, recimo, ali obveznega predmeta, kjer smo imeli Socialni demokrati nekaj pomislekov. To pa zaradi premalo domišljenega predloga, ki pa je zakonsko sprejet, ker menimo, da je treba pustiti odprto priložnost tudi za tisti nizek odstotek otrok, ki pa vendarle nimajo tolikšnega talenta za tuje jezike, da bi to lahko vplivalo, negativno na njihovo uspešnost v osnovnošolskem izobraževanju in na njihovo samopodobo.

Vprašanj v zvezi s poukom tujega jezika je torej veliko, odgovorov ni. Oprostite, to, kar ste zapisali, je premalo.

Drugo, kar je, je vpeljavo drugega učitelja. Težko verjamem, da ne bi bilo posebnih finančnih posledic, če bi vpeljali drugega učitelja, da bi bilo to mogoče, glede na gibanje populacije šolajoče se mladine, kar tako urediti. In lepo se sliši ta skrb za učitelje. Ne vem, kako se je zdaj kar naenkrat pojavila, včasih pa je ni bilo - denimo pri participaciji zaposlenih v svetih šol. Kar naenkrat bi s tem premagali nevarnost tehnoloških viškov v izobraževalnem sistemu. Če je populacija manjša, ni mogoče kar tako predstavljati učiteljev, kar ne vemo, na katerih področjih se bo to večje število učiteljev pojavilo. Ali bodo to učitelji razrednega pouka ali bodo to učitelji na predmetni stopnji. Kar tako jih premikati po osnovnošolski vertikali ni mogoče brez posledic ali brez dodatnega izobraževanja. Pa smo spet pri dodatnem izobraževanju. In bolj me prepričajo, in tudi poslanske kolege, preračuni Ministrstva za šolstvo in šport, ki meni, da bi glede na gibanje populacije, to pomenilo prej vpeljavo ali zaposlitev novih učiteljev, da ne bo pomote. Sama

vidim velik problem ravno v tem, da se zaposlitvene možnosti visoko izobraženih ljudi zelo zapirajo s tem, ko govorimo, da je treba zmanjševati zaposlenost v javnem sektorju. In to je tudi eden od protikriznih ukrepov, ki jih SDS navaja in ponuja. Sedaj tukaj bi pa reševali z večjim številom. Težko me boste prepričali s tem, da so ti ukrepi tako ali tako ali da zakon meri na leto 2012. Prvotno takrat, ko je nastal, je v prvi različici meril že na leto 2011, se pravi še v čas, ko verjetno kriza ne bo v celoti premagana.

Do sedaj sem se lotevala samo teh vprašanj, ki so zvezane z vsebino predlagane novele zakona. Se pravi, Zakon o osnovni šoli, dopoljnjeni predlog zakona prinaša spremembo samo enega člena, s posledicami, ki so časovno sicer odmaknjene, ampak po naši presoji premalo premišljene in jih v tej obliki in ta čas, ko čakamo na novo belo knjigo o vzgoji in izobraževanju in o celoviti prenovi šolskega sistema, ne moremo podpreti, čeprav so stvari, o katerih govorijo v tekstu, tudi večja individualizacija, večja personalizacija. Po mojem je najboljša prednost prav to, da bi lahko zagotavljali boljše razmere v tistih šolah z manjšim številom otrok, kjer socialni kapital, ki ga prinesejo otroci, in izobraževalni kapital, ki ga otroci prinesejo v osnovno šolo, ni tako visok kot v tistih okoljih, kjer se te možnosti ponujajo. Že zdaj pa strokovnjaki ugotavljajo, da se šestletniki, ki pridejo v prvi razred devetletke, pojavljajo z zelo različno stopnjo predznanja. Govorijo mi o tem, da se lahko govori celo že o tretjini popolnoma opismenjenih otrok, o tretjimi takih, ki so slabše opismenjeni in oni tretjini takih, ki niso opismenjeni. Vsekakor se bralni pismenosti in problemom ne bomo mogli izogniti in verjetno je naloga osnovne šole in obveznega izobraževanja, da primanjkljaje tam, kjer so, zabriše in zagotovi čim bolj uspešno obvezno osnovno za vse otroke.

Težava, ki so bom pa lotevala sedaj, se ji pa reče težava, s katero se predlagatelji različnih zakonov iz Poslanske skupine SDS težko sprijaznijo. Pravijo pogosto, da bi njihove zakone sprejemali, če bi jih kdo drug predlagal in da nočemo prisluhniti ali nočemo sprejeti ponujene roke. Naj samo povem, da je poslanska skupina vložila 29 predlogov zakonov, za katere je zakonodajni postopek končan, in kar k 21 je zahtevala splošno obravnavo. V teku je še 16 predlogov in kar za 14 je vložena zahteva za splošno obravnavo.

Ko sem pregledovala seznam zakonov, moram reči, da je med temi zakoni zelo veliko takih, ki imajo en sam vsebinski člen, drugo so pa prehodne določbe ali končne določbe. Ali da gre, recimo, v kar več primerih za isti zakon, ki je bil dvakrat, celo trikrat vložen, pa kar dvakrat zahteva za splošno obravnavo. Da imamo en paket zakonov vloženi, za katere je tudi zahtevana splošna obravnava, pa so bili ti zakoni že v prejšnjem mandatu zavrjeni ali delno sprejeti, pa je zanje bilo dokazano, da so nesprejemljivi. Zakaj govorim te stvari? Zato, da bi utemeljila, kako Socialni demokrati težka

verjamemo, da je stranka SDS v resnici v svojem delovanju v Državnem zboru usmerjena v iskanje ali soglasno iskanje izhoda iz krize. Če pogledate samo število teh predlogov, potem boste videli, kaj to za delo Državnega zbora pomeni. Ne za nas poslance, ki dobimo enako plačo, ne glede na to, koliko zakonov obdelamo, ampak gre preprosto za čas, ki ga porabimo, ko bi ga lahko uporabili tudi za pripravo dobrih zakonskih rešitev in ne nazadnje tudi za iskanje soglasja ob njih.

Iz vseh teh povedanih reči že lahko sklenete tudi, kakšno bo ravnanje Poslanske skupine Socialnih demokratov v zvezi s tem zakonom. Mi ne trdimo, da so vsebinske stvari, ki se jih dotika predlog, take, da ni vredno o njih razpravljati. Trdimo pa, da zakonskega predloga ni mogoče podpreti iz že povedanih in obrazloženih razlogov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Darko Menih.

DARKO MENIH: Gospod predsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi, lep pozdrav!

Rezultati raziskav so pokazali, da je Slovenija med tistimi državami, ki so najbolj napredovale v bralni pismenosti, čemur je prav gotovo prispevalo poučevanje dveh učiteljic oziroma učiteljev v prvem razredu in zgodnejši vstop v osnovno šolo. Ker želimo ohraniti spodbudne trende in dvigniti raven opismenosti v primerjavi z razvitejšimi državami, predlagamo vključevanje dodatnega učitelja razrednega pouka v drugi in tretji razred v polovici ur predmetnika. Z vključitvijo drugega učitelja oziroma učiteljice še v drugem in tretjem razredu bo omogočena večja individualizacija, kar predstavlja intenzivnejše in bolj poglobljeno delo s posameznikom, ki je pogoj za kakovostnejše znanje in višanje bralne pismenosti, hkrati pa je povezano z večjo uspešnostjo na vseh šolskih področjih. Z dvema učiteljema oziroma učiteljicama v razredu je večja možnost zgodnejšega odkrivanja tako močnih kot šibkejših področij posameznika. Vsak otrok bo dobil več povratnih informacij o svojem znanju in bo lahko izboljševal svoje kompetence. Boljša bralna pismenost pomeni tudi boljšo končno izobrazbo državljanov.

V Evropi se močno uveljavlja načelo zgodnjega učenja tujega jezika ter načelo večjezičnosti. Zato tudi predlagamo, da bi se v prvem, drugem in tretjem razredu osnovne šole v skladu s konceptom zgodnjega poučevanja tujega jezika vključeval v višini najmanj dveh ur tedensko tudi učitelj oziroma učiteljica tujega jezika ali pa učitelj oziroma učiteljica razrednega pouka, ki je opravil oziroma opravila pogoje za poučevanje tujega jezika na razredni stopnji. Splošno znano je dejstvo, da čim zgodnejše poučevanje tujega

jezika omogoča otroku lažje pridobivanje kompetence sporazumevanja v tujem jeziku v procesu učenja kot tudi v odrasli dobi. Raziskave kažejo, da so otroci v zgodnjem otroškem obdobju izredno dojemljivi za učenje tujih jezikov. Hkrati pa v okviru EU hitro narašča število držav, ki uvajajo zgodnje učenje tujega jezika na začetku osnovnega šolanja ali pa celo že prej. Znanje tujih jezikov dokazano izboljšuje konkurenčne prednosti državljanov pri iskanju zaposlitve, kar prispeva k večji in kakovostnejši zaposlenosti ter blaginji države.

Predlog zakona sicer trenutno prinaša finančne posledice, toda to nujno ne pomeni čistega povečanja sredstev državnega proračuna, saj se število vpisanih otrok v osnovno šolo zmanjšuje. Zakon ob svojem osnovnem namenu zagotavlja kakovost, predstavlja tudi pomemben protikrizni ukrep, saj omogoča zaposlitev intelektualcev oziroma intelektualk, ki bi zaradi manjšega vpisa učencev postali tehnološki višek.

Slovenska demokratska stranka podpira predlagani zakon in ocenjujemo, da je primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PRESEDIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Zares bo predstavil Tadej Slapnik, prosim.

TADEJ SLAPNIK: Spoštovani predsednik, gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi.

Predlagana novela Zakona o osnovni šoli je dodaten dokaz, kako se je SDS v preteklem mandatu lotevala sprememb šolskega sistema. Prejšnji minister gospod Zver je ob nastopu mandata zagotavljal, da "ad hoc" reform in sprememb šolskega sistema ne bo izvajal. Ob tem je zatrjeval, da bodo potrebne spremembe sprejete le na podlagi strokovnih razprav in analiz.

Da dejanja niso sledila besedam, je bilo očitno ob sprejemanju zakona s področja šolstva. Očitno poslanci in poslanke SDS nadaljujete z že ustaljenim površnim poseganjem v zelo občutljivo področje osnovnega šolstva. Da ponazorim omenjeno površnost in nekonsistentnost dokumenta, o katerem razpravljamo. Predlagano vključevanje dodatnega učitelja razrednega pouka v drugi in tretji razred v polovici ur predmetnika naj bi bilo primerljivo z že uveljavljeno izjemo v prvem razredu devetletke. Prisotnost vzgojitelja ob učitelju v prvem razredu je namenjena zagotavljanju lažjega prehoda iz vrtca v šolo in sloni na dejstvo, da so v devetletko vključeni šestletni otroci, ki so bili prej vključeni v pripravo na šolo, ki se je izvajal v vrtcih. Da je smiselno uvesti oziroma vključiti dodatnega učitelja razrednega pouka tudi v drugi in tretji razred v polovici ur predmetnika, utemeljujete predlagatelji s prepričanjem, da sta večja individualizacija in personalizacija pouka zaradi dveh učiteljev in večja pismenost, predvsem bralna, posameznikov neposredno povezani. Potem povzimate ugotovitve mednarodnih raziskav, ki kažejo na pozitivne trende pri pismenosti, ki nas po raziskavah uvrščajo

nad povprečje držav OECD, s predlaganim vključevanjem drugega učitelja pa bi se naj ta trend uspehov in napredka nadaljeval.

Vendar te iste raziskave, na katere se sklicujete, neposredne povezanosti med dosežki učencev in večjim številom strokovnih delavcev, ne ugotavljajo. Še več. Izbrani podatki kažejo ravno nasprotno. V mestnih okoljih so praviloma večje šole s praviloma večjim številom učencev v oddelkih, obenem pa so v mestnih okoljih dosežki učencev v povprečju višji kot v podeželskih okoljih, kjer na posameznega učitelja pride praviloma manjše število učencev. To potrjuje tudi dejstvo, da so v mednarodnih raziskavah najuspešnejše azijske države, v katerih je število učencev v oddelku relativno visoko.

Tudi pri opredelitvi finančnih posledic za državni proračun ste predlagatelji površni, saj predvidevate zmanjšanje števila vpisanih otrok v naslednjem petletnem obdobju, manj oddelkov in manj zaposlitev. Projekcije oziroma demografski podatki pa kažejo na povečanje števila vpisanih otrok in posledično povečanje števila oddelkov, zato pa tudi povečanje števila zaposlitev.

Druga predlagana sprememba je uvedba tujega jezika v obsegu najmanj dveh ur tedensko v prvem obdobju osnovne šole. V Poslanski skupini Zares se strinjamo s predlogom, ki sledi tudi zavezam Evropske unije in akcijskemu načrtu spodbujanja učenja jezikov in jezikovne različnosti. Vendar, da bi dosegli zelene rezultate in učinke, povečevali učinkovitost in kvaliteto šolskega učenja tujih jezikov, moramo to področje urediti sistemsko v celotnem šolskem sistemu od predšolske vzgoje do univerzitetne ravni. Spremembe pa morajo biti podprte s strokovnimi argumenti, od katerih bo mogoča temeljita razprava. Ministrstvo podlage za sistemsko ureditev učenja tujih jezikov že pripravlja.

V Poslanski skupini Zares predlaga novele zakona o osnovni šoli ne podpiramo in menimo, da ni primerna za nadaljnjo obravnavo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima mag. Andreja Rihter. Prosim.

MAG. ANDREJA RIHTER: Hvala lepa, spoštovani predsednik, državna sekretarka. Takoj na začetku naj izrazim svoje mnenje velik: "Ne zakonu o dopolnitvah zakona o osnovni šoli. Posebej se je kolegica Majda Potrata zelo podrobno razgovorila tudi o argumentih, ki govorijo, zakaj Socialni demokrati tega predloga zakona ne podpiramo. Predloga zakona, ki ima tri člene, od tega mislim, da bi lahko rekla, da enega vsebinskega. Naj utemeljim, ne nazadnje svoj "ne" temu predlogu zakona, mogoče s tremi ugotovitvami, razmišljanji.

Ko smo dopoldne poslušali zakon oziroma predloge o sindikatih, je bilo toliko vzdihovanja, klicanja na pomoč, ne nazadnje nadnaravnih sil, da si tudi sama zdaj kličem: "Bog

nas obvaruj resnično, takšnih zagovornikov učiteljev, ki v obrazložitvi navajate, da bo tako zagotovljena večja individualizacija pouka, prilagajanja metod učencu in večja kakovost pouka, kakor tudi naučenega." Kako lahko s toliko cinizma, brez sramu ali fars, v uvodni oceni tudi zapišete, in sicer citiram: "Zakon ob svojem osnovnem namenu zagotavljanja kakovosti predstavlja tudi pomemben protikrizni ukrep, saj zagotavlja zaposlitev velikemu številu vrhunskih intelektualcev, učiteljev, ki bi zaradi manjšega vpisa učencev postali tehnološki višek." Istočasno pa ste zagovorniki tretjega paketa protikriznih ukrepov. In glej ga šmenta, ali da rečem, kdo bi komu kaj pomagal. In v protikriznem ukrepu ste prav tako zapisali, "z delom učiteljev", a takrat v nasprotni smeri. V poglavju o protikriznih ukrepih javne uprave ste pod točko zniževanje obsega sredstev za plače za 2% letno v celotnem javnem sektorju navedli: "Znižanje števila zaposlenih bi po resorjih dosegli skladno z značilnostmi kadrovske strukture. In sicer, šolstvo - sorazmerno zniževanje števila učencev in dijakov; zdravstvo - in da ne navajam naprej. Kakšna velika dvoiličnost, farsa, kako boste lahko ne nazadnje jutri pogledali vsem tem, bom rekla, svojim volivcem in učiteljem v oči! Tega si resnično ne znam razlagati. In bog nas obvaruj tistih zagovornikov učiteljev, ki so pod mandatom vlade gospoda Janše v letu 2006 tudi spremenili sestavo svetov šol s tem, da je zmanjšanje število predstavnikov delavcev šol za 2, in to vsemu navkljub, da je 21 tisoč delavcev šol, ki so takrat podpisovali peticijo, in seveda s tem, kot predstavniki poslanske skupine demokratov, takrat že pokazali kako zaupate učiteljem na slovenskem.

In gospod Zorn, sedite tukaj v našem zboru, kako vam je le lahko ušla beseda, navajam "ob sprejemanju proračuna za 2010-2011", ko ste predlagali tudi "zmanjšanje sredstev za izobraževanje učiteljev"? Jaz mislim, da lahko greste samo v spovednico in razmišljate o tem, kakšen predlog je bil pri vas. In bog naj pomaga resnično takšnim predlogom, ki se pojavljajo tukaj v Državnem zboru, kajti enkrat bi bilo dobro pogledati, kaj predlagate danes, ko je mogoče zunaj noč ali dopoldne, ko zjutraj sije sonce.

Seveda takšnega predloga ne morem podpreti, in jaz upam, ko prihajate s predlogi, da pridete s konkretnimi zadevami, ki "pijejo vode" in ki vsaj danes ne govorijo eno, drugič pa drugo.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ja, torej predlagatelj gospod Aleksander Zorn, imate besedo.

ALEKSANDER ZORN: Spoštovana poslanka.

Glede spovednice ste šli predaleč - se razumemo. Tega ne bom utemeljeval, ampak tako se ne govori. Glede grehov bi imel mogoče v spovednici marsikdo med nama več povedati.

Druga stvar, ki jo je treba povedati. Slišim, da govorimo kar naprej o prejšnji vladi, tej vladi, vendar vam moram povedati preprosti resnico. Četudi so grehi prejšnje vlade v ministrovanju za šolo očitni, pa vendar nam dopustite, da se lahko poboljšamo. Upamo, da je to prav in pogovarjamo se vendarle o tem primeru tega predloga in najdimo nekaj v njem kar je morda pametno, o čemer bom itak govori na koncu, in pustimo te strankarske boje ob strani. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo. Moram reči, da sedajle sem imela že občutek, da smo v enem drugem prostoru, ne pa v dvorani Državnega zbora...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Smo v dvorani Državnega zbora...

BREDA PEČAN: ..., toliko je bilo govora o bogu in spovednici in tako naprej, da sem zaradi tega bila čisto prestrašena, da bom morala na koncu še jaz začeti uporabljati drugačen jezik, kot sem ga sicer navajena. Ampak pustimo šalo na stran.

Rada bi tudi povedala, da takega zakona, ki sicer šele leta 2012, pa vendarle vpeljuje v osnovno šolo neke nove prijeme, se pravi, povečanje števila učiteljev in učiteljic v prvi triadi in tudi povečanje oziroma omogočanje poučevanja tujega jezika ravno tako v prvi triadi, kar je sicer oboje zelo lepo in dobro, ampak ne da bi pri tem upoštevali, da je za to potrebnih, reci in piši, okoli 40 milijonov evrov in da je eden od razlogov, zakaj naj bi to naredili, to, da naj bi se zmanjšalo število potrebnih učiteljev zaradi zmanjšanja števila vpisanih otrok. Slišali smo že, da so ti podatki seveda napačni, da kolegi, ki so zakon predlagali, niso preverili, kakšni so demografski podatki. Namreč, leta 2012 bo v prvi triadi osnovne šole vpisanih precej več otrok, kot se jih vpisuje sedaj. Podatki so pa dostopni zaradi tega, ker leta 2012 bodo šli v šolo otroci, ki so se rodili leta 2006, se pravi, da sploh ni problema, da ne bi mogli teh podatkov dobiti na Uradu za statistiko Republike Slovenije.

Ko se pripravlja zakon, ne glede na to, kdo ga pripravlja, je pač treba nekatere podatke preveriti, preden jih zapišemo v predlog zakona.

Drugo, kar bi rekla, je pa naslednje. Pri predprejšnji točki smo slišali veliko lamentacij na račun tega, kako ne razumemo, da je treba poskrbeti zlasti za tiste delavce, ki imajo 450 evrov plače, in da je treba to minimalno plačo povečati, ne na 560 oziroma 562 evrov, ampak na 600, 700, 800 evrov. Seveda, če hočemo minimalne plače dvigniti za toliko,

je treba po eni strani to zahtevati od delodajalcev, po drugi strani mora država ponuditi roko tako, da ukine na te najnižje plače prispevke oziroma davke. Zanimivo je, da bo zvišanje neto povprečne plače za 40 evrov na mesec za državo pomenilo 48 milijonov evrov manj prispevkov. Torej, če bi hoteli predlagatelji tega zakona pomagati ljudem, ki so ta trenutek potrebni pomoči, potem bi predlagali zakon, ki bi sicer zmanjšal prihodke proračuna, tako kot ta zakon povečuje odhodke proračuna, in bi predlagali, naj se še za dodatnih 40 evrov dvigne neto plača oziroma za 40 evrov zmanjša mesečna dohodnina. Te ideje znamo na veliko razlagati in ponujati, ko pa je treba pokazati, kako zelo skrbimo za mlade generacije, takrat pa pozabimo na to, da je treba bolj poskrbeti za tiste, ki imajo težave sploh preživeti, kot pa za tiste, ki bodo morda potrebovali še bolj zgodnje učenje tujega jezika. Moram reči, da bi bralno pismenost zagotovo potrebovali nekateri in bi jo bilo treba izboljševati tudi v starejših letih, kar pogosto opažamo tudi v tej dvorani. Moram reči, da se mi pa najbolj sprevrženo zdi to, da najprej, v sredo prejšnji teden, smo razpravljali o tretjem paketu ukrepov, v katerem predlagate zmanjšanje števila zaposlenih v javnem sektorju, zlasti tudi v šolstvu, tukaj pa predlagate povečanje za 900 ljudi. Mislim, da taki ukrepi in taki predlogi morajo biti malo premišljeni. Sicer je res, da ste ta zakon ponudili precej prej, preden ste ponudili tretji paket ukrepov, ampak ko ste tretji paket ukrepov predlagali, bi bilo pametno, da najprej preberete tisto kar ste kakšen mesec dni prej predlagali v obliki zakona.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Franc Jurša? (Ne.) Besedo ima Ljubo Germič.

LJUBO GERMIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Torej kot smo že v predstavitvi stališča poslanske skupine omenili, seveda kolega Zorn, želeli smo iskati to, kar ste v svoji repliki poskušal opozoriti. Iskali smo tiste dobre stvari, ki bi jih naj zakon prinesel. In sam sem tisti, ki se mi zdi, da je premislek o šolskem prostoru seveda potreben, da so spremembe potrebne. Ampak zelo pomemben je tudi način ugotavljanja potrebnih sprememb in potem tudi način, kako jih uvedemo. Šolskega prostora ne moremo spreminjati vsak dan, pričakuje se, da se rešitve, ki se naj sprejmejo na zakonski ravni, uvedejo premišljeno. In tukaj je tisti predlog, ki ga predlagate z uvajanjem hitrega, torej zgodnjega učenja tujega jezika, tisti, ki zasluži vso pozornost. Prav gotovo zasluži vso pozornost. V tem kontekstu podpiramo tiste rešitve, ki bodo to naredili na način, ki bo imel začetek in tudi takšno končno rešitev, ki bo recimo omogočala kvalitetno učenje tujega jezika. Mi opozarjamo, torej sam opozarjam na to nepremišljenost do konca, in seveda želimo opozoriti na to, da ne bi potem prišli tako, da bomo zakone na področju šolstva

spreminjali iz meseca v mesec, iskali parcialne rešitve, ki med seboj ne bodo povezane in na podlagi tega kljub dobri želji, da bi zadeve bolje uredili, seveda naredili temu prostoru slabe rešitve. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Guido Kres? Vito Rožej. Mag. Majda Potrata. Potrta.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo. Saj ni kaj dosti dodati k tistemu, kar sem že povedala v uvodni predstavitvi. Samo še enkrat bi rada tudi svoje stališče povedala.

Če bi govorila samo v svojem imenu, ne bi tako skušala utemeljevati, zakaj zavrni zakon, ki govori o rečeh, s katerimi sicer v vsebinskem pogledu človek ne more imeti težav. Ampak gre preprosto po mojem za nedopustno prakso, ne zameriti, res nedopustno prakso; predlagati neko nedomišljeno rešitev, zato da o njej razpravljamo, in nas raztegovati ali postavljati na Prokrustovo posteljo. Zaradi tega, ker karkoli bomo rekli, boste obrnili proti nam. Ali da ne maramo predlogov opozicije ali da nimamo razumevanja za nekatere stvari, pri tem se pa po mojem sami dovolj dobro zavedate, da zdaj pa res ne "gori voda", da bi morali odločati in na dolgo in na široko razpravljati o neki zadevi, ki se bo začela leta 2012, pred tem, ko vemo, da se lotevamo analize šolskega sistema in da pripravljamo novo belo knjigo in da je ta rešitev, ki jo ponujata, v resnici nedomišljena. Jaz ne morem drugega reči kot, da obžalujem, da ravnamo na tak način in da za zakon, ki ga včeraj vložite in ima en sam člen, danes zahtevate splošno obravnavo. Kaj pa je to drugega kot sicer izraba - ne izraba, da ne bo kaj drugega - kot uporaba poslovniških določil, ki jih opozicija nedvomno ima, pa tudi koalicija, če jih hoče uporabiti, ampak tisto, kar je nespodobno, je v tem kontekstu: potem koaliciji nenehno očitati, kako se ne ukvarja s pravimi rečmi. Oprostite, to, s čimer smo se danes ukvarjali, ta hip tudi ni prava reč. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še predstavnica Vlade besedo? Prosim.

ALENKA KOVŠCA: Hvala lepa za besedo. V razpravo sicer ni bilo dodanih kakšnih posebnih argumentov, zakaj bi bilo treba uvajati posamezne nove rešitve, vendar bi, ker je bilo nekaj vprašanj postavljenih, rada pojasnila vsaj naslednje.

Prvič je bil izražen dvom v natalitetne podatke. Mislim, da so vsem dosegljivi in da je mogoče ugotavljati, da podatki, ki jih je predlagatelj predstavil, niso točni. Ti otroci so že rojeni in so podatki Vlade o tem, da bo več otrok v šoli, povsem natančni.

Druga stvar, argumenti, ki so bili uporabljeni za prvo rešitev za dodatnega učitelja v drugem in tretjem razredu zaradi dviga bralne pismenosti, ne vzdržijo mednarodnih

primerjav in raziskav, ki kažejo, da bralna pismenost kontinuirano napreduje ravno v Sloveniji in da smo prav včeraj dobili iz Evropske skupnosti, znotraj informacijskega sistema EU za področje izobraževanja prošnjo, da pojasnimo, s katerimi ukrepi dosegamo, da bralna pismenost kontinuirano napreduje. To se pravi, da že sam predlog in argumentacija nimata posebne strokovne podlage.

In tretja stvar, mislim, da je za pozdraviti diskusijo o uvedbi tujega jezika v že zgodnjo dobo poučevanja in o tem ministrstvo tudi resno razmišlja. Pred kratkim se je strokovni svet tudi seznanil z delno analizo uvajanja tujega jezika v zgodnjo šolsko dobo in na podlagi prvih analiz in še nadaljevanje raziskav in projekta bo ministrstvo predlagalo ustrezno rešitev. Vendar tako, kot je bilo v razpravi že večkrat povedano, to ne more biti parcialna rešitev, imeti mora svojo vertikalo, biti morajo pripravljene in usposobljene učiteljice, biti morajo pripravljene učni načrti in tudi zagotovljena prehodnost poučevanja jezika od 1. do 9. razreda.

Glede izračunov, o katerih je bil tudi predstavljen dvom, pa samo naslednje. Morda je mogoče izračunati nazaj, zelo hitro. Teh 26 milijonov, 900 učiteljev, povprečen strošek za učitelja je 28800 evrov, se pravi, da ni težko izračunati, zakaj je Vlada ugotovila, da je za to potrebnih dodatnih 26 milijonov evrov.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi besedo predlagatelj?

Prosim, gospod Aleksander Zorn.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa.

Najprej pozdravljam tiste, ki ste dobronamerno sprejeli ta predlog...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani.

ALEKSANDER ZORN: ...in seveda...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim...

ALEKSANDER ZORN: ...tako sporočam, da sumničenje, da stranka SDS sigurno ne more pod nobenim pogojem predlagati kaj takšnega, ne da bi imela zadaj kakšne druge zle namene, ni v mojem vrednostnem sistemu. Zdi se mi to, oprostite, deplasirano. Zato se raje vsi lotimo tega, kar je treba odgovoriti.

Prvič. Bil je ugovor, da število učencev oziroma manjše število učencev ali večje število učencev ni dober kriterij za kvaliteto, s primerjavo, da je na deželi, na podeželju manj učencev na učitelja in so slabši rezultati kot v mestu, kjer je več učencev na učitelja. Primerjava je nelogična in

neprimerljiva, kajti še boljši rezultati v mestu bi bili, če bi bilo v mestu manj učencev na učitelja. To je povsem logično. Se pravi, da to ne zdrži.

Druga stvar. Celostni pristop, do neke mere se strinjam, seveda. Vendar je pa to vsaj poskus, začetek nečesa, in to ne samo zato, da bi tukaj vrgli bombico, pač pa začetek, kajti če bomo kar naprej čakali na ta celostni pristop, ga ne bomo dočakali. Prej bodo otroci odrasli in se postarali, preden ga bomo dočakali - celostni pristop z vsemi temi kriteriji, ki sem jih danes slišal na stotine.

In končno, navsezadnje smo predlagali kar nekaj pametnih reči. Manj učencev na učitelja - zdi se mi, da je to normalno. Učenje tujega jezika - kar je kriterij prihodnosti, ker smo pač članica Evropske unije. In navsezadnje - zaposlovanje. Kljub temu da je paket ukrepov stranke SDS predvideval oziroma predlagal manjše zaposlovanje v državni upravi, naj me useka kar strankarska strela, jaz učiteljev odpuščal ne bi, ker se mi zdi to velikanska škoda v državi in tukaj najbrž tudi stranka ne misli tako, da bi diplomirane strokovnjake odpuščali, ker je to enostavno za državo slabo, tako da bo ta primerjava morda nekoliko neustrezna.

Kar se pa tiče financ. Razlike so ogromne, zato dvomim, da tudi vaše niso pretirane. Toliko. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Vsi prijavljeni razpravljalci, ki so to želeli, so dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ugotavljam, da zanimanja ni.../oglašanje iz klopi./.. Ali je? Prosim? Prosim za prijavo k dodatni razpravi. Besedo ima Breda Pečan. Prosim. 5 minut je določen čas za razpravo.

BREDA PEČAN: Hvala lepa. Ni problema. Jaz bom samo prebrala to, kar imamo tukaj napisano v enem od poglavij protikriznih ukrepov, ki jih je pripravila stranka SDS, in smo imeli v zvezi s tem izredno sejo Državnega zbora. In sicer: pod točko Zniževanje obsega sredstev za plače za 2% letno v celotnem javnem sektorju ste navedli, citiram: "Znižanje števila zaposlenih bi po resorjih dosegli skladno z značilnostmi kadrovske strukture, v oklepaju. (na primer šolstvo, sorazmerno zniževanje število učencev in dijakov, zdravstvo, zmanjševanje v segmentu administracije). Zelo logično, zlasti še, ker, ponovno poudarjam, protikrizni ukrepi so bili ponujeni Državnemu zboru najmanj mesec dni pozneje kot ta zakon. Torej, tisti, ki se s takšno dikcijo protikriznih ukrepov ne strinjajo, bi lahko dosegli, da bi vsaj šolstvo iz tega vrgli ven.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. S tem zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona

primeren za nadaljnjo obravnavo bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda, prekinjam tudi sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali z glasovanji ob 18.25 uri. Torej, nadaljujemo z glasovanjem ob 18.25 uri.

(Seja je bila prekinjena ob 18.25 in se je nadaljevala ob 18.25.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje svojih glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno **4. točko dnevnega reda - obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo, skrajšani postopek.**

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 67, proti nihče.

(Za je glasovalo 67.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **5. točko dnevnega reda - tretja obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku.**

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zakon neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti nihče.

(Za je glasovalo 54.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **3. točko dnevnega reda - obravnava Predloga zakona o spremembah Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, skrajšani postopek.**

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 26.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 26.)

Ugotavljam, da je Državni zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **16. točko dnevnega reda - prva obravnava Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o reprezentativnosti sindikatov.**

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o reprezentativnosti sindikatov je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani! Živimo v razmerah, ko se tudi v sindikatih vse bolj zavedajo težav, ko se tudi v sindikatih vse bolj zavedajo dejstva, da bo zapitek iz balkanske krčme, v kateri nas je sedanja koalicija in Vlada v enem samem letu zadolžila za več kot polovico tistega, kar je bil dolg nekdanje Jugoslavije in je povzročil njen razpad in seveda v takšnih razmerah je ključnega pomena, da imajo sindikati podporo svojega članstva in da je zaupanje v sindikate veliko, kajti potem so ustrezen pogajalec, potem so ustrezen partner v socialnem partnerstvu, ki je institucionalizirano, ne samo v Ustavi, ampak tudi v zakonih države Slovenije.

Iz tega razloga je očitno, da je vredno podpreti zakon, ki ga predlagamo, s katerim bo ostalo to poslovanje sindikatov bolj transparentno, dostopno javnosti, dostopno njihovem članstvu, dejansko dostopno in se bo na ta način okrepilo zaupanje v sindikate, skladno s starim pravilom: čisti računi, dobri prijatelji.

V Sloveniji smo v obdobju po osamosvojitvi ves čas ohranjali in krepili vrednoto socialnega partnerstva, tako da ta vrednota se je zaradi govoric, zaradi različnih podatkov, ki so zaokrožili v javnosti, ne glede na to, ali so vsi resnični ali ne, začela krhati. Iz tega razloga je vredno ohraniti vrednoto, ki predstavlja enega od ustavnih temeljev in predstavlja enega od temeljnih vzvodov slovenske politične kulture. To je vrednoto socialnega partnerstva, za katero celo predsednik največje sindikalne centrale opozarja, da je v prejšnjem mandatu potekala bistveno bolj tekoče in bolje, kot poteka v tem mandatu. Žal so tudi primeri, ko sedanja vladajoča koalicija niti ne skliče pogovorov, in očitno je, da gre za konflikt interesov. Kajti po eni strani je jasno, da je tranzicijska levica tista, ki bi rada s sindikati prepevala Bandiero rosso, po drugi strani pa je prepletena z interesi kapitala, modernih tajkunov in zaradi tega ji zagotovo močni sindikati, ki bi bili močni partnerji, niso v dejanskem interesu. To z dejanji dokazuje in zaradi tega smo bili, žal, tudi priče precejšnjemu nasprotovanju prej s strani sedanje vladajoče koalicije našemu predlogu zakona v razpravi.

Zakon tak, kot je predlagan, je tudi evropsko...
.../Opozorilni znak za konec razprave./... primerljiv. Več evropskih držav ima uzakonjeno podobno ureditev. Poleg tega pa opozarjamo, da sindikati delujejo v javnem interesu in da v širšem pomenu besede tudi uresničujejo... .../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke Zmago Jelinčič Plemeniti.

Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik.

V Sloveniji so sindikati podaljšek vlade. Delajo tisto, kar jim vlada naroči in na način, kot jim vlada to naroči. Letos so se enkrat zbrali na eno dobro orkestrirano zadevo na Prešernovem trgu, ki se je zelo hitro razvodenela, izginila in poniknila. Ampak pokazali so, kot da nekaj hočejo. V bistvu pa - kaj so hoteli? Nič niso hoteli. Sami niso vedeli, kaj so hoteli. Ampak dejstvo pa je, da je seveda Vlada to zadevo podprla.

Dejstvo je, da javni interes, ki pravzaprav bi moral biti v prvi vrsti pri sindikatih - tega ni! Javni interes je pri nas izenačen z vladnim interesom. Res je, da je vladna koalicija dobila tam okoli 50% glasov na volitvah, ampak spoštovana gospoda, ali je res to državni interes, da sindikati delajo tako kot jim reče Vlada. Denar, ki ga pobirajo, je fantastičen. Krasno! Če vzamemo samo 200 tisoč Semoličevih sindikalistov, ki plačujejo približno en odstotek od svoje plače. In če vzamemo 1000 evrov kot nekak povpreček, znese to 24 milijonov evrov na leto. A ljudje pa ne smejo izvedeti, kam gre ta denar, kam izginja ta denar? Mislím, da gre za veliko svinjarijo, da na ta način izginja. Gospodje si seveda režejo debel kos kruha. Morda se morajo Slovenci najprej "zbrihtati", da bodo razumeli, da jih nekdo vleče za nos - Kako bi to rekel še huje. Rekel bi, da jih "za jajca z nago ritjo vlečejo po črepinjah." In točno to je mogoče najbolj eksaktna primerjava, kaj delajo naši sindikati s slovenskimi sindikalisti. Res je, da se vsak sam odloči za svoj propad, tako kot se nekateri, ki so še vpisani v sindikate, odločajo sami. Upam, da se bodo "zbrihtali", pa da bodo vsaj šli ven iz sindikatov, ki jim pobira denar in jim ne zagotavlja nobenih pravic. Kajti prepričan sem, da Vlada svojega paradnega konja sindikatov ne bo pustila na cedilu in bo glasovala proti temu zakonu. Vendar mi ga bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kakšna poslanska skupina obrazložiti glas? (Ne želi.) V svojem imenu bo glas obrazložil... Bom šel kar na prijavo, se opravičujem, ker vidim, da je več rok. Prosim za prijavo, smo rekli

obrazložitev glasu. Obrazložitev glasu v lastnem imenu, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani. Sociološka posebnost, ki ni omejena samo na Slovenijo, ampak je značilna pravzaprav za vse nekdanje postkomunistične države, tiste, ki so bodisi že šle iz tranzicije ali pa so z eno nogo še vedno v njej, kot je žal tudi Slovenija, je, da je tako imenovana tranzicijska levica izrazito navezana na kapital, da je prepletena s tajkuni, da v praksi zagovarja njihove interese, v besedah pa interese delavstva. Če to prenesemo v slovenske razmere, v razmere, ko je sedanja vladajoča koalicija v enem samem letu zadolžila to ubogo državo za več kot polovico tistega, ker je bil dolg nekdanje Jugoslavije - to je 12,6 milijard mark, če preračunamo v marke, tako kot smo takrat računali - potem je jasno, da bo ta dolg treba nekoč plačati. Tudi sindikatom je več kot jasno, da bo plačalo slovensko gospodarstvo oziroma kot oni radi rečejo slovensko delavstvo. In v takšnih razmerah je še toliko pomembnejše, da imamo močne sindikate, da se ohrani vrednota socialnega partnerstva, da so močen pogajalec, ki bo dejansko branil interese zaposlenih tudi v dejanjih, ne samo v besedah, tako kot tisti, ki danes, žal temu zakonu nasprotujejo, dejansko pa s figo v žepu porabljujejo ta denar s katerim zadolžujejo vse naše prihodnje rodove, naše otroke, zato, da zadovoljujejo interese tistih ozkih skupin, na katerih želijo graditi svoj naslednji politični podvig. Toda s tem zapravljajo vitalni, tisti življenjski energetski modus Slovenije, se pravi razvojno prihodnost,.. /Znak za konec razprave./... ki jo v praksi lahko daje edino zdrava ekonomija. S tem, ko se ta problem odrija, se obremenjuje slovenska ekonomija, slovensko delavstvo in iz tega razloga potrebujemo dobre sindikate, v katere bo za.. /Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu dr. Vinko Gorenak. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Ljudje, ki spremljajo razpravo v tej dvorani me pogosto vprašajo! "Ja, kaj pa delate?" In tudi danes tisti, ki so spremljajo razpravo v tej dvorani o tem predlogu zakona, so dobili popolnoma napačen vtis. Namreč, imel sem kar nekaj telefonskih klicev, ko so mi ljudje rekli, da, kaj ste si pa vi izmislili, sindikate ukinjate ali kaj takšnega. To je njihov vtis na podlagi razprave, ki je bila tekom dopoldneva.

Zato sem dolžen še enkrat zelo jasno povedati: ta člen, ta zakon prinaša samo eno in jasno določilo, to je, javnost premoženja sindikatov. Sindikalno premoženje, kot vemo - od kod pa imajo sindikati premoženje, imajo ga pretežno iz članarine. To je, torej denar delavcev in od nikogar drugega. In povsem normalno je, da bi ti isti člani sindikata imeli

tudi javen dostop do podatkov o sindikalnem premoženju ali o svojem premoženju, če želite. Danes temu ni tako. Plačajo lahko 8 ali 10 evrov in zato, tak podatek smo slišali v razpravi, lahko dobijo celo vpogled v tako premoženje. Toda, zakaj morajo plačati za to, da bodo lahko pogledali v svoje lastno premoženje? To je neumnost in samo to neumnost in samo ta absurd ta zakon, ki smo ga vložili, odpravlja in to je tisto, zaradi česar je ta zakon potrebno podpreti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu, Franco Juri. Prosim.

FRANCO JURI: Hvala lepa predsednik. Jaz bom glasoval proti temu zakonu, ker je intenca samega zakona in tudi obrazložitev tega zakona izrazito ideološko, kar je bilo očitno prav med današnjo razpravo in ker predlagatelj je pač stranka, ki bi se rada vtikala v vse sfere, ki niso v pristojnosti politike oziroma tega Državnega zbora. Zato se vtikava v odločanje tujih veleposlaništev, tujih držav in tokrat tudi sindikatov. Želeli bi seveda odpreti predvsem lastni javnosti oziroma politiki možnost, da pritiska, da vpliva na sindikate, medtem ko evropska praksa pozna samo eno vedenje do sindikalnega gibanja. In to je spoštovanje njegove avtonomije. Zato bom glasoval proti temu zakonu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu, Rudolf Petan. Prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani. Glasoval bom za ta predlog. Ampak zakaj bom glasoval za? Čisto preprosto. Izračun kaže, da je v Sloveniji približno 500.000 članov sindikata - tako, na hitro. In če vsak plača samo en evro na mesec, je pa bistveno več, ampak, če je samo en evro, to letno zneso 6 milijonov evrov. To pa so že sredstva, o katerih se spleča razpravljati in tudi zakon spreminjati. Mi želimo samo to, da bi javnost, se pravi predvsem člani sindikata, lahko imeli vpogled v bilanco tega premoženja, ki so ga sami ustvarili, da bi bila ta poraba, poraba teh sredstev, javno prikazana. Mi s tem ne ukinjamo ničesar in nikogar, mi s tem nikogar ne omejujemo, nikomur ne kratimo pravic, nikogar ne oviramo pri njegovem delu, nikogar ne silimo, da mora spremeniti svoj način dela, nikogar! Prav tako pa nad nikomer s tem predlogom ne želimo držati roke, kot je bilo danes omejeno, nad nikomer, ker želimo, da bo javno, da tudi kdo drug ne bi držal roke nad tem premoženjem ali pa ga skrival. Mi želimo samo, da tisti, ki plačujejo, to se pravi člani sindikata, da lahko vidijo bilanco stanja, kdo in kako se porablja njihov denar. Delavci plačujejo svojo članarino zato, da bi jih sindikati zastopali napram delodajalcem in da bi bili pri tem uspešni. In da bi lahko delavci videli bilanco, ne da bi jim bilo treba plačati, tako kot morajo

sedaj, če želijo videti, kam gre denar, ki ga oni plačujejo, in teh sredstev je v milijonih evrov. Kam ta denar gre, samo to želimo in čisto nič drugega. Zato je ta zakon potreben in bom glasoval "za". Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu, Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Gre za transparentnost in preglednost poslovanja. Mislim, da delavci, ki plačujejo članarino, imajo pravico vedeti, koliko denarja je v njihovem stavkovnem skladu in kako se razpolaga s tem denarjem. Konec koncev, sindikalisti, če pogledate osebe, se niso kaj dosti menjale na teh položajih, skoraj ni nobene fluktuacije, torej jim gre dobro, če lahko tako povzamemo iz tega. In podjetja, ki so propadala kar po vrsti - ne poznam sindikata, ki bi vložil tožbo zoper neodgovorno vodenje ali pa tožbo zoper kakega tajkuna, ker je sprivatiziral firmo in dal denar na svoj privatni račun. Pa so propadla dobra podjetja, recimo, Droga, Kolinska, Istrabenz danes ni več Istrabenz, pač pa je OMV, pa Mesno-predelovalna industrija Primorske, celo iz mesta, iz katerega prihaja gospod premier, pa je šlo lepo v Italijo vse skupaj! Pa Mura, pa Litostroj, ki ga že zdavnaj nimamo več, Tama tudi ne.

Pa še nekaj bi rad povedal. Nihče od sindikalistov v Sloveniji ni vložil tožbe zoper kakega nadzornika. Pa vemo, da so nadzorni sveti dobro plačani, nadzorni organi preplačani in sprejemajo zelo dvomljive odločitve. Tudi niti ena tožba še ni bila vložena s strani sindikatov za neupravičeno izplačane nagrade, tudi milijonske nagrade so bile. Razpravljali smo v Državnem zboru o tem, pa ni nobeden od sindikatov niti glasu povzdignil! In to gre vse na škodo delavcev. Delavci si zaslužijo boljšo pravno asistenco. In če bodo imeli vpogled, kje je njihov denar, koliko denarja imajo na razpolago, bodo tudi vedeli, kako močni so sindikalno. In te nagrade se ne bodo izplačevale za dnevnice, telefone, kilometrine sindikalistom, ki imajo privilegiran položaj znotraj neke organizacije. Za to gre - za transparentnost preglednosti poslovanja sindikatov! Zato bomo ta zakon podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu, Jožef Jerovšek. Prosim. Prosim za malo zbranosti v dvorani. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. To, da bi naši delavci dobili avtentične zastopnike njihovih pravic in njihovih interesov, to je največja groza sedanje koalicije. Želijo podaljšanje stanja, da bodo sindikati dejansko orodje v rokah Vlade. In s tem, da bi premoženje sindikatov postalo javno, bi seveda veliko storili v pravi smeri. Seveda razumem politični

interes, da tega ne želite. Slovenija je dejansko narobe svet, še posebej na področju sindikalnega organiziranja, kajti če bi bila Slovenija nek normalen svet, da ne bi bilo teh tranzicijskih deformacij, potem bi bila po mojem gospa Veronika Juvan Slovenka leta. To je gospa, ki je organizirana punt delavcev v Gorenju, ki je prestrašila vladno koalicijo in te vladne sindikate, ki jim je dala nezaupnico vladnim sindikatom, jih izpostavili na nelegitimnost, res pa je, da so se hitro konsolidirali, prilagodili, zamenjali nekaj manjših funkcionarjev in tako naprej.

Ampak gospe in gospodje, ali vam Gorenje, delavski punt, delavska stiska ni nič pomenilo? Ali vam ni nič pokazalo, da ne želite, da smo normalna država, da bodo na eni strani delodajalci, na drugi strani sindikati - dobro organizirani sindikati če boste vztrajali na tem, je to vaš samomor prav gotovo, kajti moramo imeti sindikate, ki bodo zastopniki delavcev. Drugače bomo imeli ogromno puntov, kot so v Gorenju, spontanih. Ljudje se bodo organizirali, zato vas pozivam, da se tega zavedate. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev. Za je glasovalo 26 proti 45.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel. Zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 7. točko dnevnega reda**, to je s **tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javni rabi slovenščine v okviru rednega postopka**. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zakon neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev. Za je glasovalo 67 proti nihče.

(Za je glasovalo 67.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 13. točko dnevnega reda - prvo obravnavo Predloga zakona o Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa. Predlog zakona o Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti je primeren za nadaljnjo obravnavo. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 67, proti 6.

(Za je glasovalo 67.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v drugo obravnavo Odboru za kulturo,

šolstvo, šport in mladino kot matičnemu delovnemu telesu. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **19. točko dnevnega reda - prvo obravnavo Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o osnovni šoli**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa. Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o osnovni šoli je primeren za nadaljnjo obravnavo. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS. Prosim, gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo gospod predsednik. Torej jaz in naša poslanska skupina meni, da je primeren za nadaljnjo obdelavo, za nadaljnji postopek. Mi pa ...

PRESESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani.

RUDOLF PETAN: ..na stvar gledamo tudi še z nekega drugega zornega kota, zato menimo, da je zakon dober in da je treba z njim nadaljevati. Tudi ni v nasprotju z našimi protikriznimi ukrepi, kot je bilo v razpravi že danes rečeno, in sicer pogledajte. Mi smo v naših protikriznih ukrepih zapisali, da bi postopoma zmanjševali število zaposlenih v javnem sektorju in tam smo navedli tudi šolstvo. Res je, da bi s tem povečali število učiteljev z univerzitetno izobrazbo, vendar pa smo že tudi v lanskem letu predlagali zakon ...

PRESESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za posluh v dvorani, prosim za malo zbranosti. Se opravičujem.

RUDOLF PETAN: Zakon o racionalizaciji pri poslovanju vzgojnih in izobraževalnih zavodov. Zapisali smo in predlagali, da bi se lahko zavodi združili in imeli skupno upravljanje, imeli bi skupno nabavo. Vi veste, za koliko sredstev vzgojni in izobraževalni zavodi nabavljajo. Gre za milijone in desetine milijonov denarja. In če bi samo nekaj odstotkov pri tem prihranili zato, ker bi se z istim dobaviteljem bi se pogovarjal samo eden, ne pa, dva, trije ali štirje. Vi veste, da se takrat da dobiti bistveno bolj ugodno ceno. In takrat bi bistveno več prihranili, kot bi izgubili s tem, ko bi zaposlili še nekaj učiteljev z univerzitetno izobrazbo. Takrat ste vi glasovali proti, danes pa so nam nekateri očitali, da to ni v skladu z našimi protikriznimi ukrepi. Pa še kako je ta zakon v skladu s protikriznimi ukrepi, samo treba se je spomniti, kako smo glasovali in kako smo se obnašali pred nekaj meseci! In če na to ne pozabimo, potem vemo, da je ta zakon dober, da je koristen in da bi tudi prihranili.

Istočasno pa se moramo zavedati, da investicije v znanje ne morejo biti zastonj. Ampak, mi bi vseeno še prihranili. Samo spomniti se je treba, koliko sredstev se da za nabavo, in če bi racionalizirali poslovanje več zavodov in da bi imeli lahko zavodi skupno upravljanje, skupno nabavo, skupno

računovodstvo, bi tudi tam lahko zmanjšali število zaposlenih, vendar ne čez noč. Na dolgi rok! In mi gledamo na dolgi rok in zato pravimo, da je ta zakon dober in da mu je treba omogočiti, da gre v nadaljnji postopek.

Hvala lepa.

PREDSIEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 43.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 13. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

Hvala lepa, lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 27. JANUARJA 2010 OB 18.52 IN SE JE NADALJEVALA 28. JANUARJA 2010 OB 9.00.)

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gostje! Lep pozdrav! Pričenjam z nadaljevanjem 13. seje Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci: Anton Anderlič, Janez Ribič, Silven Majhenič, Tadej Slapnik in dr. Peter Verlič.

Prehajamo na **29. TOČKO DNEVNEGA REDA - PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMENBAH ZAKONA O TAJNIH PODATKIH.** Državni svet je na 14. izredni seji, 23. decembra lanskega leta zahteval, da Državni zbor na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije pred razglasitvijo ponovno odloča o zakonu o spremembah zakona o tajnih podatkih. Besedo dajem predstavniku Državnega sveta, gospodu Alojzu Kovšci za obrazložitev zahteve Državnega sveta. Izvolite.

ALOJZ KOVŠCA: Spoštovani predsedujoči, spoštovana ministrica in gospe poslanke in poslanci! Državni svet Republike Slovenije ne na 14. izredni seji, dne 23. 12. 2009 ob obravnavi zakona o spremembah zakona o tajnih podatkih, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 12. redni seji, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije, sprejel zahtevo, da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah Zakona o tajnih podatkih.

To utemeljujemo z naslednjo obrazložitvijo. V veljavnem sistemu ministrstva za notranje zadeve doslej obstajata dva organa, in sicer eden v upravnem delu ministrstva, drugi pa v policiji. Vlada Republike Slovenije je s Predlogom zakona o spremembah Zakona o tajnih podatkih spremenila to obstoječo ureditev. Temeljni cilj zakona je, po navedbah Vlade Republike

Slovenije kot predlagatelja zakona, racionalizacija in reorganizacija dela na področju izdaje dovoljenj za dostop do tajnih podatkov na Ministrstvu za notranje zadeve. Predlog zakona o spremembah Zakona o tajnih podatkih določa, da Ministrstvo za notranje zadeve prevzame od Policije pristojnosti glede izdaje dovoljenj za dostop do tajnih podatkov.

Vendar po našem mnenju ta cilj z zakonom o spremembah zakona o tajnih podatkih ne sledi ciljem, ki so bili dejansko uzakonjeni. Pod krinko reorganizacije in racionalizacije služb v Ministrstvu za notranje zadeve se želi vzpostaviti politični nadzor v okviru izdaje dovoljenj za dostop do tajnih podatkov. Bistvo tega zakona o spremembah zakona o tajnih podatkih je, da se prenese odločanje za upravljanje preverjanja za izdajo dovoljenj za delo s tajnimi podatki iz Policije na Ministrstvo za notranje zadeve. Ta sprememba prinaša velik vsebinski premik, ki kaže tudi na določeno nezaupanje do Policije, ki je oziroma naj bila neodvisen strokovni organ. Potrebno je poudariti, da je delo s tajnimi podatki z vidika varnosti državljanek in državljanov zelo pomembna zadeva in je pravilno, da s takimi zadevami upravljajo tisti, ki so popolnoma neodvisni in niso politični nikomur podrejeni. V tem primeru s predlogom zakona o spremembah zakona o tajnih podatkih pa bo zbirko podatkov upravljalo Ministrstvo za notranje zadeve oziroma konkretneje vsakokratni minister ali ministrica za notranje zadeve ter njen ali njegov državni sekretar. Ta dva pa sta oba politično imenovana. Predlagane spremembe in dopolnite zakona o tajnih podatkih pomenijo, da bo nad tem delom izdaje dovoljenj za delo s tajnimi podatki tudi nesporno obstajal politični nadzor, pri čemer se bo pa popolnoma izgubil neodvisen nadzor ter neodvisno delo in vse se bo preselilo na organ, ki odloča in ravna izključno politično. Prav tako je treba poudariti, da iz obrazložitve predloga zakona o spremembah zakona o tajnih podatkih in priložene primerjalnopravne ureditve ni razvidna utemeljenost predlagane rešitve s prenosom odločanja za upravljanje preverjanja izdaje dovoljenj za delo s tajnimi podatki iz Policije na Ministrstvo za notranje zadeve. Rešitve, ki jih ta zakon prinaša, predstavljajo precejšnjo vsebinsko spremembo v okviru dajanja dovoljenj za dostop do tajnih podatkov in precejšen odstop od ureditve, kot jo poznajo druge države članice Evropske unije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Zahtevo je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku dr. Vinku Gorenaku za predstavitev poročila odbora.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Dobro jutro vsem! Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je kot matično delovno telo obravnaval zahtevo Državnega sveta, in sicer na

12. seji 13. 1. 2010. Članice in člani odbora so imeli na razpolago zahtevo Državnega sveta in mnenje Zakonodajno-pravne službe. Predstavnik Državnega sveta gospod Alojz Kovšca je povedal v dopoljnjeni obrazložitvi zahteve Državnega sveta to, kar smo z njegove strani pravkar slišali. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe, gospa Karlovšek je povedala, da se je Zakonodajno-pravna služba v mnenju osredotočila zgolj na argumente, ki izhajajo iz zahteve Državnega sveta, pri čemer Zakonodajno-pravna služba z vidika svojih poslovniško določenih pristojnosti ni podala posebnih pripomb. Predstavnik Vlade, državni sekretar, mag. Klemenčič je v okviru svoje predstavitve pisnega mnenja Vlade o zahtevi Državnega sveta zavrnil navedbe Državnega sveta, da želi Zakon o tajnih podatkih vzpostaviti politični nadzor. Članice in člani odbora so v okviru razprave nekako bili na dveh bregovih, predstavniki koalicije so rešitve določene v zakonu zagovarjali, medtem ko smo predstavniki opozicije temu nasprotovali z argumenti, da ne gre za reorganizacijo, ampak da gre za unikum v Evropi in politično podrejanje tega delovnega področja.

Po razpravi je odbor z večino glasov vseh članov, 11 za in 6 proti, sprejel naslednje mnenje: "Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o tajnih podatkih je ustrezen." Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo dajem predstavnici Vlade, ministrici za notranje zadeve, gospe Katarini Kresal. Izvolite.

KATARINA KRESAL: Hvala, predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci!

Vlada ponovno poudarja, da s predlaganim zakonom o spremembah Zakona o tajnih podatkih spreminja obstoječo ureditev, v kateri sta znotraj istega resorja za izdajo dovoljenj za dostop do tajnih podatkov pristojna dva organa. Sprememba 22. člena zakona tako pomeni le zmanjšanje števila organov, pristojnih za izdajo dovoljenja za dostop do tajnih podatkov. Pristojnosti policije se prenašajo na ministrstvo, ki je že sedaj poleg Policije, Slovenske obveščevalno-varnostne agencije in Ministrstva za obrambo eden izmed organov, ki izvajajo te naloge. Ne zdržijo argumenti Državnega sveta in nekaterih članov Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje, da se za razlogom racionalizacije in reorganizacije skriva poskus političnega nadzora nad upravljanjem z zbirko podatkov glede izdanih dovoljenj za dostop do tajnih podatkov. Tudi ne zdržijo navedbe, da naj bi bila sprememba zakonodaje problematična, ker Policija o postopkih varnostnega preverjanja ne preverja le svojih zaposlenih temveč tudi druge osebe, ki sodelujejo v policijskih postopkih oziroma v postopkih, v katerih policija uporablja prikrite preiskovalne ukrepe, ki so po svoji naravi takšni, da ne dopuščajo nadzora ministrstva. Generalni

direktor policije je pristojen za izdajo dovoljenja zaposlenim v policiji in osebam, ki bodo dovoljenje potrebovale zaradi obravnavanja tajnih podatkov v organizacijah, proizvajalcih storitev, ki se pri izvajanju naročil zaupne narave posameznih organov, ne le Policije, seznanijo s tajnimi podatki naročnika. Gre za očitno nerazumevanje, saj sodelovanje posameznikov v policijskih postopkih oziroma v postopkih, v katerih policija uporablja prikrite preiskovalne ukrepe, nima nobene povezave s pristojnostjo policije na področju izdaje dovoljenj. Kot primer naj navedem Zakon o elektronskih komunikacijah, na podlagi katerega je za zaposlene pri operaterjih elektronskih komunikacijskih omrežij, ki imajo zaradi opravljanja zakonsko določenih nalog potrebo po dostopu do tajnih podatkov, za izdajo dovoljenja že sedaj po veljavnih določbah zakona o tajnih podatkih pristojno Ministrstvo za notranje zadeve in ne Policija.

Predlagatelj meni, da predstavljena ureditev omogoča racionalno in kvalitetno izvajanje nalog in Državnemu zboru predlaga, da zakon ponovno izglasuje. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. K predlogu Državnega sveta za ponovno odločanje lahko sporočijo svoja stališča poslanske skupine. Prvi bo v imenu poslanske skupine DeSUS govoril gospod Franc Jurša. Izvolite.

FRANC JURŠA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav ministrici, predstavnikom ministrstva, kolegice in kolegi!

Poslanci DeSUS-a smo novelo zakona o tajnih podatkih soglasno podprli že na prejšnji seji, zato bomo to storili tudi tokrat.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana ministrica!

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke ponovno podpiramo Predlog zakona o spremembah Zakona o tajnih podatkih, katerega cilj je racionalizacija dela na področju izdaje dovoljenj na Ministrstvu za notranje zadeve. Na Ministrstvu za notranje zadeve namreč ugotavljajo, da na področju varovanja tajnih podatkov glede na obstoječo ureditev pristojnost dveh organov, ki izdajata dovoljenje za dostop do tajnih podatkov, ni optimalna in racionalna. Ministrstvo za notranje zadeve namerava področje izdaje dovoljenj za dostop do tajnih podatkov in varnostnih dovoljenj organizacijam, ki je bilo sedaj razdeljeno med Ministrstvom za notranje zadeve in Policijo, poenotiti in v ta namen ustanoviti enotno organizacijsko enoto v Ministrstvu za notranje zadeve, ki bo opravljala dosedanje naloge Ministrstva za notranje zadeve in

policije. Vlado Republike Slovenije pa ponovno pozivamo, da bo v prihodnje k predlogu zakonskih sprememb, ki naj bi bili sprejeti zaradi racionalizacije, priložila tudi oceno finančnih posledic, ki bi se na ta način privarčevala.

Kljub vsebinski podpori predlogu, pa bi v Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke želeli opozoriti na 4. člen predlaganega zakona, ki določa za začetek veljavnosti zakona datum 1. januar 2010. Navedeno dikcijo bi bilo treba nedvomno spremeniti, da bi bil datum začetka veljavnosti zakona opredeljen kot 15. dan po njegovi objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Kot sem že povedal, bomo zadevo podprli.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik za besedo. Dobro jutro, dober dan vsem skupaj! Pozdrav ministrici, sodelavcu, kolegice in kolegi!

Danes je pred nami ponovno odločanje o Predlogu zakona o spremembah Zakona o tajnih podatki. Razprava v Državnem svetu oziroma razlogi, ki so bili navedeni za ponovno odločanje o predlogu zakona, nas ne prepričajo. Prav nasprotno. Moram vam reči, da sem osupel in začuden, koliko strahov, negativnega razmišljanja - to me navdaja z mislijo, da se je v preteklosti vse to mogoče že dogajalo. Zagotavljam in prepričan sem, da z novimi zakonskimi rešitvami ne bo več tako.

Zato želim v imenu poslanskega kluba ponovno na kratko povzeti, zakaj v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije menimo, da gredo predlagane spremembe zakona zagotovo v pravo smer. V sklopu paketa varčevalnih ukrepov Vlade Republike Slovenije prihaja tudi do sprememb aktov o sistematizaciji delovnih mest, ki bodo zagotavljale racionalizacijo delovnih procesov. Predlagane rešitve predstavljajo poenotenje in racionaliziran način dela, tako da se ustanovi ena sama organizacijska enota v Ministrstvu za notranje zadeve, ki bo opravljala dosedanje naloge Ministrstva za notranje zadeve in Policije v zvezi z izvrševanjem določb Zakona o tajnih podatkih. Sprejem zakona o spremembi zakona o tajnih podatkih ne bo imel negativnih finančnih posledic na državni proračun, kar je pomembno. Do sprememb prihaja tudi zaradi upoštevanja vladnih ukrepov glede racionalizacije služb, saj trenutna ureditev, po kateri se izdaja dovoljenje za dostop do javnih podatkov, ni racionalna, niti optimalna. Po veljavni ureditvi so za opravljanje varnostnega pregleda in izdajanje dovoljenj za dostop do tajnih podatkov pristojni ta trenutek kar štirje organi, in sicer Ministrstvo za obrambo, Slovenska obveščevalno-varnostna agencija, Ministrstvo za notranje zadeve ter Policija. Zlasti pri slednjih dveh službah

se naloge na področju dela s tajnimi podatki zagotovo podvajajo. Zato s ciljem racionalizacije dela in reorganizacije službe MNZ, se odvzema pristojnost Policiji za izdajo dovoljenj za dostop do tajnih podatkov, kar bo poslej opravljala posebna organizacijska enota, ki znotraj Ministrstva za notranje zadeve že do sedaj opravlja te naloge. Posebna služba Ministrstva za notranje zadeve že sedaj opravlja varnostno preverjanje za vse državne uslužbenke, razen za delavce Ministrstva za obrambo, Slovenske obveščevalno varnostne agencije in pa Policije. Glede na naš sistem nacionalne varnosti je torej zagotovo smiselno, logično in tudi potrebno, da tudi za delavce policije te naloge opravlja kar Ministrstvo za notranje zadeve.

Ker smo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije mnenja, da racionalizacija in večja učinkovitost državne uprave zagotovo pomenita uresničevanje ene izmed temeljnih nalog, ki so pred nami, bomo predlog zakona o spremembi zakona o tajnih podatkih ponovno podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine socialnih demokratov bo predstavila gospa Darja Lavtižar Bebler.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani!

Novela zakona o tajnih podatkih, o katerih danes ponovno odločamo, je bila v zakonodajni postopek vložena 2. novembra 2009. V poslovnem letu je Državni svet v Državni zbor posredoval mnenje Komisije za državno ureditev, ki je ugotovila, da predlagane spremembe zakona sledijo sklepom Vlade in uresničujejo projekt racionalizacije dela na ministrstvih. So pa v mnenju izpostavili, da pogrešajo navedbo prihrankov, ki bi morda vplivali na državni proračun. Iz mnenja je razbrati, da je predstavnik Vlade tedaj tudi na te pomisleke zadovoljivo odgovoril, da finančnih posledic ne bo in da do sprememb ne prihaja zaradi odpravljanja težav, ampak zaradi racionalizacije služb, saj je bilo ugotovljeno, da izdaja dovoljenja za dostop do tajnih podatkov ni racionalna in tudi ne optimalna.

2. decembra 2009 smo na matičnem delovnem telesu novelo Zakona o tajnih podatkih obravnavali in sprejeli. Pred sprejetjem oziroma v razpravi je predsednik Komisije Državnega sveta za državno ureditev povedal, da komisija, ki ji predseduje, novelo zakona podpira. Državni svet je nato na 14. izredni seji 23. decembra lani sprejel zahtevo, da Državni zbor ponovno odloča o noveli zakona, in sicer z obrazložitvijo, da novela ne sledi ciljem, ampak da se pod krinko racionalizacije in reorganizacije vzpostavlja politični nadzor v zvezi z izdajo dovoljenj za dostop do tajnih podatkov. Ob tem pa je bilo še navrženo, da gre za izkazovanje

nezaupanja policiji. Seveda pa so članicam in članom matičnega delovnega telesa tovrstni argumenti že znani in nas tudi nikoli več ne morejo presenetiti.

Glede na to, da je že v veljavnem zakonu bilo področje izdaje dovoljenj za dostop do tajnih podatkov in varnostnih dovoljenj deljeno med Ministrstvom za notranje zadeve in Policijo, je na mestu vprašanje, ali so nasprotniki te novele nekoliko z zamudo ugotovili, da poslej ne bodo več imeli morda celo političnega nadzora na tem področju, glede na to, da so v prejšnjem mandatu vzpostavili sebi ustrezno kadrovske zasedbo te službe.

Zato bom še enkrat ponovila naslednje. Že ob sprejetju osnovnega zakona leta 2001 so bile pristojnosti za izdajo dovoljenja za dostop oseb do tajnih podatkov dodeljene Ministrstvu za notranje zadeve, Ministrstvu za obrambo in Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji, zato ne vidimo razlogov, da bi temu predlogu tokrat nasprotovali.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov tudi tokrat podpiramo prizadevanja Vlade, da se naloge, ki so razpršene po posameznih ministrstvih, združujejo ter na ta način optimizirajo delo, seveda pa se na ta račun ne sme posegati v kakovost izvedenih nalog. Predvsem pa ne na tako občutljivem področju, ko se z varnostnim preverjanjem posega tudi na področje človekovih pravic. V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da ministrica ima posluh za varovanje človekovih pravic, to je že nekajkrat izkazala, in bo skupaj s sodelavci ustrezno uredila to področje, saj ne verjamemo v teorije zarote, ki jih napovedujejo v nasprotnem političnem polu, kot je že bilo nakazano na matičnem delovnem telesu in v Državnem svetu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. V predstavitvi stališča, ki je podobno tistemu, ki smo ga imeli že pri sprejemanju samega zakona, naj potegnem neko rdečo nit skozi dogajanje na Ministrstvu za notranje zadeve pri sprejemanju zakonov. Mi smo bili že v preteklem letu deležni paketa zakonov oziroma zakona o Policiji, ki je na unikaten način uredil imenovanje generalnega direktorja Policije. Mi smo imeli vse doslej od 10 do 15 kandidatov na razpisih, poudarjam na vseh, od leta 1998 naprej. Tokrat smo v skladu s paradigmo, ki jo je napovedal predsednik Vlade, da bomo imeli kadrovske politiko, ki bo korektna, ki bo poštena, ki bo dobra, to je bilo tudi volilno geslo SD-ja oziroma ena od njihovih glavnih parol, skratka spremembe na tem področju, dobili pa smo nekaj povsem drugačnega. Dobili smo zakon o policiji, ki ni primerljiv z nobeno evropsko državo. V obrazložitvi je pisalo, da je to najbolj demokratičen sistem, da je to najboljši sistem itd.

Imeli pa smo sistem, ki je kopija estonskega sistema. In nobena druga evropska država take rešitve nima. Seveda so mi obljubili predstavniki Ministrstva za notranje zadeve, da mi bodo dali analizo, ki dokazuje, kako je to demokratično in evropsko. Do danes seveda te analize ni. Državnozborska analiza pa kaže, da je situacija v Evropi taka, kot sem takrat trdil. Pomeni, Slovenija je dobila unikatno rešitev, po kateri se prijavi ena oseba, ki je v naprej določena in seveda famozna, znana komisija, v kateri participira tudi predsednik države, potrди to osebo. To je torej nova paradigma.

Kar se tiče Zakona o tajnih podatkih, lahko povem naslednje. Niti ena evropska država, poudarjam, niti ena evropska država take ureditve, kot jo predvideva ta zakon, nima. Slovenija je spet unikum. Slovenija ima nacionalni organ na tem področju, Ministrstvo za notranje zadeve skrbi za izdajanje teh dovoljenj za vse državne organe in sebe, Sova skrbi za sebe in svoje uslužbenke, Ministrstvo za obrambo za svoje in pa Policija za svoje. Jaz ne poznam enega evropskega modela, enega, mi naj našteje kdor, ga bo vedel, lahko tudi pred kamero zunaj, ki bi Policiji jemal tako delovno področje. Dejansko stanje je naslednje. V imenu reorganizacije, "šparanja" in tako dalje ta zakon prestavlja tri uslužbenke Policije iz pisarn na enem koncu, v pisarne na drugem koncu, s čimer ne more ta zakon prihraniti nič. Absolutno nič. Seveda pa lahko prinese velike prednosti ministrici. Zakaj? Ti ljudje, ki danes delajo v Policiji in bodo jutri delali na Ministrstvu za notranje zadeve in se bodo ukvarjali s tajnimi podatki, bodo podrejeni ministrici, in ne več šefu Policije. To je edina dobra politična pridobitev za stranko LDS in pa za ministrico. Edina pridobitev, ki jo ta zakon prinaša. Primerjava, kakršno je dala ministrica, ne zdrži. Tisti na Telekomu, Mobitelu ali Simobilu, kaj pa imajo s tajnimi podatki? To, da dobijo sodno odredbo, jo nesejo v evidence in opravijo priključek. Tisti ljudje, ki pa jih bo lahko ministrica sedaj politično nadzirala, so pa drugi ljudje. To so ljudje, za katere policija opravlja preverjanje za izdajo dovoljenj za dostop do tajnih podatkov. To niso samo zaposleni v Policiji. To pomeni, da so to tudi tajni policijski sodelavci. Minister ima absolutni vpogled s tem zakonom v to, kdo so tajni policijski sodelavci. In ni primerno, ni korektno ministrica, da primerjate stvari, ki med seboj niso primerljive. To pomeni, da delovno področje Policije odhaja iz Policije v pristojnost Ministrstva za notranje zadeve. Ne samo to! To delovno področje je danes pod vodstvom gospoda Žaberla, ki se ukvarja z nadzorom nad Policijo. Ne, treba je narediti še korak dlje. To področje prehaja s tem zakonom pod neposreden vpliv generalnega sekretarja, ki pa je vidni pripadnik Liberalne demokracije. Torej, videno, znano, poznano, delitev plena še kar naprej po letu in treh mesecih.

V naši stranki bomo zahtevi Državnega sveta prisluhnili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Franci Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Pozdravljam tudi predstavnike Državnega sveta! Spoštovani!

Državni zbor je dne 18. decembra sprejel Zakon o spremembah zakona o tajnih podatkih. Državni svet pa je izglasoval veto na omenjeni zakon, in sicer z utemeljitvijo, da se pod krinko reorganizacije in racionalizacije služb na Ministrstvu za notranje zadeve želi vzpostaviti političen nadzor pri izdaji dovoljenj za dostop do tajnih podatkov. V Poslanski skupini Zares se ne moremo strinjati s stališčem in utemeljitvijo Državnega sveta, kajti skoraj vsako ministrstvo vodi določene evidence oziroma določene občutljive podatke. Ministrstvo za notranje zadeve tako že od leta 2003 upravlja s tem področjem, vodi register tajnih podatkov in za vse državne organe, razen za Sovo, Ministrstvo za obrambo in za Policijo izvaja varnostna preverjanja. Ne moremo govoriti o prenosu nadzora nad tajnimi podatki, pod neko neposredno politično oblast.

V Poslanski skupini Zares bomo zato zakon ponovno podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Guido Kres.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica! Spoštovane kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da je zahteva Državnega sveta upravičena, zato smo tudi na prejšnji seji predlogu zakona nasprotovali. V poglavitnih rešitvah zakona je sicer zapisano, da prinašajo spremembe zgolj racionalizacijo dela na področju izdaje dovolj za dostop do tajnih podatkov na Ministrstvu za notranje zadeve. Na Ministrstvu za notranje zadeve torej ugotavljajo, da ureditev na področju varovanja tajnih podatkov ni optimalna in racionalna. Področje, ki je bilo do sedaj najverjetneje z razlogom razdeljeno med Ministrstvom za notranje zadeve in Policijo, se namerava sedaj poenotiti oziroma racionalizirati.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo že povedali in ponavljamo svoje mnenje, da nam vse skupaj diši bolj po koncentraciji nekih pristojnosti in nismo prepričani, da je to tako zelo dobronamerno, kot se prikazuje. Zdi se nam, da gre za poskus političnega nadzora nad upravljanjem z zbirko podatkov glede izdanih dovoljenj za dostop do tajnih podatkov. Ne vidimo torej pametnega razloga, da bi se za razliko od vojske in Sove Policiji te pristojnosti odvzele. Nas celo skrbi, kot sem že omenil, da prenos pristojnosti pomeni možnost za politiziranje s podatki. Na prejšnji seji smo že

odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Besedo dajem predstavniku Državnega sveta, gospodu Cvetku Zupančiču, za obrazložitev zahteve Državnega sveta. Izvolite.

CVETKO ZUPANČIČ: Predsedujoči, hvala lepa za besedo. Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci, spoštovani minister, lep dober dan želim!

Državni zbor Republike Slovenije je na 12. redni seji dne 18.12.2009 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Na sprejeti zakon je na 14. izredni seji 23. 12. 2009 skladno s 97. členom Ustave Državni svet sprejel zahtevo, da Državni zbor o zakonu ponovno odloča. Državni svetniki smo sklep za ponovno odločanje Državnega zbora sprejeli z veliko večino. To pa zaradi naslednjih dejstev, ki jih zakon prinaša: ukinitve nadzornega odbora in nadzora s strani Državnega zbora, prenos dela Gozdarske službe z Zavoda za gozdove Republike Slovenije na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, uzakonjen je del koncesijske uredbe, ki je že sama po sebi vprašljiva oziroma slaba; zakon določa tudi, da gre 7% od letne realizacije prodanega lesa lokalnim skupnostim in prenos stavbnih zemljišč na občine. To so bila glavna izhodišča, na katerih se je Državni svet opredeljeval.

Državni svet ocenjuje, da obravnavani zakon nič ne doprinaša k boljšemu in učinkovitejšemu delovanju sklada, hkrati pa najeda delovanje Zavoda za gozdove Republike Slovenije in finančno slabi sam sklad. Da gre za finančno slabitev sklada, pa najavlja že sam zakon, ko predvideva, da po letu 2012 sklad postane proračunski porabnik. Iz vsebine zakona pa se čutijo vplivi in pritiski lokalnih skupnosti ter gozdnogospodarskih družb.

Državni svetniki menimo, da so kmetijska in gozdna zemljišča državni kapital, do katerega mora država imeti poseben odnos v smeri varovanja, nadzora in dobrega gospodarjenja. Ta zakon tega nima, zato državni svetniki predlagamo, da Državni zbor Republike Slovenije tega zakona ne sprejme, Vlada pa naj čim prej pripravi nov predlog zakona, ki bo sledil zgoraj navedenim ciljem.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Zahtevo Državnega sveta je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot matično delovno telo.

Besedo dajem predsedniku gospodu Francu Bogoviču za predstavitev poročila odbora.

FRANC BOGOVIČ: Lep dober dan, spoštovani podpredsednik. Spoštovane kolegice, kolegi, gospod minister!

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 12. seji 19. januarja kot matično delovno telo obravnaval zahtevo

Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, ki ga je Državnem zboru predložila Vlada, Državni zbora pa ga je sprejel na 12. seji, 18. decembra lani. Na seji odbora so sodelovali državni svetnik Cvetko Zupančič, predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Zakonodajno-pravne službe, sklada in nadzornega odbora Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ter predstavniki Zavoda za gozdove. Kot gradivo so člani odbora prejeli zahtevo Državnega sveta z dne 24.12.2009, mnenje Zakonodajno-pravne službe z dne 6.1.2010 in mnenje Vlade z dne 15. januarja letos. Zakonodajno-pravna služba se je opredelila, da so vprašanja, na katera je treba odgovoriti v vetu, predvsem vsebinske narave, zato se ni opredelila do vprašanj, ki so po njihovem mnenju domena vsebine, se pravi politike parlamenta. Predstavnik Državnega sveta je v uvodni obrazložitvi predstavil razloge za zahtevo Državnega sveta za ponovno odločanje o zakonu, ki posebej opozarja na naslednja področja: nedodelan prenos nezazidanih stavbnih zemljišč sklada na občine, v 2. točki poudarja ukinjanje nadzora Državnega zbora nad delom sklada, v nadaljevanju tudi okoli novih koncesijskih razmerij in pa delitve teh koncesij, prav tako se sredstva po mnenju Državnega sveta dodatno odvzemajo za strokovna dela, ki jih bodo opravljali sedaj zaposleni na Zavodu za gozdove, kasneje v okviru sklada. Pripomba je tudi, da ne prinaša nič učinkovitejšega in preglednejšega na področju te zemljiške politike.

Predstavnica Vlade je oporekala vsem tem trditvam, mislim, da bomo tudi v nadaljevanju še s strani ministrstva slišali ta del. V sami razpravi, ki je potekala kasneje, pa so sodelovali tako člani odbora kakor tudi predstavniki Državnega sveta, Zavoda za gozdove. Mogoče prav njihovo stališče, ker jih danes ni tu med nami, je prav, da ga poudarimo. Predstavnik Zavoda za gozdove je poudaril, da je Zavod za gozdove dosedanje delo opravljal vestno in korektno, čas pa bo pokazal, ali bodo nove rešitve tako racionalne tudi v naprej. S te strani je bilo to opozorilo. Med samimi poslanci je bila s strani predstavnika Slovenske ljudske stranke podpora temu stališču, ki ga je Državni svet tudi navedel v obrazložitvi veta, medtem ko so se predstavniki koalicijskih strank strinjali s takšno vsebino zakona, kot je bila v decembru sprejeta.

Po končani razpravi je odbor tudi glasoval o mnenju, da je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ustrezen, se pravi, da nasprotuje vetu. Žal ta predlog ni dobil zadostne podpore, kajti vemo, da bi morala večina odbora glasovati za takšen sklep, glasovalo jih je pet, en član je bil proti, ker pa je potrebna večina vseh članov, takšen sklep ni bil sprejet. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Za obrazložitev mnenja Vlade dajem besedo, dr. Milanu Pogačniku, ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

DR. MILAN POGAČNIK: Spoštovani, gospod podpredsednik, Miran Potrč. Spoštovane poslanke in poslanci!

Glavna naloga Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov ob njegovi ustanovitvi leta 1993 je bila izvedba postopkov denacionalizacije. Prenesenih je bilo čez 50 tisoč hektarjev kmetijskih zemljišč in 84 tisoč hektarjev gozdov. Minilo je 17 let, in ta vloga se zaključuje, v ospredje pa prihaja nova vloga sklada, ki jo želimo doseči s spremembo tega zakona in v povezavi s spremembami Zakona o kmetijskih zemljiščih in drugimi predpisi. Sklad mora postati orodje učinkovite aktivne zemljiške politike, saj v preteklem obdobju ukrepom na tem področju ni bilo namenjeno dovolj pozornosti. Predlagane rešitve spremembe in dopolnitve tega zakona so strokovno in analitično dobro pretehtane in imajo za seboj tudi številna medresorska usklajevanja.

Pomembno je izpostaviti, da smo kljub razsodiščnim parcialnim interesom vztrajno sledili interesu države in ciljem zakona ter vsebino predloga zakona uskladiti tako, da je upoštevana veljavna zakonodaja, že sprejeti sklepi Državnega zbora, odločitev Ustavnega sodišča. Predvsem pa smo želeli ohraniti institucijo, ki bo na svojem področju kot predstavnica in zaščitnica interesov države bedela nad njenim premoženjem in z njim uspešno gospodarila. Poleg tega pa dopolnitve novega zakona omogočajo učinkovito izvajanje aktivne kmetijsko-zemljiške in gozdarske politike, katero zelo, zelo rabimo. Posebej so pomembne rešitve zakona, ki omogočajo, da bo sklad opravljal tudi z zasebnimi zemljišči, s katerimi bi se lastniki odločili, da jih prenesejo v upravljanje sklada. To določilo je pomembno v zvezi s predvidenimi spremembami Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki bo kot enega od pomembnih ciljev izpostavilo večjo odgovornost lastnikov kmetijskim zemljišč in gozdov za njihovo pravilno rabo, za uveljavitev aktivne zemljiške politike, zaustavitev nadaljnje izgube kmetijskih zemljišč, za preprečevanje zaraščanja, za preprečevanje in preseganje razdrobljenosti kmetijskih posesti in ne nazadnje pozidave najboljših kmetijskih zemljišč.

Pomembna je sprememba, ki določa razporejanje presežkov prihodkov nad odhodki, ki nastajajo s prodajo premoženja, s katerimi sedaj sklad ne gospodari. Sprememba zakona rešuje tudi vprašanje dokončne ureditve evidence nepremičnin, ki so v lasti države, kar je nujno za učinkovitejše gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči in gozdovi. Predlog zakona, po našem mnenju, ustrezno vrednoti naloge javne službe in nadzornih funkcij pri upravljanju z državnim premoženjem. Trditve o rušenju enovite gozdarske službe so popolnoma neosnovane in

prej kažejo na težnje po ohranjanju netransparentnosti na tem področju. Gozdarstvo kot stroka po našem mnenju uspešno skrbi za enega največjih naravnih bogastev gozda in z vsemi njegovimi funkcijami.

Predlagane spremembe zakona so tudi v skladu z načelom delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno. S to spremembo se obseg nadzora nad skladom ni spremenil. Okrepila se je vloga izvršilne veje oblasti, ki je odgovorna za izvajanje zakonov in drugih predpisov Državnega zbora Republike Slovenije in Vlada bo redno letno poročala Državnemu zboru o delovanju sklada.

Pri pripravi zakona smo proučili tudi njegovo organiziranost v obliki javnega zavoda in ocenili, da bo svojo vlogo učinkovito opravljal na način sedanje organizacijske oblike. Urejamo tudi vprašanje prenosa stavbnih zemljišč, saj s tem, ko izgubijo status kmetijskega zemljišča, ne morejo biti več v upravljanju sklada.

Spremembe zakona natančneje določajo način prenosa dela koncesnine na tej javni dobrini, kakor določa zakonodaja na tem področju. Pri tem je višina dajatve primerljiva z izračuni dela koncesije, ki pripadajo občinam na drugih naravnih dobrinah. Na podlagi simulacije učinkov zakona lahko predvidimo, da bo sklad ob predpostavki obsega realizacije kmetijskih in stavbnih zemljišč uspešno gospodaril in ustvaril presežek prihodkov nad odhodki. To pomeni, da bo še vedno lahko nemoteno izvajal svojo osnovno funkcijo, kot jo do sedaj. Morebitne visoke odškodnine, ki bi izhajale iz izvajanja zakona o denacionalizaciji, pa bi na finančno poslovanje sklada vplivale, ne glede na to, ali zakon spremenimo ali ne.

Menimo, da s spremembami obravnavanega zakona pristopamo k prvim ukrepom izvajanja aktivne zemljiške politike. Po sprejetju še druge pripravljene zakonodaje s tega področja pa tudi k zaustavitvi nadaljnjega zmanjševanja obsega kmetijskih zemljišč. Zato predlagam, spoštovane poslanke, poslanci, da sprejmete predlog sprememb tega zakona. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala, gospod minister. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin do predloga Državnega sveta. Prvi ima besedo gospod Srečko Prijatelj v imenu Slovenske nacionalne stranke.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik, spoštovani minister. Kolegice in kolegi!

Slovenska nacionalna stranka je že v zadnjem glasovanju podprla ta zakon. Mi smatramo, da sklad mora imeti v prihodnje bolj pomembno vlogo pri izvajanju aktivne zemljiške politike, z namenom učinkovitejšega upravljanja in treba je zagotoviti ustrežnejši način upravljanja sklada.

Spoštovane kolegice in kolegi, naj spomnim, da je Državni zbor ustanovil ta sklad in od leta 1993 ta sklad posluje

praktično brez nadzora. Jaz bi želel, da se spomnimo, kolikokrat sem jaz za to govornico omenil, kakšne svinjarije se počnejo v skladu in zahtevali smo tudi pisno, nekajkrat, zamenjavo direktorja. Razen tega, da smo od omenjenega leta 1993 aktivno plačevali odškodnine za denacionalizacijske postopke, v skladu nismo naredili nič drugega. V Slovenski nacionalni stranki smo leta in leta opozarjali in tudi sedaj opozarjamo, da imamo občine, ki so finančno neustrezne, nezadostne. S tem zakonom omogočamo občinam, da dobijo nekaj od tega, kar sicer v bistvu ne bi nikoli dobile - koncesinino od lesa in predvidena je možnost neodplačnih prenosov in brezplačnega prenosa nepremičnin v lasti države v korist občin. To je nujno, ker občine imajo svojo razvojno potrebno in vizije, v bistvu širitve zazidalnih območij. Danes se je to delalo po domače, nekaterim se je to omogočilo, če si imeli tako imenovano "VIP vezo in poznanstvo", si lahko dobil tudi ta papir. O tem je odločal v ekskluzivi gospod direktor Daolio.

Sklad ni poročal ne Državnemu zboru in dejansko je imel nek nadzorni svet, ki ga je skoraj imenoval sam. Jaz sem vesel, da bomo v prihodnje imeli nadzorstveno funkcijo in da bo v prihodnje odgovorna za delo sklada Vlada. Kajti ne bo več izgovorov, da ni možno narediti nek pomemben projekt, ki je na kmetijskem zemljišču seveda možen, če se aktivno pelje z vsemi strokovnimi pogledi, tudi spremembo zazidalnega območja in tako naprej. Danes to ni bilo možno, če nisi imel pravih zvez. Jaz bi omenil samo en projekt, ki stoji, zaradi tega, ker v bistvu se to ne premakne nikamor. Državni zbor je dal proračunska sredstva za največji letalski muzej v Evropi. In stoji, ker je v bistvu gospod direktor na Skladu kmetijskih zemljišč ocenil, da to ni pomembno.

Kar nekaj evropskih držav je pristopilo k realizaciji tega projekta in bo imel pomembno vlogo tudi na že tako slabem gospodarskem območju, na nerazvitem območju, seveda v smislu razvoja turizma. Mi bi želeli, da Vlada odgovarja za te površine in sama ima možnost, da priskoči na pomoč občinam, kadar so projekti upravičeni. In to se bo s to spremembo tega zakona tudi zgodilo.

Na kaj bi rad še opozoril - na kmetijska zemljišča, ki so danes več ali manj onesnažena. Jaz sem govoril o onesnaževanju na območju Drnice v občini Izola in Koper. Tam je več sto hektarjev kmetijskih zemljišč uporabljenih za odlagalna polja, ki jih gradbeniki uporabljajo za odlaganje gradbenega materiala. Sklad kmetijskih zemljišč ni reagiral. Minister za okolje in prostor je pol ure govoril o nepravilnosti tega podjetja, ki je bistveno onesnažilo to območje, ampak niti sklad, niti minister za okolje in prostor nista ustrezno ukrepala. Ko je Hrvaška posegla na naš teritorij na način, da je razpisala slovensko zemljo za zazidalno, je sicer direktor sklada kmetijskih zemljišč šel pogledat to situacijo takrat,/Opozorilni znak za konec razprave./... ampak kaj več od

tega se ni zgodilo. Ni reagiral. Ni bilo tožbe, ni bilo njegovega poročila Vladi, ni zahteval, da se ustrezno ukrepa. S tem zakonom, ki ga danes spreminjamo,...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa za vaše stališče.

SREČKO PRIJATELJ: ... se bo marsikaj spremenilo. Predvsem pa bomo povečali finančno ustreznost občin. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. V imenu Poslanskega kluba LDS bo stališče predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa za besedo. Prijazen pozdrav ministru in pa sodelavki, poslanke in poslanci! Jaz bom nadaljeval tam in pa v istem duhu, kot je že začel moj predhodnik, kajti gre za široko pomembno zgodbo, ki v zadnjih tednih dobiva tudi politične razsežnosti, ki so pa povezane ne z državno koristjo, ampak z osebnimi interesi in pa cilji posameznikov.

Za kaj gre? Kakšno leto nazaj smo ugotovili, da poslovanje in nadzor nad posekom v državnih gozdovih ni tak, kot bi moral biti, da nam del izkupička uide. In kaj naredi dober gospodar, ki brani javni interes? Ta nadzor ukrepi, poveča in izboljša. Tisti, ki so nam takrat očitali, da je nadzora premalo, sedaj zaradi osebnih interesov temu nasprotujejo. Pojdimo po vrsti.

Eden glavnih očitkov iz časov začetka te zgodbe je bil, citiram navedbe, ki sem jih dobil od uslužbenca Zavoda za gozdove in enega od podpisnikov te peticije, ki razburja slovensko javnost v zadnjem tednu. Piše: "Koncesionarji sistematično onemogočajo izvajanje nadzora tako delavcem Zavoda za gozdove kot tudi terenskim gozdarjem Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, sledenje gozdnih lesnih asortimentov se ne izvaja diskreditacija dela Zavoda za gozdove s ciljem, da se ga oddalji od neposredne navzočnosti pri izvajanju del in pri manipulaciji s posekanim lesom: degradacije, ustrahovanja, discipliniranje gozdarjev sklada, ki preveč vedo in zaposlovanje novih, praviloma neizkušenih poslušnih gozdarjev, na vodilna delovna mesta... in tako naprej. In kaj stori dober gospodar, ko vidi nepravilnosti? Ojača nadzor in ga izboljša. In to očitno danes v tej državi nekomu ni prav in ni v redu. Dobiček sklada se iz leta v leto povečuje. Prav in normalno je tako. Tisti, ki danes temu nasprotujejo, so nam takrat povedali, da če bi oni upravljali s skladovimi gozdovi, bi bil njihov izkupiček štirikrat, petkrat večji, kot je recimo v Avstriji. In ravno to delamo. Slovenski gozdovi so s pomočjo in po zaslugi slovenske gozdarske stroke odlično upravljeni, državni gozdovi so v tej državi najlepši, najboljši, najbolj vzorni gozdovi, le da je izkupiček iz njih, po mnenju kluba Liberalne demokracije Slovenije, premajhen. Koncesije so bile podeljene leta 1996,

ponovno bodo spet 2016. In vse te razprave morajo iti v smer, da bo izkupiček poslovanja iz teh gozdov leta 2016 večji in boljši. Vsi, ki ta zakon zagovarjamo, se strinjamo s stališčem, da morajo gozdovi služiti javnemu interesu, da bo dostop v državne in zasebne gozdove ostal še naprej prost in vse dobrine in vsa multifunkcionalnost, ki nam jo slovenski gozdovi kot narodno bogastvo nudijo.

Drugi očitek. Gozdarska stroka ima v Sloveniji blizu 800 gozdarjev, to je glede na hektar gozda približno dva do štirikrat več, kot v Avstriji, kakorkoli gledamo, in tudi to je pomemben podatek. Gozdarji sami v svojih poročilih ugotavljajo, da imajo kar 24 krajevnih enot preveč, da je obremenjenost delavcev Zavoda za gozdove izredno neenakomerna, da so nekateri obremenjeni s faktorjem 0,43%. Gospe in gospodje, to pomeni, da delajo samo polovico delovnega časa. In, ker bomo odvzeli od 800 ljudi stran 17 ljudi, da bodo iz ene funkcije za državo opravljali drugo, ki je morala biti zdaj bogato in dobro plačana, je pa to načrten napad na gozdarsko strokov v Sloveniji. Poslušajte, nesmisel! Nihče od teh se ni vprašal, ko so propadala in še propadajo slovenska podjetja, kaj bo z delavci. Zdaj pa se zganja tak halo.

Druga zgodba. Da je narobe, ker se del teh sredstev namenja za vzdrževanje gozdarskih cest. Ujme, kot so bile današnje in v letošnjem letu, naredijo na milijone in milijone evrov .../Opozorilni znak za konec razprave./... škode v slovenskih gozdovih, predvsem na infrastrukturi in cestah. In samo 10% nam uspe sproti popraviti. In še in še bi lahko naštevali. Tudi to, da občina dobi zemljišče za vrtec, za šolo, za dom starostnikov je prav in v Poslanskem klubu...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Sajovic...

MAG. BORUT SAJOVIC: ...bomo to podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa za stališče. Hvala.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov bo stališče predstavil gospod Janko Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo in lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Sprejete spremembe Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije sledijo odločbi Ustavnega sodišča in veljavni zakonodaji, ki jo sklad do sprejema tega zakona ni izvajal. Odločba Ustavnega sodišča se nanaša na ureditev 10. člena Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov, ki je določal, da mora sklad nakazovati v proračun Republike Slovenije presežek prihodkov nad odhodki. To pomeni, da sklad ostaja brez sredstev za aktivno vlogo sklada pri nakupovanju kmetijskih zemljišč in gozdov. Če zakon ne bo ponovno sprejet, bo sklad resnično ogrožen, ker bo ostal brez presežka prihodkov nad odhodki. Poleg tega je v tem zakonu sprejeta

rešitev, da v skladu ostanejo sredstva, ki so bila ustvarjena kot presežek prihodkov nad odhodki v preteklih letih. Gre konkretno za 6 milijonov evrov sredstev in če zakon ne bo sprejet, bo sklad ostal tudi brez teh sredstev. Zakon še kako sledi opozorilom Državnega sveta, da bo sklad moral imeti lastna sredstva, če hoče izvajati svojo politiko. In ta zakon skladu to tudi omogoča. V nasprotnem primeru se bo resnično uresničilo to, da ne bo mogel izvajati svoje naloge. Sprejeti zakon rešuje neizvajanje 164. člena Zakona o varstvu okolja, ki določa, da če koncesijo podeli država na naravni dobrini, pripada del koncesnine občini, kjer je bila koncesnina ustvarjena. Pričakovali bi, da si bo Državni svet prizadeval za spoštovanje zakonodaje ne pa svojim predlogom predlagal, da se ne spoštuje Zakon o varstvu okolja. Sprejeti zakon rešuje tudi po našem mnenju ustavno sporno odločitev Vlade in Državnega zbora v preteklem mandatu, ko je bila uzakonjena nacionalizacija občinskih nezazidanih stavbnih zemljišč. Pričakovali bi, da se bo Državni svet zavzemal za vrnitev zemljišč v last občin, ker so ta tudi že bila v njihovi lasti. Poleg tega pa ta zakon omogoča tudi prenos nezazidanih stavbnih zemljišč v prihodnje, če bo občina potrebovala takšno zemljišče za gradnjo vrtca, šol, kulturnih in športnih objektov, zdravstva, domov starejših občanov, cest, energetike, komunalne infrastrukture, skratka vse, kar potrebujemo v vseh občinah za uspešen razvoj. In Državni svet očitno ocenjuje, da tega v Sloveniji ne potrebujemo. S sprejetim zakonom se ureja tudi odgovornost za delovanje sklada, ki bo odgovoren resornemu ministru in Vladi, hkrati pa mora Vlada poročati Državnemu zboru o delovanju sklada. Naj vas spomnim, da smo imeli tudi slučaj, ko je predsednik nadzornega odbora postal hkrati tudi direktor tega sklada, torej smo imeli slučaj, ko je pravzaprav ena oseba vodila ta sklad, ki ga naj bi nadzorovala, hkrati pa sklad nikoli ni bil neposredno odgovoren ne Vladi ne Državnemu zboru. Komu je pravzaprav odgovarjal? Sklad je v takšni obliki paradržavna inštitucija, in to je tisto, kar ta zakon spreminja in ureja odgovornost neposredno v odnosu do Vlade Republike Slovenije in posledično potem tudi do Državnega zbora, ki nadzoruje delovanje Vlade. Tudi prenos dela gozdarjev z Zavoda za gozdove na sklad po našem mnenju ne bo potreben, če bo Zavod za gozdove izvajal svoje naloge, kot mu jih že sedaj nalaga Zakon o gozdovih kot javni gozdarski službi. V 50. členu Zakona o gozdovih namreč piše, da delavci zavoda prevzemajo dela, ki so bila opravljena v gozdu, če so bila sofinancirana iz proračuna Republike Slovenije. Koliko sredstev država vloži v državne gozdov, pa je določeno v koncesijskih pogodbah, torej imajo vse osnove, da svoje delo opravljajo že danes.

Zaradi teh navedb in razlogov menimo, da je zahteva Državnega sveta neutemeljena in bomo ponovno glasovali za zakon.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Robert Hrovat.

ROBERT HROVAT: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani prisotni.

Danes zaradi neupoštevanja predlogov opozicije v prehodni obravnavi ponovno razpravljamo in odločamo o noveli zakona o Skladu kmetijskih zemljišč. Dejstvo je, da niti eden amandma, ki bi izboljšal predlog zakona, ni bil sprejet. Seveda so imeli vloženi predlogi amandmajev podlago tudi v javni predstavitvi mnenj, na kateri je sodelovalo tudi precej ljudi, ki so predlagali nekatere ustrežnejše rešitve, kot so danes zapisane v zakonu. Ampak, ne glede na to, dejstvo je, da je bil javni zavod Sklad kmetijskih zemljišč ustanovljen z enim samim namenom, to je izvedba denacionalizacije. Torej, gre za vračilo podržavljenih kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov. Z leti njegovega delovanja se je pokazalo, da Republika Slovenija oziroma njeni državljani na ravni države potrebujemo ustanovo, ki bo tudi po končani denacionalizaciji uspešno gospodarila s kmetijskimi zemljišč, s kmetijami in predvsem z gozdovi, ki so v lasti države. Sklad je ves čas svojega obstoja izpolnjeval z zakonom določene obveznosti in tudi tiste, ki so mu bile naložene dodatno tako delavne kot finančne obveznosti.

Amandma, ki smo ga vložili na odboru, je bil vsebinske narave, ker v celoti črta določbo 10a. člena, ki je nepotrebna in tudi ni materija, ki bi jo bilo potrebno urejati z zakonom. Že ob zadnji obravnavi smo povedali, da se sklicujemo na sklep tega Državnega zbora, ki smo ga sprejeli v letošnjem letu, in sicer glasi se takole: "Državni zbor predlaga Vladi, da nemudoma uskladi koncesijski akt o podelitvi koncesije v državnih gozdovih s 164. členom Zakona o varstvu okolja, ki določa, da če koncesijo na ravni dobrin podeli država, pripada del plačila za koncesijo tudi občini." S tem se je potrdila zgornja obrazložitev, da je treba to vsebino delitev koncesnine med državo in občino urejati v koncesijskem aktu in ne v zakonu. Ob dejstvih, ki smo jih navedli, pa podpiramo predlog ministra, da bi se ustrezno spremenilo tiste zakonske podlage in predpise, ki skladu dodatno odžirajo finančna sredstva, ki bi jih sicer lahko namenil za učinkovito gospodarjenje z zemljišči in za nakupe zemljišč. Strinjamo se tudi z uskladitvijo zakona o Skladu z odločbo Ustavnega sodišča, ureditvijo vprašanja prenosov nezazidanih stavbnih zemljišč na občine in možnostjo neodplačanih prenosov, nezazidanih stavbnih zemljišč na občine v tistih primerih, ko gre za javni interes.

Tudi kadrovska okrepitev Sektorja za gozdarstvo, ki bo Skladu omogočila, da bo lahko optimalno gospodaril z gozdovi v državni lasti, je po mnenju Slovenske demokratske stranke dobra rešitev. Z namenom učinkovitejšega gospodarjenja z

gozdovi v lasti države bo namreč Sklad opravljajal naloge, opredeljene v 57. členu Zakona o gozdovih, ki jih je do sedaj na podlagi sklenjene pogodbe med Zavodom za gozdove in Skladom proti plačilu za Sklad opravljajal Zavod za gozdove.

Kot že povedano, v Slovenski demokratiški stranki smo iskreno pričakovali, da se bo ob prvi obravnavi upoštevalo tudi dobre predloge za izboljšanje zakona, vendar je ravno, temu bom rekel, aroganca koalicijske do amandmajev opozicije privedla do današnjega ponovnega odločanja.

Kljub navedenemu v Slovenski demokratiški stranki ugotavljamo, da je v zakonu tudi nekaj dobrih rešitev, ki bi lahko prispevale k temu, da sklad postane še učinkovitejše orodje za izvajanje kmetijsko-zemljiške in gozdarske politike. Zato v Slovenski demokratiški stranki zakonu ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Alojz Posedel.

ALOJZ (LOJZE) POSEDEL: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Zares bomo pri današnjem glasovanju ponovno podprli predlog zakona. Ob tem bi želeli izraziti tudi vso zahvalo in čestitke gospodu ministru in nekaterim na ministrstvu za odločnost in upornost pri pripravi tega zakona, tudi za hitrost pri pripravi, ki dokazuje, da ta zakon ni nastal na pritisk ali na zahtevo ene politične opcije, ene stranke ali enega izmed udeležencev, ki so udeleženi pri tem zakonu, pač pa je plod res dolgotrajnega in predvsem strokovnega ter analitičnega dela, ki ga je opravilo ministrstvo. Zato je zakon, kakršen je, dober, predvsem dober za vse, najbolj za tiste, ki se preživljajo s kmetijstvom, ki bodo lahko tudi na osnovi tega spremenjenega zakona še bolje urejali zadeve, ki so povezani z obdelovanjem zemljišč. Zakon je dober tudi za tiste, ki upravljajo s prostori, v katerih so ta zemljišča. To so občine, ki so v določena zemljišča do sedaj vložile zelo veliko finančnih sredstev in dela za spremembo in imajo na svojem območju nezazidana stavbna zemljišča, s katerimi pa je do sedaj posloval in jih prodajal Sklad kmetijskih zemljišč. Občine, ki bodo s takšno politiko lahko tudi uživale preko delnega povračila koncesnine in dobivala določene prihodke za odpravo stroškov, ki so povezani s cestami in ostalo infrastrukturo, ki se uničuje pri izkoriščanju gozdov in ostalih kmetijskih površin. Predvsem pa je ta zakon dober za sam Sklad kmetijskih zemljišč, ki bo na ta način osvobojen vsega ostalega dela, ki je v znatni meri tudi zaposloval sam sklad, ki je bil bolj prodajalec in posredovalec pri posameznih prodajah kot pa s to aktivno vlogo kmetijske politike, ki bi jo naj sklad opravljajal. Ob tem se lahko zahvalim in pohvalim mnogo zelo dobrih izpostav in posameznikov na terenu, ki pa potem za vsako odločitev čakajo

in morajo dobiti blagoslov iz centrale v Ljubljani. Prepričan sem, da bo na ta način s tem zakonom ta aktivna kmetijska politika bolje lahko izvajana in da je ta zakon dober tudi za gozdarje, ki bodo s svojo funkcijo, s svojo odgovornostjo svojo nalogo lahko opravljali še boljše.

Tako smo v Poslanski skupini Zares veseli tudi razprave in stališč ostalih poslanskih skupin, predvsem najbolj predhodnika. Malce v šali - tudi redko se bi podpisali pod stališče gospoda Prijatelja, danes bi se z razliko enega stavka tudi pod to. Torej, v Poslanski skupini Zares bomo ponovno podprli ta zakon, ki je dober za vse, ki so udeleženi na področju kmetijstva. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav še enkrat!

V Slovenski ljudski stranki smo v času sprejemanja te spremembe zakona ves čas nasprotovali takšni spremembi, kot jo je predlagala Vlada, kljub temu da tudi mi delimo mnenje, da je nekaj rešitev v tej spremembi takšnih, ki dajejo pozitivne učinke in jih tudi podpiramo. Zagotovo je treba uskladiti zakon z odločbo Ustavnega sodišča. Nismo nasprotovali tudi rešitvi, da se izvaja prenos stavbnih zemljišč, prav tako podpiramo rešitve, ki tudi urejajo, da se za tiste infrastrukturne objekte in tudi objekte, za šole, vrtce, ki so potrebni, v prihodnje po nekem hitrejšem, enostavnejšem postopku prenašajo na občine in da tu z roko v roki država in lokalne skupnosti tudi te zadeve urejajo.

Trdno smo prepričani, da je v zakonu kar nekaj slabosti. Mi smo na tem stališču, da to, da ni več nadzornega odbora sklada, kaže na to, da je dejansko potrebno, kot je bilo rečeno, urediti ureditev Sklada v skladu z delovanji javnih zavodov. Čudi nas na nek način, da sklad, ki razpolaga z desetino površine Slovenije v najboljših gozdovih, to je 200.000 hektarji, z več kot 50.000 hektarjev najboljših kmetijskih zemljišč, nima tega nadzornega odbora, kajti zelo težko je najbrž takšen sklad primerjati z nekim običajnim javnim zavodom. Zato mislimo, da bi bila ta ureditev, ki bi še naprej imela nadzorni odbor in pa tudi širšo nadzorstveno funkcijo preko javnosti, boljša, kot je ta, kakršna je predlagana v sedanji ureditvi.

Kot veliko slabost tega zakona vidimo tudi v tem, da ni nobenih osnov za aktivnejšo zemljiško politiko Sklada. Kot smo že danes ugotavljali, Sklad zaključuje svojo vlogo, ki jo je imel v denacionalizacijskem postopku. Tu pa ni nobenih nastavkov za to, da bi lahko Sklad nakupoval kmetijska zemljišča, da bi Sklad lahko zaokroževal hribovske kmetije, mogoče tudi s kakšnim deležem gozdov, ki so danes pri koncesionarjih. V tem delu mislimo, da bi moral zato biti ta zakon sprejet sočasno z zakonom o kmetijskih zemljiščih. Tiste

stvari, ki bi jih bilo treba po skrajšanem postopku sprejemati, pa sprejeti po skrajšanem postopku - in sem povedal, tiste prve, ki jih tudi podpiramo.

Kar se tiče največje grožnje, je to, da je že sam pripravljavec zakona zapisal, da bo Sklad po letu 2012 odvisen od državnega proračuna. Definitivno se Skladu zmanjšajo prihodki, en del so že te koncesnine. Kar se koncesijske dajatve tiče, vidimo v spremembi, ki je nastala v času od sprejemanja zakona, ko se koncesijska dajatev sedaj veže na ceno lesa, in je to 7% od cene lesa, ne pa več 45% od celotne koncesnine, da je to boljša rešitev, zato tudi v nadaljevanju tej rešitvi nismo aktivno nasprotovali. Vidimo pa velik problem v tej grožnji, ki jo ima Sklad v obliki zahtevkov teh denacionalizacijskih upravičencev za nerazpolaganje z zemljišči. Nerazumljivo se nam zdi, da se iz Sklada plačuje tudi Sodu 10% od teh gozdov. Zato bi najbrž bilo treba v nekem temeljitem razmisleku te anomalije odpraviti in jih v zakonu, ki bi se sprejemal po normalnem postopku, tudi sprejeli, ne pa s temi rešitvami. Tu vidimo, da je to finančna grožnja Skladu in če ne bo Sklad imel lastnih virov, kar je pa povsem nesprejemljivo, da bi ob razpolaganju z 200.000 hektarjev gozdov, 50.000 hektarjev kmetijskih zemljišč postal ta sklad finančni odvisnik od dobre volje vlade in parlamenta.

Mislimo, da je napaka, da se je sedaj v ta zakon vnesla tudi uredba, ki je bila doslej za izračun koncesijske dajatve, z aktivnejšim nadzorom, ki ga po zagotovilih Vlade bodo sedaj opravljali ti gozdarji, ki bodo šli z Zavoda za gozdove na Sklad, bi najbrž nastale tudi razmere, da bi se lahko eventualno kaj v izračunu, načinu obračunave koncesnine v letih 2016, ko bo ponovno podeljena koncesija, kaj spremenilo. Tu vidimo nek manko.

Gozdarska stroka - in pa peticija je bila podpisana. Prvopodpisani je strokovni sodelavec Poslanske skupine LDS, zato pa tisti posameznik, ki bi se želel okoriščati - ne vem, kaj je kdo želel povedati.

Kar se tiče pa neke napake, ki je pa vidimo, je pa tudi to, da še vedno Sklad uporablja ime "sklad", kajti Računsko sodišče, ki je zelo meritorno v zadnjem času v Sloveniji, je že zapisalo, da bi bilo treba to besedo "sklad" .../Znak za konec razprave./... umakniti. Iz naslova, zato se bojim, da ne bomo imeli čez kakšen mesec zopet kakšen napotek Računskega sodišča po kakšni zamenjavi ministra. Tako bi to lahko v enem od temeljitem pregledu teh zakonov in pri pripravi novega zakona uredili.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Bogovič, hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav minister in kolegici! Spoštovani kolegi in kolegice!

Pred nami je Predlog novele Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč, ponovno, ki je zbudil precej pozornosti in debat ter nekaterim povzročal precej slabe volje. Tukaj mislim predvsem na Kmetijsko-gozdarsko zbornico in Državni svet, ki sta predlog novele ocenila kot popolnoma nesprejemljiv. Nasprotno pa v Poslanski skupini DeSUS še vedno menimo, da gre za predlog, ki prinaša dobre rešitve in višjo transparentnost delovanja Sklada, kar pa večno moti tiste, ki so se lahko okoriščali prav zaradi te netransparentnosti in slabega pregleda. Ker gre za predlog, ki bo omogočil učinkovitejše delovanje Sklada, bolje uredil evidenco nepremičnin in občinam vrnil nezazidano stavbno zemljišče, ga bomo v Poslanski skupini DeSUS podprli.

Kot smo predvidevali, že v sami proceduri sprejemanja novele, so bile za posamezne interesne skupine najbolj moteče določbe, ki urejajo prenos nezazidanih stavbnih zemljišč s Sklada na občine, načrtovan prenos nekaj gozdarjev z Zavoda za gozdove na Sklad, znaten delež koncesnine, ki ga bo moral Sklad v prihodnje prepustiti občinam, in podobno. Dejstvo je, da je največje državno premoženje predstavljalo prav kmetijske in gozdarske površine, ki jih združuje Sklad, zato je mnogim v interesu, da sklad še naprej posluje netransparentno, kar seveda nekaterim omogoča bogatenje na račun prepoceni pridobljenega oziroma predrago prodanega zemljišča oziroma zemljišč.

Ker pa bo po naši oceni novela prinesla večjo transparentnost delovanja Sklada in ker bo Vlada dolžna najmanj enkrat letno poročati Državnemu zboru o delu Sklada, bomo v Poslanski skupini DeSUS ponovno podprli predlog novele. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. S tem smo končali predstavitev stališč poslanskih skupin. Glasovanje o zakonu bomo opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 34. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob 21.25.

Prehajamo na **27. TOČKO DNEVNEGA REDA - PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA MOTORNA VOZILA.** Državni svet je na 14. izredni seji 23. decembra 2009 zahteval, da Državni zbor na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije pred razglasitvijo ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na motorna vozila. Besedo dajem predstavniku Državnega sveta, gospodu Bojanu Kekcu, za obrazložitev zahteve Sveta.

BOJAN KEKEC: Spoštovani predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci. Lep pozdrav vsem skupaj.

Državni svet Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na motorna vozila ne podpira. Po našem mnenju ima zakon samo finančne in ne okoljevarstvenih učinkov, čemur naj bi bil

namenjen. Glavni pomisleki, ki so nas vodili do te odločitve, so naslednji.

Z dosedanje davčne stopnje, ki je znašala 1% do 13% in je bila obdavčena progresivno glede na ceno vozila, se ta novi davek povečuje od 1% do 31% glede na vrednost izpusta CO₂, s tem da uvaja tudi neko prehodno obdobje. Z novim davkom bomo razbremenili bogatejši sloj in dodatno obremenili predvsem srednji, nekoliko pa tudi nižji sloj. Marsikomu bo zelo otežen nakup novega ali tudi rabljenega vozila. Posebej v času krize se nam to ne zdi primeren ukrep.

Druga zadeva je ta, da bodo bistveno bolj obdavčena vozila z dizelskimi motorji, kljub temu da nimajo večjih izpustov od bencinskih, vseeno pa novi davek v ničemer ne posega v nove obdavčitve tovornih vozil, za katere vemo, da so največji onesnaževalci našega ozračja.

Naslednja zadeva, tudi zelo nelogična, obdavčuje se električni avtomobil. V zahodni Evropi se nakup takih vozil subvencionira, konkreten podatek, ki sem ga dobil iz Renaulta, je, da država Francija subvencionira tak nakup v višini 5 tisoč evrov. V Renaultovi predstavitvi je Slovenija na zemljevidu Evrope še vedno siva lisa, kar se tiče prijaznosti in ugodnosti za nakup električnega vozila. Ta zakon bi moral to sivo liso odpraviti, pa jo ne.

Stvar, ki nas je tudi zmotila je, da se na novo obdavčujejo motorna kolesa. Tukaj je prišlo do zelo absurdne situacije, ko svojo lastno industrijo, se pravi konkretno podjetje Tomos iz Kopra, spravljamo v zelo neugoden položaj. To pa zaradi tega, ker so dvotaktni motorji bistveno bolj obdavčeni od štiritaktnih motorjev. Kljub temu imajo dvotaktni motorji, ki jih proizvaja Tomos, primerljive izpuste s štiritaktnimi, ki jih kupujemo oziroma uvažamo iz Kitajske, Tajvana in Daljnega vzhoda. Menimo, da v tem kriznem času to prav gotovo ni v redu ukrep, da na nek način v neenakopraven položaj postavljamo lastno industrijo.

Končen povzetek bi bil ta, da v Državnem svetu menimo, da ta zakon ne sledi ciljem in smislu zelene reforme, pač pa le polnjenju proračuna na račun srednjega in nižjega sloja. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Zahtevo je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku gospodu Radu Likarju za predstavitev poročila odbora.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, Državnega sveta, spoštovane kolegice in kolegi!

Odbor za finance in monetarno politiko je v okviru razširitve 13. seje dne 18.1.2010 kot matično delovno telo obravnaval zahtevo Državnega sveta za ponovno odločanje o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na motorna

vozila, predlagateljice Vlade Republike Slovenije, sprejetim na 12. seji Državnega zbora dne 18.12.2009. Ob zahtevi Državnega sveta sta bili odboru v obravnavo posredovani mnenji Zakonodajno-pravne službe in Vlade Republike Slovenije. Iz zaključka mnenja Zakonodajno-pravne službe je razvidno, da zahteva vključuje vsebinsko vprašanje, vezana zgolj na presoje primernosti zakonske ureditve, kar presega okvir nalog na podlagi 27. člena Poslovnika Državnega zbora, zato se Zakonodajno-pravna služba glede zahteve Državnega sveta ne opredeljuje.

Iz zahteve Državnega sveta izhajajo, da opredeljeni osnovni cilji zadevnega zakona ne zasledujejo dejansko uzakonjenih. Ob sicer izpostavljeni skrbi za varstvo okolja se zakon v pretežni meri nanaša na kupce srednjega ranga avtomobilov in zajame pretežni del navedene populacije. S tem je po dani oceni namen besedila v prvi vrsti povišanje nabora davka iz naslova davka od prodaje motornih vozil, kar potrjujejo ocena glede cca 20 milijonov evrov pričakovanega povečanja davčnih prihodkov iz tega naslova. Hkrati ureditev zlasti prizadene motoriste, za katere se tovrstni davek uvaja na novo, ob tem da uvedena stopnja obdavčitve, upošteva vplive na okolje, ni sorazmerna stopnja obdavčitve osebnih vozil.

V predstavitvi zahteve na seji odbora je bilo navedeno, da okoljevarstvena nota besedila ni toliko opazna, je pa evidentno izrazito povečanje davkov na podlagi uvedenih progresivnih lestvic. Ob tem se zdi nelogično zlasti povečanje davkov na vozila z dizelskim gorivom, vključitev vozil na električni pogon, nevključenost tovornih vozil in izkazano nesorazmerje oziroma višje obdavčenje dvotaktnih motorjev domačih proizvajalcev v primerjavi z obdavčitvijo štiritačnih motorjev tujih uvoznikov.

Na navedenih podlagah velja sprejeto besedilo ponovno proučiti.

Na podlagi ugotovitev iz mnenja Vlade pa so očitki Državnega sveta neutemeljeni. Besedilo sledi osnovnemu političnemu konsenzu, sprejetem na globalni ravni Evropske unije o nujnih ukrepih za omejitev neželenih oziroma navedenih posledic na okolje in ozračje. Ker je tako imenovana zelena davčna reforma sestavni del operativnega programa za pripravo prej navedenih ukrepov oziroma je Zakon o davku na motorna vozila prvi izmed predvidenih tovrstnih ukrepov pri nas, velja, da je okoljski vidik izražen v enaki meri kot fiskalni. Vpliv sprememb na maloprodajne cene bo sicer največji v skupini vozil srednjega ranga, vendar bo povišanje cen po vsej verjetnosti nižje od nakupnih popustov. Poleg tega se bistveno in brez siceršnjega predhodnega obdobja povečuje le davek na motorna vozila z izrazito visokimi neželenimi izpusti. Doslej neobdavčeni motorji, kolesa z motorjem ter tri in štirikolesniki pa v enaki meri prispevajo k onesnaževanju, zato za tovrsten izvzem iz obdavčitve ni videti razloga.

Tudi iz dane obrazložitve predstavnice Vlade na seji odbora izhaja, da ravno osebna vozila predstavljajo enega od ključnih faktorjev onesnaževanja pri nas, hkrati nas že pred časom podpisani Kjotski protokol dodatno zavezuje za ustrezno analogno naravnost normativnega področja. S tem ne zdrži navedba Državnega sveta o uvedbi davčnih obremenitev pod navidezno okoljsko naravnostjo, hkrati ne zdrži trditev, da kot potencialnega kupca najbolj obdavčenega ranga vozil zakon v prvi vrsti prizadene srednji sloj. V osnovi besedilo sledi odločitvi za nakup cenejših avtomobilov z manjšimi izpusti, vendar ob vrsti odprtih možnosti končni izbor ostaja na strani kupca. Ob progresiji davčnih lestvic, ki je bila v tabelarnem prikazu s strani Vlade že večkrat obrazložena, nižjem davku za manjše ter predvidenim postopnim povečanjem za večje onesnaževalce, pa so v besedilu vključena še ustrezna varovala za zmanjšanje možnosti davčnih utaj oziroma dvojne obdavčitve.

Glede na predhodne ugotovitve Vlada Državnemu zboru predlaga ponovno potrditev predmetnega zakona. V zaključku je odbor glasoval o naslednjem mnenju: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na motorna vozila je ustrezen. Navedeno mnenje ni bilo sprejeto, ker zanj ni glasovala večina vseh članov odbora, 6 jih je glasovalo "za" in trije "proti". Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Likar. Besedo dajem predstavnici Vlade, mag. Heleni Kamnar, državni sekretarki v Ministrstvu za finance za obrazložitev mnenja. Hvala.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani prisotni. V svoji predstavitvi bi se želela predvsem dotakniti temeljnih očitkov Državnega sveta v zvezi s predlaganim zakonom. Trditev, da zakon dejansko ne sledi deklariranim ciljem, saj pod krinko zelene davčne reforme dodatno obremenjuje predvsem srednji rang avtomobilov in motorjev, na drugi strani pa se tovornih vozil, ki so največji onesnaževalci na cestah, sploh ne dotakne.

Ta trditev - mislim, da je preveč pavšalna. Zakaj? Kot je bilo že v poročilu matičnega delovnega telesa povzeto, osebni promet v Sloveniji predstavlja zelo velikega onesnaževalca. Približno 40% vseh neželenih misij v državi se proizvede v prometu, od tega 60% v osebni prometu. Uvajanje lestvice, ki temelji na izpustih in ne več samo na kubaturi, je nedvoumno eden od ključnih elementov uvajanja zelene davčne reforme. Trditev, da bomo prizadeli nekatere sloje oziroma srednji sloj prebivalstva, absolutno ne vzdrži. V vseh cenovnih razredih imate na voljo oziroma imamo na voljo avtomobile z manjšimi ali večjimi izpusti in namen tega zakona je spremeniti navade prebivalstva, in preko tega vplivati tudi na proizvajalce, da se bodo odločali za nakup avtomobil, ki so cenejši in povzročajo manj izpustov. Naj ponazorim s konkretnim primerom.

Avtomobil, bencinsko vozilo v cenovnem razredu 15.400 evrov: izpust 125 gramov na kilometer; novi davek bo v prehodnem obdobju znašal 154 evrov, po prenehanju prehodnega obdobja 231 evrov, sedaj znaša 1078 evrov. Enaka cena vozila z izpustom 160 gramov na kilometer; v prehodnem obdobju bo znašal 847 evrov in po končanem prehodnem obdobju 924 evrov; torej nižji od tistega, ki je trenutno v veljavi. In pri izpustih 194 gramov na kilometer se bo res obremenitev povečala, in sicer na 1520 evrov in po končanem prehodnem obdobju na 2002 evra. Če gledam v celoti, potem se bodo za približno 50% avtomobilov po novem zakonu cene zaradi davka lahko znižale, okoli 30% avtomobilov se bodo cene za malenkost povečale in le za preostanek 20% se bodo cene povišale. Torej učinek na socialni položaj prebivalstva definitivno tukaj ne more biti pretirano močan.

Naj ob tem poudarim še eno stvar. Zakon ne prinaša zgolj nove lestvice. Zakon prinaša tudi nekatere rešitve, ki pomenijo zmanjševanje davčnih utaj in odpravo dvojnega obdavčenja. Po drugi strani pa je prav, da poudarim, da ta zakon pravzaprav pomeni uvedbo oziroma nadaljevanje davka, ki ga plačujemo ob nakupu novega avtomobila, in ni dajatev, ki jo plačujemo vsako leto, kar pomeni, daje učinek tega toliko manjši. Zato predlagam, da zakon ponovno podprete. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine LDS bo predstavil gospod Miran Jerič.

MIRAN JERIČ: Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovana državna sekretarka, predstavnik Državnega sveta, spoštovana poslanka, kolegi poslanci. Danes na zahtevo Državnega sveta ponovno odločamo o sprejetih noveli zakona o davku na motorna vozila, ki je posledica vse večjega konsenza o nujnosti celovitih ukrepov, s katerim moramo tudi v Sloveniji bistveno omejiti oziroma postopoma v celoti odpraviti posledice našega ravnanja na okolje, v konkretnem primeru predvsem na naše ozračje. Dejstvo, ki ga moramo poudariti tudi tokrat, in se ga še marsikdo, vključno z Državnim svetom, ne zaveda dovolj, je, da avtomobili oziroma vozili z motorji z notranjim izgorevanjem onesnažujejo okolje in uničujejo naše zdravje. Zato je že pred letu tudi EU začela sprejemati ukrepe za zmanjšanje emisije ogljikovega dioksida iz avtomobilov. Na strani ponudbe motornih vozil je tako sprejeta obveznost, po kateri bodo morali proizvajalci povprečni izpust ogljikovega dioksida do leta 2015 sami znižati na 130 gramov na kilometer, ter do leta 2020 na 25 gramov na kilometer. Na drugi strani, torej na strani povpraševanja, pa je večin držav članic avtomobilske davke tako ali drugače že vezala na izpuste ogljikovega dioksida, zato z uvedbo okoljskega kriterija v to in v druge dajatve v

Sloveniji že precej zaostajamo za okoljsko najodgovornejšimi državami znotraj EU.

Po mnenju Liberalne demokracije Slovenije so očitki Državnega sveta o sprejetih noveli neprepričljivi in neprimerni. Na njih je strokovno, temeljito in argumentirano odgovorila Vlada v svojem mnenju. V Liberalni demokraciji Slovenije se s temi odgovori v celoti strinjamo in jih podpiramo ter jih sedaj ne bi ponavljali. Želimo pa opozoriti, da je po našem mnenju okoljski vidik sprejete novele pomembnejši od fiskalnega. Ob tem nam je žal, da Državni svet zmotno meni, da je okoljski vidik oziroma skrb za varstvo okolja zgolj krinka za dodatno davčno obremenjevanje srednjega sloja. Popolnoma pravilno je, da zakon temelji na treh kriterijih, in sicer na količini izpusta toplogrednega plina CO₂, ki je osnova za določitev davčnih stopenj, ter posredno preko upoštevanja Eurostandarda izpustov tudi na količini izpusta trdnih delcev PEM₁₀ in pa na dušikovih oksidih. Ti trije kriteriji so neposredno povezani z onesnaževanjem zraka, ki na eni strani povzroča globalno segrevanje, na drugi strani pa škoduje našemu zdravju. Po zadnjih verodostojnih analizah v Sloveniji samo zaradi prekomerne koncentracije trdnih delcev v zraku letno predčasno umre okoli 1700 ljudi. Zato je po mnenju Liberalne demokracije Slovenije skrajni čas, da začnemo spreminjati naše potrošniške navade v zvezi z avtomobili, okoli katerih se še vedno sproščajo močna čustva, ter tudi z uveljavitvijo te novele začnemo spodbujati nakup ekološko primernejših vozil. Ob tem želimo izpostaviti še medijsko nekoliko manj zanimiv ukrep možnega povečanja davčnih stopenj za motorna vozila z motorji, z nižjimi emisijskimi standardi od Euro3, s čimer bomo skušali v največji meri zavreti uvoz rabljenih motornih vozil s tehnološko zastarelimi motorji, ki predstavljajo nevarnost predvsem za prekomerno onesnaževanje s trdnimi delci in dušikovimi oksidi.

Na koncu naj povem, da smo v LDS-u nastajanje in sprejemanje tega zakona razumeli tudi kot iskanje ravnotežja med okoljskimi, fiskalnimi ter tudi gospodarskimi cilji. Ocenjujemo, da smo v demokratični, strokovni in argumentirani razpravi z veliko sodelujočimi s sprejeto novelo takšno ravnotežje tudi našli. Zakon pomeni pomemben korak v uvajanje okoljskega kriterija v naše dajatve, kateremu morajo slediti še drugi. V Liberalni demokraciji Slovenije bomo novelo zakona o davku na motorna vozila kot enega od prvih ukrepov, katerih namen je zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, trdnih delcev PEM₁₀ in pa dušikovih oksidov, tudi pri ponovnem odločanju podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Lepo pozdravljeni! V odzivu Državnega sveta in predlogu za ponovno odločanje smo lahko našli predvsem tri

argumente, zaradi katerih naj bi bila novela zakona neustrezna. Prvi naj bi bil prestrogo navpična lestvica, torej kjer naj bi bila najbolj onesnažujoča vozila preveč obdavčena glede na najmanj onesnažujoča.

Drugi argument, da se premočno obremenjuje srednji sloj in tretji argument, da se uvaja obdavčitev tudi za dvokolesnike. Vsi trije argumenti so legitimni, vendar so plod subjektivne ocene, kjer lahko nekdo ugotovi, da zadeva drži ali pa ne. Kajti če pogledamo z drugega zornega kota, lahko ob upoštevanju drugačnih argumentov pridemo do drugačnih zaključkov. Trditev, da je lestvica preveč navpična, pomeni, da bi morali torej znižati obdavčitev najbolj onesnažujočih vozil, kar pa relativno pomeni, da bi morali zmanjšati razliko pri obdavčitvi med bolj onesnažujočimi in manj onesnažujočimi. Torej, da bi morali relativno povečati obdavčitev vozil, ki najmanj onesnažujejo. Takšna sprememba razmerja je za tiste, ki nam je okolja mar, nesprijemljiva.

Po drugi strani je trditev, da se premočno obdavčuje srednji razred, posledica miselne povezave, da srednji razred enostavno kupuje onesnažujoča vozila srednjega razreda. To tudi ne drži. Nekdo, ki naj bi sodil v srednji socialni razred, se lahko odloči tudi za drugačno vozilo, predvsem pa se lahko odloči za vozilo srednjega, visokega in nizkega razreda, ni važno, z nizkimi izpusti; za ekološko vozilo. In potem takem bo plačal bistveno manj davka, kajti vozila niso več razporejena po vrednosti ali pa po razredih vozil, kot jih poznamo, ampak po emisijah. In najdemo veliko vozil, ki so ekološko, ki uporabljajo ekološko tehnologijo in zaradi tega ne glede na to, da so vozila srednjega ali celo visokega ranga, so po emisijah v nižjem rangu. Potemtakem bomo srednji, višji ali nižji razred spodbujali k temu, da nabavljajo, kupujejo in uporabljajo vozila, ki onesnažujejo manj.

Tretji argument, da se obdavčijo motorji, seveda drži, kajti doslej te obdavčitve ni bilo, vendar - prej ali sej - bi bilo treba tudi to kategorijo vozil, ki neizpodbitno tudi (delno sicer, manj kot vozila) onesnažuje, tudi vključiti v sistem davka na motorna vozila. Pri dvokolesnikih se večkrat izpostavlja vprašanje ogljikovega dioksida in potemtakem pridemo do zaključka, da je trenutno predlagana obdavčitev previsoka. Vendar se ne upošteva tudi vseh ostalih emisijskih kriterijev, trdih delcev, ogljikovodikov in tako naprej, ki v mestu celo več prispevajo k onesnaževanju in ogrožanju zdravja naših ljudi. Zato menimo, da je tudi tu predlagana obdavčitev primerna.

Na koncu se kot primer obdavčitve predlaga tudi slovensko podjetje Tomos, ki naj bi mu davek prinesel visoke obremenitve. Treba je poudariti, da to ne drži, kajti Tomos proizvaja večinoma kolesa s pomožnim motorjem, ki se ne registrirajo, saj zmorejo do 25 km/uro. Zaradi tega takšna vozila, kolesa s pomožnim motorjem, sploh ne bodo predmet katerekoli obdavčitve z davkom na motorna vozila. Potemtakem

je nepravilno reči, da se močno obremenjuje podjetje Tomos, kajti velika večina njegovih proizvodov sploh ne bo del obdavčitve. Bodimo pošteni in povejmo tudi to.

Po vseh teh zaključnih smo Socialni demokrati odločni narediti prvi korak, ne edinega, ne zadostnega, a vendar pomemben prvi korak na poti k zeleni davčni politiki. To je pot, ki bo po eni strani pomenila še marsikateri drug ukrep, ki bo morda nekoga zmotil, vendar bo na isti poti pomenil tudi ukrep, ki bo spodbujal pozitivno okoljsko vedenje naših ljudi. Socialni demokrati menimo, da je to prava pot, zato bomo odločno še enkrat podprli ta zakon.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Iztok Podkrižnik.

IZTOK PODKRIŽNIK: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovana sekretarka, predstavnik Državnega sveta, spoštovani prisotni!

Predlagana stopnja obdavčitve na nova motorna vozila pomeni manj prodaje in posledično manj proračunskih prihodkov. Prepričani smo, da bo ta uvedba DMV s predlaganimi stopnjami obdavčitve poleg negativnega učinka za zastopnike in pooblaščenec prodajalce pomenila manj prodaje ter za kupce višje cene, kar bi celo zmanjšalo davčni prihodek, saj bo posel z motornimi vozili nedvomno občutno upadel. Zaradi trenutnih gospodarskih razmer ocenjujemo, da bo prodaja novih osebnih in motornih vozil v letu 2010 znašala še kakšen odstotek manj v primerjavi z letom 2009. Že te številke občutno spremenijo izračune. Ne vidimo nobene možnosti, da bi lahko zastopniki in prodajalci sami pokrivali stroške DMV. Sledi nujen dvig prodajnih cen, s čimer bodo nova vozila postala predraga. V praksi zadnjega desetletja se je na našem trgu vedno izkazalo, da je to nadvse občutljivo in vpliva na spremembo cen.

Dodatni negativni učinki predloga. Relativno cenejša rabljena motorna vozila posledično pomenijo manj varna in okolju manj prijazna vozila. Novi predlog bi z dodatno obdavčitvijo novih dvokolesnikov - zaradi rabljenega vozila, relativno konkurenčnejšega v primerjavi z novimi, kar je v neskladju z okoljsko usmeritvijo predloga, saj so rabljena in starejša vozila okolju manj prijazna ter za uporabnika manj varna. Zato bi bilo bolj logična obdavčitev rabljenih vozil, ki ne izpolnjujejo okoljskih zahtev.

Poslovanje vseh zastopnikov in pooblaščenih prodajalcev bo postalo nerentabilno, dobičkov iz poslovanj in davkov na dobiček ni več pričakovati. Z zagotovostjo lahko pričakujemo zaton uradnih zastopnikov in propad večine pooblaščenih prodajalcev, odpuščanje kadra in negotovo prihodnost zaposlenih v sami branži, nezmožnost investicije v varnost avtomobilistov in motoristov, marketing in kakovostne prodajne storitve. Omenjene spremembe zavračamo zaradi negativnih

učinkov na proračunske prihodke, samo okolje, varnost avtomobilistov in motoristov in dodatnih težav v poslovanju vseh uradnih zastopnikov in prodajalcev, ki legalno poslujejo in plačujejo vse predpisane dajatve. Zato v Poslanski skupini SDS predloga zakona ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Alojz Potočni.

ALOJZ POTOČNIK: Hvala. Spoštovani predsednik, spoštovani prisotni! Zahteva za ponovno odločanje temelji na očitku, da zakon dejansko ne sledi deklariranim ciljem, saj pod krinko davčne reforme dodatno obremenjuje predvsem srednji rang avtomobilov in motorjev, ki jih kupuje srednji sloj. Na drugi strani pa se zakon tovornih avtomobilov, ki so največji onesnaževalci na cestah, sploh ne dotika. V Zares - Novi politiki ponovno opozarjamo, da je promet eden večjih porabnikov energije in onesnaževalcev s toplogrednimi plini. Samo nekaj podatkov.

Promet je v zadnjem desetletju in pol, prevzel prvo mesto med sektorji uporabe energije, saj porabi krepko preko 30% skupne energije v Sloveniji. Poraba energije v prometu se je v obdobju od leta 1992 povečala za 86% in še naprej narašča. Porabljena energija v prometu skoraj izključno temelji na fosilnih gorivih, posledica česar je nenehno naraščanje emisij toplogrednih plinov. Za promet pa so v zadnjem obdobju značilni predvsem hitra rast cestnega tovornega prometa, predvsem tranzitnega, veliko povečanje števila osebnih vozil, prevladujoče vožnje na kratke razdalje in posledično veliko zmanjšanje javnega potniškega prometa. Številni strokovnjaki, nevladne organizacije in mediji so v zadnjih letih vložili precej energije v ozaveščanje kupcev glede obremenjevanja okolja, ki ga povzročajo avtomobili in promet sploh. V zadnjem letu so tudi številni proizvajalci v svojih reklamnih kampanjah promovirali zmanjševanje izpustov CO2 njihovih avtomobilov. Kaže pa, da promocijske akcije niso imele posebnega prodajnega učinka. Celo nekoliko ironično bi lahko rekli, da predstavljajo vozila, ki manj obremenjujejo okolje, prej izbirno pomoto kupcev kot resen tržni pristop prodajalcev. Analiza nakupnih navad v Sloveniji kaže, da imajo akcije ozaveščanja kupcev omejen doseg, prodajalci avtomobilov pa prav tako omejen interes. Na potezi je zato predvsem država, ki mora, po našem mnenju, v najkrajšem času sprejeti ukrepe, ki bodo stimulirali nakup racionalnejših modelov vozil, saj je avtomobilska industrija še daleč od tega, da bi primerno izkoristila že obstoječe tehnološke potencialne. Časa za počasno prilagajanje strategij pa zmanjkuje.

Spremembo Zakona o davku na motorna vozila bi lahko poimenovali tudi kot del tako imenovane zelene javnofinančne reforme, ki je ena od pogosto navedenih rešitev za degradacijo okolja, ki nastajajo zaradi nepravilnih signalov trga. Njen

namen je reformirati sistem javnih financ ter politiko subvencioniranja tako, da se davčno breme prenese z davkov na delo na davke na okolje, to je na uporabo energije ali drugih virov in surovin, okoljsko nevarnih substanc in izdelkov, obenem pa se ukinejo okolju škodljive subvencije.

Upošteva je navedeno bomo v Zares - Novi politiki ponovno podprli zakon kot primeren ukrep.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Predsedujoči, hvala za besedo. Lep pozdrav vsem v dvorani.

Na prejšnji seji sprejeta novela zakona o davku na motorna vozila zagotovo spreminja način obdavčevanja motornih vozil, in sicer v smeri njihove ekološke obremenitve. Tako preprosto povedano: vozila, ki bolj obremenjujejo okolje, bodo po novem tudi obdavčena z višjo stopnjo. Ni dvoma, da tak način obdavčenja prispeva k zmanjšanju okoljskega onesnaževanja. Temu, po vsem verjetnosti, nihče ne nasprotuje. Vprašanje pa je, na to je opozoril tudi Državni svet v svoji zahtevi za ponovno odločanje o tem zakonu, ali te rešitve zakona zasledujejo osnovni cilj, ki izhaja iz obrazložitve zakona, to pa je varovanje okolja, ter ali so rešitve namenjene zgolj polnjenju proračunske blagajne iz naslova davka na motorna vozila. Takšni dvomi namreč izhajajo iz obrazložitve zahteve po ponovnem odločanju.

V Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da zakon sledi osnovnemu cilju, saj so najvidnejše spremembe opazne pri obdavčitvi tistih vozil, ki sodijo v skupino vozil, ki najbolj obremenjujejo okolje. Prav tako se strinjamo z obdavčitvijo tistih vozil, ki do zdaj niso bila zajeta v sistem obdavčevanja. Menimo namreč, da ni razloga za razlikovanje med avtomobili in motorji, saj tudi slednji pripomorejo k večjemu obsegu škodljivih emisij. To je tako glavni razlog, da takšnega razlikovanja, kot je zdaj, nimamo za relevantnega. Tudi občutek, da predlagatelj zakona sledi zgolj namenu polnjena proračunske blagajne ni argument v tolikšni meri, da bi mu lahko v poslanski skupini pritrdili. Poslanci DeSUS-a ideje o rešitvi tega zakona, o katerem danes ponovno odločamo, podpiramo predvsem v luči prizadevanja varovanja in ohranjanja zdravega življenjskega okolja, v skladu s tem pa bomo danes tudi glasovali.

Torej, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na motorna vozila bo z naše strani deležen podpore.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi.

Prvič je čudno, da danes večina in tudi Vlada zanikajo trditve Državnega sveta, ki pa so pravzaprav prepisane iz trditev Vlade v obrazložitvi zakona. "Povišanje nabora davka iz naslova davka od prodaje motornih vozil je cilj.", piše v Državnem svetu. Vlada pravi: "Skupen finančni učinek zakona je torej za leto 2010 19,4 milijone evrov dodatnega prihodka, leto 2011 - 28 milijonov dodatnega prihodka." Drži, ne?! To je cilj. Drži! To je cilj.

Naslednja stvar, pravite, ravnokar je kolega rekel, da to ni argument za izkoriščanje zelene davčne reforme, da bodo podražitve in da bo zaslužek. Jaz bi v to verjel, če bi, in seveda Slovenska nacionalna stranka bi v to verjela, če bi želeli zeleno reformo doseči, bi poleg tega davka, poleg tega zakona povečali trošarine in gorivo in v kriznih primerih zares onesnaženja zaradi motornih vozil prepovedali celo promet. Vsak dan se zjutraj in zvečer vozim po avtocesti v Ljubljano, vozim se samo po prehitevalnem pasu, ker so na desni strani konvoji tovornih vozil - konvoji! - z registracijami: Moldavija, Romunija, Bolgarija, Rusija, Slovaška, Srbija, Azerbajdžan in tako naprej. Več jih je, vsak dan doživljam in jih štejem, skorajda več jih je kot osebnih avtomobilov. Največji onesnaževalci so. Kaj smo storili za konkretno te tuje tranzite, ki najbolj onesnažujejo? Nič. Torej, drugič ni argumenta, da bi res želeli nekaj narediti za okolje.

Tretjič. Dejstvo je, da tudi motorno kolo, tudi tisto s 25 kilometrov na uro, za katerega ni treba imeti čelade, ki jih je, mislim, da jih tudi Tomos dela ali jih je začel delati, ne vem točno; res je, da onesnažuje. Ampak, kako nesorazmerno je predvidena stopnja davka za takšno kolo proti osebnemu avtomobilu! To ni prav, ni pošteno, to je en dokaz, da je ta zakon mogoče napisan z dobro željo začeti, nekaj narediti na zeleni davčni reformi, ampak v bistvu, vsaj toliko odkriti bodimo in priznajmo, je ta zakon napisan točno z namenom povišanja nabora davka iz naslova. Najbolj zanimivo pa je, da Vlada sama priznava v obrazložitvi zakona, to je pa še najbolj, dejstvo, ki ga navaja tudi Državni svet. Pravi: "Ob pomembnem zmanjšanju obsega prodaje motornih vozil zaradi dviga cen pa je pričakovati manjše finančne učinke." Torej, tudi Vlada priznava, da bo posledica tega manjša posledica tega, ker pomeni to višje cene, da bo zmanjšana prodaja vozil, posledično bo lahko zmanjšano zaposlovanje ljudi v segmentu izdelave in prodaje osebnih avtomobilov in posledično, to smo se pa verjetno vsi učili, vidimo to spiralo, ki gre tako navzdol, manj ljudi, manj denarja, manj nakupa, manj davkov in na koncu je samo še pikica.

V Slovenski nacionalni stranki smo za to, da se tudi na področju prometa začne skrbeti za čistejše in boljše okolje. Prvi bi podprli, če bi zdaj sprejemali, recimo, zakon o uvedbi električnih avtomobilov in tako naprej. Z zakonom namreč ne moremo spremeniti miselnosti ljudi. Jaz spoštujem tisto, kar je rekla državna sekretarka, da želimo tako ljudi naučiti, da se bodo manj vozili, pa več na drug način živeli. Ampak, z zakonom te miselnosti, žal, ne moremo spremeniti. Tako kot vseskozi v Slovenski nacionalni stranki.../znak za konec razprave./.. tega zakona o spremembah in dopolnitvah zakona ponovno ne bomo podprli oziroma smo za veto Državnega sveta.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. O zakonu bomo glasovali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 34. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob 21.25 uri.

Prehajamo na **28. TOČKO DNEVNEGA REDA - PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IGRAH NA SREČO.** Državni svet je na 14. seji 23. decembra zahteval, da Državni zbor na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije pred razglasitvijo ponovno odloča o zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo. Besedo dajem predstavniku Državnega sveta gospodu Borisu Šuštaršiču za obrazložitev zahteve Sveta.

BORIS ŠUŠTARŠIČ: Hvala za besedo. Spoštovani podpredsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana gospa državna sekretarka Kamnarjeva. Državni svet se je odločil za veto na to novelo zakona o igrah na srečo predvsem zaradi nepopolne vsebine 3.A člena. Ta člen na novo določa, da so prireditelji spletnih iger na srečo dosedanja prireditelja klasičnih iger na srečo Loterija Slovenije in Športna Loterija ter igralnice. Ni pa določeno v tem členu, za katere namene se bodo pridobila pridobljena koncesijska sredstva od teh spletnih iger na srečo. Problem je zlasti v tem, ker spletne igre na srečo so zaradi vse bolj splošne uporabe računalnika pri človeku vse bolj v vzponu in izpodrivajo dosedanje klasične igre, ki pa predvsem služijo financiranju invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij. Iz tega lahko sklepamo, da pravzaprav ta zakon sistemsko uvaja nestabilno oziroma zagotovljeno dolgoročno stabilno financiranje teh organizacij, kakor je bilo to v slovenskem prostoru v preteklih štirih desetletjih.

Je pa še nekaj drugih neugodnih okoliščin sedanje ureditve, tako na primer, ko seštejemo vse obremenite prireditelja v igralnici klasične igre, bo ta prireditelj obremenjen s približno 33%, oba klasična prireditelja iger na srečo, ki sta predvsem doslej napajala financiranje vseh treh vrst organizacij, pa s 43%. To se pravi, imamo situacijo, ko

isti subjekti z isto ekonomsko dejavnostjo nimajo enakih pogojev. A to ni vse!

V nadzornem svetu Loterije Slovenije smo ugotavljali tudi, da če bo igralec zadel dobiček pri prireditelju spletne igre v igralnici nad 300 evrov, ne bo ničesar plačal v državni proračun, medtem ko bo igralec pri klasičnem prireditelju iger na srečo pa plačal 15% davek. To se pravi, to je ponovna napotitev igralca, da igra v igralnici, ki le za približno 2,2% financira potrebe invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij.

Obstaja še ena druga neugodnost, in sicer ta, da je slovenska ureditev zelo stroga glede vstopa igralca v spletne igre, in ker je ta strogost tako visoka, jih pravzaprav usmerja igralce na tuje prireditelje. S tem je, seveda, tako oškodovana slovenska država kakor tudi koristniki teh sredstev.

Ta nesrečna ureditev se mi zdi, da je nastala zaradi tega, odkar obstoja samostojna slovenska država, smo pod vsemi vladami predstavniki invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij sodelovali pri oblikovanju te zakonodaje, tokrat smo bili pa dosledno izločeni.

Zato, spoštovane poslanke in poslanci, menimo, da je veto upravičen, in prosim, da ga obravnavate kot legalen ustavni instrument, ki je namenjen temu, da se v upravičenih primerih ponovno pretehtajo argumenti za posamezno ureditev. Mislim, da imamo splošni interes, da je ta ureditev taka, da je v korist tako, bi rekel, državnih interesov v smislu vodenja integralne socialne politike kakor tudi v korist uporabnikov, v invalidskih, humanitarnih in športnih organizacijah, ki jih je nekako v tej ali drugi obliki okoli 300 tisoč in seveda je njihovo življenje bistveno .../Opozorilni znak za konec razprave./... odvisno od tega financiranja. Hvala lepa za pozornost.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI: Hvala gospodu Šuštaršiču, predstavniku Državnega sveta. Zahtevo je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko, kot matično delovno telo. Besedo dajem članu odbora, gospodu Bogdanu Čepiču za predstavitev poročila odbora. Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav državni sekretarki.

Odbor za finance in monetarno politiko je zahtevo Državnega sveta obravnaval na 13. seji, 14. januarja 2010. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki se v zvezi z zahtevo glede na svoje pristojnosti ne opredeljuje do utemeljitev Državnega sveta, ki so delno postopkovne, delno vsebinske narave. Glede navedb Državnega sveta o pravni spornosti določb 3a. člena pa služba opozarja na dejstvo, da je osnovni princip prirejanja iger na srečo po telekomunikacijskih sredstvih uveljavljen že od leta 2001 in s

sprejeto novelo veljavnega zakona le dopolnjuje v sicer nebitnih elementih. Ohranja se tudi ureditev glede določitve tako koncesionarjev kot prejemnikov sredstev, saj spletne igre na srečo niso posebna vrsta iger na srečo, temveč zgolj način njihovega prirejanja, kar Državni svet ob obravnavah predloženega zakona ni upošteval.

Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Vlade, po oceni katere razlogi za zahtevo niso utemeljeni. V mnenju tudi navaja argumente za takšno oceno. Med drugim Vlada meni, da sprejeta novela tudi na področju klasičnih iger na srečo odpravlja ovire in prirediteljem klasičnih iger na srečo omogoča trajen in stabilen razvoj, s katerim klasične igre na srečo zagotavljajo pomemben vir za financiranje invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij.

Predstavniki Državnega sveta gospod Boris Šuštaršič je v uvodni obrazložitvi zahteve med ostalimi opozoril na problem vedno večje dominantnosti internetnih iger na srečo, ki sodeč po praksi nekaterih drugih držav izpodrivajo klasične igre na srečo. Po njegovi oceni so zato realna pričakovanja o verjetni prerazporeditvi tega dohodka in o destabilizaciji področja javnega financiranja obeh fundacij, ki je bilo nekaj desetletij zelo stabilno. Konkreten predlog predlagatelja, zahteva je torej, da bi 3a. člen moral vsebovati tudi določilo, da se koncesnine uporabljajo za invalidske in humanitarne ter športne organizacije. Uvodno predstavitev zahteve je predstavnik Državnega sveta sklenil s pričakovanjem, da bi v primeru zavrnitve že sprejetega zakona Vlada verjetno lahko v zelo kratkem času ta vprašanja zadovoljivo uredila s predlogom novele veljavnega zakona po nujnem postopku. V nasprotnem primeru je pričakovati, da bodo predstavniki invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij svoje zahteve verjetno uveljavljali še na druge legalne načine.

V dodani predstavitvi mnenja Vlade je njena predstavnica med drugim poudarila, da ne gre za odklonilno stališče do mnenja Državnega sveta oziroma do invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij, ki se financirajo iz tega denarja. Odklonilno pa je stališče Vlade do razlogov, zaradi katerih Državni svet nasprotuje sprejetju novele. Dejstvo je namreč, da se tudi spletne igre na srečo tako kot druge igre na srečo delijo na klasične in na posebne. Denar od posebnih iger dobi država, občine in v manjšem delu tudi fundacije. Denar od klasičnih spletnih iger pa se razdeli tako, da se pri vseh drugih klasičnih igrah in ureditvah na podlagi sprejete novele glede tega v ničemer ne spreminja. Ne spreminjajo se tudi pogoji za prirejanje spletnih iger na srečo. Zato je po oceni Vlade predpostavka predlagateljev zahteve, nekateri utemeljujejo negativno mnenje, napačna.

Odbor je brez razprave glasoval o naslednjem mnenju: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo je ustrezen. Odbor navedenega mnenja ni sprejel, ker zanj ni

glasovala večina vseh članov. Za je glasovalo samo 6 članov, 3 so bili proti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo dajem predstavnici Vlade kot predlagateljici zakona za obrazložitev mnenja.

Gospa Kamnar, državna sekretarka, izvolite.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa za besedo.

Dovolite mi, da se v svojem odgovoru oziroma odzivu na mnenje Državnega sveta osredotočim na ključno vprašanje, ki ga je tudi predstavnik Državnega sveta izpostavil, torej, da zakon neustrezno ureja vprašanje koncesij od iger na srečo. Po našem mnenju to ne drži.

Mi smo že na začetku obravnave tega zakona povedali, da Vlada pripravlja strategijo razvoja iger na srečo in na tej podlagi bo predlagana v naslednjem letu ali pa celo že v letošnjem letu popolna prenova zakonske ureditve te tematike. Naš namen popravka tega zakona je bil odpraviti nekatere pomanjkljivosti in ne dovolj natančno urejana vprašanja. Zato smo igre na srečo, ki bodo potekale preko elektronskih naprav, to se pravi internetne igre na srečo, urejali na povsem identičen način, kot so urejene dosedanje klasične ali posebne igre na srečo. Torej, gre zato, da se tudi internetna igra na srečo opredeli kot klasična igra na srečo, ali kot posebna igra na srečo, pridobi koncesijo in na tej podlagi se seveda tudi koncesnina razporeja za iste namene in na enak način, kakor pri drugih igrah na srečo. Vsled tega menimo, da je zakon konsistentno razrešil to vprašanje. Seveda pa dopuščamo razpravo o tem, ali bi veljalo v prihodnje, ko bo zakon prenovljen, tovrstno vprašanje rešiti na drugačen način. Vendar glede na to, da smo želeli iti z minimalnimi nujnimi popravki v ta zakon, sodimo, da je obstoječa rešitev konsistentna, da zagotavlja enakopravno obravnavo vseh iger na srečo in da na ta način tudi niso prizadete organizacije, ki so preko Državnega sveta eksplicitno izrazile svoj interes pri pridobivanju sredstev. Zato predlagam, da Državni zbor ta zakon podpre, da bomo čim prej lahko pripravili popolno prenovno tovrstne zakonodaje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

Sledi predstavitev Poslanskih skupin. Gospod Luka Juri bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

DR. LUKA JURI: Lep pozdrav!

Socialni demokrati podpiramo zakon v celoti oziroma novelo zakona v celoti, zato ker prinaša veliko pomembnih novih elementov. Kot na primer bistveno večja in širša možnost samoprepovedi ali pa večje možnosti, kar se tiče zdravljenja odvisnosti od igralništva. Na področju spletnih iger uvaja

regulativo, ki je smiselna, ki pa, tako kot je povedala tudi državna sekretarka, pušča, in tudi to je mnenje Socialnih demokratov, odprto možnost za iskanje boljše rešitve. Ne za to, ker bi bil smisel sedanje rešitve slab, ampak zato, ker sama narava medmrežja, interneta, je takšna, da omogoča takšno fleksibilnost in iskanje možnosti za zaobitev zakona, da se velikokrat na veliko področij tisto, kar je zapisano na papirju, izkaže kot nezadostno. Dostopanje do spletnih iger, je namreč ne glede na karkoli bomo zapisali v zakon, tehnično zelo možno izvesti iz kateregakoli računalnika v Sloveniji, na katerokoli spletno stran, na katero naj bi bil prepovedan dostop iz Slovenije. Dovolj je, da preden greste na spletno stran, če si želite zapisati, greste na primer na www.anonimus.com, tam vpišete domeno, na katero želite dostopati anonimno, ne kot slovenski uporabnik in boste lahko prosto brez težav dostopili, kajti sistem ne bo vedel, da zastopate Slovenijo. Torej obstajajo pomanjkljivosti, za katere pa lahko seveda, ker konec koncev je edino, kar lahko krivimo, prdlagamo odgovornost na zakon, ampak po drugi strani je sama narava interneta takšna, da potrebuje nenehno posodabljanje in zato je za Socialne demokrate obljuba, da bomo v kratkem dobili nov zakon, zadostna, da lahko sedanjo novelo podpremo, zavedajoč se vseh ostalih prednosti, katere bi izgubili, če novele ne bi podprli. Kot rečeno prej, predvsem na področju zdravljenja odvisnosti in možnosti samoprepovedi izgubiti to priložnost, da bi to uveljavili, bi bila škoda. Zaradi tega Socialdemokrati pričakujemo, da bomo v najkrajšem času dobili nov zakon, v katerem bomo imeli tudi bolj sodobne rešitve na področju spletnih iger, v tem vmesnem času pa smo prepričani, da je novela tako, kot je predlagana, ustrenejša kot pa, če je ne bi bilo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Danijel Krivec, bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

DANIJEL KRIVEC: Hvala, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav kolegicam in kolegom.

Že uvodoma bom povedal, da tako kot v prvi obravnavi v Slovenski demokratski stranki tega zakona ne bomo podprli. Področje prirejanja iger na srečo v Sloveniji ureja Zakon o igrah na srečo, ki je bil sprejet že leta 1995 in noveliran v letih 2001 in 2003. Po določbah Zakona o igrah na srečo je prirejanje iger na srečo izključna pravica Republike Slovenije, igre na srečo pa lahko v Sloveniji prirejajo le gospodarske družbe, ki pridobijo koncesijo Vlade Republike Slovenije. Vloženi zakon, o katerem ponovno odločamo, o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo naj bi s predlaganimi spremembami predvsem nevtraliziral posledice gospodarske krize, ki močno vpliva na prihodke tako

igralniških podjetij kot tudi na njihovo sposobnost plačevanja vseh obveznosti. Kriznost tega trenutka dokazuje tudi težave vseh koncesionarjev ne glede na njihovo velikost in geografsko lokacijo. Nekateri od koncesionarjev že imajo likvidnostne težave in se borijo za svoj obstoj, ogrožena pa so tudi delovna mesta, posledično pa tudi prihodki lokalnih skupnosti in državnega proračuna. Tudi zaostrovanje domače in tuje konkurence v sosednjih državah in tudi spletni nadomestki posebnih iger na srečo v zadnjih letih povzročajo občutno zniževanje profitnih stopenj pri izvajanju iger na srečo. Obstoječa posebna igralniška dajatev temelji na oceni dobičkonosnosti in tržni strukturi iz leta 2001. Položaj panoge 2009 pa je neprimerno drugačen, kar bi bilo potrebno smiselno upoštevati tudi v tem zakonu, predvsem zato, ker se gospodarska kriza še vedno ni zmanjšala. Generalni cilji, ki jih zakon prinaša, ne odgovarjajo na temeljne razvojne probleme slovenskega igralništva. Ne temeljijo na aktualnih ekonomskih in tudi statističnih podatkih ter gospodarskih in poslovnih kazalnikih. Ne temeljijo na aktualnih znanstvenih raziskavah in študijah. Ne zasledujejo trendov v tej panogi. Predlog omejuje dejavnosti igralnic in favorizira razvoj zasebnega podjetja Športne loterije, d.d. Še naprej se omogoča podeljevanje koncesij brez javnih razpisov.

Krepi se monopol zasebnega podjetja na področju športnih stav in spletnega igralništva. Skozi ta zakon se omogoča odliv denarja tudi v davčne oaze. Krepi se politično upravljanje uprav gospodarskih družb na področju igralništva. In kot zadnje, ne sledi aktualnim razmeram in trendom v svetu.

V veljavni ureditvi je prirejanje iger na srečo omogočeno le družbam s koncesijo za prirejanje klasičnih iger na srečo, to sta Loterija Slovenije in Športna loterija, to je družbam s koncesijo za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnicah.

Ministrstvo bi s spremembami igralniškega zakona, ki je ponovno v odločanju, Loterijo Slovenije in Športno loterijo zavarovalo pred domačo konkurenco tudi na področju spletnega igralništva. Ohranja se ureditev, po kateri je prirejanje iger na srečo po internetu dovoljeno le že omenjenim prirediteljem klasičnih in posebnih iger na srečo. Dodatno pa bi se še bolj zaščitil monopol glede športnih stav. Zakon predvideva zmanjšanje pravic igralnic, saj jim onemogoča prirejanje športnih stav. Igralnicam je s tem vzet nov pomemben vir zaslužka, predvsem pa Vlada s svojimi ukrepi onemogoča razvoj konkurenčnega trga. Tako se slovenski ponudniki internetnih iger na srečo ne bodo mogli spustiti v konkurenčni boj v mednarodnem prostoru, saj se internetne igre, ne glede na vse poskuse omejevanja, tržijo globalno. Večja preglednost in konkurenca bi prinesla tudi več denarja v proračun oziroma za financiranje invalidskih in športnih organizacij.

Ob vsem tem mora Slovenija upoštevati tudi dejstvo, da se v sosednjih državah zakonodaja na tem področju že liberalizira, tako na Hrvaškem, Madžarskem kot tudi v Črni

gori in Srbiji. Načrtuje se tudi gradnja večjih turistično-igralniških kompleksov, ki bodo zaradi svoje bližine gotovo dolgoročno vplivale tudi na naše gospodarstvo. Zakonodajo pa je delno liberalizirala tudi Republika Italija, ki dovoljuje omejeno prirejanje iger na srečo tudi v gostinskih lokalih.

Vse navedeno nas prepričuje, da tega zakona ni smiselno podpreti.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Franco Juri bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Zares bo podprla zakon, vendar samo pod pogojem, da bo ta zakon čim prej noveliran v tistem delu, ki je za nas problematičen, in to je v 4. členu zakona. Navsezadnje želimo prisluhniti tudi dilemam, ki jih je izpostavila pooblaščenka, ko ugotavlja, da bi dejansko v 4. členu lahko prišlo do določenih zlorab, neprimernih interpretacij, ko se skuša zagotoviti transparentnost iger na srečo na spletu - in Vlada je tu upravičeno namenila primerno pozornost koncesijam, ki so potrebne za večjo preglednost iger na srečo na spletu. V 4. členu je vendarle jasen namig oziroma kar določba, da se bodo vse tiste igre, ki ne sodijo v koncesije, tudi na spletu prepovedale. Namen je vsekakor razumljiv in ga podpiramo. Način izvajanja te prepovedi pa je lahko velika past za svobodno razpolago interneta. Zato menimo, da je treba nujno 4. člen v novelizaciji zakona spremeniti in prepričati morebitne zlorabe.

Kot nekateri poznavalci opozarjajo, bi lahko prišlo po eni strani do neučinkovitosti izvajanja 4. člena, kajti kot je bilo večkrat rečeno, tehnologija omogoča bajpasiranje takega nadzora in take preglednosti. Po drugi strani, če želimo maksimalno učinkovitost obstaja nevarnost razvoja invazijskih tehnologij, ki pomenijo dejanska grožnja svobodni uporabi spleta. Zaradi teh dilem se zavezujemo, da bomo kot poslanska skupina vztrajali in zagotovili s strani obeh ministrstev, Ministrstva za finance in Ministrstva za visoko šolstvo in tehnologijo, da čim prej opredelijo, pojasnijo in spremenijo 4. člen, da ne bi dejansko bilo več dilem o tem, da ta zakon, ki je dober in ki bi ga bilo škoda zavreči in ustaviti zaradi te nedorečenosti, vendarle z novelacijo postane še bolj pregleden in zanesljiv.

Poslanska skupina Zares bo zakon podprla, seveda ob izraženih dilemah in ob izraženih pričakovanjih, pa tudi ob zavezi, da se čim prej pride do novelizacije zakona.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Jakob Presečnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Gospa državna sekretarka, spoštovani kolegice in kolegi.

Igre na srečo, statistično dokazano, prinašajo veliko družbenih, družinskih in osebnih problemov in tragedij. Po drugi strani pa prirejanje iger na srečo kot gospodarska dejavnost predstavlja pomemben vir dohodka države in lokalnih skupnosti. Zaradi tega je bistvenega pomena, da igre na srečo potekajo v urejenem in nadzorovanem okolju, da se zagotavljata varstvo potrošnikov in javni red. Zaradi "kontroverzne" narave dejavnosti iger na srečo je pomembno, da se posebno skrb namenja udeležencem iger na srečo oziroma igralcem. Da se v čim večji možni meri preprečijo njihova odvisnost od iger na srečo in s tem povezane posledice zanje, za njihove družine in celotno družbo.

Zakon pa poleg tega, da je pomemben vir dohodka države in lokalnih skupnosti zavezuje prireditelje k oblikovanju določenih sredstev in koncesij in iz koncesij za dobre namene, ki se nakazujejo na fundacijo za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in športno fundacijo.

Skoraj odveč je poudariti, da je dejavnost invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij izjemnega javnega pomena, še posebej v državi, v kateri mora društvena dejavnost marsikdaj nadomestiti funkcijo države, ki vsega tega ne zmore. Predlagatelji veta, po našem mnenju, izražajo upravičen strah, da bo sedanja stabilnost javnega financiranja iz tega vira za invalidske, humanitarne in športne organizacije ogrožena, saj naj bi slovenska prireditelja klasičnih iger na srečo zaradi rešitev v tem predlogu zakona uspela iztržiti bistveno manj koncesijskih dajatev za dobre namene, katere se nakazuje v fundacijo za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in športno fundacijo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se bomo zato pri glasovanju o vetu vzdržali in tako omogočili pripravo sprememb zakona oziroma novega zakona, ki bo tudi v razpravi nakazane probleme odpravil. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Franc Jurša bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoјencev.

FRANC JURŠA: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Lep pozdrav državni sekretarki, kakor tudi vam, kolegice in kolegi.

Kot je bilo danes že večkrat povedano, je razlog za vložitev ponovne zahteve o že speti noveli Zakona o igrah na srečo spornost oziroma po mnenju Državnega sveta škodljivost 3.A člena. Državni svet meni, da na podlagi tega člena zakon povsem na novo opredeljuje prireditelje za spletne igre na srečo. Ta vrsta iger na srečo tako naj ne bi bila več podvržena financiranju invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij, temveč bi jo lahko prirejale zgolj gospodarske družbe. Tako mnenje Vlade kot naše Zakonodajno-pravne službe

sledi stališču, da se s tem členom v bistvu ne posega v že uveljavljeno ureditev iger na srečo po telekomunikacijskih sredstvih, ki je v veljavi že od leta 2001. Ali so spletne igre na srečo posebna vrsta iger na srečo ali gre zgolj za eno od opcij prirejanja iger na srečo? S tem sporna določba v bistvu ne posega v samo ureditev glede določitve koncesionarja ali v ureditev glede prejemnikov sredstev, ki je po našem mnenju jasno. Gre za enega izmed načinov prirejanja iger na srečo in morebiti za neko novo vrsto, vendar, ali je takšna ureditev, na podlagi katere je tako zapostavljeno oziroma izvzeto financiranje invalidskih, humanitarnih organizacij, primerna. Tovrstne organizacije so prepričane, da ne, zato bi mogoče na tem mestu kazalo razmisliti o podpori vetu. Obstaja še ena dilema, na katero nas je s svojimi pripombami opozoril gospod Igor Belnot, mogoče malce pozno, vendar sprašujem, če je to bilo prepozno. Slednji oporeka sicer ne členu, ki ga Državni svet ocenijo kot spornega, temveč določbi, ki se nanaša na prepoved prejemanja ali posredovanja omogočanja dostopom do spletnih strani, preko katerih se je mogoče udeležiti spletnih iger na srečo, na prepoved oglaševanja, in to vsem tistim osebam, ki nimajo koncesije Vlade. Da morebiti tudi v tem delu zakona gre za ustavno spornost, pa kar je s svojim sicer neobveznim mnenjem opozorila tudi informacijska pooblaščenka, ker ravno ta ukrep omejevanja do dostopa do spletnih iger na srečo smatra za ustavno spornega, in to tako z vidika ustavno zagotovljene pravice svobodnega ravnanja kot z vidika zagotavljanja tajnosti občil.

Skratka, Poslanska skupina DeSUS priznava in ocenjuje, da Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona iger na srečo ni usklajen z široko javnostjo v tolikšni meri, da bi lahko bil deležen brezpogojne podpore. Mogoče pa bi vendarle bilo primerno tovrstne pripombe še malo razdeliti in jih seveda, če so upravičene, vključiti v sam zakon.

Glede na navedeno poslanci DeSUS-a v tem trenutku, žal, ne moremo z gotovostjo trditi, da bomo zakon podprli, niti ne moremo z gotovostjo trditi nasprotno, torej, da bi glasovali proti zakonu. Naša odločitev bo sprejeta in znana po opravljeni razpravi, ko bomo morda slišali še kak argument. Do takrat pa apeliramo na vas, cenjene poslanke in poslanci, da te naše pomisleke vzamete na znanje in se o njih tudi izrečete. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Srečko Prijatelj bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Res je, da področje prirejanja spletnih iger na srečo v celoti prepuščamo presoji ministra za finance. In sicer, povsem nova izjema se dogaja v strukturi Zakona o igrah na

srečo, da se realno omogoča, da vsak finančni minister v svojem mandatu lahko presoja in po svoji lastni presoji vrši politiko financiranja invalidskih in humanitarnih organizacij; tu imajo invalidi popolnoma prav. Iz koncesijskih dajatev, ki so pridobljene iz spletnih iger na srečo, se tako zagotavlja stabilnost financiranja invalidskih in humanitarnih organizacij po svoji lastni presoji, kar je lahko dostikrat tudi v škodo invalidom.

Sedaj se ogromno denarja steka na ta naslov, zato smo v Slovenski nacionalni stranki mnenja, da bi morala tako pridobljena sredstva biti bolje porazdeljena tudi za neposredne humanitarne namene za blažitev socialnih problemov. Večja pa bi morala biti tudi pomoč neposredno socialno ogroženim slojem. Dejstvo je, da si tudi mnoge občine v Sloveniji obetajo svoj razvojni potencial ravno iz teh koncesijskih dajatev in načrtujejo znaten del prihodkov v svojih proračunih kot prihodkovno stran.

Težko razumemo dobro voljo države, da bi hotela sistemsko urediti te zadeve, ker igralničarje dvakrat obdavčimo. Prvič s to neposredno koncesijsko dajatvijo, ki je v višini 47% davka takoj odvedena, in drugič se tisti 53% dobiček kot dohodek ponovno obdavči. Koncesijska dajatev je tako, bom rekel, na nek način kar velika, če vse to seštejemo. In namesto, da bi spodbujali razvoj turizma in igralništva, kajti Slovenija ima to prednost, da bi to lahko razvijala, in da bi šli v korak tudi s ponudbo, delamo morda tu krivico tistim, ki bi hoteli vlagati v to. Jaz bi tukaj omejil investicije na to, da investitor, ki želi dobiti koncesijo, mora biti res investitor, mora zgraditi nek atribut v mestu, mora narediti hotel oziroma, ne vem, neko primerno površino za opravljanje te dejavnosti, da tudi prostor pridobi v tem, kasneje pa bi seveda dovolil, da se ta dejavnost tudi širi, če bi bil na mestu Vlade. Pri nas dovoljujemo nekaterim, da zgolj najamejo prostor, ga v bistvu samo delno opremijo in tam imajo potem lahko možnost velikih zaslužkov brez vlaganja. Skratka, če ne upoštevamo tudi skladnega regionalnega razvoja in pa seveda tudi razvoja turizma in ne bomo naložili novim investitorjem, da to upoštevajo, tudi ne bo smiselnega razvoja na tem področju, prav gotovo pa bo razvoj in zanimanje upadlo tudi zaradi tega, ker imamo tako obdavčitev dohodka na tej strani. Prav gotovo bodo tudi zaradi tega še toliko bolj prizadete invalidske in humanitarne organizacije, ker bo prihodkov tudi iz tega naslova manj.

Vendar pa moramo pohvaliti tudi zakon, ki ureja sedaj veljavni zakon, spremenjen zakon, ureja tudi dejansko zaščito mladoletnih oseb in tudi zdravljenje od odvisnosti. To je bila ena pozitivna stvar, ki jo je ta zakon prinesel in treba je povedati tudi to, da smo nekako tudi zakonsko uredili, pravilno uredili tudi napitnine v igralniški dejavnosti. Kar nekaj milijonov evrov je bilo sedaj pobranih s strani države, ker enostavno ta sredstva niso bila deljena med delavce.

Če tehtamo, koliko je pozitivnega in koliko je negativnega, prav gotovo, da je še marsikaj za popraviti v tem zakonu, zlasti kar se tiče koncesij in dajatev, tudi pri invalidih je nedopustno, da presojo prepuščamo ministru, koliko bo dal oziroma koliko ne bo dal. Vendar pa bi jaz dejal v imenu Slovenske nacionalne stranke, da je zakon treba spraviti v življenje, vendar ga pa v najkrajšem možnem času novelirati tudi s tem, kar so predlagali predlagatelji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Mag. Borut Sajovic, bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo. Prijazen pozdrav državni sekretarki in predstavnikom Državnega sveta!

Kot je znano je Državni svet 23. 12. sprejel zahtevo za ponovno odločanje o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo. Državni svet nasprotuje oziroma ne soglaša z rešitvami v zakonu, ki se navezujejo predvsem na predloge in upoštevanje predlogov Loterije Slovenije in Športne loterije. Prav tako pa navajajo, da je po njihovem mnenju sporen tudi 3.a člen, ki naj bi na novo določal prireditelje za spletne igre na srečo, s čimer bi bila v nasprotju z dosedanjo obstoječo prakso za sredstva prikrajšani Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in športna fundacija. Kot izhaja iz obrazložitve Vlade predlog sprememb in dopolnitev Zakona o igrah na srečo uvaja potrebne popravke, zlasti na področju odgovornega prirejanja iger na srečo in na področju nadzora. Tako se na primer odpravlja prepoved naložb prireditelja pri drugih pravnih osebah in podjetnikih, uvaja pa tudi na novo možnost, da prireditelji klasičnih iger na srečo sodelujejo v skupni igri na srečo z drugimi in tujimi domačimi prireditelji.

V poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije se strinjamo s sprejetim predlogom zakona, saj prinaša po našem mnenju ustrezne spremembe in posodobitve, seveda pa se zavedamo tudi, da rešitve niso vselej optimalne glede na stanje na področju iger na srečo. Vendar pa bi za večje spremembe bilo nujno spremeniti celoten zakon, za kar pa je najprej potrebno počakati na novo strategijo na področju urejanja iger na srečo. Ta je v pripravi, zato še enkrat pozivamo k čim prejšnji pripravi te strategije, ki bo podlaga za korenitejše spremembe in morebitno novo konceptualizacijo področja iger na srečo, takrat pa bo zagotovo tudi priložnost in možnost, da se te pomanjkljivosti, ki se ta trenutek še opažajo v zakonu, popravijo in odpravijo.

Resno jemljemo tudi očitke, da bosta prikrajšani fundaciji FIHO in pa športna fundacija. Tu menimo, da niso

povsem upravičeni, saj se s spremembami zakona ohranja obstoječa ureditev in bo prirejanje spletnih iger na srečo še naprej dovoljeno le tistim, ki imajo koncesijo za trajno prirejanje klasičnih iger na srečo ali pa za prirejanje posebnih iger. Pri spremembi zakona gre preprosto za to, da se ureja izvajanje spletnih iger, pri čemer je določeno, da spletna igra na srečo ni posebna vrsta igre na srečo, temveč samo drugačen način prirejanja iger na srečo tako klasičnih kot posebnih. In to v življenju in praksi zagotovo drži. Zato tudi niso predvidene in ne morejo biti predvidene drugačne koncesije za tovrstne igre, ter posledično tudi za spletne igre na srečo velja ureditev, ki velja za vse ostale igre. To enostavno pomeni, da se za prirejanje spletnih klasičnih iger na srečo obračunavajo povsem enake dajatve, koncesijska dajatev pa se v celoti nameni za financiranje invalidskih, humanitarnih in pa športnih organizacij. Povsem enako mnenje je nenazadnje dala tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Morda še največji očitke prihaja s strani tistih, na kar sicer Državni svet ni opozoril, to je tistih, ki opozarjajo na omejevanje dostopa do spleta, kar je po našem mnenju treba premisliti, kajti taka rešitev kot je vsebovana v 4. členu zakona. Ali je to ustrezno z vidika zagotavljanja svobode dostopa do spletnih vsebin? Ter na drugi strani resno jemati tudi možnost kršenja posameznikove komunikacijske tajnosti. Ob tem menimo, da se mora predlagani zakon izvajati v skladu z obstoječo zakonodajo in ustavo, kar pomeni, da morajo biti uporabniki ustrezno zaščiteni.

Tu bi opozoril tudi na številne negativne lastnosti, ki jih prinašajo igre na srečo. Iz Nove Gorice dobivamo tudi pismo in pobudo, da je treba ustrezno zakonsko urediti tudi zdravljenje odvisnikov od iger na srečo. V letu 2008 je bilo tako na tem območju obravnavanih več kot 55 oseb. Samo v prvih treh mesecih leta 2009 pa je število teh oseb preseglo 40. Tudi to je treba imeti vedno v vidu, kadar govorimo o igrah na srečo, ne samo zaslužek in denar, pač pa tudi negativne posledice.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije se bomo odločali tako kot prvič in zakon podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Glasovanje o zakonu bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 34. točki dnevnega reda, oziroma najkasneje ob 21.25.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O UPRAVLJANJU KAPITALSKIH NALOŽB REPUBLIKE SLOVENIJE**.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 25 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

Mag. Helena Kamnar, izvolite imate besedo.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo. spoštovani prisotni.

Vlada je julija lansko leto sprejela politiko upravljanja podjetij v državni lasti, ki vključuje aktiven način upravljanja s kapitalskimi naložbami države. Ta politika temelji na smernicah OECD-ja ter načelih OECD-ja o upravljanju podjetij v državni lasti. S to politiko je Vlada zastavila tudi cilj, da bo na novo normativno uredila vprašanje upravljanja s kapitalskimi naložbami države, in sicer na način, ki bo primerljiv z načini, ki jih imajo druge države Evropske unije. Za obstoječi sistem upravljanja kapitalskih naložb v Sloveniji je značilno, da obstaja velika razdrobljenost po različnih resorjih ter prepletanje sektorskih politik z lastniškim upravljanjem. To pogosto vodi do neracionalnih odločitev v posameznih primerih in zaradi tega je toliko bolj pomembno, da se na tem področju zadeve uredijo na nov način. Vodilo pri oblikovanju zakonskih rešitev je bilo, da država deluje kot aktiven in vzoren lastnik, ki bo v skladu z jasno in dosledno oblikovano lastniško politiko zagotavljal, da bo upravljanje naložb pregledno in učinkovito ter v javnem interesu. Država se ne bo vključevala v vodenje dnevnega poslovanja družb v državni lasti, ampak bo to vlogo prepuščala upravi družb in njenim nadzornikom.

Predlagani zakon določa načela, po katerih se mora opravljati kapitalske naložbe, akte, na podlagi katerih bo potekalo upravljanje kapitalskih naložb, in ustanovitev organizacije, to je agencije za upravljanje kapitalskih naložb. S tem zakonom se urejajo tako njena ustanovitev, organizacija, delovanje in seveda tudi pristojnosti. Zakon predvideva dva temeljna dokumenta, po katerih se bo upravljanje izvajalo, in sicer strategija upravljanja, ki jo bo sprejel Džbor za obdobje najmanj treh let in vsebuje razvojne usmeritve države kot lastnika posameznih družb, ter konkretizacija te strategije, kar je letni dokument, tako imenovan letni načrt upravljanja kapitalskih naložb, ki pa bo v pristojnosti Vlade Republike Slovenije. V okviru strategije in letnega načrta upravljanja, bo agencija s portfeljskimi naložbami razpolagala samostojno, s strateškimi pa po predhodnem soglasju Vlade. Za izvajanje nalog upravljanja kapitalskih naložb bo ustanovljena agencija kot samostojen in neodvisen organ s statusom neposrednega proračunskega uporabnika, ki bo primerljiv s statusom, recimo, Računskega sodišča, Ustavnega sodišča in podobno. Njen organ bo direktor,

ki bo vodil njeno poslovanje in sprejemal odločitve o upravljanju kapitalskih naložb, ter tričlanski svet agencije, ki bo nadzoroval poslovanje agencije, sprejemal ključne akte agencije in dajal soglasja k določenim odločitvam upravljanja kapitalskih naložb, ki bodo sicer v pristojnosti direktorja. Agencija bo lahko pridobivala kapitalске naložbe na podlagi sprejetega letnega načrta upravljanja, na drugi strani pa bo lahko razpolagala s kapitalskimi naložbami v skladu s sprejetim in na podlagi letnega načrta upravljanja kapitalskih naložb potrjenim načrtom.

Bistveno je, da bo lastništvo premoženja še vedno državno. Torej bo agencija nastopala v nekem smislu kot agent države in ne kot odtujen lastnik premoženja. Agencija bo delovala na podlagi kodeksa, ki bo natančno predpisal pravila delovanja. Ocenjujemo, da bo zakon po opravljeni javni razpravi moč še pomembno izboljšati in bo na tak način izboljšal celotno delovanje upravljanja finančnega premoženja države. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Zvonko Černač bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovana kolegica in spoštovani kolegi ter ostali prisotni!

Zakon, ki ga imamo pred danes pred sabo, govori o upravljanju kapitalskih naložb Slovenije. Mislim, da je treba najprej razjasniti, kaj pomeni pojem upravljanja v smislu tega zakona. Izraz "upravljanje" v skladu z določbami tega zakona pomeni "pridobivanje, zamenjavo in prodajo ter vsak drug pravni posel, na podlagi katerega se imetništvo delnic ali deležev Republike Slovenije prenese na drugo pravno ali fizično osebo". To bo počela agencija, katere svet bo štel tri člane, ki jih bo predlagal predsednik Vlade in imenovala Vlada.

Vlada kot poglobiten razlog za sprejetje zakona in ustanovitev Agencije za upravljanje kapitalskih naložb navaja vstop Slovenije v OECD. Pri tem naj bi bilo sprejetje tega zakona po mnenju Vlade ključnega pomena. OECD res določa načela in smernice za upravljanje podjetij v državni lasti, te pa ne določajo niti vsebine niti formalne oblike glede upravljanja podjetij, ki so v državni lasti. Tudi primerjalno pravni pregled, ki kaže, kako imajo to področje urejeno druge države, ki ga je zakonu priložila Vlada, pritrjuje temu dejstvu. Vstop v OECD torej Vladi služi predvsem kot alibi za sprejetje rešitev, ki so škodljive tako za državo kot državljanke, predvsem pa za upokoјence.

V Državnem zboru smo bili že priče zavajanju o tem, da OECD nekaj zahteva od nas. Nedolgo tega je bil na predsednika Državnega zbora s strani gospoda Kosa, protikorupcijske

komisije, naslovljena urgenca o tem, da mora Mandatno-volilna komisija nemudoma sprejeti neka pravila glede postopka imunitete, češ da to zahteva OECD. Ko se je zahtevalo dokument, ki naj bi to zahteval, in ko se je ta dokument dobilo, se je ugotovilo, da temu ni tako in da ima Državni zbor ta pravila že urejena v svojem poslovníku. Resničen namen zakona je torej obvladovanje kadrovske strukture v državnih podjetjih tudi potem, ko bo Pahorjeva vlada sestopila z oblasti, predvsem pa privatizacija velikih državnih sistemov, ki bo potekala v zelo ozkem krogu, saj bo konkretne odločitve o prodaji državnih naložb in podjetij sprejemala zelo ozka skupina ljudi. Prej sem že povedal, da svet agencije šteje tri člane, imenuje jih Vlada na predlog predsednika vlade, enako direktorja. Se pravi, v tem svetu bo predstavnik Zaresa, LDS-a, SD-ja, za DeSUS ni več prostora. Odločala bosta dva od treh. In po mnenju Pahorjeve vlade gre za samostojen in neodvisen organ. Strategijo bo res sprejemal Državni zbor, vendar v njej ne bo navedena ne cena, ne kako se bodo te naložbe prodajale, ne komu, ne za kakšno ceno in nobene omejitve ni glede vrednosti pri prodaji teh naložb. Vedeti moramo, da se s tem zakonom na agencijo prenaša celoten Kad, z vsemi deleži, vsemi podjetji, z obema institucijama oziroma podjetjema, ki ju je nedavno ustanovila ta Kad, PDP in PDU, kjer je šele omogočeno netransparentno poslovanje. Slovenska odškodninska družba, DARS, v celoti je 100%, to se pravi, avtoceste, Letališče Brnik, Luka Koper, Slovenske železnice, obe banki - NLB in Nova KBM, vsa elektroenergetska podjetja, CU elektroenergetski sistem, Telekom, Pošta, vse ne samo srebrnina, vse, s čimer pač ta država zagotavlja neko materialno substanco, in glede prodaje tega ne bo več nobenih omejitev. Državni zbor bo z navadno večino sprejel neko strategijo in na podlagi tega se bodo zadeve sprocesirale.

Zakon določa, da mora biti delež, ki gre v prodajo in ki znaša več kot 25%, ovrednoten s strani pooblaščenega ocenjevalca. Zanimivo, 25%. Ni določena vrednost deleža. Mi poznamo deleže, kjer je 25% vrednih nekaj tisoč evrov in poznamo deleže, kjer je 25% vrednih nekaj milijonov evrov, bistvena je vrednost deleža, ta pa ni določena. Se pravi, da se bo do več 10, več 100 milijonski zneski lahko prodajali celo tako, da ne bo potrebno zagotoviti prej ocenitve tega premoženja. Tisto, kar je bistveno in kar ruši celoten koncept, je pa tisti del, ki govori o prenosu deleža Zavarovalnice Triglav iz KAD-a, gre za delnice, katerih imetnik je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje na to agencijo. Jaz sem prej povedal, kaj pomeni izraz upravljanja. Izraz upravljanja pomeni razpolaganje v celoti vključno s prodajo, z utajitvijo, z zastavo. V zakonu piše: "Vsak drugi pravni posel, na podlagi katerega se imetništvo delnic ali deležev Republike Slovenije prenese na drugo pravno ali fizično osebo." V primeru tega deleža Zavarovalnice Triglav se spomnimo, gre za delež, ki je bil na KAD v letu

2007 prenesen z namenom zagotavljanja dodatnega vira za pokojninsko blagajno, za pokojnine. Na kar je takratna opozicija, sedanja vladajoča koalicija, očitala Janševi vladi slabe namene, zgodil se je referendum in zaradi manipulacije v javnosti s strani takratne opozicije je bil ta zakon na referendumu zavržen. Potem je bil v letu 2008 sprejet novi zakon, ki je ta delež neposredno prenesel na Pokojninsko blagajno in ga dal v upravljanje KAD-u, samo kontra situacija, namen je ostal isti. Ravno zaradi tega, ker je bila izražena bojazen, da ne bi KAD tega deleža prodal, sedaj pa te določbe črtamo. S tem zakonom se to črta, upravljanje, ki pomeni razpolaganje v vseh vsebini vključno s prodajo, se preneša na agencijo, ki jo bodo vodili trije ljudje mimo volje upokojencev. Takrat je bila Zveza društev upokojencev, predvsem predsednica, nekdanja poslanka Socialnih demokratov gospa Mateja Kožuh Novak zelo glasna. Kje je danes, ni je slišati. Na Vladi je bil 17. decembra ta zakon sprejet brez nasprotovanje DeSUS-a. Zanimivo. Gre pa za del, od katerega se napaja Pokojninska blagajna in ki je bil takrat prenešen na pokojninsko blagajno ravno z namenom vzdrževanja dolgoročne stabilnosti pokojninske blagajne. Ta zakon neposredno posega v stabilnost pokojninskega sistema v varnost pokojnin in upokojencev. Pričakujemo torej, da tako kot je predlagan, ne bo sprejet. Pričakujemo, da se bo vse premoženje, s katerim razpolaga država, v kolikor bo do njegove prodaje, prišlo namenilo zagotavljanju stabilnosti pokojninskega sistema v prihodnje, da se ne bodo ustanovljale paradržavna institucije, ki bodo dodatno trošile v tako težkih časih, o katerih radi govorite, davkoplačevalskega denarja in da se bo zagotovilo upravljanje na tak način, da bo o njem, ko gre za večje zneske, z dvotretjinsko večino odločal Državni zbor.

Vse to so razlogi, da tega zakona ni mogoče podpreti. In vse to so razlogi, da ga je treba zavriniti. In vse to so razlogi, da ga ni mogoče tudi v nadaljnjih fazah zakonodajne procedure popraviti, ker je konceptualno zgrešen.

Slovenska demokratska stranka tega zakona ne bo podprla. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Vili Trofenik bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim.

Osnovni namen predloženega zakona je zagotoviti gospodarno in pregledno upravljanje s kapitalskimi naložbami Republike Slovenije po načelih učinkovitosti, preglednosti, odgovornosti in predvidljivosti.

Predlog zakona o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije odpravlja dosedanjo veliko razdrobljenost na tem področju in prenaša upravljanje kapitalskih naložb iz

posameznih resornih ministrstev na agencijo za upravljanje s kapitalskimi naložbami kot samostojen in neodvisen organ s statusom nevladnega neposrednega proračunskega uporabnika. S tem se država umika iz tekočega upravljanja družb in ga prepušča samostojni in neodvisni agenciji. Upravljanje s kapitalskimi naložbami bo temeljilo na aktih, in sicer strategiji, katere sprejem je v pristojnosti Državnega zbora in letnem načrtu, kot izvedbenem načrtu, ki jo bo pripravila agencija in sprejela Vlada na podlagi sprejete strategije, ter kodeks upravljanja, ki bo odražal temeljna načela obravnavanega zakona. Predvidena organa upravljanja agencije sta direktor, ki vodi poslovanje in sprejema odločitve upravljanja kapitalskih naložb, in tri članski svet agencije. Direktor bo moral za pomembnejše odločitve pridobiti soglasje sveta sestavljenega iz neprofesionalnih članov, ki bo nadzoroval poslovanje agencije in sprejemal ključne akte agencije. Poleg navedenih dveh organov zakon predvideva še akreditacijsko komisijo, kot posvetovalno telo, ki bo oblikovalo strokovna mnenja o primernosti kandidatov za članstvo v organih gospodarskih družb. Sprejetje predloženega zakona, s katerim se zagotavlja strokovno in gospodarno upravljanje s kapitalskimi naložbami Republike Slovenije, predstavlja enega izmed ključnih pogojev za vstop Republike Slovenije v organizacijo za ekonomsko sodelovanje in razvoj. V naši poslanski skupini bomo predlagani zakon podprli in pričakujemo, da bo prišlo v nadaljnji proceduri še do izboljšanja posameznih delov zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Jakob Presečnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavnik, predstavnica Vlade, kolegice in kolegi!

V Slovenski ljudski stranki se strinjamo, da je za obstoječi sistem izvajanja upravljanja naložb značilno, da obstaja velika razdrobljenost upravljanja z naložbami po različnih ministrstvih, kjer se oblikuje sektorska politika in izvaja lastniško upravljanje, kar povzroča nasprotje interesov. Prepletanje sektorske politike z upravljanjem prav gotovo povzroča nepreglednost in nepovezanost med posameznimi upravljavci posameznih naložb, neučinkovito in premalo strokovno upravljanje ter zapletene postopka sprejemanja odločitev na več ravneh odločanja glede izvajanja lastniških pravic v družbah, kot to v obrazložitvi zakona trdi zakonodajalec. Zato je poglavitna rešitev tega predloga zakona, da se upravljanje kapitalskih naložb s posameznih resornih ministrstev prenese na agencijo, ki se ustanavlja s tem zakonom. Četudi naj bi bil sprejem tega zakona ključnega pomena za vstop Slovenije v organizacijo za ekonomsko

sodelovanje in razvoj, smo v Slovenski ljudski stranki do tega predloga zakona močno skeptični. Zakon po našem mnenju pravzaprav ne prinaša prav nobene dodane vrednosti k upravljanju kapitalskih naložb. Še več, po našem mnenju v trenutku, ko govorimo o varčevanju v javni upravi je uvajanje nove agencije popolnoma kontraproduktivno vsem naporom in preprečevanjem, ki jih vsaj v opoziciji vlagamo v to, da bi predsednika Vlade prepričali, da je treba začeti varčevati.

Po drugi strani, zakon vnaša kar nekaj nejasnosti. Kaj pomeni pravzaprav ukinitev Soda, kar tako, brez kakšne posebne obrazložitve? Kaj pomeni ustanovitev agencije v odnosu do Kada, njegovih naložb in nalog? Po našem mnenju bi se moral ta zakon obravnavati skupaj s strategijo preoblikovanja teh dveh skladov, če bi hoteli imeti pred seboj jasno in čisto situacijo. Tako pa kupujemo mačka v žaklju, ustvarjamo zametek nečesa večjega, kar boste potem za našimi hrbti izpeljali bolj ali manj brez naše vednosti. Kaj nadalje pomeni rešitev prenosa upravljanja z delnicami Zavarovalnice Triglav iz Kapitalne družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja na agencijo in posledično črtanje 2. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, do katerega so upravičene fizične osebe. Po našem mnenju gre za grob poskus izigravanja referendumске odločitve in rešitve, ki je bila v skladu s to odločitvijo sprejeta in uvedena v Zakonu o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, do katerega so upravičene fizične osebe. Zakon s svojimi rešitvami temeljito posega v obstoječ sistem upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije in njegovih skladov, skoraj brez kakršnihkoli obrazložitvev, ki bi nam poslancem ta popolnoma nov koncept obrazložila.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo sicer pozorno prisluhnili današnji razpravi, predvsem pa želimo in zahtevamo od Vlade Republike Slovenije, da nam odgovori na zastavljena vprašanja in dileme. Predvsem bo od tega odvisna naša podpora temu zakonu, čeprav že skoraj zdaj lahko napovem, da takšnih nedorečenih in nepojasnjenih rešitev ne bomo podprli.

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Franc Jurša bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojence.

Prosim.

FRANC JURŠA: Še enkrat lep pozdrav vsem v dvorani.

Predlog zakona zasleduje predvsem dva cilja, in sicer centralizirano upravljanje s kapitalskimi naložbami države ter ustanovitev posebne agencije za upravljanje. S tem naj bi se po besedah predlagatelja omogočilo oziroma zagotovilo učinkovito, pregledno, odgovorno, opredeljivo in na sploh transparentno izvajanje vodenja kapitalskih naložb v lasti

Republike Slovenije. Da je sprejem tega zakona nujen in potreben, ne samo z vidika transparentnega upravljanja tega dela premoženja države, temveč in predvsem zaradi vstopa Republike Slovenije v Organizacijo za ekonomsko sodelovanje in razvoj, nam je jasno. Slednja namreč pogojuje vstop naše države že z doslednim upoštevanjem temeljnih načel priporočil in smernic, ki so osnova za njeno delovanje. Zato je treba pristopiti k sprejemanju zakona s takšno vsebino, ki jo imamo danes pred sabo. Ali je vsebina, gledano ta predlog zakona, primeren ali ne, pa je povsem drugo vprašanje. Neoziraje se na to, da je sprejet zakon s takšno vsebino pogoj za vstop Republike Slovenije v OECD, je treba presoditi ali predlagane rešitve dajejo primerno podlago za transparentno in učinkovito upravljanje s premoženjem države. Odgovor na to vprašanje je ključen. Namreč, vse preveč pogosto se je v preteklosti dogajalo in se še dogaja, da se s tem delom premoženja države ravna popolnoma neracionalno, kar rezultira tako v državni blagajni kot tudi na socialni ravni, mislim namreč na povečanje razslojevanja ljudi. Gotovo je, in v to smo poslanci DeSUS-a prepričani, treba to področje urediti. Menimo tudi, da ustanovitev agencije, ki bi delovala po načelih gospodarnosti in racionalnosti, je primeren predlog. Prepričani smo tudi, da je treba nujno določiti tudi odgovornost za postopanje oziroma sprejemanje odločitev, povezanih z upravljanjem tega premoženja.

Predlog predvideva ustanovitev agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije, ki naj bi bila pristojna za izvajanje nalog, ki se nanašajo na upravljanje kapitalskih naložb, delnic in deležev Republike Slovenije v posameznih gospodarskih družbah. Šele s slednjo naj bi država pričela delovati kot osveščena, aktivna ter vzorna lastnica, ki bo v skladu z jasno in dosledno oblikovano lastniško politiko zagotavljala, da bo upravljanje naložb pregledno, odgovorno, s potrebno stopnjo profesionalnosti in učinkovitosti. To izhaja iz obrazložitve predloga. Kaj pa je država na tem področju storila do sedaj? Tako organizirano, centralizirano upravljanje s kapitalskimi naložbami države naj bi bilo tudi pozitivna posledica za proračun, in sicer dodatnih 4,6 milijona evrov letu 2010 in kar 9,4 milijona evrov v letu 2011. Ponovno vprašanje: Kaj pa je država na tem področju delala do sedaj? Dolžnost vsake vlade je izvajati takšno politiko na tem področju, ki zagotavlja optimalne rezultate donosnosti kapitalskih deležev in naložb.

Kljub naši sicer načelni podpori pa imamo poslanci DeSUS-a določene pomisleke. Prvič, navedeni odgovor koalicijskih partnerjev, ki je zapisan v koalicijski pogodbi: "Koalicijski partnerji bomo Kad preoblikovali tako, da bomo upravljanje s premoženjem z namenom zagotavljanja sredstev za pokojninsko blagajno organizirali posebej, tako, da bo zagotovljena strokovnost in avtonomnost upravljanja državnega premoženja. Lastnino te nove organizacije bomo prenesli z države na Zavod

za pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot poseben kapitalski sklad, ki bo ločen od tekoče bilance ZPIZ-a. O plačah kot viru za financiranje pokojnin in prispevkov državnega proračuna bo tako preoblikovan kapitalski sklad ZPIZ ustvarjal dodatne prihodke, ki bodo zagotavljali določeno stabilnost pokojninske blagajne oziroma za investicije v zmogljivosti varstva starejših. Dejavnost upravljanja s pokojninskimi skladi bomo ob zagotovitvi ustrezne kapitalске varnosti osamosvojili, na javnem razpisu pa bomo izbrali več upravljavcev. Gotovo je, da predlog zakona posega tudi na del Kadovega in Sodovega premoženja. V kolizijski pogodbi pa je jasno zapisano, kam naj bi se preneslo premoženje upokojencev.

Naj povem in ponovim, v Poslanski skupini DeSUS rešitve predloga, načeloma podpiramo, predvsem z vidika transparentnosti, vendar ključno pripombo glede tega dela, ki se nanaša na premoženja upokojencev. Ne gre zgolj za združitev Kada in Soda, kakršnakoli ideja se tudi pojavlja v medijih, temveč celo za združitev upravljanja teh dveh z upravljanjem vseh kapitalskih naložb države. Tako stranka kot poslanska skupina je do danes večkrat opominjala in opozarjala, da naj bi bil ZPIZ tista institucija, ki bi bila dejanski lastnik sedaj Kadovega premoženja in s katerim bi ZPIZ zagotovo ravnal kot dober in skrben gospodar s ciljem ustvarjati dodatna sredstva za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. ZPIZ je dejansko lastnik tega premoženja do leta 1996, nato pa je prišlo do modifikacije zakonodaje, ki je pomenila začetek procesa, lahko rečemo tako imenovane tajkunizacije. V Sloveniji je tudi poročilo preiskovalne komisije, da je bilo poslovanje tako Kada kot Soda neučinkovito, nepravilno in nesmotrno. Preiskovalna komisija je do teh ugotovitev prišla v opravljenih 23 sejah. Računsko sodišče pa je zaradi teh ugotovitev izreklo mnenje s pridržkom. Na negospodarno postopanje Kada kaže tudi uveljavitev, da prodaja tega premoženja ni bila nujno potrebna, saj niti z vidika potreb same države niti z vidika bilance tega premoženja ni bilo izkazanih potreb o dodatni polnitvi pokojninske blagajne. Prepustitev tega premoženja ZPIZ-u bi plastično pomenila umik Vlade iz gospodarstva. Podobno imajo to urejeno tudi v drugih državah, na primer Švedska in Kanada. To prepričanje naj bi namreč predstavljalo zalogo za bodoče generacije. Politični vpliv neformalnih skupin je Kad pretvoril v parkirišče delnic, ki se še vedno nejavno prodajajo, daleč pod optimalno tržno ceno, dostikrat z namenom, da se pridobijo sredstva za reševanje finančnih in fiskalnih težav trenutne oblasti. To tako imenovano premoženje upokojencev iz procesa privatizacije bi moralo predstavljati osnovo za ustvarjanje dodatnih sredstev za pokojninsko zavarovanja ter hkrati vložek za sigurnost bodoče generacije.

Skratka, predlagani zakon o upravljanju kapitalskih naložb države je načeloma primeren, vendar absolutne podpore poslanci DeSUS-a v tem trenutku ne moremo zagotoviti. Besedilo

je potrebno saniranja, zato upamo in pričakujemo, da se bodo skozi zakonodajni postopek izkristalizirali in potrdili tisti predlogi, ki bodo v največji možni meri zagotavljali cilje, katerim ta predlog sledi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Bogdan Barovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane, kolegice, kolegi in predstavniki Vlade!

Eno v osnovi velja, v Slovenski nacionalni stranki smo prepričani, da prenos upravljanja državnih deležev na eno agencijo ničesar ne spreminja, kajti vse to bi moralo veljati že do sedaj. To je bistvo, iz katerega lahko izhajamo in mu nihče v tej dvorani ne more oporekati. Vezano na naše stališče, zapisano v zakonu, in sicer med cilji. Cilj pravi takole, eden od elementov oziroma alinej: "Pomembno je, da država prične", poudarjam, "prične delovati kot ozaveščen, aktiven in vzoren lastnik." Mislim, da je dikcija tako jasna, da vprašam, ali do sedaj tega država ni počela. Poudarjam, kot ozaveščen, vzoren in aktiven lastnik. Hudo priznanje, ne tej vladi, na sploh tej državi, za njeno ravnanje. Zelo hudo. Do danes v Slovenski nacionalni stranki, ko moramo odločati o tem zakonu, ne vemo, in ne vem, če kdo med vami ve, kolikšna je skupna vrednost deležev, ki jo bo prevzela ta agencija. Ali je skupna vrednost deležev 4,3 milijarde evrov, kot je zapisano v neki tabeli, stari 8 let, ali je to ocena nekoga, ki se je temu malo bolj posvečal, da sta to dve milijardi evrov. Tukaj ni tega podatka v tem zakonu. Nikjer ni jasno in eksplicitno povedano, koliko naložb ima država v lasti. Mi vemo, da jih ima 94 neposredno, 82 Kad, da jih ima 49 Sod, pa nekaj jih ima še ena od teh ustanov, torej skupaj približno 230. Ali se vse te naložbe, okoli 230, imenovanih neposredno iz Kada, Soda in mislim, da še... Bom pogledal kasneje podrobno. Ali so to vse? Katere so, ne vemo.

V zakonu piše, da za izvajanje nalog upravljanja kapitalskih naložb je predvidena ustanovitev Agencije za upravljanje kapitalskih naložb, ki bo samostojen in neodvisen organ s statusom nevladnega neposrednega proračunskega uporabnika. Poudarek je bil na nevladnega. 40. člen pa govori oziroma eden od drugih členov pa govori, da direktorja imenuje Vlada na predlog predsednika Vlade. Jaz ne razumem, da je neka, absolutno nevladna organizacija, agencija nevladna, če direktorja imenuje Vlada na predlog predsednika Vlade. Se bom dal podučiti.

40. člen pa pravi, kar mi seveda tudi ni jasno, jaz ne bom trdil, tisto, kar ne poznam, po navadi ne trdim, ni pa mi jasno: "upravljanje kapitalskih nalog Republike Slovenije se z dnem imenovanja predsednika in članov sveta prenese na agencijo po samem zakonu, na agencijo se iz kapitalске družbe

pokojninskega in invalidskega zavarovanja prenese upravljanje z delnicami zavarovalnice Triglav, delniške družbe, katerih imetnik je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije."

Omenjeno vsebino primerjam s podatkom izpred štirih let, kjer piše: "Kapitalska družba se je na skupščini odločila za preoblikovanje po stopnjah. Preoblikovanje bo Kadu omogočilo postati pomembna finančna skupina, ki bo lahko", poudarjam, "v naslednjih 45 letih prevzela dolgoročne pokojninske obveznosti." Kad zavarovalnica bo upravljala vzajemne pokojninske sklade in Kad bo postal močan zaveznik na pokojninskem področju. Jaz res ne razumem ničesar več. Ali je možno, da v želji po preoblikovanju Kada, ki se je preoblikoval v tem času, biti v naslednjih 45 letih močan, zdaj prenašamo del oziroma prenašamo sploh vse naložbe na neko agencijo, ki naj bi bila celo nevladna. Kup nejasnosti je v tem zakonu, kup manjkajočih podatkov. Ob vsej želji in hotenju, da bi pomagali Vladi, da bi dejansko res prišli enkrat do tega, da država, hudiča, ja ve, kaj ima in da zna s tistim, kar ima, dobro delati in ravnati, kljub tej res veliki želji in hkrati obsodbi, da napišemo, da bo začela država delovati kot ozaveščena, aktivna in vzorna lastnica tistega, kar bi morala že zdavnaj delati - torej priznanje, da tega ni počela, s tem, da nihče ne odgovarja, ni odgovarjal in verjetno tudi ne bo. Imamo željo pomagati, imamo željo sodelovati, četudi z oblikovanjem takšne agencije, ampak, spoštovani kolegice in kolegi in predstavniki Vlade, tako nejasnega zakona, s toliko "zakaj" in tako nedovršenega tudi v prvem branju ne moremo podpreti.

To je zaenkrat naše stališče. Ko bomo slišali tudi vaše odgovore, gospe predstavnice, bo mogoče še lahko spremeniti kakšno stališče, vendar zaenkrat ponavljam dejstvo, da prenos upravljanja državnih deležev ne spreminja ničesar, ker bi vse to moralo veljati že do sedaj, ampak s priznanjem v tem zakonu, na veliko žalost ni.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Borut Sajovic bo predstavil stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Prijazen pozdrav državni sekretarki in direktorici direktorata!

Kaj reči? Dober namen, pozitivno razmišljanje in optimizem so zagotovo eni od razmislekov in misli, ki jih je treba imeti, tudi ko se lotevamo takih zakonov. Nihče ni rekel, da je upravljanje z državnim premoženjem bilo slabo. Vedno, vsak dan v zasebnem, družbenem ali državnem premoženju pa je upravljanje lahko še boljše. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije ta zakon razumemo tako, da država s premoženjem, ki ga ima, želi še boljše, še

učinkoviteje, bolj pregledno in še uspešneje gospodariti. En preprost pregovor s kmetov je, da bolje en slab gospodar kot dva dobra. To pomeni, to, da je pri določenih zadevah treba imeti celovit enoten pogled z enega mesta. Diskusija, ki zadeva upravljanje s kapitalskimi naložbami, še posebej tistimi v državni lasti, je zagotovo vedno razburljiva in zanimiva, tako smo začeli tudi danes. Zato je posledično tudi ta zakon soočen s splošno obravnavo na seji Državnega zbora in jo podpiramo.

Tokrat imamo pred seboj Predlog zakona o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije. Že iz same obrazložitve zakona izhaja, in to se kaže tudi v praksi, da je največja pomanjkljivost sedanjega sistema prevelika razdrobljenost upravljanja z državnimi naložbami po različnih posameznih ministrstvih. Kot navajajo predlagatelji, to rezultira v prvi vrsti marsikdaj v konfliktu interesov, nepreglednosti, nepovezanosti, končno pa tudi v neučinkovitem in lahko kdaj rečemo in si priznamo, tudi v nestrokovnem upravljanju. Velikokrat imamo tudi občutek, da se te naložbe obravnavajo kot del fevdnega posestva znotraj samega ministrstva, kjer bi moral biti, kdaj pa mogoče tudi ni, cilj dobro in z rezultati podkrepljeno upravljati z naložbami, temveč zasledovati kdaj povsem kakšne druge, mogoče tudi politične ali pa še kakšne interese. Ta zakon daje podlago za centralizirano upravljanje teh naložb preko tako imenovane Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije, ki naj bi skrbela, da bodo državne kapitalске naložbe dobro, najbolje upravljane. Na ta na način naj bi se dosegli želeni cilji, predvsem učinkovitost, preglednost, odgovornost, tudi predvidljivost ter pa ne nazadnje ločenost v največji možni meri kar se da od različnih vplivov politike.

Ključni bistveni element tega zakona je zagotovo vzpostavitev te agencije, kjer zakon zanjo definira njene organe, pristojnost, sredstva za delo agencije in načine upravljanja s kapitalskimi naložbami tudi v prehodnem obdobju. Upravljanje državnih naložb se bo tako po novem izvajalo na podlagi strategije upravljanja in letnih načrtov, ki pa so izvedbeni akt za izvajanje same strategije.

Kot še določa zakon, bo strategijo sprejemal Državni zbor, kar mislim, da je v redu, pozitivno in dobro, posamezne letne načrte pa bo sprejemala Vlada na podlagi že sprejete strategije. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije se zavedamo, da bo imela agencija veliko moč kot tudi odgovornost, še posebej v turbulentnih časih, v katerih smo in ki še prihajajo. V Liberalni demokraciji Slovenije smo mnenja, da je nujno, da se v Sloveniji končno vzpostavi sistem, ki bo omogočal kapitalске naložbe opravljati z najvišjo mero previdnosti in pa skrbnosti. Še pomembneje pa je, da bo agencija znala dobro opravljati s strateškimi naložbami, za kar je ograjeno dodatno varovalo, in sicer, da bo agencija

morala dobiti soglasje Vlade, Vlada vsakokratno pa s tem prevzema tudi veliko odgovornost.

Eden izmed pomembnih ciljev zakona je tudi zmanjšanje vpliva politike na upravljanje kapitalskih naložb, s čimer se v Liberalni demokraciji Slovenije povsem strinjamo, na drugi strani pa, roko na srce, priznajmo se, da se vplivu politike na upravljanje državnih, kapitalskih naložb že po definiciji nikoli ne bo moč povsem izogniti ali pa ga izločiti. Kdor to trdi, mislim, da zavaja ali pa slepi samega sebe. Upravljanje državnega premoženja je že po sami definiciji politično, ali nam je to všeč ali ne, seveda pa mora zasledovati predvsem ekonomske in gospodarske cilje. Je pa zagotovo agencija verjetno pozitiven korak k celoviti obravnavi problematike, predvsem pa je pomembno, da se vzpostavi jasna struktura odgovornosti, saj je to tisti manko, ki se je do sedaj izkazal za največjo težavo pri upravljanju državnih naložb. Dogajale so se, verjetno se bodo še, napake, vendar nikdar in nikoli ne ob eni, ob drugi ali tretji vladi za zgrešene naložbe, investicije ni še nihče odgovarjal.

Tako je sistem korporativnega upravljanja v Sloveniji več kot nujno modernizirati in postaviti na neko višjo raven. V preteklosti smo bili večkrat priča domačijskemu načinu kadrovanja, upravljanja in posledično tudi netransparentnostim, ki so se končale v nedoseganju optimalnih učinkov. Ob tem velja opozoriti, da sam zakon in agencija ne rešuje problema, dokler seveda nam ne uspe tudi v praksi uveljavljati ključnih načel, ki jih navajamo v zakonu, to pa so že omenjena načela preglednosti, predvidljivosti, učinkovitosti, gospodarnosti in pa največje možne odgovornosti. To pa pomeni tudi spoštovanje kodeksa in primerno sankcioniranje vsakršnih najrazličnejših kršitev.

Ker bo agencija imela veliko moč in odgovornost, smo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije tudi mnenja, da mora svet agencije, kot je določeno v 13. členu zakona, sestavljati večje število članov, kajti glede na pristojnosti sveta, kot so: nadzorovanje poslovanja agencije, sprejemanje predloga strategije in letnega načrta za upravljanje naložb pa vse do imenovanja članov akreditacijske komisije ter dajanja soglasja k pridobivanju in razpolaganju s kapitalskimi naložbami, zato je nujno po našem mnenju, da ima svet zadostno število članov, različnih strokovnjakov, da je kritična masa tega pri odločanju dovolj velika.

Glede na navedeno v poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije tudi menimo, da agencija v njeni pristojnosti in odgovornosti pomenijo pravilno pot k boljšemu upravljanju, zato bomo zakon ob ustreznih dopolnitvah in še dodatnih razmislekih podprli. Ne nazadnje pa je sprejem tega zakona očitno tudi pomemben korak k članstvu v klubu najrazvitejših držav, to je v organizaciji za gospodarstvo, sodelovanje in pa razvoj, zato bo ta predlog zakona v prvem branju deležen naše podpore. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Bogdan Čepič bo predstavil stališče poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi poslanci!

Sprejetje zakona o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije, ima po mnenju poslanske skupine socialnih demokratov vse dva cilja. Prvi, ki je za nas v Poslanski skupini Socialnih demokratov izjemno pomemben, je, da uredimo enotno politiko upravljanja podjetij v državni lasti, ne glede, kolikšen je delež države v lastništvu posameznega podjetja. Država je odgovorna, da s svojim premoženjem, ki je v obliki lastniškega deleža v podjetju, ravna odgovorno in gospodarno, s ciljem doseganja največjih ekonomsko-gospodarskih in finančnih učinkov. Obstoječi sistem aktivnega izvajanja upravljanja z naložbami je bil razdrobljen po različnih ministrstvih, kjer se je sicer oblikovala sektorska politika, ki mora imeti pomembno mesto tudi v novi politiki upravljanja s kapitalskimi naložbami, a je bila razdrobljena in je povzročala tudi nasprotje interesov. Zagotovo pa je bila nepregledna, nepovezana med posameznimi upravljavci posameznih naložb, neučinkovita in premalo strokovno vodena. Imela je zapletene postopke sprejemanja odločitev in te odločitve so bile mnogokrat zamegljene in tudi netransparentne. Če bi bilo upravljanje z naložbami v preteklosti učinkovito in transparentno, predvsem pa gospodarno in v korist države, to je vseh nas, se nam ne bi zgodile zgodbe, kot so prodaja Mercatorja v kabinetu predsednika prejšnje vlade ali pa prodaja Slovenske industrije jekla, ki še vedno ni v popolnosti pojasnjena, ali je res bila prodana pod knjigovodsko vrednostjo in s pomočjo kreditov slovenskih bank ter vloga posameznih politikov in ministrstev v tej zadevi. Pa lahko bi naštevali še poslovanje Intereurope ali pa Dravskih elektrarn, ki so v preteklosti posodili denar Holdingu Zvonl, danes pa prosjačijo za vrnitev svojega denarja.

Ne želim pogrevati starih napak, a pri razpravi o novem učinkovitejšem upravljanju se nam nehote povrnejo v spomin zgrešene in medijsko zelo odmevne prodaje državnega kapitala oziroma odločitve pri vodenju podjetij v večinski državni lasti.

Drugi, mogoče še bolj pomemben, vzrok za sprejem zakona o upravljanju kapitalskih naložb pa je prizadevanje Republike Slovenije za vstop v Organizacijo za ekonomsko sodelovanje in razvoj ali, kot radi rečemo, OECD. Politika OECD pri opravljanju državne lastnine temelji predvsem na treh načelih, in sicer: jasne politike države do lastništva v državnih podjetjih, odgovornost za izvajanje politike in poročanje

parlamentu za izvajanje dogovorjene politike in s tem posledično tudi vsem nam državljanom.

Kot je že rekla državna sekretarka gospa Kamnarjeva, je Vlada že v mesecu juliju 2009 sprejela na politiko o upravljanju podjetij v državni lasti in na tej osnovi pripravila zakona o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije in pripravlja še druge dodatne zakone, ki so že bili danes omenjeni. Sam zakon ne bo prinesel boljšega upravljanja, če se pri delovanju tako Vlade kot tudi Državnega zbora ne bo spremenila miselnost, da se je pri upravljanju kapitalskih naložb treba ravnati po načelih OECD, predvsem pa gospodarno in v korist lastnika.

Prvo pravilo, ki ga postavlja OECD, je preglednost in s tem oblikovanje lastniške strukture v podjetjih ter jasen dogovor o ciljih, ki jim bo sledila Vlada pri upravljanju državne lastnine. Temu cilju mora Vlada slediti pri pripravi strategije pri upravljanju, ki je trileten in ga sprejme Državni zbor.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov se nam zdi pomembno, da to strategijo na osnovi sektorskih politik, ki jih pripravijo ministrstva, pripravi Vlada in jo za obdobje najmanj treh let sprejme Državni zbor. Ocenjujemo, da daljše je to obdobje in bolj je strategija naravnana razvojno in celovito in ima jasna pričakovanja glede države kot solastnice ali stoprocentne lastnice, bolje je tudi za ostale družbenike in bodoče vlagatelje, da lahko oblikujejo svojo politiko in se pripravljajo na eventualen umik države iz gospodarstva, ki pa ni več stihijski, ali pa samo zato, ker vedno poslušamo opozorila, da je država slab gospodar in ne ve, kaj bi s svojo lastnino. S takšno sprejeto strategijo točno ve, in to v naprej, kaj bo in kako bo vodila to politiko lastništva v posameznih gospodarskih družbah. To mogoče velja takrat, ko država nima jasnih strateških usmeritev in diferencirane lastniške politike za različno kategorijo svojih naložb. Država mora s svojo strategijo opredeliti, katere naložbe so nestrateske, portfeljske naložbe, ki služijo samo ali pa izključno maksimiranju delničarske vrednosti in so ob primernem času na voljo za prodajo. Druga skupina naložb so naložbe v podjetja, ki so nosilci regionalnega razvoja in ohranjanja dejavnosti in delovnih mest, ki so pomembna za določeno regijo ali pa tudi državo. Lahko so tudi razvojna jedra posamezne regije. Prav tako posebno naložbeno skupino podjetij tvorijo tudi infrastrukturne naložbe, pri čemer sledi država kot lastnica predvsem dostopnost do infrastrukture in s tem uravnava trg storitev in blaga.

Posebno pozornost v strategiji pa morajo imeti podjetja, ki jih država opredeli kot strateške naložbe države, lahko bi rekli državna srebrnina ali tudi zlatnina, ki jih prepušča izzivom trga oziroma do sedaj v tej finančni in gospodarski krizi uporabljena za premagovanje le-te. V mislih imam predvsem bančni in denarni sektor, pa tudi kakšne energetske

naložbe z veliko dodano vrednostjo. Vlada, kljub temu da s tem zakonom ustanavlja agencijo, ki bi naj upravljala s temi naložbami in bo Državni zbor sprejemal strategijo o upravljanju s kapitalskimi naložbami, se ne bo izognila odgovornosti za izvajanje strategije, saj bo sprejemala letni načrt upravljanja kapitalskih naložb s konkretnimi cilji Republike Slovenije na tem področju. Ne bo pa več direktno izvajalka te politike in se bo tako dejansko upravljavsko umaknila iz gospodarstva, ne pa lastniško, če to ne bo opredelila v svoji strategiji in v letnem programu.

Za učinkovitost izvajanja takšne strategije je pomembno, da je agencija, ki bo to opravljala, čim bolj neodvisna in dovolj strokovna. Pripravljalci zakona so predvideli, da ima agencija direktorja in svet agencije, ki je tričlanski, oboje naj imenuje Vlada. V Poslanski skupini Socialnih demokratov predlagamo, da se premisli, ali ne bi bilo dobro, da bi bil ta svet agencije vsaj petčlanski, mogoče celo sedem, in bi imel v svoji sestavi tudi obvezno nekoga iz strokovne akademske sfere in bi bilo tudi to zapisano v sestavi sveta. Prav tako bi bilo dobro, da bi se opredelili do predloga imenovanja tako direktorja ali mogoče celo uprave in sveta agencije. Vprašanje je, kdo naj imenuje ta dva organa agencije - naj to opravi Vlada na predlog predsednika Vlade, kot je to opredeljeno v predlogu zakona, ali naj to opravi Državni zbor na predlog Vlade ali na predlog Kviaza, ki ga imamo v Državnem zboru. Odgovornost za izvajanje večletne strategije prevzema Vlada, ki sprejema tudi letne programe upravljanja, zato Vlade ne moremo v celoti izvzeti iz odločanja pri imenovanju organov agencije, ki bo izvajalka predvsem letnega načrta in bo spremljala uresničevanje strategije. Agencija bo imela tudi svoj Kadrovske akreditacijski svet, kot ga na kratko imenujemo KAS. Ocenjujemo, da je KAS v okviru delovanja pri Vladi dosegel dobre rezultate. Predvsem pa je postavil nove standarde pri kadrovanju in imenovanju nadzornih svetov v podjetjih, kjer ima država odločujoč vpliv.

Sedaj naj bi to opravljal KAS v okviru agencije. Vprašanje je, ali naj KAS, ki ga je imenovala Vlada, nadaljuje svoje delo do konca mandata, ali naj raje agencija v nekem določenem roku, na primer do 6 mesecev, imenuje svoj KAS, ki bo deloval v skladu z akti agencije. Agencija prevzema pomembno odgovornost za izvajanje strateške politike pri upravljanju državnega premoženja, zato bi bilo prav, da čim prej odgovorno prevzame vse obveznosti tudi na kadrovske področju in kadrovanju. Pri korporativnem upravljanju kapitalskih naložb pa se nam postavlja vprašanje, ali je smiselno imeti še posebne zakona, ki bodo posegali na to območje, kot je na primer tako imenovani Lahovnikov zakon, ki omejuje plače v podjetjih, ki imajo v svojem lastniškem portfelju še državno lastnino. Te omejitve, če bodo smiselne, bodo morali izpeljati v agenciji prek nadzornih svetov in organov, ki upravljajo takšna podjetja. Samo tako bo to

uspešno in se nam ne bo zgodil Kramar ali plače, ki so nemoralne, vključno z nagradami in odpravninami. To bo v bodoče sestavni del korporativnega upravljanja. V mislih imam seveda nagrajevanje poslovodstev in delitev dobičkov. V zakonu bo treba nekoliko bolje določiti tudi obveznost Vlade, da letno ali dvoletno poroča Državnemu zboru o doseženih ciljih strategije, ki jo je sprejel Državni zbor, in o izvajanju letnih načrtov upravljanja, ki jih je sprejela Vlada, izvajala pa agencija. S tem bo tudi doseženo tisto tretje načelo OECD-ja, da imajo državljani kot lastniki te države pravico vedeti, kako se gospodari z njihovim premoženjem in ali so dejansko doseženi večletni cilji. Na ta način se bomo tudi izognili večnim obtožbam opozicije, ki ima vedno pripombe pri vsakokratni prodaji posameznega premoženja. Še prav posebej pa takrat, ko se prodaja strateško premoženje ali pa državna srebrnina ali zlatnina, kot radi rečemo. Takšna netransparentna prodaja pa se je v prejšnjem mandatu žal dogajala. Tej kritiki opozicije se verjetno ne bo mogoče popolnoma izogniti, saj je splošno znano, da ima vsakokratna opozicija kratek spomin in bi vedno vse naredila mnogo bolje.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov, bomo podprli predlog sklepa, s katerim bomo omogočili, da zakon, ki je v parlamentarni proceduri, nadaljuje svojo normalno pot do sprejema končnega.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Besedo ima gospod Urh. (Ga ni.) Majhenič. (Ga ni.) Gumzar. (Ga ni.)

Gospod Frangež, izvolite, imate besedo.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovane in spoštovani!

Mi nove korporativne politike upravljanja državnih podjetij ne potrebujemo zaradi zahtev OECD-ja. Potrebujemo jih zato, ker moramo vzpostaviti novo korporativno kulturo, ker smo odgovorni za to premoženje in ker imajo ta državna podjetja prepomemben razvojni potencial za celotno državo, da bi dopustili stvari, kot smo jih lahko videli tudi v preteklosti.

Sam današnji zakon, ki ga bo nadgradil še zakon o preoblikovanju kapitalske družbe in Slovenske odškodninske družbe, razumem kot ključen ukrep v politiki umika države iz gospodarstva. Ta ukrep ni nujen v smislu lastniškega umika države iz teh podjetij, ampak da zamejimo vpliv politike in mnogih interesnih skupin na upravljanje podjetij, ki mora slediti predvsem interesu po plemenitenju državnega premoženja, na eni strani, na drugi strani pa zasledovati druge strateške interese države, kadar ja zaradi strateškega pomena posameznega podjetja za državo, predvsem v bančnem in finančnem sektorju, energetiki in prometu to potrebno.

Če korporativne politike ni, in to je pomembna izkušnja Slovenije v preteklem obdobju, postanejo državna podjetja plen in žrtev vsakokratnih političnih ambicij, če ne političnih ambicij, pa gotovo različnih interesnih in lobističnih skupin. Prepričan sem, da bi moral Državni zbor zato prepoznati neko skupno ambicijo, da nočemo biti več priče mešetarjenju z državnim premoženjem in mešetarjenju z državnimi podjetji. Nočemo biti priča temu mešetarjenju zato, ker imajo ta podjetja prepomemben družbeni in razvojni učinek in potencial, ker so izjemnega pomena za zadovoljenje različnih potreb ljudi in ker na njihovem dobrem poslovanju in zasledovanju strateških ciljev slonijo tudi strateški cilji naše države. Kot rečeno, še posebej na področju bančnega in finančnega sektorja, gospodarskih javnih služb, energetike, prometa, pa tudi "blučipov", na katere smo v Sloveniji lahko upravičeno ponosni in pri katerih je treba s pametnim korporativnim upravljanjem nadgraditi njihove rezultate in okrepiti možnosti za njihov razvoj in tržno propulzivnost na svetovnih trgih.

Ne nazadnje potrebujemo to korporativno politiko upravljanja tudi zato, ker je država na nek način fudiciar tega premoženja v imenu državljanek in državljanov, ki so njegovi lastniki. To terja od nas izjemno odgovorno nalogo, ki sovпада tudi z zahtevami za članstvo Slovenije v organizaciji za ekonomsko sodelovanje in razvoj, torej, OECD, da moramo razmejiti vpliv politike in države na te gospodarske družbe. Država s sprejemom strategije ne določa samo razpolaganja v smislu prenosa svoje lastnine na neko novo pravno osebo, se pravi prodaje tega premoženja, prodaje družinske srebrnine, kot je govoril v stališču Slovenske demokratske stranke gospod Černač. Ne. Ta zakon govori o upravljanju v pomenu, da upravljanje kapitalskih naložb obsega pridobivanje kapitalskih naložb, razpolaganje s kapitalskimi naložbami in izvrševanje pravic delničarja in družbenika, torej države kot delničarja in družbenika. To pa ne implicira nujno lastniških sprememb, o katerih bo v tej razpravi gotovo največ govora. Govori o tem, da mora država igrati aktivno vlogo kot družbenik in delničar podjetja, v katerih ima svoj lastniški delež, zastaviti si strategijo, kaj želimo z nekim podjetjem doseči, kakšen pomen ima to podjetje na razvoj Slovenije, zaradi svojih socialnih, ekonomskih učinkov in učinkov na konkurenčnost države, in da preko tega vzvoda, preko države, ki sprejema strategijo, preko agencije, ki bo to strategijo pripravljala in v veliki meri tudi bdela nad uresničevanjem strategije, preko kadrovanj v nadzornih svetih in odgovornosti teh nadzornih svetov ter tudi odgovornosti za izvrševanje politike upravljanja posamičnega podjetja v upravah teh podjetij, dobimo jasno vez odgovornosti, ki mora preprečiti scenarije, ki smo jim bili priča v Sloveniji v preteklem obdobju.

Težko sprejemem kritiko, da s tem zakonom uzakonjamo scenarij netransparentne prodaje državnega premoženja, od tistih, ki so botrovali sestankom v premierjevi pisarni o

prodaji Mercatorja, o zgrešeni prodaji večinskega deleža v slovenski industriji jekla za ceno dveh letnih dobičkov v času, ko je cena jekla poletela v nebo.

Gotovo je odprtih v zvezi s tem zakonom še nekaj vprašanj: obseg soglasja pri sprejemanju strategije upravljanja v tem Državnem zboru, način imenovanja direktorja in sveta agencije, pri čemer sem tudi sam naklonjen rešitvi, da je ta svet imenovan v Državnem zboru in ima čim višjo legitimiteto in s tem avtoriteto za izvrševanje te korporativne politike. Ker bo ta agencija izjemno pomemben člen v novi politiki korporativnega upravljanja. In tukaj je tudi nevarnost, da bi napačno upravljanje in dopuščanje možnosti, da se agencije polastijo različni netransparentni vplivi, škodno vplivalo na to, kar verjamem, da mora biti naš skupni cilj in to je transparentno, pregledno, učinkovito korporativno upravljanje državnih podjetij.

Naj končam z enim pričakovanjem. Tudi na tem področju je potrebno slediti različnim interesom za decentralizacijo države. Nekaj malega je o tem že bilo debate v fazi, ko smo ta zakon usklajevali. Mislím, da bi bilo primerno, da se sedež te agencije ali sedež zavarovalnice, ki bo nastala po preoblikovanju pokojninskih skladov, ki jih dane upravlja kapitalska družba, umesti v Maribor, o tem smo že govorili, in mislim, da je primerno, da tudi danes v tej dvorani Mariborčani izrazimo to ambicijo. Če želimo državo centralizirati, ima pomembno vlogo pri tem tudi institucionalna decentralizacija.

Od tega zakona, pa tudi od zakona, ki bo določil preoblikovanje Kapitalske družbe in Slovenske odškodnine družbe, moramo pričakovati izjemno veliko. V Državnem zboru tudi tedaj, ko bomo sprejemali strategijo upravljanja moramo terjati tisto, kar smo zapisali, visoke besede, ki jih ta zakon v besedilu členov, pa tudi v obrazložitvah, prinaša. Jaz sem prepričan, da lahko s tem pridemo do ene povsem nove kakovosti razvoja naših državnih podjetij, ki so eden od pomembnejših orodij, ki jih za razvoj te države imamo. Hvala.

ZVONKO ČERNAČ: Replika.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate repliko? Gospod Černač, nisem opazil, da bi bil citirani, imenovani. Ja, je bil? Ja, izvolite. Imate repliko.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Tudi, če ne bi bil, replika je zato, da se pojasni napačna navedba. Gospod Frangež treba si je prebrati 5., 6. in 7. odstavek 2. člena, da bi razumeli, kaj pomeni izraz upravljanje. In če si preberete vse te tri odstavke 2. člena, 5., 6. in 7. odstavek boste ugotovili, da upravljanje pomeni razpolaganje, razpolaganje s kapitalskimi naložbami pa pomeni prodajo, zamenjavo ali vsak drug pravni posel, na podlagi katerega se imetništvo delnic ali deležev

Republike Slovenije prenese na drugo pravno ali fizično osebo. To pomeni upravljanje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. /Oglašanje v dvorani./ Imate proceduralni predlog in prosim, da ne zlorabite tega poslovniskega pooblastila. Izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ: Zaradi lažjega razumevanja, ker mislim, da je pomembno za nadaljnjo razpravo.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Ne, oprostite...

MATEVŽ FRANGEŽ: Se strinjam z gospodom Černačem, vendar ta člen ne govori samo o tem, ker ne govorimo samo o razpolaganju...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Prosim, ne zlorabljeni...

MATEVŽ FRANGEŽ: ...ampak tudi o uresničevanju delničarskih in družbeniških pravic.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: To je zloraba poslovnika. Besedo ima gospod Franco Juri. (Ga ni.) Gospod Kumer, izvolite.

DUŠAN KUMER: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi!

Tudi jaz bom zdajle za začetek glede na dosedanjo razpravo mogoče popravil tri navedbe, predvsem ocene, ki so bile izrečene v predstavitev stališč nekaterih poslanskih skupin, predvsem s strani tistih, ki so zelo črnogledi že takoj na začetku pri ideji o ustanovitvi te agencije.

Po mojem mnenju je še vedno boljše, da se te stvari odvijajo znotraj agencije kot pa v kabinetih posameznih predsednikov strank ali vlade. Za enega zagotovo vemo, da se je to dogajalo, ker je "in flagranti" dokazano. Po vsej verjetnosti pa se je v preteklosti to dogajalo še kje drugje.

Drugič. Res gre pri ideji o tej agenciji za poseg v fevde, in to ne samo ministrske, ampak obstajajo že nekaj let določeni drugi fevdi, ki jih imajo posamezne politične elite, ki so vezane na stranke, ne glede na to, kdo trenutno vodi izvršno vejo oblasti.

Tretjič. Težko je poslušati s strani tistih črne napovedi o teh agencijah, ki so s svojim preteklim delovanjem dokazale, na primer, ker je bilo večkrat ponovljeno, ob prodaji Mercatorja in izvozu velikih količin denarja s "šleperji" za nakup nekih platform v tujini, pa zemljišč v tujini, veliko državnega, javnega, davkoplačevalskega denarja in tako dalje.

Zato je prav, da se enkrat za vselej skuša prekiniti funkcioniranje teh fevdov. Zato moram najprej reči, da bi ne glede na to, ali vstopamo v OECD ali ne, morali slej ko prej

nekaj na tem področju spremeniti. Dejstvo namreč je, da nobeni vladi do sedaj ni uspelo narediti in razviti jasne lastniške politike in jasnega lastniškega koncepta upravljanja z državnim premoženjem. Veliko razlogov je za to in ustavil bi se pri neki sintagmi, paroli, ki se pojavlja zadnjih petnajst let. To je parola o umiku politike ali države iz gospodarstva, da bi naj bila država kot lastnica premoženja slaba lastnica in upravljavka tega premoženja. To je bilo istočasno v tem obdobju povezano še z drugo spolitizirano parolo, to je s tako imenovanim nacionalnim interesom. Spomnimo se pivovarske vojne ter izsledkov in zaključkov te pivovarske vojne po nekaj letih. Danes je več kot očitno, da je bila ta dilema: ostati ali se umakniti iz gospodarstva, politično interesna dilema, ki je omogočala posameznim interesnim skupinam krmariti v kalnem pri lastninjenju nekdanjega državnega premoženja. In tu je seveda prišlo do prepleta teh raznoraznih interesov tudi s političnimi interesi. Posledica je bila, da je veliko posameznikov, bom sedaj uporabil to besedo, obogatelo tudi na ta račun, mimo tega, da bi z lastnim kapitalom, z lastnim znanjem, z lastnimi vložki, sposobnosti, si krepili svojo kapitalski podstat. In posledica je več kot očitna. Premoženje države je načelo tudi svojo substanco. In danes imamo nekatere državne deleže ali državno premoženje, ki pomeni breme državi, ne pa, da bi prinašalo kaj dodatnega denarja v proračun. Zato je v tem trenutku prav, da se najde nek odgovor na to, kako gospodarno in v javnem interesu učinkovito upravljati s kapitalskimi naložbami in pa predvsem z državnim premoženjem v celoti. In odgovor je v smernicah OECD. Tu, po moje, ne potrebujemo izgubljeni besed. Ta je nedvoumen: brez centralnega nadzora nobena vlada, pa naj bo ta vlada rdeča ali črna, naj bo leva ali desna, naj bo rumena ali naj bo kakšne druge barve, ne more izvajati konsistentne in učinkovite lastniške politike državnega premoženja. Mislim, da do tega spoznanja smo po teh 15 letih prišli, ne glede na to, ali sedaj stopamo v OECD ali ne. In agencija po mojem skromnem mnenju tista oblika, ki na eni strani gre v smer in na isto pot teh smernic OECD in na drugi strani sledi cilju, da se loči izvrševanje lastniške funkcije od drugih funkcij, ki jih opravlja država na področju premoženja. Tu je treba tudi iskati možen odgovor na vprašanje, ali se bo s takšno obliko omejil neposredni vpliv vsakokratne izvršne oblasti na upravljanje tega premoženja in postavil jasno oviro, da bi se upravljanje s kapitalskimi naložbami bil plen posameznih političnih elit oziroma interesnih lobijev, prepletelih s političnimi interesi. Zato v tem trenutku podpiram to idejo v tej fazi predloga zakona o Agenciji za upravljanje z državnimi deleži.

Na koncu bi imel še dve stvari. Veliko je danes že bilo govora o upravljanju in postavljanju sveta agencije in direktorja. Tudi jaz se strinjam, da bi svet agencije glede na

zahtevnost in obsežnost dela, ki ga bo agencija morala opravljati, imel več kot tri člane.

Drugo, da se glede na status te agencije, ki naj bi bila neodvisna in samostojna, svet in direktor imenuje na predlog, tu je pa moj predlog, ker Vlada je le tista, ki mora na predlog Vlade v Državnem zboru. In še druga majhna pomanjkljivost ali pa majhna opazka, ko govorimo o nadzoru. Vedno bolj sem prepričan in danes pa definitivno prepričan, da v preteklosti ni bila glavna poanta pri nadzornikih in nadzoru posameznih podjetij, ker bi imeli lastniki, v tem primeru tudi država, prevelik vpliv in politika na nadzornike. Ampak po mojem je bila zlepljenost nadzornih svetov in nadzornikov z upravami povratni vpliv, da se s tem državnim premoženjem ni ravnalo tako, kot bi se moralo. To je še ena od dilem, ki smo jo deset let gojili, in ni bila prava dilema v pravih dimenzijah.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Zanoškar. (Ga ni.) Jerič. (Ga ni.) Gospod Vizjak, izvolite. Imate besedo.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. V branju tega teksta se človek ne more izogniti občutku, da gre za poizkus, kako bi spravili upravljanje s ključnim premoženjem države pod kompetenco neke agencije in s tem ustvarili en pomemben fevd in nekega posrednika, ki bo posledično lahko razmeroma netransparentno in po meri posameznih političnih elit razpolagal z državnim premoženjem. To je dejstvo. Zakaj je tako? Ker ni, sploh pa ne s strani te vlade, resne vizije in strategije upravljanja z lastnim premoženjem. Prvo, gospodje iz Vlade, pripravite to jasno strategijo in vizijo. Kako bo upravljala in kakšni so interesi države z vsemi temi naložbami. Z vsemi, do zadnje. Če bi ta strategije bila jasna in dovolj natančna, potem ne rabimo nobene agencije in nobenega posrednika, ki bo podvržen takemu in drugačnemu vplivu posameznih elit. Vidimo, da je v tem mandatu izrazito mrcvarjenje in fevdalizacija posameznih vprašanj pod določene dominantne ministre. Na primer, minister Golobič si želi v celoti podrediti sfero elektronskih komunikacij, pa tudi bančništva, ker pač tu vidi svoj interes. Marsikateri minister je bolj dominanten na katerem drugem področju. Tisti, ki bo uspel zlobirati, tukaj bomo imeli podoben cirkus, kot smo ga imeli z upravo Nove Ljubljanske banke, direktor te agencije bo razmeroma v nedefiniranem, presplošnem dokumentu, ki bo govoril o strategiji upravljanja s temi naložbami, imel proste roke pri tem in bo po domače lahko delal. Zasnova zakona je taka, da bo lahko šla po domače. Celo take stvari ste si privoščili, da se pred razpolaganjem z manj kot 25% deležem pravzaprav niti ni treba resno ukvarjati z vrednostjo in vrednotenjem te naložbe. Ne glede na višino tega deleža. Piše namreč, 31. člen: "Pred razpolaganjem s kapitalsko naložbo mora v primeru, ko ima Republika Slovenija več kot 25% delež v osnovnem kapitalu,

vrednost kapitalске naložbe oceniti pooblašćeni ocenjevalec." Kaj pa, ko je manj? Pa je lahko astronomska vsota. Ali takrat pa ne? Kdo potem določa vrednost.

Velik problem je v neki poenostavitvi načina razpolaganja s tem, glede na obstojeći pravni red. Imamo uredbo, ki določa razpolaganje s stvarnim in finanćnim premoženjem države in obćin, ki je zelo prizna in zelo natanćno določa. In če bi vam bilo in šlo za transparentnost, potem bi to uredbo morala pri razpolaganju uporabljati tudi Kad in Sod in s tem bi bilo to razpolaganje transparentnejše. Jaz mislim, da bi pred kakršnim koli sprejetjem takšnega zakona, ki ponuja več vprašanj kot odgovorov, ki ponuja vrsto argumentov opoziciji, da dvomi v iskreno namero po odgovornejšemu upravljanju, da bi sploh Vlada rodila strategijo, kako vidi po letih ali po obdobjih določene kapitalске naložbe, sploh pa ključne kapitalске naložbe, ki jih ima v podjetjih. Na primer, kako vidi kapitalsko naložbo v Telekomu, kako vidi kapitalsko naložbo v Petrolu, recimo v Krki, v Gorenju in v podobnih družbah, ki so pomembni zaposlovalci in ne nazadnje pomembni generatorji gospodarske aktivnosti v državi. Nemalo je izkušenj iz preteklosti, da eno nekoordinirano delovanje države povzroći ogromno težav. Zato je tudi Vlada v prejšnjem mandatu sprejela doloćen program razpolaganja s premoženjem Kada in Soda in države, to je zapisala in ga je elaborirala in ga je sprejela. In tudi metode prodaje so bile tam definirane. In prvo, gospodje, ko boste govorili o želji in ambiciji po resnosti in po spoštovanju pravil OECD-ja, najprej se sploh odloćite, kaj bi s državnim premoženjem radi v prihodnje. Ali ga bomo imeli v naši lasti tudi naprej ali ga bomo prodali. Če ga bomo pa prodali, pa povejte katerega, koliko in na kakšen način. To bi bil odgovor. In to pravzaprav želijo pravila OECD-ja: transparentnost in neko učinkovito upravljanje in nadzor nad vsem tem. Kolikor jaz vem, tu sedi z nami tudi direktorica direktorata, imamo v okviru Ministrstva za finance ključno telo, ki skrbi nad javnim premoženjem. In je verjetno tudi v skladu s pooblastili za marsikaj pristojno. Tukaj se zapisujejo notri tudi razne cvetke, ki govorijo celo o razpolaganju s takim premoženjem, ki je bilo predmet referendumov. Na agencijo so kapitalске družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja prinesle tudi upravljanje z delnicami zavarovalnice Triglav, katere imetnik je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Namensko premoženje, ki je tam, se ve, za kaj - za stabilnost pokojninskega sistema in pokojnin upokojencem v prihodnje. Sedaj pa to agencija lepo telovadila z vsemi temi nepremičninami. In spoštovani, ne boste se izognili netransparentnemu in neućinkovitemu upravljanju s to agencijo, izognili se boste samo na tak način, da bo jasno, kaj bi s premoženjem radi počeli v prihodnje. Če pa tega ne veste, in bo to namesto vas v Vladi počela ena agencija, potem pa bo to en nov plen, ki ga kot

posledico zmage na volitvah želite svojim, tistim v ozadju, ki si ta plen najbolj želijo. Vi boste pa prevzeli odgovornost.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Vili Rezman.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Zdi se, da se je s tem predlogom zakona pričel velik in dolgotrajen in obsežen proces transformacije, tako lastninske kot upravljaljske. Z ozirom na definicijo upravljanja je jasno, da je mnogim to vzbudilo skrb in da bo najbrž treba še precej pojasnjevanj in dopolnil in zagotovil, da se ne bi zgodilo tisto, kar bi se lahko slabega zgodilo.

Vlada je, tako jaz to razumem, izhajala iz dveh potreb, ko je to pripravljala. Ena je potreba, ki govori o časovni stiski pred pariškim dogodkom in sprejemom v OECD, pa mislim, da to ni najbolj bistveno. Bolj bistveno mislim, da je to, kar je v uvodu predlagatelj sam zapisal. Namreč, da je Vlada ne najboljši gospodar in da je treba to spremeniti. To, kar piše v zvezi z razdrobljenostjo, v zvezi z oponentnostjo celo usmeritev posamičnih sektorjih oziroma ministrstev, to, kar piše tam o slabi strokovni usposobljenosti, o slabem vodenju in slabi učinkovitosti, najbrž govori o tem, da tukaj gre za priznanje, da ni bila najboljša oblika upravljanja izbrana. Lastništvo se pa tako ali tako ne spreminja, tudi po tem zakonu ne. Gre v principu za institucionalne in upravljaljske spremembe. V zvezi s tem je pač tudi nekaj pomislekov. Jaz menim, da se bodo morali pripravljavci potruditi pa dodatno pojasniti ali pa kaj spremeniti v zvezi s tem, da nastaja zdaj en mega upravljavec. To bo upravljavec, ki bo imel resnično veliko moč jo bo upravljal z neko mini ekipo. Ta ekipa, ki je predvidena, je za tako velike upravljaljske posle najbrž res nekolikan skromna. Če pa premislimo, kakšne so povezave, kdo je predlagatelj, kdo imenuje to ekipo in kakšne so vzajemne odgovornosti, potem pa ni napak, če povemo, da gre pravzaprav, tako se da tudi razumeti, za skrajšanje poti od Vlade pa do upravljanja posamičnih kapitalskih deležev, ki so sedaj razmetani vse naokrog, potem bo pa vse tako rekoč na dlani, scentralizirano in bo ta pot nekoliko enostavnejša. Jaz upam, da ni tako, da ni bil ta namen, ampak tako se da iz predloga zakona to tudi razbrati. To je ena hiba, ki jo bodo zagotovo predstavniki predlagateljev znali pojasniti, če ne danes, pa v kasnejšem procesu.

Druga hiba pa je hiba, ki je tudi bila že danes nekajkrat omenjena in ki mene samega tudi spodbuja, da se vprašam, koliko je to v skladu s koalicijskim sporazumom in nekaterimi določili, ki so tam v tem sporazumu pač zapisana. Mi smo se dogovorili, da je treba zagotoviti večjo avtonomijo, in to na nek način recimo ta predlog zakona pripelje. Dogovorili smo se, da bo več strokovnosti, več neodvisnosti. Dogovorili smo se tudi o tem, kaj želimo z lastnino in smo tri vrste lastnine

omenjali, v katerih bi država sodelovala: tisto čisto porfeljsko lastnino, ki v zasebnem sektorju sodeluje, pa tisto infrastrukturno, ker ima večje zahteve in večje ambicije, in tisto lastnino, ki je pomembna s systemskega vidika, s področja financ. Ve se, okvirno, kaj bi se z lastnino naj zgodilo. Vendar pa smo res zapisali drugače v Kadu. Tam smo zapisali, kam naj ta Kadova lastnina gre in kakšne ambicije imamo s to Kadovo lastnino. Namreč ambicije po trdnosti ene izmed javnih blagajn, pokojninske blagajne in sistema financiranja pokojnin. Res je, da Kad relativno majhen odstotek v vsej vsoti, ki je potrebna, prispeva, pa vendarle je to eno izmed jamstev. Da se ne bo nič spremenilo v varnosti, v trdnosti pokojninske blagajne in izplačevanju pokojnin, bo morala Vlada oziroma predlagatelj pojasniti, ali se te niti, ki so zdaj veljavne iz Kada preko proračuna do blagajne, s tem ne bodo potrgale. Ali se vse obveze, ki jih ima država sedaj v tej vezni posodi pokojninske blagajne, ohranjajo tudi v bodoče in na kakšen način bo to ohranjeno.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Franc Žnidaršič. (Ga ni.) Gospod mag. Anton Rop. Gospod dr. Luka Juri, izvolite.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Najslabši gospodar je neodgovoren gospodar. Ta predlog zakona popravlja prav to stanje, kjer se danes, ko gre za državno lastnino ali pa, bolje rečeno kapitalске naložbe, nikoli ne ve točno, kdo pije in kdo plača. Čeprav na koncu je vedno nekdo zelo lepo sit. S to novelo zakona pa bo zelo jasno, kdo je odgovoren za kapitalске naložbe države, kako naj z njimi upravlja in komu naj odgovarja za njegove odločitve.

Gre za vprašanje transparentnosti in gre tudi za vprašanje dobrega upravljanja, ker ta zakon po eni strani jasno določa odgovornosti. In ko jasno določa odgovornosti, jasno določa tudi pristojnosti. Pristojnosti o tem, kako voditi določeno podjetje, kakšno strategijo uveljavljati, kdaj kupiti in kdaj prodati. In to je dobro.

S takšnim zakonom se ne bo več moglo zgoditi pisarniška prodaja Mercatorja za štirimi zidovi. S takšnim zakonom bodo težje nastajali tajkuni. In s takšnim zakonom bodo težje nastajale pogodbe, kjer bodo nekateri, ki bodo predčasno zapustili svoje delovno mesto, lahko terjali milijon evrov odpravnine. In to je dobro.

Ko želimo postaviti nekatere stvari na red in ko gre za veliko kvoto naložb za veliko državne lastnine, marsikomu to ni všeč. Kajti današnje stanje nebuloze marsikomu seveda paše, zato ker na nebulozi se lahko marsikdo dobro redi, in kot rečeno prej, nihče pa ne ve točno, kdo je za to odgovoren. Zato sam močno podpiram ta predlog zakona. Zelo sem zadovoljen, da je prišel v takšni obliki, v čisti obliki, ki zelo jasno sledi predlogom OECD-ja, čeprav to ne delamo zaradi

OECD-ja. Konec koncev vsaj ne želimo si vstopa zaradi OECD, ampak zaradi nas, zaradi pozitivnih posledic, ki jih članstvo prinaša. In ta zakon je ena od prvih pozitivnih posledic našega vstopanja v OECD, kar nas spodbuja k temu, da jasno postavimo določena merila in določene standarde. Pričakujem, da bo kmalu na vrsti tudi tisti zakon, ki bo vsebinsko dopolnil sedanji Zakon o kapitalskih naložbah, torej zakon, ki bo preoblikoval lastništvo Kada in Soda, zato da bomo lahko dali "meso" temu odličnemu zdravemu skeletu, ki ga bomo v naslednjih mesecih najverjetneje potrdili in sprejeli.

Je pa treba tudi reči, da bomo morali s tako jasno postavljenimi pravili še enkrat premisliti, ali potrebujemo določene ad hoc rešitve, ki so se pokazale že v predhodni analizi kot pomanjkljive - mislim na Predlog zakona o omejevanju plač v državnih podjetjih, ki se tiče samo nekaterih državnih podjetij, ne pa velike večine -, saj bomo lahko preko tega zakona in preko ureditev, ki jih ta zakon prinaša, bolje urejali tisto, kar želi ta zakon urediti, vendar za dosti širši spekter podjetij. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Ljubo Germič. (Ne.) Gospa mag. Kamnar, državna sekretarka, izvolite.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa.

Morda bi bil čas, da se odzovem na nekatere trditve v dosedanji razpravi. Mislim, da je treba pojasniti, kaj pravzaprav ta zakon v smislu lastništva spreminja oziroma ne spreminja, ker je dosedanja razprava pokazala, da gre tudi za napačno razumevanje tega vprašanja.

Že v svoji uvodni predstavitvi sem povedala, da lastništvo ostaja na državi in ne prehaja na agencijo. Kar pomeni, da je država absolutna lastnica vseh svojih kapitalskih naložb, tako kot v tem trenutku stanje je, in da bo kupnina, če bo prišlo do odprodaje katere od finančnih naložb, pa tudi dividende oziroma prihodki od tega premoženja prihajali v celoti v državni proračun. Torej bo vloga agencije zgolj na ravni tega, da izvaja neko politiko, ki bo določena v dveh pomembnih aktih. Eden od pomembnih aktov je Strategija upravljanja s finančnim premoženjem, ki naj bi bila srednjeročni dokument, in to je tisto, kar je gospod Vizjak rekel, da tej zadevi manjka in da ne vemo, kaj bi počeli s finančnim premoženjem. Torej, ta strategija bo vsako srednjeročno obdobje načrtala, kaj bo država na posameznih sektorskih področjih počela s premoženjem, ki ga ima. Na tej podlagi se bo potem oblikoval letni program razpolaganja in upravljanja s premoženjem, ki ga bo sprejemala Vlada in agencija zgolj izvajala. Tako, da je težko trditi, da bo agencija tukaj neki novi fevd, kakor je bilo imenovano v razpravi, kjer se bodo "kresali" politični interesi in vplivi posameznih političnih ali drugačnih lobističnih skupin. Ravno nasprotno. Glede na to, da so dokumenti, ki so odločilni za

izvajanje politike, ločeni od agencije - agencija njihov izvajalec, je verjetnost, da bo tega prepletanja političnih in drugih logističnih vplivov manj, kot ga je bilo v dosedanjih razmerah, kjer te delitve niso bile zelo jasne. Morda še glede postopkov. Glede postopkov morebitnih prodaj, do katerih bi v nadaljevanju na podlagi strategije in letnih programih lahko prihajalo, postopki so za enkrat urejeni na način, kot so že urejeni z Zakonom o javnih financah in na njem temelječi uredbi. Tudi v bodoče bo osnovne principe razpolaganja s finančnim premoženjem urejal Zakon o javnih financah in agencija, ki bo izvajalec, bo zavezana k spoštovanju teh predpisov, tako da ne bo tukaj prihajalo do nekega drugačnega ravnanja, kot sicer prihaja pri razpolaganju z javnimi sredstvi, ampak bo agencija ravno tako zavezana k temu ravnanju. Seveda je nekoliko drugačno ravnanje, ki se nanaša na portfeljske naložbe, kjer bo agencija seveda imela več prostih rok, kar je normalno in ker edino takšna politika lahko vodi do tega, da pravzaprav državni proračun iz teh portfeljskih naložb pride čim večji prihodek, kar je v interesu celotne države in seveda javnega dobrega. Tako, da menimo, vsaj ideja je taka bila, če ni dobro artikulirana, mi bomo to še enkrat pogledali in po potrebi dopolnili in bolj natančno zapisali, da ne bi bilo nerazumevanja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni. Gospa državna sekretarka, gospa direktorica. Kolegice in kolegi.

Danes je bilo že večkrat omenjeno, da je bilo v preteklosti kar nekaj neposrečenih, za državno premoženje neuspešnih, še več, škodljivih načinov upravljanja kapitalskih naložb ali tako imenovane državne srebrnine. Zato bi lahko že za preteklost rekli, da je bilo kar nekaj cvetk, ki so še daleč od lepe sopomenke "čudovite rožice", bolj vrtnice, od katerih je ostalo samo še trnje brez cveta. In sedaj je naloga te vlade, da odpravi vse te pomanjkljivosti, netransparentnost, neučinkovitost. Gre za ukrep Vlade s sprejemom tega zakona, ki ni niti slučajno všečen. Res pa je, je bilo tudi danes v razpravi nekaterih zaznati nezadovoljstvo, ker ta Vlada vključno s predsednikom vlade kaže odločnost, jasnost, zelo jasno odločnost in tudi transparentnost, kot bi si nekateri želeli, nekateri morebiti celo ne. Res pa je, da je s sprejemom tega zakona in ustanovitvijo agencije za upravljanje kapitalskih naložb, pridemo tudi hote ali nehote do nekaterih zgodovinskih poslovnih odločitev, ki so šle res po domače in še najbolj žalostno je, da ravno danes, ko v času gospodarske in finančne krize ugotavljamo, da bi s takratnimi morebiti prehitrimi, prenagljenimi ali pa morebiti ne dobro preišljenimi odločitvami in ukrepi, ki so seveda takrat državo prikrajšali

za veliko milijonov evrov, da bi danes bilo tej vladi bistveno lažje pomagati vsem tistim podjetjem, ki so danes v težavah, bistveno lažje bi bilo vsem tistim brezposelnim, ki nas danes opazujejo, poslušajo in razmišljajo, saj bi namreč s tistimi milijoni, če tukaj povzamem navedbe, pa danes je bilo večkrat rečeno, vezano na Mercator, o tem kolikšna premija, ali je bilo to dobro premišljeno, vezano na Slovensko industrijo jekla, vezano na Dravske elektrarne Maribor itn., in da seveda današnja predstavitev, zakaj sprejem zakona o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije in tudi o prizadevanju Republike Slovenije za vstop v Organizacijo za ekonomsko sodelovanje in razvoj, OECD, kot pravimo, da je sprejem tega zakona ključnega pomena. Res pa je, kot sem že prej tudi povedala, da bo sprejem tega zakona nehote posegel v preteklost, nehote morebiti nekako dregniti ob že skoraj zaceljene pa v resnici še ne zaceljene rane, in da se bo morebiti takrat tudi še kdo povprašal po nekaterih poslovnih odločitvah, in da se bo nehote tudi o tem še razpravljalo. Ko pa je razprava tudi o tem o tem, o svetu agencije, o številu članov, o kompetencah oziroma o pristojnostih, ali bi vse pristojnosti imel Državni zbor, ali bi imel to Kviz in tako naprej, ali bi tudi vlada imela kakšno besedo pri tem? Zanimivo je, da je ta Državni zbor imenoval to Vlado, imenoval to ministrsko ekipo in, da pričakuje od vseh teh ljudi z veliko stopnjo odgovornosti tudi pristojnosti, da poslujejo in delujejo čim bolj učinkovito, pregledno, odgovorno in, da torej delujejo predvsem v tej smeri, da bomo prišli do uspeha, do pozitivnih rezultatov v zadovoljstvo in v skladu s pričakovanji vseh državljanek in državljanov Republike Slovenije. Zatorej bi bilo zelo nelogično, da bi si, recimo, sedaj predstavljali, da bi odgovornost za vsa dejanja nosila Vlada, pristojnost imenovanja, na primer, uprave in sveta agencije pa bi bila samo na strani Državnega zbora. Državni zbor jih je imenoval, zatorej mislim, da čisto v celoti ne bomo mogli izključiti pristojnosti imenovanja vodstvenih organov agencije, brez da bi kakorkoli Vlada lahko v tej smeri imela tudi kakšno besedo. Vendar pa je sedaj, če kdaj v preteklosti ni bila, sedaj je želja in odločitev, da se loči izvrševanje lastniške funkcije in upravljaljske funkcije. V povezavi z OECD-jem in tem, kar je tukaj navedeno, osrednje načelo OECD pri upravljanju državne lastnine, je transparentnost oblikovanja lastniške politike. Naj navedem, država kot fuduciar je dolžna lastnikom jasno predočiti cilje in politiko zasledovanja teh ciljev po posameznih kategorijah lastnine. To je dolžna ne le lastnikom, torej državljanom, da jim pove kaj bo počela z njihovo lastnino, temveč je to dolžna tudi vsem drugim vlagateljem, da imajo jasna pričakovanja glede ravnanja države kot solastnice.

Nobena vlada doslej ni razvila jasne lastniške politike. V glavnem je veljalo načelo slabe vesti, da je treba državno lastnino odprodati v veličastnem umiku iz gospodarstva. Ker

umik ne more nadomestiti proaktivne politike, je seveda prihajalo do škode. Občasni kriki in svarila v dnevnem tisku so spomnili na potrebo po bolj strateškem ravnanju države, vendar so se tudi ta opozorila prelevila v politizirano debato o nacionalnem interesu in ugibanju o tem, ali je država dober ali slab gospodar. Dilema, ali naj se država umakne iz gospodarstva ali ne, je po 18 letih napačnega iskanja preživeta. Pravo vprašanje je, kako učinkovito upravljati s posameznimi segmenti državne lastnine, da bo država dosegla jasno zastavljene cilje. Tako je navedel tudi eden od strokovnjakov iz akademske sfere, za katero tudi sama ocenjujem, da bi morala biti zagotovo tudi vključena med člani sveta agencija.

Danes gre šele za prvo obravnavo zakona o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije. Sama bom glasovala za sprejem tega zakona. Zagotovo bo do druge obravnave tudi še nekaj dopolnitev, popravkov, saj je marsikatera razprava pripeljala še do določenih ugotovitev in razmislekov, da bo tukaj potrebno kaj storiti, pa tudi še do kakšnih zadev, zaradi katerih so nekateri bili mogoče danes bolj jezni, nestrpni, ali kakorkoli nezadovoljni. Verjamem, da je želja po učinkovitosti, transparentnosti verjetno močnejša kot zagotovo v zadnjih kar nekaj letih. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Vili Trofenik. (Ga ni.) Gospod mag. Borut Sajovic. (Se odpoveduje.) Gospod Tadej Slapnik. (Ga ni.) Gospod Rado Likar.
Izvolite.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi.

Namen zakona je, po besedah predlagatelja, urediti upravljanje naložb po načelih učinkovitosti, preglednosti, odgovornost in predvidljivosti, ločeno od vpliva politike in posameznih interesnih skupin. Toda, ali nimamo teh načel na jeziku vsi, ki pripravljamo oziroma pripravljate kakršnekoli akte, ki se tičejo upravljanja kot takega ali pa v tem primeru upravljanja s premoženjem države. Nisem pa v predlogu zakona zasledil rešitve, ki bi ta načela zagotavljala. Prenos vsega premoženja na eno agencijo, po mojem mnenju, ni dobra rešitev, saj bo o upravljanju, se pravi, o pridobitvi, razpolaganju in prodaji državnega premoženja, odločala le ozka skupina ljudi. Kot organa sta namreč v predlogu predvidena svet agencije, ki ima predsednika in dva člana, ter direktor agencije.

Predlagatelj tudi navaja, da je sprejetje tega zakona ključnega pomena zaradi sprejema Slovenije v OECD in da so to njene smernice. To je mogoče res, mislim pa, da OECD ne določa vsebine oziroma rešitev in je to le izgovor, kot je bilo že mnogokrat do sedaj, ko smo se sklicevali na zahteve Evropske unije.

Poglavje oziroma člen, ki govori o ustanovitvi agencije, pravi, da je to samostojen, neodvisen in neposreden proračunski uporabnik, ki pri svojem delu ni vezan na navodila Vlade, ministrstev ali drugih organov, in da samostojno izvaja upravljanje družb v državni lasti. Agencija naj bi bila, kar se tiče samostojnosti in neodvisnosti, podoben organ, kot je, recimo, Računsko sodišče. Sprašujem se, ali ne bi nemara lahko prišlo tudi do situacije, ko bi agencija odločala mogoče tudi v nasprotju s tako imenovanim nacionalnim interesom. Nedolgo tega smo bili priče situaciji, ko se je, recimo, Računsko sodišče postavilo celo nad vlogo parlamenta.

Upravljanje premoženja pomeni, kot rečeno, pridobivanje, razpolaganje in prodajo. In na tem mestu se sprašujem, kaj bo agencija naredila s kupnino od prodanega premoženja. Tega v predlogu nisem zasledil, pa mislim, da je gospa Kamnarjeva razložila, da bo to prihodek državnega proračuna. Pa tudi če bo ta kupnina šla v državni proračun, ni nikjer zaslediti rešitve, kdo bo, recimo, pokrival manko v pokojninski blagajni, za katero vemo, kakšna je rešitev sedaj, in mislim, da ni slaba.

Skratka, veliko vprašanj je, zato bi bilo po mojem mnenju sprejetje tega predloga zakona v tem trenutku problematično. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Bojan Kontič. (Ga ni.) Gospod Franc Jurša. (Ne.) Gospa Cvetka Zalokar Oražem. (Ne.) Gospod Vito Rožej. (Ne.)

Gospod Bogdan Barovič, izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa.

No, še vedno trdim in vztrajam na nekaterih podatkih, ki smo jih dali v Slovenski nacionalni stranki, ker še vedno nekaterih podatkov nimam. Torej, pri sprejemanju zakona o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije, ki jo Republika Slovenije daje v upravljanje, bom natančen, da ne bomo zdaj krivi, da govorimo, da bo kar lastništvo predala, nekemu nekaj, je prva stvar, ki bi jo po logiki morali vedeti, kaj dajemo, koliko, koliko je vrednost teh deležev, ali je to milijarda, dve, tri, pet milijard. In drugič, jaz imam podatke, popravite me, ampak mislim, da so kar točni, da ima država v neposredni lasti 94 kapitalskih naložb, KAD jih ima 82, SOD jih ima 49 in Družba za svetovanje in upravljanje 11, skupaj 221. V zakonu je na zadnji strani seznam kapitalskih naložb Republike Slovenije in je naštetih 60 od 211, ali če želite samo 60 in 94 neposrednih naložb, ki so v lasti države. Pa bom vprašal drugače. Kaj pa je z ostalimi med 60 do 94 oziroma sploh do 230? Naslednje vprašanje, ki se pojavlja, je še vedno tisto, kar sem vas prej prosil. Res mi ne gre, kako je lahko decidirano navedeno, da je agencija samostojen, neodvisen, nevladni organ, če pa direktorja in svet imenuje Vlada na podlagi predloga predsednika Vlade? Potem ni

neodvisen in nevladen. In tudi če bo temu tako, da bo Vlada vplivala, smo tam, kjer smo začeli, pomeni, da bo še vedno iz posameznih vladnih sektorjev prišel vpliv na upravljanje. Ali drugače povedano, nedolgo tega je Ministrstvo za gospodarstvo predlagalo neko kapitalsko prodajo. Po novem, če razmišljam, če bi živela ta agencija, bi to počela ta agencija z obrazložitvijo, da ne bomo mešali več politike v poslovanje z državnim premoženjem, ampak v primeru, da bo Vlada zdaj tista, ki bo spet odločala, pomeni, da bo enaka zgodba, samo namesto, da bo minister za gospodarstvo ali Ministrstvo za gospodarstvo predlagalo, bo pač predlagala agencija v njihovem imenu na njihovo pobudo z njihovim vpletanjem. V bistvu nismo naredili nič. Takšno je pač moje videnje. Vi me lahko popravite, če nimam prav, ampak naredili nismo v bistvu nič. Samo, da bo nekdo drug ali pa za nekom drugim skrit nekdo iz Vlade, iz ministrstva ali kakor koli že. Tako je pač razumeti. Pa tudi pripomba, ki jo je dal spoštovani kolega Kumer je na mestu. Tu se jaz strinjam. Če se bo pač razpravljalo ne glede na našo odločitev, je svet s tremi člani premajhen in je prav, da bi, če bomo ostali pri tem, da bo Vlada, če bo, če bo, če bo, da bo Vlada tista, ki bo svet in direktorja imenovala, da je tukaj potrebna tudi vloga Državnega zbora. Nenazadnje, če bomo res prišli tako daleč, da bo ta zgodba šla v veljavo.

Skratka jaz mislim, da sem naštel nekaj, kar se je dalo apolitičnih argumentov in vprašanj, ki pa so pri sprejemanju zakona zelo pomembni. Kar tako reči ja, sem za to, da gre ta zakon v obdelavo, da je primeren za nadaljnjo obravnavo, ob tem, da ne vem, kolikšna je vrednost deležev, ki jo bo agencija pač imela možnost upravljati, koliko naložb v lasti države bo vključenih oziroma kaj bo z razliko ostalih, če jih je to 60, vseh jih je 94, zdaj govorim o konkretnih številkah, kaj bo s tistimi, razlika in nenazadnje tudi ni zastoj vprašanje, kaj pravzaprav se dogaja s tem delom, ki se prenaša, upravljanje z delnicami Zavarovalnice Triglav, d.d., in sicer Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Ali je to res varnostni denar za pokojnine in se bo, ne vem, z njim tržilo? Zdaj, če se bo tržilo z namenom, da bo iz njega nastalo še več denarja, ki bo v celoti še vedno namenjen upokojencem in bo seveda to vidno skozi njihovo pokojnino, jaz se s tem strinjam, ampak jamste nimam v tem zakonu.

Skratka toliko kaj-ev, če-jev in nejasnosti, da za našo stranko do sedaj v tej vsebini ni primeren zakon za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa mag. Kamnarjeva, državna sekretarka, izvolite.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa. Morda še nekaj pojasnil glede na trenutno razpravo. Torej, kar se tiče kupnine. Res je, da ni nikjer eksplicitnega člana, ki bi govoril, kam se vplačajo

sredstva od morebitne prodaje premoženja oziroma kam se vplačajo sredstva od prihodkov od premoženja. Vendar že iz same narave položaja te agencije, ki ima status neposrednega proračunskega uporabnika, izhaja, da je "titular" Republika Slovenija. Kar pomeni, v povezavi z Zakonom o javnih financah, da so vsi prihodki te agencije preprosto prihodki državnega proračuna, razen če bi bilo z zakonom določeno drugače. In to drugače ni določeno.

Kar se tiče položaja neposrednega proračunskega uporabnika in besede nevladnega proračunskega uporabnika ter imenovanja direktorja s strani Vlade. Položaj nevladnega proračunskega uporabnika preko predpisologije s področja javnih financ pomeni, da Vlada nima neposrednega vpliva na delovanje tega proračunskega uporabnika, predvsem v njegovem finančnem vplivu, seveda pa tudi v vplivu sicer na njegovo delovanje. Ker nima vzvodov, preko katerih bi preprosto lahko vplival na delovanje tega organa, razen seveda zopet v zakonu predvidenih aktov in v tem primeru gre tukaj za letni program razpolaganja oziroma upravljanja s premoženjem. To je pravzaprav edini dokument, preko katerega Vlada lahko vpliva na tega proračunskega uporabnika. In res je, tukaj smo postavili, da Vlada imenuje direktorja. Moram priznati, da smo imeli tudi v Vladi pomisleke, ali postaviti imenovanje direktorja te agencije na raven Državnega zbora ali ga postaviti na raven Vlade. V obeh primerih je politični vpliv na imenovanje. To nam je jasno, ker politika je v Državnem zboru in v Vladi. Tako da, tukaj, če se boste odločili za drugačno rešitev, Vlada temu ne bo pretirano nasprotovala, če menite, da je to večja garancija, da je manjši vpliv politike preko Državnega zbora zagotovljen ali da je bolj razpršen ta vpliv politike.

Kar se tiče vprašanja, povezanega z odnosi Kada in pokojninske družbe in te agencije, to je bilo tudi v razpravi na več mestih omejeno. Poglejte, ta zakon pravzaprav pomeni samo to, da bo v primeru, da bo Kad imel večjo naložbo v kakšni od družb, ravno tako to posredno upravljanje naložb prevzela ta agencija in Kad tega ne bo več počel. Seveda je v povezavi s tem zakonom, mislim, da bo naslednji teden prišel v javno razpravo tudi zakon o preoblikovanju Kada in Soda ter DSU, ki bo vsa ta vprašanja zelo jasno razrešil, ampak sama agencija, ki vstopa kot upravljavec premoženja v nobenem delčku ne posega na relacijo med Kadom in Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v smislu premoženja. Torej, glede na to, da je bilo Kadu dano premoženje v obliki finančnih naložb, z namenom, da se to premoženje uporabi za povečevanje premoženja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in nameni za plačilo sedanjih ali bodočih pokojnin, bo to tudi vnaprej ostalo. Ko bomo prinesli ta zakon boste videli, da gre zgolj za zamenjavo oblike premoženja med Kadom in državo in se na ta način vzpostavlja enakovreden obseg premoženja namenjen za pokojninsko družbo, ne bom se

zdaj spuščala v detajle, ker boste tisti zakon posebej dobili in ga bomo tudi skupaj obravnavali.

In morda samo še glede izpiska kapitalskih naložb Republike Slovenije. Ta spisec je precej dinamična zadeva, praktično vsak dan je spisec drugačen, ker je država pogosto udeležena v postopkih dedovanj, recimo umrlih oseb in kadar prihaja do kakšnih obveznosti teh oseb do države Slovenije, se preprosto poplačilo opravi s pomočjo uporabe njihovega premoženja, se ve, da to premoženje država potem praviloma zelo hitro proda, ker so to zelo majhne kapitalske naložbe. Praviloma ni smiselno, da jih ohranjamo v svojem portfelju, razen če ne gre za kapitalske naložbe, kjer smo že sicer večji lastniki. Spisec, ki je priloga tega zakona, je pač bil v tistem trenutku relevanten, danes je morda že nekoliko drugačen. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav. (Se odpoveduje.) Gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Če bi ta zakon predlagala Janševa vlada, bi danes imeli upokojence na ulicah, DeSUS pa bi grozil z izstopom iz koalicije.

S tem zakonom ukinjate posamezne člene Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, recimo 246., 247., ki govori o Kapitalskem skladu pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Ta sklad z nazivom Kapitalski sklad, d.d., s prihodki, ki so namesniki, se ukinja. S tem zakonom ukinjate 2. člen Zakona o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, o katerem sem govoril v stališču poslanske skupine, kjer v tem členu jasno piše, da se vsakoletni čisti donos od upravljanja s premoženjem iz tega odstavka prenese na račun ZPIZ-a upokojencem, pokojninski blagajni. Razlaščate upokojence s tem zakonom v pomembnem deležu, kajti jemlje se jim celoten delež zavarovalnice Triglav, ki jim je bil dan v letu 2007 preko Kada in potem, ko se je zgodil referendum v letu 2008 neposredno preko pokojninske blagajne. S tem zakonom razveljavljate uredbo o prodaji in drugih oblikah razpolaganja s finančnim premoženjem države in občin za namen tega zakona, ne pa za druge namene. Se pravi, tam kjer gre za milijarde ne bo veljala, kjer gre pa za nekaj tisoč evrov pa bo veljala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa državna sekretarka.

MAG. HELENA KAMNAR: Še enkrat pojasnilo. Pri 40. členu, ki ga je gospod Černač omenil, gre zgolj za prenos upravljalvske funkcije iz Kada na agencijo. Lastništvo, kot sem že prej povedala, premoženja in vseh prihodkov tega premoženja ostane nespremenjeno, kar pomeni, da se pripisuje premoženju Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. V tem konkretnem primeru smo zgolj uredili odnose kapitalskih naložb povezanih

z Zavarovalnico Triglav, ki je glede na obstoječo zakonodajo nekaj posebnega. Vendar s tem ne odnašamo premoženje iz pokojninskega zavoda, ampak zgolj upravljanje prenašamo iz Kada na agencijo. Če zelo poenostavim, spremenilo se bo to, da Kad ne bo več imenoval nadzornikov v Nadzornem svetu Zavarovalnice Triglav, ampak bo to vlogo opravila preko akreditacijskega sveta agencija. In to je v bistvu tista ključna zadeva. V kolikor se bo seveda tukaj spremenilo karkoli na ravni odprodaje teh deležev oziroma kapitalskih naložb v Zavarovalnici Triglav, bo seveda to predmet strategije, ki jo bo sprejemal Državni zbor. Ne gre za takšno zgodbo, kot jo je bilo moč razumeti iz vaše razprave.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Bogdan Čepič.

Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo.

Mislím, da je gospa državna sekretarka zelo dobro pojasnila, v čem je pravzaprav bistvo tega zakona. Gre za upravljanje premoženja, ki je v državni lasti ali v lasti nekaterih skladov, ki so paradržavni ali pa ob državi. Gre za upravljanje, ne za prenos lastništva in ne gre za razprodajo le-tega. In pomembna novost tega zakone je, da bo Državni zbor razpravljál in določál strategijo upravljanja z državnim premoženjem. To je pomembno in to je tista stvar, ki bo seveda napravila prodajo in razpolaganje s tem premoženjem pravzaprav bistveno, bistveno bolj transparentno, kot je kdajkoli do sedaj bilo. Ne bo se moglo zgoditi, da bomo prodali, ne vem, eno naložbo za 100 milijonov in kupili nekaj malega za 140 milijonov nekje drugje, zaradi tega, ker nismo imeli strategije in ker nismo vedeli, kako in na kakšen način.

Kot rečeno Poslanska skupina Socialnih demokratov bo ta zakon v prvem branju tudi podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospa državna sekretarka želite še besedo? (Ne.) Potem lahko rečem, da vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati? Vidim, da ja. Zato odpiram prijavo.

Prijavljeni so štirje razpravljavci. Čas razprave, za vsakega 5 minut. Gospod Rudolf Petan.

Izvolite.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane predstavnice Vlade, kolegice in kolegi!

Torej tudi jaz soglašam s tistimi, ki trdijo, če bi takšen zakon pripravila prejšnja vlada, bi danes imeli posebne izdaje tiskanih medijev, ulice bi bile verjetno polne raznih

varuhov civilne družbe, ki bi seveda govorili, kako se bo upokojenska blagajna sesula. Prav gotovo bi bila tudi vladna kriza, ker bi verjetno stranka, ki zastopa upokojece, grozila z izstopom iz koalicije. Ne glede na dejstva, to poudarjam, zato ker gospa državna sekretarka je marsikaj pojasnila, jaz pravim, ne glede na dejstva bi zadeva bila takšna; dejstvo je, da upravljanje s premoženjem, se pravi, konkretno z državnim premoženjem, ni lahka naloga. To je jasno. Vendar tisti, ki so danes trdili, da je bilo v dvajsetih letih vse zgrešeno, da so bila sama stranpota, ne glede na vlado, ki je bila. Tudi to je treba povedati. In da sedaj smo pa, seveda, spregledali, videli smo ne vem kakšen sij, ki nas je presvetlil in Vlada bo ustanovila neodvisno agencijo, ki bo gospodarila z državnim premoženjem in to bo oh in sploh vse neodvisno, kajti vlada je neodvisna, ena verjetno, druga ne, in gospodarjenje bo čudovito. Ne bo se moglo zgoditi ne to ne ono, niti prodaja niti nakupi ne bodo mogli biti transparentni, vse bo odlično. Nekdo je govoril tudi o nekih rožicah, vrtnicah brez trnja ali kakorkoli že. Če kdo misli, da bo to res tako, pa da je Vlada res politično čisto neodvisna, ne glede katera vlada je, potem se jaz bojim, da bodo vrtnice še vedno imele trnje, ampak še bolj se pa bojim, da bo vmes zrasla tudi kakšna fuksija. In želel bi vam povedati, da zadeva ni takšna. Vesel sem bil, resnično, kako naj rečem, komentarja državne sekretarke, ko je rekla, saj je vseeno. Vlada je politična in parlament tudi. Seveda, saj smo na političnih volitvah, saj kaj pa drugega. Vsaj očitno v Vladi nekdo ve, da se čisto izognit politiki ne da. Ali bo organ imenoval parlament ali Vlada, zadeva ima še vedno nekake politične povezave. Kar je normalno, drugače ne gre.

Tu bi še omenil, da verjetno tudi država, generalno gledano, ni najslabši gospodar. Kajti recimo primer francoskega Renaulta, Vlada ima tam velik delež, to je državni delež. Res, da zdaj malo manjši kot je bil, ne vem še, pred petimi leti, ampak Renault je svetovni gigant in dobro gospodari pa ima tudi državni delež. Tako, da to ni čisto tako. Tudi Volvo je imel zelo dolgo državni delež, ki je celo večinski pa tudi ne moremo reči, da je Volvo eno zanič podjetje zato, ker ima država svoj delež. To ne gre kar tako.

Želel bi vas pa spomniti na nekaj drugega. Da so bile v preteklosti seveda neke čudne povezave, čudne težnje, čudni postopki. Vendar dovolite mi, da vas spomnim, ni še tako dolgo nazaj, recimo, mandat pa še pol nazaj, smo zelo veliko govorili o nekih nacionalnih interesih. To je bila špica, to je bil avizo, ko smo govorili o gospodarstvu, to je bila zvezda repatica. Vse je šlo preko nacionalnega interesa in v tem nacionalnem interesu je bila tudi, recimo, prodaja Pivovarne Union, je bil kot nacionalni interes. Moral se je prodati samo tako, ne drugače. Ne glede na to, če bi kdo od tujcev dal več. Ne vem. Jaz lahko, da to ne bi, lahko pa bi, ampak, ker je bil nacionalni interes, se tujci za to niso

smeli preveč zanimati. Če pa so se že, jim je bilo povedano, da je to nacionalni interes. Nikakor pa ni bil nacionalni interes Lek. Lek pa smo prodali mimo tega, ker ni bil nacionalni interes in kasneje smo ugotovili, da smo Lek v bistvu, malo bom pretiraval, bom rekel, da smo ga šenkali. Če bi danes res kot nacionalni interes spravili skupaj naše farmacevte, bi imeli nekaj več neke dodane vrednosti. Tudi na to bi spomnil v zvezi s tistimi vrtnicami in trnjem. Jaz pa pravim, pa še fuksije zraven.

Upam, da bo nekaj koristnega nastalo iz tega. Nisem pa prepričan, da bo to tako neodvisno in da bodo vrtnice brez trnja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Dušan Kumer.

DUŠAN KUMER: Hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi.

Najprej moram reči, ne vem, ali se nekateri razpravljavci sprenevedate ali res nočete razumeti ali pa zares narobe razumete. Nobeno lastništvo se nikamor ne prenaša. Lastništvo ima država in država je lastnik. Upravljanje se pa prenaša. Razumem, da vi težko razumete, ko se to upravljanje prenaša. V vašem prejšnjem mandatu, ko ste dobili v upravljanje in vodenje državo, ste rekli: "Država, to sem jaz!" In ste tako tudi upravljali in delovali s to državo. Posledica, ki mislim, da se s tem zakonom, če bo sprejet, in s to agencijo ne bo ponovila, da bomo prodali celotno industrijo Slovenskega jekla za 100 milijonov in kupili parkirišče v Rusiji za 140 milijonov. Ta zgodba, po moje, se več ponoviti ne more. Če že govorimo o odprodaji deležev države in o kupovanju deležev, ki bodo v upravljanju države, ta zgodba se, po moje, več ne more ponoviti. Bivši minister za gospodarstvo, ki je danes tako pameten in govori o strategijah prejšnje vlade, o odprodaji in ravnanju z državnim premoženjem in je danes omenil Telekom, jaz sem si zapomnil, kako imate v tisti strategiji zapisano ravnanje in upravljanje s Telekomom. Pa sprašujem, ali so leta 2006, tako kot je notri zapisano, delnice Telekoma prišle na trg. Kolikšna pa je danes vrednost Telekomove delnice, ki je leta 2006, tako kot ste zapisali v strategiji zapisali in v vladnem programu, da bo takrat prišla preden boste šli v "tender" za odprodajo Telekoma. Ali ste uresničili tri četrte stvari, ki ste si jih tam notri zapisali na tisti papir, ki je tako debel. In tam je 26 fevdov in zato stvari niso funkcionirale. In zato sem rajši pristaš, v tej situaciji, da imamo en fevd, pa bo tisti transparenten in pregleden, ne pa 26 fevdov in danes ne vemo nič o tem, kako se je s temi stvarmi ravnalo. Nekateri pa vemo in jaz sem vam dal primer. Celotno Industrijo jekla smo prodali za 100 milijonov in kupili parkirišče v Rusiji za 140 milijonov državnega denarja.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Ne vem, kaj ima država z Intereuropo, s podjetjem, ki ni v državni lasti in kako lahko vpliva na odločitve privatnega podjetja. Glede Slovenske industrije jekla smo imeli večkrat razpravo v Državnem zboru in v okviru te razprave smo videli, da je bil javni "tender", na podlagi katerega je bila dosežena najvišja cena. Jaz ne verjamem, da ste res vsi tako naivni med poslanci, predvsem ne verjamem, da je državna sekretarka tako naivna ali pa, da ne bi poznala, kaj v tem zakonu piše. Torej, očitno namerno zavajate javnost, namerno zavajate in govorite tisto, česar v zakonu ni, kar je zelo grdo in slabo. Zakon zelo jasno določa, kaj pomeni upravljanje kapitalskih naložb v smislu določb tega zakona. Zelo jasno govori o tem, da pomeni med drugim tudi razpolaganje s kapitalskimi naložbami. In naprej, da razpolaganje s kapitalskimi naložbami pomeni prodajo, zamenjavo ali vsak drug pravni posel, na podlagi katerega se imetništvo delnic prenese na drugo pravno ali fizično osebo. To piše v zakonu in to bo počela agencija in to bo počel svet agencije, trije ljudje. Dva bosta odločala. Dva bosta odločala o olastninjenju milijardnega slovenskega premoženja in dva bosta odločala o tem, kateri direktorji bodo pri teh kapitalskih družbah sedeli v bodoče v direktorskih hotelih, ker se odpravljajo na podlagi zakona tudi Nadzorni svet Darsa, Skupščina Slovenske odškodninske družbe, Upravni odbor Slovenske odškodninske družbe in tako naprej. To piše v tem zakonu. Samo prebrati si je treba. Agencija bo zavezana spoštovati predpise, ki urejajo razpolaganje za vse ostale primere, je bilo rečeno s strani državne sekretarke. Seveda drži, ampak ključen predpis, uredba se s tem razveljavlja, cela uredba, ki govori o razpolaganju s finančnim premoženjem države in občin se za potrebe tega zakona v celoti razveljavlja. Se pravi, ta uredba bo veljala za občine, za nekaj deset tisoč evrov premoženja, kjer je postopek kompliciran do onemoglosti, cenitev, komisija, tri komisije in tako naprej. Tukaj, ko gre za milijardno premoženje, so pa napisane v zakonu tiste štiri metode prodaje brez vseh ostalih aktivnosti, ki bi jih bilo treba izvesti za transparentno prodajo. Govori ta zakon tudi o vrednotenju in izrecno govori, če je manj kot 25%, ni treba niti cenitve. Tisti, ki govorite o tem, kako je bil prodan Mercator. Bil je na podlagi cenitve in je bil delež manj kot 25%. Po tem zakonu ne bo treba cenitve za tak delež, ne bo treba. 25% je meja, da se premoženje, ki je predmet prodaja, ovrednoti, prednost ni pomembna. Vemo, da je lahko 100% delež vreden samo nekaj tisoč evrov pa je treba cenitev, v tem primeru je potreben celo skrben pregled nekaj procentni delež je pa lahko vreden nekaj milijonov, nekaj 10, celo nekaj 100 milijonov evrov, pa ni potrebno cenitve. To piše vse v tem zakonu, ki ga imamo danes na mizi.

Zakaj sem rekel, da bi bili upokojenci na ulicah? Zelo jasno piše v tem zakonu, kaj se ukinja in ukinja se tisti člen zakona, ki govori o deležu Zavarovalnice Triglav, ki je bil v letu 2008 prenesen direktno v pokojninsko blagajno, ne v Kad, ker v Kad je bil 2007, zoper to je bil referendum in potem je bil v 2008 prenesen direktno v pokojninsko blagajno, samo v upravljanju Kada. V 40. členu tega zakona se upokojencem vzame ne samo upravljavska opravičenja tudi ta denar in efekti od tega denarja, ker se razveljavlja člen, ki govori, da gre premoženje, ki nastane iz tega naslova, v pokojninsko blagajno. Ta člen se razveljavlja kot se razveljavljajo člani zakona, ki govorijo o kapitalskem skladu, kjer izrecno piše, da kapitalski sklad pokriva stroške poslovanja, itd., in da zagotavlja namenska sredstva za pokojninsko blagajno.

Razveljavlja se člen Zakona o DARSU, ki govori o nadzornem svetu, ta člen se razveljavlja. Razveljavlja se člen zakona, ki govori o skupščini in upravnem odboru Slovenske odškodninske družbe, itd. Po tem Zakonu o lastništvu oziroma upravljanju, v tem smislu, te agencije v Kapitalski družbi, Slovenski odškodninski družbi, Družbi za svetovanje in upravljanje, ki razpolaga z številnimi nepremičninami, v Slovenskih železnicah, Aerodromu Ljubljana. Praktično celotno premoženje bo skoncentrirano v nekaj ljudeh in odločanje o tem tudi, kajti definicija upravljanja govori o razpolaganju, se pravi, o vseh pravnih poslih, ki pomenijo prenos na drugo fizično pravno osebo. Normalno, da bo ta kupnina prišla v proračun, normalno, da ja, ampak o tem bo odločal zelo majhen krog ljudi. In to je škandal. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Jaz bi ponovno opozorila na to, da je v tem zakonu, prvo kar je, tako ali tako, sicer na vašo zahtevo in tudi dobrodošlo vašo zahtevo, hvala vam, da je bila dana možnost, da v prvem branju o tem zakonu nekoliko več vsi skupaj povemo, da pa ves čas načrtno nasprotniki zakona prezrete dejstvo, da je zelo jasno zapisano, da Državni zbor sprejema vsake tri leta triletno strategijo upravljanja z državnim premoženjem, ki ga bo upravljala ta agencija, da Vlada sprejme letni načrt upravljanja s premoženjem in da brez teh dveh dokumentov tudi, če bi bilo 100 članov uprave in 100 članov sveta, ne bi mogli niti enega deleža pri nobeni družbi, ki je delno ali v celoti v lasti države, prodati, ne, da bi bilo to zapisano v strategiji in v letnem načrtu upravljanja.

Bolj bistveno je pa nekaj drugega in jaz mislim, da se bomo morali tukaj vendarle posvetiti temu, da zakon še enkrat temeljito, in to ne s tem izrazito negativnim nabojem, preberemo. Gre namreč za to, da se umakne, mislim, da je tudi v obrazložitvi zakona od začetka zelo jasno zapisano, da je

sedaj pravzaprav upravljanja državnega premoženja razpršeno v, mislim, da če bi šli gledati, jaz nisem preštela, se opravičujem, ampak, če pogledamo v prehodnih določbah prav te ukinitve veljavnosti posameznih členov posameznih zakonov, o katerih je ravnokar kolega govoril, mi je zelo jasno, v koliko ministrstvih in v koliko družbah, siceršnjih skladih in tako naprej, se pravzaprav nahaja, kako razpršeno je upravljanje, kako, bom rekla, lahko tudi neusmerjeno. V bistvu neki skupni cilji ne sledijo zaradi tega, ker je enostavno koordinacija med tako množico organov, organizacij, družb, pravzaprav zelo težka in zaradi tega je dobro, da se upravljanje skoncentrira. Ampak tukaj gre za upravljanje v tem smislu, da tekoče poslovanje vseh družb, ki jih upravlja, ki naj bi jih upravljal ta agencija, poteka tekoče, vodenje, gospodarjenje, načrtovanje in tako naprej pa poteka v samih družbah. Se pravi, da se dejansko na ta način upravljanje državnega premoženja depolitizira in mislim, da enkrat za spremembo bi bilo vendarle prav, ko že govorimo o raznih nacionalnih interesih, da se vprašamo, kako pa je bil zasledovan nacionalni interes recimo pri prodaji Slovenske industrije jekla. Lahko bi naštevati še kakšno drugo družbo, ki je bila prodana zagotovo v nasprotju s slovenskim nacionalnim interesom ali družbo, ki je recimo prenehala sploh delovati zaradi tega, ker se je nekdo, nekje enkrat odločil, da tako pač ne bomo več delali. Mi imamo kot posledico prodaje ene družbe oziroma pretežnega deleža ene družbe v Sloveniji popolno razsulo v dveh zelo velikih kompleksih, gospodarskih. Popolno razsulo in to zelo raznovrstnih in raznorodnih, zaradi tega, ker smo želeli na videz umakniti oziroma razrešiti državo te velike odgovornosti, ker je baje, v tistem času je pač veljalo, da je država slab gospodar, zdaj slišimo iz ust predstavnikov iste politične opcije, ki je nekoč govorila, da je država slab gospodar in da je zato treba vse prodati, zdaj na enkrat ni več slab gospodar in dobro, da se upravljanje državnega premoženja, državnega kapitala - nepremičnega seveda, ampak kapitala, ne prenaša v upravljanje. Lastnina, ni res, da se prenaša. Zavarovalnica Triglav, delež, ki pripada pokojninskemu skladu oziroma posredno lahko rečemo upokojencem, je še vedno njegova last, ker je to tako ali tako državna zavarovalnica oziroma državni pokojninski sklad. In mislim, da se danes malo pretirava.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjenih 34. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **35. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O VIŠINI SREDSTEV, KI PRIPADAJO POSAMEZNI POLITIČNI STRANKI IZ SREDSTEV DRŽAVNEGA PRORAČUNA V LETU 2010.**

Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložil Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja sklepa, predsedniku odbora gospodu dr. Vinku Gorenaku za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Tokrat bi utegnili biti malo bolj enotni, kot pri prejšnjih razpravah.

Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je na 14. seji 13. januarja 2010 obravnaval predlog razdelitve sredstev namenjen sofinanciranju političnih strank iz proračuna Republike Slovenije za leto 2010, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Na tej podlagi je odbor pripravil predlog sklepa o višini sredstev, ki pripadajo posamezni politični stranki iz sredstev državnega proračuna v letu 2010, ki ga posredujemo v obravnavo Državnemu zboru. Zakonska podlaga. V skladu s tretjim in četrtem odstavkom 23. člena Zakona o političnih strankah in na podlagi 112. člena Poslovnika Državnega zbora odbor torej predlaga, da Državni zbor sprejme naslednji sklep o višini sredstev, ki pripadajo posamezni politični stranki iz sredstev državnega proračuna za leto 2010. Kot je znano, je to predpisano z zakonom. V medijih je bilo kar nekaj zapisov o tem, da so si v času od predloga Vlade do obravnave na Državnem zboru, politične stranke v Državnem zboru povišale sredstva za 5%, in kar nekaj obsojanja je bilo. Zato naj navedem številke oziroma povem naslednja dejstva. V letu 2009 je financiranje političnih strank potekalo v dveh delih. V prvi polovici leta v skladu s predpisi tako kot mora, ko pa je bil sprejet rebalans proračuna, so si politične stranke sredstva znižale, kot veste. Predlog za leto 2010 pa je tak, da sešteva nekako povprečje financiranja lanskega leta. To pomeni, da je še vedno okoli 5% manj kot je bilo na začetku leta 2009 in 5% več kot je bilo decembra, ker je pač vzeto povprečje za leto 2009. V številkah to pomeni mesečno, zaokrožil bom številke: SD - 68 tisoč evrov, SDS - 65, Zares - 22, DeSUS - 18, SNS - 14, SLS in SMS - 13 in LDS - 13 tisoč, NSi - 9 tisoč in Lipa - 6 tisoč evrov. Poudarjam, da sem številke zaokroževal. Skupna mesečna številka pa je 234.082,041. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja.

Gospod mag. Milan Martin Cvikl, Generalni sekretar Vlade.

MAG. MILAN MARTIN CVIKL: Gospod predsedujoči, gospod podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Vlada v gradivu, za katerega je pristojen generalni sekretar Vlade, pravzaprav je tokrat drugič pred tem Državnim zborom glede odločitve, koliko sredstev naj dobivajo politične stranke iz proračuna Republike Slovenije za leto 2010. Prvič smo to predlagali ob proračunu za leto 2010 in povem naj, da Vlada predlaga za leto 2010 popolnoma enak obseg sredstev, kot je bil v letu 2009, ta pa je bil v letu 2009, kot je bilo tudi povedano, na predlog vlade Boruta Pahorja zmanjšan zato, da bi tudi politične stranke prispevale k soočanju s finančno in gospodarsko krizo. Mislím, da je treba pred tem zborom in slovensko javnostjo povedati, da smo z rebalansom 2 proračuna za leto 2009 pravice porabe za materialne izdatke, za osnovna sredstva, za plače, pomembno zmanjšali, v skupnem obsegu preko pol milijarde evrov glede na sprejeti proračun za leto 2009, ki je bil sprejet novembra 2007. In znotraj tega zmanjšanja je bilo predlagano, prvič v zgodovini samostojne Slovenije, tudi nominalno zmanjšanje sredstev političnih strank, s strani vlade Janeza Janše predlaganih 2 milijonov 941 tisoč na 2 milijona 808 tisoč evrov 989. In enak obseg sredstev, kot je bil z rebalansom 2 znižan v letu 2009, predlagamo tudi za leto 2010.

Ocenjujemo namreč, da ni mogoče v letu, v katerem se še vedno soočamo s posledicami finančne in gospodarske krize, povečati obsega sredstev za sofinanciranje političnih strank. Zato danes predlagamo, da Državni zbor sprejme predlog razdelitve sredstev po posameznih mesecih, namenjenih sofinanciranju političnih strank, kot ga je Državni zbor že sprejel ob sprejetju proračuna za leto 2010. Žal je v skladu z Zakonom o sofinanciranju političnih strank treba o tem odločati dvakrat. 23. člen Zakona o političnih strankah govori o tem, da je treba še enkrat narediti, potem ko je določena letna kvota, tudi mesečno kvoto. To je seveda upravičeno, glede na to, da lahko imamo v posameznem proračunskem letu tudi volitve, tako je, na primer, bilo v letu 2008. Zato se tu predlaga mesečni razrez in ta mesečni razrez za posamezne politične stranke ni niti evro višji, kot je bil povprečen mesečni razrez v letu 2009.

Ocenjujemo, da je korektno to sprejeti. Ali pa bo v nadaljnjih ukrepih, ki jih bo Vlada v skladu z danes sprejetim programom stabilnosti predlagala v nadaljevanju Državnemu zboru, bodisi z rebalansom za leto 2010 ali s spremembami proračuna za leto 2011 ter nato proračuna za leto 2012, še treba ta sredstva zmanjšati, o tem bosta Vlada in Državni zbor odločala, ko bomo prišli do te točke.

Pomembno torej je, da tudi politične stranke z nominalnim zmanjšanjem obsega sredstev v letu 2009, glede na to, kolikšna so bila prvotno namenjena sredstva za leto 2009, soprispevajo k reševanju finančne krize. Zato je tudi prav, da se enak

nominalni obseg sredstev ne poveča, nominalni obseg sredstev, kot je bil v letu 2009 zmanjšan, dodeljuje tudi za leto 2010.

Toliko o mnenju Vlade. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Sledi razprava o predlogu sklepa v celoti. Prijavljena sta le predstavnik Vlade in predlagatelj. Želi kdo besedo? (Ne.) Zaključujem razpravo.

Ugotavljam, da k predlogu sklepa ni bilo vloženih amandmajev.

Zbor bo o predlogu sklepa v skladu s časovnim potekom seje zbora odločal danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 34. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **37. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA STALIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE DO OSNUTKA SPREMEMB PROTOKOLA O SPREMEMBI PROTOKOLA (ŠTEVILKA 36) O PREHODNI UREDITVI (K POGODBI O EVROPSKI UNIJI) GLEDE SESTAVE EVROPSKEGA PARLAMENTA.**

Predlog stališča je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo bi rad dal predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga stališča, vendar ga ni. Dovolite, da grem naprej. In, če med tem časom pride predstavnik Vlade, da mu dam potem besedo. Predlog stališča je obravnaval Odbor za zadeve Evropske unije kot pristojno delovno telo. Besedo dajem predsednici, gospe Darji Lavtižar Bebler, za predstavitev poročila odbora. Prosim.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor.

Odbor za zadeve Evropske unije je 15. januarja 2010 na 42. seji kot pristojno delovno telo obravnaval predlog stališča Republike Slovenije do Osnutka sprememb Protokola o spremembi Protokola (številka 36) o prehodni ureditvi glede sestave Evropskega parlamenta, ki ga je 7. januarja 2010 Državnemu zboru posredovala Vlada. K predlogu stališča Republike Slovenije ni bilo vloženih amandmajev. Osntek protokola pomeni tisto pravno podlago, ki bo Republiki Sloveniji po uveljavitvi Lizbonske pogodbe zagotovila poslanca več. Ta osntek protokola namreč spreminja veljavni protokol k Lizbonski pogodbi, ki določa, da ob uveljavitvi Lizbonske pogodbe ostaneta število članov in sestava Evropskega parlamenta takšna kot v trenutku uveljavitve pogodbe, torej na dan 1. decembra 2009. Osntek protokola pa predvideva povečanje števila poslancev za 12 držav članic Evropske unije iz sedanjih 736 na 754, med njimi tudi za Slovenijo za poslanca več. Kraljevina Španija je zato decembra 2009 predlagala spremembo Lizbonske pogodbe. V skladu s postopkom sedaj potekajo posvetovanja med institucijami Evropske unije. V februarju ali najkasneje v marcu letos pričakujemo podpis novega protokola s strani vlad držav članic. Spremembe bodo

začele veljati, ko jih bodo ratificirale vse države članice v skladu s svojimi ustavnimi pravili. Če bodo deponirane vse listine o ratifikaciji, bo protokol začel veljati 1. decembra 2010. Vlada vsebino osnutka protokola podpira, saj bo njegovo sprejetje Republiki Sloveniji omogočilo poslanca več v Evropskem parlamentu.

V razpravi na odboru je bilo sicer opozorjeno, da je iz predloga stališča in osnutka protokola razvidno, kako je s postopkom ratifikacije in začetka veljavnosti protokola, ne pa tudi kdaj bo slovenski predstavnik dejansko dobil status poslanca v Evropskem parlamentu. Za Republiko Slovenijo bo sicer veljala ureditev, da bi pripadel mandat osmega poslanca v Evropskem parlamentu kandidatki oziroma kandidatu s tiste liste kandidatov, ki bi jim oziroma bi mu to mesto pripadlo glede na izid glasovanja na volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament 7. junija 2009. Zato je bilo izraženo pričakovanje, da si bo Republika Slovenija dosledno prizadevala za uveljavitev tega protokola.

Po koncu razprave je bil sprejet naslednji sklep: Odbor za zadeve EU Predlog stališča Republike Slovenije do Osnutka sprememb Protokola o spremembi Protokola (številka 36) o prehodni ureditvi (k Pogodbi o Evropski uniji) glede sestave Evropskega parlamenta podpira in Državnemu zboru predlaga, da ga sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Vito Rožej. Proceduralno gospod Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. V tem trenutku nimamo predstavnika Vlade. Mi do neke mere... Prav, da sem se oglasil, predstavnica Vlade je tukaj. Hotel sem pa to predlagati, da če ne gre drugače prekinemo za 10 minut, glede na to, da smo malo hitrejši v delu in do nek mere razumljivo, da tudi ni bilo predstavnika za to točko. Sedaj proceduralni predlog umikam, ker je prišla predstavnica Vlade. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Ker sem želel dati besedo prvemu predstavniku poslanske skupine in ste me tudi prehiteli s tem proceduralnim predlogom, dajem besedo predstavnici Vlade. Gospa mag. Andreja Jerina.

MAG. ANDREJA JERINA: Spoštovane poslanke in poslanci.

Obravnavamo spremembo Protokola o prehodni ureditvi (k Pogodbi o Evropski uniji) glede sestave Evropskega parlamenta. Besedilo osnutka protokola, ki ga imamo pred seboj, je pravna podlaga, ki uveljavlja dogovor, dosežen na evropskem svetu leta 2008 o spremembah v sestavi Evropskega parlamenta. Spremembe prinašajo drugačno število poslancev v Evropskem parlamentu. Namreč protokol predvideva povečanje števila

poslancev za 12 držav članic Evropske unije, tako da se skupno število poveča s sedanjih 736 na novih 754, kar pomeni, da se poveča število poslancev za enega tudi za Republiko Slovenijo.

Za pravno ureditev tega dogovora je Španija decembra lani predlagala spremembo Lizbonske pogodbe. V mesecu februarja ali najkasneje v mesecu marcu lahko pričakujemo podpis protokola s strani vlad držav članic. Ker gre v tem primeru za spremembo primarne zakonodaje Evropske unije, to se pravi Lizbonske pogodbe, ki je stopila v veljavo 1. decembra lanskega leta, skladno z Zakonom o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije, je Državni zbor tisti, ki o spremembah pogodb, na katerih temelji Unija, pred odločanjem v institucijah Evropske unije razpravlja in zavzame stališče. Spremembe bodo začele veljati takoj, ko jih bodo ratificirale vse države članice, seveda v skladu s svojimi ustavnimi pravili. Če bodo deponirane vse listine o ratifikaciji, protokol, se predvideva začetek njegove veljavnosti 1. decembra leta 2010. V času med podpisom protokola s strani držav članic in njegovo uveljavitvijo, imajo države članice, ki dobijo dodatni mandat, to se pravi tudi Slovenija, možnost določiti dodatnega opazovalca v Evropskem parlamentu. V zvezi s tem je Državni zbor že sprejel spremembe Zakona o volitvah poslancev v Evropski parlament, ta je stopil v veljavo decembra lanskega leta, ki predvideva določitev dodatnega poslanca na podlagi izida volitev v Evropski parlament iz julija 2009. Ob podpisu protokola bo to torej podlaga za določitev statusa opazovalca, uveljavitev samega protokola pa bo opazovalca preoblikovala v poslanca. Predvideno je, da bo predsednik Evropskega parlamenta takoj po podpisu protokola s strani vlad držav članic na predsednika Državnega zbora Republike Slovenije naslovil pismo, v katerem bo pozval Državni zbor, da Slovenija do uveljavitve Protokola v Bruselj napoti dodatnega poslanca opazovalca. Državni zbor naj bi Evropskemu parlamentu posredoval tudi ime kandidata za opazovalca, če se seveda Državni zbor za imenovanje opazovalca tudi odloči.

Vlada Republike Slovenije torej Protokol podpira, saj je za Slovenijo ugoden. Je namreč tista pravna podlaga, ki bo Sloveniji omogočila poslanca več v Evropskem parlamentu in s tem tudi večji vpliv Slovenije na delo te institucije. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Vito Rožej v imenu Poslanske skupine Zares.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa, predsedujoči. Gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Protokol oziroma Osnutek sprememb Protokola in tako naprej, ki je danes pred nami, je eden redkih protokolov Evropske unije, o katerem smo v Državnem zboru precej podrobno

govorili, še preden nam ga je Vlada poslala v obravnavo. To pa zaradi tega, ker je o njem tekla debata ob spremembi volilne zakonodaje, ki določa način izvolitve osmega poslanca oziroma poslanke iz Republike Slovenije v Evropski parlament. Ta Protokol številka 36 je omenjen tudi v tem zakonu, ki sem ga ravnokar omenil, na predlog odbora oziroma kot sprejeti amandma. Zato najbrž gospa državna sekretarka ni čisto točno navedla posledic tega protokola. Z dodatkom, po mojem mnenju, ki smo ga sprejeli k volilni zakonodaji, ki določa način izvolitve osmega poslanca oziroma poslanke iz Republike Slovenije v Evropski parlament, smo jasno zapisali, da ni tisti zakon podlaga za to, kdo bo, če bo, opazovalec v Evropskem parlamentu, temveč da bo izbor osmega poslanca dokončno jasen in potrjen šele, ko bo potrjen tudi ta protokol, o katerem danes govorimo.

Poslanska skupina, kot rečeno, je že takrat opozorila, da pravica Slovenije do osmega poslanca v Evropskem parlamentu, ki izhaja iz Lizbonske pogodbe, ni takojšnja in ni avtomatična, da potrebuje neko pravno podlago, ki jo predstavlja ta Protokol številka 36. Kot je bilo že rečeno, začel bo veljati, ko bo ratificiran v vseh članicah Evropske unije, predvidoma do 1. decembra letos. Slovenija ima seveda interes, da ta protokol začne veljati čim prej, zato tudi ni tista, ki bi njegov sprejem zavirala. Danes ga pač obravnavamo, verjamemo, da ga bo naša vlada tudi podpisala. In ko bo čas za to, ga bo ratificiral tudi Državni zbor. Obenem pa Slovenija ne more biti tista, ki bi lahko, tudi če bi imela še tako velik interes, ta proces prehitevala. Gre pač za dogovor med vsemi članicami Evropske unije in te reči ponavadi tečejo bolj zložno, kot bi si morda želeli.

Kot rečeno, podpora spremembam protokola ni vprašljiva s strani naše poslanske skupine. Sami smo na njegovo pomembnost opozarjali že pri prejšnjih spremembah zakonodaje Evropske unije in mislim, da tudi pri ostalih poslanskih skupinah ne bi smelo biti kakršnekoli težave, da Slovenija dobi tega pravnega temelja, da tudi Evropska unija končno izvrši ta del Lizbonske pogodbe, ki predvideva povečanje Evropskega parlamenta, ker bo na ta način glas naših državljanek in državljanov zastopan bolj tudi v, da tako pogojno rečem, širši domovini. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jakob Presečnik v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Gospa državna sekretarka. Kolegice in kolegi.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke bo podprla predlog stališča in predlog sklepa odbora. Podpiramo spremembo in dopolnitev Protokola številka 36 in s tem prehodno ureditev glede sestave Evropskega parlamenta, saj to pomeni, da bo Slovenija dobila enega poslanca oziroma poslanko več v

Evropskem parlamentu. Osnutek protokola torej pomeni pravno podlago, ki bo Republiki Sloveniji po uveljavitvi Lizbonske pogodbe zagotovila sedež v Evropskem parlamentu več, ker spreminja veljavni Protokol k Lizbonski pogodbi in predvideva povečanje število poslancev za 12 držav članic Evropske unije, s sedanjih 736 na 754. Še posebej je pomembno za nas to, da bo med njimi tudi Slovenija z uveljavitvijo protokola dobila poslanca oziroma poslanko več.

Slovenija je postala dejavna in prepoznavna članica Evropske unije. Tako pred Slovenijo kot pred Evropsko unijo so veliki izzivi, sprejemajo se pomembne odločitve o prihodnosti EU, ki bodo močno vplivale tudi na razmere pri nas. Pred Evropsko unijo je priprava novih strateških dokumentov, ustrezne izhodne strategije za hitri izhod iz gospodarske in finančne krize. Nujno je celovita reforma proračuna, ki mora biti bolj razvojno usmerjen, podpirati mora razvoj podeželja, energetske varnost in obdržati odzivanje na okoljske spremembe. Po uveljavitvi Lizbonske pogodbe bo vloga parlamenta EU večja, zato je pomembno, da bo pri sprejemanju pomembnih odločitev imela Slovenija, kot povedano, en glas zastopanja naših interesov več. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo. Kolegice in kolegi.

Seveda je dejstvo, da bomo vsi v tem parlamentu podprli sprejem osnutka protokola o spremembi protokola. Hvala bogu, prišlo je do sprejetja Lizbonske pogodbe, s tem se je dala možnost, da se dodatno zapolni oziroma oblikuje 18 poslanskih sedežev v Evropskem parlamentu, tako da jih bo iz sedanjih 736 sedežev v Evropskem parlamentu 754. 12 držav članic je imelo to pravico. Slovenija je s tem pridobila enega poslanca več. Največ jih je pridobila Španija - 4, naši sosedi 2, Švedska se mi zdi tudi 2 mesti in pa Francija po 2 mesti in nekaj držav še po 1 mesto. Tudi pogoji drugega odstavka 1. člena Predloga sprememb Protokola so zelo jasni. Pod točko b od treh navedenih točk Sloveniji ustreza vsebini, ki pravi, da na podlagi izida volitev v Evropski parlament od 4. do 7. junija 2009 lahko pošljemo oziroma imenujemo še dodatnega poslanca države Republike Slovenije.

Edino vprašanje, ki ostaja odprto, je začetek veljave, in sicer zdaj enkrat naj bi bila sklicana konferenca predstavnikov vlad držav članic. Potem sledi ratifikacija in ko bodo deponirane vse listine o ratifikaciji, bo začel protokol veljati. Upajmo, da bodo te ratifikacije narejene še v letošnjem letu, tako da bo protokol začel veljati 1. decembra letos. V kolikor pa ne, pa bo protokol začel veljati takrat, ko bodo deponirane zadnje listine o ratifikaciji in mi se strinjamo tudi s podporo Slovenije, torej s stališčem

Slovenije, da, Slovenija namreč, podpira željo, da bi bile vse listine ratificirane in deponirane še letos in da bi začel veljati s 1. 12., se mi zdi, 10. Skratka, strinjamo se. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Anton Colarič v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Predstavnici Vlade, kolegice in kolegi!

Osnutek sprememb Protokola o spremembi Protokola (številka 36) pomeni tisto pravno podlago, ki bo Republiki Sloveniji v skladu z Lizbonsko pogodbo zagotovila poslanca več. Obravnavani osnutek sprememb protokola, kot je bilo že večkrat rečeno, namreč spreminja veljavni protokol k Lizbonski pogodbi, ki določa, da ob uveljavitvi Lizbonske pogodbe ostaneta število članov in sestava Evropskega parlamenta takšna kot v trenutku uveljavitve pogodbe, torej 1. 12. 2009. Osnutek sprememb Protokola pa za preostanek obdobja, med začetkom veljavnosti tega protokola in koncem parlamentarnega mandata 2009/2014, predvideva oblikovanje osemnajstih dodatnih sedežev za 12 držav članic, med njimi tudi enega dodatnega sedeža za Slovenijo. Naj spomnim tudi, da je Državni zbor na svoji seji decembra 2009 že sprejel tudi Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah poslancev Republike Slovenije Evropski parlament, ki uvaja rešitev, da se določi za osmega poslanca iz Slovenije, kandidat tiste liste kandidatov, ki je bil izvoljen za osmega poslanca glede na izide glasovanja na volitvah poslanca Republike Slovenije v Evropski parlament v juniju 2009. In s tem je Slovenija tudi odločila, verjetno, za najbolj racionalno in gospodarno rešitev v tistem ali pa v tem trenutku. Z uveljavitvijo sprememb Protokola številka 36, ki bo udeležil določbe Lizbonske pogodbe in nekaterim članicam omogoči večje število poslancev v Evropskem parlamentu, pa bo Republika Slovenija lahko začela z dejansko implementacijo določil spremenjenega in dopoljenega Zakona o volitvah poslancev Republike Slovenije v Evropski parlament.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo podprli predlog stališča Republike Slovenije do vsebine osnutka sprememb protokola in glasovali za ta stališča. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Milenko Zihlerl v imenu Poslanske skupine SDS.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Ker Slovenija dobi dodatnega poslanca, v Slovenski demokratični stranki pozivamo Vlado Republike Slovenije in ustrezna ministrstva, da se zavzemajo pri ostalih članicah za čim prejšnjo ratifikacijo protokola. Skrbi nas dejstvo, da je

odzivni rok 29. 1., torej jutri, tako da Državni zbor protokol obravnava šele danes in smo izgubili dragocen čas. Je zavlačevanje posledica dejstva, da dodatni mandat pripada Slovenski demokratični stranki?

Ker je v Bruslju pomemben in dobrodošel vsak dodatni slovenski glas, bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratične stranke predlog stališča Republike Slovenije do protokola podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu stališča. Besedo ima gospod Tadej Slapnik. Se odpovedujete. Gospod Zmago Jelinčič Plemeniti. Ga ni. Gospod Vito Rožej. Se odpoveduje. Gospod Miran Györek. Tudi se odpoveduje. Gospa Cvetka Zalokar Oražem. Je ni. Gospod Srečko Prijatelj. Ga tudi ni. Gospod Franco Juri. Tudi ne. Gospod Silven Majhenič. Gospod Alojz Posedel. Gospod Bogdan Barovič. Se odpovedujete. Gospod Milenko Zihherl. Tudi. Zaključujem razpravo. Ugotavljam, da k predlogu stališča ni bilo vloženih amandmajev. Zbor bo o predlogu stališča v skladu s časovnim potekom zбора odločal danes v okviru glasovanja, pol ure po prekinjeni 34. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **33. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O PRIPRAVI NOVEGA ZAKONA O SPODBUJANJU SKLADNEGA REGIONALNEGA RAZVOJA**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložil Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Ker ni predlagatelja sklepa, predsednika odbora gospoda Vilija Trofenika, niti predstavnikov Vlade, mi dovolite, da za 10 minut prekinem sejo in jo čez 10 minut nadaljujemo. Hvala.

(Seja je bila prekinjena ob 14.41 uri in se je nadaljevala ob 14.49.)

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Nadaljujemo s prekinjeno sejo, in sicer s **33. TOČKO DNEVNEGA REDA**, ki sem jo že napovedal. Besedo dajem predstavniku predlagatelja sklepa, podpredsednici Odbora gospe Renati Brunskole za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni gospod minister s sodelavcem, gospod predsedujoči, kolegice in kolegi.

Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na seji 1. decembra 2009 na podlagi 169.a člena Poslovnika Državnega zbora določil besedilo sklepa o pripravi novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja in ga na podlagi 112. in 169.a člena Poslovnika Državnega zbora predlagal v obravnavo Državnemu zboru. Odbor je predlagal navedeni sklep zaradi Zakona o razvojni podpori Pomurski

regiji v obdobju 2010-2015, ki ga je Držveni zbor sprejel konec oktobra 2009 in je stopil v veljavo s 1. januarjem letos. Ta zakon, kot je menila v postopku njegove obravnave v Državnem zboru tudi Zakonodajno-pravna služba, ne vsebuje objektivnih meril oziroma pogojev, ki bi pomenili izjemo od ureditve v veljavnem zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki je bil sprejet leta 2005 in noveliran 2006. In tako ne ureja situacij za konkretno pomoč in dodelitev razvojne podpore posamezni regiji. Številne občine na posameznih območjih Slovenije, med prvimi tiste na območju Bele krajine, so namreč po sprejetju Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 ocenile, da so glede na razpoložljive podatke o BDP na prebivalca ter glede na gospodarske in ekonomske razmere, ki so se v pogojih gospodarske in finančne krize bistveno poslabšale, prav tako upravičene do podpore, ki bi jo določili s posebnim zakonom in jim zagotovili programski pristop in ustrezna finančna sredstva za prestrukturiranje gospodarstva ter s tem postopno razvojno dohitevanje drugih slovenskih regij.

V razpravi na odboru je bilo opozorjeno zlasti na številne težave, s katerimi se pri izvajanju zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja srečujejo Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko in občine. Veljavna zakonodaja namreč ne zagotavlja učinkovitega reševanja razvojnih problemov posameznih občin in manj razvitih območij države, zato številne občine, kot sem že omenila, pričakujejo čimprejšnji sprejem interventnih zakonov za spodbujanje trajnostnega razvoja na njihovem območju v najširšem smislu. Pri tem je bilo na seji odbora še posebej opozorjeno, da je čim prejšnja priprava novega zakona neposredno povezana tudi s pravočasnim pridobivanjem sredstev iz kohezijskega sklada Evropske unije. Odbor in Vlada menita, da so razvojne razlike v Sloveniji velike in da je treba spodbujanje skladnega regionalnega razvoja urediti sistemsko, tako, da bo novi zakon na podlagi dogovorjenih kriterijev omogočil vsem, ki jih bodo izpolnjevali, ustrezno razvojno podporo in finančno pomoč.

Glede na to, da je Vlada na seji odbora ocenila, da lahko pripravi predlog zakona v roku devetih mesecev, ker mora pridobiti kvalitetne strokovne podlage, ki so že naročene in se izdelujejo s pomočjo OECD je odbor predlagal rok devetih mesecev za pripravo predloga zakona. Z novim zakonom, naj bi zagotovili učinkovitejše izvajanje posebnih ukrepov regionalne politike na prednostnih območjih na podlagi predhodnega usklajevanja aktivnosti ministrstev ter drugih organov iz služb pri usmerjanju njihovih regionalnih spodbud v ključne projekte regij iz regionalnih razvojnih programov. Zatorej odbor ocenjuje, da bi v tem primeru bilo smiselno podpreti in je tudi podprl takšen predlog, torej rok devetih mesecev, saj bi sicer tudi vse nadaljnje razprave pripeljale do velikega števila zakonov po vsej Sloveniji.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Ne želite? V redu. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Jakob Presečnik v imenu Poslanske skupine SLS.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavcem. Kolegice in kolegi! Spoštovani!

Lepo se sliši sklep Odbora za lokalno samoupravo in regionalno politiko, s katerim predlaga Kolegiju predsedniku Državnega zbora, da uvrsti na dnevni red seje Državnega zbora sklep o pripravi novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. V Slovenski ljudski stranki smo prepričani, da je v naši državi res zadnji čas, da se začne skladno razvijati. Še več. Zelo nas veseli, če ste res v koaliciji pričeli iskreno razmišljati o skladnem regionalnem razvoju, vendar se bojimo, da temu ni tako, saj ste poziv iz Bele Krajine dobili konec novembra lani, pa zaenkrat še ni bilo reakcije. Vlada se tudi izgovarja in pravi, da lahko predlog zakona pripravi v roku devetih mesecev, ker mora pridobiti kvalitetne strokovne podlage, ki so že naročene in se izdelujejo že s pomočjo OECD.

Vsekakor pa ne moremo govoriti o sistemskih rešitvah, ko govorimo o spremembah in dopolnitvah enkrat Zakona o glavnem mestu in o Zakonu o razvojni podpori pomurski regiji. Pri teh zakonih ne moremo govoriti o skladnem regionalnem razvoju, saj bi bilo potem treba nujno sprejeti tudi zakon o razvojni podpori Beli krajini v obdobju 2010 do 2015. Tudi v tej pokrajini so ekonomski kazalci podobni kot v Pomurju. Na območju Bele Krajine in sosednjih občin, Kočevje, Kostel in Osilnica, je novembra lani stopnja brezposelnosti znašala 15%, v Pomurju 19%, kar je bistveno več od slovenskega povprečja, ki je novembra znašala 10,1%. Tudi povprečna bruto plača je novembra lani v Pomurju znašala 1.309 evrov, na območju Bele krajine in sosednjih občin pa nekaj manj od 1.200 evrov. Seveda v naši državi obstaja še več območij s podobnimi ekonomskimi kazalci.

Lepo je tudi zapisano v obrazložitvi sklepa. Citiram: "Glede na to, da so razvojne razlike v Sloveniji velike, bi bilo treba spodbuditi trajnostni razvoj v najširšem pomenu, ki bi aktiviral potencialne v slovenskih regijah. Zlasti v regije z najnižjo stopnjo razvitosti, v občinah s posebnimi razvojnimi problemi, v obmejnih območjih in na območjih, kjer živijo italijanska in madžarska narodna skupnost, romska etnična skupnost. Z vključitvijo Slovenije v enotni evropski gospodarski prostor, so nastopili tudi pogoji za odprt regionalni razvojni koncept, ki presega regionalne in državne meje ter vključuje naravne človeške in ekonomske potencialne sosednjih regij in držav." Vsekakor se v Slovenski ljudski

stranki strinjamo, da je treba Slovenijo razdeliti na regije in tudi vemo katere politične stranke so pripomogle, da jih še nimamo. V Slovenski ljudski stranki nam je popolnoma jasno, da ta sklep potrebujete, da boste lahko rekli zakona o razvojni podpori Beli krajini ter občinam Kočevje, Kostel in Osilnica v obdobju 10 do 15 ne potrebujemo, saj bomo to uredili v novem zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.

Zaradi tega smo vložili amandma in danes tudi spremembo amandmaja, s katerim predlagamo, da se v roku šestih mesecev od uveljavitve Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 10 do 15, pripravi zakon o razvojni podpori Beli krajini ter občinam Kočevje, Kostel in Osilnica v obdobju 10 do 15 ter nov zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. In v kolikor bo omenjeni amandma dobil podporo, bomo res dokazali, da si končno res želimo skladnejši regionalni razvoj Slovenije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar v imenu Poslanske skupine DeSUS.

Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala spoštovani predsedujoči. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi.

Dovolite, da predstavim stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga sklepa o pripravi novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.

V Sloveniji smo priče veliko večjih razlik med posameznimi regijami. Te razlike niso od včeraj, te razlike so se pojavile v daljšem časovnem razdobju in med razloge za to zanesljivo lahko štejemo neurejeno zakonodajo oziroma pomanjkljivo zakonodajo tega področja. Res je, da smo pred nekaj časa sprejeli zakon o pomoči v Pomurju, za razvoj Pomurja, vendar to je "separatno" reševanje nekega problema, ki za nas v Poslanski skupini DeSUS ne pride toliko v poštev v nadaljevanju, ko so v proceduro vloženi tudi zakoni za pomoč Beli krajini in zakon za pomoč Kočevju, kajti k tem predlogom zakona bi zanesljivo lahko prešteli še marsikatero regijo. Med njimi gre tudi za Koroško in še morda za katero drugo. Res je, da je gospodarska kriza povečala te razlike in da se za prihodnje bojimo, da je v nekaterih regijah prišlo do večjih negativnih premikov glede BDP, glede brezposelnosti. Zato bi bilo prav, da bi takoj pričeli z oblikovanjem zakona o skladnejšem regionalnem razvoju, ki bo tistim regijam, ki sicer imajo vire, vendar jih je zaradi gospodarske in finančne krize pahnilo v neko drugo situacijo, bilo možno pomagati. Na tak način si v Poslanski skupini DeSUS zamišljamo, da bi ta skladni regionalni razvoj bil omogočen v Sloveniji, nikakor pa nismo za predlog, ki ga predlaga, da bi se ta problem reševal separatno, torej na posamezen način, ker potem bi verjetno Državni zbor in pa seveda tudi Ministrstvo za lokalno

samoupravo in regionalni razvoj imel veliko dela in ne bi bila situacija rešena na sistemski način.

Danes imamo pred seboj predlog sklepa, da se v devetih mesecih od tega dne izdela zakon o skladnem regionalnem razvoju, zato ob vsem tem kar sem povedal, s strani poslanske skupine to podpiramo, bomo podprli in izključno samo to. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Bogdan Barovič.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Minister, kolegice in kolegi!

Prav je, da je država sprejela Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji. Prav bi bilo tudi, da bi država sprejela zakon o razvojni podpori Beli krajini, ker je ob vseh pobudah in informacijah, ki sta jih Vlada in pristojno ministrstvo dobila, jasno dokazljivo, da je potreben. Ob vsem spoštovanju in razumevanju, da želi Vlada s celovito rešitvijo pomagati vsem, je tako pobudo treba podpreti, vendar ne sprejeti zdaj, v tem trenutku, ampak pomagati takrat in tistim, ki to pomoč potrebujejo.

Naše obljube in vsa prizadevanja Vlade, da bodo kljub dolgotrajnemu iskanju in pridobivanju informacij iz OECD vseeno skušali na osnovi dokumentov, ki jih dobijo, tako imenovanih delovnih dokumentov, v šestih mesecih, ta zakon pripraviti v devetih mesecih. Prav je, kar naj ga čim prej, ob tem, da naj - naše stališče je tako - upošteva amandma Slovenske ljudske stranke v celoti in naj pomaga tudi Beli Krajini. Oziroma če želite, še drugače povedano, če bi imel ta trenutek na izbiro, bi dal drugačen predlog, če bi ga lahko dal. Rekel bi, naj Zakon o glavnem mestu Slovenije počaka devet mesecev ali pa do konca leta 2010, in tisti denar, ki je bil predviden v tem zakonu, ki je sprejet, država nameni Zakonu o razvojni podpori Pomurski regiji. To bi bilo "fer" in pošteno. Ljubljana zaradi tistih milijonov in tega zakona, ob vsem spoštovanju glavnega mesta, ne bo ne obogatela, niti ne bo revež. Hvala bogu, da ljudje imajo delo, četudi v Ljubljani, da v Ljubljano hodijo in da je to naše glavno mesto in da je lepo. Prepričan pa sem, da Bela krajina veliko bolj potrebuje tiste milijone, kot jih potrebuje ta trenutek glavno mesto na podlagi zakona.

Zakon je samo sredstvo za pomoč v tem trenutku. Do konca tega leta pa na veliko žalost vseh idej in papirjev, ki jih bomo sprejeli, v Beli krajini ne morejo porabiti za nova delovna mesta ali pa za izboljšanje socialnega, ekonomskega, gospodarskega, prometnega in drugačnega stanja. Jaz razumem dva razloga, prvega nekoliko bolj, ki ga je navedel minister na matičnem delovnem telesu, torej, zagotoviti kvalitetne

vhodne podatke. Seveda jih je treba, in verjamem, da jih tudi bodo. Drug razlog, ki ga je navedel gospod minister pa je bil ustanovitev pokrajin. To pa se mi zdi, da bo še dolga dolga zgodba, ki naj že v tem trenutku ne ima vpliva na prihajajoči zakon o skladnem regionalnem razvoju, ker drugače ne bo ne pokrajin, ne tega zakona.

V Slovenski nacionalni stranki, še enkrat, želimo, prosimo ali zahtevamo, kakorkoli, da se sprejme amandma Slovenske ljudske stranke in da se tudi v tem primeru z razvojno podporo pomaga tistemu, ki jo ta trenutek dejansko potrebuje, ali pa se oceni, da je ne in se ta ocena utemelji in gremo vsi skupaj, vsak pomaga toliko, kolikor lahko, k pripravi zakona o skladnem regionalnem razvoju, ki pa bo pomagal tudi drugim. Brez skrbi, ne pozabljam, da so tudi druge regije. Ta trenutek imamo 12 statističnih, več ali manj, v takšnem ali drugačnem položaju, ki ni z rožicam postlano. Če pa je kakšna poslovniška možnost, pa zamenjam do decembra Zakon o glavnem mestu z interventnim zakonom za Belo krajino. Hvala.

PRESEDIK DR. PAVEL GANTAR: Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovani gospod minister, direktor direktorata, kolegice in kolegi.

V Poslanskem klubu Liberalnih demokratov smo prepričani, da je zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja nujno potreben. Po sprejemu interventnega zakona za Pomurje dobivamo pobude iz ostalih pokrajin, kjer želijo glede na to, da situacija ni bistveno boljša, podobne interventne zakone oziroma je bilo ob sprejemu zakona za Pomurje dogovorjeno, da je treba čim prej pristopiti k pripravi novega zakona o regionalnem skladnem razvoju. Ker menimo, da množenje interventnih zakonov ni smiselno, podpiramo kvaliteten sistemski zakon, ki bo zagotovil na celotnem ozemlju Slovenije skladen regionalni razvoj, predvsem zaradi tega, ker je iz medijev razvidno, da zelo hitro ne bomo prišlo do pokrajin, ki bi lahko nadomestile skladen regionalni razvoj. Situacija v Sloveniji je tako resna, kot v drugih državah. Trenutno imamo sistemski zakon, ki je slab, in ga moramo krpiti z interventnimi zakoni, kar ni dobro za enak razvoj Slovenije.

V Poslanskem klubu Liberalnih demokratov smo prepričani, da je skladen regionalni razvoj eden pomembnejših ukrepov, ki lahko Sloveniji pripomore pri izhodu iz krize, odpre nove možnosti prebivalcem slovenskih regij in pripomore k blažitvi socialnih in ekonomskih razlik med različnimi deli Slovenije ter pripomore k hitrejšemu izhodu iz gospodarske krize in zagotavljanja novih delovnih mest po celotni Sloveniji. Ker menimo, da je nastopil skrajni čas, da v Sloveniji stanje na tem področju izboljšamo, bomo predlog sklepa o pripravi novega zakona o skladnem regionalnem razvoju v Poslanskem klubu

Liberalnih demokratov podprli. Ne bomo pa podprli amandmajev, saj smo mnenja, da danes ne sprejemamo besedilo novega zakona, ampak samo sklep o pripravi zakona, zato bomo te stvari odprli takrat, ko bo zakon na mizi.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Anton Kampuš.

Prosim.

ANTON KAMPUŠ: Spoštovani predsednik, spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo podprli predlog sklepa Odbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Prepričani smo, da nujno potrebujemo kvaliteten sistemski zakon o skladnem regionalnem razvoju. Ob tem naj omenim neposredno povezavo med skladnim regionalnim razvojem in močnimi pokrajinami. Če bi Slovenija imela močne pokrajine, bi to prispevalo k skladnejšemu regionalnemu razvoju, bolj učinkovitem upravljanju države ter decentralizaciji. Uspešneje bi izkoristili svoje članstvo v Evropski uniji ter tudi uspešneje reševali težave v sedanjih zaostrenih gospodarskih razmerah.

Zato še enkrat ponavljam. Socialni demokrati bomo podprli sklep o pripravi novega zakona o skladnem regionalnem razvoju, ob tem pa bi svetoval Vladi Republike Slovenije, da naj s pripravo zakona ne čaka 9 mesecev, kot je zapisano v sklepu, temveč naj pripravi zakon v čim krajšem možnem času. Obisk Vlade v Beli krajini in Kočevskem prihodnji teden, pomeni oceno stanja, razmer, ki vladajo na teh področjih in, predvidevam, prednostno reševanje le-teh primerov.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Zvonko Lah.

Prosim.

ZVONKO LAH: Spoštovane kolegice in kolegi.

Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki je bil sprejet leta 2006 je upošteval razvitost posameznih regij in temu primerno so bila razdeljena tudi sredstva. Razdelitev sredstev znotraj razvojnih regij pa je bilo prepuščeno regionalnim razvojnim agencijam in odločanje svetom regij, ki jih sestavljajo vsi župani. Prednost črpanja teh sredstev so imeli projekti regionalnega značaja ali medobčinski projekti. Nekatere regionalne razvojne agencije so to nalogo dobro opravile, druge pa manj. V nekaterih regijah so ta sredstva enostavno razdelili občinam po kriteriju števila prebivalcev. Tako so več dobile tiste večje ali mestne občine v regiji, ki

niso najbolj potrebovale te pomoči. Vseeno je bila večina takšnih projektov deležna sofinanciranja, ki so bila upravičena. Občine so vložile veliko sredstev in dela za pripravo in izvedbo teh projektov. Občine so v svojih proračunih in načrtih razvojnih programov zagotovile lastno udeležbo, razpisa v letu 2000 pa ni bilo. Še več, blokirana so bila sredstva, za katere so bili projekti že pričeti iz prejšnjih razpisov. S tem pa se je povzročila velika škoda tako občinam kot tudi državi v celoti. Peti razpis kasni že skoraj leto dni. Medtem ko bi se morali izvajati projekti s polno paro in tako pospešeno črpati evropska sredstva, pa prihaja Vlada z idejo o novem zakonu o skladnem regionalnem razvoju, mogoče bo prišla tudi še ideja o spremembi operativnega programa razvoja regij, morebiti, kot pravi kolegica iz Bele Krajine, pa gre za centralizacijo in poizkus prekanalizirati ta sredstva za velike državne projekte. Leto 2013 ali 2015, ko je zadnji čas za črpanje teh sredstev, bo prišlo zelo hitro. V Bruslju bodo stala še tista sredstva, ki jih je vplačala Slovenija, kaj šele, da bi počrpali kaj več. Pri izvrševanju sedaj veljavnega zakona so se res pokazale določene pomanjkljivosti, nekatere občine so to izkoristile, v globalu pa je bilo črpanje ustrezno, kar je potrdila tudi Evropska komisija. Mogoče bi bilo treba nekatere določbe sedanjega zakona dograditi izvedbo že pripravljenih projektov, katerih nabor ima Služba Vlade Republika Slovenija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj že kar nekaj mesecev, pa nemudoma pospešiti. Če ni priprava novega zakona le izgovor za blokado črpanja evropskih sredstev v ta namen, bo ta zakon prišel prav verjetno za neke druge finančne perspektive glede na čas, ki ga Vlada zahteva za njegovo pripravo.

Slovenska demokratska stranka ne podpira priprave novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, predvsem pa ne tako dolgega roka priprave. Podpiramo pa sprejem amandmaja, ki ga je predlagala Slovenska ljudska stranka o zakonu za zakon o podpori Beli Krajini, pa mogoče še kateremu drugemu območju v Sloveniji.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o sklepu in vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 27. 1. 2010 in še posebej opozarjam, dopolnila oziroma popravka tega amandmaja z dne 28. 1. 2010. V razpravo torej dajem sklep, ter amandma Poslanske skupine SLS in popravek k temu amandmaju. Prosim za prijavo. Želi kdo razpravljati o tem amandmaju? Ja.

Prosim, gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi, lep pozdrav!

Vedno je razprava o skladnem regionalnem razvoju v tej državi zanimiva. Ampak običajno takšne razprave, takšna

govoričenja kaj dosti ne prinesejo. Žal imamo samostojno državo že več kot 18 let in na skladnem regionalnem razvoju tudi preko statističnih regij, ki jih je Vlada z vladnim odlokom uvedla, nekega večjega napredka ni. Če seveda samo pogledamo bruto domači proizvod na prebivalca po statističnih regijah, lahko vidimo, da je zasavska z 51% bruto domačega proizvoda na prebivalca na najslabšem mestu napram Pomurski regiji, statistično seveda govorim, 53%. Seveda, če to primerjamo z Osrednjeslovensko regijo. Ali, če pogledamo bruto proizvod na prebivalca po statističnih regijah glede na leto 1995, torej od 1995 pa do 2005, lahko ugotovimo, da se je ta bruto proizvod po teh statističnih regijah prav v Osrednjeslovenski regiji povečal za več kot 100%. No, in seveda, nekateri podatki nam kažejo tudi konkretne številke, da je gibanja števila delovnih mest tudi v Osrednjeslovenski regiji daleč največje in se seveda tudi povečuje bistveno hitreje kot pa po vseh ostalih regijah.

To so nekatera izhodišča, zaradi katerih v tej državi že dolgo govorimo, da bi morali imeti tako imenovani skladni regionalni razvoj. Če pa bi hoteli imeti skladni regionalni razvoj, potem bi morali imeti drugostopenjsko lokalno samoupravo. Za drugostopenjsko lokalno samoupravo je bilo zadnjič rečeno, da se tega v državi lotevamo že šestič. Prvič smo se tega pravzaprav resno lotili v prejšnjem mandatu, ko je vodil ministrstvo dr. Ivan Žagar, zelo uspešno ali pa daleč najbolj uspešno do sedaj. Navsezadnje tudi ni čudno, saj je bil tudi deset let župan in je imel na podlagi tega veliko izkušenj. On je pripravil celotno zakonodajo. Najpomembnejša zakona sta zagotovo dva, to je financiranje in prenos nalog na pokrajine. Politično gledano, ta dva pravzaprav nista najpomembnejša, seveda je to število pokrajin. In če bi 1. februarja 2008, ko je, mislim, SD potegnil črno zastavo, in jo še danes drži v rokah, nad pokrajinami, takrat za štiri ali pet poslancev bilo več glasov. Tudi nekateri, ki so bili v dvorani, pa ne bom sedaj o njih posebej govoril, so se vzdržali oziroma sploh niso glasovali, bili pa so tu, torej se niso opredelili. In bi danes imeli pokrajine, kjer bi bilo tudi črpanje evropskih sredstev bistveno drugačno in se nam ne bi dogajalo to, kar se dogaja sedaj, da lahko neka državna sekretarka blokira 300 milijonov evrov povračila iz bruseljskega proračuna kot neto priliv v državni proračun. In še manj, da bi blokirala 300 milijonov evrov razpisa za razvoj regij. To je v operativnem programu eden od projektov. Tudi na vseh ostalih, torej treh operativnih programih, se sredstva ne koristijo. Sicer upam, da bo do naslednje razprave, ki jo bomo imeli v Državnem zboru, ministrstvo pripravilo pregled vseh operativnih programov in posameznih podprogramov, koliko je bilo razpisanih sredstev, koliko je bilo podpisanih pogodb, ne samo za regionalni razvoj, in koliko je bilo poplačil s strani državnega proračuna. In tisto, kar je najpomembnejše, koliko je bilo tudi teh povračil iz bruseljske blagajne, torej neto

priliva v naš proračun. Saj vemo, da je prejšnja vlada v samo enem letu od 4,2 milijarde 1,5 milijarde ne samo razpisala, ampak tudi podpisala pogodbe, da pa se žal v več kot enem letu Pahorjeve vlade to ni zgodilo oziroma še več, stvari so se blokirale.

Glede na to, da se obdobje 2007, torej proti sredini, drugi polovici leta 2007, ko je takratna vlada spogajala z Evropsko skupnostjo operativne programe, se je naredilo v razpisu za 1,5 milijarde, na regionalnem razvoju celo štirje razpisi. Sedaj pa v enem letu niti enega razpisa ni bilo. Minister je napovedal, gospod Gjerkeš, da bo sicer drugi teden ta razpis, ampak še danes tukaj ga sprašujem in ne razumem, zakaj ne razpišejo vseh sredstev. Za koga držijo še tistih 90 milijonov? S takšnim drobljenjem nekatere občine, ki so sestavni element regionalnih razvojnih svetov, župani jih sestavljajo in sestavljene so torej iz županov in iz projektov, ki so nastali na občinah, ne bodo mogli enostavno koristiti tistih do zadnjega razpisa, ker bodo morali k projektom preveč dodajati iz svojega lastnega proračuna. Vemo, da mora biti projekt vreden najmanj 600 tisoč evrov. Skratka, če bi regionalizacijo imeli, če bi regije imeli, potem seveda bi vse takšne brezplodne razprave odpadle. Tako pa torej v nebo vpijoč problem Bele krajine, Kočevja, Kostela in Osilnice, po vseh statističnih podatkih smo se pač odločili v Slovenski ljudski stranki, da bomo predlagali amandma za to področje, da se zagotovijo sredstva posebej, tako kot za pomursko regijo. Jutri bomo seveda poslanke in poslanci pripravili tudi še kakšen drug predlog zakona, za kakšno drugo področje. Slovenske gorice, Haloze, Štajerska in tako dalje so tudi tiste, ki so na repu regionalnega razvoja. Si predstavljate na kakšnem repu bi še le bile, če ne bi imeli svojih občin, če ne bi elementarnih življenjskih zadev naredili? To so vodovodi, ceste, osnovna infrastruktura, šole, na koncu koncev, če hočete, tudi pokopališča in nekateri drugi zgodovinski objekti, ki jih imajo v svojem upravljanju.

Po mojem, da se v devetih mesecih nekaj pripravi, kar se tiče regionalnega razvoja oziroma regij, je daleč predolgo. Predsednik Vlade Pahor je ob svojem nastopu, prevzemu oblasti napovedal, da mu je to eden od prioritarnih projektov. Danes, glede na to, kar je prišlo med poslance, se vidi, da je ta projekt mrtev, ker z nekim proračunom za pokrajine, z nekimi 100 milijoni evri se res resno ne moreš pogovarjati. Prejšnja vlada je prenesla približno 4 tisoč 200 ljudi na pokrajine, je prenesla 1,2 milijarde evrov na letni ravni in 500 ali 600 strani debel zakon, v katerem so se prenesle dela, naloge, opravila na pokrajine. In to je lahko edini pravi način.

Jaz bi predlagal Socialnim demokratov, ne glede na to, da so sodelovali v partnerstvu za razvoj in so se strinjali z vsemi tistimi predlogi, ki jih je Žagar pripravil, da so potem 1. 6. temu nasprotovali zaradi politike, ker niso pustili, da bi en projekt za dobrobit države speljali. Zelo osebno so

gledali na to kot stranka, kar je seveda slabo za našo državo, da vendarle sedaj pridejo s tem projektom, takšnim, kot so tudi sami z njim soglašali, da pridejo z njim v parlament in še mogoče kakšno dodatno nalogo prenesejo z državne ravni na regionalno področje in boste, verjamem, uspešni. Ne pa tako, kot se sedaj tega lotevate.

Sam bom amandna o podpori Beli krajini, Kočevju, Kostelu in Osilnici tudi podprl.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za prijavo k razpravi. Najprej je za besedo zaprosil minister za lokalno samoupravo in regionalni razvoj dr. Henrik Gjerkeš. Potem bomo šli po listi.

DR. HENRIK GJERKEŠ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci! Ne bi želel, da ta razprava divergira na več področij, ki jih obravnava oziroma s katerimi se ukvarja služba vlade, ki jo vodim. Zato bi želel, da se osredotočimo na Zakon o skladnem regionalnem razvoju, ki seveda je povezan tako s pokrajinami kot s kolizijskimi sredstvi. Ampak danes se pogovarjamo o tem, kako in kdaj ta zakon predložiti parlamentu v razpravo oziroma ga zgraditi. Med samo razpravo se je izpostavilo, da je Slovenija raznolika po svoji razvitosti in kot taka potrebuje različne mehanizme na posameznih področjih. Vendar za to rabimo tudi sistemski zakon. Ne moremo vsako področje posebej, želja Vlade je, da ne gasimo požarov, ampak vzpostavimo takšne pogoje, da se bodo različna področja z različnimi razvojnimi možnostmi lahko enakomerno skladno v Sloveniji razvijala. Seveda smo dobivali pobude tudi za druga področja, ne samo za področja Pomurja. Vendar Vlada ne podpira modela skladnega regionalnega razvoja, ki bi temeljil na interventnih zakonih. Takšni prijemi so bili primerni v izjemnih situacijah, kot je bilo zaprtje premogovnikov v Zasavju, več zaporednih potresov v Posočju ali pa eksplozija brezposelnosti zaradi stečaja dveh nosilnih podjetij v Pomurju. Zato si želimo, da usmerimo vso energijo, vse sile v to, da naredimo kvaliteten zakon o skladnem regionalnem razvoju s kvalitetnimi inputi, kot sem povedal, ne samo naših strokovnjakov, ampak tudi strokovnjakov iz tujine, sodelavcev, ki so se več deset let ukvarjali z implementacijo samega skladnega regionalnega razvoja in bodo lahko pomagali pri njegovi sestavi. Ta zakon, ki ga imamo sedaj, ima glavno pomanjkljivost, da se težko implementira. Sam koncept ni tako problematičen, kot je problematično pomanjkanje instrumentarija, ki bi omogočal ukrepanje v različnih primerih, v ekstremnih primerih, kot se je pokazalo v primerih ekonomske in gospodarske krize, ki je še poglobila razlike med posameznimi območji v Sloveniji.

Povezovati vprašanje ustanovitve pokrajin s skladnim regionalnim razvojem, je sicer paralelno možno, ni pa izključujoče. Če so pokrajine, ustanovitev pokrajin politično

vprašanje, zakon o skladnem regionalnem razvoju to ne more in ne sme biti. Zato si želimo, da naredimo takšen sistemski zakon, ki ne bo potreboval kakršnihkoli interventnih zakonov na tem področju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Sama osebno bom amandma SLS podprla. Strinjam se z nekaterimi razpravami, da bi bilo v zvezi z zakonom o skladnem regionalnem razvoju nujno treba zadeve sistemsko urediti in tudi v tej smeri delovati. Sama podpora Beli krajini pa je prioriteten usmerjena k tretji razvojni osi južni del in vzdrževanju državnih cest, saj Bela krajina na eni strani nima ne cest, ne zadostne oskrbe z električno energijo, ravno tako ne s telekomunikacijami. Če jo primerjamo z drugimi regijami, nima niti zdravilišč ali česa podobnega za razvoj, zato bom to podprla.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Janko Veber. Prosim.

JANKO VEBER: Hvala. Tudi sam bom podprl ta amandma in poudaril tudi to, da očitno izjeme potrjujejo pravilo. Zakon o Pomurju je bil izjema in se moramo zavedati, da ta izjema v prihodnosti pomeni tudi pravilo. In ko smo se pogovarjali o sprejemanju in oblikovanju zakona o Pomurju, je bilo tudi s strani Vlade zelo jasno povedano, da s tem odpiramo novo pot reševanja regionalnih problemov v Sloveniji, torej s sprejemom izrecnih zakonov zato, ker se nekje pojavijo zelo hude potrebe po tem, da se odpravijo razlike v razvoju. Gre za interventne zakone, ki imajo omejen rok trajanja in jih sprejemamo zato, da s to intervencijo to območje spravimo na tako raven, kot je v povprečju v Sloveniji tudi sicer prisotna. Tako resnično opozarjam ministra, da so nekatere stvari že tekle, preden je prevzel to funkcijo, in je bilo jasno predstavljeno, da zakon o Pomurju predstavlja izjemo in tudi primer, kako bomo v prihodnje reševali tako izjemno težke razmere v posameznih okoljih. Kočevska je ravno tak doživela številne stečaje, ima največjo brezposelnost ta hip v Sloveniji, in izpolnjuje prav vse pogoje, kot jih izpolnjuje tudi Pomurje, da se sprejme poseben zakon o podpori temu območju.

Tudi če gledamo vse druge parametre, tako po dodani vrednosti, po plačah, po številu delovnih družb oziroma gospodarskih družb in tudi po tem, kakšni programi so v tem okolju, govori o tem, da z nekim sistemskim zakonom tega ni mogoče rešiti. Definitivno, če bo sprejet nov zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja kot sistemski zakon, mora biti ta sistemski zakon pravna podlaga za sprejem interventnih zakonov za takojšnje ukrepanje na območjih, ki jih je predvsem v tem času tudi prizadela gospodarska in

finančna kriza. In Kočevska je ena od tistih, kjer je evidentno, da se je od leta 2007 naprej gospodarska in finančna kriza daleč najbolj odražala v Sloveniji. Dokler ni bilo stečaja v Muri, je to območje imelo najslabše kazalce ravno zaradi gospodarske in finančne krize. Že avgusta leta 2009 je bila stopnja brezposelnosti 18%. V Pomurju se je to zgodilo šele po stečaju Mure. Posebni zakoni so postali pravilo, mimo tega žal v prihodnje ne bo šlo več. In dejstvo je, da se bo treba s tem sprijazniti ali pa Zakon o Pomurju vključiti v bodoči sistemski zakon skladnega regionalnega razvoja. Če pa ta izjema ostane uzakonjena, potem bodo te izjeme tudi v prihodnosti postale pravilo. In Kočevska bo zagotovo ena od teh pravil.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo.

Sam bom podprl predlog sklepa o pripravi novega zakona o regionalnem skladnem razvoju. Pravzaprav sem tudi prepričan, da danes ne razpravljamo o vsebini tega zakona. Zelo vesel bom, če bo Vlada pripravila takšen zakon, o katerem bomo lahko resno razpravljali v Državnem zboru in iz katerega bo razvidno, da si s tem zakonom zares želimo skladni regionalni razvoj v celotni državi.

Ker pa prihajam iz nekih območij, ki pravzaprav niso bistveno manj prizadeta, kot Bela krajina ali Kočevje, naj mi bo na nek način oproščeno, da tega amandmaja sicer ne morem podpreti, razen če bi k temu amandmaju pripisali, da prednostno oziroma posebej obravnavamo tudi osrednjeslovenske gorice, Haloze in mogoče bi v Sloveniji lahko našli še kakšen zaselek oziroma kakšno občino, ki bi si zaslužila, da se prioriteto regionalno ali tudi razvojno obravnava. Trdno sem prepričan, da zakon o skladnem regionalnem razvoju sam po sebi ne bo dal rezultatov, če v njem ne bomo konkretno zapisali spodbud, ki bodo za posamezno področje prinesle nov denar in s tem denarjem bomo na tem področju tako gospodarili, da bomo ustvarili dodano vrednost z novimi delovnimi mesti. Skladni regionalni razvoj ne pomeni samo dobro šola, dobra cesta, vodovodni priključek, ampak pomeni tudi nekaj več. V skladnem regionalnem razvoju je treba zagotoviti takšna delovna mesta, ki dajejo dodano vrednost. In če se v nekem okolju ustvarja dodana vrednost, se lahko izvije iz nerazvitosti. Če pa bomo le pričakovali, da bomo denar dajali v neko regijo in se tam ne bo oplemenitil, tudi tega posameznega razvoja v tej regiji ne bo. Moramo pa se na nek način zavedati, da Republika Slovenija ni sestavljena samo iz Ljubljane in okolice in urbanih področij, da je pravzaprav v Sloveniji tudi podeželje, kot ga dostikrat citira poslanka Pečanova, ne govori o neurbanem področju, ampak podeželju. Tudi jaz se strinjam, da

imamo v Sloveniji podeželje. In če želimo to podeželje na nek način ohraniti, bomo za to podeželje morali nameniti nekaj več denarja kot za ostali del razvite Slovenije.

Zato pričakujem, da bo v tem zakonu o skladnem regionalnem razvoju dovolj prostora za razvoj tistega dela Slovenije, ki ta razvoj nujno potrebuje, če želimo, da ne bomo vseskozi govorili, da smo prvorazredni in drugorazredni državljani Republike Slovenije. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jakob Presečnik. (Ne.) Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijave. Besedo ima Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Vse lepo pozdravljam!

Naj kar v uvodu povem, da bom ta amandma podprl, ker se mi zdi potrebno tistim slovenskim predelom, ki so se znašli v težavah, tudi pomagati. Sicer mi je žal, da se z nekim sistemskim pristopom k reševanju teh problemov ni dalo učinkovito pristopiti in da je v tem mandatu prišlo do dveh pristopov, ki sta model v celoti spremenila. Kar zadeva predele z velikimi razvojnimi problemi, je to predvsem Zakon o Pomurju. Kar pa zadeva tiste, ki nimajo nikakršnih problemov, pa je to Zakon o glavnem mestu. Žal smo pravzaprav dva ekstrema v Republiki Sloveniji pokrili z dvema zakonoma, območja s slabimi dejavniki in pogoji z enim zakonom, parcialno, in tisto najuspešnejše območje v Republiki Sloveniji z drugim parcialnim zakonom. S tem smo konceptu, kot je že v razpravi povedal eden izmed govornikov pred mano, v celoti podrli sistematičnost, enakopravnost in tako naprej. Zdaj se ukvarjamo samo še s temi parcialnimi rešitvami. In mislim, da je prav, da tistim, ki so se znašli v velikih razvojnih težavah, med temi območji pa sta prav gotovo Bela krajina in Kočevsko, prisluhnemo in pomagamo. Vendar mislim, da samo na tak način, da bi to reševali z nekim zakonom o razvojnih pomočeh, ne bo zadostno.

Konkretne tekoče stvari rešujemo v proračunih Republike Slovenije, ki jih sprejemamo. Tam so navedeni številni projekti, tudi projekti, ki zadevajo Belo krajino, in tudi projekti, ki zadevajo področja, ki peljejo do Kočevske. In jaz mislim, da bi bilo zelo primerno, da bi vse tiste načrte razvojnih programov, ki so pomaknjeni v neka leta 2012, 2013, 2014, predstavili v leto 2010 in intenzivirali delo na teh projektih. To so predvsem projekti, ki so vezani na komunikacije, na povezave. Temeljni problem v razpravah vseh poslancev, ki prihajamo iz teh območjih, so komunikacije, so povezave, so prometne in železniške povezave. In če ne bomo mi aktivirali teh dostopnih zadev, dostopov do teh področij, so potem tudi vsi drugi projekti pravzaprav težje uresničljivi in tudi zelo veliko manj možnosti je, da bi do drugih projektov prišlo in da bi bili tudi finančno učinkoviti.

Meni je žal, ko smo sprejemali proračun, nekaterim amandmajem, ki smo jih predlagali in so se nanašali tudi na taka področja, kot je recimo Kočevsko ali Bela krajina, nismo dobili zadostne podpore. Meni je žal, ker to so bili konkretni projekti, ki bi jih lahko v letošnjem letu že aktivirali in bi jih lahko tudi nadaljevali v prihodnjem letu. Če so bile številke v naših amandmajih prenizke ali pa mogoče argumentacija preslaba, bi lahko tisti, ki ste pač temu nasprotovali ali zaradi področja jemanja ali višine zneska, bi to zadevo lahko dopolnili in omogočili realizacijo teh projektov. Mi smo v zakonodajni postopek vložili tudi dva zakona, ki govorita o razvojnih oseh. Eden na področju cest in drugi na področju železnic. Upam, da bosta ta dva zakona, ki lahko stopita takoj v veljavo in se lahko tudi takoj aktivirala, dobila zadostno podporo in bomo vse te razvojne osi, ki zajemajo tudi nekatera druga področja s težjimi dejavniki, z razvojnimi problemi, lahko na tak način odprli, ponudili možnost razvoja takih in drugačnih območij in pa zadeve postavili tako, da bodo tudi tam zanimive za razvojne projekte, turistične projekte, tudi gospodarske projekte, ki so temelj teh zadev.

Tako pa rešujemo težave tam, kjer jih ne bi smelo biti, recimo v Mestni občini Ljubljana. Prav sedaj smo dobili informacijo, da je nek mostiček preko Ljubljanice trikrat dražji, kot je viadukt Črni Kal po tekočem metru. Tu se človek vpraša kako in kakšne stvari so vgrajene v tak projekt, predvsem pa lahko ugotovimo, ker so cene betona v armaturi približno enake, da so temeljna odstopanja predvsem v pripravljalno zaključnih delih, pri "pripravi" gradbišča, v narekovajih, pa pri "zaključku" gradbišča, v narekovajih. Očitno je najbrž ta tok Ljubljanice na tem delu tako močan, da je ta še poceni, če je samo trikrat ali štirikrat dražji, kot je viadukt Črni Kal. Dokler na tak način rešujemo tiste, ki so dovolj bogati, se ni čuditi, da imamo take projekte v tistih okoljih. Tudi zato bi predlagal, da smo do takih rešitev, ki jih predlagamo tudi v opoziciji marsikakšnega, nekako bolj razsodni, bolj dojemljivi, da bi take projekte, take amandmaje, take zakone tudi podprli.

Vsekakor si področje ob hrvaški meji, to je področje, ki je še posebej težko, ker tudi na drugi strani te meje ni nekih boljših področij, boljših con, kjer bi lahko prišlo do določene migracije prebivalstva ali pa zaposlovanja, da take projekte podpremo. Mislím, da si področje ob celotni južni meji, ki je najbolj oddaljena od razvitega sveta, zasluži posebno pozornost, posebno pozornost tudi vseh nas poslancev, kajti tam so razmere dejansko izredno težke. Predlagal bi, da vsi tisti, tudi iz koalicije, ki boste tak predlog sklepa podprli, da dobite morda še koga med svojimi kolegi poslanci, da bi ta predlog sklepa bil dejansko sprejet. In pa tudi priporočam, da daste ustrezno podporo tudi dvema zakonoma, ki sta v postopku, v fazi splošne obravnave, to je zakon o

razvojnih oseh na državnih cestah, o prioritetnih odsekih državnih cest in pa tudi zakon, ki govori prioritetnih odsekih železniškega dela, da bi tudi ta dva zakona podprli. S tem dejansko ustvarimo pogoje, sploh pogoje, da bo prišlo tudi do interesa potencialnih gospodarskih vlagateljev. Mi se zavedamo, da ne moremo pričakovati razvoja samo zato, ker bomo investirali državna sredstva. Dober razvoj je lahko samo takrat, kadar pride do zasebne pobude, do zasebne iniciative, do vlaganja gospodarstva v ta območja. Ampak treba je pripraviti infrastrukturo. Tukaj pa je naloga države, lokalnih skupnosti izredno pomembna. Morda bi bile te stvari, o katerih sedaj govorimo, lažje rešljive, če bi imeli zakon o pokrajinah, če bi imeli pokrajine, ker bi se potem ta zaokrožena območja sama ukvarjala s svojimi razvojnimi problemi. Tako pa je vse prepuščeno nekim nacionalnim pristopom, odločanju v odmaknjenih območjih in ti najbrž za neka redko poseljena območja, kjer je sicer največja koncentracija velikih zveri na kvadratni kilometer, pa najmanjša koncentracija ljudi na kvadratni kilometer, pravzaprav zelo vprašljiva in je ni za taka področja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. besedo ima Breda Pečan. Prosim.

BREDA PEČAN: Ne bom podprla tega amandmaja, ker nadaljuje razpad sistema skladnega regionalnega razvoja v Sloveniji. Jaz mislim, da bi bilo zelo nujno in da bi minister in njegova vladna služba morala poskrbeti za to, da bi bil zakon o skladnem regionalnem razvoju v najkrajšem možnem času, ne v devetih mesecih, devet mesecev je zelo ležeren čas za popolno predelavo tega zakona, v katerega je treba vgraditi vse kriterije, ki bodo omogočili vsem regijam, ki so podrazvite, da bodo lahko pospešeno dosegle povprečen nivo Slovenije. Za pomurski zakon bi ga bilo pa treba ob tej spremembi tudi vgraditi v ta zakon in ga enostavno ukiniti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ker so še želje po razpravi, prosim za prijave. Besedo ima Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa še enkrat. V Slovenski ljudski stranki smo predlagali sklep, da se to naredi v šestih in ne devetih mesecih. S tem zmanjšujemo rok, čeprav osebno mislim, da se da to tudi hitreje narediti, vendar zaradi tega ne bo nihče Vladi očital, če bo po dveh mesecih prišla s predlogom zakona.

Sedaj pa, če se že o tem pogovarjamo, je po mojem bolje, da sosedu kravo rešimo, če je nam tele crknilo, ne pa da želimo, da bi sosedu krava crknila. To vseeno ni dobro. Strinjam se s predhodnikom, kolegom Gumzarjem, v tistem delu, ko je rekel, da bi poleg Bele krajine tudi Slovenske Gorice,

Haloze in tako dalje - kolega Gumzar, upam, da boste predlagali amandma, in verjemite, da boste s strani Slovenske ljudske stranke imeli podporo. Vsekakor pa bi želel, da bi v tem zakonu, če ga boste pripravljali, minister, predvideli oziroma povedali, v koliko letih bodo ostale regije dosegle ljubljansko regijo. Če bi se stvari razvijale tako, kot so sedaj, potem bi Pomurska regija potrebovala 34 let, če bi razvoj BDP, mislim, da je 20 tisoč evrov na prebivalca v Ljubljani, ostal na tem in se ne spreminjal, torej ne dvigoval, bi Pomurje potrebovalo 34 let, da bi dohitelo Osrednjo slovensko regijo. Ali pa, recimo, Obalno-kraška regija 9 let, Zasavska 31 let in Podravska v celoti gledano 16 let, Koroška 20 let in tako dalje. Jaz upam, da bo zakon tako pripravljen, da se bodo ta leta skrajšala. Vedeti moramo, da Osrednja slovenska regija ne bo ostala na istem mestu, in si tega seveda ne želimo, tudi ona se mora razvijati, vendar da bodo ostale regije imele možnost hitrejšega razvoja.

Sicer pa ne vem, mogoče sem spregledal, ampak nisem zasledil sklepa Vlade o določitvi stopnje razvitosti občin za leto 2009, kot je bilo to za leto 2008 narejeno. Ta sklep o določitvi stopnje razvitosti občin, tako imenovani IRO, je sestavljen iz kazalnikov tako razvitosti posameznih občin, kazalnika ogroženosti posamezne občine in kazalnika razvojnih možnosti posameznih občin. Če imate to narejeno, verjetno ni to tako težko, saj so podatki zbrani, bi mogoče celo še, preden boste pripravili ta zakon o skladnem regionalnem razvoju, dali nekako po vrsti ta IRO in tistim, ki so najnižje po teh kazalnikih razvitosti, ogroženosti in razvojnih možnosti dali možnost izkoriščanja in hitrejšega razvoja tistega, kar imate na razpolago. Imate pa na razpolago operativne programe in veste, da v nekaterih operativnih programih očitno se sredstva ne bodo porabila in bi jih lahko preusmerili prav iz tistih treh operativnih programov na ta področja, k tem regijam, da bi se njihova zaostalost zmanjšala.

Upam, da se tudi kdaj vi pripeljete iz tistih prekmurskih krajev zjutraj v Ljubljano, mogoče se bova kdaj srečala na cesti, od 6. ure zjutraj od Celja naprej je kolona. Čeprav imamo avtocesto je vse skupaj zasedeno. Migracija, na stotine ljudi vsak dan iz vseh koncev v Ljubljano in popoldan nazaj, je tudi stvar te neregionalne razvitosti naše države in tudi ostalih kazalnikov, o katerih sem prej govoril. Dejansko je tako.

Kolegice in kolegi! Skladen regionalni razvoj samo in izključno s pokrajinami. To je treba narediti v tej državi, vendar si nekateri ne daste reči, ker očitno s pozicije obvladovanja ljudi in projektov iz centra to vse skupaj nadzirate. To so navsezadnje tudi pokazale zadnje parlamentarne volitve, kjer ste v centrih dobili in od osmih volilnih enot v treh zmagali, v petih izgubili. S pomočjo nekaterih botrov. Pa sedaj to plačujemo vsi v tej državi, kar

pa ni prav. S tem se povečuje tako brezposelnost in jo dodatno še producirate. Ne glede na to, da vam v opoziciji, čeprav ni to naše delo, pa vendarle, ne pomagamo vam, ampak skrbi nas za državljanke in državljane. Predlagamo dobro zakonodajo, pa je žal ne sprejemate.

Upam, da boste vsaj ta amandma podprli, ker zmanjšuje tistih 9 mesecev na 6 mesecev. Pričakujem pa, da boste bolj operativni in hitrejši in pripravili zakon v dveh mesecih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Janko Veber.

JANKO VEBER: Dodatno želim podkrepiti obveznost pripreve posebnega zakona za Belo krajino in Kočevsko tudi iz razloga, ker jugovzhodna statistična regija, ki jo sestavljajo Dolenjska, Kočevska in Bela krajina, in število občin v Dolenjski je v svetu regije večje, kot pa je skupaj z Belo krajino in predstavniki Kočevske. In preglasovanje na svetu regije .../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ste v rdečih številkah, gospod Veber.

Besedo ima Miran Jerič. Prosim.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo. Spoštovani gospod predsednik, spoštovani minister s sodelavcem, kolegice poslanke, kolegi poslanci! Sam amandmaja oziroma amandmaja na amandma ne bom podprl. V današnji razpravi okrog sprejema sklepa, priprave novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja smo slišali veliko, tako o črpanju evropskih sredstev, pa vemo, da bomo imeli to temo na programu izredne seje kmalu. Kdaj, bomo kmalu izvedeli. Dvakrat pa smo o tej zadevi že razpravljali. Govorili smo veliko o pokrajinski zakonodaji, govorili smo o volitvah, govorili smo o glavnem mestu in še bi lahko naštevali. Nismo se pa usmerili k točki dnevnega reda, pa ne mislim, da te stvari niso povezane s skladnim ali pa bolj enakomernim regionalnim razvojem v tej državi.

Zakaj ne bom podprl tega amandmaja? Če bi imeli moderen sistemski zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, vam garantiram, da tudi interventnega zakona za Pomurje ne bi rabili. Potem bi Vlada na podlagi ocene stanja, na podlagi ukrepov, ki jih bo, jaz upam, nov moderen zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja omogočil, pripravila program pomoči temu območju in v proračunu zagotovila denar in pomagala regiji pri reševanju razvojnih težav. Ne more biti poudarek dan samo neki regiji. S tem amandmajem se dejansko poskuša pripeljati v parlamentarno proceduro še en interventni zakon, po mojem je pa boljše, da Vlada čim prej, tukaj se pa strinjam s predgovorniki, da je verjetno devet mesecev predolg rok. Upam, da bo Vlada v čim krajšem možnem času pripravila

zakon in ga dala tudi v parlamentarno proceduro, ker v nasprotnem primeru, če bodo ti amandmaji izglasovani, se vam bo zgodila poplava interventnih zakonov. Tukaj ni samo Bela krajina, tukaj je Kozjansko, Zasavje, Posočje, Posavje, Koroška. In na koncu, če damo to vse v amandma, ker nekateri priporočajo, dajte amandma na amandma, pa bomo dali še to območje zraven, kam bomo prišli. Na koncu bomo imeli kompletno Slovenijo v nekem amandmaju, to pa pomeni, da je treba čim prej sistemski zakon pripraviti, ne pa, ne vem, deset interventnih zakonov. Mene spominja ta razprava in reševanje teh problemov, veste na kaj? Na odpravo posledic, ki jih povzročajo naravne nesreče v tej državi. Dokler nismo imeli sistema zakona, smo za vsako pozebo, za vsako večje neurje, za vsako poplavo v tem parlamentu sprejemali interventne zakone, preden smo ocenili sploh škodo. Veste, na kakšen način smo se lotili zgodb pa interventnih zakonov? Ko je bil vinski lobi v temu parlamentu močan, ko se je zgodila pozeba, smo imeli na vrat na nos interventni zakon, preden smo ugotovili, kakšna je sploh škoda na trti, kakšna bo letina in tako naprej. Potem smo pa jeseni brali, da je bila rekordna letina tako po količini kot po kvaliteti. Ko smo enkrat sprejeli sistemski zakon, ko smo zagotovili ukrepe, smo dejansko dosegli to, da lahko Vlada na podlagi ocene stanja, priprave sanacijskega programa skozi posamezne ukrepe po odpravi posledice na posameznem prizadetem območju. In jaz si približno tudi tako želim, da bo skozi skladen regionalen razvoj.

Tisto, kar bi pa še želel poudariti, to, kar poudarjate okoli avtocest, dejansko je nekaj res. In največ bomo postorili za to državo, ko bomo umestili razvojne osi v prostor, zagotovili denar za izgradnjo teh razvojnih osi, ker potem bomo tudi krajem, ki ne ležijo v petem oziroma desetem cestnem koridorju, zagotovili možnosti za razvoj. Jaz trdim, da danes občine, ki ne ležimo ob petem in desetem avtocestnem koridorju, smo v razvojno podrejenem položaju. Nimamo osnovne razvojne infrastrukture, da bi se lahko razvili.

Še enkrat povem, pričakujem od Vlade, da bo čim prej pripravila ta moderen zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Amandmajev pa ne bom podprl, ker takšna razprava in takšno odločanje ne pelje nikamor.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ponovno prosim za prijavo. Želi gospod minister? Prosim, gospod minister.

DR. HENRIK GJERKEŠ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, poslanci!

Očitno se vsi strinjamo, da moramo nekako zagotoviti bolj enakomeren regionalni razvoj Slovenije, vendar so predlagani pristopi različni. Strinjamo se tudi s tem, da bo Vlada pristopila k problemu tako, da bo v čim krajšem možnem času pripravila nov zakon oziroma novelo zakona o skladnem in

regionalnem razvoju, ki bo vseboval rešitve in vseboval tudi razširjen nabor inštrumentarija, ki bo omogočal pomoč, dodatno podporo slabše razvitim območjem. Vendar bi rad opozoril, da ne smemo v tem primeru mešati vzrokov in posledic. Zdajšnji zakon očitno ni ponudil možnosti, da bi v zaostrenih, v nekih drugačnih razmerah omogočil nekaterim območjem, da ne zaostajajo za nekim drugim območjem Slovenije. V tem kontekstu je Vlada res podprla zakon o razvojni podpori Pomurju, vendar kot izjemo. Nikakor pa ne kot pravilo, ki se bo množilo po Sloveniji takoj, ko bo nastal kje kakšen problem. Tudi kot izjemo oziroma kot primer, iz katerega se lahko kaj naučimo in kaj potegnemo tudi v sistemski zakon. Nikakor pa ne želimo, da počakamo eno področje, območje, regijo, da postane toliko zadaj v razvitosti, da moramo interventno posegati v njega. Vlada želi narediti sistemski zakon, da se to ne bo dogajalo, da se bodo izenačevale razlike v Sloveniji, ne pa, da se interventno posega tam, kjer zaradi nekega slabega zakona ali zaradi neudejstvovanja pride do velikih razlik in potrebujemo interventni poseg. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Milan Gumzar. Prosim.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Iz razprave kolega Pukšiča je bilo na nek način "namignjeno", zakaj pravzaprav sam nisem vložil amandmaje, v katerega bi opredelili osrednje Slovenske gorice. Res je, da se sicer čudim, da ga on ni vložil kot dolgoletni poslanec v Državnem zboru, sam sem pa trdno prepričan, da tudi, če bi ga vložil, ne bi tega amandmaja podprl predvsem iz preprostega stališča. Trdno verjamem, da mora biti zakon o skladnem in regionalnem razvoju tako zapisan, da ne bo izpostavljal posameznega področja, Vlada in tudi ostale inštitucije pa bodo pomagale nekemu območju, če pride to območje v posebno krizo, tako kot se je to zgodilo v Pomurju.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miran Györek. Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Če omenim uvodoma zakon o razvojni podpori Pomurju, ki je v veljavi, meni se zdi, niti ne 8, 20 dni, in slišim v tej sobi čudne predloge celo o ukinitvi zakona, ki niti ni začel dobro delati, ki je še v fazi priprave, kar kaže na resno zmedenost politike te vlade. Če temu vi rečete konsistentnost politike, če temu vi rečete sistematični pristop k reševanju tovrstnih problemov, potem se človek res lahko vpraša, v kakšnem stanju prištevnosti je Vlada. Če pride nekemu na misel, da bi ukinjali zakon, katerega niti nismo "zagnali", je to bolna ideja.

Popolnoma pa podpiram tukaj namen Vlade oziroma ministrstva, ki ne podpira množenja interventnih zakonov. Interventni zakon za razvojno podporo Pomurju je nastal v prav specifičnih, posebnih pogojih oziroma okoliščinah. To veste sami. Lansko leto se je zrušilo dejansko celotno gospodarstvo ene regije, da ne govorim ožje občine Murska Sobota. Lansko leto je regija zabeležila rekordno brezposelnost. Brezposelnost v številkah, ki jih ni bilo niti po osamosvojitvi. Da ne govorim o skrajno negativnih demografskih trendih, o stopnji izobrazbe, o stanju upokojencev, kmečkih upokojencev na podeželju v Prekmurju. Prosim vas, gospa Pečan, upoštevajte te vhodne podatke. Mene vest popolnoma nič in nikogar tukaj ne rabi peči vest, da smo sprejeli ta interventni zakon, ker je bil res prej izjema kot pravilo. In se strinjam, da ne rabimo delati še več izjem, čeprav kolegice, vas popolnoma razumem, vam dajem vso podporo in celo predlagam, da se naj Vlada potruди pri sprejetju tega zakona za skladen regionalni razvoj, in sicer ne 9 mesecev, kot je nekdo predlagal, je lahko to mnogo hitreje. Jaz ne vem, koliko vhodnih podatkov rabite, da pripravite predlog zakona, če smo lahko za Pomurje pripravili v treh, štirih mesecih, čeprav se je pripravljalo v tajnosti na nek način, da nismo niti bili vsi poslanci s tem seznanjeni, kar je tudi čudno, ker bi bil zakon lahko tudi boljši, da veste, da ni zakon ravno perfekten, to bodo zdaj pokazali rezultati izvedbe. Ampak kot sem rekel uvodoma, komaj smo ga "zalaufali", že prihajajo ideje o ukinitvi, vključitvi v nov sistemski zakon. Ne vem, ta zakon je do 2015 leta treba izpeljati, vsaj tako je načrtovano, če hočete, da res to regijo v severovzhodnem delu Slovenije potegnemo iz tega stanja zaostalosti. Toliko v razmislek.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Danes ne razpravlja nihče od tistih, ki so podprli Zakon o glavnem mestu. Ugotavljam pa, da ni systemskega pristopa na tem področju, imamo razvojni proračun z očitno zelo velikimi luknjami. Očitno je, da je treba za nekatere predele, za nekatera področja sprejeti posebne ukrepe, posebne zakone, če hočemo tam ohraniti .../Opozorilni znak za konec razprave./... sploh življenje, ljudi in kulturno krajino. Računam na podporo temu predlogu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Imate še možnost za razpravo. Prosim, izvolite.

FRANC PUKŠIČ: Včasih ste dali temu prednost, tokrat ne, ampak, da se ne bo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Saj sem vam dal besedo.

FRANC PUKŠIČ: Hvala. Saj vemo, kako gre po poslovniku. Da se ne bo zgodilo kot pri ustanavljanju občin, da morajo biti pravi predlagatelji, potem gre skozi.

Kar se tiče predloga oziroma omenjanja po nemarnosti mojega imena, da nisem predlagal, da nismo v Slovenski ljudski stranki predlagali tudi Slovenskih goric v zakonu o razvojni podpori, kot smo predlagali z zakonom o razvojni podpori Belo krajino, Kočevje, Kostelj in Osilnico. Samo toliko. Res je, in tu se strinjam z gospo Pečan, ko je prej omenjala, da sistem v tej državi s takšnimi posameznimi zakoni gre v smeri razpadanja in razgradnje. Kot sem rekel, prav v Liberalni demokraciji so v prejšnjem mandatu na veliko obljubljali, kako bodo podprli, če bomo pripravili pokrajinsko zakonodajo, pa prav tega niso naredili. Tudi če bi sedaj predlagal za Slovenske gorice zakon o razvojni podpori, se bojim, da bi prav Liberalni demokrati bili tisti, ki bi zopet temu nasprotovali, čeprav po tihem veste, da so Slovenske gorice še kako potrebne spodbude za regionalni razvoj, saj je brezposelnost na našem področju ena izmed največjih v državi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati iz tistih poslanskih skupin, ki imajo še čas? (Ne želijo.)

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo o amandmaju in popravku. O amandmaju in popravku bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 34. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **34. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA SKLEPA O UGOTOVITVI, DA PREDLOG ZA ZAČETEK POSTOPKA ZA USTANOVITEV OBČINE LOČE TER DOLOČITEV NJENEGA OBMOČJA NE IZPOLNJUJE POGOJEV ZA USTANOVITEV OBČINE.** Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložil Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Besedo bi moral dobiti predsednik Odbora za lokalno samoupravo, ki ga ne vidim v dvorani. Bo predsednica? Vsekakor ste dobili gradivo in predlog sklepa na klopi. Odbor tega ne bo predstavil. Želi besedo predstavnik Vlade? Besedo ima dr. Henrik Gjerkeš, minister brez resorja, odgovoren za lokalno samoupravo in regionalno politiko.

DR. HENRIK GJERKEŠ: Spoštovani predsednik! Spoštovane poslanke in poslanci!

Vsebina dodatnega mnenja Vlade k predlogu za ustanovitev nove občine Loče, ki je sestavni del občine Slovenske Konjice, se nanaša na skladnost predloga z določbami Ustave in Zakona o lokalni samoupravi, s katerim je določen postopek za ustanovitev nove občine in so tudi določeni pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za ustanovitev nove občine.

Predlog smo ponovno pretehtali z vidika sposobnosti zadovoljevanja potreb in interesa prebivalcev in izpolnjevanja drugih nalog v skladu z zakonom. Vlada ugotavlja, da predlog za ustanovitev občine Loče formalno izpolnjuje pogoje za ustanovitev občine po 13. členu Zakona o lokalni samoupravi, vendar odstopa od kriterija o številu prebivalcev v občini, saj prvi odstavek 13.a člena določa, da ima občina najmanj 5 tisoč prebivalcev.

Vlada ugotavlja, da ni razlogov, da se občina Loče ustanovi kot izjema po tretjem odstavku 13.a člena Zakona o lokalni samoupravi. Vlada v dodatnem mnenju poudarja predvsem samoupravni položaj občine glede njene teritorialne integritete, kakor izhaja iz 5. člena Evropske listine o lokalni samoupravi in tudi načela za oblikovanje občine po prvem odstavku 139. člena Ustave, ki govori o skupnih interesih prebivalcev na območju, na katerem se lahko ustanovi občina. Občinski svet občine Slovenske Konjice namreč nasprotuje ustanovitvi nove občine na svojem območju. V drugih primerih, ki jih je Državni zbor obravnaval v tem mandatu, pa ni bilo tako. Občinski svet občine Slovenske Konjice je v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi podal mnenje, v katerem je nasprotoval odcepitvi dela občine in ustanovitvi nove občine Loče. Vsebinsko enake ali podobne sklepe so sprejeli sveti štirih krajevnih skupnosti na območju, predlaganem za ustanovitev nove občine.

Glede na to, da nasprotuje izključitvi dela območja občinski svet, ki je najvišji organ odločanja v občini, in glede na to, da temu nasprotujejo tudi štiri predstavniška voljena telesa z območja, kjer naj bi se ustanovila nova občina, Vlada meni, da naj Državni zbor konča postopek za ustanovitev nove občine Loče.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoјencev bo predstavil Franc Jurša.

Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav ministru in sodelavcu, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini DeSUS bomo podprli sklep, da Predlog za ustanovitev občine Loče ne izpolnjuje pogojev za ustanovitev občine. Naj spomnimo, da je bilo leta 1990 v Republiki Sloveniji 60 občin, leta 1995 ob reformi 147, leta 2002 193, sedaj pa jih je kar 210. Zakon o lokalni samoupravi določa pogoje za ustanovitev občine, ki jih mora predlagano območje nove občine izpolnjevati v celoti. Eden izmed temeljnih pogojev je tudi število prebivalcev, torej 5.000, česar pa ne izpolnjuje kar več kot polovica ustanovljenih občin. Glede na razlike v velikosti občin prihaja tudi do

velikih kvalitativnih razlik med njimi. Zato se na tem mestu lahko upravičeno vprašamo, ali imajo vsi državljani v tako različnih občinah enake možnosti dostopa do vseh javnih storitev oziroma uresničevanja pravic. Eden izmed največjih problemov pa je tudi problem financiranja občin. Prihodki občin so doslej vsa leta naraščali, letos pa je prvič, ko bodo padli. Še večji padec se zaradi nižanja upoštevanja dohodnine lahko pričakuje v letu 2011. Prihodki se izjemno zmanjšujejo, večajo pa se tudi socialni transferji, za katere je občina dolžna zagotavljati sredstva za svoje občane. Treba je zagotoviti sredstva za uresničevanje z zakonom določenih nalog občin, vedno manj pa je sredstev za razvojne naloge in investicije, zlasti investicijsko vzdrževanje vrtcev, šol in tako dalje.

Po oceni Poslanske skupine DeSUS je treba ustaviti nadaljnji proces drobljenja občin na še manjše, tiste male, ki že obstajajo, pa spodbuditi k združevanju. Zato bomo v skladu s programom stranke DeSUS, ki nasprotuje drobljenju občin na manjše, podprli sklep, da Loče ne izpolnjujejo pogojev za nastanek nove občine in naj še naprej ostanejo sestavni del občine Slovenske Konjice. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke... Vidim, da ni nihče prisoten, gospoda Baroviča ni v dvorani.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije sklepa o ugotovitvi, da predloga za začetek postopka za ustanovitev občine Loče ter za določitev njenega območja ne izpolnjuje pogojev za ustanovitev občine sicer večinsko ne bomo podprli, pač pa imamo v poslanskem klubu deljena mnenja, zato smo tudi liberalci demokrati, da se lahko vsak odloča po svoji vesti.

Res je, da občina Loče sicer ne izpolnjuje pogojev, res je pa tudi to, da imamo v Sloveniji kar nekaj območij, ki imajo manjše število prebivalcev kot občina Loče. Kaj nas je v poslanskem klubu vodilo, da bomo ta sklep podprli. Predvsem zaradi preprostega stališča, da je bilo iz obrazložitve Odbora za lokalno samoupravo in tudi ministra razvidno ne podpira razdružitve občine Slovenske Konjice niti matični občinski svet, če lahko tako rečem, prav tako pa tudi ne vse tri krajevne skupnosti, ki izvirajo iz tega območja.

Res je, da smo v Liberalni demokraciji trdno prepričani, da smo z ustanovitvijo občin v Sloveniji prišli do, neke vrste decentralizacije, predvsem pa do posameznega razvoja in smo v teh občinah zagotavljali na neurbanah področjih, če lahko tako rečem, oziroma na podeželju, nek korak z razvojem večjih središč.

Tako kot sem že uvodoma povedal, predvsem iz stališča, da matični občinski svet Slovenske Konjice in tudi prizadete krajevne skupnosti s tega območja predlagane delitve ne podpirajo, bomo v Poslanskem klubu Liberalnih demokratov glasovali vsak po svoji vesti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Mirko Brulc. Prosim.

MIRKO BRULC: Spoštovani gospod minister, predsednik Državnega zbora, cenjeni zbor! Socialni demokrati bomo glasovali proti razpisu referendumu za ustanovitev nove občine Loče. Naj ponovim, da Socialni demokrati stavimo na močno lokalno samoupravo, ki omogoča najvišjo stopnjo neposrednega sodelovanja v procesih odločanja in je pomemben segment družbenega razvoja. Ali drobljenje občin omogoča močno lokalno samoupravo in decentralizacijo? Po našem mnenju ne. S teritorialnega in funkcionalnega vika je šla reforma lokalne samouprave v Sloveniji predaleč. Iz ene v drugo skrajnost: od največjih k najmanjšim. Z državnimi pristojnostmi preobremenjenimi, k močno oskubljenimi občinami. Prišlo je do pretirane centralizacije na tistih ravneh, ki so jih nekdanje upravljale občine. Ne upošteva se načelo subsidiarnosti, ki zagotavlja, da se javne zadeve opravljajo na tistih ravneh na katerih jih je mogoče upravljati uspešneje, bolj skladno s specifičnimi razmerami, učinkoviteje in ceneje ter po možnosti čim bližje ljudem. To je eden od razlogov za premalo uspešno delovanje celotne državne ureditve. Lokalna samouprava je v Sloveniji ustavna kategorija, vendar je Slovenija kljub oblikovanju občin ostala najbolj centralizirana država v Evropski uniji. Tudi ustanovitev občine Loče naj bi pripomogla k okrepitvi lokalne samouprave v Sloveniji. Predlagana nova občina bi imela slabih 4.300 prebivalcev, s čimer ne izpolnjuje pogojev po 13.a členu Zakona o lokalni samoupravi. Pri tem pa je treba upoštevati tudi sklep občinskega sveta občine Slovenske Konjice, iz katere bi se predlagana občina pravzaprav odcepila, ki nasprotuje odcepitvi. Prav tako so vsebinsko enake sklepe sprejeli tudi na svetu regij, svetu krajevnih skupnosti na območju, predlaganem za območje nove občine.

Glede na to, da so se proti ustanovitvi občine izrekle štiri krajevne skupnosti in pa tudi občinski svet Slovenskih Konjic, ki je glasoval prav tako proti, je to za nas poleg načelnih razlogov proti drobljenju občin dovolj velik razlog, da podpremo sklep, da predlog za začetek postopka za ustanovitev občine Loče ter za odločitev njenega območja ne izpolnjuje pogojev za ustanovitev občine. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Gospod minister s sodelavci, kolegice in kolegi! Dovolite, da grem malo v zgodovino. Doslej se je praktično še v vsakem mandatu pričela in zaključila razprava o novi lokalni organiziranosti, o novih občinah, in to bolj ali manj uspešno. Vendar ne spomnim se, da bi se kdaj zgodilo, da bi Državni zbor odločal arbitrarno. To pomeni, da po zakonu, ki velja, da bi za ene veljali drugačni kriteriji kot za druge. V preteklosti se je tudi zgodilo, da je vladajoča koalicija, ki ima pravico, da se odloči za smer, kako se bo lokalna samouprava razvijala, da tudi spremeni zakon, in to se je v preteklosti tudi zgodilo. Dogovor v koaliciji je bil, kriteriji so takšni. In tisti, ki izpolnjujejo kriterije, lahko nadaljujejo postopek. Potem pa prebivalci in prebivalke na določenem območju na referendumu odločijo, ali se želijo odločiti za novo občino ali ne. Imeli smo tudi referendume, ki so bili negativni. Prebivalci se niso odločili za novo občino, ampak vsi so imeli enake možnosti in vsi so bili enako obravnavani pred zakonom. V tem primeru pa ni bilo tako. Vladajoča koalicija ni spremenila zakona, se pravi zakon, ki velja. In potem je bilo odločanje. In zeleno luč je dobilo območje, ki ima dobrih 2.600 prebivalcev. V redu. Če se je koalicija tako odločila, je tako tudi v redu, ampak potem je treba tudi druga območja obravnavati enakomerno. In tako se je zgodilo, recimo v konkretnem primeru, ki ga danes obravnavamo, da ob vseh ostalih institucionalnih pogojih predlog za območje, ki ima 4.000 in še nekaj prebivalcev, ni dobil zelene luči, tisti za 2.600 pa. In sedaj vas sprašujem, spoštovani kolegi, ki ste glasovali za tisti primer, za tega pa ne, kako je mogoče, da območje, ki ima 4.000 in še nekaj prebivalcev ne zadosti pogojev 5.000 prebivalcev. Istočasno pa ste dali zeleno luč za predlog, ki ima institucionalne pogoje, vendar pa 2.600 prebivalcev, in zadosti pogoj 5.000 prebivalcev. Samo to je vprašanje in mene so na terenu vprašali. In jaz jim bom moral odgovoriti, kako je v Državnem zboru mogoče, da je kaj takega izvedljivo. Samo za to gre. Nihče na tem območju ne zahteva, da mora biti tam občina. Vendar zahtevajo pa, da se jih enako obravnava pri tem zakonu kot vse ostale primere. Samo za to gre, za enakost pred zakonom. Da je bilo odločanje arbitrarno, je ugotovilo tudi Upravno sodišče in zato se mi danes ponovno srečujemo s tem predlogom. Gre samo za to, za enako obravnavo pred istim zakonom.

Če bi šlo mogoče samo za občino, za arbitrarno odločanje, bi še mogoče marsikdo to preslišal. Ampak gre za nekaj drugega. Jutri se zna zgoditi, da bo nekdo rekel, "zato, ker ni naš predlog, to območje ne bo dobilo sredstev za vodovod, ta drugi predlog, ki pa je naš predlog, ga bo pa dobil." Lahko se zgodi, če bomo arbitrarno odločali, da bomo rekli, ta predlog za obnovo osnovne šole ne bo dobil denarja zato, ker ni naš, oni drugi, ki je naš, ga bo pa dobil in za to gre, za

enakost pred zakonom. Še enkrat bi želel poudariti, da nihče ne zahteva na tem območju nove občine. Mene so pač pooblastili, da v tem primeru zadevo opredelim, ker sem s tega območja. Ne bom sicer v novi občini, če bo nastala, vendar želijo enako obravnavo pred zakonom. Samo to. Nič drugega.

In sedaj mi še dovolite, da povem naslednje. Iniciativa za novo občino je dobila nov zagon takrat, ko je skozi šel predlog, ki ima polovico manj prebivalcev, kot pa to območje Loč. Takrat je iniciativa zopet nekako dobila zagon, dobila je krila in predlog je ponovno tu. Seveda prej je še romal na Upravno sodišče in Upravno sodišče je ugotovilo arbitrarnost. Tega se morate zavedati.

In sedaj na koncu, bi obrazložil, kar je bilo danes povedano tudi s strani ministra in pa s strani kolegov, ki so bili pred menoj. To ni polemika, ampak samo dopolnitev, češ, da so bile štiri krajevne skupnosti od šestih proti. Mene so predsedniki krajevne skupnosti posebej poklicali in mi obrazložili, da naj povem, kako je bilo. Dejansko je bilo tako, da so zapisali, da sicer niso najbolje za delitev občine, vendar pa, da želijo, da se prebivalci sami odločijo na referendumu, ali želijo novo občino ali ne. In še to so pripisali v sklepu, da želijo, sklepi krajevnih skupnosti, da želijo, da se rezultat v vsaki krajevni skupnosti ugotavlja posamično. To pomeni, da ne more biti preglasovanja. Bolj demokratično biti ne more. Na koncu pa še enkrat vprašam, kako naj ljudem razložim, da je v Državnem zboru možno, da predlog z 2.600 prebivalci zadostuje pogoje 5.000 prebivalcev, predlog z dobrimi 4.000 prebivalci pa ne zadostuje pogoju 5.000 prebivalcev. Če dobim ta odgovor, potem je lahko diskusija zaključena. Ljudje, ki so me pooblastili, pričakujejo, da bodo enako obravnavani kot druga območja, čisto nič drugega, pa če iz tega nastane občina ali pa ne. Važno je, da smo pred zakonom vsi enaki, in za to gre pri tem predlogu danes. Prej je bilo verjetno drugače, vendar danes je pa tako. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Jakob Presečnik. (Ne.) Ostaja Franc Pukšič, ki je bil prvotno napovedan. Izvolite.

FRANC PUKŠIČ: Lep pozdrav, gospod predsednik, minister s sodelavci, kolegice in kolegi!

V Slovenski ljudski stranki se sprašujemo, kakšna farsa Vlade je pravzaprav to. Prvič slišimo matematično retoriko Vlade - no, saj ni prvič, ponovno slišimo, tako bom rekel, matematično retoriko Vlade, kjer je 2.600 več kot 4.200. Ampak, kaj hočemo, tega smo pač vajeni. Žal, v tej Vladi in tej koaliciji so stvari obrnjene na glavo, zato pa so namesto delovnih mest in razvoja gospodarstva brezposelni. Da si kaj takega dovolite, je nepojmljivo. V tem primeru sploh ne govorimo o ustanavljanju občine, temveč govorimo o razpisu

referenduma, na katerem bi se ljudje določenega območja odločili, ali želijo ali ne želijo občine. Samo to. V naši zakonodaji piše, kakšen je postopek. Oni so izpolnili vse te pogoje, pa ne samo, da so izpolnili vse te pogoje, to ste jim že enkrat preprečili. Potem so šli na Upravno sodišče in Upravno sodišče je reklo, da je Državni zbor ravnal arbitrarno. Upravno sodišče je tudi reklo, da je Državni zbor ravnal že večkrat arbitrarno, da nas je že večkrat na to opozorilo. In ko nas je na to opozorilo, se je običajno v Državnem zboru upoštevala odločba Upravnega sodišča in se je zgodilo tisto, kar je Upravno sodišče zahtevalo, to pomeni, razpis referendum. Tokrat pa gre izvršna veja oblasti s predlogom, ki ga je minister podal, torej, kaj Vlada meni, gre tudi čez odločitev Upravnega sodišča. In to, kolegice in kolegi, ni dobro za državo. Ni dobro! In to je tisto najhujše in najslabše, kar delate. Veste, minister, mene so celo nekateri kolegi župani s podeželja vprašali, ali mogoče tistega 5. razpisa ni bilo tudi zaradi tega -, v tem primeru niste vi konkretno krivi, ampak Vlada -, da ga ni bilo zaradi tega, da so se nekateri projekti na podeželju tako rekoč ustavili in se bodo ustavili, ker ne bo kontinuiranega nadaljevanja dela, ker leto dni je zamude vmes, mogoče tudi zato, ker večino teh občin na periferiji vodijo župani desnih strank. In če človek pomisli, kaj delate tudi v temu primeru, da celo stopite preko odločbe Upravnega sodišča, bi lahko človek pritrdil, da je tako.

In ko ne funkcionira pravna država, takrat se je pa treba bati. V nekih drugih sistemih potem vzamejo v roke odločanja posamezne tolpe in bande, ki funkcionirajo v nekih popolnoma drugih pravilih. In bojim se, da se sedaj približujemo v tej državi, da Vlada prevzame na sebe odgovornost takšnega mafijskega načina funkcioniranja. Ne morete tako funkcionirati in iti s predlogom preko odločbe Upravnega sodišča. To ja mafijski način funkcioniranja. In ta koalicija si je to privoščila. Če bi Vlada vendarle ostala pri tistem, pri čemer bi morala kot Vlada ostati, izpolnjuje pogoje, pika, pa bi se s koalicijo dogovorila, saj so vaši, da tega ne podprejo, bi bila to politična odločitev in bi bil konec. Torej ne bi se razpisal referendum. Tudi politična odločitev leve oblasti, leve vlade je bila, da je v tej državi ustanovila občina brez razpisanega referendum, da bi se ljudje na referendumu odločili. Niso imeli te možnosti, pa ste ustanovili takrat LDS, SD, bili ste v koaliciji.

Delate izven zakonskih okvirov in na to vas v Slovenski ljudski stranki opozarjamo, da se to ne sme dogajati in to seveda ni več pravna država.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Havla lepa. Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu sklepa v celoti. Besedo ima Renata Burnskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

V zvezi z navedenim predlogom je bilo danes že veliko povedanega. Tudi sama sem na stališču, kot je menil tudi odbor, ki je pri ocenjevanju izpolnjevanja pogojev za ustanovitev občine Loče upošteval naslednje navedbe v dodatnem mnenju Vlade, da občinski svet občine Slovenske Konjice ne podpira izločitve dele občine v novo občino, da predlog za ustanovitev občine Loče formalno sicer izpolnjuje pogoje za ustanovitev občine po 13. členu Zakona o lokalni samoupravi, vendar odstopa od kriterija o številu prebivalcev v občini, da ni razlogov, ki jih navaja predlagatelj, da se občina Loče ustanovi kot izjema, da mora biti občina sposobna zadovoljevati skupne potrebe in interese prebivalstva ter naloge v skladu z zakonom, da je pri ustanavljanju občine treba upoštevati vse tiste kriterije in pogoje, ki opredeljujejo njeno trajno sposobnost zagotavljanja uresničevanja potreb in interesov lokalne skupnosti in izvrševanja z zakonom določenih izvršnih nalog občine ter da je pri ustanavljanju občine treba upoštevati samoupravni položaj in teritorialno integriteto občine Slovenske Konjice ter skupne interese prebivalcev na njenem območju.

Seveda je odbor kot predlagatelj odločitve Državnemu zboru izhajal iz odločb Ustavnega sodišča iz leta 1988 in njegovega stališča, da lahko zakonodajalec pri oblikovanju mreže občin ob upoštevanju celote vseh z zakonom urejenih meril in njihove vzajemne povezanosti po lastni presoji, upoštevajoč pri tem načelo upravnoorganizacijske racionalnosti oceni pogoje, ki jih mora območje izpolnjevati, da se šteje, da bo občina, ustanovljena na tem območju, sposobna zadovoljevati skupne potrebe in interese prebivalstva ter naloge v skladu z zakonom.

Zatorej tudi sama se strinjam s predlogom odbora in bom takšnega tudi podprla.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Tako lepo je slišati govore, ki so prebrani in zvenijo kot pesmice.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: To je bolj privatna opomba?

DR. VINKO GORENAK: Seveda.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

DR. VINKO GORENAK: Izven, seveda. Absolutno, gospod predsednik.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gre iz časa vaše skupine sicer.

DR. VINKO GORENAK: V redu. Zato me prekinjate, hvala. Pogledajte, ljudem je treba povedati zelo enostavno. Tisto po mojem še najbolj zaleže. Saj imamo tudi take izkušnje. Kaj mi počnemo letos v Državnem zboru v korist .../Nerazumljivo./... občin? Javilo se je neko število občin, neko število krajevnih skupnosti, ki bi želele postati občine. Naša pristojnost je, da razpišemo referendum ali pa ne. Vladajoča koalicija je kljub zakonskim določilom, ki so 5000 prebivalcev, v izjemnih primerih 2000 in tako dalje, vse te prošnje razdelila na dva kupčka. In kaj se je zgodilo potem? Seveda na kupu številka 1 so bile tiste občine, ki so vseč tej koaliciji, ne glede na to, ali izpolnjujejo zakonske pogoje ali pa ne. To je nepomembno. In na teh območjih smo razpisali referendum. Na kupčku številka 2 pa smo imeli druge občine, tiste, ki izpolnjujejo, in tiste, ki ne izpolnjujejo, kakorkoli gledamo, ampak tem smo pa rekli: ne. Ko smo rekli ne, je Upravno sodišče v nekaterih primerih reklo: "ne, gospodje v Državnem zboru, še enkrat morate odločiti, spregledali ste zakonska določila." In seveda tista vladajoča koalicija, ki izjemno spoštuje ustavo, ki izjemno spoštuje neodvisne sodne odločitve ali kako že temu pravimo - neodvisne sodne odločitve, tista vladajoča koalicija in tisti posamezniki, ki so me 5. maja pozvali, naj odstopim kot poslanec, ker sem kritiziral odločitev Ustavnega sodišča, ker je baje to nedotakljivo, ta ista politika danes reče občini Loče, pri kateri smo, to je točka dnevnega reda, ki ima vse pogoje, baje pa nima 5 tisoč prebivalcev, ima pa 4.200 ali 4.300, čeprav vsi veste, da zakon pravi, da v izjemnih primerih ima lahko tudi 2 tisoč. Ne. Tokrat bomo rekli ne Ločam, rekli bomo ne sodni veji oblasti, pravzaprav ne, rekli bomo, v bistvu narobe govorim, rekli boste ne državljanom, rekli boste ne sodni veji oblasti, ki jo tako spoštujete baje in to je obraz vladajoče koalicije. Jaz vam nastavljam samo ogledalo, pogledajte se, kako ste lepi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kaj veliko temu ni več za dodati. Vendar stvar je treba povedati tako, da jo ljudje razumejo. In ljudje razumejo, če se vladajoča koalicija, ki ima pravico, da se odloči za kriterije, ki bi jih naj zadostila področja, ki se želijo ustanoviti kot samostojna občina, če vladajoča koalicija reče in politika reče in zakonodajalec reče, da novih občin ne bo. Ne bo. Pač tako je, ta pravica je dana, ne glede na to, koliko prebivalcev imaš, kakšne pogoje izpolnjuješ, novih občin ne bo. To vsi razumejo in to je legalno, legitimno in razumljivo. Ampak ljudje pa ne razumejo, da v bistvu vladajoča politika reče, novih občin ne bo, ampak bomo pa naredili izjemo. In potem vmes pade tudi predlog, ki je bistveno slabši od nekega

drugega predloga. In ta slabši dobi zeleno luč, da se nadaljuje postopek za novo občino, izveden je bil že celo referendum, gre konkretno za predlog Mirne, ampak mi ne nasprotujemo temu, da bi se to področje oblikovalo v samostojno občino, ni pa razumljivo, da pa drugi predlog, konkretno govorim o Ločah, ki pa ima dvakrat več skoraj prebivalcev, pa vse ostale institucije, pa ne more iti skozi. Tega pa ljudje enostavno ne razumejo, in to je tudi najbolj boleče, če za vse ne veljajo enaka merila. Če je meter za eno in isto zadevo za ene krajši, za druge pa daljši. In samo za to gre. In nihče na tem področju ne zahteva, da morajo imeti občino. Nihče. Zahtevajo in tudi pričakujejo, da imamo mi enake metre za isto zadevo in da so enaki pred zakonom. In samo za to gre in jaz to tudi poskušam povedati. Za to so me pooblastili, posebej so me klicali. In če jih kaj boli, jih boli to, da niso enaki pred zakonom z drugimi. Samo za to gre v tem primeru in za čisto nič drugega! Ne gre za nobeno izsiljevanje in za nobeno nerealno pričakovanje. Ljudje so že bili prepričani, da Slovenija v tem mandatu ne bo dobila novih občin, vendar ko se je postopek začel in so bili nekateri predlogi, ki imajo slabe pogoje, spuščeni skozi, in so že izvedli referendum, nekdo drug pa tega ne more dobiti, čeprav ima boljše pogoje. Samo za to gre. In jaz pričakujem, da to razumete tudi ostali in da boste ravnali tako, da bomo vsi državljani Republike Slovenije obravnavani z enakimi merili.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi besedo še minister? (Ne želi.)

Zaključujem razpravo. Ugotavljam, da k predlogu sklepa ni vloženi amandmajev. Državni zbor bo o predlogu sklepa v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbor odločal čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 13. sejo Državnega zbora in bomo z glasovanjem nadaljevali ob 17. uri in 15 minut. Ne, hočete...

Dobro, rekli bomo ob 17. uri in 20 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 16.46 in se je nadaljevala ob 17.20.)

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovane kolegice in kolegi poslanci, spoštovane gospe in gospodje! Nadaljujemo z delom Državnega zbora.

Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje svojih glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno **29. točko dnevnega reda - ponovno odločanje o Zakonu o spremembah Zakona o tajnih podatkih.**

Ob tem vas želim opozoriti, da mora pri ponovnem odločanju skladno z drugim odstavkom 91. člena Ustave Republike Slovenije za sprejem navedenega zakona glasovati večina vseh poslank in poslancev Državnega zbora, to je 46 ali več.

Glasujemo. /Oglašanje v dvorani./ Prekinjam glasovanje. Sporočeno je bilo prepozno, glasovanje je zaključeno. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 22.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **30. točko dnevnega reda - ponovno odločanje o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.**

Tudi za to glasovanje velja, da mora ob ponovnem odločanju skladno z drugim odstavkom 91. člena Ustave Republike Slovenije za sprejem navedenega zakona glasovati večina poslank in poslancev Državnega zbora, to je 46 ali več.

Prehajamo na odločanje o navedenem zakonu. Glasujemo. Navzočih 73 je poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 4.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **27. točko dnevnega reda - ponovno odločanje o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na motorna vozila.**

Tudi za to glasovanje velja, da bo zakon ponovno sprejet, če bo zanj glasovalo 46 ali več poslank in poslancev Državnega zbora.

Prehajamo na odločanje. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 24.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 24.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 28. točko dnevnega reda, to je s ponovnim odločanjem o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo.**

Zakon bo pri ponovnem odločanju sprejet, če bo zanj glasovala večina vseh poslank in poslancev Državnega zbora, to je 46 ali več.

Prehajamo na odločanje o navedenem zakonu.

Gospod Juri, želite? Prosim? Obrazložitev glasu. Želi še kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine ali v svojem osebni imenu?

Gospod Juri bo obrazložil glas v imenu poslanske skupine, izvolite.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsedujoči.

V imenu Poslanske skupine Zares, kot smo že v predstavitvi povedali, bomo ta zakon podprli. Vendarle pod pogojem, da se čim prej pripravi novela zakona, ki naj spremeni 4. člen, ki je za nas problematičen. Problematičen je, ker je nedorečen in dopušča, da bi lahko prišlo ob nepravilnem tolmačenju do zlorab pri razpolaganju s spletom. Računamo, da bo Vlada takoj pripravila spremembe in s tem pridržkom bomo zakon podprli.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti svoj glas? (Ne.)

Prehajamo na odločanje o navedenem zakonu. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 21.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 21.)

Zakon je sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 20. točko dnevnega reda**, to je s **prvo obravnavo Predloga zakona o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije**.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije je primeren za nadaljnjo obravnavo.

V imenu poslanske skupine gospod Zvonko Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Glasovali bomo proti temu sklepu, ker zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Ne da se ga popraviti z amandmaji. Konceptualno je zgrešen. Tiste cilje, ki jih ta zakon zasleduje z ustanovitvijo agencije, ki bo imela zelo široka pooblastila in nobene kontrole in odgovornosti, je mogoče zaslediti s tem, da se Direktoratu za upravljanje javnega premoženja v okviru Ministrstva za finance poverijo določene, vendar samo upravljaljske naloge, ne pa tako, kot je določeno v tem zakonu, s katerim bo ta agencija dobila izredno široke pristojnosti razpolaganja z več milijardnim državnim premoženjem.

Več je razlogov zakaj bomo glasovali "proti". Eden izmed tistih razlogov, ki so najbolj bistveni, je ta, da se upokojemcem jemlje delež, ki so ga dobili s prenosom deleža zavarovalnice Triglav v letu 2008. O tem je bil v letu 2007 izveden referendum. S tem zakonom se črta 2. člen tega zakona, ki govori o tem, da se vsakoletni čisti donos od upravljanja s premoženjem iz tega odstavka prenese na račun ZPIZ-a, se pravi pokojninske blagajne. Jaz sem prej v razpravi dejal, da če bi Janševa vlada predlagala tak zakon, kot ga imamo danes na klopeh, bi imeli danes proteste upokojemcev, predvsem gospe Mateje Kožuh Novak, in DeSUS bi grozil z izstopom iz koalicije. Nič od tega nismo danes zasledili. Poslušali smo

neka mlačna stališča, ki moram reči, da zelo zaskrbljujejo. Ta zakon namreč pomeni radikalni poseg v že pridobljene zatečene pravice upokojujencev in ruši stabilnost pokojninske blagajne. Tisto, kar bi bilo treba s tem zakonom doseči, je, da bi se efekti od prodaje državnega premoženja namenili za zagotavljanje dolgoročne stabilnosti pokojninske blagajne in da bi to premoženje, ko se bo prodalo, generiralo tisti razkorak, ki mu bomo zaradi znanih podatkov v kratkem oziroma v naslednjih letih priča. To še ni vse. S tem zakonom se ukinja nadzorni svet Darsa. S tem zakonom se ukinjata organa upravljanja Slovenske odškodninske družbe, skupščina in upravni odbor. S tem zakonom bo svet agencije, ki ga bodo sestavljali trije ljudje, ki jih bo predlagal gospod Pahor in jih bo imenovala njegova vlada, upravljal z večmilijardnim našim premoženjem, ne samo upravljal, ampak ga bodo tudi prodajali, kakor bo določeno v tem programu prodaje. Zakon tudi v ničemer ne izboljšuje tistega, k čemur nas zavezujejo smernice OECD-ja. Zaradi tega bi bilo nujno, da se ta zakon zavrne in da Vlada nemudoma pripravi nov zakon z novimi izhodišči, ki ne bo vseboval tako radikalnih in neustreznih rešitev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod dr. Luka Juri. Gospod Žnidaršič. Potem pa dovolite, da najavim čas za prijavo. Izvolite. Kdo želi razpravljati oziroma obrazložiti svoj glas? Gospod Franc Žnidaršič, izvolite.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi!

Tega zakona ne morem podpreti iz dveh razlogov. Prvič zaradi tega ne, ker je rešitev v direktnem nasprotju z dogovorom znotraj koalicijskega sporazuma, kjer piše, da bo s sredstvi oziroma premoženjem kapitalskega sklada prvega pokojninskega stebra, se pravi obveznega pokojninskega zavarovanja, upravljal ZPIZ v prihodnje.

Drugi razlog je pa v tem, da nihče v koaliciji ni želel slišati zahteve oziroma predloga, da bi redefinirali koalicijski sporazum, po katerem bi lahko nov dogovor tudi glede tega vprašanja sprejeli, pa ga nismo. In dokler tam tako piše, toliko časa bi izdal to zgodbo, ki smo jo skupaj začeli. Zato se bom držal sporazuma in zakona, ki je v nasprotju z njim, ne bom podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Predlog zakona uvaja dve jasni načeli. In to sta transparentnost in odgovornost. Prvič v zgodovini naše države bomo končno vedeli, kako se upravlja z našim premoženjem, pod kakšnimi pogoji se upravlja z našim premoženjem in kdo odgovarja za upravljanje z našim premoženjem. Prvič, in to je dobro, ne samo zato, ker želimo

postati članica OECD-ja, ampak zato, ker želimo z našim premoženjem upravljati dobro in učinkovito. S takšnim zakonom se ne bodo več mogle dogajati pisarniške kupčije s prodajo Mercatorja ali pa drugih velikih koncernov. Težje bodo nastajali tajkuni in bolj učinkovito se bo lahko upravljalo z našim premoženjem. Ne bo več tako mogoče kar vse povprek podpisovati pogodbe z milijonskimi odpravninami ali podobno. Zato je ta zakon velik in dober korak naprej.

In osebno kot ostali tovarišice in tovariši, Socialni demokrati, z veseljem in prepričani podpiramo takšen predlog. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Glas bo obrazložil gospod Matevž Frangež. Izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ: Najlepša hvala za besedo. Tega zakona ne potrebujemo samo zato, ker se Slovenija včlanjuje v Organizacijo za ekonomsko sodelovanje in razvoj. Ta zakon potrebujemo zato, ker smo kot predstavniki ljudstva tudi njihovi predstavniki v pogledu, da so državljanke in državljanji lastniki državnega premoženja, država pa fiduciar, ki mora skrbeti za dobro upravljanje tega premoženja. Ta zakon potrebujemo zato, da preprečimo mešetarjenja, ki so se v preteklosti dogajala z državnimi podjetji in da dokončno v tej državi uveljavimo novo korporativno kulturo, kjer bo jasno določeno, kakšna je vloga lastnika, torej države pri tem, ko bo ta Državni zbor postavljala strategijo upravljanja s pomembnim vprašanjem, kaj želimo z državno lastnino v državnih podjetjih, ker so državna podjetja prepomemben razvojni dejavnik v naši družbi, da bi to vprašanje prepustili političnim interesom ali interesom vplivnih skupin.

Ta zakon ne nazadnje potrebujemo tudi zato, da odpremo proces preišljene in selektivne presoje o tem, kaj je tisto, kar mora ostati v strateški lasti države, in kaj je tisto, kar lahko od portfeljske naložbe upravljamo v interesu dobiti za državni proračun.

Ta zakon bom z velikim veseljem podprl.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi še kdo obrazložiti svoj glas? Gospod Černač, v osebni imenu, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Moram, žal, še enkrat ugotoviti, da nekateri očitno niso dovolj podrobno ali pa sploh ne prebrali zakona. Tudi sam ne bom tega zakona podprl.

S tem zakonom se ukinja cela vrsta določb ostalih zakonov. Med drugim se ukinja tudi 246. člen pokojninskega zakona, ki določa kapitalski sklad pokojninskega zakona, določa, da je to pravna oseba, ustanovljena z namenom ustvarjanja dodatnih sredstev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Ta člen se ukinja s tem zakonom. Prej sem že povedal, da se izničuje referendumsko volja tistih, ki so leta

2007 glasovali o tem, da se 35% delež Zavarovalnice Triglav prenese v pokojninsko blagajno. S tem, z ukinitvijo 2. člena tega zakona se tudi to ukinja. In ta sredstva se upokojencem direktno jemljejo, ker se bodo stekala neposredno v državni proračun. In če se bosta dva človeka na agenciji odločila na podlagi strategije, da se to proda, se bo to prodalo. To določa ta zakon. In takega zakona seveda ni mogoče ne podpreti ne popraviti. Ta zakon nas pelje tudi daleč stran od tistih smernic, ki jih OECD določa za upravljanje z državnim premoženjem. Zaradi tega ga je treba zavriniti in pripraviti novega - zakon, ki bo dejansko omogočal transparentno gospodarjenje in ki bo na enem računu, zaradi mene je lahko to postavka na Ministrstvu za finance, kjer imamo Direktorat za upravljanje javnega premoženja. Če je problem, da so te naložbe na več sektorjih, naj bodo pač tam združene, vendar ne z razpolagalno pravico, tako kot jo daje ta zakon dvema osebama v svetu agencije, kajti dve od treh bosta sprejemali odločitve. Zaradi tega je treba ta zakon zavriniti in jaz bom seveda glasoval proti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Ne vidim več želje po obrazložitvi glasu. Glasujemo o predlogu sklepa. Zakon o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije je primeren za nadaljnjo obravnavo. Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za 44, proti 23.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet in s tem zaključujemo to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 35. točko dnevnega reda - z obravnavo predloga sklepa o višini sredstev, ki pripadajo posamezni politični stranki iz sredstev državnega proračuna v letu 2010.** Ker amandmaji k predlogu sklepa niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu sklepa. Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za 66, proti 2.

(Za je glasovalo 66.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je predlog sklepa sprejet in s tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 37. točko dnevnega reda - z obravnavo Predloga stališč Republike Slovenije do Osnutka sprememb Protokola o spremembi Protokola (št. 36) o prehodni ureditvi (k Pogodbi o Evropski uniji) glede sestave Evropskega parlamenta.** Ker amandmaji k predlogu stališča niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu stališča. Glasujemo. Navzočih 71 poslank in poslancev, za 70, proti nihče.

(Za je glasovalo 70.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog stališča sprejet. In s tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 33. točko dnevnega reda - z obravnavo Predloga sklepa o pripravi novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.**

K predlogu sklepa je bil vložen amandma in prehajamo na razpravo in odločanje o amandmaju. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine ima gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Gospod podpredsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

V pojasnilu, tudi mi smo vložili amandma že prej, kjer predlagamo poleg tega predloga sklepa o pripravi novega zakona o spodbujanju stvarnega regionalnega razvoja, da temu dodamo tudi zakon o razvojni podpori Beli krajini, vključno z občinami Kočevje, Kostel in Osilnica. Menimo, da kljub temu, da se bo pripravil oziroma da bo Državni zbor na koncu sprejel zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, da so kazalci v tem območju, v tem najjužnejšem delu Slovenije v Beli krajini in širše, takšni, da je treba podobno kot za pomurski predel, za pomursko pokrajino, že v tej fazi pripraviti zakon, s katerim bi izboljšali pogoje gospodarjenja in vse kar je s tem v zvezi tudi v tem delu Slovenije.

Mi smo danes tudi spremenili, tudi glede na diskusijo, na razpravo, ki je bila, da je 9-mesečni rok za pripravo novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja predolg. Mislím, da je bila podobna razprava tudi na Odboru za lokalno samoupravo, kjer je večina razpravljavcev, večina članov odbora govorila o tem, da je ta 9-mesečni rok predolg, zaradi tega predlagamo, da se ta rok skrajša. Tudi v današnji razpravi je bilo slišati to od mnogih koalicijskih poslank in poslancev, da je ta rok predolg in da je treba to opraviti prej. Zato s tem popravljenim amandmajem predlagamo rok 6 mesecev za oba, in sicer za zakon o spodbujanju skladnega razvoja in za pripravo zakona o razvojni podpori Beli krajini, razširjeni še na občine Kočevje, Kostel in Osilnica.

Predlagam kolegicam in kolegom, da pri glasovanju podpremo tudi ta amandma. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine? (Ne želi.)

V lastnem imenu? (Ne.)

Gospod Presečnik, proceduralno, izvolite.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Jaz imam proceduralni predlog, pred glasovanjem o amandmaju in o točki dnevnega reda, o predlogu sklepa, v imenu poslanske skupine predlagam 30 minut odmora.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Odmor vam bo dodeljen, ker imate do njega pravico. Tudi čas je v okviru poslovnih določil.

Jaz pa bi opozoril in hkrati vprašal Državni zbor. S predlogom amandmaja se spreminja sklep v celoti. Ali boste soglašali s tem, da glasujemo samo o predlogu spremembe sklepa in če je amandma oziroma sprememba sklepa sprejeta, potem ne glasujemo še enkrat o osnovnem besedilu, ker je v celoti spremenjeno. Če pa amandma ni sprejet, moramo glasovati še o osnovnem besedilu. Če bo posvet, da bomo tudi to vedeli.

Soglašamo? Hvala.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke je prosila za pol ure odmora.

Nadaljujemo ob 18.15.

(Seja je bila prekinjena ob 17.43 in se je nadaljevala ob 18.15.)

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Nadaljujemo z odločanjem o predlogu sklepa, da naj se pripravi zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja po odmoru, ki ga je ob razpravi o amandmaju vložila oziroma zahtevala Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke. Želite gospod Presečnik besedo? Izvolite.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Zagotovo je bilo potrebnih teh 30 minut, da smo se, ne samo mi, jaz sem prepričan, da ste tudi v drugih poslanskih skupinah še enkrat preverili svoje mnenje glede amandmaja oziroma popravljenega amandmaja. Da ne bom ponavljal svoje razprave od prej, še vedno smo v poslanski skupini prepričani, da je poleg tega, da je treba sprejeti nov zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, da ga je potrebno pripraviti, tudi razprava na današnji seji pri obravnavi te točke je pokazala, da ga je možno pripraviti prej kot v devetih mesecih, in smo rekli šest mesecev. Podobna razprava je bila že na odboru za lokalno samoupravo in regionalno politiko. In tudi razprava na tem odboru je pokazala, da je potrebno. Kljub temu da sprejemamo oziroma da bo v pripravi in sprejemanju zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, podobno kot smo naredili pred dobrim mesecem za področje Pomurja, je treba to narediti s posebnim zakonom tudi za področje Bele krajine, z malo razširjenim območjem občine Kočevje, Kostel in Osilnica.

Zato še enkrat naprošam kolegice in kolege, da podpremo ta popravljeni amandma in s tem omogočimo dejansko v prihodnje hitrejši razvoj celotne Slovenije, s posebnim poudarkom še na področju, kjer trenutni kazalci kažejo na to, da je treba nekaj v kratkem storiti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Prehajamo na odločanje o vložnem amandmaju. Glasujemo. Navzočih je 70, za je glasovalo 27, proti 40.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 40.)

Amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa v celoti, kot je bil predlagan. Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 68 poslank in poslancev, proti nihče.

(Za je glasovalo 68.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 34. točko dnevnega reda**, to je z **obravnavo Predloga sklepa o ugotovitvi, da predlog za začetek postopka za ustanovitev občine Loče ter za določitev njenega območja ne izpolnjuje pogojev za izpolnitev občine.**

Ker amandmaji k predlogu sklepa niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu sklepa. Ob tem vas obveščam, da bom v primeru, če predlagani sklep, kot ga predlaga matično delovno telo, ne bo sprejet, to točko dnevnega reda prekinil, da bi matični odbor lahko pripravil predlog odloka o razpisu referendumu.

Prehajamo na glasovanje o predlogu, da predlog za začetek postopka za ustanovitev občine Loče ter za določitev njenega območja ne izpolnjuje pogojev za izpolnitev občine. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 15.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 13. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

Hvala lepa in lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 28. JANUARJA 2010 OB 18.20 IN SE JE NADALJEVALA 29. JANUARJA 2010 OB 9.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam nadaljevanje 13. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci: Anton Anderlič, Janez Ribič, Ljubo Germič in Milan Gumzar. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA - DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI, v okviru rednega postopka.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona, mag. Heleni Kamnar, državni sekretarki na Ministrstvu za finance.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani prisotni!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini ureja nekatera vprašanja, za katera se je v zadnjem času izkazalo, da so pomanjkljivo urejena ali pa neprimerno urejena. Večjih posegov v samo vsebino obdavčitve zakon ne predvideva.

Če na kratko naštejemo bistvene točke sprememb zakona, potem je prva točka tista, ki se nanaša na drugačno oziroma dopolnjeno ureditev položaja umetnikov, športnikov nerezidentov. Zadeva je povezana tudi z opozorilom Evropske komisije na tem področju o diskriminatornem obravnavanju tovrstnih davčnih zavezancev.

Druga vsebina sprememb se nanaša na obdavčenje plačil za kmetovanje na območju z omejenimi dejavniki, kjer je dosedanja ureditev predvidevala, da so tudi subvencije iz tega naslova obdavčene, sedaj pa te subvencije izključujemo iz obdavčitve.

Tretja sprememba se nanaša na obdavčitev poslancev Evropskega parlamenta. Sprememba oziroma dopolnitev zakonske rešitve je bila potrebna zaradi spremenjenega načina financiranja teh poslancev. Naslednja točka, ki jo odpiramo v zakonu, se nanaša na obdavčenje obresti, ki jih posamezniki pridobijo iz obveznic Republike Slovenije in je povezana s perečo situacijo zadolževanja državnega proračuna.

Naslednja sprememba se nanaša na način obdavčevanja dnevnih čezmejnih migrantov, kjer urejamo zadevo na tak način, da jim določamo posebno davčno olajšavo v višini 7.000 evrov in na ta način izboljšujemo njihov socialni položaj.

Poleg tega so v zakonu vključeni še nekateri manjši tehnični popravki. V tem trenutku še ni vključena sprememba dohodnine v tistem delu, ki se nanaša na ureditev minimalne plače. V kratkem vas čaka na tem področju še en predlog spremembe.

Predlagam, da zakon podprete, tudi glede na to, da v dosedanjih razpravah ni bilo zaznati kakšnih pretiranih pomislekov glede posamezne rešitve. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku Radu Likarju za predstavitev poročila odbora.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. Pozdravljena državna sekretarka. Spoštovane kolegice in kolegi. Odbor za finance in monetarno politiko je na 13. seji dne 14. 1. 2010 kot matično delovno telo obravnaval predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejem predložila Vlada Republike Slovenije. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je posredovala konkretne pripombe k 10., 12., 14., 20. členu zakonskega predloga. V okviru dodatnega delovnega gradiva je bil odbor seznanjen z mnenjem Državnega sveta, predstavljenim na seji

odbora, ki predlogu ne izraža podpore, v prvi vrsti splošnega stališča o neprimernosti slehernega dvačnega zakona, ki omogoča posebno obravnavo posameznih skupin zavezancev. To pa iz razloga, ker izjeme po nepotrebem zapletajo davčni sistem. V poslovniškem roku so amandma k 20. členu, ki spreminja končno določbo zakonskega predloga, vložile tri poslanske skupine: SD, Zares in LDS. Na seji odbora je predstavnica Vlade predstavila ključne rešitve besedila, izoblikovanega zaradi posameznih vprašanj, ki so se odprla ob izvajanju v praksi, bodisi v zvezi s samoobravnavo določenih kategorij davčnih zavezancev ali prejetih dohodkov oziroma nastalih situacij. Tako se ureja vrsta obdavčitev, ki se med ostalim nanašajo na dohodke iz delovnega razmerja za rezidente, čezmejne delovne migrante, plačila za kmetovanje na območjih z omejenimi dejavniki, poslance Evropskega parlamenta, obresti na vrednostne papirje, izdajateljice Republike Slovenije, in med ostalim uvaja spremembe pogojev uveljavljene olajšave za vzdrževanega polnoletnega šolajočega se otroka.

V nadaljevanju je predstavnica Zakonodajno-pravne službe ob kratki predstavitvi mnenja v zvezi z navedenim amandmajem k 20. členu izpostavila vprašanje nedopustnosti rešitve glede na časovni zamik med uveljavitvijo besedila z naslednjim dnem po objavi in predvidenim začetkom uporabe s 1.1.2010.

Na podlagi dane obrazložitve amandmaja, gre za uvedbo posebne prehodne določbe, s poudarkom na izkazanih koristih zavezancev, ki je vezana na dejstvo, da bo zakon začel veljati po 1.1.2010. Rešitev predvideva začetek uporabe besedila s 1.1.2010 oziroma začetkom koledarskega leta, razen določb 4. in 7. člena. Hkrati se na tej podlagi določbe petega odstavka 113. in določba 115. člena v delu, ki se nanaša na olajšavo za polnoletne šolajoče otroke brez uporabe kriterija dohodkovnega praga manjših lastnih dohodkov, uporabljajo že pri odmeri dohodnine za leto 2009. Na ta način pri odmeri dohodnine za leto 2009 ne bo zavezancev, ki bi bili v manj ugodnem položaju, kot so glede na sedaj veljavne določbe.

Odbor je v okviru obravnave posameznih členov amandma treh koalicijskih skupin k 20. členu sprejel. Odbor je po glasovanju o amandmaju v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Glede na sprejeti amandma je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega je sprejeti amandma vključen. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Lep pozdrav vsem zbranim! Gospod predsednik, hvala za besedo. Gospa državna sekretarka, že spet in še kar dober dan!

V Slovenski nacionalni stranki 20. člena zakona ne bomo podprli. Zakaj? V 20. členu, na katerega je Zakonodajno-pravna služba opozorila, je jasno, da naj bi zakon, ki ga sploh še ni, začel veljati za nazaj. Za nas je to nesprijemljivo in kot sem uspel pogledati dopolnjeni predlog, do te spremembe ni prišlo. Ravno tako se v Slovenski nacionalni stranki zavzemamo za pregleden, enostaven in dosleden davčni sistem, ki naj bi predvsem enakopravno obravnaval vse subjekte v Sloveniji. Ocenjujemo, da se z izjemami zapletajo davčni sistemi, da velja načelo ravnotežja, ko blažje davčno breme določenih kategorij zavezancev lahko pomeni prekomerno obdavčitev drugih kategorij zavezancev. Poleg tega nas je zmotilo naslednje. V točki dve, predlagatelja zakona, Vlade, "Cilji, načela in poglobitve rešitve zakona", je v uvodu navedeno, da je cilj predloga zakona urediti določeno problematiko, poleg tega je cilj predloga zakona tudi odpraviti nezdružljivosti določb Zakona o dohodnini-2 s pravom Evropske skupnosti in sporazumom o evropskem gospodarskem prostoru, kar pa seveda je v velikem nasprotju z dikcijo na 5. strani obrazložitve, in sicer "Prilagojenost ureditve pravnemu redu", kjer je jasno decidirano napisano, da države članice Evropske unije svobodno oblikujejo sisteme obdavčevanja dohodkov fizičnih in drugih oseb.

Poleg tega menimo, da iz opredeljenih členov, predvsem 10., 12. in 14., niso razvidni razlogi, ki bi predlagatelja vodili k uvedbi posebne osebne davčne olajšave, ker te rešitve ureja že Zakon o dohodnini-2 v posebnem poglavju XI.

Ocenjujemo in strinjamo se tudi z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, da predlagatelj ne navaja stvarnih in razumno utemeljenih razlogov za razlikovanje med davčnimi zavezanci. Pri tem opozarja na 12. in 14. člen predloga zakona, ki urejata položaj le za zavezance iz predlaganega petega odstavka 113. člena, ne pa za vse upravičence do posebne osebne davčne olajšave iz 113. člena.

Še enkrat pa, tisti element, ki nas pa zelo moti, pa je to, da zakon, ki še ne velja, ne more, sploh ne more veljati za nazaj.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.
Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo. Prijazen pozdrav poslankam, poslancem in državni sekretarki.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini podprli,

kljub temu, da imamo nekaj pomislekov, ker je zakon v določenem delu zgodbe selektiven. Ko pa se dajo argumenti na mizo, se lahko oceni, da drugih praktičnih in pa realnih možnosti ni veliko. Predlog zakona prinaša posodobitve inštrumentov zakona, predvsem tistih, ki so se v praksi pokazale kot neustrezne, neučinkovite. Tako zakon uvaja rešitve na področjih, ki do sedaj niso bila ustrezno urejena z obstoječim zakonom o dohodnini. Po našem mnenju so najpomembnejše novosti zakona ravno tiste, ki se nanašajo na davčno obravnavo na področju šolanja vzdrževanih članov, pomembno čezmejnih rezidentov, tudi športnikov in pa prejemnikov plačil iz naslova kmetijske politike, da pa smo razširili status rezidenstva, se nam zdi potrebno in pa pomembno. Menimo, da je dobro in pa koristno, da se izenačuje davčna obravnavo na področju vzdrževanih članov, ki se nanaša na problem manjših priložnostnih del, ki jih opravljajo šolajoči vzdrževani družinski člani. Tako se bodo s predlaganim zakonom spremenili pogoji za uveljavljanje olajšave za vzdrževanega polnoletnega šolajočega se otroka, ker se bo izenačila obravnavo z drugimi vzdrževanimi člani. V ta namen pozdravljamo tudi uvedbo dohodkovne meje, ki je merilo za presojo, ali se šolajoči se polnoletni otrok lahko šteje za vzdrževanega družinskega člana. Z zakonom se rešuje tudi pereča, problematika čezmejnih rezidentov, ker se uvaja posebna osebna davčna olajšava. Problematika sega v obdobje že prejšnje vlade in sicer zaradi sprejetega stališča Vlade, z dne 12. aprila leta 2007, po katerem naj bi se s spremembo konvencije o izogibanju dvojni obdavčitvi dohodka in premoženja z Avstrijo njihov dohodek obdavčil samo v Avstriji. Seveda je to bila samo beseda, te zaveze se pa žal niso ustrezno implementirale v zakonodajo. To napako in pomanjkljivost, sedaj popravljamo in pa odpravljamo. Sedanja vlada to rešuje tako, da predlagana rešitev na enak način rešuje davčni položaj vseh zavezancev, ki dosegajo dohodke iz delovnega razmerja z opravljanjem zaposlitve v tujini pri tujem delodajalcu, kot čezmejni delovnimi migranti, ne glede na to, v kateri državi so našli zaposlitev. Zagotovo se tukaj ponovno potrjuje, da ker je prava pot edino pravna pot, zato navedena rešitev spodbuja zavezance k spoštovanju zakona in jih odvrača od fiktivnih prikazovanj dohodkov.

Na drugi strani pa menimo, da je treba opozoriti na tem mestu, da z rešitvijo posebne davčne olajšave deloma načenjamo načelo enakopravnosti davčnih zavezancev, da se je pri nadaljnjemu oblikovanju zakonodaje treba v čim večji možni meri izogibati takemu načinu, se pa zavedamo, da je pa v praksi predlagana rešitev edina tista, ki je praktično izvedljiva.

Pozdravljamo tudi rešitev glede obdavčitve izvajalcev in športnikov nerezidentov, kjer se bo določila davčna osnova tako, da se bodo ustrezno upoštevali tudi stroški, potrebni za doseganje dohodka v Sloveniji, in sicer v višini 25%

ustvarjenih prihodkov. To bo omogočilo športnikom pravičnejšo in enakopravnejšo obravnavo, kot je bila ta, ki je veljala do sedaj.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije se nam zdi zelo smiselna tudi rešitev, da se bo status rezidenta razširil na fizične osebe, ki bivajo izven Slovenije zaradi zaposlitve v stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri mednarodni organizaciji, kot tudi tiste, ki bivajo izven Slovenije zaradi opravljanja funkcije poslanca, recimo, v Evropskem parlamentu.

Kot že omenjeno, bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije podprli tudi druge rešitve, med njimi tudi tiste, ki se nanašajo na obravnavo plačil iz naslova ukrepov skupne kmetijske politike. Zdi se nam potrebne, logične in smiselne.

Poslanski klub Liberalne demokracije Slovenije bo zakon, kljub pomislekom pri uporabi določenih selektivnih rešitev, v celoti podprl. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Bogdan Čepič.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovana državna sekretarka!

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, ki v veliki meri, verjetno pa ne povsem, odpravlja in ureja problematiko, ki se je pojavila v zvezi z izvajanjem zakona na posameznih področjih za davčne zavezance v Sloveniji, in tudi uskladitev s pravnim redom Evropske unije.

Ob upoštevanju uradnega opomina Evropske komisije glede obdavčitve izvajalcev in športnikov nerezidentov ter odgovora Vlade Republike Slovenije se bo navedenim zavezancem, ki nimajo poslovne enote v Sloveniji, določila davčna osnova tako, da se bodo ustrezno upoštevali tudi stroški, potrebni za doseganje dohodka v Sloveniji, in sicer v višini 25% ustvarjenih prihodkov. To področje do sedaj ni bilo ustrezno urejeno.

S spremembami zakona se bo za dohodke iz delovnega razmerja, ki jih rezidenti, čezmejni dnevni oziroma tedenski delovni migranti dosegajo z opravljanjem dela zunaj Slovenije pri tujem delodajalcu, priznala posebna davčna obravnava. Priznana posebna osebna olajšava bo za te davčne zavezance v višini 7.000 evrov. Za davčno obveznost iz naslova dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja, ki so jih rezidenti prejeli na podlagi dela v Avstriji od avstrijskega delodajalca, je predvideno, da se bo za pretekla leta odpisala pod pogoji, ki so določeni v noveli zakona o davčnem postopku, ki smo jo decembra že sprejeli v Državnem zboru in s tem se bo seveda problematika teh imigrantov v veliki meri tudi za nazaj uredila. S predlagano spremembo 2. točke 26. člena se bo jasno

določilo, da se med oproščena plačila štejejo tudi plačila za kmetovanje na območjih z omejenimi dejavniki in težjimi pogoji. Posebej pa bo urejena davčna obravnava poslancev Evropskega parlamenta, in sicer v delu, ki se nanaša na rezidentstvo in na njihove dohodke ter priznavanje odbitka davka od navedenih dohodkov, ki se plačujejo skupnosti. Glede na predlagane rešitve bodo poslanci Evropskega parlamenta dohodke, ki jih bodo prejeli v zvezi z opravljanjem funkcije poslancev Evropskega parlamenta, napovedali v Sloveniji in plačali razliko v dohodnini, če bo davek odmerjen od teh dohodkov na ravni skupnosti nižji kot dohodnina, odmerjena od teh dohodkov v Sloveniji. Poleg tega je predlagana rešitev, po kateri se od obresti na vrednostne papirje, katerih izdajateljica je Republika Slovenija, pri rezidentih ne izračuna in plača dohodnina ob izplačilu z davčnim odtegljajem, temveč na podlagi napovedi, ki jo predloži zavezanec, nerezidenti pa bodo oproščeni plačila dohodnine od teh dohodkov. Predlagana je tudi izenačena davčna obravnava v odlogu davčne obveznosti pri določenih odsvojitvah kapitala, in sicer se neodplačna vrednost kapitala zakoncu ali otroku po izročilni pogodbi izenačuje s podaritvijo kapitala zakoncu ali otroku po darilni pogodbi.

Predlaga se tudi sprememba pogojev za uveljavitev olajšave za vzdrževanega polnoletnega šolajočega se otroka. Pri tej kategoriji vzdrževanih družinskih članov se uvaja dohodkovna meja, ki je merilo za presojo, ali se šolajoči polnoletni otrok lahko šteje za vzdrževanega družinskega člana, kot sicer velja tudi za druge kategorije vzdrževalnih družinskih članov, s to izjemo, da se med lastne dohodke za preživljanje ne štejejo oziroma se ne upoštevajo družinska pokojnina, dohodek od študentskega dela, štipendije in dohodki otroka, oproščeni plačila dohodnine po 22. in 29. členu zakona.

Kot smo povedali, zaradi vsega navedenega bo Poslanska skupina Socialnih demokratov bo podprla predlog zakona.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Rado Likar. Prosim.

RADO LIKAR: Še enkrat, hvala za besedo, gospod predsednik.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, ki ga je predložila Vlada Republike Slovenije, vsebuje nekatere ključne rešitve, ki so pomembne z vidika reševanja nekaterih problemov. Tako so v predlogu jasneje navedene posamezne vrste plačil, ki so kljub temu, da predstavljajo prihodek oziroma dohodek pri opravljanju kmetijske in gozdarske dejavnosti v primeru, da so izplačana v povezavi z osnovno kmetijsko dejavnostjo in z osnovno gospodarsko dejavnostjo, dohodnine oproščena. S tem se je našla rešitev, da se plačila za težje pridelovalne razmere

tako imenovana OMD plačila, štejejo za kmetijsko-okoljska plačila, tako so se le-ta izvzela iz dohodnine, čeprav med oproščenimi dohodkovnimi plačili niso bila eksplicitno navedena. S predlogom zakona se bo status rezidenta razširil tudi na fizične osebe, ki bivajo izven Slovenije zaradi zaposlitve v stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri mednarodnih organizacijah, kot sta Nato ali OZN. Poleg tega se status rezidenta razširja tudi na fizične osebe, ki bivajo izven Slovenije zaradi opravljanja funkcije poslanca v Evropskem parlamentu.

Glede obresti na vrednostne papirje, katerih izdajateljica je Republika Slovenija in so izdani na podlagi zakona, ki ureja javne finance, je podana ureditev, po kateri se pri rezidentih ne izračuna in plača dohodnina ob izplačilu z davčnim odtegljajem, temveč na podlagi napovedi ki jo predloži zavezanec-rezident, nerezidenti pa bodo plačilo dohodnine od teh dohodkov oproščeni.

Spremembe zakona se nanašajo še na čezmejne delovne migrante in na spremembe pogojev, uveljavljanje olajšave za vzdrževanega polnoletnega šolajočega se otroka.

Kljub temu da zakon bistveno ne spreminja dosedanjega stanja na davčnem področju oziroma predstavlja selektiven pristop, so nekatere rešitve dobrodošle, zato bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini v Poslanski skupini SDS podprli. Hvala.

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Zares bo predstavil Vili Trofenik. Prosim.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim. Obravnavani zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini ureja nekatere najbolj pereče probleme na tem področju in odpravlja nekatere zakonske rešitve, ki niso v skladu s pravom Evropske skupnosti in sporazumom o evropskem gospodarskem prostoru. Zakon razširja status rezidentov tudi na osebe, ki bivajo izven Slovenije zaradi zaposlitve v stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri mednarodnih organizacijah. Jasneje opredeljuje posamezne vrste plačil, ki so kljub temu, da predstavljajo dohodek iz naslova kmetijske oziroma gozdarske dejavnosti, oproščena plačila dohodnine. Določitev vrste plačil, ki so oproščena plačila dohodnine, se neposredno navezuje na uredbo Sveta Evrope 1698 iz leta 2005, o podpori za razvoj podeželja in izvzema iz obdavčitve cca 60% subvencij. Ureja obdavčitev izvajalcev in športnikov nerezidentov, tako da priznava stroške za opravljeno dejavnosti v višini 25% od ustvarjenih prihodkov, s čimer Slovenija odgovarja na opomin iz Evropske komisije iz februarja lanskega leta. Ureja rezidenski status za poslance Evropskega parlamenta, ki bodo dohodke iz naslova opravljanja funkcije poslanca Evropskega parlamenta prijavljali v Sloveniji in tukaj plačevali eventualno razliko k dohodnini.

Ureja plačilo dohodnine od obresti na vrednostne papirje, katerih izdajateljica je Republika Slovenija, za potrebe financiranja državnega proračuna, in sicer tako, da se dohodnina ne izračuna in plača z davčnim odtegljajem ob izplačilu, ampak na podlagi napovedi za rezidente, nerezidenti pa so oproščeni plačila dohodnine iz tega naslova. Uvaja posebno davčno olajšavo za rezidente, čezmejne delovne migrante, ki dosegajo dohodek iz delovnega razmerja zunaj Slovenije in so se znašli v posebno težavnem položaju po letu 2005, ko smo v Sloveniji uvedbi koncept obdavčevanja rezidentov po svetovnem dohodku in so le-ti postali zavezanci za dohodnino tudi od dohodkov, ustvarjenih v tujini pri tujem delodajalcu. In ne nazadnje, zakon dopolnjuje pogoje za uveljavljanje olajšave za vzdrževanega polnoletnega šolajočega se otroka tako, da se tudi pri tej vrsti vzdrževanih družinskih članov uvaja dohodkovna meja kot merilo za presojo, ali se šolajoči otrok še lahko šteje za vzdrževanega družinskega člana s tem, da se za lastne dohodke ne upoštevajo nekateri prihodki, kot so družinska pokojnina, študentsko delo, štipendije, otroški dodatek, preživnine in podobno.

V Poslanski skupini Zares bomo obravnavani zakon podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Franc Pukšič. Prosim.

FRANC PUKŠIČ: Lep pozdrav, kolegice in kolegi, gospod predsednik, državna sekretarka, dobro jutro vsem skupaj! Spremembe in dopolnitve Zakona o dohodnini bomo v Slovenski ljudski stranki podprli. Namen zakona, ki je pred nami, naj bi bil predvsem ureditev najbolj pereče problematike, ki se je pojavljala v zvezi z izvajanjem zakona o posameznih področjih ter seveda v manjši meri uskladitev s pravnim redom Evropske skupnosti.

Spremembe in dopolnitve so relativno obsežne in tako kot smo že omenili, tudi potrebne. Naj izpostavim najprej določitev vrsto oproščenih plačil, govorimo o tako imenovani kmetijskih subvencijah. Te spremembe so zapisane v 26. členu, dohodki povezani s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, kjer se dohodnina ne bo plačala. In tu je naštetih 8 alinej, od prejemkov iz medsosedske pomoči na kmetijskih gospodarstvih, dohodkov iz naslova kmetijsko-okoljskih, gozdarskih okoljskih plačil, potem plačil iz naslova ukrepov kmetijske politike, pridobljene v zvezi z dolgoročnimi vlaganji, izplačila na podlagi zavarovanja za škodo na premoženju v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske dejavnosti, denarne pomoči, ki so jo posamezniki prejeli zaradi naravnih ali drugih nesreč, dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki je določeno z 69. členom tega zakona, potem plačila za vodenje knjigovodstva na kmetijah in oproščeni bodo tudi

plačila dajatev na dohodke kmečkega gospodinjstva ob uporabi do 40 čebeljih panjev.

Če vas spomnim, popolnoma enake rešitve smo poslanke in poslanci oziroma poslanci v Slovenski ljudski stranki predlagali že pred dvema mesecema, vendar žal iz prestižnih razlogov vladajoča koalicija tega ni podprla. Upam, da bo tokrat drugače, saj ste sami predlagatelji.

Nadalje predlog zakona tudi ustrezno ureja pogoje za uveljavitev olajšav za vzdrževanje polnoletnega šolajočega se otroka. To tudi kaže na to, da v naši državi nimamo urejene štipendijske politike. Ustrezno s to spremembo se uvaja dohodkovna meja, ki je merilo za presojo ali se šolajoči se otroci lahko štejejo za vzdrževanega družinskega člana. S tem se rešuje marsikateri problem priznavanja olajšave za vzdrževanje šolajočega se otroka in dileme, ki so nastale v preteklosti tudi zaradi šolskega sistema. Ko se otrok izobrazí, doseže neko izobrazbo, univerzitetno diplomó in tako dalje, potem pa ga pošiljamo še v druge šole, izključno zaradi tega, ker na tistem področju enostavno ni zaposlitve.

Dohodki iz delovnega razmerja, ki jih rezident doseže z opravljanjem zaposlitve zunaj Slovenije, so v skladu s konceptom svetovnega dohodka od leta 2005, obdavčeni tudi v Sloveniji. Ker so ti dohodki obdavčeni tudi v državi, v kateri so doseženi, pride do dvojne obdavčitve, ki se opravljajo tako, da se dohodnina odmerja po slovenskih predpisih, zmanjšana za dohodnino, plačano v drugi državi. Predlog v tem delu zakona to problematiko tudi ustrezno ureja.

Ampak, poslanke in poslanci, ta zakon pa ne ureja najbolj perečega problema, to pa je, če samo primerjam z Avstrijo, da je bila povprečna plača v Republiki Sloveniji leta 2008 15 tisoč 768 evrov in povprečna plača v sosednji Republiki Avstriji, pardon, mislim, da sem prej rekel v Avstriji, v Sloveniji je torej bila 15 tisoč 700, v sosednji Republiki Avstriji pa je bilo leto 2000 povprečna plača 38 tisoč 653 evrov. Ali, če povemo, da je bila olajšava na plače pri dohodnini v Avstriji 10 tisoč evrov, pri nas pa 2 tisoč 800 evrov.

Kolegice in kolegi. Prav na tem področju gospodarske, finančne krize, prav na tem bo treba narediti, ustvariti nova delovna mesta, da bomo dvignili osnovni standard. Kilogram kruha, liter mleka, liter bencina stane v Sloveniji in Avstriji enako. Vidimo, pod kako slabšimi pogoji naše državljanke in državljani .../Opozorilni znak za konec razprave./... živijo in bodo tudi naprej, žal, še živeli, kljub temu da bomo spremenili zakon o dohodnini.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil Matjaž Zanoškar.

Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi.

Dovolite, da predstavim stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini. Poslanska skupina DeSUS se v glavnem v veliki večini strinja z vsemi rešitvami, ki jih predlagatelj predlaga. Menimo, da so te rešitve preišljene, da so dobre in se popolnoma strinjamo z rešitvami, ki se nanašajo na obravnavo obdavčitve dohodkov športnikov in umetnikov nerezidentov. Enako se strinjamo v delu, ki se nanaša na subvencije za področja z omejeno pridelavo v kmetijstvu, ki bo bodo po novem izvzeta iz obdavčitev. Strinjamo se z izvzeto obdavčitvijo dohodkov od obveznic Republike Slovenije za nerezidente. Strinjamo se tudi s spremembami obdavčitev od dohodkov poslancev Evropskega parlamenta, potem tudi na izenačitev darilne in izročilne pogodbe med zakonci ter starši in otroki. Posebej podpiramo tudi novelo, ki ureja olajšave za vzdrževanje družinskih članov.

Torej, strinjamo se s predlaganimi rešitvami, vendar imamo resne pomisleke glede novele v tistem delu, ki predstavlja, po našem mnenju, po mnenju poslanske skupine za neprimerno, nesprejemljivo in neargumentirano posebno obravnavo določenih skupin davčnih zavezancev. Gre za korenit poseg v enakopravnost zakonskih pravic in obveznosti davčnih zavezancev. Predlagatelj namreč predlaga, da se obdavčitev dohodkov, ki jih ustvarjajo čezmejni delovni migranti izven Slovenije, obravnava drugače, kot to velja po že veljavnih predpisih o izogibanju dvojnega obdavčevanja, in obravnava drugače, kot velja ureditev za državljanke in državljane Republike Slovenije, torej za rezidente Republike Slovenije, ki ustvarijo dohodke iz zaposlitev v Republiki Sloveniji. To svoje stališče je poslanska skupina glede obdavčitev te skupine davčnih zavezancev že jasno povedala že ob sprejemanju novele zakona o davčnem postopku. Da pa to naše stališče ni osamljeno, dokazuje mnenje spoštovanja vrednih institucij in organov, kot so Ustavno sodišče, Državni svet Republike Slovenije, tudi naša Zakonodajno-pravna služba. Še več, številni pravni strokovnjaki se pridružujejo mnenju, da predlagana rešitev v tem delu ne samo, da ni primerna, temveč da je tudi neustavna.

Na žalost tudi med razpravo na matičnem delovnem telesu, kjer na žalost Poslanska skupina DeSUS nima svojega predstavnika, je bila po našem mnenju premalo prediskutirana in razčiščena ta postavka in ta del vsebine predlaganih rešitev.

Mnenja smo, da je ta del absolutno premalo domišljen in premalo obdelan. Seveda je res, da je oblikovanje davčne ureditve v domeni vsake posamezne države, vendar z gotovostjo lahko trdim, da je ta rešitev v nasprotju skoraj z vsemi davčnimi načeli, na katerih bi davčni sistem naj temeljil. Gre za neupoštevanje načel pravne varnosti, načela

univerzalnosti, načela prepovedi retroaktivnosti, davčne pravičnosti, načela enakosti v zakonu in pred zakonom, načela davčne enakopravnosti in sorazmernosti, načela socialne države in verjetno še marsikaterega drugega načela. Na žalost v poslanski skupini DeSUS ugotavljamo, da je, kot kaže, predlagatelj klonil pod izjemno močnim lobijem, to je skupini oseb, ki terjajo od naše države, da jim nudi dodatni davčni privilegij, četudi za to ni stvarnih in razumno utemeljenih razlogov, ki bi takšno razlikovanje med davčnimi zavezanci dopustili.

V poslanski skupini DeSUS neustavnosti nikoli nismo in tudi v bodoče jih ne bomo podpirali. Tako ne podpiramo te predlagane neustavnosti. Prepričani smo, da bi bili z njeno uveljavitvijo državljanke in državljani Slovenije pri slovenskih delodajalcih v bistveno slabšem položaju kot čezmejni delavci in migranti. Gre za neko diskriminatorno obravnavanje naših rezidentov.

Iz tega razloga v poslanski skupini glede podpore novele niso soglasni. Računamo pa, da bo razprava v tej dvorani in pa tudi še nekatere ekspertize pravnih strokovnjakov, ki nam bodo v tem času dane, pokazale na to ali naj se odločimo za podporo../Izklop mikrofona./...ali pa je ne podpremo. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje k dopolnjenemu predlogu zakonu bomo opravili v torek, 2. februarja, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Proceduralno, gospod Jelinčič, prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. V zvezi s to naslednjo točko bi imel jaz en proceduralni predlog, in sicer, ker mi v poslanski skupini ne vemo, kako smemo napovedati obstrukcijo in kako je ne smemo, bi pred to točko prosil za 30 minut odmora, da se zmenimo, ker ne bi radi zopet dobili kazni, ko smo napovedali nekoč obstrukcijo, nam je gospod Kumer iz Socialnih demokratov kot predsednik Mandatno-volilne komisije dal kazen, ker smo napovedali obstrukcijo pri dnevnem redu. Namreč, kadar se glasuje o dnevnem redu, se glasuje o vseh točkah naenkrat, kar pomeni, da smo za točke napovedali obstrukcijo, pa vendar imamo kazen. Prosil bi, da nam daste 30 minut časa, da se pomenimo, kaj sploh smemo delati v Državnem zboru in česa ne smemo. Ker to, kar se zdaj dogaja v Državnem zboru, ko SD prevzema dovoljevanje poslanskega dela tako, kot njim ustreza, je nevzdržno.

Zato prosim za 30 minut odmora, da se bomo odločili, ali bomo ali ne bomo, ali smemo ali ne smemo, kako smemo, kako ne smemo, kaj je dovoljeno, kaj ni dovoljeno, kako je dovoljeno, od kod je dovoljeno, kdo dovoli, kdo ne dovoli in tako naprej.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod Jelinčič, vam bom dal 30 minut odmora pred odločanjem o tej točki. Če pa želite v zvezi s to točko napovedati obstrukcijo, jo lahko napoveste prav zdaj, tako za sodelovanje pri točki kot pozneje za sodelovanje pri glasovanju. Za to ni nobenega problema, kadarkoli pred obravnavo, ob začetku obravnave točke lahko napoveste obstrukcijo za sodelovanje pri točki in za glasovanje ravno tako. Vprašanja, ki ste jih sprožili, pa mogoče sodijo v razpravo na Kolegiju, ne pa na plenarnem zasedanju Državnega zbora.

Želite še podati proceduralni predlog? Proceduralni predlog, ne bova pa diskutirala, ker to ni predmet dnevnega reda, kot veste. Imate proceduralni predlog?

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. Vem, da to ni predmet dnevnega reda, ampak potem se vprašamo, kaj sploh je predmet dnevnega reda, če ne smemo govoriti o dnevnem redu.

Seznamam pa, da obstrukcije ne bomo napovedali. Hvala lepa. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod Jelinčič. Obstrukcija ni napovedana.

Prehajamo na **31. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU RAZVOJA CIVILNEGA LETALSTVA REPUBLIKE SLOVENIJE.**

Predlog resolucije je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga resolucije. Besedo ima dr. Igor Jakomin, državni sekretar na Ministrstvu za promet.

DR. IGOR JAKOMIN: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in spoštovani poslanci!

Vlada Republike Slovenije vam je v obravnavo posredovala Predlog resolucije o nacionalnem programu razvoja civilnega letalstva. Primarno gre za strateški dokument, ki obravnava bodoči razvoj civilnega letalstva v Republiki Sloveniji. Ta se bo gibal v okviru treh osnovnih predpostavk: letalska varnost, konkurenčnost slovenskega civilnega letalstva in trajnostni razvoj. Prav tako pa je pomemben del resolucije namenjen povezovanju civilnega letalstva in širšega gospodarskega okolja, kjer lahko ob primernem sodelovanju dosežemo velike sinergijske učinke tako na razvoju letalstva kot na rasti gospodarstva.

Slovensko letalstvo je stopilo na zemljevid sveta leta 1909 z Edvardom Rusjanom in ima v slovenski družbi in slovenskem gospodarstvu zelo pomembno vlogo. Potrebe po skupni razvojni politiki civilnega letalstva se jasno izkazujejo že v prvih letih slovenske države dalje. Ravno zato je bilo nujno

pripraviti celostno strategijo razvoja civilnega letalstva, ki bo v naslednjih desetih letih služila kot skupna smer razvoja državi, gospodarstvu in posameznikom, ki so del civilnega letalstva. Predlog resolucije je bil pripravljen na podlagi analize stanja trenutnih prednosti in slabosti civilnega letalstva ter morebitnih priložnosti in nevarnosti, ki bi lahko nastopili v prihodnosti.

Pri oceni stanji in pripravi dokumenta je sodelovala tako industrija kot zainteresirana javnost, rezultat pa je prvi slovenski razvojni program za celotno področje civilnega letalstva. Na podlagi skupnih ugotovitev iz javnih razprava je bil oblikovan predlog resolucije, ki je načrtala skupne cilje in okvire, v katerih se bo v naslednjih desetih letih razvijalo civilno letalstvo v Republiki Sloveniji. S tem bo predvsem izvajalcem letalske dejavnosti in morebitnim investitorjem podana smer razvoja, ki ga država dolgoročno zasleduje in podpira.

Zahteva po pripravi nacionalnega programa razvoja civilnega letalstva je določena v 6. členu Zakona o letalstvu in predvideva določitev usmeritev za trajnostni razvoj in zagotavljanje varnosti civilnega letalstva. Ker varnost civilnega letalstva obsega široko letalsko panogo, je treba v okviru varnosti obravnavati celotno verigo letalske dejavnosti: od certifikacije proizvodnje, uporabe in vzdrževanja letal do letališče infrastrukture, infrastrukture za vodenje zračnega prometa ter šolanje kadrov in način izvajanja letalskih operacij.

Celostno obravnavanje civilnega letalstva in jasne usmeritve za nadaljnji razvoj so osnova za zagotavljanje varnosti in trajnostnega razvoja civilnega letalstva. Sama vsebina o resoluciji je razdeljena v štiri dele. Prvi del obravnava trenutno stanje na področju civilnega letalstva, oceno predvidene rasti v prihodnosti ter v povezavi s tem analizo prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti. Največja pozornost je namenjena bodočim priložnostim in nevarnostim, na podlagi katerih smo oblikovali strategijo bodočega razvoja. Izkoriščanje slovenskega znanja ter jasna določitev šibkih točk trenutnega stanja, pa sta bili vodilo pri oblikovanju ciljev, ki jih bomo zasledovali.

Drugi del obravnava temeljne predpostavke razvoja civilnega letalstva, ki jih je treba upoštevati pri ciljih in sredstvih za doseganje opredeljenih ciljev. To so varnost in zmanjšanje tveganja v civilnem letalstvu, trajnostni razvoj, konkurenčnost. Navedene predpostavke so temelj, na katerih moramo graditi sedanost in dolgoročen razvoj letalske panoge.

Tretji del določa cilje, ki jih želimo doseči do leta 2020. Ob osnovnem cilju zagotavljanja varnosti civilnega letalstva nacionalni program med prioriteto postavlja razvoj dejavnosti in infrastrukturo civilnega letalstva, intenzivnejšo povezavo z ostalim gospodarstvom, predvsem

turizmom, ter vpetost v celotno prometno mrežo v Republiki Sloveniji.

Četrta del določa ukrepe, ki bodo služili za doseganje zastavljenih ciljev, ter roke, v katerih naj bi bili ukrepi izvedeni. Prav tako je nujno izpostaviti vpliv civilnega letalstva na širše družbeno in gospodarsko okolje. Kot prometna panoga je letalstvo najhitrejši in najvarnejši način prevoza potnikov in tovora. Komercialni letalski prevoz omogoča izvajanje temeljne človekove potrebe po mobilnosti, tehnološki razvoj pa vedno bolj širi tudi sfero splošnega letalstva, kjer se zrakoplovi uporabljajo kot osebna prevozna sredstva.

Izrednega pomena je tudi gospodarske komponenta, saj študije kažejo, da letalstvu na svetovnem in ekonomskem nivoju pripada približno 8% delež in da neposredno zaposluje okoli pet in pol milijonov ljudi. Zato je del resolucije namenjen tudi spodbujanju povezovanja letalstva z drugimi gospodarskimi panogami in intenzivni vpetosti letalstva v obstoječe prometne sisteme, zagotavljanju intermodalnosti ter povezovanju in rednemu sodelovanju s turizmom. Prav turizem je lahko v povezavi .../Opozorilni znak za konec razprave./ razvoja letalstva in splošne gospodarske rasti.

V skladu s pomenom in razvojnim potencialom slovenskega civilnega letalstva predlagam, da predloženi predlog resolucije podprete. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog resolucije je obravnaval Odbor za promet kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku Janku Vebru za predstavitev poročila odbora.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Lep pozdrav v imenu Odbora za promet. Odbor je na 7. seji 12. januarja 2010, sama seja je potekala na terenu v prostorih Aerodroma Ljubljane in Adrie, obravnaval Predlog resolucije o Nacionalnem programu razvoja civilnega letalstva v Republiki Sloveniji. Na seji so sodelovali predstavniki slovenskih mednarodnih letališč, nacionalnega letalskega prevoznika, kontrole zračnega prometa in Zakonodajno-pravna služba. V uvodu je državni sekretar dr. Igor Jakomin predstavil razloge in cilje, ki jih predlog resolucije zasleduje. Poudaril je, da ima civilno letalstvo v Republiki Sloveniji dolgo tradicijo in je eno izmed gonil slovenskega gospodarstva in potrebuje okvir prihodnjega razvoja ob upoštevanju odgovornosti do okolja, potreb uporabnikov in izvajalcev dejavnosti civilnega letalstva do leta 2020. Ob osnovnem cilju zagotavljanja varnosti civilnega letalstva nacionalni program med prednostne naloge postavlja razvoj dejavnosti in infrastrukture civilnega letalstva, intenzivnejšo povezavo z gospodarstvom, predvsem pa tudi s turizmom ter vpetost letalstva v celotno prometno mrežo v državi. Odbor je menil, da je mednarodni letalski promet izjemno pomemben za razvoj Slovenije, da pa je treba

spodbujati tudi razvoj civilnega letalstva v domačem zračnem prostoru. V razpravi so člani odbora poudarili potrebo po gradnji heliportov, ki so vitalnega pomena pri ukrepanju v času naravnih ali drugih nesreč. Predstavniki aerodromov in nacionalnega letalskega prevoznika, ki so sodelovali v razpravi, so poudarjali, da je bilo pri pripravi dokumenta organiziranih veliko širokih razprav in da dokument upošteva razvojne ambicije vseh akterjev v civilnem letalstvu v Sloveniji.

Odbor je sprejel tudi vse amandmaje, ki so bili oblikovani v skladu z mnenjem Zakonodajno-pravna službe. Tako je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga resolucije o nacionalnem programu razvoja civilnega letalstva v Republiki Sloveniji predloženo Državnemu zboru v obravnavo in odločanje in lahko rečemo, da je dokument resnično usklajen z vsemi uporabniki. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč Poslanskih skupin. Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Miran Jerič.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade. Kolegi poslanci, poslanke.

Pojem letalstva sproža pri ljudeh bogastvo asociacij od letal, visoke tehnologije in hitrega tehnološkega razvoja, potovanj, daljnih krajev preko varnosti do Ikarja in Edvarda Rusjana. Modernega letalstva se še po stoletju hitrega razvoja drži pridih romantičnosti in celo ekskluzivizma. Dejansko pa je dan danes letalstvo oziroma natančneje civilno letalstvo kot prometni podsistem predvsem pomembna gospodarska dejavnost, ki je tesno povezana in soodvisna od ostalega gospodarstva, pa ne samo od ostalega gospodarstva, temveč tudi od drugih dejavnikov, na primer, od lokalnih in mednarodnih političnih razmer in s tem povezanega terorizma, pojavljanja nalezljivih bolezni in še česa. Prav zaradi tega je prav, da tudi slovensko civilno letalstvo z obravnavano resolucijo dobi svoj nacionalni program razvoja s cilji, ki bodo določali splošni okvir njegovega razvoja v tem desetletju. V Liberalni demokraciji Slovenije pozdravljamo to dejstvo, čeprav mineva od sprejetja Zakona o letalstvu, ki nalaga pripravo takšnega strateškega dokumenta, že devet let. Glede strukture in vsebine nacionalnega programa v LDS nimamo pomembnejših pripomb. Ocenjujemo, da realno obravnava trenutno stanje na področju civilnega letalstva ter zmerno optimistično ocenjuje predvidene rasti v prihodnosti. V zvezi s tem se nam zdi posebej pomembna izdelana analiza prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti. Ravno tako kot pozitivne in uresničljive ocenjujemo zapisane cilje, ki jih želimo doseči do leta 2020. V LDS se popolnoma strinjamo, da zagotavljanje varnosti civilnega letalstva ostaja osnovni in glede na kompleksnost varnostnih razmer relativno vedno pomembnejši

cilj razvoja našega civilnega letalstva. Po našem mnenju so pravilno postavljene tudi ostale prioritete, in sicer razvoj dejavnosti in infrastrukture civilnega letalstva, intenzivnejša povezava z ostalim gospodarstvom, predvsem turizmom ter vpetost v celovitost slovensko prometnega omrežja in s tem doseganje cilja in pozitivnih posledic intermodalnosti. Prav glede vzpostavljanja intermodalnosti bi v Liberalni demokraciji Slovenije pričakovali nekoliko večjo ambicioznost nacionalnega programa, ki ugotavlja z intermodalnostjo tesno povezano neizkoriščenost našega geostrateškega položaja.

Nadalje želimo v LDS kot pomemben in pozitiven projekt izpostaviti že začeti postotek izdelave glavnega načrta našega osrednjega letališča, vključno z železniško povezavo letališča z Ljubljano oziroma Kranjem. Ravno neobstoj železniške povezave med Brnikom in Ljubljano v LDS ocenjujemo kot trenutno veliko hibo letališča Jožeta Pučnika in eno od najpomembnejših ovir za njegov nadaljnji razvoj, pa tudi kot sramoto, ki jo na lastni koži občutijo vsi tisti potniki, ki pričakujejo hiter, udoben in poceni javni prevoz z letališča v Ljubljano in nazaj. Pri načrtovanem nadaljnjem razvoju letališča Portorož nosilce njihovega razvoja še posebej opozarjamo na potrebno po skrajno strokovnem in subtilnem odločanju glede povečanja letališča, predvsem podaljšanju vzletno-pristajalne steze, ki bo poseglo v zaščiteno območje krajinskega parka in pa v območje Natura 2000. V zvezi z varovanjem okolja smo v LDS pričakovali tudi nekaj več ambicioznosti dokumenta na področju trajnostnega razvoja civilnega letalstva. Zdi se nam, da nekoliko podcenjuje negativne učinke civilnega letalstva, še posebej njegove načrtovane rasti v prihodnje. In ne nazadnje, v Liberalni demokraciji Slovenije pozdravljamo zavezo, da bo razvoj komercialnega dela civilnega letalstva dopuščal in omogočal tudi razvoj športnega in ljubiteljskega letalstva, torej nekomercialnega dela civilnega dela letalstva, kjer je že omenjeni pridih romantičnosti letalstva še najbolj opravičljiv. Obravnavani strateški dokument razvoja našega civilnega letalstva daje nosilcem letalske dejavnosti in bodočim investorjem v to dejavnost relativno natančno določen razvojni cilj, ki ga bo naša država dolgoročno zasledovala in podpirala. To si slovensko civilno letalstvo, ki ima za seboj dolgo, bogato in uspešno zgodovino, primerljivo zgodovino civilnega letalstva v najrazvitejših letalskih državah, vsekakor zasluži.

V Liberalni demokraciji Slovenije bomo zato predlog resolucije podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Miroslav Klun. Prosim.

MIROSLAV KLUN: Hvala lepa, gospod predsednik. Državni sekretar s sodelavcem, kolegice in kolegi!

Pred nami je resolucija o Nacionalnem programu razvoja civilnega letalstva Republike Slovenije. Nacionalni program je strateški dokument, ki temelji na ugotovitvah prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti v civilnem letalstvu v Republiki Sloveniji, kot jih v tem trenutku prepoznava država in izvajalci dejavnosti civilnega letalstva. V Poslanski skupini Socialnih demokratov, se zavedamo pomena gospodarske komponente letalstva, zato je pomembno spodbujanje povezovanja letalstva z drugimi gospodarskimi panogami, predvsem s turizmom. Prav tako je pomembno, da se spodbuja domači zračni promet in stimulirajo manjša letališča, pa tudi vsi tisti uporabniki, ki želijo sodelovati in uporabljati ta letališča tako za lastne potrebe kot tudi za potrebe turizma in gospodarstva, saj vemo, da se tako mala letala kot tudi helikopterji vse več uporabljajo tudi v zasebnem sektorju za te namene in postajajo normalna in tudi vse bolj uporabna prevozna sredstva tako turizma kot tudi gospodarstva.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo mnenja, da je predloženi dokument kvalitetna podlaga za izvajanje ciljev, ki bodo določali bodoči razvoj civilnega letalstva v Republiki Slovenije do leta 2020 v koraku z razvojem tega segmenta v Evropi in svetu. Zato bomo predlagano resolucijo v celoti podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Branko Marinič.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj. Pravna podlaga za resolucijo o Nacionalnem programu civilnega letalstva v Republiki Sloveniji izhaja iz določil Zakona o letalstvu.

Pravzaprav smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke namenili veliko pozornosti sami vsebini, pri čemer ugotavljamo, da je s predlagano resolucijo predlagatelj nekako v širšem kontekstu uskladi realne možnosti, predvsem pa upošteval predloge za izboljšanje stanja, predvsem pa, da bi ujel korak s časom na področju civilnega letalstva z uporabniki oziroma z upravljavci letališke infrastrukture v Republiki Sloveniji.

Posebno pozornost smo namenili obravnavi tistih delov, ki se nanašajo na tri letališča v Republiki Sloveniji, to je osrednje letališče Jožeta Pučnika Ljubljana, Edvarda Rusjana v Mariboru in letališče v Portorožu. Iz pregleda stanja lahko ugotovimo, da se prav na tem področju na teh letališčih nekatere stvari izboljšujejo, predvsem pa nekatere stvari zaostajajo v smislu dojemanja oziroma dohitevanja tega pospešenega razvoja na tem področju tako z vidika varnosti kot tudi z vidika same letališke infrastrukture, od vzletno

pristajalnih stez in ostale infrastrukture, ki sodi v zagotavljanje varnosti letalskega prometa.

Večjo pozornost smo namenili vojaškemu letališču Cerklje ob Krki, ki je eno izmed zelo pomembnih, predvsem ko gre za opravljanje operacij na področju vojnega letalstva. To se seveda odraža tudi v napredku v lokalnem okolju, kjer se letališče samo nahaja, v zagotavljanje sredstev za razvoj na tem letališču, in sicer v osnovno letališko infrastrukturo, kot v upoštevanje vsega, kar zahtevajo okoljski normativi v dogovoru z lokalnim prebivalstvom, kajti zelo stroga merila so prav na področju upoštevanja okoljskih in drugih varnostnih momentov pri načrtovanju in razvoju letališke infrastrukture. Tisto, kar nas posebej veseli je, da je predlagatelj s posebno tabelo namenil tudi cilje in samo vsebino dela dogajanja na posameznih letališčih, nas pa nekako skrbi, kajti vse te aktivnosti so nekako časovno zelo odmaknjene, če pogledamo samo povezavo osrednjega slovenskega letališča Jožeta Pučnika Ljubljana z železniško infrastrukturo, ki je v resoluciji načrtovana, vendar je odmaknjena kar v leto 2019. Vemo pa, če primerjamo druga večja letališča, primerljiva letališča v ostalih članicah Evropske unije, lahko ugotovimo, da je železniška povezava skorajda nujno potrebna in to zasledimo tudi pri drugih letališčih na območju članic EU. Želimo si, da bi resnično predlagatelj sprejel tudi ostalo področno zakonodajo, ki obvezuje in ki omogoča razvoj in realizacijo vseh zastavljenih ciljev po prilogi, po posebni tabeli Nacionalnega programa razvoja civilnega letalstva, ki je določena s ciliji, orodji in predvsem s časovnimi roki realizacije določenih aktivnosti, ki bodo zagotavljale večjo varnost. S tem, ko bo zagotovljena večja varnost, omogočena tudi potrebna infrastruktura, lahko pričakujemo, da se bodo tudi na slovenskih letališčih ustavljala tista letala, za katere v sedanjih razmerah, ob upoštevanju opreme letališke infrastrukture, včasih to tudi ni mogoče.

V poslanski skupini SDS bomo resolucijo podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skuine Zares bo predstavil Franci Kek. Prosim.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Spoštovani predsedujoči, kolegice, kolegi!

Koalicijske partnerice smo se ob začetku mandata zavezale, da bomo z namenom pospešitve civilnega letalstva v celoti uskladile pravne podlage s sodobnimi trendi v letalstvu. Vladno resolucijo so poslanke in poslanci na Odboru za promet v navzočnosti predstavnikov treh osrednjih letališč nacionalnega prevoznika in kontrole zračnega prometa sprejeli, saj velja prepričanje, da je dobra podlaga za razvoj civilnega letalstva. Kot je bilo rečeno ob predstavitvi resolucije, je pravna podlaga za njen nastanek in sprejem Zakon o letalstvu.

Dejstvo je, da ima civilno letalstvo v Sloveniji izredno dolgo tradicijo. Glede na današnjo mobilnost, pa lahko rečemo, da je tudi eno izmed gonil gospodarskega razvoja.

Nacionalni program, ki je pred nami, bo načrtoval primerne cilje in orodja za njihovo doseganje do leta 2020, ob upoštevanju velike odgovornosti do okolja, potreb uporabnikov in prevoznikov. Gre za strateški dokument, ki temelji na tako imenovani SWOT analizi, kot jih ta trenutek prepoznava država in izvajalci dejavnosti. Cilji, ki smo si jih postavile koalicijske partnerice in jih je Vlada vzela v Resolucijo o nacionalnem programu razvoja civilnega letalstva, bodo doseženi zgolj z vzporednim razvojem strokovnega znanja in rešitvami na področjih, ki spodbujajo ta razvoj in so: zagotavljanje stalnega razvoja predpisov, ki bodo omogočali varno in učinkovito vključevanje tehničnih inovacij in izboljšanih operativnih postopkov; zagotavljanje stalnega, strokovnega in učinkovitega nadzora nad izvajanjem vseh dejavnosti civilnega letalstva z vključevanjem sistema upravljanja, s čimer bomo okrepili preventivno delovanje pri zagotavljanju varnosti; potreba po stalnem razvoju sistema vodenja in kontrole zračnega prometa, ki bo omogočil varno in učinkovito nadziranje predvidenega obsega zračnega prometa; potreba po določitvi dolgoročnih ciljev razvoja osrednjih javnih letališč, zaradi zagotavljanja njihove mednarodne konkurenčnosti, ter javnih letališč za notranji promet, za razvoj športne in ljubiteljske dejavnosti civilnega letalstva in turizma, kamor spada tudi letališče Prečna.

Izkoriščanje prednosti je del strateškega položaja Slovenije z intenzivnim vključevanjem javnih letališč v sedanje in prihodnje prometne tokove, ter z ustreznim vlaganjem v prometno infrastrukturo, zagotoviti intermodalnost državne prometne mreže. Krepitev povezovanja letalske industrije in raziskovalno-izobraževalnih ustanov za hitrejšo in bolj učinkovito vključevanje visoko strokovno izobraženih, z uvajanjem novih tehnologij in postopkov v letalsko industrijo. Spodbujanje povezovanja civilnega letalstva, s širšim gospodarskim okoljem, ki dolgoročno zagotavlja razvoj okolja in letalstva.

Zaradi vsega naštetega bomo v Poslanski skupini Zares resolucijo podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Guido Kres. Prosim.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana predstavnik Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

Civilno letalstvo je pojem, ki zajema komercialno letalsko dejavnost, letalsko proizvodnjo ter dejavnosti splošnega letalstva, ki vključuje letenje za lastne potrebe ter športno in ljubiteljsko dejavnost. Poleg tega se moramo

nujno zavedati neposrednega vpliva civilnega letalstva na velik del gospodarstva, saj po sami naravi zahteva vrsto podpornih dejavnosti, poleg tega pa je najhitrejša možnost za prevoz ljudi, blaga in pošte. Geografski položaj Republike Slovenije je prednost, ki v civilnem letalstvu vsekakor ni izkoriščena. Javna letališča v Republiki Sloveniji so eden od temeljev civilnega letalstva in so zelo pomembna za obstoj in nadaljnji razvoj civilnega letalstva. So eden pomembnejših dejavnikov za gospodarski razvoj države, regij in lokalnih skupnosti. Njihova povezanost s svetom zagotavlja številne priložnosti, treba bo le najti pravo formulo in rešitev za naša tri osrednja in mednarodna letališča - Ljubljano, Maribor in Portorož. Letalski prevozniki so v teh kriznih časih še posebej prizadeti. V časopisih ravno zadnje dni beremo, da slovenski nacionalni prevoznik posluje z nekaj milijonsko izgubo, medtem ko osrednje slovensko letališče posluje tudi v teh časih z nekaj milijonskim dobičkom. Na nek način se nam zdi to razmerje čudno, saj sta ta dva subjekta življenjsko odvisna drug od drugega, sploh ob dejstvu, da je večinski lastnik obeh Republika Slovenija. Po podatkih ustvari Adria Airways skoraj 50% prometa na aerodromu Brnik. V tem pristopu prav gotovo nekaj ni v redu.

V razvoju civilnega letalstva v Republiki Sloveniji je poleg komercialne letalske dejavnosti veliko vlogo igrala nekomercialna dejavnost splošnega letalstva, ki vključuje letalsko dejavnost zasebne, športne in ljubiteljske narave, kar potrjujejo priznani uspehi posameznikov na evropski in svetovni ravni.

Kot rečeno, civilno letalstvo zaobsega mnogo področij, ki se jih dotika in prav je, da v Sloveniji sprejmemo strategijo tega področja. Še bolje pa bo, ko jo bomo v praksi dejansko udeležili, kar bi bilo treba.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil Anton Urh.

ANTON URH: Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, poslanke in poslanci.

Stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga resolucije nacionalnega programa razvoja civilnega letalstva Republike Slovenije.

Pred nami je Predlog resolucije o nacionalnem programu razvoja civilnega letalstva v Republiki Sloveniji. Civilno letalstvo ima v Republiki Sloveniji dolgo tradicijo in predstavlja eno od gonilnih sil slovenskega gospodarstva. Ob upoštevanju predvidenega razvoja civilnega letalstva je treba z vso odgovornostjo do okolja, potreb uporabnikov in izvajalcev dejavnost civilnega letalstva postaviti v okvir prihodnjega razvoja. Takšen okvir bo postavil Nacionalni

program razvoja civilnega letalstva, ki bo načrtoval cilje in orodja za doseganje izbranih ciljev. Gre za prvi takšen strateški dokument na področju razvoja civilnega letalstva po osamosvojitvi Slovenije. Oblikovanje na podlagi ugotovljenih prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti v civilnem letalstvu v Republiki Sloveniji, kot jih v tem trenutku prepoznava država, in izvajalci dejavnosti civilnega letalstva. Namen nacionalnega programa je načrtovati skupne cilje, ki bodo določali splošni okvir prihodnjega razvoja civilnega letalstva v Republiki Sloveniji do leta 2020. S tem bo izvajalcem letalske dejavnosti in morebitnimi investitorjem določen okvir, ki ga država dolgoročno zasleduje in podpira. Ob osnovnem cilju zagotavljanja varnosti civilnega letalstva so med prioritete postavljeni: razvoj dejavnosti in infrastrukture civilnega letalstva, intenzivnejša povezava z ostalim gospodarstvom, predvsem turizmom ter vpetost v celotno prometno mrežo in s tem doseganje cilja in pozitivnih posledic intermodalnosti. Gre za splošen dokument, ki je v skladu z Zakonom o letalstvu podajal usmeritve za trajnostni razvoj civilnega letalstva in zagotavljanje varnosti zračnega prometa. Pri čemer je letalstvo prometna panoga, ki je natančno definirana v evropskih predpisih, kar je nujno z vidika zagotavljanja varnosti. V skladu s predlagano resolucijo naj bi država zaradi pomoči nekomercialne dejavnosti civilnega letalstva proučila možnosti za posebno ureditev, ki bi jo ločeno obravnavala, trošarine za letalstvo, gorivo, v nekomercialne dejavnosti civilnega letalstva, ki je po besedah predlagatelja eden izmed temeljev civilnega letalstva v Republiki Sloveniji.

Ob tem bi želeli v Poslanski skupini DeSUS spomniti, da je letalstvo v Sloveniji povezano s klubsko dejavnostjo, ki je temelj za razvoj slovenskih letalskih strokovnjakov. Ker gre za športno dejavnost, ki zahteva veliko stroškov, se pridružujemo oceni predlagatelja, da bi bilo primerno, da država ustvari možnosti za nadaljnji razvoj te dejavnosti, ki je vir slovenskega letalskega znanja. Republika Slovenija naj bi v skladu s predlaganim dokumentom posebno pozornost namenila tudi nadaljnjemu razvoju službe letalske meteorologije. Ob tem naj spomnimo, da je status letalskih meteorologov neustrezno urejen v Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju. Zato pričakujemo, da bo Vlada preučila sedanji status uslužbencev službe letalske meteorologije glede na pomembnost navigacijske službe za meteorološke meritve na letališčih z vidika varnosti zračnega prometa, saj je nadaljnji razvoj službe letalske meteorologije odvisen tudi od ustreznega statusa njenih uslužbencev.

V poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da je nujna povezava osrednjih javnih letališč na javno prometno infrastrukturo, torej tudi železniško, saj je to nujno za razvoj letalstva in s tem gospodarskega okolja. Obenem smo veseli, da je v dokument uvrščena tudi možnost za gradnjo

javnega letališča v bližini glavnega mesta, ki bi se uporabljalo za splošno letalstvo, pri čemer bo odločitev za njegovo gradnjo ob upoštevanju občinskih prostorskih izvedbenih aktov mesta Ljubljana ter zakonodaje s področja varstva okolja odvisna od Mestne občina Ljubljana in ne države. Veseli nas, da so predstavniki slovenskih letalskih družb, ki so sodelovali pri razpravi na matičnem delovnem telesu, povedali, da je predlagatelj ob pripravi tega dokumenta organiziral široko razpravo in upošteval razvojne ambicije vseh relevantnih akterjev. Sicer pa v poslanski skupini DeSUS predlog resolucije podpiramo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Zmago Jelinčič Plemeniti. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa za besedo. Gre za do zdaj edini dokument v samostojni Sloveniji, prvi dokument, ki celostno obravnava to problematiko razvoja civilnega letalstva in mislim, da se moramo zahvaliti tistim, ki so naredil to zadevo. Jaz se v svojem imenu kot v imenu tudi Letalske zveze Slovenije in Slovenske nacionalne stranke še posebej zahvaljujem. Upam, da bomo enkrat dobili tudi takšno nacionalno resolucijo, nacionalni program za pomorski promet, če ga sploh kdaj bomo imeli, glede na to, kako nam Hrvatske jemljejo vse skupaj in kako jim naša vlada to "šenkjuje". Pa tudi za rečni promet, če ga bomo kdaj imeli, ker tukaj se pa na vladnem nivoju kaže, da sploh ne razumejo kaj to je navkljub temu, da smo imeli za časa, kaj jaz vem, 200 let nazaj, 300 ladjic, ki so plule po Ljubljani, danes nimamo nobene.

Dejstvo je, da je treba poudariti tudi izredno dobro sodelovanje Ministrstva za promet na segmentu letalstva z Letalsko zvezo Slovenije, čeprav bi mogoče bilo treba povečati določene kompetence letalski zvezi in mislim, da se bo to tudi uredilo.

Resolucija je dobra, je odlična, pa vendar bi bilo morda treba razmisliti še o kakšnih zadevah, predvsem o varovanju kulturne in tehniške dediščine s področja letalstva, tukaj ima Slovenija zelo pomembno mesto v svetovnem letalstvu, pa vendar na tem področju v bistvu ne naredimo nič oziroma zelo malo. Mislim, da se tudi tukaj premika. Kajti, konec koncev je za evropski letalski muzej v Murski Soboti Vlada prižgala zeleno luč. Ministrstvo za promet absolutno podpira in sodeluje pri stvari, tudi Ministrstvo za kmetijstvo, sedaj moramo še prepričati župana Murske Sobote, da bo naredil nekaj potez, da se bo zadeva lahko izpeljala. Konec koncev ne bi bilo dobro, če bi ta velik projekt odšel iz Slovenije zaradi tega, ker ga mi nismo znali udejaniti.

Kar se tiče železniške povezave med Brnikom in Ljubljano je seveda smiselna. Pa vendar je treba tukaj poudariti

vprašanje letališča Maribor. Ta že ima infrastrukturo vezano z železnico, vendar je letališče odrinjeno na stran, nekaj zaradi medsebojnih prerivanj med Ljubljano in Mariborom, nekaj pa zaradi neustreznih kadrov, ki so to letališče spravili skorajda pod vodo. S tem v zvezi je treba povedati, da je nujno treba zgraditi letališče v Ljubljano in čestitam pripravljavcem programa, da so ga umestili v točko 4/5/7, kot javna letališča za domači zračni promet. Morda je treba povedati, da tukaj ne bo šlo zgolj za domači zračni promet, ampak da bo to lahko tudi protokolarno letališče in poslovno letališče za promet tudi izven meja Republike Slovenije.

Seveda je treba tukaj preprečiti določena letališča oziroma širitve letališč v omejena in ogrožena naravna področja. Tako kot je to pri Divači, kjer so pripravljene zaradi rahlih in lahkih zaslužkov širiti letališko stezo tudi v zaščiteno področje Krasa.

Smiselno bi bilo razmisliti tudi o zavarovanju letal, ki je danes neustrezno. Bojim se, da se bodo slovenska letala zavarovala na Slovaškem, v Avstriji ali kjerkoli drugje, zaradi tega, ker naše zavarovalnice nimajo posluha za zavarovalnino in pa za športno letenje.

Tudi segment heliportov na zgradbah bi bilo treba še urediti in uporabo helikopterjev v mestnih področjih. Ne po evropskem vzoru, ampak po ameriškem vzoru, ki je v tem področju bistveno bolj napreden.

Ne smemo pozabiti tudi na slovensko letalsko industrijo, ki je v določenih segmentih v prvih linijah svetovne letalske industrije. Država jim dela velike probleme, posebej z določenimi gospodarskimi omejitvami. Če vzamemo na primer Pipistrel iz Ajdovščine, mora prodajati letala ne kot slovenske izdelke, kot vrhunec slovenske tehnologije, ampak kot tuje izdelke preko ameriških vmesnikov, kjer pa se že poskušajo vriniti Italijani. Kajti, obljubili so lastniku Pipistrela, da naj samo pride v Italijo, dobil bo čisto vse, prostor, subvencije. Zahvalimo se lahko samo patriotizmu Boscarola, da tega ni že naredil. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Amandmaji k dopolnjenemu predlogu resolucije niso bili vloženi. Glasovanje o dopolnjenem predlogu resolucije bomo opravili v torek, 2. februarja 2010, v okviru glasovanj.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVOZIH V CESTNEM PROMETU, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 23-ih poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Besedo dajem predstavniku

predlagateljev predloga zakona, dr. Petru Verliču za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Prosim.

DR. PETER VERLIČ: Spoštovani predsednik, hvala lepa. Gospod državni sekretar, kolegice in kolegi poslanci!

Dovolite mi, da na kratko dodatno obrazložim Predlog spremembe zakona o prevozih v cestnem prometu, ki smo ga vložili v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke in se nanaša na izvajanje javnega potniškega prometa.

V javnem potniškem prometu smo se v tem Državnem zboru na deklarativni ravni že veliko pogovarjali, tudi kot o inštrumentu, ki bo izboljšal okoljsko bilanco Republike Slovenije. Vendar pa, ko pa preidemo na operativno raven, pa se zadeva zalomi na čisto preprosti stvari, kot je organiziranje mestnega linijskega prevoza, tako kot je definiran v Zakonu o prevozih v cestnem prometu. Zakaj gre? Obstoječi zakon zahteva, ima zapisano, da se mestni linijski prevoz, se pravi mestni prevoz, lahko organizira znotraj samo ene občine, le izjemoma in s posebnim soglasjem direkcije, pa se to lahko tudi v nekih res izjemnih primerih organizira izven meje občine, se pravi, da se lahko povežeta dve občini.

In dovolite mi, kar na konkretnem primeru. Mestna občina Ljubljana, ki ima razvit mestni potniški promet, seveda, ima precej migracije tudi iz primestja, iz primestnih občin. Ljudje, prebivalci si želijo, da bi mestni promet povezoval tudi te sosednje občine. Najbrž ni tako samo v Ljubljani, najbrž je to še kje drugje v Sloveniji, kjer bi več občin želelo svoje dnevne migracije povezati z mestnimi avtobusi, toda pogledajte - zakon to preperečuje. Ampak, kljub temu, da zakon to preperečuje imamo danes primer, ko Ljubljanski potniški promet, ko mestni avtobus številka 6 pripelje in vozi iz Črnuč, preko Dolgega mosta v drugo občino v Brezovico, v Vnanje Gorice, ko mestni avtobus vozi do Podpeči, spet druga občina in še bi lahko naštevali. Ampak ob tem zakonu, pa mestni avtobus na veliko željo prebivalcev občine Škofljica, ki se soočajo z velikimi problemi zaradi še ne izgrajene južne obvoznice, tja pa ne vozi. Tja pa ne more, ker to prepoveduje ta zakon. Zanimivo! Potem se človek vpraša, kako da ob istem zakonu lahko enkrat mestni avtobus vozi, prestopa meje občine, drugič pa ne. In zato smo vložili to spremembo zakona, v katerem pač preprosto opredelimo, da je mestni linijski prevoz javni prevoz potnikov, ki ga ena ali več občin, kot javno službo lahko organizira na svojih območjih. S tem damo zakonsko podlago, da se občine lahko med seboj dogovorijo, organizirajo mestni prevoz tako, da bo služil prebivalcem. Seveda se zavedamo, da poleg mestnega prevoza obstajajo tudi linijski, medkrajevni prevozi, ki se večkrat podvajajo, da gre po isti liniji mestnega prevoza tudi medkrajevni avtobus, kot recimo iz Kočevja proti Ljubljani. Ampak, vendar tudi za to je v teh predlaganih spremembah določilo, da Direkcija za ceste skupaj z občinami in obstoječim koncesionarjem sklene nek

dogovor, da linije uredijo, da jih sinhronizirajo tako, da bo to dobro za potnike. Še enkrat poudarjam, mi moramo tukaj zaščititi, v zakonu, javni interes, interes potnika, ki želi priti v središče, do delovnega mesta in nazaj. In zato predlagamo, da o tem zakonu dobro premislimo. Je sprememba, ki bo dobrodošla, ki bo ljudem pomagala, da se ne bodo spraševali: Ja, kaj, a zaradi zakona se mi ne smemo iz Škofljice v Ljubljano pripeljati?! Dajte no, zato smo tukaj da nekaj storimo za javni potniški promet, za potnike.

Predlagam, da zakon podprete.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja.

Besedo ima dr. Igor Jakomin, državni sekretar na Ministrstvu za promet.

Prosim.

DR. IGOR JAKOMIN: Hvala za besedo.

Predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o prevozih v cestnem prometu so popolnoma v nasprotju s temeljnim konceptom urejanja javnega linijskega prevoza potnikov v cestnem prometu. Dejstvo je, da bi ureditev, kot jo predlaga predlagatelj, imela za posledico paralelno vzpostavljanje novega sistema javnih prevozov, ki bi slabil že tako nizko ekonomsko učinkovitost obstoječega sistema javnih linijskih prevozov.

Namen predlagatelja je, da bi bilo na podlagi sprememb zakona mogoče podaljševati linije sedanjega mestnega prometa v sosednje občine. Na ta način bi prišlo do vzpostavljanja dobrih linij primestnega prometa, ki bi imele namen zadovoljevanje potreb dnevni migracij. Takšne linije pa že obstajajo in bi vzpostavljanje vzporednih linij ne pomenile izboljšanja dostopnosti do javnega prevoza, pač pa samo poseganje v obstoječi sistem prevozov, za katere so že bile podeljene koncesije.

V kolikor bi mestne občine dejansko želele izboljšati dostopnost do javnega potniškega prometa, izboljšati kakovost storitev in poceniti prevoze, jim to omogoča že sedanja ureditev. Uredba o koncesijah na področju avtobusnih prevozov v 51. členu določa, da lokalna skupnost ali druga pravna oziroma fizična oseba lahko na podlagi pogodbe zagotavlja dodatno sredstva za izvajanje obveznosti javne službe, javni linijski prevoz s tem, da zagotavlja sredstva za prevoz določene skupine ali kateregakoli potnika v okviru vožnje po liniji, kar lahko vključuje tudi posebno postajališče za te potnike, predvsem tukaj govori za šoloobvezne otroke, za delavce itd. Drugo, da zagotavlja sredstva za večje število odhodkov na posamezni liniji, da zagotavlja sredstva za dodatne postaje oziroma postajališče na liniji. Da zagotavlja sredstva za dodatno linijo ali njeno podaljšanje in da

zagotavlja sredstva za nižjo prevoznino na posamezni liniji ali delu linije znotraj posamezne lokalne skupnosti. V primeru, da lokalna skupnost izkoristi zgoraj navedene možnosti, lahko bistveno izboljša nivo ponudbe prevoznih storitev na svojem območju. Tako je mogoče z integracijo prevoznih storitev in znižanju cen v sistem javnih prevozov pridobiti pomembno število potnikov. Takšno možnost so že izkoristile nekatere lokalne skupnosti. V Ljubljani pa pravkar potekajo usklajevanja med Mestno občino Ljubljana, občino Škofljica in avtobusnimi prevozniki o oblikovanju izboljšanja ponudbe in znižanjem cen vozovnic na relaciji Škofljica - Ljubljana. Temeljni razlogi, zaradi katerih predloga ni mogoče podpreti, so dosedanje študije in prakse, ki so pokazale, da je najprimernejši sistem upravljanja javnega potniškega prometa na državnem nivoju. Vmesna stopnja ni možna, ker ni vzpostavljen regionalni nivo oziroma pokrajinski nivo. Predlagani način bi pomenil dvotirno urejanje in upravljanje javnega potniškega prometa. S tem načinom ni mogoče zagotavljati izključne pravice prevoznikov, kateri so bile podeljene z veljavnimi koncesijskimi pogodbami in umik države predstavlja veliko tveganje za urejanje tovrstnega prometa. Standard dostopnosti v minimalnem dosegu ni zavezujoč za občine, kar bi posledično pomenilo neenako dostopnost za državljane na ozemlju Republike Slovenije. Zakon v 52. členu omogočil povezljivost lokalnega in državnega javnega linijskega prevoza, kar že dokazuje nekatere dobre prakse v Sloveniji. Kot primer lahko tukaj navedemo Dol pri Ljubljani. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališča poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila Breda Pečan. Prosim. (Ne.) Janko Veber.

Dobil sem obvestilo, da bo to Breda Pečan, ampak prvotno prijavljeni je Janko Veber.

Prosim. Za koordinacijo.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. S predlaganimi spremembami in dopolnitvami Zakona o prevozu v cestnem prometu želi natančneje opredeliti funkcijo izvajanja mestnega linijskega prometa v razmerju do ostalega linijskega javnega oziroma medkrajevnega prometa.

Mislím, da je to zelo dober cilj, vendar ko pogledamo vsebino zakona in stanje, v katerem se nahaja linijski promet v Sloveniji, je to lahko samo še en korak k nadaljnji neusklajenosti linijskega mestnega in linijskega medkrajevnega prometa. To pa je zelo nevarno. Kajti, ta neusklajenost pomeni predvsem velike težave za uporabnike, katerim je ne nazadnje ta linijski prevoz namenjen.

Že danes ugotavljamo, da je železniški, linijski medkrajevni avtobusni promet in linijski mestni avtobusni promet med seboj neuskklajen. To je tisto ključno vprašanje, ki ga moramo v Sloveniji čim prej poskusiti rešiti. To, da imamo slabo razvit in nepovezan javni potniški promet, se odraža tudi v tem, da je vse več ljudi v avtomobili in da vse več zastojev nastaja na avtocestah in predvsem na vpadnicah proti glavnemu mestu ali drugim večjim gospodarskim središčem v Sloveniji.

Poleg tega imamo pri nosilcih javnega potniškega prometa, gre za avtobusni in železniški promet in prevoznike v tem področju, različno urejana pristopa, kako obravnavamo oba prevoznika. Imamo posebne zakone za železniški linijski prevoz in posebne zakone za avtobusni linijski prevoz. In tudi plačevanje kompenzacije oziroma subvencij cestnin v železniškem in avtobusnem prevozu je različno urejeno. Torej, cela vrsta vprašanj, ki dobijo lahko odgovor samo in na način, če resnično čim prej sprejmemo zakon, ki bo urejal integriran sistem javnega potniškega prometa. Ta integrirani javni potniški promet seveda mora natančno določiti postajališča, prestopne točke in uvesti tako imenovano enotno vozovnico, da vsak, kdorkoli se bo odpravil na potovanje, ali v službo z vlakom in prestopil potem na medkrajevni, če bo treba, in potem še na mestni promet, to lahko opravi z eno vozovnico. To ta hip v Sloveniji ni rešeno.

Če bi pa bil sprejet zakon, ki je danes predlagan, pa bi povzročil še dodatno zmešnjavo, ravno zaradi tega, ker bi občine lahko same vzpostavljale tudi medkrajevni linijski prevoz, neodvisno oziroma brez soglasja države k temu, ki pa je odgovorna za medkrajevni linijski prevoz. In za medkrajevni linijski prevoz imamo v Sloveniji sklenjene koncesijske pogodbe in občine bi lahko posegale tudi v to koncesijsko pogodbo brez soglasja teh koncesionarjev oziroma brez organa, ki bi moral uskladiti ta odnos med koncesionarji in občinami. Ta zakon pravzaprav izpušča to soglasje, kar pomeni, da resnično lahko dobimo stanje, ko bodo občine po svoje urejale linijski promet, država po svoje, glede na to, da že danes nimamo usklajenega, kdo ga bo potem jutri uskladil? To je tisto ključno vprašanje, ki ga resnično moramo intenzivno reševati. Mislím, da ga je tudi možno rešiti, vendar žal ta zakon lahko pripelje samo do tega, da bo še večja zmešnjava, kot je trenutno na tem segmentu v prometu.

Zato v Poslanski skupini Socialnih demokratov samo majhnega segmenta tega področja ne moremo podpreti, mislimo pa, da je resnično nujno, da se čim prej sprejme Zakon o integriranem javnem potniškem prometu, ki bo uskladil prav vse izvajalce in predvsem reševal tudi te potrebe potnikov ter vseh uporabnikov, tako cest kot železnic, da bomo preusmerili čim več ljudi na linijski prevoz, ne pa da se vedno več ljudi prevaža z avtomobili in s tem povzročajo zastoje in onesnažujejo tudi okolje. Skratka, tako majhnega segmenta, ki

bi še poslabšal že tako neurejeno razmerje, v Poslanski skupini Socialnih demokratov ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Lep pozdrav kolegicam in kolegom ter državnemu sekretarju!

Mi bomo ta Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu podprli. Najprej pa nekaj uvodnih dejstev.

V Sloveniji javni potniški promet deluje v treh podsistemih. Najprej je železniški, urejen z Zakonom o železniškem prometu in z Uredbo o načinu izvajanja obvezne gospodarske službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu. Drugi je medkrajevni avtobusni promet, ureja ga Zakon o prevozih v cestnem prometu, ki določa, da država zagotavlja javni linijski prevoz potnikov, razen javnega linijskega prevoza v mestnem prometu, kot javno dobro, na podlagi javnega razpisa pa se podeli koncesijo najugodnejšim ponudnikom prevozov. In tretji sklop je mestni avtobusni promet. Organizacijo in način izvajanja linijskih prevozov v mestnem prometu lahko občina določi kot gospodarsko javno službo, v mestnih občinah, ki imajo več kot 100 tisoč prebivalcev, pa se obvezno opravlja kot lokalna gospodarska javna služba. Vsi ti trije podsistemi so med seboj nepovezani, na kar opozarja tudi sprejeta Resolucija o prometni politiki Republike Slovenije, ki med drugimi izhodišči ugotavlja, da imamo slabo razvit in nepovezan javni potniški promet. Za upravljanje gospodarske javne službe veljajo različni pogoji in merila za njihovo izvajanje ter predvsem različni kriteriji in metodologije spremljanja stroškov in prihodkov ter izplačevanja kompenzacij oziroma subvencij cestnemu in železniškemu prevozniku, zato je nujno, da se sprejme zakon, ki bo urejal integriran sistem javnega potniškega prometa. Zakon bi moral kot obveznost opredeliti uvedbo usklajenega voznega reda enotnega tarifnega sistema in enotnega informacijskega sistema za vse nosilce javnih prevoznih storitev. Cilj tega je seveda zmanjšati stroške, ki so v proračunu namenjeni potrebam javnega potniškega prometa in pritegnitev čim večjega števila potnikov, zlasti tistih, ki sedaj uporabljajo osebne avtomobile. Pomemben instrument, ki spodbuja rabo javnega prevoza, je lahko tudi enotna vozovnica, kar opredeljuje tudi resolucijo.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami Zakona o prevozih v cestnem prometu se natančneje opredeljuje funkcija izvajanja mestnega linijskega prometa v razmerju do ostalega javnega, medkrajevnega potniškega prometa. Po veljavnem zakonu je bila dana možnost izvajanje mestnega prometa v zelo omejenem obsegu, zgolj znotraj ene občine, izven pa le v

izjemnih primerih ob soglasju direkcije. Taka ureditev pa na podlagi prakse razvoj javnega potniškega prometa po nepotrebnem omejuje.

Predlagane spremembe sledijo tako usmeritvi sprejete Resolucije prometne politike Republike Slovenije, ki kot enega izmed ključnih ciljev poudarja večji pomen javnega potniškega prometa in preusmeritev osebnega prevoza na javni potniški promet. Taka usmeritev je zapisana tudi v dokumentih, ki jih na tem področju sprejela Evropska unija. Povečana raba javnega potniškega prometa pa pozitivno vpliva tudi na zmanjšanje emisij izpušnih plinov in na zmanjšanje povečanega prometa osebnih vozilnih zastojev v mestih.

Vsi ti razlogi nas navajajo na to, da bomo to novelo v Slovenski demokratični stranki podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Franc Pukšič. Prosim.

FRANC PUKŠIČ: Lep pozdrav, kolegice in kolegi. Gospod predsednik, predstavniki iz Ministrstva za promet.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu. Res je, da se tale zakon v prvi obravnavi dotika enega segmenta. Res je, da nekateri poslanci v Državnem zboru že tretji mandat opozarjamo na problematiko v zvezi z integriranim javnim prevozom in se seveda nič ne zgodi. Integrirani javni prevoz, v kar so tudi všteti prevozi otrok v šolo, seveda je to strošek občin in bi naj ostal. Absolutno nič ne želimo na tem področju spreminjati, ampak seveda želimo, da bi se te stvari uredile tako, da ne bi od 5 do 11-krat preplačevali prevozov otrok v šolo na tistih področjih, kjer ni konkurence, kjer se torej konkurenca ne prijavi, ker se prijavi samo eden prevoznik in seveda s ceno izsiljuje in lokalni skupnosti ne ostaja nič drugega, kot da s takšnim izvajalcem seveda pogodbo tudi podpiše. Zato je Predlog spremembe in dopolnitve Zakona o prevozih v cestnem prometu, kako je bilo tudi slišati s strani nekaterih kolegov drugih poslanskih skupin, dobrodošel, pa vendar ga torej ne želijo podpreti, ker dela samo ali pa spreminja samo en segment. Meni se pa zdi pomembno povedati, da bi seveda ob tej prvi obravnavi, kjer opozarjamo na več segmentov, bilo smiselno ta predlog enostavno sprejeti in s strani Vlade oziroma ministrstva pripraviti dopolnitve z amandmaji, s spremembami in torej tako priti do bistveno boljšega predloga zakona. Mogoče celo bi kdo v Vladi, na ministrstvu, celo prebral Resolucijo o prometni politiki Republike Slovenije, ki je bila sprejeta 3. maja leta 2006, sicer je pa to že dolgo je že štiri leta od tega nazaj in to je že prah prikril. Saj veste, resolucijo, to neki poslanci nekega Državnega zbora sprejemajo, ki je nepomembna ali pa bolj marginalna zadeva. Skratka, neumno se mi zdi, ko preberem mnenje Vlade in se

postavi, mi smo proti, prvič, drugič, tretjič in tako dalje. Namesto, da bi povedali, kaj in kako bodo uredili v naslednjem mesecu, dveh, pol leta in tako dalje, ker več kot 25% mandata jim je že izteklo.

V Slovenski ljudski stranki bomo spremembe predloga Zakona o prevozih v cestnem prometu podprli in seveda ob tem, tako kot smo že opozorili, pripravili tudi določene amandmaje. Vsekakor je treba predlagatelja spomniti, da bo treba dobiti v skladu s 140. členom Ustave tudi stališča s strani lokalnih skupnosti, ker se to veže na lokalne skupnosti. Ampak lokalne skupnosti niso proti temu, da se to končno obravnava. Tako kot je že bilo rečeno, si predstavljate, da bi v eni naši Sloveniji z dvema milijonoma mogoče res prišli do enotne vozovnice. Do enotne vozovnice železniške primestne, mestne, medkrajevne, linijske, regijske, kaj pa jaz vem, kako se ji že reče. In bi torej tako poenotili in dobili tako imenovani intermodalni terminal, kot se temu moderno menda reče.

Dva milijona nas je, pa bi pravzaprav v eni izmed evropskih držav to s kakšnim sklepom občinskega sveta uredili. Problem pa je v tem, da se tega ne lotite v Vladi, enostavno zato, ker je pač preveč lobijev, ki so privezani na te državne jasli, imajo koncesijo, pobirajo denar, dobijo denar. Ni važno, ali se pelješ s praznim avtobusom, denar so dobili in seveda potem stvari enostavno tečejo. Po drugi strani pa lokalne skupnosti, kot sem že rekel, v prevozih otrok v šolo zapravljajo gromozanske - se spomnite, jaz sem celo o tem govoril v Državnem zboru že nekajkrat, ko sem predstavljal številke in opozarjal, da občine, nekatere lokalne skupnosti tam, kjer je malo otrok, razpršeno in tako dalje, ker se pa pouk začne v točno določenem času, je treba iz vseh različnih delov otroke pripeljati, plačujejo celo od 8 do 10% proračuna za prevoz otrok v šolo. Ali pa, govoril sem o tem, da je cena 10-krat višja, kot če bi danes poklicali na agencijo in bi si zaželeli v nedeljo izlet v Benetke.

Torej, spoštovane kolegice in kolegi, v Slovenski ljudski stranki smo že povedali, da bomo predlog zakona podprli. Pričakujemo pa s strani Vlade nekoliko bolj argumentirana stališča, mnenja, da ne bodo napisali le, da predlog predlagatelja koncept pojma "mestni promet" popolnoma spreminja. Si predstavljate kaj to pomeni za državljanke in državljane?! Da koncept pojma "mestni promet" popolnoma spreminja. Od tega pa naši državljani in državljanke nekaj imajo. Mislim, ej, birokrati dragi moji, ali se zavedate kakšne neumnosti pišete v ta svoja mnenja?! Mislim, to je nepojmljivo. Res pa je, da bi se to bistveno drugače urejalo, v kolikor bi imeli regije. Vendar, ko ste 1. februarja 2008 regijam napovedali smrtno obsodbo, žal tega preko regij, kar bi se tudi preneslo na regijsko področje, ne boste oziroma se ni zgodilo in se to žal tudi ne more urejati. Predlagam, da resnično razmislite o tem in zakon, ker v prvi obravnavi, torej v drugi obravnavi o prevozih v cestnem prometu

spremenimo, dopolnimo in ga naredimo takšnega, da bomo lahko državljanke in državljanom, ko nas bodo vprašali, ali ste na prejšnji seji naredili tudi kaj za nas, lahko rekli: No, ja, ja smo, naredili bomo enotno vozovnico za prevoz v naši državi. S tem bomo seveda tudi izredno vplivali na ekologijo in na manjšo potrošnjo, skratka na zmanjšanje CO2 - vse to, česar so nas polna usta besed, vendar ni dejanj.

Pozivam k dejanjem!

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev bo predstavil Anton Urh.

Prosim.

ANTON URH: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi.

Predstavil bom stališče Poslanske skupine DeSUS k Predlogu zakona o prevozih v cestnem prometu.

Mestni in medkrajevni avtobusni promet ter železniški promet so trije segmenti javnega potniškega prometa, za katere lahko popolnoma upravičeno zatrdimo, in v tej točki pritrdimo predlagatelju, da so slabo razviti in nepovezani. Vendar, pa po naši oceni tudi predlog zakona, ki je pred nami, ne prinaša nobenih izboljšav na tem področju. Morebiti bi lahko celo rekli, da s predlogom dopolnitve 3. člena in spremembo 53. člena veljavnega zakona vnaša zmedo, saj bistveno spreminja veljavni način upravljanja javnega linijskega prevoza potnikov v cestnem prometu. Prav tako predlog novele s spremembo 53. člena veljavnega zakona spreminja koncept pojma "mestni promet". Predlog posega tudi na področje, ki ga sedaj ureja Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe, javne linijski prevoz potnikov v notranjem cestnem prometu in o koncesiji te javne službe. Predlog bi lahko povzročil bistveno kršitev izvajanja koncesijskega razmerja, saj na predlagani način ni mogoče zagotavljati izključne pravice koncesionarjem, kar pa je eden od temeljev koncesijskega razmerja. Ker bi z rešitvami v predlagani noveli prišlo do prekrivanja ali mešanja obstoječe gospodarske javne službe in lokalne gospodarske javne službe, bi bila priprava voznorednega sistema linij praktično onemogočena in popolnoma omejena, kar je v nasprotju z namenom prometne politike, ki teži k trajnostni mobilnosti oziroma integraciji sistema, ki se tudi pripravlja v obliki integriranega javnega potniškega prometa.

V Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, zato ga ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Srečko Prijatelj. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi.

Glavni očitek Vlade danes je bil, da v bistvu bi zelo na ozkem segmentu uredili problematiko, če bi seveda ta Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona v cestnem prometu sprejeli. Poglejte. Stališče Slovenske nacionalne stranke je, da javni potniški promet v Republiki Sloveniji ni sistemsko in seveda pravilno urejen in da se na stihijski način ureja po domače. V Slovenski nacionalni stranki že vrsto let opozarjamo na dejstvo, da bi seveda morali iti na to ureditev, kot jo poznajo vse druge države po svetu, in seveda usmeriti predvsem to veliko pretočnost potnikov na podzemno železnico, ki bi bila seveda povezana tudi v primestnem prometu. O tem ni razmišljal do danes še nihče. Številne pobude Slovenske nacionalne stranke so bile dane tej vladi in prejšnji vladi, vendar so vedno naletele na gluha ušesa. Vem, rekli boste, to je velik projekt, tega se ne da narediti, ampak za razmislek. Tehnično je projekt res zahteven, je pa izvedljiv in če vzamemo v obzir samo to, da promet narašča, da v bistvu Ljubljana ni ustrezno povezana, da se s tem, jaz sam vsak dan prihajam s Primorske in ni dneva, da ne bi bila, bom rekel, nesreča na tej avtocesti. Ljubljana se že duši v prometu, dejstvo pa je, da iz leta v leto je tega prometa tudi več. Sedaj smo v temeljiti prenovi železniške postaje, pa vendar se zelo slabe rešitve zavzemajo pri tem. Ta tirna povezava bi absolutno morala biti v bistvu podzemna tirna povezava, s seveda ustrezno železniško povezavo in primestnim prometom.

V razmislek bom podal podatek, koliko Ljubljana pobere samo, bom rekel, kazni za nepravilno parkiranje. Milijone evrov, to vemo. In, če bi Vlada Republike Slovenije resno razmišljala rešitvi tega prometnega vprašanja, seveda, potem bi namenila vsaj toliko kot zmore pobrati Ljubljana, za razvojne študije, pripravo projektov in v nekaj letih bi lahko imeli projekt, ki bi bil tudi možen za realizacijo. S tem naj bi bila vprašljiva tudi, bom rekel, kombiniran potniški promet in pa seveda uporabnost tega potniškega prometa bi se razširila tudi na drugo populacijo, ki si enostavno ne more privoščiti tega, da bi poiskala službo v Ljubljani, ker vlaki so že prepolni, če pogledamo, kako se duši železniški potniški promet, bom rekel, v tej majhni pretočnosti in kako Ljubljana ne more sprejemati tega, kar bi sicer lahko, če bi imela to urejeno. Prometna politika v Ljubljani je pa tudi taka, da več ali manj porabimo več za čakanje na semaforjih, kot pa seveda za prihod v samo Ljubljano.

Skratka, v Nacionalni stranki pozivamo, da javni potniški promet uredimo na primeren način z neko strategijo, ki bo imela jasno vizijo in ki bo imela tudi v proračunu svoje mesto - prestolnica si to zasluži - in na način, kot danes urejamo, da zgolj pobiramo kazni, nimamo pa urejenih niti parkirnih površin in seveda temu primerno tudi povečujemo nevarnost pretočnosti oziroma prometa v Ljubljani in tudi na drugih

cestah, je neodgovorno dejanje. Mislimo, da bi morali seveda to narediti vsaj tako, kot imajo vsa večja mesta. Vem, rekli boste, tudi mogoče, če bi to naredili proti Vrhniki, da bi bilo problem graditi, ker je tam pač okolje tako, da je vodozbirno območje, močvirno območje in tako naprej. Za primer vam bom dal, da ceste potekajo danes že tudi v predorih pod morjem. Tako, da to ne bi bil nikakršen problem.

To, kar predlagatelji predlagajo danes, je pa resnično mogoče droben segment, ki ga lahko naredimo danes. Ni treba tega odlašati na jutri in se izgovarjati, da bomo čakali neko novo študijo, ki bo stala milijone in milijone evrov, mogoče pa niti ne bomo mogli zasnovati predpripravnih projektov za izvedbo tega.

Mi to pozdravljamo, seveda pa Vladi predlagamo, naj razmisli o pristopu k tej politiki prevozov v cestnem prometu na nek evropski način, moderen način in začne razmišljati tudi o tem, kako bo Ljubljana jutri izgledala, če se bo ta promet povečeval s takim tempom, kot se. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Miran Jerič.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani državni sekretar s sodelavcem, kolegice poslanke in kolegi poslanci!

Število potnikov v javnem linijskem avtobusnem potniškem prometu permanentno upada, zaradi česar je dejavnost v dolgoletni latentni krizi, ki občasno preseže okvir odnosov med Ministrstvom za promet ter izvajalci oziroma koncesionarji. Žal ostaja kljub globoki ekonomski in finančni ter okoljski krizi glavno prevozno sredstvo v naši državi osebni avtomobil, s katerim se v povprečju vozi 1,1 potnik. Ravno hiranje sistema javnega potniškega prometa, še posebej avtobusnega, kaže na dolgoleten popoln neuspeh prometne politike in njenih nosilcev, kar je pripeljalo do tega, da je javni linijski avtobusni promet pastorek prometne politike. Pri tem svoj delež odgovornosti nosi tudi stranka, ki je predlagala obravnavani zakon.

Predlog zakona sicer ni obsežen, vseeno pa močno in nevarno posega v šibak sistem avtobusnih prevozov, ki se nahajajo v permanentni latentni krizi, kar še posebej velja za javni linijski avtobusni prevoz. In kaj moti predlagatelje iz vrst Slovenske demokratske stranke? Po njihovem mnenju naj bi veljavni zakon preveč restriktivno omejeval možnost izvajanja mestnega avtobusnega prometa, in sicer zgolj znotraj občine, izven pa le v izjemnih primerih ob soglasju Direkcije Republike Slovenije za ceste. Taka ureditev naj bi po njihovem mnenju razvoj javnega potniškega prometa po nepotrebnem omejevala in s tem omejevala tudi preusmerjanje potnikov z osebne na javni potniški promet.

V Liberalni demokracije Slovenije menimo, da takšen predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Prvi argument za našo odločitev je načelne narave, saj menimo, da sistem javnega linijskega prevoza potnikov v cestnem prometu zaradi svoje narave in stanja, v kakršnem se nahaja, ne prinese parcialnih in slabo preišljenih posegov v ta sistem, razen če se želi v že tako problematični prometni podsistem uvajati dodatno nesistematiko. Drugi argumenti so enaki argumentom, ki jih je predstavila Vlada Republike Slovenije v svoji predstavitvi.

V LDS-u se nam glede na trenutno veljavni sistem zdi razumljivo, da se javni linijski prevoz znotraj posameznega naselja opravlja le izjemoma, ter da je v manjšem obsegu možen tudi med sosednjimi naselji, če to narekuje dnevna migracija prebivalcev v večjem mestu in če se s tem ne posega v izvajanje gospodarske javne službe, ki jo zagotavlja država, torej javni linijski prevoz potnikov kot gospodarske javne službe, ki jo zagotavlja država. Ravno tako se nam zdi razumno, da mora za takšne rešitve občina dobiti dovoljenje koncidenta, to je Direkcije Republike Slovenije za ceste. Sedanje začasno podaljšanje koncesije so podeljene na določenih koncesijskih območjih, kar predstavlja obstoječo mrežo linij avtobusnega javnega prevoza. Koncesijski odnos pomeni tudi izključno pravico izvajanja določene dejavnosti, v kar pa posega obravnavani predlog zakona. Prišlo bi namreč, po našem mnenju, do prikrivanja ali mešanja obstoječe gospodarske javne službe in lokalne gospodarske javne službe, s tem pa do onemogočanja zagotavljanja izključne pravice koncesionarjem, kar pa je eden od temeljev koncesijskega razmerja. V Liberalni demokraciji Slovenije sicer razumemo interes predvsem mestnih občin, da se mestne linije podaljšajo čez meje naselij in občin, kar bi postopno zmanjšalo prometne obremenitve v mestih. To pa pomeni, da bi občine po svoje urejale javni linijski prevoz potnikov v cestnem prometu. Delen ali popoln umik države na tem segmentu javnega linijskega prevoza brez predhodne vzpostavitev pokrajin in brez celovite spremembe sistema javnega avtobusnega prevoza pa je po mnenju LDS-a preveč tvegan. Ni namreč zagotovila, da bi občine resnično uskladile svoje interese, ravno tako niso zagotovljeni stabilni finančni viri. Po našem mnenju bi to pripeljalo še do večje neenakosti v dostopu do te javne storitve med državljanke in državljani glede na kraj prebivanja oziroma bivanja.

V LDS-u smo trdno prepričani, da je nujno ohraniti vsaj dosedanje stopnjo mobilnosti prebivalcev z javnim linijskim cestnim prevozom, cilje pa mora biti izboljšanje te mobilnosti ter kvaliteta avtobusnih prevozov še posebej prebivalcev na odmaknjenih področjih, kjer marsikje javnega linijskega prevoza že leta ni več.

Kot že povedano, v Liberalni demokraciji Slovenije menimo, da predlagani zakon ne omogoča doseganje tega cilja,

zato predloga zakona ne podpiramo. Hkrati pa izražamo svojo željo, da Ministrstvo za promet pospeši pripravo novega sistema podelitve pravic upravljanja javnih linijskih prevozov in s tem v razumnem roku konča sedanji sistem podaljšanja prejšnjih koncesijskih razmerij.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. S tem smo končali s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar. Ne bo razpravljajal. Gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

S tem predlogom zakona se ureja funkcija izvajanje linijskega mestnega prometa do ostalega javnega medkrajevnega prometa. Do sedaj je bilo to urejeno le znotraj mestnega prometa pa še ta v omejenem obsegu znotraj občine. Takšna ureditev po nepotrebnem omejuje razvoj javnega potniškega prometa namesto, da bi se približal potrebam potnikom, kar je ključni cilj, da se gostota prometa po mestih zmanjša, in edina logika je, da se ljudje poslužujejo javnega prevoza, zato je prav, da se razširi tudi na ostale občine in ni vezan na eno mestno občino ter se ustvarijo pogoji cenejšega in čistejšega prevoza. Možnost, da lahko občine, dobro bi bilo več občin skupaj, ustanovijo skupno gospodarsko službo, kar dosedaj ni bilo urejeno, vendar to ne sme biti interes posameznikov po zaslužku, ampak mora biti to interes širše zainteresirane javnosti, kar bo prineslo zadovoljstvo med ljudmi pa tudi sledilo se bo dopolnitvam zakona. Seveda pa bi bilo prav, da se vse spremembe in dopolnitve prej poskuša uskladiti že z obstoječim prevoznikom, ki ima v tej smeri tudi največ izkušenj. To, da mestni promet, ni razširjen na sosednje občine, je predvsem krivda županov, ki niso za tovrstni javni prevoz, kajti ta prevoz bremeni proračun občin. Tu pa se vidi odnos županov do tistih občanov, upokojujencev, invalidov in ostalih, ki nimajo možnosti poslužiti se še kakšnega drugega prevoza, imajo nizke pokojnine in so odvisni od socialnih transferjev. Zato je prav, da se pomisli na te ljudi tudi takrat, ko ne potrebuješ njihove podpore za izvolitev. Takrat skačejo okrog njih, da ne rečem, kot opice, ko pa je treba kaj narediti, pa pozabljajo na te ljudi. Zato je prav, da se v tej smeri nekaj naredi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. K besedi se je prijavil gospod Alan Bukovnik. (Ne bo razpravljajal.) Gospod Franc Bogovič, izvolite.

FRANC BOGOVIČ: Lep dober dan! Ker sem poslanec in župan, sem očitno tudi ena tistih opic, ki skačejo okoli, kot je gospod Majhenič omenil.

V posavskem prostoru se zadnji dve leti intenzivno pogovarjamo ravno o tem, kar predvideva in kar bi omogočila ta

novela zakona. Spremljamo tudi postopke, kako se podaljšujejo koncesije, kako se tudi v času prejšnje vlade očitno na prometnem ministrstvu ni dalo dogovoriti in poiskati rešitev. Posavski prostor, ki, mimogrede, tudi želi postati pokrajina - ali nam bo to uspelo ali ne, ne vemo, glede na predloge, je pa v obrazložitvi Vlade zapisano, kakšen je manko pokrajin. Zato mislim, da je odgovor Vlade, ki ga je tu dala, eden najslabših, kar sem jih doslej prejel oziroma ki smo jih prejeli poslanci, kadar opozicijske stranke vlagajo zakone. Običajno je bilo vsaj toliko ambicije, da se je zapisalo, da Vlada pripravlja sistemski zakon, tu se je pa na nek način polemiziralo s tem, kot da integracija tega prometa ni potrebna. Bom ponazoril na primeru, ki sem ga že omenil.

Posavje predstavljajo tri občine, Sevnica, Krško, Brežice, železnica gre skozi savsko dolino in prav tako linijski promet. Občina Krško, občina Sevnica in tudi občina Brežice se trudijo in plačujejo javni promet za upokoјence in otroke, zato da pripeljemo otroke v glasbeno šolo, na športne treninge. In manjka nam ravno ta segment, da bi naredili model, po katerem bi integrirali ta svoj mini mestni promet z linijskim prometom, kot sta železniški in avtobusni promet. Mislim, da je napačna ta usmeritev, da se bo čakalo na pokrajine in ne vem kaj, saj bi takšna rešitev to omogočila tistim okoljem, ki so se sposobna dogovoriti. In verjemite, toliko razuma, toliko modrosti na lokalnem nivoju premoremo, da se ne bodo podeljevali koncesije oziroma da bi se linije podvajale. Gre za to, da danes nevezano ena od druge potekajo posamezne veje javnega prometa in na koncu ugotavljamo, da so vsi prazni. Trdno smo prepričani, da če bi omogočili rešitev, da bi v Sevnici iz mirnske doline imeli vozila javnega prometa občine Sevnica, potem po železnici ali po regionalki, z železnico ali z linijskim prometom, in zopet v Krškem z javnim prometom do srednje šole, in če pa bi to lahko združili v enotno karto, bi bila ta možnost bistveno večja. Pričakovali bi, in to bi bila tudi možnost, da se tudi v sedanjem času združita resursa ministrstva, ki plačuje za koncesionarje, prav tako pa so, kot smo že dejali, nekatere občine aktivne na tem področju in se zavedamo te odgovornosti in tudi sami bi delno participirali, kot že danes delamo, v ta mestni promet. Bistveno več in bistveno bolj učinkoviti pa bi vsi skupaj postali, če bi lahko na koncu tudi omogočili neko enotno karto.

V tem delu je očitno usoda tega zakona podobna usodi vseh tistih zakonov, ki jih opozicija predlaga, tistih, za katere mogoče tudi sam kdaj mislim, da so vloženi zato, ker se že vnaprej ve, da ne bodo sprejeti, ker jih je vložila opozicija in so mogoče kdaj tudi nerealni. Pri tem zakonu pa bi pričakoval proaktivno vlogo ministrstva, da bi se s takšnim zakonom ukvarjali ga dopolnilo ali vsaj toliko korajže in ambicije imelo, da bi povedalo, da je intenca te zadeve pravilna in da zagotovo ni prav, da čakamo neke pokrajine,

ampak bi lahko to iniciativo prepustili lokalnim skupnostim in potem v povezavi z direkcijo to zadevo tudi uredili.

Na tej točki moram mirno reči, da se še enkrat pokaže tudi odnos do lokalnih skupnosti in bojazen pred tem, kako se na nek domač, enostaven način na lokalnem nivoju obnašamo. In v tem delu se mi zdi, da bi se lahko ta princip subsidiarnosti, kjer bi lahko zaupali lokalnim okoljem, da bi se znala v tem delu modro dogovoriti, tudi prepustili. In prepustili tudi v enem delu iniciativi nekih okolij. In verjemite, ni toliko linijskih prevoznikov, da bi se tudi sami javljali na te zadeve. Linijskih prevoznikov manjka, manjka pa jim predvsem to, da bi jim napolnili avtobuse, da bi se lahko ta promet tudi upravičil in s tem tudi naredili vsi učinki, ki jih javni promet lahko uredi.

Zato pričakujem več ambicioznosti na tem delu. Če je možno, sprejetje tega zakona, sicer pa v čim krajšem času neko rešitev, ki bo državljanom in državljanom Republike Slovenije, ne zgolj velikim mestnim občinam, ampak tudi tem regionalnim okoljem, kjer si želimo te povezave, to omogočila.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Prijavil se je gospod Anton Urh. (Ne bo razpravljajal.)

Besedo ima gospod Srečko Prijatelj, izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.

Jaz sem prepričan da zasnova moderne prometne politike na področju prevoza potnikov je nujnost za Slovenijo. Do danes o tem v Državnem zboru po obdobju osamosvojitve še nismo govorili. In prav gotovo je res, da če govorimo o zahtevnosti projekta, ki bi moral združevati večino občin, je tudi finančni zalogaj tako velik, da si ga mogoče Vlada - ta ali prejšnja ali bodoča - sploh ne upa zasnovati.

Ampak glejte, zaradi velike pretočnosti, velike dnevne migracije v Ljubljano je ta projekt podzemne železnice upravičen komercialno in ni treba, da iščemo zgolj samozadostno finančno rešitev znotraj proračuna, lahko razmišljamo tudi o tem, da bi bil to v bistvu dober posel, ki bi ga z veseljem sprejel marsikdo od koncesionarjev, ki bi seveda s koncesijo prišel zgraditi to zadevo. Projekt bi bil v izgradnji več let in bi se lahko izvajal fazno.

V Slovenski nacionalni stranki smo trdno prepričani, saj naš predsednik je že večkrat tudi pisno, tudi sam sem že pisno podajal predlog na Vlado in na ministrstvo, da bi se k temu res pristopilo. Do danes še nimamo, bom rekel, niti pametne zamisli, niti Vlada ni pomislila, da bi bilo treba pristopiti k temu.

Jaz bi želel povedati to, da danes skoraj ni družine, ki ne bi imela dveh ali treh avtomobilov, in da se večina ljudi vozi v službo v Ljubljano. Če tega ne bomo naredili, bo smrtnost na naših cestah še večja kot je danes, in se nam

povečuje, jo z nekimi restriktivnimi ukrepi blažimo ali pa v bistvu časovno omejimo, vendar se ti intervali zmanjševanja in povečevanja, glede smrtnosti stalno ponavljajo. Če bi potegnili neko krivuljo, bi videli, da smrtnost na cestah narašča. Predvsem je žalosten podatek, da nam na leto umre za en razred otrok. In zaradi tega bi morali razmišljati o tem, da razbremenimo ceste in da tudi na nek način naredimo vsa mesta bolj prijazna, tudi Ljubljano predvsem, da se ne bo dušila v tem prometu in da povežemo Vrhniko, Kamnik in gorenjsko progo z Ljubljano in to s podzemno železnico.

Če tega ne bomo naredili, še enkrat poudarjam, se Ljubljana ne bo mogla dejansko kosati v tem pogledu, v pogledu prometne rešitve, predvsem na prevozu, na segmentu prevoza potnikov, z drugimi evropskimi mesti. Druga evropska mesta so to že vse naredila. In tudi kanalizacijski problemi, tako infrastrukturni problemi so rešeni s tem, ko se začne v bistvu ta sanacija. Jaz ne bi rad opozarjal na to, da imamo tudi na tem področju zelo velike probleme, ker je treba stalno nekaj prekopavati.

V Slovenski nacionalni stranki, še enkrat poudarjamo, da če nič drugega, spoštovani državni sekretar, en razpis, ki ne stane nič, za idejno rešitev, bi ministrstvo oziroma ta vlada pa vendarle premogla. Poglejte, ta dvorana je obnovljena z idejo mladih arhitektov. Skupina mladih arhitektov je dobila natečaj za izvedbo izvedbenega projekta. In danes sedimo v lepi, moderni dvorani, ki jo je zasnovala nova generacija slovenskih arhitektov. Jaz verjamem, da premoremo v Sloveniji toliko znanja, da bi lahko dobili dobro idejo, ki bi jo kasneje razvijali v projektno zasnovo. Denar, kot rečeno, ni problem. Verjamem, da bi lahko tudi z evropskimi sredstvi to naredili. Vemo, da to ni možno narediti v enem dnevu. Je pa projekt dobrodošel tudi zaradi tega, ker se Slovenija nahaja v krizi. In to je delo za več let. Pobuda s tega mesta še enkrat. Ne moremo zapisati zgolj samo to, da se javni linijski opravlja znotraj naselja, le izjemoma v manjšem obsegu je možen tudi med sosednjimi naselji, če to narekuje dnevna migracija prebivalcev. Seveda je neko opravičilo k temu, da Vlada predlaganih rešitev ne podpira. Vendar pa ni celovita zasnova rešitve problema. Zato še enkrat, dobronamerno podajamo ta predlog. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jakob Presečnik. (Ne bo razpravljajal.) Gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Gospod državni sekretar je govoril o študijah in analizah. Prepričana sem, da resna analiza in študija, ki bi analizirala območje, konkretno glavnega mesta Ljubljane z okolico, bi zagotovo potrdila potrebnost sprejema tega zakona oziroma predloga, ki smo ga podali v SDS.

Nekateri ste govorili, da so težava župani, ki niso zainteresirani. Mislim, da večina županov je zainteresiranih, ker želi delati v korist svojih prebivalcev, ki so, kot rečeno, na primeru Ljubljane z okolico, večinsko vezani na zaposlitev v Ljubljani in dnevno odhajajo v Ljubljano.

Nekaj takih praks že poznamo. Do Brezovice oziroma Notranjih Goric vodi avtobusna linija 6B. Potem je bila uvedena tudi linija do Podpeči oziroma Jezera 19B. Problem nastaja s podaljšanjem avtobusne številke 3 proti Škofljici, kljub temu da so župan in občani zelo zainteresirani, ker dnevno na radiu poslušamo, da so zastoji proti Ljubljani iz smeri Kočevja-Škofljica. Včasih bi bolj pritrdila temu, da je problem v županu večje občine oziroma glavnega mesta, ki se selektivno dogovarja in določa, kam bo mestni promet vozil. Konkretno sem že omenila Podpeč ali pa Brezovico, ker vemo, da so tam tudi kakšne novogradnje, ki se težko prodajo, če ni dobre povezave z glavnim mestom, ampak to je stvar tistega župana. Morda je bolj pomembno to, da nima mesto težav samo zaradi nekaj 10 tisoč avtomobilov, ki se dnevno vozijo v Ljubljano. Odločitev župana je, da bomo gradili garaže, naštetu garaž in ljudem to zaračunavali, namesto da bi razmišljal, da bi ta denar, ki ga investiramo v garaže, in pri tem uničujemo dediščino, pa še kaj drugega, raje namenil za to, da se podaljšajo ti prevozi mestnega prometa in se s tem omogoči vsej tej periferiji, še vedno bo mnogo avtomobilov, da lahko prihajajo v mesto na delo in jim ni treba stati v koloni od nekaj kilometrov pred mestom in potem traja za prevoze 10 kilometrov eno uro in pol. Problem ni samo v tem, problem je tudi v tem, da to pomeni veliko obremenitev za okolje. Mi smo včeraj glasovali o zakonu, kjer smo dodatno obdavčili vozila, ki bolj obremenjujejo okolje, tukaj nas pa okolje pravzaprav nič ne zanima. Namesto da bi s podaljšanjem mestnega prometa zniževali izpuste, skrbeli na ta način za okolje, Ljubljana je mimogrede v skupini zdravih mest, čeprav tudi študije kažejo na to, da je velika onesnaženost ozračja, da v večini le-ta presega dovoljene meje in tako naprej, ampak o tem se v zvezi s tem ne pogovarjamo, čeprav bi se po mojem morali.

Jaz prihajam iz občine Ig. In od Kočevja, od Pijave Gorice do Škofljice je konstantno vsako jutro kolona. In veliko teh voznikov se odloči, da bodo šli čez Ig. In imamo potem celo obremenitev, čez center Iga gre ogromno ljudi iz Kočevja, Ribnice, in to na mestih kjer naši otroci hodijo v šolo, kjer je šolska pot, kjer je že tako velik prometa, ker se tudi občina Ig močno širi, predvsem hribovit del in podobno. Kot sem rekla, vsako jutro poslušamo, kje vse so zastoji, praktično vsako jutro že na istih mestih in za ta mesta ne želimo narediti nič. Vlada pravi, da bi s tem paralelno vzpostavili nov sistem, ki bi slabil učinkovitost in tako naprej in da so dosedanje študije in prakse pokazale, da je najprimernejši sistem upravljanja javnega potniškega prometa na državnem nivoju. Jaz se s tem ne strinjam. In tudi

obrazložitev, da bi to uredili s pokrajinami, je lahko čisto sprejemljiva, ampak pokrajin očitno v tem mandatu ali pa vsaj v nekem doglednem času še ne bomo sprejeli, ljudje pa izhajajo iz prakse, o kateri vi govorite. In iz prakse so se pokazale potrebe po tem, da mestni avtobus številka 3 vozi na Škofljico ali pa, ne vem, števila 19 mogoče na Ig, ne samo do Podpeči oziroma Jezera. In ne vem, zakaj nikoli ne znamo prisluhniti praktični problemom, ker, saj vemo, država, preden se kaj obrne v tem aparatu, mine kar nekaj let in lahko zdaj celo večnost spet čakamo, da bodo nastale pokrajine in bomo to na ta način uredili.

Zato smo se mi odločili in predlagali zakon, ki je pred nami in mislim, da bi ga morali podpreti. In jaz ne bi tako grdo govorila o županih, da niso zainteresirani. Župani so zelo zainteresirani, potem pa dobijo odgovor, da zakon ta trenutek tega ne omogoča in smo stvar zaključili in se ne da na tem nič narediti. Jaz bom zakon podprla, ker želim, da omogočimo tudi prebivalcem Škofljice, Grosuplja, Iga in vseh teh okoliških krajev, ki dnevno prihajajo v Ljubljano, en bolj sprejemljiv prevoz. In niso problem samo zaposleni, kot je bilo že rečeno, so tukaj tudi dijaki, študentje in potem imaš na vsakem koraku nekoga, ki stopa, ker na Ig uspe voziti zjutraj en avtobus ob osmih, potem pa do dvanajstih nobeden. Za vse te je treba poskrbeti, in to ni malo ljudi. Izkazalo se je tudi, da mestni avtobus 6B, ki vozi do Notranjih Goric, je poln. Tam so uredili parkirišče in je to sedaj nek normalen prevoz do Ljubljane, tudi bistveno bolj varen in, kot sem rekla, tudi okoljsko veliko bolj prijazen. Jaz bom zakon podprla in predlagam, da podobno naredite tudi ostali.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Za besedo je prosil predlagatelj dr. Peter Verlič. Izvolite.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Očitno je res interes za težave ljudi v tem Državnem zboru tako majhen, da pravzaprav nočemo o tem niti razpravljati. O tem predlogu zakona smo sicer slišali stališča poslanskih skupin in Vlade. Vlada pravi, da bo pravzaprav rešila javni potniški promet tako, da bo to vse funkcioniralo s strani države, da seveda je velik problem, ker nimamo pokrajin. To je zelo zanimivo, kar to je tudi eden izmed argumentov, ker ni pokrajin, ne moremo imeti ustreznega javnega potniškega prometa. Zelo pa razpravljavce tudi v stališčih poslanskih skupin skrbi, kaj se bo zgodilo z obstoječimi prevozniki, obstoječimi koncesionarji, ki že imajo koncesije in so tudi, to moramo tukaj priznati, del problema. Obstoječi linijski prevoznik, ki vozi iz Kočevja proti Ljubljani medkrajevni avtobus in ima eno postajališče na Škofljici, je sedaj del problema, ne del rešitve. Namesto da bi mi iskali rešitev, da bi dobili čim več potnikov, pa sedaj na račun koncesionarjev, ki so obstoječi, trpi javni interes. In o tem danes govorimo. To, da s tem izvajamo zmedo, kar sta

povedala tudi predstavnika poslanskih skupin tudi DeSUS, SD in LDS, tega pa ne razumem. Ne razumem, kakšna zmeda. Potem, da število potnikov stalno pada. Res je, to je res, število potnikov pada. Ampak pogledajte pa sedaj konkreten primer mestni avtobus številka 6B Vnanje Gorice. Tam število potnikov narašča, ampak ureditev tistega sistema, da vozi proga 6B Vnanje Gorice, pa sledi točno temu, kar piše v tem našem predlogu zakona. Dve občini lahko gospodarsko javno službo uredita v mestnem prevozu, pa je tam najbrž tudi obstoječi koncesionar. Ampak sistem točno takšen, kot je, funkcionira in potnikov je več. Ne razumem, da je obstoječe koncesionarje, prevoznike tako strah, če bi upoštevali to določilo tega našega 2. člena, kjer se pravzaprav obstoječi koncesionar s koncesijo prilagodi, saj nihče nič ne odvzame. Za začetek, sam predlog zakona, morda ga še enkrat preberemo počasi. Ne da občina mora, lahko ena ali več občin določi kot gospodarsko javno službo. Tako kot je kolega poslanec Bogovič prej lepo povedal, saj občine želijo, konkretno imajo problem. Škofljica ima konkreten problem. Pridružuje se Grosuplje, Ig. Ker prihajamo s tega področja, to poznano, ker zaledje Ljubljane se širi. Tudi gospod poslanec, ki prihaja iz Kočevja, ve, kaj se zgodi na Škofljici. Nobene zmede ne bi bilo. Mestni avtobus bi peljal in dobra rešitev je to. In direkcija in ministrstvo bi moralo pri tem pomagati. V tem predlogu ne gre za nobeno zmedo, ne gre za nobeno uničevanje sistema javnega linijskega potniškega prometa, ker lepo piše, da pogoje za organizacijo in način izvajanja linijskih prevozov predpiše minister, pristojen za promet, s pravilnikom. Ministru smo dali tudi v našem predlogu kompetenco, pristojnost, da ne bo razrušil sistema, da bo lahko z obstoječimi koncesionarji, ki tam vozijo, pripravil dober vozni red, dober za potnika. Prosim, mi v Državnem zboru, mi prvi obrnimo to filozofijo. Se strinjam, da tudi v preteklem mandatu ni bilo vse idealno, seveda ni bilo. Jasno. Ni se treba več vsakič sklicevati na prejšnji mandat. Poslušamo to vsak dan. Ampak spremeniti je treba filozofijo in tukaj priporočam ministrstvu in vsem nam, naredimo mi prvi majhen korak. Sistem takšen že deluje. Ta sistem že deluje v Ljubljani. Deluje odlično proti Vnanjim Goricam, proti Podpeči, ampak proti Škofljici pa ne more, proti Grosupljemu tudi ne more, proti Igu tudi ne in verjetno proti Domžalam tudi ne. Zakaj ne? Zato, ker pravite, da zakon o prevozih v cestnem prometu tega ne dovoljuje, razen pod posebnim, izjemnim, ne vem kakšnim dovoljenjem direkcije. Ampak sistem je dober. Takole bom rekel. Predlog zakona, ki ga danes vlagamo, teh sprememb, že sledi dejanskemu stanju na terenu. Če bi bilo slabo, potem bi najbrž progo 6 proti Vnanjim Goricam ukinili. No, poskusite direkcija to, ukinite progo in recite, da je to slabo, da uvaja zmedo in da bodo obstoječi koncesionarji, prevozniki propadli. Ne bodo! Vključite jih v sistem, zato jih imamo. Prevozniki bi morali biti prvi, ki bi morali biti najbolj zainteresirani za to. Res

je, niso samo ljubljanske občine, jaz sem prepričan, da je več takih migracijskih občin, ki bi rade vzpostavile mestni promet. In ne bi imele nič proti temu, če bi še vedno vozil avtobus od Maribora proti Ljubljani, kot medkrajevni linijski promet. Nobena občina ni zainteresirana za ukinitve povezovanj v Sloveniji. Ampak za tiste migracije na področju več občin reči, da Škofljica-Grosuplje ne smeta med seboj imeti mestnega prometa, ne smeta imeti avtobusa, ker to piše v zakonu, in to povedati ljudem, da zaradi zakona.

Predlog sledi že dejanskemu stanju na terenu, ki pa je zdaj arbitrarno. Zdaj se nekdo odloči, ne vem, ampak človek začne verjeti, da pač se zmeni župan z direktorjem direkcije, pa reče, v redu, dobiš soglasje, voziš zato, ker ne vem... Če ni pravne podlage, lahko rečem tudi zato, ker sva si midva všeč. To pa ni dobro. In ta zakon samo uvaja red, da se bodo lahko občine med seboj dogovorile, pogovorile. Tam, kjer imaš obstoječega koncesionarja, pa stopi zraven tudi direkcija, ki sklene z občinami in obstoječim prevoznikom v 30-ih dneh dogovor, kako se bodo prilagodile linije, cenik in vozni red.

Zakon pa predvideva za zaščito javnega interesa, če do tega dogovora ne pride - ampak verjamem, ker poznam direktorja direkcije za ceste, da bi on vse naredil, da bi do takega dogovora prišlo - potem pa bi to odredila direkcija zaradi zaščite javnega interesa potnikov, ne prevoznikov. In to je ta rešitev. Vsak dan ljudje sprašujejo, pa kako, da ne more tista trojka pripeljati do Škofljice. Občinski svet občine Grosuplje je dal že pobudo, da to napravimo do Grosuplja. Napravimo, napravimo, do Iga, do Domžal. Zakaj ne? Zakaj ne bi to funkcioniralo? In to je prvi majhen korak. To ne uvaja nobene zmede, nobene zmede. Jaz verjamem v vse to, tudi v integrirani javni potniški promet in celovite rešitve. Poglejte, čas teče, čas teče, smo že v drugem letu mandata in čakamo zakon o integriranem javnem potniškem prometu, ki pa bo na koncu moral tudi dati tako rešitev. Ampak če jo že imamo, potem omogočimo to in jaz res apeliram na vse nas tukaj, da razmislimo na potrebe potnikov. Jaz si ne predstavljam, kako lahko rečem, da zdaj pač mestnega prometa ne moremo vpeljati v sosednjo občino, ker pač tako piše v zakonu in ker uvajamo s tem zmedo, uvajamo nered. Ampak zraven bo pa seveda isti potnik rekel: "Ja kako za božjo voljo pa lahko pelje pa šestica v Vnanje Gorice? Kako pa lahko pelje 19 do Podpeči, na Škofljico pa ne more, pa isti zakon je." To pa je vprašanje. Kot je meni znano, pa podatki o potnikih kažejo, da je zdaj začelo število potnikov naraščati. A ne verjamemo, da iz tega bazena, kjer imamo sedaj težave zaradi južne obvoznice, od Škofljice proti Ljubljani, da ne bi bilo novih potnikov? O, bi bili. Pa sem prepričan, da tudi obstoječi koncesionar, ki vozi iz Kočevja proti Ljubljani, bi našel svoje mesto, saj mu predlog tega člana omogoča, da z direkcijo in občinami sklene dogovor, da bo lahko prilagodil cenik, vozni red, da se bo lahko integriral na tem delu, kjer bi prišlo do podvajanja linij, da

bi našli skupni jezik. Se pravi, nič ne bi bilo zmede. Samo prebrati je treba dobro člen predloga, pa se vidi, da pravzaprav je rešitev tista, ki je dobra za potnike. Zato predlagam, seveda so verjetno možne še kakšne izboljšave, še kaj se lahko doda, ampak dajmo to zadevo spustiti naprej, v naslednjo fazo obravnave, dajmo pomagati ljudem, da bodo imeli kvaliteten javni potniški promet. Zunaj se vsi tukaj zavzemamo tudi zaradi okoljskih vidikov. Zakaj predlog spremembe zakona o prevozih o cestnem prometu? Zato, ker je to sedaj edini zakon, ki urejuje tudi mestni potniški promet, ki ga vsaj definira. In to je tista malenkostna sprememba, ki že, še enkrat povedano, že funkcionira. Tukaj me ne bo nihče prepričal, da zadeva ne funkcionira, ker funkcionira. S tem zakonom, s to spremembo samo vzpostavljamo pravno podlago, da bo to lahko res tako živelo, kot se na terenu zdaj izvaja povsem arbitrarno. Če ne, rabim takoj odgovor, kdaj bo mestni prevoz šel v vse tiste dele, zaradi katerih zdaj ne more. Ker odgovora na to ne poznam, smo tudi vložili ta predlog spremembe, da bodo lahko povsod občine, tukaj pa se res strinjam, občine vedo, kako urejevati, poznajo probleme in sem prepričan, da ne bi kar tako skočile po tem členu in uvajale mestni promet vse povprek. Tega res ne verjamem. Ampak imajo pa možnost, možnost je tudi takšna, da zdaj nastane med občino in direkcijo neke vrste partnerski odnos, da se dogovorijo, ne pa da se s pozicije oblasti določajo vozni redi in se odloča morda lahko tudi mimo želja in potreb potnikov. In še enkrat, tukaj gre tudi za spremembo, da spremenimo, da niso vse samo prevozniki, da so prvi in morajo biti prvi potniki, ki morajo imeti javen in kvaliteten potniški promet. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. K besedi se je prijavil gospod Jožko Godec. Ne bo razpravljaj. Franc Pukšič, ne bo razpravljaj. Franc Jurša, ne bo razpravljaj. Danijel Krivec. Izvolite, gospod Krivec.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo. Nisem se mislil kaj dosti oglašati, vendar me je razprava spodbudila, predvsem to, ko smo župani spet neki grdi rački, po drugi strani pa opažam, da je polovica prisotnih v Državnem županov, se pravi, da so župani le zainteresirani, da se v tej državi kakšna stvar tudi reši na dober način. Tako da hvala za opozorilo, da smo tudi župani prisotni in da smo škodljivi, jaz upam, da nismo.

Kar se tiče tega zakona, jaz sem pozorno poslušal gospoda Verliča in mislim, da je zelo dobro povzel točno to, kar ta zakon uvaja v tem sistemu prevoza potnikov. Dejansko obstaja zdaj v obstoječem zakonu določena diskrecija, ki jo ima direkcija. Če govorimo o tem, da je treba odpravljati birokratske ovire na vseh področjih, je tudi tu neka ovira za neko normalno sodelovanje med občinami in s temi manjšimi korekcijami tega zakona ravno to odpravljamo. In kot je bilo povedano, ta zakon nobenega ne sili, da to uporabi, mu pa daje

zakonsko možnost, da s primernim razgovorom z vsemi udeleženci v tem potniškem prometu do tega pride in je tudi zakonsko pokrito. Povedano je tudi bilo, da določeno sodelovanje, določene povezave med mestnimi občinami in obmestnimi občinami že obstajajo in določene linije so uvedene tudi na drugem področju, ne samo v Ljubljani. Tudi na Primorskem, in še kje. In dejansko bi ta popravek zakona omogočil to, da se posamezne občine na nek način v razgovoru z direkcijo, s prevozniki dogovorijo o kvalitetnejšemu izvajanju prevozov. Vse seveda v luči boljše usluge in storitve za občane. Jaz vseeno verjamem, da boste ta zakon, ki je dejansko dobronameren in tu ne vem, če lahko kdo najde kakšno intrigo, podprli. V nasprotnem primeru dejansko dajemo možnost, da so neke zatečene pravice na nekem območju, tako kot so bile v fevdalnih časih, dokončne. Ta zakon ne ustvarja nekih novih razlik, ampak omogoča to, da se skozi primerno razpravo med posameznimi deležniki doseže boljši učinek na tem področju. Če so župani in občine sposobne urejati druge zadeve, ne vem, zakaj se ne bi dalo tudi na tem področju s primernimi pogovori med posameznimi subjekti doseči boljših rešitev. Če so dobri za smeti, zakaj ne bi bili dobri tudi za prevoze. Po drugi strani pa vsi ugotavljamo, da se število potnikov na javnih prevozih zmanjšuje, predvsem na teh medkrajevskih in drugih linijah, in da je ta sistem izredno tog in neprilagodljiv, zato se je število linij, prevoznikov in vsega zmanjševalo. Ta zakon bi na nek način omogočil, da se tisti, ki imajo interes, da se vzpostavi boljši sistem, tudi potrudijo, da dobijo prevoznike in da vzpostavijo boljši sistem, boljše urnike in boljše storitev za občane. Jaz bi vam vseeno priporočal, da si bolj podrobno preberete ta dva člena, ki dejansko nič ne prejudicirata, še vedno dajeta v končni fazi končno besedo ministrstvu, ki z odločbo to določi. Daje pa se v predhodnem postopku možnost vsem deležnikom, da se dogovarjajo o tej pridobitvi in tej storitvi. Jaz absolutno podpiram ta predlog, ki smo ga vložili, ker omogoča dejansko izboljšanje stanja na tem področju.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. K razpravi se je prijavil mag. Vasja Klavora. (Ne bo razpravljajal.) Gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Najbrž se vsi dobro spomnimo časov, ko smo imeli pri nas tako imenovano paradigmo splošnega ljudskega odpora. Sedaj v tem mandatu imamo paradigmo splošni vladni odpor. Niti en predlog, ki ga v Poslanski skupini SDS predlagamo, ni sposoben za nadaljnjo obravnavo. Vlada je proti brez argumentov, drugi so proti zato, ker je Vlada proti. Mislim, da edina paradigma, ki v tem mandatu funkcionira, je paradigma, da je treba biti proti vsem predlogom, ki jih predlaga SDS in druge opozicijske stranke. To je edina stvar,

za katero ni potrebno koalicijsko usklajevanje. Velja a priori, dogma.

Spoštovani! Ta predlog je predlog, s katerim omogočamo Vladi Republike Slovenije in uporabnikom, to se pravi potnikom, omogočamo izvajalcem teh storitev, da se bolje organizirajo, da izkoristijo še tiste kapacitete in poberejo tiste potnike, ki do sedaj v to obliko prevoza niso zajeti, ne preko železnic in ne preko javnih linijskih ali primestnih prevozov.

Večkrat smo imeli priložnost pogovorov na mnogih sestankih, ko smo se ukvarjali s tako imenovanim priključkom G2, to je kočevska cesta, na avtocestni obroč. Februarja meseca 2009 je bila medministrska konferenca, ta vlada je zorganizirala ta sestanek, kako k temu problemu, projektu pristopiti, da se bo čim hitreje zadeva realizirala in da se bomo izognili ali razbremenili tistih prometnih zamaškov, o katerih vsak dan poslušamo pri prometnih informacijah. Vsak dan, večkrat na dan slišimo, da je promet oviran, otežen, upočasnen od Škofljice proti Ljubljani. Ni oddaje o prometnih informacijah, kjer tega sporočila ne bi bilo. Pa vendar se na tem primeru ne zgodi popolnoma nič. Imamo probleme na Ministrstvu za kmetijstvo, imamo probleme na Ministrstvu za okolje, so problemi na Ministrstvu za promet in tako naprej. Nič se ne zgodi. Vedno neke finte, neki razlogi, zakaj nekih stvari na tem odseku, ki je dejansko zelo problematičen in še bolj bo, ker se koncentracija vseh funkcij vrši v Ljubljani, ne stori nič. Mi smo sposobni marsikaj povedati preko medijev, obdolžiti koga, da česa ni naredil, vendar ko pridemo pa do konkretnih problemov, do konkretnih projektov, do konkretnih rešitev, pa se zgodi splošni vladni odpor.

Mislím, da je treba za vse take cestne, prometne odseke poiskati alternativne rešitve. Nerazumljivo je, da odsek bivše magistralne ceste, odsek ceste "bratstva in enotnosti", ki gre iz Ljubljane do Škofljice, ni dovolj širok, da bi naredili tripasovnico ali štiripasovnico. To je nerazumljivo. Na Celovski ni bilo problema to urediti. Na tem delu pa je zelo težko, poleg dveh pasov, enega za gor, enega za dol, in tri metre stranskih pasov, ki jih nihče ne uporablja, na obeh straneh, ne moremo narediti niti tripasovne ceste, da bi dve koloni vozili v Ljubljano ob prometnih zamaških in dve nazaj ob prometnih zamaških. Pa bi lahko to premikali, kot delajo marsikje drugje. Prometna študija ugotavlja, da je to neizvedljivo. Seveda je neizvedljivo, če ni interesa. Na cesti, ki je široka 12 metrov, zagotovo, s pločniki pa še kaj več, ki so tudi zelo slabo izkoriščeni, nismo sposobni, da bi naredili v eno smer dva vozna pasova in rešili problem. Ne moremo storiti ničesar na tem, da bi zajeli vsaj z železnico del prometa od Škofljice proti Ljubljani. Ničesar se ne da narediti. In ko predlagamo varianto, lepo varianto, ustrezno varianto, da bi omogočili, recimo, sistem "Park and Drive" na Škofljici, je Vlada proti. To je rešitev, ki omogoča podaljšek

primestnega prometa ali ureditev kakšne druge oblike do Ljubljane. Govorimo o konicah, govorimo o obremenjevanju okolja, govorimo o zastojih, ko pa pride nekdo z neko rešitvijo, ki bi omogočila, da bi se vsega tega znebili, pa se zelo suvereno postavi "a front", kompletna koalicija je proti.

Pričakoval bi, da bi danes, ko imamo prometni paket na tej seji Državnega zbora, tu bil tudi minister. Ne da hodi samo po raznih proslavah, za katere najde čas, da bi bil tu in bi v odprtem pogovoru, v odprti komunikaciji opravili diskusijo tudi o teh zadevah. Veste, zagotovo ni primerno, da se predstavnik Vlade samo na koncu javi k besedi, da napravi nek zaključen "speech", ki je kopija tistega prvega, uvodnega. To najbrž ni namen parlamentarne razprave in tudi ni raven, ki sodi v parlamentarno razpravo.

Tudi takrat, ko predlagamo, recimo, konkretne rešitve, pri amandmajih, recimo pri proračunu 2010, za proračun 2011 je Vlada proti, koalicija proti za stvari, ki rešujejo ključne probleme. Jaz sem prepričan, da na tak način se teh projektov ni možno lotevati. Tokrat je sicer napredek, ker nas ni nihče obdolžil, da smo ukradli vladno idejo, to moram priznati, da je napredek, ker smo v nekaterih primerih bili do sedaj tudi nekako že obtoženi, da smo ukradli vladno rešitev, ki je še po letu dni ni, kot recimo pri zakonu o kmetijskih zemljiščih, ko smo poslušali predstavnike koalicijskih strank, da smo ukradli rešitev julija meseca. Danes smo, februarja bomo vsak čas, pa je bilo povedano, da bo ta rešitev prišla že najkasneje do konca avgusta, mislim, da je to kolega Veber rekel, Sajovic je rekel v začetku septembra, predstavnica ministrstva gospa Bukovec je rekla, da bo oktobra. Mi smo decembra vložili ponovno zakon, pa ste ga zavrnil. Zdaj je konec januarja in zakona še ni. Še vedno ga ni. Ko smo predlagali drugi paket ukrepov za izhod iz gospodarske krize, je Vlada rekla, da nekateri so dobri, nekatere pa že izvajamo. To se pravi, smo jih spet ukradli. Zanimiv pristop, neverjetno.

Danes imamo tukaj pred seboj enega redkih zakonov, za katerega ni bilo rečeno v stališču Vlade, da nekaj že izvajajo, ali pa, da smo jim nekaj vzeli. To je originalna rešitev v tem zakonu. Za nekatere predele okoli jeder, ki imajo veliko absorpcijsko moč, ker so tam delovna mesta, proti katerim je usmerjeno veliko prometa v eno ali drugo smer, rešujejo določene probleme. In jaz mislim, da bi s tem ukrepom zagotovo pomembno prispevali k ublažitvi razmer na nekaterih mestnih vpadnicah. Zagotovo. Veliko ljudi, če bi imelo možnost, bi uporabilo druge sisteme. Nimajo vsi prav velikega veselja, da se "gužvajo" po mestnih ulicah in iščejo parkirišča in parkirnine drago plačujejo. To bi lahko urejali na podoben način, kot je to urejeno na Dolgem mostu. Ni nobenega problema. Lahko imamo brezplačno veliko parkirišče, nekaj tisoč vozil lahko parkira tam in se z nekaj avtobusi prepelje do centra oziroma do lokacij, kjer imajo svoje delovno mesto. Vendar mi smo proti takim rešitvam, ki

omogočajo, da se zadeve evidentno izboljšujejo. Nerazumljivo je to. In v tem primeru to tudi v tem mandatu ne bo prvič. Imamo izredno veliko besed, zelo navdušeni, kako neke rešitve oblikovati konsenzualno, kako bomo sodelovali, kako bomo podprli vse dobre rešitve. To je predsednik Vlade nekajkrat že ponovil v tem mandatu. V nastopnem govoru, ko je predstavljal ministrsko ekipo. Skoraj na vsako poslansko vprašanje, ki ga postavimo iz opozicije, odgovori na isti način. Ko pa pride do nekih dobrih rešitev, ko ni nobena težava, da bi to podprli, ker ne prinaša nobenih bremen, ta zakon nima za proračun nobenih finančnih posledic, ni nobene možnosti, da bi se taka rešitev podprla, nobene možnosti ni. Zanimivo. Ne prinaša nobenih posledic za proračun, ker gre samo za ureditev normativnih pogojev, da se lahko pristopi k določenim rešitvam, pa je to problem. Mislim, da bi tudi na Ministrstvu za promet Republike Slovenije morali imeti bolj razsoden pristop. Če vi nimate nobene ambicije, da se rešujejo problemi, da se akceptirajo rešitve, ki omogočajo odpravo pomanjkljivosti težav v prometnem sistemu, in te niso majhne, in še poceni, zastonj, praktično brez kakršnekoli ukrepov, potem je nekaj narobe. Če ni možno dati pogojev za to, da bi se podaljšale linije, če ni možno prerisati nekaj črt na neki cesti, da bi se po dveh kolonah prihajalo v mesto in po eni iz mesta, popoldne pa obratno ali pa niti ne, potem je nekaj narobe. Govorimo o težavah, govorimo o metuljčkih, govorimo tam, da ni možno izpeljati komasacij na nekih področij. Tam, kjer je pa treba urediti samo nekaj črt ali pa sprejeti akt, da se te zadeve sprostijo, omogočiti tako, kot je prej dobro obrazložil kolega Verlič, ki nastopa v imenu predlagatelja, potem je nekaj narobe. Ne razumem, da se tako čvrsto branite dobrih predlogov, dobrih rešitev. To je nerazumljivo, in to je tudi težko povedati komurkoli v tej državi, to je težko povedati tistim, ki prihajajo s strani Medvod, to je še težje povedati tistim, ki prihajamo s strani Škofljice proti Ljubljani. To je težko povedati tistim, ki živijo na Škofljici, da se nekaj ne da narediti. Vsem je težko povedati.

Ko smo predlagali tudi amandma, s katerim bi dogradili obnovo ali pa dodelali obnovo železniške proge proti Kočevju, je bila koalicija proti, kar je nerazumljivo. V prejšnjem mandatu smo sprejeli zakon o nujnih investicijah na železniškem omrežju, mislim, da je bilo še po starih tolarjih čez 100 milijard, in začeli z obnovo te proge. Zadeva naj bi se letos končala, upam da bo. Ko smo predlagali, da bi se to nadaljevalo do Kočevja, da bi dobili tudi na tej liniji možnost uvedbe potniškega železniškega prometa, koalicija amandmaja ni podprla. Celotno tisti, od katerih bi najbolj pričakoval, da bodo to podprli, so bili proti, že zaradi razlogov druge narave, ne samo pripadnosti koalicij. Dokler bomo v svojih ravnanjih tako koncipirani, potem težko pričakujemo dobre projekte, dobre izhodne strategije, potem težko pričakujemo tudi dobro realizacijo projektov, ker je

najprej v parlamentu spopad, čigava bo ideja, ali bo koalicije ali opozicije, potem se pa isto ponovi še znotraj Vlade, ker tam je tudi pomembno, ali je od ene koalicijske stranke ali druge. .../Opozorilni znak za konec razprave./.. Ta sistem se samo nadgrajuje. Ta pristop se samo nadgrajuje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Čeprav smo pri zakonu, ki govori o linijskem javnem prometu, je tekla beseda prav o vseh zakonih, ki jih bomo danes še obravnavali. Tako da mi, predsedujoči, dovolite, da podam jasen odgovor, kakšne usmeritve ima Vlada na tem področju, ki ga je omenjal tudi gospod Tanko; on sicer govori nekako bolj moderno, v paradigmah, ampak mislim, da je razumljivo vsem, če govorimo o usmeritvah.

Usmeritev Vlade ni, da kar tako nasprotuje dobrim rešitvam. Če jih je možno umestiti tako v veljavno zakonodajo kot nekatere druge predpise, kot je, recimo, nacionalni program in tako naprej, ni prav nobenih težav. Če pa posegajo na način, da jih ni možno umestiti v določbe veljavne zakonodaje ali nacionalnih programov, pa je na to treba opozoriti.

Če se dotaknem ravno amandmaja pri proračunu, o čemer smo govorili pri proračunu, sem tudi gospodu Tanku zelo lepo povedal, da bi bilo dobro, preden kakšen amandma vložijo, prej povprašati, ali ga je sploh treba vložiti ali ne. In ravno za posodobitev železniške proge proti Kočevju je Vlada dala zelo jasen pisni odgovor, da amandma ni potreben. Amandma ni potreben, ker so sredstva zagotovljena. In danes tu poslušati, češ, kako je bil to dobronameren predlog, je res brezpredmetno. Amandma ni bil podprt, ker je nepotreben, ker so sredstva zagotovljena.

Bi pa opozoril na dejstvo, da je v sistemu Slovenskih železnic kar nekaj ljudi, ki prihajajo iz politične opcije SDS, ki pa izrecno nasprotujejo temu, da bi se ta proga dokončala v letu 2011. Na to želim tudi javno opozoriti. In prosim tudi gospoda Tanko, da povpraša, kdo so ti ljudje v tem sistemu, ki temu nasprotujejo. Potem bo res nekaj dobrega naredil v prizadevanju, da se ta smer Slovenije oziroma ta del Slovenije čim prej poveže z ustrezno železniško povezavo z našim glavnim mestom. In to je tisti skupni interes enega in drugega poslanca, ki prihajava s tega območja, da to zadevo lahko uspešno rešimo.

Kar se tiče samega zakona, ki ga ta hip obravnavamo in linijskega mestnega in medkrajevne prevoza, pa moram vendarle zelo jasno povedati, ker je bilo tudi omenjeno, češ, da Ljubljana ne bi imela interesa, da se razširi mestni potniški promet tudi proti Škofljici. Ljubljana je uradno dala vlogo za to, da se vzpostavi nova 3B linija. In to je tudi

dogovorjeno z občino Škofljica. Interes občine Škofljica in občine Ljubljana je, da se ta 3B linija vzpostavi. To, kar danes poteka in kar danes omogoča veljavna zakonodaja, je, da se za to progo pridobi soglasje Direkcije Republike Slovenije za ceste, ker je medkrajevni promet urejen s sklenjeno koncesijsko pogodbo. In če je neka pogodba sklenjena, potem je to treba upoštevati, ker je to pravni akt, mimo katerega ne moremo. Če tega ne upoštevamo, sprožimo spore in potem ne pride do rešitev. Ne bom komentiral, zakaj so nekatere proge očitno, ki jih navajate v okolici Ljubljane, bile vzpostavljene brez soglasja direkcije. Očitno se je nekaj zgodilo v nasprotju s pravnim redom. Ampak konkretno pri tem primeru je v fazi usklajevanje med linijskim medkrajevnim prevoznikom in tudi med mestno občino Ljubljana oziroma mestnim potniškim prometom. Soglasje, ki ga je potrebno doseči, je samo v tem, da se uskladi vozni red in da se uskladi cena vozovnice. In to je tisto, kar nimamo urejeno v Sloveniji. In ta zakon govori o tem, da se lahko neka linija tudi vzpostavi in da ta dogovor o ceni niti ni tako obvezujoč, potreben, nekoga se samo obvesti, da to funkcionira. Ampak opozarjam na pravne posledice nekega predpisa, ki poseže v pridobljene pravice. Danes smo sicer v prvi obravnavi, nimamo mnenja Zakonodajno-pravne službe, ki nam bi tudi dala odgovor na nekatere trditve, ko poskušate predstavljati, da je to tako dobra rešitev, tako učinkovita rešitev. Če bi bili v drugi obravnavi, bi Zakonodajno-pravna služba zagotovo opozorila na to, da ne moremo delovati mimo veljavnih predpisov, mimo sklenjenih koncesijskih razmerij, ampak je treba doseči dogovor, soglasje in potem izvesti tudi ta predlog, ki je resnično dober in ga tudi sam podpiram in je tudi ena od majhnih rešitev za ublažitev prometne konice na območju Škofljice. Podaljšanje proge proti Škofljici je rešitev. Pomanjkljivost pri tem predlogu je mogoče po mojem mnenju samo ta, ker je predvidena 3B proga od Škofljice do Rudnika in potem mora potnik presesti na progo 3 in se odpeljati naprej proti mestu. Gre za dodatno presedanje in dodano izgubo časa in s tem tudi nekoliko več težav, ali bo ta proga resnično dovolj zanimiva za potnike ali ne. Bistveno boljše bi bilo, če bi bila to linija prav iz Škofljice do Ljubljane oziroma nekega vozlišča, kjer je več avtobusov na razpolago, da se potem tudi potniki odločijo za tisto smer, ki jo potrebujejo.

Drugi problem, ki ga vidim, je ta, da so v času sezone predlagani odhodi, recimo iz Škofljice, prvi ob 5.10, naslednji je šele ob 6. uri, naslednji šele 6.40 in potem zopet čez eno uro ob 7.40, potem ob 8.20 in potem 9. uri, 9.40 in potem šele 11.40. Tudi gostota odhodov mestnega potniškega prometa je tista, ki mora biti usklajena s potrebami tistih, ki prihajajo v prestolnico, da pridejo predvsem pravočasno na svoje delovno mesto. In če je ta zamik med odhodom enega avtobusa do drugega skorajda 40 minut ali eno uro, potem se bo zelo malo ljudi odločilo za to. Zakaj je tako velik razmak med

temi odhodi? Zato, ker če želimo pogostejše odhode, je treba zagotoviti več sredstev, da je tam več avtobusov na razpolago. Pomanjkljivost tega zakona je ravno ta, ker ne omogoča občinam, če se odločijo, da same organizirajo mestni potniški promet izven ene občine še na drugo, dodatnih sredstev. Ta zakon ne omogoča občinam, ki se dogovorijo, da vzpostavijo nekako lastni regijski promet, da pridejo do dodatnih sredstev, ampak je to izključno njihov strošek. Če je to izključno njihov strošek, bi bilo najbrž zelo primerno, da v ta zakon zapišemo rešitev, da se zagotovijo sredstva tudi za subvencioniranje linijskega prevoza, ki ga vzpostavljajo občine. To je ključna pomanjkljivost tega zakona. Danes imamo v zakonu možnost subvencioniranja medkrajevnega linijskega prevoza. Vsi linijski prevozniki imajo možnost subvencioniranja teh linij, da jih ohranjajo, tudi če ni dovolj velikega števila potnikov. In ravno to je tisto, na kar sem tudi v imenu poslanske skupine opozoril, da imamo že danes zelo neusklajene razmere pri subvencioniranju linijskega avtobusnega prevoza in subvencioniranja železniškega potniškega prevoza. Dva zakona to urejata. Sedaj bi potrebovali še enega, ki bi urejal subvencioniranje občinskega linijskega medkrajevnega prevoza. Torej že tretji zakon. In to je tisto, na kar želimo opozoriti.

Ne delati v smeri, da se zadeve še bolj zakomplicirajo, pač pa delajmo v smeri, da pridemo do učinkovite rešitve, ki jo pa predstavlja ena vozovnica tako za linijski kot mestni ter železniški prevoz, enotna cena znotraj tega. In potniki se bodo z veseljem odločali za uporabo linijskega prevoza. Tokrat pa, opozarjam, imamo predvsem nerešen problem, kako zagotoviti pogostejše odhode avtobusov iz Škofljice, kot je na 40 minut ali na eno uro. Če ne bomo zagotovili dodatnih sredstev, občine same tega ne bodo zmogle. In to je tisto, kar je ključno in bolj pomembno ta hip kot pa to, da se izognemo soglasju direkcije. To, da se izognemo soglasju direkcije v skladu s tem zakonom, je sicer ena od proceduralnih možnosti, vendar pa ni učinkovita rešitev. Predvsem pa ni rešitev, ki bi dejansko omogočala, da bi se več občin mogoče povezalo tam, kjer bi bilo to potrebno, da vzpostavijo dovolj gosto linijsko mrežo prevozov, da se dejansko vsi tisti, ki prihajajo v mesto, odločajo, da ne bodo šli v mesto z avtomobilom, avtomobil parkirajo in gredo potem z mestnim potniškim prevozom naprej. To je to, kar moramo doseči.

Žal ta zakon tega ne izpolnjuje v tej meri, da bi to dosegli. Zato temu nasprotujemo in smo tudi zelo jasno povedali, da pričakujemo od Ministrstva za promet, ker bi lahko tudi že v prejšnjem mandatu sprejeli zakon o integriranem javnem potniškem prometu. Ta zakon leži v predalih že štiri ali mogoče osem let. In se strinjam, da je tudi danes premalo aktivnosti, da bi se ta zakon sprejel. Mislím, da je tudi to eno tistih dobrih opozoril, ki jih lahko danes oblikujemo pri obravnavi tega zakona, da je treba

pospešiti pripravo, dokončno pripravo zakona o integriranem javnem potniškem prometu, kjer bomo pogledali, koliko sredstev v Sloveniji imamo na razpolago za šolske prevoze, mestne prevoze, regionalne prevoze, in bi potem določili tudi natančen stroškovnik, ki je izjemno pomemben, zato da vemo, koliko pa bo treba tudi nekatere proge subvencionirati iz državnega proračuna, ko ne bo dovolj sredstev s prodajo kart oziroma sredstev, ki jih zagotavljajo občine, da nekatere proge lahko funkcionirajo.

Resnično menim, da je najpomembnejše sporočilo pri tej točki dnevnega reda ravno to, da Ministrstvo za promet čim prej zaključi pripravo Zakona o integriranem javnem linijskem potniškem prometu in ga da v proceduro Državnemu zboru. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi besedo predstavnik Vlade? Dr. Igor Jakomin, državni sekretar na Ministrstvu za promet, izvolite.

DR. IGOR JAKOMIN: Hvala lepa.

Problematika, ki jo velika večina poslancev danes izpostavlja, se sistemsko rešuje s pripravo koncepta integriranega javnega potniškega prometa. S tem v zvezi se na Ministrstvu za promet pripravlja končno besedilo zakona o integriranem javnem potniškem prometu, ki ga boste v kratkem času prejeli v proceduro v Državni zbor. Pripravlja se portal za integrirani javni potniški promet, pripravlja se ekonomska analiza bodočih tarifnih con za uvedbo enotne vozovnice in pripravlja se postopek za integracijo vseh podsistemov med seboj. S tem pristopom in na takšen način menimo, da lahko sistemsko rešimo problematiko javnega potniškega prometa v Sloveniji, katero ste jo danes že kar nekajkrat omenili. Predlog, ki ga imamo danes pred seboj, pa nam žal takšne sistemske rešitve ne dovoljuje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima predlagatelj dr. Peter Verlič. Izvolite.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Ta razprava, ki je bila danes, kakršna je pač bila, me še bolj prepričuje, da v imenu predlagateljev ugotovim, da je pravzaprav predlog, ki smo ga predstavili danes, dober. Pravzaprav bo, če mu dovolimo tukaj v Državnem zboru nadaljevanje poti, lahko dosegel še izboljšave. In jaz se s svojim predhodnikom, gospodom Vebrom, strinjam. Ja. Omogočite, ne omogočite, omogočimo vsi skupaj nadaljevanje razprave v naslednjo fazo in dodajmo še financiranje. Saj to je pravzaprav naš interes, interes občin, interes države, verjetno tudi interes ministrstva in Vlade, da z dobrim mestnim prometom, ki bo povezan med občinami, ne samo znotraj ene občine in s posebnim soglasjem direkcije, dobimo funkcionalen mestni promet. In ti podatki in ta informacija, ki ste jo povedali, da pravzaprav je že vse dogovorjeno za

prevoz mestnega avtobusa od Škofljice proti Rudniku, da je pravzaprav zoprn samo vozni red. Se strinjam z vami, je zelo slab, ni primeren za mestni promet, da pa je pravzaprav čaka na soglasje direkcije. Se pravi, potem pa le Ministrstvo za promet nekaj zavira, če tako izgleda pri obstoječi zakonodaji. Se pravi, direkcija ne izda tega soglasja. Ga pa je očitno izdala, ko je moral avtobus peljati proti Vnanjim Goricam, tam pa je najbrž hitro prišlo do soglasja. Zanimivo. Kje so pravzaprav v obstoječih rešitvah problemi?

Jaz sem dobil občutek, da se strinjamo, da ni problema, da bi mestni avtobusi vozili tudi mimo meje občine. Jaz sem ta občutek tukaj dobil in da so bili res ti argumenti, zakaj ne podpirate, tudi sedaj ob koncu, gospod državni sekretar, da rešujemo celovito, sistemsko, presojamo. Ampak ljudje pa nimajo mestnega prevoza.

Če samo še enkrat preberemo, samo še enkrat, če pogledamo te člene, govorijo točno o tem, kar že ves čas danes v razpravi, sedaj pa tudi že ponavljamo. Govorimo o tem, da lahko dve občini ali pa več občin lahko organizira gospodarsko javno službo. In bodimo konkretni, če se odločimo še v občini Grosuplje, lahko naredimo krasen mestni prevoz med Grosupljem, Škofljico in pa Ljubljano z mestnim avtobusom. Seveda pa je problem, ker ima tam obstoječi koncesionar najbrž tudi linijo, ki zelo vzporedno poteka in gre od Ljubljane, preko Škofljice, Grosuplja pa v Ivančno Gorico. Ampak ta naš predlog zakona ni pozabil na tega koncesionarja. Ne. Ni pozabil niti na ministrstvo. Minister ima po našem predlogu pristojnost, da pogoje za organizacijo in način izvajanja linijskih prevozov v mestnem prometu predpiše. Nobena zmeda se ne bo ustvarila, ker bo pogoje minister za celo državo za vse občine predpisal. In to tudi predlagamo. To je prva zadeva, ki ne uničuje sistema javnega potniškega prometa, ne ustvarja zmede, ampak postavlja skupni imenovalac. In to pristojnost ima minister.

Naslednja stvar. Ko smo pri tem obstoječem koncesionarju, ki vozi od Ljubljane do Ivančne gorice, sedaj dobimo še mestni promet, recimo, zraven, zakaj potem obvezno soglasje? Ne. Ni treba. Dovolj je dogovor, ki pa tako, kot smo tudi napisali, da Direkcija za ceste sedaj kot partner skupaj z občinami, ki najbrž so verodostojen partner, in pa tudi z obstoječim prevoznikom, tistim, ki zdaj dobi tako rekoč neke vrste konkurenco, pa ne smemo razmišljati v javnem potniškem prometu o konkurenci, lahko razmišljamo samo o sinergijskih učinkih, in to je bil namen tega člena, sklene dogovor, s katerim se do izteka koncesije, ker vemo, da ima koncesijo in da bi najbrž lahko prišlo do kakšne škode, pa se vendar prilagodijo linije, cenik in vozni red javnega linijskega prevoza mestnemu linijskemu prevozu. In še to smo dodali, glede na novo pričakovano število potnikov. Prepričani smo kot predlagatelji, če ti uvedeš mestni potniški promet, da pravzaprav lahko s tem daš novo ponudbo in to pritegne potnike. In jaz sem prepričan, da s tem so zmagovalci vsi.

Tudi obstoječi koncesionar. Zakaj bi se bal, da bo nekaj izgubil, če bo pa z mestnim prevozom in ustrezno prilagoditvijo cenika in pa voznega reda, to, kar ste vi gospod Veber lepo poudarjali, da je zdaj vozni red čuden, je to v tem dopolnilu, zato je to napisano, da se pripravi dober vozni red, da bo zadovoljen obstoječi koncesionar, ki bo vozil od Ljubljane do Ivančne Gorice po nekem voznem redu in pa zato, da bo tudi mestni prevoz lahko funkcioniral. Ampak kdo mora biti zadovoljen? Potniki. In na koncu tudi vsi mi, ki gledamo na to tudi z drugih vidikov, kar je prej kolega Tanko opozarjal, zastoji, gneča, slaba infrastruktura in tako dalje. In to je smisel teh sprememb, in želja nas kot predlagateljev in dobronamerna.

Samo zadnji stavek je pa tisti, ki pravi, če pa do dogovora ne pride, potem pa to stori direkcija, skladno z zakonom. Potem pa nastopi ta oblast. Nastopi pa predvsem zaradi zaščite javnega interesa na področju javnega potniškega prometa. Jaz ne vidim tega kot en kamenček k mozaiku ustvarjanja zmede, ampak kot kamenček k mozaiku, ki ustvarja eno sliko javnega potniškega prometa. In to dobro, ki že pravzaprav že tudi funkcionira. In funkcionira na primeru v Ljubljani, ko gre mestni avtobus proti Brezovici in naprej v Vnanje Gorice, ko vozi proti Podpeči, ko pa nekako ne more voziti proti Domžalam. Pa ne vem, zakaj ne. Pa ne more voziti proti Škofljici ali pa proti Igu. Zakaj ne bi tega integrirali? Žal, res govorim bolj za ljubljansko migracijo, ampak sem prepričan, da bi nekaj podobnega našli tudi v drugih občinah, ki imajo migracijske probleme, ko imaš morda veliko tovarno v enem naselju, dnevna migracija pa je iz več občin. Tam bi tudi morda lahko krasen mestni promet funkcioniral na podlagi tega določila zakona.

Če nam kot predlagatelju omogočite, da gremo s tem zakonom naprej, ga lahko samo še izboljšamo, dodamo samo še ta del glede subvencioniranja, glede dodatnih sredstev. Zakaj ne? Problem je že danes. Rešimo ga lahko že danes. Jaz sam ne znam pojasniti, zakaj predlog ustvarja zmedo, ko pa vidimo na primeru, ki že deluje, da na Brezovico mestni avtobus vozi, na Škofljico bo, in sicer ob nekem soglasju direkcije. Zakaj ustvarjanje nekih izjem, če pa vidimo, da so potrebe občin prerasle? Kot je prej kolega Bogovič lepo povedal, župani se zavedajo svojih težav tudi pri organiziranju mestnega potniškega prometa, zlasti v primestnih občinah verjetno. In ne gre za to, da bi bilo všečno, ampak gre za to, ker so to potrebe ljudi, ki migrirajo v glavno mesto in iz glavnega mesta. Zakaj ne bi tega omogočili in s tako preprosto rešitvijo rešili problem. Veste zakaj? Zato, da tudi Direkcija za ceste ne bo škripcih. Prej ste rekli, kako pa to, da vozi na Brezovico, morda pa ni bilo nekaj v redu z veljavnim pravnim redom. Jaz sem prepričan, da to najbrž ni bilo v nasprotju s pravnim redom. Če pa je bilo, je to, če ne drugega, na sistemski ravni še en argument več, da točno temu

zakonu prižgemo zeleno luč za naprej. Jaz bi se zelo težko počutil kot direktor Direkcije za ceste, da sedaj izdajam neka soglasja, pa pravzaprav niti ne vem, ali je skladno z zakonom ali ni skladno z zakonom. Še bolj me pa potem čudi, kako to, da nek koncesionar lahko nekje omogoči in reče, naj bo mestni promet, naj vozijo mestni avtobusi, nekje pa je to ovira. To je pa še slabše. To pa je dejansko res trenutek, ko morajo tukaj v Državnem zboru poseči z zakonodajo. Javni potniški promet ni tržna dobrina, ampak je socialna in je v javnem interesu. In tu moramo nastopiti kot varuhi javnega interesa in zaščititi potnika, zaščititi tako, da bomo institucijam dali možnost, da ga organizirajo na dober in kvaliteten način. In tu nismo naredili ničesar drugega kot samo to - predlog, da se lahko dve občini suvereno, dve, tri, kaj vem, tiste, ki imajo interes, se dogovorijo, organizirajo gospodarsko javno službo, o tem obvestijo direkcijo, ker seveda lahko tam potekajo tudi kakšni drugi cestni avtobusni prevozi. Napravi se dogovor, uskladijo ceniki, vozni redi - in mestni promet lahko dobi nov zagon. In zagotovo ga bo dobil. Če bomo pa samo rekli, da to ustvarja neko zmedo, pa vidimo na konkretnem primeru Ljubljane, da ni tako, če vozijo določeni mestni avtobusi izven meja občine, pa je to v tem obstoječem zakonu bolj izjema kot pravilo, ki še direkcijo stiska v neke kote, mislim, da je prav, da se to popravi. Seveda pa je res najslabše, če je razlog za to, da zakon ne dobi potrebne podpore, samo ta, ker ni pravi predlagatelj. To pa, mislim, da je škoda. To ni bil naš namen.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Vsi, ki ste želeli in ste bili prijavljeni, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika še kdo razpravljati? Eno roko vidim. Še kdo? Gospod Janko Veber, izvolite.

JANKO VEBER: Hvala. Razlika med tem, kar jaz govorim oziroma kar je tudi stališče Vlade, je samo v tem, če sprejmemo ta zakon in dovolimo občinam, da same vzpostavijo medkrajevni linijski prevoz, je treba uskladiti ta linijski prevoz s koncesionarji. Predvidevam, da je tam, kjer so bile razširjene mestne linije, prišlo do dogovora in soglasja s koncesionarji. Zato verjetno ni bilo težav, da se je ta linija lahko vzpostavila. Ni bil problem v direkciji, ampak je verjetno prišlo do soglasja s tem koncesionarjem. Brez tega soglasja in strinjanja z odvzemom dela proge pa mislim, da je nemogoče izdati soglasje direkcije. Ta zakon govori o tem, da to soglasje ni potrebno. Torej se lahko vzpostavi nek sistem dvojnega potniškega prometa in šele, ko se med seboj skregajo, in ko se kregajo, običajno tudi neha funkcionirati potniški promet, in to pa je na škodo potnikov, bi po tem zakonu prišla pristojnost na direkcijo oziroma na ministrstvo, da odreagira. In to je tisto, kar povzroča zmedo. Pravni predpisi morajo

biti vendar taki, da poskušamo preprečiti zmedo zaradi njihove vsebine. In zato je soglasje pomembno. Jaz si predstavljam tudi vsebino soglasja, zagotovo, s strani direkcije na ta način, da je sprejet na podlagi dogovora med koncesionarjem in med željo po vzpostavitvi nove mestne linije potniškega prometa. In v tem soglasju je treba opredeliti tudi finančne posledice. Te finančne posledice so tiste, ki jih je treba tudi v nekem aktu zapisati. Nemogoče jih je kar tako brez akta, ki ima za sabo tudi pravno formo v tem smislu, da je potrebno zagotavljati neka dodatna sredstva enemu ali drugemu. To potrebujemo. Če tega nimamo, nismo nič rešili.

In naj še enkrat povem glede primera Škofljice. Interes koncesionarjev je, da se vključijo v to linijo s svojimi vozili, tako da bi tudi dopolnili ta vozni red, da ne bi bil, kot je zdaj predvideno, na štirideset minut, na eno uro, ampak da se tudi njihova vozila ustavljajo na teh postajah in dopolnijo pravzaprav ta vozni red. In to se ta hip usklajuje in se moramo o tem dogovoriti. Seveda je treba določiti tudi ceno vozovnice. Če ustavljajo vsi na območju, kjer naj bi funkcioniral ta dodatni linijski mestni potniški promet, potem mora biti tudi cena vozovnice tako za koncesionarja kot za tistega, ki izvaja mestni potniški promet, enaka oziroma morajo zaračunavati enak strošek uporabniku. In samo to je treba določiti in zadeva funkcionira. Torej ta zakonodaja omogoča, da se to zapiše v obliki soglasja in zadeva steče. Če pa sprejmemo ta zakon, bomo naredili spor, ta spor pa lahko traja potem v nedogled in seveda rešitve ni. In da ne bo prihajalo do sporov, je treba, žal, ta zakon tudi zavrnuti, opozoriti pa direkcijo, da čim prej doseže soglasje z vsemi prevozniki in za to linijo izda ustrezen vozni red ter tudi predvidi ustrezne subvencije za prevoznike, ki pač vozijo na tej liniji. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Jaz sem prej sicer prosil in vprašal, da se prijavite, res pa je, da nisem dal časa za prijavo. Zdaj me opozarja gospa Jerajeva, da bi naj imela roko dvignjeno. Jaz je nisem videl in verjamem, ampak dovolite, gospa Jerajeva, vam bom dal besedo. Sprašujem pa, ali se še kdo želi k razpravi prijaviti. Naj se prijavi. Gospa Alenka Jeraj in potem je konec razprave. Izvolite.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Jaz se opravičujem, ampak jaz sem držala roko gor, ne vem, če niste videli.

Kot sem povedala že prej, država bi morala biti zainteresirana za omejitev prometa v mestu in to lahko zagotoviš na tak način, da omogočiš širitev primestnega prometa oziroma mestnega prometa izven meja mestne občine. Danes je bila nekajkrat omenjena tudi obvoznica Škofljica, preden bomo mi to obvoznico dočakali, o kateri se pogovarjamo 10 let, bi najbrž to bila ena izmed možnih rešitev. Moj kolega pravi, da se ljudje ne bodo odločili za avtobus. Jaz sem

prepričana, da se bodo iz zelo enostavnega razloga, ker ne samo, da stojijo v koloni na Škofljici kar nekaj časa, nekaj 10 minut po nepotrebnem, imajo potem, ko pridejo v mesto, drugo težavo, da nimajo kje parkirati ali pa lahko gredo parkirat v katero od garažnih hiš z, vemo, kakšnimi cenami. Tako kot je bilo že omenjeno za avtobusno postajo za 6B v Vnanjih Goricah, je tudi prvotno bilo, saj se ne bo nihče vozil, pa bo premalo potnikov. Danes vidim, da ni tako. Mnogi se odločajo, da gredo v mesto z mestnih avtobusom, kar je logično, ker sicer morajo še nadaljnje pol ure izgubiti, da nekje najdejo parkirišče in potem morajo imeti še srečo, da jih mestni redar ne oglobi ali pa kakšen drug, sedaj imamo že dvojni red, kako se tiste, ki parkirajo narobe, ker pač mest ni dovolj v Ljubljani oglobi. Nekateri pravite, da bi se kregali in da bi bilo vse zmedeno. Jaz bi vam rada povedala, da naši župani niso kaj zelo zmedeni ali pa so bistveno manj zmedeni, kot morda kdo na prometnem ministrstvu, ki se vsak dan ne vozi iz Škofljice ali pa iz teh krajev.

Zakaj so župani tisti, ki prvi vidijo problem? Zato, ker imajo vsak dan na vratih ljudi, ki jim govorijo o teh problemih, s katerimi se srečujejo vsak dan na svoji poti v službo. To ni problem samo škofljiskega župana ali ižanskega, ampak tudi Velikih Lašč, saj ljudje čakajo do Ljubljane, pa pravijo, kako ne morete te stvari urediti in to traja in se nič ne da dogovoriti. Kolega Veber je rekel, da bi potem bila težava tudi s subvencioniranjem. Res je, ampak občine so celo pripravljene subvencionirati, sofinancirati mestni promet, ker na ta način rešijo mnogo problemov svojih ljudi, ker so zainteresirani za to, da jih rešijo. Najbrž tudi tista subvencija ni toliko problematična. Jaz poznam konkretni problem za Brezovico, kjer je subvencija bila prvo leto toliko, letos je manj, naslednje leto je pa sploh več ne bo, ker je dovolj potnikov. Iskati izgovore, da ne bi kaj naredili, se mi zdi precej neprimerno. Predlagam, da zakonu damo vsi skupaj soglasje, potem pa ga amandmirano, glede na to, kar je bilo povedano v razpravi, in s tem bi ga lahko izboljšali.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo razpravo, bomo odločali jutri v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O GRADNJI PRIORITETNIH ODSEKOV ŽELEZNIŠKIH PROG V REPUBLIKI SLOVENIJI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 25 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Besedo dajem predstavniku predlagateljev zakona dr. Petru Verliču za dopolnilno obrazložitev zakona. Izvolite.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, poslanke in poslanci! Predlagatelji smo prepričani, da zadnji dogodki kažejo na resno nevarnost, da prometni koridorji, tudi železniški koridorji, stečejo mimo države Slovenije, zato je resolucija premalo. Mi potrebujemo zakon, s katerim zaradi vpetosti Republike Slovenije v mednarodne prometne koridorje in zaradi njihove ustrezne prometne povezljivosti se določijo prioritetni naslednji odseki železniški prog, ki so sestavni del zakonskega besedila. Ti odseki železniški prog so: Koper, vozlišče Črni Kal, Divača; Divača vozlišče Črni Kal, državna meja z Republiko Italijo; Divača-Ljubljana vključno z vozliščem Ljubljana; Ljubljana-Zidani most; Zidani most-Dobova; Zidani most-Maribor-državna meja z Republiko Avstrijo; Pragersko-Hodoš-državna meja z Republiko Madžarsko; Ljubljana-Jesenice, vključno s povezavo letališča Jožeta Pučnika Ljubljana; Ljubljana-Grosuplje-Kočevje-Črnomelj; Celje-Velenje-Dravograd-državna meja z Republiko Avstrijo, Lendava-Murska Sobota; Jesenice-Rateče-državna meja z Republiko Italijo, Poljčane-Slovenske Konjice-Zreče; Ljubljana-Vrhnika in Kranj-Tržič.

V zakonu so opredeljeni tudi standardi, ki sledijo iz mednarodnih sporazumov, ki jih je Republika Slovenija tudi podpisala, in sicer da se osnovni križ, peti in deseti koridor zgradijo kot visoko zmogljivostne elektrificirane dvotirne proge za hitrosti najmanj 160 kilometrov na uro, ki so opremljene s sodobnimi signalnovarnostnimi napravami in ustrezajo tehničnim standardom za doseganje evropske interoperabilnosti železniškega prometa, za ostale proge pa so opredeljeni tudi tehnični standardi ustreznega nivoja.

Predlagamo tudi rok. Končni rok je za osnovni križ, ki sledi resoluciji o nacionalnih razvojnih projektih, konec leta 2023, rok za dokončanje vseh odsekov pa 31. 12. 2030. In kar je pomembno, posebej je opredeljeno, da je gradnja odsekov železniških prog gradnja v javno korist, ki je izjemnega pomena za Republiko Slovenijo. Viri financiranja so tudi opisani. Zagotavljajo se v proračunu Republike Slovenije z zadolževanjem, iz evropskih sredstev, iz dela sredstev cestnin pobranih za tovorna vozila, lahko pa tudi iz sredstev, zagotovljenih na podlagi javno-zasebnega partnerstva ali lokalnih skupnosti, skladno z zakonom, ki ureja to področje. Za financiranje prioriternih odsekov tudi predlagamo, da bi v proračunih od leta 2012 do 2030 bila posebej namenska postavka v višini najmanj 0,9% bruto družbenega proizvoda letno, da pa se določena vprašanja, če bi bilo treba, kot je tudi običajno za vsake čezmejne železniške odseke, lahko za vsak tak odsek uredijo tudi s posebnim zakonom.

Predlagam da zakon podprete.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev. Dr. Igor Jakomin, državni sekretar v Ministrstvu za promet.

DR. IGOR JAKOMIN: Hvala lepa. Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci.

Predlagatelj predlaga sprejem zakona, s katerim bi se pospešila gradnja prioriternih železniških odsekov, poenostavitev in pospešitev postopkov priprave dokumentacije, poenostavitev in pospešitev postopkov izdaje vseh potrebnih dovoljenj ter poenostavitev in pospešitev pridobivanja zemljišč in nepremičnin. Prisojno ministrstvo se s tem ne strinja, saj se za reševanje te problematike pripravlja resolucija o nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture, pripravlja se predlog zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v javno železniško infrastrukturo in pripravlja se predlog zakona o umeščanju prometne, energetske in vodne infrastrukture v prostor, s katerim namerava Vlada na novit način opredeliti postopke priprave državnih prostorskih načrtov ter vprašanja pridobivanja zemljišč oziroma pravic na njih, potrebnih za graditev te infrastrukture, ki sta že v medresorskem usklajevanju. Na osnovi tega menimo, da bo problematika, ki jo predlagani zakon obravnava, celoviteje rešena s prej omenjenimi akti.

Dovolite mi še nekaj besed o prej omenjenih treh dokumentih, ki jih Vlada pripravlja. Na osnovi analize obstoječega stanja železniške infrastrukture, analize izvajanja investicij, določenih v nacionalnem programu, sprejetim v letu 1996 in na osnovi spremenjenih izhodišč glede na vključitev v Evropsko unijo in same prometne in transportne politike Evropske unije, ki vključuje tudi interoperabilnost železniškega sistema skupnosti, se je pričel pripravljati nov nacionalni program. Glede na to, da železniško področje ne obsega le novogradenj, pač pa tudi vzdrževanje železniške infrastrukture in zagotavljanje izvajanja javnih gospodarskih služb vzdrževanja in vodenja prometa, je v nacionalni program vključeno zagotavljanje sredstev za celotno železniško področje. Le na ta način je možno zagotoviti ustrezno preglednost nad potrebnimi sredstvi in zagotoviti tudi njihovo optimalno izrabo. Z nacionalnim programom razvoja javne železniške infrastrukture bo na celovit način podana rešitev vseh aktivnosti, kot so priprava dokumentacije, določitev prioritet in časa izvedbe, potrebna finančna sredstva in tudi določitev finančnih tokov za posamezne projekte v določenem časovnem obdobju. Nacionalni program na ta način tudi postane osnova za pripravo večletne in letnih načrtov izvedbe posameznih infrastrukturnih železniških projektov.

Osnovni cilj zakona o zagotavljanju sredstev v javno železniško infrastrukturo je določiti viri za namensko zbiranje sredstev za investicije in vzdrževanje javne

železniške infrastrukture, ki predvsem zajema časovno obdobje od leta 2010 do 2023. Za doseg cilja se neposredno opredelita vira, to je letna dajatev za uporabo vozil v cestnem prometu in koncesijsko dajatev Luke Koper in se določi, da gre za sredstva, ki jih organ, ki vodi investicije v javno železniško infrastrukturo, vsako leto prejme za priprave, organiziranje in vodenje investicij. Nadalje se z zakonom določi uporaba teh zbranih sredstev, in sicer za izvedbo investicije in vzdrževanje javne železniške infrastrukture, ki so opredeljena v nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture oziroma na osnovi letnih načrtov investicij in letnih načrtov vzdrževanja javne železniške infrastrukture.

Osnovni cilj zakona o umeščanju prometne, energetske in vodne infrastrukture v prostor je določiti postopke priprave državnih prostorskih načrtov, s katerimi se načrtujejo določene vrste omrežij in objektov prometne, energetske in vodne infrastrukture ter vprašanja pridobivanja zemljišč zanjo ter se tako na enovit način pospeši gradnja strateško pomembnih linijskih prometnic, tako tudi železnice, katere so danes v obravnavi.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Branko Marinič.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj.

V zvezi s Predlogom zakona o gradnji prioriternih odsekov železniških prog v Republiki Sloveniji smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ocenili, da je skrajni čas, da ponudimo vsebinsko rešitev in v zvezi s tem smo predlagali tudi ta zakon. Sama resolucija nas seveda ne bo rešila. O eni od takih, za področje druge vrste prometa, smo danes že razpravljali, ko pa govorimo o velikim sistemu, kot je sistem Slovenskih železnic, pa je treba preseči neke okvire in podati ustrezne vsebinske predloge.

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da je v tem kratkem, a zelo vsebinsko pomembnem zakonu, ko govorimo o železnici in o železniški infrastrukturi, mogoče z nekaterim izboljšavi, ki se bodo pokazale skozi proceduro, skozi obravnave, dopolniti predlog našega zakona in tako dobiti najboljšo rešitev. Zavedamo se in na nek način tudi sprejemamo argumente Vlade oziroma Ministrstva za promet, ki pravi, da so vse stvari, vse vsebine že pripravljene, da se stvari pripravljajo celovito, organizirano in pričakujemo, da bi potem poslanke in poslanci čim prej dobili vsebino določene zakonodaje na tem področju. Ker je pa ni, smo ocenili, da je prav, da to storimo in podamo predlog.

Za kaj pravzaprav gre? Če bi se poglobili v vsebino trenutnega stanja na železnici v Sloveniji, bi ugotovili, da smo ena izmed članic Evropske skupnosti, zato smo skušali

upoštevati in dograjevati, vgrajevati vse direktive in pa potrebno zakonodajo v obstoječo zakonodajo, ki ureja področje železnic, da smo pač izpolnili neke kriterije. Vendar se ob tem nismo zavedali, da smo kot polnopravna članica EU tudi dolžni zagotavljati minimalne standarde, ko govorimo o zmogljivosti in opremljenosti železnic v najširšem pomenu te besede. To pomeni, da imajo vsi operaterji, ki prihajajo iz skupnosti, enakopraven dostop in uporabo javne železniške infrastrukture in v zvezi s tem bi bilo treba vzporedno s časom tudi temu primerno financiranje in zagotavljanje sredstev v javno železniško infrastrukturo. Pa ne samo v železniške pragove in železniške tirnice, ampak tudi v telekomunikacije in pa signalno-varnostne naprave. Če smo se kdaj o železnici pogovarjali zelo resno, potem nam je velikokrat prišlo prav, ko so se dogajale na železniških tirih na nivojskih prehodih hude prometne nesreče s tragičnim izidom. Takrat smo porabili za to veliko časa. Če pa bi namenili čas vsebinskim rešitvam, zagotovili vire financiranja, pa bi seveda Slovenske železnice bile danes nekako v koraku s časom z drugimi sosednjimi, denimo italijanskimi, avstrijskimi, madžarskimi, železnicami.

Zato smo v Slovenski demokratični stranki opredelili prioritete odseke železniških prog. Gre za predvsem za železniške proge, ki so na petem oziroma desetem prometnem koridorju. Veste, nič nam ne pomaga, če imamo sodobne lokomotive. Gre za električne lokomotive, ki pa so pretežke, da bi vozile po vseh tirih Slovenskih železnic. Ali pa imamo moderne lokomotive, za katere pa nimamo električnega voznega omrežja. Imamo železniško progo, nimamo pa elektrifikacije. Znašli smo se v situaciji, kjer bi se resnično morali vsi skupaj zavedati, predvsem pa Vlada oziroma pristojno ministrstvo, da gre za zelo zelo resne stvari, ki bi jih bilo treba nujno in takoj začeti reševati. Kot sem dejal, resolucija na tem področju nas ne bo rešila. Mi menimo, da je premalo, zato ponujamo tudi ustrezne vsebinske spremembe zakona, ki pa ni tako zahteven, saj vsebuje le dvanajst členov. Gre za vsebino, ne gre za noben kapric, gre za resnost, ki zagotavlja in je nacionalnega pomena in s tem omogoča Republiki Sloveniji, da se enakopravno in enakovredno tudi na področju železnic vključuje v delovanje Evropske skupnosti.

Nekako smo skušali v 2. členu vsebine razdeliti prioriteto posameznih odsekov. Zato ne gre prezreti dejstva, da smo znotraj tega skušali vkomponirati tudi tiste železniške odseke, ki so nekaj že bili, vendar so bile takratne odločitve politike in gospodarstva, da niso več potrebne. Druge članice Evropske skupnosti so se poslužile tega, da so ohranile tudi tisti nerentabilni del železniških prog, jih nekako zamrznile, jih pustile tudi v naravi in jih kasneje obnovile, pa jih uporabljajo zgolj in samo, če že ne za prevoz tovora, za turistične ali druge atrakcijske namene. V Evropski

uniji obstajajo posamezne države, ki so že pred časom, že pred desetimi ali dvajsetimi leti spoznale, da je železniški promet eden tistih, ki se zaradi svojega obratovanja in zagotavljanja ohranjanja čistega okolja nekako najbolj splača. Naša strategija je temeljila na razvoju avtocest, celo prednost smo jim dali, ob tem pa pozabili na tire slovenskih železnic.

Kar zadeva konkretne progovne odseke, ki jih v 2. členu naštevamo, je mogoča tudi ocena, da bi spremenili prioritete, in s tem se strinjamo. Kar pa zadeva prvo kategorijo železniških odsekov, ki segajo v 5. in 10. prometni koridor, pa je vendar treba ohraniti v tem predlogu. Morda pa, kot sem že dejal, obstaja še tudi kakšen del proge, ki bi ga bilo zaradi svoje revitalizacije nujno treba oživiti, povezati tudi z nekaterimi drugimi članicami Evropske unije, pri čemer mislim predvsem na avstrijski del, konkretno Ljutomer-Gornja Radgona-Radgesburg in naprej v Avstrijo. Veliko teh odsekov imamo tudi v dogovoru z Republiko Madžarsko. Nekateri konkretni dogovori so na nivoju med državama že bili, vendar so zastali.

Naj spomnim, da smo v preteklem mandatnem obdobju 2004-2008 dali velik poudarek železniškemu sistemu. Vsa potrebna železniška zakonodaja je bila prav v tem mandatu spremenjena in s tem so bili dani tudi pogoji za naslednji korak. Železnice se danes - in to govorimo vseskozi - nahajajo v nekem čudnem položaju. Namesto da bi se ukvarjali s tem, kako bi ustvarjali nove produkte, kajti osnovna dejavnost železnice ni čisto nič drugega kot prevoz tovora, prevoz stvari in prevoz potnikov. Železnice v svojem osnovnem poslanstvu oziroma zagotavljanju svojih storitev nimajo drugega kot prevoz potnikov in prevoz blaga oziroma stvari. Ravno v zvezi s tem bi morala država kot taka vse skozi spremljati stanje, žal pa smo se vse preveč zadrževali morda na tistih manj pomembnih in potrebnih vsebinah, ki danes Slovenske železnice postavljajo pravzaprav za desetletja, dvajsetletja nazaj v preteklost. In zaradi tega se Slovenske železnice s svojo železniško infrastrukturo, s svojimi progovnimi odseki, ki so bistvenega pomena za prevzemanje tovorov iz različnih smeri v različne smeri, nahajajo v situaciji, ko določene tovore praktično zavračajo, ker nimajo, tako kot sem dejal, ustreznih vagonov za prevoz takšnega tovora, niso za to usposobljene železniške proge oziroma posamezni progovni odseki ali pa preprosto zaradi tega, ker je konkurenca v primerjavi s cestnim prometom prehuda, bolje logistično organizirana. Če železnica nima ustrezne infrastrukture, da bi prevzela takšne tovore preprosto, to opravijo cestni prevozniki, ki so v primerjavi z železnico izredno dobro organizirani in razpolagajo z modernimi kamioni. S tem pa nacionalnega prevoznika Slovenske železnice tiščimo še v globljo krizo, kot jo dejansko vseskozi Slovenske železnice doživljajo.

Seveda se bo ob tem dogaja to, da Slovenske železnice zaradi stanja železniške infrastrukture ne morejo prevzemati

tovorov, ki so na trgu, kar posledično vpliva tudi na obseg samega dela na letni ravni. Zato tudi ugotavljamo in ugotavljajo, da je število zaposlenih preveliko, zato ni čudno, da je z nastopom novega vodstva na Slovenskih železnicah najprej prišlo do najhujšega reza, ki prizadene najširše množice, saj je 1.075 ljudi odšlo na čakanje. Pripravlja se nov seznam ljudi, ki bodo ponovno morali na čakanje. Veste, težko je, ko Slovenske železnice opazujemo takole od strani. Če pa uporabimo njihovo storitev kot potnik, pa seveda ugotovimo marsikaj. Kdo bi si pa želel potovati z železnicami od Murske Sobotice do Kopra, katerih potovalni čas je že 20 in več let enak. Sedeš na vlak v Murski Soboti ob petih zjutraj in si v Kopru, reci in piši, kot da pihneš, že ob 12. uri. To ne gre. Čas je prehitel vse skupaj. Danes je tempo življenja in pa vsega, kar hočemo postoriti, tako hiter, da si marsikdo premisli in pravi, saj bi šel z železnico, vendar toliko časa, da bi ga preživel na poti, pa vendarle nimam. Razen tistih občasnih potnikov, ki se peljejo zgolj in samo na enodnevno kopanje iz Murske Sobotice, denimo, v Koper.

Tudi na področju tako imenovanih vlečenih in vlečnih sredstev na železnici je prav gotovo posledica v tem, da Slovenske železnice razpolagajo z vlečenimi in vlečnimi sredstvi, ki ustrezajo vsem tehničnim karakteristikam z ozirom na obstoječo železniško infrastrukturo, po katerih smejo voziti. In bi železničarji morda nabavili tudi kakšne sodobnejše vagona ali pa lokomotive, a jih žal potem ne morejo uporabljati po vseh tirih na slovenskih železnicah.

Predlagamo, da bi vendarle skozi razpravo prišli do nekih konkretnih zaključkov, da ne bi bil izgovor, in mene preseneča in verjetno tudi celotno poslansko skupino, da Vlada takoj na začetku izpostavi, češ, da Vlada pripravlja ustrezno celovito rešitev, zato vlada pripravlja že to, to in ono, ampak tisto, kar lahko zgolj in samo ugotovimo, je, da je Vlada do sedaj skupaj s predsednikom Vlade, ki redno obiskuje Slovenske železnice, naredila seznam, na katerega je poslala 1.075 zaposlenih železničarjev. In naslednjih tisoč bo kmalu, če se bodo stvari tako nadaljevale. Kje je pravzaprav problem? Problem je v železniški infrastrukturi. Problem je v zagotavljanju in modernizaciji, da bi lahko železničarji z marljivostjo in s svojim delom dali svoj prispevek in s tem omogočili, ohranili svoja delovna mesta, s tem pa državi kot lastniku omogočili tudi konkurenčnost v Evropski skupnosti, ki so v primerjavi z železniško infrastrukturo Slovenskih železnic težko primerljive. Prehiteli so nas skoraj vsi. Če ne bomo resno takoj pristopili k razreševanju železniške infrastrukture in vsega, kar v zvezi s tem zagotavlja varno vožnjo po tirih slovenskih železnic, se bomo iz dneva v dan srečevali s problemi, ki so na Slovenskih železnicah neizogibni, saj železničarji niso krivi, če država kot lastnica železniške infrastrukture ne zagotavlja osnovnih

pogojev za enakovredno opravljanje storitev med članicami Evropske skupnosti.

Zato predlagamo, da navedeni predlog zakona sprejmete. Strinjamo se s tem, da ga je mogoče dopolniti, in skozi razpravo bomo verjetno do teh konkretnih predlogov tudi prišli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Franci Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Spoštovani!

V Poslanski skupini Zares moramo ob vsebini zakona o gradnji prioritetnih odsekov železniških prog v Republiki Sloveniji, predlagateljice SDS, nedvomno pritrditi vsem navedbam in ugotovitvam o stanju slovenske železniške infrastrukture. Vendar ugotovitev, da je slovenska železniška infrastruktura porazna, ni nekaj novega. Prejšnje vlade se žal s tem dejstvom niso uspele uspešno spopasti. Vsako izgubljeno leto, ko v Sloveniji nismo našli ustreznih finančnih sredstev za njen razvoj, vzdrževanje in posodobitev, pomeni poleg finančne izgube konkretno za železnice izgubo tudi za gospodarstvo in njegov razvoj.

V Poslanski skupini Zares se zavedamo, da zaradi vse slabšega stanja slovenskih železnic in njihove infrastrukture grozi nevarnost, da zastavljenih ciljev glede obsega transportnega dela in povečanja deleža železniškega transporta ne bomo dosegli. Zato so vsa opozorila, ki jih v uvodnem delu podaja predlagateljica, sicer dobrodošla, prav tako cilji, ki naj bi jih s tem zakonom dosegli. Gre za pospešitev gradnje prioritetnih železniških odsekov, poenostavitev in pospešitev postopkov priprave dokumentacije, postopkov izdaje vseh potrebnih dovoljenj ter poenostavitev in pospešitev pridobivanja zemljišč in nepremičnin. Pa vendar, ob tem izražamo pomisleke glede samega pristopa k uresničevanju zastavljenih ciljev. Urejanje vseh postopkov za izgradnjo, kot so bili navedeni med cilji tega zakona in kot so navedeni med cilji naslednjega, to je zakona o gradnji odsekov javnih cest v Republiki Sloveniji, pomenijo parcialne ukrepe v odpravi zagat pri sami izgradnji prometne infrastrukture. Žal nam je lahko le, da predlagatelj v svojem mandatnem obdobju ni uporabil tega vedenja in začel s postopki v času, ko bi bil v celoti odgovoren tako za finančno konstrukcijo kot samo izvedbo projektov.

Koalicijske partnerice smo ob zavedanju problematike železniškega prometa in infrastrukture tudi v koalicijsko pogodbo zapisale, da se, citiram, "zavedamo pomembnosti strateškega vprašanja glede bodoče ureditve prometa v Republiki Sloveniji, umestitve prometa v gospodarskem sistemu Republike Slovenije in širše, v evropskem prostoru, ter umestitve Republike Slovenije kot pomembnega prometnega vozlišča v Evropi." Zato bomo koalicijski partnerji začeli

vzpostavljati pogoje, da bi Republika Slovenija zaradi svoje izjemne geostrateške pozicije na stičišču petega in desetega panevropskega koridorja postala logistična platforma za srednjo in jugovzhodno Evropo. Nadaljujemo, da je za Slovenijo pomembna celotna prometna infrastruktura, zlasti pa koprsko pristanišče in moderna železniška infrastruktura. Začeli bomo s temeljito prenovo Slovenskih železnic v skladu s trendi v EU. Okrepili bomo aktivnosti in začeli z izgradnjo novo in z obnovo obstoječe železniške infrastrukture. Blagovne tokove bomo s cest usmerjali na železnico. Na področju železnic in železniške infrastrukture bomo zagotovili zakonske in organizacijske spremembe v železniškem sektorju, skladno z EU in mednarodnimi smernicami in standardi.

Država mora zagotoviti prost dostop do infrastrukture in slednjo usposobiti s ciljem povečanja konkurenčnosti, nacionalnemu prevozniku pa zagotoviti neodvisnost glede upravljanja in podpis večletnih pogodb za sofinanciranje. Znotraj tega bomo izvedli do 50 kilometrov remonta letno, sistematično odpravljali nivojska križanja, uresničili projekte ter učinkoviteje črpali sredstva EU, za katera so že podpisani finančni memorandumi, in sicer modernizacija signalno-varnostnih naprav na progi Divača-Koper, modernizacija signalno-varnostnih naprav na progi Pragersko-Ormož, gradbena rekonstrukcija, rekonstrukcija, daljinsko vodenje stabilnih naprav elektro vlek. Med drugim bomo modernizirali obstoječe proge Divača-Koper, začeli bomo z rekonstrukcijo in poglobitvijo železniškega vozlišča Ljubljana, proučili možnost izgradnje drugega tira Maribor-Gradec in tako naprej.

Zato Vlada že pripravlja resolucijo o nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture, ki bo vključevala celotno železniško področje in podala rešitve o vseh aktivnostih, vključno s pripravo dokumentacije, določitvijo prioritet in časovne izvedbe, potrebna finančna sredstva in tokove za posamezne projekte v določenem časovnem obdobju. Nastala bo na osnovi analize obstoječega stanja železniške infrastrukture, analize izvajanja investicij, določenih v nacionalnem programu iz leta 1996, in na osnovi spremenjenih izhodišč glede na vključitev v EU in same evropske prometne in transportne politike. Prav tako je v medresorskem usklajevanju tudi Predlog zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v javno železniško infrastrukturo, katerega osnovni cilj je določitev virov za namensko zbiranje sredstev za investicije in vzdrževanje javne železniške infrastrukture v časovnem obdobju od leta 2010 do leta 2023. Enovit način pospešitve gradnje strateško pomembnih linijskih infrastruktur, vključno z železniško, pa bo zajet v zakonu o umeščanju prometne, energetske in vodne infrastrukture v prostor, kjer bodo določeni postopki priprave državnih prostorskih načrtov.

Vse to so razlogi, zaradi katerih v Poslanski skupini Zares ne bomo podprli vsebine predloga zakona, saj po naši oceni ne vključuje celovitega pristopa k reševanju težav.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Pukšič v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

FRANC PUKŠIČ: Lep pozdrav, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi. Predstavniki Ministrstva za promet.

Letos bo minilo že 210 let, od kar se je rodil naš največji pesnik, dr. France Prešeren, pa nekaj več kot 160 let, od kar je umrl. Dr. France Prešeren je napisal tudi pesem Železna cesta: "Bliža se železna cesta, njej se ljubca veselim, iz Ljubljane v druga mesta kakor tiček odletim." Kolegice in kolegi, pred približno 150-imi leti je bila ta pesem napisana. Danes tukaj v tej dvorani pa se pogovarjamo, da je treba iz Murske Sobote do Kopra 8 ur in pol potovati po tej železni cesti. Kaj se je zgodilo? Človek pravzaprav ne more verjeti, zato bomo v Slovenski ljudski stranki Predlog zakona o gradnji prioritetnih odsekov železniških prog v Republiki Sloveniji podprli.

V Poslanski skupini smo prepričani, da tako kot je bilo nujno zgraditi avtoceste v naši novi državi, se moramo po končanju tega pomembnega projekta lotiti tudi obnove in širitve železniške infrastrukture. Znano je, da smo se v državi prioritetno odločali za gradnjo avtocest in se je zaradi številnih vzrokov in notranjih razmer v Slovenskih železnicah država lotila te priprave zakonodaje šele sedaj bistveno prepozno. Iz normativnega programa Vlade je razvidno, da je v pripravi resolucija o nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture. In to je tudi glavni argument Vlade, zakaj nasprotuje temu predlogu zakona. Pravzaprav ne moreš verjeti. Dva dni nazaj so v eni televizijski oddaji predstavniki vladne koalicije zatrjevali, da bodo za tretjo razvojno perspektivo Slovenije, ki bi naj bila daljša in predlog tega zakona rekonstrukcije oziroma gradnje prioritetnih odsekov železniških prog je torej na daljši rok, ni vezan na en mandat, ker ne more biti, da bodo iskali soglasje tudi s strani opozicije. Tokrat imate ponovno priložnost. Vendar, žal, kot iz same resolucije, o kateri smo prej govorili, iz leta 2006, enotna vozovnica, enotna karta za prevoz v državi ni narejena, zato v opoziciji predlagamo predlog zakona, ki ima zavezujoče namene oziroma temelje. Lahko bi rekli, da je resolucija truplo, zakon pa glava nad tem truplom.

Vladni predstavniki s strani ministrstva pravijo, da je v pripravi tudi zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v javno železniško opremo. Približno 400 milijonov evrov je na razpolago iz tretjega operativnega programa Razvoj okolja in prometne infrastrukture, prav 400 milijonov za železniško

infrastrukturo. Kolikor vem, je bilo izkoriščenih cca 9%. Ali so razpisi za uporabo teh 400 milijonov pripravljene oziroma objavljeni oziroma do kdaj boste po operativnem programu "Razvoj okoljske in prometne infrastrukture" izkoristili sredstva, ki so na razpolago, ki so v bruseljski blagajni.

Na osnovi analize obstoječega stanja železniške infrastrukture, analize izvajanja investicij, določenih v nacionalnem programu, sprejetem v letu 1996, kot tudi na osnovi spremenjenih izhodišč, glede na vključitev v Evropsko unijo, in same prometne in transportne politike Evropske unije, ki vključuje tudi železniški sistem skupnosti, je že dalj časa jasno, da je treba pripraviti novi nacionalni program, ki bo v največji meri vključeval vse te ugotovitve in rezultate iz posameznih področij. Treba pa je smiselno določiti postopke, priprave državnih postopkov prostorskih načrtov, s katerimi se načrtuje določene vrste omrežij in objektov prometne, energetske in vodne infrastrukture ter vprašanje pridobivanja zemljišč zanjo in to na enovit način. S tem pospešiti gradnjo strateško pomembne linijske infrastrukture, torej tudi železniške, da ne bo prihajalo, kot je prihajalo pri avtocestnem programu do sistema, da so tisti, ki so bili pri informaciji, odkupovali zemljišča, kmetijska zemljišča, potem pa z izsiljevanjem države oddajali oziroma prodajali po nekaj 100-kratnem faktorju. Tudi tukaj bi s strani Ministrstva za promet pričakovali, da boste naredili analizo in seveda proti, tudi takšnim, potegnili določene sankcije, ki so pač potrebne.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke verjamemo v dober namen teh postopkov pospešitve, zato bomo zakon podprli kot osnovo za nadaljnjo obravnavo. Od Vlade in vladne koalicije pa pričakujemo, ker je to prva obravnavo, korektno sodelovanje in dopolnitev, ne pa zavrnitev, ker to ne pelje nikamor.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Urh, v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani predstavnik Vlade, kolegice in kolegi poslanci! Pred nami je eden od predlogov zakona s področja urejanja prometne problematike v Sloveniji, ki jih kot po tekočem traku predlaga največja opozicijska stranka. Tokrat se pogovarjamo o gradnji prioritarnih odsekov železniških prog v Republiki Sloveniji, ki bi, če bi bil zakon sprejet, našo državo stal 342,5 milijona evrov v letu 2011, od leta 2012 do vključno leta 2030 pa kar 6,5 milijarde evrov. Moramo se strinjati s predlagateljem, da je stanje javne železniške infrastrukture v Sloveniji vsako leto slabše, ker je razvidno iz napak in poškodb, ki nastajajo na tirih, vozni mreži, signalno-varnostnih napravah, kretnicah in uvedenih počasnih voženj, omejitev hitrosti in osnih obremenitev, ker resnično vpliva na

vse slabšo kakovost storitev. Strinjamo se tudi z oceno, da Republika Slovenija namenja premalo sredstev za razvoj, vzdrževanje in posodobitev javne železniške infrastrukture.

V Poslanski skupini DeSUS pa kljub dobrim namenom predlagatelja tega predloga ne bomo podprli, saj Vlada pripravlja resolucijo o nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture in predlog zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v javno železniško infrastrukturo. Oba akta bosta prinesla bolj celovite rešitve za reševanje konkretne problematike. Obenem pa Vlada obljublja tudi zakon o umeščanju prometne, energetske in vodne infrastrukture v prostor, s katerim bo na novit način opredelila postopke priprave državnih prostorskih načrtov ter vprašanja pridobivanja zemljišč oziroma pravic na njih, potrebnih za graditev te infrastrukture.

Zdaj pa še nekaj bolj prijetnega, kot je sprejem zakonov.

Spoštovani gospod mag. Vasja Klavora! Poslanci in strokovne službe DeSUS-a vam ob vašem osebnem prazniku želimo vse najboljše in prijetno praznovanje! .../Aplavz./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Hvala lepa. Besedo ima gospod Srečko Prijatelj, v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik! Tudi sam se pridružujem tem čestitkam, še na mnoga zdrava leta. Upam, da bomo tudi kaj spili danes na ta račun.

Veste, star slovenski pregovor pravi, da kar lahko storimo danes, zdaj govorim o zakonu, ne odlašamo na jutri. Posodobitev železniške infrastrukture je pač prvi pogoj za ustrežnejše vključevanje Slovenije v Evropsko prometno mrežo. Zlasti za nas sta pomembna V. in X. vseevropski koridor. In, če govorimo o tehničnem stanju, o zmožnosti varnega prevoza, zmožnosti pretočnosti evropske primerljivosti, lahko ugotovimo, da smo slabši kot recimo država Albanija na tem področju. Da ne bomo filozofirali, bi navedel nekaj konkretnih dejstev. Naši tovorni vlaki vozijo v, komercialna hitrost je 35 km/h, medtem ko mednarodni vlaki vozijo 160 km/h, v potniškem prometu je za 10 km hitrost mogoče večja, ampak smo tudi tukaj nekje. Počasne vožnje utrjujejo te hitrosti, povprečne od hitrosti, in seveda, ker je slabo stanje na železniški infrastrukturi, zlasti na spodnjem ustroju in pa zgornjem ustroju proge, je teh počasnih, predpisanih počasnih, zaukazanih počasnih voženj iz dneva v dan več. Tovorni promet ima na milijone minut zamud. Na milijone minut zamud. Govoriti ob takem stanju železniške infrastrukture, da smo evropsko primerljivi, je naravnost smešno. Ni pozabila ta vlada na sistem Slovenskih železnic. Jaz bi dejal, ta vlada, še bom rekel, je zgrabila bika za roge in poskuša reševati zadevo, če se sploh še rešiti da, brez strateškega partnerja pač ne bo šlo in Slovenske železnice so tako finančno in tehnično

podhranjene, da bo sanacija trajala vrsto let. Izgubljene so bitke in jaz upam, da ne bo izgubljena tudi vojna. Vojna s časom, namreč, ker tovor nas že obvaža. Koliko je pa interesa, da rešujemo to zadevo na konstruktiven način, pa kaže tudi ta napol prazna dvorana danes tukaj.

Slovenija se do danes ni zavedala, da ima tudi v sistemu javnih prevozov na tovornem in na potniškem prometu sistem železnic. Če govorimo o nekem nacionalnem programu, bi jaz omenil nacionalni program iz leta 1990, ko ugotavljamo danes, ko ga listamo, vse je zapisano notri, veste, tudi drugi tir Koper-Divača in tako naprej, posodobitve na signalno-varnostnem področju in pa seveda tudi hitrejša vožnja vlakov. Če primerjamo realizacijo tistega, kar je takrat zapisano pod Rekarjevo vladavino, če lahko tako rečem, lahko govorimo o manj kot 10%. Danes delamo drugo resolucijo. Prav je tako, če bo prinesla kaj dobrega.

Položaj Slovenskih železnic skratka ni dober. Luka Koper kot edini strateški partner je, vsaj nam je bilo tako predstavljeno, Klubu primorskih poslancev, namenila bistveno posodobiti v bistvu svoje luške kapacitete in bo zato namenila tudi nekaj milijard evrov. Seveda temu morajo slediti tudi podpore v pretočnosti. Luka ima na voljo samo eno cesto in eno železnico, ozko grlo pa je Koper-Divača. O tej proggi govorimo že več kot desetletja, da bi jo morali na novo zgraditi, pa se še nič ni premaknilo. Jaz bi želel, da naredimo vsaj tisto, kar lahko, pa tudi tega nismo. Imamo nove lokomotive, za katero so davkoplačevalci odšteli ogromno denarja in te lokomotive preprosto ne morejo voziti od Zidanega mosta naprej, ker ni zagotovljen zadosten osni pritisk. Lokomotive, preprosto povedano, s takimi vlaki, kot bi jih bile zmožne voziti, so pretežke. In, ker je proga še iz obdobja Franca Jožefa, se lahko zgodi, da zgrmi vse skupaj po tleh. Od Zidanega mosta naprej jih lahko pokrijemo z deko in nemo opazujemo slabo infrastrukturo tja do nove madžarske proge oziroma do Hodoša, ki povezuje Madžarsko, ki smo jo pa tudi zgradili tako, da nismo predvideli elektrifikacije. Skratka, tudi tisto, kar smo na novo uspeli zgraditi, smo naredili zelo slabo.

Kaj lahko naredimo danes, takoj in zdaj? Takoj lahko pristopimo k posodabljanju železniškega infrastrukturnega sistema v tem kontekstu, da omogočimo normalno sestavo vlakov. In pa seveda, da postanemo evropsko primerljivi v komercialnem smislu. Tovori nas že obvažajo in jaz sem globoko prepričan, če v bistvu ne bomo naredili sedaj nekaj, ne leta 2030, potem bo tudi 2030 vse zastoj, če bomo imeli tukaj neko evropsko primerljivo infrastrukturo, tovora pa ne bomo imeli. Kajti tovor, ko se enkrat preseli na drugo destinacijo, ga stežka dobiš nazaj. Tako imenovana pontebaska proga čez Italijo, Madžarsko, na vzhodni del Evrope je iz dneva v dan bolj obremenjena. In tudi tuji operaterji, ki prihajajo na Slovenske železnice se trudijo, da še tisto nekaj tovora, ki

ga slovenski železničarji imajo danes, seveda prevzemajo oni sami.

Skratka, imamo kar nekaj sovražnih dejavnikov na tem področju, najbolj pa nas tepe ta slaba infrastrukturna politika v preteklosti in stanje, ki je rezultat tega. Kot nekdanj odgovoren za tehnično vozovno dejavnost za Primorsko, sem globoko prepričan, da imamo veliko srečo, da ni prišlo do resnih izrednih dogodkov. Da nimamo, recimo, neke druge Divače, kot smo jo imeli pred leti, ko so bila človeška trupla po celi postaji. In to se nam bo zgodilo, če bomo ta problem odlagali v prihodnost.

Zakaj ne naredimo tega, kar lahko naredimo, takoj? Imamo signalno-varnostne sisteme - si predstavljate, kaj je to likovni signal? - še iz starih časov. Zapornice, ki naj bi bile avtomatsko vodene (projekt je vodil Siemens), so v poskusnem obratovanju desetletje in pol. Desetletje in pol! Siemens je sedaj od tega odstopil. Imeli smo Iskro, domače podjetje, ki je bilo v tem segmentu zelo kvalitetno, pa smo jih odslovili in tujcem dali delo. Enako smo to naredili s Siemensom v Mariboru, ko smo jim zaupali Tovarno motornih vozil, zdaj so pa ugotovili, da je to neproduktivno, in so to zaprli. Vendar za to ni odgovorna ta vlada. Ta vlada je pristopila k sistemskemu reševanju Slovenskih železnic. Na žalost želijo v prvi vrsti to zadevo sanirati kadrovske. Mislím, da to ni dobro, kajti med tem kadrovskim potencialom, ki je danes poslan na čakanje, je tudi kar nekaj strokovnjakov, ki bi lahko pripomogli k temu, da bi se začela obnovitvena dela takoj. Ne vidim razloga, zakaj ne bi mogli zamenjati vozne mreže danes. Ne vidim razloga, zakaj ne bi mogli najeti vlaka, ki lahko na dan obnovi pet in še nekaj kilometrov proge, generalno obnovi, veste, ne tisto, kar imamo danes, zaporo, pa delamo potem.

In ne vidim razloga, zakaj ne bi mogli v enem letu vzpostaviti takega režima vožnje od Zidanega mosta proti Mariboru, da bi ustrezal kategoriji D-4, kar pomeni, da bi lahko imeli na tej progi tiste lokomotive, ki danes stojijo v Zidanem mostu, in so nove, večsistemske, drago smo jih plačali, torej, 22,5-tonski osni pritisk. To se lahko naredi danes. Vendar pa projekti stojijo. In, spoštovani, ni opravičila. Ni opravičila ne za to vlado ne za prejšnje. Vsi so bili nekako slepi pri tem. V prejšnjem mandatu, v letu 2008, smo dali pooblastila železničarjem, da se začne z vsemi projekti. Dali smo poročstvo za najem kreditov, ampak veste kje se je zataknilo, da niti enega projekta nimamo končanega? Že pridobljena evropska sredstva moramo vračati v Bruselj, ker nimamo projektov. In za to zopet ne bo nihče odgovarjal. Prejšnja vlada je rekla, potrebujemo direkcijo. Naredili smo direkcijo, imeli smo agencijo. Tista direkcija je tudi v Mariboru, ker je tako hotel takratni poslanec, vodja matičnega delovnega telesa gospod Kangler in tam je fikus, en kup ljubi, ki nič ne delajo. Isto je z agencijo, ki piše varnostna

spričevala tujim operaterjem, ki nam odžirajo delo. In danes ugotavljamo, da je 1000 ljudi preveč, ker RCA vozi naše vlake. Jaz nisem proti tujim operaterjem, kar naj pridejo, samo naj pripeljejo svoj produkt v Luko Koper, tisto kar je pa nacionalnega pomena za slovenske železničarje, ki daje kruh 10.000 glavi množici, pa mora ostati zaščiteno. Tako bi bilo prav. To so pa avtomobili, kontejnerski prevoz, žitarice, naftni derivati in tako naprej, ampak temu ni tako. In jutri bomo ugotavljali zopet, kot je dejal gospod Marinič, da bo še 1000 ljudi preveč. In pojutrišnjem mogoče še 1000. To ni način. Tudi sindikati niso bili zadostni pri tem. Morali bi zaščititi interes delavca in se boriti za delo. Nihče od tujcev, ki prihaja sem kot tuji operater, nima pravice posegati po sistemskih prevozih, ki jih je Slovenska železnica kot pogodbenica podpisala pred 10-imi, 20-imi leti in jih prevažamo vsak dan, recimo Koper-Linz, fosfati. Kdo lahko to vozi kot Slovenske železnice? Noben od tujcev. Naj si pripeljejo svoj produkt v Luko Koper pa na vozijo. In dokler ne bomo zaščitili interesa dela ne bomo imeli tudi interesa kapitala. Nemci kot strateški partner DB bodo prišli na Slovenske železnice, tako je dejal premier, če bomo imeli ločeno infrastrukturo, potniški in tovorni promet, če ne bomo imeli v enem loncu vsega in če bo lastnina ločena na tak način, da se bo vedelo, kdo za kaj plača, kdo za kaj odgovarja. Jaz sem za tak sistem, vendar, če bomo čakali zgolj na to, da bomo kadrovsko primerljivi, na tehnično stanje Slovenskih železnic pa pozabili, potem nas bodo tovari obšli in na žalost niti za 1000 ljudi ne bo več dela. Tega se jaz bojim.

To, kar je zapisano v Predlogu zakona o gradnji prioriternih odsekov, to je bilo zapisano že leta nazaj. In prav bi bilo, da izluščimo iz tega to, kar se da narediti takoj. Tudi sam sem predlagal kot podpredsednik odbora na razgovoru z direktorjem Slovenskih železnic, da bi se imenovala neka skupina, tudi predsednik nadzornega sveta gospod Godec je bil na tem sestanku, neka skupina tistih, ki so eksperti na železniškem področju, da se začne izvajati prioritete pri projektih, ki lahko ugledajo v bistvu realizacijo takoj. Meni je všeč na nek način, da smo šli iz megalomanskega projekta dvotirnost Koper-Divača na enotirni sistem, ker so projekti že pripravljeni, ker je v prostor v bistvu že vnesena ta trasa, kjer imamo že odkupljena zemljišča in bomo na nek način lahko s projektom začeli malo prej. Vendar mi smo izgubili tukaj, spoštovane gospe in gospodje, 10 let. 10 let. In kot že rečeno, tovari nas obvažajo in mi bomo izgubili ogromno možnosti za jutrišnjo, ne vem, boljše delo Slovenskih železnic.

Ne nazadnje jaz bi želel, da se razišče tudi odgovornost nosilcev za nazaj, kajti ugotavljamo danes to, da železnice niso izkazovale tistega stanja, vsaj finančnega ne, kot bi ga morale. Bilance so se prirejale in imeli smo v bistvu neko

lažno sliko, ki je danes izražena v zelo težkem položaju Slovenskih železnic in težko bo sanirati zadeve, da bi tekoče funkcionirala, kaj šele, da bi pridobili tekoča sredstva za razvojne programe naprej. Želel bi pri tem poudariti tudi to, da pri reševanju teh železnic, čeravno se je vključil v delo sam premier, smo nekako prepočasni. In jaz bi želel, seveda, da pristopimo takoj, takoj, ampak res takoj, vsaj k tistim delom, ki lahko nudijo takojšnje rezultate.

Jaz bom povedal samo en primer. Ogromno kretnic imamo še na postajah, ki niso več predmet zaustavljanja vlakov. Na teh postajah morajo vlaki čez kretnice in zmanjšati se mora hitrost. Zakaj preprosto ne predpišemo, da tam, kjer ni več zaustavljanja tovornih vlakov, pobereмо te kretnice, jih deponiramo v postajnem poslopju in takrat, kadar jih bomo rabili, jih bomo montirali nazaj. 40%(?) počasnih voženj bo manj, najmanj v Sloveniji.

Kar se tiče obnove, v bistvu energetske napajalne systemske tehnike, lahko takoj pristopimo k temu, da se zamenja vozna mreža na področju Kopra in Divače, kajti pretanek vozni vod onemogoča polno tonažo vleke. In to seveda zmanjšuje propustnost. Jaz ne vidim razloga, da tega ne bi naredili takoj. Jutri.

Še mnogo je teh zadev, ki bi jih lahko poiskali in izluščili iz tega, kaj lahko naredimo danes. Prosim vas, ne odlašajte s tistimi problemi, ki jih lahko rešujemo od danes do jutri. Samo to.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Miran Jerič v imenu Poslanskega kluba LDS. Prosim.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik.

Najprej iskrene čestitke ob vašem prazniku tudi v mojem imenu.

Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi poslanci.

V slovenskem nacionalnem interesu je, da čim prej posodobimo javno železniško infrastrukturo ter da hkrati Slovenske železnice, ne samo zaradi globalne gospodarske krize, v kateri se nahajajo, preoblikujemo v modernega glede na geografsko lego Slovenije vodilnega regionalnega operaterja, ki bo opravljal celovite prevozno-logistične dejavnosti.

V Liberalni demokraciji Slovenije se zavedamo, da bo zaradi izgubljenih desetletij v razvoju Slovenskih železnic, pot do tega cilja finančno izredno zahtevna in najverjetneje tudi boleča. Na tej poti pa moramo globoko krizo našega operaterja, katastrofalno stanje javne železniške infrastrukture, razne zahteve po implementaciji direktiv Evropske unije s tega področja vzeti predvsem kot spodbude.

Problemi slovenskega železniškega sistema so veliki, še večji problem pa smo predvsem mi sami, z našim desetletja dolgim dožemanjem vloge železnic v sodobni, gospodarsko razviti družbi, trenutno soočeni s že prisotnimi podnebnimi spremembami in globalno gospodarsko in finančno krizo.

Zdaj nosi odgovornost za razvoj slovenskega železniškega sistema vladajoča koalicija, katerega del je tudi naša stranka. Zato smo v Liberalni demokraciji Slovenije prisluhnili argumentom Vlade, s katerimi utemeljuje, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Ob tem seveda pričakujemo čimprejšnjo obravnavo napovedanih vladnih rešitev, ki jih bodo vsebovali predvsem naslednji predlogi aktov, to so: Resolucija o nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture, Zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v javno železniško infrastrukturo ter Zakon o umeščanju prometne, energetske in vodne infrastrukture v prostor.

V Liberalni demokraciji Slovenije ne dvomimo v dobronamernost predlagateljev zakona, vendar bi bilo bolje, če vsi ocenjujemo posodobitev javne železniške infrastrukture kot nacionalni projekt, da združimo moči in konsenzualno sprejmemo najustreznejše rešitve. Namreč, kjer je volja, se najde tudi pot.

Zato še enkrat, če mislimo resno s pospešeno modernizacijo slovenskega železniškega sistema, je treba prenehati s prestižnimi bitkami in pričeti sodelovati. To seveda velja za vse strani.

V Liberalni demokraciji Slovenije smo, kot sem že povedal, prisluhnili argumentom Vlade in predloga zakona ne bomo podprli. Hkrati pa pričakujemo čimprejšnji začetek široke razprave o rešitvah, ki jih za slovenski železniški sistem pripravlja Vlada.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospo Janko Veber v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

JANKO VEBER: Še enkrat hvala za besedo v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Sam naslov zakona je dober in zanimiv. Gre za gradnjo prioriteten odsekov železniških prog v Republiki Sloveniji in zakon, kot 1. člen govori, naj bi določal roke, vire, dokumentacijo in vse, kar je s tem potrebno za to, da se gradnja teh železniških prog v Sloveniji lahko začne. Vendar je po našem mnenju, izjemno pomembna pomanjkljivost tega zakona je v naslednjem, da skoraj v celoti izključuje Državni zbor v tem postopku. Namreč, s sprejemom tega zakona Državni zbor nima nobene vloge več pri izvajanju tako pomembnega projekta, ki ga lahko ocenjujemo, da bo celo višji, kot je bila izgradnja avtocest, ta je veljala ali bo veljala 5,4 milijarde evrov. Natančnih ocen, koliko sredstev bi bilo treba

zagotoviti za dokončanje vseh teh odsekov, pravzaprav tudi ni in jih tudi predlagatelj ne navaja. Vendar, zagotovo gre vsaj za tak rang sredstev, kot je to bilo pri izgradnji avtocest. In v vseh teh postopkih bi se Državni zbor samo seznanjal s tem, kako naj bi potekala izgradnja. Torej gre za izjemno velika sredstva in pristojnost Državnega zbora zagotovo mora biti, da sprejme resolucijo o nacionalnem programu izgradnje in posodobitve železniških prog v Republiki Sloveniji, na podlagi te resolucije potem sprejemamo letne programe in v resoluciji so tudi določeni viri, na kakšen način bomo financirali izgradnjo. Običajno je to tudi zadolževanje, za kar potrebujemo posebne zakone, da to lahko izpeljemo. No, predlagatelj pravi, da se Vlada lahko sama, z uredbo odloči, kako bo financirala železnice. Torej, uredba je po mnenju predlagatelja tista, ki je dovolj, da se zagotovijo viri, ki lahko daleč presežejo dovoljeno mejo zadolževanja, bodisi po evropskih kriterijih ali tudi sicer po tem, kar menimo, da bi bilo primerno tudi za Državni zbor.

Tudi ta zakon uzakonja način pridobivanja dokumentacije za izgradnjo železniške infrastrukture v skladu s sedaj veljavno prostorsko zakonodajo. Vsi ugotavljamo, da je ta zakonodaja neučinkovita. Danes lahko ugotavljamo, da se ravno zaradi te neučinkovite zakonodaje ne da graditi železniških odsekov, ampak s tem zakonom bi uzakonili, da ravno to zakonodajo moramo uporabljati v prihodnje, da bomo umestili železniške proge v prostor. Neustrezna rešitev. Mi potrebujemo nov zakon o umeščanju v prostor linijske infrastrukture, če želimo doseči vse potrebe, ki jih Slovenija ima, ker je vendarle na pomembnem strateškem položaju, čez Slovenijo potekata V. in X. evropski koridor, imamo pa tudi pristanišče v Kopru, ki je izjemnega pomena za oskrbo Evrope s prenekaterimi izdelki, ki jih preko tega pristanišča lahko pripeljemo najbližje Evropi. Če se želimo temu izogniti, potem moramo sprejeti poseben zakon o umeščanju linijske infrastrukture v prostor.

Tudi roki, ki jih navaja ta zakon, govorijo zgolj o tem, prvih osem predlogov, Koper - vozlišče Črni Kal-Divača, vozlišče Črni kal-Divača - vozlišče Črni kal, Divača-Ljubljana, Zidani Most-Dobova in tako naprej. Ta zakon določa, da je rok za izgradnjo vseh teh prvih osmih odsekov leto 2023. In tukaj se pristojnost Državnega zbora neha. Kako bo in kdaj bo posamezen odsek dejansko zgrajen, je potem zopet pristojnost Vlade, ki naj bi z uredbo določila kdaj bo, recimo, končan Zidani Most-Maribor, Zidani Most-Dobova. Državni zbor s tem ne bo imel, po mnenju predlagateljev, nič. Enako velja, recimo, za odsek Ljubljana-Grosuplje, Kočevje-Črnomelj, ta naj bi se po navedbah predlagatelja zgradil do leta 2030. Kako in kdaj, ali bo res do leta 2030 in ali ne bo mogoče do leta 2020, ta rok, bo zopet pristojnost zgolj in samo Vlade. Mislim, da to ni ustrezna rešitev in da Državni

zbor nikakor ne more podpreti rešitev, ker izključuje sebe pri najpomembnejših razvojnih odločitvah v Sloveniji.

Zato v Poslanski skupini Socialnih demokratov nikakor ne moremo podpreti tega predloga zakona, ker dejansko ne bo pripomogel k temu, da bi zgradili železnice, ampak bo pripomogel kvečjemu k temu, da bomo nenadzorovano najemali kredite in da bomo gradili odseke, za katere Državni zbor ne bo vedel, ali so res prioritetni ali ne ali je to zgolj in samo politična volja aktualnega ministra v vladi, ali mogoče tiste Vlade. To presega tudi pravni okvir resolucij in, upam si reči, tudi Ustave. V Poslanski skupini Socialnih demokratov iz teh razlogov tega predloga zakona nikakor ne moremo podpreti.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, gospod državni sekretar s sodelavcem!

Nekaj besed želim spregovoriti o tej temi. Začel bi s stavkom, kot je kolega Veber prej omenil, da je pri tem zakonu izključen Državni zbor. To lahko tudi drži, ampak na splošno bi rekel, ne glede na to, kakšna je vloga Državnega zbora, vedno je problem zagotavljanje virov financiranja. Zakaj nimamo noveliranih nacionalnih programov oziroma resolucij na področju železniškega prometa, na področju obnove in vzdrževanja državne cestne mreže? V obeh primerih je vedno prvi in, ne bom rekel edini, ampak največji problem zagotavljanje denarja in na ta način nezmožnost priprave takega dokumenta. Državna cestna mreža je sicer naslednja točka, vendar je problem vedno enak. Vedno nastopi problem virov financiranja. Ti so nekako še znosni pri avtocestnem omrežju, ker je, resnici na ljubo, temu projektu dajala država v vseh poosamosvojitvenih letih največjo pozornost. Pa še ta vir pri izgradnji, obnovi in vzdrževanju avtocestnega omrežja se je nekako pokvaril, če uporabim lepo slovensko besedo. Takratni avtocestni tolar, kot smo ga imenovali, je z leti izgubljal svoj lesk in je na koncu vse skupaj pristalo praktično v enem delu na cestnini, vse ostalo pa na kreditih. Tudi iz proračuna smo v preteklem obdobju počasi ta program izrinili. Na drugih področjih, ki sem jih prej omenil, železniškem in državnih cestah, je pa zadeva še slabša.

Tudi na podlagi mnenja Vlade in mnenja koalicijskih poslanskih skupin predvidevam, da ta predlog zakona ne bo sprejet, da bo zavrnjen. Zaradi tega apeliram na Vlado, da intenzivno pripravlja nacionalni program in, kar je zagotovo še vsaj tako pomembno, glede tudi na to, kar sem prej govoril, nek zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v javno

železniško infrastrukturo. Torej, kolikor vem, sta oba dokumenta sestavna dela normativnega programa Vlade, kar za kmalu, mislim, da za prvo polletje letošnjega leta. Torej ne glede na to, da imamo že star ta nacionalni program, ki se izvaja v nekih bori desetinki celega programa, so seveda vmes bistveno bistveno spremenjena vsa izhodišča, tudi z vstopom Slovenije v Evropsko unijo in še mnogimi drugimi razlogi.

Že prej so bile omenjene seveda tudi težave pri umeščanju linijskih objektov v prostor. Jaz moram reči, da sem že kar dvakrat postavil poslansko vprašanje na to temo. Mislim, da je bilo že v januarju lanskega leta. Takoj po nastopu nove vlade je minister Vlačič za ta zakon o umeščanju linijskih infrastrukturnih objektov v prostor obljubljal, da bo v parih mesecih, da ga bo Vlada pripravila v parih mesecih. To podobno vprašanje sem potem postavil, mislim da, tam enkrat v novembru obema ministroma, Vlačiču in Erjavcu, ampak odgovor je bil, da bo kmalu. Po nekih zadnjih vesteh, tudi časopisnih, se očitno res na tem področju nekaj pripravlja, ker dejstvo je, da so se razmere v prostoru od nekdanj, od deset, petnajst, dvajset let nazaj bistveno spremenile. Jaz vedno pravim, da k sreči imamo že skoraj dograjen avtocestni križ, ker v primeru, da bi ga zdaj v tem obdobju umeščali v prostor, da bi umeščali v prostor posamezne odseke, jaz ne vem, kam bi prišli. Z obstoječo zakonodajo zagotovo nikamor. Takšni problemi so seveda v prostoru. In zaradi tega, tudi zaradi tega je seveda ali pa predvsem zaradi tega je ta zakon seveda nujen. Tako da, kot rečeno, ne bom šel sedaj na posamezne odseke, ki so zagotovo pravi, tudi v nacionalni program - kolega je prej rekel, saj to vse piše že v veljavnem, enkrat sprejetem, v 90. letih sprejetem nacionalnem programu, so vse točke seveda prave. Zagotovo podpiram, da Vlada pride čim prej - kar imate v normativnem programu - z resolucijo o nacionalnem programu, z Zakonom o zagotavljanju sredstev in tem tretjim, ki sem ga omenil sam in je bil tudi s strani kolegov omenjen, Zakonom o umeščanju infrastrukturnih linijskih objektov v prostor.

Sicer bom glasoval za ta zakon v prvi obravnavi, ker če ne drugega, je zakon vložen in poskuša pospešiti priprave na to, da pridemo do pravih dokumentov v Sloveniji in do možnosti izboljšanja železniške infrastrukture v čim krajšem času. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni, gospod državni sekretar s sodelavcem! Spoštovani gospod podpredsednik, tudi jaz vam želim vse najboljše ob rojstnem dnevu, veliko zdravja in predvsem dobrega sodelovanja še naprej!

Verjamem, da je šlo pri tem predlogu zakona predvsem za dobronamernost predlagateljev, da bi nekako popravili vse

tisto, kar jim mogoče v preteklosti, v času, ko so imeli priložnost in možnost delovati na tem področju, nekako ni uspelo ali se izšlo. Seveda je pri tem, kot je bilo danes nekajkrat rečeno, potrebna tudi politična volja, za katero morda takrat ni bilo tako enostavno.

Ob predstavitvi stališč je bilo jasno povedano, za kaj gre, kakšni predlogi so, in tudi sama ocenjujem, da takšnega predloga zakona ne morem podpreti. Res pa je, da tudi na našem območju, kjer smo nekako odrezani od cestne infrastrukture, železniška infrastruktura še nekako gre, vendar je tudi tu povezava z osrednjo Slovenijo skoraj pretrgana. Celo povezav, ki so bile prej, kot je nekdo od kolegov prej rekel, ni več. Zato je treba ukrepati za večjo povezanost v okviru držav Evropske unije. Sama pa menim, da je še kako potrebna tudi povezava s sosednjo Republiko Hrvaško, saj območje Bele krajine oziroma jugovzhodne Slovenije, pa tudi območje Posavja to pomembno prometno povezavo zelo potrebuje.

Zakaj je pomembno vzdrževanje železniške infrastrukture tudi na območjih, ki so bila, žal, zaradi prioritete avtocestnih odsekov zapostavljena. Na srečanju s slovenskimi in hrvaškimi železničarji konec lanskega leta so posebej izpostavili ravno to problematiko na območju Bele krajine - na eni strani ukinitev nekaj linij proti Ljubljani, kar je zaskrbljujoče. Seveda, mislim, da je gospod minister na eni od predstavitev pa tudi gospod državni sekretar jasno povedal, da bo tudi v povezavi z železnico in železniškimi koridorji pa tudi na eni strani razvojem Slovenije treba kdaj pogledati tudi v tej smeri, da se prispeva k enakomernjšem razvoju Slovenije, pa tudi če kdaj morebiti katera od železniških povezav ne bo ekonomsko toliko upravičena, na eni strani tudi ekonomsko učinkovita, pa vendar bo prispevala k razvoju in tudi obstoju in večjemu življenju in dogajanju na posameznih območjih. Zagotovo, ko pogledamo obremenjenost cest v Sloveniji, bi zagotovo, podpiram razmišljanje ministrstva za promet, gospoda ministra in celotnega vodstva, v smeri prioritete na področju železniške infrastrukture, vendar mislim, da s tovrstnim predlogom zakona nismo še ravno na pravi poti, verjamem pa, da z nekimi še spremenjenimi, dopolnjenimi odločitvami bomo lahko tudi na področju železniške infrastrukture naredili te pomembne korake, o katerih je gospod minister dr. Patrick Vlačič, že večkrat govoril zelo jasno. Mislim, da je prav, da v tej smeri podpremo, na eni strani razbremenimo ceste tovornega prometa na drugi strani pa morebiti še pogledamo, da kjer že imamo železnice, tudi območje Bele krajine, da mogoče bi tudi na področju tovornega prometa in tudi naprej, prehoda proti državam bivše Jugoslavije, lahko naredili še več in tudi na ta način preusmerili tovorni promet, pa na drugi strani tudi v skrbi za čisto okolje, da v skrbi torej ekoloških momentov, ki so še kako pomembni, da bi bilo tudi to razmišljanje nadvse umestno.

Določeni predlogi v tem zakonu in te letnice so res takšne, da sem celo skoraj sama razmišljala, da bom verjetno takrat že kar blizu upokojitve. Verjetno bo treba tukaj še nekoliko razmisliti o teh predlogih pa tudi o nekaterih nejasnosti, povezanih z roki za dokončanje odsekov, pa tudi, da ne bi mogoče bilo na eni strani s tem predlogom zakona nekatere zadeve zamegljene ali pa ne dovolj prikazane in transparentne.

Zatorej sama tega v tem trenutku ne morem podpreti, zagotovo pa bom za kakšne druge spremenjene možnosti in variante zakona, ki bodo prispevale, pa za kar bomo tudi finančno sposobni, pa zagotovo prva med enakimi, tukaj nami vsemi zbranimi, da tudi to zadevo podpremo. Tako da, prav je, da na področju železniške infrastrukture prisluhnemo res tudi območjem, ki so res zapostavljena v razvoju. Mislím, da ravno obisk Vlade na Kočevsko-ribniškem in v Beli krajini ni naključje. Tudi to območje bi na področju železniške infrastrukture, tudi železničarji so poudarili, da pričakujejo, da bo na področju vzdrževanja tudi za tiste, ki niso v sklopu koridorja nekako poskrbljeno in to tudi pričakujemo. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Najlepša hvala za besedo. Spoštovani vsi skupaj. Da bo koalicija in Vlada takšen predlog zakona podprla, vam lahko odkrito povem, da nisem tudi v sanjah ne pričakoval. Takšni izgovori, ki jih poslušamo v vsakem predlogu s strani SDS oziroma sploh opozicije, da Vlada pripravlja celovito rešitev, da je to že v fazi priprave. Poglejte, tega smo vajeni. Žal pa tega v Državnem zboru veliko ni v obravnavi. Ta zakon je ravno nekaj takega. Problem železniške infrastrukture ali na sploh prometa na železnicah, ta problem je star desetletja. To ni problem prejšnjega mandata, ko hočete vsi očitati, da se je v prejšnjem mandatu na tem področju premalo naredilo. Se strinjam s tem, se ja pa začelo. Ampak ta problem bi se moral reševati že 10, 15 ali 20 let nazaj, da se ne bi soočali s tako velikimi težavami kot danes.

Da do tega vprašanja niti Vlada ne goji ali ne izkazuje potrebne pozornosti, kaže tudi to, z vsem spoštovanjem gospod državni sekretar, da ste tukaj prisotni, ampak tukaj bi lahko bil tudi minister in še marsikakšen strokovnjak, s tega področja, da bi skozi razpravo, ki bi bila na ta način bolj kvalitetna, poiskali tiste rešitve ali v dopolnitvi tega zakona, ali pa da se zadeve še na kakšen drugačen način še razširi, še bolj ureja.

Ampak danes, kot sem omenil, se soočamo z velikimi težavami na področju potniškega prometa, cestnega prometa, tovornega prometa. Upajmo, če bo po sreči, bo letos zaključen avtocestni križ, zadnji odsek proti Dolenjski, proti Novem

mestu, se naj bi predvidoma do sredine poletja zaključil. Žal lahko danes ugotavljamo, da so koridorji teh naših avtocest ali ti vozni pasovi že danes premajhni, tako veliko je cestnega prometa, predvsem tovornega, da ko se peljem v Ljubljano, sem ves čas na prehitevalnem pasu, kajti na desni strani tovornjak za tovornjakom. Ravno tako, ko se vračam. Revoz, Adria imajo nekaj sto tovornjakov vsak dan. Imamo industrijski tir v tovarno Revoz, ki je daleč, daleč manj uporabljen, manj izkoriščen kot bi lahko bil. Zakaj? Zato, ker železniška infrastruktura, logistika, nekompatibilnost med odseki ne ustreza njihovim potrebam in njihovim pričakovanjem in se zato raje poslužujejo tovornega prometa kot pa bi se železniškega, ravno tako potniki. Jaz bi se raje vozil z vlakom v Ljubljano, ampak dve ure pa pol v eno smer je, žal, preveč časa, ki mi ga pač ne da na voljo ta tempo dela v Državnem zboru. Da ne govorimo, kot je bilo danes slišati, iz Murske Sobote do Kopra 7 ur. To so tisti ključni razlogi, ki ljudi podjetnike odvračajo od tega, da bi se posluževali železniškega prometa, ali naj bo to potniški ali naj bo to tovorni, žal je tako.

Ampak kaj mi lahko sedaj naredimo? Predvsem nehajmo filozofirati, resnično, pa se samo pogovarjati, kaj bomo naredili v resoluciji. Poglejte, saj je tukaj potreben dokument, ampak resolucija še zdaleč ni tisto, kar bi lahko prispevalo k temu. Bo tam neki celovit koncept izdelan, ampak, pogledajte ta predlog zakona, ki je danes pred nami, zelo natančno določa tiste prioritete, za katere verjamem, da se vsi strinjamo, da so nujne pa še marsikatero bi dodali, ker predlagatelji nismo niti vsega uspeli tukaj vnesti. Tako ali tako smo bili skorajda prepričani, da predlog ne bo dobil podpore, vendar v primeru podpore bi se lahko pa vse to tudi dopolnilo. Tukaj bi bil prvi korak že to, da se ta zakon podpre za nadaljnjo obravnavo, gremo v dopolnitve tudi rešitev in istočasno, spoštovani predstavniki Vlade, koalicije, vse to, kar tukaj v obrazložitvah, zakaj tega zakona ne boste podprli, lahko mirne duše izvajate naprej. Izdelujete lahko resolucijo, nacionalno strategijo, lahko tudi kakšne zakone, podzakonske akte pripravljate, s tem, da se upoštevajo tudi določila, ki so v tem zakonu, ampak začnimo. Prosim vas, da se to začne reševati danes. Tako in tako so tukaj neke časovnice, ko je prej kolegica rekla, da bo že takrat v "penziji", bolje, da bom tudi jaz v "penziji" takrat, da bomo vedeli, da smo nekaj uspeli v tem času narediti, kot pa, da bom šel v "penzijo" pa bom videl, da je zadeva še slabša, kar se bo zagotovo zgodilo, če se ne bomo tega lotili takoj. Zato tudi vse te letnice, ki so resnično dolge, in vemo, železniška infrastruktura je zelo velik zalogaj, velik poseg v prostor, velik finančni zalogaj, ampak je to edina rešitev, ki bo lahko na celoviti način zmanjšala cestni promet, zmanjšala obremenitev okolja, obremenitev naših avtocest, povečala varnost v našem cestnem prometu. Zato, prej se bomo tega

lotili, prej bomo nekaj naredili za našo državo predvsem pa za našo varnost. Tukaj je eden predlog, ki bi ga veljajo podpreti, slediti, ga dopolnjevati in da preidemo od besed do dejanj, predvsem pa tudi finančno vemo, to ni projekt za to vlado niti še za naslednji mandat ne, to je projekt za štiri, pet mandatov. In verjetno bo treba še na bolj agresiven način iskati sredstva, da se bo ta infrastruktura zgradila. Vendar, čas je za akcijo, ne pa samo, da se tukaj razpravlja.

Jaz bom z veseljem ta zakon podprl in vse rešitve, ki bi bile predlagane s strani Vlade, koalicije oziroma kogarkoli. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Franco Juri. Ga ni. Gospod Milenko Ziherl. Izvolite.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Tudi sam bi se najprej pridružil čestitkam gospodu podpredsedniku, pa še z eno željo, ostanite takšni še naprej kot se bili do sedaj.

Pogrešam ministra, morda se kje okrog vozi s plavo lučjo na kakšni bolj nujni zadevi ali je pa s predsednikom Vlade na železnici. Glede na to, da sta tam pogosta obiskovalca, bi pričakoval, da so na Vladi že vsaj pripravil en tak papirček, ki smo ga potem mi prekopirali, ker je to, izgleda, zdaj stalna praksa. Tik pred zdajci je vse vladno, ampak potem, kar mi predlagamo, je kopija.

No, o samem projektu oziroma nabirki projektov, ki so potrebni za Slovenske železnice, ki jih je potrebno izvesti na Slovenskih železnicah, bi lahko pričeli pri enkratni priložnosti, ki nam jih ponujata V. in X. koridor, ki se srečata v Sloveniji. Tako pomembno železniško križišče mora biti impulz za nadaljnji razvoj. Poslovni partnerji iz celega sveta, ki iščejo prometne povezave, bi bili vsekakor navdušeni, da bi ta dva prometna koridorja bila čim prej narejena in ne želijo iskati dražjih obhodnih poti preko Italije in Avstrije, ki imajo morda res kakšno etapo narejeno več, vendar bo v končni fazi vožnja zaradi dodatnih kilometrov držaja. Želel bi opozoriti na preplah, strah, oziroma na motnje, ki jih je povzročilo iztirjenje železniške kompozicije pri Delnicah pred leti. 14 dni je bila proga neprehodna, cela srednja Evropa je bila pred tem, da obstane cel segment industrije. Danes industrija deluje po sistem "just in time". Kar je zaloge surovin ali pa izdelkov več kot en teden, si jih ne privošči, ker je skladišče predrago, torej mora biti logistika pripravljena na nekem visokem nivoju, poceni, varna in zanesljiva. In kaj drugega bi bilo bolj varno in zanesljivo kot moderne, nove železniške proge.

Sprejeli smo resolucijo o 40% zmanjšanju toplogrednih plinov. Tam s prstom kažemo na glavne, na velike krivce - tovornjake. Ja preusmerimo čim več tovornega prometa na železnice. Že sedaj so potniški vlaki prenatrpani. Težko je pridobiti dodaten vagon. Potem pridemo na financiranje. Vlada

bi lahko rangirala prioritete, pa bi morda kakšno stvar odložilo v bolj bližnjo prihodnost in dala prednost železnicam. Železnice, kot so že kolegice in kolegi ugotovili, to ni projekt te vlade, ene same vlade, to je projekt, začelo se je že pri prejšnji vladi, ta naj nadaljuje in nadgrajuje in potem bodo nekatere naslednje vlade pač nekoč naredile ta V. in X. koridor in križišče v Sloveniji. Morda bi blok 6 lahko počakal, pa bi šlo del sredstev na železnice. Subvencije za skrajšani delovni čas, ki so v bistvu bile hkrati tudi potuha za delodajalce, del bi lahko šel na železnice in tako naprej. Lahko bi se našel denar. Evropa gradi veliko dražje projekte. Dolgi tuneli pod Alpami so v načrtu, kar nekaj jih je v načrtu in se jih bodo lotili. Evropa že modernizira hitri potniški promet, v Franciji tako imenovani TGV. Tudi Nemčija gre po tej poti. In pritožujemo se na letalski promet. Letalskemu prometu kot onesnaževalcu ozračja. Letalskemu prometu so edina alternativa hitri vlaki. Torej iz Ljubljane do Münchna recimo. Samo ne verjamem, da bom to dočakal.

Kje se še da privarčevati oziroma kje se da dobiti sredstva? Z racionalno gradnjo, da se ne zgodi tako, kot bo v Ljubljani, smo ravno sedaj, beremo, da bo Mesarski most dražji kot eden najlepših pravkar odprtih viaduktov v bovški občini, samo tam je 60 metrski lok in tako dalje. Mesarski most ima očitno težave z odvodnimi kanali in bodo na ta način tam izginile finance.

Torej, da zaključim. Zakon vsekakor kaže podpreti, kot ena od stopnic k izboljšanju stanja na železnicah, ki potrebujejo ne veter, ampak burje, tudi notranja organizacija, beremo, da so železničarji, imajo velike notranje rezerve, pa tudi potreba po izpeljavi načrta V. in X. koridorja je še kako potrebna in mislim, da je tudi prioriteta Vlade, da se ti koridorji in posamezni odseki železniške proge naredijo. In vsekakor, v tem smislu, če že ne boste podprli predloga zakona, ki smo ga pripravili v Slovenski demokratični stranki, ga pa vsaj čim prej "preplonkajte", recimo v enem mesecu.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER: Hvala.

Ena ključnih pomanjkljivosti tega zakona je, da predlagatelj ne pove, koliko sredstev potrebujemo za izgradnjo vseh teh odsekov, ki so tukaj navedeni. Hkrati pa Vladi nalaga, da z uredbo v treh mesecih po sprejetju tega zakona določi vire za financiranje teh odsekov. Mislim, da ni treba posebej poudarjati, da imamo v naši zakonodaji zelo jasno zapisano, da zakon mora določiti okvir, v katerem se potem lahko giblje uredba Vlade. Tako, pa vladi prepuščamo popolnoma proste roke. Ona z uredbo lahko določi, da bo za izgradnjo teh odsekov potrebovala 5 milijard, lahko bo rekla,

da jih potrebuje 10, lahko bo rekla, da jih potrebuje 15, skratka Vlada dobi neomejeno pooblastilo, da z uredbo Vlade določi, koliko sredstev bo namenila za izgradnjo teh odsekov. To je ključna težava pri tem zakonu, poleg tiste, da izključuje Državni zbor, ki mora odločiti o tem, resnično, da določimo okvir, ki ga bomo sprejeli v Državnem zboru za izgradnjo, torej za vir sredstev, ki jih potrebujemo za izgradnjo teh navedenih odsekov. In če predlagatelj zna pojasniti, koliko sredstev potrebujemo za izgradnjo teh odsekov, potem se ta zakon mogoče celo da sprejeti, če pa ne zna pojasniti, koliko sredstev potrebujemo, potem pa je ta zakon neuporaben. Ga ni mogoče izvajati. To, da bi pa Vlada sama določila, ali bo potrebovala 5, 10, 15 milijard evrov, pa mislim, da presega - ne mislim, to presega našo zakonodajo in tudi kaj lahko Vlada dejansko z uredbami določa. Za uredbo Vlade mora biti dan okvir v zakonu, sicer te uredbe ni mogoče sprejeti.

Enako velja tudi sicer za te roke, v katerih naj bi se dokončali posamezni odseki. Tukaj v zakonu je dan grob okvir prvih 8 do leta 2023, kdaj pa bo od teh prvih osmih kateri dejansko, pa bo Vlada zopet sama določala z uredbo. In naj vas spomnim, da Vlada to pristojnost že danes ima, brez tega zakona. Saj sprejemamo letni proračun, načrt razvojnih programov, pa še tam je zapisano, da mora biti seveda štiri leta načrt razvojnih programov in Vlada to pristojnost že ima. Ne rabimo uzakonjati nekaj, kar pravzaprav že ima. Je pa treba tudi poudariti, da je v proračunih za leta 2010 in 2011 bistveno več sredstev, kot jih je bilo kadarkoli v tem obdobju samostojne Slovenije za posodobitev in izgradnjo železniške infrastrukture. 275 in pol milijonov evrov je predvidenih za leto 2010 in 331,8 milijona evrov za leto 2011. Če k temu dodamo še 75 milijonov evrov za vzdrževalna dela v javno korist in 114 milijonov za vzdrževalna dela v javno korist za leto 2011, so to zelo konkretne številke, ki govorijo o tem, da se je Vlada odločila in upam, da tudi, ko bomo sprejemali resolucijo o nacionalnem programu izgradnje železniške infrastrukture, Državni zbor, da je to tista dinamika, leta, sredstev, ki jih zagotovo mora pripeljati do tega, da čim prej posodobimo železniško infrastrukturo v Sloveniji. Ampak, žal še enkrat poudarjam, ta zakon niti ne pove koliko sredstev potrebujemo in če tega ne pove, ga enostavno ni mogoče podpreti. Zato ga tudi sam seveda ne bom podprl.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod dr. Verlič. Prosim. Kot predlagatelj.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Pri poslušanju te razprave o predlogu zakona, ki ga danes vlagamo, se ne morem znebiti vtisa, da je pravzaprav edini problem ta, da je predlog prišel z naše strani. Namreč to, kar ste do sedaj predvsem razpravljavci, ki nasprotujete temu zakonu, povedali, je to,

da bo to vse zajeto v resoluciji. In zdaj grem staviti, da bo to zajeto v resoluciji o nacionalnem programu oziroma nacionalnem programu razvoja železniške infrastrukture. Kje so bili razlogi, da smo se odločili za zakon? Enega poznamo. Leta 1996 je bila sprejeta prva resolucija, prvi nacionalni program razvoja javne železniške infrastrukture. Poglejte si ga, v tem Državnem zboru je bil sprejet. In tam je bilo napisano, da bo drugi tir Divača - Koper zgrajen leta 2000. Glavna pomanjkljivost tega nacionalnega programa, ki še vedno velja, je bila ta, da viri niso bili opredeljeni. Zato tudi izvajanje te resolucije ni bilo možno. Poglejte. In vi sedaj pravite, da je naš predlog slab zato, ker boste vi pripravili oziroma Vlada pripravila resolucijo. V redu, ampak mi kot predlagatelji smo čakali Vlado, ki je v svojem normativnem programu povedala, da bo konec leta 2009 resolucija prišla v Državni zbor. Enako je obljubil minister za okolje in prostor, ki je rekel, da bodo trase umeščene v prostor zelo hitro, pripravljamo zakon o umeščanju javnih linijskih objektov. In tukaj se bosta potem vse tisto, kar je prejšnji minister za okolje in prostor in prejšnja vlada naredila slabo pri umeščanju v prostor, se bo to zgodilo hitreje, vse bo steklo hitreje. To je drugi argument zakaj nasprotujete temu predlogu. Čeprav vmes v razpravi pa kljub vsemu slišim, in se sliši, da zakon takšen kot je v tem prvem osnutku ni tako slab. Pravzaprav tisto, kar sem pogrešal v razpravi je to, da bi se vendarle pogovorili o prioritetenih odsekih, ki jim tukaj namenimo pozornost. O tem, ko pravite, da je Državni zbor izločen iz igre, ni res. S tem zakonom je, po mojem trdnem prepričanju, Državni zbor jasno in glasno povedal, katere prioritete, kateri odseki so tisti, ki so za državo Slovenijo pomembni in so zapisani v členu zakona. Mislím, da je zakon največji zakonodajni akt, ki ga Državni zbor sprejme. In od tu naprej potem sledi vse tisto, da se lahko pride do teh rešitev.

Če so pomanjkljivost finančna sredstva, to se lahko v nadaljnjih razpravah vse dopolni. In vendar, kaj je bistveno, ko govorimo o finančnih sredstvih. V tem zakonu lepo piše, od leta 2012 do 2030 je vložek države jasno nakazan. In to je bistvo. Proračunski vložek, ki ga država Slovenija zato, da bomo te prioritetenne odseke zgradili, namenja je 0,9% BDP, najmanj. To je vložek države Republike Slovenije v ta projekt modernizacije. V tistem členu smo zraven napisali, jasno, da to ne bo dovolj, resolucija o nacionalnih razvojnih projektih, ki je podlaga za ta zakonski predlog, je sama povedala, da bo to 8,8 milijarde evrov. Zato pa ima Vlada potem tudi pooblastilo v tem predlogu zakonu, da z uredbo določi natančno terminski načrt. Mi v Državnem zboru smo z zakonom dali realne roke, po naši oceni, realni rok, tako kot je. Grem staviti, da so to povsem realni roki. Če pa bo Vlada z uredbo roke skrajšala, toliko bolje. Državni zbor pove, kaj je tisti skrajni rok, da je 20-letni rok tisti, v katerem lahko

moderniziramo vse te proge. Vladi pa lahko damo pooblastilo, da se, recimo, odloči, da bo odsek od Kočevja proti Črnomlju zaradi posebnega položaja regije lahko narejen, izdelan prej. Zakaj ne? Ampak, to so tisti temeljne usmeritve tega zakona, zato, da prvič doma in tudi navzven povemo, kaj je za nas prioriteta, da ne bo slučajno v Republiki Italiji, kot slišim sedaj v medijih, kar ni več sestankov slovensko-italijanskih, so odpovedani. Kaj bo? Jutri bodo tekli koridorji mimo Slovenije. Z zakonom jim povemo ne, Republika Slovenija ima V., X. koridor napisan v zakonu, v 2. členu zakona so naši odseki opredeljeni, opredeljen je vložek države. Vsak, ki bi kakorkoli želel še dodatno vlagati, vsak strateški partner, ki ga tudi sedaj išče predsednik Vlade na železnicah, bo vprašal: "Kakšen je vaš vložek? Kakšen je vaš vložek, če želite mene pritegniti, da jaz tudi sofinanciram?" In mi bomo rekli: "Imamo sprejet zakon, 0,9% BDP-ja, toliko je naša odločitev." In to je takoj namenski vir, ki mora biti v proračunu, in s tem je dana že podlaga. In sedaj naprej. Če gledamo umeščanje v prostor, ste rekli, sem prej slišal, da ni natančno opredeljeno in da bi bilo treba umeščati v prostor po obstoječi zakonodaji, da pa se pripravljata tista nova. Jaz si želim, da bi res čim prej prišla v Državni zbor, to me zanima, to me zelo zanima, ker oba ministra za promet in okolje, sedaj odstopljeni oziroma minister je takrat, vsaj minister Vlačič je dejal: "Oba bova morala čez ta vrata, če tega zakona ne bo." No, eden se je odločil oditi sam, drugi pa, držim pesti, da se mu ne bo treba posloviti, ker je bolje, da dobimo rešitve, boljše, da dobimo te železniške koridorje. Ampak, pogledajte. V 6. členu našega predloga piše, da se pri pridobivanju vse potrebne dokumentacije smiselno uporabljajo določbe zakonov, ki urejajo ta področja, vendar pa morajo biti terminski plani načrtovani tako, da ne bodo preseženi roki iz te zakonodaje. S čim smo se mi soočali? Isto kot pri avtocestah. Roki so se nam premikali. Če bi mi želeli, če bi mi hoteli kot predlagatelji reči, dobro, napišimo rok, recimo, 2015, potem bi najprej očiteli, da hočemo nerealne roke, zato smo se odločili za rok, ki je realen in za Slovenijo tudi vzdržen. Glavni prometni koridorji skladno z Resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih, ki jo je sprejela še prejšnja vlada, in jaz nisem slišal, da bi bile kakršnekoli pripombe glede te resolucije in glede tega, kaj želimo v Sloveniji, ostale regionalne proge pa seveda še v nekem obdobju naprej, kar je najbrž logično, da dobimo železniško infrastrukturo, ki bo, prvič, Slovenijo vpela v mednarodne koridorje hkrati pa jo seveda tudi regionalno povezala.

Morda, jaz sem res pričakoval, da se bomo morda tudi pogovorili še o kakšni železniški povezavi, še o čem, da bi še kaj dodali, še kaj obogatili, to bi bila, jaz mislim še tista zelo dobra razprava. Predvsem pa, kot povedano, želja nas kot predlagateljev je predvsem ta, da jasno in glasno povemo, kaj so prioritete razvoja slovenske železniške infrastrukture, da

jih zapišemo v zakon in da to postane tisto vodilo, za izgradnjo železniške infrastrukture v Sloveniji v naslednjih 20-ih letih. Mislim, da za to ne potrebujemo nobenih resolucij, ker je ta čas resolucij že mimo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima mag. Franc Žnidaršič. Ga ni. Gospod Rudolf Petan. Prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade. Kolegice in kolegi.

Danes imamo pravi prometni paket. Razpravljali smo že o prevozih v cestnem prometu, sedaj o železniški infrastrukturi, naslednja bo cestna infrastruktura. To ima še kako pomembne povezave, če to povežemo z okoljem. Kjotski protokol in ostali, ki dopolnjujejo in ki še bodo sprejeti, nas zavezujejo, da zmanjšujemo onesnaževanje okolja, da zmanjšujemo izpuste CO₂, pri plinu tudi dušikove okside. Če pa so že pri prometu, pa lahko rečemo, da tega zmanjševanje ne bomo dosegli brez dobre infrastrukture, poudarek je na dobre, še manj pa, če smo brez infrastrukture in zato tudi takšen predlog zakona, kot smo ga predlagali.

Veliko smo slišali ob tem našem predlogu, da ni sprejemljiv in to zato, ker bo Vlada pripravila resolucijo, ki bo celovito obravnavala, ki bo organizirano vzela zadeve, ki bo popolna, ki bo sistemsko rešila nekatere zadeve, to je vse lepo in prav. Mi nimamo nič proti resoluciji, ampak moti nas nekaj drugega, ker to poslušamo kar naprej. Ko smo mi predlagatelji, potem je natančno tako opravičilo, zakaj zadeva ni sprejemljiva. Zato, ker bo Vlada pripravila celovito, popolno, sistemsko in tako naprej. To je že tako daleč, da enostavno ne verjamemo več. Dejstvo je tudi, da se govori, da nismo zapisali vsega, da nismo vsega predvideli, da manjka to in da manjka ono. Zato pa je večfazni postopek, da se dopolni. Ravno to je smisel večfaznega postopka, drugače bi bila čista izguba časa. Tekom postopka se zadeve lahko dopolnijo in jaz že počasi dobivam občutek, da, ko dajemo predloge, bi bilo, recimo, v tem konkretnem primeru pri železniški infrastrukturi že najboljše, da bi pač še mi vse skupaj naredili, potem pa bi bil verjetno zakon sprejemljiv. Ampak tako žal ne gre. In, ko smo pri železnici, železniški promet je prav gotovo prijazen do okolja, ker gre za skupinski prevoz, še posebej tam, kjer so proge elektrificirane. To je zelo prijazno do okolja in kar je še mogoče enako pomembno ali pa še bolj, je pa to, da so takšni prevozi tudi bolj varni.

Zadnje čase se veliko govori o našem zelenem obnašanju, kako naj bomo prijazni do okolja, ampak dovolite, da vas spomnim na razpravo od prej, ker smo vsi tisti, ki smo bili prej, smo tudi sedaj tukaj, smo ugotovili, da ni možno podaljšati nekaterih prog avtobusnih, sicer v okolici Ljubljane, za kakšen kilometer ali pa tudi malo dlje. Na cesti pa je totalen infarkt. Tudi za železnico bi lahko rekli, da je

infarkt, mogoče v kakšnem drugem smislu. In človek se že kar vpraša, v čem pa je problem, da javni prevoz v Sloveniji pa ne glede na to, ali je to cestni ali je železniški, nekako ne more zaživeti. Enostavno proge ne moremo podaljšati. To je še najbolj nerazumljivo. To se pravi, nekje mora biti neki "catch", kot se reče. Očitno je nekdo zainteresiran, da je zadeva takšna, kot je, da javni prevozi ne morejo zaživeti.

Jaz bom mogoče malo špekulativno omenil to, kar se sliši, da so, recimo, v velikih mestih nekateri veliko investirali v garažne hiše. Javni prevoz ne bo garažiral v teh garažnih hišah. In tisti, ki investirajo, hočejo dobiti povrnjen denar ali zraven imeti še dobiček, potem morajo imeti veliko avtomobilov. In veliko avtomobilov bo, če javni prevoz ne bo delal, ker bomo vsi "rinili" z avtomobilom v mesto. Večje je mesto - več je izpostavljenega in bolj je aktualno, ampak to je bilo samo to, kar se sliši. Tega ne bom trdil.

Dejstvo pa je, da je Slovenija zaostala na področju železniške infrastrukture in na splošno pri organizaciji, modernizaciji, v glavnem v vsem, kar je povezano z železnico. V ceste smo še vlagali, v železnico pa ne. Ampak, problem je nekje drugje, mi nismo oaza, nekje na nekem drugem planetu, ampak sosedje okrog nas intenzivno delajo - Italija, predvsem Avstrija ogromno vlaga v železniško infrastrukturo, tudi na Hrvaškem gradijo odsek proti Reki, ki bo nekako obšel Slovenijo. Italijani imajo tako ali tako v pontebški progi tri tire, mi pa se matramo za drugi tir na Primorskem. Tudi Avstrijci, kolikor sem seznanjen, gradijo tunel na progi med Gradcem in Koroško. To je tudi obvoz za Slovenijo. To se pravi, drugi delajo. Da ne govorim kaj delajo Švicarji v Alpah, ne vem, mislim, da skoraj 50 kilometrov dolg tunel od severa proti jugu, ki bo tudi potegnil svoje tokove mogoče v tisto smer in bomo mogoče malo manj zainteresirani. In če mi ne bomo imeli nekaj za pokazati, da nekaj delamo, potem bodo rekli: "Poslušajte, saj vi ste zaspali!" In ne glede na to, da imamo V. in X. koridor nekako ovrednoten tudi v evropskih dokumentih, se to lahko zelo hitro spremeni. Nič pa me ne bi čudilo, če bi slišal, da kdo trguje z našim V. koridorjem in da bi podpisal kakšen arbitražni sporazum o V. koridorju, kjer bi naredili, kar bi pač mislili.

Zato mislim, da je treba ta zakon podpreti in resno pristopiti k izgradnji infrastrukture. Kajti, drugi delajo - in to je dobro ali slabo tudi za nas.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Miro Petek.

Prosim.

MIRO PETEK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Sam bi imel najprej čisto kratek ekskurz v zgodovino. Leto 1968 je bilo eno najbolj črnih let za slovenske

železnice. Seveda, takrat še v Jugoslaviji. Takrat se je namreč revolucionarna oblast odločila, da je ukinila železniško povezavo Velenje-Slovenj Gradec-Otiški Vrh-Puconci-Hodoš, na železniški progi Ljubljana-Kamnik pa je bil ukinjen potniški promet. Seveda, tam, kje je železnica, tam je tudi razvoj. In Koroška živi v neki prometni osami, ne samo glede cestne infrastrukture, temveč tudi železniške infrastrukture. Podobno velja tudi za Pomurje. Tako smo prisiljeni v Državnem zboru sprejemati posebne zakone o pospeševanju razvoja v Pomurju. Da je bila to napaka, kaže tudi dejstvo, da je bila leta 2001 ponovno vzpostavljena železniška povezava Puconci-Hodoš in da se danes z veseljem vozijo Kamničani z vlakom v Ljubljano v službo.

S tem zakonom v 2. členu ponovno umeščamo med prioritete odseke tudi gradnjo železnice Celje-Velenje-Slovenj Gradec-Otiški Vrh in naprej proti Avstriji. Ne vem, kaj je vodilo takratno oblast, da so pobrali tračnice in "švelerje" s te železnice. Očitno se je nekdo takrat želel s tem okoristiti; ne vem, kaj je lahko s tem počel. Res pa je, da na Koroško še vodi ena železna cesta, od Maribora proti Dravogradu, Prevaljem in naprej proti Pliberku, ki pa ima toliko vlakovnih kompozicij, da jih lahko preštejemo na prste ene roke. In z vsakim novim voznim redom se ljudje na tem koncu bojijo ukinitve te proge. Dejstvo pa je tudi, da se v to progo v zadnjih desetih, dvajsetih letih zelo malo vlaga. Ta stara trasa železniške proge od Velenja proti Mislinjski dolini je ta čas neprimerna. Skozi Hudo luknjo ne bomo več gradili železniške povezave, na drugi strani pa je prostor v Mislinjski dolini že precej pozidan; o tem bi lahko kaj več povedal kolega, do včeraj kandidat za okoljskega ministra, kaj so počeli v Mislinjski dolini v teh letih. Mislim, da ne bi bilo slabo, če bi hkrati z umeščanjem 3. razvojne osi v ta prostor pričeli tudi z razmišljanjem o novi trasi železniške povezave od Velenja proti Koroški.

Zakon, ki smo ga vložili, predvideva enotirno elektrificirano progo z najvišjo možno hitrostjo 120 kilometrov na uro in opremljeno s sodobnimi napravami. To je dobro in je treba pohvaliti, zato ne vem, zakaj bi takemu zakonu nasprotovali. Še posebej zaradi tega, ker se je vlada Boruta Pahorja odločila, da bo kmalu konec gospodarske in finančne krize. Bruto domači proizvod bo potemtakem naraščal in 0,9% bruto domačega proizvoda na leto za te železniške odseke, ki jih predvideva ta zakon, ni veliko, ne predstavlja nekega velikega finančnega bremena za Slovenijo. S to železniško povezavo pa bo popravljena zgodovinska krivica, ki se je leta 1968 naredila Koroški in Šaleški dolini. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani.

Pred nami je eden od zakonov, katerega namen je, da Slovenija ohrani operativno železniško mrežo in da ne postane prometni otok znotraj Evropa. Dolga leta vedno smo se hvalili, da smo na infrastrukturno najbolj zanimivem delu Evrope. Grozi nam z zadnjim razvojem v Evropi dogodkov in s počasnostjo Vlade in predhodnih vlad Liberalne demokracije, ki na tem področju ni naredila čisto nič, da Slovenijo prometni tokovi zaobidejo. Za V. koridor ni več gotovo, da bo dolgoročno ostal v Sloveniji. Kljub temu smo priča podcenjevalnemu odnosu Vlade. Danes ni tukaj ministra. In, kot je proceduralni odnos ministra in ministrstva do zakona, ki ga vlagamo, in problematiki, ki je danes na sporedu, ta odnos se seveda zrcali tudi v stanju na Slovenskih železnicah. Vse drvi po strmi progi navzdol, ki navadno železnice ali pa lokomotive več ne morejo ustaviti. Zdi se mi, da pri sedanji Vladi načrtujejo nekje drugje. Da je treba najprej doseči soglasje z SCT in Primorjem, kako se bodo vključili v sicer velike investicijske projekte, do takrat je vse blokirano.

Gospe in gospodje, to je napačni pristop. Ta združba nam je naredila toliko škode na avtocestnem projektu in podražila gradnjo in na tak način ne bomo prišlo do sodobnih železniških povezav. Naše sosednje države že gradijo infrastrukturne železniške objekte, ki jim bodo ob slabem odzivanju sedanje Vlade, ne glede na krizo, pomenili, da se dolgoročno evropski tokovi preusmerjajo mimo Slovenije. Naša zgodovinska odgovornost je, da boste odgovorni, ko vam je ponujena roka, ko želimo tudi s temi zakoni usmeriti pozornost slovenske javnosti, gospodarstva, da se nekaj naredi, da se začne dinamika in da se tukaj prestopi iz tega, kako se dela, sedaj v neko višjo "brzino" in boljši odnos. Pozabite na to, da bodo samo vaši lobiji imeli izgradnjo železnice in silne denarje. To je prioriteta vaših strank, zopet, vendar otresite se tega. To ne pelje nikamor. To pelje v pogubo. Vaše izkušnje, gospod Kontič, so 12 letne, vaše opcije, ali 18 letne in to so izkušnje, kot ste rekli. Vesel sem, da vas je izdala podzavest, da ste takoj rekli, da so pač izkušnje takšne, da mislite predvsem na vaše izvajalce, ki seveda potem bogato vračajo.

Gospe in gospodje, je trenutek za katarzo. Koncept, ki ga izbirate, na katerem stojite, je zgrešen, treba je pristopiti k izgradnji, posodobitvi slovenskih železnic, drugače bo prepozno. Vendar mene skrbi kakšne ljudi v nadzorne svete pri železnicah, ki delajo preko privatnih podjetij, ki o železnici kot o nacionalnem interesu ne razmišljajo, to me skrbi in s takšnimi metodami ne bomo prišli daleč. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Spoštovani. Klasični vzorec, Vlada se ne vklaplja v razpravo, ne diskutira, ne obrazloži in

argumentira razlogov in ne odgovarja. To pove veliko o tem, kdo in kakšno vlado imamo v tem mandatu. Pusti, da razprave tečejo, potem naredijo nek zaključek, če ga, ali pa še to ne. In to najbrž ni primeren odnos do Državnega zbora. Na nekaterih proslavah so mnogo bolj zgovorni.

Ko smo leta 2004 ob koncu mandata sprejemali strategijo prostorskega razvoja Slovenije, smo tudi, takrat smo bili v opoziciji, predlagali amandma, da se poveže kočevska proga s Črnomljem, tudi s podporo koalicije, pa predvsem s podporo koalicije je bil ta amandma sprejet. Danes, ko smo to strategijo prostorskega razvoja vnesli v Zakon o gradnji prioriternih odsekov železniških prog, slišimo, da sedanja koalicija, ki je bila tudi koalicija v prejšnjem mandatu, teh rešitev ne podpira, da zakon ni primeren za nadaljnji postopek. Ni se še zgodilo po letu 1996, da bi, razen v prejšnjem mandatu, ko smo nekatere prioritete odseke vnesli v zakon in jih začeli posodabljeni, med njimi tudi odsek železniške proge oziroma odsek Grosuplje-Kočevje do Ortneka, da bi se na teh odsekih zgodilo karkoli pomembnega. Leta 1996-1997 smo v zakon dali čez 100 milijard tolarjev in jih namenili za obnove železniških odsekov. Od takrat se ti odseki izvajajo in obnavljajo. In ko smo sprejemali proračun in predlagali, da bi zagotovili tudi nadaljevanje obnove železniške proge od Ortneka, kjer se konča, proti Kočevju, pač te koalicijske podpore ni bilo. In ko zdaj predlagamo, da bi z zakonom omogočili realizacijo projekta tudi naprej proti Beli krajini, proti Črnomlju, vidim, da tudi zdaj ne bo te podpore. Mi zastonj govorimo o regionalnem razvoju, zastonj govorimo o težavah posameznih področij, zastonj govorimo v Državnem zboru o razvojnih težavah Dolenjske, ne Dolenjske, ampak Bele krajine in Kočevskega, če takrat, ko imamo na mizi neke projekte, ki so "specialno" namenjeni tem področjem, tisti, ki jih zastopajo niti ne podprejo. Pravzaprav so aktivno proti, kot je v tem primeru. Aktivno proti. In ne razumemo več, zakaj na eni strani govorimo o tem, da je potrebna državna pomoč, da je treba pomagati tem območjem, po drugi strani pa, ko dobimo na mizo konkretne predloge, ki res, da jim ni predlagala Vlada, ampak recimo iz Slovenske demokratske stranke, tem konkretnim projektom aktivno nasprotujete. Zakaj je potrebna takšna dvoličnost, takšno sprenevedanje?!

Jaz mislim, da je zdravorazumsko, da bi kdorkoli, ki sedi v Državnem zboru in se ukvarja z regionalnim razvojem, prometno politiko, ta predlog zakona podprl. V primeru, če so kakšni eventualno odseki izpadli s tega spiska 15-ih, se lahko z amandmajem dopolnijo. Če je slučajno premalo sredstev, se lahko poveča tudi delež v BDP-ju in tako naprej. Lahko se skrajšajo tudi roki, če bo bolj racionalna gradnja. Vendar, zakon je treba sprejeti z nekimi resolucijami, ki se s tem, ko se ne izvajajo, postanejo revolucije. Ne naredimo čisto nič.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Želi predstavnik Vlade besedo? Trenutek, prosim. Gospod Veber, kaj bi želel? Želi predstavnik Vlade besedo? Gospod Veber, še bo ostal čas in potem se bomo zmenili. Izvolite.

DR. IGOR JAKOMIN: Hvala lepa. Najprej moram opravičiti ministra in tudi očitno samega sebe, ker funkcija državnega sekretarja ni dovolj visoka funkcija za ta cenjeni zbor, vendar, dokler je poslovniško to dovoljeno, upam, da boste to sprejeli. Tako kot bom jaz sprejel dejstvo, da pri tako pomembnih predlogih, ki jih ima opozicija danes tukaj, niti polovice poslanske skupine ni tukaj, da bi podprla vse te predloge. Ampak, o temu kdaj drugič.

Jaz se strinjam s trditvami, da je problematika železniškega prometa problematika preteklosti. Se strinjam, imate prav. Ampak zelo mi je žal, da predvsem opozicija ni poslušala obrazložitve Vlade ali pa nisem bil očitno dovolj jasen. Pa, če mi dovolite, bom prebral en stavek ponovno. Pristojno ministrstvo se s tem ne strinja, saj za reševanje te problematike pripravlja resolucijo o nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture, Predlog zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v javno železniško infrastrukturo in Predlog zakona o umeščanju prometne, energetske in vodne infrastrukture v prostor. Torej ne samo nacionalnega programa tako kot ves čas navajate in po mojem mnenju tudi zavajate.

Nacionalni program je nujno sprejeti. Veste, da je v veljavi od leta 1996, nacionalni program, in v umesnem času se seveda nihče ni spustil v reševanje tega problema, noben se tudi ni spustil v reševanje financiranja tega problema, pardon, problema financiranja infrastrukture. Zaradi tega se seveda danes pojavljajo takšne in drugačne trditve. Upam, da ni treba še enkrat ponoviti, da želimo celotno področje rešiti z enim sistemskim pristopom in tukaj urediti ne samo pripravo nacionalnega programa, ampak tudi financiranje je tisto, kar je bilo cel čas tudi očitano. Popolnoma se zavedamo problematike in prav zaradi tega želimo v tem pristopiti k temu sistemu, da celovito rešimo to področje zato, da bomo lahko dosegli to, da se bodo nekateri poslanci tudi pred upokojitvijo lahko zapeljali po novi in moderni železniški infrastrukturi.

Bi pa želel tukaj dodati samo eno stvar na očitke, da se Vlada ne vključuje v razprav. Mislim, da je zelo jasno, kdaj Vlada lahko k določenim očitkom nekaj pove. Sem pa razočaran nad dezinformacijami, ki krožijo v tem krogu, z raznimi trditvami, da so sestanki s pogajanjmi z letali odpovedani, danes trenutno poteka tehnični sestanke v Trstu, ki mogoče, ne vem, informacije ne pridejo do Državnega zbora ali pa ne preberemo časopisov. Pa tudi o teh trditvah, da ima pontebška proga tri tire, prosil bi, da se ne sprenevedamo s takšnimi trditvami, ki ne obstajajo. Dvotirna proga obstaja in

pontebaska progaja je v Italiji, s katero se mi v Sloveniji in v sklopu tega predlaganega zakona ne ukvarjamo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospo Tanko, kaj želite? Imate proceduralni predlog? Prosim, izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Predsedujoči. Jaz mislim, da ni naloga državnega sekretarja, da se ukvarja s poslanci in se ukvarja s tem, koliko jih je prisotnih v dvorani, kako glasujejo ali kako bodo glasovali. Žal, spoštovani predstavnik Vlade, glasovanje o tem zakonu je šele v torek. Tako, da boste lahko zakon dodatno proučili in svetovali koaliciiji, da ga lahko morda tudi podpre. Vendar dolžnost, ker ste dobili napovedano, kdaj bo ta seja Državnega zbora, pa je, da so predstavniki Vlade tukaj in glede na to, da gre za strukturne zakone s področja prometa, je najbolj običajno, da bi na tej seji Državnega zbora sedel vaš minister in da bi lahko vaš minister odgovarjal kvalitetno na vse te zadeve, ki so tukaj. Žal predstavnikov Vlade ni. Tisti, ki pa pridejo, pa očitno ne poznajo niti etike, niti Poslovnika Državnega zbora in razpravljajo o vsem, samo o tistem ne, kar v zakonu piše. Predstavnik Vlade je tukaj zato, da govori o rešitvah v zakonu. Ne pa, da se ukvarja s tem, ali je prisotna cela poslanska skupina ali pa morda kdo manjka. Naša poslanska skupina je dovolj dobro zastopana pri tej razpravi. Vlada pa se v uri in, ne vem, koliko časa pa ni uspela prijaviti niti k razpravi, pa sedi tukaj mirno in opazuje. In kar zadeva še druge poslanske skupine, koalicijske, Zares - nikogar, Liberalna demokracija - 1, SD - polovica, pa še kdo manjka, od DeSUS nikogar, ko smo že pri tem, koliko je konstruktivnosti in prisotnosti v Državnem zboru.

Predsedujoči, predlagam, da predstavnike Vlade vnaprej opozorite na to, o čem lahko razpravljajo in kakšna je njihova naloga v Državnem zboru. Tisti, ki smo predlagatelji, ki imamo stališča in kaj povedati v Državnem zboru, se tako ali tako prijavimo in povemo, po seznamu, tako kot nas pozovete, in o tem razpravljamo. To ni naloga predstavnika Vlade. Obratno, Vlada poroča Državnemu zboru. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, gospod Tanko. Sam sicer res ne morem vplivati na to, kaj reče Vlada. Pač, poslušali smo.

Kar se tiče prisotnosti ministra, velja danes verjetno enako tudi za poslance. Danes se pač samo razpravlja, šele prva obravnava tega zakona je. Glasovanja ni, zato je bilo tudi pričakovati tak odziv; to veste vsi.

Gospod Brulc, želite? /Oglašanje v dvorani./ Ja, razprava bo, ko zaključimo s to točko. In če bo ostal čas še za razpravo, ga bom razdelil.

Gospod dr. Verlič, kot predlagatelj želite besedo, imate še čas. Prosim.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Naj ob koncu še enkrat predlagam, da si le vzamemo vsi skupaj čas in preberemo ta predlog zakona.

Tisto, kar razumem, da moti predstavnike koalicijskih strank, je to, da smo besedilo "prioritetnih železniških povezav" preselili iz resolucije v zakon. In to je pravzaprav glavni očitok - da je v resoluciji to bolj primerno. Čeprav vemo, da bodo v resoluciji praktično naštetni vsi ti prioritetni odseki. Bodo, ker nisem slišal nikogar od razpravljavcev, da bi kakorkoli oporekal, da to niso prioritetne železniške smeri pomembne za Republiko Slovenijo. Zakaj je potem težava, da Državni zbor, ki se ukvarja z raznoraznimi deklaracijami, ko govorimo o toplogrednih plinih, konkretnega predloga zakona ne spusti v nadaljnjo fazo razprave? Pravzaprav potem resolucije ne potrebujemo več, ker imamo več kot resolucijo, bolj pomemben akt - zakon. In v zakonu napišemo, kaj so prioritete za Republiko Slovenijo. Zakaj bi bilo to slabo? Tega argumenta danes nisem slišal. Samo zato, da bi to bilo v resoluciji. Ampak, poznamo usodo resolucije iz leta 1996, bila je realizirana 30%, in poznamo usodo vladne resolucije, ki zamuja, tudi zato, da vendarle ponudimo nek predlog, je bil ta predlog pripravljen, zato, da se o tem pogovorimo in da predlagamo še bolj zavezujoče dokumente, še bolj zavezujoč akt, ki nas potem vse zavezuje, da te koridorje, da te železniške smeri tudi uresničimo. To je bil prvi namen tega predloga in tukaj nisem slišal, da bi bilo nasprotovanje, razen tega, da bi to moralo biti v resoluciji. Zakaj? Zakaj ne v zakonu, ko imamo pred domačo in tujo javnostjo zakon, s katerim povemo, kaj so prioritete Republike Slovenije in da potem nikomur, ki se bo moral iti pogajati v tujino, ne bo hudo pokazati in reči, to so naše prioritete, sprejete v najvišjem organu z najvišjim pravnim aktom, z zakonom.

In kaj naprej? Kaj smo še v zakon predlagali, kaj smo še napisali? Prenesli smo besedilo, vsaj smiselno besedilo mednarodnih sporazumov o tem, kakšen standard železniških povezav želimo imeti. Če vemo, da mora biti avtocesta štiripasovna z odstavnimi pasovi, s hitrostjo 130 kilometrov na uro, potem je prav, da so tudi železniški koridorji ustrezne tehnične usposobljenosti, kajti jaz kar slišim in tudi že po medijih se to pojavlja, pa zakaj 160, ne rabimo 160, pa zakaj dvotirna, ne rabimo dvotirne, malo znižajmo, saj bo 120 kilometrov zadosti, pa enotirna. Bodo potem kmalu rekli: "saj prav, pa pojdimo na 80 kilometrov na uro" in kmalu bomo pri tem, da je tako, kot je, kar dobro. Si predstavljate, da bi predlagali izgradnjo avtocest, pa bi rekli: "Ne, naj bodo kar dvopasovne, pa 80 kilometrov na uro bo čisto zadosti velika hitrost." Ne, zato, ker si ta država zasluži moderno železniško omrežje in to ni nerealno, to niso visoke hitrosti, to ni 300 kilometrov na uro, to so visoke zmogljivostne

železniške povezave, ki bodo lepo vpete v mednarodni prostor in s hitrostmi, ki tudi Sloveniji dajejo nek izgled, kot država, ki je infrastrukturno urejana in ne samo izgled. Mislím, da mora biti, da je to poštena ambicija, da imamo ustrezno železniško infrastrukturo. To je bil ta drug namen.

Tretji namen poleg obeh koridorjev tega predloga zakona je, da se kot prioriteta vzpostavijo tudi regionalne proge. Zadnjič sem ujel nek komentar, kjer je bilo rečeno, kaj za vruga pa Poljčane, Slovenske Konjice, Zreče. Ali je to res nacionalna prioriteta? Je. Za razvoj neke regije je. In zanimivo je, da pri prejšnjem zakonu je bilo to, da nimamo pokrajin, razlog, zakaj ne moremo uvesti mestnega potniškega prometa med več občinami. To je bilo navedeno kot razlog. Ko se sedaj ustrezne regionalne proge umeščajo v zemljevid Slovenije tudi kot državna prioritet za razvoj regij, sedaj pa ne vemo, ali smo za to ali nismo za to, ampak ta predlog zakona točno to predlaga. Predlaga nacionalne prioritete, regionalne prioritete, ki pa so vse izjemnega pomena za Republikó Slovenijo. In zapišemo v zakon tudi tehnične standarde teh železniških prog, zato da bo vsakomur jasno, kaj in kako želi država Slovenija železniške proge graditi.

Roki. Zato je zakon v prvi obravnavi, da se lahko potem tudi kasneje pogovorimo o rokih. Zakaj ne? Če se komu zdi rok 2030 predaleč, v redu, to je naš predlog, ki temelji na neki realni oceni vseh zmožnosti, ki jih ta država na področju razvoja infrastrukture premore. In potem očitati, da je Državni zbor izgubil svojo vlogo, pač, v predlogu zakona se določene pristojnosti, predvsem tudi zaradi tega, da bi operativnost izgradnje železniške infrastrukture bila večja, prenašajo na Vlado. Samo zato, da bi operativnost izvedba tega projekta bila hitrejša. Če pa je predlog drugačen, se lahko to besedilo tudi spremeni.

Enako je z viri financiranja. Nam se je zdelo izredno pomembno kot predlagatelju, da tisti proračunski vir, ki je najbolj odločilen za nas tukaj, to pa je pri pripravi proračuna, da ga zapišemo v besedilo zakona. In smo ga zapisali, najmanj 0,9% bruto družbenega proizvoda. Saj zdaj bi se tudi dalo izračunati koliko procentov, koliko odstotek procenta bruto družbenega proizvoda se namenja za železnice. V zakonskem predlogu je to samo napisano. In s tem pravzaprav so dana vsa tista ključna sporočila, ki jih potrebujemo, da se ta projekt lahko zdaj tudi z zakonom nadaljuje, da ni več nobenih izgovorov. Imamo zakon, dajmo zakon izpeljati v odsekih, v rokih, v finančnih virih, ki so opredeljeni in tudi po postopkih. Res je, omenjeno je bilo tudi, da to, da se bodo postopki umeščanja začeli hitreje, v zakonu ni dobro napisano. Zakon pač pravi, da je pri tem treba spoštovati vso sprejeto zakonodajo, in če bo Zakon o umeščanju linijskih objektov sprejet, bo toliko bolje. Ampak, žal, jaz moram povedati, ko je bilo tudi na Odboru za prostor in promet, ko je bila prikazana časovnica, kdaj Vlada načrtuje sprejem uredb o

državnih prostorskih načrtih, sicer za cestne razvojne osi, ki so bile premaknjene v leto 2013. Odgovora predstavnikov Vlade, kaj bo to pomenilo, če bo ta novi zakon, ki je tako obljubljen, pa tudi mimogrede že zamuja normativni plan, koliko se bo skrajšal. Zdaj je Vlada pripravila letnico 2013, recimo, če bo zakon sprejet, potem vsi pričakujemo, ker bo to nekaj boljše, da bo to najbrž letnica 2011 in tukaj ni nič narobe. Ni nič narobe, ampak s tem zakonom, pa dajemo Vladi tudi pooblastilo, da napravi natančen terminski načrt, kako se bo projekta modernizacije železniške infrastrukture lotila. Dajemo ji to pooblastilo, zakaj ne. Saj je izvršilni organ. Jasno pa, Državni zbor ni izključen iz postopka, saj je v tem predlogu zakona naložena tudi obveznost rednega poročanja o stanju in napredovanju projektov. Glejte, in to je vse.

Vaš predlog je ta, da bo to v neki resoluciji, ki bo verjetno podobna tistim, ki smo jo že poznali, ampak ali bo imela takšno težo kot jo ima zakon? Po našem prepričanju ne. Po našem prepričanju smo danes v situaciji, ko moramo železniške koridorje, ko moramo modernizacijo železniške infrastrukture zaščititi z zakonom, zaradi domačih razlogov, pa tudi zaradi mednarodnih in zato, da bo ta Državni zbor lahko rekel, da je na področju prometne infrastrukture narejen korak naprej. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vsi prijavljeni razpravljalci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker pa čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati? Vidim roke, zato odpiram prijavo. Sedem prijavljenih po pet minut. Gospod Silven Majhenič, izvolite.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Zakon opredeljuje prioritete izgradnje železniških prog, poenostavitvev, pridobitev dokumentacije in pospešitev pridobljenih zemljišč, namene izgradnje in posodobitve infrastrukture, ki je nujna ter se že vse predolgo odlaša. Ostaja vse pri razpravah in obljubah, zato je prav, da se zadeva obravnava z vso resnostjo, kajti potreba po sodobni železniški infrastrukturi traja že predolgo. Slovensko gospodarstvo zahteva posodobitve te železniške infrastrukture, kajti v tem primeru se bodo razbremenile tudi vse slovenske avtoceste, ki so pa v tem trenutku preobremenjene s tovornim prometom, predvsem s tujimi tovornjaki. Vse slabša infrastruktura nas uvršča med nekonkurenčne v primerjavi z ostalimi evropskimi državami, izgube so vse večje, kar nam narekuje, da moramo nujno realizirati zastavljene cilje, tako da zagotovimo gospodarstvu pogoje, kakršne poznajo v Evropi. Vseskozi se je na železnico pozabljal. Upam, da tega predloga ne boste zavrnili tisti, ki ste že pred dobrim letom opozarjali na napake, na katere se opozarja tudi danes. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala, spoštovani podpredsednik. Jaz bom zelo preprosto povedal. Mi imamo Slovenijo, ki je polnoletna. V tem obdobju za Slovenske železnice nismo naredili nič, pa verjamem, da tudi ni nobenega v tej dvorani, ki bi lahko trdil, da nismo vedeli, kaj je prioriteta razvojna os na železnicah ali pa na državnih cestah ali pa, bom rekel, v gospodarstvu. To se je vedelo od osamosvojitve pa do danes. In če povzamem, česa nismo naredili, lahko naštevam pol ure, seveda zadev, ki smo jih namerno spregledali ali pa smo jih zanemarjali, ker pač niso imele ustrezne prioritete. Na železnicah smo seveda pozabili na to, da je treba, vsaj druge države, če vzamemo samo Hrvaško, ki je bila v vojni, je posodobila sistem za najmanj 200% bolj kot mi sami, ko smo imeli možnost, čas in tudi denar, takrat ko je bila še ugodna gospodarska klima, pa tega nismo storili. Se pravi, oni sami gradijo tudi direktno povezavo z Madžarsko. Mi smo jo naredili tako, da je danes skoraj neuporabna. In želel bi povedati to, da tudi projekti, ki so bili uvrščeni med prvih deset prioritetenih projektov v Evropi, govorim za projekt Koper - Divača, niso dobili ustrezne finančne podpore znotraj nacionalnega proračuna. Jaz sem napisal pet poslanskih vprašanj v prejšnjem mandatu. Zakaj Vlada Republike Slovenije ni zagotovila proračunske postavke za koriščenje tistih 4 milijonov evrov, ki smo jih dobili za pripravo projektne dokumentacije za izgradnjo drugega tira? Štiri leta smo se prerekali in kaj nekajkrat smo to odložili. Verjamem, da v bistvu nam Evropa ne verjame več. Če pogledamo, kaj smo storili na področju signalne varnostne tehnike, kaj smo storili na področju varnosti. Imamo še likovne signale, spoštovane gospe in gospodje. Likovne signale. To so zastareli signali, ki jih Evropa ne pozna več. In bistveno je to, da gledamo zmeraj in vedno bolj na to, kako bo nekdo prišel in ta sistem rešil. Seveda, na tak, bom rekel, neorganiziran teren ne bo strateškega partnerja. To vam lahko povem. In verjamem, da Vlada, ta vlada resno jemlje ta problem, ki je skozi leta postajal vedno večji in je prerasel v neobvladljivo situacijo in zaradi tega išče na nek način tudi prvi korak v sanaciji, kasneje pa v modernizaciji. Jaz to podpiram, če gledamo tako, ampak hkrati pa pozabljamo na eno bistveno stvar, zanemarimo nacionalni interes. Tudi tisto delo, ki ga imamo, bomo počasi oddali v roke tujcu. Mi moramo biti evropsko primerljivi in ne smemo biti evropsko diskriminatorni. In tukaj prihajajo drugi operaterji na naše področje. Mi imamo v bistvu prijavljenih že kar nekaj, nekaj jih je tudi že dobilo to tako imenovano varnostno spričevalo in tujci ne pripeljejo novih produktov. Ampak posegajo po tem delu, ki je v bistvu vpeljan, malo je tako imenovanih profitabilnih tovorov, 10, jaz vam jih lahko naštejem. In te tovore seveda prevzemajo. In kaj ugotavlja

danes Vlada, da za tako malo dela ni denarja za tako število zaposlenih. Odpustili smo 1000 ljudi, še 1000 jih bomo in tako naprej. Jaz verjamem, da je sanacija nujna v tem kontekstu, ker je strošek dela največji strošek, v vsakem segmentu proizvodnje je to ugotovljeno lahko kot največji strošek. Ampak to ni pravilna rešitev. Najprej moramo zavarovati nacionalne interese, drugič, moramo zagotoviti varnost in urejenost železniškega prometa. Mi na to pozabljamo. Jaz sem že nekajkrat opozoril v tej dvorani, da, če se bo zgodila nesreča, da bomo zahtevali odgovorne, ker se ne vlaga niti v vzdrževanje, infrastrukture, niti v vzdrževanje voznih sredstev. In zgodila se bo, ker se zadeve opuščajo, jaz vam bom samo to povedal, včasih smo imeli kontrolne preglede, enoletne preglede in pa revizijska obdobja popravila, danes smo kontrolne preglede črtali in imamo samo še revizijska popravila. Seveda na teh revizijskih popravilih pa dajemo, montiramo tiste rezervne dele, ki smo jih obnovili, regenerirali dele in to ni kvalitetno vzdrževanje. Da ne govorim, kako star je vozni park. In dokler ne bomo našli pravih prioritete in naredili tisto, kar lahko danes s svojim znanjem in s svojimi ljudmi, lastnimi ljudmi, ki so na razpolago, se tudi nič ne bo obrnilo na bolje. Vlada se bo lahko trudila, kolikor se bo hotela, ampak pokazatelji bodo vedno rdeči, kot je ta rdeča številka sedaj pri meni, ko sem že šel v minus s porabljenim časom. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Brulc.

MIRKO BRULC: Lepo pozdravljeni. Za razliko od nekaterih se seveda strinjam z ugotovitvami državnega sekretarja, kajti živimo v demokratični državi in tudi nam lahko kdo pove, kako se obnašamo. Danes smo očitno vsi strokovnjaki cestnega in železniškega prometa in mislim, če bi minister za promet tukaj sedel in izgubljal čas z nami, prav veliko ne bi od tega odnesel.

Jaz mislim, da v prejšnji razpravi, ki jo je imel gospod Prijatelj, kolega Prijatelj, je res razprava, ki je natančno povedala, kakšna je situacija na slovenskih železnicah in s tem, da zadevo dobro obvlada. Mislim, pa da so ostale razprave, omenjanje plavih luči in tako dalje, le mašenje lukenj v kopici neznanja, o temi, ki je v razpravi.

Goriške ni v tem dokumentu. Goriška je še posebej z železniško infrastrukturo kar bogato obdarjena, v resnici pa odvezan od sveta. Zato mislim, da je prav, da povem, da je proga Jesenice-Nova Gorica izjemno narodno bogastvo, edinstvena proga z železniškim mostom starim več kot 103 leta, z največjim kamnitim lokom na svetu in tako dalje. Naša stalna bojazen je, da bo ta proga začela tako propadati, da ne bo uporabna več niti za to, za kar se danes pravzaprav največ koristi, to je za potrebe turizma. Turistični muzejski vlaki so v Evropi zelo dragocene pridobitve, dodatna ponudba

turizmu. Mislim, da je tukaj naša perspektiva. Drugi del proge je nekoč povezoval Trst z Avstrijo, je proga Nova Gorica-Sežana, govorimo o Novi Gorici, Gorici in Sežani, se pravi italijanski Gorici, ki je nujno potrebna elektrifikacije. Moram povedati, da se tukaj z italijanskimi partnerji v okviru Adrie A projekta natančno dogovarjamo, kako pridobiti evropska sredstva, najprej za papirnato dokumentacijo in kasneje še za kaj več.

In se tudi zavedamo, da je velika nevarnost, da Goriško zaobide V. koridor in da bomo mrtev žep v tem prostoru. Obenem pa verjetno vsi ugotavljamo, da je ta linija tovornega prometa s Padske in zahodnega dela Evrope proti vzhodu, proti Kijevu, Ukrajini prav skozi Vipavsko dolino. In ta dolina je prometno, železniško pravzaprav povsem nepovezana.

Morajo biti vsi ti predlogi zakona dobro pripravljene, tudi ob upoštevanju potreb lokalnega prebivalstva. Mislim, da je naše ministrstvo v stanju pripraviti tako, da bo zapopadlo vse, tudi danes v tem dokumentu predlagane novosti in potrebe. V tem pričujočem predlogu, kot sem rekel, severna Primorska ne obstaja, česar ne moremo spregledati. Pozabljamo tudi, da je ta proga, o kateri sem govoril, Nova Gorica-Sežana in Nova Gorica-Jesenice tudi z evropskega vidika zelo pomembna. Kajti pravzaprav je to najkrajša proga iz pristanišča Koper proti severu, se pravi proti Avstriji, Nemčiji in drugimi deželami. Vendar vemo, da nek težek tovorni promet na infrastrukturi, ki je bila grajena še pod Avstro-Ogrsko, da bi ta sanacija zahtevala veliko veliko preveč. Smo pa že imeli ob priliki potresa in večjih nesreč na italijanski stranki to našo progo dodatno obremenjeno. Danes je bila tukaj ponujena roka pomoči s strani opozicije, seveda, hvala lepa. Bi pa vseeno vprašal koliko zemljišč ste v štirih letih odkupili za te nove infrastrukture, koliko gradbenih dovoljenj imamo iz preteklega obdobja in bi danes lahko začeli z investicijami na tej nujno potrebni infrastrukturi? In ne sprejemam tega, da nam danes nekdo z one strani te dvorane govori o katarzi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani!

Bom nadaljeval s tem, s čimer kar je končal spoštovani gospod Brulc iz SD-ja, le, da bom obrnil ogledalo. Namreč, poglejmo, kaj pravzaprav počne gospod minister. Gospod minister ima službeno dolžnost, da bi bil tu in se pogovarjal o prihodnosti prometa v državi Sloveniji, da bi se soočil z realnimi problemi in potem bi se lahko pogovarjali mnogo bolj resno, lahko bi se pogovarjali tudi o politiki, ki se odraža tudi v vašem negativnem odnosu do tega predloga zakona, pa je to realna politika v dejanjih, ne v besedah, ki je značilna za vladajočo koalicijo. Namreč, če bi vse tiste besede o ekologiji, ki ste jih sejali zadnje teden in mesece, ko ste pod krinko ekologije dodatno obdavčili celo električna motorna

kolesa, lepo vas prosim, in skratka, obravnavate državljanke in državljane izključno kot molzne krave za svoje nenasitne potrebe po zadovoljevanju ozkih skupin na katerih nameravate bazirat svojo naslednjo volilno zgodbo. Potem bi se lahko pogovarjali tukaj, kaj je v resnici ekološko, ko gre za promet in da v Sloveniji ne bremeni slovenski promet najbolj slovenskega okolja, ampak je to tranzit, v prvi vrsti tovorni tranzit. In potem bi se pogovarjali o tem, da vsaka razumna država v moderni Evropi, zgled za to je lahko kar sosednja Avstrija, usmerja ves tranzitni promet v največji možni meri na železnico, ker je ekološko mnogo bolj sprejemljivo in ustreza ta sistem tudi iz mnogih drugih razlogov, da pa to lahko storiš, pa je treba vzpostaviti ustrezno železniško infrastrukturo, ki je obenem tudi lahko velik razvojni spodbujevalec. Naj omenim samo en del, ki je zajet v tem zakonu, ki je odlično pripravljen in to priznavate, ko greste ven iz tega prostora tudi mnogi iz koalicije. Namreč, v tem zakonu je kot ena od prednostni omejena tudi izgradnja povezave z letališčem Jožeta Pučnika in seveda s tem bodočim "airport city-em", kot se mu uradno reče, oziroma s celotnim tistim delom infrastrukture, ki bo navezan na ta projekt, ki je državnega pomena in je hkrati velikega pomena za razvoj Gorenjske, ki jo tudi zastopam v Državnem zboru. In ker nimate argumentov, in ker je bolj prijetno voziti z modro lučjo po odstavnem pasu, kadar so na cesti kolone ali se obdajati z različnimi "turboangelkami" in podobnim, se danes pogovarjamo v dvorani, kjer z Vlade ni ustreznega zastopanja, niti ni ustreznega pristopa. In nam v razmerah, ko iz dveh strank iz vladajoče koalicije ni nikogar v tej dvorani, nekdo iz vladajoče koalicije "soli", da kdo manjka tudi pri opoziciji. Ja, dobro jutro, gospe in gospodje, kdo pa ima oblast?! Mi lahko predlagamo, lahko opozarjamo, lahko pripravimo tudi kakšen dober projekt, razvojni projekt, kot je ta, ki ga danes ponujamo, ekološko usmerjeno razvojni projekt, gospe in gospodje. Točno tisto, kar vi v besedah zagovarjate, in potem naletimo na zasmehovanje - ker seveda pravega argumenta zoper to ni. Ne vem, kaj ta z vsem svojim silnim aparatom opremljena Vlada in predvsem v danem primeru Ministrstvo za promet dela, toda če bi hotelo resno, bi z vsemi sredstvi, ki jih ima na voljo, lahko pripravilo že zdavnaj najmanj enakovreden predlog zakona, kot je ta. Pa ga ni! In ko se tak ekološko in razvojno izjemno pomemben predlog zakona pojavi v Državnem zboru, se to zavrača z neko pavšalno teorijo, ja, nekoč bomo to celovito uredili. Lepo vas prosim, celovito vi urejate samo gospodarsko nazadovanje države Slovenije in njeno zadolževanje, kar pa vam res izjemno uspeva. V enem samem letu ste zadolžili to ubogo Slovenijo za več kot polovico tistega, kar je bil celoten dolg nekdanje Jugoslavije, zaradi katerega je razpadla. In to ne da bi ob tem obnovili eno samo pomembno železniško progo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo. Spoštovani.

Najprej bi želel predstavnikoma vlade povedati, da vsi ki smo se iz SDS prijavili, smo razpravljali. Prijavili smo se tudi dodatno. Res pa je, da vsi, ki smo se prijavili, ni nujno, da sedimo ves čas tukaj. Ampak čas, ki smo ga najavili, smo tudi porabili, za razliko od nekaterih drugih. To je prvo.

Drugo, kar bi želel povedati, je, da danes tudi ne bomo glasovali. Če bi danes glasovali, potem bi bila tako ali tako katastrofa, ker tisti, ki morajo zagotavljati sklepčnost, jih tako ali tako tudi ni. Ampak jaz nimam pripomb na njihovo prisotnost, to se mene ne tiče.

Kar pa se tiče pontebške proge, bi želel povedati sledeče. Seveda vsi vemo, da pontebška proga ni v Sloveniji. Žal ni v Sloveniji, zato ker pontebška proga je urejena in sem sedaj bil na internetu in sem se na hitro lahko informiral, da je usposobljena za hitrosti 200 kilometrov na uro. Če je na internetu napačen podatek, potem se jaz tudi opravičujem, ampak tako pač je. In pontebško progo sem omenil v tem smislu, da Slovenija ne sme spati pri izgradnji infrastrukture, ker drugi delajo. In omenil sem Italijo in Avstrijo. In sem tudi omenil, da Slovenija ne sme zaspiti, ker nismo otok v neki divjini, ampak nas drugi obdajajo. Kljub temu da imamo prednost pri umeščanju petega in desetega koridorja, je to trenutno, lahko se pa zelo hitro spremeni. V tem kontekstu sem omenil pontebško progo. Jaz sem rekel, da ima tri tire. Jaz ta trenutek, ko sem preverjal, tega podatka sicer nisem našel, sem pa našel vsaj 10 ali 20 člankov v preteklosti, ki sem jih prebral, slovenskih, kjer je bilo omenjeno, da ima ponteba tri tire. Jaz tega nisem preverjal in še vedno trdim, da dvomim, da so se v člankih avtorji tako zmotili ali pa zavajali. Dvomim. V vsakem primeru pa, danes preverjeno pred desetimi minutami, piše, da pontebška proga je modernizirana za hitrosti do 200 kilometrov na uro in da Italija in Avstrija intenzivno gradita ta koridor, pontebški, od Benetk do Dunaja. To pa je tisto, kar je lahko nam zelo nevarno ali pa, če hočete, zelo konkurenčno. V tem kontekstu je treba razumeti pontebško progo. Če se bomo v Sloveniji obnašali kot noji in nič videli, kaj drugi delajo, potem seveda smo mi najboljši. Ampak žal, pri nas ali okoli nas gradijo proge za bistveno večje hitrosti in vlagajo ogromna sredstva. In to sem jaz želel povedati. In še vedno trdim, da je to tako. Žal ali k sreči je tako. In nič ne pomaga. Nič ne pomaga, če se v tej vladi, ne bom govoril o imenih, ker tega ne morem, ampak če v tej vladi zatiskajo oči ali pa polagajo, kot se reče, glavo v pesek, Italija in Avstrija gradita, obnavljata proge. Avstrija gradi tunel ravno na tej pontebški progi. Zelo neprijetno za nas, lahko rečem. Da ne govorim o drugih državah, ki tudi intenzivno v Evropi delajo na novih prometnih koridorjih, kar je primer verjetno v Švici, dolg tunel pod Alpami, ki bo blizu

50 kilometrov dolg in bo zgrajen okrog leta 2014. To bo verjetno prineslo določene posledice in se bodo prometni tokovi preusmerjali nekam. Zato Slovenija ne sme spati. V tem kontekstu je tudi treba razumeti ta naš zakon. Ne v tem, da želimo koga prehiteti. To ne bi imelo nobenega smisla. Ampak drugi delajo, drugi ne spiyo, kljub krizi, ki je, nekateri intenzivno vlagajo. In to je tisto, na kar mora biti Slovenija pozorna in mora parirati tem drugim državam, ki bi nam rade odnesle del prometa na teh koridorjih, ki trenutno so še v Sloveniji. Na papirju so, kako bo pa to v praksi čez deset let ali pa petnajst let, kajti železnice se načrtujejo za 20, 30, 40 let naprej, je pa drugo vprašanje. In to, kar danes pričenjamo, to bo imelo efekt ali pa posledice šele čez dobrih deset let. V temu kontekstu ni potrebno gojiti nobene užaljenosti, če tudi želimo, da bi bil minister tukaj. Mislím, da bi bilo prav, te kulture, da mora biti minister tukaj, smo se še posebej naučili v prejšnjem mandatu, ko je ta prejšnja opozicija zahtevala. Če ni bilo tukaj ministra, potem je bilo vse narobe. Potem so tudi nekateri zapustili sejo in povzročali nesklepčnosti. To se pravi kar je parlamentarna praksa se lahko uvaja ali obdrži tudi v temu mandatu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

Še enkrat moram opozoriti, da ta zakon tudi slučajno ne govori o tem, koliko sredstev potrebujemo za te odseke, ki ste jih navedli v temu zakonu.

Zato bi bilo popolnoma enostavno, in to zelo enostavno, v ta zakon napisati še eno progo, ki vam manjka. In to je proga okoli sveta. In ta zakon nalaga potem Vladi, da v treh mesecih z uredbo določi vire za progo okoli sveta in rok za progo okoli sveta, ko bo zgrajena. To je vsebina tega zakona in to je pomanjkljivost tega zakona. Upam, da se razumemo, na kaj opozarjam.

Glede ostalih zadev, poglejte, predlagate 0,9% bruto družbenega produkta za železnice. Če gledamo proračun za 2011, je v proračunu v ta namen, sprejetem, namenjenih štiristo štirideset milijonov evrov, vi predlagate tristo dvainštirideset milijonov evrov. Torej sto milijonov evrov več je že danes v proračunu, ko vi predlagate za leto 2011. Ta zakon je tudi zaradi tega nepotreben.

Če pogledamo, kakšen sistem uveljavljate 0,9 BDP-ja, to je nekako primerljivo z oborožitvenim sistemom. Tam imamo, mislim, predvideno 1,4 bruto družbenega produkta za oborožitev. Postopek oborožitve pelje potem Vlada oziroma Ministrstva za obrambo. Kaj se je dogajalo s patrijami? Dragi moji, uzakoniti hočete tudi pri železnicah sistem patrij. Ne gre tako. Parlament je tukaj, ki mora dejansko tudi razpravljati, kakšne so prioritete, kateri viri in kdaj bomo

kaj zgradili. Tako pač je naš pravni sistem definiran. Ampak dejansko hočete uzakoniti sistem financiranja patrij. Tako ni dobro, da to počnemo.

Kar se pa tiče gospoda Tanka pa, bi rekel, zelo pomembnih amandmajev, ki so bili vloženi k proračunu za leto 2010, glede modernizacije kočevske proge, prva faza, amandma SDS v višini tri milijone štiristo devetindvajset tisoč osemsto dvaindevetdeset evrov. Odgovor Vlade: amandma je nepotreben, ker je za prvo fazo te železniške proge v proračunu triindvajset milijonov evrov, kar je dovolj za dokončanje prve faze. In zato je ta amandma nepotreben.

In to sem mogoče povedal že desetkrat, pa mogoče bo treba ne vem kolikokrat še, ampak upam, da sem bil tokrat dovolj jasen. Ker je govoril o tem, da ste vložili amandma za nadaljevanje proge od Ortneka do Kočevja. Tudi to ni res. Za prvo fazo je bil vložena amandma. V odgovoru Vlade je pa zelo jasno razvidno, sredstva za drugo fazo, dokumentacijo in izvedbo del v letu 2011, so načrtovana pri postavki Vzdrževalna dela v javno korist in Investicije javne železniške infrastrukture. Torej sredstva so zagotovljena. Upam, da mi ne bo treba tega ne vem kolikokrat to ponavljati. Glede tega ni več vprašanj in dvoma, zakaj je bil amandma SDS zavržen. Opozoril sem, vprašajte, preden kakšen amandma napišete. Če bomo rekli, da je primeren, se bo sprejel, če je pa nepotreben, ga pa res ne moremo sprejeti.

Glede zakona pa še enkrat, največja pomanjkljivost, še enkrat poudarjam, niso ovrednoteni ti odseki in kako naj Vlada v treh mesecih potem z uredbo pove, gradili bomo za 15 milijonov evrov železnic v Sloveniji in za 15 milijonov evrov bomo zbrali virov. Ne more tega Vlada reči, tega ji zakonodaja ne dovoljuje. Ampak vi hočete to uzakoniti, ne morete, ne smete pravzaprav. Na to opozarjamo, zakaj tega zakona ne moremo podpreti.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Poglejte, moj predhodnik je žal govoril tako, govoril o poti okoli sveta in imam občutek, da je bil v breztežnostnem stanju na neki orbiti in da se še ni prizemljal, te težnosti ne občuti, da je govoril mimo zakona o težnosti, ki vladajo tu in sedaj na Zemlji.

Glede drugega pa želim reči nekaj stvari. V tem zakonu v teh obrazložitvah pišemo, kaj so nacionalne posledice dobre železniške infrastrukture. Verjetno se vsi zavedamo, da brez tega Luke Koper dolgoročno ni. Da nas obkoljujejo in da je ta koalicija en korak k postopnemu razvrednotenju, zapiranj ali blokiranju Luke Koper že naredila z arbitražnim sporazumom za Hrvaško. Poglejte, predsednik Vlade je benovolentno podpisal, za zahvalo pa je od švedskega zunanjega ministra Karla Bildta dobil sporočilo, da zapirajo veleposlaništvo v Ljubljani. Se zavedajo, kakšno je to sporočilo? Slovenija je naredila vse,

kar je švedsko predsedstvo zahtevalo v korist Hrvaške, sedaj pa bo verjetno celo diplomatsko pokrivana iz Zagreba. In ta današnji odnos do te problematike, izjemno pomembne za nacionalne zadeve, je zopet zaničevalen, poniževalen, ignorantski in gospod državni sekretar tega ne razume. On je po zakonu dovolj primeren za to obravnavo, ampak minister, ki je iz Kopra, ko gre za tako vitalne stvari za Koper, ne pride na to sejo. Simbolnega pomena prisotnosti ministra ne razume. Koalicije pa dejansko ni tukaj notri v teh klopeh. Jaz verjamem, da je res, da se pogovarjajo, Zares uči poslance DeSUS-a, koga morajo sprejeti za kandidata za ministra za okolje. In imajo težave, ker ne pokleknejo takoj. Ukvarjajo se s tem. Namesto da bi tu govorili o strateških zadevah, o primernih trasah da bo omogočena hitrost - ne, poslušamo očitke iz koalicije, ki se tako neodgovorno obnaša do razvoja Slovenije.

Jaz bi si želel ali vsaj sam tako razmišljam, ker sem bil 20 let v gospodarstvu na odgovornih mestih, da bi Slovenija že davno morala narediti strateški načrt tudi o trasah, tega zakon ne vsebuje, ker potem bi pač rekli, da blodimo. Vendar zavedajte se, da so kranjski industrialci pred drugo svetovno vojno imeli izdelane načrte za progo nekje od Vodice, južno od Kranja, med Kranjem in Ljubljano, po Tuhinjski dolini, kratek tunel skozi Menino planino v Savinjsko dolino. In to je optimalna proga. Mi bi se danes morali odločiti, da proga skozi Zasavje zaradi težkega reliefa ni dolgoročna perspektiva. Treba je iti na optimalno, mogoče celo cenejšo varianto, kot je obnova proge za takšne hitrosti skozi Zasavje. A o tem pa nihče ne razmišlja?!

Če so se takrat industrialci znali zavedati, kaj je hiter transport, hitra dostava, zakaj v slovenski vladi in institucijah, ki jih nadzira, vodi, kadruje, tega razmisleka ni. To se sprašujem. Dejansko ni strateškega razmisleka. In ob pomanjkanju strateškega razmisleka stvari drvi v prepad. Prejšnja vlada je dala vsaj poročila za železnice, da bi se lahko delalo naprej, ampak ne, ker je postal malo težak .../Opozorilni znak za konec razprave./... trenutek, da bi tisti izvajalci, SCT in Primorje in še drugi posvečeni, absolutno bili privilegirani, ste vse skupaj dali na stran in zdaj... .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. S tem zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v torek, 2. februarja, v okviru glasovanja. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O GRADNJI PRIORITETNIH ODSEKOV JAVNIH CEST V REPUBLIKI SLOVENIJI.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina poslank in poslancev s

prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 24 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Besedo dajem predstavniku predlagateljev predloga zakona dr. Petru Verliču za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Prosim.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Predlog zakona, ki smo ga vložili v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke, določa prioritete odseke javnih cest v Republiki Sloveniji. Podobno kot pri prejšnjem zakonu tudi tukaj menimo, da si Slovenija kot država zasluži, da ima zakonsko opredeljene prioritete, odseke javnih cest. Prioritetni odseki, kot so določeni v resoluciji o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007 do 2023, ki jo je še v prejšnjem mandatu sprejela Vlada Republike Slovenije, so avtomatično odseki, ki so zdaj uvrščeni v predlog tega zakona, in sicer 3. razvojna os od meje z Avstrijo, Dravograda-Holmeča, Metlika-Vinica in pa meja s Hrvaško; 3.A razvojna os Škofljica-Petrina, meja s Hrvaško, ter 4. razvojna os meja z Italijo, Robič-Jeprca in pa Želin-Logatec. K temu še dodatni avtocestni program, Divača-Postojna - Jelšane meja s Hrvaško, Koper-Dragonja, Koseze-Kozarje, Draženci-Gruškovje, meja s Hrvaško, Šmarje Sap-Višnja Gora, zahodna obvoznica Maribor, Dramlje-Šentjur, Povodje-Stanežiče, ter južna obvoznica Ljubljana-Škofljica.

Poleg odsekov javnih cest iz resolucije o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007-2023 se opredelijo kot prioritetni odseki še: 5. razvojna os, in sicer na relaciji Unec-Žlebič-Ribnica-Kočevje-Novo mesto; 5.A razvojna os: Črnomelj-Kočevje, navezava 4. razvojne osi z Gorenjsko na odseku Kranjska Gora-Bovec s predorom Vršič, izgradnja druge cevi avtocestnega predora Karavanke, Kranj - Jezersko - meja z Avstrijo, ki predstavlja meddržavno povezavo strateškega pomena v razvojnem smislu, saj je obstoječa povezava neustrezna in s prometnovarnostnega vidika nevarna, letališče Jožeta Pučnika - avtocesta, tako imenovani priključek Kranj vzhod, ki predstavlja dokončanje cestne infrastrukture in povezuje osrednje letališče z avtocesto in obsega dokončanje krožišč ter premik ceste ob letališču na novo traso, predvideno v prostorskih aktih. Vzhodna in zahodna obvoznica Novo mesto, ki predstavlja projekt v okviru tretje razvojne osi, rešuje prometno situacijo Novega mesta in povezuje obvoznici v obroč. Čatež - Slovenska Bistrica, sodoben in prepusten odsek države ceste, ki povezuje dolenski in štajerski krak avtoceste na skrajnem vzhodu ob slovensko-hrvaški meji in poteka na trasi Čatež - Bizeljsko - Bistrica ob Sotli - Podčetrtek - Mestinje - Poljčane - Slovenska Bistrica. Projekt predstavlja tako imenovano obsotelsko razvojno os. Ljubljana - Litija - Zidani Most in pa navezava na 3. razvojno os, tako imenovani projekt zasavske razvojne

osi ter odsek avtocesta A1, Kamnik - Gornji Grad - Mozirje in navezava na 3. razvojno os. Ta povezava pomeni izboljšanje dostopnosti in prometne povezanosti celjske in savinsko-šaleške regije z ostalim cestnem omrežjem. Omenjeni odseki si po našem mnenju prav gotovo zaslužijo zakonsko opredelitev. V zakonu je podobno kot pri prejšnjem predlogu opredeljeno, da je rok za dokončanje izgradnje odsekov, tisti končni, 31. 12. 2030. Tisti, ki pa so opredeljeni v resolucijo nacionalnih razvojnih projektih, pa do konca 2020. Predviden je tudi vir financiranja, in sicer v višini najmanj 0,6% BDP letno v obdobju od 2012 do 2030. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Dr. Igor Jakomin, državni sekretar. Izvolite, imate besedo.

DR. IGOR JAKOMIN: Hvala lepa. Predlog zakona o gradnji prioriteten odsekov javnih cest v Republiki Sloveniji predlaga določitev prioriteten odsekov javnih cest v Republiki Sloveniji za njihovo gradnjo, način pridobivanja dokumentacije in vire financiranja. K projektom iz resolucije o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007-2023 predlog zakona predlaga še dodatnih 10 projektov, ki se navezujejo ali tvorijo samostojne razvojne osi. Projekti iz resolucije naj bi bili dokončani do leta 2020, dodatni predlagani projekti pa do konca leta 2030. Predloženi zakon na neustrezen način ureja vsebino, ki po Zakonu o javnih cestah sodi v Nacionalni program razvoja in vzdrževanja državnih cest, ki ga Državni zbor sprejema kot resolucijo. V nacionalnem programu je treba podati odgovore na temeljna izhodišča prometne politike, na vpliv stanja cestne mreže na gospodarstvo in zlasti na bodoči gospodarski razvoj ter temu primerno določiti raven uslug cestnega omrežja. Po Zakonu o javnih cestah se z nacionalnim programom in ne s posebnim zakonom določajo vrsti red prednostnih nalog vzdrževanja in razvoja državnih cest, viri sredstev za njihovo uresničitev ter dinamika in obseg uresničitve posameznih razvojnih nalog v planskem obdobju, pri čemer pa mora določitev prednostnih nalog temeljiti na objektivnih prometnih, tehničnih, ekonomskih in okoljskih merilih. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Jakob Presečnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod državni sekretar s sodelavcem, kolegice in kolegi!

Predloženi zakon ureja vsebino, ki po Zakonu o javnih cestah sodi v Nacionalni program razvoja in vzdrževanja

državnih cest, v Državnem zboru pa se sprejema kot resolucija. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke upamo, da bo predlog zakona pripomogel k hitrejšemu urejanju in vzdrževanju javnih cest, predvsem pa k pripravi ustrezne zakonodaje in dokumentacije, ki je na mnogih delih, kot je znano, v zelo slabem stanju. Predvsem pa upamo v poslanski skupini, da bo pospešil sprejem Nacionalnega programa razvoja in vzdrževanja državnih cest, kot to določa 23. člen Zakona o javnih cestah.

Projekt gradnje avtocest se bliža h koncu, zato je nujno treba pripraviti vse potrebno za obnovo in vzdrževanje ter gradnjo državnih cest. Prvi pogoj za razvoj nekega območja ali občine je urejenost cest, dostopnost, na kar v SLS opozarjamo vsak mandat vedno znova in smo pri tem tudi aktivno sodelovali. Vedno pa so problem, kot je bilo že pri prejšnji točki ali nekaj točk nazaj povedano, finance. Z nacionalnim programom je treba podati odgovore na temeljna izhodišča prometne politike, na vpliv stanja cestne mreže na gospodarstvo in zlasti na bodoči gospodarski razvoj ter temu primerno določiti raven uslug cestnega omrežja. Gradnja cest pa je pomembna tudi z vidika zagotavljanja dela v gradbeništvu in sorodnih panogah, ki se jim, vsaj po napovedih ekonomistov, obetajo še hujši časi predvsem v letošnjem letu.

Za državo je torej strateškega pomena, da zagotovi vse potrebno za nadaljevanje vzdrževanja in gradnje cestnega omrežja. Za dobro vseh prebivalcev v odmaknjenih področjih, za gospodarstvo in za celo našo družbo bi bilo dobro, če bi lahko kar s tem zakonom že določili program za nujno obnovo in gradnjo javnih cest oziroma najnujnejših odsekov.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se strinjamo z načeli in cilji, ki so jih predlagatelji zapisali v predlog, kot so pospešitev gradnje prioriternih odsekov javnih cest, poenostavitev in pospešitev postopkov priprave dokumentacije, poenostavitev in pospešitev postopkov izdaje vseh potrebnih dovoljenj ter poenostavitev in pospešitev pridobivanja zemljišč in nepremičnin. Pri tem bi poudaril to, kar sem poudaril že prej, kar je bilo večkrat poudarjeno že pri prejšnji točki, da je treba čim prej zaradi težav umeščanja tras v prostor tudi pri tej infrastrukturi čim prej sprejeti zakon o umeščanju infrastrukturnih, prometnih, energetskih, vodnih objektov v prostor zaradi, kot rečeno, težav pri tem umeščanju.

Podprli bomo, kot rečeno, ta zakon v upanju, da bodo s tem pospešene priprave vsega potrebnega za urejanje tega tako pomembnega področja. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Anton Urh bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev.

ANTON URH: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani poslanke in poslanci. Predlog zakona o gradnji prioriternih

odsekov javnih cest v Republiki Sloveniji je predlog, ki po oceni Poslanske skupine DeSUS na neustrezen način ureja vsebino, ki sodi v Nacionalni program razvoja in vzdrževanja državnih cest, kar določa 23. člen Zakona o javnih cestah. V nacionalnem programu pa se določijo vrstni red prioriternih nalog vzdrževanja in razvoja državnih cest, deli sredstev za njihovo uresničevanje ter dinamika in obseg uresničitve posameznih razvojnih nalog v planskem obdobju, pri čemer mora določitev prednostnih nalog temeljiti na objektivnih prometnih, tehničnih, ekonomskih in okoljskih merilih.

Dejstvo je, da je nacionalni program tisti, ki bi podal odgovore na temeljna izhodišča prometne politike, na vpliv stanja cestne mreže, na gospodarstvo in na bodoči gospodarski razvoj. Glede na to, da so najpomembnejši pogoji za razvoj posameznih območij ustrezne ceste, je treba temu primerno določiti raven uslug cestnega omrežja. Vzdrževanje cestne mreže ima izjemen gospodarski in politični pomen, zato mora biti tudi ustrezno zastavljeno.

Ker v Poslanski skupini DeSUS menimo, da se je predlagatelj urejanja področja prioriternih odsekov javnih cest lotil v napačni obliki, predloga, ki je pred nami, ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Srečko Prijatelj, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi.

Res je, da je glavni cilj zakona v bistvu pospešitev glede prioriternih odsekov, ki še niso zgrajeni, ki so nekako v Sloveniji bili pozabljeni. Jaz sam prihajam s Primorske. Idrija še danes ni povezana z Logatcem. In če smo prej pozorno poslušali predlagatelja, so vse te prioritete razvojne osi zajete v teh programih, v tem zakonu, in tudi prioritetni odseki javnih cest, ki jih resolucija o nacionalnem razvoju za obdobje od 2007 do 2023 predvideva.

Jaz bi želel pri tem nekaj povedati glede tega, kako smo ravnali v preteklosti z denarjem, ki ga je v bistvu sleherni davkoplačevalec namenil za to, da bi imeli danes avtoceste, pa tudi druge državne ceste, vemo, da so skoraj v popolnosti zanemarjene, dobre, pa vendar jih nimamo v takšnem stanju, kot bi si jih želeli imeti. Zato tudi komisija, ki raziskuje danes, kako je bil denar porabljen, ali so bila dela pošteno plačana, ali je recimo res bila pravilno ovrednotena količina in tudi cena dela. Danes je avtocesta eno samo gradbišče, spoštovani gospe in gospodje. Če se peljete iz Sežane do Maribora, boste videli, da se popravlja tisto, kar trdimo, da je na novo zgrajeno. Garancije niso bile urejene in verjetno bomo tudi iz tega državnega proračuna pa še iz prihodnjih državnih proračunov morali odvajati, ker ni bila ustrezno

sklenjena pogodba, urejena z garancijami, pa tudi nikakršna zagotovila niso bila dana s strani podjetij, in plačevati za popravilo slabo storjenega dela, ki je preplačano. Praviloma je k vsaki pogodbi sledil tudi aneks in že drugi dan ali pa že kar nekaj ur po podpisu osnovne pogodbe so se dela podražila tudi za 100%. Samo to nikogar ne zanima. Danes govorimo o slabem cestnem stanju, da ne govorimo, v kakšnem stanju so državne ceste, te so popolnoma uničene in niso več primerne za vožnjo, nekateri odseki bi sem morali zapreti.

Mi smo delali zelo po domače s temi javnimi financami in nihče od tukaj prisotnih se ne vpraša, zakaj nimamo več narejenega za toliko danega denarja? Danes govorimo o tem, da smo pozabili na Koroško, govorimo o tem, da smo pozabili na idrijsko območje, govorimo o tem, da nimamo v bistvu tretje razvojne osi oziroma Zasavja in Posavja ustrezno rešenega. Govorimo o ceni, ki jo bomo morali v naslednjem obdobju plačati, da bomo nadoknadili zamujeno. In v državnem proračunu bomo morali v bistvu zaradi teh prioritiet, na katere smo pozabili, tako predlagatelji, nameniti najmanj 0,6 BDP in po oceni Umarja za leto 2011 je to nekje 228 milijonov evrov. Če pa gledamo obdobje od 2012 pa do 2030, je pa to 4,3 milijarde evrov. To bomo morali dati za to, da bomo imeli primerne, vsaj spodobne ceste.

Koliko bo vmes vzdrževalnih del, ki so vzrok slabo kvalite opravljenega dela in mi vidimo sedaj izvajalce, kako si pilatsko umivajo roke, nihče ni odgovoren za to. To bo ocena, ki bo vidna čez nekaj let. In tudi ta strošek bomo obesili davkoplačevalcem. Jaz bi želel, ko se opredeljujemo do tega, kakšna bo ocena finančnih posledic za državni proračun, da ugotovimo, kdo so odgovorne osebe za slabo opravljeno delo iz preteklega obdobja. Skoraj dve desetletji gradimo te ceste in zelo po domače smo to delali.

Kar se tiče teh prioritiet, ki so zapisane v tem predlogu zakona, jim je težko oporekati, ker so vse nujne. Jaz bi povedal samo to, če ne bomo imeli resnega pristopa in odgovornosti pri uporabi javnih financ, se bodo te napake ponavljale. In brezpredmetno je, če v Slovenski nacionalni stranki podpremo tak predlog, četudi zagotovimo denar, če bomo ta denar namenili za delo, ki bo opravljeno tako, kot je bilo do sedaj opravljeno. Mi smo recimo na odseku štajerske regije pozabili zgraditi tretji pas ali smo ga namenoma črtali. Nedopustno. Gradimo tako slabo, da se v bistvu galerije in tuneli za graditelji skorajda podirajo. Omet odpada. Da ne govorim, kakšne so posledice za proračun, ko ugotovimo, da izvajalec ni možen izvesti gradbenih del. Primer je bil na trojanskem predoru, ko smo odslovili italijanskega partnerja in smo dela predali z dodatnim doplačilom SCT-ju. Dogaja se sedaj, ko gradimo zadnji odsek avtoceste na Obali, ko smo v pogodbo zapisali, da nastala škoda ni v odgovornosti do izvajalca. Vemo, kako zahteven je ta predor Markovec in kakšne drage vile so nad tem hribom, večmilijonske vile, ki bodo

verjetno zaradi tega, ker se bodo tam izvajala gradbena dela, bistveno poškodovane. In tudi to bomo obesili na breme davkoplačevalcev. Kdo sestavlja te pogodbe, kdo je tako neodgovoren, kdo dopušča, da se tako malomarno in slabo izvajajo ta gradbena dela? Ali mislite, da lahko tako na lahek način, lahkoverno in brezčutno sprejemamo zadolžitev za 4,3 milijarde evrov za naprej, kar tako čez prst, če nismo opravili analize dela za nazaj, če ne vemo, kdo je odgovoren za tako stanje, kot ga imamo danes? Jaz bi prosil, da se vsak od poslancev zapelje od Kopra pa do Maribora in da našteje, na koliko zapor bo naletel, koliko se izvaja teh, oni pravijo, tako imenovanih tekočih vzdrževalnih del. To niso tekoča vzdrževalna dela, to so nujna vzdrževalna dela. Po drugi strani pa se mačehovsko obnašamo do tistega, kar smo z davkoplečevalskim denarjem zgradili. Nimamo zaščite, bom rekel, teh nacionalnih prometnih interesov in spuščamo na naše ceste težke kamione, ki uničujejo novozgrajene avtoceste, ne da bi pomislili, da bi jih lahko preusmerili na alternativni način prevoza, kot so železnice. Ekološko sporni tovor se vali po teh cestah, težje tranzitna roba, brez problema lahko tranzitira Slovenijo. In te avtoceste bomo uničili, 10% ne bodo zdržale tistega, kar pričakujemo.

Zakaj nimamo interventnega zakona, da bi vsaj to, kar bi lahko preusmerili - jaz verjamem, da vsega ne moremo - na železnice? To so naredile mnoge evropske države. Pa se dajmo malo zgledovati po sosedih, če že dlje ne vidimo. Avstrija je to zmogla. Jaz mislim, da tudi zaradi odnosa do ekološkega stanja v Sloveniji, Slovenija je eno samo vodozbirno območje, ali pa, če hočete, ena sama Natura 2000. Vsaj tako smo zarisali, ko smo risali to zaščiteno območje Slovenije. Zakaj ne zaščitimo tega slovenskega območja tudi na ta način, da prepovemo za to težko tranzitno prometno sfero, da se opravlja po cestah.

Jaz bi z veseljem podprl to, ker je nujno. In brezpredmetno je govoriti, ali podpiramo to ali ne podpiramo. Ampak če bomo ravnali tako z odobrenimi sredstvi, jaz verjamem, da ta sredstva bomo morali odobriti, ker bomo morali končati to, ker to je tudi opredeljeno v resoluciji o nacionalnem razvoju projektov za leta 2007 do 2023. Vse to, kar so zapisali predlagatelji, je že sprejeto v neki vladni ureditvi. Prej si moramo postaviti kriterije morale, kvalitete in doslednosti. Če tega ne bo, bomo lahko govorili o cestni mafiji, ki je takšna, kot je - že grabi in razširja svoje kremplje na železnico, kjer se govori o eni milijardi, kako bo skupaj z evropskimi sredstvi se ta mehanizacija preselila na to področje. In tudi tam ne bo nič drugače. Verjemite mi! Če ne bomo uvedli principa morale, kvalitete in doslednosti. To je nujno, čim prej moramo narediti. Jaz pa upam, da bo ta komisija, ki raziskuje ta mafijski odnos to hudodelsko združbo, ta državnozborska komisija da bo tudi ugotovila zanimive zadeve in katerega od teh, ki so ravnali tako, kot

so, se tudi osebno okoriščali, kar nekaj jih je, poznamo te "gradbene barone", da bodo pripeljani pred ustrezno sodišče in da bodo tudi odgovarjali za to, kar so v preteklosti slabega naredili.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Miran Jerič bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

Prosim.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade. Kolegice poslanke in kolegi poslanci.

Danes se zagotovo vsi strinjamo, da je državno cestno omrežje, tega je več kot 6500 kilometrov, treba pričeti pospešeno posodabljanje in tudi obnavljanje. Kot vemo, je stanje državnih cest relativno slabo, in žal postaja pomemben dejavnik omejevanja skladnejšega regionalnega razvoja Slovenije. Posebej so prizadeta območja izven vplivnega območja avtocest in hitrih cest. To se pravi tiste lokalne skupnosti, ki ne ležijo ob petem oziroma desetem avtocestnem koridorju. Te lokalne skupnosti so po našem mnenju na nek način v razvojno podrejenem položaju. Če se vsi strinjamo o teh ugotovitvah, pa se razlikujemo okoli tega, na kakšen način in po kakšni poti doseči skupen cilj, to pa je, kako v razumnem roku dobiti neko sodobno državno cestno omrežje.

Kot del vladne koalicije v Liberalni demokraciji Slovenije razumemo, da Vlada nasprotuje predlogu zakona, saj kot odgovorna za državno cestno omrežje želi za ta projekt pripraviti ustrezne pravne in druge podlage ter ga uskladiti z ostalimi politikami, za katere je tudi odgovorna. Predvsem je projekt posodobitve državnega cestnega omrežja treba uskladiti z javnofinančnimi zmožnostmi države, katere bo v naslednjih letih močno zaznamovalo nujno zniževanje proračunskega primanjkljaja. Z vidika načela hierarhije pravnih aktov pa je pomemben tudi formalni zadržek. Predlog zakona namreč ureja vsebino, ki po Zakonu o javnih cestah sodi v nacionalni program razvoja in vzdrževanja državnih cest, sprejema pa se kot resolucija, ne pa s posebnim zakonom.

V Liberalni demokraciji Slovenije bomo zaradi povedanega glasovali proti sklepu, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa Breda Pečan bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

BREDA PEČAN: Dober dan. Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Predlagani zakon naj bi zagotavljal javno dobro

v obliki cestne infrastrukture, ki je eden izmed pogojev za doseganje trajnostnega razvoja v prometni politiki. Vendar pa je treba poudariti, da sama vsebina zakona na neustrezen način ureja prioritete gradnje odsekov javnih cest v Sloveniji. Cilj in naloge strategije razvoja se namreč po obstoječem zakonu o javnih cestah določajo z nacionalnim programom. Nacionalni program razvoja in vzdrževanja državnih cest pa sprejema Državni zbor Republike Slovenije na predlog Vlade Republike Slovenije. Verjamemo, da želi predlagatelj, ki mu je dovolj le neobvezujočih resolucij in programov, ki se ne izpolnjujejo, s predlogom zakona dobronamerno prispevati k doseganju konkurenčnosti skladnejšega regionalnega razvoja in k bolj uravnoteženi prostorski politiki. Ne nasprotujemo predlaganemu pristopu za ugotavljanje finančnih virov v daljšem časovnem obdobju za razvoj omrežja državnih cest, ne moremo pa se znebiti občutka, da je predlagatelja vodil interes k favoriziranju določenih območij, ne pa poznavanje resorne zakonodaje.

Socialni demokrati se zavzemamo za skladen regionalni in policentrični razvoj, obenem pa verjamemo v pravno državo in spoštovanje le-te, zato ne moremo podpreti predloga, ki je sicer dobronameren, vendar ne za vsako ceno, še posebej pa ne pod pogoji nepoznavanja resorne zakonodaje.

Naj še enkrat poudarimo, da zakon o javnih cestah z nacionalnim programom določa vrstni red prednostnih nalog vzdrževanja razvoja državnih cest, ne pa posebni zakon. Zato v Poslanski skupini Socialnih demokratov predloga zakona ne bomo podprli, saj menimo, da bi sprejem le-tega v slovenski pravni red vnesel zmedo in nepopravljivo škodo. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima Branko Marinič, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj. Predlog zakona o gradnji prioriteten odsekov javnih cest v Republiki Sloveniji smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ocenili kot nujno. Prav zaradi tega nas je vodilo eno in temeljno načelo, da je dobra cestna infrastruktura temeljni pogoj za zagotavljanje večje varnosti v cestnem prometu. Morda si ob tem kdo oblikuje napačno mnenje o tem, zakaj pravzaprav izpostavljam in zakaj predlagamo vsebino tega zakona, kajti zavedamo se, da smo tudi poslanke in poslanci posredno odgovorni tudi za tiste večje nesreče, ki se zgodijo v Republiki Sloveniji predvsem takrat, ko pristojna komisija ugotavlja, da se je huda prometna nesreča zgodila zaradi tega, ker je slabo stanje ceste na tistem odseku. Po našem mnenju je kar nekaj takšnih nesreč bilo in morda bi veljalo o tem resno razmisliti, ali so predlagani odseki prioriteta, ki jih v 2. členu natanko opredeljujemo. Je že res, da so nekateri odseki v nacionalnem programu izgradnje

avtocest, res je pa tudi, da so kljub sprejemu tega nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji nekateri odseki v časovnem zamiku tudi po nekaj let, kar kaže na to, ne, da ni denarja, ampak kaže na to, da se politika ne zna dogovoriti med seboj, ali je to, kar predlaga ena politična ali druga politična opcija, resnično nujno, ne glede na to, ali poslanska skupina deluje v koaliciji ali v opoziciji. Gre za zelo resne zadeve in temeljne vsebine, ki jih mora posamezen zakon oziroma vsebina predloga zakona upoštevati, je tudi v našem predlogu. Z ničemer nismo želeli opustiti, kajti poslužili smo se veliko vsebin, ki so bile dobro izhodišče pri analizi nekaterih ostalih članic v Evropski skupnosti. Prav zaradi tega lahko ugotovimo, da so nekatere članice že pred dvajsetimi leti ali še več, ustanovile oziroma se različno lotile izgradnje cest in pri tem upoštevale resnične prioritete. Najbolje to lahko vedo tisti, ki neposredno načrtujejo to, mi pa imamo občutek, da si vse preveč očitamo neko politično pripadnost in da zaradi tega ne želimo podpreti, dodelati posameznih vsebin, kajti temu predlogu o gradnji prioriternih odsekov javnih cest v Republiki Sloveniji, ki ga predlagamo v Slovenski demokratični stranki, verjetno ne manjka neka bistvena vsebina. Vsi pogoji, ki morajo biti sploh za to, da se lahko zakon predloži v proceduro, so v zakonu zajeti. Moti nas vedno znova in znova mnenje Vlade. Tudi pri tej vsebini lahko ugotovimo, če pogledamo, kakšno je mnenje Vlade Republike Slovenije, in sicer, da v 1. členu Vlada Republike Slovenije pravi, da se s predlogom vsebine zakona ne strinja in ga ne podpira. Kaj, če bi tam bila vejica in bi se nadaljevalo, "s tem pa prevzema odgovornost za manjšo varnost na teh cestah, ki jih predlagamo kot prioriternne." No, in v drugem odstavku tega istega člena pravzaprav Vlada negira samo sebe, ker zadevo postavi nasprotno, "je pa to nujno potrebno in bomo tudi pristopili, smo že pristopili, vsebine že nastajajo." Vendar resnično, ko govorimo o prometni politiki nasploh, je to zadeva, ki teče. Promet je tekoča zadeva, se odvija ponoči in podnevi, to je 24 ur. V tem primeru bi bilo treba upoštevati tudi posamezne kategorizacije oziroma posamezne odseke, ki jih kot prioritete navajamo, kot sem že dejal, v 2. členu predloga zakona.

Pričakujemo, da bomo v razpravi, ki mora biti tudi v tem smislu vsebinsko bogata, prišli do nekkih zaključkov, da je predlog zakona dober, da ga v fazi procedure, ki je pred nami, dogradimo in bo to naš skupni izdelek, da bomo lahko zagotavljali voznice in vozniki večjo varnost na boljših cestah, ki jih kot prioriternne predlagamo v našem zakonu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Tiste, ki so se odjavili, smo upoštevali. Ko sledite razpored, bodo preskoki. Besedo ima gospod (gospoda Zanoškarja ni) Samo Bevk.

SAMO BEVK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor!

Predlagatelji zakona o gradnji prioritetnih javnih cest v Republiki Sloveniji so se glede na veljavno zakonodajo reševanja problema lotili na napačnem koncu. Dejstvo je, kar smo danes že slišali, da Zakon o javnih cestah predvideva, da je v Državnem zboru treba najprej sprejeti Resolucijo o nacionalnem programu razvoja in vzdrževanja državnih cest. Tako kompleksen projekt pa seveda presega sposobnost opozicije, saj bi za pripravo takšnega dokumenta potrebovali podporo strokovnih služb Vlade in posameznih ministrstev. Prav zaradi tega sodi ta zakon v sklop tistih predlogov opozicije, ki niso dovolj temeljito pripravljene, ki nimajo ustrezne strokovne podpore, ki hočejo na cilj po bližnjici oziroma bolj sodijo k lastni promociji in so javnosti zelo všečni. Toda kljub temu se mi zdi prav, da lahko ob obravnavi tega predloga opozorimo na nekatere probleme razvoja državne cestne infrastrukture v državi ter tako spodbudimo Vlado k pripravi nacionalnega programa. Opozoril bi rad, da imamo v Sloveniji sprejet samo nacionalni program izgradnje avtocestnega križa. Poleg tega tudi nacionalni program izgradnje železnic iz leta 1996, ki pa je že zastarel. Nacionalni program izgradnje državnih cest so obljubljali prav vsi ali skoraj vsi prometni ministri do zdaj. Videli smo tudi nekaj osnutkov, vendar do Državnega zbora tak dokument še ni prišel. Strategijo prostorskega razvoja Slovenije iz leta 2004, Resolucijo o prometni politiki iz leta 2006 ter Resolucijo o nacionalnih razvojnih programih Republike Slovenije za obdobje od 2007 do 2023. V vseh treh dokumentih imamo opredeljene tudi tako imenovane razvojne osi, tretjo, tretjo A in četrto razvojno os. Posamezne projekte na praktično vseh odsekih državnih cest pa imamo zapisane v razvojnih načrtih države za obdobje 2010 do 2014, ki so sestavni del državnih proračunov za leti od 2010 in 2011. 2. člen zakona, ki ga danes obravnavamo, pa zajema samo 13 prioritetnih odsekov, ki jih je po lastni presoji izpostavil predlagatelj. Prav zaradi tega je nujno, da Ministrstvo za promet, tako kot mu vелеva veljavna zakonodaja, čim prej sprejme nacionalni program razvoja in vzdrževanja državnih cest ter tudi poišče ustrezne finančne vire za njegovo uresničitev.

V nadaljevanju bi rad izpostavil nekaj problemov v zvezi z modernizacijo državnega cestnega omrežja na prioritetnih razvojnih oseh, na tretji, tretji A in četrti razvojni osi. Dejstvo je, da te razvojne osi nujno potrebujemo. Po mojem mnenju bi morale biti sestavni del izhodne strategije iz krize. Zakaj? Dejstvo je, da je velik del Slovenije z izgradnjo avtocestnega križa postal hitreje dostopen. Prišlo je do koncentracije gospodarskih subjektov, koncentracije znanja in poselitve. Drugi deli Slovenije, naj jih nekaj naštejemo, severna Primorska, Koroška, Kočevska, Kozjansko in

Obsotelje ter Bela krajina, pa zaradi slabše prometne povezanosti vztrajno izgubljajo razvojne potencialne, tako da je v teh okoljih že prišlo do razvojnih težav. Nekaterim pokrajinam niti predvidena posodobitev slovenskih železnic ne bo prav nič pomagala, saj tam ni železnice ali pa gradnja ni predvidena. To še posebej velja za območja četrte razvojne osi. Tako je za Idrijsko-cerkljansko regijo prva železniška postaja v Logatcu, druga pa na Mostu na Soči, vmes pa je sedemdeset kilometrov brez metra železniške proge. Tudi zaradi tega morajo biti razvojne osi sestavni del tako imenovane izhodne strategije iz današnje krize. Vsem trem največjim razvojnim osem je skupna značilno, da je njihovo umeščanje v prostor zelo dolgotrajno in neučinkovito. Tako je na primer na poslansko vprašanje kolega Bojana Kontiča v prejšnjem mandatu predsednik Vlade Janez Janša odgovoril, da bodo tretjo razvojno os med Arjo vasjo in Velenjem začeli graditi že leta 2008, pa kljub temu do danes še ni umeščena v prostor.

Enako zgodbo imamo v okviru četrte razvojne osi med Cerknim in Gorenjo vasjo, kjer bila že leta 2006 prva prostorska konferenca, pa pristojne službe okoljskega in prometnega ministrstva še danes niso določile ustrezne umestitve. Resnici na ljubo je treba povedati, da predvsem zaradi različnih stališč občin Cerkno in Gorenja vas, vendar imam občutek, da vsakokratni oblasti nekako ustreza, da ne pride do umestitve, ker bi potem tako ali tako zmanjkalo denarja za njihovo gradnjo.

Ali pa na primer idrijsko-logaški krak četrte razvojne osi, ki poteka od Želina preko Idrije do Logatca. Kljub temu, da je bil ta odsek uvrščen med prioritete v strategiji prostorskega razvoja Slovenije, sem v prejšnjem mandatu kar tri leta potreboval, da ga je Vlada uvrstila v resolucijo za obdobje od 2007 do 2023, vendar brez možnosti, da bi se sofinanciral iz skladov Evropske unije. Na temu odseku se sicer izvaja vrsta projektov, vendar izključno iz sredstev državnega proračuna, kar seveda pomeni počasnejšo gradnjo.

Moj predlog na skupni seji odborov za promet ter okolje in prostor je bil, da se v operative programe sofinanciranja iz evropskih skladov za obdobje finančne perspektive do leta 2013 vključi tudi idrijsko-logaški krak četrte razvojne osi. S strani prometnega ministrstva je bilo to sprejeto z odobravanjem. Ob tej priložnosti pa bi vendarle rad opozoril na nesprejemljivo idejo, ki se pojavlja v nekaterih resorjih sedanje Vlade, da bi več kot polovico sredstev iz skladov Evropske unije iz naslova prometne infrastrukture in razvojnih osi preusmerili na druge projekte.

Za obdobje od 2007 do 2013 imamo iz evropskega proračuna z odločbo Evropskega sveta odobrenih 189 milijonov evrov za posamezne projekte na državnih cestah. Mislim, da je nevdržno, da bi kar sto milijonov evrov preusmerili na druge projekte. Zato danes apeliram na predstavnike ministrstva, da ne podležejo pritiskom in vztrajajo pri odobrenih sredstvih,

Vlada pa naj svoje ideje o prerazporeditvi sredstev umakne. Stanje ni rožnato. Zaradi pomanjkanja sredstev za vzdrževanje in razvoj državne cestne infrastrukture je stanje na nekaterih odsekih katastrofalno. Državna cesta med Spodnjo Idrijo in Žirmi je že več kot mesec dni zaprta za ves promet. Tako se je moral avtobusni promet med Žirmi in Idrijo na 12 kilometrov dolgem odseku preusmeriti preko Logatca, kar znaša več kot 50 kilometrov. Ali pa med Želinom in Spodnjo Idrijo, kjer je zaradi podrte ograje že skoraj leto dni nameščen semafor in tako dalje.

Za konec pa še anekdota. Dopoldan sem vprašal poslanskega kolega Bojana Kontiča, če bo danes kaj razpravljal o razvojnih oseh. "Ne. Ne bom razpravljajal," mi je odgovoril, "se ne ukvarjam z znanstveno fantastiko." Jaz sem doma iz Idrije. Tam se je pred 130 leti rodil pisatelj Damir Fajgelj, utemeljitelj slovenske znanstvene fantastike. Marsikaj, kar je napisal, se je dosti pozneje tudi uresničilo. Poskušajmo tudi mi razvojne osi čim prej uresničiti, da ne bodo postale del slovenske znanstvene fantastike. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Izvolite.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Najprej to zadnje, jaz se ukvarjam s to znanstveno fantastiko, glede na to, da stalno opozarjam, da je treba te umestitve v prostor pospešiti tudi v tem mandatu, tudi v prejšnjem mandatu sem se s tem ukvarjal, in da je treba čim prej sprejeti zakon, ki bi omogočil pospešitev tega.

Ampak proceduralno zato, ker bi rad kolega Bevka, ki ga spoštujem, sva že dolgo v teh klopeh, opozoril na nekaj. Zakone v Državni zbor v proceduro vlagajo poslanci, Vlada, predvsem poslanci, Državni svet in tako dalje. Ta zakon je vložila skupina poslancev iz poslanske skupine SDS, ne iz koalicije. Rad bi vam svetoval, da le uporabljamo tiste avtorje, ki dejansko so avtorji, pa se nič ne sramujem tega zakona. Ampak zakon so vložili poslanci Poslanske skupine SDS, ne pa opozicije. Že večkrat sem poudaril, v opoziciji ni neke koalicije, kar eden naredi, naredijo vsi, pa naj bo dobrega ali slabega. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Grill imate besedo.

IVAN GRILL: Hvala lepa. Tako kot je usoda vsakega zakona, ki ga vložimo s strani SDS-a in opozicije, obsojena na nesprejem, na kritiko, bo tudi ta usoda podobna, čeprav tudi ta dobronamerno prinaša rešitve, ki jih v Sloveniji še kako potrebujemo.

Prav zanimivi so izgovori Vlade, tudi razprave koalicijskih poslancev o razlogih zakaj ta zakon ni primeren,

zakaj je neuresničljiv. Tisti pregovor tudi tukaj velja, kjer je volja je tudi pot. Toda tu volje ni, zato se tudi tista pot, ki je povsem jasna, ne vidi oziroma se je ne želi videti.

S strani koalicije se danes v razpravi pojavljajo tudi ugotovitve, da so za skladen regionalni razvoj, ki ga Slovenija potrebuje. Se strinjam s tem, ampak dajte to tudi v praksi dokazati, ne pa da skozi posamezne zakone, kot je bil tudi Zakon o glavnem mestu, ravno temu najmočnejšemu mestu, ki ima budget večji kot pol Slovenije, zagotavljajo dodatna sredstva v višini 15 milijonov evrov na leto. Kjer pa so ti cestni odseki nujno potrebni za boljši razvoj predvsem najbolj odročnih krajev, ki jih že tako ali tako vse po vrsti tepe, pa se jim ne omogoči, da bi se razvijali hitreje. Zato se povsem strinjam z ugotovitvami gospoda Bevka - sicer se redkokdaj z njim strinjam, ampak sem tu v celoti tega mnenja, da ne smemo dopustiti, vendar je to predvsem na vas v koaliciji, da se ne bi slučajno Vlada drznila sredstev, ki jih iz evropskih skladov lahko namenimo za izgradnjo cestne infrastrukture, preusmeriti kam drugam. Tu vam bomo zagotovo stali ob strani, vendar naš glas ne seže tako daleč, kot bo lahko vaš. Toda če vam bomo pomagali, bomo močnejši.

Kot sem rekel, odseki, navedeni v tem zakonu, so nujno potrebni, lahko se jih še dopolni. In naredimo skupaj ta napor in sprejmimo ta predlog, ga dopolnimo in damo zavezo, da se tu ne filozofira, ampak se gre v akcijo. Cestna infrastruktura predvsem na državnih cestah je zagotovo nujno potrebna večjega vzdrževanja, ne samo novih cest ali novih odsekov. V preteklem desetletju je bila napaka, ne prejšnjega mandata, prejšnji mandat se je izgradnja avtocest povsem drugače financirala kot v preteklosti, s pomočjo kreditov, ki se bodo zdaj lahko s cestninami vračali. Tudi vinjetni sistem, ki ste ga tako pljuvali, se je pokazal kot dober. Ampak prej smo gradili na račun proračuna avtoceste, državni ceste smo pa zanemarjali. Zato imamo preko 6.000 kilometrov državnih cest potrebnih obnove. In kljub temu, da se je v prejšnjem mandatu bistveno več denarja namenjalo za vzdrževanje in gradnjo novih odsekov državnih cest, se to ni dalo narediti, pa tudi zdaj bomo morali vsi skupaj intenzivno iskati vire, predvsem pa imeti voljo, da bomo te odseke zgradili. Določene regije, kot sem povedal, so bile zapostavljene in so še vedno, na primer Dolenjska, Bela krajina. Hvala bogu, da bomo prišli, vsaj upam da, letos do dokončanja avtoceste, in to kljub temu, da je ta regija ena izmed gospodarsko močnejših in je cestna, tudi železniška, ampak predvsem cestna infrastruktura ključnega pomena za njen nadaljnji razvoj. V Novem mestu je tovarna Revoz, pa tudi Adria. Tovarna Revoz po podatkih, ki so znani, dnevno preko 500 tovornjakov za dovoz materiala in predvsem za odvoz avtomobilov, dnevno v sam center Novega mesta, kjer je že tako ali tako zelo velik promet, ki se skozi samo mesto odvija. Vemo, da je Novo mesto po svoji geografski legi in pa tudi po njeni prometni ureditvi iz preteklih stoletij mesto,

ki ne omogoča, da se tiste obstoječe povezave lahko širijo, povečujejo. Zato je nujno potrebno, da se zgradi ne samo ena obvoznica, ampak, dve obvoznici, vzhodna, zahodna, ki se povežete v obroč. To je cestna infrastruktura, ki je regijskega pomena, če ne rečem celo državnega, ampak regijskega pa zagotovo. Na tisoče vozil dnevno migrira iz sosednjih občin, iz enega dela Dolenjske, Bele krajine na drugega, ko se vozijo v službo, in to v teh kritičnih časovnih obdobjih dopoldne, tudi popoldne. Sedaj vidimo v bistvu, da je to že skoraj cel dan, ko se soočamo s takimi prometnimi mrki, da je težko kamorkoli sploh priti. In ravno zato smo kot predlagatelji ocenili, da bi bilo nujno potrebno, da se ta obvoznica, zahodna in vzhodna, ki jo bomo nekoč povezali v obroč, prioritarno rešuje. Še posebej glede na to, da je tretja razvojna os, ki je tukaj, hvala bogu, tudi po zaslugi belokranjskih občin, ki so dosegle nek konsenz, približno že načrtana, da se tudi ena izmed teh obvoznic umesti v ta koridor tretje razvojne osi. In zato mislim, da bi bilo smiselno, nujno potrebno, predvsem pa vam bodo hvaležni vsi tisti, ki se soočajo s temi težavami iz dneva v dan, da gremo v podporo temu zakonu tudi za dopolnitev, pa da se vsi tisti odseki začnejo prioritarno graditi. Jaz sem pa tukaj omenil samo dolenjskega oziroma novomeškega, ki je regijskega pomena in ga tudi sam najbolje poznam in pa tudi čutim. Upam, da bo tukaj volja, čeprav, kot napovedujete, ne bo, bomo morali ponovno s takimi zakoni še priti, pa vas bomo mogoče kdaj uspeli prepričati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Vsebina zakona nekako sledi tudi izgradnji železnic, tako da prioritetni odseki javnih cest v Republiki Sloveniji bi se tudi po tem predlogu zakona gradili tako, da se naredi nek okvir do leta 2020 razvojne osi, do leta 2030 še nekatere druge smeri, z uredbo pa Vlada določi potem tudi sredstva za izgradnjo teh odsekov. Na oko zopet vse lepo in prav, vendar dejstvo je, da smo pred kratkim tudi opravili razpravo na Odboru za okolje in prostor in Odboru za promet, ker smo poskušali ugotoviti, kako daleč so postopki pri umeščanju tras razvojnih osi v prostor in kaj bi bilo treba postoriti, da se resnično te trase čim prej umestijo v prostor ter da se v roku, ki imamo določenega do leta 2013 za črpanje evropskih sredstev po operativnem programu razvoja okoljske in prometne infrastrukture, ujame rok za črpanje teh sredstev. Torej smo se zelo konkretno opredelili o tem, da želimo do leta 2013 imeti vse odseke umeščene v prostor na način, da bo črpanje teh sredstev mogoče.

Če pogledamo predlog predlagatelja, govori o tem, da bi bilo približno okoli 228 milijonov evrov letno treba zagotavljati v tem obdobju za izgradnjo teh cest. To bi pomenilo, da bi, recimo, v desetih letih teh 228 milijonov

evrov zadostilo potrebi po izgradnji razvojnih osi. Razvojne osi so ovrednotene na 2,5 milijarde evrov. Seveda je to eden tistih konkretnih zneskov, ki jih moramo zasledovati, ko poskušamo reševati ta problem. Predlagatelj sicer ni vnesel tega zneska v zakon, vendar je to eden od konkretnih podatkov, ki govorijo o tem, da če bi 0,6% bruto družbenega produkta namenjali tako za razvojne osi kot tudi za ostale prioritete odseke, ki so tu navedeni, je zelo jasno, da se bomo morali dogovoriti, ali bomo v teh desetih letih prioriteto gradili samo razvojne osi, pa ostale počakajo, kajti sredstva, ki so tu predvidena letno, so zadostna samo za izgradnjo razvojnih osi v desetih letih. 0,6% je premalo, hočem povedati. In to je tisti problem pri tem, kako pripraviti program urejanja cest. Tudi po mojem mnenju je treba sprejeti nacionalni program posodobitve in izgradnje ostalih državnih cest, že iz razloga, da v vsakem mandatu vsaka vlada ne razmišlja po svoje, kateri odsek je prioriteten. In slabost zdajšnjega sistema je ravno v tem, ker pravzaprav vsaka vlada posebej ugotavlja, kateri odseki so v Sloveniji prioritetni, ko pride pač na oblast. Zato se zgodi, da so določeni predeli v Sloveniji bistveno bolj kvalitetno obdelani, določeni manj, nekateri pa ravno toliko, da vedo, da sicer so, pa se nekaj postori. In to je ta ključni greh ali pa tudi želja dosedanjega obnašanja na področju izgradnje in posodabljanja državnih cest. Če sprejmemo resolucijo o nacionalnem programu izgradnje in vzdrževanja ostalih državnih cest, je ta dokument ponovno obvezujoč. Vsaka vlada, ki pride na oblast, mora seveda ta dokument, ki je dolgoročen in obvezujoč, spoštovati, če ga ne želi spoštovati, ga mora pa spremeniti. In tukaj je zopet pomembna vloga parlamenta, da ima vpliv na to, kateri prioritetni odseki bodo res po teh kriterijih, ki jih zaznavamo bili zgrajeni prej in v kakšnem obsegu. In to je tista naloga torej parlamenta, ki ga vedno ima, ko sprejemamo resolucijo o nacionalnih programih.

Ta zakon ponovno nekako uzakonja prav to stanje, ki ga danes že imamo. Navede sicer nekaj odsekov, ampak kako, kdaj, kateri odsek pride na vrsto, pa je prepuščeno ponovno potem Vladi, ki se bo z uredbo odločala, kateri odsek bo prioriteten v katerem obdobju in koliko sredstev bo namenjala za to.

Torej enaka pomanjkljivost tega zakona pri cestah kot tudi pri železnicah je, da izključuje iz procedure parlament in da prepušča ponovno vso odločanje Vladi. To, še enkrat opozarjam, po mojem mnenju ni primerno, parlament je vendarle tisti, ki mora strateške odločitve sprejeti, še posebej, če so te odločitve vredne nekaj milijard evrov. Če se pogovarjamo o vseh teh odsekih, ki so navedeni, bi zagotovo bilo treba poleg dveh in pol milijard za razvojne osi zagotoviti najbrž vsaj še en takšen znesek za ostale državne ceste. In to so tako resne številke, ki po mojem mnenju nikakor ne smejo iti mimo parlamenta.

Več kot to, da se opozori na te stvari pri obravnavi tega zakona, na katere sem opozoril, ni mogoče. Tudi če bi bil ta zakon sprejet, ne bi bilo pravzaprav še nič dorečeno. Vlada bi zopet dobila neka pooblastila, ki presegajo njenega pooblastila, da sama odloča o milijardnih zneskih, da sama sprejema uredbe, ki nimajo pokritja v zakonodaji. In to je tisto, kar bi slej ali prej naletelo ali na razveljavitev uredb in s tem tudi onemogočanje izvajanja tega zakona. In če nekaj dni mogoče izvajati, potem tudi mislim, da je bolje, da takšnega dokumenta ne sprejmemo.

Dejstvo pa je, da je Slovenija posledično zaradi razmer v svetu v takšnem stanju, da je bruto družbeni produkt padel v temu obdobju. Če naredimo primerjavo s prejšnjim mandatom, ko je bruto družbeni produkt neprestano rasel, bi bilo zelo pomembno, če se je že takrat odločilo, da se gre pri izgradnji avtocest na sistem najemanja kreditov, potem bi bilo zelo pomembno, ko je ta bruto družbeni produkt rasel, da se je v prejšnjem mandatu sprejel nacionalni program izgradnje in posodobitev starih državnih cest. Takrat je bila bistveno lepša in boljša priložnost, da bi se ta dokument sprejel, kot pa je danes, ko je ta bruto družbeni produkt izjemno, izjemno pretehtan in ko moramo pravzaprav sprejemati ukrepe, s katerimi stabiliziramo tudi finančni trg in s katerimi želimo pravzaprav tudi zmanjševati zadolžitev v Sloveniji. Če pogledamo paket te zakonodaje, pa če pogledamo razprave, ki jih poslušamo glede zadolženosti Slovenije, potem spoštovani kolegi, tukaj nekaj ne gre skupaj. Ni mogoče enkrat govoriti o tem, da je zadolžitev države previsoka, drugič pa imamo pred seboj zakon, ki zahteva 0,6 bruto družbenega produkta za državne ceste, 0,9 za železnice. Od kod pa? Če bi to bilo v mandatu, ko je bil BDP v porastu, bi še razumel, da se to da izvajati. V teh situacijah, v teh razmerah bistveno težje. Zato bo treba veliko več truda vložiti, kot je vložena v ta zakon, da bomo poskušali poiskati rešitve, s kakšnimi viri predvsem resnično v obdobju štirih petih letih zgraditi tiste ključne odseke, ki odpravijo vsaj tista ozka grla in tiste največje omejitve, da so posamezne regije, ki niso ob avtocestah, odrezane od prometnih tokov. To je tisto obdobje, na katerega bi se po mojem mnenju morali resnično izjemno skoncentrirati in poiskati rešitve, da prioritarno rešimo tista ozka grla, ki povzročajo največ težav pri dostopu regij na avtocestno omrežje.

Moram ponovno pri tej problematiki izpostaviti tudi spremembo sistema cestninjenja na avtocestah. Prav nobenega razloga ali pa še posebej iz razloga, da lahko pristopimo učinkovito k izgradnji razvojnih osi in posodobitvi ostalih državnih ceste, ne bi smeli spremeniti sistema cestninjenja na vinjetni sistem. Zakaj danes območja, ki nimajo avtocest, plačujejo enako za avtoceste, kot tista območja, ki imajo avtoceste? Zakaj vsi kraji ob razvojnih oseh, za katere ugotavljamo, da ni virov, enako plačujejo za avtoceste kot

tisti, ki se nahajajo ob avtocesti? To se ne bi smelo zgoditi. Sistem cestninjenja bi moral biti že v prejšnjem mandatu vzpostavljen kot zaprt sistem cestninjenja v prostem prometnem toku, vsak naj plača toliko, kolikor prevozi kilometrov po avtocesti. In v tem primeru bi imeli tudi dodaten vir za to, da bi lahko pospešili gradnjo razvojnih osi. Sprejem vinjetnega sistema je to onemogočil. In največje posledice vinjetnega sistema čutimo kraji, kjer ni avtocest. In to je ena od tistih napak, ki je nepopravljiva. Tega denarja nikoli več ni mogoče pobrati, ki bi se lahko pobral, če bi šli v cestninjenje v prostem prometnem toku po sistemu prevoženega kilometra. In to bi se lahko že zgodilo v prejšnjem mandatu, še posebej, če bi se enostavno nadgradil mikrovalovni sistem. Ampak ne, ker tisti, ki naj bi ta sistem zgradil, ni bil po godu vladajoči koaliciji in je bilo treba za 100% spremeniti sistem cestninjenja. To so posledice, ki so resnično nepopravljive in nenadomestljive predvsem v teh časih, ko se nahajamo v gospodarski in finančni krizi. Zato bo treba vire za izgradnjo teh razvojnih osi resnično iskati tudi izven proračuna, izven sredstev ali teh limitov bruto družbenega produkta. In to je tisto, kar ne nazadnje tudi mi v koaliciji pričakujemo od Vlade, da nam te rešitve pripravi in ponudi. Mi smo končali razpravo na Odboru za okolje in prostor o tem, da smo premlevali možnost čim hitrejša umestitve razvojnih osi v prostor. Naslednja faza, mislim, da se vsi strinjamo, je ta, da se pogovarjamo o tem, ko bodo ti odseki umeščeni v prostor, kako to financirati, priti do virov. In vire potem tudi določiti. To je naša, upam, da, tudi po tem, kar tukaj razberem, verjetno da skupna želja. Vendar je želja bistveno zahtevnejša, kot enostavno zapisati: 0,6 bruto družbenega produkta in gremo vsak k sebi. Žal to ne bo šlo.

Zato je tudi ta zakon nerealen in ga ni mogoče v takšni vsebini podpreti.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K besedi se je javil dr. Verlič kot predlagatelj.

Izvolite.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa za besedo.

Po vsej tej razpravi, ki jo poslušamo, imam en problem, in sicer: zakon je vsebinsko dober - vsebine se niste dotaknili, 2. člen zakona - opredelitve prioriteten odsekov javnih cest, ni bilo čutiti nasprotovanja. Vse, kar je narobe, je narobe to, da mi prioriteten odseke umeščamo v zakonsko besedilo in postajajo zakonska obveza te države, da se ti projekti realizirajo. In to je razlika.

Poslušal sem stališče Poslanske skupine SD. Samo formalno, ker zakon o javnih cestah pravi, da se mora za oblikovanje prioriteten napisati nacionalni program, da to mora biti v obliki resolucije v nacionalnem programu. Ja, kdo pa sprejme zakon o javnih cestah?! Državni zbor. Enostavno,

enostavno bi lahko spremenili Zakon o javnih cestah, če je že to največji problem, in povedali da se to lahko sprejme z resolucijo. Kot predlagatelji smo povedali, zakaj je ta zakon. Ta zakon je zato, ker s temi odseki, s temi prioritetskimi odseki mi določamo projekte, določamo odseke, ki se po tem zakonu štejejo kot gradnja v javno korist, ki je izjemnega pomena za Republiko Slovenijo. Prej je gospod Bevk govoril, da ti odseki, te razvojne osi morajo biti del izhodne strategije. Dobro, lahko pa so del zakona. Mislím, da nismo tako daleč stran, kajti glede vsebine se strinjamo - to je bil moj občutek. Mislím, da smo se tudi pri prejšnjem zakonu. Nisem slišal, da bi recimo na novo določena peta razvojna os, ki poteka od Unca do Žlebiča, bila slaba. Mislím, da ni nihče rekel. Zakaj bi bila slaba, ne more biti slaba, ker je logično nadaljevanje četrte razvojne osi od Logatca priti avtocesti. Ne vem, kakšne študije tukaj potrebujemo, kakšne umestitve, če pravzaprav vemo, da je cesta Unec - Žlebič povezava notranjske regije. Povezava dveh delov avtocest: primorske in pa potem naprej, ko bi prišli do Kočevja in navežemo Dolenjsko. In to so logični, vzporedni, regionalni koridorji, ki služijo notranji povezanosti Slovenije. Jaz mislím, da ni nihče v tej dvorani, ki bi rekel, točno, ta cesta pa si zasluži naziv razvojne osi, ker to tako je. Zato mislím, da smo, kar se tiče vsebine odsekov, enostavno zelo blizu, morda bi se dalo še kakšen odsek pogledati, še kaj dodati, morda še kaj spremeniti. Če pa je edini razlog to, ker bi to moralo pisati, biti v nacionalnem programu, ker je to, tako piše v Zakonu o javnih cestah, pa poglejte, se lahko Zakon o javnih cestah jutri spremeni in dopolni, da poleg nacionalnega programa mora biti še ustrezen zakon. Zakaj ne? Zakaj pa ne bi pravzaprav ta zakon bil podlaga nacionalnemu programu? Da bi Državni zbor šel obratno pot, da bi rekli, v Državnem zboru smo se odločili za prioritete odseke in nacionalni program mora zaradi tega zakona, ki je izjemnega pomena za Republiko Slovenijo, določiti te odseke kot prioritete. Dobro, sedaj je to v prvi obravnavi. To je naš predlog. Lahko se določijo še drugi. Mislím, da nihče v dvorani ni rekel, da recimo peta razvoja os od Unca do Žlebiča ni primerna, tudi nisem slišal, da bi naš predlog obsoteljske razvojne osi bil slab. Morda je kakšen izpuščen, da smo ga pač izpustili. Zato pa smo tukaj, da te osi, da te razvojne osi umestimo. In sedaj, če je očitek zakonu, da viri financiranja niso točno določeni. Naš predlog je, da to pripravi Vlada zaradi večje operativnosti. Zaradi večje operativnosti smo pa določili tisto najmanjšo mejo 0,6% BDP. Ampak smo tudi napisali najmanj. Torej lahko je vedno več v proračunu, kar bo dobrodošlo, ampak neka spodnja meja mora biti. Že prej je gospod Veber lepo povedal, da za železnice je že zdaj več kot 0,9% BDP. Zelo dobro. Zakon mora neke meje postaviti. Povedati mora, kateri so prioritetni odseki, mora povedati najmanjši proračunski vir. Mislím, da je to korektno, ker potem je to en denar, na katerega lahko pri načrtovanju

prometnic računamo, seveda ob možnih tudi ostalih virih, ki jih zakon tukaj določa. Če pa je strah predlagatelja, da bi moral imeti Državni zbor tukaj še več vpliva, potem pa lahko do naslednje obravnave vse te zakonske člene še spremenimo, popravimo in damo Državnemu zboru vse te potrebne usmeritve.

Osebnostno mislim, da je zakon vreden razmisleka in vreden tega, da ga podpremo in mu dovolimo pot, da pridemo resnično do tega, kar je pravzaprav na koncu naš cilj: do kvalitetne infrastrukture. Ne vem, zakaj je tak strah napisati, kateri odseki so prioritetni v tej državi in jih dati v zakon. Tega strahu ne razumem.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Zihlerl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Pred nami je že tretji paket predloga prometne zakonodaje, ki ga je predlagala Slovenska demokratska stranka. Morda so predlogi res v kakšni točki še pomanjkljivi, vendar se sprašujem, kje so boljši vladni. Nabor ukrepov, ki jih Vlada piše več kot leto dni po začetku krize v Sloveniji, je šokanten, zviševanje davčnih stopenj in tako naprej. Pa tudi, kako jih piše. Tako, da so si ministri skočili v lase, vsak samo brani svojo posest. Vsekakor bi kazalo sprejeti predlagane zakone, o tem bomo odločali v torek, in jih v naslednjih fazah odločanja amandmirati. Gre za pomemben segment zakonov. Kako si lahko predstavljamo gospodarsko rast, super moderna podjetja, ki bi povezovala produkte z visoko dodano vrednostjo, hkrati pa bi vmes logistika potekala po kolovozu. Gospod Bevk, od vas do nas je 60 kilometrov zračne razdalje, nastajal je grozd kovinsko predelovalne industrije za avtomobilsko industrijo. Sama perspektivna podjetja so bila tam. Teh 60 kilometrov v teh zimskih razmerah prevozijo v 6 do 8 urah. Najdite mi transportno podjetje, ki bo dalo težak tovornjak, super modern tovornjak na cesto, da bo v 6 urah, v času enega šihta naredilo 60 kilometrov. Ne zasluži niti za gorivo, niti za sol. Težko si predstavljamo dober gospodarski razvoj brez dobrih prometnih povezav. Industrijski razvojni centri, grozdenje bo lahko potekalo samo, če bo med njimi dobra prometna povezava. Danes smo tudi govorili že o cestninjenju. V tem tednu sem bil na komemoraciji ob obletnici osvoboditve Auschwitza na Poljskem, kjer je avtobus stal v vrsti, da je plačal cestnino. Jaz sem se tega že odvadil v dveh letih. Odkar imamo vinjete, se peljem tekoče. Vzradosti me pa tudi dejstvo, da smo tudi finančno dobro prišli skozi, še večji finančni učinek je, odkar imamo vinjete. Ja, zakaj je pa potem treba še toliko razpravljati o njih? Ko bo Galileo in ne vem kaj še vse, bomo pač prešli na elektronski sistem cestninjenja, morda ne ultra hitrega, ampak učinkovitega.

Zato je potrebna etapna gradnja teh razvojnih osi. Za te razvojne osi so predvidena tudi evropska sredstva. Črpanje evropskih sredstev naj bi doseglo višek v letih 2011 in 2012.

Perspektiva je bila sprejeta leta 2007, leta 2008 se je pripravljala dokumentacija, leta 2009 naj bi se po logiki začela prva gradbena dela bodisi na cestah, železnicah in vseh teh področjih, za katera so na voljo evropska sredstva. Leta 2013 jih bo konec, projekt pa je na pol začet, niti ne bo podaljšanja do leta 2014 in 2015. Torej so ogrožena tudi evropska sredstva. Tam, kjer bo produkt prinašal veliko dodano vrednost, kjer se bo financiralo, se spleča do vratu zadolžiti. Za tiste zadeve, kjer pa mečemo denar skozi okno, je pa škoda časa, denarja in naših finančnih bonitet. Torej, v tej hiši se zmenimo! Če Vlada nima svojega predloga, vsaj našega z amandmaji pospremimo do takega nivoja, da bo sprejemljiv. Slovenija si ne more več privoščiti, niti naša generacija niti bodoče, da bi stopicali na mestu. Evropa nas ne bo gledala kot neko sivo prometno liso, da boš skozi Slovenijo potoval toliko časa kot skozi petkrat večjo državo zaradi prometnih ovir. Kako pa naj zaživi nek industrijski center, recimo, nekje na Primorskem? Kako pa naj iz Nemčije pripeljejo robo? V Kranju bodo hitro, kaj pa potem? Potem pa že spet cel dan po ozkih ulicah Škofje Loke, pa čez Kladje in ne vem še kje. Da ne govorim o oni strani, in celo pot se tresti za nekaj milijonov vredno robo, ker se ne znamo in ne zmoremo zmeniti za nekaj osnovnega, kar naša država potrebuje, zaradi česar so nas v končni fazi tudi izvolili.

Če Vlada ne da ničesar od sebe, bomo pač v opoziciji vedno znova in znova podajali predloge, ki bodo lahko slabi, vendar bodo najboljši tisti hip, ker drugih ni.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Jerič.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo spoštovani podpredsednik. Kolegice poslanke, kolegi poslanci.

Pozorno sem poslušal današnji dan tako predstavitev kot tudi razprave o paketu prometne zakonodaje, ki ga je vložila največja opozicijska stranka SDS. Moram reči, da kar se tiče ciljev, ki so zapisani v zakon, mislim, da ni poslanca oziroma poslanke v tej dvorani, ki se s temi cilji ne bi strinjal. Na kakšen način ste se pa lotili reševanja te problematike mislim pa, da je napačno s pravnosistemskega vidika. Jaz vem, da imate, bom rekel, dovolj pravnega znanja in da sami veste, da se te zadeve urejajo v nacionalnih programih in ne s posebnim zakonom, ker je tako opredeljeno v Zakonu o javnih cestah. Če želite, da se to ureja na drug način, je treba najprej spremeniti Zakon o javnih cestah.

In ne boste verjeli, za državno cestno omrežje je bil nacionalni program konec mandata 2004 pripravljen. Od leta 2004 do leta 2008 v parlamentarno proceduro ni prišel, pa bi bilo dobro. Jaz se strinjam z razpravami številnih poslancev in poslank, da je tema tako pomembna, da si je treba vzeti čas in določiti prave prioritete tudi na področju državne cestne mreže. Slovenija je preko petega oziroma desetega avtocestnega

koridora lepo vpeta v avtocestne prometne evropske tokove, ampak na žalost naslednjega koraka pa nismo postorili. Nismo umestili v prostor in zgradili razvojne osi in s tem omogočili tudi krajem, ki ne ležijo ob avtocestnem omrežju, nek enakomeren razvoj. To bomo lahko postorili, če bomo kvaliteten dokument na tem področju sprejeli. In jaz pričakujem, da bo slovenska vlada s tem nacionalnim programom, ki je bil leta 2004 pripravljen, vi, gospod Verlič, natanko veste, da je bil konec mandata 2004 nacionalni program pripravljen, ni bil usklajen z Ministrstvom za finance in niso bili zagotovljeni ustrezni finančni viri. Ampak od tistega trenutka naprej se na tem področju ni nič zgodilo.

Jaz pričakujem, da bo nacionalni program kmalu v proceduri, da bo nacionalni program ne samo določil prioritete cestne odseke ampak tudi časovnico predvsem pa finančni vir. Bojim pa se, za vse tisto, kar želimo zgraditi, kar je vse potrebno, jaz se z vami strinjam, tako na področju prioriteten odsekov na železnici kot tudi na državni cestni mreži, bo težko zagotoviti ustrezne finančne vire. Evropska sredstva se nam počasi iztekajo. Če pogledate samo operativni program okoljske in prometne infrastrukture, ki je težak približno sto devetinosemdeset milijonov evrov, kateri cestni odseki državne cestne so tam navedeni, mreže potem vidite, da tudi tisti operativni program ni usklajen s tem, kar naj bi bila prioriteta na državni cestni mreži.

Jaz sem bil vesel, da smo nekaj časa nazaj na skupni seji Odbora za promet in tudi Odbora za okolje opravili zelo široko razpravo o razvojnih oseh, sprejeli tudi ustrezne sklepe. Še bolj bom vesel, če bodo ti sklepi čim prej realizirani, da bo sprejeta ustrezna pravna podlaga, s katero bomo lahko hitreje umeščali razvojne osi v prostor, seveda, da bodo na podlagi sprejetega nacionalnega programa zagotovljeni tudi viri, da bomo lahko razvojne osi tudi v prihodnjih letih zgradili s pomočjo evropskega denarja, denarja iz državnega proračuna in pa verjetno, če bo mogoče, vključiti tudi zasebni kapital oziroma javno-zasebno partnerstvo na tem področju. Čeprav se bojim, da smo najboljša leta za javno zasebno partnerstvo na področju cestarije zamudili, po mojem je bil pravi trenutek takrat, ko smo se odločili, na kakšen način bomo zgradili avtocestni sistem v tej državi.

Kar bi rad še poudaril razvojnih osi, je samo še ena stvar. Prihajam z zasavskega območja. O razvojni osi, ki naj bi šla oziroma povezala Zasavje z avtocestnim omrežjem, je bilo veliko rečenega. V prejšnjih letih sta bili izdelani kar dve študiji. Ena je bila sfinancirana s pomočjo evropskega denarja, delala je firma Omega Consulting, ki je na podlagi okoljskih, prometnih, ekonomskih, gradbenotehničnih in razvojnih kriterijev opredelila kot najbolj primerno potek trase čez Zasavje. Govorimo o tretji razvojni osi od avstrijske meje pa do hrvaške meje. Ne boste verjeli, čez eno leto se je na podlagi, ne vem, kakšne pobude zgodila nova

študija, ki je na podlagi enakih kriterijev - enega pa niso upoštevali, to je razvojnega - opredelila kot optimalno varianto poteka razvojne osi v tem osrednjem delu sredinski koridor, ki gre iz Celja preko Laškega mimo Zidanega mosta naprej proti Posavju oziroma potem proti Dolenjski oziroma Beli krajini.

Tisto, kar smo mi pričakovali tudi od prejšnje vlade je, da obe študiji na mizo in še enkrat naredi primerjavo vseh variant in da končno določimo najbolj optimalno varianto in jo začnemo umeščati v prostor. Jaz upam, da potem, ko bo umeščena v prostor, da tudi začnemo čim prej graditi. Ampak nič se ni zgodilo. Jaz upam, da se bo to sedaj čim prej zgodilo in da bomo to traso umestili v prostor in da bo tudi Zasavje dobilo eno sodobno cestno povezavo, tretjo razvojno os, da bo tudi v Zasavju s pomočjo cestne povezave omogočen nek enakomeren razvoj. Če bi bile v tej državi prave prioritete, vam povem, da to, kar je v zasavskem prostoru, se v tej državi ne bi dogajalo. Mi imamo od Hrastnika do Zidanega mosta glavno cesto drugega razreda, ki je enosmerna.

To je edina enosmerna glavna cesta v tej državi in je v sramoto celi državni cestni mreži, predvsem pa vsem tistim, ki na nek način odločamo oziroma sprejemamo odločitve o posameznih investicijah. Jaz na to stvar opozarjam vsa ta leta, od kar sem v slovenskem parlamentu. Jaz upam, da bo leta 2011 državni prostorski načrt sprejet in da se bo ta odsek glavne ceste drugega razreda iz Hrastnika proti Zidanemu mostu začel graditi in da se bo zasavski prostor odprl tako proti Posavju kot proti celjski regiji.

Še enkrat pravim. Pozorno sem poslušal to razpravo. Jaz vam dobrih namenov oziroma ciljev, ki ste jih zapisali v obrazložitev, ne oporekam. Oporekam pa načinu, na katerega ste mislili to spraviti skozi proceduro. Tisto, kar je osnovna pomanjkljivost tega zakona, je, da v tem zakonu ni finančnih posledic. Včasih je veljalo v tem parlamentu, če niso bile ocenjene finančne posledice, potem se s takšnimi zakonskimi akti tudi nismo ukvarjali. Tako je bilo. In jaz upam, da bo tako tudi v prihodnje. Predvsem pa si želim, da se nadgradi nacionalni program za državno cestno mrežo, ki je bil pripravljen, da se sprejme v parlamentu in da ga v naslednjih letih začnemo izvajati.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Žnidaršič. (Ga ni.)

Gospod Franco Juri, izvolite.

FRANCO JURII: Hvala, gospod predsedujoči.

Iz razprave je postalo jasno, da Vlada meni, ima pa za to tudi utemeljen razlog, da z zakonom ne moremo urediti nekaj, kar je sicer vsebinsko čisto na mestu. Če je za gradnjo prioritetenih cest pomemben predvsem nacionalni program,

verjetno obstaja metodologija, ki je tudi za to, kar se zahteva s tem zakonom, primernejša. Ni razlogov, da ne bi prisluhnili Vladi pri tem ugovarjanju predlogu zakona. Pri tem bi želel priznati največji opozicijski stranki, da s predlogi, ki jih je danes obrazložila v Državnem zboru, je še enkrat spodbudila eno vsebinsko utemeljeno razpravo. To, kar piše v teh zakonih, mislim, da mirno vsi podpisujemo. To, na kar ste vi danes opozorili, je dejstvo. Tudi sam menim, da brez učinkovitega posredovanja države oziroma Vlade pri hitrejšemu razvoju cestnih povezav, ne bo kohezivne Slovenije, ne bo države, ki bi bila funkcionalno povezana. In tudi primeri, ki jih navajate, so tisti, ki jih jaz, ki prihajam s Primorske, razmeroma poznam in bi se marsičemu pridružil. Ko govorim, da je to priložnost za premislek in za učinkovitejše ravnanje Vlade, bi želel opozoriti na nekaj pomembnih odsekov, brez katerih regionalnega razvoja na nekaterih delih Primorske ne bo. Ko potujem iz Ljubljane proti Ilirski Bistrici in naprej proti Hrvaški, naletim po Jelšanah v Klani na avtocesto, se sprašujemo, katera od dveh sosednjih držav je bolj evropska. Po cestah sodeč, bi rekli, da je Hrvaška, da se na Hrvaškem začne Evropa. Da se začne tam lepa avtocesta, v desetih minutah smo na Reki iz Jelšan, medtem ko potujemo iz Jelšan do Postojne, se zavedamo, da potujemo še v bivši Jugoslaviji. Tega se moramo zavedati, ker ljudje, prebivalci iz bistriškega konca pričakujejo primerno pozornost Vlade. Leta in leta se vleče jara kača o neučinkovitosti in počasnem ukrepanju Vlade in načrtovanju tistih cest, ki bi morale biti nacionalnega pomena. Prvič, zaradi razvojnih faktorjev od Postojne do Jelšan. S primernimi cestami bomo tistemu območju dejansko ponudili tudi priložnost za hitrejši razvoj.

Drugič, ker bi končno začeli uresničevati projekt, ki ni le nacionalni, ampak je tudi evropski projekt povezovanja Slovenije z jonsko jadransko avtocesto in bi odpirali tudi Sloveniji dostop, hitrejši dostop do zanimivih tržišč na jugu Balkana do Albanije, do Črne gore, do Grčije itn.

Druga sramota, ki jo doživljamo, so ceste sekundarnega značaja, ki so vendarle pomembne pri povezovanju in ob meji, kot je cesta, ki prečka mejo v Sočergji in povezuje koprsko območje z Buzetom.

Zakaj je pomembna za nas ta cesta? Že leta je ta cesta za določene tovornjake zaprta, ker ni usposobljena, ni infrastrukturno primerna za varno vožnjo takih tovornjakov, ki prevažajo blago iz Buzeta v Koper. Ampak to blago služi slovenski firmi, Cimosu, ki ima 60% lastnino Cimosu v Buzetu in ki je zdaj prisiljen uporabljati bistveno daljšo cesto za povezavo s Kopro. Domačini že nekaj časa čakajo na rešitev. Ta rešitev ni odvisna le od prometnega resorja, gre za kar nekaj verižnih povezav, notranje ministrstvo in tako dalje, saj tam poteka meja, tega se zavedamo. Ampak želim izkoristiti to priložnost za novo spodbudo v tej smeri.

Odsek Idrija-Logatec, bilo je veliko govora. Mislim, da gre za prioriteto, da bo treba povezati Idrijo z ostalo Slovenijo, kajti ta cesta postaja nevarna, nezanesljiva. Prav tako Posočje, ne pozabimo na Posočje. Cesta, ki gre gor ob Soči in povezuje Goriško s Tolminom, Kobaridom, Bovcem, je nevarna. Postaja nevarna in jo je treba opredeliti tudi kot eno izmed prioritete.

Pridružujem se temu pozivu, ki je pripravljen v obliki dveh zakonov, o železnicah in o cestah. Mislim, da je tudi primerne oblike, kajti opozicija na tak način, na konstruktiven način opozarja Vlado in koalicijsko večino, da je treba hiteti, da je treba s temi prioritetai nadaljevati resno. In ta del sporočila, recimo, je po mojem hvalevreden in ga tudi podpiram. Razumem pa tudi argumente Vlade, pa tudi to, kar smo slišali, da je metodologija za realizacijo tovrstnih legitimnih pobud je nekoliko drugačna. In morda je bolj učinkovita, če temelji na nacionalnem programu, ki je z operativnega vidika verjetno bolj utemeljen, tudi zakonsko.

Tako da pozdravljam to razpravo. Hkrati seveda ne podpiram te metodologije in teh zakonov. Mislim, da bo Vlada vendarle ukrepala in tudi na podlagi te razprave premislila in se učinkovito odzvala. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Vsem prav lep pozdrav. Mislim, da moramo biti izjemno hvaležni za nekatere prispevke spoštovanih poslancev Poslanske skupine SD, ki so nam dali odlično izhodišče, da se odgovori na nekatere debele laži, ki krožijo v tem času po Sloveniji in se o njih povsem nekritično poroča.

Spoštovani poslanec iz SD-ja je prej na široko in dolgo govoril o vinjetnem sistemu. Povedal je tri debele laži, pardon, se opravičujem, kajti vemo, da kadar sedaj kdo iz koalicije pove debelo laž, priteče predsednik in reče: "To je samo napaka." Se pravi, naredil je napako po predsedniku.

Prva napaka po predsedniku je bila, ko je dejal, da je zaradi vinjetnega sistema sedaj problem z izgradnjo cest. Z vinjetnim sistemom, po sistemu, kot ga je uvedla naša koalicija, je bilo zbranega več denarja, celo več kot je bilo načrtovano, bistveno več, na desetine milijonov evrov več. To se pravi, je to krepka napaka po predsedniku in prikriva nekaj drugega. Zakaj se mudi z ukinjanjem vinjetnega sistema in zakaj se ga je izkrivilo? Izkrivilo se ga je zato, ker vsi, s katerimi sem govoril v Evropi, to se pravi na sedežu Evropske unije, v službah vedo povedati, da so tovariši iz Slovenije takrat, ko smo uvajali vinjete, na veliko klicali svoje levičarske tovariše v institucijah EU, češ, bodite proti, to ne more biti zato in zato. Da ne bi sedaj ti povedali, kaj se je dogajalo, so morali poklekniti gospodje in pristati na to, da so se cene vinjet drastično povišale in se je s tem

bistveno obremenilo slovensko prebivalstvo in razbremenilo tujce, ki so bili že tako v privilegiranem položaju, kajti slovenska posebnost je v tem, da so avtoceste zgrajene iz denarja davkoplačevalcev. To pa se pozablja, in bi bilo bolj pošteno, če bi se ohranilo sistem, ki je za državljanke in državljane bolj ugoden. Zakaj se ga ukinja? Zato, ker nekateri, ki so prej bili kot edini ekskluzivni dobavitelji opreme, niso bili sedajle več "pri koritu" in jih je treba prepustiti nazaj. Pri tem se stori naslednjo veliko napako po predsedniku, ko se govori, "ja, gre za pobiranje avtocestnega denarja". Ja, vinjetni sistem je res tak, ampak tisto, ko vi govorite o pobiranju denarja v toku, gospe in gospodje, pa glede na vse, kar je bilo mogoče razbrati iz že predstavljenih gradiv, pa pomeni, da se bo plačevalo za vožnjo po katerikoli cesti. In ljudje tega ne vedo, pa je prav, da izvedo. Pobiranje s satelita pomeni, da ko boš z dvorišča zapeljal, boš že plačeval cestnino, ne samo za vožnjo po avtocesti. In takrat bo konec veselja vseh tistih, ki mislijo, da bodo na ta način kaj profitirali. In tretja velika napaka po predsedniku, trdim, da celo daleč največja in najbolj usodna od vseh, pa je, ko se zamolči, kaj je bil najboljši učinek vinjetnega sistema. Ne samo prihranek za slovenske državljanke in državljane, ampak predvsem to, da smo se vozili bistveno bistveno bolj varno. Poceni vinjete so velikanski del prometa z lokalnih in regionalnih cest potegnile na avtoceste. Promet je stekel bistveno hitreje in, kar je najpomembneje, bistveno varnejše. Zaradi tega so bili tudi lani bolj ugodni rezultati, ko gre za varnost na cestah. In potem poslušamo nebuloze s strani Vlade, češ, da je za to zaslužna neka ministrica s svojimi ukrepi. Ne, gospe in gospodje, zdaj se bo to poslabševalo, ker ste pokvarili vinjetni sistem, ki je zdaj dražji in najbrž se bo več ljudi spet se vračalo na regionalne in lokalne ceste, se bo avtocestam v večji meri izogibalo. To je prvi del te zgodbe. In ko boste šli na direktno plačevanje, vsi vemo, kaj to pomeni. To pomeni, da bo še več ljudi v prvi fazi šlo na način, ki se bo temu izogibal. Ko boste pa tako ali tako cestninili vse, se bodo pa ljudje samo še držali za glavo in bodo šele takrat razumeli, za kaj je pri tej zgodbi v resnici šlo. Toliko, kar se tiče vinjet in vinjetnega sistema. Tudi v tej zgodbi ste pokvarili eno odlično zadevo in ste zlato spremenili v blato, kar sicer tej koaliciji fantastično uspeva.

Sem pa hvaležen še gospodu iz SD-ja, ki je povedal, da je njihov vodja poslanske skupine dejal, se z obravnavo teh naših predlogov ne bo ukvarjal, ker se ne ukvarja, citiram, "z znanstveno fantastiko". Zdaj si pa pogledjmo, kako je s to znanstveno fantastiko na konkretnem primeru. Na dveh konkretnih primerih, da bo jasno, za kaj v resnici pri politiki sedanje vladajoče gre. Med tistimi, ki jih poleg že opredeljenih, določenih v resoluciji nacionalnih razvojnih programih, dodajamo v 2. členu tega zakona, najdete med

ostalim tudi povezavo Kranj-Jezersko, do meje z Avstrijo. Gre torej za cesto, ki povezuje cel ta del gorenjske regije in je hkrati tudi nacionalnega pomena, saj v resnici povezuje preko sicer avstrijskega ozemlja. Toda, gospe in gospodje, v Schengenu smo. Meje ni več. Povezuje tudi zelo dobro ta del s tistim delom Koroške, s katerega, veste, so tudi nekateri poslanci, primer je kar moj kolega Miro Petek, ki se zdaj vozijo preko Jezerskega in po tej cesti v Ljubljano, ker je ta povezava najlepša, najboljša in v mnogih primerih tudi najhitrejša. Gre torej za cesto, ki povezuje slovenski narod, preko avstrijske meje, in s tistimi, ki so za avstrijsko mejo, kajti tudi slovenska Koroška ima sedaj odprto mejo in ta povezava ne pomeni samo razvojne priložnosti, gre za razvoj turizma, vsega, kar ta regija premore, ampak gre tudi za povezovanje na nacionalnem nivoju, kar je strateškega pomena za bodoče.

In druga takšna cesta, ki se spet dotika projekta, ki je nacionalnega pomena, je povezava z letališčem dr. Jožeta Pučnika. Tam je sedanja povezava neustrezna. V enem primeru imate na sredi ceste, namesto da bi tam stalo krasno novo krožišče, neke plastične ovire. In tudi to je zajeto v tem predlogu. Ampak zakaj, gospe in gospodje, sploh govorimo o teh dveh primerih?! Zakaj si nekdo vzame pravico in iz koalicije to razglasi za znanstveno fantastiko?! Gre za dva primera, gospe in gospodje, kjer so bili sprejeti že vsi prostorski akti, kjer so celo že potekali odkupi zemljišč, vendar si je ta koalicija vzela pravico, da je to vrgla iz že sprejetih programov in jih zamaknila tam nekje za leto 2014 do 2017, če me spomin ne vara, kot govori v primeru ceste Hotemaže-Britof, ki je sestavni del povezave med Kranjem in Jezerskim, ali pa vsaj za dve leti zamaknila, kot v primeru tistega krožišča, ki pripelje 2 tisoč ljudi iz industrijske cone v Šenčurju na glavno cesto regionalno, na povezavi med letališčem dr. Jožeta Pučnika in avtocesto. To ste naredili! In kljub temu, da veste, da gre tam za odsek, kjer je največje število smrtnih žrtev med otroki na kilometer dolžine ceste. Varnost ljudi vam ne pomeni nič. In zakaj ste to storili?! Saj v resnici ta dva odseka predstavljata minimalna sredstva z vidika državnega proračuna, pa vse imate na dlani. Ja seveda, lokalne volitve se bližajo, saj je jasno, zakaj ste to naredili. Zato, da ste zamaknili vse za lokalne volitve, ker pač računate, da boste to na njih unovčili. To vam garantiram, da je ta logika zelo zgrešena. Dvakrat. Prvič, lokalne volitve boste izgubili na tistem območju, in to "fejst" zgubili, to vam osebno garantiram. In kar je še najpomembneje, s tem ste ogrozili ljudi, ne samo tiste, ki tam živijo, ampak tudi vse tiste, ki se po teh cestnih povezavah vozijo, po njih hodijo, kolesarijo. To ste s tem storili. Gre za zadeve, ki so v globalu zanemarljive, celoten seštevek, če bi vse to seštel, mislim, da gre za enih 8 milijonov evrov. Kaj to pomeni v milijardnih zneskih slovenskega državnega proračuna - nima

smisla niti posebej poudarjati. Kaj to pomeni v primerjavi z zadolževanjem?! V enem letu ste zadolžili to ubogo Slovenijo za 6,3 milijarde evrov, to je 12,6 milijard nekdanjih mark ali več kot polovica tistega, kar je nekoč bil celoten dolg nekdanje Jugoslavije. V enem samem letu pa niste našli denarja, da bi dokončali ta dva projekta, ki sta tu, ki sta neproblematična. Nobenega mostu ni, nobenega predora, nič ni treba, samo treba bi bilo nekaj storiti za varnost ljudi. A vam to ni v interesu, ker postavljate svoj politični interes, ozek politični interes, strankarski politični interes ne samo pred razvojne interese tega območja, ampak jih postavljate celo pred varnost ljudi. Te pravice pa, trdim, da nima nihče. Te legitimitete nimate, tudi če ste zmagali na volitvah. In iz tega razloga, ko ste omenjali tudi poslanci SD prihajajočo razvojno strategijo, z vso odgovornostjo trdim, da bi bila najboljša in, trdim, tudi edina uresničljiva razvojna strategija za izhod iz gospodarske krize, glede na vaše dejansko ravnanje, čimprejšnje volitve in vaš odhod z oblasti.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni vsi prisotni!

Danes je bilo izrečeno kar nekaj. Seveda smo dobili tudi nekaj tolmačenj, kaj pomeni laž, kaj pomeni to in ono. Pa bi kar takole rekla, ker mi je nekako bolj prijazno od laži, da je bilo danes izrečenih, tudi zdajle, kar nekaj napačnih navedb in pomanjkljivosti. Prva, ki jo želim povedati, je, morebiti si je kdo tu napačno interpretiral, kaj je vodja Poslanske skupine Socialnih demokratov mislil pod "znanstveno fantastiko". Zagotovo ni mislil tistega, kar si pod to nekateri predstavljajo. Še najmanj pa je mislil pod tem predlog Zakona o gradnji prioriternih odsekov javnih cest v Republiki Slovenije. Mislim, da je prav, da to napako ali pomanjkljivost poudarim.

Naslednja napačna navedba, ki je bila izrečena. Kolikor sem seznanjena, ni govora o razvojni strategiji, ampak je govora o izhodni strategiji, ki je razvojno naravnana.

Tretja napaka. Že takoj ob uvedbi vinjetnega sistema to ni pomenilo prihranka za državljanke in državljane Republike Slovenije. Prepričana sem, da je bil moj stric, ki me sedajle skoraj zagotovo gleda, ki gre enkrat ali dvakrat na leto v Ljubljano, takoj ob uvedbi vinjetnega sistema prikrajšan za že tako majhno pokojnino. Nikar posploševati, zato ker ljudje, ki so danes brez dela, brezposelni ali pa upokojenci, s pokojninami ali kot pravijo nekateri moji sorodniki: "Mi z majhno kmečko pokojnino zagotovo z uvedbo tega nismo privarčevali." Resnično ne in nikar, ne smemo ljudi nekako zavajati. Moramo prav povedati, to kar je realno, to kar je res, pa mislim, da je to tako tudi prav. Pa tudi, mislim, da ni nikogaršnja želja od nikogar, da bi kakorkoli hotel drugače predstaviti. Zdaj, tudi prav je, da imamo načrte, da imamo

predstavljene cilje, tudi ta predlog zakona, mislim, da je umesten in kot je povedal, tudi veliko mojih kolegov in kolegic je omenjalo danes to, iz različnih območij Slovenije, ki smo bili nekako kar malo, kar se cest tiče, prikrajšani, ne samo zdaj v tej vladi, tudi v prejšnji. Nekako nismo imeli sreče, da bi se vsaj projekti naredili, dokončali. Celotne spremembe so ali pa, če povem na primeru tretje razvojne osi, južni del Bele krajine. Eno leto se je čakalo, da bi se začelo projektirati. In lani je ta vlada sprejela tri sklepe, da se začne pripravljati dokumentacija. Toliko morebiti o tem momentu.

Sedaj, tudi pri ciljih, tudi v tem zakonu, ki so predstavljeni, ki so res vseč tudi meni, ampak na drugi strani pa mislim, da je prav, kadar predlagamo katerega izmed zakonov, še posebej, če je povezan s finančnim učinkom ali pa s financami v tem smislu, da je treba zagotoviti finančna sredstva, potem mislim, da je prav, da smo tukaj realni. Seveda verjamem, danes ta razprava, ni naloga Državnega zbora zagotoviti finančna sredstva. Naloga Vlade in ministrov, predsednika Vlade je pa še kako velika naloga. In zato tukaj nekateri, ki so v Državnem zboru, ko razpravljajo, ko dajejo predlog, ki je mogoče všečen, ki bi ga podprli v Beli krajini, ki bi ga podprli še kje drugje v Sloveniji, kot so kolegi rekli, pa sem prepričana tudi v Zasavju, na Koroškem in kje drugje še, je tesno povezan s finančnimi sredstvi. In zaradi tega, ker teh finančnih sredstev ni, kot je rekel kolega Veber, od kje hočemo vzeti. Saj ni problema. Ampak, če ni sredstev, potem ne moremo nastopati na takšen način. Mogoče bi celo temu rekli: "Podpiramo vse projekte, pogledajte vse podpiramo, to podpiramo, samo ne vemo, od kje bomo vzeli." To me skrbi! Realna sem in potem, res, ko vidim tam našega vodja poslanske skupine, verjetno si misli, da je res to znanstvena fantastika.

Včeraj je bilo tudi nekaj razprave pa ne bi želela nikogar vznemirjati, ali se je v zadnjih letih res skrbno upravljalo z državnim premoženjem? Tudi kot članica Odbora za finance in monetarno politiko sem tukaj zagotovo tista, ki o tej zadevi, tovrstnih razprav in mnenjih imam možnost velikokrat tako sodelovati kot predvsem tudi poslušati od kolegov, ki so v preteklosti bili že tukaj v Državnem zboru in v Vladi. In na primer tukaj je bilo nekaj dilem o tem, o odprodaji državnega premoženja, včeraj je bilo nekaj takšnih težkih besed izrečenih o tem, ali je bila ta skrbnost v smislu finančne učinkovitosti res takrat na maksimumu. Torej, da smo res za neko odprodajo deleža v pomembnih državnih podjetjih res dosegli najvišjo ceno oziroma največ kar lahko. Ali pa, kot pravijo eni, razlagate o tem, govorite vir, delež in tako dalje. Boljše je reči, ali smo dobili iz tega največ denarja kolikor je bilo možno? Zakaj se sprašujemo? Zato, ker sedaj moramo gledati naprej in res dobro premisliti in proučiti, od kje bomo zagotovili sredstva na eni strani zato, da bomo

poskrbeli za naše ljudi, ki so danes brez dela, za ljudi, ki so res v težavah, ki težko živijo, na drugi strani poskrbeli tudi za kvalitetno prometno infrastrukturo, ki jo moramo še naprej nadaljevati, kot je bilo danes velikokrat in dostikrat prav izrečeno, vendar tudi še za vračilo kreditov, ki so bili najeti že v preteklosti za prometno infrastrukturo. Zato morebiti za nekatere tudi ta predlog zakona, ki ga sedaj v danem trenutku ne morem podpreti. Če bi videla jasno opredelitev, vir ta in ta, evropskih sredstev, finančne perspektive do leta 2013, ali pa mogoče za kasneje, in da so te zadeve res tako, mislim, da je kolega Veber izrekel v taki zadevi pri prejšnjem predlogu zakona in pri sedanjem, se soočamo z istim problemom, nekako premalo jasno je opredeljeno, od kje pa tudi katere bodo te prioritete. Nekako je prepuščeno Vladi, nič Državnemu zboru. Izključuje se parlament iz tega. Na drugi strani te resne velike številke, vemo, da ne bi bilo prav, da bi šle kar tako iz parlamenta in da se o tem ne bi razpravljalo. Potem se zagotovo kolegi, ali opozicija ali koalicije, ne bi strinjali s takšnimi odločitvami. Menim tudi, bodimo realni, pogledajmo, če imamo denar, če imamo sredstva, če smo odplačali vse kredite od avtocestnih odsekov iz preteklosti. Sama se tudi vozim, jaz pa lahko rečem, da sem privarčevala z vinjeto, to pa res lahko izrečem, ker se tolikokrat vozim, pa tudi nekaterih od kolegov tukaj, ne glede na to, ali smo v koaliciji ali opoziciji, to ni v tem trenutku pomembno. Mi pa res privarčujemo, če se veliko vozimo po avtocestah.

Zatorej v tej fazi, v tem trenutku tega zakona ne bi mogla podpreti in ga ne bom podprla. Prepričana sem, če bomo skupaj našli pravi vir, in jaz bi si tudi želela za moje kolege, ki kontaktirajo z Evropo, da vsi tisti, ki so v okviru Evrope kjerkoli in imajo možnosti, da bi nam v čim večji meri pomagali, da bi dobili denar, ne samo da se bo Dolenjski krak dokončal, kar se bo, da bi se tretja razvojna os delala tako v Beli krajini, kot tudi vse ostale razvojne osi in da bi bili vsi skupaj zadovoljni. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Grims, izvolite besedo.

MAG. BRANKO GRIMS: Tudi spoštovani poslanki SD-ja bi se res lepo zahvalil za utemeljeno opozorilo. Očitno je bilo moje besede res mogoče napačno razumeti. Zato naj ji ponovim misel tako, da bo popolnoma jasno, zakaj v resnici gre.

Glede na to, da očitno v koaliciji dajete prednost vašim ozkim političnim strankarskim ciljem pred ključnimi strateškimi razvojnimi projekti države Slovenije in celo varnosti ljudi, kot temeljne vrednote, je edina razumna in uresničljiva, dejansko uresničljiva izhodna strategija z razvojno naravnostjo za izhod iz krize, čim prejšnji razpis volitev in vaš odhod z oblasti.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jožko Godec? Ga ni. Gospod Grims je imel pravico do replike, ker smo vsi razumeli, da ste, gospa Renata Brunskole z njim polemizirala, ponovna replika ni mogoča. Gospa Eva Irgl. Ne bo razpravljala. Namesto Silve Črnugelj je pomotoma zapisan Miroslav Kljun in dajem besedo gospe Silvi Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo. Naj uvodoma čisto jasno povem, da seveda zakona ne bom podprla. Zaradi tega, ker zakon iz vseh dosedanjih razprav ni dober. Ampak mislim pa, da je dobro pri temu zakonu to, da je pač zakon sprostil ustvarjalo in kreativno sposobnost nekaterih poslancev, ki čutijo bolečino vseh teh desetletij, da so v kratkih povzetkih pač naredili en zgodovinski pregled prometne politike na slovenskem, bolečina vseh tistih pozabljenih delov Slovenije, bolečina pozabljene Slovenije in tiste Slovenije in kjer je časovni stroj ustavil. Naj povem, Slovenija, centri, veliki centri moči in tisti, ki so se najbolj razvili, med ostalim seveda tudi Ljubljana, Maribor, Koper in Nova Gorica, so pozabile, da ostajajo Bela krajina, Metlika, da obstaja Hrastnik, da obstaja Kočevje, da je treba vzdrževati ceste, in da je treba redno, nenehno skrbeti za posodabljanje načrtov, ker znanost gre naprej. Tisti, ki zelo radi berete znanstveno fantastiko in ki jo redno berete, veste, da znanstvena fantastika se dejansko danes že živi. Mi živimo nekaj, kar je bilo, recimo, pred petnajstimi leti povedano, napisano kot nekaj nemogočega in to danes že živimo. Jaz mislim, da se ta znanstvena fantastika lahko uresniči, samo ne tako, bi človek lahko rekel, z invalidno napisanimi zakoni. In verjamem in upam, da bomo zmogli tako, kot je rekel kolega Zihherl, toliko skupne moči in energije, da bomo vendarle skupno zmogli trajnostno rešiti to transportno in ostalo politiko, ki je tako pomembna za zagon vseh ostalih panog v Sloveniji.

Zakon o javnih cestah je predpogoj za realizacijo tega zakona in tisti, ki naj bi predavali in učili vse ostale, kako je pomembno imeti Zakon o javnih cestah in nacionalno resolucijo in nacionalni program, bi verjetno ob snovanju tega tako pomembnega zakona, o katerem trdijo, da je tako pomemben, verjetno vedeli, da je Zakon o javnih cestah treba spremeniti. Tukaj je nekdo rekel, kar jutri ga bomo spremenili. Saj vemo, da procedura v Državnemu zboru tega ne omogoča in zakaj zavajati nekoga, če smo se odločili, da bomo vendarle nekaj naredili na temu področju. Na temu področju pa moramo narediti, ker ne moremo enostavno spremeniti, da so eni deli Slovenije enostavno pozabljeni. Pozabljeni za popraviljanje cest, pozabljeni za adaptacijo, za prenovo in ne vem kaj vse skupaj. Ja, pozabila sem seveda povedati, da nikakor ne smemo pozabiti na Idrijo in na tisti del Logatec - Idrija in na obnovo tega vozišča. Sigurno, da je del od Postojne v Rupe tudi nekako bil zapostavljen in pozabljen v vseh teh obdobjih

ampak Slovenija se mora nekako uravnovešeno, zelo harmonično razvijati. In če se bomo hoteli harmonično razvijati, moramo vendarle stopiti skupaj in iskati tiste realne rešitve, ki so možne in ne tisto kar, kar tako od danes do jutri samo zaradi, ne vem, kakšnih predvolilnih obljub in ne vem česa. Bolečino nekoga, da ni na oblasti, jaz razumem, ni lahka. Ampak zrel odrasel človek to mora razumeti in mora sprejeti in ne vsakič znova čakati in pričakovati, da bodo ravno jutri volitve zaradi tega, ker pač en zakon ni sprejet.

O vinjetah je bilo veliko povedano. Z vinjetami so pridobili verjetno, tako kot je rekla kolegica Renata, zelo iskreno in zelo hudomušno, najbolj tudi poslanci, pa tudi jaz recimo, ki se zelo veliko vozim, ker vinjete so dejansko omogočile eno veliko diskriminacijo, pa tudi, ker tak zakon, kot je danes bil predlagan, zahteva večji procent v BDP-ju. Kako in na kakšen način, če je vinjetni sistem to pač onemogočil? Bilo je rečeno, da smo podražali vinjete. Jaz ne vem, kako? Izgleda, da eni tako radi pozabljajo, kaj je bil razlog sploh drugačnega pristopa do vinjetnega sistema. In kdo in na kakšen način, kakšni so bili pritiski in tako naprej? Dragi kolegi, mislim, če hočemo kaj narediti, bomo morali, mislim, mogoče malo delati tudi na tem, da malo svoj spomin vendarle nekako obudimo.

Naj povem, pozabljena Slovenija je tudi na Koroškem, ker je tudi tam problematično, ampak naj se ta časovni stroj vendarle odpre. Jaz lahko rečem kljub temu, da sem poslanka izvoljena v Ljubljani, so tudi deli Ljubljane, ki so v tem cestnem režimu enostavno pozabljeni in so časovni stroji obstali na nivoju leta 1960 in teh ni malo. Pa je tudi tam transport, transportna žila in tako naprej, med ostalim tudi Zalog. Samo toliko, hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Za besedo je prosil predlagatelj dr. Peter Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Ni danes namen tega zakona pogovarjati se o vinjetah. Ampak vedno se odpre ta razprava o vinjetah, in vedno, že stotič, stoprvič in stopetdesetič bo treba poslušati, kako je to zanič. Pred volitvami v Državni zbor niste šli na volitve in rekli: Naša prva naloga, takoj, če zmagamo na volitvah, je ukinitve vinjet in vzpostavitev obstoječega cestninskega sistema. Tega niste rekli! Niste rekli zato, ker se zelo dobro spomnim ankete Dela, kjer je pisalo, da 70% volivcev SD podpira uvedbo vinjet. In ne govoriti, da so vinjete slabe. Vinjete so dobre! Ker smo verjetno vsi skupaj že pozabili, kako je bilo, ko je bilo treba čakati na cestninski postaji pri Kozini 5, 6 ur - spomnite se - spomnite se, kako smo gledali Rdeč križ, ki je vozil vodo za to, ker so tujci čakali, da so lahko prišli, ne do slovenskega morja, ampak naprej na Hrvaško. Ob vseh teh, to pa je zdaj že ena lepa demagogija. Avtoceste so se sprostile,

promet je šel tja, kamor mora iti, in cestninske postaje, kar pozabljam, koliko bi stale nove cestninske postaje, njihova nova gradnja. Skratka učinek, s tem, ko smo dobili vinjete in ko je prosti prometni tok res postal prost, je več kot dober. Ampak, zdaj govoriti, zdaj pa se zavzemati za "uboge ljudi", ki so bili prizadeti zato, ker so plačali drago vinjeto. Res je, takrat so letno plačali 55 evrov, zdaj pa zanjo plačajo 95 evrov. To pa je res, moram reči, pravi prispevek. In ta zakon ne govori o vinjetah, ampak se jih kar naprej dotikamo.

Govori pa seveda o 3. razvojni osi, ki bo v enem delu proti Koroški zgrajena kot hitra cesta, ta pa bo cestninjena. Ampak upam, da bodo vinjete, da ne bo takoj po dragem kilometru, ker sicer bomo vozili po stranskih cestah. Začnimo se pogovarjati o tem, kaj je bilo dobro in kaj je dobro. Vinjete so bile zagotovo ukrep, ki je prometni politiki te države in toku prometa prispeval, in zelo dobro prispeval.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Franc Pukšič, ne bo razpravljajal. Gospod Franc Jurša, ne bo razpravljajal. Gospod Branko Marinič.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Ob obravnavi Predloga zakona o gradnji prioriternih odsekov javnih cest v Republiki Sloveniji smo to petkovo popoldne nekako združili prijetno s koristnim. Predvsem nas pa, poslanke in poslance, zavezuje neposredna odgovornost do stanja varnosti na slovenskih cestah. Spomnimo se nekaterih analiz dogodkov, nesreč, ki so bile kar hude in so vzele kot posledico tudi človeška življenja. Takrat se je odprla razprava tudi v to smer, da je veliko vzrokov za nastanek prometnih nesreč s hudimi posledicami zaradi slabih cest. In vedno znova se pri tej temi, ko se vprašamo po razlogih za to, da varnost v cestnem prometu ni dobra, nekako skuša prikriti, da ne govorimo o tem, da je za hude prometne nesreče krivo slabo stanje cest. Tudi to je predlagatelj vodilo k temu, da smo podali predlog za prioriterno gradnjo nekaterih cestnih odsekov. Res je, da smo v tem parlamentu vsi politiki in da tu razpravljamo politično, ne nazadnje smo pa večina, skoraj vsi, tudi voznice in vozniki. In skozi prizmo varnosti v cestnem prometu bi se morali zavedati tudi, ko obravnavamo tako pomembne vsebine, da bi tu nekako distancirali to politično ozadje in nekateri naš posamezni ali skupinski politični interes. Ne gre toliko za politični interes. Gre za konkretne zadeve, gre za urejenost slovenskih cest, ki jih predlagatelj taksativno navaja po prioriternih relacijah zato, da bi bila zagotovljena večja varnost na cestah v Republiki Sloveniji.

In ko so debatirali kolegice in kolegi iz različnih krajev, bodisi o Primorski, Postojni, o cesti proti morju, po kateri smo se mnogi vozili, ko smo šli na Jadransko morje. In če se peljemo danes? Kaj ugotovimo? Da se kaj bistvenega ni spremenilo. Doživimo jugonostalgijo. In tako kot je eden izmed

kolegov pravilno ugotovil, ker ne dolgo tega, ko sem se peljal prav po tem odseku od Postojne proti Hrvaški, dobil občutek, da si bolj v Evropi, ko prideš na hrvaško stran kot takrat, ko si na slovenski strani. In prav to predlagatelji predlagamo in želimo, kar ugotavljamo tudi neposredno na obiskih poslanske skupine po Republiki Sloveniji.

Očitek, saj ste imeli možnost prejšnja štiri leta, zakaj niste tega storili. Saj so nekatere stvari bile nastavljene v prejšnji vladi. Mislím, da tam z nekim dokumentom leta 2006 in ponovno tudi nadgrajenim v letu 2008 v januarju. To pomeni, da ni res, da ni bilo nič storjeno. Celo sprejeli smo določena sredstva, ki so bila namensko vzeta iz nekih drugih virov, da so bili zagotovljeni viri financiranja prav za te ceste, ki jih danes tukaj predlagamo. Ne gre prezreti dejstva, kar nekaj tisoč evrov je bilo zagotovljenih, ko smo ponovno odločali in smo dejali, da je dobro, da zagotovimo urejenosti teh cest, ki imajo nekako prioriteto.

Ali se nam bo ponovno zgodilo, ko že govorimo o vinjetah, saj niso vinjete nekaj stalnega. Mi smo takrat, ko smo razpravljali o tem, kaj moramo storiti, ker smo morali nekaj storiti. Vlada je prišla z dokumentom in prevladalo je spoznanje, večinsko, da je za neko prehodno obdobje najbolje, da uvedemo vinjetni sistem. In tega smo se poslužili. Ni res, da niso bile opravljene nekatere analize in ni res, da to ni izboljšalo stanja varnosti v Republiki Sloveniji. Ker mi vedno skušamo nek drug interes prinesiti pred varnost, kar pa ne drži in jaz se s tem nikoli ne bom strinjal. Na prvem mestu je vedno, ko govorimo o zagotavljanju državnih sredstev, izpostaviti zagotavljanje varnosti na slovenskih cestah.

In drugič. Ko se sprašujemo, ja, saj je lepo nekaj napisati, ob tem pa ne povedati, od kod vzeti. Drži. Ampak saj mi nismo predlagali, da je to treba začeti graditi jutri, ker vemo, da to ni mogoče. Ampak v osmem členu smo natanko opisali vire financiranja. Če bi pogledali predlagatelja, ki ugotavlja na začetku vsebine zakona primerjavo, kako to počnejo v drugih članicah EU, bi lahko ugotovili, da so modeli za financiranje dokaj različni. In nismo zgolj in samo vezani na en vir financiranja. Več možnosti ponujamo v 8. členu. In ko se opredelimo do tega, kar bi v trenutni situaciji bil najboljši vir, najustreznejši, najhitrejši, to Vlada potrdi z ustrezno odredbo in določi način financiranja cestnih odsekov skladno z 8. členom, prvim odstavkom, kot ga predlagamo. Zato še enkrat poudarjam, in to bom vedno znova in znova izpostavljaj, ko bomo govorili bodisi o varnosti v letalskem, železniškem, cestnem, morskem, rečnem ali drugem prometu, osnovna infrastruktura, dobro urejena osnovna infrastruktura, v tem primeru cestna infrastruktura, je temeljni pogoj za zagotavljanje večje varnosti. In naj nas to vodilo spremlja tudi pri vsebinskih obravnavah, ko obravnavamo podobne vsebinske predloge zakonov, kot ga obravnavamo danes, ko govorimo o zakonu o gradnji prioriternih odsekov javnih cest v

Republiki Sloveniji. Saj če bi pogledali v zgodovino načrtovalcev nekaterih cestnih odsekov, bi bili presenečeni, ko pridemo v obdobje izpred 150 ali več let, ko je nekdo že načrtoval potrebno traso in ugotovil, da je ta trasa najbolj optimalna. In če bi se poslužili nekaterih virov, bi kaj hitro ugotovili, da so nekateri načrtovalci pravzaprav pred 150 in več leti pred nami imeli izredno izredno utemeljene razloge, da so nekatere cestne odseke, cestne trase načrtovali tam, kamor se pravzaprav mi danes zatekamo. In ko govorimo o razvojnih oseh, pravzaprav posegamo na to časovno obdobje načrtovalcev, ki so takrat načrtovali ceste. Ko se ozremo po Republiki Sloveniji, resnično lahko ugotovimo, da so nekateri cestni odseki, tako kot železnice, tudi iz časov Franc Jožefa in Marije Terezije, le da smo posuli nekaj tistega črnega asfalta na nekaterih odsekih. Zdaj pa so luknje, luknja pri luknji, ki so zakrpane z neko novo mešanico bitumenske in gramozne snovi. To ne zagotavlja dovolj velike varnosti, o kateri bi morali vedno, ko govorimo o teh vsebinah, govoriti na prvem mestu. Vse drugo izhaja ne nazadnje tudi iz naših posameznih ali skupinskih političnih interesov. Ob tem pa pozabljamo, da bi morali zagotavljanje varnosti v cestnem prometu dati na prvo mesto. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala za besedo. Mislim, da je danes nek tak, bolj žalosten dan v Državnem zboru. Kajti vladni predstavniki, ki so pri posameznih točkah dnevnega reda, sedijo tri, štiri ure, ne da bi se sploh oglasili. Vse tisto, kar slišijo, bi lahko prebrali iz magnetogramov in bi lahko počeli karkoli drugega. Očitno je problem tega samo to, da zadostijo formalnosti, da je Vlada prisotna. Ne dela se pa čisto ničesar. Ni predlogov, ni razprav, ni ničesar. Mislim, da je to pravzaprav splošen odraz v tem mandatu, ko vladni predstavniki na sejo Državnega zbora pridejo, da izpolnijo formalnost, se pravi, da so prisotni, ob tem pa ne razpravljajo, ne argumentirajo svojih stališč, svojih predlogov in tako naprej. Pri tej točki govorimo o eni pomembnejših tem, o razvoju Slovenije, bodočem razvoju Slovenije, pa je podobna zgodba, enaka zgodba.

Če se vrnem na razprave nazaj. Marsikdo med vami pozna znameniti Priročnik velikega Maa, kjer je povedal, da je treba stvari zbanalizirati toliko, da ljudem postanejo ostudne. Da se umaknejo tisti, ki pri takih stvareh nimajo česa povedati. In razprave v Državnem zboru danes potekajo pravzaprav na enak način: zbanalizirati, razvrednotiti predloge, ki smo jih podali iz največje opozicijske stranke Slovenske demokratske stranke, tako da bi se ljudem uprli. Pa to ni res. Predlog, ki smo ga podali, je, spoštovani kolegi, konsistenten po vseh kriterijih. Če predlog ne bi izpolnjeval formalnopравnih pogojev, če predlog ne bi bil usklajen s pravnim redom

Republike Slovenije, ga predsednik Državnega zbora ne bi dodelil v obravnavo in bi ga zavrnil, kot mnoge druge predloge, ki jih moramo popravljati preden jih spusti v nadaljnji postopek in obravnavo. Vsem tistim, ki ste danes razpravljali, kaj bi moralo biti, da bi bilo, toliko v vednost, kajti sicer tega predloga danes ne bi bilo na tej seji Državnega zbora.

Podobno, skromno in na nek način slabo je tudi mnenje Vlade Republike Slovenije k temu zakonu, ki se v celoti sklicuje na to, da predmetni zakon naj ne bi bil v konceptu pravnega reda Republike Slovenije, da naj ne bi izpolnjeval in ne bi smel biti obravnavan, da na neustrezen način ureja to zadevo in tako naprej. Nič od tega ne drži. Nič od tega ne drži! Ta zakon je skladen s pravnim redom in ima vse obvezne sestavine. Tako po namenu, po ciljih, finančnih posledicah in tudi dinamiki. Tisto, čemur pač oporekate.

Žal so razlogi, zaradi katerih nasprotujete rešitvam, ki jih predlagamo v Slovenski demokratični stranki, politikantske narave, ne vsebinske, ne tehnične, ne pravne, ampak politikantske narave. In tisto politikantsko naravo je dobro prebrati tudi v priročniku velikega Maa, kako pristopiti k projektom, da jih totalno razvrednotiš. In jaz verjamem, da nekateri te zadeve zelo dobro poznate.

Ko govorimo o konkretnem projektu državnega omrežja, ki bi ga bilo treba urediti, so to te črne črte na sliki, to so odseki, ki so v tem zakonu napisani, ki so v tem zakonu ovrednoteni in za katere je predvidena prioriteta gradnja. To so odseki, ki odpirajo vsa tista področja, ki jih smatramo za demografsko ogrožena, za manj perspektivna območja, za območja z omejenimi dejavniki, za območja, ki jih je treba reševati z zakonom o skladnem regionalnem razvoju in tako naprej. To je vsebina in poanta tega zakona - skladen regionalni razvoj.

Velikokrat smo v tej dvorani Državnega zbora, tudi v tem mandatu, slišali, da je prometna povezava, dostopna prometna povezava pravzaprav temelj kakršnegakoli razvoja, temelj kakršnegakoli razvoja. Pa naj bo to cestna ali pa železniška povezava. In mene čudi, da tisti, ki na tej deklarativni ravni imate toliko za povedati o skladnem regionalnem razvoju, ki pač podpirate celo neke posebne zakone, ki bi posamezna področja odpirala in tam bi tudi napisali, ne vem, tretjo razvojno os in pa tisto belokranjsko cesto do avtoceste, tam bi jo napisali zagotovo notri, ker drugače zakon o skladnem regionalnem razvoju nima nobene vrednosti, nobene teže. Tam bi šlo, če bi tako bilo napisano. Gospa iz Socialnih demokratov se je pod tak predlog belokranjskih županov tudi podpisala, da je treba na nek separaten način pristopiti in da je treba prioritarno reševati tudi prometno povezavo. Celo podpisala se je. Ko pa smo ta njen del umestili v sistemski zakon, ki rešuje poleg belokranjskih težav še težave ostalih področij z omejenimi dejavniki, pa 1000 razlogov, zakaj je proti. Vinjetnih...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: ... Tanko, jaz bi vas prosil, če bi poskušali argumentirati stališča, zakaj predlagate zakon, ne polemizirati in ne govoriti, kaj je posamezna poslanka ali poslanec v nekih drugih primerih govoril. To je neprijazno in tudi ni v skladu s Poslovníkom.

JOŽE TANKO: Gospod podpredsednik, govorim o splošni razpravi. In najbrž nisem jaz edini poslanec, ki odstopam od tistega, kar so mnogi pred menoj govorili. Govorimo o prioriteth odsekih državnih cest, kolegi so govorili o vinjetnem sistemu, o avtocestah, o podobnih zadevah in podobnih zgodbah. Jaz sem se omejil na področja z omejenimi dejavniki in tudi povedal konkreten primer, tudi ta belokranjski primer je zelo konkreten, za katerega kolegica predlaga, da bi se s posebnim zakonom reševal ta problem belokranjskega območja. Ko pa to vklopimo v nekoliko širši zakon in obdelamo tudi druga področja z omejenimi dejavniki, pa je problem, koliko Avstrijec plača za vinjeto do Ljubljane. To pa je tisto, kar sem prej rekel o malem priročniku banaliziranje zadeve. Če bi imeli poseben zakon o razvojni pomoči Beli krajini in bi to njihovo razvojno os proti Novemu mestu s tistim ipsilončkom lahko tudi na Semič naredili, potem ne bi bil noben problem vinjet in stroškov do Ljubljane za kogarkoli tam. Ko predlagamo v opozicijski poslanski skupini rešitev, ki zajema to isto, je problem cena vinjete. Zanimivo. Zanimiv pristop. Priporočal bi vsem tistim, ki imate veliko za povedati in kolegi župani mnogih področij, recimo tudi iz Zasavja, iz kamniškega dela, štajerskega dela, Posotelja, tudi Idrijsko-Cerkljanskega dela, vse te težave so bile v našem predlogu zajete, čisto vse. Tudi predlog, ki zadeva finančne obremenitve, je vzdržen, zato ker smo napisali, da štartamo z letom 2012, se pravi imamo dve leti za pripravo dokumentacije, za umestitve zadev v prostor in tako naprej. Je korekten. Če koalicija misli, da je treba to pospešiti, lahko predlaga amandma, lahko ga tudi mi. In mislim, da ni nobene težave, da bi s tistimi deli tega našega predloga, za katerega obstajajo pogoji in rešitve, začeli prej. Nobenih težav ni.

230 milijonov evrov, toliko kot je minimalno predvidenih na letni ravni za paket obnove ali pa paket izgradnje teh zadev, mislim, da ne bo pri deset in pol milijardah evrov, kolikor je težak proračun za leto 2010 ali 2011, sploh problem dobiti. To je malenkost sredstev, če bi jih pravilno razporedili znotraj proračuna in pravilno usmerili. Malenkost. Ker gre za vitalne nacionalne interese. Vendar, očitno so vsi drugi razlogi, ki nimajo popolnoma nič s tem, bistveno pomembnejši, zakaj k tej zadevi ne bi pristopili.

Zelo me veseli jo tudi te razprave o cestninskih modelih, o cestninskih sistemih, ki so bile odprte v Državnem zboru. Moram reči, da imam kar nekaj izkušenj in tudi nekaj vedenja okoli zadev, kar zadeva avtoceste. Ne nazadnje sem bil štiri

leta član Nadzornega sveta Darsa in sem marsikatero stvari, gospodje, zelo dobro spoznal, ne od daleč, ne iz medijev, ampak v živo. In o marsikaterih stvareh lahko zelo kompetentno govorim. Do leta 2000 sem bil v Nadzornem svetu Darsa, takrat so se odvijali mnogi projekti, umeščali in tako naprej.

Ko govorimo o tem cestninskih sistemih in modelih, potem je treba le povedati, da je vinjetni sistem, ki je bil postavljen na sprejemljivi cenovni ravni za slovenske razmere, 55 evrov, zelo vzdržan cestninski sistem, zelo vzdržna cena. Kajti takrat je prišlo do bistvenega premika prometa iz državnih cest na avtoceste. Zaradi tega je tudi prišlo do izboljšanje prometne varnosti, ker se je promet preselil na pretočnejši in varnejši koridor. Zagotovo je to imelo zelo pomemben vpliv, ker se je tisti del, ki je bil, recimo, v pogojih cestnin in dnevnih plačevanj z ABC sistemom ali pa s kešem, v vsakem posamičnem primeru pač toliko drag, da so za tranzit tovornjakarji in tisti, ki so izvajali osebno promet, potniški promet, sami, recimo, to uporabljali, šli na stranske ceste in tam povzročali težave, zamaške, tam je bilo veliko prekoračitev hitrosti in veliko nesreč. Tisti trenutek, ko se je pač za slovenske razmere dala vzdržna cestnina, se je ta promet preselil iz teh državnih cest in koridorjev, ki za to niso bili predvideni, na avtoceste, se je zadeva bistveno spremenila. In tudi bistveno bistveno več se je nateklo sredstev v proračun in se pobralo tudi s cestninami. Sedaj, ko so se te cene dvignile za 73% v enem letu, se pač ugotavlja, da je trend ponovno drugačen. Cena vinjete je za povprečne slovenske razmere previsoka, zato prihaja do odlivov prometa na, ponovno nazaj na državne ceste, se zmanjšuje promet po avtocestah, prodanih je manj vinjet in luknja brez potrebe narašča. Brez potrebe. Vsi tisti, ki ste ta vinjetni sistem tako zbanalizirani v skladu s tisto teorijo velikega Maa ste se to stori zato, ker v ozadju je verjetno neka druga zgodba. Pred nedavnim smo obravnavali zakon o nadgradnji avtocestnega sistema, ABC sistema, in tam je bilo v neki varianti celo predvideno, da bi se to storilo mimo javnega razpisa. Verjetno ne brez razloga. In te sisteme, ki jih tako prinašate v Državni zbor, pač lahko prodate tistim, ki malo manj poznajo te ceste in avtocestne zgodbe, pa mogoče to aranžirate tako, da to izgleda zelo logično in pametno. V praksi pa to pomeni, da bo zadeva izredno draga, da bo manj denarja in da bodi tistih, ki bodo to uporabljali, plačali veliko. Ampak zadaj je nek drug cilj. Zadaj so sistemi, ki se ukvarjajo s telekomunikacijami. Zadaj so proizvajalci in tisti, ki bodo to tržili itn. Veste, mi s tem, ko postavljamo neke modele, ne moremo z vsakim zakonom prinesiti neko nalepko za uporabnika, ki ne pomeni popolnoma nič, samo strošek. In pričakoval bi, da smo pri teh razpravah tudi razsodni in da damo nekaj na to, da bi se ti državni cestni koridorji, ki so predvideni v našem zakonu, čim prej zgradili. Mislim, da je to za Slovenijo, če bo to storila v krajšem času, kot je z zakonom predvideno,

velik razvojni potencial, veliko prednost. Ti cestni odseki državnih cest, ki so predvideni in ki povezujejo vsa območja z avtocestnim križem, pomenijo izredno veliko za razvoj teh območij. To pomeni, da bo prišlo tudi do nekega realnega razvoja v gospodarskem segmentu, turističnem segmentu, kmetijskem segmentu. Sedaj je pač tako, da se te zadeve razvijajo samo na avtocestnem križu, pač tam, kjer so pogoji dostopnosti izredno dobri, kjer ni izgube časa, kjer ni zastojev, kjer lahko prevoziš velike razdalje v kratkem času. Vse te povezave, ki jih predvidevamo z našim zakonom, so take, da obremenjujejo vsa ta okolja. Problem je v tem, da ko ljudje dobijo delovno mesto, recimo, v nekem urbanem centru, je ta povratna pot samo nekaj časa, potem pa to pomeni trajni odliv ljudi. Zato se s podeželja izseljuje, ker ni dostopa, ni povratka. Morda se kdo nasmiha ali smeji, ampak približno tako to je. To je resnica, ki je pač tisti, ki živite v mestih, ne občutite in ne vidite. Vsi tisti, ki pa dnevno uporabljamo te poti, pa vemo, da je to tako. Zato se nam dogaja koncentracija v mestih in se nam prazni podeželje, tudi večji kraji na podeželju se praznijo, marsikje, in to povsem brez potrebe.

Predlagam torej, da dobro razmisli tako Vlada kot koalicija, kaj narediti s temi paketi prometnih zakonov. So systemske narave, so celoviti, tako za področje železnic kot za področje cest. Omogočajo tudi reševanje nekaterih problemov v primestnem delu, in to tam, kjer so največji problemi. Zanimivo je, da se je do celotnega prometnega paketa Vlada negativno opredelila, pa tudi koalicija. Zelo zanimivo bi bilo videti, če bi bil kakšen zakon od teh predložen s strani Vlade, lahko v enakem besedilu. Glede nato, da sem že kar nekaj časa v Državnem zboru, vem, da bi bilo na drugi strani izjemno navdušenje v argumentaciji, zakaj je to dobro. Nobenih omejitev ne bi bilo, da bo to povečalo javno finančni primanjkljaj, nobenih ovir ne bi bilo, da bo treba nekaj premakniti in tako naprej. Celo tako daleč gremo v zagovarjanju teh vladnih predlogov, da celo, ko se nekateremu področju, kot je recimo Dolenjsko-belokranjsko, jemlje sredstva iz določenih postavk, ki so bila že predvidena za financiranje z evropskimi sredstvi in se znižujejo postavke za tridesetkrat. Tisti, ki na drugi strani zagovarjajo vladni predlog in celo prihajajo iz tistih območij, so izjemno navdušeni. Da so pa od nekaj milijonov evrov, ki so bili prej v proračunu, uspeli ohraniti 50.000 evrov za to, da je vsaj postavka odprta. Ne razumem takih navdušenj. Če bi hoteli kaj dobrega narediti za svoja okolja in tudi za okolja, ki so umaknjena od največjih centrov, potem bi bilo treba podpreti predvsem projekte, ki nekaj za ta področja pomenijo. Ne se zgubljeni z nekimi argumentacijami, z nekimi strici in tetami in takimi podobnimi argumentacijami, ki nimajo nobene zveze z nekim realnim življenjem na nekam področju. Žalostno je to, ker pri tistem predlogu, ki ste ga vi podpisali skupaj s kolegi, belokranjskimi župani, vinjete ne vplivajo nič na

tisto in cena vinjet do Ljubljane, čisto nič, toliko kot v našem zakonu. Pa niste tega nikoli omenili. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Gospod župan iz Zasavja se je prepoznal v vaši razpravi. Besedo ima gospod Miran Jerič.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo. Spoštovani gospod podpredsednik, cenjene poslanke in poslanci. Meni se danes ne zdi nič posebno, žalosten dan, še manj prijeten, najmanj pa koristen. Dalo bi se uporabiti kakšno drugo besedo o današnjem dnevu, ker sem prepričan, da se bo ta razprava ponovila, ko bo Vlada prišla z nacionalnim programom izgradnje oziroma vzdrževanja državnih cest, bomo o vsem tem še enkrat razpravo ponovili. Upam, da bo ta nacionalni program čim prej v parlamentarni proceduri.

Tisto kar bi želel poudariti, mislim, da se je Vlada vključevala v razpravo. Z argumenti je poskušala prepričati predlagatelje zakonov, da ti zakoni niso dobri in tudi navedla razloge, zakaj jih Vlada ne podpira. Mislim, da smo tudi predstavniki koalicijskih strank to postorili. Govorimo pa o vsem. Zakaj pa govorimo o vsem? Ker je vaš predlog zakona takšen. Povejte mi, kam sodi druga tunnelska cevna karavanka. V državno cestno mrežo? Ali sodi v nacionalni program izgradnje avtocest v tej državi? Kam sodi? Trdim, da je zakon slabo pripravljen pravno systemsko, da veste, da se ta tematika lahko ureja z nacionalnim programom ali izgradnjo avtocest ali z nacionalnim programom vzdrževanja in izgradnje državnih cest. Tako je predpisano v Zakonu o javnih cestah, in če mislite drugače, dajte najprej predlog za spremembo Zakona o javnih cesta.

Kar se tiče pa cestnin, pa samo to. Cestnine so bile všečen ukrep, ampak finančno pa nevzdržen ukrep. Jaz vam povem, da bomo imeli v naslednjih letih v tej državi velike probleme, ne pri umeščanju razvojnih osi v prostor, pri gradnji razvojnih osi, ker bomo težko zagotovili ustrezne finančne vire, evropskega denarja bo počasi zmanjkalo, državni proračun ni tudi mavha brez dna, so omejene možnosti. Omejene možnosti iz državnega proračuna bomo pa morali zagotavljati denar, da bomo odplačevali kredite, ki so bili najeti za izgradnjo avtocestnega sistema in nam bo zmanjkalo razvojnega denarja, ki bi ga lahko vlagali na državno cestno mrežo oziroma v izgradnjo posameznih razvojnih osi, ki so potrebne. Tukaj se jaz z vami strinjam, tretja razvojna os je potreba kot tretja A in verjetno še katera druga. Tisto, kar me poskušate prepričati, da ste realno ocenili finančne posledice; veste kaj, bodimo malo resni. Samo izgradnja razvojni osi je finančni strošek približno 2,5 milijarde evrov. Sedaj pa seštejte še vse vaše odseke, ki ste jih dali v ta zakon, pa boste videli, kako ste finančno ocenili oziroma realno ocenili finančne posledice. Vi ste samo ocenili, da

rabimo na letni ravni najmanj 0,6 to je pa toliko milijonov evrov. Če bi bilo tako preprosto, kot je...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jerič, opozarjajo me, da so tri minute minile.

MIRAN JERIČ: Se oproščam.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Repliko ima gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Ker sem bila nekajkrat omenjena, se čutim dolžno, da vseeno ponovno ponovim. Meni nikoli ni bilo v interesu, da bi kogarkoli kakorkoli žalila, ne glede na to, na kateri strani te velike dvorane sedi ta cenjeni zbor mojih kolegic in kolegov, vendar moram reči, da ko sem govorila o uvedbi vinjetnega sistema, je bila beseda na primeru mojega strica zato izrečena, ker je življenjska. To je življenjski primer, da nekomu, ki se pelje enkrat ali dvakrat na leto v Ljubljano, uvedba vinjete ni pomenila cenejšega sistema. Za tiste, ki pa se vozimo veliko, je pa zagotovo to cenejše. In samo to sem želela ob tem povedati.

Kaj pa je podpisala belokranjska poslanka, vezano na podporo o Beli krajini, seveda kot edina, tudi kot županja Metlike?

Zagotovo sem bila poleg dveh kolegov županov tudi jaz tista, ki sem bila podpisnica, vemo pa, tukaj je kar nekaj kolegov županov prisotnih v Državnem zboru ali pa kakorkoli v občinskih svetih, da predstavljamo sklepe občinskih svetov. Tako sem tudi jaz storila. In pri tem ga ni sram, pa tudi če je bila odločitev, da s strani Vlade morebiti v danem trenutku kaj ni šlo skozi, bo pa v prihodnosti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Predstavniki Vlade, gospod dr. Jakomin, želite besedo. Izvolite.

DR. IGOR JAKOMIN: Hvala lepa.

Danes je pod to točko na obravnavi Predlog zakona o gradnji prioritarnih odsekov javnih cest v Republiki Sloveniji, pa vseeno je velik del razprave potekal na temo vinjet, ki ni del tega predloga. Vseeno mislim, da ima poslanka Brunskole prav, da moramo povedati po pravici, in verjetno je tukaj le prav, da povemo nekatere stvari, ki se mogoče pozabljajo. Vinjetni sistem je bil uveden na polovici leta 2008. Ta uvedba je v letu 2009 povzročila več kot 20 milijonov zmanjšanja prihodkov iz naslova cestninjenja, kar ima nek finančni vpliv, zelo velik. Zaradi uvedbe vinjet se število vozil ni povečalo, ta podatek, veste obstaja tehnologija, s katero se šteje število avtomobilov, in ni prišlo do nekega bistvenega povečanja vozil. Je pa uvedba vinjet v letu 2008 pripeljala do tega, da je Evropska komisija

začela postopek tožbe proti Sloveniji zaradi diskriminatornega sistema cestninjenja. To pa je res. No, glede na to lahko z veseljem povem, to so najnovejše informacije iz Evropske komisije, da je Evropska komisija zaustavila postopek tožbe, prav zaradi tega, ker smo uvedli sistem, ki ni več diskriminatoren.

Kar pa se tiče Predloga zakona o gradnji prioriternih odsekov javnih cest v Republiki Sloveniji, pa je stališče Vlade nespremenjeno od začetka razprave, ko sem imel priložnost povedati stališče, do zdaj, tako, da ne vidim pomena repliciranja nekonsistentne razprave.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi besedo predlagatelj dr. Verlič? Izvolite.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa.

Najprej nekaj o nekonsistentnih razpravah, česar smo bili deležni s strani predstavnika Vlade. Tudi sam sem pričakoval bolj konsistentno razpravo, pa se je, žal, tudi sam se ni mogel upreti skušnjavi in je govoril o vinjetah namesto o predlogu zakona.

Če pa se vrnem na naš predlog zakona, ki smo ga vložili kot Slovenska demokratska stranka, pač ugotavljam, da koalicija v tem trenutku nima politične volje, da bi ta zakon lahko pospremila v naslednje faze, in ga zavrača. In s tem je treba povedati, da so v tem zakonu opredeljene prioritete smeri in s tem, ko zavračate zakon, zavračate tretjo razvojno os. Zavračate tretjo A razvojno os od Škofljice proti meji s Hrvaško. Zavračate ves dodatni avtocestni program od Divače-Postojne, Jelšane (meja s Hrvaško), Koper-Dragonja, Koseze-Kozarje, Draženci-Gruškovje (meja s Hrvaško), Šmarje Sap-Višnja Gora, zahodna obvoznica Maribor, Dramlje-Šentjur, Povodje-Stanežiče, južna obvoznica Ljubljana-Škofljica. Zavračate. Ste proti. In zavračate vse tiste razvojne osi, ki bi lahko pomenile nadaljnji razvoj, regionalni razvoj Slovenije.

Mi smo jo poimenovali tako delovno 5. razvojna os, ampak ste proti povezavi Unec-Žlebič, Ribnica-Kočevje-Novo mesto. Ste proti 5A razvojni osi od Črnomlja do Kočevja. Ste proti zasavski razvojni osi. Ste proti obsoteljski razvojni osi, ste proti izgradnji druge cevi karavanškega avtocestnega predora, ste proti navezavi 4. razvojne osi z Gorenjsko na odseku Kranjska Gora-Bovec s predorom Vršič, ste proti navezavi letališča Jožeta Pučnika na avtocestni sistem in ste proti vzhodni in zahodni obvoznici Novo mesto. In ste tudi proti avtocestni povezavi od avtoceste - Kamnika-Gornji Grad-Mozirje in navezavo na 3. razvojno os, kot povezavo Celjske in Savinjsko-šaleške regije. Ker, če bi bili za bi danes rekli, ter prioritetni odseki so res prioriteta te države. To je tisto, kar ta država potrebuje in mora zgraditi. Ker potem bi

odpadle tudi debate o tem, koliko pa je denarja, koliko pa ni denarja, ali bomo lahko ali bo ekonomsko upravičeno. Ker s tem, če gremo v ta del razprave, potem pa res lahko kakšna prometnica, zaradi negativnih ekonomskih rezultatov donosnosti izpade, ker potem mora. Ampak tega si ne želimo, si ne želimo. Saj vemo, da je zlasti pri železniških povezavah ta stopnja donosnosti velikokrat negativna, ampak zaradi širše družbene sprejemljivosti se jo potem vseeno zgradi, ker to pomeni nek razvojni potencial. In to smo mi kot predlagatelji želeli in zdaj se ni treba tukaj več sprenevedati. Če si teh prioritetenih odsekov ne želimo, potem naredimo vse, da se zakon izboljša z vsemi tistimi pripombami, s katerimi se ga zagotovo da izboljšati. Lahko se ga izboljša tudi v tistem delu, ki je bil danes kar malo izpuščen - umeščanje tras v prostor. To je tudi ena ambicij tega zakona. Če bi umeščanje v prostor šlo tudi s tistim novim zakonom, ki ga pripravlja Vlada, ki ga še ni, pa menda bo, ampak osebno dvomim, da bo prišel, ker najprej, mislim, je treba počakati novega ministra, nov minister za okolje in prostor bo pa zagotovo hotel videti, kakšen je ta dokument, če hoče biti pravi, verodostojni minister, ker če noče, bo to prepustil uradnikom, in potem ne bo tista ambicija, ker sem prej slišal, da je bilo pri nekem poslanskem vprašanju grozno, ker je bilo obljubljeno, da se bo začelo že leta 2008 na 3. razvojni osi. Zdaj pa leta 2013 prve umestitve v prostor - prve uredbe o državnem prostorskem načrtu za umeščanje 3. razvojne osi, to je pa kar dobro. To je pa zdaj pač tako. Do leta 2013 bomo potrpeli. Toda hkrati pa pripravljamo zakon, ki bo poskrbel, da bo to umeščeno v prostor hitreje. Na vprašanje, kdaj to bo, ni bilo odgovora. Predstavniki Vlade pač niso odgovorili. Niso znali povedati, čeprav je ta hip ta zakon že v medresorskem usklajevanju. Pa vendar ne vedo, kako hitreje se da 3. razvojno os umestiti v prostor s tem novim zakonom kot v letu 2013. To je ambicija. In ta zakon daje to možnost. Daje možnost, da se spoštujejo vsi roki, daje nalog Vladi, da to mora narediti v teh rokih. Če pa se pojavijo problemi pri umeščanju, predvsem ko gre za nepremičnine, ko gre za razlastitve, se pa to lahko uredi s posebnim zakonom. Čeprav sem prepričan, da je ta člen, kar se tiče razlastitev, če bi to bil problem, da je sprejetje tega zakona, če bi mu dopustili, da gre naprej, če preberemo 5. člen, kjer nismo napisali le tega, da gre za javno korist, ampak smo napisali, da gre za gradnjo odsekov javnih cest, ki so po tem zakonu gradnja v javno korist, ki je izjemnega pomena za Republiko Slovenijo. Če to ne vzdrži čisto vsake presoje, žal, če ne gre drugače, za prometnico se poslužiti tudi razlastitve, če to ni zadostna pravna podlaga, ne vem, kaj je bolj močno.

Nacionalni program - ne. Zakaj smo se odločili za zakon, kaj je bil tudi eden od razlogov?! Imamo izkušnje z resolucijami - železniška resolucija, resolucija o nacionalnem programu, nacionalni program iz leta 1996, pač ni bila

uspešna, pa jo je sprejel Državni zbor. To je treba priznati. Realizirana je bila 30%, torej ni bila. Če pogledamo nacionalne programe izgradnje avtocest, ki so se izvajali, kot so se izvajali, vemo, kakšna so odstopanja med nacionalnim programom, ki je bil sprejet in med letnimi programi in poročili. Torej, kot da ga ne bi imeli, ker je šel avtocestni program neko svojo pot in tudi upravičeno, seveda državni program, nacionalni program razvoja nacionalnega cestnega omrežja, pač ni bil sprejet. Zato, zaradi izkušenj iz preteklosti, ki se niso pokazale dobro, pa so bile sprejete v Državnem zboru, točno z isto namero, sem prepričan, z istim prepričanjem. Če bi šel gledati magnetograme, sem prepričan, da so razpravljalci takrat leta 1996, ko so razlagali nacionalni program železniške infrastrukture, bili trdno prepričani, da bo leto 2000 letnica, ko bo drugi tir Divača-Koper zgrajena. Pa ni bilo, ker je bilo to v nacionalnem programu, ki naj bi vse to, kar ste danes povedali, moral imeti. Zato smo se odločili predlagati zakon. Zato, da prometni infrastrukturi, da cestam, ki so za to državo pomembne, damo zakonski pomen. Da tretja A razvojna os ne zasluži mesta samo v strategijah in razvoju, zasluži mesto v členu zakona. Zasluži. Ne vem, kaj je to tak problem. Bo pa to res postala zakonska obveza te države. In jaz mislim, da bi bil Državni zbor lahko na tak dosežek zelo ponosen. In jaz osebno nimam nobenih težav, jaz v nasprotju s kolegom poslancem, ki je prej primerjal ta projekt s Patrio, jaz ne vem, od kje mu ta primerjava, kar na lepem pa se Vladi zdaj ne zaupa. Vladi, ki ima pravzaprav izvršilni naslov, da te projekte izpelje, pa mislim, da moramo zaupati, če hočemo stvari operativno peljati, saj ne bomo po vsako soglasje šli v Državni zbor. Ne, Vladi moramo zaupati. Konec koncev sedaj Vlado ima koalicija, ki ji verjetno zaupa in ji lahko tudi da to zakonsko pooblastilo. Več kot racionalna odločitev in več kot racionalna rešitev. Zato, spoštovane kolegice in kolegi, ne morem zaključiti drugače, kot sem začel, da s tem, ko ste tako trdo proti temu, da bi vsaj šli v nadaljnjo obravnavo, ste proti tudi tem prioritarnim smerem, ki so v zakonu napisane. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Kljub temu, da ste razpravljali vsi, ki ste to želeli, čas za razpravo še ni potekel. Sprašujem ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika še kdo razpravljati. Da ne bi bilo dvoma dajem čas za prijavo. Besedo ima gospa Silva Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Vsak po pet minut.

SILVA ČRNUGELJ: Čas že teče, lepo prosim, da ne bi sedaj poslovniško... Samo da odgovorim. .../Medsebojno dogovarjanje./

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Odpiram še enkrat čas za prijavo. Gospod dr. Pavel Gantar.

DR. PAVEL GANTAR: Jaz se opravičujem, ker res prvič, lučka je svetila, nekaj je bilo narobe. Ta aparaturna na tej strani redkokdaj deluje.

Najprej bi rekel predvsem to, da me veseli, da imamo sicer v omejenem številu v petek pozno popoldne, ko se popoldan sprevača v večer, tako živahno razpravo o čem drugem, kot o cestah. Že nekajkrat sem poudaril v Državnem zboru, da bi me veselilo, če bi takšno razpravo imeli tudi o znanosti, predvsem o znanosti ali kaj podobnega, tudi o okolju o nekaterih temah, ampak dobro, tudi o cestah. Ceste so stvari, ki nas zanimajo in so zelo pomembne v življenju. O tem ni dvoma.

Danes je bila omenjena Maova knjižica, zelo pravilno, da je bila. Mislím, da jo kolegi v SDS-u ne samo, da jo dobro poznate, in jo znate tudi dobro uporabljati. Tudi ta zakon bi lahko bil na nek način dodatek k tej Maovi knjižici. Ne mislim, da so vas vodili kakšni, ne vem, takšni ali drugačni nameni, tudi se ne mislim spraševati o tem, zakaj tega zakona niste vložili v prejšnjem mandatu, ker mislim, da se je nedostojno spraševati za prejšnji mandat, ampak sprašujem se, če bi bili vi danes na Vladi, ali bi vložili takšen zakon? Jaz sem iskreno prepričan, da ga ne bi. Da ga ne bi, ker veste, da takšen zakon omogoča pet ali pa triurno razpravo, ni pa operativen na ravni, bi rekel, izvajanja programov, izvajanja cestnih odsekov. Nekaj se spoznam na planiranje, urbanistično, prostorsko posebej, in rekel bi samo to, če vi navedete 10 prioritet, potem seveda niste navedli nobene. Predvsem jasno je, da je postavljanje prioritete najtežje vprašanje, ker v omejenem okvirju, omejenih sredstvih morate postaviti, morate reči, ti in ti odseki grede časovno in prostorsko prej kot drugi. To je načrtovanje in tukaj pa seveda to ne pomeni ničesar, če niste postavili tega, potem je to zelo težko reči. Ta 4. člen je splošen in ne govori konkretno o zadevah. Stvari bi lahko popravil še napačno navedbo, da se samo manjši kraji, da se podeželje prazni, res je, prazni se del podeželja, vendar treba je povedati, da se praznijo tudi mesta. Praznijo se tudi mesta. Praznijo se osrednja, centralna območja mest in to večine večjih slovenskih mest, mi v regiji, Ljubljana že skoraj 30 let. In tisto, kar je rezultat tega je suburbanizacija, način poselitve, ki nas bo najdražje stal, ne samo z vidika cest, ampak tudi komunalne, druge informacijske infrastrukture. O tem bi se bilo mogoče v nekem drugem kontekstu smiselno bolj vprašati. Takšen zakon lahko omogoči razpravo in jaz nisem prepričan, da to ni koristna razprava.

Vsaka razprava ima kakšno korist, ampak takšen zakon me seveda spominja na to, da bi lahko sprejeli tudi zakon, predlagali tudi zakon, ki ima en člen in se glasi, 1. člen se glasi tako, da se ukinjajo vsi problemi v Republiki Sloveniji. Zakon začne veljati naslednji dan. Takšen zakon lahko sprejmemo, vemo pa, da ne bo nič veljal.

Zato je seveda ta vidik načrtovanja teh zadev bistveno bolj kompliciran, bistveno bolj zahteven, ker zahteva odločanje o prioritetah, tukaj pa odločanja o prioritetah ni. O vinjetah sem jaz povedal že veliko. Poznate moje stališče zelo dobro. In lahko rečem samo to in predvsem to, da je ta sistem dober za vse nas, ki smo tukaj notri. Nekoč sem porabil 500 evrov, danes porabim 95 evrov. Ti ljudje, ki jih je omenila gospa Brunskole, plačujejo za nas. In to je slabo oziroma so sedaj plačevali za nas, zdaj bodo manj, ker imamo drugačen sistem. In to je slabo. Takšen sistem ni vzdržen. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH: Hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi, gospod podpredsednik! Poskušal bom govoriti o cestah. Tudi na Odboru za promet smo veliko razpravljali o cestah, tudi o razvojnih oseh. Veliko je bilo povedanega. Želeli smo, da bi se sprejel sklep, da se na območju razvojnih osi pospeši umeščanje v prostor tam, kjer je že neko soglasje lokalnih skupnosti, kjer se vidi, da je storjen korak naprej. Vendar tak sklep ni bil sprejet. Rad bi tudi povedal, da smo pred več kot letom dni na istem odboru razpravljali, ko je sam minister izjavil, da je treba sprejeti določeno zakonodajo za hitrejšo umeščanje v prostor in predvsem za pridobitev zemljišč, če to ne bo storjeno na Ministrstvu za okolje in prostor, bosta odšla oba ministra. No, zaenkrat je odšel samo eden. Toda ta zakon do sedaj ni bilo sprejet, čeprav je bila dana obljuba lansko leto, da bo sprejet do konca lanskega leta.

Konkretno glede umeščanja 3. razvojne osi v prostor bi povedal, da je bilo rečeno, kako bodo to razvojne osi ne samo prometne povezave. Vendar, ko je bil sprejet program priprave umeščanja oziroma izdelava študije variant umeščanja v prostor posameznih odsekov 3. razvojne osi, smo takoj opozorili, da je program priprave enak, kot je bil za avtoceste. Da ni nikjer v tem programu razvojnih komponent. Se pravi, čim ceneje in po čim krajši poti zgraditi prometnico. Tu razvojnih komponent ni bilo in gospodarstvo ter lokalne skupnosti so opozarjale, da je to napačno. In na podlagi tega so se potem dobile tudi neke variante, ki so bile v določenih delih potrjene oziroma so lokalne skupnosti dale soglasje k temu.

Na Odboru za promet smo sprejeli neke sklepe, kako pospešiti umeščanje teh odsekov v prostor, z namenom, da se počrpajo evropska sredstva, ki so še na voljo do leta 2013

oziroma 2015. Sklepi so v glavnem bili namenjeni temu. Vendar pa so po drugi strani predstavniki Vlade trdili, da bodo prvi odseki umeščeni v prostor leta 2012, nekateri pa leta 2013. S strani direktorja Direkcije za ceste mag. Ficka je bilo rečeno, da se naj jemlje stvari tako, da ko bodo razgrnjene idejne zasnove, variante, potem se začne zgodba znova, se vključijo posamezne iniciative, lokalne skupnosti in se začnejo mučna dejanja, preden pride do same umestitve na mikro lokaciji. Tako, da smo od teh razvojnih osi še daleč.

Bilo je že poudarjeno, kolega župan je tudi povedal, kje bomo dobili 2,5 milijarde evrov za financiranje teh razvojnih osi. V tem času jih ne vidim, verjetno tudi Vlada ne. Zato sem tudi predlagal na odboru, da se evropska sredstva, ki so še na voljo, nekako najbolj gospodarno porazdelijo na državne ceste, predvsem zgradijo tisti odseki državnih cest s tem denarjem, ki bodo šli nekako nasproti gospodarstvu, da se v delih regij, kjer so občine tudi s posebnimi razvojnimi potrebami, kjer še nekako životari gospodarstvo, da se jim pač zagotovi, da se določene cestne povezave zgradijo, da gospodarstvo tam obstane. Ne da se zgradi zato, da se vozijo vsi v Ljubljano v službo, ampak da gospodarstvo tam obstane. Verjetno je ena od najnujnejših stvari tudi del tretje razvojne osi, to je okrog Novega mesta proti Beli krajini, s povezavo na Hrvaške avtoceste. To je en koridor, ki je najnujnejši, če ne drugod, bo verjetno najtežji umestiti ta del skozi mesto, Novo mesto, in mislim, da bi tukaj lahko bil en odsek, ki bi prioriteten šel v reševanje, ker vemo... .. /Izkop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa gospod Lah. Besedo ima gospa Silva Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Naj pokažem čisto nazorno. Predlog zakona o gradnji prioritetnih odsekov javnih cest v Republiki Sloveniji obsega pač toliko strani. Tole, obrazložitev, zakon sam ima samo dvanajst členov. Jaz moram pač odgovoriti, da nikakor nobeden v tem Državnem zboru ni zoper 2. člen tega zakona in zoper vse te odseke, ki se navajajo: Unec, Žlebič, Ribnica, Kočevje, Novo mesto, Črnomelj, Kočevje, Kranjska Gora, Bovec, druga cev avtocestnega predora Karavanke, Kranj, Jezersko, meja z Avstrijo, letališče Jožeta Pučnika, Čatež, Slovenska Bistrica, itn. Noben ni proti temu, ampak smo za to, da se zakoni pišejo tako, da bodo pač v skladu z nekim redom, ki ga imamo in ki ga pač spoštujemo. Že sem v prejšnji razpravi povedala, kako pa kaj glede trajnosti, vzdržnosti, načina, kako in kaj pomeni trajnost in harmoničnost. Je tudi dogovarjanje med seboj, je gojenje kulture dialoga in gojenje dejansko nečesa, ko ti prelagaš odgovornost na nekoga drugega, ne da bi se zavedal, kakšne posledice ima za tretjega.

In naj še enkrat povem glede vinjet, zaradi tega, ker te vinjete so marsikomu pač bile kamen spotike. Meni so, zaradi

tega, ker vinjete niso v ničemer trajnostne. Trajnostne niso zaradi tega, ker enostavno nikakor ne stimulirajo ali destimulirajo vožnje. Niso trajnostne zaradi tega, ker ne umeščajo prometa in razdelitve prometa med različne subjekte. In tudi ne, zaradi tega, ker kot take niso bile sposobne napolniti tega proračun tako, kot je bilo pričakovati, kljub temu, da je kriza in da se na nek način promet ni nič zvišal, je pač namestitvev sredstev v proračun iz naslova vinjet manjša. To se pravi, kljub temu, da ste toliko načrtovali in da se vožnja ni tako dvignila, je še toliko manjši padec oziroma večji padec sredstev v proračunu. To se pravi, ta zakon je bil nameščen samo zaradi razprave, ker je bila dosti tehtna in marsikaj smo tudi izvedeli, ampak ni niti malo operativen in takšno prinašanje točk za lokalne volitve ne bo nikamor prineslo.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Ne oglašam se običajno v razpravah o infrastrukturi in kakšnih takšnih temah, za katere menim, da jih ne poznam dovolj. Oglasim se le takrat, ko moje lokalno okolje pričakuje, da bom podprla kakšno zadevo - ali v zvezi z železnicami ali cestami. No, pa je bilo tako, da me je navadno nasprotna stran vedno spravila v položaj, kako ničesar ne vem o železnicah ali cestah, pa čeprav sem se za svoje razprave poučila pri strokovnjakih. Ne dovolim pa si obešati odgovornosti za to, kar je poprej govoril dr. Verlič, in zato se oglašam, ki je rekel, da če sem proti temu zakonu, sem proti ne vem čemu vse, pa je vseh deset prioritiet naštel. Nisem proti temu, da se v Sloveniji gradijo ceste. Moja osebna izkušnja je ta, da opazim razliko, recimo med Mestno občino Maribor in primestnimi občinami, tudi po tem, da imajo primestne občine boljšo infrastrukturo, kot mesto Maribor. Ampak, tisto, kar je tudi nedopustno in na kar je treba reagirati, so danes večkrat ponovljeni očitki o tem, da razpravljamo v petek, da ni predstavnikov Vlade in da predstavniki Vlade molčijo. Jaz sem navajena, da zakoni, za katere se jaz zanimam, po pravilu prihajajo na spored ob petkih. Cel prejšnji mandat - zakoni o šolstvu in kulturi, vedno ob petkih. Po pravilu so predstavniki Vlade molčali, po pravilu moj sogovornik pri zakonih ni bil minister, ampak so bili državni sekretarji ali direktorji direktoriatov. Po poslovniku. Pa veste, zakaj in kdaj smo to spremenili.

Če bi govorili sedaj še o tem, kar je v zakonu zapisanega in zaradi česar ne bom podprla tega zakona. Soglašam s tistimi, ki menijo, da mora neka načrtnost, neka strategija, neka vizija vladati v teh rečeh. Zakon govori o načrtih od

leta 2012 do leta 2030. Jaz tega ne vidim tako, da bi lahko reševal te zadeve ta zakon. Je pa vendarle to stvar resolucije o nacionalnem programu gradnje cest, verjetno.

Če pogledam 8. člen me je pa kar živa groza. Ko se spomnim očitkov o tem, kako govorite, da se povečuje za čas te vlade zadolževanje. Kje pa finančne vire iščete za gradnjo? Z zadolževanjem. Zagotavljajo se v proračunu Slovenije z zadolževanjem, iz evropskih sredstev iz cestnin, ki se, vprašanje, kako bodo gibale glede na vse to, kar vemo, pa tudi iz sredstev, zagotovljenih na podlagi javno-zasebnega partnerstva, ampak pazite, ali lokalnih skupnosti skladno z zakonom, ki urejajo to področje. Sami zelo radi očitajte, da ne more zakon, ki ga sprejemamo v Državnem zboru, posegati v načrtovanje porabe sredstev lokalnih skupnosti. Tu predlagate natanko to. In ne zameriti, ne se slepiti s temi, ne se zgovarjati, kako je grda koalicija, tista, ki noče sprejemati dobrih predlogov Slovenske demokratske stranke. Meni je zelo žal. Jaz bi bila vesela, če bi lahko za kakšen zakon mirne vesti dvignila roko in rekla, to pa je res tak zakon, ob katerem se lahko različni interesi združijo in jih podpremo. Ampak oprostite, cela vrsta zakonov je sedaj že šla čez to proceduro, tudi skozi plačno obravnavo, da smo več ur govorili o tem in se morali nenehno braniti samo, kako smo mi grdi, ki nočemo razumeti dobrih namenov. Jaz bi vendarle rekla še tisto, ker je danes prišla do izraza, tudi bolečina, kdo ima oblast. Pustite, da ta vlada pripravi zakone in ukrepe. Pred volivci bo odgovarjala in se potegovala za zaupanje na naslednjih volitvah. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Dr. Peter Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Najprej, kar se tiče odgovornosti. Najbrž lahko tudi vi pustite opoziciji Slovenski demokratski stranki, da skladno s Poslovníkom tudi predlaga zakone v proceduro. Verjetno so, to mi je danes kar všeč, paket prometnih zakonov, mi je res všeč ta izraz, najbrž je ustrezal nekim poslovníškim določilom, če ne, verjetno predsednik Državnega zbora ne bi dovolil te razprave. Verjetno ne. Verjetno pa, sem prepričan, da nikoli ne bi spustil takega zakona, kot ga je prej omenil, z enim členom, "da se rešujejo vsi problemi". Toliko pa spoštujem avtoriteto predsednika Državnega zbora, da je to bila zdaj bolj že šala za petkovo pozno popoldne.

Kar se tiče tega predloga, glede finančnih virov, moram reči, da sem pravzaprav vesel, ko sem pogledal mnenje Vlade, in sem tukaj malo začuden. Poglejte, takole pravi, Vlada Republike Slovenije sicer ne nasprotuje predlaganemu pristopu zagotavljanja finančnih virov v daljšem časovnem obdobju za razvoj omrežja državnih cest. Na nek način je tudi tak pristop financiranja za Vlado nekako sprejemljiv. Poglejte, ko se pogovarjamo o teh stvareh, pač moramo stvari uravnotežiti.

Žal, pa res moram še enkrat ponoviti, oprostite, če se zavrne zakon, predlog zakona, se ga zavrne v vseh členih. Če pa je v nekem delu dober, potem se pa reče, v tem delu je dober, mislimo, da so prioritete prave. Potem seveda je logičen zaključek ta, da je s tem dovolj dober, da ga lahko spustimo naprej v proceduro in vse te razloge, glede financiranja, umeščanja v prostor, skratka vse te dileme, ki so, se še odprejo, se še potem v nadaljnjih fazah izboljšajo in tukaj normalno, seveda, tukaj pa, če smo že prej ugotovili, da so ti odseki in da se jim ne nasprotuje. Pojdimo naprej za zakonom in tista nasprotja, ki se vam zdijo slaba v tem zakonu, pač popravimo. To pa je tudi normalna parlamentarna procedura.

In še za zaključek glede vinjet in pa trajnosti. Jaz sem enkrat tukaj že v Državnem zboru rekel, pa bi kar ponovil, poskusimo drugo leto za poletno turistično sezono za dva meseca, cestninske postaje so še, od Ljubljane do Kopra uvesti navaden cestninski sistem, pa bomo vprašali vse tiste turiste, ki bodo čakali, kaj mislijo o trajnostni politiki slovenskega avtocestnega omrežja, ko bodo tri ure čakali v koloni. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Zaključujem razpravo in dovolite tudi meni na koncu malo šale.

Prepričan sem, da smo razpravljali tako temeljito in tako bogato, da so celo predlagatelji omagali in na koncu nas je ostalo samo še osem, med temi dva predlagatelja, v Državnem zboru. Vem, da je to tudi zaradi tega, ker danes ne glasujemo. Vendar moja skromna pripomba, kdaj bi se tudi brez veliko besed dalo več povedati.

O predlogu zakona in o tem, ali je primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom zbora odločali v torek, zato s tem prekinjam to točko dnevnega reda in tudi današnjo sejo zbora. Zbor bomo nadaljevali v torek, 2. februarja, ob 9. uri. Hvala vsem in lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 29. JANUARJA 2010 OB 18.52 IN SE JE NADALJEVALA 2. FEBRUARJA 2010 OB 10.50.)

/32. TOČKA DNEVNEGA REDA - POROČILO O DELU KOMISIJE ZA NADZOR OBVEŠČEVALNIH IN VARNOSTNIH SLUŽB ZA LETO 2008 (TAJNO, EPA 741-V) - Obravnava brez navzočnosti javnosti./

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci.

Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O POTREBNI VEČINI ZA RATIFIKACIJO ARBITRAŽNEGA SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE HRVAŠKE, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Francem Bogovičem. V zvezi

s tem predlogom zakona Odbor za zunanjo politiko predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem podpredsedniku Francu Juriju za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

Prosim.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Kolegi in kolegice.

Odbor za zunanjo politiko je na 24. seji dne 14. 1. 2010 obravnaval Predlog zakona o potrebni večini za ratifikacijo Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške, ki ga je Državnemu zboru dne 17. novembra 2009 v obravnavo predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Francem Bogovičem. Odboru je bilo o predlogu zakona posredovano pisno mnenje Zakonodajno-pravne službe, pisno mnenje Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve in pisno mnenje Vlade.

Na seji odbora je predstavnik predlagatelja mag. Radovan Žerjav pojasnil, da na podlagi 86. člena Ustave predlagatelj predlaga Državnemu zboru v sprejem predlog zakona, s katerim bi se določila dvotretjinska večina vseh poslancev Državnega zbora, potrebna za sprejem Predloga zakona o ratifikaciji arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške.

Minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar je kot predstavnik Vlade povedal, da Vlada predloga zakona ne podpira. Mnenje Vlade pa ja podrobneje utemeljil dr. Janez Pogorelec, direktor Službe Vlade za zakonodajo, ki je pojasnil, da Vlada v celoti podpira mnenje Zakonodajno-pravne službe.

Predstavnik Državnega sveta Vincenc Otoničar, predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve je predstavil mnenje komisije, ki ni podprla predloga zakona.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe Katarina Kralj je predstavila pisno mnenje ZPS, iz katerega izhaja, da obstajajo resni pomisleki glede ustavne dopustnosti sprejema zakona, ki bi sam določal potrebno večino za sprejem drugega zakona, pri čemer je zelo vprašljivo tudi pravno učinkovanje takšnega zakona, saj kršitev zakonsko oziroma poslovniško določenih pravil zakonodajnega postopka po ustaljeni ustavosodni praksi praviloma ni pravno sankcionirana. Zakonodajno-pravna služba najprej na načelni ravni odgovarja na prehodno vprašanje, ali sploh je ustavno dopustno sprejeti zakon, ki sam določa večino, ki je potrebna za sprejem drugega zakona. Vprašanje se zastavlja prvič, saj doslej še noben predlog zakona ni določal večine za sprejem drugega predloga zakona.

Zakonodajno-pravna služba meni, da Ustava kot najvišji pravni akt v državi nesporno lahko določa zahtevnejšo večino, kot je določena v 86. členu Ustave, vendar razlage 86. člena Ustava vnašajo dvom v dopustnost zakonskega predpisovanja potrebne večine za sprejem zakona.

Iz zgodovinske in namenske razlage ustavne določbe izhaja, da je bil namen ustavodajalca določiti možnost, da zakon lahko predpiše zahtevnejšo večino za sprejem drugih obdavčitev iz pristojnosti Državnega zbora, med katere sodijo zlasti odločitve v zvezi z volitvami in imenovanji nosilcev javnih funkcij, da pa to ne velja za sprejem zakonov tudi ob uporabi sistematične razlage, je predpisovanje zahtevnejše večine za sprejem zakona pridržano le Ustavi. Gre torej za ustavno materijo, 86. člen Ustave je treba razlagati tudi v povezavi z 2. odstavkom 91. Ustave, ki določa, da mora za sprejem zakona pri ponovnem odločanju za odločilni veto glasovati večina vseh poslancev, razen, če Ustava za sprejem obravnavanega zakona predvideva večje število glasov. Posledično po mnenju ZPS, to pomeni, da zahtevnejšo večino za sprejem zakona lahko predpiše samo Ustava in ne zakon ali drugi pravni akt hierarhično nižji od Ustave.

V nadaljevanju se je sledila razprava poslank in poslancev. Predstavniki opozicijskih in poslanskih skupin so izrazili podporo sprejemu predloga zakona. Predstavniki koalicijskih poslanskih skupin predloga zakona niso podprli v celoti, so se strinjali z mnenjem ZPS, ki je po njihovem mnenju zelo dobro obrazložila, zaradi katerih razlogov sprejem zakona ni mogoč.

Po zaključeni razpravi je odbor v skladu z drugim odstavkom 128. člena Poslovnika sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja zakona mag. Radovanu Žerjavu za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega telesa. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik.

Določitev teritorija in razglasitev suverenosti ljudstva na njenem teritoriju je suverena pravica Republike Slovenije. Oboje je razglasila Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. Suverenost ljudstva je določena s prvim razdelkom, teritorij Republike Slovenije pa z njenim drugim razdelkom. Meje z Italijo, Avstrijo in Madžarsko so bile v Jugoslaviji urejene z mednarodnimi pogodabami med Avstrijo, Italijo in Madžarsko ter Jugoslavijo na drugi strani. Ob osamosvojitvi je te meje, ki jih je Jugoslavija s temi državami uredila z mednarodnimi pogodbami, Slovenija določila kot svoje državne meje z drugim razdelkom Temeljne ustavne listine. V času sprejetja Temeljne ustavne listine, torej v času osamosvojitve Slovenija, namreč še ni bila naslednica mednarodnih pogodb, ki jih je sklenila Jugoslavija, zato le-te zanjo kot samostojno državo še niso veljale. Ravno zato je bilo treba meje določiti s Temeljno ustavno listino. Temeljna ustavna listina torej na novo določa meje Republike Slovenije, pri čemer sicer izhaja iz meja z

Italijo, Avstrijo in Madžarsko, ki so bile določene kot meje med temi državami in bivšo Jugoslavijo ter iz meje med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško v okviru dotedanje Jugoslavije, za katero vemo, da je bila določena le na kopnem, na morju pa nikoli.

Arbitražni sporazum tako v svojem 3. členu daje arbitrom pooblastilo za določitev poteka meje na kopnem in določitev meje na morju. Arbitražni sporazum je mednarodna pogodba, na podlagi katere bo sprejeta odločitev arbitražnega sodišča. Drugi razdelek Temeljne ustavne listine bo dopolnila s tem, da bo določila mejo na morju. Meja na morju se bo torej prvič in na novo določila, saj do sedaj še ni bila določena. S to določitvijo se bo torej dopolnil drugi razdelek Temeljne ustavne listine oziroma sama Ustava, če hočete. V tem primeru gre brez dvoma za prenos izvrševanja dela suverenih pravic na nek subjekt izven naše državne pristojnosti. Arbitražni sporazum torej v tej točki posega v suverene pravice Republike Slovenije, torej v drugi razdelek Temeljne ustavne listine, ki določa meje Republike Slovenije.

Spoštovani. Arbitri ne bodo določali poteka meje, določali bodo mejo na morju in v zgodovini Slovenije bomo tako prvič določili mejo na morju. In kakorkoli obračamo ali kakorkoli se sprenevedamo gre za prenos suverenih pravic Republike Slovenije na nekoga drugega izven naše države. Vse to so seveda trdni argumenti, da bi ratifikacija arbitražnega sporazuma v Državnem zboru tako ali tako morala potekati z dvotretjinsko večino že po obstoječi določbi 3.a člena Ustave.

Spoštovane poslanke in poslanci! Pred nami je eno izmed pomembnejših vprašanj v zgodovini Slovenije, saj bo odločitev arbitražnega sodišča lahko tudi v škodo Slovenije in njenih vitalnih nacionalnih interesov. Od te odločitve bo odvisno, ali bo Slovenija še naprej pomorska država. Zaradi tega se moramo v politiki pri tako pomembnem trenutku in vprašanju odločiti odgovorno in državotvorno ter doseči širok politični nacionalni konsenz, ki bi zaradi teže odločitve dal legitimost takšni ratifikaciji, preglasovanju v takih primerih, po naši oceni, ne pride v poštev. Zavestno se moramo odločiti, da bomo o tako pomembnem dokumentu, kot je arbitražni sporazum, odločali z 2/3 večino. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Matjaž Zanoškar bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoјencev.

Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi!

Dovolite, da vam predstavim stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga zakona o potrebni večini za ratifikacijo Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado

Republike Hrvaške. Gordijski vozeli za iskanje poti za rešitev vprašanja meje med republikama je po skoraj 19. letih razvozan s podpisom arbitražnega sporazuma s strani predsednikov vlad obeh republik. Ratifikacijski sporazumi so v teku, vendar dvomim in zadržki o tako pomembni nacionalni zadevi, kot je vprašanje ozemlja države, še zdaleč niso odpravljene, ne v stroki ne v politiki in tudi ne v širši javnosti, in sicer v nobeni od vpletenih držav. Poslanci Poslanske skupine DeSUS pričakujemo, da se bodo dileme vsaj v minimalnem obsegu odpravile potem, ko bo svoje o Arbitražnem sporazumu povedali tudi Ustavno sodišče in državljani in državljanke na predvidenem referendumu. Tako, da bo tudi Državnemu zboru, poslancem, ko bomo odločali o sami ratifikaciji, dan jasnejšo usmeritev za sprejem odločitve o ratifikaciji.

V Poslanski skupini DeSUS se strinjamo s predlagateljem, da je pomen vsebine Arbitražnega sporazuma takšne narave in teže, da bi se o njegovi ratifikaciji moralo odločiti z 2/3 večino vseh poslancev, s čemer bi se dosegla nadstrankarska enotnost in kvalificirano soglasje predstavnikov ljudstva. Vendar pa se je treba vprašati, ali je pravna predloga, ki jo predlaga poslancem, pravilna izbira, ki je bila z vidika ustavnosti tudi zadostna in vzdržna. Pozitivnega odgovora na to vprašanje v Poslanski skupini DeSUS ne moremo dati, saj smo presodili, da obstajajo v resnici pomisleki zoper ustavno dopustnost sprejemanja zakona, za kar obstaja več argumentov, ki so jih v svojih mnenjih nanizali strokovne službe Državnega zbora, Vlade in tudi drugi strokovnjaki. Tako se strinjamo z ugotovitvijo in obrazložitvijo pravne stroke, da 86. člen Ustave zgolj v osnovnem jezikovnem smislu daje možnosti z zakonom predpisati drugačno večino od navadne za sprejem zakonov, drugih določitev in ratifikacij mednarodnih pogodb in da je za to treba izbrati namen te določbe tudi na podlagi drugih metod razlage in pravnih pravil.

Nadaljnji argument, ki ga je moč izluščiti iz vsebine pravnih mnenj, je splošno pravilo, v skladu s katerim ni dopustno, da se pravni akt, ki se sprejema z manj zahtevno večino, zakonodajalca zavezal k sprejemanju pravnega akta, ki se sprejema z zahtevnejšo večino. Da za ratifikacijo zadošča navadna večina, velja spomniti to, da pri Arbitražnem sporazumu ne gre za prenos nekih suverenih pravic na mednarodne organizacije, ker v prvi vrsti sploh ne gre za novo določenih mnenj. Drugič pa, ad hoc arbitražno razsodišče ne odgovarja mednarodnopravnim entitetam po merilih mednarodnega prava. Poleg tega je znano, da nekatere države tovrstne sporazume sklepajo celo na ravni vlade, s podpisom med vladami. Nenazadnje je vredno omeniti tudi dejstvo, da arbitražni sporazum med Slovenijo in Hrvaško uživa tudi podporo Evropske unije in drugih mednarodnih subjektov.

V Poslanski skupini DeSUS zato predloga zakona ne bomo podprli. Podprli pa bomo sklep odbora, ki pravi, da predlog

zakona o potrebni večini ratifikacija Arbitražnega sporazuma med Slovenijo in Hrvaško ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Zmago Jelinčič Plemeniti bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa za besedo.

Zdaj ves čas poskušamo, kako naj bodo strokovnjaki tisti, ki odločajo o vsem skupaj, enostavno, ker večina v Državnem zboru nima poguma, da bi sama odločala o usodi lastne domovine, zato je treba iskati takšna in drugačna pravna mnenja, samo zato, da se bomo izgovorili, saj so strokovnjaki rekli tako. Ko je govorjeno, da sporazum uživa podporo Evropske unije in drugih mednarodnih subjektov, je to samo podlo in prestrašeno in hlapčevsko. Kajti, kaj nas briga, kaj dela Evropa in kaj govori. Evropi je za lastne interese, ne pa za interese Slovenije. In za večino tukaj notri v parlamentu je tudi tako, več jih brigajo vsi drugi interesi kot interesi lastne domovine. "Fučka" se vam, gospoda, kaj bo z našo domovino. In mislim, da je smiselno in nujno treba podpreti ta zakon, ki določa dvotretjinsko večino ob glasovanju o vsem skupaj. Tudi mnenja, tako Vlade kot Zakonodajno-pravne službe, se ukvarjajo s tehnikalijami, vsebine se izogibajo. Kajti vsebina je tista, ki govori o naši domovini. Moja je. Vaša mogoče ni. Mogoče se že učite hrvaško. Mogoče ste že tako pripravili kakšno žlahto tam dol na jugu, da vas bodo vzeli v svoj zakup, ko bodo prišli sem in bodo zahtevali hrvaški govor v Sloveniji. Temu se bližamo. In to delate. In porivate nas v ta objem bivšega Balkana, nazaj, zato, ker so vam v Evropi tako rekli. Oni se strinjajo s tem, oni podpirajo ta sporazum.

Človek se vpraša, ali je Državni zbor sploh še zakonodajalec. Ali sploh še sme karkoli predlagati, kajti takoj skočijo po koncu neki hrvaški dušebrižniki in rečejo ne, tega se ne sme, to se ne more, kaj bo pa Ustavno sodišče reklo - kot da so oni alfa in omega vsega. Kot da mi nimamo zdrave pameti, pa bi rekel, da je mogoče res nimamo. Vsaj polovica tukaj notri je nima, znanja o zgodovini tudi ne, še manj, patriotizma, nikakršnega. Vse skupaj je neka žalost, neka beda, neko pritlehno gomazetje v močvirju. Tukaj notri je to. Namesto, da bi rekli, kje smo, kaj smo in zakaj smo. Meja s Hrvaško nikoli po letu 1918 ni bila določena, ker so nam vedno kradli slovensko ozemlje. Zanimivo je, da so v drugi svetovni vojni nemški nacistični upravitelji primorske pokrajine, enote Adriatisches Küstenland zahtevali, da se Istra in trije kvarnerski otoki priključijo tistemu delu, kamor je sodilo slovensko nacionalno ozemlje, ker so nacisti vedeli, kje je naše ozemlje, naši zdaj pa ne veste. Ali so vam komunisti tako sprali možgane ali kaj?! Ali vam je vseeno, ali še vedno

trobite v tisti rog bratstva in jedinstva in ko greste na hrvatijo se vam kar hlače tresejo in ne veste, kaj bi, pa se slinite, da bi jim ja bolj zlezli nekam! Mislim, da je to žalostno, prekletu žalostno je to. In to počnete gospodje iz koalicije, ker vam je vseeno za domovino. Vi pravite, se bomo že znašli, saj bomo v tem mandatu nabrali še kaj denarja v žepe, potem je pa tako vseeno, kako bomo govorili, saj še slovensko ne znamo dobro govoriti, bomo govorili pa kakšen drug jezik enako slabo. To je tista beda, to je tista beda tukaj notri v Državnem zboru, ki bi moral biti cvet slovenskega naroda in cvet tistega, ki ima najbolj patriotska čustva do svoje domovine. Ne, "fučka" se vam, enostavno pa naj gre tja "kamor je šel bik, naj gre še štrik". Ustvarjate veliko nezavisno državo Hrvaško. Hrvatje samo ploskajo in se smejejo, ko gledajo kakšna teleta in kakšni ignoranti sedijo v Državnem zboru Republike Slovenije, da sploh ne govorim o naši vladi, tako nizkega nivoja in tako malo duha, korajže, pameti. Mislim, grozljivo. Mi bomo podprli ta zakon, vem pa, da ne bo šel skozi, kajti treba je nastavlјati rit vsem.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Anton Anderlič bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

ANTON ANDERLIČ: Poslanci Liberalne demokracije Slovenije bomo podprli predlog sklepa matičnega delovnega telesa, da zakon, ki je predlagan, ni potreben in da ne dosega tistega, kar bi po razlagah nekaterih hoteli dopovedati slovenski javnosti, da na kakršenkoli način bolj ščiti slovenske interese kot so pa uradna stališča in aktivnosti, ki jih izvajata Vlada Republike Slovenije in tudi Državni zbor. Več kot očitno je, da ni treba danes interpretirati v Državnem zboru kaj naj bi ta sporazum pomenil, gre preprosto za to, da od takrat naprej, ko je sporazum javen in ko se je slovenska javnost lahko prepričala, kaj naj bi Arbitražni sporazum urejal in na kakšen način, kdo naj bi sodeloval v arbitraži, kako bosta sodelovali obe državi, Slovenija in Republika Hrvaška, kjer bosta s svojimi predlogi, s svojimi pobudami, z dokumentacijo, tudi s predlogom za člana arbitraže vsak s svojim sodelovali, da je dovolj garancij, da ne bo prišlo do kakršnihkoli slabosti ali pa očitanih stanj, ki naj bi se domnevno zgodila. Nimamo privilegija v Državnem zboru, kakor tudi ne bodo imeli privilegija državljani in državljanke Republike Slovenije oziroma udeleženci referendumu, ki domnevno bo, da bi določali mejo, najsibo v Državnem zboru najsibo na referendumu. Meje, ki ni določena, ne more enostransko določiti ena država, ampak jo mora določiti v sporazumu z drugo državo oziroma če nista uspešni ti dve, se morata poslužiti nekakšnih oblik posredovanja, pomoči in ena od teh je arbitražna. Jaz bi bil in mi v Liberalni demokraciji bolj veseli, če bi to dosegli z mediacijo. Lahko se tudi zgodi v teku vseh aktivnosti, da bomo

do tega tudi prišli. Ampak, ker vemo in verjamemo, da je zdaj trenutek, ko po 20-ih letih ne smemo zamuditi priložnosti, da bi naredili korak naprej in uredili tisto, kar mnogim vladam na eni in na drugi strani ni uspelo v 20-ih letih, da gre za to, da je vendarle neurejeno vprašanje meje v škodo obeh držav, da onemogoča marsikatero korektnjšo pot, sodelovanje med državama, na gospodarskem, političnem in drugih področjih in zato je na nas, da odločamo. Verjamemo in vemo, da je Slovenija bila pomorska država - je in bo - in vse, kar naj bi se skozi Arbitražni sporazum uredilo, bo tudi to, kar je pravzaprav neka bojazen, torej odprava vsakršnega dvoma, da bi Slovenija lahko kaj izgubila, kar zdaj ima.

Dvotretjinska večina seveda ni tisti usoden limit, kvorum, ki bi bil odločilen za to, da bi bile odločitve v Državnem zboru bolj kvalitetne. Verjamem, da ni nobene zadrege, da vsi, ki mislijo, da je potrebna dvotretjinska večina, da se pridružijo tistim, ki bomo tako ali tako za sporazum glasovali, ki bomo svoj glas dali. In če se zavzemajo za dvotretjinsko večino, je preprosto in enostavno, da dajo svoj glas "za" in bo dvotretjinska večina dosežena. Za našo pravno prakso, za ustavni red in bodoče odločitve v Državnem zboru pa bi bilo narobe, da bi za nek primer urejali posebno večino, kajti veliko je bilo v javnosti tudi strokovnih polemik o tem. Mnenja so izrazito različna.

In kot rečeno, od trenutka naprej, ko je sporazum javen, je po našem mnenju javno prepričanje takšno, da je treba nadaljevati, da je treba iti po poti, ki smo si jo zastavili. Konec koncev bodo tudi odločitve, tako je napovedano, verificirane v zadnji fazi tudi na referendumu. To nas prepričuje v dejstvu, da podpremo predlog sklepa matičnega delovnega telesa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa Darja Lavtižar Bebler bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi. Lep pozdrav tudi ministru in sodelavki in predstavniku Službe Vlade za zakonodajo.

Poslanska skupina Socialnih demokratov se strinja z vsaj tremi poudarki, ki so jih izpostavili predlagatelji v svoji obrazložitvi predlaganega zakona. Prvi je, da gre pri arbitražnem sporazumu nedvomno za eno izmed pomembnejših vprašanj v obdobju samostojne in neodvisne Slovenije. Drugič. Izpostavili so potrebo po doseganju političnega in nacionalnega konsenza. In kot tretje, poudarili so legitimnost ratifikacije. Z vsem tem se Socialni demokrati strinjamo, ampak žal dejanske razmere kažejo, da soglasja zaenkrat ni in to so vse opozicijske stranke tudi jasno povedale. Iz tega

sledi, da tudi sprejem omenjenega zakona, ki bi zahteval absolutno večino za ratifikacijo Arbitražnega sporazuma, ne bi nič spremenil, saj ste se že nekateri vnaprej odločili, da arbitražnega sporazuma pod nobenim pogojem ne boste podprli.

Drug problem pa je, ko govorimo o zakonodajnem postopku oziroma ko govorimo o tem, ali je dejansko dopustno z vidika ustavnosti in zakonitosti predlagati v zakonodajno proceduro zakon s takšno vsebino.

Že pri nastajanju naše ustave v letih 90 in 91 smo se do vprašanja, s kakšno večino naj se sprejemajo posamezni zakoni v Državnem zboru, obnašali zelo tenkočutno. Prav zaradi občutljivosti teme je danes v naši Ustavi posebej natančno določeno, v katerih primerih bo in kdaj se sprejemajo nekateri zakoni z dvema tretjinama glasov vseh poslancev, kdaj z dvema tretjinama navzočih poslancev, kdaj z absolutno večino glasov in kdaj z navadno večino opredeljenih glasov navzočih poslancev. Navadna večina je splošno načelo in s tem je tudi zagotovljena relativno visoka stopnja avtonomije Državnega zbora pri sprejemanju zakonov. Seveda je legitimno razpravljati o vprašanju, ali bi z ratifikacijo arbitražnega sporazuma dejansko prenesli izvrševanja dela suverenih pravic na mednarodne organizacije, o čemer govori 3.A člen Ustave. Pa tudi tukaj obstajajo zelo nasprotujoča si stališča ustavnopravnih strokovnjakov, ki so žal večinoma prepoznavna tudi glede na to, kateri politični opciji so posamezni strokovnjaki bolj naklonjeni. Poleg tega pa je treba upoštevati tudi dejstvo, da je Vlada že predlagala Ustavnemu sodišču, da v postopku ratifikacije mednarodne pogodbe izreče mnenje o njeni skladnosti z Ustavo. Se pravi, da smo s tem pridobili dodatno varovalko, ki bo odločilna za odgovor o tem, ali je ta arbitražni sporazum zakonit in ali je ustavno dopusten. Tretjo varovalko pa predstavlja napovedani referendum, pri katerem je logično, da bo Državni zbor upošteval večinsko voljo ljudstva, pa čeprav bo izražena zgolj na poizvedovalnem oziroma posvetovalnem referendumu.

Naj pa še enkrat poudarim, da se v Poslanski skupini Socialnih demokratov seveda zavedamo, da gre za pomembno vprašanje. Nedvomno je v interesu celotne koalicije, da bi zakon o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma Državni zbor sprejel s čim večjo večino glasov podpore. Vendar pa je iz vseh navedenih vidikov za poslansko skupino proceduralno bistveno napako in sprejeli bi zakon, ki bi določal potrebno večino za sprejem nekega drugega zakona. To bi bila ustavnopravno gledano docela nedopustna kršitev Ustave, še posebej uveljavljenega sistema ustavnosti in zakonitosti v Ustavi. Predlagani sklep matičnega delovnega telesa v Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Jožef Jerovšek bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani gospod predsedujoči, kolegice in kolegi!

Naša poslanska skupina ne bo podprla predloga, ki je bil sprejet na Odboru za zunanjo politiko, da se Arbitražni sporazum ne sprejema s kvalificirano absolutno večino. Namreč, gre za izjemno pomemben dokument, za izjemno pomembno materijo, s katero se v bistvu spreminja tudi nacionalno ozemlje. Teritorij države se lahko spremeni in za takšne zadeve, kot so sprememba teritorija ali poseg v Temeljno ustavno listino, kot za zadevo pravi v jasnem pravnem mnenju bivši ustavni sodnik gospod Čebulj, da gre s tem lahko za poseg v Temeljno ustavno listino, tista je bila sprejeta z dvotretjinsko večino in vsaka njena sprememba mora biti sprejeta z dvotretjinsko večino.

V Poslanski skupini SDS menimo, da je to tudi, ta zakon pomoč Vladi, da se lahko izvleče iz izjemno neugodne situacije, ko je verjela na vsakršne obljube druge strani, ko je sprejela tudi vse pogoje švedskega predsedstva po hitrem umiku slovenskih pomislekov glede nadaljnjih pogajanj hrvaške strani. Mi se moramo zavedati, da je bila pravzaprav Slovenija zaradi panike na Hrvaški strani, zaradi panike v Evropski uniji v izjemno dobrem položaju. Čeprav so nas nekatere države tudi skušale prisiliti, na nek način predlagale umik vseh teh zadržkov, kar je nekritično sprejela tudi slovenska vlada, v nepravem trenutku. Kajti nadaljnji razvoj dogodkov nam priča, da je v trenutku, ko je bila ta obljuba dana, ko je bil podpisan na vladni ravni ta arbitražni sporazum, so stvari začele potekati v popolnoma drugi smeri. Da je hrvaška stran v trenutku postala zopet radikalna, zopet, bi rekel, nekomunikativna, neverodostojna, in da je zelo temeljito izrabila vso to benovolentnost predsednika vlade gospoda Pahorja. Zdaj se gospod Pahor seveda ni v stanju sam izvleči iz te dane situacije. Priča smo tem srečanjem, kjer se bolj skrbi za barvno usklajenost kot pa za slovenske interese. In v takšni situaciji je 2/3 večina pri sprejemu tega arbitražnega sporazuma nujna.

Neki drugi dogodek, ki nas lahko skrbi, je sporočilo kraljevine Švedske, da bo zaprla veleposlaništvi v Republiki Sloveniji. Ko so bili interesi Švedske in švedskega predsedstva, da se Slovenija prikloni njihovim zahtevam, doseženi, je prišlo to sporočilo, da bo Slovenija ena od držav, v kateri se bo zaprlo veleposlaništvo. Vemo, da je švedski zunanji minister Karl Bildt bil vedno na hrvaških pozicijah in na hrvaški strani. In upravičeno lahko domnevamo, da je ta sporazum s tako podporo bil pisan izrazito v korist Hrvaške smeri. Zgodi se lahko, da bo Slovenija pokrivana celo iz Zagreba, s strani Švedske, in to so samo tisti vzporedni dogodki, ki nas napeljujejo k temu, da se vsi skupaj zavedamo, da interese Slovenije moramo braniti, da moramo temeljito

premisлити, v kraj gremo. Zaradi tega je 2/3 večina pri sprejemanju tega Arbitražnega sporazuma nujna.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Franco Juri bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares.

Prosim.

FRANCO JURI: Hvala za besedo. Gospod podpredsednik, gospod minister, kolegi in kolegice Državnega zbora.

Poslanska skupina Zares ne bo podprla Predloga zakona o potrebni večini za ratifikacijo Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške. Predlagatelj se sklicuje na možnost, ki jo po njegovem tolmačenju ponuja 86. člen Ustave Republike Slovenije. Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora pa je v svojem temeljito zapisanem mnenju podala nedvoumne pravne razloge za zavrnitev take interpretacije. Ustava Republike Slovenije jasno opredeljuje področja odločanja s kvalificirano dvotretjinsko večino. To lahko sicer določa tudi zakon, vendar ne na način, ki ga želi precedenčno uveljavljati predlagatelj. 86. člen Ustave se namreč glasi: "Državni zbor sklepa, če ja na seji navzoča večina poslancev. Državni zbor sprejema zakone in druge odločitve ter ratificira mednarodne pogodbe z večino opredeljenih glasov navzočih poslancev, kadar ni z Ustavo ali z zakonom določena drugačne večina." Zakonodajno-pravna služba utemeljeno ugotavlja, da navedenega člena ne gre razumeti kot možnost, da se lahko ad hoc z ad hoc sprejetimi zakoni sproti določa potrebno večino za druge zakona. V svoji utemeljitvi predlagatelj navaja tudi nekaj primerov iz prakse v EU, vendar v nobene, od le-teh ni zaznati predlagateljevih primerljivih rešitev. Večinoma so potrjevanja mednarodnih pogodb prepuščene vladam, predsednikom oziroma suverenim monarhom, le v nekaterih primerih parlamentom. Dvotretjinska večina za ratifikacijo posebnih mednarodnih pogodb, ki se nanašajo na odstopanje suverenosti ali spremembe meje, je predvidena le v dveh od šestih zapisanih primerov, vendar nikjer in nikdar ni bilo potrebne dvotretjinske večine za ratifikacijo medvladnega sporazuma o arbitraži ali o obravnavanju spora na mednarodnem sodišču. Po primerih, ki jih navaja predlagatelj, bi bila Slovenija ob sprejetju takega zakona, ki ga danes obravnavamo, unicum. Mednarodna sodišča, vključno z arbitražnimi, so ustanove, katerim priznavamo vlogo in pristojnost reševanja bilateralno nerešljivih sporov. Slovensko-hrvaški mejni spor je, žal, takšne narave. Do sedaj so se vsa bilateralna prizadevanja izkazala kot neučinkovita, in tudi enoletno oviranje pogajanj s Hrvaško se je izkazalo kot škodljivo.

In če je iz strogo pravnega zornega kota predloženi zakon nevzdržen, je še manj sprejemljiv iz političnega zornega kota. Zakaj? Predlagateljem dvotretjinske večine in ostalima opozicijskima strankama, ki predlog podpirata, ni mar za večje

soglasje ali večjo legitimnost odločitve, kajti vse tri stranke opozicije: Slovenska ljudska stranka, Slovenska demokratska stranka in Slovenska nacionalna stranka, so že jasno in nedvoumno povedale, da sporazumu o arbitraži nasprotujejo. To je nedavno zelo jasno nekaterim tujim veleposlanikom povedal tudi sam predsednik Slovenske demokratske stranke. Iz navedenega spoznanja sledi, da podpora zakonu, ki ga predlaga Slovenska ljudska stranka, bi pomenila danes in tukaj zavrnitev Arbitražnega sporazuma, saj je že sedaj jasno, da je dvotretjinska večina nedosegljiva. Najbrž se tega dobro zaveda tudi opozicija. Njen predlog je zato nesprejemljiv. Sporen je ustavnopravno in sporen je tudi politično. Sporazum bomo poslanci z absolutno večino sprejeli ali zavrgli po dveh korakih, ki pomenita bistveno večje jamstvo glede na ustavnost in podporo oziroma soglasje državljanek in državljanov po presoji Ustavnega sodišča in po posvetovalnem referendumu. Sicer poslanci koalicije smo dolžni prevzeti odgovornost, ki jo nam volivci nalagajo in omogočiti čim prej korektno rešitev dolgotrajnega mejnega spora s sosednjo državo.

Poslanska skupina Zares predloga zakona ne bo podprla. Podprla pa bo sklep, da navedeni predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Jakob Presečnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister, sodelavca Vlade.

Dejstvo je, da bomo poslanci Poslanske skupine SLS glasovali proti predlogu sklepa matičnega odbora in s tem podprli predlog zakona. Prepričani smo, da mora Državni zbor tako pomemben zakon oziroma sporazum, ki bo prinesel določitev meje in bo s tem zapečaten tudi usoda teritorialnega stika z odprtim morjem, sprejemati z enako večino kot vse druge tako imenovane ustavne odločitve, torej z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev, saj bodo rezultati tega sporazuma oziroma odločitev Arbitražnega sporazuma dejansko pomenili dopolnitev drugega razdelka Temeljne ustavne listine.

Poslanci Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke smo ponudili možnost, da bi s sprejemom tega zakona omogočili dodaten premislek pred ratifikacijo škodljivega sporazuma, ki, po našem mnenju, kot je zastavljen in kakor so potekali dogovori okoli njega, ne prinaša pravične rešitve meje s Hrvaško. Predlog za arbitražni sporazum ni v korist Slovenije. O nespornem slovenskem ozemlju in o morju se ne bi smeli pogajati. To je preprosto naše, slovensko. Zgolj in še posebno v naši stranki smo dosledno opozarjali na pomembnost pravičnih izhodišč in pozicij do sosednje države, na pravilno in pravočasno reagiranje ob poseganju sosednje države na

slovensko ozemlje in na pravilno uporabo terminologije glede zahtev o dostopu na odprto morje. Vsaj v dosedanjem dejanju ob dogovoru za arbitražo bi morala slovenska politika z večjim konsenzom in bolj odločno, enako kot ob osamosvojitvi, pokazati, kaj so naše zahteve in katera so naša izhodišča. V primeru teritorialnega stika Slovenije z odprtim morjem, ki je vitalnega pomena za Slovenijo, ker pomeni popolnoma nekaj drugega kot zgolj stik z odprtim morjem, je veliko zavajanja in na drugi strani nerazumevanja bistva problema. Od obljub predsednika Vlade, da bo iskal konsenz vseh političnih strank, tako na koncu ni bilo nič. Po našem mnenju nas hoče Vlada zavesti s svojim stališčem, saj vemo, da je po ratifikaciji za Slovenijo sporazum obvezujoč. Citiram mnenje uglednega pravnika; ko bo enkrat Arbitražni sporazum ratificiran, ga Slovenija mora spoštovati in nobena presoja ustavnosti, na primer ob morebitni spremembi zakonodaje zaradi implementacije sodbe arbitražnega sodišča, ne pride več v poštev oziroma ne more imeti učinkov nad arbitražnim sporazumom prevzete obveznosti. Dejstvo je, da se bo prvič v zgodovini Republike Slovenije odločalo o spremembi teritorija države in njene suverenosti. Sporazum bo posledično pomenil poseganje v temeljno ustavno listino, zato ga mora Državni zbor sprejemati tako kot druge odločitve o suverenosti in ustavnosti. Določanje teritorije države je ustavna materija. Zato bi tudi predpis, katerega posledice bodo posegle v temeljno ustavno listino, moramo sprejemati z 2/3 večino. Kot rečeno, Poslanska skupina bo glasovala priti sklepu matičnega delovnega oziroma predlogu sklepa matičnega delovnega telesa. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

S tem smo končali s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 18. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODIŠČIH.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložil poslanec Miro Petek. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 27. poslank in poslancev s prvo podpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Besedo dajem predlagatelju predloga zakona Miru Petku za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Prosim.

MIRO PETEK: Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi! Predstavnik Vlade, spoštovani podpredsednik Državnega zbora!

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih se s stališča učinkovitejšega sojenja in večje dostopnosti do sodnega varstva uveljavlja nov sodni okraj Ravne na Koroškem in novo okrajno sodišče Ravne na Koroškem. S

tem zakonom posodabljamemo slovensko organiziranost sodišča in se zagotavlja enakomerna geografska razporeditev in večja dostopnost prebivalcev do sodišče. Po veljavnem Zakonu o sodiščih obstoječe okrajno sodišče v Slovenj Gradcu zajema zelo široko področje in pokriva kar štiri upravna območja, poleg Slovenj Gradca tudi Ravne na Koroškem, Dravograd in Radlje ob Dravi, pri čemer je treba poudariti, da je prav okraj Ravne na Koroškem po številu prebivalcev največji upravni okraj na Koroškem. Kljub temu pa so v preteklosti slovenske oblasti spregledale, da bi Mežiški dolini zaradi velikosti pomena in oddaljenosti od drugih sodišč morale dodeliti tudi okrajno sodišče. Upravna enota Ravne na Koroškem obsega teritorij z velikostjo več kot 303 kvadratne kilometre in zajema skorajda 27 tisoč prebivalcev. Za primerjavo naj omenim upravno območje Slovenj Gradec, ki obsega 286 kvadratnih kilometrov in šteje 21 800 prebivalcev. Upravna enota Ravne je po površini na 31. mestu v Sloveniji, po številu prebivalcev pa je na 21. mestu. Zajema štiri občine in 44 naselij. Slovenj Gradec je tudi edino sodno okrožje v državi, ki ima le en sodni okraj in eno okrajno sodišče, to je v Slovenj Gradcu in to okrajno sodišče pokriva celotno regijo, ki je geografsko zelo razvejana. Mnogi kraji ob državni meji so v izraziti prometni osami in dostop do tega edinega okrajnega sodišča je za mnoge prebivalce precej oddaljen. Do nedavnega je bila sodna oblast povsem centralizirana v Slovenj Gradcu, kjer sta bila tudi edina dva notarja, sedaj sta hvala bogu notarski mesti tudi v Radljah ob Dravi in na Ravnah na Koroškem.

Od današnje razprave pričakujem temeljne očitke Vlade in vladajoče koalicije, da bi nov sodni okraj oziroma okrajno sodišče na Ravnah podražilo že tako drago državno upravo. To v tem primeru ne drži. Z ustanovitvijo okrajnega sodišča na Ravnah bi se del sodnikov sedaj velikega Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu preselil na Ravne na Koroškem.

Konec koncev je tudi veliko sodnikov, ki danes sodijo v Slovenj Gradcu, doma iz Raven oziroma Mežiške doline. Novih zaposlitev sodnikov ne bi bilo treba, prav tako ne novih prostorov, saj so v središču Raven na Koroškem prazni državni prostori bivše Agencije za plačilni promet v velikosti 816 kvadratnih metrov, ki so prazni od leta 2003 prazni. V tem času so bili sodniki v Slovenj Gradcu v velikih prostorskih stiskah, in je država gradila nove prostore v tamkajšnji sodni palači. S tem zakonom se Slovenija enakomerneje geografsko porazdeli kar se tiče sodnih okrajev in se omogoči enakopravnejši dostop prebivalcev do sedeža sodišča. Naj poudarim, da okrožno sodišče še vedno ostaja v Slovenj Gradcu, Okrajnemu sodišču v Slovenj Gradcu pa se na Koroškem pridruži še novo okrajno sodišče na Ravnah, to je v največji upravni enoti na Koroškem. S tem sledimo tudi v slovenskem prostoru deklarirani, vendar nikoli povsem uveljavljeni decentralizaciji, kajti decentralizacija ne poteka samo na

ravni Ljubljane in ostalih področij v Sloveniji, temveč tudi znotraj posameznih regij. Ni namreč mogoče pristajati na to, da bi bile vse institucije skoncentrirane v enem samem središču. Varčevanja torej ne gre jemati le z gledišča države in državnega proračuna, postaviti se moramo tudi v kožo državljanov. Približati notarsko službo in sodno oblast ljudem, pomeni, da jim te storitve hkrati tudi pocenimo. Manj stroškov s prevozi, manj izgubljenega časa na poti, hitrejši sodni postopki in posledično manjši sodni zaostanki. Na ta način ljudem olajšamo življenje, in zato smo tukaj - delati v dobro vseh državljanov.

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja.

Gospod Boštjan Škrlec, državni sekretar, izvolite, imate besedo.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, lepo pozdravljeni.

Predlog zakona, ki naj bi ustanovil novo okrajno sodišče na Ravnah na Koroškem, zasleduje cilje, ki jih je predstavil predlagatelj. Ti cilji naj bi bili ekonomičnost in učinkovito sojenje, načelo zagotavljanja pravne varnosti strank in ekonomičnost in hitrost sodnih postopkov.

Vlada tega predloga ne podpira, ker ocenjuje, da ti cilji s predlaganim zakonom ne bodo doseženi. Predlog, ki predlaga ustanovitev novega okrajnega sodišča namreč predstavlja nadaljnjo drobitev mreže okrajnih sodišč, hkrati pa pomeni kadrovske in organizacijske slabitev obstoječega Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu. To sodišče namreč v trenutnem stanju in trenutni sestavi in obsegu uspešno obvladuje pripad in zmanjšuje sodne zaostanke in sodi med eno izmed najbolj učinkovitih okrajnih sodišč v Republiki Sloveniji.

Ustanovitev novega sodišča ne bi bila niti ekonomsko upravičena, to bi namreč predstavljalo nove zaposlitve, ker predlagana 30% premestitev osebja iz sedanjega Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu na novo okrajno sodišče ne bi bila mogoča. Prostori, v katere naj bi se to novo sodišče odselilo, so v proračunu za leto 2010 predvideni za upravni center na postavki Ministrstva za javno upravo. Ob tem pa ni odveč dodati, da prostorski pogoji sedanjega Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu ustrezajo tako po obsegu kot tudi po svoji naravi in funkcionalnosti. Predlagana rešitev, ki predlaga uvedbo novega oziroma ustanovitev novega okrajnega sodišča je tudi v nasprotju z analizo pravosodnega sistema, ki je potekala v tesnem medinstitucionalnem sodelovanju v okviru "twinning projekta". V Zborniku iz leta 2000, ki ima naslov modernizacija pravosodnega sistema Republike Slovenije, je bila namreč opravljena temeljita analiza obstoječega sodnega

in pravosodnega sistema v Republiki Sloveniji in zaključki te analize kažejo na to, da so v preteklosti bila ustanovljena premajhna okrajna sodišča. Torej, okrajna sodišča, ki bi jih že po sedanjem stanju bilo treba ukiniti. Ta analiza ugotavlja, da so manjše sodne enote problematične tako zaradi vprašanja nadomeščanja v primeru izpada sodnikov kot v primeru poslovanja v težjih delovnih stanjih, predvsem imajo tukaj v mislih zapletene postopke, obsežene postopke in netipično kopičenje tovrstnih postopkov. Takšna majhna sodišča tudi onemogočajo specializacijo sodnikov, ki je zaželena. K izogibanju majhnim sodiščem pa govorijo tudi ekonomski razlogi. Namreč, racionalizacija na področju opreme in vzdrževanja ter zgradb je mogoča zgolj v okviru večjih organizacijskih enot. Tudi poročilo Evropske komisije za učinkovitost pravosodja, ki deluje znotraj Sveta Evrope, iz leta 2008, kaže na splošen trend upadanja majhnih sodišč v Evropi. Slovenija je trenutno s številom splošnih sodišč v samem evropskem vrhu, po številu sodišč na 100.000 prebivalcev pa tudi glede geografske razpršenosti teh sodišč je v zgornji polovici evropskih držav.

V zvezi s predlogom ustanovitve novega okrajnega sodišča je bilo v postopku oblikovanja stališča Vlade pridobljeno tudi mnenje Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu, ki prav tako nasprotuje tovrstni ustanovitvi novega sodišča in dejansko drobljenju obstoječega okrajnega sodišča. Okrajno sodišče ocenjuje, da bi bila ta odločitev neracionalna in da bi pomenilo strokovno oslabitev Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu, prav tako pa bi onemogočila specializacijo, na katero bi imela negativne posledice, ne vidijo ekonomske upravičenosti v tem predlogu in vidijo nevarnost za zmanjševanje uspešnosti poslovanja obstoječega okrajnega sodišča. Temu mnenju se je pridružilo tudi Višje sodišče v Celju in enakega mnenja tudi Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Prehajamo na stališča poslanskih skupin. Gospod Milan Gumzar, bo predstavil stališča Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

Prosim.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni, državni sekretar. Predsedujoči. Kolegice in kolegi.

Predlagani zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih bi po mnenju Poslanskega kluba Liberalnih demokratov pripeljal do nepotrebne drobitve mreže okrajnih sodišč, hkrati bi povzročil oslabitev Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu, ki po našem mnenju uspešno zmanjšuje tudi sodne zaostanke. Kljub temu, da predlagatelj predvideva 30% prenos zaposlenih z Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu, bi novo okrajno sodišče s sedežem na Ravnah na Koroškem pomenilo dodatno zaposlovanje in

nove proračunske stroške, kar je sicer v nasprotju s stališči, ki so jih pred kratkim poslanci največje opozicijske stranke predstavili na nedavni izredni seji, namenjeni tako imenovanemu tretjemu paketu protikriznih ukrepov. Ker menimo, da je mreža okrajnih sodišč v Sloveniji ustrezna, ker bi sprejem predlaganega zakona pomenil nove proračunske stroške v času, ko obstaja splošni politični konsenz, da je treba odhodkovno stran proračuna stanjšati ter menimo, da ne obstajajo nikakršni razlogi za odprtje novega okrajnega sodišča na Ravnah na Koroškem, v Poslanskem klubu Liberalnih demokratov predlaganega zakona ne bomo podprli.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Anton Colarič bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

ANTON COLARIČ: Gospod podpredsednik, gospod državni sekretar, kolegice in kolegi.

Predlagatelj poslanski kolega gospod Miro Petek želi, da se z Novelo Zakona o sodiščih določi nov sodni okraj na Ravnah na Koroškem in s tem ustanovi novo okrajno sodišče na Ravnah. V obrazložitvi navaja, da sledi načelu ekonomičnosti in načelu zagotavljanja pravne varnosti strank na tem področju. Prav tako meni, da bi z novo ustanovljenim okrajnim sodiščem olajšali dostop do sodišča strankam, s čimer naj bi se zagotovila tudi večja učinkovitost ustavne pravice do sodnega varstva. Ustanovitev upravičuje tudi s tem, da so na Ravnah ustrezni prazni prostori. Vlada, kot smo malo prej slišali, predlaganim rešitvam nasprotuje, in sicer z argumenti, da ustanovitev novega Okrajne sodišča ni ekonomsko upravičena, ker bi ustanovitev sodišča pomenila nove zaposlitve, kar predlagana 30% premestitev osebja iz Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu brez dodatnih zaposlitev ni mogoča. Onemogočena bi bila specializacija sodnikov po pravnih področjih, zmanjšala bi se tudi kvaliteta sojenja in s tem pravna varnost državljanov in tako naprej.

Zakaj bi drobili mrežo okrajnih sodišč na območju, kjer Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu s 15 zaposlenimi sodniki velja za eno od uspešnejših sodišč z minimalnim številom sodnih zaostankov, ki obvladuje tekoči pripad zadev in zagotavlja učinkovito reševanje zadev v razumnih rokih? Predlaganim spremembam niso naklonjeni tudi na Vrhovnem sodišču, niti ne v Sodnem svetu. Rešitev pa je tudi v nasprotju z analizo slovenskega pravosodnega sistema, ki je bila izdelana v okviru projekta testnega medinstitucionalnega sodelovanja. Temu predlogu nasprotuje tudi predsednica Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu, ki je v javnem odzivu navedla, da bi ustanovitev novega sodišča imela negativne posledice zaposlovanja Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu. Kajti, z ustanovitvijo manjšega sodišča, morda s petimi

sodniki, se ne more zagotoviti ustrezna specializacija sodnikov in se to kasneje odrazi na strokovnosti sodniškega dela in je z vidika pravne varnosti državljanov takšen poseg neprimeren.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da predlagana novela zakona ni primerna za nadaljnjo obravnavo, tudi zato, ker je predlagana rešitev v nasprotju s cilji Vlade, ki smo jih sprejeli z novelo Zakona o sodiščih novembra 2009. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Jožef Jerovšek bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi. Vsi prisotni.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo predlog zakona podprli. Pred nami je prva obravnava predlagane novele Zakona o sodiščih, ki ga je v zakonodajno postopek vložil poslanec Miro Petek. S predlogom novele Zakona o sodiščih se predlaga ustanovitev novega okrajnega sodišča na Ravnah na Koroškem. S predlagano rešitvijo se posega na področje organiziranega sodstva, pri čemer se ta nanaša še na naslednja področja: področja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, zagotavljanja pravne varnosti, enakosti pred zakonom, enako varstvo pravic in pravica do sodnega varstva. Namen ustanovitve novega okrajnega sodišča je olajšati dostopnost do sodišča strankam. S tem bi se zagotovilo večje učinkovitosti ustavne pravice do sodnega varstva, katerega pomemben element je v skladu z judikaturjo Evropskega sodišča za človekove pravice, tudi dostopnost do sodišča. Obenem se bodo znižali stroški strank v postopkih in posledično tudi stroški celotnega postopka. Gre za dopolnitev zakona, ki posega v reorganizacijo okrajnih sodišč, jo posodablja in upošteva velikost teritorija na upravnem območju in število prebivalcev na njem. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke pozdravljamo vse rešitve, s katerimi se na področju organizacije sodišč upošteva enakomerna geografska in prebivalstvena razdelitev območja sodnega okraja, dostopnost prebivalstva do sedeža sodišča. Ob pogledu na organizacijo okrajnih sodišč v Sloveniji, lahko zasledimo, da so posamezna okrajna sodišča dvakrat ali pa trikrat manjša od Okrajnega sodišča Slovenj Gradca in pokrivajo manjši sodni okraj, kot ga pokriva Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu, ki sedaj pokriva celotno Koroško. V Poslanski skupini menimo, da je predlog predlagatelja utemeljen, še posebej ob predpostavki, ki jo navaja predlagatelj, in sicer da so na območju Raven na Koroškem zagotovljene prostorske zmogljivosti. Na Ravnah na Koroškem se nahajajo prazni prostori, ki so v državni lasti, in sicer na naslovu Prežihova 7. V zvezi s predlagano rešitvijo, s katero se določa novi sodni okraj Ravne na

Koroškem ter predlaga ustanovitev, menimo, da na področju kadrovskega zasedb ne bodo potrebne nove zaposlitve, ampak zgolj prerazporeditve že zaposlenih sodnikov in strokovnega ter administrativno-tehničnega osebja oziroma uslužbence. Menimo, da je organizacija sodstva na področju personalnega in stvarnega upravljanja preveč okorna in toga, da bi lahko hitro in fleksibilno odreagirala v spreminjajočih se situacijah. Tudi mi navajamo mnenje iz "twinninga" na področju pravosodja, kjer je bilo ugotovljeno, da so najučinkovitejša srednje velika sodišča, medtem ko se večje enote zaradi svoje velikosti odzivajo preveč nefleksibilno in zamudno. Opozarjamo pa tudi na politično dimenzijo ustanovitve takega okrajnega sodišča, kajti enostavno je nenavadno in ponižujoče do Korošcev, da tista najbolj avtohtona Koroška nima svojega Okrajnega sodišča ima tudi mednarodne implikacije. Namreč nasprotovanje ustanovitvi okrajnega sodišča s strani Vlade, pomeni tudi nasprotovanje politični emancipaciji slovenskega dela Koroške in škoduje boju slovenske manjšine v Avstriji, pri boju za uveljavitev manjšinskih pravic in odločb ustavnega sodišča Avstrije. Takšno ravnanje Vlade je kontinuiteta odnosa do Koroške, povojnih jugoslovanskih oblasti do, namreč, moramo se zavedati, zakaj je do takšne situacije prišlo. Po vojni so jugoslovanske oblasti na Koroškem izselile petkilometrski pas, so prišli kot gestapo, so lahko v pol ure zložili kovček in so jih odpeljali z živinskim vagonom na Kočevsko in tam so bili sedem let, nekatere kmete so ubili na licu mesta. Takratne oblasti so se bale, da bi po vrnitvi iz koncentracijskega taborišča na Kočevskem ljudje začeli vlagati sodne tožbe in vse to in da bi se to obravnavalo na Koroškem. In je bilo treba narediti odmik od Koroške. Zato je krivično. Jaz ne vem, verjetno ste gledali dokumentarec na televiziji Vas na meji, ki poroča, kako brutalno je bil izseljen petkilometrski pas. S tem se je tudi dalo takrat proste roke Avstriji, da je ignorirala manjšinske pravice slovenskih Korošcev, ker se je centralni stik slovenskega naroda na Koroškem prekinil s to brutalno akcijo. In že zaradi vsega tega je iz političnih motivov treba ustanoviti to okrajno sodišče v Ravnah na Koroškem, da bomo dali pomemben simbolni doprinos k boju slovenske manjšine na Koroškem. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Tadej Slapnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares.

Prosim.

TADEJ SLAPNIK: Spoštovani podpredsednik, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Predlagatelj zakona med poglobitnimi razlogi za spremembe in dopolnitve navaja, da je treba dopolniti Zakon o sodiščih, in sicer z določitvijo novega sodnega okraja Ravne na Koroškem. Kot poglobitni razlog za ustanovitev navaja predvsem

pravno varnost strank in enako varstvo pravic v razmerju do pravice do sodnega varstva. Z določitvijo novega sodnega okraja in ustanovitvijo novega okrajnega sodišča naj bi bila upoštevana enakomerna geografska in prebivalstvena razdelitev obeh območij ter dostopnost prebivalstva do sedeža obeh sodišč. Predlagatelj hkrati kot razlog ustanovitve novega okrajnega sodišča navaja razbremenitev Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu, ki je sedaj pristojno za zadeve tudi z območja Raven na Koroškem.

V Poslanski skupini Zares se s predlogom ne strinjamo. Menimo, da predstavlja drobitev mreže okrajnih sodišč, ter kadrovsko in organizacijsko, predvsem pa strokovno slabi Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu. To Okrajno sodišče je namreč eno od uspešnejših sodišč z minimalnim številom sodnih zaostankov. Naj tudi spomnim, da je ob sprejemanju proračuna Poslanska skupina SDS večino sredstev pri amandmajih, ki so jih vlagali, črpala iz sredstev za delovanje sodišč, zato nenadno skrb poslanca iste poslanske skupine za učinkovito in dostopno sodstvo ocenjujemo za lokalno predvolilno obarvano. Kot sem omenil, navedenega predloga v Poslanski skupini Zares ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Gvido Kres bo predstavil stališča Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade. Spoštovani kolegici in kolegi.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo predlog zakona, ki ga je v zakonodajno-pravno proceduro vložil poslanec Miro Petek z namenom, da se določi nov sodni okraj in ustanovi novo okrajno sodišče s sedežem na Ravnah na Koroškem. Predlagatelj poudarja, da je po veljavni zakonodaji sodni okraj, ki ga pokriva sodišče v Slovenj Gradcu, zelo velik, z ustanovitvijo novega sodišča pa bi sodno varstvo bolj približali prebivalcem zgornje Mežiške doline in dosegli večjo učinkovitost sodišč.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se strinjamo z argumenti, da bi predlagana sprememba med drugim tudi zmanjšala prostorsko stisko na Okrajnem sodišču v Slovenj Gradcu, kjer tako ne bo treba dograjevati objekta. V nasprotju z Vlado menimo, da bi s predlagano reorganizacijo dveh okrajnih sodišč sledili načelu ekonomičnosti in hitrosti postopka, prav tako pa načelu zagotavljanja pravne varnosti strank.

Predlagan zakon se nam zdi vredno podpreti, saj je namenjen v dobro ljudi, ki na račun slabega stanja v sodstvu le-temu ne zaupajo več. Sodni zaostanki in drugi problemi v pravosodju rušijo celo zaupanje v obstoj pravne države, kar se nam zdi res zaskrbljujoča. Če bo predlagani zakon vsaj malo

pripomogel k izboljšanju stanja v nekem okolju, če se bo neko sodišče na tak način vsaj malo bolj približalo ljudem in njihovim konkretnim problemom, če se bodo ljudje na račun predlaganega zakona vsaj malo bolj zaupali v sodstvo in trpeli kakšno krivico manj, smo s tem že veliko naredili. Tako se delajo majhni koraki, ki jih je po našem mnenju vredno in treba podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Matjaž Zanoškar pa bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev.
Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Spoštovani predstavniki ministrstva. Kolegice in kolegi.

Dovolite, da predstavim stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih.

Vidimo, da ta predlog spremembe zakona podaja kolega Miro Petek in v tem predlogu navaja nekatere argumente, ki naj bi bili vodilo za ustanovitev novega okrajnega sodišča na Ravnah.

Med temi argumenti predvsem poudarja, da je sodni okraj velik in da ta onemogoča določene vsebinske izpeljave in zagotavljanje vseh sodnih pravic državljanek in državljanov, ki živijo na delu Mežiške doline. V predlogu predvsem poudarja, da bi bila na ta način dosežena večja učinkovitost sojenja na tem področju. Navaja tudi, da bi bila dosežena večja ekonomičnost sodnega sistema in pa dela okrožnega sodišča na Ravnah. Tu gre še za navedbe pravne varnosti in sodnega varstva strank, ki bi bile zaradi približanja tega okrajnega sodišča na Ravnah nekako zagotovljena vsem strankam večja dostopnost.

Lahko rečem to, da Poslanska skupina DeSUS smatra, da so ti argumenti taki, da enostavno ne zdržijo trezne in strokovne presoje. Ko gremo po vseh teh argumentih, lahko za vsakega od teh najdemo tudi protiargumente, ki govorijo, da je uvedba in ustanovitev okrajnega sodišča na Ravnah nesmiselna in nepotrebna. Če gremo k prvemu argumentu, ki poudarja, da je sodni okraj velik in da onemogoča sodno varstvo vseh živečih na tem delu, potem lahko rečemo, da je od Slovenj Gradca do Raven približno 13 kilometrov, da sodišča ne rabimo vsak dan, da ga potrebujemo občasno in da tudi teh 13 kilometrov verjetno ne bi smelo predstavljati velike in prevelike bariere za vse, ki živijo na tem delu. Da je učinkovitost sojenja oziroma da je bila učinkovitost sojenja, v tem primeru, če je bilo okrajno sodišče na Ravnah, dosežena večja, potem lahko rečemo tako, kot smo danes že večkrat slišali v tej dvorani, da je Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu eno najuspešnejših sodišč v Sloveniji. Da so vsi sodni zaostanki v razumnih mejah in da je učinkovitost dobra tudi zaradi tega, ker je zdaj v zasedbi Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu 15 sodnikov, ki se

lahko delijo na specializirane vsebine in je zato ta učinkovitost in kvaliteta absolutno večja. Ne gre tu za dodatno zaščito sodnih pravic, ker ta je dana z delovanjem Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu. Da je argument ekonomičnosti sodnega dela in delovanja okrajnega sodišča dosežen na ta način, da bomo odpirali še eno sodišče na Ravnah, potem je to popolnoma jasno in se da argumentirati, da je to samo dodaten strošek, ki bi stal državo oziroma Ministrstvo za pravosodje, ki bi ga moralo vložiti v to, da bi to okrajno sodišče v Ravnah delovalo. Mi večkrat govorimo o tem, da je okrajnih sodišč mogoče preveč, celo preveč v naši državi in da je vsako širjenje in dodajanje še dodatnega števila okrajnih sodišč zares nesmiselno. Gre za ekonomičnost, o kateri sem govoril, gre za specializiranost sodnikov, ki je omogočena v večjih okrajnih sodiščih, pa nenazadnje tudi za učinkovitost, o kateri sem že govoril.

Če bi predlagatelj imel zares iskreno vizijo o tem, da približa sodno varstvo oziroma da doseže sodno varstvo in učinkovitost prebivalcev na Koroškem, potem bi bilo najbrž smiselno, da poleg tega predloga, danes obravnavamo tudi predlog, da se okrajno sodišče ustanovi v Radljah. Ker, Koroška je povezana, tako kot je bilo povedano, s tremi upravnimi enotami, in tudi Radlje so tisti del, ki je mogoče še bolj oddaljen od centra, torej od Slovenj Gradca, in bi bilo mogoče v tem primeru smiselno omenjati tudi to. Vendar, ko smo slišali vse argumente - vsi ti argumenti govorijo proti ustanovitvi še dodatnih manjših okrajnih sodišč, ker je to nesmiselno in nesprejemljivo.

In mogoče še beseda o Koroški. Tudi Slovenj Gradec je Koroška, tudi Mestna občina Slovenj Gradec - edina mestna občina na Koroškem spada v del Koroške. In od leta 1267, ko je mesto Slovenj Gradec dobilo mestne pravice, je dobilo tudi pravice sodstva, torej sodno oblast. In od tistega davnega leta 1267 se nikoli ta sodna oblast ni selila iz mesta Slovenj Gradec. Torej, gre tudi za neko avtentično pravico, da je sodišče tu in to je vedno bilo in vedno bo, pa ne da bi zdaj nasprotovali, da bi se izključno ne ustanovilo Okrajno sodišče na Ravnah, vendar vsi ti argumenti govorijo nasprotno temu, kar predlaga predlagatelj.

Skratka, predlaganih rešitev v poslanski skupini DeSUS ne bo podprla, saj je to naše mnenje, ki temelji na mnenju Vrhovnega sodišča, ki temelji na mnenju Okrajnega sodišča Slovenj Gradec, ki temelji tudi na sklepu Sodnega sveta in Vlade Republike Slovenije, tako da se nam zdi ta predlog sicer predlog, o katerem bi se dalo razmišljati, razpravljati, predlog, katerega bo najbrž tudi Ministrstvo za pravosodje vzelo pod malo večjo lupo in mogoče na tem predlogu analiziralo smiselnost in racionalnost sedanje sodne mreže v Sloveniji. Tega predloga pa, tako kot sem rekel, v Poslanski skupini DeSUS v tem trenutku ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Kot predlagatelj, izvolite gospod Miro Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa za besedo.

Ko sem kot predlagatelj vložil Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih, s katerim se ustanavlja ta novi sodni okraj, novo sodišče na Ravnah na Koroškem, so me mnogi ljudje po Sloveniji in tui kolegi tukaj v Državnem zboru spraševali, ali je res, da Ravne nimajo sodišča, kako je to mogoče, kaj se je dogajalo v preteklosti. 44 je v Sloveniji okrajnih sodišč in med njimi so tudi zelo zelo mala, mnogo manjša, kot pa bi bilo to okrajno sodišče na Ravnah. Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu ima danes, tukaj smo slišali podatek, 15 sodnikov, po mojih podatkih iz interneta je teh sodnikov 16, zaposlenih na tem sodišču je 51. Potem imamo v Krškem okrajno sodišče 8 sodnikov, zaposlenih je še dodatnih 28 delavcev. Na primer sodišče v Brežicah, zaposlenih je 7 sodnikov plus dodatnih 31 zaposlenih. Se pravi, Krško in Brežice skupaj imata 15 sodnikov toliko kot Slovenj Gradec in 57 zaposlenih. Temu lahko dodamo še na primer Okrajno sodišče v Sevnici. Koliko je v Sevnici sodnikov? 4, zaposlenih 14. Gremo naprej. V Litiji so po tem seznamu 3 sodniki in 13 zaposlenih. Imamo Okrajno sodišče v Trebnjem, 4 sodniki, 19 zaposlenih. In še bi lahko naštevali, Črnomelj 6 sodnikov, 20 zaposlenih, Tolmin 3 sodniki, 17 zaposlenih. In zdaj govoriti o tem, da se okrajna sodišča po Sloveniji drobijo po tem, ko jih imamo 44, da bi bilo okrajno sodišče na Ravnah zelo malo po tem, ko imamo sodišča s tremi sodniki, je brezpredmetno.

Lahko pa se sprašujemo, ali je ta mreža okrajnih sodišč ustrezna, danes smo tukaj slišali, da je ta mreža ustrezna. Če je ta mreža ustrezna, potem dodajmo še eno okrajno sodišče, okrajno sodišče na Ravnah in s tem približajmo sodno varstvo tudi ljudem v zgornjem koncu Koroške oziroma Mežiške doline. Od Slovenj Gradca do Raven je resda 13 km, odvisno po kateri poti greš, lahko greš tudi po daljši, 20 km. Toda iz Koprivne, Tople in Podpece je do Slovenj Gradca 50, 60 km. Tako, da nekih realnih razlogov, zakaj ne bi sprejeli tega zakona, tukaj ni. Lahko pa se pogovarjamo o tem, kako določena sodišča, ki sem jih omenil, združiti ali pa ukiniti. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Bogovič. (Ga ni.) Jurša. (Ni.) Gospod Jerovšek. Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa še enkrat.

Imamo na mizi predlog za ustanovitev okrajnega sodišča na Koroškem. Iz dosedanje razlage kolega Petka je bilo razvidno, da si po trenutni organiziranosti in mreži absolutno zasluži to mesto in da to sodišče bi bilo med srednjimi v Sloveniji.

Mreža sodišč ni vzrok za nasprotovanje s strani koalicije. Če koalicija kakorkoli pristaja na to, ker pravi, da ji je enakopravnost ljudi pri srcu, da je to njihov politični interes, potem se s tem zakonom mora strinjati. Enostavno ni mogoče poiskati razlogov in upravičenj, da bi eni prebivalci Slovenije morali potovati na sodišče 60 km, drugi pa bistveno manj. Kajti s tem so povezani stroški. Jaz tudi razumem župana Slovenj Gradca, da se zavzema za ohranitev vsega, kar je na področju Slovenj Gradca. Vsak župan želi biti velik petelin na dvoru in nerad oddaja pristojnosti. Ampak ne morem se pa tu z nekaterimi razlogi povsem strinjati. Vemo, da je bila nekoč Koroška enotna, do ustanovitve Jugoslavije, in da je cela bila zibelka slovenstva in seveda se je potem iz severnega dela pokrivala tudi sodno. Z nastankom Jugoslavije in ločitvijo Slovenije, da je prišla pod drugo državo in se je celo slovenska manjšina tako sodno razklala, postale so drugačne politične potrebe. In še danes je prav tako pomembno in politično nujno, da ima slovenski del Koroške tudi vse zagotovljene attribute, ki jih imajo drugi deli Slovenije. In že prej sem navedel politični motiv, zakaj Koroška ni dobila sodišča, takrat, ko se je ta mreža ustanavljala. Korošci ob meji, v pet kilometrskem pasu, so bili po drugi svetovni vojni s strani takratne Udbe in partijskih oblasti deležni ali pa so prestali enega najhujših zločinov. Izselitve po metodah Gestapa, ko so prišli sredi noči, udbovci, KNOJ itn., takratni KNOJ, in so ljudi s kovčkom izselili. Morali so kmetije zapustiti, vse pustiti in so jih odselili na zaprto kočevsko. O tem je zelo plastično prikazal dokumentarec na Vas na meji Televizij Slovenija. Po sedmih, desetih letih so se začeli vračati, nekatere so pa na pragu, ker so se temu uprli, ustrelili. In s pet kilometrsko izpraznitvijo meje so takrat prekinili teritorialni stik s slovensko manjšino, ki je bila na oni strani, da ne bi kvarnih vtisov dobivali, kako se razvija demokracija na oni strani. In seveda je bilo logično, da bodo ti ljudje, kljub temu, da so prestali teror brez primere, čiščenje, pobijanje, da bodo vlagali sodne zahteve, ko se bo malo ustavilo in demokratiziralo stanje. In seveda je bilo, te potencialne sodne zahtevne treba odmakniti čim dlje v notranjost države, kajti tam so lokalni ljudje to poznali in bi seveda zbudilo nek javni pritisk na delovanje sodišč. In neokusno je, s strani Vlade, da podpira takšno jugoslovansko politiko. Pravosodno ministrstvo je prvo, ki bi moralo tej zadevi izselitve po vojne, dati tudi nek epilog, tem prebivalcev se opravičiti in nekaj storiti. Sedaj pa vidimo, da so zaradi tega Korošci utrpeli trajne posledice, da jim ni priznana pravica, ki je drugod po Sloveniji priznana - enostaven dostop do sodišča, sodno varstvo, približano sodno varstvo in tako kot sem slišal koalicijo, je približano sodno varstvo poenostavljen dostop do sodišča, strošek, dodaten strošek kot ste navajali. Elementarne človekove pravice prebivalstva so lahko dodaten strošek. Ste v Ustavi brali

načelo enakosti, ki jo naša Ustava zagotavlja. Ali lahko na podlagi tega govorimo, da je spoštovano načelo enakosti in enakih pravi? Ne moremo. Hudo mi je, ko moram poslušati, da so Korošci strošek, da so ljudje strošek, hkrati pa se vsaj načeloma borimo, da bo slovenska manjšina na drugi strani meje deležna pravic, ki jim jih zagotavlja odločba Ustavnega sodišča. Kako se na podlagi takšnih vaših stališč borite za pravice na drugi strani za slovensko manjšino? Ali pošiljate enako sporočilo, kot so po vojni z izselitvijo mejnega pasa, s pobijanjem ljudi na drugo stran? Nas ne briga, kaj se dela na drugi strani meje. Človeški stik bomo prekinili, so takrat rekli, nihče ne bo v Jugoslaviji ali Sloveniji vedel, kaj se dogaja v Sloveniji. In to je bil politični razlog. Danes je pošiljanje napačnih političnih stališč nesprejemljivo. Pravosodno ministrstvo pa je prvo, ki mora delovati v korist dobrega dostopa, enakih pravic državljanov. Opozoriti moram, da sem danes v Dnevniku prebral, da očitno predsednik Vlade ne podpira zadnjih ravnanj ministra v zvezi s tožilstvom in da ga skrbi, da je zagotovil, da je treba ohraniti neodvisnost tožilstva, kar s svojimi ravnanji skuša odvzeti minister Zalar. Na nek način me veseli, da si je nekdo upal, da čisto vse pa zaradi nekih kratkoročnih političnih ciljev vendarle ni možno. Da je Ustava, načelo enakosti sodnega varstva, da so to temeljna načela, na katerih mora temeljiti naš sistem, naša demokracija. In zakonski predlog, ki ga podaja kolega Petek je en predlog le temu, da napake iz preteklosti popravimo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Pukšič. (Ga ni.) Gospod Zanoškar, izvolite.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo.

V glavnem, povedano je bilo vse. Jaz bi se zelo zelo ogradil od razprav, ki v to vnašajo neko politično poanto. Mislím, da tu ni prostora za to, da bi se pogovarjali z nekega političnega stališča, bodisi preteklosti bodisi sedanjosti, čeprav smo danes slišali v tej dvorani, da je predlog spremembe tega zakona in vložitev tega zakona tudi del populizma, del priprav na letošnje lokalne volitve. Tu izhajam izključno iz tega, da je Ministrstvo za pravosodje tisto, ki določa tempo, ki dirigira pravosodno mrežo v Sloveniji in absolutno tisto kompetentno, ki bo odločilo tudi v tem primeru. In v tem primeru se jasno izjasnilo o tem, kaj pomeni dodatno uvajanje števil okrajnih sodišč. Tu gre za popolno zaupanje, ker, mislim, da vodilo vsega tega naj bo stroka. In najbrž imate vi tudi izdelano strategijo, na podlagi katere boste to pravosodno mrežo širili ali celo zmanjševali v naši državi.

In mogoče, da se samo še dotaknem dela, ki gre na rovaš ekonomičnosti. Potem naj rečemo to, da - poglejte, ne bom kritik. Bilo je tudi omenjeno, da vsak župan želi biti nekje

na vrhu petelin. Jaz teh ambicij nimam. Vendar naj rečem tudi s tega stališča, da je mogoče grenak priokus tega, da v Slovenj Gradcu sicer stoji sodna palača, ki ste jo pred leti dogradili, ki ima, kot smo slišali, popolnjeno sistemizacijo delovnih mesta vseh sodnic in sodnikov, da je zelo uspešna v svojem delu, torej v svoji vsebini, da pa je mogoče malo manj uspešna po svoji zunanosti, ker na enem delu fasada že zelo odpada. In pogledjte, če Ministrstvo za pravosodje nima, verjetno ne, toliko denarja, da bi te eminentne stavbe in palače tudi v mestu miru Slovenj Gradcu obnavljalo tako, da bi nam in tudi vam bile v ponos, potem si težko zamišljamo, da bo pokrivalo te stroške, v nekih enotah, ki jih bomo na novo odpirali. In ne samo to, gre še za kup drugih logističnih stvari, ki spadajo v delo enega takšnega novega okrajnega sodišča, tako da tu se absolutno distanciram in ograjujem do političnega segmenta razprave in podpiram vse to, kar je bilo povedno s strani Ministrstva za pravosodje.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Sajovic - oprostite, gospod Petan, ali...

Gospod Miro Petek, kot predlagatelj.

MIRO PETEK: No, ob obstoječi mreži okrajnih sodišče je seveda nujno in pametno, da Ravne dobijo to svoje mesto. Nekatera področja na Koroškem so se v zadnjem času že decentralizirala, in k temu je prispevala tudi država sama.

Pogledjte, ko je bila na oblasti Liberalna demokracija, se je ukinil Davčni urad na Koroškem in so se koroški podjetniki za zahtevnejše zadeve morali voziti v Maribor. Prejšnja Vlada, Vlada Janeza Janše je to napako spoznala in sedaj imamo Davčni urad v Dravogradu, imamo pač Korošci svojo davčno oblast tudi bližje občanom in plačnikom davkov. V lanskem letu je bil ukinjen notariat na Ravnah, škoda, da ni tukaj ministra Zalarja, bi lahko okoli tega povedal kaj več, to kaže tudi na odnos ministra do tega zakona. Komaj smo dobili notariat, notarsko mesto na Ravnah in v Radljah ob Dravi, je s spremembo oblasti prišlo do ukinitve. Minister je spoznal, da je bila to napaka in je ta notariat vrnil nazaj na Ravne. Se pravi, življenje je dinamično in ne vem, zakaj ne bi tem 44 sodnim okrajem dodali še 45. ali pa zreducirali vseh kompletnih 15 okrožnih sodišč v Sloveniji in bi bila zadeva potemtakem rešena. Na ta način pa dobivam občutek, da je Mežiška dolina, da je Koroška, tista prava Koroška, edini del v Sloveniji, ki pač ne more imeti svoje sodne oblasti.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani gospod predsedujoči, za besedo.

Jaz moram reči, da si osebno želim, da bi seveda delovna mesta in pa razvoj določenih regij in pa pokrajin iskali drugje kot pa samo v upravnih, administrativnih zadevah, kajti ravno tisti, ki se danes za to zavzemajo, so najbolj goreči takrat, da je treba seveda v državni, javni upravi stroške zmanjšati, racionalizirati in pa tako pomembno. To se pravi, očitno.

Gospod Jerovšek, želite besedo? Proceduralni predlog? Ne. Hvala lepa. Bom nadaljeval. Prosim, gospod predsedujoči, jaz sem prepričan, da boste zagotovil pogoje za dobro razpravo. Seveda si vsaka občina predvsem pa nekdanje upravne enote, ki kažejo na to, da je bila Slovenija mogoče v preteklosti bolj racionalno organizirana, želijo take državotvorne institucije, vendar trenutek in pa čas za to nista prava.

Jaz sem vesel, da ministrstvo vključno z ministrom dela velike korake na področju reforme sodnega in pravosodnega sistema predvsem zato, da bodo ljudje obravnavani hitreje, učinkoviteje, v skladu z zakonodajo in da bodo seveda do pravice prišli na učinkovit, hiter način. Ni najpomembnejše, ali vsakdo od nas dobi pravico samo v svojem kraju, marsikdaj bi se vsakdo, ki bi želel biti hitreje in prej na vrsti, rade volje peljal nekaj 10 kilometrov drugam, samo da bi bila zadeva končno rešena tako, kot je treba. In to mora biti razmislek v tej državi. Ministrstvo za pravosodje je v tem kratkem času enega leta predlagalo in spravilo skozi številne zakonske ukrepe, ki izboljšujejo delo sodišč, predvsem pa je kvota denarja, ki je bila namenjena delu pravosodnega sistema, ostala enaka s prerazporeditvijo, z iskanjem notranjih rezerv in pa z racionalizacijo. Marsikje se že dogaja, da se sodni zaostanki znižujejo. Mislim, da je to v tem trenutku dobro. Zagotovo pa pride še čas, ko bomo imeli več sredstev, boljše materialne pogoje in se bo nekdanjim upravnim enotam, ena od pomembnih točk so zagotovo tudi Ravne, omogočilo tudi administrativne organe na področju financ sodnikov za prekrške sodišč in še česa. Ta trenutek, mislim, da tisti, ki imamo priložnost delovna mesta iskati predvsem na področjih, kjer bodo gospodarski rezultati vidni učinkoviteje takoj, kjer bo večja dodana vrednost, ne pa samo na področjih, ki prinašajo več administracije in povečujejo stroške javne uprave. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Jerovšek repliko želite?
Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Poglejte, meni se sicer zdi logično, da se gospod Sajovic, župan Tržiča, zavezama za to, da bi Korošci imeli čim dlje do sodišča za zagotavljanje sodnega varstva, ustavnih sodišč. Naša poslanska skupina je bila včeraj v

Tržiču. Ko smo videli, da se ruši Peko za čudne namene, ki ga je občina namenila, in da se je ta občina v zadnjem času izjemno zadolžila, se mi zdi, da se bo on tudi zavzemal, da bi čim dlje od Tržiča bilo sodišče v bodoče, da se ne bi slišalo in mogoče tudi razsojalo o tem, kaj se dogaja. Zaradi tega so pri takšnih zadevah, kot je tudi odmik sodišča od Raven, za potrebe Korošcev so vedno zadaj politični interesi. Jaz sem nekatere politične interese navedel. Čudim se sedaj odsotnemu županu Zanoškarju, da se ograjuje od političnih ozadij. Od tega, kar je bilo narejeno, kar sem jaz navajal, na meji takratnim prebivalstvom na 5 kilometrskem pasu po osamosvojitvi, da so bili izseljeni, od tega se nihče tu ne more ograditi. To so krivice, ki so v nebo vpijoče in bi jih morali ne tako 40 let skrivati, ampak bi jih moralo pravosodje kolikor se da popraviti, ne pa ograjevati se od tega. Zatorej še enkrat k tej repliki. Vsi tisti, ki nastopate tako, kot gospod Sajovic, tukaj so politični interesi, če se nekdo zavzema za odmik sodišča čim dlje. Zato, ker o konkretnih zadevah, ki so neprijetne, si želi, da bo čim bolj pozabljeno in da bodo čim večji možni politični pritiski na dotično sodišče, ki je izven avtohtonega okrožja. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: To ni bila replika, bila je razprava gospod Jerovšek. Imate proceduralni predlog, gospod Sajovic?

Izvolite.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa.

Jaz bi pa prijavil repliko, ker ste pravkar ocenil, da je to razprava, ne replika, bi na trditve, v katerih sem bil osebno imenovan, rad odgovoril. Mislím, da je tako prav, bom pa uporabil nekoliko drugačen ton, kot pa moj sogovornik in jaz sem prepričan, da je prav, da mi daste besedo, da na te trditve odgovorim.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Sajovic, jaz vam bom dal izjemoma repliko na repliko. Ta razprava, ki jo je imel gospod Jerovšek, ni bila načrtovana je bila izsiljena.

Prosim, izjemoma dajem repliko na repliko.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, vesel sem vaše dobrohotnosti.

Jaz sem bil vesel včerajšnjega obiska v Tržiču. Žal niste čutili potrebe, da bi se mogoče sestali tudi z županom, da bi vam predstavil največji evropski kohezijski projekt med 18-imi gorenjskimi občinami, kar 25 milijonov vreden, dobro napreduje. V letošnjem letu bo končan. Tržič res nima sodišča, so bili pa ravno eminentni predstavniki vaše stranke na sodiščih v Kranju že večkrat pravnomočno obsojeni, pa spoznani tudi za pravno .../Nerazumljivo./... in pa še kaj. Sem pa seveda žal pri 50-ih letih še nisem bil pravnomočno obsojen, kljub temu, da sem šele zdaj postal pravi politik, kajti v

predvolilnem času sem dobil kar nekaj ovadb in se vam zanje najlepše zahvaljujem.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Zdaj smo pa že res daleč zašli od teme, ki je na dnevnem redu. Besedo ima gospod Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo. Spoštovani!

V Sloveniji je praksa, da so okrajna sodišča tam, kjer so sedeži upravnih enot, razen, kjer so majhne upravne enote, tam to ni možno. Res pa je...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Petan. Napaka je pri vodenju časa. In prosim, da se za trenutek izklopite. Izvolite.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo.

Torej, v Sloveniji je praksa ali običaj ali standard, da so okrajna sodišča tam, kjer so sedeži tudi upravnih enot razen v primerih, ko so upravne enote z majhnim številom prebivalcev. Tam sta potem mogoče združeni dve. Moram priznati, da sem bil ne malo presenečen, ko je pred par meseci kolega Petek povedal, da na Ravnah na Koroškem nimajo okrajnega sodišča. Prvo, kar sem naredil, sem ga vprašal, koliko prebivalcev pa potem imate tam v Mežiški dolini. Je dejal, mislim, da 27 tisoč. Po mojem poznavanju bi bilo to, če izvzamemo ta velika mesta, kjer so tudi okrajna sodišča, eno sodišče, če bi bilo na Ravnah, ki ne bi imelo najmanjšega števila prebivalcev, ampak bi pokrivalo kar primerno število prebivalcev.

To, da pa recimo Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu, ki sedaj pokriva tudi Ravne na Koroškem, pokriva tudi Dravograd, Radlje in pa Slovenj Gradec, kar je več kot 80 tisoč prebivalcev, mislim pa, da sodišče vzame zopet velika mesta, je pa malo. To je prav gotovo velikost za okrožno sodišče. Kolikor poznam je v Slovenj Gradcu na isti površini za isto število prebivalcev tako okrajno kot tudi okrožno sodišče. To mislim, da takih primerov v Sloveniji ni več. Mislim, da je to zdelo neobičajno še posebej v tem našem času, ko govorimo o večji dostopnosti do sodišč in pa do sodnega varstva v nekem sprejemljivem času. Seveda, nekaj sodišč ni nujno, da bi to prineslo tudi sodno varstvo v bolj realnem času, ampak vseeno ni pa to normalno, da na Koroškem imajo samo eno sodišče za 75 tisoč prebivalcev na okrajnem nivoju.

Dejstvo je, da to, kar je povedal eden od predhodnikov, da ni zanemarljivo dejstvo, da je to mejno področje in da za nas ne more biti vseeno, kaj se dogaja na drugi strani te mejne črta, kjer živi slovenska manjšina in se slovenske manjšina bori za pravice, za institucije v slovenskem jeziku, v jeziku manjšine, medtem ko pri nas doma v matični državi to področje, ki je tudi opredeljeno kot Koroška, lahko rečemo, da nima vseh tistih institucij, da mreža ni tako razvejanja, kot

je mogoče na drugih področjih Slovenije. Menim, da to ravno neko dobro sporočilo ni, ko naši rojaki na drugi strani meje v Avstriji zahtevajo tudi določene pravice in inštitucije, ki bi jih manjšina naj imela. Zato podpiram ta predlog tega zakona in ta prizadevanja, da bi tudi Mežiška dolina imela svoje okrajno sodišče. Kajti, menim, da pri 27.000 prebivalcih to ne bi bilo nič nenavadnega, nič posebnega. In noben privilegij ne bi bil za to področje, če bi tam imeli svoje okrajno sodišče.

Želim pa v istem dahu tudi povedati, da to ni mišljeno kot kritika dosedanjega dela Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu, daleč od tega. Mislim, da sem še najmanj poklican, da sodim, kako dela Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu. To povedo prebivalci, ki spadajo na to območje, ki ga pokriva Okrajno sodišče. To naj oni povedo. Na splošno gledano, kakšna je mreža v Sloveniji, menim, da je ta predlog zakona popolnoma upravičen.

Jaz ga podpiram in seveda bom glasoval za. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Imate kot predlagatelj, gospod Petek, izvolite.

MIRO PETEK: Hvala lepa.

Danes smo tukaj slišali od kdaj imajo v Slovenj Gradcu sodišče. Res je, zgodovinski podatki so točni, toda treba je dodati, da je Mežiška dolina v času Avstro Ogrske sodila pod sodno oblast v Velikovcu, nato, po II. svetovni vojni, pa je bilo sodišče na Prevaljah, in šele zadnjih nekaj deset let je sodna oblast za ta del Koroške v Slovenj Gradcu. Vemo tudi iz zgodovine, zakaj je Mežiška dolina bila izločena iz plebiscitnega ozemlja leta 1920, letos ravno praznujemo 90. let tega plebiscita. Zato, ker so tukaj živeli izjemno zavedni Slovenci. In takrat so velesile dobro vedele, da bi se lahko plebiscit nagnil v prid takratne Jugoslavije. Zato so pač Koroško oziroma Mežiško dolino z Jezerskim izločili iz tega plebiscitnega področja. Ravne so danes tudi največje mesto na Koroškem. Koroška ima drugačne meje, kot jih je imel včasih. Danes se je spremenila geografija in tudi politična geografija, hvala bogu. Na drugi strani pa sam razumem, zakaj Ravne v preteklosti niso bile deležne niti te najnižje stopnje sodne oblasti. Ravne so bile v preteklosti predestinirane na to, da se proizvajajo, da se dela v železarni, da se dela v rudniku. Slovenj Gradec pa je bilo predestiniran za to, da postane kulturno središče, da postane bančno središče, medijsko središče. Res, da je danes tudi središče kriminalnega podzemlja na Koroškem, samo to je že druga zgodba. Vendar za to nisva kriva ali pa zaslužna ne župan Slovenj Gradca niti jaz.

Glede praznih prostorov na Ravnah na Koroškem, več kot 800 kvadratnih metrov državnih prostorov je praznih od leta 2003. Če bi za te prostore na mesec dobili najemnine vsaj 5 evrov za kvadratni meter, potem bi na letni ravni država bila

na račun teh prostorov bogatejša za 49 tisoč evrov oziroma v teh letih za več kot 300 tisoč evrov, toliko o varčevanju.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Presečnik. (Ga ni.) Gospod Gorenak.
Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Moj prispevek bom podal na osnovi enega pisma, ki sem ga danes prejel in se nanaša prav na področje, o katerem danes govorimo. Namreč, sam podpiram ustanovitev tega prvostopnega sodišča, ki v vsakem primeru tam je potrebno, pa ne iz kakšnih političnih razlogov ali česar koli drugega, ampak preprosto zaradi številke, ki jih je podal poslanski kolega Petek. Ne glede na to, da to podpiram, bom prebral nekaj odlomkov iz pisma skupine sodnikov, ki sem ga dobil prav danes na mojo mizo. Namreč ti sodniki pozdravljajo zadnje spremembe Zakona o sodiščih in me pravzaprav v tem okviru prosijo, da predstavnike ministrstva povprašam po nekaterih stvareh in zato bom čas, ki nam je na razpolago v poslanski skupini za to tudi izkoristil, da državnega sekretarja izzovem k razpravi na to temo. Namreč, utemeljujejo zadevo takole v tej skupini sodnikov, da so sodišča, prvostopna sodišča, zlasti tista mala, ki imajo tudi po tri sodnike, govorimo v slovenskem prostoru, tudi taka imamo, nepotrebna. In prav je takole, ali ministrstvo pravzaprav razmišlja o ukinitvi takih sodišč, zlasti majhnih, ki niso na sedežih okrožnih sodišč, saj menijo, da bi država na ta način seveda veliko privarčevala. In ti sodniki, predsedniki takih sodišč, po mnenju piscev tega pisma, nimajo kaj delati, pa se gredo "šefe" in imajo svoj piar in tako dalje, torej menijo, da jih je koristno ukiniti. Mi pa danes govorimo o tem, da naj bi ga torej na Ravnah na Koroškem ustanovili, pa ne takšno sodišče s petimi ali tremi sodniki, ampak več. In torej ni logično, da ministrstvo na eni strani pravi "Ne" Ravnam na Koroškem, na drugi strani pa pravi: "Ja, sodiščem, ki imajo tri sodnike." Torej, logično bi bilo, da če peljete neko konstantno politiko, ob tem, da pravite poslanskemu kolegu Petku "Ne - Ravne na Koroškem ne bodo dobile tega sodišča", da še kaj več ukrenete na tistih sodiščih, ki imajo manj sodnikov, kot bi jih Ravne na Koroškem imele. In jih potem tudi tam ukinite.

V tem pismu je kar veliko napisanega in utemeljenega prav na to temo, in pravijo, da na sodiščih s tremi do petimi sodniki dejansko nimajo kaj delati. Zlasti nimajo kaj delati sodniki - predsedniki teh sodišč in pravzaprav vlečejo ti sodniki samo plačo.

Torej, če imate namen na tem področju narediti red, potem bodite pošteni do vseh državljanov v tej državi. Ne da Korošcem rečemo: "Ne! Vi tega ne boste dobili.", po drugi strani pa držite pri življenju sodišča, ki imajo manjše število sodnikov, kot bi jih po istih kriterijih lahko imelo

prvostopno sodišče na Ravnah na Koroškem. Torej, pričakujem tudi, da v razpravi, mislim, da imate še dovolj časa, da kakšno rečete na to temo.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Žerjav - ga ni. Gospod Urh - ga ni.

Gospa Jeraj, izvolite, imate besedo.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

Iz nekaterih podatkov ali nekaterih besed, do zdaj povedanega, bi morda državnega sekretarja vprašala samo to - pravi, da ustanovitev novega sodišča na Ravnah ne bi bilo ekonomsko upravičena in bi zahtevalo nove zaposlitve, ker predlagana 30% premestitev oseb iz sedanjega Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu na novo okrajno sodišče ne bi bila mogoča. Če ta trenutek sodišče v Slovenj Gradcu pokriva tudi to področje, in bi potem to področje bilo izvzeto, ne razumem, zakaj se osebe ne bi moglo prenesti, saj na ta način so potekale tudi druge reorganizacije ali pa spremembe. Tako, da bi vas prosila, da mi odgovorite v zvezi s tem.

Vemo, da imajo ljudje večinoma, vsaj pri sodnem sistemu, precej pripomb na to, da delo poteka predolgo, da se stvari ne odvijajo tekoče. Leta se že pogovarjamo o sodnih zaostankih in najbrž bi bilo smiselno razmišljati o nekih pravih enotah, ki ne smejo biti ne premajhne ne prevelike, da je delo tam res učinkovito in se izvaja tako, kot je treba in kot končno državljanke in državljani, ki to plačujejo ali pa plačujemo, tudi pričakujemo.

Vizija prejšnje vlade je bila približati vse te storitve ljudem, ker že tako vemo, da nima ravno javna uprava in administracija kakšnega dobrega renomeja, večinoma se ljudje v glavnem pritožujejo, da se stvari ne zgodijo, da uradniki komplicirajo in podobno, zato smo mi želeli določene stvari približati ljudem in smo na ta način tudi določene stvari organizirali drugače. In če povem samo primer, ki sicer s tem konkretno morda niti nima zveze, ampak vemo, da smo prešli iz velikih občin na male občine in tam so se kar na enkrat mnogi projekti odvijali zelo hitro, ki se prej v večjih enotah nekako niso in niso uspeli, ni se postavljajo pravih prioritet in podobno.

Kolega Petek, mislim, da je v predlogu zelo dobro razdelal, na kakšen način bi se lahko kadrovske pa tudi prostorske stvari rešile, kar pomeni, da ne bi prinašalo bistveno večjih stroškov oziroma z neko pametno ureditvijo najbrž niti ne bi pomenile kakšnih novih in dodatnih stroškov. Jaz zagovarjam, da so manjše enote lahko tudi boljše, bolj učinkovite, hitreje se odzivajo, poleg tega so pa, ker so bližje ljudem, tudi pod boljšim nadzorom. Mi imamo največkrat težavo, da stvari ne funkcionirajo ravno zaradi nadzora in potem rečemo: "ja, ni bilo nadzora". Če je stvar v kraju, če

ljudje dnevno hodijo mimo, poznajo ljudi, ki tam delajo, je nadzor čisto drugačen, vsak te lahko tam pocuka za rokav in se ljudje med seboj pogovarjajo. Če pa morajo hoditi nekam 50, 60 kilometrov drugam, je pa najbrž stvar drugačna. Kot rečeno, imamo primere, ko smo z manjšimi enotami, ki morajo biti ravno pravšnje, torej ne premajhne, ampak ravno pravšnje in če vaša statistika in analize pravijo, da so tudi manjša okrajna sodišča uspešna in delajo dobro, ne vem, zakaj takšen odpor pri tem predlogu.

Jaz bom predlog zakona podprla.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Colarič, izvolite.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa.

Že, ko sem predstavljal stališče Socialnih demokratov, sem povedal, da zakona oziroma novele zakona ne bomo podprli. Osebnostno mislim tudi tako in izhajam predvsem iz podatkov, ki so na voljo, iz analiz o delu pravosodnega sistema v Sloveniji. Analize, ki so narejene v Evropi, kažejo, da je trend zmanjševanja števila sodišč in ne povečevanja, to je predvsem v državah Evropske unije. Povečevanje števila sodišč pa predvsem, bi rekel, države, ki na verjetno ne more biti za zgled, Azerbajdžan, Gruzija, tudi Hrvaška, medtem ko se zmanjšuje število sodišč v državah kot so Danska, Nemčija in tako naprej. Mislim, da moramo mi v Sloveniji temu trendu slediti in ne še bolj drobiti ta sodišča na najmanjše enote, kar potem povzroča težave pri funkcioniranju takih manjših sodišč, od tega, da so problemi nadomeščanja v času raznih bolezni, porodnišk, in tako naprej, problemi specializacije sodnikov, problemi ekonomičnosti, racionalnosti in tako naprej. Poleg tega moram reči, da mi je malo tuje, da se borimo ravno za sodišča. Vedno imam slab občutek, če moram iti na sodišče. Mislim, da bi morali narediti kaj več, da se čim manj pravdamo na sodiščih, ne pa da čim več teh sodišč ustanovljamo. Konec koncev smo že po rezultatih raznih analiz Slovenci kar pri vrhu tako primerov, ki so na sodiščih, kot številu sodišč na sto tisoč prebivalcev. Mislim, da bo treba razmisliti predvsem o racionalizacijah tudi na tem področju in potem tudi takih novel zakona ne bo treba več vlagati. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Škrlec v imenu Vlade.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa za besedo.

V zvezi z vprašanji in pomisleki, ki so bili izraženi s strani nekaterih poslancev naj povem, da si Ministrstvo za pravosodje gotovo ne prizadeva za to, da bi se obstoječa mreža sodišč drobila. Razlogov za to je več. Nekaj sem jih povedal že v uvodni predstavitvi. Predvsem gre za to, da ocenjujemo,

da je število sodišč že po statističnih pokazateljih v Sloveniji tako visoko in veliko, da bi nadaljnja drobitev pomenila preveliko ekonomsko in organizacijsko breme za državo, predvsem pa tudi zaradi tega trpela strokovnost dela sodišč, ker manjše sodišče pomeni težjo specializacijo sodnikov in tudi v zahtevnejše pogoje dela. Ko so soočeni z zahtevnejšimi zadevami ali kopičenjem obsežnejših zadev je organizacija dela v takih primerih težja.

Vprašanje, ki je, moram reči, precej provokativno, kako je z ukinitvijo majhnih sodišč, za katere vi ocenjujete oziroma pisci pisma, ki ste ga pokazali, ocenjujejo, da so nekako odveč ali nepotrebna. Ukinjanje sodišč je povsem drugo vprašanje kot pa ustanavljanje novih sodišč. Glede na to, da je danes na dnevnem redu predlog zakona o ustanovitvi novega sodišča, ne bi želel te teme mešati z ukinitvijo sodišč. Ukinitev kakršnegakoli sodišča namreč je tema, o kateri je treba zelo dobro razmisliti. Ukinitev sodišča pomeni ne le organizacijske težave in tveganja za morebitne sodnih zaostankov, ampak povsem posega v vprašanja, o katerih danes mnogo govorimo, ali ne bi bil smisel, da se neki skupini prebivalcev omogoči lažji dostop, ampak v tveganju, da se jim onemogoči tisto, kar že imajo. Zaradi tega je seveda tema vprašanja ukinjanja sodišč nekaj, kar ne sodi v koncept današnje razprave.

Bi pa želel povedati, da smo se z organizacijo manjših sodišč, manjših okrajnih sodišč, o katerih ste govorili, že ukvarjali in je tudi sprejet Zakon o sodiščih, novela i., ki se dotika prav vprašanja teh manjših sodišč. S to novelo smo namreč opustili sistem imenovanja okrajnih sodnikov za področja okraja in prešli na sistem imenovanja okrajnih sodnikov za področje okrožnega. S tem smo dejansko omogočili fleksibilnost znotraj posameznih okrajev, da bodo posamezna okrajna sodišča lažje izmenjevala sodnike, če bodo potrebe sojenja to narekovale. To odgovarja na vprašanje rigidnosti tega sistema. Zaostriili smo tudi pogoje glede imenovanja oziroma ustanavljanja oddelkov na majhnih sodiščih in seveda na takih majhnih sodiščih, kot ste jih omenjali primeroma - treh ali petih sodnikov, del, ko sploh ne bo več mogoče ustanavljati in ne bo mogoče izplačevati vodstvenih dodatkov za vodenje takih oddelkov.

Tudi funkcije podpredsednikov okrajnih sodišč smo ukinili, s tem smo prihranili precejšnja sredstva, ker ocenjujemo, da osebna funkcija podpredsednika okrajnega sodišča ni več potrebna glede na vse systemske spremembe, ki smo jih s to Novelo Zakona o sodiščih i., uvedli. Ampak, da se ne vračam na tisto, o čemer je bilo v tem zboru že govora. Vprašanje stroškov ustanovitve novega sodišča seveda ni tako preprosto, da preštejemo, kolikšen odstotek zadev iz enega sodišča se prenaša na drugo sodišče, in da podroben odstotek zaposlenih prestavimo iz enega sodišča na drugega. Namreč, novo sodišče pomeni, da je treba nekatere, pravzaprav, vse

bistvene službe ustanoviti na novo. Treba je ustanovitvi nov komplet vpisnikov, treba je imeti nov komplet sodnega osebja, če smem uporabiti to grdo besedo, komplet sodnega osebja, ki bo te vpisnike v popolni meri servisiralo, treba je imeti novo informacijsko službo in podporo tej informacijski službi, da ne omenjam vseh drugih prostorskih in materialnih pogojev, ki jih je treba za nova sodišča seveda na novo urediti in zaradi tega zgolj preprosta aritmetika, da se 30% osebja prestavi na dva odgovora, da je s tem rešen kadrovski in tudi sicer finančni problem novega sodišča. V zvezi z očitkom, da morajo spremembe iti v smeri tega, da onemogočijo dolgotrajno sojenje in omogočijo sojenje v kar najbolj krasnem in razumnem času. Temu se seveda pridružujem in prav zaradi tega sem izpostavil v predstavitvi, da je sedanje okrajno sodišče v Slovenj Gradcu eno izmed uspešnejših. Vedeti pa je treba, da je reorganizacija sodišča na ta način, da se določen fond zadev prenese na neko drugo sodišče, seveda operacija, ki je povezana z mnogimi tveganji. To pomeni vprašanje, prenosa zadev, to pomeni vprašanje nove delitve zadev, to nujno pomeni zastoj sojenja. Izkušnje iz leta 1995 so tukaj zelo bogate. V določeni meri sproža vprašanja sporov o pristojnosti, skratka novi sodni postopki izvirajo iz take reorganizacije. In kot sem že povedal, izkušnja iz leta 1995 je bila precej bridka namreč leta 1995 so začeli sodni zaostanki. Zaradi tega nas seveda še dodatno skrbi odcepitev enega dela sodišča od obstoječega okrajnega sodišča. Tako, da je tudi v tem smislu tveganje po naši oceni preveliko od pričakovanih učinkov. Ti učinki pa so relativno nizki glede na analize, ki so bile opravljene v preteklosti. Namreč, da so manjše enote, manjše sodne enote bolj ranljive za vprašanja strokovnosti, bolj ranljive za vprašanja organizacije dela in kot sem že povedal, tudi za vprašanja ekonomske organiziranosti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

In še gospod Petek, kot predlagatelj.
Izvolite.

MIRO PETEK: Hvala lepa.

Ta podatek verjetno drži, da imamo največ sodišč na število prebivalcev. Toda na drugi strani imamo tudi največje zaostanke in očitno gre tukaj za neki "defekt" v sistemu, ki pa se ga preveč "caglavo" lotevamo in ga nikakor ne odpravljamo. Pri Okrajnem sodišču na Ravnah na Koroškem ne gre za nek prestiž ali kakršnokoli kaprico ali ne vem kaj. Lahko bi rekli, kar je danes tukaj že bilo uporabljeno, izrečeno, gre za popravo krivic iz preteklosti. Gre za to, da tem ljudem približamo sodno varstvo, da se ne vozijo več 50, 60 kilometrov do prvega sodnika. Poleg tega je Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu tudi edino od okrožnih sodišč, ki ima le eno okrajno sodišče in to za celotno področje Koroške - 74 tisoč prebivalcev nas je na Koroškem. Ko je tam nekje sredi 90. let

prišlo do reorganizacije slovenskega sodstva, je takratni minister za pravosodje, gospod Kozinc, precej vehementno zagovarjal, da je za Koroško dovolj, če ima le okrajno sodišče, okrožno sodišče pa naj bi bilo po takratnih idejah v Mariboru. Tudi za Koroško bi imeli sodno okrožje v Mariboru. Takrat se je na Koroškem dvignil velik vik in kri, Korošci so protestirali, pisali odprta pisma in Koroška je dobila tako okrajno kot okrožno sodišče. Če bi bilo v Mariboru, sodnikov zaradi tega ne bi bilo kaj manj, le Korošci bi se vozili po pravico v Maribor. Če v Sloveniji vsa sodišča združimo na enem mestu v Ljubljani sodnikov ne bo manj, samo vsi Slovenci se bomo vozili v Ljubljano, tukaj bomo imeli velike težave s parkiranjem, zato bomo porabili ogromno časa in denarja. Dejstvo je, da so ob sodiščih tudi odvetniki, odvetniške pisarne in na Koroškem se sedaj odvetniki koncentrirajo samo na enem koncu in na ta način se posamezni deli Slovenije siromašijo. Zaradi tega, ker je Koroška sredi 90-ih let dobila to sodno oblast na prvi stopnji, ki je sedaj v Slovenj Gradcu, je veliko Korošcev, ki so doštudirali pravo, se jih je veliko vrnilo in so sedaj zaposleni bodisi kot odvetniki bodisi kot sodniki. Če tega ne bi bilo, bi se ta inteligenca porazgubila v ostalih mestih v Sloveniji, predvsem v Ljubljani in v Mariboru. In dobro je, da imamo na Koroškem tudi visoko izobraženi kader, da imamo to inteligenco in da Korošcem ne pustimo samo to, da šivajo in napajajo tajkunske račune. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljalci, ki ste to želeli, ste dobil besedo. Ker čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora kdo razpravljati? Ja, želi. Prosim za prijavo. Vsak razpravljalcev ima na voljo 5 minut časa. Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Jaz bi se odzval na besede državnega sekretarja, da ne želite komentirati ukinjanje sodišč, da to ne sodi v današnji koncept, da to ne sodi med to današnjo razpravo in tako dalje. Zadeva sodi v to razpravo. Zakaj ne bi sodila v to razpravo? Govorimo o malih sodiščih. Tisto, ki ga predlaga gospod Petek, pravzaprav niti ni tako malo. Ampak, vi argumentirate dejstvo, da Ravne na Koroškem ne morejo dobiti tega prvostopenjskega sodišča, hkrati pa ne pristajate na to, da bi razpravljali o tem, kakšna bo politika ministrstva v bodoče. Lahko vam obljubim kakšno izredno sejo odbora, tam se boste pa morali opredeliti do tega vprašanja. Ne vem, zakaj se skrivati za temi zadevami. Ko boste pa dobili na mizo vabilo na kakšno izredno sejo, boste verjetno tam pojasnili. Meni se zdi pa le prav, da bi Slovenke in Slovenci dobili nek jasen odgovor na

to vprašanje, zakaj so Korošci drugorazredni v pogledu, mislim na tiste na Ravnah na Koroškem, napram tistim, ki taka sodišča imajo. Meni se zdi to prav. Seveda je pa res nekaj, podpredsednike pravite, ste ukinjali. Dobro, ampak ste na novo vzpostavili direktorje. Tako, da velikih prihrankov na tem področju zagotovo ne bo, sploh pa, če poznamo sistem funkcioniranja, torej če poznamo plačni sistem, ukinitvev samih podpredsednikov ne bo, kakšen plačni prihranek, zaradi tega, potem bi morali določeno število oseb tudi odpustiti. To pa mislim, da ni bilo narejeno, tudi verjetno ni potrebe. Zato to ni noben prihranek, to je treba zelo jasno povedati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Alenka Jeraj.

Prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala.

Tudi sama bi se oglasila na temo teh manjših okrajnih sodišč. Če vi pravite, da je lahko v takih sodiščih problem strokovnosti in podobno, me to lahko samo skrbi in da zraven rečete, da ukinjali pa ne bomo, potem bi si najbrž poslanci zaslužili podatke, katera so ta okrajna sodišča, ki so strokovno vprašljiva ali pa slaba. Po moji logiki ali pa razmišljanju bi morali potem pripraviti ukrepe, kako bomo to spremenili in izboljšali, nekaj na tem področju naredili. Vi ste rekli, da jih ukinjali ne bomo, veste pa zraven, ko ste sami rekli, da so lahko strokovno problematična. To se mi zdi pa res malo podcenjujoče do nas. Če so taka sodišča in vaši podatki kažejo, da te manjše enote ne opravijo dela, tako kot bi ga morala, potem si mislim, da bi morali priti v ta Državni zbor, s predlogom, da se določena sodišča ali združijo ali pridružijo večjim, skratka, da nekaj na tem naredimo ali bomo pustili, da se še nadaljnjih pet ali pa nekaj let nič ne zgodi ob tem, da, kot ste rekli, imamo problem s strokovnostjo na teh sodiščih.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Zdaj se je hotel oglasiti tudi državni sekretar. Jaz mu ne morem več dati besede, ker se mi ni javil takrat, ko sem odprl prijavo, tako da... Imel je željo, da kaj sporoči, vendar tega danes ne bo mogel, zato zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 18. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **18. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O GASILSTVU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA**. Predlog zakona je v obravnavo zboru

predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 24 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Besedo dajem predstavniku predlagateljev predloga zakona Ivanu Grillu za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

IVAN GRILL: Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavci.

V lanskem letu smo v Sloveniji praznovali častitljivo obletnico slovenskega gasilstva, ki je izjemnega pomena in mislim, da smo na to vsi ponosni, to je 140 let obstoja slovenskega gasilstva. Tega obeležja so se udeležili najvišji predstavniki države in vsi po vrsti ugotavljali izjemen pomen našega gasilstva, še posebej pa to velja za naše prostovoljne gasilce. Vsi so jim priznavali njihovo požrtvovalnost, humanost in čut za sočloveka.

V Slovenski demokratični stranki si želimo, da so bile te besede in ugotovitve izrečene iskreno. Verjamemo, da so se prostovoljni gasilci ob teh priznanjih počutili vsaj malo moralno nagrajeni in počaščeni, vendar je žal samo to premalo. Prostovoljni gasilci potrebujejo za svoje delo še kaj več. Tu je vedno več izobraževanja, potrebujejo vedno boljše opremo ob nesrečah in intervencijah in vsaj malo materialne pozornosti, ki bo motivirala delovanje prostovoljnih gasilcev. Še posebej je pomembno, da se tudi vnaprej zagotovi vedno večje včlanjevanje v naša prostovoljna gasilska društva. In želja je, da se včlanjujejo mladi ljudje. V Sloveniji imamo skoraj 140 tisoč prostovoljnih gasilcev, 60 tisoč je od teh operativnih, s tem, da jih je preko 40 tisoč, vsaj ocena je taka, operativno usposobljenih. Te številke sodijo v sam vrh glede na tisoč prebivalcev, kar se tiče teh usposobljenih in pa tudi članov. Na to smo ponosni in prav je, da s to tradicijo nadaljujemo.

Tudi v Sloveniji v zadnjih letih prihaja do vedno bolj pogostih naravnih nesreč, do poplav, neurij, plazov, vremenskih ujm, gozdnih požarov in še bi naštevati. V vseh teh primerih bi brez naših požrtvovalnih prostovoljnih gasilcev in seveda tudi poklicnih, ki nesebično tvegajo svoje zdravje in življenje, bile posledice teh nesreč še veliko večje. To opravljajo naši operativni gasilci, ki so usposobljeni za takšne intervencije. Čeprav je gasilec prostovoljec, je le-ta usposobljen za opravljanje zelo zahtevnih nalog, kot so gašenje, reševanje v požarih, prometnih nesrečah, okoljskih, industrijskih nesrečah in še bi lahko naštevati. Hkrati pa je to najcenejša in najdragocenejša operativna naloga v gasilstvu. Prav je, da se tega zaveda tudi naša družba, naša država, predvsem pa mi, spoštovane poslanke in poslanci, in tudi predstavniki Vlade. Prav bi bilo, da naše operativne prostovoljne gasilce ob izvajanju njihovih nalog, ko rešujejo

druga življenja in ob tem tvegajo svoja življenja in zdravje, vsaj nekoliko nagradimo, da jim damo nekoliko več pozornosti.

Spoštovane poslanke in poslanci in predstavniki Vlade! Res je, da smo formalno napisali in predlagali ta zakon v Slovenski demokratični stranki, vendar smo v besedilu upoštevali izključno tista pričakovanja, tiste želje, ki jih imajo naši prostovoljni gasilci in prostovoljna gasilska društva. Zato razumite oziroma lahko rečemo, da so predlagatelji naši prostovoljni gasilci in ne jemati, da smo predlagatelji v Slovenski demokratični stranki in zakona že na samem začetku, kot je to običajno v tem mandatu, tudi zavriniti za nadaljnjo obravnavo.

Ta zakon predvideva predvsem naslednje spremembe; s tem bi se razbremenile tudi lokalne skupnosti, ki so posebej sedaj v času te recesije tudi bolj prizadete in tudi ta zakon oziroma te rešitve strmi k temu, da se motivira delovanje naših prostovoljnih gasilcev, in to operativnih. V tem zakonu želimo, da se prenese na državo zagotavljanje sredstev za zavarovanje operativnih gasilcev, da se zagotavljajo sredstva za preventivne zdravstvene preglede operativnih gasilcev, da se prostovoljnemu gasilcu zagotovi financiranje dodatnega zdravstvenega zavarovanja in da država zagotovi za vsak dan intervencije prostovoljnemu operativnemu gasilcu tudi dodatno pokojninsko zavarovanje.

Predlagam, da ta predlog zakona sprejmemo za nadaljnjo obravnavo in kot sem že omenil, da ga razumemo, da je predlog naših prostovoljnih gasilcev in da jim uslišimo tisto, kar si tudi želijo in zaslužijo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavnici Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Besedo ima dr. Ljubica Jelušič, ministrica za obrambo. Prosim.

DR. LJUBICA JELUŠIČ: Najlepša hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani zbor! Najlepša hvala tudi za to predstavitev Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o gasilstvu.

Če smo prav razumeli vaš predlog, govorite o problematiki izboljšanja statusa prostovoljnih reševalcev, med katere sodijo tudi gasilci. Kar se tiče ureditve statusa prostovoljnih reševalcev, zlasti tistih operativnih reševalcev, je pomembno, da razumemo, da gre za tri nivoje razmišljanja, in sicer govorimo o ustreznejši urejenem osebnem statusu reševalcev, govorimo o njihovem odnosu do delodajalcev in na tretji ravni, govorimo o tem, kakšna je vloga lokalnih skupnosti oziroma tistih, ki so primarno po zakonih zadolženi za urejanje področja požarne varnosti in pa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Gre namreč za specifično in primarno vlogo občin, ki v okvirih določanja sredstev za svoje potrebe, za svoje delovanje. V okviru primerne porabe tudi

dobijo določen delež denarja na račun požarne varnosti in pa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

O vseh treh nivojih reševanja problematike operativnih reševalcev, smo govorili v lanskem letu, ko smo tukaj v Državnem zboru na koncu sprejeli Resolucijo o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami do leta 2015. Namreč, takrat smo se zavedali, da vrsto stvari, ki jih zaznavamo v urejanju statusa prostovoljnih reševalcev, ne moremo rešiti na enkrat, ampak se potrebuje več časa, več let, da je to mogoče reševati postopoma in pa, da je treba reševati status vseh operativnih reševalcev skupaj ter vseh prostovoljcev in ne samo izbirati določenih skupin iz tega nabora vseh naših prostovoljcev, ki delujejo na področju celotne Slovenije. Zato ocenjujemo, kot Vlada, da Predlog dopolnitev Zakona o gasilstvu, vseh teh točk, vseh teh treh nivojev, na katerih je treba urejati, statusa prostovoljnih operativnih reševalcev ne rešuje. Kajti rešuje samo eno skupino, pri tem rešuje eno skupino na način, ko namesto, da bi reševal ključne probleme iz tega statusa, poskuša predvsem prenesti finančne obveznosti za urejanje statusa na državo, pri čemer, kot smo rekli, država - Vlada, pravzaprav te obveznosti že priznava v okviru primerne porabe občinam. Zato bi se dalo povzeti, da pravzaprav to, kar danes tukaj rešujemo, je finančni status občin, ne pa dejansko reševanje statusa prostovoljnih operativnih reševalcev. Mi menimo, da je treba, in to bomo v letošnjem letu naredili, kajti v normativnem programu Vlade za leto 2010 je predvidena sprememba Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ta zakon namreč vidimo kot krovni zakon, v okviru katerega se rešujejo vsa vprašanja povezana z operativnimi reševalci, prostovoljnimi reševalci. Torej v okviru tega zakona nameravamo že v letošnjem letu delodajalcem, ki jih štejemo, ker ta odnos med prostovoljcem in delodajalcem štejemo namreč za najbolj spornega, za enkrat najslabše urejenega, delodajalcem želimo priznati poleg sedanjega refundiranja plač za čas odsotnosti reševalcev z dela tudi določen delež izgube dobička. V primerih, ko gre za poškodbe reševalca, na katere tudi vi opozarjate, med usposabljanjem oziroma intervencijo, bomo poskrbeli za to, da bo za to, torej za nadomestilo v času bolniške, odgovarjal tisti oziroma bo to plačeval tisti, ki je reševalca poklical. Potem bomo uveljavili tudi dodatno zavarovanje prostovoljnih operativnih gasilcev in reševalcev v določenem obsegu, zlasti v tistem obsegu, ko jih iz enega dela Slovenije, neogroženega dela Slovenija, napotimo na prizadeto območje. To so obveznosti, ki jih želimo urediti z zakonom in bomo to storili v letošnjem letu. To lahko stori Ministrstvo za obrambo v okviru sprememb Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Da bi pa uredili vse nivoje problemov, ki se pojavljajo pri prostovoljnih reševalcih, pa bo treba spremeniti zakonodajo na področju, torej davčno zakonodajo, zavarovalniško in pa še

nekatero druge dele slovenske zakonodaje, o čemer bomo pa verjetno danes še spregovorili. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Anton Anderlič.

Prosim.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani!

Lepo bi bilo, če bi lahko sledili besedam uvodničarja k temu zakonu, da je to zakon, ki je namenjen tistim, ki izvajajo dejavnost varstva pred požari in odpravljanju posledic naravnih nesreč in podobno, kakor tudi tistim, ki jim ti prostovoljci in profesionalci pomagajo. Vendar več kot očitno je, da se s tem zakonom ne sledi opredelitvi v lanskem letu sprejetih odločitev o Resoluciji o varstvu pred naravnimi nesrečami itn., kot se glasi, ki je opredeljena za obdobje 2009/2015 in v kateri je jasno napisano, da bi seveda gasilstvo kot tako moralo biti sestavni del obrambnega sistema in varnosti sploh v Republiki Sloveniji. Aktualne so razprave v zadnjem času, ali je prav in smiselno, da recimo pripravljamo letalsko oziroma helikoptersko enoto za posredovanje v Afganistanu, na Kosovu in še kje drugje. Je pa to ena od enot, ki je skupaj z reševalci v civilnem delu še kako pomembna v sistemu gašenja in preprečevanja nesreč oziroma odpravljanja posledic nesreč v gorah in drugod. In le tako, da bi kot celoto obravnavali sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, bi lahko razumeli tudi vsem znano in od vseh spoštovano vlogo, ki jo imajo gasilci v tem sistemu. So eni od teh. Zelo narobe bi bilo in v imenu Liberalne demokracije zavračam kakršnekoli namige, da bi s tem, ko ne moremo sprejeti parcialnega urejanja nekega sistema, kazali s prstom, češ, saj gasilci so dobro urejeni, pa zato zavračamo ta zakon. Ne, ne gre za to! Ampak, mi smo v letu 2006 v prejšnjem mandatu zadnjič spreminjali Zakon o gasilstvu, veste, kakšen zakon je, poznate tudi nekatere predloge, ki so bili takrat zavrnjeni in so zdaj vneseni v zakon, kar skopirani iz tistega časa. Seveda so bili takrat to predlogi opozicije, ampak pri tem zakonu ne gre govoriti na ta način.

V Liberalni demokraciji preprosto menimo, da je to tako pomembno vprašanje, da je treba najti skupni jezik in v okviru razprav o celotnem spektru zaščite in reševanja, kot rečeno, meni in nam je zelo blizu, da govorimo o teh vprašanjih v okviru varnosti in obrambe države in je tudi mogoče en del proračuna, ki je namenjen za druge stvari, zadnje čase so mogoče v javnosti nekatere razprave, ki govorijo tudi o radikalnih spremembah, jaz verjamem, da bomo po "evolutivni" poti prišli do tega, da bo dejansko sistem obrambe in varnosti države vključeval predvsem ta del, ko gre za reševanje in

zaščito ljudi pred naravnimi in drugimi katastrofami, ki bodo slej ko prej večja nevarnost za Republiko Slovenijo in tudi širše v regiji kot pa oboroženi spopadi. Da je tisti del, ko lahko Republika Slovenija s temi izkušnjami, s temi potenciali, ki jih ima, pomaga v mednarodnem prostoru, ko prihaja do katastrof - lep primer je bil potres v Pakistanu pred leti, lep primer je tudi kadarkoli prihaja do nekaterih zapletov, tudi Haiti in primer pomoči Republike Slovenije v tem primeru in podobno. Zato je treba razumeti, da mi dajemo vso podporo vsem pobudam, ki prispevajo k temu, da se status gasilcev prostovoljcev in profesionalcev ureja ustrezno na vseh področjih, z vso zakonodajo, kakor tudi, da to jemljemo v nekem skupnem programu, ne pa ločeno od ostalih reševalcev. Mi imamo prostovoljce tudi v Civilni zaščiti in drugih segmentih in tudi za tiste velja poskrbeti. Kot rečeno, to ni razumeti kot ne podpora reševanja nekaterih vprašanj s področja gasilstva, ampak skrb, da bi stvar uredili celovito.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Bogdan Čepič.

Prosim.

Se opravičujem, Socialnih demokratov ja. Ta napaka se mi že več kot leto dni ni zgodila. Se opravičujem!

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik Državnega zbora. Lep pozdrav ministrici, sodelavcem.

Kadar se nam zgodi naravna nesreča v najširšem pomenu, vedno pričakujemo, da nam bo nekdo priskočil na pomoč: poklicne enote gasilcev, reševalcev, Civilne zaščite. Takšno pomoč državljani pričakujemo takoj in v največji strokovni usposobljenosti reševalcev. Nekatero naravne nesreče so večjega obsega in takrat ljudje pričakujejo neko splošno solidarnost, predvsem pa pomoč vseh tistih, ki svoje poslanstvo - pomagati človeku, razumejo tako, da so vključeni v razne nevladne organizacije, kot so prostovoljna gasilska društva, organizacije Rdečega križa, Gorska reševalna služba, jamarska društva, potapljaška društva, kinološka društva, taborniške in skavtske organizacije, klubi radioamaterjev in verjetno je še kdo, ki se ob svojem prostem času usposablja, da bi lahko ob nesreči vsak po svoje, skupaj s poklicnimi gasilci in Civilno zaščito prvi priskočil na pomoč in pomagal ljudem v stiski. Zato je delovanje vseh enot, ki sodelujejo pri zaščiti in reševanju izredno pomembno. Ni dobro, da bi pri določanju posebnega statusa izvzeli katerokoli enoto ali skupino, saj vse, v okviru svojih sposobnosti, opravljajo izjemno pomembno delo.

Predlog sprememb Zakona o gasilstvu, ki ga obravnavamo danes, je v bistvu prepis nekaterih predlogov zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gasilstvu, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije obravnaval na 9. seji Državnega zbora

dne 28. 9. 2005 in jih je tudi zavrnil. Res pa je, da je takrat vložila takšne predloge takratna opozicijska skupina, in to Socialni demokrati. In kljub temu, da so tudi takrat bili ti predlogi pravzaprav pisani na kožo, lahko bi rekli, gasilcev in potreb gasilskih organizacij, ki so se prav tako leta 2005 kot danes srečevali s približno istimi problemi. Takrat je poslanec Robert Hrovat, ki je bil nekoč poklicni gasilec in je še vedno povezan s prostovoljnimi gasilci in se spozna na problematiko gasilstva in zaščite in reševanja v celoti, podprl stališče takratne vlade, ki ni podpirala sprememb zakona, in še dodal, citiram iz magnetograma 9. seje Državnega zbora v letu 2005: "Zakon operativnega gasilca ne opredeljuje z vidika njegove zaposlitve in ta amandma nikakor ne sodi v sam kontekst zakona. Je pa ta zakon, lahko rečemo, dober temelj, ki ga je treba nadgraditi, seveda z novelami zakona, v kateri je že minister...". Mišljen je bil takratni minister za obrambo gospod Erjavec... "prej omenil, in sicer Zakon o financiranju občin, zavarovalniški zakoni, davčni sistem."

Škoda, da takratna opozicija(?) teh tako pomembnih sprememb ni speljala do konca, saj ocenjujem, da so vedeli, kaj je treba spremeniti. Tudi poslanec Miran Jerič je takrat zavrnil spremembe z besedami, citat iz magnetograma te iste seje: "Vendar pa te rešitve ne sodijo v Zakonu o gasilstvu, prav pa je, da opozorimo na ta stvari in naložimo Vladi, ko se bo pripravljala druga področna zakonodaja, da te statusne spremembe tudi uredi". Lahko bi še našteval odklonilna stališča zakaj ne velja podpreti takratnih sprememb, čeprav so si bili vsi enotni, da bo treba na tem področju nekaj storiti in nalagali Vladi, da to tudi stori. In imeli so prav, tudi danes ne velja podpreti teh sprememb zakona in to predvsem zato, ker sama sprememba v Zakonu o gasilstvu ne prinaša boljšega položaja ne gasilcem in tudi ne ostalim prostovoljcem, ki sodelujejo v enotah zaščite in reševanja. Predlog je deklarativna določba in v praksi ni uresničljiva. Tako kot leta 2005 tudi danes velja, da je treba ustrezno rešitev uveljaviti v posameznih področnih predpisih, ki urejajo davčni sistem, zavarovalništvo ali pa financiranje občin oziroma lokalnih skupnosti. Se je pa od predloga iz leta 2005 do danes, kljub takratni zavrnitvi sprememb Zakona o gasilstvu, v letu 2006 spremenil krovni zakon s področja zaščite in reševanja, to je Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Izjemno pomembno je, da se je poenotil status vseh reševalcev tako prostovoljnih gasilcev kot tudi vseh ostalih prostovoljcev reševalcev s pripadniki Civilne zaščite. Urejena je upravičena odsotnost z dela za usposabljanje in intervencije. Urejena je pravica do nadomestila za plačo takrat, ko je reševalec poklican na intervencijo. Zagotovljen je varstvo pri izvrševanju dolžnosti v skladu s predpisi s področja zdravstva in tudi pokojninskega in invalidskega zavarovanja, v kolikor bi pri intervenciji

prišlo do poškodbe, bolezni, izgube trajne ali prehodne splošne delovne zmožnosti ali pa celo v primeru smrti, ko je reševalec na usposabljanju, na intervenciji ali na poti. To, kar je bilo v veliki meri možno, da se je prvič status in drugič vse pravice uskladile in poenotile za vse reševalce in ne samo za določene kot so pripadniki Civilne zaščite ali poklicni gasilci. To je bil zagotovo v letu 2006 velik prispevek k priznavanju statusa prostovoljca na področju zaščite in reševanja. Te spremembe so po našem mnenju sledile tudi predlogu, ki smo ga Socialni demokrati oblikovali že leta 2005. Ni pa še to vse. In tukaj se strinjamo s predlagatelji, da je treba predvsem v drugih področnih zakonih urediti to področje. To stališče predlagateljev je namreč iz leta 2005 in ni zajeto v sedanjem predlogu sprememb Zakona o gasilstvu. Vprašanje je pravzaprav, zakaj vse do konca leta 2008, ko so bili na oblasti, vsega tega niso uredili, danes pa predlagajo takšno spremembo, za katere vedo, da niso ustrezne, ali pa so vsaj tako trdili leta 2005 in jih kljub temu predlagajo.

Poslanska skupina Socialnih demokratov ne bo podprla sedanjih sprememb, a se bo zavzela, da bo pri spremembah zakona, ki smo jih že našteali, prišlo do sprememb, ki bodo v veliki meri nadgradila že sprejeta dopolnila Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in tako zagotovili dolgotrajnejše boljši status vsem reševalcem prostovoljcem, kot tudi tistim delovnim organizacijam, ki imajo tako plemenite ljudi zaposlene, da se jim v času odsotnosti reševalcev, ko rešujejo življenja in premoženja ogroženih, ne bo poznalo pri eventualnem zmanjšanem zaslužku oziroma predvidenem dobičku. Res pa je, da je bilo v preteklosti dovolj časa in tudi javnofinančni položaj države je bil ugodnejši, da bi vsa ta dopolnila, za katera oboji vemo, da jih je treba dopolniti, tudi že dopolnili. Pač ni bilo prave volje, ne pri takratni vladi niti tudi pri poslancih takratne koalicije.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo vse nujne spremembe skupaj z ministrstvom in koalicijskimi partnerji izpeljali do konca tega mandata, vključno z uresničevanjem resolucije, ki smo jo v preteklem letu sprejeli za področje zaščite in reševanja. Upam, da nas bo pri vseh spremembah podprla tudi opozicija. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani.

Gasilska zakonodaja je bila zadnjič novelirana v letu 2005. Ta sprememba zakona je veliko bolj natančno definirala posamezne pojme in njihove razlage s področja gasilstva, vlogo in pomen pokrajinskih zvez in Gasilske zveze Slovenije, način in možnosti povezovanja gasilskih društev, vlogo države, način

financiranja in tako dalje. V tem zakonu je bila še posebej pomembna bolj natančna opredelitev prostovoljnega gasilstva in prostovoljnih gasilskih društev. Po našem mnenju je treba z zakonodajo prilagoditi doseženemu dejanskemu stanju in trenutnim razmeram v Sloveniji. Dograditi in posodobiti jo je treba tudi glede na pridobljene izkušnje.

V Slovenski demokratski stranki smo si za eno prioriteto našega programa pred volitvami zadali dokončno ureditev statusa prostovoljnega gasilca. V Slovenski demokratski stranki se zavedamo situacije, v kateri se nahajamo, da ima Vlada težave s proračunom, še bolj pa se zavedamo, da imajo enake ali pa še večje probleme občine, katerim se iz države prenaša vse več in več obveznosti. Kot ena velika obveznost se izkazujejo stroški obveznih zdravstvenih pregledov in zdravstvenih zavarovanj, torej za opravljanje operativnih gasilskih nalog morajo gasilci izpolnjevati psihofizične pogoje, saj je delo operativnega gasilca nevarno in psihofizično zelo zahtevno, pogosto od gasilcev zahteva velike fizične napore in uporabo posebne, osebne in skupne zaščitne opreme. Pri opravljanju nalog javne gasilske službe so pogoste tudi poškodbe gasilcev. Zato predlagamo, da se v teh težkih časih za občine sredstva za omenjene obveznosti zagotovijo iz državnega proračuna.

V 2. členu nakazujemo smer ureditve razmerja gasilec-delodajalec. Njegov pomen daje usmeritev za ureditev stimuliranja delodajalcev za zaposlovanje operativnega gasilca prostovoljca. Podpora temu členu bo omogočila podlago za ureditev tudi na področjih, ki opredeljujejo omenjena razmerja. Prostovoljni operativni gasilci so izrednega pomena za zagotavljanje obvezne javne gasilske službe, zato jih je treba tudi ustrezno motivirati in nagraditi za nevarno opravljanje svojega dela. Država bi morala zagotoviti vsakemu prostovoljnemu operativnemu gasilcu tudi dodatno zdravstveno zavarovanje in dodatno pokojninsko zavarovanje za vsak dan opravljanja javne gasilske službe.

Država mora narediti vse, da se gasilcem končno prizna ustrezen status ter da se jim omogoči kar najbolj učinkovito delovanje, še posebej, ker so gasilska društva organizirana na prostovoljni bazi in so od njihove strokovne in infrastrukturne usposobljenosti posledično odvisna tudi življenja. Zakon je po našem mnenju izjemnega pomena, saj gasilstvo vsa zadnja leta razvijamo kot splošno reševalno službo, ki je ob vsakem času pripravljena priskočiti na pomoč komurkoli in kjerkoli. To pomeni več deset tisoč prostovoljnih gasilcev, ki opravljajo naloge kot splošna reševalna služba. Kako je pomembna ta splošna reševalna služba, se je najbolj pokazalo ob zdaj že vsakoletnih neurjih in poplavah, kjer smo se lahko prepričali o učinkovitosti teh služb.

Spoštovani. V Slovenski demokratski stranki vas poslanke in poslance pozivamo in pričakujemo vašo podporo k temu predlogu. Saj bo le navedena opredelitev vsebin v Zakonu o

gasilstvu garancija, da se bodo spremembe zgodile tudi v zakonih, ki natančneje urejajo razmerje, o katerih danes govorimo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Tadej Slapnik.

Prosim.

TADEJ SLAPNIK: Spoštovani predsednik, gospa ministrica. Kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Zares cenimo požrtvovalno delo prostovoljnih gasilcev, ki v Sloveniji organizirano delujejo že več kot 140 let in v Gasilsko zvezo Slovenije povezujejo 118 gasilskih zvez, skupaj kar 1363 prostovoljnih gasilskih društev, v katerih deluje več kot 133 tisoč članov, izmed katerih je kar 40 tisoč operativnih gasilcev. Številne nesreče in požari vsako leto zahtevajo intervencije, v katerih nesebično sodeluje na tisoče prostovoljnih gasilcev. V aktualnem primeru reševanja je učinkovit poseg gasilcev, s katerim so pred dvema tednoma preprečili možno katastrofo ob požaru v Trojanskem predoru. Predanost pomagati in sodelovati pri reševanju, je motiv, ki gasilce združuje k prostovoljnemu delovanju pri pomoči potrebnih, zato je prav, da država njihovo delo ceni in prisluhne problematiki, s katero se soočajo. Med temi opozorili je na prvem mestu neurejen status prostovoljnih gasilcev, s katerim se na pristojne obračajo že vrsto let. Gasilska zveza Slovenije si je namreč kot ključne naloge zadala ureditev statusnih vprašanj operativnih gasilcev že leta 2003. Za namen ureditve ključnih vprašanj na področju urejanja statusa gasilcev, so imenovali tudi posebno komisijo za status, ki deluje z namenom, da bo v sodelovanju z Ministrstvom za obrambo status tudi zakonsko uredila.

V Poslanski skupini Zares podpiramo prizadevanja Gasilske zveze Slovenije in pri tem poudarjamo, da jih je treba uresničevati v skladu s finančnimi zmožnostmi države in tudi s prevzemanjem ustreznih odgovornosti s strani lokalnih skupnosti. Pričakovanja po sistemski ureditvi nerešenih vprašanj so upravičena. Zaradi tega je pomembno, da se pristojni z vso odgovornostjo lotijo dela, pri tem pa jim populistični in neresni predlog novele Zakona o gasilstvu, ki ga je v parlamentarno proceduro vložila Poslanska skupina SDS, zagotovo ne bo v pomoč. Predlog zakona je namreč v velikem delu kopija predlogov amandmajev Poslanske skupine SD k zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gasilstvu iz leta 2005, ki jih je takratna koalicija pod vodstvom SDS zavrnila kot nesmiselne. Kot pri številnih drugih zakonih, ki smo jim priča s strani predlagateljev, iz Poslanske skupine SDS v zadnjih mesecih, je tudi pri tem zanimiv fenomen pozabljivosti oziroma drugačnega dojemanja področja, ki ga Zakon o gasilstvu ureja. Operativnega gasilca namreč ne opredeljujejo z vidika njegove

zaposlitve, kot je to jasno leta 2005 navajal predstavnik Poslanske skupine SDS. Danes, ko je SDS v opoziciji, pa tega zavedanja v tej poslanski skupini očitno ne premorejo. V želji z zavajanjem ugajati namreč predlagajo zakon s štirimi členi. Od tega sta, kot sem omenil, dva člena kopija amandmajev SD, 3. člen je nov, 4. pa določa veljavnost zakona. Predlog pa, čeprav samo s štirimi členi, v temeljih spreminja koncept državne varnosti in s tem, da ga poddržavlja, dejansko pomeni začetek konca prostovoljstva in konca lokalne odgovornosti do zagotavljanja učinkovite protipožarne varnosti. V Poslanski skupini Zares predloga SDS ne bomo podprli, si pa prizadevamo za ustrezne rešitve, ki bodo dejansko izboljšale status prostovoljnih gasilcev in tudi vseh ostalih reševalcev, predvsem z vidika njihovih razmerij do delodajalcev in bomo podprli predloge sprememb davčnih in zavarovalniških ter drugih področnih predpisov in tudi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki jih napoveduje Vlada, ki pa bodo za razliko od predloga Poslanke skupine SDS dejansko pripomogli k izboljšanju statusa prostovoljnih gasilcev v Sloveniji.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Gvido Kres. Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavcema, spoštovana kolegica, spoštovani kolegi!

V Slovenski ljudski stranki podpiramo predložene dopolnitve Zakona o gasilstvu. Menimo, da se je v preteklosti neupravičeno zapostavil pomen delovanja gasilcev. O pomembnosti delovanja gasilcev se je ponovno pričelo zelo resno razmišljati v zadnjih letih ob velikih naravnih katastrofah. In najbolj zaskrbljujoče je, da je teh naravnih katastrof, kot so poplave, toča, neurja, že kar orkani in požari, vedno več. Zaradi tega je še toliko bolj pomembno, da dobijo gasilci mesto, ki jim pripada v slovenski družbi oziroma da se jim to ponovno povrne. Če se spomnim vseh teh nesreč kdo je najprej priskočil na pomoč državljanom. Gasilci, ki so v dežju in vetru pokrivali strehe in tako lastnikom reševali, kar se je rešiti dalo. In s tem reševanjem tudi državi, zavarovalnicam prihranili izdatke iz naslova nadomestila poravnave škod. O teh številkah nihče ne govori. Tudi tukaj se skrivajo rezerve, ki opravičujejo, da se lahko gre po poti, ki se priporoča.

Za opravljanje operativnih gasilskih nalog morajo gasilci izpolnjevati psihofizične pogoje, saj je delo operativnega gasilca nevarno, psihofizično zelo zahtevno, saj morajo gasilci pogosto premagovati velike fizične napore in uporabljati posebno opremo in skupno zaščitno opremo. Zaradi takšnih pogojev dela tudi pogosto prihaja do poškodb, zato je

prav, da država poskrbi za ustrezno zavarovanje in jim krije tudi stroške dodatnega zavarovanja. To je po našem mnenju res tisto minimalno, kar bi morala država nameniti gasilcem, ki so pripravljene delati prostovoljno in so pri tem delu tudi sami velikokrat v nevarnosti. Če se bo nadaljevalo s takšnim odnosom do gasilcev, potem se lahko zgodi, da bomo imeli čez nekaj let gasilske domove prazne in ne vem, kako bomo takrat. V Slovenski ljudski stranki si tega ne želimo, zato bomo predlagan zakon tudi podprli. Prepričan pa sem in tudi izkušnje kažejo, da ljudje, ki vodijo ministrstvo, imajo posluh za to temo in da bomo uspešno v dobro in zadovoljstvo vseh to temo tudi kvalitetno rešili. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev bo predstavil Matjaž Zanoškar.

Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala. Spoštovani predsednik, spoštovana gospa ministrica s sodelavci, kolegi in kolegi!

Dovolite mi, da predstavim stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o gasilstvu.

Vsak kdor pozna gasilstvo v Sloveniji, pa sem prepričan, da ga tudi mnogi izmed vas, ki sedite tukaj, z velikim spoštovanjem govori o gasilcih. Gasilec je nepogrešljiv del našega varovanja, zaščitite naših življenj in naših materialnih dobrin in brez tega dela, ki bazira na prostovoljni bazi, si vsega tega ne bi mogli zamisliti, kar danes uživamo prav zaradi njih.

Z velikim spoštovanjem do gasilk in gasilcev v naši državi, kajti njihovo plemenito in žlahtno delo je njim postalo način življenja, nam pa velika opora in velika varnost. V Poslanski skupini DeSUS se strinjamo, da je treba ustrežnejše urediti status operativnih prostovoljnih gasilcev, ter da je treba delodajalce stimulirati za zaposlovanje prostovoljnih gasilcev. Vendar pa nikakor ne smemo pozabiti tudi na vse druge prostovoljne reševalce, ki prav tako kot gasilci priskočijo na pomoč ljudem, ki jih prizadenejo naravne in druge nesreče.

Žal po naši oceni predlog, ki je pred nami, ni dovolj premišljen in konsistenten. Rešitve, ki so predlagane v noveli, so večinoma vključene v Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, še podrobneje pa pravice poklicnih in prostovoljnih gasilcev ureja veljavni Zakon o gasilstvu. Obenem ocenjujemo, da se status prostovoljnega gasilca s predlaganimi rešitvami ne izboljšujejo, še posebej ne v odnosu do delodajalcev, kar pa je po naši oceni ključni problem pri delovanju vseh prostovoljnih reševalcev. Edina pomanjkljivost, ki trenutno še ni urejena, pa je stimulacija delodajalcev za zaposlovanje prostovoljnih gasilcev, in sicer z raznimi davčnimi olajšavami. Zato bi bilo po naši oceni veliko bolj

primerna sprememba davčne in zavarovalniške zakonodaje, kar pa Vlada obljublja in bo storila tako, kot pravi, v kratkem. Državni zbor je namreč Resolucijo o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih 2009 do 2015 že naložil Vladi, da predlaga ustrezne rešitve, ki bodo šle v tej smeri. Sicer pa nas v Poslanski skupini DeSUS veselijo dejstva, da število članstva v Gasilski zvezi Slovenije narašča tudi v zadnjih letih. Tako je od leta 2004 - 2008 zrastle članstvo nad 10 tisoč. Sicer pa je v Republiki Sloveniji okoli 40 tisoč operativnih prostovoljnih gasilcev.

V Poslanski skupini DeSUS ne podpiramo predloga zakona, ki je pred nami, zaradi prej naštetih pomislekov, vendar pa obenem apeliramo na Vlado, da resnično upošteva smernice, ki so bile dane v že prej omenjeni resoluciji. Čim prej pričakujemo, še letos, pripravo ustreznih rešitev, ki bodo izboljšale status prostovoljnih gasilcev in drugih reševalcev, zlasti pa ureditev njihovega razmerja do delodajalcev, predloge sprememb davčnih in zavarovalniških ter drugih področnih predpisov in Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil, Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Dejstvo je, da je v naši državi prostovoljno gasilstvo bistveno premalo cenjeno in se to odraža na slabem finančnem stanju prostovoljnih gasilskih društev, na zastareli opremi, na neodobravanju delodajalcev, kadar je prostovoljni gasilcev, zaradi akcije odsoten z dela, itd. Država ne povrne stroškov nastalih v posredovanju, itd. Mislim, da je zakonski predlog, ki so ga vložili kolegi iz SDS-a ustrezen, pa vendar sem prepričan, da ta zakonski predlog ne bo dobil zadostne večine in zato upam, da bo držalo tisto, kar je gospa ministrica obljubila v svojem govoru, da bodo to rešili v več zakonih, ki jih bo Vlada predlagala še letošnje leto. Upam, da se bo tam reševalo vse kompleksno in intenzivno tako, kot bi človek pričakoval, da se pravzaprav mora narediti.

V Slovenski nacionalni stranki smo že 24. maja 2007 vložili poslansko vprašanje oziroma poslansko pobudo Vladi Republike Slovenije, da naj bi se zadeve uredile pa se do danes praktično ni nič spremenilo. Zato upam, da ne bo s tem predlogom oziroma s to obljubo ministricе nekaj podobnega. Jaz ji verjamem in upam, da bo to uredila. Vendar bo Slovenska nacionalna stranka podprla predlog, ki je pred nami in ki ga je napisala stranka SDS. Treba je vedeti, da imajo prostovoljni gasilci v Sloveniji izredno dolgo zgodovino in treba se je zavedati, da je bilo prvo gasilsko društvo na Prevaljah ustanovljeno že leta 1833 pod nazivom Požarna

obramba in sicer po Uredbi o zaščiti železarskih obratov. Šele leta 1873 so se preimenovali v Gasilsko društvo.

V Metliki pravijo, da je to najstarejše gasilsko društvo iz leta 1869, pa vendar to ni res, žal Gasilska zveza Slovenije zaradi lobiranja nekaterih ljudi ne prizna tega, da je Prevalje imelo svoje gasilsko društvo bistveno prej, kot je bil začetek prostovoljnega gasilstva na Nemškem, to je bilo 1843, ali pa ko se je ustanovilo 1851 leta prvo gasilsko društvo v Avstriji. V Sloveniji je pač tako, da morajo narediti vse, da bodo Avstrijci pred nami. Žalostno, vendar resnično. Tako pač je in tudi Gasilska zveza se ne zaveda, da je pomembno, da Slovenci povemo nekaj, kar smo, in da to dokažemo, ampak seveda, zopet je treba lesti v spodnje polovice hrbtov nekim Evropejcem, ki, kot kaže, nas bodo še naprej učili vsega, kar smo mi že zdavnaj vedeli. Vladi Republike Slovenije bi zato predlagal, da naj področje organiziranja in delovanja prostovoljnih gasilskih društev uredi v tem obljubljenem zakonu v okviru enega zakona, in seveda tudi to je Zakon o gasilstvu, in pa seveda tudi, da davčne olajšave in zavarovalniške zadeve uredi v tistih zakonih. Ne vem, če bo to uspelo. Upam, da bo. Namreč, pred nekaj leti je bila narejena raziskava, ki je pokazala, da imamo v Sloveniji izredno visoko požarno varnost. To tudi vsakokrat dokazuje odziv gasilcev pri posredovanju v požarih in v drugih nesrečah.

Zato bi bilo škoda, da bi zaradi nekaterih pomanjkljivosti, ki se dajo urediti zakonsko, da ne bi bila ta varnost še večja. Zato bomo mi podprli, še enkrat pravim, podprli ta predložen zakon, seveda z vedenjem, da uspeha ne bo, ampak kot opozorilo Ministrstvu za obrambo, da ga čaka temeljito delo na tem področju in da pričakujemo kompleksno rešitev proti koncu leta. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima predlagatelj, gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Najlepša hvala za besedo.

Prav vesel sem, v imenu poslanske skupine lahko izražam to zadovoljstvo, da je gospa ministrica v svoji predstavitvi izrazila razumevanje do tega perečega problema in do pričakovanj prostovoljnega gasilstva. Z vami se sicer strinjam, da imamo več nivojev tega reševanja ali organizacije teh služb v Sloveniji. Bilo bi optimalno, da se vse tudi sistemsko ureja. In pričakuje se, kot napoveduje Vlada, da ji bo v prihodnjih mesecih ali letih to uspelo tudi pripraviti. Vendar ta zakon, ki je, je pa lahko prvi korak k temu, da se rešuje tisto, kar je v tem trenutku zagotovo izjemno pereče in tudi najbolj razširjeno ali pa najbolj številno v Sloveniji. Prostovoljni gasilci so tisti, ki imajo te težave.

Sklicujejo se predstavniki poslanskih skupin kot tudi gospa ministrica, da smo v Državnem zboru, res je, v lanskem letu sprejeli Resolucijo o nacionalnem varstvu in reševanju. Tam smo tudi načrtali neke smernice, dobili ste večinsko podporo in je pomemben dokument. S tem se seveda strinjam, nakazuje neke rešitve, vendar sama resolucija je, žal, premalo, ne rešuje na operativni oziroma na zakonski ravni, kjer bi se o teh rešitvah tudi kaj poznalo tistim, ki zaščito in reševanje tudi izvajajo. Zato, kot sem že omenil, pričakujemo, da bo tudi zakonska materija, ki bo tiste rešitve iz resolucije tudi reševala.

Bilo je nekako, že v samih obrazložitvah izrečeno, da ta zakon občinam, ki prejemajo denar v sklopu primerne porabe, v bistvu odvzema tisto njeno osnovno nalogo na področju zagotavljanja varstva pred naravnimi nesrečami oziroma požari. Strinjam se, da občine dobivajo v okviru primerne porabe tudi del sredstev za delovanje teh gasilskih društev, oziroma za organiziranje teh služb. Vendar, glejte, teh sredstev je zdaleč zdaleč premalo. Verjemite mi, premalo! In kot sem že v predstavitvi stališča oziroma kot predlagatelj to nakazal, je tudi ta recesija občinske proračune v bistvu ne samo oklestila, zmanjšala prilive, ampak tudi povečala stroške. Velikokrat se ravno na teh proračunskih postavkah za zagotavljanje sredstev našim gasilcem, žal, sredstva zmanjšujejo.

Tudi sam sem gasilec. Tudi sam se udeležim vseh zborovanj prostovoljnih društev, na katere sem povabljen. Lahko rečem, da sem se v 5-ih letih, kolikor nekako neposredno zasledujemo to problematiko, s to tematiko srečeval in jo tudi poznam. In verjemite mi, da sredstva, ki jih prostovoljna gasilska društva dobivajo v bistvu z zbiranjem prostovoljnih prispevkov - hodijo od hiše do hiše, prosijo za denar, nobeden izmed tistih, ki v imenu gasilcev za ta sredstva prosi, jih zbira, verjetno zase ne bi, za gasilska društva pa ja. In odziv je, seveda kot je to že tudi tradicija, velik. Ljudje so pripravljani dati tudi zadnji cent samo, da so gasilska društva čim bolj opremljena, da imajo pogoje za delo. Zato je prav, verjemite, da je prav, da država temu problemu ali pa temu vprašanju nameni več pozornosti. Saj tista sredstva, ki jih zdaj v okviru primerne porabe zagotavlja občina, jih pač potem ne bo več. Ampak, glejte, jaz sem tukaj prepričan, da lahko država iz enega mesta doseže bistveno boljše pogoje za plačilo in zavarovanje in vse to, kar je povezano s temi stroški, kot pa vsaka posamezna občina. Tukaj je lahko en korak bližje k racionalnim rešitvam.

V stranki Zares je bilo rečeno, da je to populističen zakon in prepisan iz amandmajev prejšnjega mandata in da ima samo štiri člene. Jaz bi pozval tiste, ki tako razmišljajo oziroma jih opomnil, da so očitno tudi ti štirje člani preveč za nekatere, ki ne razumejo bistva tega zakona in tudi teh členov. Ti štirje člani oziroma predvsem vsebinski, ki so,

rešujejo tista pričakovanja, kot sem že omenil, na tisoče prostovoljnih gasilk in gasilcev. Ravno na enem od občnih zborov prejšnjo soboto je bilo zaznati pohvalo temu zakonu, pa se ni nič govorilo, kdo je predlagatelj. Zato sem tudi omenil, predlagatelji so naše gasilke in gasilci. Ampak, je bilo pohvalno izrečeno, besedilo tega zakona, da dejansko rešuje tista pričakovanja, da je tudi v strokovnem smislu korektno pripravljen. So tudi že takrat tisti, ki se na to tematiko profesionalno spoznajo, ugotavljali, da tudi oni predvidevajo, da naši parlamentarci v veliki večini zakona ne bodo razumeli. In da tudi iz tega stališča, ker ga ne bodo razumeli, ne bo dobil zadostne podpore. Ampak, poglejte, ti amandmaji, ki so bili v prejšnjem mandatu povzeti, so bili v bistvu že takrat predlogi Gasilske zveze Slovenije. Številne občine, župani, nekateri so tudi danes poslanci, so takrat dajali takšne pripombe. Res je, da se vseh ni povzelo, ampak je tisti zakon takrat naredil pomemben premik k izboljšanju delovanja prostovoljnega gasilstva pa tudi gasilstva na sploh, to so vsi takrat, ki so to tematiko oblikovali, priznali. Ni se vsega tega dalo. Ni. Ampak ta čas petih let sedaj pa nakazuje, predvsem zato, ker prostovoljno gasilstvo njihove akcije, njihove aktivnosti, od katerih so odvisna številna življenja, poglejte, imamo vsako leto nesreče s katastrofalnimi posledicami in ravno prostovoljni gasilci so tisti, ki so prvi na kraju teh nesreč. Zato je treba iti korak naprej, da se skušajo vsaj na simbolni ravni. Nekateri zneski, ki bi bili povezani s tem, niso tako visoki, da ne bi tega zmogli, da se jim priskoči seveda tudi na pomoč. Kajti prepričan sem, da se bodo v prihodnosti podnebne spremembe tukaj samo še stopnjevale, nesreče bodo iz leta v leto hujše. In prav je, da se prostovoljno gasilstvo krepi, predvsem pa, da se nameni več pozornosti in motivaciji, izobraževanja, pripravljenosti delodajalcem in tudi tistim gasilcem, ki dobijo ustrezno usposobljenost, da so operativni, usposobljeni gasilci, da se jim na ta način seveda tudi priskoči na pomoč.

Glede na nepodporo koalicijskih strank, verjame, da ta zakon ne bo deležen nadaljnje obravnave, ampak upajmo, da bodo besede gospe ministrice v naslednjih tednih, mesecih, nekako prelite v zakonske predloge, ki jih bomo tukaj obravnavali, pa da se bo to reševalo. Tudi to je korak naprej. Vendar pa, če tega ne bo, te obljube, pa vedite, da delamo veliko škodo tistim, ki nam v bistvu v najtežjih trenutkih stoji ob strani in zagotavljajo svojo brez sebično pomoč. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

K besedi se javlja tudi ministrica za obrambo gospa Jelušičeva.

DR. LJUBICA JELUŠIČ: Najlepša hvala!

Jaz se vam zahvaljujem za obrazložitve, ki gredo v smeri tega, da je treba občinam dopolniti ali dodati sredstva, ki

jih potrebujejo za področje, ki je predvideno v Zakonu o financiranju občin, in zadeva požarno varnost in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Težava je v tem, da ne glede na to, koliko država nameni občinam, iz tega naslova sredstev še vedno nimamo pravil, po katerih bomo zanesljivo vedeli, da bodo občine oziroma župani ta sredstva gasilcem in drugim prostovoljnim reševalcem tudi dali. In na tej točki prosim sedaj vas, ki ste tukaj, ali župani ali kandidati za župane, da vendarle premislite, da skupaj poiščemo način, preko katerega lahko zadolžimo vse občine, da bodo držale besedo, vse župane, da bodo držali besedo in za prostovoljne gasilce dejansko poskrbeli v tistih točkah, ki so ključne, to je osnovno zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za nekatere posebne primere, zlasti v primerih, ko gredo na intervencijo in podobno. Tudi v primerih, ko bomo dodali sredstva iz državnega proračuna za potrebe občin, v okviru primerne uporabe ali na kakšen drug način, nimamo garancije, nimam inštrumenta, s katerim lahko zanesljivo rečemo, da bodo gasilci, ki jih vsi danes lepo naslavljamo in o njih lepo govorimo, da bodo dejansko lahko v okviru tripartitne pogodbe, ki jo sklenejo z občino, prišli do tistih sredstev. Tukaj je ključ, ki ga moramo skupaj poiskati.

Druga stvar, ne pozabite, da poleg primerne porabe Uprava za zaščito in reševanje nameni vsako leto najmanj devet milijonov sredstev iz požarnega sklada za delovanje različnih gasilskih društev, zvez za povračilo sofinanciranja nabave, tipiziranih in standardiziranih vozil in za druge namene. Torej sredstev z ravni države je že kar nekaj. Vprašanje pa je, če smo jih na lokalni ravni pripravljene nameniti tistemu, kar je dejansko potreba gasilcev in drugih prostovoljnih reševalcev. Poleg tega bi bilo prav, da poiščemo poti, zagotovitve teh sredstev.

In drugič, jaz moram povedati, da obstajajo občine, obstajajo župani, ki pa gasilcem namenjujejo ogromno sredstev. Namenjajo tudi ogromno sredstev za vozila, ki niso nujno ali tipizirana ali celo sofinancirana s strani požarnega sklada. Skratka, župani znate skrbeti in znajo skrbeti za svoje gasilce. Težava je v tem, da takrat, ko se sprašujemo, koliko tega denarja pa je dovolj za vse operativne gasilce, reševalce, takrat se pa postavi vprašanje, da bi pa en del teh obveznosti pa vendarle znova prenesli na državo.

Gospodje in gospe, ne dovolite, da se prostovoljstvo, ki je ena od ključnih vrednost te države, podržavi in znova prenese v roke države. Država začne potem razmišljati v drugih konceptih, na primer, gospodarno, varčno in druge zadeve postanejo pomembne takrat, ko gre za porabo sredstev iz državnega proračuna. Zato apeliram, bodimo pozorni na ideje, ki govorijo o tem, da se primarne pristojnosti občin prenašajo, ne v smislu pristojnosti in nalog, ampak v smislu odhodkov, torej plačevanja teh stroškov, se prenašajo nazaj na državo. Skupaj razmislimo tudi o prihodkih. Jaz mislim, da

ključna pot, ki jo moramo ubrati v prihodnosti, je, da poskrbimo, da bodo občine dobile primarne vire prihodkov in v okviru primarnih virov prihodkov zagotovile tudi ustrezen delež sredstev za celoten sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Vidi se na obzorju zakon o davku na nepremičnine, ampak spet smo pri isti zgodbi. Ali bomo, ali boste sposobni sprejeti tudi, ne samo zagotovila, ampak tudi zaveze, da bodo potem občine dejansko delež tega davka namenile tudi za to področje. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Preden gremo naprej bi rad opozoril, da smo v Državnem zboru, ne pa v zboru županov, županij in županskih kandidatov. Prosil bi vse, tudi ministrice, da to upoštevamo.

Besedo ima Melita Župevc.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa za besedo.

Jaz na srečo nisem in ne bom nobena kandidatka za županjo, tako da lahko neobremenjeno govorim. Na kratko bi rada povedala nekaj stvari, ker nam je bilo očitano, da ne razumemo. Jaz čisto vse razumem tukaj, pa bom povedala zakaj. Ministrica je sedaj zelo dobro povedala par stvari. Dolžni smo poskrbeti za vse prostovoljce, ne samo za del. In če je naša skrb iskrena, moram reči, da je potem ta zakon na nek način diskriminatoren, ker ne poskrbi za vse enako, ampak izloči del in temu delu želi podeliti neke pravice, kar je prav. Ampak prav je, če zagovarjamo in spoštujemo prostovoljstvo, da gremo širše, da omogočimo potem tudi vsem tistim drugim, ki požrtvovalno delajo v raznih nesrečah in tako naprej. Rekla bi še eno stvar. Rečeno je bilo, da se s tem predlogom dejansko spreminja koncept državne varnosti na nek način. Kaj to pomeni za prostovoljstvo? To, kar je bilo že prej rečeno.

Rečeno je bilo še, da ne razumemo teh stvari glede amandmajev. Da ne bom preveč nerazumljiva, bom skušala prebrati. Dva amandmaja sta bila vložena leta 2005, pa jih bom prebrala, ker očitno ne razumemo. Prvi je bil: "Status operativnega prostovoljnega gasilca je odnos med delodajalcem in gasilcem, s katerim se stimulira zaposlovanje gasilcev tako, da se delodajalcu znižajo zavarovalne premije in imajo davčne olajšave." To je bil prvi. In še drugi amandma. "Da se zagotavljajo sredstva za zavarovanje operativnih gasilcev in še preventivni zdravstveni pregledi operativnih gasilcev." To sta bila zelo konkretna amandmaja. Takratna koalicija je argumentirala nesprejetje teh amandmajev, češ, da ta dva amandmaja ne sodita v takšen zakon, da sta preozka, in da nimata v teh zakonih kaj iskati. Prav je, da smo načelni. In kot rečeno, delimo skrb z vami, ki ste jo izrazili tukaj v tej dvorani.

Če boste poštene, boste priznali, da je vaš predlog všečen. In priznali boste tudi, če bi imeli iskreno željo, bi to lahko naredili že zdavnaj. Ampak stvari, kot je opozorila

tudi ministrica, niso tako preproste, kot je neka predstava tukaj v Državnem zboru, v petih minutah poveš lepe stvari in potem se stvar konča. Žal so še kakšne stvari zadaj. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Štefan Tiselj.
Prosim.

MAG. ŠTEFAN TISELJ: Lepo pozdravljeni. Spoštovani predsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavci. Poslanke in poslanci.

Ena od zadolžitvev občin je tudi skrb za požarno varnost in reševanje v primeru naravnih in drugih nesreč. Občine prenesejo aktivnostjo v zvezi s preventivo, izobraževanjem in tudi operativne akcije v primeru požarov in drugih škodnih dogodkov na prostovoljna gasilska društva, ki so organizirana v gasilskih zvezah. Gasilska društva poskrbijo, da imajo zadostno število operativnih enot, ki jih sestavljajo izobraženi, usposobljeni, primerno opremljeni in zdravstveno pregledani posamezniki. Na osnovi prostovoljstva in humanitarne dejavnosti so gasilci ob vsakem času na razpolago, da se vključijo v aktivnost v primeru požara, poplave ali druge nesreče. Gasilci oziroma gasilska društva so v manjših krajih nosilci, društvene, družbene in družabne dejavnosti. Povezujejo se z drugimi društvi in so marsikje tudi nosilci športnega, kulturnega in dobrodelnega dogajanja. Ljudje jim zaupajo in imajo med množico velik ugled in uživajo podporo. Na ta način izberejo precej potrebnih sredstev, ki jih uporabljajo za urejanje prostorov in nakup opreme. Zelo draga so gasilska vozila. Občine financirajo iz proračuna izobraževanje, usposabljanje, opremljanje z osebno zaščito in tudi preventivne zdravstvene preglede. Zelo pomembno je delo z mladimi, zato gasilci pričnejo sodelovati že v vrtcih in v šolah. Večino prostovoljnih gasilcev je zaposleno v podjetjih, ki včasih njihovi pripadnosti niso ravno naklonjena.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke se zavedamo, da bi samo profesionalna gasilska dejavnost zahtevala neprimerno več sredstev, zato predlagamo več sprememb Zakona o gasilstvu, kar bi bolje uredilo status prostovoljnega gasilca. Podjetja morajo biti motivirana, da imajo med zaposlenimi tudi usposobljene gasilce, ki lahko takoj pomagajo, če nastane požar ali drugačna nesreča v samem podjetju. Tudi povrnitev izpada dohodka podjetja v primeru odsotnosti delavcev gasilcev mora biti sistematično urejena. Večkrat se je že zgodilo, da so bile gasilske enote v akciji več dni skupaj, tudi na drugem koncu države, na primer v primeru obsežnega požara na Krasu in tudi v primeru poplav in posledic neurij. Tudi preventivne preglede gasilcev - operativcev moramo poenotiti. Predlagamo, da sredstva za te preglede zagotavlja država, ki bi lahko dejavnost racionalizirala, če bi podelila koncesije določenim ambulantam. Predlagamo, da država zagotavlja sredstva za

nezgodno zavarovanje gasilcev. To zavarovanje bi moralo zagotavljati enake ugodnosti kot zavarovanje delavcev v podjetju. Gasilci so izpostavljeni raznim poškodbam in so tudi v smrtni nevarnosti. Pred leti se je na Štajerskem zgodila tragedija. Mlad gasilec se je smrtno ponesrečil pri gašenju hleva. Žena, vdova ni bila zaposlena in ni videla izhoda iz težke situacije. Vzela je življenje dvema majhnima otrokoma in še sebi, saj denar od zavarovalnine ne bi vrnil očeta in moža, bi pa družini omogočil lažje preživetje.

Z boljšim statusom gasilca - prostovoljca bomo zagotovili, da bo interes za to dejavnost še ostal. Marsikje opažajo, da gasilstvo peša. Zlasti je treba motivirati mladino in tudi delodajalce. Kakršnakoli splošna poklicna oblika gasilske službe bi bila mnogo dražja in marsikateremu kraju bi bila odvzeta duša. Zato smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlagali dopolnitev Zakona o gasilstvu, ki bo izboljšalo stanje na tem področju v celotni državi, saj so vključene vse občine. In prepričan sem, da boste tudi ostale poslanske skupine dopolnitve zakona podprle.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Franc Bogovič.

Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Lepo pozdravljeni, predsednik, kolegice, kolegi. Spoštovana ministrica s sodelavcema.

Prihajam iz okolja, ki je s področja številnih nevarnosti zelo ogroženo. V Posavju, kot vemo, se praktično stečejo vse slovenske vode, tako da smo redno izpostavljeni poplavnim dogodkom, prav tako je cela vrsta gospodarskih subjektov, ki uporabljajo različne tehnologije, ki so zelo nevarne, če hočete...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Bogovič, prosim, če se še enkrat prijavite, ker čas ne teče. Izklopite se in se prosim vklopite nazaj. Zdaj pa, upoštevajte, da ste dve minuti govorili neregistrirano.

FRANC BOGOVIČ: Imam več časa, kot ga mislim porabiti, ga imam še namen kolegom pustiti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

FRANC BOGOVIČ: In tudi, kot sem že dejal, gospodarski subjekti kot jedrska elektrarna, v preteklosti klor v podjetju Vipap in podobne tehnologije so nas vedno vodile, da smo področju zaščite in reševanja in gasilstvu, ki je osnovni steber zaščite in reševanja v Sloveniji, posvečali veliko pozornosti. Da imamo zelo dobro zgrajeno mrežo gasilskih društev in mislim, da imamo v sodelovanju s profesionalnimi gasilci tudi

brigado v Krškem, zelo dobro vzpostavljen sistem sodelovanja med obema sektorjema, se pravi med poklicnimi in prostovoljnimi gasilci.

Danes smo slišali celo vrsto dejavnosti in pomenov, ki jih imajo gasilci na eni strani tako za društveno dejavnost v prostorih, pri vključevanje mladih v volontersko humanitarno delo, zagotavljanju pogojev tudi za delovanje drugih društev. Prihajam iz kraja, kjer smo v zadnjem letu zgradili gasilski dom, v katerem skupaj domujejo gasilci, kjer je mladinska točka in tudi aktiv kmečkih žena. Ta splošna vloga gasilcev je zelo velika. Ko pa govorimo o prostovoljstvu in pomenu gasilstva in vlogi prostovoljstva, pa mislim, da moramo biti zelo pozorni in priznati, da gasilci opravljajo celo vrsto nalog v javnem interesu, nalog, ki so v sistemu zaščite in reševanja obvezne, in se jih na lokalnih nivojih in državnem ne moremo predstavljati brez organiziranega gasilstva.

Mislim, da so področja, ki so reševana v tem zakonu, področja, ki so še danes odprta, na katere je treba poiskati odgovore. Mislim, da je za ministrico in za kolege samo dobro, če je sedaj opozicija predlagala podobne rešitve, kot v preteklosti druga opozicija, ki je danes pozicija. Kar pomeni, ko boste prišli pred nas z novim zakonom, ne boste imeli težav s sprejetjem, v kolikor ta ne bo danes sprejet. Mislim, da je resnično nujno, da to postorimo. Kajti, ta področja, kako zanimirati delodajalca, da bo gasilec pri njem zaželen, da ne bo imel posebnih izpadov in da bodo ali gasilec ali delodajalec, so področja, ki jih je treba reševati. V preteklosti smo imeli kar nekaj izkušenj in mislim, da smo vsi skupaj imeli srečo v nesreči, ne vem, zakaj, ker so se ti škodni dogodki dogajali ali ob vikendih, ali na praznike. Tu mislim na neurje 15. avgusta, potres v Sloveniji, tudi v Posavju smo imeli 2005 ob vikendu to zadevo. Takrat smo videli, kaj pomeni, če je na terenu toliko dobro organiziranih in motiviranih gasilcev, ko smo v istem času, ko se je v Ameriki v New Orleansu takrat razbohtel kriminal, je bila pri nas občina urejena v prvotno stanje. Gospod Bogataj zelo dobro pozna, ko si je na licu mesta ogledal, kakšno razdejanje je bilo v tistem trenutku.

Zato mislim, da je resnično temu področju treba posvetiti več pozornosti. Več pozornosti mislim v smislu, da tudi uredimo v regulativi, da je danes, tu se strinjam, kar ste dejali ministrica, od dobre volje ali ne dobre volje občinskega sveta in župana, odvisen ta razrez, koliko gasilci dobijo. Za to področje mislim, da je treba najti zakonsko rešitev, da se nam to ne bo dogajalo. Sam tudi zagovarjam, da se v volonterstvu na splošno uredijo te razlike. Mislim pa da, ker poznam tudi ostale skupine delovanja volonterjev, da pa je ta del, kjer gre pri zaščiti in reševanju v enem delu tistih operativnih uradnih gasilcev za neka opravila, ki so, prvič, v javnem interesu, drugič, ker se izpostavljajo življenja, kjer se na konec koncev tudi v veliki meri mora zelo dobro vedeti,

kako opravljati svoje delo, da ne povzročaš nove škode in odškodninsko odgovarjaš tudi za to, da je to področje treba dodatno urediti in tudi na nek način zagotoviti določena sredstva. Sam si gasilstva brez volonterstva ne predstavljam. Prepričan sem, da tudi čas kaže, da bo v vojaških doktrinah treba veliko pozornosti posvečati tem področjem. Če mene vprašate, jaz bi bil veliko bolj zadovoljen, v kolikor bi Slovenija tudi v širših povezavah, v katerih se - tudi vojaških - nahajamo, se našli kot država, ki temu področju posveča veliko pozornosti in namesto kakšne misije na kakšno bojišče pošlje misijo na področje, kjer se dogajajo velike tragedije ob pogojih življenja, ki se pač sedaj odvijajo okoli nas.

Jaz upam, da, v kolikor je možno ta zakon sprejeti, v kolikor pa ne, in ga podpiramo tudi v Slovenski ljudski stranki, v kolikor pa ne, pa resnični apel, da izkoristite to pripravljenost celotnega parlamenta, da se na tem področju najdejo pametne rešitve. Hkrati z razmislekom, v kolikor je treba kakšne koli prerazporeditev sredstev znotraj vojaškega ministrstva, jaz mislim, da bi to področje imelo največjo in pa prvo prioriteto. Prepričan sem, da je tudi iz že dosedanjega sodelovanja z zavarovalnicami najbrž moč najti neko sodelovanje, kajti od dobrega dela gasilcev je v veliki meri odvisna odškodnina teh zavarovalnic. Zavarovalnice se že doslej vključujejo in prepričan sem, da lahko najdemo tudi v prihodnje dobro sodelovanje. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

K besedi se je javil predlagatelj Ivan Grill.
Prosim.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Strinjam se, gospa ministrica, z vašo ugotovitvijo, da so nekatere občine resnično do gasilstva bolj pozorne, da namenjajo več sredstev kot druge. Tukaj je včasih mogoče večja naklonjenost občinskega sveta, potem tudi samega župana, nekje so pa okoliščine take, ki ne zagotavljajo zelenega deleža samih občin. V primeru, da je to neka občina z razmeroma nizko primerno porabo, veliko geografsko razpršenostjo oziroma, da je velika občina z razpršenimi zaselki in s takimi primerih se soočamo v številnih gasilskih društvih in pač vsako gasilsko društvo seveda je treba sofinancirati in v takšnih primerih je pa s strani občine tukaj večja težava. Tista bojazen, ki jo tukaj izražate, kako poiskati rešitev, da pa ne bodo občine zlorabljevale financiranje države, če bi se tako pač seveda tudi odločili, sem prepričan, da tukaj obstaja nek mehanizem, da se mogoče refundira. Občina je prva, ki plačuje te storitve, pa potem naslovi vlogo na državo, pa potem na podlagi že plačanega zneska s strani občine to država refundira ali pa nenazadnje, da gasilska društva direktno preko Gasilske zveze ali pa na nek drug način uveljavljajo te zahteve ali pa seveda

tudi prošnje. Jaz mislim, da tukaj bi se takšen način dal poiskati.

Sam ne razumem v primeru, če bi bila taka rešitev sprejeta, da bi bilo to podžavljanje prostovoljnega gasilstva, kajti tukaj bi se samo breme, finančno breme preneslo na državo, vse druge oblike delovanja bi bile lahko enake, s tem, da bi se zagotavljalo ali pa doseglo bolj verjetno tudi popuste pri vseh tistih storitvah, ki jih je treba sedaj plačevati. Tukaj je tudi en korak k racionalizaciji teh služb. Strijam se tudi z vami, da je predvsem v preteklih letih veliko sredstev bilo gasilskim društvom za njihovo opremo refundirano oziroma sofinancirano. V lanskem letu, ko so vam dejansko vaš "budžet" sklestili v koaliciji na minimum, je bilo teh sredstev manj, verjamem, da tudi v 2010 ne bo tega, ampak vseeno bi bilo verjetno družbeno koristno, da se tudi za sofinanciranje opreme in za to, kar rabijo gasilci, nameni več pozornosti. Oportunitetni(?) stroški, ki nastajajo v primeru, da ne bi bilo gasilstvo, bi bili nekaj deset, če ne nekaj stokrat večji glede na to, kaj oni dosegajo in glede na to, kaj se gasilskim društvom ali pa gasilcem zagotavlja. In tukaj bi tudi sam iskal ali pa predlagal rešitve, predvsem vam, gospa ministrica oziroma Vladi, da se tukaj tudi zavarovalnice bolj vključi ali pri njihovih obdavčitvah ali pri njihovih določitvah premij, da se jih bolj vključi, v to financiranje, kajti nenazadnje imajo pa ravno zavarovalnice resnično tukaj velikokrat korist, predvsem kadar so ali objekti ali neke druge materialne dobrine zavarovane, pa so zaradi pravočasne in dobre intervencije prostovoljnih gasilcev škode nižje in imajo tudi one zato toliko manjši strošek. Tukaj gredo lahko v stotine milijonov evrov v primeru nekih večjih nesreč, tako da tudi tukaj bi veljalo iskati neko rešitev.

Bi pa tukaj tudi nekoliko komentiral eno izmed koalicijskih poslank, ki ugotavlja, da je ta zakon krivičen do drugih prostovoljcev v Sloveniji. Jaz sam nimam nobenih težav niti Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, da bi se sprejel nek sistemski zakon, kjer bi se s strani države ali kako drugače v več-ji meri financiralo vsa prostovoljna društva, ki delujejo na področju kulture, sociale, zdravstva, gasilstva itn. Vendar bi le bilo treba nekoliko razmejiti ali pa postaviti prioritete, kaj pa je lahko za družbo večjega pomena. Gasilstvo zagotovo sodi v sam vrh prioritete, rešujejo druga življenja in ob tem seveda izpostavljajo svoje. Tukaj tudi v tem zakonu, mislim, da ne bi bilo to krivično do drugih prostovoljnih društev. Sam bi pa podpiral seveda tudi, če bi se takšna rešitev ali pa takšen predlog zakona sprejel.

Pa še nekaj. Mislim, da bo najbolj zadovoljivo ali pa najbolj v korist vsem gasilkam in gasilcem, če se tukaj ne obtožuje, kaj ni bilo narejeno. Narejeno ni bilo 10 let ali celo 20 let. Bom ponovil stavek, ki ga je dolgoletni profesionalni gasilec izrekel: Vse to, kar ste tukaj zapisali,

so pričakovanja stara 10 ali več let. Jemljimo ta predlog zakona, kot sem že omenil, da so to pričakovanja, da je to predlog na 100 tisoč in še več gasilk in gasilcev. Oni so tisti, ki bodo največ od tega imeli, ne mi. Tega si tudi ne bi želeli kot nek privilegij, ali populizem. Tega ni treba tako razumeti. Iščimo rešitev v korist njih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovana ministrica.

Predlagatelj hoče s svojim predlogom zakona opredeliti status prostovoljnega gasilstva in zagotoviti večjo finančno zagotovitev tudi v času odsotnosti z dela in do povračila škode, ki so jo utrpeli med izvajanjem zaščite, reševanja in pomoči. Zakon v celoti že podrobneje ureja pravice do prostovoljnih gasilcev tako, da se status prostovoljnega gasilca s predlagano vsebino ravno ne izboljšuje v tistem delu, ko govori v odnosu do delodajalca. Sigurno je to za podpreti, saj bi financiranje prešlo na državo, s čimer bi se znatno razbremenil občinski proračun. Vsekakor je za razmisliti tudi o tem, da se jim plača dodatno zavarovanje.

Menim, da ni treba o gasilcih veliko razpravljati, saj namen njihovega delovanja vsi poznamo. Vsi vemo, da so to ljudje, ki se žrtvujejo v dobro ljudi, ko so ogroženi v poplavah, požarih in naravnih nesrečah, prometnih nesrečah, zapolnjujejo tudi prosti čas mladih z izobraževanji in podobno. Zato je prav, da se dopolnitev Zakona o gasilstvu tudi podpre in se zakon dopolni v tistih delih na katere gasilci opozarjajo že vrsto let. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Marijan Križman.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica in sodelavci. Spoštovani kolegice in kolegi.

Nekaj je vendarle treba povedati, kaj se je dogajalo na področju gasilstva tudi v prejšnjem mandatu, sicer bo izgledalo, kot da ste danes to vložili in da je danes to prišlo na dan. Ni naključje, da je gospod predlagatelj rekel, da je nepomembno, kaj se je do sedaj dogajalo. Jaz pa mislim, da je, ne v tako veliki meri, res je nepomembno, kaj je delal takrat SDS, ampak pomembno je vseeno nekatere stvari izpostaviti, in sicer, 2005 jena vloženi amandma gospoda Aurelia Jurija Vlada odgovorila: "Skrb za javno gasilsko službo je v pristojnosti lokalnih skupnosti in v primerljivih državah, niti v Avstriji niti v Nemčiji, ta pristojnost ni prenešana na dežele ali državo, zato ni mogoče podpreti rešitev, s katerimi bi se v naši državi to pristojnosti prenesla na državno raven. To bi se zgodilo, če bi država

prevzela financiranje stroškov, zdravstvenih pregledov in zavarovanja operativnih gasilcev. Pri tem namreč gre za enega od temeljnih elementov, ki ga mora zagotavljati lokalna skupnosti". Besedila je še kar nekaj, ampak mislim, da ga je nesmiselno brati, ker ga tudi sami dobite na internetu.

Po mojem prepričanju smo v tem parlamentu, bi rekel, dodobra to zadevo prediskutirali. In če sedaj res odmislimo, kaj je bilo, in naredimo en korak naprej, mislim, da se z gasilci ne da obmetavati in da je treba seveda problem gasilcev v Sloveniji rešiti za dobrobit vseh nas, ki gasilce potrebujemo. Če pomislimo samo na mesto Koper, od koder prihajam, kjer imamo v Luki 1001 nevarnost, ker imamo za celo Slovenijo pa še koga drugega nafto, naftne derivate, je jasno, da so gasilci tisti varuhi, ki noč in dan bdijo nad vsemi temi nevarnostmi.

Tako kot je ministrica povedala, v bistvu, povedala je pravzaprav skoraj vse, kako vidi Vlada reševanje tega problem, povedala je dvakrat ali trikrat celo, mislim, da ne bi kaj dosti ponavljali. Dejstvo pa je, da je treba ta zakon spremeniti drugače kot samo z dvema ali tremi člani in ga rešiti parcialno in gasilci ploskajo, vsi smo veseli. Ne, mi jim na ta način ne bomo naredili usluge, zato ker bomo spet naredili nekaj začasnega, nekaj parcialnega in ponovno bo treba zakon spreminjati. Ne samo po mojem prepričanju ni treba spremeniti Zakona o dohodnini, Zakona o dohodku od pravnih oseb, o čemer je tudi predlagatelj danes že govoril, Zakona o zavarovalništvu in seveda Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, pa še kaj. Ob tem, ko se bo ta zakon spreminjal, bo treba spremeniti tako, da bo celovito obravnaval reševalce. Gasilci so seveda tudi reševalci ne zgolj gasilci. Če pogledate statistiko iz leta 2004, ugotovite, da smo imeli v Sloveniji 123 tisoč 87 gasilcev, 2008 - 133 tisoč 65. Ne upada gasilstvo, ne upada moštvo v gasilstvu, tako kot je nekdo predstavil. In ob tem, da imamo tudi 40 tisoč prostovoljnih gasilcev, se strinjam, da so baza za kasnejše, velikokrat profesionalne gasilce. Po mojem prepričanju se je Vlada pravilno odločila, ko se je odločila, da bo posegla v vse te zakone, ki sem jih naštel, zato, da ta problem reši, in da bodo gasilci imeli nekaj od tega, da bodo resnično od tega zakona imeli vse tisto kar danes potrebujejo.

Jaz seveda tega zakona ne bom podprl, jasno, ker ne opredeljuje vsega tistega, kar sem naštel. Žal, ne želim polemizirati, ampak to je še en tak podoben zakon v vrsti zakonov, samo z enim členom, samo z naslovom in zdaj že skoraj vsak dan dobimo na mizo neke zakone, na hitro. Bolj ko se bližajo lokalne volitve, več je teh zakonom in jaz upam, da bomo prišli počasi k pameti, in da bomo začeli delati resno, drugače, da bomo tudi skupaj kaj naredili, ne pa na tak način, da bomo prehitevali in seveda poskušali parcialno reševati stvari, da nas vidijo na televiziji in da nam določene silne skupine ploskajo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Branko Grims.

Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala za besedo. Vsem prav lep pozdrav.

Kolega iz vrst SD, ki je sedajle govoril, mi je dal krasno izhodišče, ko je dejal "jasno, da ne bomo tega podprli". Seveda ne. Zakaj pa bi storili nekaj konkretnega za prostovoljne gasilce, ki nosijo glavo na prodaj, in ki se v zadnjem obdobju srečujejo s čedalje več težkih nalog tudi zaradi spreminjajoče se narave, zaradi globalnega segrevanja, zaradi vedno več ekstremnih vremenskih dogodkov, ko vendar SD potrebuje denar za to, da financira izbrisane in vse ostale svoje nujne zadeve. Tukaj gre pa pač za nekaj, kar bi lahko konkretno storili za vse prostovoljne gasilce, s čemer morda v Ljubljani, kajti samo očitno v tej dimenziji na sedanji koaliciji razmišljate, da nimate toliko opravka, je pa to nekaj, kar je še kako prisotno izven velikih mest, predvsem na vasi, kjer so prav prostovoljni gasilci prvi, ki posredujejo, ko gre za nesreče. So prvi, ki posredujejo, ko gre za vse mogoče naravne nezgode, za nevihte, celo za tornado, kot smo ga imeli nedavno, za ogromne nalive, ki smo jih doživeli sedaj že kar nekajkrat. Sedaj ne bomo več kmalu govorili o stoletnih vodah, ampak kot kažejo o 100 dnevni in takrat so oni tisti prvi, ki nosijo glavo na prodaj. Ampak to očitno sedanjih v vladajoči koaliciji nič ne gane. Kadar v zadnjem obdobju želi koalicija nekaj vreči skozi okno, slišimo tisto, mi bomo to uredili celovito. To smo tudi slišali, kako bodo celovito uredili v vladajoči koaliciji odgovore nad izzivi sedanje krize, ampak celovito se povečujejo samo vrste na Zavodih za zaposlovanje in grozljiv dolg državljanek in državljanov, ki sedaj že dosega nivo iz časov polovice tistega, kar je dosegla nekdanja Jugoslavija, in to ste storili v enem samem letu dni. 6,3 milijarde evrov, če je slučajno kdo iz koalicije pozabil, za koliko ste zadolžili to ubogo Slovenijo. Pri tem ne najdete sredstev za to, da bi zgolj poskrbeli za gasilce. Veste, kako je to v praksi pri prostovoljnih gasilcih na vasi. En konkreten primer, kajti ko govorimo o konkretnih ljudeh, takrat se po navadi bolj vživimo v problem. Leta 2007 je doživela Gorenjska izjemno hudo neurje. Takrat veste, da je bilo poplavljenih vrsta poti, o tem so poročali vsi slovenski mediji, popraviljanje posledic je trajalo dolgo dolgo časa. Kljub temu je bilo takrat izrečeno priznanje, da tako hitrega in učinkovitega posredovanja tako s strani oblasti kot vseh služb še ni bilo, kar je bilo po svoje priznanje, toda obenem so se, žal, zgodile tudi mnoge tragedije, o katerih se je takrat malo govorilo, zdaj se je pa nanje očitno že čisto pozabilo. Konkreten primer. V Občini Cerklje je mlad gasilec, bil je samo nekaj čez 20 let star, pomagal odstranjevati vodo iz kleti, ki jo je pač ta voda zalila, in zaradi neke napake

je električna strela tega fanta in fant je umrl. Imel je družino, vsi so ostali za njim. On je pač prvi priskočil na pomoč, ker je čutil to, ker je želel, je s tem živel, bil je prostovoljen gasilec dolgo časa, to so imeli tudi v družini. In lahko si samo predstavljate, kakšna tragedija je bila to za njegovo družino. Vsi, ki smo bili na pogrebu, smo lahko to videli, kaj je to bilo. In koliko problem je, potem še ostalo, ker ta država tudi v takih primerih ni uredila vsega tako, kot bi lahko. Ko gre za uresničevanje javnega interesa, je zagotovo vredno premisleka, da v teh drugačnih težjih razmerah, ko tudi za male občine, mimogrede, zmanjkuje denarja, zlivajo pa se nove in nove desetine milijonov v Ljubljano, sami veste zakaj, v takih razmerah je zagotovo več kot upravičen predlog, naj država prevzame vsaj sredstva za zavarovanja operativnih gasilcev in sredstva za preventivne zdravstvene preglede operativnih gasilcev. Tukaj ne gre za ne vem kako velike stroške. Gre pa za pomembno rešitev, ki vsaj tiste najhujše posledice, nekatere med njimi, vseh seveda ni mogoče, v določeni meri odpravlja. Gre tudi za priznanje tem ljudem, za gesto priznanja, da se država zaveda pomena in plemenitosti dela gasilcev, ki so v modernem času, še enkrat poudarjam, zagotovo prvi, ki se soočijo z nevarnostmi, ki pomagajo, ki odpravljajo posledice in, žal, premnogokrat tudi nosijo glavo naprodaj. Ko boste glasovali o tem zakonu, imejte te ljudi v mislih.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Tomaž Tom Mencinger.

TOMAŽ TOM MENCINGER: Hvala lepa.

Predlog zakona ima štiri člene, od tega lahko ugotovimo, da so pretežno skoraj vsi prepisani in so kopija amandmaja iz leta 2005. To, kar smo sedajle poslušali, je zelo zanimivo za strankarske stratege in analitike, predvsem skozi volilno leto in to populacijo, o kateri govorimo.

To področje je treba urediti sistemsko, najprej v krovnem zakonu, to je Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ta je iz leta 2006 ob potrditvi sprememb uveljavil določene bonitete za reševalce prostovoljce. Leta 2009 je Državni zbor potrdil Resolucijo o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, kjer je predvideno iskanje rešitve statusa prostovoljnih reševalcev in odnosa med prostovoljnimi reševalci in delodajalci. Spremembe, ki bi sistemsko urejale status prostovoljcev tudi v odnosu do delodajalcev, bi bilo treba rešiti v naslednjih zakonih: Zakon o financiranju občin, Zakon o dohodnini, Zakon o zavarovalništvu, Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in Zakon o gasilstvu, predvsem 26. člen, najverjetneje še v katerem od drugih členov tega zakona.

Vsi skupaj, ki imamo opravka z gasilci, pa naj bodo to poklicne enote ali prostovoljna gasilska društva in enote, se

zavedamo pomembnosti teh služb. Lahko rečemo, tako kot poveljnik tudi večkrat poudari, da so hrbtenica Civilne zaščite. Dejansko ob vseh teh dogodkih, ki se zgodijo, bodisi poplave, požari in še bi lahko našteval, so tisti, ki se odzovejo prvi. Poleg tega smo danes slišali kar nekajkrat to pomembno noto prostovoljstva. Prepričan sem, da je treba na tem vztrajati in tudi to negovati naprej, ker so dejansko gasilska društva in gasilski domovi neki centri društvenega, družbenega, tako kot je bilo omenjeno, in družabnega življenja, zato je treba te stvari negovati in tudi pomagati, da se ta stvar obdrži vsaj na takšnem nivoju kot se je v bistvu do sedaj. Tako, da sem prepričan, da bo treba kar nekaj zakonov še spremeniti in te stvari doreči v prej omenjenih zakonih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Franc Pukšič. Prosim.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi, gospa ministrica s sodelavci, lep pozdrav!

Rekel bom tako, ko govorimo o gasilcih in gasilkah, znamo povedati veliko lepega in dobrega po končani kakšni veliki akciji, torej po neurjih, požarih in tako dalje, ko so svoje delo opravili. In žal imam tudi sam eno žalostno izkušnjo, zgodbo, kjer je sodelovalo preko 100 različnih društev iz celotne Slovenije in znamo reči, da so to prostovoljna gasilska društva in tako dalje. Ampak, veste, med temi 130 tisoč in, recimo, 40 tisoč operativnih članov prostovoljnega gasilskega društva, ja, veste, kaj je prostovoljno, prostovoljno je vstopiti v društvo in prostovoljno je izstopiti iz društva, vse ostalo je pa obveznost, ki si jo s tem, ko si postal član, tudi naložiš. Kakorkoli, jaz sem prepričan, da bi morala država, Vlada vendarle za nekatere dele v tem gasilstvu še nekoliko bolj poskrbeti. Ta predlog zakona, ki ga predlagajo za sredstva za zavarovanje operativnih gasilcev in preventivno zdravstveno zavarovanje, se mi zdi, da je minimum od minimuma in nadomestilo delodajalcev za tisti dan, ko je v funkciji varovanja, reševanja, kakorkoli že, takrat za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Konkretno, izobraževanje gasilcev. Tista društva, ki prihajajo iz občin, kjer imajo tako imenovano primerno uporabo, pa nimajo nekih drugih večjih lastnih virov, seveda imajo manj sredstev na razpolago. Izobraževanje v centrih pomeni za tiste občinske proračune bistveno večji strošek.

Opozoril bi še na nekaj drugega - vzdrževanje tehnike. Danes si pravzaprav ne znamo predstavljati gasilskega društva brez dihalnih aparatov. Ampak, vzdrževanje te tehnike je profesionalno dobičkonosno, je tržna cena. To bi se mogoče dalo tudi na nivoju države urediti, da bi bila to neprofitna cena. S tem, bi spet nekako pomagali pri kategorizaciji,

nabavi vozil in teh zadevah. Jaz bi predlagal, da bi država naredila neko kategorizacijo, in rekla: na tolikšno število prebivalcev, društvo tretjega razreda, drugega razreda, prvega razreda in potem sofinanciranje - na kakšen način? Nismo vsi enaki, nismo vsi enako razviti. Vlada vsako leto sprejema indeks ogroženosti in po indeksu ogroženosti bi seveda lahko tudi sofinancirali, ne samo vsem 20% za DDV in tako dalje. Skratka, je nekaj rezerv, ki bi pomagale pri tem. Jaz se strinjam, da je treba še kaj dodati. Tudi sam, kar sem naštel, upam, da bo šel zakon v drugo obravnavo, kjer ga bomo lahko amandmirali in tudi Vlada, koalicija in tako dalje, da bomo prišli - dogovorimo se, no, ali se lahko dogovorimo pri eni točki, no, da to naj ne bo prestižno politično vprašanje?! Ali lahko koalicija naredi ta korak?! Prosim vas lepo. Ne zaradi sebe, zaradi varnosti, varovanja v tej državi, zaradi kvalitete življenja v tej državi, zaradi državljanov in državljanov.

Jaz bom zakon podprl.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak, prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Jaz mislim, da mi je moj predgovornik pravzaprav dal eno dobro iztočnico, pa kljub temu nekaj besed pred tem.

Jaz nisem najbolje razumel tega izraza "podržavljanje". Zdaj, če ste to mislili skozi to, da bo država skrbela za neko prostovoljno... Ne vem, če je to podržavljanje, ampak jaz ga nisem najbolje razumel. Če bi šli spreminjati neke druge predpise, zlasti tiste o primarnih virih občine, je zame tudi rešitev, vsekakor to rešitev je. Ampak, vendarle, treba je reči naslednje. Saj mi predlagamo samo štiri stvari, ki imajo sicer 20 milijonov. Če teh 20 milijonov v tem trenutku ni, bi jaz rekel, da to razumem. Ampak potem dajmo vsaj ta zakon spustiti, tako kot pravi kolega Pukšič, v drugo branje oziroma ga spustiti naprej, pa ne potem, kdo je kaj predlagal, kdo je kaj dosegel, kdo ni dosegel, koalicija, opozicija in tako naprej. Naredimo ta korak, naj gre v drugo branje in potem skušajmo v drugem branju narediti tisto, kar pač ta država v tem trenutku lahko prispeva, lahko naredi na tem področju. Pa tudi, če bo samo en od korakov, pa tudi, če bo za takrat, ko bo proračun še možno urediti, se pravi za leto 2011 in ne za leto 2010.

In zakaj pravzaprav to govorim? Na mojem območju spremljam gasilce kar neko lepo število let in vsi pravijo, da, tudi Ministrstvo za obrambo, to je tudi treba reči na nek način, skrbi za njih skozi tiste dotacije, ki jim jih lahko dajejo, za kar so pravzaprav neizmerno hvaležni. Res je pa tudi to, če gasilce primerjamo s konteksta ostalih prostovoljnih društev, prej je bilo rečeno, da jih je treba

izenačiti. Glejte, jaz ne bi bil ravno za to iz temeljnega razloga, ker jutri lahko nastane prostovoljno društvo, društvo za zbiranje marjetic, pa bo imelo isti status kot gasilci, ki v slovenskem prostoru obstajajo 130, 140 let. Nenazadnje so to ljudje, nenazadnje je to prostovoljna organizacija, ki je preživela Avstro-Ogrsko, Kraljevino Jugoslavijo, Socialistično Jugoslavijo in danes je v Sloveniji. Gre za izjemno dolgo obdobje, ko ta organizacija živi na prostovoljstvu. In res je tudi to, če poslušate poročila gasilcev. Te dni imajo občne zборе, boste lahko videli, da je pravzaprav zelo malo klasične gasilske dejavnosti, ko gasijo požare, ali pa v manjšem delu, da pa vse ostalo si pa, vsaj v podeželskih krajih, sploh ni mogoče zamisliti nekega normalnega življenja, brez njihovega angažiranja, od ne vem proslav, veselic, zlasti pa tudi tistega, čemur se reče prostovoljstvo, takrat, ko jih ljudje rabijo, pa je to povodenj, potres, pa je to, ne vem, plaz ali karkoli je. Zato se mi zdi, da je treba ločiti gasilce od ostalih prostovoljcev in narediti korak naprej. Samo korak naprej. Če to ne gre, kar smo mi predlagali, potem je zame sprejemljivo tudi to, da je manj, vsaj na osebni ravni govorim, je to sprejemljivo.

Če pa bo ta zakon doživel koalicijski "ne", potem bom rekel, da koalicija igra neko igro, ki ni iskrena in vse tiste govore, ki jih slišimo s strani koalicijskih poslancev, saj moj ni bil podoben, ne morem vzeti za resne, v kolikor zakon ne bi šel v drugo branje. Računam, da bo šel v drugo branje in da bomo v drugem branju dali tisto, kar v tem trenutku ta država zmore in kar bo lahko proračun ministrici zagotovil, ker sam verjamem, da mimo tistega tudi ona ne more. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Samo Bevk.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor.

Po mnenju predlagateljev je temeljni cilj novele Zakona o gasilstvu bolj natančno opredeliti status prostovoljnega gasilca in zagotoviti večjo motivacijo za delovanje v prostovoljnih gasilskih društvih ter dodatno spodbuditi delodajalce, da bodo raje zaposlovali operativne prostovoljne gasilce.

Predlog zakona, kar smo danes že slišali, je pravzaprav kopija predlogov našega poslanskega kolega Aurelia Jurija iz leta 2005, ki jih je podal k vladni noveli Zakona o gasilstvu. Septembra leta 2005 je vladna koalicija predloge poslanca Socialnih demokratov zavrnila z obrazložitvijo, da zakon operativnega gasilca ne opredeljuje z vidika njegove zaposlitve in da amandma nikakor ne sodi v sam kontekst tega zakona ter da je treba te rešitve vgraditi v Zakon o financiranju občin in zavarovalniški in davčni sistem. Vlada

tudi tokrat zakona ne podpira. Bo pa ustrezne rešitve, ki bodo izboljšale status prostovoljnih gasilcev in drugih reševalcev, zlasti njihovo razmerje do delodajalcev predlagala pri spremembah davčnih in zavarovalniških ter drugih področnih predpisih in krovnega zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Tudi ta zakon opozicije oziroma največje opozicijske stranke SDS sodi v sklop zakonov, ki so všečni, tokrat že predvolilno obarvani in brez ustrezno zagotovljenih sredstev v že sprejetih proračunih za leto 2010 in tudi za leto 2011. Ta zakon tudi spreminja koncept prostovoljne gasilske dejavnosti in jo v nekem protislovnem smislu celo poddržavlja, kar po drugi strani pomeni konec prostovoljstva in lokalne odgovornosti.

Če pogledamo besedilo, kot ga predlaga SDS v 1. členu novele, ki se glasi, navajam: "Status operativnega prostovoljnega gasilstva in gasilca je odnos med delodajalcem in gasilcem s katerim se stimulira zaposlovanje gasilcev, tako, da se delodajalcu znižajo zavarovalne premije in imajo davčne olajšave." To je seveda predvsem deklarativna določba, ki v praksi ni uresničljiva. Ustrezne rešitve bo torej treba uveljaviti v predpisih, ki kot že rečeno, urejajo davčni in zavarovalniški sistem. Spremembe bo treba najprej uveljaviti v krovnem zakonu, to je v Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Določene rešitve glede bonitet za reševalce prostovoljce pa je ta zakon uvedel že z novela leta 2006. Ureja tudi odnos delodajalci - prostovoljci, prostovoljce tako izenači s poklicnimi pripadniki Civilne zaščite, opravičena je odsotnost z dela, refundiranje osebnega dohodka, zavarovanje. Lansko leto je Državni zbor sprejel Resolucijo o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih 2009 do 2015. Prav ta dokument nas zavezuje, da ustrezno rešimo status prostovoljnih reševalcev, torej ne samo gasilcev, ter uredimo odnos med prostovoljnimi reševalci in delodajalci. Kot rečeno, celovita ureditev tega področja zahteva vrsto posegov v obstoječe predpise in zakone. V letu 2012 bi bilo treba povečati obseg primerne porabe občin, poleg tega pa ustrezno spremeniti tudi Zakon o financiranju občin. V okviru davka na premičnine bi morali predvideti namensko porabo dela teh sredstev za požarno varnost. V okviru Zakona o dohodnini bi morali povečati odstotek sredstev, ki ga lahko po lastni presoji damo društvom in drugim humanitarnim organizacijam. Tako bi lahko dodatnih 0,5% namenili izključno organizacijam, ki delujejo v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Dejstvo pa je, da že dosedanja kvota ni v celoti porabljena. Tako se iz tega naslova, ne samo za gasilstvo, ampak za celotno področje, zbere le 8 milijonov evrov, 5 milijonov evrov pa je neizkoriščenih. Poleg tega pa je tukaj še vrsta sprememb v Zakonu o zavarovalništvu in zakonodaji, ki ureja davčne olajšave.

Pričakujemo torej, da bo Vlada Republike Slovenije že spomladi, najprej prišla v Državni zbor z ustrezno spremembo krovnega zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, kateri pa morajo slediti še spremembe preostalih predpisov, ki sem jih nekaj že prej omenil. Brez prostovoljnih gasilcev si seveda ne moremo predstavljati ukrepanja ob vsakovrstnih naravnih in drugih nesrečah. Prostovoljno gasilstvo moramo še naprej spodbujati in podpirati. Razveseljivo je dejstvo, da članstvo v prostovoljnih društvih kljub težavam še vedno raste. Leta 2004 jih je bilo 123 tisoč 78, leta 2008 pa že 133 tisoč 65, operativnih prostovoljnih gasilcev pa je okrog 40 tisoč.

V soboto sem bil na občnem zboru prostovoljnega gasilskega društva Idrija. Mimogrede o organiziranem gasilstvu, o gasilski enoti v Idriji imamo arhivske vire že iz leta 1779. Društvo pa bo letos praznovalo 120-letnico neprekinjenega delovanja. Samo v letu 2009 so članice in člani tega društva opravili skoraj 10 tisoč prostovoljnih ur, ob tem, da v občini deluje še osem drugih društev po manjših krajih. Samo občina Idrija bo za področje delovanja sistema civilne zaščite in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami letos v občinskem proračunu prispevalo okrog 360 tisoč evrov, največ za gasilsko dejavnost.

V zadnjih nekaj letih smo imeli v Sloveniji vrsto naravnih nesreč. Leta 2007 Železnike, Cerknjo, uničena je bila Franja. Konec lanskega leta so bile poplave, na srečo samo na območju porečja Soče. Če bi imeli takšne pretoke na Savi, Dravi in Muri, bi bila pod vodo celotna Slovenija, celotna država. Tudi tu so glavno breme nosili prostovoljni gasilci in pripadniki Civilne zaščite. Ureditev statusa prostovoljnega gasilca-operativca je eden izmed temeljnih preventivnih ukrepov na področju zaščite in reševanja.

Zaradi tega predlagam Vladi, da poleg interventnih ukrepov Vlada Republike Slovenije sprejme program sistematičnih preventivnih ukrepov za preprečevanje posledic naravnih nesreč zaradi vodnih ujm, poplav, nižinskih vodotokov in hudournikov ter erozije oziroma plazov, to je slovensko platformo za varstvo pred naravnimi nesrečami po zgledu 56 držav sveta, ki so že organizirale lastno platformo za zmanjšanje tveganj pred katastrofami, med katerimi so tudi tri naše sosednje države.

Torej, jaz predlagam oziroma pričakujem, da bo Vlada Republike Slovenije oziroma pristojno ministrstvo pripravilo celovit sistem reševanja tega problema. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima v imenu predlagatelja gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Treba se je ponovno odzvati na številne očitke predvsem s strani koalicijskih poslancev, ker očitajo populizem,

nerealnost tega predloga, da ni uresničljiv, da ni predvidenih sredstev, da bi bilo treba sistemsko urejati ostalo zakonodajo. Poglejte, očitno je, in na to sem že večkrat v svoji razpravi opozoril, da zakona sploh prebrali niste, tisti, ki ste zdaj najbolj glasni. Ta zakon, če bi bil slučajno, saj ne bo, sprejet v takšni obliki, bi stopil v veljavo 1. 1. 2012, pomeni skoraj dve leti bi imeli, da bi tudi tiste zakone, ki bi to narekovali, popravil. V bistvu bi bil to nek pritisk ali nenazadnje tudi spodbuda za gospo ministrico oziroma ta resor, da bi vsi tisti, ki so za to v Vladi, vladnih službah zadolženi, hitreje iskali tiste rešitve, ki bi ta problem reševal. Vsi se strinjate, da je to problem, da bi ga bilo treba rešiti, a rešitev nobenih. Zopet in zopet očitajte populizem in tako naprej.

Mi, v Slovenski demokratični stranki, smo te rešitve, ki so zdaj predlagam, leta 2008 tudi zapisali v naš volilni program in bi jih tudi realizirali.

In še ena stvar, ki je mogoče dovolj zgovorna. Ko je bil v lanskem letu predsednik Vlade gospod Pahor na teh prireditvah, obeležjih ob 104-letnici, je seveda prejel tudi priznanje, ampak to priznanje je bilo verjetno podano z nekim pričakovanjem Gasilske zveze oziroma samih gasilcev. In tista obljuba, da bo ta problematika sistemsko rešena do leta 2013, oprostite, mislim, da je neresna. 2013 tega predsednika Vlade in vas, koalicija, že zdaleč zdaleč ne bo več v tej vlogi, v kateri ste danes. Zato bodite tukaj res konstruktivni in iščite rešitve. Predvsem pa, kot sem rekel, imejte ta predlog za predlog gasilk in gasilcev, ne SDS-a, lahko tudi kot predlagatelj tukaj odstopimo.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar.

Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Kolegice in kolegi, gospa ministrica.

Večkrat je bilo slišati očitke, da v prejšnjem mandatu Vlada ni postorila vsega, med drugim tudi ni pričela s postopkom za spremembo Zakona o gasilstvu, približno na tak način, kot je danes predlagan s strani stranke SDS. DeSUS v tem trenutku obžaluje to, da je sestavljal Vlado v tistem obdobju, in da takrat nismo bolj pokončno in bolj kleno zastopali stališče, da se mora ta stvar, ta vsebina na področju gasilstva res spremeniti. Vendar nič ni zamujeno. Tudi s tega stališča in zornega kota pozdravljamo in spoštujemo predlagatelje, ki predlagajo spremembe tega zakona, vendar vse to, kar je bilo povedano tudi s strani Poslanske skupine DeSUS, obstajajo argumenti, da v tem trenutku ne podpremo teh rešitev, da zaupamo izjavi gospe ministrice, da zaupamo tudi izjavi Vlade, da bo to področje kompleksno rešila

na način, da bo spremenila sistem financiranja, na področju davčne zakonodaje, zavarovalništvu in nenazadnje tudi zakonodaje o financiranju občin. Čeravno je danes predsednik Državnega zbora nekako omenil in opozoril, da tu ne gre za sestanek županov in županj, ki navijajo za gasilstvo, kajti to je populacija, ki verjetno v tem trenutku najbolj dobro ve, kaj gasilstvo v Sloveniji pomeni, se župani in županje v Sloveniji zavedamo, da je to nepogrešljiv del naše zaščite in reševanja in del, na katerega se lahko vedno zanesemo in tudi del, ki v posameznih krajih v slovenskem prostoru ne pomeni samo zaščite in reševanja, pač pa pomeni gibalo nekega razvoja, napredka, gibalo nekega utripa v teh krajih. Zato smo župani in županje še posebej zainteresirani, da se to področje uredi tako, kot je zastavljeno in tako kot je določeno. Res je to, kar je gospa ministrica poudarila in omenila, da primerna poraba največkrat ne zadostuje, da bi lahko vse te gasilske enote, ki jih imamo v neki lokalni skupnosti, dobro opremili, da bi jim lahko zagotovili opremo tako, kot jim gre, da bi jim dali denar za vzdrževanje njihovih gasilskih domov. Zato ob tem vedno s pričakovanjem gledamo na spremembo, ki je predvidena v tem smislu, da bo tudi nekaj denarja več za spodbujanje gasilstva na vseh teh področjih. Pomembno je, da ne gre samo za gasilce. Pomembno je, da gre tudi za vse ostale prostovoljne reševalce, kot so gorski reševalci, kot so reševalci iz jam in pa potapljači in tako dalje, tako da bi ta kompleksen poseg v to zakonodajo pripomogel temu, da bi se stvari uredile.

Upravičeno pričakujemo tudi danes glasovanje, kot sem povedal, proti tem separatnim spremembam, ki posegajo samo na parcialno področje. Pričakujemo, da bo še v tem letu, in to v prvi polovici tega leta, prišel na mizo splet vseh teh pripomb oziroma sprememb zakona zato, da bi se gasilstvu zagotovilo normalno delovanje.

Ob tem mi dovolite, ker prihajam iz takega področja, je treba razmišljati tudi o koncesijah za reševanje na cestah. Vemo, da nekateri zavodi, ki so poklicni gasilski zavodi, so danes potisnjeni v nemilost in izključno financiranje občin, vse te občine niso sposobne financirati in vzdrževati poklicnih gasilskih enot. Ker pa vemo, da imajo ob izdaji koncesije večje teritorije reševanja, na primer, na cestah, v teh primerih bi bilo treba, da Ministrstvo za obrambo prisluhne tudi takim vlogam kot so, kot že obstajajo, da bi se koncesije za reševanje na cestah podelile in da bi s tem zagotovile standard reševanja in neko varnost, ki vsekakor državljanom in državljanom Slovenije pritiče.

Torej, tako kot je bilo povedano, poslanska skupina silno podpira vse dogajanje, ki bo sledilo pri vseh spremembah zakonodaje, kot je bilo že naštetu. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic. Gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Kolegice in kolegi.

S predlaganimi dopolnitvami Zakona o gasilstvu se strinjam in ne sprejemam obrazložitve Vlade Republike Slovenije, češ, da se status prostovoljnega gasilca s predlaganimi rešitvami ne izboljšuje. Še posebej ne v odnosu do delodajalcev, kar naj bi predstavljal tudi ključni problem, kot slišim zdaj v razpravi. Kot smo že vajeni slišati, bo tudi v tem primeru Vlada izboljšala status prostovoljnih gasilcev na svoj način običajno sistematično nedoločeno v daljni prihodnosti. Tokrat pa, kot slišim se spreminjajo davčni, zavarovalniški in drugi področni predpisi. Med drugim tudi Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ne bom na široko razpravljaj o pomembni vlogi in pomenu prostovoljnih gasilcev pri izvajanju njihovih nalog, zaščite, reševanja in pomoči v sistemu požarne zaščite in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, nenazadnje gre tukaj za veliko število hrabrih, požrtvovalnih, nesebičnih ljudi, okoli 130 tisoč. Si lahko predstavljate? To je prava armada ljudi, katerih delo in požrtvovalnost moramo vsekakor spoštovati, ceniti in tudi po svoji moči na naš način, to je tukaj, skozi zakonodajne postopke, omogočiti, da bo njihovo delo potekalo varno in pa seveda v dobro vseh nas.

Kar pa je po mojem mnenju pomembno, je tudi pomen vsaj delne finančne razbremenitve lokalnih skupnosti in enotna ureditev sredstev za zavarovanje operativnih gasilcev, njihovih zdravstvenih pregledov na celotnem območju Republike Slovenije. Neodvisno od finančne sposobnosti, zmožnosti posamezne lokalne skupnosti, ker tega se tudi moramo zavedati, da so tukaj zmožnosti glede na lokacijo lokalne skupnosti zelo različne.

Se pravi, na nek način niso v enakopravnem položaju in to je treba upoštevati. Tudi gasilci širom Slovenije nenazadnje pritrjujejo predlaganim dopolnitvam in spremembam, recimo, tako kot slišim, mariborski, murskosoboški in še nekateri gasilci menijo, da je za ureditev statusa gasilca predlog dopolnitve, recimo, 5. člena smiseln in potreben, ker se bo s to rešitvijo stimuliralo delodajalca za zaposlovanje in spodbujanje delavcev k delovanju v gasilstvu. Tudi z dopolnitvijo 8. in 26. člena bodo odpravljene razlike med gasilci prostovoljci, ki so posledica finančnih razmer, kot sem omenil že prej, posameznih lokalnih skupnosti. Tako bo zakonodajalec enotno zagotovil varovanje zdravja in nadomestil za vse gasilce prostovoljce.

Ker navedene dopolnitve zagotavljajo, dejansko zagotavljajo ustrežnejši status prostovoljnega gasilca, te dopolnitve v Slovenski nacionalni stranki v celoti podpiramo. Predlagam pa še, da se navedene rešitve vnesejo tudi v Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami tako, da bo status vseh obveznikov, pripadnikov sistema zaščite in reševanja

urejen enotno. To kar vam sedaj govorim, to so dejansko pripombe s terena, se pravi od samih gasilskih društev in jaz mislim, da jih morate vzeti, dragi predstavniki Vlade, zelo resno, kajti nenazadnje ste tukaj zaradi njih. Proučiti pa bi bilo treba še možnost, da se zakonsko uredi obveznost delovanja državljanov v sistemu zaščite in reševanja tako, da se ta postavi pred obveznost do dela v času izvajanja nalog s področja zaščite in reševanja, ki izhaja iz zakonov s tega področja. Toliko, hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana gospa ministrica!

Pred nami je Predlog spremembe Zakona o gasilstvu, ki zelo natančno sledi sprejetim zavezam v Resoluciji o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih od 2009 do 2015, ki je bil sprejet v mesecu juliju 2009. O tem, da so bile takšne zaveze podane, piše tudi v mnenju Vlade. In dovolite, da najprej preberem, kaj smo zapisali oziroma, kar je vlada zapisala, mi poslanci pa dopolnili, v omenjeni resoluciji. Tukaj piše: "Pri dopolnjevanju zakonodaje bodo ponovno proučene možnosti za ustrezno stimuliranje delodajalcev, ki zaposlujejo prostovoljne reševalce, še posebej na zavarovalniškem, socialnem, davčnem in drugih področjih." In potem: "Za izboljšanje statusa reševalcev - prostovoljcev bo poseben poudarek dan zlasti zagotavljanju potrebnih sredstev za predpisane zdravstvene preglede, zavarovanje za primer bolezni ali poškodbe pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči, kot tudi invalidskega zavarovanja za primer nastanka invalidnosti pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči." In še nazadnje, to sem celo sam predlagal: "Ponovno bodo proučene možnosti, da bi društvom, ki delujejo v javnem interesu na področju zaščite in reševanja, bile omogočene olajšave pri dajatvah od prireditev, ki jih organizirajo za pridobivanje dodatnih sredstev za svojo dejavnost." Dobro napisana resolucija, s pomembnimi poudarki in seveda smo tako poslanci kot gasilci v Sloveniji pričakovali, da jo bomo uresničevali.

Gospa ministrica, zakon, ki je pred vami, ki smo ga napisali v naši poslanski skupini, napisali pa so ga ljudje, ki se z gasilstvom zelo intenzivno ukvarjajo, je pomoč Vladi pri doseganju rešitev, za katere smo se vsi skupaj zavezali v resoluciji. Jaz vem, da so znotraj koalicije glede resolucij tudi drugačna mnenja. Na Odboru za obrambo je kolega Anderlič, ko smo govorili o resoluciji in kaj nalaga resolucija o temeljih razvoja, torej predlog za Slovensko vojsko, dejal: "Resolucija ne pomeni nič in ni pomembna." In upam, da ta koalicija ne bo sprejela tega mnenja, da so resolucije po

sprejetju za pospraviti v spodnji predal pisalne mize in se jih ne upošteva več. Takšno stališče in takšno ravnanje bi bilo skrajno netransparentno in je nesprijemljivo, zaradi tega, pričakujem, da bo vladna koalicija rekla, da je vsak zakon, vsak dobronameren predlog, ki gre v tej smeri, kar smo v resoluciji zapisali, hvalevreden in ga bomo resno obravnavali in po potrebi dopolnili. Jaz pričakujem samo to, da bomo izglasovali, da je to primerna osnova, potem pa bomo spet sodelovali - Vlada in parlament in opozicija, da bomo iz tega naredili takšen zakon, ki bo problem statusa prostovoljnega gasilca dejansko reševal. To pa je akutni problem - ali trajni problem - na Slovenskem. Prej je kolegica rekla, da je za tem zakonom še nekaj zadaj. Nas skrbi in nam gre za to, kaj bo naprej, kaj je spredaj za perspektivo gasilcev, kaj je s to prostovoljno dejavnostjo, da se bo ohranila, da bo v taki obliki ostala, da bomo lahko ponosni, kot smo danes že večkrat tu izrazili, na naše prostovoljne gasilce, ki imajo tako pomembno vlogo, tudi v prihodnje, za naprej. Za nazaj jih je treba pohvaliti, da so bili slovenski gasilci prvi v monarhiji, ki so se organizirali, kot je bilo danes tukaj povedano in da imajo največjo tradicijo v centralni Evropi. Glejmo, da bomo iz vsega pozitivnega, kar je bilo narejeno, naredili nekaj pozitivnega tudi za prihodnost.

Gospa ministrica, jaz vem, da imate silne težave znotraj koalicije, da ste pod silnim pritiskom. Da je kolega Anderlič pisal pismo predsedniku Vlade, ki je praktično nezaupnica za vas na obrambnem področju. Da so nekateri krogi, ki so najbolj goreči podporniki politične opcije, ki jo tvori sedanja vlada, kljub temu prišli s predlogom, da je treba Slovensko vojsko ukiniti, kar je nelogično. Tisti, ki Vlado podpirajo v celoti, na drugem področju ministrice minirajo. Gospa ministrica, jaz se teh vaših težav zavedam. Ampak sklenite zavezništvo z gasilci. To vas bo politično rešilo. Če boste sklenili zavezništvo z gasilci in boste šli v dopolnjevanje zakona, ki ga mi predlagamo, kar vam je naložila tudi resolucija, ki ste jo pripravljali na vašem ministrstvu, vem, da ste, kot sem rekel, pod pritiskom, da ste napisali napačno resolucijo, da to danes več ne velja, da je bilo mišljeno za v predal. Jaz vam verjamem in sem vam takrat verjel, da je to bilo na ministrstvu kot iskren produktiven prispevek za področja gasilstva napisano, in zaščite in reševanja, in gremo v tej smeri naprej.

Zaključimo to razpravo danes z zaključkom, da je to primerna osnova, na podlagi katere bomo skupaj zgladili vse rešitve, ki izhajajo iz resolucije, kot zavezujočega dokumenta. Če bo pa ta zbor danes potrdil stališče kolege Anderliča iz odbora, da resolucije ne pomenijo nič, da so resolucije samo za tisti trenutek, ko se politično sprejemajo in se z njimi maha in zapeljuje ljudstvo, potem sprejmimo še ta dodatni sklep, da v Sloveniji ne veljajo sprejete resolucije. Če pa te sprejete resolucije veljajo, potem moramo

iti v smeri zakona, ki smo ga zapisali na papir, ki gre v tej smeri in slovenske gasilce, prvič, podpira, drugič jim rešuje status, ki je po vseh njihovih izjavah, po vseh njihovih pripombah, po vseh stališčih, bil sem na 140-letnici praznovanja Gasilske zveze v Cankarjevem domu in tam je bilo to ponovno poudarjeno, tam je bilo ponovno poudarjeno, da gasilci pričakujejo, da se bodo obljube in zaveze iz resolucije v naslednjem obdobju delile v zakonodajne rešitve, v rešitve, ki bodo status gasilca-prostovoljca reševale. In tu pričakujem, kolegi iz koalicije, da ne boste nasprotovali temu, da ste tudi vi pod lupo prostovoljnih gasilcev. V Sloveniji skoraj ni takšne občine, kjer tega ne bi bilo. Seveda, tu s področja Ljubljane nekateri poslanci, ki imate mandate, lahko to negirate, ker tu to funkcijo vršijo večinoma poklicni gasilci. Ampak, kljub temu, tisti poslanci, ki ste izvoljeni na področju Ljubljane, pa morate imeti odnos do slovenske tradicije, do gasilstva, ki je izraz domoljubja in altruizma, pomoči v nesreči prizadetim ljudem, ki so potrebni pomoči, in teh pomoči bodo ljudje vedno potrebni. Soočeni smo z vedno hujšimi naravnimi nesrečami, ki prehajajo včasih v območje kataklizme. In če bo šel razvoj, kot ga vidimo, po svetu in tudi pri nas, ko so neka agresivna neurja, ki jim včasih nismo bili priča, potem bomo prostovoljne gasilce še bolj potrebovali. In moramo spreminjati zakonodajo v smeri, da se bodo v tistem odnosu, ko imajo probleme z delodajalci, čutili na nek način zavarovane, zdravstveno in statusno.

In še enkrat poudarjam, ko smo sprejemali to resolucijo, ste se vsega vsi zavedali, smo jo soglasno vsi podprli. Žalostno bi bilo, če bi danes odstopili od te resolucije in se vrnili na zakon, ki je pred vami, ki izhaja iz te resolucije in udejanja rešitve in predloge, ki smo jih v resoluciji sprejeli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Anderlič, replika.

ANTON ANDERLIČ: Gospod Jerovšek, večera niste razumeli, nekaj ste potvorili. Jaz nisem govoril danes o resoluciji o TRP-jih, ampak sem govoril o resoluciji pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki smo jo sprejeli ob Nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letu 2009 in ki naj bi veljala do 2015 in vi ste govorili o TRP-jih, to sta dve čisto druge resolucije in TRP-ji, ki nimajo nobene zveze.

In druga zadeva. Ta resolucija predvideva, da bo program zaščite in reševanja oziroma varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami sestavni del obrambnega programa Republike Slovenije. In ste spet, gospod Jerovšek, brcnili v temo, spet niste razumeli pisma, ki sem ga pisal predsedniku Vlade, pa še bom pisal, kajti tisto pismo pravi ravno to, da je treba, tako kot je v resoluciji zapisano, denar, vi navijate za neke podle in za neke slabe namene denarja in tako naprej, jaz pa navijam za to, da bi se držali resolucije in da bi denar namenjali za

zaščito in reševanje in helikopterje namesto za Afganistan. In prejšnji teden, kljub temu da je bilo zanikano, prejšnji teden spet brez pooblastil Državnega zbora, brez sklepov Vlade, berem v časopisu oziroma na nacionalni televiziji priporoča novinarka, ki je bila na Počku, da se pripravljajo, da gredo 2012 v Afganistan namesto, da bi se usposabljali za zaščito in reševanje v Republiki Sloveniji in za zaščito in reševanje kje drugje. To je pa tisto, na kar bom vedno opozarjal.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospod Jerovšek, proceduralno. Samo res proceduralno.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsedujoči, vaša dolžnost je, da gospoda Anderliča opomnite, da mu izrečete opomin! Namreč, rekel je, da jaz navijam za neke podle in slabe namene, s tem, ko sem citiral resolucijo, ki smo jo sprejeli kot zavezujočo v Državnemu zboru. In to so podli in slabi nameni! Ob tem ste dolžni gospod predsednik reagirati in takšnega poslanca, ki tako iskrivi moje, besede opozoriti in opomniti. Imamo pa proceduralne inštitute in prosim, da se ga poslužujete...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa gospod Jerovšek, bom takoj reagiral. Izrabili ste inštitut proceduralnega vprašanja. Izvolite, gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN: Hvala lepa. Spoštovana ministrica, spoštovana gospod Bogataj in gospod Balant.

Razmišljal sem, ali bi se sploh javil pri tej razpravi, ker sem prepričan, če bi bile naslednji teden lokalne volitve, bi ta razprava trajala več deset ur in verjetno bi kateri od predlagateljev, tudi gospod Jerovšek mogoče celo prišel v gasilski uniformi in navijal za gasilce. Za razliko od nekaterih, nam niso potrebni zakoni, ampak so nam potrebna dejanja. In nekateri kljub temu, da imamo zakone, dajemo v lokalni skupnosti bistveno več, kot nam nalaga zakon za te gasilce, ker vsi vemo, kako so nam potrebni in kaj pomenijo za našo državo Republiko Slovenijo.

Ja, gospod Tanko, mogoče res vi niste s tem uspeli, jaz pa mogoče sem. Tudi, ko po odborih območnih gasilcev hodim, mi na nek način dajo ta privilegij, da sem v zadnjem času za gasilsko organizacijo, ne samo v občini Radeče, veliko storil. Če je kdo v preteklosti za gasilce veliko storil, potem je sigurno gospod Bogataj in ekipa in pa gospod Balant in pa nenazadnje, verjamem, da bo za gasilce veliko storila tudi v bodoče gospa ministrica. Jaz ne bi rad bral magnetogramov za nazaj iz leta 2005, ko ste bili gospodje v Vladi in ste imeli diametralno različno sporočilo, kot ga imate danes. Verjamem tej vladi in verjamem ministrici, da bo Zakon o gasilcih oziroma zakone o gasilcih sistemsko rešila, in da bomo resnično do konca tega mandata tudi to zgodbo pripeljali do konca, v prid prostovoljnih gasilk in gasilcev v tej naši

Sloveniji. Ne, da se vsaka dva meseca potegne iz nekega zakona dva, tri člene in jih vsečno politično spraviti v medije in potem se, bom rekel, na nek način izpostavlja, kako ste vi tisti edini, ki se borite za nekatere stvari v tej naši Sloveniji. Jaz tega predloga, ki ga je dal SDS, ki je čisto političen, ne bom podprl. Pričakujem pa od Vlade, od Ministrstva za obrambo in pa tudi od Bogataja z ekipo, da nam čim prej pripravi več zakonov o gasilcih in da bomo na nek način, ko bomo končali ta mandat, tudi to zgodbo uspešno zaključili.

Gospodu Grillu pa sporočam, da se ne bati, kaj bo leta 2012. To bodo najbolj povedali volivke in volivci, ne pa gospod Grill sam. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo... Ja. Gospod Jerovšek, replika.

JOŽEF JEROVŠEK: Seveda moram protestirati proti zaničevanju gasilske uniforme, ker je bilo v zaničevalnem smislu rečeno, da je to nekaj slabega. Gospod Han, jaz sem bil na številnih volitvah, vse sem doslej dobil, ampak vendar, ker nisem gasilec, se v tej uniformi nisem pojavil, seveda pa globoko spoštujem gasilce in tudi gasilsko uniformo in če je vaše, če vi tega spoštovanega ne premorete, se ne norčujte iz gasilcev. To naprošam, kajti ne zaslužijo si norčevanja, zaničevanja, kakor tudi ne tistega zaničevanja, ki je bilo prej rečeno, da mi navijamo s tem zakonom za podle in slabe namene. Torej, ker navijamo za gasilce, so to podli in slabi nameni. To je nezaslišano govorjenje v Državnem zboru in tako se spravljanje na gasilce, se ne spodobi. Spoštujete njihovo delo, spoštujete njihove pretekle zasluge in spoštujete tudi to resolucijo. Gospa ministrica, ministrstvo jo je prineslo z dobrimi nameni, mi smo jo potrdili, smo jo dopolnili in sedaj je na nas, da jo izpolnjujemo. Če smatrate, da je bila resolucija zanič, povejte to na glas, ne pa, da ste samo proti temu zakonu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Dejan Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz mislim, da nobeden izmed poslank in poslancev nima nič proti gasilcem in jih ne želi žaliti ali kakorkoli diskreditirati, ampak ravno nasprotno, vsi si želimo nekih pozitivnih spremembe, predvsem, da bi prišli naproti željam gasilcem, ki vsakodnevno opravljajo veliko delo. Ponosni in veseli smo lahko, da v Sloveniji obstaja prostovoljstvo na tako veliki ravni. Ampak, bolj ko spremljam današnjo razpravo in bolj ko berem magnetograme iz prejšnjih let, se mi zdi ta seja in obravnava te točke popolnoma smešna in ponovno neka

farsa v smislu, kdo bo zdaj bolj zagovarjal interese ene skupine, in danes imamo na mizi gasilce. In tukaj se največja opozicijska stranka postavlja v vlogo zagovornikov gasilcev, torej vi ste tisti, ki jih razumete, vsi ostali pa gasilcev ne razumemo. Ampak, na žalost to ne drži. In kar je najbolj smešno je, da je to, kar vi danes predlagate, velikokrat je že bilo danes povedano, bilo predlagano v prejšnjem mandatu in vaša obrazložitev je bila, da to ni sistemska rešitev in da se bo to reševalo drugače. Mi vam verjamemo in zaupamo vašim strokovnim službam, takrat, ko ste bili na Vladi, in smo to sprejeli. In takšna argumentacija je danes tudi na mizi. Ker ste takrat vi, ko ste bili na Vladi in ko so bili predlagani takšni amandmaji za reševanja Zakona o gasilstvu, govorili, da tega ni primerno dati v zakon in da za gasilce nič ne prinaša, smo mi to razumeli kot dobronamerno z vaše strani in da se bo skušalo to urediti na nek drug način, to so vaše besede. In danes smo v Državnem zboru, kjer imamo iste amandmaje, danes jih pa zagovarjate, ker ste opozicija in ker želite prepričati slovensko javnost, da edino vi razumete gasilce in njihovo požrtvovalno delo. Ampak žal ni tako. Je pa res, da so bili nekateri koraki narejeni v pravo smer in to je treba vzeti v zakup in priznati. So bile nekatere pozitivne spremembe narejene v Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Veliko členov je v tem zakonu novih, če samo govorimo o 28. členu, lepo govori o tem, kar bi danes želeli doseči oziroma za kar si vsi prizadevamo je in lepo piše, da se poškodba ali bolezen med usposabljanjem oziroma izvajanjem nalog zaščite, reševanja in pomoči šteje kot poškodba pri delu, za katero so reševalci posebej zavarovani. Veliko pravic je uveljavljeno že v tem zakonu, ampak, če želimo tisto doseči, kar vi danes predlagate s temi amandmaji, se moramo lotevati na drugačen način, ker s temi amandmaji tega ne bomo rešili, na žalost, in to je mnenje strokovne službe danes in je bilo mnenje strokovne službe takrat, ko ste bili vi na Vladi. Lepo je zapisano, da lahko v petih zadevah to rešujemo. Vi ste nekatere korake naredili, na nas pa je, da nam to priložnost pustite in da skušamo to urediti. In če nam bo uspelo, se bomo lahko s tem pohvalili, če ne, pa boste imeli dovolj priložnosti, da boste dejali, da nam ni uspelo. V petih točkah lepo piše, kje je možno to urejati. Prva je primerna poraba občin, povečanje sredstev od leta 2012 naprej, ker imamo oba proračuna že sprejeta. Potem so tu možne storitve znotraj davka na nepremičnine. Možne so rešitve v Zakonu o dohodnini, v Zakonu o zavarovalništvu, v davčnih olajšavah in tako naprej.

Kar je bolj pomembno je pa to, kar je danes že dejala ministrica za obrambo in izrazila neko dobro voljo, da bi to področje skušala še naprej urejati. Kar je v pristojnosti ministra, to je Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, je, da bo v prihodnje urejeno, vsaj takšno je bilo zagotovilo, refundacija izgube zaslužka. Zagotovljena je zgolj

refundacija izgube prihodka. En korak v smeri, da bi skušali delodajalcem nekako olajšati situacijo, če imajo zaposlene gasilce, da bodo vso to izgubo, ki bi jo imeli ob odsotnosti gasilcev, lahko imeli povrnjeno.

Ne govoriti, da smo tukaj eni, ki ne razumemo gasilstva in njihove dejavnosti, ker je isti predlog, ki ga imate na mizi, romal pred vas z naše strani v prejšnjem mandatu. Ampak vaš odgovor je bil identičen temu, kar imamo danes na mizi in kar drži. Sprejeli smo vašo argumentacijo, da se na tak način zadeve ne dajo reševati. Ne razumem pa, zakaj zavračate svojo lastno argumentacijo. Zakaj danes zavračate to, kar ste odgovorili Poslanski skupini Socialnih demokratov v prejšnjem mandatu? Povejte nam to. Povejte slovenski javnosti, zakaj dvojna merila? Zakaj takrat, ko ste imeli to odgovornost, predlaganih zakonov niste sprejeli, danes bi jih z veseljem sprejemali in jih podali v roke parlamenta, da jih sprejeme, in se tako pokazali v luči tistih, ki najbolj razumete in bi želeli reševati stanje v državi. Malo več iskrenosti. Verjamem, da vsi skušamo tako znotraj resolucije, kar je bilo tudi danes omenjeno iz vrst Slovenske demokratske stranke, da resolucija ne pomeni veliko, da ne bo očitek prišel samo na to stran, da nismo mnenja, da resolucije ne pomeni veliko. Tudi z vaših ust je to prihajalo, da resolucija ne pomeni veliko. Seveda ne, dejanja so potem pomembna. Je pa lepo izhodišče, ki pove usmeritve. Usmeritev s strani Ministrstva za obrambo je iskrena. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Ivan Grill kot predlagatelj.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Očitno kolegi iz koalicije ne razumejo, kaj je zakon in kaj je amandma. Gospod Levanič mi obravnavamo predlog spremembe zakona, mi ne obravnavamo amandmajev. Če si teh zadev še niste razčistili, boste verjetno težko to zadevo razumeli, še bolj težko pa komentirali. In še enkrat poudarjam, v prejšnjem mandatu, ko se je obravnavala ravno tako ta zakonodaja, spreminjala, kjer je povzemala številne predloge Gasilske zveze, društev, občin in tako naprej, so tudi takšne predloge nakazovali iz Gasilske zveze in vi ste jih samo takrat povzeli, niste se jih vi izmislili in si jih ne tukaj lastiti, da ste vi bili tisti, ki ste to stvar takrat "naumili". Tako kot sedaj, pogledjte tako kot sedaj v temu času petih let, pogledjte pet let je minilo, so ponovno vsi tisti nerešeni problemi vedno bolj izpostavljeni in tudi gasilska društva, vsi tisti večji se soočajo z vedno večjimi denarnimi težavami. In prav je, vsako leto imamo več naravnih nesreč, vsako leto bolj potrebujemo delovanja, intervencije prostovoljnih operativnih gasilcev, da se jim skuša sedaj s tem seveda tudi pomagati.

In še enkrat, kdor koli naj bo predlagatelj, gremo v podporo temu in vsa ta leporečenja, kaj si bo ministrstvo prizadevalo, kaj bomo vse spremenili... Poglejte treba je v akcijo. Od tega leporečenja, verjemite nimajo naši gasilci popolnoma nič. Resnično nič. In tukaj samo zakone, ki jih predlaga Slovenska demokratska stranka, vse po vrsti skušate zaničevati, jih opredeliti ali pa da so to nestrokovni, da nimajo podlag. Poglejte, to preprosto ne drži. Če je pripravljenost, dobra volja, dajte to prvo obravnavo spustiti čez, amandmirajmo. Poglejte, ti člani ki so tukaj notri, ki se odpirajo, jih je alinej na dveh ali pa treh straneh, lahko zadeve v celoti še spremenimo ali pa dorečemo. Veliko je tega odprtega, če bo dobra volja.

In zopet ponavljam, ne razpravljati o tej tematiki tisti, ki se na to področje premalo spoznate, kajti s tem v bistvu žalite naše gasilce. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Levanič, replika.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo.

Jaz mislim, da se moramo tukaj vsi skupaj ustaviti, ker nihče ni žalil tukaj gasilcev, nihče ni govoril proti gasilcem in nihče ni govoril, da vaši predlogi niso strokovni, gospod Grill. Ravno nasprotno! Nihče si ni niti lastil, da so to bili predlogi Socialnih demokratov v prejšnjem mandatu, hvala bogu, da so to predlogi strokovne javnosti, od koga pa potem politika črpa strokovne argumente, če ne iz strani strokovne javnosti. In gasilci in Gasilska zveza je v temu primeru strokovna javnost in ti predlogi, ki se danes povzemajo, to je bilo govorjeno primerjalno gospod Grill, primerjalno so bili predlagani v prejšnjem mandatu. In vaš argument, argument strokovnih služb je šel v smeri, da se to tako ne ureja. In takšne rešitve, ki jih predlagate danes, ne bodo uredile tega, kar želite za gasilce urediti. To je bistvo današnje debate. In s tem ne pomagajte gasilcem in s tem ne dajete gasilcem večje vrednosti v današnji družbi. To je bistvo. S temi spremembami, ki jih predlagate gasilcem, ne izboljšujete položaja. To je treba jasno povedati danes. Z drugimi stvarmi, z drugimi zakoni, z zavezo Ministrstva za obrambo, s takšnimi zadevami pa lahko uredimo, to kar se danes predlaga in kar bi si želeli urediti. Tako da, ostanimo pri argumentih, ki so bili že podani v preteklosti. Ne podajajmo enih in istih predlogov, za katere že poznamo strokovno mnenje in strokovno mnenje pravi, da ne bomo uredili položaja gasilcev na tak način, in da ne bomo uredili njihovega položaja, izboljšali njihovega položaja na tak način. Zato skušajmo ostati na vsebini in ne uporabljati besed, da kdorkoli žali gasilce, da vam očita nestrokovnost itn. Ampak jaz upam, da govorimo o isti stvari in če govorimo o isti stvari, potem je danes ta predlog prišel do te podlage, da si lahko preberete strokovno

mnenje, ki vam ga je navsezadnje napisala vaša vlada in vam je povedala, da se to na tak način ne ureja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Grill, kot predlagatelj.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Poglejte, da bo predvsem za javnost poznano; tukaj pri obravnavi tega predloga zakona mnenje stroke ali pa strokovnih institucij nimamo, kajti to je splošna razprava. Tukaj imamo mnenje Vlade, ki ga lahko jemljemo, da je strokovno, lahko je politično, kakorkoli. Vendar, če ste tako prepričani, gospod Levanič, da ta predlog ne rešuje to, kar pričakujejo gasilci in Gasilska zveza, pokažite dobro voljo, potrdimo danes zakon, da gre na drugo obravnavo, kjer bodo na odboru sodelovali v razpravi tudi predstavniki Gasilske zveze, predstavniki društev, pa resnično strokovne javnosti, pa se bo tam videlo, ali podpiramo take rešitve ali ne. Meni do sedaj katerakoli prireditelj, če sem bil zraven, ki je bila organizirano s strani gasilcev, vsi so take rešitve do sedaj pozdravili in seveda tudi potrdili. Dajmo jim priložnost, pa ne bo s tem nič izgubljenega. Nič. Malo dobre volje, pa dajmo se pogledati v ogledalo pred seboj. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. Gospod Alojzij Potočnik. Se odpovedujete. Gospod Bojan Kontič.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Verjetno se bo Vlada odzvala v tej razpravi in ponovila še enkrat stališče, ker izgleda, da se v tem parlamentu pač ne slišimo ali ne želimo slišati. Pri tem želim ponovno poudariti, to kar je že bilo povedano, gre za predlog sprememb zakona, ki je bil zavržen pred leti z istim argumentom, kot je predlagana zavrnitev tudi tokrat. Gre za to, da se na ta način ne rešuje to, kar je namen predlagatelja zakona in je treba zadevo gledati širše. In če sem jaz prav razumel in sem poslušal ministrico v njeni razpravi, seveda tudi na ministrstvu razmišljajo v tej smeri in nosijo odgovornost za celotno reševanje, za Civilno zaščito in bodo tako zakone tudi pripravljali, torej sistemsko in celovito, kjer bodo zagotovili približno enake pravice za vse tiste, ki so udeleženi v teh aktivnostih, podobno kot to počnejo gasilci.

Sam sem član gasilcev tako, da še zelo dobro razumem težave, s katerimi se srečujejo, predvsem tisti operativci, ki vsak dan storijo mnogo dobrih stvari zato, da škoda, ki sicer nastaja, ni večja, kot bi seveda lahko bila, če gasilci ne bi ukrepali. Pa odmislimo reševanje iz prometnih nesreč, govorimo morda samo o požarih, v primeru poplav in še česa, naravnih nesreč. Ampak, ker je pri naravnih nesrečah potreben celovit pristop, je treba seveda tudi celovito urejati status tistih,

ki sodelujejo pri reševanju takrat, ko to reševanje tudi potrebujemo.

In še enkrat povem, da se stališča s strani Vlade, pa naj bo to prejšnja ali sedanja, ne spreminjajo. Tako prejšnja kot sedanja govori o nujnosti systemskega urejanja. Pri takšnih predlogih pa si moramo priznati, da so namenjeni tudi temu, da pokažemo, da v parlamentu imamo razumevanje in da smo mi tisti, ki znamo boljše stvari urediti kot drugi in jih seštevamo in potem tudi ponudimo v oceno. Da je to eden izmed takšnih pristopov, ampak pomembni so seveda zaključki in končne rešitve.

Jaz sem prepričan, da bomo v temu mandatu, tudi na tem področju naredili korak naprej. Gasilce pa verjetno brez dvoma vsi, ki tukaj sedimo v tej dvorani, spoštujemo, tako njih kot seveda njihovo delo in njihovo požrtvovalnost ter seveda nesebičnost.

Zato lepo prosim, da se ne obkladamo s tem, kdo je naklonjen gasilcem, kdo ni naklonjen gasilcem, kdo je za to, da imajo gasilci več, kot imajo danes, in kdo je za to, da gasilci ne bi imeli urejeno tako, kot si želijo. Skupni cilj je torej, da bodo uspešnejši in da bodo zato tudi primerno urejeni pogoji njihovega delovanja. Pričakujem naslednji korak Ministrstva za obrambo pri urejanju zadev, na katere pa je vredno opozoriti. Opozorjeno je bilo v prejšnjem mandatu in tudi v tem mandatu se na te nerešene zadeve oziroma zagate, s katerimi se srečujejo gasilci pri upravljanju svojega dela, da jih je pač treba odpraviti. Opozorilo je na mestu. Pričakujem od ministrstva, da bo na ta izziv tudi primerno odgovorilo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa ministrica, izvolite.

DR. LJUBICA JELUŠIČ: Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovani zbor.

Nekaj stvari je takšnih v tej razpravi, na katere je vendarle treba reagirati. Navsezadnje ste tudi rekli, kakšno je tu stališče Vlade o vseh teh predlogih, ki prihajajo z različnih strani. Ali je strokovno ali je politično? Rekla bi, da na določenih točkah, ki zadevajo problematiko prostovoljnih reševalcev poskuša biti Vlada kar se da konsistentna, in sicer poskuša vselej na vse predloge, ki prihajajo iz nevladnih organizacij, iz javnosti ali iz političnih krogov, odgovoriti tako, da bi vendarle imeli istem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami urejen na kar se da celovit način. Seveda pa si vsi skupaj prizadevamo, da se vendarle ureditev statusa prostovoljcev počasi premika naprej. Mi smo za to in tudi resnica je, da v preteklih letih status teh prostovoljcev ni ostajal na istem mestu. Spreminjal se je, izboljševal se je. Nenazadnje je prav Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami leta 2006 uredil veliko stvari, ki so bile predlagane s tistimi amandmaji iz leta 2005, pa niso bili sprejeti kot amandmaji na Zakon o gasilstvu, pa vendarle

kasneje vidimo, da je prišlo do napredka prav v krovnem zakonu, ki ureja celotno področje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Prepričana sem, da bo tudi današnja razprava in sploh ukvarjanje z zakonom o dopolnilih Zakona o gasilstvu pripomogla k temu, da bomo stvari za naše prostovoljce uredili še boljše tudi v prihodnosti.

Odpirali ste nekatere dileme, ki zadevajo problematiko financiranja proračuna, kjer bomo dobili sredstva za plačevanje idej, ki se danes tukaj predlagajo. Kot predstavnica Vlade moram povedati, da smo pri proračunu za leto 2009 v celoti iz obrambnega proračuna, ki pokriva tako sredstva za obrambni sistem kot za sistem zaščite in reševanja glede na planirana sredstva, izgubili 90 milijonov. Vendar smo kljub tej izgubi poskušali ohraniti na isti ravni sredstva za sistem zaščite in reševanja predvsem na točki, ko gre za sofinanciranje vseh društev prostovoljcev, to pomeni tudi za prostovoljna gasilska društva. Kar pomeni, da smo skrbeli za to, da prav ta del, prav ta segment, od katerega smo tako zelo odvisni v primeru vseh naravnih nesreč, ne bo prizadeti zaradi krize, v kateri se je s proračunom znašla Vlada. Odpovedali pa smo se investicijam in te investicije potegnili, predstavili v daljno prihodnost in vsi veste, da se tovrstno ravnanje dolgoročno ne more obrestovati. Nekateri predlagate, da se za financiranje predlogov, o katerih danes razpravljamo, poseže v vojaški proračun in ste za to, da se jemlje oziroma da se nekako uravnoteži potrebe zaščite in reševanja z vojaškimi proračunom. Jaz moram reči, da je izguba, ki je nastala v lanskem letu in se vleče tudi v letošnje leto, v obrambnem proračunu narejena predvsem v škodo vojaškega proračuna.

Kar se tiče delovanja Slovenske vojske že danes velja po Zakonu o obrambi, da je ena od štirih ključnih nalog Slovenske vojske v tem, da sodeluje pri sistemu zaščite in reševanja, pri odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč. Se pravi, da Slovenska vojska že danes sodeluje pri zaščitno reševalnih nalogah, se za to pripravlja in tako tudi deluje, ko je treba in ko naše potrebe na terenu to pokažejo.

Moram reči, če bomo šli v smeri razmišljanja, da bi za reševanje situacije pri gasilcih posegli v vojaški proračun, bomo prišli do točke, ko vas moram tudi vprašati, ali resno mislite z izvrševanjem nalog, ki so predpisane v Zakonu o obrambi. Ali vsi skupaj resno mislimo z vsemi pričakovanji, ki jih imamo glede nalog Slovenske vojske in ki jih mora opravljati stalno? Če pridemo na mizo s takšnim predlogom, ali ni pravzaprav to še en predlog, ki bo vojski vzel operativna sredstva oziroma sredstva za njeno operativno delovanje? Nekateri sprašujete, kaj pravzaprav pomeni, ko rečemo, da bi plačevanje nekaterih od teh predlogov prevzela država, da bi to pomenilo poddržavljanje, pomenilo bi, da bi morala država oziroma Vlada, na ravni Vlade spremljati za 41.000 operativnih reševalcev njihove preglede, osnovno zdravstveno zavarovanje, zdravstvene preglede vseh vrst in tako naprej. Takšne vrste

birokracije boljše, da si ne ustvarjamo več in si je ne želimo, prepustimo rajši prostovoljnim organizacijam, in sicer Gasilski zvezi in drugim, ki to urejajo, da vendarle tudi po svoji presoji skupaj z župani in županjami uredijo celotno problematiko, ki jim je bila vendarle dana v okviru Zakona o financiranju občin, ko je šlo za določanje, kaj vse sodi v področje primerne porabe.

Ko govorimo o dilemah v zvezi s celovitostjo in sistemskostjo, bi rada še enkrat ponovila. Urediti moramo področje vseh operativnih reševalcev in ne samo ene skupine. Urediti moramo v več različnih zakonih položaj prostovoljcev, je pa res, da moramo napisati tudi zakon o prostovoljstvu na način, da bo upošteval nekatere od rešitev, ki se čutijo danes v tej razpravi in še mnogo kdaj, s čimer se srečujemo ob teh dilemah tudi na terenu. Ampak celovito in sistemsko je treba urediti tudi prihodke in odhodke. Ne moremo v krizi, v kakršni smo, prihajati na plan še z novimi idejami o odhodkih, nimamo pa idej, kako bi uredili prihodkovno stran proračuna. Eno dilemo, ki jo odpirate ves čas bi najbrž morali tudi na nek način dogovorno razrešiti. Namreč, gre za vprašanje, ali to, o čemer danes govorimo, lahko rešimo z enim zakonom ali potrebujemo več zakonov. Stališče Vlade je, da moramo status operativnih reševalcev reševati v več različnih zakonih. Kajti sicer to, kar danes poskušate narediti s tem, ko pravite, da bo Zakon o gasilstvu že neke vrste prisila Vladi, smo pravzaprav še vedno na ravni Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki je neke vrste prisila Državnega zbora, ko jo sprejme, prisila Vladi namreč, da odreagira tako, da uredi, da predlaga ustrezne spremembe zakonov in seveda tudi operativno deluje tako, da bo v prid vsemu temu, kar smo sprejeli kot neke vrste platformo za sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ko gledamo člene zakona, ki ga predlagate, in pridemo do 1. člena, v katerem govorite o tem, da bi temeljni problem, ko govorimo o odnosu med prostovoljcem in delodajalcem, rešili tako, da bi v Zakonu o gasilstvu zapisali, da naj se znižajo delodajalcem zavarovalne premije in davčne olajšave, vam moram povedati, da z Zakonom o gasilstvu tega ne bomo mogli rešiti. Lahko si to zapišemo, vendar to bomo morali delodajalcem urediti v Zakonu o dohodnini, Zakonu o davku od dohodka pravnih oseb in še marsikje drugje, z Zakonom o zavarovalništvu. Z Zakonom o gasilstvu tega žal ne bomo mogli urediti. Lahko bomo samo pavšalno govorili o neki problematiki, rešitve pa ne bo.

Ko pravite v 2. členu, da je treba zagotoviti sredstva za zavarovanje operativnih gasilcev in sredstva za preventivne zdravstvene preglede operativnih gasilcev, je pravzaprav to točno tisto, kar je bilo predvideno pri Zakonu o financiranju občin v okviru primerne porabe.

Če pogledamo, koliko občine v celoti namenijo za področje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, vidimo, da gre za

približno 45 milijonov evrov. Oba predloga, ki ju v okviru 2. člena predlagate, pa zneseta, po naši oceni, približno 858 tisoč evrov. To so zelo majhna sredstva, v primerjavi s tistim, kar občine dajo za celoten sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Moram pa vam povedati, da tisto, kar želimo kot Vlada narediti s tem v zvezi, pa je vendarle, da bomo v prihodnje, v okviru izvajanja nadzora nad porabo teh sredstev več časa in pozornosti namenjali prav temu, kako občine izvajajo svojo zakonsko obveznost pri zagotavljanju osnovnih pogojev za delo prostovoljnih gasilcev.

V 3. členu predlagate, da država zagotovi prostovoljnim operativnim gasilcem financiranje dodatnega zdravstvenega zavarovanja in za vsak dan izvajanje javne gasilske službe tudi dodatno pokojninsko zavarovanje. Dobro veste, da je dodatno pokojninsko zavarovanje utemeljeno na pravici, ki izhaja iz delovnega razmerja, in sicer velja samo za tiste, ki neko stvar opravljajo kot poklic. Torej to dodatno pokojninsko zavarovanje velja za tiste, ki so poklicni gasilci, ne more pa veljati za prostovoljce, ker je njihovo delovno razmerje sklenjeno nekje drugje, če sploh.

Ko pa gre za vprašanje dodatnega zdravstvenega zavarovanja, vam moram povedati, da je to po naših izračunih vredno približno 11,7 milijonov evrov. V tem trenutku Vlada v proračunu za leti 2010 in 2011 teh sredstev nima. Morda jih bo lahko, če se bodo stvari spremenile v smislu dvigovanja družbenega produkta, spremenila leta 2012, 2013 ali kdaj v prihodnosti. Morda tega ne bo mogla urediti ta vlada, mogoče bo to naredila prihodna vlada, zato pa smo sprejeli Resolucijo o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki velja od leta 2009 do 2015, ker gre za stvari, ki morajo biti sistemsko urejene za dolgo let in ne samo za eno vlado - za vse vlade mora veljati.

In na koncu še opravičilo vsem, ki so mogoče užaljeni zaradi moje prejšnje razprave o županih in kandidatih za župane.

Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavcema, kolegice in kolegi.

Eden od kolegov je prej omenil zavezništvo z gasilci, sicer zavezništvo, verjetno, ministrstvo oziroma Vlada, država in gasilci. Jaz sem zagotovo prepričan, da to zavezništvo obstaja, predvsem pa ostaja zavezništvo med občinami oziroma župani in gasilci, pa ne zaradi volilnih ali kakšnih drugih obljub in pričakovanj, ampak predvsem zaradi tega, ker so župani ali pa občine tisti, ki so zadolženi in odgovorni za področje zaščite in reševanje, in v zvezi s tem tudi za gasilstvo. In zagotovo jaz ne poznam nobene občine, kjer bi to

dejavnost zanemarjali. Tudi glede na to, da seveda približno kar vsi prihajamo iz teh področjih, kjer je ta problem po reševanju vseh vrst, žal tudi zaradi klimatskih sprememb in tako dalje, ne samo zaradi eventualnih požarov. Jaz mislim, da je požarov čedalje manj v Sloveniji, da ta požarna zaščita, požarna preventiva, da je le čedalje boljša, ampak prihaja seveda do potreb po drugih reševanjih. Tako da, jaz se včasih, ko sem zdaj, ko sem poslušal, je včasih tako, kot da bi bil na kakšnem občnem zboru kakšnega od gasilskih društev, kjer smo tudi najbrž, do vseh, najbrž, da bi težko našel katero od poslank ali od poslancev, od kolegice in kolegov, ki še nikoli ni bil na kakšnem občnem zboru, tudi če ni gasilec ali gasilka. Temu področju se posvečajo država, torej ministrstvo z ekipo, ki je na ministrstvu, in občine in seveda vsi tisti, ki moramo skrbeti tudi za tovrstno dejavnost na terenu.

Jaz pričakujem, da ta zakon po vsej diskusiji, ki je, ne bo dobil sicer podpore, vendar je dobro, da se ta razprava, ker je dan predlog, da se opravi, in da bo tudi konec koncev mogoče kaj pospešila pri pripravi ustreznih sprememb zakona. Tudi jaz sem pred nedavnim, pred nekaj meseci že postavil poslansko vprašanje ministrici za javno upravo glede zakona o prostovoljstvu. Jaz mislim, da je to področje zaščite in reševanja oziroma gasilstva in statusa gasilcev in tako naprej, da je sorazmerno, torej kar precej povezano tudi z zakonodajo na področju prostovoljstva, vendarle sta to dve dejavnosti in gasilstvo je le neka specifika v slovenskem prostoru, tudi zaradi tradicije, ki je zagotovo drugačna, kot je v neki Nemčiji ali, ne vem, kakšni evropski ni srednjeevropski državi, kaj šele malo dlje. Ko sem prej rekel, da se seveda struktura naravnih nesreč spreminja, se zagotovo s tem spreminja tudi potreba po opremljenosti operativnih enot, potreba po izobraževanju operativnih enot in na koncu koncev tudi po organiziranosti oziroma reševanju statusa gasilca in tudi potreba po pregledu kategorizacij posameznih operativnih enot oziroma društev posameznih občin in s tem v zvezi tudi ponovno prereševanje normativov, ki jih je treba v teh enotah izpolnjevati. Jaz sem prepričan, da občine izredno dobro skrbijo, enako kot uprava na Ministrstvu za obrambo, da dobro skrbijo za področje gasilstva. Konec koncev, kot sem uvodoma rekel, je župan tisti, ki je odgovoren za področje zaščite in reševanja. Ne glede na to kakšna bo usoda, jaz predvidevam, da ne bo pozitivna usoda tega vloženega zakona, bom zelo vesel, če bomo kmalu priča razpravi v Državnem zboru in v ekipo, ki to pripravlja, tudi ne dvomim, da bodo v razpravi vse te dileme, ki so v današnji razpravi in ki še bodo, ki jih je tudi gospa ministrica nakazala, tudi na zadovoljiv način rešene. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni!

Nekajkrat je bilo že danes izrečeno, da je v zadnjem času čutiti, da bodo v letošnjem letu lokalne volitve, zato tudi takšna poplava predlogov sprememb zakonov, ki bodo všeč ljudem, volivcem, vendar gasilci so zelo preprosti, zelo delovni, požrtvovalni, pogumni in dobri ljudje in pomembno je, da so tudi zelo realni in se znajo v najtežjih in težkih trenutkih držati mirno in v čim večji meri čim hitreje pomagati tistim, ki so pomoči potrebni. Tudi v tem trenutku. Včeraj sem se z nekaterimi pogovarjala, se zavedajo, da s strani predlagateljev ni bil izbran ravno pravi trenutek. Na eni strani govorimo o krizi, govorimo, da ni denarja, na drugi strani bi želeli spremembe. Tudi sama bom podprla spremembe, ko bo tudi s strani gospe ministrice in ministrstva ter tudi ostalih s strani Vlade bilo izrečeno, da je postavka, skozi katero lahko sfinanciramo te potrebne spremembe. Vendar takrat je treba celovito pristopiti, spremeniti vseh pet potrebnih zakonov in ne bodimo diskriminatorni do drugih prostovoljcev, temveč pogledjmo to celovito, kot je to potrebno. Zagotovo pa tudi sama kot članica najstarejšega slovenskega gasilskega društva Metlika si želim danes zaključiti, tako kot sem v soboto na občnem zboru, z gasilskim pozdravom na pomoč.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Miran Jerič.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica s sodelavcema, kolegice poslanke in kolegi poslanci! Sam za razliko od mnogih menim, da predlog zakona oziroma sprememb in dopolnitev zakona o gasilstvu ni niti strokovno dobro pripravljen, niti ni rešitev celovita. Pravno sistemsko je neustrezna in tudi nekonsistentna. Takšno rešitev statusa gasilcev v naši državi oziroma na sploh tistih, ki sodelujejo v sistemu zaščite in reševanja, je treba urediti v področni zakonodaji. S temi besedami sem zavrnil leta 2005 rešitev, ki so jo predlagali Social demokrati, pri zakonu, ki ste ga predlagali vi, s temi besedami. V meni so bila velika pričakovanja, da boste v treh letih status reševalcev te države uredili, pa se niso izpolnila. Danes verjamem tej vladi, verjamem argumentom, da je zakon neustrezno pripravljen in da bo Vlada v letošnjem letu pričela urejati status reševalcev v naši državi. S to razpravo ne delamo nič dobrega, ne gasilcem, še manj pa sistemu za zaščito in reševanje. Pričakovanja na nek način so velika, rešitve pa neustrezne. Jaz si želim, ko bo Vlada prišla z rešitvijo, da bomo urejali kompletni sistem zaščite in reševanja kot enega od pomembnih sistemov našega obrambnega sistema in da bomo status uredili tako, kot se spodobi. Tako za gasilce in gasilke, za gorske reševalcev, kinologe, potapljače oziroma vse, ki sodelujejo v tem sistemu zaščite in reševanja. In to je potrebno urediti v več zakonih. Omenjate zakon o

financiranju občin. Res je, da je znotraj primerne porabe tudi denar za področje požarnega varstva, ampak jaz trdim, da je sedanji zakon o financiranju občin slab, da je bil stari zakon boljši, ki je skozi zagotovljeno porabo zagotavljal tudi delež sredstev za področje požarnega varstva in se je vedelo, na kakšen način je treba ta sredstva zagotavljati. Te stvari je treba urediti predvsem v sistemskem zakonu, to je v zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in pa v zakonodaji s področja davčne politike in zavarovalništva. In še nekaj delate - s tem zakonom posegate v izvirno pristojnost lokalnih skupnosti. Organizacija gasilske službe je izvirna pristojnost lokalnih skupnosti in odgovornost župana, občinskega sveta in še koga, ki skrbi za varnost naših občanov na območju posameznih lokalnih skupnosti. Jaz mislim, da se parcialnim zakonom na tak način ne da posegati. Če pa občine ne morejo zagotavljati svoje izvirne pristojnosti, potem se pa vprašajmo, kakšne občine smo naredili. Vprašajmo se, kakšne občine smo naredili. Mi v Hrastniku z veseljem zagotavljamo tako denar za opremo, za usposabljanje, za zavarovanje, za zdravniške preglede in še kaj. In smo ponosni na to, in bomo to delali tudi v prihodnje. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Silva Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljena ministrica in ostali!

Jaz ne bom nikoli pozabila, ko je mladi gasilec in reševalec po reševalni akciji rekel: "Tukaj sem, da služim svojemu ljudstvu in narodu." Med ostalim mislim, da smo tudi mi tukaj, poslanci, da služimo svojemu ljudstvu in narodu. In naše poslanstvo je, da poskrbimo za vse, za vse prostovoljce in za vse reševalce, da niti eden izmed njih ne bo v privilegiranem ali drugačnem položaju.

Predlog zakona dejansko ne rešuje zadeve na ustrezen način in zato lahko samo rečem, da predlog zakona ne spreminja določbe Zakona o gasilstvu, zlasti ne v 11.a členu, kjer je definirano opravljanje javne službe in je natančno povedano, kako in na kakšen način se stvari strežejo, nadzor nad uporabo javnih sredstev, o tem kako in na kakšen način se uporabljajo javna sredstva, kako in na kakšen način se uporabi tistih 45 milijonov evrov, zakaj se samo toliko in toliko sredstev namenja za ostale zadeve, za tiste, o katerih govorite v teh borih štirih členih zakona, da boste poskrbeli za gasilce in ostale. Ne vem, od kod alergija vseh na celostno, celovito oziroma sistemsko rešitev tega zakona oziroma rešitev na sploh prostovoljcev in njihovega statusa. Ker prostovoljci so pomembni in pomembna so njihova dejanja, ki jih počnejo za nas in za vse tukaj v dvorani. Zato mislim, da bo treba v bodoče nameniti mnogo več pozornosti zakonu o prostovoljstvu in ne samo tistim zakonom, ki smo jih

naštevali, zakon o dohodnini, zakon o zavarovalništvu itd. Bilo jih je že veliko naštetih. Jaz mislim, da dejansko dajmo pozornost nameniti celostnemu, celovitem pristopu in predvsem takšnemu pristopu, da bo prostovoljstvo rešeno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod mag. Radovan Žerjav. Ga ni. Gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Lepo pozdravljeni! Seveda gre za predvolilno obdobje in koketiranje z različnimi združenji, danes gasilci, jutri bomo z lovci, s športniki itd. To oceno poudarjam tudi zaradi tega, ker sem prebral magnetogram iz septembra 2005 in me na to navaja. Ne bom ponavljal zadeve, ki so bile že izrečene. Obenem se kot župan ne morem odpovedati skrbi za razvoj gasilstva, odmisliiti skrbi za vključevanje mladih gasilcev v vrste, odločati v strokovnih timih o opremljenosti in še marsičem.

Tukaj berem mail neke gospe, ki iz Raven na Koroškem pošilja neko sporočilo in pravi: "Gasilce rabimo bolj kot vojsko." Ko je mir in vsakdanjem življenju, je že res, ampak da bi se zato odpovedali vojski, mislim, da ne pride v poštev. Ima pa povsem prav, ko opozarja, da župan Raven na Koroškem želi ukiniti poklicne gasilce. To je rezultat tega, ker smo razdrobili to našo lokalno samoupravo na majhne občine, ki ne zmorejo teh stroškov, ampak ni treba, da ima vsaka vas gasilsko društvo, če se sama ne organizira. Da pa župan upa ukiniti poklicne gasilce, pa prevzema izjemno odgovornost. Poudarjam, da nimamo samo prostovoljnih gasilcev, imamo tudi jamarje, gorske reševalce, potapljače in tako dalje. Na Goriškem vsaj gorski reševalci tedensko rešujejo jadralne padalce in podobno. Ne moremo izključiti iz teh skrbi nekatere strukture, ki so za tudi za vse nas zelo zelo pomembne.

Naj povem tudi, da je opremljanje naša velika skrb. Če bi to vse prepustili, vedno rečemo grobo, Ljubljani, ali pa scentralizirali, potem ne vem, kako bi zadeva tekla. Mi pa se močno povezujemo med občinami, močno se povezujemo tudi čez meje in imamo velike uspehe v sodelovanju z ustreznimi strukturami v Italiji. Celo projekte skupaj pripravljamo in se dogovarjamo o skupni pomoči, ko je treba reševati.

Prostovoljstvo je seveda izjemnega pomena, pa naj gre za krvodajalce, tabornike ali gasilce. Ne bom pa izrekel zahval vsem tem, kajti tisti, ki me poznajo, že vedo, kakšno pozitivno mnenje imam do teh struktur.

Pozabili smo na izjemno koristno in učinkovito organiziranje prebivalcev v bivši Jugi, imenovani "Nič nas ne sme presenetiti". Vsi, ki izhajamo iz prejšnjega režima, se tega močno zavedamo in znamo reagirati. Mladi pa danes pogledajo proč, ko srečajo torbičarja in še kakšno tako akcijo na ulici. Mislim, da bi v vzgojo morali vključiti ponovno te vrednote, ki smo jih s to akcijo "Nič nas ne sme presenetiti"

med ljudmi, med najmlajšimi do najstarejših negovali in imeli tudi velike uspehe.

Za konec. Zakonodaja seveda zahteva spremembe, posodobitve, vendar na vseh področjih, na vseh nivojih, ne samo pri gasilcih, zato bomo seveda počakali na zakonske predloge ministrstva, ki bo verjetno moralo angažirati tudi ostale predstavnike Vlade. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovana ministrica s sodelavci, spoštovane kolegice poslanke in poslanci. Zanimivo bi bilo slišati strokovno javnost oziroma gasilce prostovoljce same, ali podpirajo ta zakon ali ne. Na žalost je ta debata, ki poteka tu v Državnem zboru, popolnoma ideološko obarvana, podkrepjena z očitki, zakaj ni to storila prejšnja vlada, ko je to predlagala tedanja opozicija, in tako naprej.

Menim, da je to popolnoma nepotrebno in žaljivo do gasilstva na Slovenskem. Ugotoviti je treba samo, ali je ta sprememba zakona potrebna ali ne, jo podkrepiti z argumenti, na koncu sprejeti odločitev. To mislim, da je vsa umetnost. Sicer pa so prostovoljna gasilska društva ena najstarejših, če ne najstarejša oblika organiziranosti in oblika družabnega življenja Slovenk in Slovencev. In taka bo tudi ostala, ne glede na to, ali bo ta sprememba zakona oziroma ta dopolnitev zakona sprejeta ali pa ne.

Slovinci imamo še vedno, hvala bogu, ta čut za pomoč in solidarnost do sočloveka, ki je v stiski in potreben pomoči. Naj tu omenim samo požare, ki se od časa do časa zgodijo recimo samo na vasi, ko kmetu pogori gospodarsko poslopje, pa do večjih nesreč v industrijskih obratih in naravnih nesrečah, kot je bil primer pred časom poplave v železnikih, pa še bi lahko našteval.

V Poslanski skupini SDS s tem predlogom želimo dati samo delno priznanje slovenskemu gasilstvu in mu omogočiti nadaljnji razvoj ter povečati usklajenost, racionalnost in učinkovitost izvajanja operativnih nalog gasilstva, ki je, kot vemo, sestavni del varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. In tudi to je res, da bi to lahko storila že prejšnja vlada ali pa predprejšnja. Dejstvo je, da so te spremembe potrebne in po mojem prepričanju so te določbe lahko spremenijo tudi parcialno, če hočete. Koalicija hoče ta problem rešiti sistemsko in celovito. Danes je možnost, da storimo ta prvi korak in prepričan sem, da te predlagane rešitve tudi v prihodnosti ne bodo postale nepotrebne, da bi zaradi teh sprejetih določb bilo treba spreminjati zakon.

Predlagatelj, to je Poslanska skupina SDS, v predlogu dopolnitve med drugim tudi bolj natančno opredeljuje pojme s področja gasilstva. Zavedati se je treba, da je operativni

gasilec prostovoljec in da opravlja zahtevne naloge pri gašenju in reševanju v primeru požara, reševanju v prometnih in drugih naravnih nesrečah in da je to najcenejša oblika pomoči. Nemalo je tudi delodajalcev, ki se na glas ali po tihem otepajo zaposlitvi takšnega gasilca, saj je znano, da obstaja možnost, da bo zaradi opravljanja nalog gasilstva velikokrat odsoten s svojega delovnega mesta. Vendar se moramo zavedati, da je zaposlovanje usposobljenih gasilcev lahko koristno tudi za delodajalce, saj s svojim znanjem in veščinami marsikdaj lahko preprečijo ali omilijo velike požare v svojih industrijskih obratih in tako preprečijo stroške, ki jih včasih lahko merimo v 100 tisoče evrov.

V dopolnitvah predlagamo tudi, da država zagotovi sredstva za zavarovanje operativnih gasilcev in sredstva za preventivne zdravstvene preglede gasilcev prostovoljcev. Na drugi pa želimo ustrezno spodbuditi in nagraditi tudi prostovoljnega gasilca pri opravljanju tega zahtevnega in izredno koristnega dela. Predlagamo torej, da se vsakemu gasilcu zagotovi dodatno zdravstveno in pokojninsko zavarovanje za vsak dan opravljanja javne gasilske službe. In seveda ste se že in smo se že vprašali po finančnih posledicah. Nekaj večji bi bili izdatki iz proračuna za plačilo dodatnega zdravstvenega zavarovanja teh operativnih gasilcev, seveda pa bi na drugi strani lahko ogromno prihranili na račun tega preventivnega delovanja, še posebno ob naravnih nesrečah in požarih, kjer prav prostovoljni gasilci pripomorejo k zmanjšanju materialne škode, ki jo je včasih tudi nemogoče izmeriti. Po mojem prepričanju ta zakon ni samovšečen in populističen, kot poslušamo očitke koalicije, ampak je po mojem mnenju odgovor na težave, s katerimi se gasilci srečujejo. Bolj so po mojem mnenju populistične vaše trditve in vaši pozivi Vlade Republike Slovenije, naj problematiko reši sistemsko in celovito. Ta sistemskost in celovitost reševanja problemov se obljublja že ves čas in to kar na nekaj področjih, kjer naša poslanska skupina predlaga kakršnekoli spremembe predpisov.

Jaz bom ta zakon podprl, ker smatram, da je korak naprej k urejanju statusa prostovoljnega gasilstva. Prepričan pa sem, ker vsak predpis, vsak zakon je živa stvar, in mogoče, če bo koalicija prišla z neko celovito in sistemsko rešitvijo tega področja, bomo to z veseljem podprli tudi. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav, velja vsem v dvorani, posebej še ministrici in gospodu Bogataju, poveljniku civilne zaščite Republike Slovenije. Z njim se srečujem že več kot 20 let tudi kot profesionallec in sedaj kot prvi gasilec v občini.

Moram reči, da me veseli, da smo odprli to razpravo v Državnem zboru. Pa me sploh nič ne moti, da je to volilno leto, v katerem se bo volilo na lokalni ravni. Glavno in pomembno je, da spregovorimo o tako pomembnem segmentu zaščite in reševanja, kot je področje gasilstva. Nekatero nalogo bomo v tej državi morali rešiti. Tukaj mislim, ko primerjamo Slovensko vojsko, obrambo, in področje zaščite, reševanje. Na eni strani imamo profesionalno vojsko, plačujemo rezervni sestav, na drugi strani pa imamo prostovoljce, gasilce, tabornike, Rdeči križ, jamarje in še marsikoga, da ne bi našteval. Za te pa tudi moramo zagotavljati določen del sredstev. Brez prostovoljnih gasilcev ne bi imeli nikoli tako uspešnega področja zaščite in reševanja. Tega se verjetno v tej dvorani vsi mi še kako dobro zavedamo. Posebej pa še župani občin, ki so najbolj odgovorni na področju svoje občine. Takrat, ko ni potrebe na tem področju, takrat je biti "luštno" župan. Ko pa je problem na tem področju, je pa malo težje in šele takrat se marsikje zavedajo, kako pomembno je imeti dobro organizirano področje zaščite in reševanja. Gasilci gasijo požare, sodelujejo v prometnih nesrečah, pri razlitju nevarnih snovi, reševanju iz vode in na vodi. Dostikrat ali pa večinoma so prvi na mestu nesreče in odhajajo zadnji. Karikirano povedano od enega od naših operativcev iz lokalne skupnosti, iz katere prihajam, je bilo rečeno takole: mi pridemo prvi, rešimo ponesrečenca iz avtomobila, izrežemo ga, na koncu počistimo cesto in rokavice, ki jih je odvrigel tudi zdravnik, ko je sodeloval pri reševanju. In to jim verjamem. So splošni reševalci, pridni in tja ne prihajajo zaradi tega, da bi bili plačani, ampak prihajajo, ker je znotraj njih čut solidarnosti, odgovornosti, humanitarnosti. In to v tej državi moramo razumeti in spoštovati. Glede na to, da toliko let spremljam to področje, sem že omenil, da kot profesionallec nekaj časa, moram reči, da nobena vlada, niti prva po osamosvojitvi Slovenije, pa niti ta, ki je zdaj, tega področja še ni rešila. Ne ocenjujem kot negativno, da je prišel v državnozbornsko proceduro ta zakon, ki ga danes obravnavamo. Spodbudil je razpravo. Pozitivno pa tudi ocenjujem predlog rešitve gospe ministrice in upam, da se bo to tudi zgodilo. Ne samo zakon o gasilstvu, ki ga imamo sedaj oziroma bo prišel tudi verjetno novi, marsikatere druge zakone moramo razrešiti, kot je zakon o varstvu pred požarom, potem zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, uredba o organiziranju, opremljanju itd., reševalnih enot, potem pravila gasilske službe in druge dokumenti, ki so vezani finančno na to področje, je treba urediti. In to ni mali zalogaj. Seveda pri vsej tej zgodbi pa moramo upoštevati tudi prihodkovno stran proračuna. Tega se dobro zavedam, ampak prve korake pa bo treba storiti. Ne smemo pozabiti, da imamo v Sloveniji 1295 prostovoljnih gasilskih društev, 68 jih imamo na področju podjetij, 118 gasilskih zvez, 17 gasilskih regij in 133.065 članov, katerih član sem že več kot 40 let tudi

osebno. Za to veliko organizirano silo na področju zaščite in reševanja bomo morali res zagotoviti sredstva za izobraževanje, za zavarovanje, za zdravniške poglede, za zavarovanje v primeru poškodbe ali smrti. Urediti bomo morali tudi ta odnos delodajalec - gasilec. Za vsak tak primer bo treba tudi še razmišljati, da bomo dodatno zdravstveno zavarovali in pokojninsko zavarovali gasilca za tisti dan, ko bo opravljal te naloge.

Gospa ministrica, prepričan sem, da se ni treba bati ali bodo župani ta sredstva, ki jih po primarni porabi država namenja občinam, zagotovili ravno za področje gasilstva. V vsakem primeru bi okoli 3% teh sredstev primarne porabe bi morale občine zagotoviti za delovanje prostovoljnih gasilskih društev. Jaz moram reči, da smo mi v lanskem letu zagotovili skoraj tristo tisoč evrov, kar predstavlja 3,75% te porabe. In ponosen sem na gasilce v občini, in ne samo v občini, tudi v celotni državi. Če je potrebna pomoč na kateremkoli območju, gasilci so vedno tam. In to, spoštovani kolegi in kolegice, moramo ceniti. Zato premik na tem področju moramo v prihodnosti storiti. Pa če je to še tako težka situacija, storiti ga moramo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Dušan Kumer.

DUŠAN KUMER: Hvala lepa za besedo.

Ker nimam časa, bom rekel, nisem gasilec, sem pa doma zraven gasilskega doma in poznam probleme in vprašanja gasilcev in se strinjam s predlogi in rešitvami, ki jih je predstavila ministrica, zato upam, da bomo v temu letu del teh problemov rešili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Tadej Slapnik. (Ga ni.) Gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ: Hvala. Spoštovana gospa ministrica, gospod Bogataj, spoštovane poslanke in poslanci!

Moram reči, da me veseli in pozdravljam, da je prišel Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o gasilstvu na poslanske klopi. Bojim se, da danes ne bo dobil podpore za nadaljnjo obravnavo. Če pa se bo nadaljevala ustaljena praksa Vlade in pa koalicije, sem prepričan, da bo čez kakšen mesec, mesec ali pa pol prišla z vaše strani pobuda za spremembo oziroma dopolnitev zakona. In če boste takrat upoštevali kaj naših pripomb, ki jih je bilo danes z vseh strani veliko, smo naredili korak naprej na tem področju prostovoljnega gasilstva. Sam bi rad dodal, da smo v 1. členu, ker v zadnjih letih vse pogosteje prihaja do požarov in nesreč tudi v industrijskih obratih, zato bi bilo dobro stimulirati delodajalce tudi za ustanavljanje prostovoljnih industrijskih gasilskih društev in znižati predpisano število zaposlenih za

ustanovitev prostovoljnih industrijskih gasilskih društev. Primer v Mariboru, v bivšem Tamu in MPT-ju Melje je sedaj na isti lokaciji prek 300 malih podjetij, ki ne potrebujejo požarnega varovanja, požarna ogroženost pa je na teh lokacijah veliko večja. Na prostoru Boris Kidriča je tudi več manjših podjetij, ki se ne morejo dogovoriti za stroške gasilske enote, gasilsko društvo pa je po 130 letih ukinjeno. Za varovanje vsi podpisujejo pogodbe z varnostnimi podjetji, tudi za požarno varnost, na primer varnost G7, Protect in tako naprej. Ob požaru ali nesreči pa gasilci posredujejo v podjetjih. Tudi v podjetjih v tuji lasti, na primer Henkel v Mariboru, seveda v breme lokalne skupnosti. Nobeno ali zelo malo podjetij ima z javno gasilsko službo podpisane pogodbe za varovanje, gašenje in reševanje. V 8. členu piše: "...ustanovi in zagotovi delovanje gasilske šole za izobraževanje in usposabljanje kadrov v gasilstvu." Treba je vzeti prevelik vpliv Gasilski zvezi Slovenije. Šola pa naj postane neodvisna izobraževalna in raziskovalna institucija, ki bo spremljala tehnološka spoznanja v svetu in jih prenašala na slušatelje gasilce. Avtomobilska industrija tukaj prednjači, izobraževanje reševanja ob prometnih nesrečah pa zaostaja, prav tako nesreče z nevarnimi snovmi. Tam smo tudi zapisali "sofinancira naloge zaščite in reševanja, ki so širšega pomena, zlasti pri nesrečah v prometu, nesrečah z nevarnimi snovmi, reševanju na in iz vode ter reševanje v avtocestnih predorih". Predlagam, da država financira intervencije izven domače občine. primer, kot je bilo v Železnikih, požar na Krasu, neurje na Ptuj, požar v Lovrencu na Dravskem polju, poplave na Primorskem in tako naprej. Za dovoljenje se je treba dogovoriti z lokalno skupnostjo, da lahko enota intervenira izven občine, sedaj pa sploh ni vedela, kam so šla vozila in ljudje, refundacije, plačila odsotnosti z dela pa so šle iz in na račun lokalne skupnosti. Primer, črpalke za poplave prostovoljnega gasilskega društva Dvorjane so bile v Železnikih in v Pomurju ob poplavah po nalogu Urada Republike Slovenije za zaščito in reševanje, servisiranje ali popravila pa je plačevala občina Duplek.

V 8. členu smo tudi zapisali "zagotavlja pogoje za delovanje Gasilske zveze Slovenije in Združenja slovenskih poklicnih gasilcev". Država naj financira tudi regijske gasilske zveze, saj si po navadi več občin težko porazdeli stroške zvez. Občinske gasilske zveze pa nas se financirajo iz občine, za katero so ustanovljene. Država naj sofinancira opremo, ki je zajeta v državnem načrtu: črpalke, vreče za poplave, tehniko za gašenje gozdnih požarov in podobno. Veliko je bilo danes povedanega. Podpiram nadaljnjo obravnavo dopolnil predloga zakona o gasilstvu, saj bomo s tem izboljšali status prostovoljnih gasilcev v Sloveniji ter jim s tem izrazili spoštovanje, naklonjenost ter zahvalo za njihovo prostovoljno, velikokrat smrtno nevarno delo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Milan Čadež.

MILAN ČADEŽ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav, spoštovana gospa ministrica s sodelavcema, spoštovane kolegice in kolegi!

Sam prihajam iz lokalnega okolja, kjer so se v letu 2007 zgodile stvari, ko smo šele spoznali, kaj nam pomeni prostovoljni gasilec. In prav te poplave v železnikih so spremenile to gledanje na našega prostovoljnega gasilca. In če potem povzamem, ko sem obiskal občne zборе v občini, nekako skupni imenovalec je bil, "no, gospod župan veliko občina da za prostovoljno gasilstvo, vendar določene stvari pa še manjkajo". In prav ta status prostovoljnega gasilca, mislim in sem prepričan, da je v tem predlogu zakona na mestu. In prav današnja razprava me nekoliko žalosti, da se je spet razdelila na dva dela, žal, na dela koalicije in opozicije. In prav to pozitivno gledanje na prostovoljnega gasilca, ki temelji na prostovoljstvu, na prostemu času posameznika, menim, da to ne gre v to pravo smer. Verjetno imamo danes glavno besedo po izkušnjah sigurno župani. To pa zaradi tega, ker smo tisti najbolj odgovorni za občinske proračune in tudi za sredstva, ki se stekajo v ta namen. Naš predlog je, da bi zdravniške preglede in zavarovanje prenesli v breme države. Še vedno so vse ostale investicije na bremenu občin, kar se lahko deloma strinjamo ali pa tudi ne. Ko je določeno lokalno območje, ni važno kje v Sloveniji, pomoči potrebno, vemo, da so gasilci, ni važno od kod, prvi poklicani in v zadnjem času vedno bolj tudi usposobljeni za večino teh najbolj nevarnih in zadanih nalog.

Sam imam tudi predlog glede nabave pri investicijah, ko se sedaj obravnava 20% davek, če bi tudi v tej smeri kaj naredili. Dodatno prostovoljno zavarovanje je pa tisti del, ki naj bi bil ena izmed stimulacij za prostovoljnega gasilca. In tudi beseda, stavek gospe ministrice, da moramo to reševati v več zakonih, se mi zdi zelo na mestu. Na mestu se mi pa ne zdi izjava predsednika Vlade, da bi bil urejen status gasilca v letu 2013, in to vsekakor ne gre skupaj. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Cvetka Zalokar Oražem. (Je ni.) Gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Mi s predlogom zakona želimo bolj natančno opredeliti status prostovoljnega gasilca, zagotoviti večjo motivacijo za delovanje v gasilskih društvih, čeprav vemo, da kakšnih hudih težav s članstvom nimajo. Poleg tega bi pa stimulirali tudi delodajalce, da bi raje zaposlovali gasilce.

Nekateri kolegi ste zakonu oporekali, češ, da bo ta problem urejen z zakonom o prostovoljstvu. Vendar pa pri hitrosti te vlade ne vemo, če bomo kdaj in če sploh bomo

dočakali ta zakon o prostovoljstvu, kje blizu na vidiku še ni, tako da se stalno pogovarjamo o tem, da nekaj bo sistemsko urejeno, pa nikoli ne vemo, kdaj bo to oziroma če so že določeni kakšni roki, se potem vedno kršijo.

Mi smo pač želeli določeno problematiko urediti. Kot že tolikokrat prej urejamo en problem in se ne ukvarjamo z desetimi naenkrat, ker je to velikokrat še precej težje urediti. Omenjeno je že bilo, da Slovenci imamo gasilsko tradicijo. Tisti, ki pravite, da bi morali stvari pripraviti drugače, predvsem kar nekaj županov je tudi v tem Državnem zboru, ki vedo, kaj in na kakšen način oziroma kako urejajo gasilsko službo v svoji občini, najbrž bi lahko našli kakšen skupni jezik, kak skupen predlog, skupen amandma, ki bi zadevo izboljšal, če se vam zdi, da ni napisano tako, kot bi naj bilo. Vlada v svojem mnenju pravi, ko naštejete vse, zakaj se pač nekaj ne da, jaz vedno pogrešam, kako bi stvari uredili, ne pa iskati variante, kako jih ni treba urediti ali pa kako se jih ne da urediti, ampak pustimo to.

Tukaj na 4. strani pravite, "v tem smislu je Državni zbor Republike Slovenije že naložil Vladi, da predlaga ustrezne rešitve v resoluciji o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih 2009 do 2015..." In me v zvezi s tem zanima, kaj je Vlada na tem že naredila oziroma s kakšnimi rezultati nam lahko postrežete.

Jaz bom pa seveda predlog podprla.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Vito Rožej. (Ga ni.) Gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo. Spoštovani! Zelo pohvalno je, da imamo pri tej točki tako močno zasedbo s strani Vlade. To v tem mandatu ni ravno slučaj vedno. In so tukaj ljudje, ki se na to dobro poznajo. To samo tako za začetek kot preblisk.

Dejal bi, da je to zakon za vse: tako za aktivne udeležence, tiste, ki pomagajo, gasilce konkretno v tem primeru, in pa tiste, ki pomoč potrebujejo. Me pa moti odgovor, ki ga vedno slišimo v opoziciji, ko predlagamo kakšen zakon, namreč mogoče, če nekdo prizna, da je zakon sicer dobro mišljen, da pa je prepisan od sedanje vladajoče koalicije, je pa neustrezen. Se pravi, če je prepisan od vas iz prejšnjega mandata, je pa neustrezen, potem pa se mi postavlja vprašanje, zakaj ste pa v prejšnjem mandatu predlagali takšen zakon, ki je sedaj pa neustrezen. Ampak takrat ste ga predlagali kot zelo dobrega, zdaj pa pravite, da smo ga mi prepisali, je pa neustrezen, ker smo ga mi prepisali, pa ga predlagali. Tukaj zdaj nekaj ne gre skupaj. Vedno se pojavlja tudi zavrnitev v smislu, da Vlada pripravlja nov zakon, ki bo celovit, sodoben, kompleksen in podobne stvari, zato ta vaš predlog ni dober. Dejstvo pa je, da je čas, da se gasilcem prizna, da se ovrednoti njihovo delo, ki

ga opravljajo. Sem pa prepričan, da bo to treba narediti postopoma.

Tisti, ki mislite, da boste zadevo rešili celovito, sotprocentno, da boste vse zajeli v zakonu, ki bo prišel, to je isto, kot če bi želeli skočiti iz pritličja v deseto nadstropje. Spoštovani kolegi, to ne bo šlo! To bo treba urediti postopoma, po stopnicah. Če bomo skakali, in to najprej po eno stopnico navzgor, potem bomo prišli na koncu do neke kompleksne in celovite rešitve. Sedaj, ko vi pravite, da bo ta vlada predlagala celovit in kompleksen zakon, ki bo vse rešil, že vnaprej vem, da to ni mogoče. Kar spomnite se, kako Ministrstvu za obrambo in ministrici klestijo proračun. In jaz mislim, žal, da bo lahko zadovoljna, če ji ne bodo še kaj oklestili. Upam, da ne bo šlo na račun tega civilnega dela, tudi, žal, če bo šlo na kakšen drug račun. Ampak to so objektivna dejstva. Tako je in zato je že vnaprej obsojeno tisto "celovito in vse bo rešeno". Ni mogoče, postopoma bomo lahko prišli v deseto nadstropje. Mi pač predlagamo, ne vem, mogoče je že to dve nadstropji. Po nadstropjih bomo prišli v deseto nadstropje.

Dejstvo je, da ko vse odpove nekje na terenu, je normalno, da pokličemo gasilce. To je čisto normalno, to je tako, kot da je podnevi svetlo. To pa zato, kar gasilstvo pri nas ima bogate korenine. Je pa res, da je to predanost gasilcev treba postaviti v sedanji čas. Včasih je bilo dovolj, če smo gasilcem dali kolikor toliko primerno opremo in so bili zadovoljni. Danes je pa drugačen čas, so drugačne zahteve, in je treba te standarde nadgrajevati. Jaz še vedno pravim, postopoma bomo prišli do neke rešitve, ki si je želimo. Je pač tako, da v Sloveniji je normalno, ko rabimo pomoč, da pokličemo 112. To je za nas popolnoma normalno. In rekel bi še to, da ta zakon ni populizem. To je vzeto iz realnosti. Mogoče ni najboljše napisano, najlepše napisano, zato pa je zakonski postopek v parlamentu, da ga dopolnjujemo, izpopolnjujemo, da brusimo zakon, dodajamo, tako da ne bi bilo nič nenavadnega, če bi tudi ta zakon, če bi ga seveda potrdili za nadaljnjo proceduro, še izpopolnili in bi dodali še tisto, kar mislite, da je treba in kar je realna danost v tem mandatu.

Poleg tega je treba zadeve postaviti v okvir podnebnih sprememb. Podnebne spremembe so tu, naravne nesreče so tu, si jih ne želimo, ampak tako pač je. Žal ne moremo odločati, ali pride nevihta ali ne pride. Tu so in zato bodo potrebna sredstva, potrebna bo oprema in potreben bo tudi človeški potencial, ki ga imamo - dobrega - treba ga je ohraniti prostovoljnega, dokler ga lahko.

Glede na to, da je bilo prej omenjeno, da bi želeli s tem zakonom poddržaviti gasilsko službo, jaz mislim, da to ni res. Jaz sem vam mislil prebrati ta zakon, ker na začetku je kazalo, da ga nekateri niste prebrali, ampak zdaj zadnje razprave kažejo na to, da nekateri ste zakon prebrali in v tem smislu tudi razpravljate, zato vam tega ne bom prebiral, kajti

ta zakon samo dopolnjuje nekatere stvari. Država ima že zdaj določene obveznosti do gasilcev in gasilske službe. Tu samo nekaj dodajamo, ne pa, da bi kaj podržavljali. In to je tudi ena od prednosti slovenske organiziranosti gasilcev, da nismo v preteklosti nasedli, da bi maksimalno gradili na profesionalnosti, kot je naša sosednja država z juga ali vzhoda, kakorkoli že hočete. In takrat smo ohranili to prostovoljnost. Jaz in tudi v moji stranki pravimo, da dokler bomo lahko to držali, moramo to držati. To nam priznavajo tudi tisti, ki imajo mogoče še daljšo gasilsko tradicijo, pa se je tam prostovoljnost že malo pokvarila in so prav navdušeni, ko vidijo, kako to pri nas še funkcionira. Vendar pa moramo iti mi tudi s časom naprej in sistem dograjevati. In še enkrat povem, samo postopoma bomo lahko prišli do končne rešitve. Če pa bomo kar z enim zakonom želeli rešiti celovito in kompleksno vse naenkrat, pa sem prepričan, se bojim, da nam to ne bo uspelo. Če pa bo tak zakon prišel s strani Vlade v proceduro, pa mi lahko verjamete, da ga bom sam osebno tudi podprl. Samo po izkušnjah, kako se dela s sredstvi za Ministrstvo za obrambo s strani Vlade, se bojim, da bo treba ubrati postopno pot.

Jaz seveda podpiram tak zakon in bom glasoval za nadaljevanje procedure.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Guido Kres.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Zelo malo je možnosti, da bi ta zakon dobil zeleno luč za drugo obravnavo, zaradi tega bi se dotaknil enih izjav oziroma tega, kar smo danes slišali. Pravijo, da je mladi gasilec izjavil: "Služim ljudstvu in narodu." Zaradi tega je tudi pristopil k gasilcem. Poglejte, če bo imel tak vzor v podjetjih, v tistih podjetjih, kjer ne pustijo prostovoljcev, da bi se aktivirali, najbolj verjetno ne bo dolgo čutil takšne pripadnosti. Zaradi tega bi rekel v nadaljevanju, dajmo posvetiti čim več pozornosti temu, da prikažemo javnosti, kako pomembni so ti prostovoljni gasilci za slovensko državo, da ne bomo tega, kar imamo, zapravili zaradi takega obnašanja nekaterih ljudi, kot da oni v tovarni ne bi potrebovali takih ljudi, ki bi bili usposobljeni za to zadevo. Ko na drugi strani vendarle vidimo, ko gredo gasilci od vrat do vrat, so ljudje za to, da veliko prispevajo, da dajo za to gasilstvo .../Opozorilo za konec razprave./... da čisto vsak bo enkrat to pomoč potreboval. Še bi lahko govoril, zmanjkalo mi je časa, pa drugič. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Vse prav lepo pozdravljam, tudi ministrico in sodelavce iz njenega resorja.

Jaz mislim, da se je treba lotiti obravnave vsebin, ki prihajajo v Državni zbor na način, ko ga lahko absorbiramo. Če imamo pred seboj sedaj novelo zakona o gasilstvu, potem je prav, da se posvetimo tej tematiki. Glede na to, da smo v prejšnjem mandatu naredili na tem področju pomemben korak, naredimo nadaljnji korak, je prav, da naprej, postopoma, kot so nekateri kolegi na to opozorili.

Leta 2005 je bilo tudi predvolilno leto in takrat ste tudi predlagali nekatere rešitve k zakonu, te rešitve tudi podprli, tu imam izpise glasovanj sedanjih koalicijskih poslancev, takrat ste bili v opoziciji, in amandmaje, ki ste jih takrat predlagali in menda so bili to vaši amandmaji, ki ste jih podprli: gospod Gantar, Anderlič, Kontič, Kumer, Potrč, Sajovic. Takrat so bili ti predlogi rešitev, o katerih govorimo danes, povsem sprejemljivi, pa takrat nekako ni bilo morda podpore ali pa zadostne podpore v tedanji koaliciji, predvsem zaradi tega, ker smo že s tistim zakonom naredili dovolj velik korak naprej.

Danes, ko nas obtožujete, obsojate, da povzemamo vaše rešitve, to se pravi, da predlagamo rešitve, ki ste jih vi predlagali v prejšnjem mandatu, pa govorite, da ta zadeva ni sprejemljiva, ni potrebna. To vi govorite. Gospod predsedujoči, predlagam, da opozorite kolega Kontiča, ki je vodja največje poslanske skupine, da sogovornikov ne moti. Njega nismo motili, to isto si zaslužimo mi. Takrat je morda bilo tudi z naše strani nekaj težav predvsem zaradi tega, ker smo naredili pomemben korak, kot sem rekel. Sedaj, ko imate priložnost, da stojite za svojimi besedami verodostojno, ko nimate več 10 poslancev, kot ste jih imeli takrat, ampak jih imate skoraj 30, danes tej rešitvi nasprotujete, in to kljub temu, da ste v tem mandatu odhodkovno stran proračuna dvignili za milijardo in pol evrov, glede na prejšnji mandat, na najboljše leto prejšnjega mandata. Kljub temu, da je ta preskok tako velik na odhodkovni strani proračuna, niste sposobni pokriti svojih amandmajev, svojih trditev iz preteklega mandata. Mi smo čakali pol leta, september 2009, sedaj je februar, to se pravi pol leta dlje je preteklo v vašem mandatu kot v našem, in v tem obdobju niste predlagali ničesar. To je posledica tega, da sedanja koalicija ne izvaja niti tistih svojih rešitev, ki jih je predlagala v preteklem mandatu. Takrat razumem, niste imeli potenciala, niste imeli moči. Sedaj vse to imate. Imate proračun, porabo ste dvignili za milijardo in pol in imate glasovalni stroj za seboj. In ne stojite za svojimi besedami. Dejansko se lahko tudi na tem primeru prepričamo o tej dvoličnosti in o kredibilnosti. Takrat je bilo obrazloženo, da je to treba storiti. Sedaj, ko imate vse, se to ne da več.

Bega tudi izjava predstavnikov Vlade, ko se želijo tega problema lotiti na nek sistemski celovit način, vendar v letu

2013. Se pravi, v naslednji vladi. S tem je veliko povedano, kaj in kako se načrtuje urejanje tega področja. Tako kot na mnogih drugih področjih tudi na tem področju ne izkoristite svoje priložnosti in svojega potenciala.

Obsodili ste nas, da je to populističen zakon. Kakšen je bil leta 2005? Takrat ni bil populističen? Takrat rešitve niso bile populistične? So bile realne, so bile strokovne, so bile vsebinske. Sedaj, ko so se vloge zamenjale, govorite o populizmu. Vsak zakon, ki smo ga v tem mandatu predlagali, ima to karakteristiko: populistično.

Rad bi vas ob tem spomnil, da ste v tem mandatu našli veliko moči, da ste z raznimi področnimi zakoni reševali recimo probleme izbranih, probleme nekaterih oseb in nekako niste sposobni, da bi dejansko reševali tiste težave, ki so v tem mandatu možne in rešljive in se nanašajo na ljudi, ki skrbijo in čuvajo in rešujejo naše premoženje, ko je to potrebno. Ni problem najti 700 tisoč evrov za vodni top na Ministrstvu za notranje zadeve. Težko pa je zagotoviti druge zadeve na tem področju. Očitno bo treba počakati predvsem na spremembo zakona o Vladi, kjer se bodo spet prenesle nekatere pristojnosti, oprema z vodnim topom je že del gasilske opreme, ki jo rabite za intervencijo na nekaterih področjih, in zdaj samo še čakamo, da boste prišli s predlogom nabave vodnih pištol in podobnih zadev, da boste vzdrževali primerno stanje na nekaterih področjih preventivno. Očitno je, da na nekaterih področjih ni noben problem iti v nadstandardne rešitve, v nabavo oprem, ki jih ne potrebujemo, kajti vodni top na Ministrstvu za notranje zadeve ne gasi požarov ali pa, morda, odvisno, kako se boste opredelili. Tam, kjer pa dejansko rabimo določene rešitve, predvsem s področja varnosti, zavarovanj in podobnega, pa to pravzaprav ni možno. Jaz predlagam, da o tem predlogu, preden boste glasovali, resno razmislite. Resno razmislite, izkoristite priložnost, da tisto glasovanje, ki ste ga izpeljali leta 2005, mislim, da je bilo 20. septembra, nadgradite danes z glasovanjem o tem zakonu kot primernem za nadaljnjo obravnavo in s tem tudi omogočite, da pridemo do iskanja parcialnih rešitev. Tokrat imamo na vrsti gasilce. Ko boste pripeljali naslednji zakon o prostovoljnem delu, bomo druge službe reševali, ko boste dali, recimo, zakon o kakšni tretji dejavnosti, bomo še tisto rešili itn. Ni problema. Vendar čakanje, da se bo nekaj zgodilo, da bomo prišli do neke systemske rešitve, pa bo verjetno predolgo. Glede na to, kako ste bili navdušeni v prejšnjem mandatu za te rešitve, vidim, da pravzaprav ni nobenih težav.

Tudi razpravljavci iz vaših vrst so danes povedali, da rešitev, ki jo predlagamo, ni nestrokovna. Ravno nasprotno, je rekel mladi poslanec Levanič, je strokovna, vendar kaj je potem ovira, da se tistega glasu za ali besede za ta zakon ne da dobiti. Če ni problem v strokovnosti, potem je problem v predlagatelju. To se pravi, v tistem, ki je po letu in pol čakanja v tem mandatu, da se bo nekaj na tem področju zgodilo,

predlagal rešitve, ki ste jih povedali in nakazali in morda celo predlagali v prejšnjem mandatu. In za njih tudi glasovali. Verjetno odločitev o tem, ali se tak predlog zakona podpre ali se ne, ne bi smela biti pretežka. In tukaj je bilo tudi v razpravi povedano, da kljub temu, da gre za strokovno rešitev, da gre za strokovne predloge, je nekdo izmed razpravljavcev na vaši strani dejal, da s temi predlogi gasilcem ne pomagamo. S tem, da omogočimo gasilcem, da jim zavarovanje plačuje država, da jim plačuje dodatno zdravstveno zavarovanje, gasilcem škodujemo. Če jim s temi predlogi, ki jih predlagamo, ne pomagamo, jim potem škodujemo. Dvomim, da je to res. In predvsem bi se bilo dobro poslušati, kaj razpravljavci poveste, pa predvsem tudi razumeti, kaj poveste. Gre za strokovne rešitve, gre za rešitve, ki nadgrajujejo, ki izboljšujejo stanje na tem področju, gre za zadeve, o katerih se diskutira že več let, ne samo letos in ne samo zdaj, ampak že več let. Dejansko mislim, da je pri vseh teh nadgradnjah odhodkovnega dela proračuna, ki ste jih v tem mandatu storili, možno dobiti nekaj milijonov evrov, da bi pokrili te nujne zadeve na področju gasilstva. Mislim, da to ne bi smela biti popolnoma nobena dilema, popolnoma nobena težava. Pa ne zaradi populizma. Zaradi tega, ker je to v tem času, v teh razmerah, v tej stopnji razvoja družbe nujno in neobhodno potrebno. Vsi vemo, koliko lahko prostovoljno gasilstvo pomaga in koliko dejansko tudi pomaga, ne samo koliko lahko, ampak koliko dejansko pomaga. Ni situacije, skoraj ni primera, ko govorimo o elementarnih in drugih nesrečah, ko se prostovoljni gasilci in tudi drugi gasilci ne vključijo. Skoraj ni primera v lokalnih skupnostih. In prav zanimivo je, da je izredno težko narediti ta korak, da bi jim omogočili tudi na tem področju standard, ki je več ali manj za vse druge, na drugih področjih, ne na prostovoljnem, ampak tudi drugih področjih pravzaprav samoumeven.

Jaz pričakujem, da bo Ministrstvo za obrambo svoje stališče do tega predloga zakona spremenilo. Mislim, da bi bilo to najbolj normalno, da ga spremeni, ker delamo najbrž vsi v istem interesu, delamo vsi z istim proračunom, vsi znamo brati številke, vsi vemo, kaj se dogaja na drugih področjih. In za nekaj ljudi, kot so, recimo, izbrisani, zdaj imamo tretji zakon, to so ljudje, ki nit ne živijo v Sloveniji, ni noben problem pripraviti poseben zakon, specialne rešitve in se ukvarjati z vsemi ogromnimi finančnimi posledicami, tu pa za svoje ljudi, ki rešujejo in varujejo premoženje, pa ne moremo najti nekaj milijonov evrov, da bi jim to zagotovili. To ne bo niti desetina tistega ali pa še bistveno manj kot desetina tistega, kar bo šlo za izbrisane. Ne bo niti desetina tistega in vendarle tam gre koalicijska s popolno evforijo na polno, mrtvohladno čez glasovalni proces. Imamo zakon, ki ima ogromno amandmajev, se pravi, da .../Opozorilo za konec razprave./... verjetno ni pripravljen niti v zadostni kvaliteti, tu pa imamo verjetno čisto navaden zakon, ki rešuje

domače probleme in ni nikakršne minimalne podpore v koaliciji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi besedo Vlada? Dr. Ljubica Jelušič ministrica za obrambo, v imenu Vlade. Izvolite.

DR. LJUBICA JELUŠIČ: Najlepša hvala. Hvala za vrsto opozoril, ki so pomembna za nadaljnje delo Vlade. Mi se zavedamo, da obstaja nekaj iz zgodovine. In če je zgodovina učiteljica modrosti, potem jaz upam, da bomo, tako kot je v zgodovini šlo reševanje področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, bo tudi nam dano stvari urediti na boljše v prihodnjih mesecih in letih. Če je res leta 2005 obstajal nek predlog za spreminjanje zakona o gasilstvu in je bil zavržen, potem so pa v zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami prav tiste stvari, ki so bile takrat predlagane, že bile nekako vključene in so bistveno spremenile status prostovoljnih gasilcev, kar se tiče njihovega osnovnega statusa in njihovega odnosa do delodajalcev, potem jaz upam, da bo tudi nam uspelo v prihodnosti urediti na boljše status oziroma odnos operativnih reševalcev do njihovih delodajalcev in tudi sam status operativnih reševalcev na boljše. Naš namen je, da še pred poletjem pripravimo novelo zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, v katerem bi želeli povedati, da je področje treba reševati postopoma, z majhnimi koraki, da ga ni mogoče rešiti naenkrat v vseh zakonih in da ga bomo lahko takrat, ko se bodo pojavili v proceduri tudi zakoni, kot so zakon o dohodnini, zakon o davku na nepremičnine, Zakon o prostovoljstvu, da bomo vedno takrat tudi imeli svoje področje nekako ustrezno urejeno. Toda tisto, kar lahko naredimo kot Ministrstvo za obrambo in kar lahko predlagamo, pričakujoč usklajevanje znotraj različnih resorjev, pa je, da v svojem krovnem zakonu poskrbimo za vse reševalce. Ne želimo delati diskriminacije med različnimi tipi reševalcev, želimo pa povedati vsem, da nam pomenijo veliko in želimo povedati tudi gasilcem, da je med temi operativnimi reševalci, o katerih govorimo, štirideset tisoč tistih, za katere se borimo.

Tako bomo najprej delodajalcem, pri katerih so operativni gasilci in reševalci nasploh, uredili, da dobijo delež zaslužka, ki ga izgubijo, ker jim operativni reševalci odhajajo na intervencije, povrnjen. Zaenkrat je v ustreznem zakonu predvideno povračilo stroškov, ki izhajajo iz plače. Tisto, kar želimo narediti, je, da dobijo, kot rečeno, delež za izgubljeni dobiček. Drugič, v primeru poškodb reševalcev, vemo, da pri teh poškodbah obstaja vprašanje, kdo plača bolniško odsotnost v času, ko je reševalec poškodovan na intervenciji. Naš predlog bo šel v smeri, da refundacijo za bolniško opravi tisti, ki je reševalce vpoklical. Če je to

občina, potem je refundacija na strani občine, če je to država ali Vlada, potem je refundacija na strani Vlade.

Kar se tiče dodatnega prostovoljnega zavarovanja, moram povedati isto, kar sem že prej. Gre za enajst milijonov sedemsto tisoč evrov, ki bi jih potrebovali na novo. Zavedamo se, da v proračunu za dve leti, ki sta pred nami, tega denarja nimamo. Upamo, da nam bo to morda uspelo urediti z letom 2012 in naprej.

In še čisto na koncu naj povem, zavedamo se, da je področje treba urediti celovito, vendar to ne pomeni, da je to v enem samem zakonu. Potrebno bo spremeniti vrsto zakonov in jih dopolniti, vendar je to pravzaprav tudi čar urejanja področja. Nikoli ne bomo zadovoljni in tudi naši reševalci .../Opozorilni znak za konec razprave./... ne.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi še besedo predlagatelj? Gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Najlepša hvala. Naj še enkrat poudarim, da Slovenska demokratska stranka je ob zaključku prejšnjega mandata v pripravi novega programa volilnega programa in tudi programa stranke prav natančno želela urediti status prostovoljnega gasilstva in si je to zapisala tudi v svoj programih. Da smo takrat mislili resno, smo tukaj pripravili ta predlog zakona, ki v veliki meri tisto, kar je bilo takrat zapisano, skuša tudi uresničevati. Žal v koaliciji posluha do te podpore ni zaznati, kar obžalujemo v Slovenski demokratski stranki, kot verjamem, da na desettisoče prostovoljnih gasilcev.

Sam sem vesel in tudi v Slovenski demokratski stranki ponovno poudarjamo, da je to prepoznala kot eno izmed prioritet tudi gospa ministrica, ki tudi tukaj navaja neke primerne roke, kjer se bo skušalo skozi drugačne zakone iskati podobne cilje ali podobne rešitve.

Ne glede na to, če bi bila dobra volja, bi brez kakršnihkoli posledic, kajti zakon bi začel veljati 1. 1. 2012, to pomeni čez dve leti, če bi bila res dobra volja v koaliciji, bi lahko v tem času vse tisto, kar Vlada želi pripravljati, tudi pripravila, in tudi v tistih novih zakonih se lahko brez težav zapiše, da ta zakon nima več veljave.

Ko je gospa ministrica govorila, da sredstev v proračunu 2010-2011 za dodatno zdravstveno zavarovanje, ki bi ga imeli operativni gasilci, ne moramo zagotoviti. Tega smo se tudi mi zavedali, zato smo dali letnico 2012, da bi 1. 1. 2012 zakon začel veljati. Do takrat pa verjamem, da bi se morala najti sredstva, kajti s svojim delom, s svojo požrtvovalnostjo prostovoljni gasilci prihranijo družbi, državi na stotine milijonov evrov, ne pa tisti strošek 11 milijonov evrov, ki je sicer tudi strošek, vendar za državo to ne sme biti preveč. To bi ljudi motiviralo, bili bi še bolj požrtvovalni in tudi bolj uspešni.

Če se na Vladi, to ni v vašem resorju, gospa ministrica, in tudi ni vam moč očitati neke potratnosti, ampak da se na Ministrstvu za notranje zadeve zagotavljajo razkošni prostori, ki stanejo na leto milijon in pol evrov, da se protikorupcijski komisiji zagotavlja za razkošne prostore 500.000 evrov na leto, mislim, da je to neracionalna poraba denarja in bi bilo veliko, veliko bolj smotrno, da vam Vlada .../Opozorilo za konec razprave./... nameni ta sredstva, da jih namenite skozi subvencijo gasilske opreme ali pa subvencijo gasilskih društev in bi s tem naredili bistveno več za to družbo in za naše gasilce. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Grill. Vsi prijavljeni razpravljalci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker pa čas za razpravo še ni potekel, imamo še približno 20 minut. Sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Vidim prijave. Prosim, prijavite se za razpravo. Prijavljenih je 5 razpravljalcev. 3 minute in pol ima vsak razpravljalcev. Izvolite. Prvi ima besedo gospod Jožef Jerovšek. Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Imam občutek, da smo v tej debati le prišli nekoliko naprej, da smo razčistili, kaj je pozitivnega, kaj ni pozitivnega. Vendar jaz bi želel ob očitkih nekaterih glede tega, kaj se je zgodilo v prejšnjem mandatu in kaj se ni zgodilo, reči tudi to, da se morate zavedati, da je bil minister Erjavec pripravljen, tudi marsikaj bi še bil pripravljen narediti, vendar ni imel zaslombe takrat v bazi svoje stranke. Vi veste, da oba poslanca absolutno nista s tisto vlado glasovala, zato se ni mogel zanesti na bazo svoje stranke in je bil šibek minister za obrambo. Sicer se podobno dogaja sedanji ministrici, ki znotraj koalicije nima podpore, pogosto nastopajo proti njej. S temi realitetami je treba računati. Moram reči, da se je dalo z ministrom Erjavcem marsikaj dogovoriti, da je v korist nekih splošnih pozitivnih pristopov bil pripravljen na premike. Tako smo recimo za telovadnico v Makolah na demografsko ogroženem območju iz sredstev izobraževanja prerazporedili nekaj sredstev, da je šlo za en dejansko pozitiven projekt, na podlagi katerega so tam začeli telovadnico graditi, ker tisti otroci niso imeli telovadnice. Če bomo šli s tem zakonom naprej v dodelavo, jaz ne rečem, da je to nekaj podobnega kot žemlja pri peku, da je takšna in nič drugačna, da se preoblikovati, da se iti naprej, da se narediti nekaj za gasilce, potem je znotraj tega možno iskati tudi kompromis na vsoto denarja in kompromisne rešitve, glede teh zavarovanj in vsega tega, kajti ta strošek 11 milijonov pa še nekaj, seveda je strošek. Glede na to, kaj gasilci rešijo in rešujejo, je mali strošek, če ga bomo pa zmanjšali, bo prišlo na tisto vsoto, recimo, ko je gospa Oražem rekla, da je

šlo piškavih 6 milijonov za Ultro. Če je za koalicijo 6 milijonov piškav denar, zakaj ga ne bi potem našli za gasilce, če so to piškavi milijoni. Jaz mislim, da do gasilcev, do njihovih ravnanj, dejanj se moramo obnašati tako, da je tisti denar treba prednostno zagotoviti in dejansko spoštovati zakonitost na nekih drugih področjih, kjer je teh piškavih 6 milijonov - po njenih besedah piškavih, ušlo iz nekih sredstev. Tako gremo naprej in se mi zdi, da nekaterim rešitvam se bomo približali tudi s pomočjo današnje razprave. Gasilcem, tako kot smo zapisali v resoluciji, je ta status treba urediti. Če bo, kot pravim, dobra volja, ga lahko v naslednjih obravnavah tega zakona uredimo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani podpredsednik! Jaz sem prepričan, da je zakon, ki ga je predlagala Slovenska demokratska stranka, zakon, s katerim želimo izboljšati stanje na tem področju.

Bilo je cel kup takšnih in drugačnih neresnic povedanih danes s strani koalicije in pa nekatere, ki so me zmotile, tudi s strani same ministrice. Najprej je bilo rečeno, da je ta zakon kopija nekih preteklih, predlaganih rešitev s strani SD-ja. Potem je bilo med drugim rečeno, da ta zakon spada še v sklop tistih predvolilnih aktivnosti Slovenske demokratske stranke. Prav tako je bilo med drugim povedano, da bo ta zakon imel za posledico konec prostovoljstva. Prav tako je bilo rečeno, da ta zakon izbira samo določene skupine, da ta zakon zajema reševanje lokalnih skupnosti. Jaz mislim, da je to absurd, kar smo danes tukaj slišali, in drage kolegice in kolegi, vsi, ki ste še tukaj iz koalicije, bi se, preden ste takšne izjave povedali tukaj v Državnem zboru, morali zamisliti predvsem iz razlogov, kot sem jih povedal uvodoma.

Ta zakon je zagotovo zakon, s katerim želimo izboljšati stanje na področju prostovoljnega gasilstva. Ta zakon ima tudi izjemno jasno zapisane cilje, ki jih bom še enkrat poudaril: da država zagotavlja sredstva za zavarovanje operativnih gasilcev, zagotavlja sredstva za preventivne zdravstvene preglede operativnih gasilcev, država zagotovi prostovoljnim operativnim gasilcem financiranje dodatnega zdravstvenega zavarovanja, država zagotovi operativnim prostovoljnim gasilcem za vsak dan izvajanja javne gasilske službe tudi dodatno pokojninsko zavarovanje in davčne olajšave tistim, ki zaposlujejo takšne gasilce.

Mislim, da so to rešitve, ki so še kako pomembne za prostovoljno gasilstvo. Znotraj teh rešitev zagotovo nikjer ni zaznati, da bi poskušali s tem zakonom uničevati prostovoljstvo, kot je bilo danes tukaj povedano.

Drage kolegice in kolegi! Jaz sem prepričan, še enkrat poudarjam, da je ta zakon absolutno dobronameran, pisan na

kožo prostovoljnim gasilcem in rešuje to problematiko na tem področju na tak način, da izboljšuje njihov status. Prepričan sem hkrati tudi, da vse kolegice in kolegi tukaj v Državnem zboru zavirate, da je ta zakon namenjen tistim, ki so prvi, ki stopijo v bran in pomoč pri naravnih nesrečah in rešujejo zelo zapletene in problematične situacije, kjer izpostavljajo tudi svoje življenje. In če se tega zavedate, bi seveda najmanj, kar bi, bi pričakoval od vseh, ki ste v dvorani, da bi temu zakonu pritrdili. Tukaj ne more biti vprašanje tistih nekaj milijonov, temveč je pomembno, da zagotovimo osnovne kvalitetne pogoje prostovoljnim gasilcem pri opravljanju njihovih še kako pomembnih humanih nalog, ki jih opravljajo. Jaz lahko povem, da imam tudi sam eno zelo pomembno izkušnjo. V prejšnjem letu so v okolju, iz katerega sam prihajam, občine Kungota, bile kar tri poplave, ki so bile zelo problematične, in sem bil sam eden izmed tistih, ki so gasilcem pomagali polagati vreče peska itn., in videl sem, kako pomembni so ti prostovoljni gasilci v naši družbi zato se mi zdi še kako pomembno, da stopimo vsi skupaj in najdemo ustrezno rešitev, da jim izboljšamo status prostovoljnega gasilstva. To pa omogoča zakon, ki smo ga v Slovenski demokratični stranki predlagali.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima gospa Silva Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni gospa ministrica, dragi kolegi in kolegice! Če rezimiram današnjo razpravo, lahko ugotovim, da dejansko vsi pravzaprav želimo približno podobno zadevo, vendarle nekako ne moremo ugotoviti, kako in na kakšen način in kateri zakon bi bil optimalen, da bi dejansko celovito in celostno rešil problem nagrajevanja in urejanja vseh ostalih zadev, ki se tičejo prostovoljnih reševalcev, med katere sodijo seveda tudi gasilci. Ne smemo pa pozabiti, da med te prostovoljne reševalce sodijo tudi gorski reševalci, potapljači in jamarji in vsi ostali, ki se s tem delom na tak ali drugačen način ukvarjajo prostovoljno in opravljajo zelo koristno in pomembno delo za družbo, državo in Slovenijo nasploh.

Še enkrat bom ponovila besede mladega gasilca, reševalca, ki je rekel, da služi svojemu ljudstvu in narodu in je ponosen, ker opravlja to. Če bi dejansko, da ponovim vajo, ker vaja dela mojstra, tisti, ki so predlagali spremembe in dopolnitve zakona, prišli na idejo, da dejansko celovito rešijo te zadeve, bi odprli 11.a člen. 11.a člen dejansko odpira vse dileme, ki so danes v tej razpravi bile odprte. Celovito reševati problem pomeni celovito lotevati se strategije ciljev in nenazadnje tudi nadzora. Kako in na kakšen način se uporabljajo sredstva, ker smo ugotovili in sem jaz tudi v prejšnji razpravi povedala, koliko je teh sredstev, ki se namenjajo za opremo, za vse ostale zadeve, ki omogočajo opravljanje te dejavnosti, bi ugotovili, da dejansko gre

najmanjši procent, nič celih in še nekaj procentov, 00 za nadomestila za te reševalce. Če želimo delati dejansko sistematično, strokovno, celovito in če mislimo širok spekter pokriti, se bomo morali dejansko se lotiti tudi zakona o prostovoljstvu in ne samo zakona o dohodku na promet pravnih oseb, zakona o dohodnini, zakona o nepremičninah, zakona o zavarovalništvu, zakona o financiranju občin, kot smo navedli, ker vrsta teh zakonov se na en način dotika tudi tega dela, ampak se bomo dejansko morali lotiti zadeve sistematično. Sistematično pomeni urediti vse. Tudi način izobraževanja teh reševalcev, ker jaz mislim, da je izobraževanje reševalcev zelo pomembno in noveliranje z vsemi temi zadevami, ki se na področju opreme dogajajo. Tudi nakup te opreme. Ali kupujemo optimalno opremo, najbolj sodobno ali kakšno opremo? Dilem je veliko, ki se odpirajo. Hvala lepa za besedo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči za besedo. Prijazen pozdrav ministrici in pa sodelavcema. Prej je bilo rečeno, da ministrica nima podpore koalicije. Zagotovo ima vso podporo, vse zaupanje in tem razmislekom bomo tudi danes s konkretnimi dejanji pritrdili. Jaz sem vesel, da imajo podporo tega Državnega zbora Slovenk in pa Slovencev tudi naše gasilke in pa gasilci. Jaz pa moram reči, da za gasilke in gasilce je najbolje takrat, kadar se politika z njimi najmanj ukvarja in pa zagotovi ustrezne materialne pogoje, za ostalo bodo poskrbeli sami.

Kako to izgleda v praksi? V soboto sem bil na občnem zboru naše osrednje enote, kjer so sami "amaterji" v narekovaju, pa imajo izvozni čas na intervencijo nekaj čez 3 minute, na leto so opravili 52 intervencij, nekaj 10 jih je, preko 4.000 prostovoljnih delovnih ur, z akcijami zbiranja sredstev in denarja pa so zbrali prek 10.000 evrov. Takim gasilkam in gasilcem, in v občini imamo 9 društev, tudi občinski svet, občina in pa župan pomaga. Denar nikdar in nikoli ni vprašanje. So pa take razprave, ki so pomembne, potrebne in pa koristne, pa mogoče potrebne zato, da razrešimo neke dileme.

Zakon, ki ste ga predlagali, naj bi začel veljati šele leta 2012. Jaz sem prepričan, da bomo do takrat imeli s pomočjo te vlade in pa te ministrice še v letošnjem letu boljše, celovitejše, nadgrajene rešitve, ki se bodo poleg gasilk, tikale tudi gorskih reševalcev, potapljačev, reševalcev iz jam in pa mogoče še kakšnih drugih reševalcev, ki tudi sodelujejo v postopku reševanja.

Odprla se je dilema delodajalcev. Seveda delodajalci pritiskajo velikokrat, pozabljajo pa na to, da takrat, kadar k njim pridejo gasit naši prostovoljci, delajo to zastonj. Če imajo na delovnem mestu zaposlenega gasilca, bo čez 10, 15

sekund prijel prvi gasilski aparat in strokovno in z znanjem ukrepal tako, kot je treba. Takrat, kadar govorijo delodajalci, naj razmislijo tudi o tem. Dilema: poklicni in prostovoljni gasilci, eni ali drugi. Zagotavljam oboji. V primeru množičnih naravnih nesreč je poklicnih gasilcev premalo, čeprav imajo največ, najboljšo tehniko. Ko je bilo na Gorenjskem zadnje neurje, poklicni enoti imamo dve, gasilce smo pa potrebovali na stotih mestih in tu so prostovoljci nepogrešljivi. Kje jim lahko pomagamo? Gasilski avtomobili in oprema se dražijo neverjetno, tudi DDV je primeren, tu je eno polje pomoči, drugo je tudi, da takrat, kadar se zbira denar na raznih prireditvah za opremo, za vozila, takrat so prispevki, kot jih ima SAZAS, zagotovo nepotrebni in mogoče je na mestu poteza dobre volje, da se SAZAS odpove tej dajatvi, kadar gre za prireditve, ki jih organizirajo takšni reševalci in podobne organizacije. Sem pa vesel, da lahko rečemo, da slovenske gasilke in gasilci imajo podporo Vlade in celotnega parlamenta, .../Znak za konec razprave./.. leve kot desne strani, in da bomo vsi skupaj zakon, ki je napovedan in ga ministrstvo pripravlja, ki bo celovit, z veseljem in soglasno podprli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Čepič.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica s sodelavci!

Danes, ko štiri ure poslušamo o tem, kaj bi bilo dobro, kaj ne, kaj spremeniti, in ko razrešujemo iste probleme, ki so bili leta 2005, iz predlagateljevih ust nisem slišal, zakaj so leta 2005 zavrnilo te predloge. Gospodu Pojbiču je treba povedati, da je 2. člen identično bil zavrtnjen na odboru, tako da ni bilo niti možno, da bi prišel v razpravo v Državni zbor. 1. člen ne samo, da je vsebinsko isti, ampak identičen po besedah, je bil zavrtnjen. In vsi tisti, ki so danes govorili, kako pomembno je to in kako pomembno je to, da se to sprejme, so takrat zavrnilo: Tanko in Grims in predlagatelj Grill in vsi, ki so sedeli v prejšnjem mandatu v Državnem zboru, so te predloge takrat zavrnilo in danes z besedo niso rekli, kaj je zdaj boljšega ali kaj nujnejšega, da to sprejmemo. In res je nekaj drugega, da smo v tem času tudi spremenili nekatere stvari ali pa so spremenili. Minister v prejšnji vladi, gospod Erjavec, je s svojega področja spremil Zakon o varstvu pred naravnimi nesrečami in je v veliki meri spremenil in izboljšal status tako prostovoljnih gasilcev kot vseh tistih reševalcev, ki delujejo v sistemu reševanja, ne glede na to, ali je bilo to v zakonu zapisano ali ni bilo zapisano. Če bi bilo zapisano, lahko celo ocenjujem, da ne bi bilo tako dobro rešeno, kot je pravzaprav zdaj.

Zakaj mi danes naših predlogov, ki so bili 2005, nočemo podpreti?! Ker vemo in zaupamo in podpiramo to koalicijsko

vlado in tudi sicer, da bomo lahko, ne šele po letu 2012, ampak do leta 2012 spremenili te stvari, ne glede na to, ali so napisane v tem zakonu ali ne. Samo to, da je napisano v zakonu, ne spremeni ničesar. Noben člen ne daje niti centa, niti evra za to, da bi nekdo nekaj moral narediti ali da bi naredil. Vse to je v denarju in v miselnosti. Verjamem in prepričan sem v neiskrenost tega predloga, to pa zato, ker povezujete ta predlog z izbrisanimi, kot sta rekla gospod Grims in gospod Tanko, da je to zaradi odškodnin in da si zdaj ne upamo in da je to primerljivo in tako dalje. Nobene zveze nima s tem. 12 ali 20 milijonov za to državo v tem trenutku, če je treba razrešiti to, ne sme biti problem, ampak mora biti sistemsko in se mora vedeti, od kod in na kakšen način. Kot ne bo problem, če bo treba komu upravičeno odškodnino tudi izplačati.

Drugo pa je, ko to povežemo z zadolževanjem milijarde in pol v letošnjem letu ali primanjkljaja ali kakorkoli. Ničesar pa niste rekli o zadolževanju, skupnem zadolževanju te države v obdobju 2004 in 2008, ko se je zadolžila za 24 milijard, torej 6 milijard na leto. Zdaj govorimo o milijardi skupnega dolga. O tem pa nič. In znotraj tega bi lahko iskali tudi takšne rešitve.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali čez pol ure.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in tudi sejo Državnega zbora.

Z glasovanji bomo nadaljevali ob 18.05.

(Seja je bila prekinjena ob 17.33 in se je nadaljevala ob 18.05.)

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovane kolegice in kolegi, gospe in gospodje poslanci! Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev.

Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje svoje glasovalne naprave.

Nadaljujemo s **prekinjeno 9. točko dnevnega reda - z drugo obravnavo Predloga zakona o potrebni večini za ratifikacijo arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške, redni postopek.** Prehajamo na odločanje o naslednjem sklepu: Predlog zakona o potrebni večini za ratifikacijo arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Želi kdo besedo v imenu poslanske skupine? Bom dal kljub temu prijave, da se ne boste še kasneje javili.

Izvolite, kdo želi, naj se prijavi. Gospod Branko Grims v imenu poslanske skupine.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani! Zagotovo je, če pozorno preberemo slovensko ustavo, veliko argumentov za to, da je 2/3 večina smiselna, nujna, pravno utemeljena in izhaja že iz samega besedila slovenske ustave. Zato je zakon, ki je bil predložen, pravzaprav zgolj povzetek namena tistih, ki so oblikovali slovensko ustavo, kajti spomnil bi vas, da ko odločamo o tem sporazumu, dejansko ne odloča samo o naši meji, odločamo celo v tem trenutku o meji Evropske unije kot celote. Veliko argumentov za dvotretjinsko večino so predstavili tudi nekateri najbolj ugledni ustavni strokovnjaki, med njimi naj posebej omenim bivšega predsednika Ustavnega sodišča dr. Čebulja, ki so o tem tudi obširno pisali v strokovnih revijah. Vsi ste prejeli te argumente, lahko jih sprejmete, lahko ne. V Poslanski skupini SDS pa smo prepričani, da je mnogo več razlogov za, kot je kakršnikoli utemeljenih pomislekov.

Kar se pa teh pomislekov tiče, pa je izredno zanimivo, da oseba, ki je sicer imela pri pripravi arbitražnega sporazuma, takega kot je, sporen torej, za Slovenijo slab, posebno pogodbo z ministrstvom in je bila direktno angažirana za plačilo, potem spet za plačilo objavi kakšen članek v katerem od slovenskih medijev, v katerem v naprej kvalificira Ustavno sodišče, da če bo pa karkoli reklo o dvotretjinski večini, potem ima pa hudo figo v žepu. Zanimivo je to namreč s tega vidika, ker dostikrat smo tukaj slišali tudi v Državnem zboru, če govorimo o pravnomočnih sodbah, ki so objavljene, je to pritisk na Ustavno sodišče. To seveda ni pritisk. To je temelj demokracije, da se o nekem aktu, ki je dokončen, lahko tudi pove svoje mnenje. Če pa govoriš o zadevi, ki je v postopku, in vnaprej kvalificiraš, kakšen mora biti izid, to pa je pritisk, gospe in gospodje. To je očitno in vsakomur jasen pritisk. Zato se postavlja vprašanje, zakaj toliko živčnosti, zakaj se ne pristane na dvotretjinsko večino, ki je utemeljena, ki je smiselna in ki bi vodila k iskanju konsenza, tako kot so iskali konsenz v času naše vlade in kot ga iščejo naši sosedje in so zato v svojih prizadevanjih tudi mnogo bolj uspešni. Toda žal ste zunanjo politiko podredili notranjepolitičnim interesom in očitno želite vse izpeljati do konca. Toda delate v škodo države Slovenije.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo glas obrazložil gospod Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Arbitražni sporazum v svojem 3. členu daje arbitrom pooblastilo za določitev poteka meje na kopnem in za določitev meje na morju. Arbitražni sporazum je mednarodna pogodba, na podlagi katere bo sprejeta odločitev arbitražnega sodišča

drugi razdelek Temeljne ustavne listine dopolnila s tem, da bo določila mejo na morju. Meja na morju namreč nikoli do sedaj v zgodovini Slovenije in tudi sicer ni bila določena. S to določitvijo se bo torej dopolnil drugi razdelek Temeljne ustavne listine. V tem primeru gre brez dvoma za prenos izvrševanja dela suverenih pravic na nek subjekt izven naše državne pristojnosti. Arbitražni sporazum torej v tej točki posega v suverene pravice Republike Slovenije, torej v drugi razdelek, tako kot sem rekel, Temeljne ustavne listine. Vse to so trdni argumenti, da bi ratifikacija arbitražnega sporazuma morala potekati z dvotretjinsko večino že po obstoječi določbi 3.A člena Ustave. Kljub vsemu pa menimo v Slovenski ljudski stranki, da bi se zaradi pomembnosti tega vprašanja poslanci morali zavestno odločiti za to, da o tako pomembnem vprašanju odločamo z dvotretjinsko večino, zato bomo mi glasovali proti temu sklepu, ki je predlagan. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi kdo obrazložiti glas v lastnem imenu? Dajem čas za prijavo. Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi, gospod podpredsednik!

Osebnost bom glasoval proti sklepu, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. 7. 12. 1990 je takratna skupščina premogla toliko modrosti v državi, da je sprejela zakon o plebiscitu o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. Takrat si je skupščina postavila oziroma poslanke in poslanci oziroma delegati visok, izredno visok standard. V 3. členu tega zakona so zapisali, da je odločitev, da Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država, sprejeta, če se je zanjo izrekla večina vseh glasovalnih upravičencev. Večina vseh glasovalnih upravičencev pomeni 50% plus 1 od vseh tistih, ki so bili na dan referendumu polnoletni. Torej večina vseh glasovalnih upravičencev. V 4. členu je pisalo, da bo Republika Slovenija prevzela izvrševanje suverenih pravic. Danes, kolegice in kolegi, ob sprejemanju tega zakona, kjer Slovenska ljudska stranka zahteva dvotretjinsko večino poslank in poslancev zato, ker se, če kolikor bo arbitražni sporazum sprejet, odpovedujemo, definitivno odpovedujemo nekaterim suverenim pravicam, ki jih Republika Slovenija danes izvaja. Dejstvo je, da smo se jim že odpovedali, ko smo Republiki Hrvaški dovolili uzurpacijo in več kot 15 enostranskih odločitev .../Opozorilni znak za konec razprave./... zato je to krivično do državljanek in državljanov, zato bom nasprotoval takšnemu sklepu.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Zmago Jelinčič Plemeniti, v lastnem imenu.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Jaz bom glasoval proti sklepu, da bi izničili dvotretjinsko večino v tem parlamentu. Vem, da bo ta predlog padel. Se tudi ne čudim, da bo ta predlog padel, kajti koalicija se je močno odločila, da preda Slovenijo v roke Hrvaški, kar dokazuje tudi novi kandidat za ministra za okolje in prostor gospod Žarnić, ki je hrvaški državljan. Jaz mislim, da je, kot kaže, gospod Pahor...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jelinčič, lepo prosim, ostanite pri vsebini.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI:spráševal gospo Kosorjevo in v skladu s tem dogovorom z gospo Kosorjevo bo koalicija zagotovo sprejela sklep, da dvotretjinska večina ni potrebna. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Prehajamo na glasovanje. Na glasovanje dajem sklep: Predlog zakona o potrebni večini za ratifikacijo arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Glasujemo. Navzočih je 78, za je glasovalo 47 poslank in poslancev, proti 31.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 31.)

Predlog sklepa je sprejet. Se pravi, arbitražni sporazum med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške ni primeren za nadaljnjo obravnavo. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 12. točko dnevnega reda - prva obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih je primeren za nadaljnjo obravnavo. V imenu poslanske skupine? Še kdo v imenu poslanske? Gospod Petek, izvolite.

MIRO PETEK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

V Sloveniji je 44 okrajnih sodišč. S tem zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o sodiščih bi pridobili še eno okrajno sodišče, 45., to je na Ravnah na Koroškem. Koroška ima danes eno okrožno in eno okrajno sodišče, obe sta na Ravnah na Koroškem, se opravičujem, v Slovenj Gradcu. Želim si, da bi vsaj eno od teh bilo na Ravnah na Koroškem. Mežiška dolina in upravna enota Ravne na Koroškem pa je največja upravna enota v koroški regiji, seveda veliko večja od Slovenj Gradca, kjer je skoncentrirana vsa sodna oblast. Do nedavnega smo imeli na Koroškem dva notarja, oba sta bila v Slovenj Gradcu, hvala bogu se je v času vlade Janeza Janše razširila notarska mreža in en notar je poslej tudi na Ravnah in en notar v Radljah ob Dravi. In prav je, da razmišljamo o decentralizaciji tudi na področju sodstva, in to ne samo o

decentralizaciji na relaciji Ljubljana - ostala Slovenija, ampak tudi znotraj posameznih regij.

Okrajno sodišče na Ravnah, če boste danes potrdili in glasovali za ta sklep, bi imelo 6 sodnikov. Še vedno bi jih 9 ali 10 ostalo na Okrajnem sodišču v Slovenj Gradcu. Poglejte, v Sloveniji je precej sodišč, ki so manjša od potencialnega sodišča na Ravnah na Koroškem. Sevnica ima 4 sodnike, Litija ima 3 sodnike, Trebnje zaposluje 4 sodnike, Črnomelj 6 sodnikov, Tolmin zaposluje 3 sodnike, Ljutomer zaposluje 5 sodnikov in še bi lahko naštevali. Na Ravnah bi bilo najmanj 6 sodnikov. Državni sekretar je v razpravi dejal, da teh sodišč, ki sem jih zdaj omenil, ne kaže ukinjati, da jih ne moremo ukinjati. Na drugi strani pa pravi, da ne moremo ustanavljati novih, to je večjih sodišč. In za okrajno sodišče na Ravnah obstajajo tudi prostori, tako da so očitki, češ, da bi se zadeva na ta način podražila, res odveč. Res pa je, da so ti prostori prazni že 5, 6 let in da je država na ta način s temi praznimi prostori v tem času izgubila najmanj 300 tisoč evrov. S tem sodiščem na Ravnah na Koroškem bi sodno varstvo približali Koroščem, zagotovo bi zmanjšali zaostanke, predvsem pa bi enakomerno in enakovredno prerazporedili tudi sodišča .../Opozorilni znak za konec razprave./... v Republiki Sloveniji.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi kdo obrazložiti glas v svojem imenu? (Ne.)

Prehajamo na glasovanje o sklepu: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 43.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 18. točko dnevnega reda**, to je s **prvo obravnavo Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o gasilstvu**.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o gasilstvu je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 41.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 6. točko dnevnega reda**, to je s **tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, v okviru rednega postopka**. Ker amandmaji k dopolnjenem predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Glasujemo.

Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za je glasovalo 68 poslank in poslancev, proti 6.

(Za je glasovalo 68.) (Proti 6.)

S tem je zakon sprejet in s tem zaključujemo tudi to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **31. točko dnevnega reda**. To je nadaljevanje **prekinjene 31. točke z obravnavo Predloga resolucije o nacionalnem predlogu razvoja civilnega letalstva Republike Slovenije**. Prehajamo na odločanje o predlogu resolucije.

Navzočih je 76 poslank in poslancev. Za je glasovalo 73 poslank in poslancev, proti je bil 1.

(Za je glasovalo 73.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je predlog resolucije sprejet.

S tem zaključujemo to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 14. točko dnevnega reda - to je s prvo obravnavo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu je primeren za nadaljnjo obravnavo. Želi kdo besedo v imenu poslanske skupine? Dajem čas za prijavo.

V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo glas obrazložil Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu bomo v poslanski skupini podprli. Po veljavnem zakonu je bila dana možnost izvajanja mestnega prometa v zelo omejenem obsegu, zgolj znotraj ene občine, izven pa le v izjemnih primerih, in to ob diskreciji in soglasju direkcije. Takšna ureditev na podlagi prakse ovira razvoj javnega potniškega prometa in po nepotrebnem ga tudi omejuje. Dosedanja praksa je pokazala, da tudi v obstoječem sistemu določene občine skupno urejajo to tematiko. S predlogom, ki ga mi dajemo v proceduro, na nek način legaliziramo to stanje, ki se je dejansko v praksi že uveljavilo. Naš zakon je v dveh členih zelo jasen in rešuje to problematiko. V 1. členu dejansko samo razširjamo možnost uveljavljanja tega linijskega prevoza, da ga lahko uporablja

več občin in ne samo ena občina. Se pravi, izključujemo diskrecijo, ki je v tem zakonu napisana, in to gre tudi v kontekst zmanjševanja birokratskih ovir na tem področju.

Drugi člen pa jasno opredeljuje tudi pogoje za organizacijo in način izvajanja linijskih prevozov v mestnem prometu, ki ga predpiše minister, pristojen za promet, z določenim pravilnikom. Pri tem je mišljeno, da pravilnik za območje celotne države uredi enotne kriterije in merila predvsem z vidika zagotavljanja dostopnosti do mestnega prometa ter določitve migracijskih območij. To pomeni, da se vsak ponudnik ne pogaja z vsako občino posebej, ampak da so pravila jasna, ne tako kot sedaj, ko je v praksi uveljavljen princip, da se posamezne občine odločajo ali pa ne odločajo za sodelovanje s sosednjimi občinami, da se določene linije uvedejo po principu ne najboljše storitve za občane, za uporabnike linijskega prometa, ampak po principu dogovora med direkcijo, županom in pa tudi predstavniki ministrstva.

Če povzamem, naš zakon dejansko legalizira stanje, ki se že dogaja v našem sistemu in na nek način omogoča posameznim občinam, da se na korekten način povezujejo med sabo pri izboljšanju javnega linijskega prometa, da ne nastopa v tem primeru nek zunanji člen kot arbiter, v tem primeru direkcija ali pa minister, in da je to v zakonu jasno opredeljeno. S tem je dana možnost, da se posamezne občine med seboj dogovorijo, kako izboljšati storitev za svoje občane.

Zato predlagam, da tudi kolegi in kolegice podprete predlog tega zakona, ki v ničemer ničesar ne prejudicira, pušča pa odprte možnosti vsem, da v dogovoru opredelijo najboljšo rešitev za javni linijski prevoz.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Krivec. Želi kdo v lastnem imenu obrazložiti glas? (Ne.) Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 44.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel. Zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 15. točko dnevnega reda - to je s prvo obravnavo Predloga zakona o gradnji prioriternih odsekov železniških prog v Republiki Sloveniji. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o gradnji prioriternih odsekov železniških prog v Republiki Sloveniji je primeren za nadaljnjo obravnavo. Gospod Marinič, izvolite. V imenu poslanske skupine obrazložitev glasu.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ocenjujemo, da je nujno, ko govorimo o vrstah prometa, damo tudi neko prioriteto na nekatere progovne odseke v Republiki Sloveniji, ki zadevajo

železniški prevoz. Z vsebino tega zakona o prioritetni gradnji železniških prog v Republiki Sloveniji smo opredelili roke za njihovo dokončanje, način pridobivanja dokumentacije in vire financiranja. Gre predvsem za tiste odseke železniških prog, ki so na tako imenovanem petem oziroma desetem prometnem koridorju. Glede na to, da so se tudi koalicijski partnerji v svojem koalicijskem sporazumu zavezali na posebno pozornost pri obravnavi železniškega prometa, med drugim so zapisali tudi, da bi naj v enem letu poskrbeli za obnovo 50 km železniških prog, je dejstvo, da bi nekatere vsebine zakonov, ki bi to določale, bile že sprejete v Državnem zboru. Zato smo mnenja, da bi v nadaljnji razpravi, če menite, da je treba dograditi oziroma vsebinsko spremeniti, dopolniti teh 12 členov predloga zakona, lahko prižgali zeleno luč za naslednjo obravnavo in tako pripomogli k temu, da bi, ko govorimo o železnici in o železniškem prometu, resnično storili korak naprej, kajti železnice so tehnološko zaostale. Če ne bomo imeli dovolj urejene infrastrukture, torej železniških prog in tirov, potem ni pričakovati, da bi se lahko enakovredno dogovarjali in pogovarjali za dostop do javne železniške infrastrukture vseh tistih operaterjev članic, EU, ki si to želijo. Nič nam ne pomaga, če imamo sodobne lokomotive, ki so bile nujne in so jih železnice morale nabaviti tudi s soglasjem in poroštvom države, pa nam nič ne pomaga, če danes te lokomotive lahko vozijo samo na določenih progovnih odsekih.

Prepričani smo, da bi z dograditvijo tega predloga zakona o prioritetni izgradnji železniških prog v Republiki Sloveniji naredili korak naprej, zato vam predlagamo, da glasujete za ta predlog zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi kdo obrazložiti glas v lastnem imenu? (Ne.) Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 44.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 17. točko dnevnega reda**, to je s **prvo obravnavo Predloga zakona o gradnji prioritetnih odsekov javnih cest v Republiki Sloveniji**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o gradnji prioritetnih odsekov javnih cest v Republiki Sloveniji je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Gospod Marinič v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Prav tako na področju urejanja nekaterih pomembnih odsekov, ko govorimo o cestah v Republiki Sloveniji, smo v Slovenski demokratski stranki bili

mnenja, da bi glede na porazno stanje nekaterih državnih cest, odsekov vendarle bilo treba narediti korak naprej in nekatere odseke, ki jih v 2. členu predlagamo, prioritavno obravnavati. Gre za vrsto sistemskih rešitev, ki bi jih bilo, predno se zgodijo tragedije na nekaterih cestnih odsekih, vendarle treba prioritavno obravnavati. Nekako se nam zdi, da ko ugotavljamo vzroke za hude prometne nesreče na slovenskih cestah, pozabimo obravnavati, da je za mnogo katere vzrok slaba cesta. Ali gre za neprimerne krivine, ali za druge elemente, ki so na samem cestnem odseku, zato bi vendarle bilo treba vsaj na nekaterih cestnih odsekih nujno treba poseči z investicijo, kajti, ko bomo...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: ... Vas prosim za malo posluha v dvorani.

BRANKO MARINIČ: Nam je žal, da tudi pravega odziva pri sami obravnavi vsebine tega našega predloga, ko govorimo o prioritavnih odsekih javnih cest v Republiki Sloveniji, tudi pri obravnavi, v petek, ko smo obravnavali, ni bilo pravega odziva, čeprav smo ocenili, da vsebina tega predloga zakona ni tako slaba, da ne bi zaslužila vsaj neke temeljite obravnave. Morda bi pa med samo obravnavo ugotovili, da bi bilo prav, da bi predlog tega zakona potrdili tudi za ceno, če bi ga bilo treba dograditi v nekaterih vsebinskih točkah oziroma posameznih členih.

Predlagamo, da predlog podprete in s tem morda pripomoremo tudi k temu, da se kakšna nesreča na slovenskih cestah ne pripeti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi kdo obrazložiti glas v lastnem imenu? Dajem čas za prijavo za obrazložitev glasu. Besedo ima gospod Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Politika naj bi vedno temeljila na vrednotah. In zagotovo sta razvoj in varnost tisti vrednoti, ki bi morali biti ključni, ko se odločamo o tem, kateri so prioritavni odseki slovenskih cest. Včeraj smo bili s Poslansko skupino SDS na Gorenjskem. Niti enega samega srečanja z župani ni bilo, da ni bilo poudarjeno, kako je vitalnega pomena za nadaljnji razvoj tega območja, za nadaljnji razvoj povezav z mejo z Avstrijo in s Koroško, z našo manjšino na Koroškem, kar je tudi strateškega pomena, za razvoj turizma na Jezerskem, za razvoj turizma v Preddvoru, Cerkljah, kako je pomembna dokončanje izgradnje ceste med Kranjem in mejnim prehodom Jezersko, zlasti odseka Hotemaže-Britof, ki ste ga vi zamaknili v proračunih za več let. In na drugi strani, ko smo govorili o razvoju, ga ni bilo, ne glede na politično barvo, sogovornika v katerikoli občini, ki ne bi poudaril, kako je pomembno, da se dokonča projekt cestne povezave med avtocesto in letališčem dr. Jožeta Pučnika,

vkjučno z vsemi krožišči, zaradi varnosti, pretočnosti in da se cesta prestavi tako, da bo mogoč nadaljnji gospodarski razvoj projekta, ki je v vseh aktih države Slovenije, tudi vladnih aktih, opredeljen kot strateško pomemben akt. In vendar se, ko obravnavamo ta zakon, srečujemo s posmehom, zavračanjem, pa gre za temeljno vprašanje: za vprašanje razvoja in vprašanje varnosti.

In ne pozabite, s tem ko se zgradi infrastruktura, ki omogoča hitrejši gospodarski razvoj .../Opozorilni znak za konec razprave./..., profitira vendar tudi država, profitiramo vsi. Podjetniki z ustvarjenim denarjem nato vračajo preko davkov denar v proračun, kar zagotavlja kvaliteto življenja vseh državljanek in državljev... .../Izklop mikrofona./...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Pavle Gantar? (Ne.)

Še enkrat dajem prijavo za obrazložitev glasu in prosim vse, ki se mislite prijaviti, da to storite, ne da bomo delali to v nekaj krogih!

Prosim, prijava.

Gospod Jože Tanko v lastnem imenu.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Ta zakon bom podprl ne samo zato, ker prinaša kot prioriteten odsek Unec - Žlebič in Kočevje - Novo mesto in Kočevje - Črnomelj, ampak tudi zato, ker prinaša zraven dodatno še 8 drugih odsekov, in sicer: Kranjska Gora - Bovec s predorom Vršič, drugo cev avtocestnega predora Karavanke, potem relacijo Kranj - Jezersko - meja z Avstrijo, letališče Jožeta Pučnika in priključek na Kranj-vzhod, potem vzhodno in zahodno obvoznico Novega mesta, potem zelo pomembno povezavo med Čatežem in Slovensko Bistrico preko Obsotelja, potem odsek Ljubljana-Litija-Zidani most, navezava na tretjo razvojno os, s čimer se rešuje problem Zasavja in tudi avtocesta A1 preko Kamnika, Gorenjega Grada, Mozirja in navezava na tretjo razvojno os.

To so ti prioriteten odseki, s katerimi bi z obnovo in ureditvijo pripomogli, da bi se tudi ta področja, ki sodijo med območja s težjimi dejavniki, med demografsko ogrožena območja, začela pospešeno razvijati. S tem bi se dostopnost bistveno izboljšala, potovalni časi pa skrajšali. S tem pa bi se tudi omogočili temeljni pogoji za razvoj gospodarske dejavnosti in ponekod tudi turizma. Prepričan sem, da bi vsi tisti, ki ste podprli ta zakon, da boste s tem dali tudi primerno podlago za to, da pridemo do primernejšega skladnejšega razvoja Republike Slovenije. To je nek sistemski pristop. Mnogi župani podpisujejo razne peticije in predloge, da bi se zadeve reševale parcialno, vendar predlagam, da se lotimo tega sistemsko, ne tako kot separat Bela krajina ali separat Pomurje in tako naprej. Skratka, zasluži si podporo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Zaključujem obrazložitev glasu. Prehajamo na glasovanje o sklepu: Predlog zakona o gradnji prioritetnih odsekov javnih cest v Republiki Sloveniji je primeren za nadaljnjo obravnavo. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 44.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **21. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI STATUTA MEDNARODNE AGENCIJE ZA OBNOVLJIVO ENERGIJO (IRENA)**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. (Gospod Tanko lepo prosim, če bomo disciplinirani, bo seje kmalu konec. Med sejo pa se ne pogovarjati.) Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **22. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O SPREMEMBI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE AVSTRIJE O ZNANSTVENO-TEHNIČNEM SODELOVANJU**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada, predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko, kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **23. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN MEDNARODNIM CENTROM ZA PROMOCIJO PODJETIJ O SPREMEMBAH SPORAZUMA MED SOCIALISTIČNO FEDERATIVNO REPUBLIKO JUGOSLAVIJO IN MEDNARODNIM CENTROM ZA PODJETJA V DRUŽBENI LASTNINI V DEŽELAH V RAZVOJU O SEDEŽU MEDNARODNEGA CENTRA ZA PODJETJA V DRUŽBENI LASTNINI V DEŽELAH V RAZVOJU**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni.

Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **24. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPREMEMBE KONVENCIJE O DOSTOPU DO INFORMACIJ, UDELEŽBI JAVNOSTI PRI ODLOČANJU IN DOSTOPU DO PRAVNEGA VARSTVA V OKOLJSKIH ZADEVAH.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet in s tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **25. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O STRATEŠKI PRESOJI VPLIVOV NA OKOLJE H KONVENCIJI O PRESOJI ČEZMEJNIH VPLIVOV NA OKOLJE.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih 71 je poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti nihče.

(Za je glasovalo 70.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet in s tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **26. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O REGISTRIRANIH IZPUSTOV IN PRENOSOV ONESNAŽEVAL.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih 71 je poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Zakon je sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **38. TOČKO DNEVNEGA REDA - POTRDI TEV URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST.**

Uradno prečiščeno besedilo je pripravila Zakonodajno-pravna služba zbora in jih zbor potrdi brez razprave. Zato prehajamo na odločanje o naslednjem sklepu: Potrdi se uradno prečiščeno besedilo Zakona o davku na dodano vrednost. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti 1.

(Za je glasovalo 71.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil in s tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **39. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.** Državni zbor bo v okviru te točke obravnaval najprej Predlog sklepa o imenovanju predsednika in 9 članov nadzornega odbora sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, nato pa seznanitev z odstopom člana programskega sveta RTV Slovenija.

Prehajamo najprej na obravnavo predloga Sklepa o imenovanju predsednika in devetih članov nadzornega odbora sklada za financiranje razgradnje nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško. Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališča Poslanske skupine Socialnih demokratov, ne bo predstavil gospod Kontič. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil mag. Andrej Vizjak. Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Sklad za razgradnjo NEK je poseben sklad. To je sklad, ki ga je ustanovil parlament, in to ni klasičen sklad, kjer je pravzaprav ustanoviteljica Vlada in kjer ima vse škarje in platno tudi Vlada v rokah. Zakaj? Zaradi tega, ker gre za poseben sklad, ki naj bi zbiral denar za razgradnjo nuklearke. Potrebna bodo namreč ogromna sredstva za to razgradnjo. Da je ta sklad finančno na nek način nevtralen in da ne more Vlada poseči po njegovemu denarju, je bil ustanovljen s posebnim zakonom. Poslanci imamo precej pomembno vlogo pri oblikovanju politike in ne nazadnje tudi organov tega sklada. Sklad ima upravni odbor in nadzorni odbor in v oba organa imenuje ključne predstavnike Državni zbor in ne Vlada. To je zelo pomembno in to je specifika tega sklada vizavi vseh ostalih skladov, da ja ne bi kdaj katero vlado zamikal denar iz tega sklada in bi se ta denar preusmeril v druge namene. Ta vlada je že izrazila ambicijo in željo po tem denarju.

V strateških prilagoditvah 2010 in 2011 je napovedala, da se bo denar iz tega sklada lahko namenjal tudi za, ne vem, energetska učinkovitost stavb in podobne ideje so prešinile ministre te vlade. Vedno je Državni zbor imel razmeroma pomembno vlogo, obravnava tudi poročila, zato je vsak poseg Vlade v ta sklad pravzaprav poseg Vlade v pristojnost parlamenta. Ta vlada je to tudi že večkrat naredila, tudi v tem primeru namreč želi spremeniti statut tega sklada, po katerem direktorja ne bi več predlagal upravni odbor Vladi v imenovanje, temveč bi ga predlagal direktor direktorata na Ministrstvu za gospodarstvo. Torej več kot očitna ambicija, še posebej stranke Zares, da se tudi polasti tega, danes približno 140 do 150 milijonov težkega, sklada, želi torej upravljanje, želi da bi bila bližje temu denarju in želi tudi pomembno vlogo pri funkcijah tega sklada. Funkcija sklada ne bo samo upravljanje s tem denarjem, temveč tudi gradnja odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, saj je Vlada koncem lanskega leta tudi potrdila lokacijo v Krškem. To je pomembna institucija, finančno močna, in ni torej čudno, da se politika temu ne more upreti, še posebej vladajoča.

Pred in tudi po volitvah smo poslušali zgodbe o Sloveniji, ki jo je mogoče voditi bolje, o novi paradigmi, o novi kadrovske politiki, o neki pravičnejši roki pri kadrovanju in podobno. In pogledajte, kaj se je v tem primeru, ko imenujemo oziroma danes postavljamo nadzorni odbor, zgodilo. Izmed 10 predstavnikov v nadzornem odboru, 9 članov in en predsednik, jih je kar 7 iz koalicije in 3 iz opozicije. To niti približno ne odslikuje teže in razmerja političnih sil in ter moči. In koalicijski predstavniki se tudi danes nasmihaajo, ker bodo rekli: ja, češ, saj je bilo tudi v preteklosti tako. Vendar vi ste obljubljali novo kadrovske politiko, novo paradigmo - Slovenijo je mogoče voditi bolje, pravzaprav pa ne morete iz nekaterih starih vzorcev, ki so tudi vaše okovje in spona pri vsem tem. Še več. Pogledajte, do kakšnih absurdov prihaja: izmed desetih predstavnikov parlamenta v tem nadzornem odboru so trije, s predsednikom vred, iz največje koalicijske stranke, eden iz največje opozicijske stranke, čeprav veste, da sta po politični moči približno enaki. Toliko o tej vaši kadrovske paradigmi. In prav bi bilo, da bi prepustili, recimo, če se že želite drugače obnašati kot doslej, nadzor nad tem skladom opoziciji in da bi v upravnem odboru sedela koalicija, tako kot je bilo. Vendar se ne morete upreti skušnjavam in ne morete delati drugače, da bi tudi morebiti od dosedanjih slabih praks, da bi dejansko udeležili to novo kadrovske paradigmo in stavek, da je Slovenijo mogoče voditi bolje. Mislím, da jo je, samo vi tega ne demonstrirate.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic, ki bo obrazložil stališča v imenu Poslanskega kluba LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi! V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo uravnovežen, predvsem pa strokovno utemeljen predlog podprli. Ravno razprave, kot so te, dokazujejo, da se koalicija zaveda teže in pomena, ki jo imajo nadzorniki v tem skladu in da gre predvsem za funkcije, kjer morajo biti na mestih strokovnjaki, ne pa, da je sklad tako kot je v preteklosti očitno bil tarča in pohlep politike. Bolj kot kdo je v tem skladu pomembno, kakšno izobrazbo ima, kakšno stroko. V poslanskem klubu smo veseli, da so zastopani predstavniki vseh parlamentarnih strank, še bolj ponosni smo pa na dejstvo, da je bil ta sklad ustanovljen v času vlad, ki smo jih vodili v Liberalni demokraciji Slovenije, da smo postavili prave temelje, prave vsebine, da je za sanacijo okoljskih naložb in projektov treba namenjati denar dolga leta prej, preden pride do sanacije in zapiranja. In če takrat ne bi bilo te dolgoročne modre odločitve, potem se danes tudi del slovenske politike ne bi pehal za članstvom oziroma mestom v tem nadzornem skladu. Je pa zagotovo sklad, ki je v teh letih, predvsem v zadnjih dveh, ko je recesija in kriza, lahko posloval in gospodaril še bolje, kot je. Za to nam gre. Želimo vsem nadzornikom srečno, uspešno strokovno delo, predvsem pa dobre odločitve in najboljše gospodarjenje z njim zaupanimi sredstvi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo poslancev o predlogu sklepa. Besedo ima gospod Dušan Kumer.

DUŠAN KUMER: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi! Podprl bom ta, kot je bilo danes že dvakrat rečeno, strokovno zares utemeljen predlog. Ne gre za nobeno moč znotraj tega nadzornega odbora. Tako opozicija kot pozicija sta predlagali po mojem kredibilne kandidate, ki jih bomo danes izvolili v ta nadzorni odbor. In tako pozicija kot opozicija bo lahko opravljala, če bo hotela, vlogo nadzora preko teh nadzornikov. Je pa res, da bomo pretrgali eno dosedanjo prakso, ki je veljala znotraj tega sklada, in sicer, da je bivši gospodarski minister imel neposredno rdečo telefonsko linijo z vodstvom tega sklada, kar je ne nazadnje bilo potrjeno tudi v eni od diskusij. Menim, da sedanji gospodarski minister s tako ekipo in na ta način, ko bo strukturirano, te rdeče linije več ne bo imel, in bo lahko sklad zares samostojno deloval, brez vpliva Vlade in pa najboljših bivših ministrov.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Jaz tega predloga ne bom podprl. Najprej zato ne, ker vse te besede o strokovnosti ne vzdržijo. Mi smo predlagali za ta nadzorni odbor sklada dva doktorja znanosti. Od tega eden izmed teh doktorjev ni bil izbran kot primeren za člana nadzornega odbora sklada. Bili so izbrani kandidati z mnogo nižjo strokovno izobrazbo, to se pravi, da je prevladala politika in ne stroka. Dr. Andreja Peršič je bila tista kandidatka, ki ni bila izbrana. Predlagali smo jo v poslanski skupini in žal koalicija je odločala po drugih kriterijih. Se pravi, del paradigme pade.

Druga stvar, da je bilo večkrat v teh razpravah rečeno, "tudi vi ste v prejšnjem mandatu odločali podobno". Da. Ampak za novi mandat je sedanji predsednik Vlade, tedanji potencialni kandidat za premierja dejal, da se bo, če bo on izbran za predsednika Vlade, v novem mandatu delalo drugače. Državo je mogoče voditi bolje. Vendar v tem konkretnem primeru niste naredili nobene spremembe. Niste ne zmanjšali opoziciji števila članov, niste niti zmanjšali članov največji stranki, niti niste izboljšali. To se pravi, tukaj ne moremo govoriti o nikakršnem napredku, ampak o stagnaciji. In naslednja stvar, ki je zelo problematična, jaz se zelo bojim, da bo ta sklad deloval podobno, na isti način, kot je bila usoda bencinskega tolarja. Imeli smo nek namenski vir, v primeru bencinskega tolarja za izgradnjo avtocestnega omrežja, in večina tega denarja je poniknila v integralnem proračunu za čisto druge namene, kot je bil sprejet zakon in kot je bil namen tega. Gospod Anderlič, ki je takrat vodil to mašinerijo v Državnem zboru, to dobro ve. Usoda tega sklada za razgradnjo, je zelo podobna, kajti ambicije vladne koalicije so take, da ne bo prišlo do namenske porabe in namenskih, bom rekel, plemenitenj sredstev, ki se zbirajo na posebnem računu za namene sklada in za namene izgradnje za skladišča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, ampak bo šlo za druge energetske namene, kar pomeni, da bo sedanja koalicija ponovno zlorabila tisto, kar je enkrat že storila, in to na primeru avtocestnega programa. Popolnoma enak pristop. In popolnoma isti ljudje so zraven, iste koalicije, kar pomeni, da se v Državnem zboru sprejema neka zakonodaja v nekem obdobju, ko se pa nabere dovolj primeren kupček, se pa potem začne izvajati drug pristop, druga politika in se določa druga namenska poraba sredstev. Celotna sprememba, ki se bo zgodila na tem področju, gre pravzaprav v to smer in je podlaga za spremembe tudi na tem področju za nenamenske rabe. Meni je žal, vendar dejstvo je tako. Tudi vse tiste politizacije, ki se bodo še dogajale, ko se bodo pač imenovali drugi organi sklada ali nekateri celo ukinjali, pa morda tudi še kakšne druge pristojnosti spreminjale in prelagale, bodo pripeljale do tega, da bo šlo ogromno sredstev, 100, 150, 200 milijonov evrov, ki se tukaj zbirajo, za namene, za potrebe koalicije SD-ja, LDS-a in Zaresa, ostali bodo pač nemi opazovalci. Namesto da bi se ukvarjali s plemenitenjem, namesto da bi se Vlada ukvarjala s

tem, ali bo tudi Hrvaška zagotovila partnerski del pravočasno in v zadostni količini, se ta vladna koalicija ukvarja samo s tem, da bo tisto, kar se je zbralo, porazporedila, porazdelila in "razfrčkala" na razno razne konte, potem tudi mogoče na kakšna omrežja itn. Verjetno ni daleč čas, ko se bomo tudi s temi stvarmi ukvarjali in obžalujem, da je koncept dela na tem področju, da koncept dela tudi pri uvajanju s proračunom na splošno gre v te smeri prerazdeljevanja in pa predvsem teh koalicijskih interesov posameznih skupin. Namesto namenskih zadev nastajajo neke nove zgodbe, ki se bodo čez leta, ko bo treba dejansko pristopiti k izgradnji skladišč nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, zbiralo na neke druge načine. Podobno kot je bilo pri avtocestah.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Očitno nekateri poslanci SD-ja ne morejo brez rdečih telefonov, da pokličejo šefa takrat, kadar je potrebno misliti, ker so pač navajeni na navodila. Jaz težko pristajam in razumem vmešavanje politike in funkcionarjev v delo finančnih inštitucij, kot je sklad, na način, da se posega v neke avtonomne odločitve teh inštitucij. Ničkolikokrat se je že zgodilo, da so še posebej v mandatu te vlade, sicer je bil to običaj istih ljudi tudi v predprejšnjem mandatu, telefonirali in ukazovali direktorjem skladov, kako naj počnejo in kam naj vlagajo denar in preko katerih borznoposredniških hiš. Velikokrat se je to zgodilo in dogaja se tudi v mandatu te vlade. In če nekdo, ki ve, da je to nezakonito, da to ni prav, da je to škodljivo, to pove, je to greh. Greh, ki ga je treba obsojati in se ne ocenjuje dejanje, ampak se ocenjuje, kako je to dejanje sploh prišlo ven, kako je prišlo iz tega, kako si je nekdo upal kljub oblastni moči poseči in sporočiti to stvar. To moti in tu vidim, da je problem. Zato je treba odstraniti vse, ki si drznejo govoriti in naznanjati nepravilnosti. Zato je ta sklad tarča teh kadrovskih čistk v zadnjem času. Najprej je bil na tapeti direktor. Očitno se mu je, da mu je portfelj sklada, se pravi vrednost njegovih naložb je padla v času gospodarske krize. Zanimivo, padel mu je za 13 ali 1%, medtem ko je slovenski borzni indeks padel za 60. To je bilo nezaslišano, treba ga je takoj odstraniti. Ker so bili plehki argumenti, da so se strokovnjaki posmihali tem argumentom, to smo videli na sejah Komisije za nadzor javnih financ, ste se lotili drugih, upravnega odbora. Treba je odstreliti doktorico jedrske znanosti gospo Romano Jordan Cizelj, kajti če si politik, si kužen, ne glede na to, da si strokovnjak v neki stroki in seveda je treba politično tudi disciplinirati in pozicijo odstraniti v nadzornem odboru tega sklada. Da imate neposredno ambicijo po denarju, ste povedali. Vlada je sprejela strateške prilagoditve 2010 in 2011. To je dokument, ki ga je sprejela

Vlada in v katerem ste zapisali, da želite sredstva iz tega sklada nameniti tudi za povsem druge namene, kot so namenski ...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovane poslanke in poslanci, meni je res neprijetno, samo verjemite, da bi moralo biti bolj neprijetno vam, ki ne poslušate tistega, ki govori, ampak motite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Saj predsednik, to ni noben problem, če ne poslušajo. Saj tudi če bi poslušali, se jih ne bo prijelo. Tako si s tem jaz ne delam težav. Hvala vseeno za intervencijo. Seveda zanimiv je bil denar tega sklada vedno. Zato je tudi pravzaprav ta sklad ustanovljen z zakonom in zato ima parlament ključno vlogo in prosim vas spoštovani, koalicijski poslanci, ne dajte nekaj povampirjenim posameznikom, ki stegujejo svoje kremplje po denarju tega sklada, da bodo to tudi naredili. Vaša je odgovornost za to. Če bi vam bilo do tega, da bi bil nek učinkovitejši nadzor nad tem, kar bi bilo tudi vam lažje, potem bi vsaj delček te nove kadrovske paradigme izpolnili in bi morebiti kakšnega več iz opozicije imenovali v ta nadzorni odbor. Vendar ga, ne boste in se potem lahko v takem nadzornem odboru tudi preglasuje in ve se, kdo ima 7 proti 3, pravzaprav imate dvotretjinsko večino.

Sam osebno tega predloga nikakor ne morem podpreti. Verjamem, da tudi Poslanska skupina SDS ne. In še ena izmed izrečenih floskul, ki se nikakor in nikoli ne bo udejanjila, to je ta nova kadrovska paradigma, boljše kadriranje ...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa gospod Vizjak. Besedo ima gospod Bojan Kontič.

BOJAN KONTIČ: Saj ne morem verjeti, kaj vse sem slišal v tej razpravi, ampak dobro. Nekaj besed bo treba povedati. Če je to neuspešna Pahorjeva paradigma, ta nadzorni svet, imenovanje danes, potem se vam globoko opravičujem, ker delujem po vaši ali Janševi v tem primeru. Takšno razmerje ste namreč določili v prejšnjem mandatu. Mi smo zamenjali samo ljudi v nadzornem odboru. Natančno takšno.

Opozicija je imela natančno toliko, kot ima zdaj, koalicija natančno toliko, kot ima zdaj po tem predlogu. Pri tem predlogu pa mi je predvsem všeč to, da so v nadzornem odboru zastopane vse stranke, ki sedijo v parlamentu in bodo lahko izvajale nadzor nad tem skladom.

Koliko razumevanja za opozicijski nadzor takrat, ko pristaneš v opoziciji, saj verjetno je to razumljivo. Bi vas pa prosil, da ne sklepate na način, kot sem danes slišal, da sodite druge po sebi - ni dobro! Govorili ste o povampirjenih posameznikih. To verjetno tudi ni dovolj, bo treba povedati, kdo je to in na kakšen način se je povampiril in kaj to pomeni

pri nas v Sloveniji. Kot sem dejal, razmerje je natančno takšno, kot je bilo v preteklem mandatu. Kar pa se stroke tiče, k čemur se zatečete takrat, ko vam zmanjka politične moči, to pa pomeni, da smo mi na mesto predsednika nadzornega odbora tega sklada predlagali, in upam, da bo danes potrjen, magistra znanosti. Do zdaj je ta sklad vodil gradbeni tehnik. Verjetno je primerjava zelo dobra in zdrži, seveda če jo gledamo z vašimi očmi. Če jo gledamo z običajnimi, to ne bo zdržalo nobene primerjave.

Vzeli smo vaš recept. Če vi ocenjujete, da ni dober, je to seveda vaša stvar. Kot ste vi predlagali v preteklem mandatu, smo mi predlagali v tem mandatu. In v Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo ta predlog tudi podprli.

Glede predsednice upravnega odbora, tam je zdaj razprava na Mandatno-volilni komisiji o tem, da se jo razreši na predlog. In naj vas pri tem samo skromno obvestim, da je ta predsednica enkrat že odstopila, leta 2008, in potem odstop preklicala leta 2008. Torej je v enem obdobju sama spoznala, da je to nezdržljivo in si potem čudežno premislila, morda tudi s pomočjo nasveta koga od vas. Mi bomo vsekakor ta predlog, ki je strokoven in v katerem so zastopane vse politične stranke v tem parlamentu, v Poslanski skupini Socialnih demokratov podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Zaključujemo razpravo. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v nadzorni odbor sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krške in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško za predsednika imenuje mag. Marko Mavec, za člane pa se imenujejo: Matjaž Engel, mag. Sanja Goranovič, Bojan Horvat, Maksimiljan Lavrinc, Anton Mustar, mag. Franc Probs, mag. Miran Stanko, dr. Igor Šalamun in Nataša Šterban Bezjak.

Glasujemo. Ali želite obrazložiti glas v imenu poslanske? Dajem za prijavo v imenu poslanske skupine obrazložitev glasu. Drage gospe in gospodje, obrazložitev glasu je možna pri vsakem glasovanju, ali sem jaz dobre volje za to ali ne. Izvolite. Besedo ima gospod Miran Györek. (Se odpoveduje.) Besedo ima gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: V Slovenski ljudski stranki in sam se zavedamo, kako o pomembni inštituciji in nadzornem odboru pomembne inštitucije danes glasujemo. Razprave, ki so sedaj potekale, so bile zopet politične polemike in je bilo govora o kadrovske paradigmi, v bistvu pa gre za finančno inštitucijo, od katere je odvisno, ali bodo radioaktivni odpadki, ki nastajajo v Sloveniji, pravilno skladiščeni ali ne. Kot sem že dejal, tudi sam prihajam iz občine, kjer so ti odpadki uskladiščeni, iz občine, kjer se je pred kratkim tudi sprejelo in izdalo pozitivno mnenje, da se lahko odlagališče radioaktivnih odpadkov zgradi, nam je zelo pomembno, da ima tudi takšen

sklad to osnovno funkcijo, ki jo opravlja in da tudi politika omogoča, da se sredstva koristijo strogo namensko. Sam sem se tudi večkrat udeleževal številnih inštitucij v okviru Evropske komisije, kjer so nam zavidali, da imamo v Sloveniji s strani države ustanovljen sklad in da je dejansko to bistveno boljše, kot da to opravljajo podjetja in da se podjetniški denar vrti in da se na koncu ne ve, kdo bo počistil radioaktivne odpadke oziroma shranil ta radioaktiven odpad. Tu gre za eno zelo pomembno pravilo, da naj plača tista generacija, ki tudi pobira koristi od te produkcije jedrske energije.

Zato tudi sam s tega mesta apeliram na vse tiste, ki so odgovorni tako v nadzornem odboru kakor tudi v okviru politike na tem področju, da se ne bi res slučajno ponavljale te napake, ki so se že v preteklosti in tudi napake oziroma napovedi, ki smo jih slišali v tem mandatu, naj bi bil to vir za učinkovito rabo energije in podobne zadeve. Gre za strogo namenski vir, ki se namensko plačuje iz zbrane elektrike, proizvedene elektrike. Mislim, da bo resnično ta denar najbolje uporabljen in da bo opravičil svoj namen takrat, ko bo odlagališče zgrajeno. V Slovenski ljudski stranki bomo ta predlog, ki je predlagan, podprli. Mislimo, da je prav, da ima tako pomemben sklad imenovan nadzorni odbor. Vsekakor pa je odgovornost vseh tistih, ki bodo v ta nadzorni odbor imenovani, ne glede na to, po katerem političnem ključu ali sicer imenovani, odgovornost našim bodočim generacijam. Zato upam, da ta tema ne bo tema, kjer bi se preštevali, kdo od kod prihaja, ampak je tema, kjer se bomo odgovorno obnašali do nas in do naših otrok.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Prehajamo na glasovanje o predlogu sklepa, ki sem ga prej prebral. Glasujemo. Za je glasovalo 53 poslank in poslancev, proti 16.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep o sestavi nadzornega odbora sklada sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **seznanitev z odstopom člana Programskega sveta RTV Slovenije**. Član programskega sveta RTV Slovenija Igor Vidmar je z dopisom z dne 21. decembra 2009 obvestil Državni zbor, da odstopa s funkcije člana programskega sveta RTV Slovenija in zaprosil Državni zbor, da začne s postopkom razrešitve z navedene funkcije. Predlog sklepa je v seznanitev zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi. Mandatno-volilna komisija je v seznanitev zboru predložila naslednji sklep: Državni zbor ugotavlja, da je Igor Vidmar odstopil s funkcije člana programskega sveta RTV Slovenija, imenovanega na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena zakona o Radio televiziji Slovenija, zato mu na podlagi tretjega in četrtega odstavka 18. člena zakona o Radio televiziji Slovenija preneha mandat na funkciji člana

programskega sveta RTV Slovenija, konstituiranega v letu 2010. Mandat na funkciji mu preneha z dnem sprejetja tega sklepa.

Ugotavljam, da se je zbor s tem sklepom seznanil in s tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **38.A TOČKO DNEVNEGA REDA - nadaljevanje s prekinjene točke z naslovom PREDLOG ZA RAZREŠITEV MINISTRA ZA OKOLJE IN PROSTOR KARLA VIKTORJA ERJAVCA.** Ker smo bili poslanke in poslanci 27. januarja 2010 obveščeni pisno o obvestilu predsednika Vlade Boruta Pahorja o odstopu ministra za okolje in prostor Karla Viktorja Erjavca, na podlagi navedenega ne moremo nadaljevati z obravnavo predloga Vlade za njegovo razrešitev. Zato predlog za razrešitev Karla Viktorja Erjavca zaključujem. Ker pa v skladu z delom Državnega zbora vedno sproti obravnavamo vse Mandatno-volilne zadeve, ki so prišle do konca seje na dnevni red, predlagam, da zbor preide na obravnavo obvestila predsednika Vlade o odstopu Karla Viktorja Erjavca s funkcije ministra za okolje in prostor. Predsednik Vlade Borut Pahor je Državni zbor obvestil, da je Karl Viktor Erjavec odstopil s funkcije ministra za okolje in prostor. V zvezi s tem Državni zbor na podlagi 115. člena Ustave Republike Slovenije ugotavlja, da je minister za okolje in prostor Karl Viktor Erjavec odstopil in mu preneha funkcija ministra z dnem seznanitve Državnega zbora. Do imenovanja novega ministra oziroma do obvestila predsednika Vlade v skladu z drugim odstavkom 234. člena Poslovnika Državnega zbora pa mora opravljati tekoče posle.

Dovolite mi, da se v vašem imenu in v svojem imenu zahvalim Karlu Viktorju Erjavcu za njegovo delo kot člana Vlade Republike Slovenije in tudi za njegovo sodelovanje z Državnim zborom Republike Slovenije in da mu zaželim vse dobro na nadaljnji življenjski poti. Hvala lepa. .../Aplavz./...

S tem zaključujem tudi to točko dnevnega reda in hkrati tudi 13. sejo Državnega zbora. Hvala lepa.

(Seja je bila zaključena 2. februarja 2010 ob 19.22.)

VSEBINA

Določitev dnevnega reda.....	2
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.....	3
JOŽE TANKO.....	4
BORUT PAHOR.....	5
JOŽE TANKO.....	6
BORUT PAHOR.....	7
BORUT PAHOR.....	8
JOŽE TANKO.....	8
JOŽE TANKO.....	8
JOŽE TANKO.....	9
FRANC PUKŠIČ.....	9
BORUT PAHOR.....	10
FRANC PUKŠIČ.....	11
BORUT PAHOR.....	12
BORUT PAHOR.....	12
FRANC PUKŠIČ.....	13
FRANC PUKŠIČ.....	13
FRANC PUKŠIČ.....	13
FRANC PUKŠIČ.....	14
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	14
BORUT PAHOR.....	15
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	15
BORUT PAHOR.....	16
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	17
JOŽEF JEROVŠEK.....	17
JOŽEF JEROVŠEK.....	17
MAG. BORUT SAJOVIC.....	18
MAG. BORUT SAJOVIC.....	18
BORUT PAHOR.....	18
MAG. BORUT SAJOVIC.....	20
BORUT PAHOR.....	20
DR. IGOR LUKŠIČ.....	21
ZVONKO LAH.....	22
DR. IGOR LUKŠIČ.....	22
ZVONKO LAH.....	23
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	24
RADO LIKAR.....	25
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	25
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	26
MIRAN GYÖREK.....	27
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	28
MIRAN GYÖREK.....	28
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	29
RENATA BRUNSKOLE.....	30
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	31
GREGOR GOLOBIČ.....	31
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	32
GREGOR GOLOBIČ.....	33
GREGOR GOLOBIČ.....	34

MILENKO ZIHERL.....	35
GREGOR GOLOBIČ.....	35
DR. MILAN POGAČNIK.....	36
MIRO PETEK.....	37
DR. MILAN POGAČNIK.....	38
MIRO PETEK.....	39
ALENKA JERAJ.....	39
BORUT MIKLAVČIČ.....	40
ALENKA JERAJ.....	41
BORUT MIKLAVČIČ.....	42
ALENKA JERAJ.....	42
MIRAN GYÖREK.....	42
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	43
MIRAN POTRČ.....	44
MIRAN GYÖREK.....	44
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	44
MIRAN GYÖREK.....	45
MIRAN GYÖREK.....	45
MIRAN GYÖREK.....	45
MARIJAN KRIŽMAN.....	45
BORUT MIKLAVČIČ.....	46
MARIJAN KRIŽMAN.....	47
BORUT MIKLAVČIČ.....	48
DR. PETER VERLIČ.....	48
JAKOB PRESEČNIK.....	49
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	50
JAKOB PRESEČNIK.....	51
DR. VINKO GORENAK.....	52
DR. MILAN POGAČNIK.....	52
DR. VINKO GORENAK.....	53
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	53
DR. VINKO GORENAK.....	54
JOŽEF JEROVŠEK.....	54
KATARINA KRESAL.....	55
JOŽEF JEROVŠEK.....	56
KATARINA KRESAL.....	57
JOŽEF JEROVŠEK.....	57
DEJAN LEVANIČ.....	58
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	58
ROBERT HROVAT.....	60
KATARINA KRESAL.....	61
ROBERT HROVAT.....	62
SREČKO PRIJATELJ.....	62
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	63
SREČKO PRIJATELJ.....	64
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	65
SREČKO PRIJATELJ.....	66
SREČKO PRIJATELJ.....	66
RUDOLF PETAN.....	66
GVIDO KRES.....	67
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	68

MAG. MAJDA POTRATA.....	69
ALEKSANDER ZORN.....	70
GREGOR GOLOBIČ.....	70
ALEKSANDER ZORN.....	72
GREGOR GOLOBIČ.....	72
RADO LIKAR.....	73
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	74
RADO LIKAR.....	75
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	76
RADO LIKAR.....	76
IVAN GRILL.....	77
BORUT MIKLAVČIČ.....	78
IVAN GRILL.....	78
BORUT MIKLAVČIČ.....	79
IVAN GRILL.....	79
MAG. ANDREJA RIHTER.....	79
DR. IVAN SVETLIK.....	80
MIRO PETEK.....	81
BORUT MIKLAVČIČ.....	82
MIRO PETEK.....	83
BORUT MIKLAVČIČ.....	83
MIRO PETEK.....	84
MARIJAN POJBIČ.....	84
MARIJAN POJBIČ.....	84
DR. IVAN SVETLIK.....	85
MARIJAN POJBIČ.....	86
DR. IVAN SVETLIK.....	87
MARIJAN POJBIČ.....	88
MARIJAN POJBIČ.....	88
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	89
DR. MILAN POGAČNIK.....	89
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	90
ANTON COLARIČ.....	91
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	91
MILENKO ZIHERL.....	92
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	93
MILENKO ZIHERL.....	94
MILENKO ZIHERL.....	95
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	95
BOGDAN BAROVIČ.....	96
GREGOR GOLOBIČ.....	96
BOGDAN BAROVIČ.....	98
GREGOR GOLOBIČ.....	98
DANIJEL KRIVEC.....	99
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	100
DARKO MENIH.....	101
SILVEN MAJHENIČ.....	101
KATARINA KRESAL.....	102
SILVEN MAJHENIČ.....	103
KATARINA KRESAL.....	104
MAG. MAJDA POTRATA.....	105

ALENKA JERAJ.....	105
KATARINA KRESAL.....	106
ALENKA JERAJ.....	107
KATARINA KRESAL.....	108
ANTON COLARIČ.....	108
DR. PETER VERLIČ.....	109
DR. VINKO GORENAK.....	110
IVAN GRILL.....	110
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	111
IVAN GRILL.....	113
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	113
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU NA VODNEM, ENERGETSKEM, TRANSPORTNEM PODROČJU IN PODROČJU POŠTNIH STORITEV (ZJNVETPS- B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 750-V.....	114
MAG. HELENA KAMNAR.....	114
RENATA BRUNSKOLE.....	116
BOGDAN BAROVIČ.....	117
MAG. BORUT SAJOVIC.....	118
BOGDAN ČEPIČ.....	119
RADO LIKAR.....	121
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	123
FRANC JURŠA.....	124
RADO LIKAR.....	125
RADO LIKAR.....	126
RADO LIKAR.....	126
ZVONKO ČERNAČ.....	126
ZVONKO ČERNAČ.....	127
ZVONKO ČERNAČ.....	127
ZVONKO ČERNAČ.....	129
ZVONKO ČERNAČ.....	129
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	130
MAG. HELENA KAMNAR.....	131
ZVONKO ČERNAČ.....	131
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	132
RADO LIKAR.....	133
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU (ZJN-2B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 751-V.....	133
RENATA BRUNSKOLE.....	133
MAG. BORUT SAJOVIC.....	134
RADO LIKAR.....	136
ALOJZIJ POTOČNIK.....	136
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	138
FRANC JURŠA.....	139
BOGDAN BAROVIČ.....	139
ZVONKO ČERNAČ.....	141
VILI REZMAN.....	142
BOGDAN BAROVIČ.....	143
ZVONKO ČERNAČ.....	144
ZVONKO ČERNAČ.....	145

ZVONKO ČERNAČ.....	146
RADO LIKAR.....	146
MAG. HELENA KAMNAR.....	147
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O INFRASTRUKTURI ZA PROSTORSKE INFORMACIJE (ZIPI), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 690-V.	147
BREDA PEČAN.....	147
SILVA ČRNUGELJ.....	149
ZVONKO LAH.....	150
FRANCI KEK.....	151
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	152
FRANC JURŠA.....	152
SILVEN MAJHENIČ.....	154
MIRAN JERIČ.....	154
36. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O JAVNI PREDSTAVITVI PREDLOGA ZAKONA O TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU (ZTNP-1), EPA 806-V.....	156
BREDA PEČAN.....	156
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	158
DANIJEL KRIVEC.....	159
FRANCO JURI.....	160
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	161
ANTON URH.....	162
SILVEN MAJHENIČ.....	163
MAG. BORUT SAJOVIC.....	164
BREDA PEČAN.....	167
JOŠKO GODEC.....	168
JOŽE TANKO.....	169
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	170
JAKOB PRESEČNIK.....	170
JOŠKO GODEC.....	171
BORUT PAHOR.....	172
BORUT PAHOR.....	172
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	174
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	178
JAKOB PRESEČNIK.....	179
ANTON URH.....	180
ANTON URH.....	181
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	182
MAG. BORUT SAJOVIC.....	183
MAG. BORUT SAJOVIC.....	183
BOJAN KONTIČ.....	184
JOŽE TANKO.....	185
BORUT PAHOR.....	191
BORUT PAHOR.....	192
JOŠKO GODEC.....	193
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	194
BORUT PAHOR.....	195
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	195
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	195
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	196
JOŽE TANKO.....	196

JOŽE TANKO.....	197
JOŽE TANKO.....	197
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	197
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	198
JOŽE TANKO.....	198
JOŽE TANKO.....	198
JOŽE TANKO.....	199
JOŽE TANKO.....	199
BORUT PAHOR.....	199
FRANCO JURI.....	200
FRANCO JURI.....	201
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	202
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	203
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	204
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	204
BORUT PAHOR.....	206
BOGDAN BAROVIČ.....	207
JOŠKO GODEC.....	207
JOŠKO GODEC.....	208
EVA IRGL.....	208
EVA IRGL.....	208
EVA IRGL.....	208
EVA IRGL.....	209
EVA IRGL.....	210
EVA IRGL.....	210
EVA IRGL.....	210
EVA IRGL.....	210
FRANCI KEK.....	211
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	212
Glasovanje k 10. točki dnevnega reda.....	213
Glasovanje k 11. točki dnevnega reda.....	214
Glasovanje k 8. točki dnevnega reda.....	215
Glasovanje k 36. točki dnevnega reda.....	215
Glasovanje k 1. točki dnevnega reda.....	215
JOŽE TANKO.....	215
JOŽE TANKO.....	215
JOŽE TANKO.....	216
ZVONKO ČERNAČ.....	216
IVAN GRILL.....	217
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	218
MAG. BRANKO GRIMS.....	218
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	219
JOŽE TANKO.....	220
CVETKA ZALOKAR ORAZEM.....	220
FRANC PUKŠIČ.....	221
ZVONKO ČERNAČ.....	222
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	223
FRANC PUKŠIČ.....	223
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	224
ZVONKO LAH.....	225
ZVONKO ČERNAČ.....	226

MIRAN GYÖREK.....	227
SREČKO PRIJATELJ.....	227
FRANCO JURI.....	228
MIRO PETEK.....	229
MIRO PETEK.....	229
ALENKA JERAJ.....	229
ALENKA JERAJ.....	230
MIRAN GYÖREK.....	231
SREČKO PRIJATELJ.....	231
IVAN GRILL.....	232
RADO LIKAR.....	233
IVAN GRILL.....	234
MIRO PETEK.....	235
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	235
IVAN GRILL.....	236
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O NADZORU IZVOZA BLAGA Z DVOJNO RABO (ZNIBDR-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 768-V.....	238
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	238
MATJAŽ HAN.....	239
FRANC BOGOVIČ.....	240
MAG. VASJA KLAVORA.....	241
BOGDAN BAROVIČ.....	242
MILAN GUMZAR.....	242
MATJAŽ HAN.....	243
MARJAN BEZJAK.....	244
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DRŽAVNEM SVETU (ZDSve-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 342-V.....	244
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	245
MILAN GUMZAR.....	246
MIRAN POTRČ.....	246
MAG. BRANKO GRIMS.....	248
VITO ROŽEJ.....	249
GVIDO KRES.....	250
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SPLOŠNEM UPRAVNEM POSTOPKU (ZUP-G), TRETJA OBRAVNAVA, EPA 528-V.....	251
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	251
MILAN GUMZAR.....	252
MIRAN POTRČ.....	253
DR. VINKO GORENAK.....	254
GVIDO KRES.....	255
SILVEN MAJHENIČ.....	255
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	257
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O REGISTRACIJI ISTOSPOLNE PARTNERSKE SKUPNOSTI (ZRIPS-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 772-V.....	257
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	258
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	258
FRANCE CUKJATI.....	259

DR. ANJA KOPAČ MRAK	260
MAG. MAJDA POTRATA	261
ROBERT HROVAT	262
VITO ROŽEJ	264
JAKOB PRESEČNIK	265
MAG. VASJA KLAVORA	266
SREČKO PRIJATELJ	267
MILAN GUMZAR	268
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O REPREZENTATIVNOSTI SINDIKATOV (ZRSin-A), PRVA OBRAVNAVA, EPA 773-V	269
MAG. BRANKO GRIMS	270
MAG. BRANKO GRIMS	271
DR. ANJA KOPAČ MRAK	271
RUDOLF PETAN	272
VITO ROŽEJ	274
JAKOB PRESEČNIK	275
MATJAŽ ZANOŠKAR	276
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	277
MILAN GUMZAR	278
BOJAN KONTIČ	279
MAG. BRANKO GRIMS	282
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	284
SREČKO PRIJATELJ	285
ANDREJ MAGAJNA	287
FRANCO JURI	289
MAG. BRANKO GRIMS	292
FRANCO JURI	292
MAG. MAJDA POTRATA	293
MARIJAN KRIŽMAN	294
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ	296
SILVEN MAJHENIČ	296
DR. VINKO GORENAK	297
MAG. RADOVAN ŽERJAV	298
RUDOLF PETAN	300
JOŽE TANKO	303
BOJAN KONTIČ	304
MAG. BRANKO GRIMS	306
MAG. BRANKO GRIMS	306
MAG. BRANKO GRIMS	306
MAG. BRANKO GRIMS	307
MAG. BRANKO GRIMS	307
MAG. BRANKO GRIMS	307
FRANCO JURI	312
RUDOLF PETAN	312
RUDOLF PETAN	313
RUDOLF PETAN	313
MARIJAN POJBIČ	313
MAG. MAJDA POTRATA	314
SILVA ČRNUGELJ	315
BREDA PEČAN	315

ALENKA JERAJ.....	316
MAG. BRANKO GRIMS.....	317
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNI RABI SLOVENŠČINE (ZJRS-A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 684-V.....	318
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	318
MAG. MAJDA POTRATA.....	319
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O JAVNEM SKLADU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KULTURNE DEJAVNOSTI (ZJSKD), PRVA OBRAVNAVA, EPA 694-V.....	321
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	321
FRANCO JURI.....	322
FRANC PUKŠIČ.....	323
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	325
MIRAN GYÖREK.....	326
LJUBO GERMIČ.....	328
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	330
MAG. MAJDA POTRATA.....	331
ALEKSANDER ZORN.....	334
MAG. ANDREJA RIHTER.....	335
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	336
JAKOB PRESEČNIK.....	338
BOGDAN BAROVIČ.....	339
SAMO BEVK.....	341
FRANCO JURI.....	343
VILI REZMAN.....	344
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	346
FRANC BOGOVIČ.....	346
MAG. BORUT SAJOVIC.....	347
RUDOLF PETAN.....	348
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	350
MAG. MAJDA POTRATA.....	351
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	354
ALOJZ (LOJZE) POSEDEL.....	354
19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O OSNOVNI ŠOLI (ZOsn-G), PRVA OBRAVNAVA, EPA 796 -V.....	355
ALEKSANDER ZORN.....	355
ALENKA KOVŠCA.....	357
GVIDO KRES.....	358
MAG. VASJA KLAVORA.....	359
MIRAN GYÖREK.....	360
LJUBO GERMIČ.....	361
MAG. MAJDA POTRATA.....	363
DARKO MENIH.....	367
TADEJ SLAPNIK.....	368
MAG. ANDREJA RIHTER.....	369
ALEKSANDER ZORN.....	370
BREDA PEČAN.....	371
BREDA PEČAN.....	371
LJUBO GERMIČ.....	372
MAG. MAJDA POTRATA.....	373

ALENKA KOVŠCA.....	373
ALEKSANDER ZORN.....	374
ALEKSANDER ZORN.....	374
ALEKSANDER ZORN.....	374
BREDA PEČAN.....	375
Glasovanje k 4. točki dnevnega reda.....	376
Glasovanje k 5. točki dnevnega reda.....	376
Glasovanje k 3. točki dnevnega reda.....	376
Glasovanje k 16. točki dnevnega reda.....	377
MAG. BRANKO GRIMS.....	377
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	378
MAG. BRANKO GRIMS.....	379
DR. VINKO GORENAK.....	379
FRANCO JURI.....	380
RUDOLF PETAN.....	380
SREČKO PRIJATELJ.....	381
JOŽEF JEROVŠEK.....	381
Glasovanje k 7. točki dnevnega reda.....	382
Glasovanje k 13. točki dnevnega reda.....	382
Glasovanje k 19. točki dnevnega reda.....	383
RUDOLF PETAN.....	383
RUDOLF PETAN.....	383
RUDOLF PETAN.....	383
29. točka dnevnega reda: PONOVRNO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMEMBAH ZAKONA O TAJNIH PODATKIH (ZTP-C), EPA 691-V.....	384
ALOJZ KOVŠCA.....	384
DR. VINKO GORENAK.....	385
KATARINA KRESAL.....	386
FRANC JURŠA.....	387
SILVEN MAJHENIČ.....	387
MAG. BORUT SAJOVIC.....	388
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	389
DR. VINKO GORENAK.....	390
FRANCI KEK.....	392
GVIDO KRES.....	392
JOŽEF JEROVŠEK.....	393
JOŽEF JEROVŠEK.....	393
JOŽEF JEROVŠEK.....	393
30. točka dnevnega reda: PONOVRNO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SKLADU KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV REPUBLIKE SLOVENIJE (ZSKZ-B), EPA 698-V.....	393
CVETKO ZUPANČIČ.....	394
FRANC BOGOVIČ.....	394
DR. MILAN POGAČNIK.....	396
SREČKO PRIJATELJ.....	397
SREČKO PRIJATELJ.....	399
MAG. BORUT SAJOVIC.....	399
MAG. BORUT SAJOVIC.....	400
JANKO VEBER.....	400
ROBERT HROVAT.....	402
ALOJZ (LOJZE) POSEDEL.....	403

FRANC BOGOVIČ.....	404
FRANC JURŠA.....	405
27. točka dnevnega reda: PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA MOTORNA VOZILA (ZDMV-C), EPA 474-V.....	406
BOJAN KEKEC.....	406
RADO LIKAR.....	407
MAG. HELENA KAMNAR.....	409
MIRAN JERIČ.....	410
DR. LUKA JURI.....	411
IZTOK PODKRIŽNIK.....	413
ALOJZ POTOČNIK.....	414
POTOČNIK, ALOJZ.....	414
FRANC JURŠA.....	415
BOGDAN BAROVIČ.....	416
28. točka dnevnega reda: PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IGRAH NA SREČO (ZIS-C), EPA 553 -V.....	417
BORIS ŠUŠTARŠIČ.....	417
BOGDAN ČEPIČ.....	418
MAG. HELENA KAMNAR.....	420
DR. LUKA JURI.....	420
DANIJEL KRIVEC.....	421
FRANCO JURI.....	423
JAKOB PRESEČNIK.....	424
FRANC JURŠA.....	424
SREČKO PRIJATELJ.....	425
MAG. BORUT SAJOVIC.....	427
20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UPRAVLJANJU KAPITALSKIH NALOŽB REPUBLIKE SLOVENIJE (ZUKN), PRVA OBRAVNAVA, EPA 818-V.....	428
MAG. HELENA KAMNAR.....	429
ZVONKO ČERNAČ.....	430
VILI TROFENIK.....	432
JAKOB PRESEČNIK.....	433
FRANC JURŠA.....	434
BOGDAN BAROVIČ.....	437
MAG. BORUT SAJOVIC.....	438
BOGDAN ČEPIČ.....	441
MATEVŽ FRANGEŽ.....	444
ZVONKO ČERNAČ.....	446
ZVONKO ČERNAČ.....	446
MATEVŽ FRANGEŽ.....	447
MATEVŽ FRANGEŽ.....	447
MATEVŽ FRANGEŽ.....	447
DUŠAN KUMER.....	447
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	449
VILI REZMAN.....	451
DR. LUKA JURI.....	452
MAG. HELENA KAMNAR.....	453
RENATA BRUNSKOLE.....	454

RADO LIKAR.....	456
BOGDAN BAROVIČ.....	457
MAG. HELENA KAMNAR.....	458
ZVONKO ČERNAČ.....	460
MAG. HELENA KAMNAR.....	460
BOGDAN ČEPIČ.....	461
RUDOLF PETAN.....	461
DUŠAN KUMER.....	463
ZVONKO ČERNAČ.....	464
BREDA PEČAN.....	465
35. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O VIŠINI SREDSTEV, KI PRIPADAJO POSAMEZNI POLITIČNI STRANKI IZ SREDSTEV DRŽAVNEGA PRORAČUNA V LETU 2010, EPA 819-V.....	467
DR. VINKO GORENAK.....	467
MAG. MILAN MARTIN CVIKL.....	468
37. točka dnevnega reda: PREDLOG STALIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE DO OSNUTKA SPREMEMB PROTOKOLA O SPREMEMBI PROTOKOLA (ŠT. 36) O PREHODNI UREDITVI (K POGODBI O EVROPSKI UNIJI) GLEDE SESTAVE EVROPSKEGA PARLAMENTA, EPA 831-V, U 238.....	469
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	469
RUDOLF PETAN.....	470
MAG. ANDREJA JERINA.....	470
VITO ROŽEJ.....	471
JAKOB PRESEČNIK.....	472
BOGDAN BAROVIČ.....	473
ANTON COLARIČ.....	474
MILENKO ZIHERL.....	474
33. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O PRIPRAVI NOVEGA ZAKONA O SPODBUJANJU SKLADNEGA REGIONALNEGA RAZVOJA, EPA 790-V	475
RENATA BRUNSKOLE.....	475
JAKOB PRESEČNIK.....	477
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	478
BOGDAN BAROVIČ.....	479
MILAN GUMZAR.....	480
ANTON KAMPUŠ.....	481
ZVONKO LAH.....	481
FRANC PUKŠIČ.....	482
DR. HENRIK GJERKEŠ.....	485
RENATA BRUNSKOLE.....	486
JANKO VEBER.....	486
MILAN GUMZAR.....	487
JOŽE TANKO.....	488
BREDA PEČAN.....	490
FRANC PUKŠIČ.....	490
JANKO VEBER.....	492
MIRAN JERIČ.....	492
DR. HENRIK GJERKEŠ.....	493
MILAN GUMZAR.....	494
MIRAN GYÖREK.....	494
JOŽE TANKO.....	495

FRANC PUKŠIČ.....	495
FRANC PUKŠIČ.....	496
34. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O UGOTOVITVI, DA PREDLOG ZA ZAČETEK POSTOPKA ZA USTANOVITEV OBČINE LOČE TER ZA DOLOČITEV NJENEGA OBMOČJA NE IZPOLNJUJE POGOJEV ZA USTANOVITEV OBČINE, EPA 383-V.....	496
DR. HENRIK GJERKEŠ.....	496
FRANC JURŠA.....	497
MILAN GUMZAR.....	498
MIRKO BRULC.....	499
RUDOLF PETAN.....	500
FRANC PUKŠIČ.....	501
RENATA BRUNSKOLE.....	503
DR. VINKO GORENAK.....	503
DR. VINKO GORENAK.....	503
DR. VINKO GORENAK.....	503
DR. VINKO GORENAK.....	504
RUDOLF PETAN.....	504
Glasovanje k 29. točki dnevnega reda.....	505
Glasovanje k 30. točki dnevnega reda.....	506
Glasovanje k 27. točki dnevnega reda.....	506
Glasovanje k 28. točki dnevnega reda.....	506
FRANCO JURI.....	507
Glasovanje k 20. točki dnevnega reda.....	507
ZVONKO ČERNAČ.....	507
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	508
DR. LUKA JURI.....	508
MATEVŽ FRANGEŽ.....	509
ZVONKO ČERNAČ.....	509
Glasovanje k 35. točki dnevnega reda.....	510
Glasovanje k 37. točki dnevnega reda.....	510
Glasovanje k 33. točki dnevnega reda.....	511
JAKOB PRESEČNIK.....	511
JAKOB PRESEČNIK.....	511
JAKOB PRESEČNIK.....	512
Glasovanje k 34. točki dnevnega reda.....	513
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2E), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 602-V.....	513
MAG. HELENA KAMNAR.....	513
RADO LIKAR.....	514
BOGDAN BAROVIČ.....	516
MAG. BORUT SAJOVIC.....	516
BOGDAN ČEPIČ.....	518
RADO LIKAR.....	519
VILI TROFENIK.....	520
FRANC PUKŠIČ.....	521
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	523
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	524
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	525

31. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU RAZVOJA CIVILNEGA LETALSTVA REPUBLIKE SLOVENIJE (ReNPRCL), EPA 747-V.....	525
DR. IGOR JAKOMIN.....	525
JANKO VEBER.....	527
MIRAN JERIČ.....	528
MIROSLAV KLUN.....	530
BRANKO MARINIČ.....	530
FRANCI KEK.....	531
GVIDO KRES.....	532
ANTON URH.....	533
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	535
14. točka dnevnega reda: Predlog ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVOZIH V CESTNEM PROMETU (ZPCP-2B), PRVA OBRAVNAVA, EPA 734-V.....	536
DR. PETER VERLIČ.....	537
DR. IGOR JAKOMIN.....	538
JANKO VEBER.....	539
DANIJEL KRIVEC.....	541
FRANC PUKŠIČ.....	542
ANTON URH.....	544
SREČKO PRIJATELJ.....	545
MIRAN JERIČ.....	546
SILVEN MAJHENIČ.....	548
FRANC BOGOVIČ.....	548
SREČKO PRIJATELJ.....	550
ALENKA JERAJ.....	551
DR. PETER VERLIČ.....	553
DANIJEL KRIVEC.....	556
JOŽE TANKO.....	557
JANKO VEBER.....	561
DR. IGOR JAKOMIN.....	564
DR. PETER VERLIČ.....	564
JANKO VEBER.....	567
ALENKA JERAJ.....	568
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O GRADNJI PRIORITETNIH ODSEKOV ŽELEZNIŠKIH PROG V REPUBLIKI SLOVENIJI (ZGPOŽP), PRVA OBRAVNAVA, EPA 748-V.....	569
DR. PETER VERLIČ.....	570
DR. IGOR JAKOMIN.....	571
BRANKO MARINIČ.....	572
FRANCI KEK.....	576
FRANC PUKŠIČ.....	578
ANTON URH.....	579
SREČKO PRIJATELJ.....	580
MIRAN JERIČ.....	584
JANKO VEBER.....	585
JAKOB PRESEČNIK.....	587
RENATA BRUNSKOLE.....	588
IVAN GRILL.....	590
MILENKO ZIHERL.....	592

JANKO VEBER.....	593
DR. PETER VERLIČ.....	594
RUDOLF PETAN.....	597
MIRO PETEK.....	598
JOŽEF JEROVŠEK.....	599
JOŽE TANKO.....	600
DR. IGOR JAKOMIN.....	602
JOŽE TANKO.....	603
DR. PETER VERLIČ.....	604
SILVEN MAJHENIČ.....	606
SREČKO PRIJATELJ.....	607
MIRKO BRULC.....	608
MAG. BRANKO GRIMS.....	609
RUDOLF PETAN.....	611
JANKO VEBER.....	612
JOŽEF JEROVŠEK.....	613
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O GRADNJI PRIORITYETNIH ODSEKOV JAVNIH CEST V REPUBLIKI SLOVENIJI (ZGPOJC), PRVA OBRAVNAVA, EPA 780-V.....	614
DR. PETER VERLIČ.....	615
DR. IGOR JAKOMIN.....	616
JAKOB PRESEČNIK.....	616
ANTON URH.....	617
SREČKO PRIJATELJ.....	618
MIRAN JERIČ.....	621
BREDA PEČAN.....	621
BRANKO MARINIČ.....	622
SAMO BEVK.....	624
JAKOB PRESEČNIK.....	626
IVAN GRILL.....	626
JANKO VEBER.....	628
DR. PETER VERLIČ.....	631
MILENKO ZIHERL.....	633
MIRAN JERIČ.....	634
FRANCO JURI.....	636
MAG. BRANKO GRIMS.....	638
RENATA BRUNSKOLE.....	641
MAG. BRANKO GRIMS.....	643
SILVA ČRNUGELJ.....	644
DR. PETER VERLIČ.....	645
BRANKO MARINIČ.....	646
JOŽE TANKO.....	648
JOŽE TANKO.....	650
MIRAN JERIČ.....	653
MIRAN JERIČ.....	654
RENATA BRUNSKOLE.....	654
DR. IGOR JAKOMIN.....	654
DR. PETER VERLIČ.....	655
SILVA ČRNUGELJ.....	657
SILVA ČRNUGELJ.....	658
DR. PAVEL GANTAR.....	658

ZVONKO LAH.....	659
SILVA ČRNUGELJ.....	660
MAG. MAJDA POTRATA.....	661
DR. PETER VERLIČ.....	662
32. točka dnevnega reda: POROČILO O DELU KOMISIJE ZA NADZOR OBVEŠČEVALNIH IN VARNOSTNIH SLUŽB ZA LETO 2008 (TAJNO), EPA 741-V.....	663
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POTREBNI VEČINI ZA RATIFIKACIJO ARBITRAŽNEGA SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE HRVAŠKE (ZPVRASHR), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 739-V.....	663
FRANCO JURI.....	664
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	665
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	666
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	668
ANTON ANDERLIČ.....	669
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	670
JOŽEF JEROVŠEK.....	672
FRANCO JURI.....	673
JAKOB PRESEČNIK.....	674
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODIŠČIH (ZS-J), PRVA OBRAVNAVA, EPA 641-V.....	675
MIRO PETEK.....	675
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	677
MILAN GUMZAR.....	678
ANTON COLARIČ.....	679
JOŽEF JEROVŠEK.....	680
TADEJ SLAPNIK.....	681
GVIDO KRES.....	682
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	683
MIRO PETEK.....	685
JOŽEF JEROVŠEK.....	685
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	687
MIRO PETEK.....	688
MAG. BORUT SAJOVIC.....	689
JOŽEF JEROVŠEK.....	689
MAG. BORUT SAJOVIC.....	690
MAG. BORUT SAJOVIC.....	690
RUDOLF PETAN.....	691
RUDOLF PETAN.....	691
MIRO PETEK.....	692
DR. VINKO GORENAK.....	693
ALENKA JERAJ.....	694
ANTON COLARIČ.....	695
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	695
MIRO PETEK.....	697
DR. VINKO GORENAK.....	698
ALENKA JERAJ.....	699
18. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O GASILSTVU (ZGas-C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 788-V.....	699

IVAN GRILL.....	700
DR. LJUBICA JELUŠIČ.....	701
ANTON ANDERLIČ.....	703
BOGDAN ČEPIČ.....	704
MARIJAN POJBIČ.....	706
TADEJ SLAPNIK.....	708
GVIDO KRES.....	709
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	710
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	711
IVAN GRILL.....	712
DR. LJUBICA JELUŠIČ.....	714
MELITA ŽUPEVC.....	716
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	717
FRANC BOGOVIČ.....	718
FRANC BOGOVIČ.....	718
FRANC BOGOVIČ.....	718
IVAN GRILL.....	720
SILVEN MAJHENIČ.....	722
MARIJAN KRIŽMAN.....	722
MAG. BRANKO GRIMS.....	724
TOMAŽ TOM MENCINGER.....	725
FRANC PUKŠIČ.....	726
DR. VINKO GORENAK.....	727
SAMO BEVK.....	728
IVAN GRILL.....	730
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	731
MIRAN GYÖREK.....	733
JOŽEF JEROVŠEK.....	734
ANTON ANDERLIČ.....	736
JOŽEF JEROVŠEK.....	737
MATJAŽ HAN.....	737
JOŽEF JEROVŠEK.....	738
DEJAN LEVANIČ.....	738
IVAN GRILL.....	740
DEJAN LEVANIČ.....	741
IVAN GRILL.....	742
BOJAN KONTIČ.....	742
DR. LJUBICA JELUŠIČ.....	743
JAKOB PRESEČNIK.....	746
RENATA BRUNSKOLE.....	748
MIRAN JERIČ.....	748
SILVA ČRNUGELJ.....	749
MIRKO BRULC.....	750
RADO LIKAR.....	751
FRANC JURŠA.....	752
DUŠAN KUMER.....	754
JANEZ RIBIČ.....	754
MILAN ČADEŽ.....	756
ALENKA JERAJ.....	756
RUDOLF PETAN.....	757
GVIDO KRES.....	759

JOŽE TANKO.....	760
DR. LJUBICA JELUŠIČ.....	763
IVAN GRILL.....	764
JOŽEF JEROVŠEK.....	765
MARIJAN POJBIČ.....	766
SILVA ČRNUGELJ.....	767
MAG. BORUT SAJOVIC.....	768
BOGDAN ČEPIČ.....	769
Glasovanje k 9. točki dnevnega reda.....	770
MAG. BRANKO GRIMS.....	771
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	771
FRANC PUKŠIČ.....	772
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	773
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	773
Glasovanje k 12. točki dnevnega reda.....	773
MIRO PETEK.....	773
Glasovanje k 18. točki dnevnega reda.....	774
Glasovanje k 6. točki dnevnega reda.....	775
Glasovanje k 31. točki dnevnega reda.....	775
Glasovanje k 14. točki dnevnega reda.....	775
DANIJEL KRIVEC.....	775
Glasovanje k 15. točki dnevnega reda.....	776
BRANKO MARINIČ.....	776
Glasovanje k 17. točki dnevnega reda.....	777
BRANKO MARINIČ.....	777
BRANKO MARINIČ.....	778
MAG. BRANKO GRIMS.....	778
JOŽE TANKO.....	779
21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI STATUTA MEDNARODNE AGENCIJE ZA OBNOVLJIVO ENERGIJO (IRENA) (MSMAOE), EPA 129-V.....	780
22. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O SPREMEMBI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE AVSTRIJE O ZNANSTVENO-TEHNIČNEM SODELOVANJU (BATSZTS), EPA 419-V.....	780
23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN MEDNARODNIM CENTROM ZA PROMOCIJO PODJETIJ O SPREMEMBAH SPORAZUMA MED SOCIALISTIČNO FEDERATIVNO REPUBLIKO JUGOSLAVIJO IN MEDNARODNIM CENTROM ZA PODJETJA V DRUŽBENI LASTNINI V DEŽELAH V RAZVOJU O SEDEŽU MEDNARODNEGA CENTRA ZA PODJETJA V DRUŽBENI LASTNINI V DEŽELAH V RAZVOJU (MSMCP), EPA 712-V.....	780
24. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPREMEMBE KONVENCIJE O DOSTOPU DO INFORMACIJ, UDELEŽBI JAVNOSTI PRI ODLOČANJU IN DOSTOPU DO PRAVNEGA VARSTVA V OKOLJSKIH ZADEVAH (MSKIVOZ), EPA 782-V.....	781
25. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O STRATEŠKI PRESOJI VPLIVOV NA OKOLJE H KONVENCIJI O PRESOJI ČEZMEJNIH VPLIVOV NA OKOLJE (MPSPVO), EPA 804-V....	781

26. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O REGISTRIRANIH IZPUSTOV IN PRENOSOV ONESNAŽEVAL (MPRIPO), EPA 813-V.....	781
38. točka dnevnega reda: URADNO PREČIŠČENO BESEDILO ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (ZDDV-1-UPB2), EPA 823-V.....	782
39. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	782
Predlog Sklepa o imenovanju predsednika in devetih članov Nadzornega odbora Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, EPA 827-V.....	782
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	782
MAG. BORUT SAJOVIC.....	784
DUŠAN KUMER.....	784
JOŽE TANKO.....	785
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	786
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	787
BOJAN KONTIČ.....	787
FRANC BOGOVIČ.....	788
Seznanitev z odstopom člana Programskega sveta RTV Slovenija, EPA 828-V.....	789
38.A točka dnevnega reda: PREDLOG ZA RAZREŠITEV MINISTRA ZA OKOLJE IN PROSTOR KARLA VIKTORJA ERJAVCA, EPA 859-V.....	790

SEZNAM GOVORNIKOV

A

ANDERLIČ, ANTON..... 669, 703, 736

B

BAROVIČ, BOGDAN..... 96, 98, 117, 139, 143, 207, 242, 339, 416,
437, 457, 473, 479, 516

BEVK, SAMO..... 341, 624, 728

BEZJAK, MARJAN..... 244

BOGOVIČ, FRANC..... 240, 346, 394, 404, 548, 718, 788

BRULC, MIRKO..... 499, 608, 750

BRUNSKOLE, RENATA.... .30, 116, 133, 454, 475, 486, 503, 588,
641, 654, 748

C

COLARIČ, ANTON..... 91, 108, 474, 679, 695

CUKJATI, FRANCE..... 259

CVIKL, MAG. MILAN MARTIN..... 468

Č

ČADEŽ, MILAN..... 756

ČEPIČ, BOGDAN..... 119, 418, 441, 461, 518, 704, 769

ČERNAČ, ZVONKO.... 126, 127, 129, 131, 141, 144, 145, 146, 216,
222, 226, 430, 446, 460, 464, 507, 509

ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA..... 258, 284

ČRNUGELJ, SILVA..... 149, 315, 644, 657, 658, 660, 749, 767

E

ERJAVEC, KARL VIKTOR... 24, 25, 26, 28, 29, 31, 43, 44, 53, 68,
158, 174, 194, 195, 196, 202, 212

F

FRANGEŽ, MATEVŽ..... 444, 447, 509

G

- GANTAR, DR. PAVEL..... 658
- GERMIČ, LJUBO..... 328, 361, 372
- GJERKEŠ, DR. HENRIK..... 485, 493, 496
- GODEC, JOŠKO..... 168, 171, 193, 207, 208
- GOLOBIČ, GREGOR..... 31, 33, 34, 35, 70, 72, 96, 98
- GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ..... 32, 330
- GORENAK, DR. VINKO... 52, 53, 54, 110, 254, 297, 379, 385, 390,
467, 503, 504, 693, 698, 727
- GRILL, IVAN..... 77, 78, 79, 110, 113, 217, 232, 234, 236, 590,
626, 700, 712, 720, 730, 740, 742, 764
- GRIMS, MAG. BRANKO.... .218, 248, 270, 271, 282, 292, 306, 307,
317, 377, 379, 609, 638, 643, 724, 771, 778
- GUMZAR, MILAN..... 242, 246, 252, 268, 278, 480, 487, 494, 498,
678
- GYÖREK, MIRAN..... 27, 28, 42, 44, 45, 227, 231, 326, 360, 494,
733

H

- HAN, MATJAŽ..... 239, 243, 737
- HROVAT, ROBERT..... 60, 62, 262, 402

I

- IRGL, EVA..... 208, 209, 210

J

- JAKOMIN, DR. IGOR..... 525, 538, 564, 571, 602, 616, 654
- JELINČIČ PLEMENITI, ZMAGO.... ..14, 15, 17, 170, 182, 197, 198,
218, 223, 224, 245, 277, 378, 524, 525, 535, 668, 711, 773
- JELUŠIČ, DR. LJUBICA..... 701, 714, 743, 763
- JERAJ, ALENKA....39, 41, 42, 105, 107, 229, 230, 316, 551,
568, 694, 699, 756
- JERIČ, MIRAN..... 154, 410, 492, 528, 546, 584, 621, 634, 653,
654, 748

JERINA, MAG. ANDREJA.....	470
JEROVŠEK, JOŽEF....	17, 54, 56, 57, 381, 393, 599, 613, 672, 680, 685, 689, 734, 737, 738, 765
JURI, DR. LUKA.....	411, 420, 452, 508
JURI, FRANCO....	160, 200, 201, 228, 289, 292, 312, 322, 343, 380, 423, 507, 636, 664, 673
JURŠA, FRANC... ..	124, 139, 152, 387, 405, 415, 424, 434, 497, 752
<i>K</i>	
KAMNAR, MAG. HELENA....	114, 131, 147, 409, 420, 429, 453, 458, 460, 513
KAMPUŠ, ANTON.....	481
KEK, FRANCI.....	151, 211, 392, 531, 576
KEKEC, BOJAN.....	406
KLAVORA, MAG. VASJA.....	241, 266, 359
KLUN, MIROSLAV.....	530
KONTIČ, BOJAN.....	184, 279, 304, 742, 787
KOPAČ MRAK, DR. ANJA.....	260, 271
KOVŠCA, ALENKA.....	357, 373
KOVŠCA, ALOJZ.....	384
KRES GVIDO.....	67, 250, 255, 358, 392, 532, 682, 709, 759
KRESAL, KATARINA.....	55, 57, 61, 102, 104, 106, 108, 386
KRIVEC, DANIJEL.....	99, 159, 421, 541, 556, 775
KRIŽANIČ, DR. FRANC.....	93, 95
KRIŽMAN, MARIJAN.....	45, 47, 294, 722
KUMER, DUŠAN.....	447, 463, 754, 784
<i>L</i>	
LAH, ZVONKO.....	22, 23, 150, 225, 481, 659
LAHOVNIK, DR. MATEJ.....	50, 100, 238

LAVTIŽAR BEBLER, DARJA..... 389, 469, 670
LEVANIČ, DEJAN..... 58, 738, 741
LIKAR, RADO.... ..25, 73, 75, 76, 121, 125, 126, 133, 136, 146,
233, 407, 456, 514, 519, 751

LUKŠIČ, DR. IGOR..... 21, 22

M

MAGAJNA, ANDREJ..... 287

MAJHENIČ, SILVEN.... ..101, 103, 154, 163, 255, 296, 387, 548,
606, 722

MARINIČ, BRANKO..... 530, 572, 622, 646, 776, 777, 778

MENCINGER, TOMAŽ TOM..... 725

MENIH, DARKO..... 101, 367

MIKLAVČIČ, BORUT..... 40, 42, 46, 48, 78, 79, 82, 83

P

PAHOR, BORUT.... ..5, 7, 8, 10, 12, 15, 16, 18, 20, 172, 191,
192, 195, 199, 206

PAVLINIČ KREBS, IRMA..... 74, 76, 251

PEČAN, BREDA..... 147, 156, 167, 315, 371, 375, 465, 490, 621

PETAN, RUDOLF..... 66, 272, 300, 312, 313, 348, 380, 383, 461,
470, 500, 504, 597, 611, 691, 757

PETEK, MIRO..... 37, 39, 81, 83, 84, 229, 235, 598, 675, 685,
688, 692, 697, 773

PODKRIŽNIK, IZTOK..... 413

POGAČNIK, DR. MILAN..... 36, 38, 52, 89, 396

POJBIČ, MARIJAN..... 84, 86, 88, 313, 706, 766

POSEDEL, ALOJZ (LOJZE)..... 354, 403

POTOČNIK, ALOJZIJ..... 136

POTRATA, MAG. MAJDA..... 69, 105, 261, 293, 314, 319, 331, 351,
363, 373, 661

POTRČ, MIRAN..... 44, 246, 253

PRESEČNIK, JAKOB.... 49, 51, 170, 179, 265, 275, 338, 424, 433,
472, 477, 511, 512, 587, 616, 626, 674, 746

PRIJATELJ, SREČKO.... 62, 64, 66, 227, 231, 267, 285, 381, 397,
399, 425, 545, 550, 580, 607, 618

PUKŠIČ, FRANC.... .9, 11, 13, 14, 221, 223, 323, 482, 490, 495,
496, 501, 521, 542, 578, 726, 772

R

REZMAN, VILI..... 142, 344, 451

RIBIČ, JANEZ..... 754

RIHTER, MAG. ANDREJA..... 79, 335, 369

ROŽEJ, VITO..... 249, 264, 274, 471

S

SAJOVIC, MAG. BORUT..... 18, 20, 118, 134, 164, 183, 347, 388,
399, 400, 427, 438, 516, 689, 690, 768, 784

SLAPNIK, TADEJ..... 368, 681, 708

SVETLIK, DR. IVAN..... 80, 85, 87

Š

ŠIRCA RAVNIKAR, MAJDA.... ..58, 63, 65, 91, 111, 113, 318, 321,
336, 350, 354

ŠKRLEC, BOŠTJAN..... 677, 695

ŠUŠTARŠIČ, BORIS..... 417

T

TANKO, JOŽE.... .4, 6, 8, 9, 169, 185, 196, 197, 198, 199, 215,
216, 220, 303, 488, 495, 557, 600, 603, 648, 650, 760, 779,
785

TISEL, MAG. ŠTEFAN..... 89, 90, 717

TROFENIK, VILI..... 432, 520

U

URH, ANTON..... 162, 180, 181, 533, 544, 579, 617

V

VEBER, JANKO.... ..400, 486, 492, 527, 539, 561, 567, 585, 593,
612, 628

VERLIČ, DR. PETER..... 48, 109, 537, 553, 564, 570, 594, 604,
615, 631, 645, 655, 662

VIZJAK, MAG. ANDREJ..... 219, 449, 782, 786, 787

Z

ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA..... 178, 220

ZANOŠKAR, MATJAŽ.. 204, 276, 325, 478, 523, 666, 683, 687, 710,
731

ZIHERL, MILENKO..... 35, 92, 94, 95, 474, 592, 633

ZORN, ALEKSANDER..... 70, 72, 334, 355, 370, 374

ZUPANČIČ, CVETKO..... 394

Ž

ŽERJAV, MAG. RADOVAN... 123, 130, 132, 138, 152, 161, 203, 204,
298, 665, 771

ŽNIDARŠIČ, MAG. FRANC..... 235, 257, 296, 346, 508

ŽUPEVC, MELITA..... 716